

SVEDOČANSTVA 35

Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji

FAHRI MUSLIU

MASAKR U SUVOJ RECI

MART 1999

**DOSIJE
K.V.2/2006**

Biblioteka SVEDOČANSTVA Br. 35
MASAKAR U SUVOJ RECI - MART 1999.

AUTOR:
Fahri Musliu

IZDAVAČ:
Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji

ZA IZDAVAČA:
Sonja Biserko

UREDNIK:
Seška Stanojlović

LEKTOR:
Angelina Mišina

PRELOM:
Dejana Gajić

KORICE:
Ivan Hrašovec

ŠTAMPA:
"Zagorac", Beograd 2010.

TIRAŽ: 500 primeraka

ISBN 978-867208163-3

CIP - Каталогизacija у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

341.322.5(497.115) 999 (093)

МУСЛИУ, Фахри, 1942-

Masakr u Suvoj Reci - mart 1990. : dosije K.V. 02/2006 : (sudski proces)
/ Fahri Musliu. Beograd : Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, 2010
(Beograd : Zagorac). - 887 str. : ilustr. : 24cm. - (Biblioteka Svedočanstva /
Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji ; br. 35)

Autorova slika. - Tiraž 500. - Reč izdavača : str. 9. - Podaci o autoru: str 869.

ISBN 978-86-7208-163-3

a) Ратни злочини - Сува Река - 1990 - Историјска грађа

COBISS.SR.ID 173707020

Ova knjiga je štampana uz pomoć donatora:

Skupština opština Suva Reka
Fond za otvoreno društvo u Srbiji

FAHRI MUSLIU

Masakr u Suvoj Reci - mart 1999.

DOSIJE K.V. 02/2006
(Sudski proces)

Beograd, mart 2010.

Na Kosovu i u Bosni dogodili su se užasni zločini, za koje krivični i moralni kazneni mehanizmi nisu dovoljni da daju satisfakciju pravde za žrtve. Kao takvi, ovi zločini spadaju u kategoriju onih zločina koje je Hannah Arendt, i sama žrtva Holokausta, nazvala "zločinima koji se niti mogu kazniti, niti praštati". Nijedna postojeća forma kazni - smrtna kazna, doživotna robija i dr, nemaju dovoljnu i odgovarajuću snagu da osude proporcije radikalnog užasa Aušvica i Srebrenice, ili maskr porodice Beriša u Suvoj Reci, i nijedan moral na svetu ne može da omogući njihovo praštanje!

Sadržaj:

Reč izdavača	9
Uvodna reč	10
I Umesto predgovora	13
II Sudski postupak	49
III Dokumenta	689
Podaci o autoru	870
Fotografije	872

Reč izdavača

Pred čitaocima je nova knjiga novinara i publicite Fahri Musliua. Iako po formi ograničena na jedan dugotrajni sudski proces, suštinski predstavlja jedno od najpotresnijih svedočenja o zločinima koji su se događali na prostoru bivše Juugoslavije tokom poslednje decenije prošlog veka.

Sudski spisi sa gotovo trogodišnjeg procesa egzekutorima porodice Beriša iz Suve Reke na Kosvu, dokumentuju stravično zločinačko orgijanje u kome su bez suda, bez presude i bez krivice brutalno ubijeni civili, starci, žene i deca, uključujući bebe i jednu trudnicu. Monstruozni čin lokalne grupe policajaca, u sadejstvu sa znatno širim krugom učesnika u njegovom prikrivanju, povezuje počinioce, nalogodavce i zaštitnike koji sežu do samog državnog vrha. Taj lanac zločina - dokumentuje građa prikupljena u ovoj knjizi- raskrinkava brutalnu državnu strategiju sprovođenja velikonacionalnog projekta koji je 1999. godine kulminirao na Kosovu, u senci NATO intervencije.

«Ovo je jedna strašna istorija», kaže jedan od svedoka u ovom procesu. Toj jednostavnoj rečenici teško je dodati još nešto. Istina o toj «strašnoj istoriji» potrebna je svima nama. Bez suočavanja sa njom nije moguća ni katarza ni moralna obnova društva.

Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji objavljuje i ovu knjigu u sklopu nastojanja da doprinese tom cilju. Pogotovo zbog toga što dobar deo javnosti u Srbiji odbija da prihvati tu «strašnu istoriju» i brutalne činjenice zločina koje čine njen sastavni deo.

Uvodna reč

Na Kosovu je od uvođenja srpske uprave 1990. godine vlast počela da sprovodi državnu represiju surovih formi nad svojim državljanima koji su pripadali albanskoj populaciji. Ta represija je pojačana tokom 1998. godine, kada policijske, vojne i paravojne formacije Srbije počinju „borbu protiv albanskih terorista,“ zbog čega je na kraju bilo potrebno da interveniše međunarodna zajednica vazdušnom kampanjom NATO snaga protiv vojnih, policijskih i drugih strateških objekata Srbije, odnosno Savezne Republike Jugoslavije, uključujući Kosovo.

Tokom tromesečnog rata koji su vodile snage NATO pakta i pripadnici OVK protiv vojnih i policijskih snaga Srbije, na Kosovu su se dogodili mnogi varvarski zločini nad albanskim civilima, koje su bez milosti sprovodili pripadnici srpske vojske, policije i paramilitarnih jedinica i u kojima nisu bile pošteđene čak ni bebe... Da bi izbrisali tragove zločina, najviši srpski zvaničnici organizovali su sahranjivanje tela žrtava na vojnom strelištu u Prizrenu, a zatim ih otkopavali i transportovali u Srbiju, u masovne grobnice u Batajnici kod Beograda... Porodice žrtava i dalje su u bolu jer i dan-danas nisu identifikovane sve žrtve zločina u Suvoj Reci i drugde.

Iako je takvih zločina, u kojima su likvidirane čitave porodice, bilo svuda po Kosovu, zločin od 26. marta 1999. godine u Suvoj Reci, odnosno masakr 50 članova porodice Beriša, uključujući starce, maloletnu decu, bebe i jednu ženu u osmom mesecu trudnoće, bez sumnje je poseban, i to iz dva razloga:

- u ubistvima su neposredno učestvovali Srbi meštani, pripadnici policije u Suvoj Reci, koji su bez milosti pucali na svoje komšije sa kojima su odrasli...

- protiv osam policajaca optuženih za ovaj masakr i ratne zločine vođen je sudski proces u trajanju od preko 30 meseci pred Krivičnim većem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu i od osam optuženih četvorica su osuđena na dugogodišnje zatvorske kazne, dok su ostala četvorica, uključujući i prvooptuženog, oslobođena optužbe „u nedostaku dokaza“.

Ova knjiga, dakle, sadrži upravo ovaj sudski proces, sa odbranom optuženih i svedočenjima članova porodice žrtava i drugih svedoka (njih preko 120), kao i odgovarajuća dokumenta (tekst optužnice, tekst presude i slike žrtava). Ovaj sudski proces je na neki način pokušao da rasvetli pripremu, organizaciju i izvođenje pomenutog masakra. U tome se, međutim, nije uspelo do kraja. Srpski tužilac u ovom predmetu nailazio je na velike probleme jer je neka saslušanja vodio u Prištini, gde se neki svedoci nisu odazvali njegovom pozivu smatrajući da se „ništa ne može očekivati od tužilaštva i sudova u Srbiji“. A oni koji su skupili hrabrost dođu u Beograd i da svedoče nazivani su izdajnicima od strane nekih takozvanih „dežurnih čuvara patriotizma...“

Činjenica da su svedoci Albanci ipak došli da svedoče i pored mnogih pritisaka

da to ne čine rezultat je potrebe porodica da pokušaju da pomognu da se otkrije istina o ovom masakru.

To najbolje ilustruje izjava svedoka Hisna Beriše datu Beogradskom Radiu "B 92": ***"Pa, ipak sam prihvatio da ako se sudi u Beogradu, ja ću da dođem. Prvo mi je bilo ono da Srbija zna šta se desilo na Kosovu, a drugo je da Kosovo ne može suditi ljudima na visokim funkcijama u Srbiji, jer Srbija nikada ne bi dala one koji su pobjegli s Kosova i našli utočište u Srbiji. U Beograd sam došao i zato što neću imati drugu priliku da te zločince koje znam, moje meštane, moje kolege, s kojima smo rasli zajedno, da im u lice kažem: „Ej, ti si zločinac, ti si uništio moju porodicu!”***

Dakle, zahvaljujući porodicama, koje su sa tugom u duši i ranama u srcu došle da prate suđenje i svedoče o onome što se dogodilo, i od strane sudskog veća potvrđeni su autori zločina, od kojih su neki dobili odgovarajuće kazne, mada ne onakve kakve su zaslužili. Da li, međutim, postoji ijedna kazna na ovome svetu koja može da nadoknadi posledice varvarskog ubistva 50 albanskih civila?

U ovom sudskom procesu viđeno je nešto strašno, a to je da su čak i oni Srbi za koje su svedoci kazali da su se družili sa Albancima pokazali neviđenu mržnju... Učestvovali su u ubistvu onih sa kojima su se družili od detinjstva, išli zajedno u školu, sretali se u prodavnici, kafani, na ulici, na sportskim utakmicama... Ali sve je to odjednom zaboravljeno i oni su pomislili da je „kucnuo čas da učestvuju u ubistvu svojih komšija.“ Najstrašnije od svega je to što se među sugrađanima, komšijama, nije našao ama baš niko sa osećanjem ljudskosti ko bi se suprostavio tom masakru i rekao „stanite!“, već su svi dobrovoljno učestvovali u tom krvavom piru. Zaprepašćuje i to što je većina svedoka srpske nacionalnosti, a naročito zvaničnici policije, tvrdila da nisu čuli da se desio masakr, već da su za njega saznali tek kada je počeo sudski proces protiv Slobodana Miloševića u Hagu. Kao da je Suva Reka veličine Njujorka pa da se ne može čuti i saznati za jedan takav zločin...

Sudski proces je, i pored nastojanja branilaca optuženih da ga opstruišu i miniraju po svaku cenu, vođen na visokom profesionalom nivou od strane sudskog veća kojim je predsedavala sudija Vinka Beraha-Nikićević. Izricanje presude, međutim, bacilo je senku na ceo proces, kao u onoj narodnoj „operacija uspela, pacijent umro.“ Naime, suđenje jeste vođeno profesionalno ali je prvooptuženi oslobođen optužbe...

Knjigu sam podelio na tri dela: uvodni deo sa predgovorom, koji sadrži relevantne tekstove objavljene u svetskim i domaćim medijima i emisijama Radija B 92 iz Beograda, i tekstovi prethode sudskom procesu; drugi deo, sadrži delove celokupnog sudskog procesa od prvog dana do izricanja presude; treći deo, sadrži dokumenta - tekst optužnice i tekst presude, kao i slike žrtava masakra.

I
Umesto predgovora

U Suvoj Reci su se tokom NATO bombardovanja dogodili užasni, teški i masovni zločini, a optužnicom je izdvojen jedan događaj, a to je 26. mart i egzekucija 50 albanskih civile među kojima 49 članova porodice Beriša i Abdulah Eljšani.

U prvom delu knjige koga smo nazvali “**U mesto predgovora**” donosimo razne tekstove posvećene masakri u Suvo Reci, objavljene u svetskim medijima i onima u Srbiji i u emsijama radija B92, iz Beograda. Ovi tekstovi su upoznali svetsku i domaću javnost sa ovim zločinom i prethodili su sudskom procesu.

Izvođenje dokaza za događaje u Suvoj Reci počeli smo tako što je Hisni Beriša svedočio prvi. On je predsednik „Udruženja porodica ubijenih i nestalih“. On se 13. juna vratio u Suvu Reku i počeo sa prikupljanjem podataka i obilaskom masovnih grobnica. Vodio je računa da se ne unište tragovi, jer tada sve porodice kojima je neko nestao, jure Kosovom i same otkopavaju masovne grobnice. Posete jednu grobnicu, nema njihovih, oni odmah idu dalje i postojala je velika opasnost da brojni tragovi budu uništeni. Hisni Beriša je jako vodio računa o tome da se sve sačuva.

Hisni Beriša u emisiji „**Peščanik**“ B 92, od 07.12.2007. je **izjavio:**

Hisni Beriša: Suva Reka je opština koja je u to vreme imala oko šezdeset hiljada stanovnika. Tokom bombardovanja i pre ima oko šesto žrtava. Od šezdeset jednog sela samo jedno nije bilo spaljeno. Bila su velika mesta zločina, počevši od 22. marta. Znači, pre početka bombardovanja NATO-a u Suvoj Reci je izvršen zločin u kome je ubijeno jedanaest civila. Bili su planovi koji

su sačinjeni u Beogradu. Jedan je plan bio: ukoliko NATO snage bombarduju pozicije vojske i policije Srbije, oni će preduzeti plan osвете. Oni nisu mogli da se osвете NATO-u, pa je njihova osвета bila da naprave što više žrtava. A drugi plan je bio da se, uz masovna ubijanja, ljudi proteraju preko Prokletija. Odmah smo znali da se sprovodi taj plan, što sam ja čuo preko sredstava informisanja, pogotovo kada je Šešelj, potpredsednik vlade, ne znam šta je bio tada, najavio, mi smo znali da ćemo doživeti ono što ne želimo nikome, a ipak, nama se to desilo. I 25. marta, odmah ujutro, počeo je u jednom delu Suve Reke masakr, u kom je ubijeno trideset šest nevinih civila. Nastavili su to i odmah 26. marta ubijena je porodica Beriša - to je četrdeset devetoro ljudi. Mi smo u Suvoj Reci imali sedamnaest grupnih masakara, u selu Lešane je pobijeno dvanaest civila, odmah zatim imamo masakr u selu Sopina, gde je pobijeno šesnaest civila. Nakon toga imamo Bukošće, masakr u kojem su ljudi ubijani na najbrutalniji način tvrdim predmetima. Odmah nakon ulaska NATO snaga na Kosovo ja sam sebi dao zadatak da jurim za istinom.

Svetlana Lukić: *Vi niste znali gde su sahranjeni članovi Vaše porodice?*

Hisni Beriša: Ne, a onda sam saznao, nakon što sam obišao masovne grobnice u Suvoj Reci. Porodice su počele da se vraćaju iz Albanije, počeli smo sami da se organizujemo, da otvaramo grobove. Video sam da ljudi otvore grob i od razočaranja što tu nije niko njihov oni ga ostave otvorenog i počnu drugi da otvaraju. Noću sam dežurao na grobovima, jer su psi počeli da trče i da razvlače sve ono, to je bilo užasno. Onda sam išao u KFOR i zahtevao da nam pomognu. KFOR je radio samo na procenjivanju uzroka smrti, ali ne i identifikaciju. Onda smo mi njih zamolili da nam i u tom procesu pomognu. Oni su rekli: „Pa šta možemo mi da vam pomognemo?” Rekoh: „Pa ako ništa, bar da ta odela koja se pronađu tamo, lična dokumenta, da vi očistite, operete i da slikate, da napravimo neku izložbu, pa možda će porodice preko toga doći do identifikacije.” I tako su radili i imali smo tri-četiri izložbe i bilo je dosta uspešno i nekako smo identifikovali. Ali to nije bilo dovoljno i ono što je ostalo neidentifikovano, mi smo to sahranili u jednoj posebnoj grobnici s osamdeset dva groba.

Preko kancelarije Haškog tribunala stupio sam u kontakt s javnim tužiocem iz Srbije. Da vam kažem pravo, ja nisam imao dileme, nego nisam verovao u to da može suditi sud iz države koja je učinila zločin.

Svetlana Lukić: *Ipak ste došli.*

Hisni Beriša: Pa, ipak sam prihvatio da ako se sudi u Beogradu, ja ću da dođem. Prvo mi je bilo ono da Srbija zna šta se desilo na Kosovu, a drugo je da Kosovo ne može suditi ljudima na visokim funkcijama u Srbiji, jer Srbija nikada ne bi dala one koji su pobjegli s Kosova i našli utočište u Srbiji. U Beograd sam došao i zato što neću imati drugu priliku da te zločince koje znam, moje meštane, moje kolege, s kojima smo rasli zajedno, da im u lice kažem: „Ej, ti si zločinac, ti si uništio moju porodicu!” Što se tiče toka suđenja, ponašanje optuženih nije se promenilo. Dođe komandir policije da meni postavlja pitanja i ima onaj komandirski stav - „ti”. Ja sam se osećao neprijatno, on dođe do moje glave i ja pomislih: „Evo, ja sam gotov, i u sudnici sam gotov, jer njegovo ponašanje nije se promenilo, njegov pogled je isti.”

Ljudi su prvo izbačeni iz kuće, ubačeni u taj lokal, gde su ih na brutalan način pobili. Leševe su utovarili u kamion, odneseni su u Prizren, iz Prizrena vraćeni na taj poligon, pokopani bagerom. Nakon nekoliko dana opet su izvađeni, isto bagerom, natovareni u hladnjače, oterani na Dunav, izvađeni iz Dunava i pokopani u Batajnici, iz Batajnice izvađeni, pa su neki vraćeni u Suvu Reku, neki nisu vraćeni. Znači, vidi koliko je zločina izvršeno nad svakom osobom.

- Ja radim u gradskoj čistoći u Prizrenu. Za vreme rata ja sam bio radnik tu, u gradskoj čistoći, pa su nas terali svugde da radimo. Grobnicu smo izvadili, leševe smo stavili u kamion, u frižider, i meni je žao što sam to radio, ali nisam radio milom, nego silom, nas je terao naš direktor Jovanović Jovan i Budimir Spasić, oni su bili za nas šefovi.

- Ja sam iz Reštana, Suva Reka. Tog 25. marta bio sam u Suvoj Reci s porodicom i tog jutra došli su, policija, pobrali su nas, muškarce, opljačkali i odveli u jednu radionicu, pa su nas streljali. Imao sam tu sreću, kad se kaže sreća u nesreći, pa sam ostao živ s nekim ranama. Bili smo osmorica, od tih osam ja sam ostao živ, a bilo je tu pored mene, na par metara, još drugih ubijenih. Ako pitate zašto sam ja došao ovde, u Beograd - da bih se nekako ispraznio i sad, posle tog iskaza na sudu, nekako se lakše osećam.

- Ja ovom suđenju prisustvujem kao posmatrač oštećenih porodica. Među masakriranim ljudima bila je i moja ćerka sa svojom porodicom, dvojicom sinova i mužem, koje su oterali, ukupno njih šestoro, kojih do dan-danas nema nigde, jer su i leševi ukradeni i prebačeni negde, ne znam gde, nema ih nigde. Oni jesu ubijeni i nikada nisu vraćeni. Na ovom suđenju ja imam i svoje primedbe, zločini se sude na mestu gde se izvršio zločin, ali znamo i

svesni smo toga da na Kosovu ne može da se drži suđenje, zato smo i pristali da dođemo ovde, pa da vidimo šta će biti, jer i u Tužilaštvu i u sudu imaju poteškoća u tome. Ni sudu, ni Tužilaštvu nisu na dohvat ruke mesta događaja i mnogi ljudi koji znaju i koji su to doživeli nisu dostupni. Imamo ozleđene duše, jer je u toj tragediji nastradalo osamnaestoro dece, a najmlađi je bio moj unuk Eron od devet meseci. Stariji sin moje ćerke imao je tri godine, ćerka dvadeset pet.

Svetlana Lukić: *Kako vam se zvala ćerka?*

Ćerka mi se zvala Sabata, a unuk Ismet, od tri godine, a Eron od devet meseci. Hoću jedno da potenciram: da sam kao učenik petog razreda bio naučio pesmu „Krvava bajka” pesnikinje Desanke Maksimović. Pitam: da li su ljudi u Srbiji zaboravili taj slučaj? Ja nisam i hoću da kažem, neka prelistavaju, jer u ovom slučaju u Suvoj Reci to je bilo kao u Kragujevcu. Ali ne želim nikome da mu se to desi.

Američki nedeljnik o zločinima u Suvoj Reci

„Njuzvik”: Masakr zataškan s vrha

Zločin se dogodio 26. marta prethodne godine (1999), a „izgleda da je lično Slobodan Milošević naredio zataškavanje slučaja.”

(Vašington, 16. jula 2001.)

Američki nedeljnik „Njuzvik” piše u najnovijem broju da bi otkrivanjem detalja o uklanjanju leševa iz Suve Reke tužiocima imali snažne dokaze protiv bivšeg predsednika Slobodana Miloševića, koji se nalazi u pritvorskoj jedinici Haškog tribunala u Ševeningenu.

U veoma opširnom članku, nedeljnik navodi da je uklanjanje leševa počelo usred noći, odmah po početku NATO bombardovanja Kosova u martu 1999. godine, kada je jedan Srbin iz gradske čistoće na jugu Kosova (u Prizrenu) upao u kuće četiri radnika romskog porekla, probudio ih i malim kamionetom odveo do „poligona jugoslovenske vojske van grada”.

„Pošto su izašli iz vozila, dok je padala ledena kiša, i videli policiju i vojne oficire kako se šetaju okolo, ti radnici su se pitali da li će postati sledeće žrtve

srpskog besa”, navodi list.

„Njuzvik” dodaje da je poligon bio slabo osvetljen, ali su romski radnici mogli da vide siluete ljudi koji u daljini kopaju rovove. Pošto su se približili, videli su šta srpske vlasti smeraju i zašto su pozvali sanitarne radnike. Srbi su iskopavali masovnu grobnicu. Bela hladnjača je bila spremna, a sanitarni radnici su naredili da se ona napuni. „Požurite, požurite, vikao je jedan Srbin po nadimku Buda”, piše list i dodaje da su „grobari” kasapili leševe i sekli im ekstremitete.

Američki nedeljnik navodi da su se hladnjače redovno prevozile na relaciji Kosovo-Srbija, „čime su se uklanjali leševi sa mesta masakra, jer su se Srbi plašili da bi pripadnici NATO mogli da otkriju ta tela. Mnoge masovne grobnice su iskopane. Najmanje jedna hladnjača sa 86 leševa civila potopljena je u Dunav severoistočno od Beograda.” „Njuzvik” navodi da se, posebno kada je u pitanju „zataškavanje slučaja masakra u gradiću Suva Reka na Kosovu”, može reći da je to „direktno naloženo sa najvišeg vrha srpskog rukovodstva u Beogradu.” „Zapravo, izgleda da je lično Slobodan Milošević naredio zataškavanje slučaja”, koji se, prema navodima lista, dogodio 26. marta u Suvoj Reci.

„Njuzvik” ocenjuje da je suđenje Miloševiću prvo suđenje bivšem šefu neke države i da bi moglo da traje godinama i dodaje da će mnogo toga zavisiti od dokazivanja Miloševićeve odgovornosti za masakre, kao što je slučaj Suva Reka.

Američki nedeljnik dodaje da tužioci još nisu uspjeli da Miloševića direktno povežu sa ranijim ratnim zločinima u Bosni i Hrvatskoj, ali kada je u pitanju Kosovo „postojao je lanac komandovanja između Miloševića i ljudi koji su vršili deportacije i masakre. Kako sada stvari stoje, Milošević je optužen za zločine protiv čovečnosti, kršenje zakona i pravila rata.”

List smatra da bi za suđenje možda bilo dovoljno i samo otkrivanje lanca komandovanja. „Iako Milošević nije direktno naredio masakre, možda je to predložio, ili znao za kampanju entičkog čišćenja i to mogao da spreči”, dodaje list.

„Da bi suđenje bilo u potpunosti uverljivo, tužiocima je neophodno da utvrde još više od posredne odgovornost. Zbog toga bi najnoviji dokaz zataškavanja mogao da bude od suštinskog značaja - detalji kampanje skrivanja leševa predstavljaju prvi očigledni dokaz, bar prvi koji ukazuje na direktnu umešanost Miloševića u zločine počinjene pod njegovom komandom”, navodi list.

„Njuzvik” piše da se masovne grobnice, kao što je ona u Batajnici, sada

iskopavaju, dodajući da su vlasti u Beogradu iskoristile nove dokaze o masovnim grobnicama kako bi javnost pripremile na odluku o izručenju Miloševića Haškom tribunalu.

Londonski dnevnik „Gardijan” teško optužio Srbina sa Kosova

Nišavića sumnjiče za ubistvo 49 Albanaca

Prema navodima britanskog lista, Milovan, zvani „Miško”, živeo je u Kragujevcu posle zločina u Suvoj Reci

LONDON, 27.08. 2001. (Beta) - Srbin sa Kosova Miško Nišavić, koji je osumnjičen za učesće u zločinima nad kosovskim Albancima, nalazi se u Kragujevcu gde vodi auto-školu, tvrdi britanski dnevnik „Gardijan”.

„Gardijan” piše da srpske vlasti i Haški tribunal traže Nišavića zbog sumnje da je učestvovao u ubistvu 49 Albanaca u Suvoj Reci marta 1999. godine. Nišavić je pobegao u Srbiju pošto je, kako se pretpostavlja, uz pomoć trojice prijatelja likvidirao celu porodicu Beriša iz Suve Reke. On se nastanio u Kragujevcu, gde vodi razrađen posao, a do sada ništa nije remetilo njegov život, piše „Gardijan”

On je tokom sukoba na Kosovu iskoristio priliku da kazni porodicu Beriša, koja je iznajmljivala kuće u Suvoj Reci, zbog preotimanja klijenata iz njegovog hotela. Troje članova porodice Beriša preživelo je masakr i obavestili su o njemu istražitelje Haškog tribunala po dolasku KFOR-a, dva meseca nakon masakra.

Nišavić se pridružio srpskim izbeglicama koje su počele da napuštaju Kosovo u junu 1999. godine i sklonio se kod sestre u Kragujevac, piše „Gardijan”. U Kragujevcu je londonski list pronašao Miška Nišavića, koji je tokom NATO bombardovanja, prema tvrdnjama preživelih članova porodice Beriša, predvodio masakr u Suvoj Reci. Nišavić je odbio da govori za „Gardijan”.

List ističe da je Nišavić na listi ratnih zločinaca koje ne traži samo policija Srbije nego i Haški sud. Reporter „Gardijana” je, tvrdi, razgovarao sa Nišavićem u prostorijama njegove auto-škole u Kragujevcu i ovaj je poricao da ima bilo kakve veze sa pomenutim zločinom.

Nišavić se predstavlja kao Milovan Nišavić, a britanski dnevnik ostavlja mogućnost da mu je pravo ime Milorad. List piše da je Nišavić bolje prošao od svojih prijatelja koji su učestvovali u zločinu. Zoran Petković živi u blizini Beograda, pokušavajući da obezbedi minimum sredstava za život, a Boban Vuksanović je nestao, a Slobodana Krstića su, kako piše časopis „Njuzvik”, ubili albanski ekstremisti nekoliko nedelja posle masakra. Veruje se da se tela članova porodice Beriša nalaze među telima sahranjenim u Batajnici, koja su nedavno ekshumirana.

Za Nišavićem nije raspisana poternica

Kragujevac, 27.8. 2001. (Tanjug) - Prema tvrdnji zamenika načelnika kragujevačkog SUP-a Živorada Janićijevića, za Nišavićem nije raspisana poternica i u kragujevačkom SUP-u nema saznanja o tome šta je on eventualno činio u južnoj srpskoj pokrajini. Takođe, i vlasnik auto-škole „Bos” Živko Slavković iz Karađorđeve 19, adrese Nišavića na koju se poziva „Gardijan”, tvrdi da mu je takva osoba nepoznata. „Tačno je jedino da sam rođen na Kosovu, ali sam ovde od 18-te godine, već 22 godine”, rekao je Slavković. „Od pre četiri godine vodim ovu školu o kojoj mogu da govore svi kandidati koji su kroz nju prošli, a to su mahom mladi ljudi.”

Nije u Kragujevcu

(27. 08. 2001.): Tragom pisanja londonskog „Gardijana” da se u Kragujevcu nalazi Miško Nišavić, osumnjičen za ratne zločine na Kosovu, i da tu ima razrađenu auto-školu, „Glas” je razgovarao s njegovom sestrom. Ne želeći da joj se pominje ime u javnosti, ona je izrazila šok i očaj zbog pisanja britanskog dnevnika i izjavila da njen brat nema nikakve veze sa zločinima koje spominje ovaj list kao i da se Miško Nišavić ne nalazi u Kragujevcu.

Radio B92 "Katarza"

Sećanje na masakr u Suvoj Reci

(27. 05. 2002.)

Samo tri osobe od njih 51, koliko ih je 26. marta 1999. godine priterano uza zidove picerije u Zanatskom centru u Suvoj Reci, preživjele su masakr. One su svedoci jednog monstruoznog zločina. Počinili su ga, prema svedočenjima i dokazima koje imaju Haško tužilaštvo i „Fond za humanitarno pravo”, srpska policija i takozvane paravojne formacije...

Gosti: Vjolca Beriša, Gramos Beriša, Šureta Beriša, Nataša Kandić

Domaćin: Jasna Janković

B92: Film „Tri koraka do spasenja” emitovala je „Koha vision” na godišnjicu zločina u Suvoj Reci. Počinili su ga, prema svedočenjima i dokazima koje, između ostalih, poseduju Haško tužilaštvo i „Fond za humanitarno pravo”, srpska policija i takozvane paravojne formacije. Na početku ove „Katarze” sledi audio insert iz ovog filma i ono što u njemu govore Vjolca Beriša i njeno jedino preživelo dete, sin Gramos, kao i Šureta Beriša, majka četvoro ubijene dece.

Vjolca: - Oko 5.30 ujutro došla je policija na naša vrata. Sišla sam i otvorila im. Odmah su pitali za mog muža. On se pojavio. Počeli su da viču na njega i da ga udaraju. Rekli su: „Vi ste tražili NATO i eto šta vam je doneo.” Ušli su u kuću i rekli meni i jetrvi da će nam ubiti muževe. Pitali su nas koliko imamo novca i da li želimo da ih spasemo. Kada smo im dale sav novac koji smo imale, otišli su. Rekli su da sada ne brinemo jer nas niko više neće dirati. Uzeli su 55.000 nemačkih maraka.

- Kada su ponovo došli, sutradan oko 12.00 sati, mi smo bili kod strica, kod Veselja Beriše. Opkolili su našu kuću i podmetnuli požar. Nisu prošla ni dva-tri minuta, opkolili su i stričevu kuću i takođe su podmetnuli vatru, a nama su rekli da izađemo napolje.

- Kada su ušli u naše dvorište, izbacili su nas napolje.

Muškarce su odvojili i zadržali a nama su rekli: „Idite u Albaniju!”

Uputili su se ka našoj kući i najpre su potražili Fatona. Fatonova majka bila je kod nas. Rekla je: „Idem da vidim da mi ne zapale kuću.” Krenula je tamo. Tada su u nesvest pale Šureta i Lirija, koja je bila u drugom stanju. Sedat im je dao lekove za smirenje. Njihova deca su počela da plaču i da viču da je Fatima ubijena. Kada smo pogledali, ona je dolazila dvorištem. Pitali su za svakog ponaosob po imenu, ona im je govorila. Krenuli su pravo prema našem dvorištu. Tu smo bili svi zajedno - Fatonova, Nedžatova i naša porodica. Postavljene su zasede na kapijama i ulaznim vratima. Opkolili su našu kuću i rekli nam: „Hajde, izađite napolje.” Imenom su se obratili samo Bujaru, kome su rekli da ostane, dok smo mi ostali morali da izađemo.

- Pozvali su Bujara imenom. Rekli su: „Bujar Beriša, brzo dođi ovamo.” Kada je njegova majka čula njegovo ime, odmah je izašla. Oni su joj rekli: „Ne ti, već Bujar.” Ne znam da li su ga streljali tu ili nešto dalje. Mi žene i deca bežali smo dole, dok su muškarci zadržani. Rečeno im je da ostanu. Posle nekoliko minuta oni su počeli da pucaju, ali ne znam da li su ih ubili kod kuće ili dole niže.

- Bujar je zbunjeno krenuo da uzme ličnu kartu iz džepa sakoa. Nije mogao odmah da je nađe zbog zbunjenosti i zastrašenosti.

Pošto ju je pronašao, izašao je da im je pokaže. Nas su oterali niz ulicu. Neki od nas bili su bos, a neki obuveni, kako se ko zatekao.

B92: Direktorica „Fonda za humanitarno pravo” Nataša Kandić kaže u razgovoru za „Katarzu” Radija B92 da ovaj ratni zločin i zločin protiv čovečnosti ima još preživelih svedoka.

Kandić: Reč je o tome da je čitav rat ili rat protiv civila u Suvoj Reci započeo četiri dana pre NATO bombardovanja, kada je, što je vrlo moguće, neko od pripadnika UČK ubio jednog Srbina. Tada je policija blokirala ceo grad i počela pretresanje po kućama. Tada je nekih sedam-osam Albanaca u Suvoj Reci ubijeno. Sledeća tri dana posle tog ubistva ništa se ne događa, osim što svedoci navode podatke o tome kako je prisutan veliki broj srpskih snaga sa teškim naoružanjem i sa različitim drugim oružjem i da ima formacija za koje oni cene da neki pripadaju regularnoj policiji, da neki pripadaju nekim drugim specijalnim jedinicama, da ima uniformisanih lokalnih Srba, da su oni ili rezervisti vojske ili rezervisti policije.

I da u to naselje, odnosno mahalal Beriša, policija prvo upada 25. marta, tada vrše pretres i traže oružje a zapravo ta mahalala Beriša je deo grada u kojem

je do NATO bombardovanja bila smeštena, u jednoj od kuća, (jer oni svi imaju jedno zajedničko dvorište sa puno kuća), u jednoj kući je bila smeštena Misija OEBS-a. I naravno da OEBS kad iznajmljuje plaća veliki novac. Oni su, navodno, pre toga primetili, što bi moglo biti tačno, da Albanci ne dolaze da prijavljuju šta im se događa zato što je Misija bila smeštena u objektu koji zapravo pripada inspektoratu ili načelniku Državne bezbednosti. Kada su to primetili, napustili su taj hotel i iznajmili privatnu kuću jednog od Beriša. Pre svega, postoje dve svedokinje koje su preživele tu egzekuciju u piceriji, ali ima i drugih svedoka, muškaraca, koji su preživeli na taj način što su uspeli da pobegnu, da se sakriju. Jedan student je uspeo, udarivši policajca dok je bio sa njim u jednoj sobi, da pobegne kroz prozor i da dođe do sledeće kuće i da se onda na nekom tavanu krije dok kuća nije počela da gori. Onda uspeva, ali sve zbilja nekom ludom srećom ili sticajem okolnosti, da se prebaci u sledeću kuću, da u nekom podrumu provede 28 dana i da posle toga nekako uspe da izađe odatle i ode u šume.

Znači, imajoš preživelih, ali osnovni svedoci koji govore o tome šta se događalo u mahali Beriša su Vjolca Beriša i njena jetrva, odnosno žena brata njenog muža, Šureta Beriša. Vjolicin sin Gramos u to vreme imao je osam-devet godina, on uglavnom nije razgovarao. Dete je u posebnom stanju zato što ima sve one slike o tom događaju, ima stav u svojoj glavi, a i mi nismo hteli s njim da razgovaramo smatrajući da bi to stvarno bilo neprimereno i užasno teško uznemiravanje deteta koje je od sve te dece koja su tu bila i koja su ubijena jedino ostalo živo.

Vjolca:- Uputili smo se peške ulicom. Sve ulice su bile blokirane. Muškarce su streljali odmah u dvorištu. Pucnje smo čuli, ali nismo smeli da okrenemo glave da pogledamo, već smo samo trčali. Deca su bila ispred mene. Ni malog Gramosa nisam videla kada je pobegao. Neka deca su bila bosna, neka obućena. Ko je kako mogao izašao je iz kuće.

Šureta:- Bili smo u kući. Kada smo izašli iz kuće, pobegli smo dole. Pred kućom smo videli jedan kamion. U njemu su bili neki vojnici odeveni u crne vojne uniforme. Altin i ja smo bežali. On je zastao i rekao da mora da izuje cipele jer u njima ne može više da trči. Izuo je cipele pa smo produžili hodajući. Sreli smo se s jednom grupom. Hodajući, zastali smo kod fotografske radnje. Tu su iz crkve pucali na nas. Altina su ranili u ruku. - Deca su prva izašla. Ja sam zgrabila njihove jakne i Sedatovu jaknu, pa sam krenula. Nijedno od moje dece nije bilo blizu mene. Ona su otrčala napred.

- Zatim su nas odveli do Zanatskog centra i rekli nam da se ne mrdamo, da tu stojimo. Tamo su bile i druge komšije, svi sa porodicama.
- Mi ostali išli smo u raznim pravcima. Samo sam uspela da okrenem glavu i da vidim Dafinu s Merlindom, zaostale su na ulici. Nisu znale kuda da krenu. Sve ulice blokirala je milicija.

B92: Picerija u Suvoj Reci kod Prizrena zvala se „Italija Kalabrija” - to je mesto zločina čiji su tragovi pažljivo, ali i panično, uklanjani.

Kandić: Obe svedokinje pominju da je u piceriji bilo više živih ljudi, žena i dece, ali da su u međuvremenu dodatnim pucanjem svi oni ubijeni i da je vrlo moguće da je neko bio zapravo čak i u tom kamionu živ, ali to se, naravno, nikada neće utvrditi. Ja mislim da mora, kao što nisu pogodili ovo troje dodatno u piceriji, da mora da je još neko bio živ i da je zapravo taj završio u tom kamionu i da je kasnije tim transportovanjem - jer oni su, prema nekim podacima, prvo negde bili sahranjeni na Kosovu, negde kod Koriše, zato što su tamo pronađeni neki ostaci garderobe, a onda naknadno prebačeni u Srbiju - te je vrlo moguće da je neko čak i živ sahranjen na Kosovu.

Naravno, niko više nije bio živ kada su ta tela prebacili u Srbiju, ali to znači da je to u stvari jedan od najmonstruoznijih zločina, zato što je ono što svedoci govore užasno, o tome je užasno teško i pričati. Kada su te žene i deca stigli u tu piceriju i kada je počela opšta paljba, pucanje i bacanje bombi na piceriju, oni su brzo shvatili, jer su prethodno i videli neki kamion tu ispred picerije, da ukoliko se prave da su mrtvi imaju više šanse da prežive nego ukoliko bi se oni pokazali kao živi. Tako da su se mnogi mazali krvlju da bi bili odneti odatle kao neko ko je ubijen. Naši razgovori s tim svedocima pokazuju da ne postoji nijedan policajac koji sebi postavlja pitanje zašto se to događa, kako je to moguće da se žene i deca nalaze u toj piceriji i da svi izvršavaju tu užasnu naredbu da pucaju, a onda dodatno, ako je neko živ, da ga dotuku do smrti.

Nakon dolaska međunarodnih snaga na Kosovo, ekipa stranih forenzičara vršila je ekshumaciju i upravo na osnovu podataka svedoka oni su znali da postoji 50 i više tela, upravo onih ubijenih u piceriji, da su oni odneti, ali oni su tragali po čitavom tom području za grobnicama da bi utvrdili da li ima negde tela tih koji su ubijeni. Šest tela su našli i na sudu je sada potvrđeno, ovaj francuski sudski veštak, on je izneo da su oni tada utvrdili prilikom ekshumacije, sa potpunom sigurnošću, da su identifikovali tela Fatona Beriše i njegove majke Fatmire.

U razgovoru sa preživelim mi smo utvrdili da je familija - iako su tela bila

u potpuno raspadnutom, ili, da kažem, u potpuno uništenom stanju jer su spaljivana - prepoznala tela još četvorice muškaraca. Naravno, tela nisu nađena u mahali nego kod groblja u Suvoj Reci i ima svedoka koji kažu da je nekoliko dana nakon tog događaja 26. marta došla neka policija, kamionom odnela tela, ali tela ovih šest muškaraca su naknadno spaljivana i ona su nađena na groblju u Suvoj Reci. Nijedno drugo telo nije nađeno, pre svega mislim na žene i decu iz porodice Beriša i ostale koji su bili u piceriji.

Strani novinari su istraživali i došli do podataka o tome da je zapravo taj kamion kojim su odneti tela išao put sela Koriše, da su tela prvo tamo bila sahranjena, a da su potom odatle nekoliko dana kasnije prebačena u Srbiju.

Ima podataka i MUP Srbije raspolaže podacima o tome ko je bio vozač tog kamiona kojim su tela prebačena u Srbiju. Bilo je indicija da su ta tela iz picerije nađena u hladnjači, međutim nisu, i mi našim podacima zapravo ne potvrđujemo to, iako se i meni činilo da bi bilo moguće da su tela u hladnjači tela žena i dece iz Suve Reke. Mislim da je sasvim izvesno da su njihova tela prebačena u Srbiju na policijsku lokaciju u Batajnici i da mnoga tela neće biti identifikovana nego tek pomoću DNK, zato što je u Batajnici uništavanje tragova rađeno vrlo planirano, vrlo smišljeno, tako da ne ostane trag. Tela su polivana naftom, posle toga su spaljivana, ali su ostala ipak neka dokumenta.

To se iznosi i na suđenju bivšem predsedniku Jugoslavije Slobodanu Miloševiću, tako da je zapravo izvesno da se žrtve iz Suve Reke i iz picerije nalaze na policijskoj lokaciji u Batajnici. Ovde nema nikakve dileme oko vrste masovne grobnice u kojoj se nalaze žrtve iz Suve Reke, da se postavlja pitanje kao u vezi s nekim drugim masovnim grobnicama da li je reč o ratnom zločinu i na koji način su ubijeni. Zato što je pre svega reč o ženama i deci, i tu nema nikakve dileme da to nisu učesnici nikakvih neprijateljskih snaga, nego postoji evidentan dokaz da je počinjen zločin i posle toga na vrlo smišljen, organizovan način pokušano je uklanjanje tragova zločina.

Vjolca: Stajali smo tamo ispred lokala, ne znajući kuda da idemo. Bili smo opkoljeni sa svih strana. Došla je Lirija, zaova, koja je bila u drugom stanju, u osmom mesecu trudnoće, bez cipela, sva krvava i rekla tetki Šireti: „Dođi, stric Nedžat teško je ranjen, dođi da pomogneš, ja više nemam snage da ga vučem po zemlji.” Ona je odgovorila: „Lirija, ne mogu jer će onda deca ostati i bez majke i bez oca.” I više nije rekla ništa. Ona se okrenula i pošla ulicom bez Nedžata. Nismo videli dokle je stigla. Počeli su da pucaju na nas.

Blokirali su sve ulice i utrpali su nas u jedan lokal, ovde u Zanatskom centru.

Gramos:- Bežeći ulicom, zastali smo kod fotografske radnje. Tamo su na nas pucali iz crkve. Altina su ranili u ruku. Pobjegli smo i ušli u jedan lokal.

Vjolca: U lokalu sam ugledala Gramosa. Druga deca su se bila sklonila po ćoškovima.

Gramos: Bilo je tamo mnogo ljudi. Pokraj mene su bili Altin, mama, tetka Šureta i drugi.

Vjolca:- Ugurali su nas unutra i počeli da pucaju, da ubijaju. Bacali su bombe, pucali svim onim čim su raspolagali.

- Šureta je bila blizu mene. Pored nje je bio njen sin Altin. Počeli su da pucaju na nas iz svih oružja kojima su raspolagali, da bacaju granate, bombe, sve što su imali. Svi smo ležali na zemlji. Kada smo se udaljili malo, podigli smo glave da vidimo ko je živ a ko nije. Prvo sam ugledala čerku Dafinu. Nisam mogla da joj se primaknem, da je dodirnem. Rekla sam jednoj drugarici da pipne Dafinu da vidi da li je živa. Ni ona nije mogla da joj se približi. Kada su se policajci malo udaljili da bi predahnuli, sin Drilon pridigao je glavu i posmatrao me. On mene i ja njega. Samo smo se posmatrali. Posle je stavio na glavu kapuljaču s bluze da bi se odbranio od metaka.

Šureta: Ostavili su nastakojedansat. Zatim su još jednom pucali. Kada bi primetili da je još neko živ, u njega bi ponovo pucali. Po tri-četiri puta bi pucali u nekoga. - Pucali su iz svih oružja koja su imali. Deca su urlala, plakala. Smetala im je ta dečija buka. Psovali su na svoj način. Deca su tražila vodu. Ismet je dozivao čas majku, čas Širetu. I mene je dozivao: „Vjolca, daj mi vode.” Nismo imali nikakve mogućnosti ni kap vode da im damo, da im ovlažimo usta.

Gramos:- Vukli su nas jednog po jednog po zemlji. Prvo su ženama uzeli zlato, sve što su imale na rukama i na vratu. Onda su ih ubacivali u kamion.

Vjolca: - Kada su videli da su sve poubijali, dovezli su jedan kamion i počeli jednog po jednog da prebacuju nosilima. Počeli su od vrata pa redom da nose i bacaju mrtve u kamion. Kada je stigao na mene red, najpre su me vukli, pa stavili na nosila, a zatim bacili u kamion. Moj sin Gramos bio je i ranjen. Bili smo ranjeni i on i ja. Sin je bio ranjen u rame. Kasnije mi je rekao: „Majko, dobro je da su me uhvatili za drugo rame, jer da su me uhvatili za ovo, ja bih jauknuo.” Sin se spasio tako što se pravio da je mrtav.

Gramos: - Ležali smo. Kada su me poneli, uhvatili su me ovde za rame, jer da su me držali za drugo rame gde sam bio ranjen, počeo bih da plačem. Podigli su me i stavili na nosila. Onda su nastavili da pucaju unutra.

Vjolca:- Sve su nas natovarili na kamion. Moj stariji sin Drilon ostao je živ u lokalu. Nisam znala šta se dogodilo. Još neki su bili živi. Šureta mi je pričala, jer je ona bila još ostala tamo bez mene, da su ponovo pucali kada bi primetili da je još neko živ.

Šureta: - Da, Altin je u lokalu bio živ. Kada su mene hteli da ponesu, uhvatili su ga za glavu i tada su primetili da je on još živ i pucali su mu u glavu.

Vjolca: Kamion je krenuo. Pošto su zatvorili kamion, očistili su krv da se ne bi primetilo šta je tamo urađeno. Onda su se međusobno pozdravili – srećan put, hvala, i krenuli u pravcu Prizrena.

B92: Prema navodima svedoka, kamion je iz picerije u Suvoj Reci transportovao 51 telo. Mislili su da su beživotna, u pravcu grobnice gde će biti zajedno sahranjena, i živi i mrtvi. Šureta, Vjolca i Gramos Beriša spasili su se iskačući iz kamiona.

Šureta:- Rekla sam joj: „Ne, kada nas budu ubacili u grob izvučićemo se iz zemlje.” Ona mi je na to odgovorila: „Ne, nećemo moći, hajde ustani da iskočimo. Ja ostavljam četvoro dece i iskačem jer mi je možda muž u životu.” Ona je prva podigla ceradu i pogledala put da slučajno ne dolazi neko policijsko vozilo i zatim je iskočila.

Vjolca:- Bio je ispod mene. Bio je živ. Kada smo ga pitali: „Hoćeš li da skočiš iz kamiona s nama?“, on je rekao: „Ne.”

B92: Vreme je za pitanje zašto nakon ekshumacije tela iz do sada poznatih masovnih grobnica u Srbiji čute i policija i Tužilaštvo; zašto, ako je ministar policije Dušan Mihajlović rekao da ima 800 tela ubijenih Albanaca u Srbiji, nema novih ekshumacija i kome su u interesu tajne masovne grobnice.

Kandić: Ono što je izneto i na Haškom tribunalu, što iznosi taj francuski veštak, da su oni identifikovali pomoću obdukcije i pomoću nađenih identifikacionih dokumenata telo Fatona i njegove majke Fatmire, a ovde u Batajnici, čemu

su takođe prisustvovali istražitelji Haškog tribunala, pronađene su lične karte. Jedna lična karta je pronađena u jakni, na telu, to znači da je dosta izvesno da je ta lična karta nađena kod čoveka kome pripada i to je jedan od ubijenih o kome se ništa nije znalo - Afrim Beriša. A nađena su još dva-tri dokumenta, jedna zdravstvena knjižica i jedna lična karta su nađene u garderobi. Tu se ne može sa izvesnošću, bez analize DNK, tvrditi da su upravo tu tela onih čija su dokumenta nađena, ali mislim da nema nikakve dileme da se u Batajnici nalaze ostaci tela onih koji su ubijeni u piceriji u Suvoj Reci.

Međutim, do danas, iako je ekshumacija završena u junu, i do kraja jula je takođe izvršena obdukcija, iako je ono što je nađeno apsolutno sortirano, klasifikovano prema pravilima, danas se apsolutno ništa ne događa, niti je pokrenut neki postupak, iako postoji dovoljno elemenata da se pokrene istraga u vezi s počinjenim ratnim zločinom ili eventualno, po mom mišljenju, ima indicija da je počinjen zločin protiv čovečnosti.

Čak i hipotetički, da policija nije predala podatke, što mi se, što vreme više prolazi, čini verovatnim, jer je mnoge podatke dobila na osnovu nekih svojih poverljivih ljudi iz policije, koji su time što su dali podatke stekli status zaštićenih funkcionera u policiji i ostali ili unapređeni na neka važna mesta u policiji. Međutim, ima toliko podataka, pre svega podaci koji se iznose sada na haškom suđenju, i to su podaci koji nisu informativne prirode nego su podaci u formi dokaza, fizičke evidencije, zatim podaci koje smo mi izneli.

Ja sam nekoliko puta neposredno u razgovoru i sa ministrom policije i sa okružnim tužiocem rekla da mi dovoljno podataka o žrtvama posedujemo, da ono što je pronađeno u masovnim grobnicama i te kako može da posluži kao fizička evidencija i dokaz, odnosno potvrda, i ono što svedoci i preživeli govore. Međutim, ništa se ne događa, i to što se ništa ne događa i što nema novih ekshumacija upravo navodi na zaključak da je sve to što je rađeno - otkrivanje masovnih grobnica, bilo u funkciji stvaranja atmosfere u kojoj će nove vlasti da započnu saradnju sa Haškim tribunalom predavanjem bivšeg predsednika, pa su time hteli da pokažu kako stvarno postoje zločini, da ti zločini ne samo što postoje, nego postoji evidencija o tome da je postojao jedan plan o uništavanju tragova zločina. Dokle god se ne otkriju sve masovne grobnice koje postoje u Srbiji, dokle god se ne utvrdi ko su ljudi čija se tela nalaze u tim masovnim grobnicama, dok se ne utvrdi da li se tu nalaze ljudi prema kojima je počinjen masovni zločin ili zločin protiv čovečnosti, mi zapravo nećemo imati uslove za stvaranje nekog

demokratskog društva.

Mislim da je tu najrelevantnije ono što je prošle godine rekao ministar policije. On je tada pominjao broj od 800 tela ubijenih na Kosovu, čiji su ostaci premešteni u tajne masovne grobnice u Srbiji. Medjutim, ekshumacijom su otkriveni ostaci negde oko 360 tela i tada se stalo. On je pominjao neke lokacije koje se više ne pominju, jednu tajnu masovnu grobnicu negde pored autoputa za Novi Sad, mada se posle govorilo da bi to moglo biti oko Vranja, i nije pominjao druge lokacije.

To znači da je vrlo evidentno da u Batajnici nisu otkrivene sve masovne grobnice. Otkrivene su tri masovne grobnice: u Petrovom Selu jedna, u Perućcu jedna, ali na policijskom poligonu SAJ-evaca postoji još neotkrivenih grobnica. Mi raspoložemo podacima da se podaci o broju nestalih Albanaca za vreme NATO bombardovanja poklapaju sa procenama i podacima drugih međunarodnih organizacija i podacima Haškog tribunala. Ja mislim da ima indicija da se s izvesnim brojem žrtava događalo nešto drugačije, primenjen je neki drugi princip. Ne isključujem mogućnost da je bilo slučajeva potpunog uništenja ostataka, to znači da nema dokaza.

Pominje se Bor, da je tamo vršeno spaljivanje, da ima indicija da je nekadašnji direktor, koji je znao da se tamo vrše spaljivanja, izvršio samoubistvo upravo zbog toga, to nije mogao više da čuva i da podnese saznanje o tome šta se događalo. Pominje se da u Smederevu postoji neka peć koja se nikada ne gasi, iako ta železara ne radi, da je tamo vršeno spaljivanje. Onda su se pominjala i spaljivanja u Trepči. Međutim, dokaza nema, osim što ima tog jednog rumora, ali taj rumor teško da postaje dokaz dok ne bude nešto potvrđeno, bar time što će neko od onih koji znaju o tome nešto reći. Negde postoje podaci o tome šta se dogodilo s onima čija se tela neće naći zato što su potpuno uništena.

B92: Vreme je za katarzu.

04.10. 2003

Suva Reka: zločin protiv čovečnosti?

„Kada su se otvarale grobnice u Batajnici, nađeno je 16 ličnih karata familije Beriša. Ove informacije imamo od istraživača Tribunala u Hagu i od osobe koja je bila svedok u Hagu, koja je radila u Beogradu, u Batajnici.”

Govore: **Hisni Beriša, Alma Mašić**

(Arhivski snimak iz dokumentarnog filma „Tri koraka do spasenja” (Koha vision):

Vjolca Beriša: Stajali smo ispred lokala ne znajući kuda da idemo. Bili smo opkoljeni sa svih strana. Došla je Lirija, zaova, u drugom stanju, u osmom mesecu trudnoće, bez cipela, sva krvava, i rekla je tetki Šireti: „Dođi, stric Nedžad - Nedži teško je ranjen. Dođi da pomogneš, ja više nemam snage da ga vučem po zemlji.” Ona je odgovorila: „Lirija, ne mogu, jer će onda deca ostati i bez majke i bez oca”, i više nije rekla ništa. Ona se okrenula i pošla ulicom bez Nedže. Nismo videli dokle je stigla, počeli su da pucaju na nas. Blokiral su sve ulice i utrpali su nas u jedan lokal ovde u Zanatskom centru.

Gramos Beriša: Bežeći ulicom, zastali smo kod fotografske radnje. Tamo su na nas pucali iz crkve. Altina su ranili u ruku. Pobjegli smo i ušli u jedan lokal.

Vjolca Beriša: U lokalu sam ugledala Gramosa. Druga deca su se bila sklonila po ćoškovima.

Gramos Beriša: Bilo je tamo mnogo ljudi. Pokraj mene su bili Altin, mama, tetka Šureta i drugi.

Vjolca Beriša: Ugurali su nas unutra i počeli da pucaju, da ubijaju. Bacali su bombe, pucali svim onim s čim su raspolagali.

Šureta Beriša: Ostavili su nas tako jedan sat. Zatim su još jednom pucali. Kada bi primetili da je još neko živ, u njega bi ponovo pucali. Po tri-četiri puta bi pucali u nekoga.

Gramos Beriša: Vukli su nas jednog po jednog po zemlji. Prvo su ženama uzeli zlato, sve što su imale na rukama i na vratu. Onda su ih ubacivali u kamion.

Vjolca Beriša: Kamion je krenuo. Pošto su zatvorili kamion, očistili su krv da se ne bi primetilo šta je tamo urađeno. Onda su se međusobno pozdravili –

srećan put, hvala, i krenuli u pravcu Prizrena.

B92: Ovo svedočenje Vjolce Beriše, njenog sina Gramosa i Šurete Beriše, jedinih preživelih svedoka masakra u Suvoj Reci, emitovali smo u „Katarzi” Radija B92 u maju prošle godine. O ovom zločinu, koji oni koji istražuju činjenice već karakterišu kao zločin protiv čovečnosti, Televizija Koha snimila je dokumentarni film „Tri koraka do spasenja”.

Godinu i po dana kasnije, ekipa RTV B92, uz logističku podršku Međunarodne komisije za nestale, bila je na mestu zločina, ispred picerije „Kalibrija Italiana” u Suvoj Reci, u mahali Beriša. Tamo smo razgovarali sa predsednikom „Udruženja porodica nestalih Albanaca sa Kosova”, gospodinom Hisnijem Berišom, koji je i haški svedok u procesu protiv Slobodana Miloševića.

Gospodin Beriša ne očekuje da će najavljeni proces „Batajnica” pred Specijalnim sudom za ratne zločine do kraja rasvetliti činjenice o masakru u Suvoj Reci. „Ovaj zločin, koji su počinili pripadnici vojske i policije, među njima i lokalni policajci, imao je svoj scenario, a ja sam, istražujući sve zločine u opštini Suva Reka, došao do informacija o ljudima koji su učestvovali u njima”, kaže Beriša u razgovoru za RTV B92.

Podsetimo: od 152 ubijena Albanaca u Suvoj Reci, do sada su identifikovana samo dva tela, a u samoj piceriji, koja je danas spomenik zločinu pred kojim ne možete da ostanete ravnodušni, jer ništa na ovom lokalitetu nije promenjeno od 26. marta 1999, na svirep način ubijeno je 48 civila. Njihova tela potom su kamionom premeštena u Srbiju.

Prema rečima Hisnija Beriše, dve žrtve iz Suve Reke ekshumirane su i identifikovane iz jedne od masovnih grobnica u Batajnici, ali porodica ne želi da ih preuzme dok se ne identifikuju i druge žrtve, za koje se pretpostavlja da su prenete na ovu lokaciju.

Nalazimo se ispred mesta strašnog zločina koji se dogodio u martu 1999. godine. Vi ste član, odnosno predsednik „Udruženja porodica nestalih Albanaca sa Kosova” a, istovremeno, iz Vaše porodice je ovde stradalo četrdeset i nešto članova. Kako se Vi danas osećate kada se nalazite ovde svaki dan?

Hisni Beriša: Dvadeset šestog marta 1999. godine učinjen je veliki zločin ovde od strane paravojske Srbije. Oni su izveli iz kuća porodice i doveli ih ovde, gde su ih ubili na najgori način. Onda su njihova tela izvadili odavde, natovarili na kamione i odvezli u nepoznatom pravcu. Prvo su ih povelu u

Prizren, onda su ih vratili iz Prizrena i sahranili u masovnoj grobnici u Ljubiždi, a u međuvremenu, da bi sakrili tragove zločina, izvadili su ih iz te masovne grobnice i ponovo ih odneli u nepoznatom pravcu. Ali 2001. godine, posle nekoliko pretraživanja koja smo uradili i kada je Tribunal iz Haga otvorio masovnu grobnicu u Ljubiždu, mi smo našli samo stvari porodice Beriša, koje smo identifikovali, i neke delove njihovih kostiju. Prema izjavama onih koji su otvarali te masovne grobnice, došli smo do zaključka da su ih povelili za Srbiju. U junu 2001, negde pri kraju juna, došli smo do informacije da su te iste osobe bile u Batajnici.

Kada su se otvarale te grobnice u Batajnici, nađeno je 16 ličnih karata porodice Beriša. Ove informacije imamo od istraživača Tribunala u Hagu i od osobe koja je bila svedok u Hagu, koja je radila u Beogradu, u Batajnici.

B92: Identifikovana su neka tela, ali vi odbijate da ih preuzmete iz Srbije.

Hisni Beriša: Tačno je da su neke od tih osoba identifikovane DNK analizama, to su uradili u laboratoriji u Španiji i onda je to upotrebljeno za Tribunal u Hagu. Do sada smo mi dobili samo dva tela od osoba koje su identifikovane, ali mi ih nismo prihvatili još. Imamo 48 osoba koje su nestale, koje su ubijene, ima porodica od 10 do 16 osoba koje su nestale, i da se ne bi potresale porodice – često se dovode dva-tri sada, pa dva-tri posle – nismo prihvatili te dve osobe koje su identifikovane dok se ne završi proces identifikacije za sve osobe koje su tamo, jer mi znamo da ima i drugih tamo, pošto je sada 17 njih otkriveno. Očekujemo da će se svi vratiti, a onda ćemo sve sahraniti zajedno u ceremoniji.

B92: „Neke porodice nestalih, kako Albanaca, tako i Srba sa Kosova, već su preuzele identifikovana tela svojih najbližih, i sada traže pravdu”, kaže za B92 Alma Mašić, koordinator u Međunarodnoj komisiji za nestale (ICMP). „Ova komisija se bavi humanitarnim pitanjima, mi podržavamo procese DNK analize i pružamo finansijsku pomoć za aktivnosti udruženja porodica nestalih, a pravda je stvar domaćih sudova i Haškog tribunala”, napominje Alma Mašić.

Mašić: Ovde na Kosovu radimo i sa udruženjima porodica kidnapovanih i nestalih sa Kosova i Metohije i sa udruženjima kidnapovanih i nestalih

kosovskih Albanaca. Postoji 18 albanskih udruženja nestalih osoba, koja su pored lokalnih aktivnosti u svojim opštinama, u svojim područjima, takođe udružena u nešto što se zove „Koordinaciono telo udruženja kosovskih Albanaca porodica nestalih” i vrlo su aktivni u pogledu uske saradnje sa ICMP-om, kao i sa novoosnovanom parlamentarnom i državnim komisijom Kosova za traženje nestalih lica, sa UNMIK-om. Isto tako, oni rade dosta zajedničkih aktivnosti na podizanju javne svesti na Kosovu o ovom problemu, koji je, po njima, pitanje broj jedan. I posle tog pitanja, sve ostalo bi trebalo da dođe na red: i povratak i sve ostalo. Pored toga, postoji „Udruženje kidnapovanih i nestalih lica sa Kosova i Metohije” sa sedištem u Gračanici i sa regionalnim kancelarijama u Velikoj Hoči i Kosovskoj Mitrovici i postoji isto tako ogranak u Štrpcu. Mi radimo sa tim udruženjima, podržavamo njihove aktivnosti, znajući da je ovde specifičnija situacija nego u drugim područjima, da, konkretno, kosovski Srbi žive u tim enklavama, da je otežano kretanje i da je vrlo bitno da oni održavaju kontakte sa članovima svojih porodica, da se na neki način ne osećaju zaboravljenim i zapostavljenim. Takođe, sva udruženja i kosovskih Albanaca i kosovskih Srba aktivno rade na informisanju svojih članova o važnosti davanja krvi za DNK analizu i ako se na taj način pronađe njihov najmiliji, može biti identifikovan. U početku je to bilo vrlo teško, ipak moramo znati da se ovde konflikt desio 1998/99. godine, rane su još sveže, kako porodice kažu, i onaj psihološki proces poricanja, negiranja da su njihovi najmiliji, nažalost, možda ubijeni još je prisutan i kod kosovskih Srba i kod kosovskih Albanaca. Međutim, već se desilo nekoliko repatrijacija tela kosovskih Albanaca pronađenih u masovnim grobnicama „Batajnica” i „Petrovo Selo” i kosovskih Srba koji su pronađeni u masovnim grobnicama na Kosovu i to je već ono nešto što ljudima negde poseje seme takvog razmišljanja da je možda, nažalost, neko od njihovih tu, i samim tim su ljudi mnogo spremniji i da daju uzorke krvi i da negde već javno ili tajno pokušavaju razmišljati u tom pravcu.

B92: Istraživači zločina u Suvoj Reci navode da je rat, ili rat protiv civila, u ovom mestu započeo četiri dana pre NATO bombardovanja, kada je neko od pripadnika OVK-a ubio jednog Srbina. Tada je policija blokirala ceo grad i počela je pretresanje po kućama. Tada je nekih sedam-osam Albanaca u Suvoj Reci ubijeno. Sledeća tri dana posle tog ubistva ništa se nije događalo, osim što svedoci navode podatke o tome kako je prisutan

veliki broj srpskih snaga sa teškim naoružanjem i sa raznim drugim oružjem i da ima formacija za koje oni cene da pripadaju regularnoj policiji, da neki pripadaju nekim drugim specijalnim jedinicama, da ima uniformisanih lokalnih Srba, da su oni ili rezervisti vojske ili rezervisti policije, i da u to naselje, odnosno mahalalu Beriša, policija prvo upada 25. marta. Pretresaju i traže oružje, a zapravo je mahala Beriša deo grada u kojem je do NATO bombardovanja bila smeštena Misija OEBS-a. Pre toga, Misija je bila smeštena u objektu koji je tada pripadao načelniku Državne bezbednosti Miodragu Nišaviću. Danas Nišavić ima auto-školu „Bos” u Kragujevcu, gde živi mirnim porodičnim životom. Najavljen je proces za masovnu grobnicu u Batajnici pred Specijalnim sudom za ratne zločine u Beogradu. Kakva su Vaša očekivanja s obzirom na to da posle identifikacije očekujete i pravdu, je li tako?

Hisni Beriša: Očekivanja su minimalna i ne očekujemo toliko da se uradi na rasvetljavanju, znamo da je to urađeno sistematizovano, sa pripremljenim scenariom i nadamo se da će pravda doći na videlo i da će se otkriti šta se dogodilo, jer nada održava čoveka u životu. Nadamo se da će pravda izaći na videlo i svi ti koji su počinili zločine na Kosovu i u Suvoj Reci izaći će pred pravdu i biće odgovorni za ono što su uradili – ne samo oni koji su dali naređenja za počinjenje tih dela nego svi, počev od onih koji su dali naređenja do onih koji su počinili zločine.

B92: Da li Vi znate neke lično, pošto su to bili lokalni policajci, između ostalih?

Hisni Beriša: Sigurno da znamo. Ja sam jedan od onih svedoka koji su bili u Haškom tribunalu. Svedočio sam o počinjenim zločinima ovde u Suvoj Reci, ne samo u Suvoj Reci nego u celoj opštini. Pošto su NATO trupe ušle na Kosovo, ja sam se bavio otkrivanjem ko je počinio zločina ovde na Kosovu i imam činjenice o tome ko je to uradio.

B92: Gde oni žive sada?

Hisni Beriša: Ne znam gde oni žive sada, ali sam siguran da se oni kreću po Srbiji.

B92: Imate li Vi direktnu komunikaciju sa Ministarstvom policije, da li su od Vas tražili možda neke dodatne podatke, još neke činjenice da bi rasvetlili...?

Hisni Beriša: Nikada nismo imali nikakav kontakt sa režimom iz Beograda.

B92: Da li je neko kontaktirao Vas ovde, da li Vas je potražio nakon Vašeg svedočenja?

Hisni Beriša: Ne, niko.

B92: Da li ste poželeli da dodete u Beograd, da i Vi direktno pomognete da se ubrza proces identifikacije i istraživanja ovog zločina?

Hisni Beriša: U ovim uslovima ne bih mogao da odem u Beograd. Ali spreman sam da odem u svaku instituciju i da se bavim ovim procesom.

B92: Šta mislite, zbog čega, kada je ovako čista situacija – zna se zločin, znaju se zločinci, ima svedoka, rečeno je i u Haškom tribunalu – zbog čega se tako jedna očigledna stvar ne istražuje do kraja i ne ide na sud?

Hisni Beriša: Tačno je da se novi režim u Beogradu naziva demokratskim režimom i da je promenjen onaj stari režim, ali ništa se nije promenilo ni u policiji, ni u armiji. Iste osobe koje su ovde počinile zlodela još su na funkcijama i istovremeno je sigurnost za mene kao svedoka Haškog tribunala problem. Ali kada bih imao sigurnost, kada bi mi neko obezbedio sigurnost, bio bih spreman da odem u Srbiju i da se sretnem sa...

B92: Da li biste se pojavili kao svedok na suđenju koje je najavljeno?

Hisni Beriša: Naravno, bez ikakve primedbe, ceo moj posao je da istina dođe na videlo i svi počinioci tih zlodela treba da budu dovedeni pred pravdu, da izgradimo mir.

Mašić: Istinu smo dobili, dobili smo identifikaciju, dobili smo identifikovana tela, ponovo im je vraćeno ime i prezime, i to su ponovo neki ljudi, nisu više brojevi, nisu više N.N, nisu više statistika, jednostavno su ljudi, vraćeno im je njihovo dostojanstvo. Ali sada je neminovno to pitanje pravde, kazne

za zločince koji su to učinili. Vidimo da je to porodicama veoma važno, znamo da oni preduzimaju neke aktivnosti u tom smislu, ali često čujemo da oni govore o nekakvom budućem suživotu, o budućem pomirenju koje je, recimo, u Bosni i Hercegovini neminovnost, jer su ljudi, na kraju krajeva, uvek tako živeli. Jednostavno su govorili da treba ići redosledom, prvo istina, zatim pravda i onda suživot i pomirenje.

B92: Ovo mesto ovde sada izgleda kako izgleda i Vi ste rekli da nameravate da ga ovekovečite na neki način i da napravite muzej.

Hisni Beriša: Ovo je jedna strašna istorija, tu je počinjen zločin nad 46 članova familije Beriša. Svi su bili nedužni civili, deca, žene, stari ljudi koji su bili oterani nasilno iz kuća i dovedeni ovde i ubijeni na najgori način. Planiramo da ovo mesto pretvorimo u muzej, da izložimo sve eksponate o zločinu koji se dogodio ovde i da vidimo u budućnosti šta se dogodilo, jer dok nemamo pravdu na videlu, ne može biti mira. Zato se uvek staramo da dođemo do istine, ne samo u vezi s identifikacijom nego i da se dovedu pred zakon svi oni koji su počinili zločine.

B92: „Suva Reka: zločin protiv čovečnosti, uoči najavljenog procesa pred Specijalnim sudom za ratne zločine u Beogradu” bila je tema emisije „Katarza” B92, u kojoj su govorili Hisni Beriša, predsednik „Udruženja nestalih kosovskih Albanaca”, i Alma Mašić, koordinator „Međunarodne komisije za nestale”

BALKAN INSAJT – BIRN (BALKAN INSIGHT - BIRN)

(29. 09. 2005.)

Zločini u Suvoj Reci: „Tajni gresi srpske policije“

Deset srpskih policajaca moglo bi se već ove nedelje naći iza rešetaka zbog sumnje da su ubili više od 50 članova jedne porodice na Kosovu tokom NATO bombardovanja.

Piše istraživački tim iz Beograda i Prištine

U nekoliko narednih dana biće pokrenuta istraga protiv grupe srpskih policajaca osumnjičenih za zločine počinjene u Suvoj Reci na Kosovu tokom NATO bombardovanja, saznaje „Balkan Insajt” iz krugova bliskih srpskom Tužilaštvu za ratne zločine.

Tužilaštvo će zatražiti pokretanje krivičnog postupka protiv deset pripadnika policije za koje se sumnja da su umešani u ubistvo više od 50 članova porodice Beriša u proleće 1999. godine.

Njihova tela, zajedno sa ostalim ubijenim Albancima u Suvoj Reci, u tajnosti su nakon zločina preneti u masovnu grobnicu na policijskom strelištu u Batajnici kraj Beograda, čije je postojanje obelodanjeno još u proleće 2001. godine.

Kako saznajemo iz visokih sudskih krugova, među osumnjičenima su bivši komandant policijskog odreda i član Glavnog štaba posebnih policijskih jedinica na Kosovu, nekadašnji načelnik SUP-a u jednom kosovskom gradu, bivši komandir lokalne stanice milicije na Kosovu, pomoćnik ovog komandira, kao i šestočlana grupa zadužena za ubijanje, u kojoj su pored običnih policajaca bila i dva pripadnika tajne policije.

Izuzev dvojice, ostali i dalje rade u policiji, a neki se nalaze i na veoma odgovornim mestima.

Po srpskim zakonima, podnošenje zahteva za istragu zbog ratnih zločina podrazumeva obavezan pritvor, pa se pretpostavlja da će Tužilaštvo predložiti i hapšenje osumnjičenih.

Ovakav razvoj događaja ide u prilog tvrdnjama demokratske javnosti da srpska policija, zbog umešanosti nekih njenih pripadnika u zločine na Kosovu, već godinama sistematski opstruira pokušaj pravosuđa da krivce privede pravdi i rasvetli slučaj Batajnice i drugih masovnih grobnica širom Srbije. Sudski eksperti sada tvrde da je Tužilaštvo uspelo da otvori slučaj Suva Reka, ne zbog iznenadne kooperativnosti policije, već tek kada je, zbog promene zakona, Tužilaštvo došlo u poziciju da bez pomoći i saradnje policije samo saslušava svedoke.

Naime, pre nešto više od godinu dana promenjeni su procesni zakoni u Srbiji, koji omogućavaju tužiocu da sam saslušava svedoke, bez oslanjanja na policijski rad, te da nalaz koristi kao dokazni materijal u krivičnom postupku. Očekuje se da će ovaj događaj uneti nervozu u policijske redove, a panika se tek može očekivati kada Tužilaštvo izađe i sa prikupljenim obimnim materijalom o 100 ubijenih Albanaca u Meji, 70 u Zahaću, a potom i ostalim mestima u

okolini Đakovice, Peći, Prizrena i Orahovca.

Vladimir Vukčević, koji rukovodi Tužilaštvom za ratne zločine, nije želeo da otkrije nijedan detalj vezan za zločin u Suvoj Reci, ali ne krije da rasvetljavanje slučaja Batajnica teče mukotrpno.

„Sve što je do sada urađeno na tom planu plod je rada ovog Tužilaštva. I dalje postoji opstrukcija u pronalaženju lica odgovornih za ratne zločine”, kaže Vukčević.

Leševi otkriven, krivci nepoznati

Masovne grobnice na tri lokacije u Srbiji otkrivene su u proleće 2001. godine i iz njih je u narednih tridesetak meseci ekshumirano oko 1100 tela kosovskih Albanaca. Najviše leševa pronađeno je na policijskom strelištu u Batajnici kraj Beograda -980, zatim na poligonu posebnih policijskih jedinica u Petrovom Selu, u Istočnoj Srbiji - 77, i kod jezera Perućac, blizu granice sa Bosnom - 48. U maju 2001. godine Republički MUP Srbije saopštio je da je prenošenje tela Albanaca sa Kosova, ubijenih u akcijama srpske policije, i njihovo sahranjivanje na tajnim lokacijama u unutrašnjosti Srbije, dogovoreno u kabinetu bivšeg srpskog i jugoslovenskog predsednika Slobodana Miloševića u martu 1999. godine. Pored Miloševića, prema policijskom saopštenju, sastanku su prisustvovali tadašnji ministar policije Vljako Stojiljković, zatim ondašnji načelnik Resora javne bezbednosti general Vlastimir Đorđević-Rođa, tadašnji šef srpske tajne policije Radomir Marković i drugi. Za zločine počinjene nad kosovskim Albancima Haški tribunal podigao je optužnicu protiv Miloševića, Vlastimira Đorđevića, bivšeg načelnika Generalštaba Vojske Jugoslavije Nebojše Pavkovića, kao i generala vojske i policije Vladimira Lazarevića i Sretena Lukića.

Ubistvo u piceriji „Kalabrija”

Proces koji se očekuje u Beogradu nastavak je priče iz haških sudnica.

Za razliku od Tribunala, koji utvrđuje krivičnu odgovornost ljudi iz državno-vojnog-policijskog vrha u vreme Miloševićeve vladavine, srpsko pravosuđe se bavi nižom komandnom strukturom, od komandira do komandanata policijskih odreda, kao i neposrednim izvršiocima masovnih ubistava. Izvor blizak beogradskom pravosuđu kaže da je srpsko Tužilaštvo

za ratne zločine prikupilo obiman dokazni materijal protiv desetorice umešanih u zločin u Suvoj Reci, nailazeći na stalno opstruiranje policije i nevoljno svedočenje kosovskih Albanaca. Tužilac Vladimir Vukčević kaže da su strateški potezi u rasvetljavanju slučaja Batajnica učinjeni saslušanjem upravo Albanaca sa Kosova. „Do ovih svedoka došli smo uz pomoć Haškog tribunala, koji nam je omogućio saslušanja u Prištini, a fizičko obezbeđenje pružao nam je UNMIK”, otkriva Vukčević. Do sada je saslušano oko 200 svedoka. Među njima je pedesetak Albanaca, a ostali su Srbi koji su na Kosovu boravili kao pripadnici vojnih ili posebnih i redovnih policijskih jedinica. Nas izvor iz srpskog pravosuđa kaže da je rezervisanost svedoka u priličnoj meri usporavala tok pretrkivičnog postupka. „Našim pravosudnim organima bilo je zaista teško da rade s albanskim svedocima na Kosovu. Albanci su ih često gledali kao eksponente Miloševićevog režima i ljude koji su učestvovali u tim zločinima. Neretko tako su sa njima i počinjali razgovor. Posle dugog ubeđivanja, većina je, ipak, na kraju pristala da da izjavu”, napominje ovaj sagovornik. Isti sagovornik iznosi sumnju da svedoci iz Srbije pre saslušanja odlaze u policiju koja ih onda instruiira šta da kažu istražnom sudiji. Prema izjavama koje je prikupilo Tužilaštvo, masovno ubistvo u Suvoj Reci dogodilo se 26. marta 1999. godine. Tog dana su srpske snage krenule u detaljan pretres ovog kosovskog gradića, s objašnjenjem da traže oružje. Među policajcima su bila i šestorica egzekutora koji će se uskoro naći pod istragom. Ovi nalazi poklapaju se sa nalazima do kojih je došao naš tim još 2003. godine, istražujući ovaj zločin. U našem dosijeu nalazi se, između ostalih, intervju sa jednim od preživelih svedokatogdogađaja, Vjolicom Berišom. Vjolca Beriša ispričala je našem novinaru da je tog dana u kuću ušla grupa policajaca, od kojih je trojicu prepoznala. „Naredili su bratu moga muža, Bujaru Beriši, da izađe napolje. U blizini kuće streljali su Bujara i još šest muškaraca i jednu ženu”, rekla je ona. Iako je Vjolca spomenula egzekutore po imenu, njihova imena zbog eventualnog ometanja buduće istrage ne objavljujemo. Posle ubistva u dvorištu, ostali su pokušali da se spasu bekstvom prema tržnom centru u ovom mestu. Policajci su krenuli za njima i pronašli ih u piceriji „Kalabrija” u blizini autobuske stanice. Na njih su prvo bacili bombe, a one koji su preživeli eksplozije dokrajčili su rafalima iz automatskog oružja. Vjolca Beriša nam je ispričala: „Taj lokal je bio mnogo mali, ali smo se stisnuli.

Bilo je puno dece, žena i muškaraca. Odjednom je neko počeo da puca na nas. Pucnji iz automatskog oružja trajali su dugo. Ljudi su jaukali i padali pogođeni. Ja sam pala iznad mog sina Gramosa. Bili smo obliveni krvlju ubijenih.” Nakon toga, kaže ona, ušli su ljudi i počeli da proveravaju da li je neko preživeo. „Mene je neko uhvatio za ruku, ali se nisam ni mrdnula. Pipnuli su i Gramosa, a on se isto pravio mrtav. Držala sam oči zatvorene”, dodala je. Vjolca je ispričala da je tada sva tela, među kojima su bili i njeno troje dece - sedmomesečna beba, dvogodišnja ćerka i četvorogodišnji sin Gramos - policija ubacila u jedan kamion koji je pošao u pravcu Prizrena. Kada je kamion usporio, Šureta Beriša, jedna od onih koji su bili samo ranjeni, uspela je da iskoči, a pola sata nakon nje iskočila je i Vjolca Beriša sa sinom, kojeg je uspela da izvuče ispod leševa. Od tragova svih ubijenih članova porodice ostala je samo jedna lična karta i neki delovi odeće, nađeni na poligonu Vojske Jugoslavije blizu Prizrena. Tužilaštvo za ratne zločine došlo je do identičnih nalaza o okolnostima ubistva porodice Beriša: ubijeni su ubačeni u dva kamiona i odvezeni u krug prizrenske kasarne, gde su ostavljeni nekoliko dana, a zatim pokopani u tri jame na vojnom strelištu. Posle dve nedelje iz Beograda je stigla naredba da se leševi iskopaju i prebace u Batajnicu kod Beograda, kaže izvor iz pravosuđa. Tužilaštvo je došlo do dve preživle Albanke, ali je samo jedna pristala da svedoči. Naš izvor blizak beogradskoj Palati pravde kaže da su do sada prikupljeni podaci potvrdili sumnje da je general Đorđević, nekadašnji šef Resora javne bezbednosti, za koga se veruje da se krije od Haškog tribunala u Rusiji, imao ključnu ulogu u uklanjanju leševa ubijenih kosovskih Albanaca.

„Đorđević je lično izdao naređenje da se tela likvidiranih u Suvoj Reci iz jama u Prizrenu prebace u Batajnicu. On je sam pronašao i kamione i vozače za ovaj posao. Isti scenario je važio i za uklanjanje tragova zločina počinjenih po ostalim mestima na Kosovu”, tvrdi ovaj izvor. Đorđević je osumnjičen da je određivao i lokacije za masovne grobnice i policajce koji su kopali jame i u njih bacali tela ubijenih Albanaca. Đorđević se već dugo skriva od hapšenja, tako da ga nije bilo moguće intervjuisati. Izvor blizak nekadašnjoj vladi DOS-a, koja je zamenila Miloševića, kaže da se jedan od poverljivih Đorđevićevih ljudi naljutio što mu policijski vrh nije rešio stambeni problem, pa je ljudima iz vlade premijera Zorana Đinđića otkrio lokaciju u Batajnici i pokazao mesto na kome je bagerom kopao jame i zatrpevao leševe. „Đorđević me pozvao i rekao da prvo odem u jednu građevinsku firmu i uzmem

rovokopač, a da će mi moj starešina potom objasniti šta treba da radim”, ispričao je ovaj čovek, koji će se u ovom procesu verovatno pojaviti kao svedok. Inače, u Suvoj Reci kažu da su tokom NATO bombardovanja srpske naoružane snage ubile ukupno 528 civila, među njima 19 dece.

Izvršioци, saučesnici i svedoci

Otpor iz redova policije rasvetljavanju slučaja masovnih grobnica bio je primetan odmah po spektakularnom otkrivanju prve iskopane jame u Batajnici 2001.godine.

Policija je bila uzdržana kada su novinari pitali na ovu temu i upućivala ih je na pravosudne organe, jer je, navodno, svoj posao uglavnom već obavila.

S druge strane, Okružno tužilaštvo u Beogradu tvrdilo je da može da pokrene postupak samo protiv onih čija imena policija navede u krivičnim prijavama. A takve prijave od policije nikad nisu stigle.

Kada je krajem 2003. godine formirano Tužilaštvo za ratne zločine i preuzelo slučaj „Batajnica”, predstavnici Tužilaštva su na okruglom stolu u organizaciji beogradske kancelarije OEBS-a upozorili da će se teško doći do odgovornih. Tada je rečeno da je „moguće da se izvršioци krivičnih dela nalaze u redovima policije”. Da je to tačno, nije bila tajna za one koji su imali prilike da intervjuišu svedoke zločina na Kosovu. Gordana Igrić, sada glavni i odgovorni urednik „Balkan Insajta” i direktor za razvoj „Balkanske istraživačke mreže – BIRN”, i šef kancelarije u Prištini Nehat Isljami istraživali su slučaj Suve Reke više meseci tokom 2003. godine. U tom dosijeu našla se poduža lista policajaca, lokalnih Srba i Roma, koje su meštani navodili kao počinioce zločina. Kao jedan od ključnih počinilaca spominjan je službenik Državne bezbednosti iz Suve Reke, koji je učestvovao u ubistvu porodice Beriša. Posle povlačenja srpskih trupa sa Kosova i dolaska NATO snaga, pričalo se da je prešao u Službu državne bezbednosti u Kragujevcu. Kada je Igrić pokušala da proveriti da li se ta osoba nalazi na platnom spisku policije, obratila se Ministarstvu unutrašnjih poslova Srbije, ali joj je savetovano da se „pozabavi lepšim stvarima, a temu zaboravi”. Jutro nakon tog razgovora našla je preteće pismo na pragu stana i ulazna vrata blokirana daskama. Nataša Kandić, direktor „Fonda za humanitarno pravo” iz Beograda, koja se već godinama bavi istraživanjem ratnih zločina i povredama ljudskih prava, kaže za „Balkan Insajt” da su srpski Centri

Državne bezbednosti iz kosovskih gradova, posle ulaska NATO snaga, samo prebačeni i inkorporirani u sastav Službe državne bezbednosti u Srbiji. Ona kaže: „Videlo se od početka da je glavni problem taj što su oni koji su davali naloge i oni koji su ih izvršavali tokom sukoba na Kosovu bili pripadnici policije, a i sada su u toj formaciji”. Kandić dodaje da se oni od 1999. godine bave falsifikovanjem i prilagođavanjem dokumenata da se počinio ne bi otkrili. Na nedavno pitanje u čemu se ogleda opstrukcija policije, tužilac Vukčević je odgovorio: „Nije na Tužilaštvu da na terenu otkriva i krivična dela i izvršioce. To je posao policije. Moja je procena da se u redovima policije još nalaze ljudi kojima savest nije čista kada je reč o događajima na Kosovu. Dok ne dođe do pročišćavanja u njihovim redovima, mi ćemo teško otkrivati izvršioce.” Drugi sagovornik iz vrha srpskog pravosuđa, koji je želeo da ostane anonimn kaže: „Nije reč o celoj organizaciji, već o ljudima koji su kao izvršioци, saučesnici ili svedoci povezani. Međusobno se paze, čuvaju i nastoje da što manje podataka procuri”. „Veruje se da iz ovih razloga pravosudni organi ne mogu da dođu do važne dokumentacije, poznate kao ‚Dosije KiM‘, koja je još u posedu policije, kaže naš sagovornik. U njoj su sadržani podaci o komandnoj strukturi, rasporedu jedinica na terenu, a zabeležene su gotovo sve pojedinosti o događajima na Kosovu u vreme bombardovanja. Iako je Ministarstvo unutrašnjih poslova još 2003. godine formiralo specijalnu policijsku jedinicu za otkrivanje ratnih zločina, mnogi veruju da je ova jedinica, koja nije pod ingerencijom Tužilaštva, formirana kao svojevrsan dekor. Tužilac Vukčević kaže: „Ta policijska jedinica još nije ni ozbiljno formirana. U njoj je zaposlen isuviše mali broj ljudi za tako složen, težak i obiman posao. Koliko sam obavešten, oni imaju niz problema, uključujući i onaj sa smeštajem”. Nekoliko nezavisnih izvora upozorava da se u njoj nalaze ljudi koji su bili na visokim policijskim pozicijama na Kosovu tokom sukoba. Izvor blizak nekadašnjoj vladi DOS-a kaže: „Jedan od zaposlenih bio je šef kabineta Vlastimira Đorđevića, a drugi je bio član Glavnog štaba policijskih jedinica u Prištini”. Tim „Balkan Insajta” uputio je Ministarstvu unutrašnjih poslova Srbije niz pitanja koja se odnose na optužbe iznete u ovom tekstu, ali do trenutka publikovanja odgovori nisu stigli. U telefonskom razgovoru, Vladimir Božović, generalni inspektor Ministarstva unutrašnjih poslova, nadležan za kontrolu nezakonitosti i nepravilnosti u radu pripadnika Službe, rekao je samo da on nije nadležan ni za jedan slučaj ponaosob. Pritom je i dodao da mu se niko do sada iz Tužilaštva nije

obratio povodom neefikasnosti policije u slučaju Suva Reka. Ipak, u Srbiji nema mnogo optimista koji veruju da će do reforme policije doći uskoro. Imajući na umu koliko je godina bilo potrebno da se istraži slučaj Suve Reke, mnogi upozoravaju da će se proces otkrivanja počinitelja ostalih zločina, uz nereformisanu policiju, otežati u nedogled. Ukupna klima u društvu takođe ne pogoduje suočavanju s prošlošću. Miloš Vasić, komentator beogradskog nedeljnika „Vreme”, koji je u beogradskoj štampi prvi načeo temu masovnih grobnica, kaže da atmosfera u Srbiji ni malo ne pogoduje radu Tužilaštva za ratne zločine. „U Srbiji se Ratko Mladić i Radovan Karadžić još tretiraju kao heroji. Sadašnja Vlada ne radi ništa da se promeni preovlađujući sistem vrednosti. Kada uskoro počne istraga o Batajnici, za javnost u Srbiji će to biti nova bolna traumatična priča”, kaže Vasić.

Istraživanje je sproveo tim novinara „Balkan Insaјta”. „Balkan Insaјt” je internet publikacija regionalne Balkanske istraživačke mreže BIRN. Istraživanje je pomoglo „Dansko udruženje za istraživačko novinarstvo”, u okviru programa „SCOOP”.

„Politika“

POLICAJCI PUCALI U CIVILE

Novi detalji ratnog zločina u Suvoj Reci

(04.11.2005)

MUP je savršeno obavio svoj posao, naročito u fazi lišenja slobode osumnjanih i pored preuranjenog objavljivanja vesti o tome, kaže sudija Milan Dilparić

Devetorica uhapšenih bivših i aktivnih pripadnika MUP-a Srbije su neposredni izvršioци i učesnici ubistva 48 albanskih civila, koje se dogodilo 26. marta 1999. godine u mestu Suva Reka na Kosmetu, rečeno je „Politici” juče u Posebnom odeljenju za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu. – Među okrivljenima se nalaze oni za koje sumnjamo da su pucali u albanske civile. Nisu svi pucali, ali su svi bili prisutni prilikom izvršenja zločina – rekao nam je istražni sudija Milan Dilparić, koji radi na predmetu zločina u

Suvoj Reci. U ormanu njegove kancelarije u zgradi Specijalnog suda nalazi se kompletna dokumentacija o tom zločinu, smeštena u četiri velika žuta registratora sa natpisom „Suva Reka” i službenom oznakom „Ki.V. 9/05”. – Ceo predmet ima više od hiljadu stranica materijala. Pre nego što je Tužilaštvo za ratne zločine podnelo zahtev za sprovođenje istrage protiv devet osumnjičenih, na prikupljanju podataka i dokaza radili smo više od godinu i po dana. Policija je savršeno obavila svoj posao, naročito u fazi lišenja slobode osumnjičenih, i pored preuranjenog objavljivanja vesti o tome – kaže za „Politiku” sudija Dilparić. On je ponovio da se njegova naredba o tajnosti podataka iz ove istrage mora poštovati i precizirao da nam može saopštiti neke činjenice u vezi sa istragom, ali ne i same podatke iz istrage.

– Da su znali da protiv njih vodimo istragu osumnjičeni bi verovatno pobjegli preko granice. Ali, nije samo to razlog što njihova imena nisu i što ni dalje ne mogu biti objavljena. To je učinjeno i zbog žrtava i njihovih porodica, ali i zbog članova porodica samih osumnjičenih. Osim toga, cilj istrage je da utvrdimo ima li osnova za podizanje optužnice protiv njih, a ne da ih proglasimo krivim – kaže sudija Dilparić, koji radi i na drugim predmetima ratnih zločina na Kosmetu.

Saslušanje svedoka sledeće nedelje

Na njegovom stolu je i gomila disketa sa raznim dokumentima, a kompletan materijal o zločinu u Suvoj Reci je sa više od hiljadu stranica papira narezan na kompakt disk na kojem je odštampano „Republika Srbija, Okružni sud u Beogradu, Veće za ratne zločine, Ki.V 9/05”.

– U vezi sa ovim predmetom saslušali smo 60 svedoka, Albanaca i Srba. U toku sledeće nedelje ponovo ćemo ih saslušavati ovde, mada nije isključeno da ponovo odemo u Prištinu – objašnjava sudija Dilparić i ubacuje disk u kompjuter da bismo videli na koji način je dokazni materijal prenet u elektronski oblik.

Na disku je prezentovana video animacija izvršenog zločina, a snimljeni su i potresni iskazi nekolicine preživelih. Videli smo insert u kojem jedna žena govori o tome da je morala da plati 55.000 maraka. Na disku su i zvučni zapisi saslušanja svedoka u Prištini, obdukcioni zapisnici za žrtve koje su pronađene, spisak nestalih, fotografije masovne grobnice u Batajnici, gde su leševi pronađeni, geografske mape i skice. – Identifikacija tela iz grobnice u Batajnici i dalje traje. Juče sam dobio

izveštaj o identifikaciji 23 žrtve. Do sada je ukupno identifikovana 641 žrtva iz Batajnice, Petrovog Sela i Perućca, a 632 tela su predata UNMIK-u – kaže naš sagovornik. Milan Dilparić je prisustvovao ekshumaciji tela u Batajnici. – Radilo se i po kiši i snegu, trajalo je godinama i bilo je mučno. Uglavnom su iskopavane samo kosti i zbog toga je u većini slučajeva bilo teško utvrditi uzrok smrti, da li je ona nastupila usled povreda vatrenim ili hladnim oružjem. Svi delovi odeće koji su pronađeni u grobnicama morali su biti sačuvani, a to je podrazumevalo pranje u hladnoj vodi i sušenje na plastičnim kanapima, odmah tu, u Batajnici. Sećam se da smo i sami odlazili u prodavnice da bismo kupovali kanape i pakete štipaljki – priča istražni sudija.

Kako se odigrao zločin

Zločin u Suvoj Reci, malom mestu na putu od Prištine ka Prizrenu, opisan je u optužnicama Haškog tribunala protiv bivšeg jugoslovenskog predsednika Slobodana Miloševića i bivšeg načelnika Generalštaba VJ generala Nebojše Pavkovića, koji se za više zločina na Kosmetu terete po komandnoj odgovornosti. U optužnici protiv Miloševića se navodi da su snage SRJ i Srbije 26. marta ujutro opkolile deo kompleksa kuća porodice Beriša u Suvoj Reci i da su u blizini postavljeni tenkovi sa cevima uperenim u kuće. „Pripadnici snaga SRJ i Srbije su stanarima jedne od kuća naredili da izađu. Muškarci su odvojeni od žena i dece i šest članova ove porodice je ubijeno, a preostale članove poterali su u pravcu jednog kafića i naterali ih da, zajedno sa tri druge grupe šire porodice Beriša, uđu u taj kafić. Zatim su pripadnici snaga SRJ i Srbije ušli u kafić i otvorili vatru na ljude koji su se nalazili unutra. U kafić je bačen i eksploziv. U toj akciji su ubijena najmanje 44 civila, a drugi su teško ranjeni. Tela žrtava su potom izvučena iz kafića i utovarena u kamion koji se zatim odvezao u pravcu Prizrena. Tri osobe, koje su ranjene bile ubačene među druga tela, iskočile su iz kamiona na putu za Prizren”, napisano je u toj optužnici.

Sve žrtve sa prezimenom Beriša

Na spisku 44 četiri identifikovana albanska civila ubijena 26. marta 1999. godine u Suvoj Reci nalazi se samo jedno prezime - Beriša. Pored imena, poređanih po azbučnom redu, nalaze se podaci o približnoj starosti i polu.

Najmlađe žrtve bile su bebe - Eron Beriša i Redon Beriša. Pored njihovih imena stoji broj 1, što znači da su dečaci bili stari približno oko godinu dana. Ismet Beriša imao je dve, Dorentina - četiri godine, Mirat -sedam, Hanumuša- devet, a Merita - deset godina. Na spisku je još njih desetoro koji nisu napunili 18 godina. Najstariji među žrtvama, prema ovom spisku, bio je osamdesettrogodišnji Sait Beriša.

Autor: Aleksandra Petrović

II

Sudski postupak

Danas u Okružnom sudu u Beogradu

Počelo suđenje okrivljenih za masakr u Suvoj Reci

Dan prvi

2. oktobar 2006.

U Specijalnom sudu u Beogradu počelo je suđenje osmorici srpskih policajaca optuženih za ubistvo kosovskih Albanaca u Suvoj Reci 26. marta 1999.

Broj predmeta **K.V. br 2/2006**

Broj optužnice: **KTRZ 5/2005**, podignuta 25.04.2006.

Sudsko veće: **predsednik Veća sudija Vinka Beraha-Nikićević; članovi Veća: sudija Vesko Krstajić i sudija Gordana Božilović-Petrović**

Tužilaštvo: **zamenici tužioca za ratne zločine Dragoljub Stanković i Mioljub Vitorović**

Opt: **Radoslav Mitrović, Radojko Repanović, Nenad Jovanović, Slađan Čukarić, Milorad Nišavić, Miroslav Petković, Zoran Petković i Ramiz Papić.**

Branioци opt.: **Goran Petronijević i Mirjana Nestorović (branioци Radoslava Mitrovića), Igor Isailović i Nenad Vojinović (branioци Radojka Repanovića),**

Veljko Đurđić (**branilac Nenada Jovanovića**), Vladica Vasiljković (**branilac Slađana Čukarića**), Tatomir Leković (**branilac Milorada Nišavića**), Goran Folić (**branilac Miroslava Petkovića**), Milan Birman (**branilac Zorana Petkovića**) i Dragan Palibrk (**branilac Ramiza Papića**).

Punomoćnici oštećenih: **Nataša Kandić**, izvršni direktor Fonda za humanitarno pravo (FHP) i **adv. Dragoljub Todorović**.

Suđenje prate porodice optuženih.

Početak glavnog pretresa prate i četiri člana porodice žrtava: **Florim Beriša** (ubijeni otac Musli, majka Hafije, sestra Zumrete, brat Afrim, sestra Violeta, baka Hanumšahe, stric Hamdi, strina Zelijje i njihova deca Arta i Zana); **Dželjalj Beriša** (ubijen brat Nedžad, njegova supruga Fatime i sinovi Faton, Redom i Altin, Fatonova supruga Sebahate i njihova deca Ismet i Eron i deca druge braće, Šerine, Majlinda i Herolinda); **Idriz Hadžijaj** (ubijena ćerka Sebahate, njen suprug Faton i unuci Eron i Ismet), **Bekim Gaši** (25. marta u selu Trnje ubijeni majka Hiza i sestre Luljeta, Selveta, Lumturije i Blerta Gaši); advokatski pripravnik **Admir Salihu** i pravnica FHP-Kosovo **Anka Hajdari Kurteši**.

Oni su u Beograd došli u organizaciji FHP.

Članovi porodica i ostali posmatrači sa Kosova (uključujući i novinare) ušli su u Srbiju po proceduri „najave prolaska“ koju MUP Srbije primenjuje prema kosovskim Albancima koji nemaju lična dokumenta izdata od strane Srbije, već dokumenta UNMIK-a. Prema toj proceduri, po rečima Nataše Kandić, FHP je bio obavezan da MUP-u Srbije dostavi spisak Albanaca sa Kosova koji će od 2. do 6. oktobra 2006. godine pratiti suđenje Mitroviću i drugim optuženima, uz podatke o broju lične karte izdate od UNMIK-a. Grupa je na graničnom prelazu Merdare zadržana oko 50 minuta, jer su policajci pravili probleme oko toga što se na spisku ne nalazi i osoba koja ima važeći pasoš Republike Srbije. Tek na intervenciju Tužilaštva za ratne zločine Srbije, čiju je pomoć FHP zatražio putem telefona, policija je dozvolila grupi da pređe na teritoriju Srbije. Tom prilikom od policajaca su se mogli čuti neukusni komentari kao, na primer, da lična karta UNMIK-a liči na autobusku kartu!

Budući da su porodice žrtava bile uplašene od dolaska u Srbiju, Nataša Kandić kaže da je FHP uputio zahtev Jedinici za zaštitu svedoka MUP-a Srbije da organizuje pratnju tokom puta, od graničnog prelaza do Beograda i nazad,

zatim da tokom suđenja prati grupu do suda i natrag u hotel, kao i da organizuje noćno obezbeđenje u hotelu. Sve mere Jedinica je sprovedla veoma profesionalno i uz prijateljsko ophođenje prema grupi.

Početak suđenje pratilo je i nekoliko predstavnica organizacije „**Žene u crnom**”, (koje su suđenje pratile do kraja), zatim predstavnici nekih nevladinih organizacija za zaštitu ljudskih prava iz Beograda, predstavnik OEBS-a i diplomate nekih zapadnih ambasada. Prisutni su i novinar lista „**Koha ditore**” **Blerim Džemajli** i dopisnik **Radiotelevizije Kosova** (RTK) iz Beograda, **Fahri Musliu**.

Suđenje prati veliki broj novinara beogradskih pisanih i elektronskih medija, ali bez TV kamera i fotoaparata.

Sud je obezbedio simultano prevođenje suđenja na albanski i srpski jezik. Prevodioci su: **Eda Radoman-Perković** i **Ferid Telići**.

Kako se i očekivalo, glavni pretres počeo je sa sat vremena zakašnjenja zbog opstrukcije branilaca optuženih, koji će istu praksu nastaviti i tokom celog sudskog procesa, služeći se raznim mahinacijama i trikovima. Branioци optuženih protivili su se da Nataša Kandić bude punomoćnica žrtava. Branilac optuženog Mitrovića, ADV. Goran Petronijević, tražio je da se Nataša Kandić sasluša kao svedok, pozivajući se na činjenicu da ju je tužilac u prethodnom postupku predložio za svedoka. Izneo je zahtev da joj sud uskrati pravo da zastupa oštećene. Sud je doneo odluku da će o tom predlogu odlučiti naknadno. Zbog toga je isti branilac tražio izuzeće predsednice Veća, pa je predsednik Okružnog suda u Beogradu **Siniša Važić** doneo rešenje o odbijanju zahteva.

Nataša Kandić kaže da je u ovom slučaju ohrabruju potezi Tužilaštva i Suda za ratne zločine, a posebno to što se u utvrđivanju odgovornosti u komandnom lancu policije otišlo na viši nivo. „Sa onog nivoa koji smo do sada uvek imali -neposredne počinioce, sada se, ovom optužnicom, pokazuje spremnost da se sudi i onima koji su bili na takozvanim srednjim nivoima. Optužnica je karakteristična po tome što se u istrazi došlo do vrlo čvrstih dokaza i činjenica da je dato naređenje za ubijanje i potom uklanjanje tragova pobijenih“, rekla je ona.

Nakon odluke da se odbiju zahtevi branioca optuženih, glavni pretres je nastavljen čitanjem optužnice od strane zastupnika Tužilaštva za ratne zločine, pomoćnika tužioca Mioljuba Vitorovića.

Prilikom odlaska na svoja mesta u sudnici, skoro svi optuženi ponašali se veoma bahato, stalno se smeškali, bez osećanja odgovornosti ili pijeteta prema žrtvama. Oni su prilično raspoloženi pozdravljali klimanjem glave svoje

porodice, a često bi se okrenuli provokativno i ka strani gde su sedeli članovi porodica žrtava i pokušali da se i sa njima pozdrave osmehom.

Optužnica Tužilaštva za ratne zločine tereti osam bivših i aktivnih policajaca, pripadnika Posebnih jedinica policije i Državne bezbednosti, da su ubili 48 albanskih civila, članova familije Beriša, među kojima je bilo puno dece, a i beba od godinu dana, staraca kao i jedna žena u osmom mesecu trudnoće.

Ovaj proces značajan je i zbog toga što otvara slučaj masovnih grobnica otkrivenih u Srbiji, pre svih one u Batajnici. Naime, prema optužnici, leševi Albanaca ubijenih u Suvoj Reci su prvo odvezeni u Prizren, a zatim, po naređenju haškog begunca, generala policije Vlastimira Đorđevića, hladnjačama prevezeni i zakopani u masovnu grobnicu na poligonu Specijalnih antiterorističkih jedinica (SAJ) policije Srbije u Batajnici. Na današnjem glavnom pretresu zamenik javnog tužioca Miodjub Vitorovića pročitao je optužnicu i saslušan je prvo optuženi Radoslav Mitrović.

U nastavku glavnog pretresa predsednica sudskog Veća zatražila je da se pređe na saslušanje prvookrivljenog **Radoslava Mitrovića**, a da ostali optuženi napuste sudnicu.

Prvo opt. Mitrović, donedavni pomoćnik komandanta Žandarmerije, a 1999. komandant Posebnih jedinica policije „Niški odred“, na početku je rekao: „Optužnicu sam čuo i razumeo, ali nisam shvatio delove optužnice koje se odnose na mene, jer nisam izvršio krivično delo koje mi se stavlja na teret, niti se osećam krivim a ni odgovornim za nastale civilne žrtve, za čijim životima žalim, jer ja nikada ni nikome tako neko naređenje nisam izdao.

Drugo, u vreme događaja, tj. 26. marta 1999. godine, ja fizički nisam bio na licu mesta, u Suvoj Reci, već u Prizrenu, tako da nisam mogao ni faktički tako nešto da naredim, a kako piše u optužnici.

Treće i osnovno, čime ćemo se baviti tokom ovog glavnog pretresa, jeste da ja u odnosu na Repanovića, Jovanovića nisam ovlašćeni i neposredni starešina da bih mogao da im izdam i neko zakonito naređenje, a ne ovako nezakonito, odnosno činjenje ratnih zločina. Prema tome, to su moji osnovni elementi zbog kojih se ja ne osećam krivim i odgovornim i da se u toku vođenja ovog postupka i glavne rasprave nadam da će se utvrditi istina.

Ja ću svoju odbranu početi od moje profesionalne karijere. Osnovnu školu sam završio u Kuršumliji, a srednju školu unutrašnjih poslova u Sremskoj Kamenici 1973. godine, nakon čega sam kao policajac-pripravnik počeo da

radim u SUP-u u Nišu, u policijskoj stanici Merošina. Kao mlad i perspektivan policajac, brzo sam završio Višu školu unutrašnjih poslova i 1978. postao starešina, sa 25 godina radnog staža. Od 1981. do 1983. godine u više navrata sam bio kao zamenik „Niškog bataljona“ policije angažovan na Kosovu. Zatim sam 1985. godine prešao u SUP u Nišu i postao starešina u Drugoj policijskoj stanici, a onda završio Fakultet bezbednosti, nakon čega sam 1989. godine postao komandir stanice za bezbednost u Nišu, a posle godinu i po dana proveo kao zamenik komandanta bataljona u Podujevu, Gnjilanu, Prištini itd, jer opet se situacija usložila.

Devedesete godine formiraju se Posebne jedinice policije (PJP) Srbije, od pet odreda. 1996. godine ja postajem komandir 37-og „Niškog odreda“ PJP, koji obuhvata šest sekretarijata na jugu Srbije – Niš, Prokuplje, Kruševac, Leskovac, Vranje i Pirot. 1997. počinje ponovo usložnjavanje bezbednosne situacije na Kosovu, zbog čega sa odredom često boravim povremeno u Prištini, a neprekidno od februara 1998. do 14. juna 1999. godine na području Kosova i Metohije. Kada sam 1998. godine došao na Kosovo, prvo sam bio u SUP-u Kosovska Mitrovica, zatim u SUP-u Đakovica, a od 19. juna 1998, kada je Orahovac zauzet i proglašen za slobodnu teritoriju od strane UČK, tada sam sa odredom bio na području Sekretarijata Prizren, gde sam ostao do 14. juna, kada smo se povukli. U to vreme sam učestvovao sa odredom u svim većim antiterorističkim akcijama (Čičavica, Jablanica, Drenica, Bajgora, i na kraju Jezerske planine, krajem septembra 1998.).

Neposredno pred početak NATO agresije, od predstavnika vojske Jugoslavije i predstavnika MUP-a u Prištini dobili smo zadatak da krenemo na razbijanje nekih terorističkih snaga i brigada koje su se nalazile u to vreme na teritoriji Sekretarijata Prizren. Sećam se da smo 20. ili 21. marta ja i komadant 549. motorizovane brigade Vojske Jugoslavije, pukovnik Božidar Delić, sada general u penziji, dok smo išli kolima za Prištinu primetili da se povlače sve međunarodne snage, i OEBS i Crveni krst i Međunarodni crveni krst, i sve druge međunarodne organizacije, što je očigledno ukazivalo na skorašnju akciju NATO snaga. U Prištini, od svojih starešina dobili smo zadatke, odnosno odgovarajuća pismena dokumenta, topografske karte. Zadatak je bio precizan i jasan da ja sa delom svog odreda, sa tri čete i sa jednom borbenom grupom iz 549. brigade krenemo iz pravca Suve Reke, ali ne zahvatajući aktivnosti u mestu Suva Reka, nego selo Reštane, Studenčane, a dve čete mog odreda, kojima je komandovao moj zamenik, tada major Grujić Predrag, i sa borbenim grupama kojima je komandovao pukovnik Božidar Delić, krenu iz Prizrena prema Orahovcu, i u tom pravcu su bile angažovane i druge snage policije.

24. marta sve je bilo spremno kada dobijemo odgovarajući signal na ovom prostoru Prizren-Orahovac-Suva Reka, u tom trouglu, gde je služba bezbednosti, i na osnovu čije procene je i sačinjen plan i angažovane snage, raspolagala podacima da tamo dejstvuje štab 122. i 124. brigade UČK i lokalni seoski štabovi, znači, sa nekim ukupnim brojem pod oružjem i uniformom koji prelazi 1.500 do 2.000 pripadnika. Osnovni zadatak je bio da se ne prekine komunikacija koja je vitalna, Prizren-Suva Reka-Priština, i dalje prema Srbiji ili gore Prizren-Đakovica-Mitrovica prema severnom delu Srbije, da se zaštiti nealbansko stanovništvo jer mnogo tih sela je bilo mešovitog sastava srpsko-albanskog ili bilo je i čisto srpskih sela, zatim da se ne dozvoli da ove snage (UČK) ojačaju tim prostorom i da stvore koridor prema granici Albanije koji bi u datom momentu bio udar u leđa.

Dakle, 24-og uveče sam sa par svojih starešina bio u našem objektu, koji se nalazio u kasarni u Prizrenu, u svojoj sobi i slušao televizijski dnevnik, i tog momenta se pojavio tadašnji predsednik Rusije Jeljcin i kaže : „Za nekoliko sati počće bombardovanje Jugoslavije.” Istog momenta sam ugasio televizor i mojim starešinama naredio da napustimo objekat, jer prva bomba bi pala na ovaj vojni objekat.

U jutarnjim satima 25. marta, pošto smo već dobili zadatke, krenuli smo zajedno, združeno sa borbenim grupama Vojske Jugoslavije u borbenom zadatku, na planiranu akciju. Po toj naredbi, moje komandno mesto je bilo upravna zgrada preduzeća „Metohija vino”, koja se nalazi ispred Suve Reke. U tim ranim jutarnjim satima, kad je krenula akcija, imali smo jak otpor i jaku vatru iz Studenčana, to je prvo selo posle Reštana u pravcu Orahovca, i borbena grupa i Kruševačka četa zauzela je odgovarajuće pozicije, ali nije imala posebnog uspeha u smislu napredovanja i savladavanja otpora. Na desnom krilu, severno iznad Suve Reke, bila je Vranjanska četa sa borbenom grupom motorizovane brigade iz Uroševca, koji su imali takođe jak otpor, a narednih dana su imali i gubitke. Nisam dozvoljavao da po cenu gubitaka idemo napred, jer prvo mora da se izvrši odgovarajuća vatrena priprema, zaposeli taj prostor i tako se privodio kraju taj 25. mart. Međutim, istog dana oko 20 časova je izvršen vazdušni napad na naš objekat, kasarnu „Dušan Silni” u Prizrenu i u tom momentu iz službenih razloga u našim prostorijama se našao moj zamenik, kapetan Milivojević Nenad sa još dva policajca. Milivojević je zapaljen, ali je ostao živ i sa teškim opekotima prebačen u bolnicu, dok su ona dva vojnika izgubila živote, kako su me obavestili telefonom zamenik načelnika SUP-a Prizren Vukobrat Miloš i načelnik policije iz Prizrena Đuričić Miki.

U jutarnjim satima 26. marta, znam da sam se čuo sa svojim starešinama i pitao kako su proveli noć i da li su imali problema. Kada sam se čuo sa Konjikovac Stojanom, rekao sam mu da ću biti u Prizrenu jer imam ozbiljnih gubitaka i problema, a da oni ne forsiraju akciju dok se ne stvore bolji uslovi za to iz pravca Orahovca. Isto to je znao i pukovnik Božidar Delić, i tako sam stigao već oko 8 sati. Obišao sam kasarnu i naše prostorije koje su porušene, a sa zadnje strane objekta zatekao sam, da li vatrogasce ili radnike komunalnog preduzeća „Higijena” iz Prizrena, njih troje-četvoro, kako raščišćavaju ruševine ručno. Tu na uglu video sam i Vukobrat Miloša i direktora komunalnog preduzeća Jovu Vujačića i tražio od njega da dâ mehanizaciju kako bi izvukli iz ruševina poginule policajce, jer su njihove porodice obavestene. Tu sam se zadržao kratko, a zatim sam otišao do bolnice da obiđem mog ranjenog zamenika Milivojevića, i budući da je bio u teškom stanju, ja sam se trudio da ga što pre zbrinemo, pa smo se dogovorili da ga helikopterom prebacimo ili u vojnu bolnicu u Nišu ili na VMA u Beogradu. Na kraju je prebačen za Beograd sa još pet-šest ranjenika. Nakon toga sam išao u komandu SUP-a Prizren, koja je izmeštena preko puta hotela „Theranda”, to je bilo negde oko 11 do 12 sati. Tu sam sreo Žiku Jankovića, koji je bio zamenik direktora u preduzeću „Kosovo vino” u Maloj Kruši, koji me je pozvao na kafu u svoje službene prostorije, gde sam ostao do pola sata, a zatim u prostorijama izmeštenog SUP-a sreo načelnika Miloša Vojinovića, njegovog zamenika Vukobrata i Đuričić Mikija, sa kojima smo raspravljali o načinu angažovanja tehnike za vađenje zatrpanih policajaca u krugu kasarne. Odatle sam otišao u komunalno preduzeće „Higijena”, jer oni imaju tešku mehanizaciju, a tamo je bio izmešten i deo moje komande, drugi moj pomoćnik Zoran Ilić. Posle razgovora sa njim i rukovodstvom tog preduzeća, koji su trajali možda sat vremena, negde oko 15 sati krenuo sam prema svom isturenom komandnom mestu, ali pošto je usput bio hotel „Putnik”, gde sam imao svoju sobu koju nisam koristio, ali tu je bila moja oprema, svratio sam da je uzmem. Znam da smo se pred mrak vratili u vinograd ispred Suve Reke, gde je došao Konjikovac Stojan i obavestio me da je akcija dobro išla, posebno ovi iz pravca Orahovca. Ponovo smo prenoćili u vozilima i u vinogradima. Sutradan, 27-og, smo krenuli, ali pošto je otpor bio potpuno eliminisam, nije bilo dejstva prema našim snagama, mi smo prošli Studenčane, Samodražu i na jednom brdu zvanom „Grad” spojili se sa ovim snagama koje su išle iz pravca Orahovca. Sledeći zadatak je bio Dobrodeljane, gde smo naišli na jak otpor i vatru i jedva smo se izvukli, i imali smo gubitke. Tu smo se povukli pomoću jednog blindiranog vozila i dalje se nije moglo, pa smo tu zanoćili.

28-og smo pokušali opet sa bočnih strana, držali kontakt i vatru sa njima, i u jedan oko podneva imao sam poziv kao „Čegar 1”, zovu me iz Prizrena.

PRESEDNIK VEĆA: To govorite o kom datumu?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: O 27. martu. Oko podne imao sam poziv, zove me načelnik policije Miki Đuričić, on je bio „Šara 101”, da dođem u Prizren jer ima zadatak za mene. Krenuo sam iz Dobrodeljana preko Suve Reke, gde sam svratio u policijsku stanicu da vidim kakvo je stanje, i stigao u Prizren, gde mi je Đuričić rekao da su zvali iz štaba u Prištini, da treba da odem tamo i da se javim generalu Obradu Stevanoviću, mom komandnatu. Ja odmah produžim dalje. Razgovor sa njim je potrajao negde od 21 do 22 sati, kada sam se preko Uroševca i Brezovice vratio u Prizren nedje oko 12 sati noću.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je komanda PJP?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Komanda je u Beogradu, ali je komandu nad nama preuzeo štab MUP-a koji je bio na Kosovu, u Prištini.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je činio taj štab?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Rukovodilac štaba je bio general Sreten Lukić. U štabu su se nalazili i drugi oficiri, pukovnik Mijatović, zatim general Rođa -Vlastimir Đorđević, povremeno je dolazio naš komandant Obrad Stevanović.

PRESEDNIK VEĆA: Od koga Vi dobijate zadatke? Kome se Vi neposredno obraćate? Vi idete, znači, u štab?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Mene, kad treba da usledi neka akcija ili zadatak, pozovu na sastanak u štab i onda nam obično neko od starešina, ali pretežno to je general Lukić, možda ponekad general Stevanović ili Đorđević, daju nam procene neprijateljskih snaga i zadatke.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi da li postoje neke formacije u okviru Posebnih jedinica policije?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Ne razumem.

PRESEDNIK VEĆA: Spominju se neke formacije „A“ i „B“?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: To je sad.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste bili komandant 37. odreda. Jel' to neka formacija?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: To je, da, pošto se složila situacija, paralelno sa ovim interventnim „A“ formacijama, formirane su u isto vreme i „B“ formacije, odnosno teritorijalne, koje su bili manje sposobne, manje opremljeni i obučene...

PRESEDNIK VEĆA: Koji je zadatak jedne, a koji je zadatak druge formacije?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Zadatak „A“ formacije, čiji sam ja bio komandant, a to je 37. odred, jeste borbene akcije, borba protiv terorizma, složnije situacije. A „B“ formacija, kako kaže sama reč, teritorijalna, jeste bila da kada mi očistimo neku teritoriju od terorista, uspostavimo nad njom državni poredak i stanje javnog reda i mira, onda se te formacije angažuju na tom prostoru da održavaju to stanje stabilno i bezbedno.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je bio komandant „B“ formacije?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Komandant je bio pokojni Zoran Anđelković, major, koji je poginuo 24. aprila, baš na ovom putu Suve Reke prema Orahovcu.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste videli šta Vam je optužnicom stavljeno na teret. Kada ste čuli za te događaje, da li ste čuli i u kom momentu ste čuli?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Pa, ja sad moram da krenem od momenta kada sam doživeo stres, što piše u optužnici, dobro što sam ostao živ. Ja sam se tada nalazio u štabu u Kuršumlji.

PRESEDNIK VEĆA: Nemojte to. Ja vas pitam konkretno, da li ste čuli za ovaj događaj i kad ste čuli?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Konkretno za ovaj događaj sam čuo kada su me pozvali u UBPOK 26. aprila 2005. da se javim na sastanak, zove ministar. Ja sam došao i kažu, nije u pitanju ministar, zauzet je itd, nego, evo rešenja za pritvor tamo za neke civile u Prizren. Ja pogledam i samo što nisam pao u nesvest, jer prvi put u životu sam tako nešto pročitao. Dovode me kod istražnog sudije, gospodina Dilparića, uručuje mi rešenje o sprovođenju istrage i daje mi da ga pročitam, na osam strana.

A za taj događaj čuo sam kao i građani, kao i svi drugi, recimo 2003. godine.

Siketić i ostali njegovi komandiri voda su bili na nekom razgovoru u UBPOK-u, i pitali su ga za neke civile u Suvoj Reci. I jednom sam čuo u Medveđi, gde sam bio kao komandir da obidem žandarmeriju u kopnenoj zoni. U restoranu smo doručkovali i neki mi kažu: „Juče ili ovih dana je bio policajac, saobraćajac u UBPOK-u na razgovoru, i mi ga pitamo šta je bilo, a on kaže: „Pitali me za neke civile, šta je bilo u Suvoj Reci, i ja sam rekao da su to radili dr Boban, da je radio neki Tanović i svi pokojni, neki rezervista iz Prizrena, takođe pokojan’. Oni su hteli da me biju i pitali ima li neko da je živ.“ Saznao sam i od sredstava informisanaja, i kada je Delić svedočio u Hagu, kada su ga pitali da li je njemu poznato za ubistvo nekih civila u Suvoj Reci, ali on je tada tražio zatvorenu sednicu i ne znam šta je rekao. Eto toliko sam ja čuo pre, a pročitao na dan hapšenja ono što mi je stavljeno na teret...

PRESEDNIK VEĆA: Znači, nikakva naređenja ni od štaba niste dobijali u smislu deportacije, paljenja, pljačkanja?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Ne. Bez obzira gde se nalazi general Lukić (u zatvoru Haškog suda - prim. autora), o njemu imam visoko profesionalno mišljenje, on je to dokazao kao čovek, o generalu Obrdu Stevanoviću visoko mišljenje i kao policajcu i kao našem ekspertu; oni su uvek govorili „ne sme da se desi da civil dobije povredu. Bolje da ne uspe akcija nego da eliminišemo ne znam koliko neprijatelja, manje će bruke biti, nego i u odnosu da se desi nešto civilima“. Znači civili su uživali posebnu zaštitu... Pa mi smo se borili protiv naoružane formacije, koja je za to vreme kidnapovala i ubila na stotine Srba, policajaca, vojnika i drugih koji nisu bili lojalni njima, i Albanaca, naravno... Imali smo bezbroj akcija, uvek samo prema onome ko dejstvuje prema nama, ko je naoružan i ko te ugrožava.

PRESEDNIK VEĆA: A to područje Suve Reke i okoline, u čijoj zoni odgovornosti je bilo u to vreme?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Svako je imao svoju odgovornost, to je širok pojam. Ja sam odgovarao samo za ove tri čete koje su bile sa mnom: Niška, Kruševačka i Vranjanska. Konjikovac Stojan je odgovarao za svoju borbenu grupu, na pravcu Orahovac, a Delić je odgovarao za svoje iz svoje brigade...

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Mitroviću, da li još nešto imate Vi da iznesete u svoju odbranu, možda nešto što Vas ja nisam pitala, posle će članovi Veća da postavite pitanja?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Samo minut, jer sam se malo umorio. Suđenje je prekinuto i nastavlja se sutra saslušanjem Mitrovića i drugooptuženog Radojka Repanovića.

Dan drugi

3. oktobar 2006.

Mitrović nastavlja u istom stilu

Drugi dan glavnog pretresa nastavljen je saslušanjem prvooptuženog Radoslava Mitrovića, kome su pitanja postavljali član Veća sudija Vesko Krstajić, zamenik tužioca, punomoćnici oštećenih Dragoljub Todorović i Nataša Kandić, kao i branioci optuženih. Mitrović je i danas nastavio u istom stilu, negirajući sve što mu se pripisuje optužnicom.

ČLAN VEĆA SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: Recite mi ko je Vama u toj akciji neposredni pretpostavljeni starešina?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: U toj akciji neposredni starešina je meni štab u Prištini, Obrad Stevanović ako je bio, ili general Lukić, ili starešina koji je tog momenta bio dežurni.

ČLAN VEĆA SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: Pa dobro, ali neko ko koordinira akciju, tu ima pripadnika drugih jedinica, tu ima vojske, kako ste govorili? Šta je bio po činu Delić?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Delić je bio pukovnik, ja sam bio tad potpukovnik, a aprila sam postao pukovnik, vanredno unapređen. Znači ja odgovaram za moje tri čete kojima sam rukovodio u pravcu Suve Reke - Niškom četom, Kruševačkom četom...

ČLAN VEĆA SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: Znam, ali neko vodi akciju u celini, koordiniše snage, združene snage i vojske i policije...?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Koordiniramo ja, preko načelnika SUP-a, on preko štaba, i kaže Mitrović ide ili ne može, ima gubitaka, treba mu pomoć. Štab odredi odred ili jedinicu koja će doći da mi pruži pomoć. Znači, štab je taj koji rukovodi, on ima podatak, sredstva veze su bila savremena, načelnik SUP-a

prati moju situaciju, ili mu ja javim kakav problem imam, a on o tome izvesti štab u Prištini. Štab prenosi šta dalje da se radi.

ČLAN VEĆA - VESKO KRSTAJIĆ: Jel' to znači da Vi niste pod vojnom komandom?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Znači da nisam pod vojnom komandom...

ČLAN VEĆA - VESKO KRSTAJIĆ: Iskreno da Vam kažem, meni to deluje malo komplikovano. Izvode se akcije, svako izveštava svog nekog tamo komandanta. Deluje mi logično da sve ide na jedno mesto, znači, onom neposredno pretpostavljenom komandantu koji mora imati u vidu celinu situacije?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: A u štabu su tamo sigurno te naše starešine u susednim kancelarijama... Znači, sve je, mozak i sve naredbe su išle iz štaba u Prištini.

ČLAN VEĆA - VESKO KRSTAJIĆ: Mislim da sam čuo dobro kad ste rekli da izvođenje te akcije uopšte nije podrazumevao ulazak naših jedinica u Suvu Reku?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Ne. Znači Suva Reka je bila van, nije bila u naredbi, nije bilo potrebe bilo koje intervencije naše ili ulaska ili dejstva u Suvoj Reci. Jer je tu redovna policija radila svoj posao, imala svoj rezervni sastav i bila je neka Teritorijalna odbrana koja je održavala tamo neke svoje straže, položaje, itd.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Meni uopšte nije jasno. Vi ste juče govorili da je Vama pretpostavljeni, da je komandant posebnih jedinica policije Obrad Stevanović koji je u Beogradu i koji povremeno dolazi u Prištinu. Da je nad Vama nadležan i štab koji se nalazi u Prištini, gde je komandant Lukić. Govorite o tom pretpotčinjavanju, pominjete te vojne jedinice. Ko je onda Vama direktno nadređen?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: General Lukić.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A ko je nadležan načelnik u OUP-u Suva Reka, i uopšte ko komanduje tom policijom? Ko je njima prvi nadređeni?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Prvi više nadređeni, recimo komandiru stanice Suva Reka, je prvi više nadređeni načelnik OUP-a Suva Reka, zatim

načelnik policije SUP-a u Prizrenu, potpukovnik Đuričić, pa viši, glavni i jedini i najodgovorniji načelnik SUP-a Prizren je starešina za sve starešine na području SUP-a Prizren, a on je odgovoran opet štabu ili MUP-u, upravi policije, zavisi od potrebe situacije.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Znači, i ovaj načelnik OUP-a i Vi odgovarate Lukiću u štabu?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Štab je istureno komandno mesto Ministarstva....

NATAŠA KANDIĆ pita optuženog, preko predsednika Veća, pošto od 25-og stalno odlazi za Prizren, da li je video kolone iz Velike Kruše, Zrze, Celine, koje prolaze kroz grad.

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: 25-og sam bio u Beogradu (prvog dana je rekao da je 25-og ceo dan bio u Prizrenu) i nisam mogao da vidim; 26-og sam možda seo par vozila, 27-og sam bio gore prema ovome (reč je o akcijama u Dobrodeljanima -primedba autora), a 28-og u Suvoj Reci.

PREDSEDNIK VEĆA: Kolone, pitanje je da li ste videli kolone.

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: A kolone možda sam video 28-og i čuo preko radio-veze da se kreće stanovništvo, ali je to bio posao lokalne saobraćajne policije.

NATAŠA KANDIĆ: Da li je optužen upoznat uopšte da je albansko stanovništvo bilo primorano da napušta Kosovo, da je išlo prema Albaniji, da je pod pratnjom policije išlo u vozilima, traktorima, peške kroz Prizren, da li to zna?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: To mi nije poznato, ali hoću da gospođi Kandić kažem da kada je počelo bombardovanje svako je išao da spašava glavu, i stanovništvo je išlo prvo zbog bombardovanja i drugo, zbog naredbe UČK, koji su iseljavali stanovništvo da bi prikazali humanitarnu svetsku krizu, da bi se nastavilo bombardovanje i da bi usledilo ono što je usledilo.

NATAŠA KANDIĆ: Koje je to stanovništvo bežalo od bombardovanja?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Bežali su i Srbi, svako ko je imao gde da pobjegne, i Turci, svi su odlazili iz Prizrena, gde nikada nije bilo akcije, jer je najhomogeniji grad između Turaka, Srba i Albanaca.

Sa pitanjima su nastavili branioci optuženih.

Repanović: „Meni je savest čista, optužnica je neosnovana”

U nastavku glavnog pretresa, nakon pauze od 15 minuta, svoju odbranu izneo je drugooptuženi **Radojko Repanović**, koji je za vreme masakra bio komandir policijske stanice u Suvoj Reci. On je negirao da je bio jedan od naredbodavaca ubistva 48 Albanaca - muškaraca, žena i dece iz porodice Beriša. „Najiskrenije mi je žao što se to desilo. Meni je savest potpuno čista. Optužnica je neosnovana“, rekao je Repanović.

- 24. marta, kada je počelo NATO bombardovanje, ja kao komandir policijske stanice, službu sam organizovao kao i prethodnih dana; znači, ništa posebno preko dana, a uveče su krenule prve NATO bombe na našu zemlju. Sutradan, 25-og, kao komandir stanice dobio sam zadatak iz Sekretarijata u Prizrenu, znači, od načelnika policije, da organizujem i obezbedim glavnu komunikaciju, magistralni put Priština-Prizren od Suve Reke do sela Đinovce. Tada sam odredio dve grupe: jedna grupa je zaposela deo komunikacije kod sela Đinovce, a druga kod sela Topličane. Osim obezbeđenja komunikacija, u samom gradu Suva Reka imao sam još tri zadatka - tri grupe pripadnika policije da zaštite srpsko stanovništvo, zaštite objekte i imovinu u gradu. Jedna od tih grupa se nalazila u Robnoj kući, druga kod mosta na reci Topluga, a treća grupa se nalazila u blizini osnovne škole.

Dana 26-og vođa Dežurne službe je bio Gogić Milovan, a njegov pomoćnik Đokić Goran. Auto-patrolu u sastavu Dežurne službe sačinjavali su Tanović Radovan, pokojni policajac, Čukarić Slađan, aktivni policajac, Petković Miroslav, rezervista i Janković Sreten, rezervista. Nisam siguran, ali napominjem da sam se 25-og ili 26-og sastao sa radnikom Državne bezbednosti Nišavić Miloradom, koji je došao kod mene i tom prilikom preneo mi da ima saznanja da u kući u blizini policijske stanice, gde je boravila misija OEBS-a, postoji neki lokator i da preti opasnost da na osnovu toga može biti granatirana policijska stanica, jer, navodno, u tom lokatoru su određene koordinate, a njega je ostavila misija OEBS-a koja je boravila u toj kući. Ja, kao komandir, odvojio sam manju grupu policajaca u prepodnevnom satima da idu da provere u toj kući da li postoji takav lokator, da tamo pregleda i da se otkloni ta sumnja.

25-og zamenik komandira policijske stanice sa grupom od 25 pripadnika policije PJP napustili su Suvu Reku i otišli u SUP Prizren, i posle podne nisu bili u Suvoj Reci. Zbog velikih obaveza oko organizacije, znam da sam pre podne

tog 26. marta otišao u selo Topličane i Đinovce da izvršim obilazak pripadnika policije na tim tačkama, gde sam se zadržao kratko. U popodnevnom satima, kada sam se vratio i stigao u centar Suve Reke, čuo sam pucnjavu u reonu policijske stanice. Pošto sam bio u vozilu, nisam smeo odmah da krenem tamo zbog straha od pucnjave, pa sam celo vreme dok je trajala pucnjava zastao u centru grada, i tek kasnije nastavio put za stanicu. Kad sam došao u blizinu Opštine, tu sam video da ima neka gužva, sakupio se neki narod, i video sam neke pripadnike Teritorijalne odbrane, i da se tu nešto izdešavalo. Tu sam stao, i tada, iz pravca Zanatskog centra prišao mi je pokojni dr Boban Vuksanović, vidno uzbuđen, uzrujan. Pitao sam ga: „Bobane, šta ima?“, a on je meni u nekom tonu uzrujanosti rekao: „Rat je, krenuli su da napadnu grad“, i odmah nakon toga pokazao mi je jedan leš na jedno 20 metara, u Zanatskom centru, istovremeno vadeći iz džepa oznake OVK, dajući mi do znanja da se radi o pripadnicima OVK. Tada sam rekao Bobanu: „Bobane, mislim da znaš šta radiš“? Te ljude iz Teritorijalne odbrane nisam poznavao, osim kolege u penziji, Trboljevac Stanka. Nakon toga nastavio sam put u pravcu policijske stanice, gde me je dežurni, ili ne znam ko, obavestio da je u toj kući pronađen izvesni materijal, neki CD, neke kutije, i da je sve to predato radnicima Državne bezbednosti. Kasnije sam dobio dojavu da na Reštanskom putu postoji određeni broj poginulih lica. Odmah sam se organizovao i tražio od SUP-a Prizren da se formira ekipa radi vršenja uviđaja. Ali ekipa nije došla tog dana već tek narednih dana, u prepodnevnom satima. Toj ekipi sam dao određeni broj pripadnika policije za obezbeđenje, jer su došli iz Civilne zaštite, koji su trebali da utovare poginule osobe da ih sahrane na muslimanskom groblju u Suvoj Reci. Ne znam o kojim licima se radi, ali bilo je tu par lica koja su pronađena na tom delu i oni su sahranjeni. To je što se tiče toga.

Meni je najiskrenije žao što se to desilo u Suvoj Reci, ali meni je savest sasvim čista. Optužnica je neosnovana. Nikad od nikoga nisam primio naredbu da pripadnici policijske stanice Suva Reka krenu, vrše pretres, paljenje kuća, ubijanje, tovarenje leševa, sklanjanju sa lica mesta i slično, kako stoji u optužnici. Nikada nikome nisam naredio da ide od kuće do kuće i meštanima naredi da napuste područje Autonomne Pokrajine Kosovo i Metohija i da idu u Albaniju. Ja sam upoznat sa dosta izjava svedoka, ali mi je posebno ostala u sećanju izjava svedoka Veljković Velibora, pa ću morati da se malo na to osvrnem.

PRESEDNIK VEĆA: Nećemo se osvrnuti sada na izjavu svedoka, sada je samo vaše saslušanje, to ćemo kasnije.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Hteo sam samo da kažem koliko je tu kontradiktornosti, koliko je tu neistina.

PRESEDNIK VEĆA: Kada uđemo u dokazni postupak imaćete prilike da to komentarišete. Da li imate još nešto da dodate?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Pa, nemam. Meni nije u interesu da se ovo suđenje oduži, već da se što pre završi, jer je meni u interesu da dokažem svoju nevinost.

Nakon toga prešlo se na ispitivanje optuženog od strane predsednika i članova Veća, zastupnika optužnice, punomoćnika žrtava i branilaca optuženih.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste tih dana, 24, 25, 26. marta imali nekog pritvorenika?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ne, sigurno. Po mom znanju, nismo imali pritvorenika. Mi vodimo evidenciju svih privedenih i zadržanih lica, a ja kao komandir sigurno nisam bio upoznat, niti znam da je postajalo takvo lice u pritvoru.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, ni u kom slučaju niste imali pritvoreno lice u to vreme?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ne, po mom znanju ne.

PRESEDNIK VEĆA: A je li Vam poznato ime Abdulah Eljšani, već znate kako je stavljeno ovde?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Nije mi poznato, ali sada iz svega ovoga što sam čitao iz optužnice vidim da se pominje to lice, navodno pritvorenik... Sa licima koja se privedu zbog političkog kriminala razgovara pripadnik Državne bezbednosti i policija nema ništa sa njima. Da li je on obavio sa njim razgovor ili nije, da li je to lice postajalo ili nije, to meni apsolutno nije poznato.

PRESEDNIK VEĆA: U to vreme, koliko je bilo pripadnika Državne bezbednosti?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: U to vreme, bili su dvojica, koliko se ja sećam. Bio je Nišavić Milorad i još jedan čije prezime ne znam, a zvao se Mile, koji je dolazio iz Prizrena. Posle njih, bilo je jedno neovlašćeno službeno lice, referent Jablanović Milan, koji je radio kod njih kao pomoćnik.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, da li je vođen neki dnevnik ili raspored događaja, odnosno dnevnik događaja?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Dnevnik događaja vodi Dežurna služba.

PREDSEDNIK VEĆA: A ko ima uvid posle toga?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Uvid u dnevnik događaja ima starešina. Konkretno, kod mene je bio zadužen pomoćnik Jovanović Nenad. A koliko je on mogao da vrši uvid tih dana, sigurno da nije imao vremena, tako da ne znam šta da kažem.

PREDSEDNIK VEĆA: Koji događaji su se beležili? Da li svi, ili neki određeni, značajniji?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: U principu se beleže svi događaji, sve što Dežurna služba sazna, što je neko dojavio, prijavio, znači, dežurni je dužan da upiše u dnevnik događaja.

PREDSEDNIK VEĆA: Ako je neka intervencija, ako je neka akcija u gradu ili u okolini, da li se ubeleži u dnevnik događaja?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ako se izdešavaju neke stvari, onda se beleži sigurno.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li imate saznanje o onome što ste dobili informaciju da je u nekoj kući postavljen lokator, da li je to registrovano u knjigu događaja, da postoje lokatori i gde, u kojoj kući?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Nemam saznanja, nisam ni stigao da pogledam to.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste rekli da ste pravili raspored za obezbeđenje policijske stanice, spomenuli ste i zvonik. Recite mi da li ste u imali 26-og (marta) neko lice?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Jesam, tu su bili pripadnici rezervnog sastava, ne mogu tačno da se setim imena, ali nekog sam imao sigurno. Jer to je osmatračko mesto i pre rata nekoliko dana je bilo zaposedano, i u vreme početka rata.

PREDSEDNIK VEĆA: Koji je njihov zadatak?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Meni je pretila opasnost od tog Reštanskog

puta. A njihov zadatak je bio da osmatraju, prate da ne dođe do napada na policijsku stanicu, da blagovremeno jave, da mogu da aktiviram obezbeđenje policijske stanice. Strogo su bili usmereni u pravcu reštanskog puta.

PRESEDNIK VEĆA: Kako su bili naoružana ta lica koja su bila na zvoniku?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Oni su bili naoružani sa pištoljima i sa automatskim puškama.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste rekli da niste izdali snajperske puške. Da li je bilo moguće da je neko imao snajper u to vreme, a da Vi ne znate?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Službeni snajper nije mogao imati, ali ako je neko imao privatno, u šta ne verujem, onda može da se desi...

PRESEDNIK VEĆA: A da li ste poznavali komandanta Posebnih jedinica policije?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Komandanta Mitrovića poznavao sam mnogo manje. Njega sam prvi put video pre rata, jer on nije boravio u Suvoj Reci, već u Prizrenu. U Suvu Reku možda je par puta došao u prolazu i, obično ako dođe, svrati kod načelnika na kafu. Znači, video sam ga jednom ili dva puta i tada smo se upoznali.

PRESEDNIK VEĆA: A otkud znate da je u prolazu, jeste li Vi prisustvovali njihovim susretima u kancelariji?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Razgovarao sam sa čovekom, znam da je pričao da je bio, na primer, u Prištini, svratio, i u tom smislu.

PRESEDNIK VEĆA: A da li ste imali neku komunikaciju sa komandantom, preko radio-veze ili bilo kakvu?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Retko. Desio se jedan slučaj mnogo kasnije od početka rata kada je poginuo jedan major, tada me je Mitrović pozvao preko radio-veze, a nekog drugog slučaja se ne sećam.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste ipak prošli neki put do policijske stanice, da li ste videli neku paljevinu, da li su neke kuće zapaljene?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Kuće nisam video da su zapaljene. Kada sam stigao u policijsku stanicu, negde daleko video sam dim, ali ne znam da li su bile kuće ili stogovi sena, ali nisam video kuće da gore.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste imali prilike da tih dana vidite da neke kolone Albanaca napuštaju grad?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Kolona Albanaca tih prvih dana nije bilo kroz Suvu Reku, to se pojavilo nešto kasnije.

PREDSEDNIK VEĆA: I kad počinje?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Nakon 5-6 dana, možda, nisam siguran. Posle toga kreću kolone iz pravca Dulja odozgo, iz Uroševca, iz tih sela, počinje da se sliva kroz Suvu Reku, da prolaze da bi išli dalje prema Prizrenu.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste im prišli Vi, tim ljudima, pitate li zašto napuštaju, zbog čega idu?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Prišao sam. Pojedini kažu da se plaše da ostanu tu, neki kažu da ne smeju da ostanu zbog bombardovanja, idu, traže gde je mirnije.

PREDSEDNIK VEĆA: A za ovo masovno ubijanje u Zanatskom centru kad ste prvi put čuli?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Za masovno ubijanje ja toga dana nisam znao apsolutno. Za to ubijanje sam saznao nešto kasnije, što od strane građana, što od strane policajaca, a detaljno sam saznao tek posle, kada sam napustio Suvu Reku i kada sam došao ovamo, i kada je počeo proces u Hagu pokojnom Slobodanu Miloševiću, kada je počelo svedočenje, tad sam video da su se tu desile strašne stvari.

PREDSEDNIK VEĆA: A kako je moguće da Vi, kao komandir policije koji ste zaduženi za obezbeđenje, ne čujete za ovako masovno ubistvo?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Jesam zadužen. Da Vam kažem, posle svega ovoga, ja vidim da tog dana, najverovatnije u svemu tome bio umešan pokojni Boban i on je to organizovao. Ja nisam mogao da znam šta se izdešavalo tu, ali kasnije, kada sam čuo reč po reč od drugih lica, onda sam stvorio neki mozaik da je to bilo stvarno strašno.

ČLAN VEĆA SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: Pitam Vas da li je u krugu tog Zanatskog centra bila picerija?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Bila je picerija ili kafana, šta znam, uglavnom bila je picerija.

PREDSEDNIK VEĆA: Govorili ste da je Vas Dežurna služba obavestila o tome da se na Reštanskom putu nalaze neki leševi. Šta nam možete reći bliže o toj lokaciji?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Nisam zalazio bliže o lokaciji, znajući da oni znaju otprilike gde je ta lokacija i da to ide opet preko Dežurne službe.

ČLAN VEĆA - VESKO KRSTAJIĆ: Da li imate ikakvih saznanja o tome koliko ima leševa na tom Reštanskom putu i Zanatskom centru?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Govorim za Reštanski put o kome sam bio obavешten. Mislim da je bilo negde 7-8 leševa u tom delu, a za Zanatski centar...

ČLAN VEĆA - VESKO KRSTAJIĆ: I šta bliže, pola, životne dobi, da li je bilo žena, dece?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ne, ja nisam imao potrebe da pitam, jer je ta ekipa sačinjavala izveštaj, predala svojim starešinama...

ZAMENIK TUŽIOCA: Tad kad ste se uplašili pa stali, niste smeli da idete dalje, pa Vam prišao doktor Boban i video, pokazao jedno telo, pa ste rekli da ništa više s njim niste o tome pričali osim da ste ga upozorili „valjda znaš šta radiš“, tako ste mu nešto rekli, a posle ste od građana i od svojih ljudi čuli šta se desilo. Sada Vas ja molim da nam ispričate šta ste to čuli, šta se tog dana desilo?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Tog dana, negde kasnije sam čuo da je bilo više leševa u samom Zanatskom centru. Svako je pričao na svoj način. Neko je opet čuo od drugih ljudi. Znači, nisam konkretno mogao da čujem tačno šta se izdešavalo i koji je bio broj poginulih. Rekao sam tek kasnije, kada je počeo proces u Hagu, tada sam čuo šta se sve izdešavalo i koliko je bilo ubijenih ljudi i na koji način... A, iskreno da vam kažem, nisam vodio neku posebnu istragu oko toga, nisam smeo da vodim tu istragu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Niste smeli da vodite istragu? Od koga ste se plašili?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Plašio sam se od samog sebe, zašto da vodim istragu u to vreme kad se radilo sasvim drugačije. Ja sam radio svoj posao.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vi ste komandir policije, pa jeste izvestili svog pretpostavljenog šta se desilo?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja vam kažem da sam to mnogo kasnije saznao i šturo saznao, ja nisam mogao da izvestim nešto što nisam znao...

ZAMENIK TUŽIOCA: Pitam zašto niste obavestili nadležne u Prizrenu da se izvrši uviđaj povodom događaja od 26. marta u popodnevnom časovima?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Zato što nisam znao za događaj.

ZAMENIK TUŽIOCA: Znali ste za događaj.

PRESEDNIK VEĆA: Nemojte tako, molim Vas, ako kaže da nije znao, onda nemojte, molim.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja nisam bio tu u to vreme, niti sam znao za događaj, za događaj sam saznao kasnije, objašnjavam gospođi sudiji više puta. Ja mislim da sam bio jasan.

PRESEDNIK VEĆA: (Obraća se zameniku tužioca) Da li ste mislili konkretno na leš koji je video?

ZAMENIK TUŽIOCA: Počevši od jednog leša. Jedan leš je dovoljan za vršenje uviđaja?

PRESEDNIK VEĆA: To je već konkretnije pitanje. Naknadno niste precizirali kad ste to čuli da li je bilo više leševa, da li istog dana ili neki drugi dan? (pita Repanovića)

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Istog dana sam čuo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ja Vas onda pitam zašto niste pozvali Prizren da dođu da izvrše uviđaj i za jedan leš i za bilo koliko drugih leševa?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Istog dana ja sam obavestio da dođu da izvrše uviđaj. Zašto Prizren nije poslao istog dana ekipu nego je poslao narednih dana...

ZAMENIK TUŽIOCA: Ne za put, nego za Zanatski centar u Suvoj Reci?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja, taj leš što mi je pokazao Boban, najverovatnije je bila uviđajna ekipa i izvršila uviđaj, međutim, taj leš je bio sklonjen, taj leš nije postajao tu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Videli ste ga, Vi kažete da ste ga videli?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja sam ga video, ali ja nisam čuvao leš, ja sam se zadržao možda 5 minuta tu sa Bobanom, ja nisam zalazio u Zanatski centar.

ZAMENIK TUŽIOCA: Je li Vam to normalno da Vam se kao komandiru policije dešavaju leševi i da Vi ništa, kao da niste tu, Vi ste u prolazu?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Nije normalno, ja sam obavestio... Uviđaj je tražen da se izvrši za sve leševe, za sve što sam saznao tamo. Najverovatnije i taj leš što je postojao tamo u Zanatskom centru, i tu bi bio izvršen uviđaj, međutim taj leš je sklonjen.

ZAMENIK TUŽIOCA: Odakle Vam saznanja da je leš sklonjen?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Saznanja, zato što posle, kada je došla uviđajna ekipa, posle toga nije postojalo tamo ništa.

PREDSEDNIK VEĆA: Odkud Vi znate da nije postojao leš?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Pa znam, zato što su građani počeli da pričaju da je doktor Boban Vuksanović organizovao tamo sklanjanje leševa i da je on sklonio i taj leš.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, to ste od građana čuli?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Dabome. I kako da vršim uviđaj kad leša nema tamo, molim vas?

PREDSEDNIK VEĆA: Pa jeste otišli da proverite?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Nisam išao da proverim. Ja ne mogu kao komandir policijske stanice da letim na svako mesto.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne Vi, da li ste ljude poslali da vide, ako ste već dojavu čuli da leša više nema?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja ne govorim napamet, najverovatnije je neko od mojih policajaca proverio da tamo nema (leša).

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je mogao to da proveriti?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ne znam sada, ne mogu da se setim ko je od policajaca proverio.

PREDSEDNIK VEĆA: Čekajte, nije bilo toliko policajaca, sami ste rekli, možda je bilo dvadesetak u to vreme.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja sam istog dana...

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je bilo uobičajeno da postoje leševi tih dana, pa

ne možete da se setite, ili je to bilo jedan jedini dan kada ste tada videli taj leš?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: To je taj jedini dan kada sam video (leš).

PRESEDNIK VEĆA: Koga ste poslali?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja ne mogu da se setim da li sam ja poslao ili je neko mene obavestio. Samo pouzdano znam da je, znači, Boban Vuksanović organizovao Teritorijalnu odbranu i Civilnu zaštitu, to sam kasnije saznao i da je sklonio taj leš odatle.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je to bilo u njegovoj nadležnosti, je li to on mogao da uradi?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: To mene nemojte da pitate. Ja ne znam da li je to bilo njegovo. Taj čovek se mešao u svim poslovima. On je bio u stanju da se meša gde mu nije apsolutno bilo potrebe i obaveze njegove. A on je bio ispred grada Suva Reka komandant. On je organizovao transport, on je organizovao utovar, on je organizovao tamo ta lica koja su utovarila, znači on je to uradio.

ZAMENIK TUŽIOCA: Zašto niste uhapsili doktora Bobana?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: U to vreme ja nisam mogao da hapsim doktora Bobana, niti sam bio dužan da hapsim doktora Bobana. Ima druge službe koje hapse i koje prate takav kriminal.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ko bi bio nadležan?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Pa neka veća instanca, kriminalistička policija.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa jeste li obavestili kako se ponašao, da ste videli ubijenog čoveka?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja ne znam koga sam mogao da obavestim.

PRESEDNIK VEĆA: Sad ste rekli, obratili ste se Bobanu i rekli ste mu „valjda znaš šta radiš“. Šta je to radio?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Da, da. Zato što sam video njega tu, tu su bili i drugi ljudi, i on je meni rekao: „To je moj posao, ti nemaš ništa ovdje“. Da vam kažem, tu je Teritorijalna odbrana radila za sebe, Civilna zaštita za sebe, policija za sebe. Svaki je imao svoju komandu, ja ne mogu da se mešam u tuđu komandu. Jer Teritorijalnu odbranu hapse pripadnici vojske, vojna policija.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Od koga je saznao da je bilo 7-8 leševa?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Sznao sam kasnije od mojih policajaca iz Dežurne službe i policajaca koji su išli da vrše obezbeđenje ekipe koja je vršila uviđaj.

NATAŠA KANDIĆ: Okrivljeni je rekao da je 25. marta poslao jednu ekipu u naselje Beriša, tamo gde je bilo sedište OEBS-a. Da li može da nam kaže koje su to kuće, da li su ove nove koje on pominje, da li je tu bilo sedište OEBS-a?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja ne znam čija je kuća tačno, ali znam da je to bila jedna veća kuća gde je boravila misija OEBS-a, to je nova kuća.

NATAŠA KANDIĆ: Gde je bilo ranije sedište OEBS-a?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Koliko se ja sećam, bilo je u selu Široko, nedaleko od Suve Reke, u hotelu „Bos”.

NATAŠA KANDIĆ: Ko je vlasnik hotela „Bos”?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Vlasnik hotela „Bos” je Nišavić, e, ko od Nišavića ja ne znam, uglavnom porodica Nišavić. A da li je bila ista misija ili neka druga, ja to ne znam. Kasnije su oni napustili taj hotel i razmestili se po privatnim kućama u Suvoj Reci.

NATAŠA KANDIĆ: Šta je Vas navelo da se obratite Bobanu Vuksanoviću tim tonom, koji se meni čini da se koristi kad neko radi nešto što nije u redu?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Zato što mi je pokazao leš, i kada sam video leš, normalna je bila moja reakcija da pitam „mislim da znaš šta radiš”. Znači reagovao sam u smislu nije mi bilo prijatno što sam video leš tamo.

NATAŠA KANDIĆ: On vam je takođe pokazao oznaku UČK. Zar to nije bio znak da se nešto strašno događa, da vas je napala UČK, da je ušla u grad?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Kad mi je Boban Vuksanović pokazivao te oznake za kape i za ramena, ja sam ga razumeo da je hteo da mi da do znanja da se radi o pripadniku OVK koji je bio ubijen tada...

Dan treći

4. oktobar 2006.

Nenad Jovanović: „Za sve za šta se teretim smatram da nisam kriv”

U nastavku suđenja za ratni zločin u Suvoj Reci i trećeoptuženi Nenad Jovanović rekao je da nije kriv.

„Vezano za optužnicu, u potpunosti sve sam shvatio, razumeo i meni kao građaninu, kao čoveku, kao roditelju žao je zbog svega što se desilo. Ali, želim da istaknem i to da za sve ovo za šta se ja teretim, smatram da sam potpuno čist i nevin i da nisam ništa kriv“, rekao je na početku Nenad Jovanović, koji je u vreme događaja bio pomoćnik komandira stanice policije u Suvoj Reci, i nastavio:

„...Dana 26. marta ujutro, ustao sam malo ranije i otišao na posao, kao i svaki dan što sam odlazio. Kad sam stigao u stanicu policije, čini mi se da sam u Dežurnoj službi zatekao vođu smene Gogić Milovana, a na sredstvima veze bio je njegov pomoćnik, mislim da je bio Đokić Goran. Ukratko me upoznaju sa novostima, šta je bilo u toku noći, i kažu da je sve bilo mirno, bilo je pucnjave, čule se detonacije sa svih strana. Kod nas u Suvoj Reci se pucalo, ali nije bilo nekih problema... Kaže, imamo novosti jer 25. marta došlo je do pomeranja ljudstva. Sa nekih položaja su povučeni, neke su rokade napravljene, komandir je naredio da se mora obezbediti magistralni put Suva Reka-Prizren, znači, na deonici od sela Topličane do Đinovca. Pored toga, kaže mi da tokom današnjeg dana da se iseli štab jer zbog NATO avijacije koja je non-stop gađala imali smo informacije da će gađati i taj naš objekat.

Nakon toga ja odlazim u svoju kancelariju, a kasnije su isto uradili i komandir (Repanović), a i načelnik Vitošević, budući da smo na istom spratu. Čim su oni došli, ja odlazim kod komandira, koji, pored ostalog, kaže mi da danas oko deset sati očekujem da dođe uviđajna ekipa SUP-a Prizren, koja bi trebala da izvrši uviđaj na Reštanskom putu i da će ona biti upoznata, kao i patrola koja će poći u pratnju njihovom obezbeđenju. „Tvoj je zadatak, s obzirom da je već rat krenuo, da obiđeš sve punktove u gradu koji su bili i obezbeđivali grad i srpsko stanovništvo ali i ostalo stanovništvo u gradu“, kaže mi komandir.

Nakon tog razgovora i upoznavanja sa situacijom, u kancelariju dolazi načelnik Vitošević, koji se interesovao za zdravlje mog deteta. Shvativši svoj

zadatak, ja polazim na izvršenje istog. Spuštam se dole u Dežurnu službu, uzimam ključeve od „Lade Nive“ i krećem sa obilaskom ovih punktova, i dok sam sve to završio već je bilo vreme doručka. Dolazim do mog stana, ne zbog doručka, koliko da vidim kako je detetu. Nakon što sam se malo odmarao i doručkovao, odlazim ponovo u policijsku stanicu. Ali kad sam otišao na sprat i ušao kod komandira u kancelariju i objasnio mu da sam završio ovaj zadatak po gradu, i da ću da odem da obiđem i ove druge punktove kasnije, međutim, u jednom trenutku je komandir, onako u razgovoru, okrenuo ruku, pogledao sat i kaže: „Nešo, skoro 11 sati, nema ove uviđajne ekipe, nešto kasne“. Nisam siguran, ali sećam se da se on javio telefonom, da li dole u Dežurnu službu, da li u Prizrenu, i pitao da li je krenula uviđajna ekipa, i rekli su mu da je krenula pre 5 minuta....

Čim sam izašao iz zgrade OUP-a, odjednom vidim dva kamiona parkirana sa leve strane puta u pravcu Prištine i iz tih vozila, vidim, odjednom počinju da se iskrcavaju ljudi. Ja prilazim bliže i pratim šta se sve to dešava. Izlaze ljudi, svi se iskrcavaju tako što kreću prema Reštanu, tim Reštanskim putem, i kako se iskrcavaju, jedan deo ljudstva izlazi i razvija se u strelce sa desne strane u pravcu Reštana. Drugi deo ljudstva kreće se u koloni po jedan za Reštane, Reštanskim putem. Za njima polako kreću i ova vozila kojima su došli. Šta se dešava? U tom trenutku pogledao sam u pravcu Autobuske stanice i zapažam da je uviđajna ekipa stigla i da njoj prilaze članovi auto-patrole. Tog trenutka, samo vidim i da iz pravca Prizrena dolazi plavi „Land rover“, koji je došao do stanice i sa leve strane parkirao se na samoj raskrsnici za Reštane. Znači sa leve strane puta, gledajući u pravcu Prištine.

Iz tog vozila, prepoznao sam, izlazi gospodin Mitrović. Čim je izašao, pogledao u pravcu tih jedinica, to njihovo kretanje, i na trenutak okrene se prema meni. Kad mi je prišao korak-dva, ja sam pošao da ga pozdravim. Stao sam u stavu mirno, pozdravio ga, međutim, on me tada nije otpozdravio i počeo onako povišenim tonom na mene maltene da viče, govoreći: „Šta je ova gužva, šta se ovde radi?“ Ja sam u tom trenutku bio izgubljen, nisam znao zbog čega mi to kaže. On je samo to izgovorio i ja ništa mu nisam rekao kao da sam ukopan u zemlju. Sve mi se okrenulo u tom trenutku, ništa nisam video, ni da razmišljam šta se dešava. On se okreće, polazi prema svom vozilu, koje je bilo parkirano, pogleda ponovo u tom pravcu, ulazi u vozilo, okreće polukružno okretanje i odlazi u pravcu Prizrena. Na trenutak samo sam propratio kako odlazi.

Odlazim da obiđem položaje na kontrolnim punktovima van grada, a nakon završavanja tih obaveza vraćam se za Suvu Reku u popodnevnim satima i idem u

svoj stan.... Negde oko pola pet krećem za policijsku stanicu da ponovo obiđem straže, i nakon toga spuštam se do Robne kuće, a već je bio mrak, i odlazim u objekat gde smo bili izmešteni. Koliko se sećam, tu sam zatekao komandira, načelnika ove iz Dežurne službe, bilo je još nekih ljudi, ali ne mogu da se setim ko su oni... Znači, tako se završava moj radni dan koji je meni ostao u sećanju za taj 26. mart 1999.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Jovanoviću, Vi ste bili na funkciji pomoćnika komandira. Koje su bile Vaše obaveze i zadaci?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: U svojstvu pomoćnika komandira, ja sam morao da postupam po naređenjima svih mojih viših pretpostavljenih starešina, tj. Vitoševića, gospodina Repanovića, gospodina Borisavljević Dragana, zamenika. Radio sam isključivo po njihovim naređenjima i po rasporedu službe koji je postajao... Moj zadatak je bio da obilazim te ljude, znači, da pomognem komandiru u samoj toj organizaciji oko obezbeđenja, oko pružanja pomoći građanima, znači, da otpratim smenu, da obiđem te ljude koji su na straži ako im je nešto potrebno i plus dogovori da pomognem u mestima sa mešovitim stanovništvom. Nekih drugih posebnih zadataka nisam imao.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste došli 26. marta u jutarnjim satima u policijsku stanicu i rekli ste da su vam referisali šta se dogodilo prethodnog dana. Jel' su vas obavestili samo da je došlo do pomeranja ljudstva ili su vas još o nečemu izvestili?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Pa, rekli su mi da će i ovaj štab da se izmesti u toku današnjeg dana, znači u toku 26-og, da će se napustiti zgrada policije, da će da pređu u taj privremeni stan i da se otišlo tog dana.

PRESEDNIK VEĆA: Da li su Vas eventualno obavestili da li su bila neka borbena dejstva u Suvoj Reci ili u okolini?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Sad, ne znam tačno da li su me iz Dežurne službe upoznali, da li ovi prilikom obilaska, kažu onoga dana kada su odselili ovi koji su krenuli u jutarnjim časovima 25-og na ove isturene punktove za Đinovce i Topličane, kaže da je u tim satima, znači jedan deo jedinica ovih „Čegrova“ prošao kroz Suvu Reku u pravcu Reštana i da su se tog dana čule neke aktivnosti u tom pravcu prema Reštanu.

PRESEDNIK VEĆA: A da li su Vas izvestili eventualno da li je bilo nekih gubitaka?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Niko me nije obavestio, jer to su njihove jedinice i mi nemamo kontakt sa njima, jer oni su imali svoju posebnu komandu i jedino to, ako kasnije saopšte, posle dan-dva ili tri, tada čujemo da se nešto desilo. Oni su bili ta jedinica koja je obavljala tzv. čišćenje terena od terorista...

PRESEDNIK VEĆA: Kad je komandir došao i kad Vam je saopštio da treba da dođe uviđajna ekipa i da treba da krene prema Reštanu, da li ste Vi pitali zbog čega dolazi uviđajna ekipa?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Komandir mi ništa nije rekao zbog čega, ali ja sam smatrao, znajući da je prošla ta jedinica, da ima nešto što dolazi ta ekipa i nisam obraćao pažnju, jer kod nas su skoro svakodnevno te patrole, kad su krenuli nemiri 1998, stalno dolazile i nismo ni obraćali pažnju. I zbog toga nisam ni pitao zbog čega dolazi i kako.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, koja je ta patrola koja treba da obezbedi, konkretno govorimo za 26. mart?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Auto-patrola, to je u sastavu Dežurne službe.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je odredio tu auto-patrolu tog dana?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Tog dana raspored službe već je napravljen 25-og, to se već znalo i za sutradan. Znači, ja sam bio odsutan, najverovatnije komandir, ne bi mogao ko drugi da odredi tu auto-patrolu, barem ja mislim tako.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je bio tih dana u auto-patrolu?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: To se sećam, da prilikom obilaska u gradu susreo sam se sa tom patrolom. Video sam da su tu bili pokojni Tanović Radovan, čini mi se i Čukarić Slađan i pripadnici rezervnog sastava Janković Sreten i Petković Miki Miroslav. A vođa patrole je bio Tanović

PRESEDNIK VEĆA: Jel' Vi znate ili pretpostavljate da je Tanović bio vođa patrole?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Ja pretpostavljam i mogu da tvrdim da je on bio jer je bio stariji u službi, a Čukarić nije mogao nikako da bude vođa, zato što je on bio pripravnik.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ste izišli iz policijske stanici, da li je ostao gospodin Repanović u stanici i daje Vam zadatke?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Onog trenutka kada sam ja izašao od komandira

iz njegove kancelarije, ja ulazim u moju kancelariju, zatvorio sam vrata i od tog momenta, mislim da je bilo oko 11 sati, ja više njega ne vidim do u večernjim satima kad sam ga video dole.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi krećete da obiđete Vaše ljude na ovim punktovima, videli ste neke vojne kamione TAM, da li su imali neke oznake?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Bilo je maskirno vozilo, bez registarskih tablica i video sam ljude kako se iskrcavaju, kako odlaze, razvijaju se u strelce. To vidim.

PREDSEDNIK VEĆA: I šta, jel' vi nešto obaveštavate, jel' to bilo uobičajeno što se dogodilo?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: To je uobičajeno bilo tokom 1998. godine, non-stop su se izvodile operacije, i mi nismo pridavali neku posebnu pažnju. Znači, oni kreću na svoj zadatak i mi sa njima nemamo ništa.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste slučajno obavestili komandira?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Pa nije imalo razloga šta da obavestim. Oni su išli na svoj zadatak, ne vidim ništa čudnovato, po meni, da obavestim komandira o tome.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi, kažete, izlazite iz policijske stanice, ugledali ste te ljude, razvijaju se u strelce, u kom momentu ste ugledali plavog „Land rovera“, gospodina Mitrovića?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: To je trenutno, samo pratim njihovo razvijanje i kretanje i kako sam pogledao u tren u pravcu Autobuske stanice, vidim da je stiglo to vozilo, taj plavi „Land rover“.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko vozi to vozilo?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Pa vozio je gospodin Mitrović.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' uobičajeno da dolazi sam?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: To me iznenadilo, jer gospodin Mitrović uvek je imao svog vozača, i tokom 1998. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako je izgledao tad kada ste ga videli tog 26 marta?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Onaj dan kad je došao on je imao zelenu maskirnu uniformu. Na glavi je imao kačket, imao je pištolj sa desne strane...

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vam on kaže tačno? Jel' on Vama prišao ili ste Vi tako naišli pa vam je prišao?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Izlazi i okrenuo se, pogledao tamo, prilazi korak-dva, ja prilazim njemu, pozdravljam ga i očekujem da me otpozdravi. Međutim, on odjednom počeo povišenim tonom: „Šta se ovde radi, šta je ova gužva?“ Ja u tom trenutku kao ukopan, izgubljen, ne znam šta se ovo dešava. Stvarno, nije mi bilo jasno zbog čega takav nastup, takvo ponašanje.

PRESEDNIK VEĆA: Kako Vam je delovao, ljutito, naredbodavno...?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Pa kako da Vam kažem, bio je nekako nešto ljut, a zbog čega, je stvarno ne znam. Nikad se nije tako odnosio, i šta je bilo posredi ja ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Odmah se okrenuo i otišao?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Okrenuo se, pošao je u pravcu Prizrena. Gde je otišao dalje, ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je, po vašoj proceni, bilo ljudi u tom momentu u kolonama, u strelce, auto-patrola...?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Pa, otprilike bilo je 25 ljudi.

PRESEDNIK VEĆA: Koga vidite iz auto-patrole?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Video sam tu trojicu naših iz automobila, i ja ne znam stvarno šta je hteo da mi kaže u tom trenutku, jer ja nisam video nikoga pored mene.

PRESEDNIK VEĆA: Čukarić Slađana poznajete, jel' tako? Šta je on bio?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: On je došao pred početak rata tu kod nas kao policajac pošto je nešto zgrešio u OUP-u Orahovac. Bio je aktivan i vrlo mlad policajac.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' on bio u nekoj patroli...?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: On je često puta radio u toj interventnoj patroli, bio je vrhunski vozač i bio je vrlo poslušan i dobar radnik. Menjao se, čas tamo, čas vamo...

PRESEDNIK VEĆA: Te ljude koji se razvijaju u strelce, pa imate kolonu, ko njih usmerava, kako oni znaju kuda treba da idu? Jel' vidite da ih neko usmerava?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Ja ne znam odakle oni znaju, ja vidim da se kreću, oni su sigurno dobili neki zadatak od nekoga i postupili po zadatku.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste čuli neku eventualnu naredbu u tom momentu?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Nikakva naredba, nikakva komanda nije bila. Znači, ljudi izlaze iz vozila, kreću prema Reštanu od tog dela, deo ljudstva u strelce ide sa desne strane puta, a jedan kreće se putem prema Reštanu.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, kad ste se vraćali nakon što ste obišli te punktove, šta vidite na putu do policijske stanice? Da li primećujete da je nešto neobično u gradu, da li se nešto dogodilo...?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Tokom grada ništa nisam video, osim ovih naših ljudi koji izlaze iz tog stana gde smo trebali da budemo smešteni, i sve je bilo normalno. Jedino, kad sam došao ispred stanice, kad sam tu stao, pogledao sam u pravcu prema Reštanu, i video sam jednu-dve kuće da su izgorele, osećao se smrad, i još pomalo izlazi dim iz tih kuća.

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vi preduzimate, kao pomoćnik komandira, kad ste videli da se tu nešto dogodilo?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Nisam preduzeo ništa, ne mogu ja tu ništa da preduzmem.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' ste pitali šta se tu dogodilo?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Računajući da su te jedinice prošle, smatrao sam da su oni to uradili.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste pogledali da li je to negde evidentirano? Da li ste sa nekim razgovarali u tom smislu?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Sve što su oni radili mi ništa nismo to evidentirali, to je uradila njihova služba.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' ste Vi pitali Vaše u policijskoj stanici da li je to bila neka intervencija, da li su naši učestvovali, jer je to ipak u Vašem gradu?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Niko ništa nije pričao, jel' me razumete, samo sam video to.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste možda videli neke leševe?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Nisam ja video nikakve leševe.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ste Vi čuli za ovaj događaj u Suvoj Reci, što se dogodilo, za stradanje ovih ljudi?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Tu, kada sam došao tog dana pričali su. Ali ja sam čuo da ima par leševa i znam da je posle toga, posle dva-tri dana došla uviđajna ekipa za to, što su rekli za tih par leševa i da je izvršila uviđaj, i da su ti leševi onda kasnije sahranjeni negde na muslimanskom groblju u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste poznavali porodicu Beriša?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Od porodice Beriša, ja sam u Suvoj Reci poznavao sve građane, pojedinačno možda bih znao da ga vidim, ali nisam bio blizak. Poznavao sam jedino ovog gospodina Jašara koji je bio na benzinskoj pumpi. Poznavao sam i Berišu Ruždija koji je držao kafić u Tržnom centru.

PRESEDNIK VEĆA: A jeste li pitali šta se dogodilo sa Jašarom, koga ste poznavali?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Pa ja sam primetio posle dva-tri dana da Jašara nema na benzinskoj pumpi, ali pošto su ljudi odlazili za Albaniju, reko' možda i ne dolazi na posao. Čovek je otišao sa svojom porodicom, nisam se interesovao.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste pitali ili pomislili zašto bi se sklonio?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Pa svi Albanci su odlazili.

PRESEDNIK VEĆA: Zašto, kuda su to odlazili?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Pa odlazili su posle 27-og, počele su da se pojavljuju kolone koje su odlazile u pravcu Prizrena, gde su išli prema Albaniji.

PRESEDNIK VEĆA: Kada Vi prvi put vidite te kolone?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Pa ja mislim da sam 27-og primetio te kolone. Tek sutradan nakon ovog događaja.

PRESEDNIK VEĆA: Pa jeste se Vi zapitali zbog čega odlaze...?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Jeste. Ali ne znam šta, da li su oni dobili instrukcije od svojih sugrađana, od svojih ljudi, stvarno ne znam, samo vidim kolone odlaze...

PRESEDNIK VEĆA: A kada ste prvi put čuli da je stradalo toliko ljudi, žena, dece...?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Ja prvi put čujem kada smo se iselili, ja sam se privremeno smestio u Lazarevac. Došao sam sa terena i u dvorište pozvala me supruga i kaže: „Nenade, dođi, nešto pričaju za Suvu Reku“, a to je bilo suđenje Slobodanu Miloševiću, i tu sam prvi put čuo šta se stvarno desilo u tom Tržnom centru.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je to prošlo kada ste prvi put čuli?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Recimo da je bilo 2002. godine.

PRESEDNIK VEĆA: A živeli ste sve vreme u Suvoj Reci?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: U Suvoj Reci živio sam do 10. juna 1999.

PRESEDNIK VEĆA: I do 10. juna ni od koga niste čuli da su stradale tolike porodice?!

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Ne, ne. Niko ništa nije znao. Mi smo gledali samo da se izvuče živa glava, to je krenula rulja, ne zna se ni ko ide, ni ko ostaje. Ko je razmišljao šta je i kako, svakim danom desilo se nešto novo, to što je bilo, to se zaboravi, i ne obraća se pažnja. Gleda se šta će da se desi sutradan.

ČLAN VEĆA SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: Gospodin Mitrović nam kaže da on tog dana uopšte nije bio u Suvoj Reci, bio je ceo dan u Prizrenu, i ne samo to, već kaže da uopšte nije vozio to vozilo, i da je u Suvoj Reci bio dva dana kasnije, 28. marta?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Ja ostajem pri svom tvrđenju, ja sam poznavao. Znači, ja sam rekao, prepoznao sam njega, ne znam šta on tvrdi, on može da tvrdi šta hoće, ja znam da je to tako bilo.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li je on čuo da je bilo reči da je misija OEBS-a u nekoj zgradi na Reštanskom putu ostavila neke lokatore?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: To sam čuo iz razgovora, tu po stanici. Pričali su da su neki ljudi išli tamo u pretres i da su pronašli neke lokatore i da je to predato pripadnicima Državne bezbednosti.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li zna u kojoj zgradi?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: To je bilo gde je bio smešten OEBS, na

udaljenosti od stanice jedno 150-200 metara. Bila je jedna velika bela kuća, oni su stanovali gore na spratu, a u kojim prostorijama je pronađeno, to ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: A jel' znate čija je to kuća?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Ne znam čija, to je valjda od ovih Beriša...

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Prvo bih imao da prokomentarišem stručno pojedine stvari koje je gospodin naveo, a zatim da postavim pitanje.

PRESEDNIK VEĆA: Prvo pitanja?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Ja bih hteo samo da objasnim, pošto je on naveo moje ime, da sam tog dana, sa takvim opisom i sa takvim vozilom bio ispred policijske stanice u Suvoj Reci. On je najverovatnije napravio zamenu sa drugom osobom ili sa drugim starešinom. Pred ovim sudom i pred Bogom, pred kime god želite, zaklinjem i kunem se u svoja tri deteta da ja tog momenta nisam bio taj o kome govori gospodin. Ne kažem da on ne govori istinu, moguće da me je on zamenio sa sličnim starešinom.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Jovanoviću, jeste li vi videli ovog gospodina Mitrovića tog dana?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Koliko sam ga ja poznavao, on je taj.

Dan četvrti

5. oktobar 2006.

Čukarić i Nišavić negiraju optužbu

U nastavku glavnog pretresa odbranu su iznosili aktivni policajac Šukarić Slađan i radnik Službe državne bezbednosti (DB) zadužen za Suvu Reku Nišavić Milorad, i obojica kao i ostali optuženi, negirali su navode optužnice konstatacijom da nisu krivi.

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN na početku svog izlaganja je rekao: Navodi u zahtevu za sprovođenje istrage nisu tačni i sve radnje koje se navode su izmišljene. Zato o događaju koji se navodi ne znam ništa i nije mi poznato. Tog dana ne bih mogao da se setim gde sam bio i toga dana ja nisam upotrebljavao nikakvo oružje i odgovorno tvrdim da nisam nikog ubio tog dana, ni tih dana, ni tokom

rata, niti sve do danas. Gde sam se nalazio tog dana, ja stvarno ne mogu da se setim, jer taj dan, navedeni dan u istrazi, meni ne znači ništa. Taj dan je isti kao 26. april ili 26. maj. Meni se dakle ovakve monstruozne stvari stavljaju na teret samo na osnovu iskaza dva-tri izmišljena svedoka, koja nisu bila sa mnom u obavljanju službenih zadataka.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Da li se sećate kada ste došli u Suvu Reku?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Tačno datuma ne mogu da se setim, ali mogu da prepostavim da sam par dana, 5 do najviše 10 dana pre početka bombardovanja.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, jeste li bili pripadnik aktivnog ili rezervnog sastava?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Da, pripadnik aktivnog sastava postao sam neposredno 5 meseci, odnosno 4-5 meseci pre bombardovanja.

PRESEDNIK VEĆA: Za to kratko vreme koliko ste boravili u Suvoj Reci, koje ste obaveze imali i koje zadatke?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ja sam većinom bio vozač u patroli i pratilac.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je sačinjavao patrolu?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ne mogu da se setim jer su se patrole po rasporedu menjale i meni to nije poznato.

PRESEDNIK VEĆA: Konkretno, u to vreme, u kojoj ste Vi patroli bili, koji su ljudi koji su bili sa Vama?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Rekao sam da ne znam, menjali su se po potrebi službe. Sa takvim podacima nisam bio ovlašćen da raspolazem i ne znam, meni pojedini ljudi nisu ni poznati.

PRESEDNIK VEĆA: Pošto ste bili vozač, koje prevozno sredstvo ste vozili?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Zavisilo je od potrebe službe, kakve je imala, vozili smo „Zastave“, vozili smo, sećam se, „UAZ“ i tako nešto.

PRESEDNIK VEĆA: Opišite kako izgleda „UAZ“?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Pa, ruske marke, kao u vidu džipa, tako nešto, eto toliko mogu da kažem.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je blindiran?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Da, jeste, bio je blindiran zbog naše bezbednosti.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je Vama lično izdavao naredbe?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Naredbe? Za mene je bio zadužen komandir Repanović.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se sećate da li je bilo nekih posebnih jedinica policije u gradu?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Meni iz Posebnih jedinica policije nije poznat niko, jer nisam bio upoznat i nisam imao kontakt sa tim jedinicama.

PRESEDNIK VEĆA: Koga poznajete od Vaših kolega sa kojima ste bili?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Pa, eto poznajem komandira. U početku, kada sam došao, upoznao sam par kolega, koliko ja mogu da se setim, Papića.

PRESEDNIK VEĆA: Nije valjda da ste zaboravili imena Vaših kolega sa kojima ste proveli to vreme?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Mogu da se setim par imena, ali sa kim nisam radio, nisam imao ni kontakt.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je radio Papić?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Pa, radio je policijski posao, ja ne mogu da se izjasnim jer nisam bio dužan da znam šta on radi. Ja mislim da sam jednu smenu i sa njim odradio i tu smo se upoznali na dužnosti.

PRESEDNIK VEĆA: Osim Papića, koga se još sećate?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Sećam se i pokojnog Tanovića.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je pokojni Tanović bio?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Koliko se ja sećam, on je bio jedno vreme meni kao vođa, ali više ne znam i meni nije bilo poznato.

PRESEDNIK VEĆA: Vi znate za koje krivično delo ste optuženi. Da li Vam je poznato i da li se sećate toga, kada se dogodio taj događaj?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Meni tako nešto nije poznato.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste čuli za taj događaj, o stradanju toliko civila, žena, dece, jeste li čuli uopšte?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Da budemo iskreni, čuo sam preko štampe, tek kasnije, tog dana i tih dana, to meni nije bilo poznato. Upoznat sam preko štampe tek kasnije, kao, navodno, neko je svedočio u Hagu i da je to pomenuo, to se sećam, dalje taj proces meni nije poznat.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste imali neki nadimak?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Iskreni prijatelji su me zvali nekad „Čuki“, „Čuko“, po prezimenu, eto, to se sećam, takvih imena kao nadimaka, ako se to može nazvati nadimak.

PREDSEDNIK VEĆA: Ničega više, znači, ne sećate se u vezi tog događaja, ni sa kim ste bili, ni gde ste išli, ničega se ne sećate?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ne sećam se i nije mi, verujte, poznato.

ČLAN VEĆA -VESKO KRSTAJIĆ: Koliko ste ostali u Suvoj Reci, to Vas je pitala koleginica, pa sam ja to memorisao da ste rekli 20-tak dana?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Toliko, ne bih rekao da je više, ne znam.

ČLAN VEĆA -VESKO KRSTAJIĆ: Niste ostali do kraja rata tamo?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ne, vrlo kratko sam boravio u Suvoj Reci.

ČLAN VEĆA -VESKO KRSTAJIĆ: A gde ste prešli?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: U Orahovac.

ČLAN VEĆA -VESKO KRSTAJIĆ: Iz kojih razloga, zbog čega ste došli u Suvu Reku?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ne znam, to mi nije poznato, to bi Vam sigurno, pretpostavljeni mogli obrazložiti, jer oni po potrebi službe raspoređuju ljude, ja ih nisam raspoređivao.

ČLAN VEĆA -VESKO KRSTAJIĆ: Nije li to bio možda neki disciplinski prekršaj?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Meni to nije poznato.

ČLAN VEĆA -VESKO KRSTAJIĆ: A gde Vam je u to vreme živela porodica? Da li u Orahovcu gde ste rođeni?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ne, rođen sam u Velikoj Hoči, i tamo mi je porodica živela.

ČLAN VEĆA- VESKO KRSTAJIĆ: Da li je porodica sa Vama prešla u Suvu Reku?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Moja porodica nije prelazila u Suvu Reku.

ČLAN VEĆA-VESKO KRSTAJIĆ: Da li ste za ovih 20-tak dana, koliko ste bili u Suvoj Reci, imali, ne Vi lično, nego OUP Suva Reka, neka pritvorena lica, pritvorenike?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Meni to nije poznato, jer nisam bio u dežurnim službama, tako da to meni nije moglo ni biti poznato.

ČLAN VEĆA- VESKO KRSTAJIĆ: Optuženog Mitrovića, da li njega poznajete, da li se njega sećate iz tog perioda?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Mitrovića, iskreno da Vam kažem, lično sam ga video i upoznao u Žandarmeriji 2001. ili 2002. godine.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ -PETROVIĆ: Znete dobro. U periodu oko bombardovanja, dok ste boravili u Suvoj Reci, da li ste Vi dobili naredbu da izvršite pretres neke kuće u Suvoj Reci?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ja naredbu nikakvu nisam dobio i ne znam za takvu naredbu i nije mi to poznato.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ- PETROVIĆ: Ne znate da li ste vršili pretres kuća?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ja sam samo postupao po nalogu vođe patrole.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ- PETROVIĆ: Ja Vas pitam, da li se Vi sećate da ste u tom periodu išli u neki pretres neke kuće, bilo koje? To bi trebali da se sećate.

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Nije mi poznato.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ- PETROVIĆ: Ma, nema šta da Vam bude nepoznato, nego jeste li išli ili niste išli?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: U pretres kuće, ne znam, nisam išao.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: Da li ste išli u pretres kuće, to nema šta da Vam bude poznato, to je nešto što ste lično radili ili niste radili, a da li znate uopšte gde je taj Reštanski put i gde je ta kuća Beriša?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ja sam vrlo kratko boravio i taj mi put kao Reštanski nije poznat i taj naziv mi ne znači ništa.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: Znači, niste nikad saznali u tako malom gradu da postoji neki put koji se zove Reštanski dok ste tu boravili, niste saznali, niste znali?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Nisam saznao i nije mi bilo poznato.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: Da li ste znali gde stanuju ti Beriša? Za tu kuću Beriša da li ste znali?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Nisam znao, nije mi poznato, jer ja ni tu porodicu nisam imao vremena, ni povoda, ni nikakvih načina da upoznam.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: Da li ste znali uopšte da u Suvoj Reci ima ljudi žitelja Albanske nacionalnosti?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Pa, normalno je da je bilo žitelja albanske nacionalnosti.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: Da li ste znali gde oni stanuju?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: U gradu, okolnim selima, normalno su živeli.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: Da li ste se Vi susretali sa njima?

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Pa, normalno, kao službeno lice, kada je imalo potrebe komunicirali smo, kontaktirali, ako ima potrebe.

ADV.DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Optuženi je rekao da je 20 dana radio za vreme bombardovanja i interesuje me da li je za to vreme bila neka incidentna situacija, da li je bio neki leš pronađen na ulici, na putu, bilo gde, da li je bio neki uviđaj, da li je bilo neko obezbeđenje lica mesta i tako dalje.

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Poštovani sude, dozvolite da se obratim lično Vama, dužnost mi je da se samo Vama mogu lično obratiti: Poštovani sude...

PREDSEDNIK VEĆA: Nemojte čitati, molim Vas, ovde su sada pitanja i molim Vas gospodine Čukariću, odgovorite na pitanje.

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Ja ne želim da odgovaram na pitanja branilaca i gospođe Kandić, zbog njihove pristrasnosti separatistima, teroristima i zbog antidržavnog delovanja.

PREDSEDNIK VEĆA: Prvo, oni nisu branioci, oni su punomoćnici oštećenih.

OPT. ČUKARIĆ SLADAN: Punomoćnici u kom smislu, nije bitno, ne želim da odgovaram na njihova pitanja.

PREDSEDNIK VEĆA: To je Vaše pravo, ne morate da odgovarate ako ne želite.

Saslušanje optuženog MILORADA NIŠAVIĆA

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Razumeo sam optužnicu i sve što mi se stavlja na teret. Mogu slobodno reći da se ne osećam krivim za zločin koji mi se stavlja na teret. Danas je za mene ovo dan kada će sud nedvosmisleno u dokaznom postupku utvrditi moju nevinost i neosnovanost optužnice, koja je i u ovom trenutku kontradiktorna činjeničnom stanju i materijalnim dokazima. Ovo je za mene trenutak olakšanja u kojem će se utvrditi istina, koju sam očekivao 11 meseci, kako bih skinuo sa sebe odgovornost i ljagu sa moje porodice.

Nastradalu porodicu Beriša znam od najranijeg detinjstva, posebno pokojnog Desni Beriša, kojem dugujem i život mog oca, koji je i on sada pokojni. Da sam bio prisutan na licu mesta kada se desio navedeni zločin, sigurno bih pokušao sve što je bilo u mojoj mogućnosti da sprečim da se to ne desi.

Bio sam pripadnik Službe državne bezbednosti. Dana 26. marta 1999. godine, tog jutra sam došao, kao i svakog dana, na posao u stanicu milicije u Suvoj Reci. Zajedno sa mnom bio je Milan Jablanović, inače isto pripadnik resora Državne bezbednosti, koji je radio sa mnom. U prepodnevnom časovima, kao i obično, pošto je počelo bombardovanje, video sam se sa Radojkom Repanovićem, komandnirom, ujutro i sa Vitoševićem.

PREDSEDNIK VEĆA: U koje vreme ste se videli tog dana?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa, u jutarnjim časovima, kada se dolazilo, negde oko 8 ili 9 ujutro, pre nego što je počelo bombardovanje. Negde posle toga u prepodnevnom časovima, bilo je oko 10 ili 11, tako nešto, tačno vreme ne mogu da odredim, Jablanović i ja otišli smo u Prizren, u Centar RDB-a, gde nam je bilo sedište. Tamo smo se zadržali negde do oko 15 časova, mislim da je bilo oko 15 časova, jer nisam obraćao pažnju na tačno vreme.

O navedenom slučaju saznao sam negde u večernjim časovima, obzirom da su pojedini građani pričali i komentarisali da su bila neka dejstva oko stanice i da su neki poginuli. Pričali su da su poginuli neki Berišanci, ali je nisam na to

toliko obraćao pažnju, jer je tih dana bilo toliko dejstava pripadnika policije i OVK, tako da sam o tome mislio kao što je uvek bilo dejstava.

Kada sam posle nekoliko dana ponovo bio u Prizrenu, rekao sam mojim starešinama u razgovoru, pored uobičajnog, da na području Suve Reke ima dejstava OVK i dejstava policije, da ima paljevina kuća, da su se pojavile i pojedine pljačke i da ima žrtava. Konkretno ni ja nisam znao koliko i šta. Od njih nisam dobio nikakve konkretne zadatke da na tome radim i ja više ništa nisam ni radio.

Po povlačenju sa Kosova i Metohije, negde 2001. godine, čuo sam da se komentariše oko ubistva porodice Beriša i da se pominje i moje ime. Ja sam tada radio u Centru RDB u Kragujevcu.

PRESEDNIK VEĆA: U to vreme da li ste Vi imali neki hotel?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Jeste, moja porodica imala je hotel.

PRESEDNIK VEĆA: Koji je to hotel, gde i u kom delu Suve Reke?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: To je Široko naselje u Suvoj Reci, znači, na izlazu prema Prizrenu.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, da li ste u to vreme nekom izdali Vaš hotel?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: O navedenom hotelu ja sam istražnom sudiji i tužiocu dostavio ugovor, odnosno moj brat je dostavio ugovor, pošto je on vlasnik firme i vlasnik tog hotela.

PRESEDNIK VEĆA: Koji brat?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Milovan. On je vlasnik i on je dostavio ugovor koji je zaključen sa Američkom misijom „Kejdom“.

PRESEDNIK VEĆA: Od kada do kada?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: To je bilo 1998. godine i 1999. godine, sada ne znam tačno da Vam kažem.

PRESEDNIK VEĆA: Do kada 1999. godine, do kog meseca?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne znam, ne mogu sada tačno da znam, ali prošla je Nova godina, pa posle toga.

PRESEDNIK VEĆA: Posle toga, da li su oni prešli u neku drugu kuću ili ne?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ta misija je bila ukinuta. Slobodan Milošević

je odobrio misiju „Kejdoma“ i kada je ukinuta, ona nije više funkcionisala i nije više postojala.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je još neka misija dolazila i pregovarala oko zakupa hotela?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Bila je misija OEBS-a.

PRESEDNIK VEĆA: Kada je bila?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: U isto vreme su i oni bili, samo što brat nije izdao hotel njima i oni su otišli u albanske kuće, dok su Amerikanci ponudili bolje uslove i brat je njih prihvatio. Znači, nikakve veze nije imala ta misija sa hotelom.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vam je poznato u čijoj kući je boravila misija OEBS-a?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ona je boravila u više kuća, a bila je i u kući Beriša, ta kuća je bila preko puta stanice.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, komandir u to vreme kada ste Vi došli bio je već u stanici?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa jeste, jeste.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi imali prilike da upoznate nekog iz „Čegrova“?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Te ljude sam viđao, ali nikog nisam poznavao po imenu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste tog dana 26-og, rekli ste od bombardovanja ste ih viđali, da li ste 26-og videli nekog od pripadnika „Čegrova“?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je tih dana bilo nekih intervencija u samom gradu Suve Reke i u okolini ili u okolini?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa svih tih dana bilo je intervencija u okolini, znači na rubovima Suve Reke, bilo je pucanja, bilo je dejstava.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, ta dva sata koliko ste boravili u policijskoj

stanici, govorim o 26. martu, šta ste Vi radili tu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ništa nisam konkretno radio. Otišao sam, video se sa ovima i popio kafu.

PRESEDNIK VEĆA: Sa kojima?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Sa Radojkom i sa načelnikom.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi ko je Vama bio nadređen?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Milivoje Savić.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je on bio?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Načelnik Službe Resora državne bezbednosti Prizren.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste tog dana, znači, otišli u Prizren posle 10 časova i, jeste li već tada приметили paljevine?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ne.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste tog 24-og, 25-og, 26-og uopšte razgovarali sa nekim licem, imali informativni razgovor, da li ste nekog zvali? Kako ste svoju delatnost obavljali?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, nismo razgovarali sa nikim zato što mi nismo mogli tu na području Suve Reke.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam govori nešto ime Eljšani Abdulah?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Njega ja ni ne poznajem, ne znam ga ovako, ali sam o njemu pisao 2001. godine.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato ime Beriša Nedžat?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nedžata Beriša znam samo iz viđenja.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate nešto o njemu? Da li znate šta se sa njim dogodilo? Videli ste šta Vam je optužnicom stavljeno na teret?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da, da, znam. Vidim šta je napisano. Ja njega znam ovako, ali ja nikada sa njim nisam imao kontakta, nešto da sam razgovarao, da sam bio kod njega, da smo odlazili sa njim, da sam obavljao službene radnje sa njim, znači, nikada nisam imao ništa od toga.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste sa nekim od porodice Beriša vodili neke razgovore, službene razgovore, informativne prirode?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pola Suve Reke je skoro porodica Beriša, mislim nosi prezime Beriša. Sa Halit Berišom obavljao sam razgovor, sa njegovim sinovima u toku rata sam obavljao razgovore. Tačan datum ne znam, ali bila je jedna situacija gde su njegovi rođaci, znači porodica Beriša, bilo je tu baš momaka jedno 10, možda 15 momaka se zateklo u Suvoj Reci, i ja sam došao i sa njima obavio razgovor, oni to najbolje znaju i ako su ljudi, oni će i da dođu da daju iskaze. Video sam ih, znači, sa njima obavio razgovor, pitao ih tada šta je bilo, gde ste bili. Obavio sam razgovor sa njima na temu da li su pripadnici OVK.

PRESEDNIK VEĆA: Otkud baš sa njima? Jeste li još sa nekima razgovarali?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Taj slučaj da objasnim oko Berišana. Pošto sam poznao i Halita Berišana, koji je pre bio predsednik opštine, rekao sam da idu kući, da se sklone od dejstava, da ne potpadaju pod uticaj OVK i da kažu Halitu Beriši da dođe sutra sa njima, ponovo da se nadjemo, ali ispred Opštine, jer nismo mogli u stanici milicije. Sutradan sam se našao sa Halit Berišom ispred Opštine, pa smo zajedno otišli do stanice. U razgovoru sa njim lepo sam mu skrenuo pažnju da je rat, da mi ne možemo nikom da garantujemo, da treba da se pazi, da ne treba da se uključuje u nikakva dejstva.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste sačinili neki izveštaj?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Za vreme rata nisam ništa pisao, jer nisam imao ništa, ni mašinu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste primali naredbe isključivo od Vašeg pretpostavljenog, kako ste rekli da se zove?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja sam primao naredbe samo od mojih starešina, Milivoja Savića.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste imali neke akcije sa pripadnicima policije?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nikad, nikad nisam imao nijednu akciju sa njima, jer ja nisam ni imao nalog, niti sam smeo da se uključujem sa njima u akcijama.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato da li je u to vreme bilo, znači tih dana, da li je bilo nekih paravojnih jedinica, parapolicijskih jedinica?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ja to ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste primetili neke crvene poveze oko glave da je neko nosio?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Znae, neki su nosili, nosili su, neko stavi onu maramu, neko stavi nešto drugo.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je stavljao maramu i kakvu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa znate, kao oni u filmovima, vežu onu maramu, ali to su ljudi koji su većinom dolazili sa strane, znači mlađi ljudi.

PRESEDNIK VEĆA: Ko su ti što su stavljali maramu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Isto pripadnici policije.

PRESEDNIK VEĆA: Otkud znate? Da li su imali uniformu, pa znate da su bili pripadnici policije ili ne?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa bilo je i uniformi u tim vozilima, viđali smo ponekog, ali mislim da je to većina radila onako iz zezanja, nije to bila cela formacija tako obučena, nego pojedinci.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi uopšte komentarisali ko su ti ljudi, kako se ponašaju? Zašto su tako obučeni?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nisam u to ulazio zato što su oni pripadali Javnoj bezbednosti.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste videli nekog, da li su neka lica ubijena, da li ste neke leševe videli? 25-og konkretno?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ne, nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: 26-og?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ne, ne, nisam video nijedan leš, jer ja nisam bio posle 10 sati, jer sam otišao, a kada sam se vratio, ja nisam video nijedan leš.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi prolazite u blizini Zanatskog centra?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pored Zanatskog centra je benzinska pumpa, to je glavni put, znači prolazi se.

PRESEDNIK VEĆA: Prolazi se. Da li nešto tu primećujete neobično u okviru Zanatskog centra ili okolo Zanatskog centra?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ništa tada nisam primetio.

PRESEDNIK VEĆA: Da li pitate šta je to, kada ste došli u policijsku stanicu, obzirom da se na obodu grada vidi dim?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: To je bilo uobičajeno.

PRESEDNIK VEĆA: To je sve uobičajeno?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: To je uobičajeno, jer je tu bilo dejstava. Bilo je svaki dan paljevina.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste ušli u policijsku stanicu, da li ste čuli od nekoga da se nešto dogodilo?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ništa.

PRESEDNIK VEĆA: Koga zatičete u policijskoj stanici?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Policajce, sada ne mogu da se setim koje policajce, tu je bilo dosta tih lokalnih policajaca, koji su svaki dan dolazili.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li se videli sa komandrom policije?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato ko je radio na benzinskoj pumpi u vreme bombardovanja, 24-og, 25-og i 26-og?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: U početku, kada je počelo dejstvo, na pumpi je radio Jašar Beriša, a posle Zoran Petković, a posle toga, ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li poznavali Jašara Berišu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Poznavao sam. Ja nisam uzimao gorivo na toj pumpi i tih dana ja uopšte nisam odlazio na pumpu, jer smo gorivo uzimali u Prizrenu.

PRESEDNIK VEĆA: Ne, ja Vas pitam kada ste ga Vi poslednji put videli.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Za vreme rata ja ga nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Od kada je Zoran Petković počeo da radi na pumpi?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Tih dana, posle tih prvih dana on je počeo da radi.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato kako je došlo do toga da on bude tu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Tih dana nisam znao kako je on došao, ali sam posle toga čuo da je Jašar poginuo.

PRESEDNIK VEĆA: Kako?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne znam kako, ja nisam bio tu i ne znam, ali se komentarisalo da je poginuo. Znači, tada nisam znao, video sam u prolazu posle dva-tri dana da Zoran radi.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Nišaviću, još jednom bih Vas pitala za Jašara Berišu, kada i u kom momentu ste Vi čuli da je on, kako ste rekli, poginuo, ubijen, kako ste rekli?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Kada smo se vratili sa Kosova i Metohije, znači 2001. Kosovo i Metohiju smo napustili 1999. godine, a 2001. godine radio sam u Službi državne bezbednosti u Kragujevcu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste čuli u to vreme, znači 26-og, šta je bilo, da li ste čuli šta se dogodilo sa Jašarom Beriša?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ja tog dana nisam čuo ko je ubijen od strane Beriša i da li su Beriše, nego da su u naselju Beriša komentarisalo da je bilo ubistava.

PRESEDNIK VEĆA: Je li pravilo da pripadnici DB nose uniformu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Otkud Vi u uniformi?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Zbog lične moje bezbednosti samo, jer sam se plašio da nosim automat u civilu.

PRESEDNIK VEĆA: Da, ali zna se ko nosi uniformu, policija, vojska. U tom smislu da li je to bilo pravilo?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Jeste, znači, nije bilo pravilo da se nosi.

PRESEDNIK VEĆA: A Vaš kolega Jablanović?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Isto, i on se oblačio kao i ja.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete, 26-og u večernjim satima da ste čuli šta se dogodilo porodici Beriša?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Jeste, počeli su da komentarišu neki Romi, da se priča, sve je to bilo bojažljivo, niko nije govorio ništa konkretno.

PRESEDNIK VEĆA: Ali kada ste došli u policijsku stanicu, zar je moguće da niko o tome nije komentarisao?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Niko nije ni reč, ne samo tada, nego za sve vreme dok sam ja bio, dok se ratovalo, o tom slučaju niko nije progovorio ni jednu reč u mom prisustvu.

PRESEDNIK VEĆA: Te večeri kada ste čuli, kažete, od Roma ste čuli, kada ste išli i izvestili Vašeg načelnika u Prizrenu da se dogodilo to ubistvo porodice Beriša?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nisam ja njemu konkretno rekao, znači tih dana, dva-tri dana posle kada sam otišao ja sam rekao šta se dešava na terenu, znači da ima.

PRESEDNIK VEĆA: Kome ste rekli?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Saviću i ovima na terenu, šta se dešava, da ima paljevina, pojavile se i pljačke, znači da obijaju radnje, da nije sigurno na terenu, a već posle četiri-pet dana pojedini albanski građani krenuli su prema Prizrenu i počele su da se pojavljuju kolone Albanaca koji su napuštali teren.

PRESEDNIK VEĆA: Kada su se pojavile te kolone? Kada ste izvestili?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Posle tri-četiri dana počele su da se pojavljuju masovne kolone.

PRESEDNIK VEĆA: Koga Vi konkretno poznajete od policajaca sa kojima ste bili, mislim konkretno od policajaca iz Suve Reke?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Poznavao sam sve, sada ne znam koja imena.

PRESEDNIK VEĆA: Evo ja ću da Vas pitam, Nenada Jovanovića?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Poznajem.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je on bio u to vreme?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pomoćnik komandira.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste ga videli tog 26-og u stanici?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Njega se ne sećam uopšte da sam video, možda ujutro kada sam prošao, ali nisam obratio pažnju na njega.

PRESEDNIK VEĆA: Slađana Čukarića?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: To je bio mlad policajac koji je došao, on je bio u interventnim grupama.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta Vi znate u to vreme?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Njega sam video kao policajca.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, pošto kažete da ste ga upoznali, da ste ga znali, jeste li ga znali po nekom nadimku, po imenu, kako ste ga znali?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja sam ga znao kao Čukarića, a posle su mu dali neki nadimak - „Jajce“.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li poznajete Miroslava Petkovića?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Poznajem, iz Suve Reke je, on je rezervista.

PREDSEDNIK VEĆA: Zna li nešto bliže o njemu, je li ima braću, sestre?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ima brata Zorana.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li poznajete Zorana Petkovića?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Poznajem i njega.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta su oni, šta je bio Miroslav Petković? Da li je bio pripadnik aktivnog sastava?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Rezervnog sastava. Isto je bio i Zoran Petković. On nije bio gore sa policijom. On je bio pri Teritorijalnoj odbrani, mislim da je bio tamo, jer ga nikada nisam video da je nosio uniformu ili da je bio gore.

PREDSEDNIK VEĆA: Niste ga nikada videli? Da li ste ga tog dana, 26-og, videli za ono kratko vreme dok ste tu boravili?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Njega nisam video u stanici, odnosno, njega nisam video uopšte.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi da li poznajete Ramiza Papića?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: On je isto aktivni policajac u Suvoj Reci. Viđao sam ga, on je vozio ova vozila, većinom je bio vozač.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste ga tog dana 26-og videli?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Možda sam ga video tih dana, mislim da sam ga video tog dana ispred stanice.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi za doktora Bobana Vuksanovića?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Poznajem.

PRESEDNIK VEĆA: Šta znate o njemu da kažete?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: On je bio doktor, bio je predsednik opštine. On je inače bio čovek pri Teritorijalnoj odbrani, tamo je bio jedan od viđenijih ljudi.

PRESEDNIK VEĆA: Je li je bio neki autoritet ili nije?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Jeste, jeste i to veliki autoritet.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste ga tih dana vidali, 24-og, 25-og, 26-og?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Viđao sam ga u prolazu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je imao uniformu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nosio je uniformu, zelenu, vojničku.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je on mogao da izdaje neke naredbe pripadnicima policije?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: On nije zvanično mogao da izda naredbu, ali to je bio čovek koji je imao veoma, veoma veliki autoritet među Srbima, bio je u stanju da pokrene masu, znači čovek koji se nametao svuda i svuda se mešao, a zvanično nije imao pravo da naredi nikome, jer nije bio pripadnik Službe.

PRESEDNIK VEĆA: Zvanično nije, ali mogao je nekim svojim autoritetom?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Mogao je svojim autoritetom.

PRESEDNIK VEĆA: Spominjete neku službenu belešku? Hoćete li nam reći o čemu se radi?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da. Evo ovako: 2001. godine, kada sam čuo da je počela priča o Suvoj Reci, ja sam počeo da istražujem, da vidim šta se to desilo i posle sam video da to nije bilo baš onako kako sam ja mislio tada da se desilo. Počeli su da pominju porodicu Beriša, da je poginulo dosta ljudi i dok sam radio u Centru Resora državne bezbednosti u Kragujevcu počeo sam da istražujem i zbog toga sam, uostalom, i sada ovde.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi to samoinicijativno počeli da istražujete ili ste po nečijem nalogu počeli?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Samoinicijativno, jer sam bio operativni radnik i osetio sam da se nešto dešava, a pošto sam čist, nisam želeo da ostane tako jer sam shvatio da to nije bio pojedinačni slučaj, nego veći broj.

PREDSEDNIK VEĆA: Da se vratimo na tu Vašu službenu belešku iz 2001. godine.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Kada sam saznao za to, počeo sam da obavljam razgovore sa ljudima koji su iz Suve Reke izbegli u Kragujevac. To su bila početna saznanja i to sam upisao u belešku 27. avgusta 2001. godine. Tada su mi rekli da se tog dana desilo ubistvo porodice Beriša, da je poginulo 30, 40, 50, sada ne znam tačan broj, i tada su se pominjala imena i u belešci su navedena imena policajaca koje su ti građani prokomentarisali.

PREDSEDNIK VEĆA: Koja su to imena?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pominju se Slađan Čukarić, Radovan Tanović i Miki Petković.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta ste konkretno za Slađana Čukarića čuli?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: U toj belešci sam napisao, kako mi je rekao taj, da je Čukarić navodno izveo Abdulaha Eljšanija iz stanice i da je pucao u njega, da su posle toga otišli prema kući Beriša i da su tu izveli te građane i da su pucali. To su bili prvi podaci koje sam saznao i koje sam odmah upisao.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko da je izveo te građane, Tanović, Čukarić i...?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Petković. Čukarić, Tanović, Miki Petković i još dvojica u civilu koje oni nisu znali, taj nije mogao da ih prepozna. Čim sam došao do tih podataka, napisao sam službenu belešku i dostavio mom načelniku Markoviću u Kragujevcu, da bih posle toga, 25. septembra, dao i izjavu republičkom tužiocu. Međutim, krajem godine, da li je to meni neko uzeo za zlo, udaljen sam iz Službe i prebačen da dve godine čekam raspored, da bih posle prešao u Javnu bezbednost i tu pet-šest meseci proveo, a onda degradiran i prebačen u Batočinu da radim na neovlašćeno, tako da sam video šta se dešava i napustio sam Službu. To što mi je rekao taj čovek nisam proveravao i nisam mogao da proveravam da li je istina ili nije istina.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je taj čovek koji Vam je saopštio?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Novica Đorđević. Želim još da dodam da ja nisam saslušan u UBPOK-u, mene oni nisu hteli da saslušavaju, iako sam tražio da čak idem i na poligraf, i to su odbili, kao da je nekom bilo to u interesu. Želim još jednom da porodici Beriša izjavim saučešće za poginule članove porodice, u nadi da ćemo opet biti prijatelji, kao što smo bili. Ovim procesom ću dokazati i skinuti ljagu da ja nisam bio i nikada, ni moja porodica nije imala ništa protiv ni jednog Albanca, a da sam optuživan najviše od svih ostalih.

PRESEDNIK VEĆA: Hoćete li mi reći još samo jedno: da li ste u to vreme poznavali Radoslava Mitrovića?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Kada sam došao ovde u pritvor, njega sam konkretno video, ne mogu da se zakunem da ga nisam možda video ako je dolazio, ali ga uopšte nisam registrovao. Čuo sam za „Čegar“ 1 u razgovorima policije, ali ko je taj čovek ja uopšte nisam obraćao pažnju.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vi ste, znači, čuli dok ste bili u Suvoj Reci, nekoliko dana posle ovog 26-og, šta se desilo, pa onda kažete „nije se smelo“. Ko nije smeo?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Mislilo sam građani nisu smeli, niko nije pričao o tome, to sam hteo da kažem.

ZAMENIK TUŽIOCA: Meni nije jasno, ako je čuo u Suvoj Reci da je ubijen Jašar Beriša, to znači da je znao, da je saznao. Jeste li nešto istraživali povodom toga?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja sam rekao da se komentarisalo, nije se komentarisao broj. Da se desilo u naselju Beriša, ali nigde nisam rekao da znam broj.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste dolazili u policijsku stanicu 27-og?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Većinom ujutro sam dolazio, ali da li je to 27-og ili 28-og, ne mogu da kažem, jer je počelo razmeštanje.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vi ste jedino imali kontakte sa komandantom i načelnikom. Pitam Vas da li ste tog 27-og imali neki kontakt sa njima i da li su Vas oni obavestili da se nešto desilo prethodnog dana?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nisu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li su Vas 28-og obavestili da se nešto desilo?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne 27-og, 28-og, 29-og, 30-og, znači, uopšte me nisu obavestili o tom slučaju.

ZAMENIK TUŽIOCA: Koji je to prvi dan, koji je to datum, prvi dan kada Vi vidite paljevinu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Mi govorimo o 26-om, znači, video sam 26-og na obodima grada, jer je Suva Reka bila puna građana.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi o tome razgovarali sa komandiro, sa bilo kim, načelnikom, o tome što se vide te paljevine?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: U razgovorima možda smo pričali da ima paljevina, da su tu dejstva koja su imale jedinice. Niti su oni meni pričali, niti sam ja njih pitao „šta Vi radite na tom području“.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ko su ti ljudi koji su poginuli?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja nisam znao tada, dok nije ovaj materijal bio, oni su uvek govorili prilikom dejstava OVK ima poginulih, radio se uviđaj i oni su tamo sahranjivali njih.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vi izveštavate svoga šefa o dejstvima koga protiv koga? Ko koga napada tu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Valjda se zna, OVK napada, napadao je.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vi kažete, bilo je paljevina i pljačke. E , sada, ko pali, a ko pljačka?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pljačkali su pojedini građani, Srbi koji su bili na području Suve Reke. Posle nekoliko dana kada su Albanci otišli za Albaniju, ostale su prodavnice, ostale su pojedine kuće i pojedini su obijali te radnje, pljačkali i znam da je „privredni kriminal“ intervenisao, da su privodili ljude koji su to radili.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je neko pokušao da zaustavi tu kolonu, da neko spreči, vi ste tamo meštani, to su vaše komšije. Jeste li rekli, zašto odlazite, ostanite, i da li je neko nešto pokušao u tom smislu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja nisam bio ovlašćen, niti sam smeo nekog da zaustavim i da idem i da intervenišem. Pojedine komšije su zaustavljale ljude, ali ljudi su se plašili i išli su.

PRESEDNIK VEĆA: Operativnim radom jeste li došli do toga da li je neko izdao naredbu Albancima da napuste?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Kako smo mi mogli da znamo u Suvoj Reci koja je opkoljena sa svih strana, bez telefona, bez ičega.

ADV. DRAGOLJUB TODORVIĆ: Kada je počeo da istražuje, da li je obavestio svog neposrednog starešinu u Kragujevcu?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da, pismeno.

ADV. DRAGOLJUB TODORVIĆ: Da li je prilikom rada na ovom istraživanju konsultovao Milivoja Savića i ovog Jablanovića?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nisam. Ne, pa oni nisu bili više sa mnom, ja sam bio raspoređen.

NATAŠA KANDIĆ: Kažite, molim Vas, da li ste Vi nekoga tokom službe iz porodice Beriša, ovih više porodica, ne samo tada u tom periodu pred bombardovanje '98, ili ranije, da li ste nekoga pozivali na informativni razgovor, saslušavali i imali neki neposredni kontakt na službeno?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nikakav negativni kontakt sa ni jednim članom Beriša nisam imao.

NATAŠA KANDIĆ: Recite nam da li u tom Vašem istraživanju, da li Faton, Nedžmedin, Bujar, da li njihovo ubistvo pripada istom događaju u Zanatskom centru ili...?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja sam rekao šta sam istraživao, to su početna saznanja koja su rekli, koja su meni dala. Posle sam prebačen iz Službe, znači, nisam više pripadnik Službe i više nisam istraživao taj deo, jer nisam bio pripadnik Službe.

NATAŠA KANDIĆ: Ali ste rekli da ste od nekih građana, pa onda preciznije od nekih Roma, čuli tog dana 26-og da se dogodilo to ubistva. Da li su Vam rekli, pošto poznajete sve te Berišance, ko su ubijeni?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, tada oni nisu. Oni su govorili da je bilo u naselju Beriša, a niko nije govorio, sad, da li oni nisu smeli da pričaju, da li je neko njima rekao ili šta, ja ne znam. Oni nisu komentarisali ko je ubijen. Meni nisu, sad, možda su pred nekim drugim, ali ispred mene nisu komentarisali.

NATAŠA KANDIĆ: Recite mi da li ste Vi, kada ste odlazili tamo u Prizren

i u Državnu bezbednost, da li je bilo razgovora o tome šta se događalo na Raštanskom putu? Ništa?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ništa. Niko nije komentarisao taj događaj, niko nije pričao o tom događaju, niko nikada.

ADV. TATOMIR LEKOVIĆ: Oko lokatora i reči „pretresite“, taj momenat opt. Nišavić danas prikazuje drugačije. Molio bih sud da tu dilemu u ovoj fazi, smatram da je ona najpogodnija, razjasni, ovde, pre nego se razidemo.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Repanoviću, hoćete li ustati, hoćete li se okrenuti licem u lice prema gospodinu Nišaviću, čuli ste, prokomentarišite.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Gospodin Nišavić je meni preneo da ima podatak da postoji lokator u toj kući, ništa drugo posebno nije meni govorio ni naređivao, samo mi je preneo da ima podatak.

ADV. TATOMIR LEKOVIĆ: Da li Vam je rekao „pretresite“?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Mislilo sam na podatak, znači, da poseduje podatak. On me je obavestio i to je čovek i rekao sada.

Dan peti

6. oktobar 2006.

Braća PETKOVIĆ odbacuju optužnicu kao netačnu

Pred Većem za ratne zločine u Beogradu optuženi Miroslav Petković i Zoran Petković odbacili krivicu za zločin u Suvoj Reci. „Ne osećam se krivim, nisam počinio zločin. Iskreno žalim za svim žrtvama na Kosovu i Metohiji, a posebno iz Suve Reke“, rekao je Miroslav Petković.

Saslušanje optuženog MIROSLAVA PETKOVIĆA

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Petkoviću, da li ste razumeli optužbu?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Optužnicu sam razumeo, ali se ne osećam krivim ni po jednoj tački optužnice. Nisam kriv, nisam počinio ratni zločin

i optužnicu smatram neistinitom i neodgovarajućom. Smatram da sam svoj posao obavljao korektno, pošteno i profesionalno. Iskreno žalim za sve nevine žrtve koje su se desile na Kosovu i Metohiji, a pogotovo u Suvoj Reci.

U rezervni sastav policije primljen sam, tj. mobilisan sam, januara ili februara 1998. godine. Na početku sam obavljao poslove u vidu obezbeđenja raznih objekata, a krajem 1998. godine od strane pretpostavljenih prebačen sam u auto-patrolu. Postojale su dve do tri auto-patrole. Auto-patrolu, u kojoj sam ja bio, sačinjavali su još: Radovan Tanović, kao vođa patrole, Slađan Čukarić i Ceci Janković. Primarni zadatak naše auto-patrole je bio da dostavimo na vreme hranu, vodu i municiju našim jedinicama koje su bile raspoređene na terenu. Pomenutog datuma, 26. marta 1999. godine, dva dana posle početka bombardovanja, došao sam u zgradu SUP-a, negde oko 8 sati, jer je od 8 sati počinjalo radno vreme. Tu smo se zadržali oko 45 minuta, znam da mi je Tanović ili Čukarić rekao da treba da utovarimo hranu, vodu i municiju za naše jedinice koje su se nalazile u Đinovcu. Pretpostavljeni Tanović mi je naredio da ubacimo hranu, vodu i municiju i to smo svi zajedno uradili. U Đinovcu smo se zadržali negde oko sat i po do dva sata i vratili smo se u našu bazu u policijsku stanicu.

PRESEDNIK VEĆA: Koga zatičete ispred SUP-a?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ispred zatičem dva kamiona iz kojih su tog momenta izlazili pripadnici meni neke nepoznate jedinice.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ste došli, znači, već kad ste došli u jutarnjim satima?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: U jutarnjim satima kada sam došao na posao nikoga nisam zatekao, zatekao sam naše ljudstvo, znači članove auto-patrole. Pri povratku iz Đinovca, na samom ulazu ispred policijske stanice tada sam video dva parkirana kamiona, iz kojih su tada iskakali meni nepoznati pripadnici neke jedinice.

PRESEDNIK VEĆA: U koje vreme ste se vratili, kada je to bilo?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Tu smo se vratili posle dva sata, koliko smo proveli otprilike u Đinovcu, negde oko 11 sati smo krenuli nazad za Suvu Reku.

Na samom ulazu, blizu policijske stanice, neposredno blizu policijske stanice, video sam dva kamiona, mi smo ih zvali „stodesetke“, iz kojih su iskakali pripadnici meni nepoznate neke jedinice.

PRESEDNIK VEĆA: Kako su izgledali ti kamioni?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: To su oklopni, bez cerade, to su bili blindirani kamioni, tamno-zelene boje.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, registarske tablice da li ste primetili?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ne sećam se. Znam da su se pripadnici te jedinice, kada su iskočili iz kamiona, formirali u strelce. Neki su nosili piratske marame vezane na glavama.

PRESEDNIK VEĆA: Čim ste ih videli, šta ste pomislili, je li je to policija?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Oni su se odmah formirali u strelce i odmah su krenuli prema ovim kućama.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete „nepoznate jedinice“?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ja njih nisam često sretao u Suvoj Reci. Meni su oni bili nepoznati, to su možda bile neke specijalne jedinice. Oni su se razvili u strelce.

PRESEDNIK VEĆA: Kakvo oružje su imali?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Automatsko oružje. Razvili su se u strelce, krenuli su prema naselju, koje je poznato kao naselje „Beriša“ i najedanput čula se pucnjava.

PRESEDNIK VEĆA: Vi to gledate iz automobila?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Da, samo što smo se parkirali, da. Tanović me je izvukao, povukao me za rukav, iz automobila, rekao je: „Hajde i ti, neka akcija je u toku, krenućemo za njima“. Sva četvorica - Tanović, Čukarić i ja, krenuli smo zajedno sa njima. U prve dve-tri kuće niko od nas nije ulazio. To je ovde gde piše „policajska stanica, staza“, mi smo tu bili.

PRESEDNIK VEĆA: Gde se nalazite u odnosu na tu stazu? (pokazuje skicu)

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Neposredno preko puta policijske stanice, kod ulaza na putu prema Reštane. To je put Suva Reka-Reštane, sa te strane su bili parkirani. Gde piše „staza“, tu je naša jedinica bila.

PRESEDNIK VEĆA: Tu ste parkirali? Dobro, i...?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Krećemo zajedno sa Tanovićem, Čukarićem i Cecijem Jankovićem, zajedno sa njima. Znam da smo prve dve-tri kuće zaobišli.

Možda su u te kuće ušli pripadnici ovih jedinica. Znam da smo došli do četvrte, bele kuće. U prve dve-tri kuće ulazili su pripadnici ove meni nepoznate jedinice.

PRESEDNIK VEĆA: Gde se vi nalazite?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Mi smo došli na sam ulaz ispred te bele kuće. Ispred mene su bili Čukarić i Tanović i trojica ili četvorica pripadnika tih meni nepoznatih jedinica. U jednom momentu čula se pucnjava, već je počelo. Tanović mi je izdao naređenje, meni i Ceciju Jankoviću, da idemo iza kuće, da čuvamo leđa da ne bi neko zapucao na nas. Tamo smo morali da zalegnemo zato što se neprestano čula paljba. Bio je opšti metež, pucanje sa svih strana.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je odgovorio na pucnje?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa verovatno su odgovorili policajci.

PRESEDNIK VEĆA: Da li iz kuće čujete pucnjavu?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pucanje čujem izvan tih kuća, meci su tačno fijukali prema toj kući, gde smo mi bili, gde smo držali leđa iza te kuće.

PRESEDNIK VEĆA: Vidite li odakle idu, s koje strane dolaze pucnji?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa ne bih znao da Vam kažem.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, ne iz tih kuća gde ulaze?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Tog momenta ne iz tih kuća, nego iza tih kuća.

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vi radite?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Zauzeo sam položaj iza leđa tih kuća, zajedno sa Cecijem, on je bio na desnoj, a ja na levoj strani od puta, bili smo u sagnutom položaju. U jednom momentu, neposredno blizu mene čula se jaka rafalna paljba. Nisam znao odakle to može da dođe. Posle par minuta, Tanović me je pozvao i rekao: „Miki, dođi“. Prišao sam i video da je Tanović stajao zajedno sa još jednim pripadnikom te meni nepoznate jedinice, da je menjao okvir na automatskoj pušci, a pored njega su bili, tako na zidu, 4-5 muškaraca, koji su verovatno tog momenta bili mrtvi, bili su ubijeni. Dvojice muškaraca se dobro sećam.

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vi radite? I dalje stojite?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: U tom momentu stojim i gledam. Tanović

mi kaže: „Nemoj, šta gledaš, nego idi pridruži se Ceciju“. Ceci se već vratio na glavni put kod policijske stanice. Pretrčavam, odlazim do Cecija i pitam ga gde treba da idemo. Ceci kaže: „Idemo da pratimo gde taj narod ide“. „Dobio sam“, kaže on, „naređenje od Tanovića da vidim gde taj narod ide“. Zajedno sa Cecijem polako se spuštam prema Autobuskoj stanici.

PRESEDNIK VEĆA: Da li neko usmerava taj narod negde i čujete li neku komandu?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ništa ne čujem. Koliko se meni čini, narod je sam išao, tačno se ne sećam, niko nije usmeravao narod. Oni su verovatno išli pravo dole prema Suvoj Reci, centru Suve Reke. Zajedno sa Cecijem idemo prema Autobuskoj stanici. Autobuska stanica je otprilike 200-250 metara udaljena od SUP-a.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste rekli „do neke bele kuće“, koja je to kuća?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: To je bela kuća u kojoj su bili verifikatori, verovatno ta misija OEBS-a, ali zbilja se ne sećam.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. I dolazite do Autobuske stanice?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Dolazimo do Autobuske stanice. Na Autobuskoj stanici nam se pridružuju Čukarić, Tanović i još troje-četvoro pripadnika tih meni nepoznatih jedinica. Zatim smo dobili naređenje da i dalje pratimo šta se dešava sa tim narodom, gde ide. Ceci i ja smo nastavili dalje, prošli smo Autobusku stanicu, izlazimo na glavni put i došli smo do zgrade Opštine. Preko puta zgrade Opštine nalazi se Tržni centar, odnosno Zanatski centar.

PRESEDNIK VEĆA: Je li vidite nekog da je na benzinskoj pumpi?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Video sam radnika benzinske pumpe.

PRESEDNIK VEĆA: Koga?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Sada pokojni, verovatno Jašar Beriša, tada je bio živ.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam kaže da idete tamo? Gde Vam kažu da idete?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa, kažu nam da idemo da pratimo gde ide taj narod dalje

PRESESDNIK VEĆA: To kaže Tanović?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: To kaže Tanović, da pratimo kretanje naroda.

PRESESDNIK VEĆA: Dobro, i dolazite do Opštine?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Dolazimo do Opštine, tu je isto bilo dosta policajaca, zbilja ne znam ko su. Između Opštine i Zanatskog centra nalazi se kiosk. Preko puta Opštine je Zanatski centar. Tu smo stali Ceci i ja, jedno par minuta. Posle 10-tak minuta pridružili su nam se Tanović i Čukarić, zajedno su došli. Tog momenta Ceciju je jako teško, pripala mu je muka. Znam da ga je Tanović poslao da donese nešto od pića, da se malo povrati. Svi smo popili po jedan gutljaj.

Tanović je mene usmerio da idem na kraj Zanatskog centra, da bih tamo držao leđa, da bih pazio da sa te strane neko ne dođe. Poslušao sam njegovo naređenje, otišao sam na kraj Zanatskog centra, pretrčao stazu i otišao na kraj Zanatskog centra. Međutim, osetio sam da sam tamo nebezbedan, jer se čulo dosta pucanja iz raznog oružja. Povukao sam se unutar Zanatskog centra, u jedan međuprolaz. U jednom momentu, naglo, tu pored mene, možda na jedno 40-50 metara, čula se jaka pucnjava. Nisam znao odakle to dolazi, ali pretpostavio sam da je to tu. Tada sam video Tanovića da dolazi, pretrčava zajedno sa četvoricom ili petoricom pripadnika tih meni nepoznatih jedinica. Tanović mi je rekao: „Zašto nisi na svom mestu?“ Rekao sam da je tamo opasno, da je ovde bezbednije u odnosu na taj prolaz gde me je poslao. Video sam Tanovića da je izvadio jednu kašikaru, zelenu. Video sam da Tanović vadi kašikaru, da je baca, čula se jedna detonacija, čula se druga detonacija, posle par minuta čula se rafalna paljba, otprilike 2 do 5 minuta. Kada je sve to stalo, čula se odjednom ponovo detonacija, znači tog momenta je bačena i treća kašikara.

PRESESDNIK VEĆA: Gde se puca?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa, pucalo se u pravcu određenog lokala.

PRESESDNIK VEĆA: Ko puca?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Stao sam sa strane i ono što sam mogao da vidim to je da Tanović puca zajedno sa četvoricom-peticom pripadnika tih jedinica.

PRESESDNIK VEĆA: Kakav je to lokal? Je li u to vreme lokal radio?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Prethodno dok je radio, to je bio picerija, kafić.

PRESEDNIK VEĆA: Kažite određeno, kakav je to lokal. Picerija?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Picerija.

PRESEDNIK VEĆA: Je li postojalo neko ime te picerije?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Zbilja ne znam, ne pamtim. Kada je sve to stalo, pucnjava, izašao sam iz zaklona gde sam bio, prišao Tanoviću i pitao ga šta je bilo i on mi je rekao: „Unutra su teroristi koji su na nas otvorili vatru i mi smo dejstvovali na njih“. Onda je Tanović i jedan od onih momaka, imali su „motorole“ sa sobom, pozvali nekog. Posle 10-tak minuta pojavio se dr Boban Vuksanović.

PRESEDNIK VEĆA: Ko zove „motorolom“?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Tanović. Da, Tanović zove „motorolom“ i posle 10-tak minuta pojavljuje se dr Boban Vuksanović, tada komandant Odbrane grada Suva Reka. Zajedno sa Bobanom došao je pripadnik Teritorijalne odbrane koji je tada bio Bobanova desna ruka, Miki Đorđević.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je Miki Đorđević? Šta je on, osim što je desna ruka, da li je on imao neku funkciju?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: On je bio u Teritorijalnoj odbrani, ali ne znam šta je bio, samo znam da je non-stop bio sa dr Bobanom Vuksanovićem. Posle par minuta dolazi grupa Roma, 7-8 mladića, i dolaze pripadnici policije iz rezervnog sastava, nekih se i ne sećam. Sećam se jednog Nedeljkovića i jednog redovnog policajca, Velibora Veljkovića.

PRESEDNIK VEĆA: U kom momentu oni dolaze?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Oni dolaze posle, jedno 10-tak do 15 minuta, koliko se sećam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate, je li njih neko pozvao?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa verovatno ih je Boban pozvao.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je taj Veljković?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: On je redovan policajac.

PRESEDNIK VEĆA: A ovaj drugi?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Drugi je rezervni policajac, i još neki rezervni policajci, kojih se sećam. Kada su došli, Veljković i oni momci, mladi Romi, posle jedno 10-tak minuta došao je i kamion TAM-ić, koji se parkirao. Ne znam odakle dolazi taj kamion. Boban nam je naredio, nama koji smo tu bili prisutni, da obezbeđujemo taj objekat.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je još bilo nekog u kamionu, osim vozača?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ne sećam se. Znam da je tada Boban izdao naređenje ovim mladim Romima i Veljkoviću i drugim pripadnicima policije da uđu unutra i da iznesu tela koja su se nalazila u tom kafiću. Ovi momci su počeli da iznose tela. U jednom momentu, jedno telo su ispustili, čovek je jauknuo, pao je tu neposredno ispred kafića, bukvalno ispred Bobanovih nogu, prišao je Tanović i ispalio dva pojedinačna hica u to telo. Boban je počeo da viče i rekao je: „Ne smeš to da radiš jer može metak da rikošetira i da pogodi nekog od nas koji smo tu prisutni“.

PRESEDNIK VEĆA: Kakvo je to telo?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ne bih znao, to je bio stariji čovek. Da, dva metka su pojedinačno ispaljena, jedan metak jeste rikošetirao, ali nikog nije pogodio od nas koji smo tu obezbeđivali taj objekat.

PRESEDNIK VEĆA: Na kojoj ste Vi udaljenosti od svega toga?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Mi smo negde 10 do 15 metara udaljeni i Boban je tu zajedno sa ovim.

PRESEDNIK VEĆA: A Čukarić?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Tog momenta Čukarića nisam video. Zatim je nastavljeno sa izbacivanjem tela. U jednom momentu Veljković, koji je iznosio tela, istrčao je iz te picerije i rekao da unutra ima još živih. Tog momenta Tanović je ušao zajedno sa Mikijem Đorđevićem, koji je bio Bobanova desna ruka, i čulo se par pucnjeva, isto pojedinačno, unutar te picerije. Njih dvojica su izašli, ovi su momci, kao i Veljković, ušli i nastavili da iznose tela. Neposredno posle toga, posle jedno desetak minuta, Bobanu su prišla dvojica mlađih ljudi u kožnim jaknama, nosili su kratko naoružanje, „heklere“ ili „škorpione“.

PRESEDNIK VEĆA: Je li poznajete njih?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ne poznajem. Prvi put sam ih tada video. Do

tada ih nisam viđao u Suvoj Reci. Prišli su Bobanu i pitali su šta se to desilo, zbog čega je tu tolika gužva. Boban je izjavio da su unutra teroristi koji su djelovali, koji su se izmešali sa civilima i da su djelovali po policijskim jedinicama koje su se tu nalazile. Da je uzvraćeno na vatru i da su unutra poginuli i da oni sada iznose tela. Ova dvojica su ostala tu, pored Bobana.

PRESEDNIK VEĆA: Ti ljudi koji su nastradali, je li su oni bili u nekoj uniformi, u civilnim, je li su to civili, ko su ti ljudi?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ono čega se sećam da su neki bili u civilnim uniformama, detalja se ne sećam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste videli neku ženu, dete?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Video sam.

PRESEDNIK VEĆA: Kada, u kom momentu ih vidite?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Kada je Veljković zajedno sa drugima iznosio tela.

PRESEDNIK VEĆA: Vi to tada sve posmatrate?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Posmatram, jer sam bio 10-15 metara udaljen od Bobana. U jednom momentu, jedan od ovih što je bio u kožnoj jakni, zajedno sa jednim od pripadnika meni nepoznate jedinice koji je imao piratsku maramu na sebi, ulazi unutra u lokal i čuju se ponovo pojedinačni hici, tri, četiri hica. Onda su izašli, a ovi momci su i dalje iznosili tela poginulih koja su bila unutra. Posle par minuta, neko od tih mladića koji su iznosili tela reče da više nema tih tela. Boban se tada okrenuo prema meni i rekao: „Miki, uđi unutra, vidi da li ima još nekog unutra“. Ja sam pokušao da odbijem to naređenje, jer sam smatrao da nema potrebe, pošto je već rečeno da nema nikog unutra. Međutim, Boban je rekao da njegovo naređenje ne mogu da odbijem. Ušao sam unutra, bilo je puno dima, zagušljivo, jezivo, sve je mirisalo na krv. Video sam jedno telo koje je ležalo sa strane i jedno telo, malo dalje, znači na jedno 5 metara od tog tela, gurnuo sam ga nogom i video sam da je čovek mrtav, a onda sam ispalio jedan rafal, tri do pet metaka, 30-50 cm iznad glave čoveka.

PRESEDNIK VEĆA: Kako je taj čovek izgledao? Stariji, mlađi?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa tako, stariji čovek, negde oko 40 godina. Izašao sam i rekao: „Bobane, unutra nema živih, još jedno dva tela su unutra“.

PRESEDNIK VEĆA: A, što ste ispalili rafal?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa, znate kako, da bi Boban čuo da se pucalo unutra, samo zbog toga.

PRESEDNIK VEĆA: Niste mogli da izađete i da kažete nema živih, nego ste morali da ispalite rafal?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Zato što bi me Boban ponovo poslao. On je pozvao nazad Veljkovića i još nekog, oni su izneli i ta dva tela. Nepun minut, dva, tri posle toga, Boban je zajedno sa ovom dvojicom koji su bili u kožnim jaknama, ušao u tu piceriju, znači, pogledao je da li ima još nekog i rekao da nema. Čuo sam glas kako više da nema više nikoga i onda je zajedno sa tom dvojicom izašao van i u rukama su imali pet automatskih pušaka. Boban je znači izneo pet automatskih pušaka i nosio je u ruci njihov amblem crvene boje, njihove terorističke UČK (Oslobodilačke vojske Kosova). Pokazao je tih pet pušaka i rekao da su sa tim puškama teroristi iz lokala dejstvovali prema policijskim jedinicama. Znam da je onda Boban naredio da se kamion sa poginulima zatvori i taj kamion video sam da je krenuo u pravcu Prizrena.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je bilo tela, po Vašoj nekoj proceni, pošto sve to posmatrate, vidite?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ne mogu tačno da se setim, 20-25, ali ne bih mogao tačno da kažem. Video sam muškarce, video sam i žene, a video sam i neku decu. Ovu dvojicu što su bili u kožnim jaknama posle toga više nisam video. Boban je stao tu zajedno sa Mikijem Đorđevićem i nama koji smo bili tu rekao da o tom događaju ne smemo nikom da pričamo, a pogotovo je vikao na te Rome koji su to nosili da ne smeju o tom događaju ništa da govore.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste bili saslušani kod istražnog sudije, rekli ste da je Boban, dok su izbacivali tela, vodio neku svoju evidenciju. Kakvu je to evidenciju vodio? Je li ste Vi to dobro videli?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Tačno. To sam video, svako telo koje su ovi ljudi iznosili Boban je zapisivao. Video sam da je pisao, ali isto tako je zapisivao kada je izneo tih pet automatskih pušaka zajedno sa ovima što su bili u kožnim jaknama. Boban je i to zapisivao u svoju evidenciju.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste u bilo kom momentu videli Radojka Repanovića u blizini picerije?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ne, Radojka Repanovića ni u jednom momentu nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Ni Jovanovića?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ni Jovanovića.

PRESEDNIK VEĆA: Kako se zove onaj čovek koji radi na benzinskoj pumpi?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Jašar Beriša.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li ga dobro poznavali?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Poznavao sam ga, dugo sam ga poznavao. Tu smo na pumpi točili gorivo.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste ga poslednji put videli?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa tog dana kada je on stajao na benzinskoj pumpi, kada je bio, znači, unutar benzinske pumpe.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je onda njega zamenio, ko je došao na njegovo radno mesto?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa, drugi, treći dan video sam da je na benzinskoj pumpi angažovan moj brat Zoran Petković, posle dva dana, a posle dva dana od tog događaja benzinsku pumpu, znam sigurno, preuzeo je Slavoljub Jovanović, koji je bio pripadnik Teritorijalne odbrane Suva Reka.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste приметili, pošto ste tu, posmatrate, da li je bilo nekih krađa?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: U jednom momentu sam video da je kamion bio parkiran ispred neke prodavnice i da se iznosila neka roba. U toj prodavnicu su bili auto-delovi. To je bila prodavnica jednog Albanca iz Suve Reke, kako se zove ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li poznajete nekog iz porodice Beriša?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Poznavao sam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste nekog prepoznali kada su iznosili leševe?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Tog momenta nisam. Prepoznao sam dva tela kada sam dolazio iz pravca kuće, kada je Tanović menjao okvir na automatskoj pušci i kada je pored njega bio pripadnik meni nepoznatih jedinica, tu su bila četiri ili pet muških tela naslonjena na zid kuće, a dva tela sam tom prilikom i prepoznao.

PRESEDNIK VEĆA: Koga ste prepoznali?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Prepoznao sam jednog brku, to je Bujar Beriša, i Sedat Berišu, ja mislim da su njih dvojica bila braća. Bujara sam znao jer je on igrao košarku u Suvoj Reci, a Sedat je igrao odbojku.

PRESEDNIK VEĆA: Da li su u Suvoj Reci postojale Posebne jedinice policije?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: U Suvoj Reci su postojale Posebne jedinice policije. To je neki vod, ne bih znao tačno da Vam kažem.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je bio komandat tog voda?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Dragan Borisavljević.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato da li ste nekog imali u pritvoru? Da li je neko bio priveden?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: U pritvoru nismo imali nikog.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bilo nekih paljenja kuća?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Bilo je. Spaljene su dve ili tri kuće od kuća koje su bile preko puta policijske stanice.

PRESEDNIK VEĆA: Kada, u kom momentu?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Kada su ti ljudi napuštali svoje kuće, onda su spaljene dve ili tri kuće.

PRESEDNIK VEĆA: Vidite li ko pali kuće?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: U dve kuće znam da su ušli pripadnici ovih jedinica koje su meni nepoznate. U jednu od kuća ušli smo nas dvojica.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi palili neku kuću?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Jednu kuću smo zapalili, da.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ili još neko?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Bili smo nas trojica, četvorica.

PRESEDNIK VEĆA: Zašto palite kuće?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Zato što je dato naređenje od Tanovića.

PRESEDNIK VEĆA: Čime palite?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Zbilja ne znam. Uđe se unutra, polije se nekom tečnošću.

PRESEDNIK VEĆA: Odakle Vam ta tečnost?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Mi to nismo imali, Tanović je nosio sa sobom i jedan od ovih.

PRESEDNIK VEĆA: Hajte malo to objasnite, s kim ulazite u kuću, ko nosi tečnost, kako nosi, kako to izgleda?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: U kuću ulazim zajedno sa Tanovićem. U jednom momentu ušao je Sreten Janković i još jedan pripadnik ovih meni nepoznatih jedinica. Polila se tečnost na stepenište i Tanović je, ili jedan od ovih, upaljačem kresnuo i kuća je počela da gori i onda smo izašli napolje.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete zapaljene su te dve kuće koje ste Vi videli da su zapaljene. Da li ste vršili neki pretres kuća?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ne.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Koliko je ljudi iz ta dva kamiona izašlo, po nekoj Vašoj proceni?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Po mojoj proceni, 30-40 ljudi je izašlo.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Na kojoj udaljenosti iza njih idete vas četvorica?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pošto smo mi sačekali jedno dva, tri minuta, znači, na udaljenosti negde od 20-tak metara idemo iza njih.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Vi u istrazi rekoste, danas to doduše niste rekli, pa bih tražio da to malo razjasnite. Vi ste u istrazi rekli da u kuću ulaze Tanović i Čukarić, a Vi i Ceci, jedan s jedne, drugi s druge strane, da im čuvate leđa.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Tanović i Čukarić stali su do stepenica, a iznad njih su bila dvojica ili trojica pripadnika meni nepoznatih jedinica.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Ovo Vaše kazivanje u istrazi je snimano na način na koji se i ovo Vaše kazivanje snima. Vi tu nedvosmisleno tvrdite da su njih dvojica ušli u kuću. Danas više niste sigurni, pa Vas pitam: šta je tačno? Odnosno, ako nije tačno ovo iz istrage, kako to objašnjavate?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ipak mislim da su ova dvojica-trojica ušli u kuću zajedno sa Tanovićem, a da li je Čukarić ostao ispred ili je ušao unutra to zbilja ne bih mogao da kažem.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: To nije objašnjenje, gospodine Petkoviću. Da Vas pitam još i ovo: da li i u jednom momentu vidite Čukarića da puca bilo gde na ove dve lokacije?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Nisam video da je Čukarić pucao ni u jednom momentu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Šta danas mislite o tom 26. martu 1999. godine?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa znate kako, moje lično mišljenje, ako mogu da kažem, da smo pola sata zakasnili tada kada smo se vraćali iz Đinovca, mi ne bismo bili učesnici tog događaja.

ZAMENIK TUŽIOCA: Opišite nam i ponovite šta ste videli od bombi?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Čukarić je nosio, kao pripadnik redovnog sastava, dve bombe, ali je imao dve bombe sa sobom, a tada su se čule tri eksplozije, a Tanović je uvek nosio tri kašikare sa sobom, ni jednu nije imao na sebi posle tih događaja. Znači da je Tanović iskoristio sve tri kašikare koje je nosio sa sobom.

ZAMENIK TUŽIOCA: Šta je trebalo da radite sa tim civilima, da ih čuvate, da ih pratite, da vidite gde idu?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: O tome ne znam ništa, samo da vidimo gde idu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Koliko je u toj grupi civila bilo ljudi?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ne bih znao da Vam kažem.

ZAMENIK TUŽIOCA: Je li neko izašao živ iz tog Tržnog centra od civila?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Od tih koji su bili u toj piceriji nisam video da je neko odatle izašao živ.

ADV.DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Šta je bilo sa leševima koji su pronađeni na Reštanskom putu?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ti leševi su sahranjeni na Suvorečkom groblju.

NATAŠA KANDIĆ: Da li je konačno razrešeno od koga Vi to tamo se branite,

sklanjate, da li su nađena tela tih terorista?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa, čim je nađeno tih pet pušaka, znači da je verovatno neko dejstvovao iz tog lokala prema policijskim jedinicama.

NATAŠA KANDIĆ: Jesu li uhvaćeni ili likvidirani?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pošto su sva tela bila mrtva i pošto su sva tela ubačena u kamion, znači da su bili likvidirani.

Saslušanje optuženog Zorana PETKOVIĆA

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Petkoviću, da li ste razumeli optužnicu?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Optužnicu sam razumeo u potpunosti, ali se ne osećam krivim, jer uopšte nisam bio prisutan svim tim događajima, tako da o samoj situaciji i tom događaju i od svega toga ništa ne znam.

Prvo, ja nisam bio pripadnik rezervnog sastava policije, bio sam pri Teritorijalnoj odbrani, bio sam angažovan kod šefa, načelnika Narodne odbrane Zorana Stanisavljevića. Dana 26-og, u jutarnjim časovima, posle njihovog kolegijuma u Opštini, od devet sati pa do petnaest i trideset, bio sam u Prizrenu, što znači da uopšte za vreme tog događaja nisam bio u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je sve bio na tom kolegijumu?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: To je opštinski kolegijum i bio je Vuksanović, Andelković, Radić, predsednik Opštine, bio je Stanisavljević iz Narodne odbrane, bio je Nikola Nikolić, bio je sekretar Opštine, Borisavljević.

PRESEDNIK VEĆA: U koliko sati je počeo? Kažete u devet sati?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Kolegijum je počeo negde od 7,15 do pola osam. Oni su to završili, znam da sam negde u devet sati bio parkirao vozilo ispred same zgrade Skupštine Opštine, odakle sam krenuo za Prizren. Za Prizren sam krenuo sa načelnikom, sa šefom odseka, Stanisavljevićem.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je još neko bio sa Vama?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Bio je Milovan Nišavić i bio je, mislim, i Dragoljub Petković, načelnik civilne zaštite.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko ste se zadržali tamo?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Pa, na sastanku smo dosta dugo bili, znači, negde oko dva sata smo izašli iz samog objekta.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste videli neke paljevine?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Paljevine? U samoj opštini Suva Reka nisam video, a sa strane jesam, na drugim mestima.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste videli neki dim? Da li ste videli neke leševe kada ste se vratili?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Ne. Nijedan leš, za svo vreme ratovanja, od 24-og, do 11.06, kada sam se povukao iz Suve Reke. Nijedan leš u suvorečkoj opštini nisam video, niti sam ga video ja, niti ga je video Stanislavljević, smem da se zakunem časno i pravedno da je istina.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste Vi čuli za ovaj događaj?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Čuo sam 27-og.

PRESEDNIK VEĆA: 27-og, a šta ste čuli?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Čuo sam da kažu da je bilo problema, da je bilo pucnjave, nađeno je neko naoružanje, ljudi su pucali na naše, ovi su uzvratili vatru i to je to. Tačan broj, koliko ih je nastradalo, šta, kako, nisam znao uopšte. Znači, nisam znao pravu istinu, maltene do pred hapšenje.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali nekog od porodice Beriša?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Znao sam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Beriša Bujara?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Bujara nisam znao jako dobro, znao sam starijeg Sedata, jer je igrao odbojku, dosta dugo.

PRESEDNIK VEĆA: Videli ste da Vam je optužnicom stavljeni na teret da ste pozivali?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Nisam ga pozivao, a nisam ni bio tog dana prisutan, optužnicu sam razumeo, ali ne osećam se krivim, jer uopšte nisam bio prisutan u suvorečkoj opštini dana 26-og. U periodu od devet ujutro do 15,30 nisam bio u Suvoj Reci. Bio sam u Prizrenu, što svedoci mogu da potvrde, a i ljudi iz Prizrena koji su me videli u tom periodu.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li viđali tih dana nekog od porodice Beriša?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Ne.

PREDSEDNIK VEĆA: A početkom bombardovanja?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Ne, nisam.

PREDSEDNIK VEĆA: Nikoga?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Oni su živeli na drugom kraju grada.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste bili u zavadi sa nekim od njih, od ranije?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Nikada, sa nikim, čak sam jako lepe kontakte imao sa svima njima, družio se sa njima, jako mi je žao što se sve to izdešavalo i, pravo da Vam kažem, krivo mi.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Čukarića?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Čukarića nisam znao. Upoznao sam ga igrom slučaja preko brata, bili su zajedno, naše poznanstvo zasnivalo se na „dobar dan - dobar dan“.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate, da li je on imao uopšte neki nadimak?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: To sam čuo ovde da su ga zvali „Jajce“, i to prvi put čujem, ja ga znam kao Slađana Čukarića i ja sam znao da kažem „Slađko“.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Tanovića?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Tanovića sam znao malo duže.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta možete reći o doktoru Vuksanoviću? Ko je on bio u to vreme? Da li je imao neku funkciju u to vreme?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: On je bio u opštinskom štabu, Teritorijalnoj odbrani.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li Vi bili pripadnik Teritorijalne odbrane?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Ne. Vuksanović je bio i svaki jutarnji kolegijum opštinaru nije mogao da prođe bez njega, morao je i on da dođe, da bude prisutan.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li je bio u nekoj uniformi?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Pa, bio je u maskirnoj zelenoj uniformi.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je, da li imate uopšte saznanja, da li je mogao da naredi pripadnicima policije neki zadatak, da li je bio takvog autoriteta?

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Ne verujem, ne. Dok je bio direktor Doma zdravlja imao je određene ruke, odrađivao je svoje poslove kako treba.

Dan šesti

6 novembar 2006.

Suđenje nije održano

Danas nije održan glavni prteres iz tehničkih razloga koji su nastali u sudnici Okružnog suda, u Palati pravde.

Dan sedmi

7. novembar 2006.

Ramiz PAPIĆ: Uopšte se ne osećam krivim!

U nastavku glavnog pretresa, Sudsko veće je danas saslušao osmo optuženog Papića Ramiza, koji je na početku rekao da se uopšte ne oseća krivim.

PRESEDNIK VEĆA: Dobili ste optužnicu, jeste li je razumeli i iznesite svoju odbranu.

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Na samom početku želim da Vam kažem da se uopšte ne osećam krivim, jer navodi optužnice uopšte nisu tačni. Najiskrenije žalim za slučaj koji se desio. U OUP-u Suva Reka radio sam kao aktivni policajac sa zaduženjem po rasporedu rada vozača, terenska oklopna vozila, marke „UAZ“. U navedenom događaju nisam učestvovao, niti znam ko je to počinio. Sa svakim ko me pominje da sam bio prisutan ili učestvovao, spreman sam da se suočim sa njim, da mi to kaže u lice.

PRESEDNIK VEĆA: Samo glasnije, molim Vas.

ADV. PALIBRK: Ja se izvinjavam, ali on je u teškom psihičkom stanju, obišao sam ga u petak i nemojte da mu zamerite zbog toga što malo usporenije priča.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste bili u nekim akcijama?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Ne, nikada.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se sećate 25. marta gde ste bili?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Pa, 25. marta ne sećam se gde sam bio. Bio sam van Suve Reke sigurno, ali gde sam bio, ne bih mogao da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste bili policajac. Bili ste aktivan policajac?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Jeste, ali ne znam ko i zašto bi me pominjao u vezi sa navedenim događajima, kada za to imam dokaza, jer pripadnici policije druge nacionalnosti nisu mogli da učestvuju u borbenim dejstvima, pretresu terena, pretresu kuća ili bilo šta drugo što se navodi u optužnici. Većinom sam radio sanitarske poslove, kao što je raznošenje hrane, razvoženje smena, dovođenje bolesnika sa položaja itd.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je pri vašoj stanici postojala Posebna jedinica?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Jeste.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je ljudi sačinjavalo tu Posebnu jedinicu?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Koliko je meni poznato, 25 ljudi.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je bio vođa te Posebne jedinice?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Dragan Borisavljević.

PRESEDNIK VEĆA: Da li su u vreme bombardovanja bili tu?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Koliko se sećam, bili su, bili su u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, Vi kažete da niste čuli da je bilo nekih žrtava tog 25-og, ništa Vam nije poznato da su bila neka dešavanja?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nije mi poznato.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi vozili komandira Repanovića?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Jesam.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, šta je to bilo 25-og? Gde ste ga vozili?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: 25-og nisam vozio.

PRESEDNIK VEĆA: Od bombardovanja kada ste vozili?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Posle, 27-og, 28-og.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je bilo 26-og?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: 26-og, ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Vi kažete svakodnevno ste obilazili punktove i ljudstvo. Jeste li obišli 26-og?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Jesmo, i 26-og smo obišli.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je bilo 26-og? Je li bilo nekog značajnog dešavanja?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: 26-og nije bilo nikakvog dešavanja, svaki dan je bio isti, svaki dan sam bio na terenu.

PRESEDNIK VEĆA: Gde ste bili pre 12?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Pa, na terenu, imali smo i dva odeljenja, Mušutište i Movljane.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste čuli onda, u vreme dok Vi niste bili tu, da li su bile neke terorističke aktivnosti u Suvoj Reci?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Jesu, bile su terorističke aktivnosti.

PRESEDNIK VEĆA: U istrazi Vi ste govorili da ste 26-og, u prepodnevnom satima, odvezli komandira u vezi izmeštanja stanice?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Tog datuma se ne sećam tačno, tu sam pogrešio, pogrešio sam i datum rođenja. Znači, tačno je da sam bio na uviđaju na izvlačenje pokojnog predsednika opštine dr Bobana i da je bio komandir Radojko Repanović sa mnom i Jovanović Todorom. Tu smo izvukli te leševe, poginuo je doktor i njegov vozač, tu smo videli raspolovljene glave, da su streljani i stravičan događaj je bio to. Zato sam i pomešao datume i zbog nepravde ove što me je snašla.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi čuli uopšte za ovaj događaj koji Vam je optužnicom stavljeno na teret i kada ste čuli za stradanja, za masovna stradanja Albanaca?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Za taj događaj čuo sam kada je pokojni predsednik poginuo, dr Boban Vuksanović, pa se oko njega okupilo dosta građana da vide šta je i tu sam čuo komentar da su se osvetili Albanci, navodno da je on bio povod svemu tome, da su neki civili izginuli.

PRESEDNIK VEĆA: Niste videli tih dana, 25-og, 26-og 27-og nijedan leš?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nijedan leš nisam video. Nisam imao prilike da ih vidim, osim ovih naših kolega što su ranije poginuli.

PREDSEDNIK VEĆA: Pitam za Suvu Reku, na Reštanskom putu, u toj okolini, da li ste i jedan leš videli tih dana.

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Tih dana, ne.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste čuli da je bilo nekih pljačkanja kuća?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nisam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste videli neke paljevine?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Paljevine sam video. Od početka bombardovanja ustaljene su bile paljevine, pucnjava.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste videli zapaljene kuće?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Video sam.

PREDSEDNIK VEĆA: U koje vreme? Kada je to bilo?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Pa, od početka bombardovanja.

PREDSEDNIK VEĆA: Koje su to kuće bile?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Video sam ih u dubini Reštanskog puta, odnosno na Reštanskom putu.

PREDSEDNIK VEĆA: Čije su to kuće bile?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Te su kuće bile Albanaca.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi znate gde je bio smešten OEBS?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Znam, u jednu belu kuću na Reštanskom putu.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je ta kuća bila zapaljena?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nešto se ne sećam. Moguće, ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Vama je optužnicom stavljeno na teret da ste izvršavajući naredbu sa nepoznatim pripadnikom policije Suva Reka išli od kuće do kuće preživelih meštana Suve Reke i naredili im da napuste područje ove opštine?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nisam išao ni pre rata, ni za vreme rata u nijednu kuću. Nisam ušao ni u albansku ni u srpsku kuću, ni kod kolega nisam ulazio u kuće,

dok je bilo mirno vreme, a ne da ulazim u albanske kuće ili bilo čije da vršim proterivanje.

PRESEDNIK VEĆA: Optužnicom Vam je stavljeno na teret da ste im pretili da će proći kao sugrađani u piceriji?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Smem da se zakunem i smem da pogledam svakog u oči i da mi to kaže u lice. Koliko ja vidim, to je greška, u optužnici su naveli da je Ramiz Goranac. Ja Ramiz Goranac nisam, nego Ramiz Papić i svi me znaju kao Ramiza Papića i u optužnici me uopšte ne spominju.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Beriša Agrona i brata Bardila?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Agrona znam iz viđenja, a Bardila slabo poznajem.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste nekada tražili od njih novac?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nikada u životu nisam.

PRESEDNIK VEĆA: Ovde stoji da ste nasilno ušli u kuće, vršili pretres kuća, da ste iz kuće Beriša Vesela izveli ukućane, razdvojili muškarce i žene, da ste bili u grupi sa Slađanom Čukarićem, sa Miroslavom Petkovićem, Zoranom Petkovićem?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Kategorički tvrdim da ja tu nisam uopšte ulazio i mogu da se zahvalim mojim pretpostavljenim starešinama, javno da se zahvalim što me nisu nikada slali u borbena dejstva, u prerese kuća, ni bilo gde. Nikada nisam učestvovao u tome, niti mi je ko dao naređenja, niti sam bio u kući.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznat Jašar Beriša?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Jašar Beriša mi je poznat.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste ga poslednji put videli?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Ne znam kada sam ga poslednji put video.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li čuli nešto šta se dogodilo sa njim?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nisam čuo.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, da li Vam je poznato da li je tih dana bilo nekih pritvorenih lica?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nije mi to poznato.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vam nešto govori ime Eljšani Abdulah, da li Vam kazuje nešto to ime?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Ne.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je bilo pucanja iz albanskih kuća u Suvoj Reci?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Moguće, ali meni nije poznato.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste čuli da li je vršen pretres kuća?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nisam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Rekli ste da ste imali prilike da vidite i kolone Albanaca i to ste prokomentarisali i neću se vraćati ponovo na to. Da li ste Vi nekada pokušali da zaustavite kolone Albanaca da se ne iseljavaju, da ne napuštaju Suvu Reku?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Pokušali smo da ih vratimo. To je bilo 5. aprila, poslao nas je komandir Repanović, pošla je bila kolona da napusti Suvu Reku. Otišli smo u tom pravcu, Nenad Jovanović, Miroslav Petković i ja.

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Hteo sam da pojasnim ona dva slučaja, što se svo vreme pominju, datumski oko događaja pogibije doktora Bobana i pogibije istražnog sudije, tužioca, mog starešine Gorana Veličkovića iz Prokuplja i njegovog vozača. Doktor Boban poginuo je negde krajem aprila, zvanične podatke možemo dobiti iz Ministarstva, a za mog starešinu, koji je bio zamenik komandira Kruševačke čete iz Prokuplja, Gorana Veličkovića, oni su poginuli početkom maja, bila je to neka akcija gore prema Dubravi, Opteruši, prema Orahovcu, Suvoj Reci, tada smo imali jednog poginulog policajca. Obavešten je SUP Prizren, kako bi se formirala uviđajna ekipa da dođe na lice mesta, ali pošto nisu znali to mesto, onda je starešina sa svojim vozačem i vozilom došao do Suve Reke, na jedno dva kilometra naišli su na minu i tu su poginuli, to je bio početak maja.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Papiću, da li ste Vi vidali ovog čoveka, gospodina Mitrovića, da dolazi u Suvu Reku?

OPT. RAMIZ PAPIĆ: Nisam ga nikada video.

DOKAZNI POSTUPAK

U nastavku glavnog pretresa i nakon iznošenja odbrane optuženih, počeo je dokazni postupak, u okviru koga će svedočiti veliki broj svedoka predloženih od strane Tužilaštva za ratne zločine i oštećenih strana.

Salušanje svedoka VELIBORA VELJKOVIĆA

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Molim Vas, pre početka saslušanja svedoka Veljkovića, imam predlog da se izuzme njegova izjava data 22. septembra 2005. godine kod javnog tužioca, odnosno, preciznije kod zamenika javnog tužioca Dragoljuba Stankovića, koja je uzeta u Okružnom sudu u Leskovcu. Po članu 504J, smatram da Javni tužilac nije mogao da uzme ovu izjavu, obzirom da je podneo zahtev za sprovođenje istražnih radnji i te istražne radnje su se sprovodile od 2004. godine, i imamo zapisnik o saslušanju svedoka Veljkovića Kri. 1/2004 od 5. marta 2004. godine. Nakon podnošenja zahteva za sprovođenje istražnih radnji tužilac ne može uzimati izjave od lica koja će biti saslušana kao svedoci i on je na ovaj način onemogućio kontrolu suda prilikom uzimanja izjave, pošto je on tu izjavu uzeo u septembru 2004. godine. Stoga smatram da je treba izdvojiti, jer se na njoj ne može zasnivati presuda.

ADV. IGOR ISAILOVIĆ: Slažem se sa predlogom kolege, a procesno već postoji moj predlog za izdvajanje zapisnika svedoka, izdvajanje zapisnika koji su sačinjeni po 504J. Osim razloga koji je kolega naveo, imao sam još jedan razlog, a to je da je svedocima predočena izjava, da će taj iskaz da se tretira kao dokaz u postupku tek nakon što su dali iskaz.

ADV. TATOMIR LEKOVIĆ: Iz istih razloga, takođe, predlažem izdvajanje ovog iskaza i smatram da ukoliko ne dođe do izdvajanja ovog iskaza, to će predstavljati apsolutno bitnu povredu postupka.

ZAMENIK TUŽIOCA: Mislim da odbrana nije u pravu, predlažem da ne prihvatite zahtev. Iz uvoda je jasno kada je predočeno da se izjave uzimaju u smislu člana 504J, ali ratni zločin je jedna kompleksna problematika, ovde ima osam okrivljenih, a to ne znači da su svi okrivljeni koji se spominju za dane 25-og, 26-og i 27-og, na optuženičkoj klupi za ovaj zločin, tako da u tom smislu treba tumačiti i izjavu svedoka. Meni je potpuno razumljivo da se upravo traži

izdvajanje onih spisa i onih izjava na kojima se temelji optužnica, to je pravo odbrane, ali nije obaveza suda.

PRESEDNIK VEĆA: Branioci optuženih, advokati Veljko Đurđić, Igor Isailović i Tatomir Leković, saglasno predlažu i ostali branioci, da se iz spisa izdvoji iskaz svedoka Veljkovića Velibora, dat na zapisniku od 22. septembra 2005. godine u prostorijama Okružnog suda u Leskovcu pred Tužilaštvom za ratne zločine od strane postupajućeg zamenika tužioca, jer je ova izjava uzeta od svedoka mimo znanja suda.

Zamenik tužioca za ratne zločine protivi se ovakvom predlogu branilaca i smatra da je izjava od svedoka uzeta u smislu člana 504J ZKP.

PRESEDNIK VEĆA objavljuje da je Veće donelo sledeće:

R E Š E N J E

ODBIJA SE predlog branilaca da se iz spisa izdvoji zapisnik sačinjen dana 22. septembra 2005. godine.

PRESEDNIK VEĆA: Jedno kratko objašnjenje: ovaj iskaz tužilac je uzeo na zakonit način, to je u fazi prekrivičnog postupka, zahtev za sprovođenje istrage nije još pokrenut. U svakom slučaju i ovaj član na koji se vi pozivate i član 239 je u sklopu prekrivičnog postupka. Svedok neka pristupi.

Reč ima svedok VELJKOVIĆ VELIBOR

PRESEDNIK VEĆA: Vi znate zašto ste pozvani, ispričajte nam u vreme bombardovanja gde ste bili, od kada ste u Suvoj Reci, koliko ste dugo u Suvoj Reci.

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: U Suvoj Reci, u Sekretarijatu u Prizrenu sam od 23. avgusta 1994. godine.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi aktivni policajac?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Jeste, da, aktivan.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, Vi ste bili na poslovima i zadacima evidentičara?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Da, ali i dalje sam ostao policajac. Znači, odlukom starešine mogao sam da promenim samo drugu delatnost.

PRESEDNIK VEĆA: Gde ste stanovali u to vreme? Znači, to je 1999. godina, mart mesec, bombardovanje, 24-ti. Gde ste bili?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Marta meseca bio sam u pomoćnom objektu policijske stanice Suva Reka.

PRESEDNIK VEĆA: Kad Vam počinje radno vreme?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Radno vreme uglavnom je počinjalo od 7, do 15.

PRESEDNIK VEĆA: Ispričajte nam šta je sve bilo 26. marta. Šta se događalo kada je počelo bombardovanje?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kada je počelo bombardovanje, pripadnici Posebne jedinice su išli na teren, nisu bili u zgradi policijske stanice, vođeni su na posebnom zadatku.

PRESEDNIK VEĆA: Ko su pripadnici Posebne jedinice policije? Je li je to u okviru OUP-a Suva Reka?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Da, u okviru.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je bilo ljudi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne mogu da kažem broјčano.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je bio nadređen tim pripadnicima Posebne jedinice policije u okviru Suve Reke?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Za njih je bio zadužen zamenik komandira Dragan Borisavljević. On je bio zadužen samo za stanicu Suva Reka, a za ceo Sekretarijat Veljko Radenović, on je bio zamenik načelnika Odeljenja i on je bio za sve njih zadužen.

PRESEDNIK VEĆA: Posebne jedinice policije da li su bile u vreme bombardovanja u okviru policijske stanice?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Vrlo slabo. U policijskoj stanici slabo su se zadržavali, više su bili na terenu.

PRESEDNIK VEĆA: Kako su oni bili obučeni, jesu li isto imali uniforme?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Uniforme, sad ne znam, oni su menjali različite uniforme, te plava, te zelena, to ne mogu tačno da kažem koju boju uniforme su imali.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je Vam poznato, da li je postojala auto-patrola pri policijskoj stanici?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pri policijskoj stanici, dok nisu počeli sukobi, postojala je; međutim, posle toga to je vrlo slabo funkcionisalo, znači po potrebi.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li bilo napada OVK-a na policiju?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kada?

PREDSEDNIK VEĆA: Od 25-og, 26-og, posle bombardovanja?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: 26-og, u neposrednoj blizini, možda 100-200 metara oko Suve Reke nije bilo, a već Posebna jedinica gde je bila na terenu, to ne mogu ništa da potvrdim.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je radio u Dežurnoj službi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Znam da je radio Zoran Arizanović, Milovan Gogić i Goran Đokić, a da li je još neko radio ne mogu da se setim.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li se 26. marta 1999. godine nešto značajno događalo u Suvoj Reci?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Događalo se, i zbog toga sam ja ovde i došao. Tog 26. marta u jutarnjim satima bio sam u tom pomoćnom objektu i negde, možda je bilo dvanaest sati ili jedan popodne, to ne mogu da znam, ja sam izašao iz stanice, pošto sam bio sam i zaključao sam vrata te svoje kancelarije i hteo da odem do Dežurne službe. Kada sam hteo da uđem u prostorije Dežurne službe, ispred samih ulaznih vrata moj tada pretpostavljeni starešina Radojko Repanović, ne mogu baš da se setim kako je rekao, ali dobro znam da je hteo da me pošalje sa jednom grupom ljudi. U toj grupi ljudi bili su Radovan Tanović, koji je na žalost sedam dana pred povlačenje poginuo, Slađan Čukarić, Miroslav Petković i ne znam još ko je tu bio. Oni su bili naoružani automatskim puškama.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde oni stoje?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Oni su stajali tu u neposrednoj blizini, mi smo se faktički mimoilazili.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, na putu od pomoćnog objekta?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Znači, na ulazu u zgradu SUP-a. Ja ne mogu da razumem šta je meni taj komandir stanice rekao, tu, znači, naredbu. On mene tera da se ja jednostavno pridružim toj grupi ljudi, koja, vidim, negde je krenula. To vidim, jer su bili sa prslucima, imali su maskirne prsluke obučene na sebi, imali su automatske puške koje su nosili u rukama, okvire, remenike da li su skinuli ili nisu, sada, ne znam, ali su imali rasklopljene one metalne kundake.

Po tome kako je bilo, odmah sam shvatio o čemu se radi - da su negde krenuli u ubijanje, i rekao sam da ne bih, ne mogu tačno da se setim šta sam rekao. Nisam želeo da idem, obzirom da se radi o čistom krivičnom delu i o najopasnijem prekoračenju ovlašćenja koja ima policajac, a tiče se represivne upotrebe vatrenog oružja, jer tu ispravke više nema.

PREDSEDNIK VEĆA: Zašto ulazite u Dežurnu službu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Hteo sam tu da sedim, nisam hteo tamo da budem sam.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde Vi tačno vidite gospodina Repanovića?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Otprilike, možda jedno dva metra od glavnog ulaza u zgradu.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde su ti ljudi, gde je Čukarić, gde je Petković?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Oni su možda jedno dva metra ispred njega i onda ja ulazim u prostorije Dežurne službe sa Milovanom Gogićem, ne mogu da se setim šta sam pričao.

PREDSEDNIK VEĆA: Pre nego ste ušli u Dežurnu službu, da li vidite neka vozila tu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Bila su samo službena vozila, ali koliko ih je bilo, ne mogu da se setim.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, ulazite u Dežurnu službu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ulazim u Dežurnu službu otprilike na pet minuta. U prostoriji za zadržavanje lica, pre dva, tri dana bio je jedan čovek, težine možda 90 kilograma, visine negde oko 180-190cm, po mojoj proceni, starosti negde oko 55 do 60 godina.

PRESEDNIK VEĆA: Otkud Vi to znate, ako ste u pomoćnom objektu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pa, ja sam dolazio tu svaki dan.

PRESEDNIK VEĆA: Gde ga vidite? Je li to neki pritvor, prostorija?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To je prostorija za zadržavanje i ona je u prizemlju.

PRESEDNIK VEĆA: Jesu li vrata otvorena ili zatvorena?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Zaključana su bila.

PRESEDNIK VEĆA: Pa otkud znate da je unutra pritvoreno lice?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pa, čuo sam dva, tri dana pre toga od kolega da su doveli to lice, zbog sumnje da je izvršio oružani napad na patrolu policije, znači u svojstvu osumnjičenog je tu doveden. Ne mogu da se setim ko je uzeo ključ od tog pritvora.

PRESEDNIK VEĆA: Gde ključ stoji?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ključ je stajao pored, na jednom čiviluku iznad vođe smene Dežurne službe. Oni uzimaju ključ. Neko od kolega uzima ključ, ne mogu da se setim tačno ko, otključavaju ga i izvode van.

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vi vidite?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Video sam kada je izveden, nije bilo par sekundi, čuo sam, ne mogu da se setim koliko pucnja. On je bio izveden kod glavnog ulaza. Kada sam izašao vani, čovek je bio mrtav.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je oko njega? Da li vidite Miroslava Petkovića?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Znam da je tu bio Tanović, a sad ko je još pored njega bio tamo, ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Čukarić?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Nisam siguran.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je Repanović, je li ga vidite?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne mogu da se setim da li je bio tamo napolju, ili je bio u kancelariji. Čovek je bio mrtav, pucano mu je u glavu ili u grudi, ne mogu tačno da se setim. Nije bilo pet minuta, ta grupa, Tanović i još

ko je bio sa njim, krenula je ka Reštanskom putu. Posle nepunih pet minuta, čuo sam iz automatske puške pucnje. Nisam znao tačno ko je ta porodica, mada je ta kuća bila udaljena od zgrade stanice jedno stotinak metara.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je ta kuća, pokažite nam na skici.

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To je, mislim ova srednja, ili ova poslednja. Odmah preko puta Autobuske stanice.

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vi vidite tu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ljudi tamo idu, ja sedim u stanici, a tamo u pravcu te kuće čujem pucnje iz automatske puške i par sekundi nije bilo, gledam ljudi beže, jednostavno organizovana kolona ljudi beži.

PRESEDNIK VEĆA: Nakon pucanja prema toj kući?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Nakon što su ljudi ušli tamo.

PRESEDNIK VEĆA: Ko ulazi? Koji su to ljudi, je li to vaša policija?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Naša policija.

PRESEDNIK VEĆA: Je li ima još nekih formacija tu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, ne, nema tu, više nije bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Isključivo vaša policija?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Isključivo naša policija.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je ljudi vaše policije bilo koji idu prema toj kući?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Mislim da je četiri, pet njih krenulo, ko je sve krenuo ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Je li to prva kuća gledano s leve strane, kako Vam stoji kuća OEBS-a, pa s leve strane?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Znači, kuća OEBS-a, pa do nje, s desne strane.

PRESEDNIK VEĆA: Tu pucaju?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Tu se onda čuje strašan pucanj. Ljudi su, da bi spasili život, počeli da beže van i video sam kako ljudi beže ka dvorišu

Autobuske stanice. Međutim, neki su od njih tu odmah padali mrtvi, a neki su promašivani i oni su bežali ka tom Tržnom centru, nisu bili pogođeni.

PREDSEDNIK VEĆA: Odakle Vi to posmatrate?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Posmatram ovde, gde piše „staza policije“.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko je to udaljeno?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Možda negde oko 100-120 metara.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi vidite da padaju ljudi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ja lepo gledam kako ljudi padaju.

PREDSEDNIK VEĆA: Ubijeni?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Da, a neki koji nisu pogođeni, beže, lepo ih vidim, idu ka dvorištu Autobuske stanice.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li i dalje pucaju prema njima?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: I dalje se puca, neprekidni rafali, non-stop.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li neko u tom bežanju pada?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Padali su ljudi mrtvi, a neki nisu.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li videli koliko je ljudi palo kod te kuće, da su ubijeni?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Za broj ne mogu tačno da kažem.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li neko usmerava gde oni da idu ili Vi mislite da oni to sami idu prema Autobuskoj stanici, kako?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Oni sami idu, niko ih ne usmerava. Onda su oni tamo otišli u taj Tržni centar, sada ne mogu da se setim u koji lokal su ušli.

PREDSEDNIK VEĆA: Sve to možete odatle da vidite?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Odatle, da, a kad su ušli u Zanatski centar, tu već ne.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, i šta Vi sad radite?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kad je počelo to ubijanje, u međuvremenu sam video da ispred, na glavnoj magistrali, jedno teretno vozilo, kamion, da li je to vozilo SUP-a ili je to civilno vozilo, ne znam, ali je tu već bilo parkirano.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li to vozilo primetili u toku tih akcija?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, to vozilo sam primetio kada je počelo ubijanje, i da je došlo iz pravca Prizrena.

Kada je sve to počelo, moj komandir, Radojko Repanović, rekao je da mora da se ide u utovar tih leševa.

PRESEDNIK VEĆA: Kako se on pojavio sada? Da li je bio u stanici ili...?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne mogu da se setim baš da li je bio u hodniku policijske stanice ili je bio ispred stanice.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, gde čujete da on govori? Šta je tačno rekao?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne mogu tačno da se setim, ali znam da me je terao da idem sa Sretenom Jankovićem i Ivicom Novakovićem da utovaram te leševe koji su već bili ovde, ispred ove kuće na Reštanskom putu.

PRESEDNIK VEĆA: Gde da utovarujete leševe?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Da se utovaruju u taj kamion koji je došao.

PRESEDNIK VEĆA: Kome to govori, samo Vama i Sretenu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Da, meni, Sretenu i Ivici Novakoviću, kao pripadnicima rezervnog sastava policijske jedinice.

PRESEDNIK VEĆA: On Vama kaže da idete da utovarujete leševe?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Krećem ja, već to bi bilo suprostavljanje, po mene vrlo opasno, ja sam morao da odem, bez obzira kako se to tumačilo. Zajedno sa Sretenom Jankovićem i Ivicom Novkovićem krećem u utovar tih leševa.

PRESEDNIK VEĆA: Za to vreme je li čujete i dalje pucanje?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kada sam utovarao leševe, za to vreme, možda posle minut-dva, već čujem pucnjeve u pravcu društvenog preduzeća „Metohija vino“. Krećem sa tom dvojicom u utovar leševa. Zajedno sa Sretenom

Jankovićem utovario sam leševe. Međutim, Ivica Novković išao je s nama formalno, on nije hteo da utovara leševe, a još manje je ubijao.

PREDSEDNIK VEĆA: Koji ste prvi leš utovarili? Gde se nalazio taj leš?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ispred kuće. Ispred te kuće Beriša. Posle, u novinama sam pročitao da je to kuća Beriša, utovario sam ih ne znam tačno koliko.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako je izgledao taj leš koji ste prvi utovarili, je li je to bio muškarac, ženska osoba?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Da Vam kažem, pretežno su bile žene i deca.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako je izgledao taj prvi leš, je li je bio u uniformi ili...?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, civili. Svi ljudi su bili u civilu, nijedan nije bio u uniformi.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta se dešava sa ovom grupom, koja, kažete, ide napred da ubija?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ta grupa ide za njima, za tim narodom koji je bežao.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, oni su ispred, a Vi iza skupljate?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ljudi idu ispred, ovi ljudi koji su pucali u njih idu iza njih, a posle minut-dva krećemo mi sa kamionom na utovar leševa koji su bili ovde, ispred kuće.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko ste leševa utovarili?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne mogu da se tačno setim broja leševa, koliko je utovareno na tom Reštanskom putu. Onda sam čuo pucnjeve, po mojoj proceni, iz pravca društvenog preduzeća „Metohija vino“ i u jednom trenutku čula se detonacija ručne bombe.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je bacio bombu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ljudi koji su ubijali albanske civile. Kada se vraćamo ka zgradi stanice, i dalje čujem pucnje.

PRESEDNIK VEĆA: Ispričajte da li je bilo pucanja iz tih kuća? Da li je neko djelovao na vas?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne. Tu niko nije pucao na nas.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je iz tih kuća Beriša neko pucao na vas?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Na nas niko nije pucao, nije bio ispunjen nijedan uslov za upotrebu vatrenog oružja, nemam šta da krijem.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li jedan leš pokupili ili ste više?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Više njih je bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Da li nekog prepoznajete? Da li su to stariji ljudi, mlađi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, nikog. To su ipak mlađi ljudi, neki su imali 45-50 godina.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bila neka ženska osoba među njima?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste prilazili tom Zanatskom centru?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kada sam ja te leševe utovario i kada smo se okrenuli, došli smo do zgrade stanice, otišli dole ka benzinskoj pumpi da utovaramo, pošto sam čuo, ne znam od koga, da ima još leševa da se utovara. Onda sam video da su bili ljudi u jednom lokal, po mojoj proceni, tridesetak kvadrata veličine.

PRESEDNIK VEĆA: Koji je to lokal?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Mislom da je bila picerija.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam je rekao da tu ima još leševa?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Tačno ne mogu da setim od kojih kolega sam čuo. Čuo sam u stanici ili ispred stanice da ima još leševa.

PRESEDNIK VEĆA: Onda dolazite do...?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Dolazim do te picerije, koja je udaljena možda deset do petnaest metara od ulice Cara Dušana. Tu vidim ljude koji su

bili iz Teritorijalne odbrane, neke ljude romske nacionalnosti, starosti 17-18 godina. Od aktivnih policajaca video sam pokojnog Tanovića. Tu je bio ispred tog objekta.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je bio rezervista Miki Petković i gde se on nalazi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Isto, u tom delu. Bio je i Slađan Čukarić, pokojni Bobek, doktor Boban, direktor Doma zdravlja u Suvoj Reci.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta radi Miki Petković, šta radi Čukarić, tu ispred picerije?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Tu su stajali. Kada sam naišao sa Sretenom Jankovićem, tu sam video mrtve ljude, koliko ste hteli, jedan povrh drugog, svi od reda, krv.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li Vi ulazite u piceriju?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ulazim u piceriju.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko Vam kaže da uđete unutra?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ušao sam sâm, kada sam video da su se u tom objektu okupili ljudi. Ušao sam i sa ulaznih vrata ugledao mrtve ljude.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je neko nešto govorio? Da li govori Tanović, je li govori Miki Petrović, Čukarić, Boban?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, niko ništa.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi samoinicijativno ulazite?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Nisam ulazio unutra, nego sam došao do ispred ulaza i iz dvorišta vidim mrtve ljude.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko je bilo, po Vašoj proceni? Ne što ste čitali po novinama, nego koliko vidite i koliko je bilo po Vašoj proceni?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pa mojoj proceni, možda 30 do 40 ljudi.

PREDSEDNIK VEĆA: Sada recite, je li ima žena, je li ima dece?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Tu su bile pretežno žene i deca. U toj

piceriji, nemam šta da krijem, među tim ljudima znam da je bila beba, po mojoj proceni tri do četiri meseca stara.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je ta beba?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Na patosu. Vidim jednu ženu u poodmakloj trudnoći, možda je bila šest, sedam meseci trudna.

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vi radite u toj piceriji?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kamion se okreće, ja sam zajedno sa tim ljudima koji su došli iz Komunalnog preduzeća i ljudi, deca romske nacionalnosti.

PRESEDNIK VEĆA: Kako znate da su to ljudi iz Komunalnog preduzeća?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Tako su bili obučeni, imali su radna odela. Onda, zajedno sa Sretenom i sa tim ljudima utovaram leševe ljudi koji su već bili ubijeni.

PRESEDNIK VEĆA: Kako ih utovarate?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Znači, utovara se tako da jedan uhvati za ruke, drugi za noge i unose se u tu kabinu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bilo nekih sprava ili nečega?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, ne, posle toga su doneli neke sprave za ljude koji su imali veću težinu, ali mi smo utovarali uglavnom tako što je jedan hvatao za ruke, drugi za noge.

PRESEDNIK VEĆA: Jesu li, po Vašoj proceni, svi bili mrtvi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Svi.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je neko možda preživeo, da li to znate?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Jedna žena, sa moje desne strane, bila je ranjena u ruku i nešto je rekla na šiptarskom. Pošto ja ne znam šiptarski, verovatno je molila za pomoć. U onom strahu samo sam rekao: „Ova žena je živa“, i izašao van. Međutim, neko je od njih prišao i nju ubio. Ko je ubio iz te grupe, ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, to je bila u pitanju žena?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Da, kada je ona nešto rekla na šiptarskom,

ja sam je pogledao, ali je nisam razumeo, uplašio sam se i rekao: „Ova je živa“. Međutim, neko je prišao, ispalio metak i ubio je.

PRESEDNIK VEĆA: A gde ste Vi, jeste li izašli?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Napolje, izašao sam.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, ko prilazi tu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne mogu da se setim tačno. Ne mogu da se setim tačno ko je prišao i nju ubio, jer sam bio prilično uznemiren.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam naređuje da utovarujete te iz picerije?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To već ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je to bila naredba ili ste Vi samoinicijativno ušli. Naredba je bila na Reštanskom putu. Da li se ta naredba odnosila i na ovu piceriju ili ...?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: I za to se odnosila. Posle izvesnog vremena, kada smo utovarali te leševe, u jednom momentu je jedan čovek, tog čoveka sam od ranije znao, taj čovek, po mojoj proceni, bio je starosti 35-40 godina, on je držao neku agenciju, bio je vozač autobusa, on je otvoreno rekao: „Pobiste mi celu porodicu, ostavite berem mene“. Ja sam opet izleteo napolje, a neko je prišao i njega ubio. Tačno ko ga je ubio, ne mogu da se setim. Čovek je već bio mrtav i tu je bilo dosta krvi. Više nisam mogao tu da utovaram, ostali su još neki leševi, ja sam otišao ka Autobuskoj stanici, ka zgradi stanice i ne znam ko je tačno ostao da utovara. Leševi su utovareni i odveženi u pravcu Prizrena.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam je rekao da napustite to mesto?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Samoinicijativno sam napustio, više nisam mogao da izdržim, kada sam video onoliko dece i pogotovo, 'ajde žene, ali dece, 11- 12 godina, da su ubijena, to više nisam mogao da izdržim.

PRESEDNIK VEĆA: Je li sa Vama u piceriju ušao i Sreten Janković?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Bio je i on, bio je.

PRESEDNIK VEĆA: A ovaj Ivica Novković?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Za njega ništa ne mogu sigurno da kažem.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je bilo u piceriji ljudi, pripadnika policije?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pa, po mojoj proceni, bilo je jedno 6-7 ljudi.

PRESEDNIK VEĆA: Koga vidite? Mora nekog da vidite, kažete to su sve vaši policajci?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Znači, osim mene i Cecija, bio je tu Čukarić, Tanović i bio je Miki Petković.

PRESEDNIK VEĆA: U piceriji?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ispred picerije. Da, ispred picerije bio je Miki Petković, bio je taj Bobek Vuksanović, doktor Boban.

PRESEDNIK VEĆA: Je li se Vi njima obraćate, da li im nešto kažete? Oni su tu ispred picerije, je li pitate nešto, šta se ovo dogodilo?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To ne mogu tačno da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Je li komentarišete ko pobi te ljude?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ništa njih nisam pitao, ništa. Posle sam se vratio u stanicu i od kolega čujem, ne mogu da se setim od koga, da je stiglo naređenje iz Beograda da se više ne ubijaju ljudi, već da se ide od kuće do kuće i kaže ljudima koji su imali kuće u pravcu Movljana i Budakova da u roku od pola sata napuste prostor, teritoriju Suve Reke, i da idu za Albaniju. Ne mogu da se setim ko je išao, ja sam sedeo u prostoriji Dežurne službe kada je zazvonio telefon Dežurne službe.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Veljkoviću, moram da Vam samo ukažem na jednu stvar. Vi ste dužni da nam sve kažete što znate, imena ste takođe dužni da nam saopštite, koji su to ljudi, ko Vam saopštava, ko Vam govori.

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Znam, Ne mogu da se setim ko je to rekao da je iz Beograda stiglo naređenje da se prestane sa ubistvima.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je bio u policijskoj stanici kada ste se vratili?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Bio je komandir stanice.

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vam on kaže kada Vas vidi? Da li je pitao šta se dogodilo?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Meni on ništa, niti ja njemu, niti on meni. Nije ništa rekao.

PRESEDNIK VEĆA: I? Gde idete?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ulazim u prostorije Dežurne službe i onda zazvoni telefon i ja se javim na taj telefon.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je u dežurnoj toj prostoriji, ko se nalazi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Bio je Milovan Gogić i kada sam se ja javio, jedna žena zove, na srpskom i kaže: „Drugar, došli su ovde ljudi i rekli su da napustim, šta je bilo ovo?“, rekao sam joj: „Vi morate da idete u Albaniju“, a ona kaže: „Drugar, koga mi tamo imamo?“ Rekao sam joj: „Znate, naređenje Vam je takvo, a Vi sad kako hoćete.“ Više nisam uopšte hteo da komentarišem, već sam spustio slušalicu.

PRESEDNIK VEĆA: A što se Vi javljate, ako je to Dežurna služba, ako je Milovan Gogić dežuran? Zašto se Vi javljate?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Zato što sam tu došao. Javim se na telefon, pa ako ne traži neki lokal ja prebacim vezu, a ako je nešto za vođu smene Dežurne službe kažem „Sačekajte malo“, vođa Dežurne službe se javi i objasni šta želi.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi saopštili Milovanu to što Vam je ta žena rekla preko telefona?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Zašto, Dežurna služba, on je dežuran, na tim poslovima je?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne. Pa, on čuje. Da, on je čuo da sam ja razgovarao i video je da sam spustio slušalicu i da sam prekinuo razgovor, jer više nisam hteo dalje da razgovaram. Nije bilo ni pola sata, zatim, grupa vozila putničkih, sad, da li su bili kombiji, teretna vozila, ne mogu da se setim, otišli su u pravcu Albanije, u pravcu Prizrena.

PRESEDNIK VEĆA: Koja grupa?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pa ta grupa ljudi kojima je rečeno da napuste teritoriju Suve Reke, oni su se u roku od pola sata spremili i otišli u pravcu Prizrena.

PRESEDNIK VEĆA: Ko im je saopštio da napuste?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To već ne mogu da kažem ko je išao od kuće do kuće da im kaže, jer čim sam se javio na telefon, ta žena me je pitala, znači neko je već prethodno morao da ode i javi im. Ne bi ona mene mogla da pita zbog čega ovo napuštanje, a da im nije neko prethodno to saopštio.

PRESEDNIK VEĆA: Na putu prema policijskoj stanici, da li Vi vidite nekog iz policijske stanice da izlazi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Ako je javljeno, kako Vi kažete, iz Beograda, kome je to moglo da se javi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To je moglo, pravo da Vam kažem, da se javi načelniku Odeljenja, a načelnik Odeljenja da javi komandiru, a u njegovoj odsutnosti zameniku, pomoćniku ili vođi smene Dežurne službe.

PRESEDNIK VEĆA: I Vi gledate...?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Gledam, gledam kako idu u pravcu Prizrena. Nisam video nijednog kolegu da zaustavlja vozila iz te kolone, da se nekorektno prema tim ljudima ponaša, da ih tuče, da ih ubija, tu ne.

PRESEDNIK VEĆA: Odakle sve to gledate?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Gledam ispred ulaznih vrata stanice.

PRESEDNIK VEĆA: Da li za to vreme čujete pucnjavu, detonaciju?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, ne.

PRESEDNIK VEĆA: Je li je to sve završeno, po Vašoj proceni?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Završeno je, jer ljudi su u toj piceriji, ovi komunalci, iz Teritorijalne odbrane su bili, oni su ih utovarali i ovamo u pravcu Movljana nisam čuo nikakav pucanj. Ništa.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je, po Vašoj proceni, sve to trajalo?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pa, to je možda trajalo tri do četiri sata.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi videli da li je tu bilo nekog paljenja kuća i tako nešto u tom smislu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ta kuća, znam da je upaljena, odmah posle izlaska tih ljudi.

PRESEDNIK VEĆA: A posle ubistava? Je li Vi vidite?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pa, ona gori, da li je cela izgorela ili samo jedan sprat je upaljen, to ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste Vi skupljali leševe, da li je kuća gorela?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Jeste.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste videli da je bilo nekog pljačkanja tih kuća?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, to nisam video. Nisam video da je bilo iznošenje stvari, pljačkanje, to nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi poznajete, da li znate ko je „Čegar“?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Jeste, znam. To je samo pozivni znak za čoveka određene delatnosti.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je taj čovek?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: „Čegar“ je bio Radoslav Mitrović. Tog čoveka toga dana ja nisam video, ne samo tog dana, nego i prethodnih dana, kao i posle. Znači ta ubistva su bila negde 26-og i od 26-og, 27-og marta, do juna meseca, dok nismo napustili, njega nisam video da dolazi u Suvu Reku. Vidao sam ga u 1998. godini, kada su počeli ti neredi na Kosovu, dolazio je kod starešina. Šta je on radio, kako se dogovarao sa njima, to ne znam uopšte.

PRESEDNIK VEĆA: Gde ste ga upoznali, gde ste ga prvi put videli?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: U prostorijama policijske stanice Suva Reka, kada je dolazio kod starešina, kod komandira stanice.

Dan osmi

8. novembar 2006.

Nastavak saslušanja svedoka VELJKOVIĆA

Na današnjem glavnom pretersu nastavljeno je saslušanje svedoka Veljković

Velibora, prekinutog juče zbog isteka vremena određeno za trajanje sudskog pretresa, ali i zbog toga što je on glasni svedok Tužilaštva.

PRESEDNIK VEĆA: Da se vratimo na komandira Radojka Repanovića i kada ste govorili da ste čuli da je uputio neke reči, u smislu naredbe da se ide i, kako ste rekli, ubijaju ljudi. Da li ste Vi zapamtili koje su to bile reči, koje je uputio ovde optuženi Repanović?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To ne mogu da se setim. Ne, ne mogu uopšte, niti mogu da se setim kako sam ja odbio da izvršim to naređenje.

PRESEDNIK VEĆA: Ne znate ni Vi šta ste rekli?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Znam samo da nisam hteo da idem, sad baš tačan odgovor ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste bili saslušavani 5. marta 2004. godine, Vi ste rekli da ste čuli naredbu. Da li ste Vi lično čuli koje je on reči uputio ili niste?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Lično sam čuo, ali ne mogu da se setim tačnih reči, tačne naredbe.

PRESEDNIK VEĆA: U daljem saslušanju, 3. maja, Vi kažete: „Ja nisam to čuo kada je on rekao, ali sam video da idu da ubijaju i on mirno gleda, znači, utovaruju se mrtvi ljudi, jedni ubijaju, drugi utovaruju, znači čuo sam da je to naređenje stiglo iz Beograda”. Dajte, malo to prokomentarišite, u jednom momentu kažete da ste čuli, a već u nastavku izlaganja, kažete „nisam čuo“?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kažem Vam, ja sam tu njega video i bila je naredba da se ja pridružim ljudima koji su već krenuli. Znači, tu je bio Tanović, bio je Čukarić, bio je Miki Petković i ne znam sve još ko je tu bio.

PRESEDNIK VEĆA: Da li čujete reči da on govori?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Meni kaže u smislu tom da krenem sa njima. Znači u tom smislu, nemam šta ja da krijem.

PRESEDNIK VEĆA: A šta da krenete sa njima, šta da radite?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: E, već to nisam razumeo, ali kada sam video te ljude, da ti ljudi nose puške, meni je bilo jasno da negde kreću da ubijaju.

PREDSEDNIK VEĆA: Dakle, je li Vi čujete da on kaže „idi ubijaj i ti sa njima”, ili ne čujete?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Nisam čuo da kaže „idi ubijaj“, nego da samo u smislu idi sa tom grupom, za koju sam Vam rekao, znači, Tanović, Petković, Čukarić.

PREDSEDNIK VEĆA: Spominjali ste da je tu bila grupa za ubijanje, da li ste Vi to čuli da je on rekao „ovo je grupa za ubijanje”, pa ste onda spominjali da je određena grupa za skupljanje leševa? Da li ste čuli da je on odredio grupe?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To već nisam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: A odakle Vam je to da je grupa za ubijanje?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Mene kada su saslušavali i kada su rekli, kada me je sudija pitao ko je krenuo, ja sam znao ko je krenuo i kada su poubijali, ja sam tako rekao, to je ta grupa koja je ubijala ili grupa za ubijanje. To je moj izraz, možda sam ja pogrešio, možda sam i preterao, ali...

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi tada čujete u tom momentu da je on rekao da se ide, da se ubija i da se skupljaju leševi? Da li ste tu u policijskoj stanici to čuli da je rekao?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Za to ne mogu da se setim, ali kada je čovek posle nepunih 5 minuta kako je izveden iz pritvora i ubijen, i kada su možda oko 5 minuta kasnije krenuli ka toj kući Beriša i počeli da se čuju pucnjevi iz automatske puške, a posle minut-dva video od trotoara policijske stanice, gde je bilo ranije vozilo interventne patrole, da ljudi beže, pretrčavajući Reštanski put. Odatle su počela ubistva, od tog pritvorenika, pa posle tamo u toj kući.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste videli da jedna grupa izvodi pritvorenika?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Da su ušli u Dežurnu službu, ne znate, ko je ušao u Dežurnu službu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne znam, ne znam ko je ušao i ko je uzeo ključ.

PRESEDNIK VEĆA: Pa koja je to bila grupa koja je ušla?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pa jedan je ušao i uzeo taj ključ. Ne mogu da se setim ko je to bio.

PRESEDNIK VEĆA: U kom momentu Vi vidite tog pritvorenika?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kada je već izašao iz pritvora, ne mogu da se setim ko ga je izveo.

PRESEDNIK VEĆA: Ranije kada ste bili saslušavani, Vi ste detaljno objasnili ko ga je izveo, pa navodite: „Izveli su ga Jajce, Miroslav Petković, Tanović i Anđelko Popović, oni su mu pucali u predelu grudi”. Je li možete to da objasnite? Ova imena koja ste spominjali, je li to tačno ili nije tačno?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Tu izjavu sam dao pre dve i po godine, ali već sam neke stvari zaboravio.

PRESEDNIK VEĆA: Je li tačno to? Ako ste zaboravili, je li tačan taj iskaz koji ste dali? Sada niste spomenuli Anđelka Popovića, da li je i on bio u toj grupi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: On u grupi za ubijanje nije bio. Bio je u dvorištu.

PRESEDNIK VEĆA: Je li vidite kada pucaju?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Samo čujem, a ne vidim ništa.

PRESEDNIK VEĆA: Tada ste izjavili da ste videli da su pucali u predelu grudi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To sam izjavio, jer kada sam došao video sam ulaznu ranu gde je bila, znači u tom smislu sam video, a ne da sam video da su mu pucali u predelu grudi.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi prišli lešu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kada su ga ubili, posle par sekundi ja sam došao tu.

PRESEDNIK VEĆA: Čovek je bio mrtav?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Čovek je bio mrtav, tu nema šta da se priča. Tačno se vidi krv gde je pucano, u grudi.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta je sa lešom, sa tim telom?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To ne mogu tačno da se setim, ko je taj leš utovario, ali taj leš je utovaren, ali ne mogu da se setim ko ga je utovario.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada je utovaren?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pa odmah, tu posle 5 do 10 minuta. Desetak minuta kasnije počeo je utovar tih leševa.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi vidite kada njega utovaruju?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To, ne, nisam to video.

PREDSEDNIK VEĆA: Kod tužioca ste izjavili: „U grupi za ubijanje bili su Čukarić, Radovan Tanović, Miroslav Petković, Anđelko Popović, Miško Debejec, nisam siguran da li su bili Todor Jovanović i Milan Jablanović, ali sam siguran da je bio Ramiz Papić, nisam siguran za Nenada Jovanovića”. Dajte malo prokomentarišite: znači, detaljno ste objasnili ko je bio u grupi za ubijanje.

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Tada sam rekao da ne mogu da siguram ništa, ne znam kako su tu upisivali, malo je zamenik javnog tužioca na mene vršio pritisak, ali u kog sam siguran, siguran sam, a u koga nisam siguran, ne bih voleo da neko odgovara bilo za šta.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li vidite Miška Debejca u toj grupi, kako ste izjavili?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Njega nisam video.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa, kako? Precizno ste naveli ko je bio u grupi za ubijanje. Miško Debejac, jeste li ga videli?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: On je bio u stanici, ali nisam siguran za njega da li je bio ili nije bio.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi videli neku grupu, znači, kada ste izašli iz policijske stanice, u tom dvorištu, da li prema Reštanskom putu, da li vidite neke ljude razvijene u strelce?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ja sam video kolonu ljudi koji su počeli da beže iz te porodice Beriša i dalje od njih čuo sam pucnjeve, a njih sam lepo video u koloni, beže.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Veljkoviću, skoncentrišite se, slušajte

pažljivo šta Vas pitam. Da li Vi vidite ljude razvijene u strelce koji idu, kreću da ubijaju?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, ne.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko tu ljudi ide u takvu akciju?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To već ne mogu da se setim, kakva su pravila u takvoj akciji.

PRESEDNIK VEĆA: Je li vidite ko puca?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, to već nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Kod tužioca ste izjavili, znači: „Kada su ljudi počeli da beže iz bele kuće”? Dobro. “Ko je najviše pucao?”, Vi odgovarate “Najviše su pucali Tanović, Čukarić i Miki Petković ili Petković”. Znači, kada ste bili saslušani kod tužioca 22. septembra 2005. godine, a 27. marta, kod istražnog sudije već ne vidite ko puca. Morate precizno da kažete koga vidite, jer Vi tačno opredeljujete, „video sam najviše ko je pucao“. Kažete, najviše su pucali ovi ljudi. Je li vidite?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ja sam samo čuo pucnjavu na udaljenosti oko 100 metara i video ljude koji beže, a baš nisam mogao da vidim tačno ko je pucao, a ja za ovu trojicu koju sam rekao, ja sam siguran za njih da su oni tamo otišli, e sad, ko je baš...

PRESEDNIK VEĆA: Znači, sada ne znate ko je pucao?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Znači, ja sam na osnovu toga ko je tamo otišao i rekao, za koga sam bio siguran, osim znači za Miška Debejca, za koga sam još rekao, osim za Anđelka Popovića, za Milana Jablanovića, Todora Jovanovića, osim njih, znači, njih da izuzmem.

Dan deveti

9. novembar 2006.

VELJKOVIĆ se suočava sa optuženima

Na današnjem nastavku glavnog pretresa optuženi su postavili pitanja i suočili su se sa svedokom Veljković Veliborom.

PRESEDNIK VEĆA: Izvolite optuženi, da li imate pitanja?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Imao bih par pitanja za Veljkovića. Juče i prekjuče je spomenuo da je izvesni pritvorenik boravio dva do tri dana u pritvoru policijske stanice. Pitanje je: da li je to tačno?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Jeste.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Kad kaže da je bio dva do tri dana, da li to znači da je bio pritvoren pre rata, pre početka bombardovanja?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To već nisam siguran.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Da li se vodi izvesna evidencija u policijskoj stanici, knjiga primenjenih ovlašćenja?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Jeste.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Da li znaš ko je vodio tu knjigu primenjenih ovlašćenja?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ta knjiga je bila kod mene, znači ja sam je vodio.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Da li je to lice koje je bilo pritvoreno moralo biti zavedeno u toj knjizi?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Meni takav dokument nije uopšte dolazio, a rešenje donosite Vi o zadržavanju.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja te pitam da li je uveden u knjigu privedenih lica?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Za to nisam siguran.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste ranije uvodili u knjigu lica koja se privedu i koja su u pritvoru?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ja sam samo uvodio, uglavnom, dovođenje, odnosno privođenje.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko Vam saopšti da je to-i-to lice privedeno i da ga treba evidentirati u knjigu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, tu ima onaj obrazac primenjenih ovlašćenja i onda se piše vrsta ovlašćenja prema kome je primenjeno.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Gde si tih dana viđao Mirka Đorđevića?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Tog Mirka Đorđevića, on je bio u Opštini, tu sam ga inače viđao, a da li je dolazio u policijsku stanicu ili nije dolazio, o tome ne mogu ništa da kažem

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Opiši mi to lice, gde je on sada?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Taj Mirko Đorđević, mislim da je aprila 1999. godine, poginuo, negde prema Mušotištu, zajedno sa Bobekom Vuksanovićem.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Pomenuo je da je 26-og išao na Reštanski put, navodno, prema njegovom iskazu, da sakuplja neke leševe. Da li isključuje mogućnost da je to neki naredni dan ili je samo taj 26-ti?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ja sam samo tog 26-og išao da skupljam leševe. Prethodno i narednog dana ništa.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Repanoviću, Vi ste prokomentarisali i postavili pitanja u tom smeru, a nijednog trenutka se niste osvrnuli na to što gospodin Veljković govori da ste Vi na neki način izdali naredbu da se ide u ubijanje, da se skupljaju leševi; doduše, ne može da se seti koje su to reči bile koje ste Vi uputili, ali pošto Vi mirno posmatrate, stojite, gledate?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja nemam komentara. Pratio sam suđenje, sve mi je jasno, mnogo veće probleme sam ja imao sa njim, slične prirode, kao što i Vi sada imate.

PRESEDNIK VEĆA: Ja ću na ove okolnosti morati da vas suočim.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Nema problema, ja sam tu da se suočim.

PRESEDNIK VEĆA:

**Sud donosi
R E Š E N J E**

VRŠI SE se suočenje optuženog Radojka Repanovića sa svedokom Veliborom Veljkovićem, zbog neslaganja iskaza na okolnosti da li je kritičnom prilikom OPT. Repanović naredio ubijanje i utovarivanje leševa.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Da li sam ja naredio ubijanje civila i utovarivanje leševa?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ti odlično znaš kao starešina kako je to bilo. Odlično znaš kako je i šta je bilo, kada sam izlazio iz tog pomoćnog objekta, ti si bio onde ispred ulaza u zgradu stanice i lepo su tu bili, lepo znam ko je bio tu, znači bio je Tanović, Čukarić, Miki Petković, za druge ne mogu da se setim tačno, kako si mi rekao, terao si me da krenem sa njima u neku akciju, međutim ja sam se setio da je to neko ubijanje i ja sam to odbio da uradim.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Da li si ti čuo reč ubijanje od mene?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To nisam čuo.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: To je dovoljno.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa kako, sad ste rekli da ste čuli?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne mogu da se tačno setim za tu naredbu, kako i šta je rečeno. Međutim, ja sam shvatio da treba da se krene u neko ubijanje.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: To je tvoj zaključak?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pazi, ako si kao starešina računao da sam odbio naređenje, prema meni su trebale da se preduzmu mere, a koje si mere preduzeo prema meni?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Zato što nisi ni odbio naređenje, niti je bilo naređenja. Da je bilo naređenja, sigurno bih preduzeo mere.

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Pazi, znaš odlično kako je bilo, nemam nikakvog razloga ovde da lažem.

PREDSEDNIK VEĆA: Kažite ponovo kako je bilo?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Gledam ja njega lepo u oči.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: To možeš da gledaš, to mi je poznato.

PREDSEDNIK VEĆA: Ponovite: u kom momentu ga Vi vidite u dvorištu?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: U momentu kada sam izašao iz pomoćnog objekta. Rekao sam već, ne mogu da se setim tačno te naredbe, ali ljudi su krenuli u neku akciju i onda posle nepunih pet minuta ubijen je pritvorenik, a posle pet minuta tamo je krenulo to ubijanje.

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vi komentarišete?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Nije tačno, dokazaće se, ja Vam tvrdim da gospodin Veljković ne govori istinu.

PRESEDNIK VEĆA:

KONSTATUJE SE da svako ostaje pri svom iskazu.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: U to vreme nisam bio u policijskoj stanici, nego sam bio na terenu, gospodine Veljkoviću.

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: A od koga si čuo za to ubijanje?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Od koga sam čuo, ja sam to objasnio, a od koga je on čuo posle toga da je to bilo ubijanje.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, Vi ništa u tom smislu niste rekli?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: U tom smislu ništa nije tačno.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, je li Vi vidite ljude da idu u ubijanje, da su automatske puške skinuli sa ramena, da kreću u akciju?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Nije tačno, apsolutno tvrdim i mogu da se zakunem da tog momenta ja nisam bio u policijskoj stanici, niti sam izdao takvo naređenje.

PRESEDNIK VEĆA: Je li čujete gospodine Veljkoviću?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Odlično čujem. Kažem da nije tačno, nije tačno i gotovo.

PRESEDNIK VEĆA: Izvolite, optuženi Slađan Čukarić.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Imao bih samo jedno pitanje da postavim svedoku. Gospodine Veljkoviću, rekli ste da ste bili evidentičar, za mene ste rekli da sam bio nekih mesec dana u Suvoj Reci, pa mi odgovorite: da li možete policajca koji dođe mesec dana u Suvu Reku da vodite po raspoređi kao vođu sektora? Odgovorite na moje pitanje.

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Kad sam te ja vodio kao vođu sektora?

PRESEDNIK VEĆA: Vođa sektora ili vođa patrole?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne, ne, nije.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je bio vođa patrole?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Vođa sektora je jedno, a vođa patrole je drugo.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Znači, po Vama, nisam bio vođa sektora?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: To nisi, ali jesi vođa patrole.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Izvinjavam se, još jedno pitanje: da li može policajac pripravnik da bude vođa patrole?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Ne.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro. Gospodine Čukariću, ja sam očekivala da ćete Vi nešto prokomentarisati ono što je gospodin Veljković rekao, da je on Vas video, da ste bili tamo, da ste išli u tu akciju. Ništa to niste komentarisali?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine Veljkoviću, pričali ste ovde svima da ste me videli. Na pitanje mog branioca da li ste me videli da pucam, rekli ste „ne“; na pitanje isto mog branioca da li sam nekog ubio, rekli ste „ne“. Kako ste onda to mene videli, gde ste videli, kako ste Vi to mene umešali? Molim Vas, objasnite, spreman sam da se suočim.

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Samo sam na osnovu onih mrtvih ljudi i za onoga za koga sam siguran da je otišao, među njima si bio i ti, rekao sam da ste vi poubijali te ljude. Ne možeš ti da odeš tamo i da se tamo puca i jednostavno posle kažeš „nisam išao“ i ovo i ono. Pazi, Slađane, bez obzira šta ljudi mislili o meni, vi u vašoj duši najbolje znate kako je i šta je bilo, da ne pričamo o tome, da li smete vi kao ljudi, mada sud to ne priznaje, da li bi smeo da to pričaš na detektoru laži.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, Vi vidite da ide u tu akciju?

SVEDOK VELIBOR VELJKOVIĆ: Da. Sudija, meni uopšte ne ide u prilog da dođem ovde i da lažem, nikakvu korist nemam od toga da ja dođem ovde i da lažem i gotovo.

PRESEDNIK VEĆA:

Sud donosi

R E Š E N J E

VRŠI SE suočjenje optuženog Slađana Čukarića sa svedokom Veliborom Veljkovićem, zbog neslaganja iskaza na okolnosti da li je kritičnom prilikom optuženi Čukarić bio u toj akciji,. Nakon izvršenog suočjenja svako je ostao pri svom iskazu.

PRESEDNIK VEĆA:

Sud donosi

R E Š E N J E

Da se u svojstvu svedoka sasluša Dobrivoje Perić.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste, gospodine Periću, pozvani u svojstvu svedoka.
SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Da

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Interesuje me 1999. godina, mart mesec, početak bombardovanja. Na kojoj funkciji ste Vi bili?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Okružni javni tužilac.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, Vi ste navraćali, odlazili ste u SUP Prizren?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Je li znate gde su oni bili locirani?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: A gde im je bilo inače sedište, gde su bili u Prizrenu?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: SUP. Ja sam njih viđao u SUP-u. Gde su oni bili, to je ipak njihova stvar, mi smo se u SUP-u viđali i dogovarali oko uviđaja.

PRESEDNIK VEĆA: A da li znate, u vreme bombardovanja da li je bio izmešten SUP?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Nije.

PRESEDNIK VEĆA: Je li imate saznanja, ipak ste bili okružni tužilac, kad je izmešten SUP?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Sad ne znam tačno, ali u toku bombardovanja, početkom ne, kasnije da. Datuma se ne sećam tačno.

PRESEDNIK VEĆA: Gde u centru grada?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: To su prostorije Turističke agencije „Putnik”, ako se ne varam.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Gospodine Periću, da li Vam šta govori ime Boban Vuksanović?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Lekar, lekar je poginuo tada sa Janićijevićem. Bio je narodni poslanik.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Ako možete eventualno da se setite kada je bila njegova pogibija: da li je to bilo u toku bombardovanja ili možda pre bombardovanja, u nekim terorističkim akcijama ili...?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: To je bila teroristička akcija kada je on poginuo zajedno sa istražnim sudijom, odnosno sa predsednikom suda iz Suve Reke.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li Vas je neko obavestio da je 26. marta 1999. godine u Suvoj Reci ubijeno 48 albanskih civila?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Ne.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kada ste o tome prvi put saznali?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Kada sam došao posle 1999. godine ovde.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li vas je neko obavestio da su neki leševi koji su dovoženi iz Suve Reke sahranjeni na teritoriji Prizrena?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Ne.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li Vas je neko obavestio da su ti leševi nakon sedam ili deset dana otkopani i preveženi za Beograd?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Ne.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Kako objašnjavate to da se desi masovno ubistvo, a da Vas niko ne obavesti? Kakvo je Vaše mišljenje?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Sve ono o čemu sam bio obavješten, postupao sam po zakonu, zna se.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da, razumem, ali je to malo neobično?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Pa, ne, zato Vam kažem, ne. Zato sam malopre rekao, ne, nisu me obavestili, da su me obavestili, ja bih sigurno reagovao. Mogu Vam reći par slučajeva gde sam reagovao u trenu i to je procesuirano i suđeno. Pričam samo ono što znam, ali o konkretnom slučaju ja ne znam.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Ko je bio dužan da Vas obavesti o, recimo, smrti jednog čoveka u Suvoj Reci, o ubistvu?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Policija ili bilo ko drugi da me obavesti.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li je bilo često, možda i pre bombardovanja, da je bilo tih slučajeva, da Vas ne obaveste, a da se desi ubistvo ili smrt? Vi morate biti obavješteni i kada je sumnjiva smrt?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: O svemu.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Je li se to dešavalo inače pre bombardovanja ili posle bombardovanja? Da li je bilo slučajeva da ste kasnije saznali da se desilo ubistvo, a da Vas nisu obavestili?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Pa, ja sam i ovo saznao kasnije, saznao sam 1999. godine, kada sam došao ovde, tek sam ovde saznao da se to desilo u Suvoj Reci.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li ima još neki takav slučaj da ste kasnije saznali, kada ste došli?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Ne, samo ovaj slučaj, da Vam kažem.

ZAMENIK TUŽIOCA: Oprostite, da li ste primetili da je tog 26-og ili 27-og, kroz Prizren prošla neka kolona albanskih civila iz pravca Suve Reke?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Sad tačno ne znam datum, ali je kolona bila i iz pravca Suve Reke i iz pravca Đakovice i iz svih pravaca, kolona je bilo, dolazile i odlazile.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, jesu li vas na tim sastancima obavestavali, ko su, odakle idu, gde idu i zašto idu?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Ja sam bio svedok odlaska kolona, bilo da je to jutro, noć, dan, iz svih pravaca, čak je bilo i letaka na pozivanje za odlazak.

ZAMENIK TUŽIOCA: Posle tog 26-og, 27-og, šta ste čuli, šta se dogodilo?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: Da se u Suvoj Reci dogodio, da je bilo nečega, a pojedinosti ne znam.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ipak se to dešavalo za vreme dok ste Vi tamo bili tužilac?

SVEDOK DOBRIVOJE PERIĆ: To nije sporno da se desilo, ali ja to u tom delu ne znam.

Saslušanje svedoka VUKOBRAT MILOŠA

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, marta meseca, kada je počelo bombardovanje '99. godine, na kojoj ste funkciji bili i gde ste bili?

SVEDOK MILOŠ VUKOBRAD: Marta meseca bio sam na funkciji zamenika načelnika SUP-a Prizren.

PREDSEDNIK VEĆA: Načelnik je bio?

SVEDOK MILOŠ VUKOBRAD: Miloš Vojinović. Krajem aprila vratio sam se u Beograd.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li se sećate kada je bombardovana kasarna, vojna kasarna u Prizrenu?

SVEDOK MILOŠ VUKOBRAD: Da budem iskren, tačnih datuma posle sedam godina teško se setiti, ali bilo je to, čini mi se, ako je 24-og krenulo, 25-og, 26-og, tako tu negde, ta dva dana.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi znate ko je komandant Niškog odreda?

SVEDOK MILOŠ VUKOBRAD: Da, Mitrović.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste nešto sa njim razgovarali u tom smislu da je njegov čovek nastradao?

SVEDOK MILOŠ VUKOBRAD: Pa, verujte, tih detalja ne mogu se setiti, ne mogu se setiti tih priča, ali u svakom slučaju moralo je biti komunikacije, posebno u kasnijim aktivnostima oko izvlačenja tela poginulih.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam on kaže, „doći ću“, „dolazim“, ili...?

SVEDOK MILOŠ VUKOBRAD: Ne, ne. U svakom slučaju, to je bio razlog da dođe.

PRESEDNIK VEĆA: Pošto su bile kolone i pričamo o tome, da li Vam je to poznato?

SVEDOK MILOŠ VUKOBRAD: Poznata su mi dva događaja koji su za posledicu imali poprilično mrtvih. Jedan je tačno na tom putu Prizren-Suva Reka, a jedan je, čini mi se, na putu Prizren-Đakovica. Kolone su bile zaustavljene, one su se, mislim, vraćale, ali su tu stajale da sačekaju, pošto je bila noć. Tu ih je, ne znam kako, locirala NATO avijacija.

NATAŠA KANDIĆ: Recite mi, je li možete da mi pomognete, kako se zove granični prelaza prema Albaniji, kuda idu?

SVEDOK MILOŠ VUKOBRAD: Vrbnica.

NATAŠA KANDIĆ: Postoje ozbiljni navodi i dokazi o tome da je na tom graničnom prelazu nekoliko hiljada ličnih dokumenata oduzeto od ljudi u kolonama. Da li je SUP Prizren doneo odluku o uništavanju, da li je dobio odluku, ili od nekog dobio naređenje za oduzimanje i uništavanje ličnih dokumenata?

SVEDOK MILOŠ VUKOBRAD: To je bio period rata, haosa i mislim da je to sa dokumentima krenulo spontano. Nisam siguran da je bilo uopšte ikakvog naređenja da se uzimaju dokumenta.

Dan deseti

4. decembar 2006.

Svedok je zahtevao zaštitu suda

Svedok čiji je iskaz bio planiran za danas tražio je zaštitu suda.

Na početku današnjeg pretresa, predsedavajuća Veća, Vinka Beraha-Nikićević,

rekla je da se sud zbog toga obratio Službi za zaštitu svedoka, a potom je odlučeno da svedok dobije pseudonim „A“. Taj svedok će iskaz davati iz zasebne prostorije, a njegov lik će javnost i učesnici u postupku videti kao zamagljen na monitoru. Sudsko veće odbacilo je zahtev advokata odbrane za izuzeće izjave tog svedoka date javnom tužiocu 21. jula 2005, a o zahtevu da im bude predato pismeno rešenje na osnovu kog mu je dodeljen status zaštićenog svedoka odlučiće naknadno.

PRESEDNIK VEĆA: Obaveštena sam da je svedok čije je saslušanje predviđeno preko Službe za pomoć žrtvama i svedocima zatražio mere zaštite, tako što bi bio saslušan pod pseudonimom i bio bi saslušan na glavnom pretresu sa koga bi bila isključena javnost. To je bio njegov predlog, tako da bih u tom smislu donela rešenje da se za vreme odlučivanja o ovim merama koje je on predložio isključi javnost, da bi Veće odlučilo.

Sud donosi

R E Š E N J E

Da se za vreme odlučivanja o merama zaštite isključi javnost.

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Isključenje javnosti ne znači isključivanje članova porodice okrivljenih.

PRESEDNIK VEĆA: Smatram da bi trebala biti i porodica okrivljenih isključena.

Zamenik tužioca za ratne zločine protivi se zahtevu da se iz spisa izdvoji iskaz svedoka „A“ od 21. 07. 2005. godine, obzirom da je taj iskaz dat u fazi prekrivičnog postupka.

Veće donosi

R E Š E N J E

ODBIJA SE predlog advokata Veljka Đurđića da se iz spisa izdvoji zapisnik o saslušanju svedoka „A“ dat na zapisnik 21. 07. 2005. godine, iz istih onih razloga jer je nakon toga podnet zahtev za sprovođenje istrage.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, nastavljamo sutra, sa početkom u 9,30 časova.

Dan jedanaesti

5. decembar 2006.

Nastavak dokaznog postupka

SASLUŠANJE SVEDOKA „A“

Glavni pretresa je danas nastavljen dokaznim postupkom svedoka, kada je svedočio svedok sa **pseudonimom „A“**, bivši rezervni policajac u stanici policije u Suvoj Reci, koji je bio očevidac i učesnik u akciji policije i ubistvu albanskih civila u Suvoj Reci, dana 26. marta 1999. godine.

PRESEDNIK VEĆA: Svedok „A“, hoćete li nam ispričati vezano za ovaj događaj zbog kojeg ste i pozvani danas da svedočite, vezano za početak bombardovanja, mart mesec '99. godine, koje zadatke ste imali, šta ste bili, koje poslove ste obavljali, ispričajte nam malo o tome. U vreme marta meseca, početak bombardovanja,

SVEDOK „A“: Moj zadatak je bio da dajemo stražu ispred SUP-a, ispred zgrade policije, neke patrole.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li obezbeđivali zgradu SUP-a?

SVEDOK „A“: Da i patrole. Išli smo u patrole. To je bila straža. Straže su se davale oko zgrade SUP-a, ispred, iza i sa strane, sa bočne strane, levo, desno. Ja sam bio pripadnik rezervnog sastava policije.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je postojala neka razlika u uniformi između aktivnog i rezervnog sastava?

SVEDOK „A“: Pa, nije bila. Od naoružanja imali smo automatsku pušku i „TT“ pištolj, a oni su imali automatsku pušku i „CZ pištolj 99“. Bombe smo jedino nosili na terenu.

PRESEDNIK VEĆA: 24. marta, kada kreće bombardovanje, koliko je ljudi u policiji, otprilike?

SVEDOK „A“: Pa, ne bih mogao tačno broj da kažem, ne bih znao.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se razlikuju Vaše obaveze pre bombardovanja i nakon bombardovanja

SVEDOK „A“: Pa, razlikuju se, zato što smo pre bombardovanja obezbeđivali put Suva Reka-Dulje, a posle bombardovanja bili smo tu, u krugu Suve Reke.

PRESEDNIK VEĆA: Pošto ste govorili o patrolama, koliko je bilo patrola?

SVEDOK „A“: Bile su dve patrole. Pre bombardovanja menjao se sastav patrola, a za vreme bombardovanja bio je maltene isti sastav.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je činio auto-patrolu?

SVEDOK „A“: Pa, u prvaj patroli bili su Slađan Čukarić, Tanović, Miki Petković i ja, a drugu su činili Ramiz Papić, Srđan Andrijević, Dejan Bojović i..., ne mogu da se setim. Pošto smo bili u toj pokretnoj patroli, u blindiranom vozilu, raznosili smo na terenu gde su bili naši pripadnici policije, nosili smo im hranu, municiju, vodu i to. Mislim, tog dana smo bili na terenu u Đinovcima i odneli im hranu, vodu i municiju. To je za vreme bombardovanja.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato kada su ti ljudi otišli u Đinovce?

SVEDOK „A“: Možda dva dana pre nego što se desio ovaj slučaj u piceriji.

PRESEDNIK VEĆA: Išli ste blindiranim vozilom. Kakvo je to vozilo?

SVEDOK „A“: To je rusko vozilo, marke „UAZ“. Vođa patrola bio je Slađan Čukarić. On je pripadnik aktivnog sastava policije. Komandir je određivao ko će biti vođa patrola.

PRESEDNIK VEĆA: Pošto kažete da je Čukarić bio vođa patrola, koja je on imao ovlašćenja kao vođa patrola?

SVEDOK „A“: On je imao sva prava, da naredi, da naredi šta god i mi smo morali njegovo naređenje da izvršimo.

PRESEDNIK VEĆA: Na području Suve Reke, koje su još jedinice bile?

SVEDOK „A“: Pa bile su jedinice za ispomoć. Mi smo ih zvali „Čegrovi“, „jedinice Čegra“. Oni su bili prvo stacionirani u hotelu „Balkan“, pre bombardovanja. Posle se to rasporedilo van hotela, po kućama i u Dulju. To je za vreme bombardovanja.

PRESEDNIK VEĆA: Odakle su oni došli?

SVEDOK „A“: Koliko znam, bili su iz Kruševca i okoline, a većinom iz Kruševca, Niša i tako tu. Oni su nosili plavu maskirnu uniformu, imali su zelene prsluke na kojima je pisalo „Policija“. Imali su isto pištolje, automatske puške.

PREDSEDNIK VEĆA: da li Vam je bilo poznato ko je bio komandant tih „Čegrova“?

SVEDOK „A“: Ja znam samo jednog komandanta, tog „Čegar 1“.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate kako je ime tog čoveka?

SVEDOK „A“: Tada nisam znao.

PREDSEDNIK VEĆA: Možete li da ga opišete?

SVEDOK „A“: Pa, onako, srednjeg rasta, metar i sedamdeset pet, okruglo lice, plav, prosed.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste ga vidali?

SVEDOK „A“: Viđao sam ga kada je ulazio u zgradu SUP-a, ulazio i izlazio, pošto smo tada tu držali stražu.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa kako ste ga vidali, da li svakodnevno ili kako? Da li je često dolazio?

SVEDOK „A“: Pa ne mogu reći da je svakodnevno dolazio, ali je dolazio češće.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ga vidite da dolazi, kako je on dolazio, da li je dolazio sa nekim vozilom?

SVEDOK „A“: Da, dolazio je, imali su oni svoje blindirane, kako se zovu, „Land rovere“.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je on vozio, ili je imao vozača, ili kako ga Vi vidite kad dolazi?

SVEDOK „A“: Mislim da je bio i vozač. Taj „Land rover“ je bio plave boje.

PREDSEDNIK VEĆA: Kod koga ide?

SVEDOK „A“: Kod komandira stanice, gore, znači, na sprat. Gore na spratu bio je komandir i načelnik i drugi nije bio.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite, da li je u okviru OUP-a Suva Reka bila Posebna jedinica policije?

SVEDOK „A“: Da, bila je.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko je ljudi bilo, kako je bila formirana, tipa voda, čete?

SVEDOK „A“: Otprilike bilo je 30 ljudi, 40, ne znam tačno.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je bio komandir tih Posebnih jedinica policije?

SVEDOK „A“: Dragan Borisavljević.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je on bio u vreme bombardovanja, da li je uopšte postojala ta Posebna jedinica policije u vreme bombardovanja.

SVEDOK „A“: Da, bila je.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada učestvuju u akciji, kakva je uniforma?

SVEDOK „A“: Zelena, maskirno zelena.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li su „Čegrovi“ imali neke kape na glavi, kačkete, šta su imali?

SVEDOK „A“: Kape su imali

PREDSEDNIK VEĆA: Da li su imali neke trake oko rukava?

SVEDOK „A“: Da, imali su oznake. Trake oko rukava su menjali, plave, bele, crveno-bele, samo crvene.

PREDSEDNIK VEĆA: Od čega to zavisi da se trake menjaju?

SVEDOK „A“: Zato što su pripadnici OVK imali naše uniforme i oni su se isto oblačili u policijsku uniformu i dešavalo se da se mimoiću sa pripadnicima OVK i zato su oni posle toga te trake menjali svakodnevno, radi raspoznavanja.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je bilo vojske u Suvoj Reci?

SVEDOK „A“: Vojske je bilo van Suve Reke, bilo je gore u Dulju i tamo okolna sela, a u Suvu Reku nije bilo.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate da li su neki imali oko glave neke piratske marame.

SVEDOK „A“: Za vreme rata su se vezivale svakojake marame, i crne i crvene, znači glumili neke Rambo i Rambiće.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li se sećate 26. marta '99. godine, gde ste?

SVEDOK „A“: Datuma se ne sećam.

PREDSEDNIK VEĆA: Ispričajte nam šta Vam je poznato u vezi ovog događaja? Odlazite u Đinovce, je li tako?

SVEDOK „A“: Da, da, sećam se.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste prvi put otišli u Đinovce, da obidete vaše pripadnike?

SVEDOK „A“: Pa, to je bilo izjutra, sad ne mogu tačno da se setim sati, da li je bilo 9 ili 10, ali je bilo tu negde, kada je krenula naša patrola.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li se svi nalazite ispred SUP-a?

SVEDOK „A“: Da, ispred SUP-a. Tog dana je krenuo i pomoćnik Nenad Jovanović da obiđe pripadnike koji su na terenu.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi se nalazite ispred SUP-a. Vi, ko još?

SVEDOK „A“: Slađan Čukarić, Radovan Tanović, mislim, Miki Petković i ja.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde se nalazi pomoćnik? Je li isto bio tu ispred?

SVEDOK „A“: Pomoćnik je bio tu ispred i hteo da krene i on sa nama da obiđe pripadnike na terenu, da ih vidi, kako su i da li im nešto treba.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li vam on to saopštava tog jutra da će krenuti sa vama?

SVEDOK „A“: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je bilo uobičajeno da on ide sa vama u obilazak?

SVEDOK „A“: Pa, nije bilo, ali eto, krenuo je. Krenuli smo blindiranim vozilom.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste već prethodno imali raspored gde ćete Vi i Vaša patrola da idete u obilazak?

SVEDOK „A“: Da. Odlazimo u Đinovce, tako nešto oko deset, jedanaest sati. Radno vreme nam počinje u osam sati.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste otprilike mogli da krenete za Đinovce, da li ste se kod stanice zadržali sat, dva, pa ste krenuli, ili kako?

SVEDOK „A“: Negde oko pola sata, kako smo krenuli.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko je Đinovce udaljeno od Suve Reke?

SVEDOK „A“: Pet kilometara i može da se stigne za deset minuta.

PREDSEDNIK VEĆA: Sredstva za vezu da li je neko imao od vas?

SVEDOK „A“: Imao je pomoćnik Nenad Jovanović i Slađan Čukarić. To je otvorena veza.

PREDSEDNIK VEĆA: Kad ste stigli do Đinovca, šta se dešava, koga ste tamo zatekli?

SVEDOK „A“: Tamo smo zatekli Zorana Arizanovića i za njih predajemo hranu.

PREDSEDNIK VEĆA: Koga još zatičete?

SVEDOK „A“: Ne sećam se tačno. Oni su bili na otvorenom, bilo je tu neko žbunje i bačeno jedno šatorsko krilo, bili su smešteni na otvorenom, pod vedrim nebom. Oni su obezbeđivali taj put, tu gde se česma nalazi. Malo dalje, jedno dvesta, trista metara bila je druga grupa na terenu. S leve strane bio je Petković, Anđelko Popović, ne mogu tačno da se setim ko sve.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko se, po Vašoj proceni, tu zadržavate?

SVEDOK „A“: Pa isto, možda nekih pola sata i njima smo dali hranu, municiju i nakon toga se vraćamo u Suvu Reku.

PREDSEDNIK VEĆA: Kad ste stigli otprilike, po Vašem sećanju?

SVEDOK „A“: Možda, jedanaest sati. Sa mnom se vraća ista ekipa, niko nije ostao, znači, svi se vraćamo i dolazimo do naše policijske stanice.

PREDSEDNIK VEĆA: Na putu do vaše policijske stanice da li se nešto neobično dešava? Da li se čuju neka dejstva, neke akcije? Vraćate li se blindiranim vozilom?

SVEDOK „A“: Kada smo stigli, mi smo se parkirali iz pravca Prizrena, na trotoaru ispred zgrade SUP-a. Vratili smo se blindiranim vozilom iz pravca Prizrena ka Prištini. To vozilo je vozio Slađan Čukarić.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, vi ste na uglu Priština-Reštane i tu, vidite li nešto i šta vidite?

SVEDOK „A“: Vidimo kamion koji su koristili „Čegrovi“, i stiže taj kamion i oni se iskrcavaju iz tog kamiona. Taj kamion stiže iz pravca Prizrena. Taj kamion bio je maskiran, znači maskirne boje, bio je blindiran, imao je oklop metalni sa strane. Imao je kabinu, međutim, bio je sav u oklopu, bilo je gore otvoreno, a sa strane bio je limom blindiran.

PRESEDNIK VEĆA: Šta se dešava iz kamiona?

SVEDOK „A“: Iz kamiona se iskrcavaju ti „Čegrovi“, policajci koji su bili na ispomoći u Suvoj Reci i mi smo stali dalje, tu ispred zgrade SUP-a, na trotoaru, i gledali šta se dešava, šta ljudi rade.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vam nešto govori pomoćnik komandira Nenad Jovanović?

SVEDOK „A“: Ništa ni on nije znao o čemu se radi, niti je bio upozoren.

PRESEDNIK VEĆA: Kako su izgledali ti „Čegrovi“ kada su izašli iz kamiona, koliko ih je otprilike bilo?

SVEDOK „A“: Prvo je stigao jedan kamion, pa je stigao drugi i kada su se iskrcali, oni kreću ovamo prema albanskim kućama, putem Priština-Reštane.

PRESEDNIK VEĆA: Po Vašoj nekoj proceni, kada su se iskrcali iz jednog i drugog kamiona, koliko ih otprilike ima?

SVEDOK „A“: Bilo ih je, možda četrdeset.

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vi radite, šta Vam govori Jovanović, da li on i Čukarić koji su imali sredstva za vezu, da li čujete da sa nekim razgovaraju?

SVEDOK „A“: Ništa, ti pripadnici policije „Čegrova“, bili su to besni ljudi. Besni, zato što su dugo bili dole na terenu, sve im je dosadilo i krenuli su prema tim kućama.

PRESEDNIK VEĆA: Odkud Vi znate u tom momentu da su oni besni, kako Vam deluju?

SVEDOK „A“: Pa, znate šta, čovek izlazi iz kamiona i onako se ponaša kao zver. Oni kreću prema ovom putu Priština-Reštane, sa ove strane gde su albanske kuće. Oni su imali automatske puške, pištolje, kao i svaki policajac, i kreću u strelce, rašireni u strelce. Drže u rukama automatsko oružje. Mi, kako smo stigli iz Đinovca, i dalje samo gledamo gde idu ti ljudi i šta rade. Međutim, nailazi plavi „Land rover“, na tom samom uglu i iz tog vozila, koje su inače samo koristili „Čegrovi“, jer stanica policije nije imala takvo vozilo. Izlazi „Čegar 1“ i kreće prema stanici policije, gde smo mi stajali, obraća se pomoćniku Nenadu Jovanoviću. Nenad Jovanović hteo je da ga pozdravi, kako već ide ono policijski, vojnički, međutim on nije hteo ni da se pozdravi, već mu naređuje da ne stojimo tu, nego da krenemo za njima, za „Čegrovima“, da ih pratimo.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi to čujete kad on kaže?

SVEDOK „A“: Pa, ja sam tu bio sa njim.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako kaže pomoćniku, kako mu se obraća, šta tačno? Kažete „naredio mu“. Kako, da li čujete reči?

SVEDOK „A“: Pa, rekao je: „Šta gledate, šta čekate tu?“

PREDSEDNIK VEĆA: Šta je to Vama bio znak?

SVEDOK „A“: Pomoćnik je rekao samo: „’ajmo, ’ajmo, idemo“, i mi nismo znali ni šta, ni gde, nismo imali vremena, onako, baš nekako bez veze krenuo, niti znaš šta treba, niti gde ideš, niti koji posao. Mi smo bili tu ispred stanice, u stanici ko je bio ne sećam se, i da li je neko bio posle toga, mi smo krenuli odmah.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste samo vi tu ispred stanice, da li vidite još nekog od vaših pripadnika policije ili bilo koga?

SVEDOK „A“: Ne, ne, ne sećam se.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, i krećete? Kako to ide, opišite sad to. Krećete za...?

SVEDOK „A“: Da. Mi krećemo jedan po jedan u koloni, pošto su oni krenuli prema albanskim kućama.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li ide Jovanović sa vama?

SVEDOK „A“: Da. Jovanović je krenuo sa nama.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde je „Čegar“?

SVEDOK „A“: „Čegar“ je ostao tu kod vozila, njegovog vozila, a mi nastavljamo dalje, ovamo prema putu Priština-Reštane.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde su ovo „Čegrovi“ koji su se iskricali iz kamiona?

SVEDOK „A“: Oni su su ovde, gde piše „albanske kuće“, na ovom početnom delu.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta vidite, šta oni rade?

SVEDOK „A“: Pa, oni ulaze u kuće i vrše neki pretres.

PRESEDNIK VEĆA: Da li izbacuju ljude?

SVEDOK „A“: Izbacuju ljude i čuju se neke pucnjave.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vidite da li je neko pogođen od tih ljudi?

SVEDOK „A“: Pa, njih nismo mogli da vidimo, zato što smo mi već trkom ovamo stigli do kuće gde su bili OEBS.

PRESEDNIK VEĆA: Trkom? Ko sve vi?

SVEDOK „A“: Da. Pa, pomoćnik Nenad Jovanović, Slađan Čukarić, Tanović, Miki Petković i ja.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, trkom dolazite do kuće gde je OEBS? Na tom putu, da li vidite možda neki leš, da li vidite da je neko ubijen.

SVEDOK „A“: Ne, na tom putu nije bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Šta radite kad ste došli do kuće OEBS-a?

SVEDOK „A“: Do kuće OEBS-a, tu su već bili „Čegrovi“, tu je bila neka radnja, ranije auto-delova, bio je parkiran kamion.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je tačno bio parkiran taj kamion?

SVEDOK „A“: Tu ispred kuće OEBS-a, gde se nalazio taj lokal.

PRESEDNIK VEĆA: U kom momentu vidite taj kamion i koliko „Čegrova“ ima tu, oko te kuće OEBS-a?

SVEDOK „A“: Kada smo mi nailazili, tu je već bio parkiran kamion. Ne sećam se tačno broja, možda četvoro, petoro „Čegrova“ se tu nalazi.

PRESEDNIK VEĆA: Šta rade u toj prodavnici auto-delova?

SVEDOK „A“: Oni su je praznili, uzimali sve što je u njoj bilo i ispraznili je.

PRESEDNIK VEĆA: Da li im se neko suprostavlja?

SVEDOK „A“: Ko sme da im se suprostavlja?

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vi vidite momenat kada oni utovaruju te delove?

SVEDOK „A“: Da. Mi smo prošli pored njih i idemo iza kuće OEBS-a. Ne znam tačno ko nam je rekao da idemo tuda, da li pomoćnik, da li Čukarić, da li Tanović, stvarno se ne sećam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi čujete neku naredbu koja se odnosi na ove „Čegrove“?

SVEDOK „A“: Oni su imali svoje starešine. Koje, ne znam ni ja ko im je komandovao.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se čuje neka pucnjava i gde?

SVEDOK „A“: Pucnjava je bilo, samo tako i to, u okolini, oko tih kuća.

PRESEDNIK VEĆA: Da li iz kuća čujete pucnjavu?

SVEDOK „A“: Pa, ne. Nisam razumeo pitanje.

PRESEDNIK VEĆA: Šta se tu dešava? Ko Vam je rekao da idete iza kuće?

SVEDOK „A“: Koliko se sećam, Slađan Čukarić je rekao meni i Mikiju Petkoviću. Ja sam bio, gledano od kuće OEBS-a, sa desne strane, a Miki je bio sa leve strane.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, šta Vi radite, zašto tu stojite?

SVEDOK „A“: Mi stojimo tu, da obezbeđujemo Tanovića i Čukarića, da neko ne pripuca na njih.

PRESEDNIK VEĆA: Ko vam kaže da obezbeđujete?

SVEDOK „A“: Slađan Čukarić.

PRESEDNIK VEĆA: Šta se dešava, da li oni ulaze u kuću?

SVEDOK „A“: Da, oni ulaze u kuću, u tu kuću na čijem boku se ja nalazim.

PRESEDNIK VEĆA: Da li su samo oni tu prisutni, ili su tu i ovi „Čegrovi“?

SVEDOK „A“: Ne, „Čegrovi“ su bili u drugim kućama, oni su nastavili dalje. Samo smo mi oko te kuće.

PRESEDNIK VEĆA: Šta rade Tanović i Čukarić?

SVEDOK „A“: Vrata sa prednje strane su bila zaključana. Kada su oni pokušali da razvale ta vrata i uđu u kuću, čula se neka galama dole u kući i ljudi su počeli da izlaze iz kuće, i žene i deca počeli su da beže ka Zanatskom centru. Uplašili su se od pucnjave i počeli su da beže.

PRESEDNIK VEĆA: Da li oni isteruju narod iz kuće, ili šta rade?

SVEDOK „A“: Ljudi su sami izašli kada su videli da oni ulaze unutra, da lupaju na vrata, i beže prema Zanatskom centru. Idu ka Autobuskoj stanici.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi vidite kako oni beže prema centru, ka ulazu u Zanatski centar?

SVEDOK „A“: Pošto se pucalo ovamo gde sam ja bio, nisam imao zaklon, ja sam krenuo da se vratim ispred zgrade, da se zaštitim od pucnjave, nisam imao ni ja, ni Miki nikakav zaklon.

PRESEDNIK VEĆA: Ispred koje zgrade ste krenuli i gde su bili Čukarić i Tanović? Šta oni rade?

SVEDOK „A“: Tu su i oni bili, bila su i neka četiri lica. Čukarić i Tanović su ih legitimisali, uzimali im podatke, lične karte, vozačku dozvolu i to.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ta lica poznajete?

SVEDOK „A“: Znao sam ih iz viđenja, zato što sam tu živio. Prepoznajem ih, jer su oni tu radili, trenirali košarku, išli smo u njihove lokale, piceriju. Prepoznao sam onog brku, bio je to Bujar ili Sedat, i Agron. Sve sam ih znao iz viđenja. Kada su ih legitimisali, odjednom počinje pucnjava, na ta lica pucali su Tanović i Čukarić.

PRESEDNIK VEĆA: Vi gledate?

SVEDOK „A“: Ja sam krenuo da pobegnem, da me neko od naših policajaca ne pogodi, jer se pucalo sa ove strane, međutim nailazim na to i vidim ih kako pucaju na njih. Ljudi su pali na licu mesta, znači pobijeni su. U gornjem delu su pucali „Čegrovi“.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, videli ste da su ti ljudi pali, i šta Vi tada radite, na kojoj ste udaljenosti Vi bili u odnosu na te ljude?

SVEDOK „A“: To je bilo možda deset metara.

PRESEDNIK VEĆA: To su sve bili muškarci? Da li su bili u nekoj uniformi? Da li su bili naoružani? Šta Vi tada radite?

SVEDOK „A“: Da, muškarci. Nisu bili u uniformi, nego u civilu. Nisu bili naoružani. Kada sam video da su ubijeni, a žene, deca i starci počeli da beže, meni je Čukarić naredio da pratim gde će dalje da idu, i krenuo sam za njima ka Zanatskom centru. Izlazim na glavni put i idem ka Zanatskom centru.

PRESEDNIK VEĆA: Da li neko usmerava te ljude ili oni tako beže?

SVEDOK „A“: Ne znam ko ih je usmerio, ali oni su tako krenuli. Neko je imao ključ od te picerije i oni su ušli u taj lokal, skupili se tu.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li idete Vi za njima? Ko je tu pored Vas?

SVEDOK „A“: Pa, ne, kada sam ja stigao, oni su već bili unutra. Pored mene bio je Miki Petković, zajedno sa njim sam išao i pratio te ljude.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je tu ubijena neka žena?

SVEDOK „A“: To je pucao neko pre nego sam ja krenuo, pucao je neko od „Čegrova“, ili neko iz druge kuće, to su bili dvoje starijih ljudi. Oni pucaju kada su ljudi krenuli da beže, tu je neko ispalio rafal i bili su pogođeni muškarac i žena, stariji ljudi. Jedan rafal je bio na tu gomilu ljudi. Oni su bili na toj stazi, na trotoaru, ja sam prošao pored njih. Oni nisu mogli da se pomere jer su bili pogođeni u noge i ležali su. Prolazimo pored njih i nastavljamo dalje ka Tržnom centru, da vidimo gde su ostali. Kada smo stigli, video sam da su u piceriji zatvoreni ljudi, zaključali se. Ja idem sa Mikijem Petkovićem.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko otprilike je bilo tu ljudi, u tom Zanatskom centru, ti koji beže, žena i dece?

SVEDOK „A“: Možda dvadeset i pet, trideset, nisam ih brojao, ne znam tačno. Mi smo ih videli da su se zaključali i mi se vraćamo nazad.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, ušli ste u piceriju i da li vidite Nenada Jovanovića tu?

SVEDOK „A“: Nenada Jovanovića više nisam video, nisam ga video ni kod kuće OEBS-a, nisam ga uopšte više video. Samo od naših vidim Tanovića i Čukarića.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je kamion u koji se tovarila ta roba otišao?

SVEDOK „A“: Ne mogu da se setim, na kamion nisam više obraćao pažnju jer sam bio izgubljen i uplašen. Oni su ostali zaključani u piceriji, a mi se vraćamo nazad.

PREDSEDNIK VEĆA: Na tom putu u povratku šta i koga vidite?

SVEDOK „A“: Na ulazu u taj Zanatski centar vidimo Tanovića i Čukarića i njima kažemo da su ti ljudi u piceriji. Oni kažu „dobro, u redu“. Meni Tanović kaže: „Idi na Autobusku stanicu, u restoran, i uzmi dve flaše alkoholnog pića da se smiriš, da se stabilizuješ.“ On mi to govori, jer sam bio preplašen, uplašen, sve se to tako brzo odigralo, iznenada, poznavao sam te ljude, bez obzira što su to Albanci, bilo mi je nezgodno. Kada sam otišao po piće, to dvoje starijih ljudi koji su bili ranjeni još su se tu nalazili i dalje su bili živi.

PRESEDNIK VEĆA: Vi to dvoje starijih ljudi ostavljate, oni tu ostaju?

SVEDOK „A“: Da. Dok sam bio u Autobuskoj stanici, u tom restoranu uzimao flašu pića, čula se neka pucnjava. To je bila pojedinačna pucnjava i kada sam se vratio to dvoje ljudi koji su ležali bili su mrtvi. Oko njih niko nije bio. Tanović, Čukarić i Petković bili su već blizu picerije.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste pomislili ko ih je mogao ubiti? Da li vidite tu „Čegrove“?

SVEDOK „A“: Ne znam, nisam video i tačno ne mogu da kažem, ali „Čegrovi“ uopšte nisu bili u Zanatskom centru, i oni su bili kod onih albanskih kuća.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je od pripadnika policije, koga poznajete, ko je mogao to dvoje ljudi da ubije?

SVEDOK „A“: Pa, jedino Tanović, on je bio malo šašaviji, što bi se reklo. Sa njim je jedino bio Čukarić, Petković i ja, niko drugi nije bio.

PRESEDNIK VEĆA: Koga vidite ispred picerije?

SVEDOK „A“: Nikog ne vidim. Ljudi koji su bili u piceriji i dalje su tamo a mi ispijamo vinjak, votku, ne znam ni ja šta je bilo, loza. Nas četvorica ispijamo to, znači, da se malo opustimo. Mi smo bili zaštićeni, znači bili smo maltene kao u nekom tunelu i na nas niko ne puca. Pucali su „Čegrovi“ gore kod onih albanskih kuća, ovamo prema Reštanu, i nastavili su duž puta Priština-Reštane.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vidite tu sada Jovanovića?

SVEDOK „A“: Ne. Tada Tanović kaže: „Sad ću ja da odradim, sklonite se vi“. Izvadio je bombu, sa kundakom od puške razbio izlog te picerije i bacio bombu u piceriju. Mi smo se sklonili, a to je odjeknulo, čuju se zvuci, krici i sve to, čekamo malo, jedno dva minuta, možda tri, da se to malo utiša, spusti taj dim, i onda je on bacio još jednu bombu, a mi smo i dalje pili to piće. Kada je počelo malo da se smiruje, nema više buke, onda je ispaljeno nekoliko rafala iz automatske puške. Te rafale su ispalili Tanović i Čukarić i to kroz prozor. Ja sam pri tome i dalje stajao gde sam i bio i pio to piće, tu na uglu, pet-šest metara u blizini. Onda su mi rekli da idem sa prednje strane gde se nalazio taj kiosk. Taj kiosk se nalazio na ulazu u Zanatski centar. To nisam samoinicijativno uradio, nego mi je Čukarić rekao: „Idi ispred kioska i ne daj nikom da prolazi ovamo“. Bilo je dosta ljudi, već se nagomilalo, možda pedeset, tu na ogradi ispred Skupštine Opštine. Oni su se tu stvorili kada su čuli eksploziju i te pucnjeve, pre toga ih nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Da li im Vi nešto govorite, da li im se obraćate? Koga poznajete?

SVEDOK „A“: Rekao sam: „Nemoj da prilazite ovamo, ostanite gde jeste, nema potrebe da dolazite, nema ništa lepo da se vidi.“

Tada nailazi komandant Teritorijalne odbrane, Đorđević, i doktor Boban Vuksanović. Oni izlaze iz zgrade TO i dolaze nakon što je Tanović bacio dve bombe, kašikare i posle tih rafala. Oni su došli tek kada se sve to smirilo. Doktor Boban je zvao ekipu iz Civilne zaštite. Otišao je u kola, otišao da pokupi te ljude iz Civilne zaštite i vratio se sa tim ljudima. Kada su ti ljudi iz Civilne zaštite stigli, stigao je i kamion iz Prizrena i stao ovde na ulaz u Znanstveni centar. Taj kamion je bio marke „Mercedes“, sa žutom ceradom. Doktor Boban vratio se sa ekipom Civilne zaštite, to su bili mladi dečaci, punoletni, maloletni, penzioneri, kada su videli šta ima da se radi, uhvatila ih je muka i počeli su da beže, niko nije hteo da se prihvati tog posla. Stojim i dalje ispred kioska i više tamo niti prilazim piceriji, niti ulazim u piceriju. Čukarića i Tanovića vidim da stoje sa doktorom Bobanom i ovima iz Teritorijalne odbrane. Nisam više obraćao pažnju na to šta razgovaraju, samo sam seo na beton i kao poslednji klošar udario po toj rakiji, koju sam imao.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je bilo ljudi u tom kamionu kada je stigao?

SVEDOK „A“: Bilo ih je dvoje koji su izašli iz kamiona. Ja sam prišao do kamiona, koji je ušao u rikverc, podignuta je cerada i sa zadnje strane su ubacivani leševi, koje je doktor Boban pregledao. Nisam video da li je kamion stigao prazan, ali pretpostavljam da je bio prazan. Doktor Boban samo stavi ruku na vrat, pregleda puls i konstatuje da je mrtav.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li čuli neku naredbu, je li neko nešto kaže i u kom momentu, da se iznose leševi, i koga vidite da iznosi leševe?

SVEDOK „A“: Doktor Boban naredio je ovima iz Civilne zaštite, međutim oni su se razbežali, ali morali su da se vrate, jer im je Čukarić zapretio da će i njih isto sledovati ako neće da rade. Njih je bilo oko desetine. Oni ulaze u piceriju i hvatajući leševe za ruke i noge ubacuju ih u kamion.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je za to vreme Miki Petković?

SVEDOK „A“: On je bio sa zadnje strane picerije, gde smo pili to piće. On je štitió taj ulaz i bio je na udaljenosti oko 20 metara.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko je, po Vašoj proceni, ljudi utovareno u taj jedan kamion?

SVEDOK „A“: Pa, nije puno utovareno, jer se desilo da je guma ispustila i nije hteo više da tovari i on je otišao. Po mojoj proceni, možda je bilo utovareno desetinu leševa. Tu je bilo žena, dece i muškaraca, niko nije bio u uniformi, svi su bili u civilu. Taj kamion odlazi u pravcu Prizrena. Došao je iz pravca Prizrena i vraća se u istom pravcu prema Prizrenu. Kada je otišao ovaj kamion, dolazi drugi kamion, ne znam da li je bila „Zastava“, i parkira se isto u rikverc, otvara se zadnji deo cerade. Iz kamiona izlaze dvoje ljudi, u civilu, nose neko oružje, ne znam ko su, prvi put ih vidim. Kad su izašli, prišli su doktoru Bobanu, šta su razgovarali nisam čuo i ne znam. Ponovo se krenulo sa utovarenjem. Posle toga naišao je i Veljković, ne znam ko ga je zvao, on je bio u SUP-u, gore. On kada je došao, nije hteo da prihvati, međutim i njemu je zaprećeno da mora to da radi. Znači, morao je da tovari te leševe. Mislim da mu je zapretio Čukarić.

Njega sam video tek pošto je došao drugi kamion i pre toga ga nisam video. On je bio u SUP- u, po ceo dan on nije izlazio, nije išao na teren, samo je piskarao, za kompjuterom i tako to. Ne znam iz kog pravca je došao, da li je došao sa drugom patrolom, kada su doveli Jašara Berišu. Kad kažem iz pravca SUP-a, mislim da je išao ovim putem Priština-Prizren, a Čukarić je bio sve vreme ispred picerije sa doktorom Bobanom i čujem da mu naređuje da skuplja leševe. On je počeo da se otima i hteo da pobegne, ali je morao da se vrati.

Nisam tačno video da li je došao peške ili je došao sa drugom patrolom.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako je druga patrola došla i kojim putem?

SVEDOK „A“: Druga patrola je došla iz pravca SUP-a. To je ovaj glavni put Priština-Prizren. Došli su kolima, da li je bila „Lada“ ili „kec“, ne sećam se, i parkirali su ispred kioska.

Iz tih kola izlazi Todor Jovanović i drži za ruku Jašara Berišu. Ko još izlazi iz kola, ne sećam se tačno. Mislim da su bili i Andrijević i Dejan Bojović. Znam da su se i oni kretali tu sa njima, ali tačno ne mogu da se setim.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta se dešava dalje?

SVEDOK „A“: Pa, hteli su Jašara da dovedu ovamo do picerije, da vidi nešto, ne znam ni ja, da vidi šta se dešava.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li nešto Jašar govori, je li mu nešto Todor govori, je li govori Boban, šta se tu dešava?

SVEDOK „A“: Doktor Boban ga je pozvao da dođe ovamo, on nije hteo, kao „dodi“, oni su se znali, pošto je Jašar dugo radio na benzinskoj pumpi. Međutim on se otimao, nije hteo da priđe.

On se plašio, plašio se da ne pogine i on.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je dr Boban u rukama držao oružje? Šta se dalje dešava?

SVEDOK „A“: Pa, ne znam, ali se on plašio, baš nije hteo da priđe. Tada je prišao Čukarić i rekao: „Pusti ga meni“, i samo ga odgurnuo i ispalio rafal u njega.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li neko nešto reaguje? Vi vidite kada je on ispalio rafal u Jašara?

SVEDOK „A“: Da, ja sam bio tu ispred, tu je bio i kamion i drugi kiosk ozidan, i on ga je na pola metra odgurnuo i pucao u njega.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li se nešto obratio Jašaru, je li mu je Jašar nešto rekao, kako to iznenada puca?

SVEDOK „A“: Ništa, ne znam niti zašto ni kako.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li mu neko naredio da to uradi?

SVEDOK „A“: Ne znam. Nisam ni čuo ni video, samo sam čuo da je rekao „pusti meni“ i uhvatio ga za ruku, odgurnuo, i odjednom ba-ba-bap, i gotovo.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li to bio samo jedan rafal? Je li je neko nešto nakon toga prokomentarisao?

SVEDOK „A“: Da, samo jedan rafal. Pa šta ima da se komentariše oko toga kada je čovek već ubijen.

Jašar je utovaren u taj kamion.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li u tom momentu vidite Veljkovića? Je li bio tu kada je Jašar ubijen?

SVEDOK „A“: Video sam ga. Mislim da je i on video to. Po završetku svega toga, došao je komandir, znači kada je već ubijen Jašar i kada se ovo sve u piceriji završilo.

PREDSEDNIK VEĆA: Jesu li utovareni svi iz picerije?

SVEDOK „A“: Da, da.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, nastavili su i dalje da utovaruju?

SVEDOK „A“: Picerija je bila prazna.

PRESEDNIK VEĆA: Otkud znate da je bila prazna? Jeste li ulazili u piceriju?

SVEDOK „A“: Nisam, samo sam, ono, prošao, zato što su ovi krenuli, Čukarić i Tanović, i naredili su meni i ovima iz Civilne zaštite da bacimo zemlju u piceriju.

PRESEDNIK VEĆA: A što da bacite zemlju?

SVEDOK „A“: Da se prikriju tragovi krvi.

PRESEDNIK VEĆA: Ko vam je to naredio?

SVEDOK „A“: Čukarić i Tanović.

PRESEDNIK VEĆA: Kada je otišao kamion?

SVEDOK „A“: Kamion je otišao odmah, čim su potovareni. Kamion je otišao u Prizren.

PRESEDNIK VEĆA: Nakon Jašara nastavili su da tovore, je li tako?

SVEDOK „A“: To je potovareno sve, kamion je otišao i picerija je bila prazna.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je, po Vašoj proceni, u tom drugom kamionu bilo ljudi?

SVEDOK „A“: Pa, ne znam, bilo je sigurno dvadesetak.

PRESEDNIK VEĆA: Oko dvadesetak, jesu li to sve bili civili?

SVEDOK „A“: Sve.

PRESEDNIK VEĆA: Žene, deca?

SVEDOK „A“: Žene, deca.

PRESEDNIK VEĆA: Kada je taj kamion otišao, šta se dešava?

SVEDOK „A“: Pa, ništa, ostao je Miki Petković sa mnom, da bacimo zemlju. Zemlje nema, na trotoaru u krugu sami beton. Niti imam lopatu, treba da kopam betonski trotoar da bih našao zemlju.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam je naredio?

SVEDOK „A“: Čukarić i Tanović.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi vidite Jovanovića?

SVEDOK „A“: Jovanovića, ne.

PRESEDNIK VEĆA: A komandira Repanovića?

SVEDOK „A“: Komandir Repanović je došao po završetku, kada se sve to završilo, on je došao onako na pet minuta da vidi i otišao je.

Tu zemlju smo imali nešto malo, nešto smo skupili, što bi se reklo, prašinu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je Repanović došao u momentu kada je ubijen Jašar Beriša? Da li možete da opredelite kada ste ga prvi put videli?

SVEDOK „A“: Ne znam, mislim kada je sve to završeno, pa posle toga je on došao.

PRESEDNIK VEĆA: Je li je on mogao da vidi ubijene ljude?

SVEDOK „A“: Ne znam, ne mogu da se setim kako je ko nailazio, bilo je ljudi sa svih strana.

PRESEDNIK VEĆA: Pokušajte da se setite, kad u kom momentu vidite ove ljude. Kažete, Jovanovića, pomoćnika niste videli?

SVEDOK „A“: Pomoćnik je, takoreći, pobjegao. Još od kuće OEBS-a i nisam ga više video. Ja ga nisam video, a ko ga je video posle toga, ja ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Pošto kažete da ste Repanovića videli po završetku, na koji završetak mislite? Kada su ti ljudi poubijani, kada su ljudi utovareni u kamione, kad, u kom momentu ga vidite?

SVEDOK „A“: Kada su ljudi poubijani.

PRESEDNIK VEĆA: Tada ste videli Repanovića?

SVEDOK „A“: Da.

PRESEDNIK VEĆA: I gde je stajao, s kim je tu bio?

SVEDOK „A“: On je bio sa doktorom Bobanom.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, je li on video kada su se ljudi utovarivali u kamione?

SVEDOK „A“: Mislim da je video.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, je li on tu kada se utovaruju?

SVEDOK „A“: Sad ne mogu baš tačno, ali sigurno je video.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je, po Vama, sve to trajalo, znači, od momenta kada ste Vi došli iz Đinovca, došli ste do stanice, pa do ovog momenta kada se sve to završilo?

SVEDOK „A“: Pa, negde dva ili tri sata popodne. Znači, kad se to završilo, kamioni otišli, ovi iz Civilne zaštite se razišli, ja odlazim kući.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste videli neke džipove tu? Da li vidite neke Vama nepoznate jedinice?

SVEDOK „A“: Ne sećam se stvarno da sam video neke džipove. Ne, nisam video ni neke nepoznate jedinice.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi ko je bio odgovoran za rezervni sastav?

SVEDOK „A“: Nenad Jovanović.

PRESEDNIK VEĆA: Je li on mogao da Vam da izda neke naredbe, ili kako je to išlo?

SVEDOK „A“: On je bio komandir rezervnog sastava. Znači, imao je sva prava i da izda naređenja i sve ostalo, znači, mi smo bili pod njegovom komandom, on je rukovodio rezervnim sastavom.

PRESEDNIK VEĆA: Ali kako ste Vi onda primali naređenja od Čukarića i Tanovića, ako je bio prisutan Jovanović, recimo da je bio prisutan, do momenta dok ga vidite poslednji put kod kuće OEBS-a?

SVEDOK „A“: Pomoćnik Jovanović nas je pozvao i naredio nam da krenemo ka kućama, mislim, ovamo gde su krenuli „Čegrovi“. On je tada naredio i posle toga, znači ja ga više nisam video i ne sećam se više njega.

PRESEDNIK VEĆA: Nakon toga, mogu da Vam naredi Čukarić i Tanović?

SVEDOK „A“: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Da li su se palile neke albanske kuće?

SVEDOK „A“: Jeste, palile su se.

PRESEDNIK VEĆA: A koju kuću vidite zapaljenu?

SVEDOK „A“: Prve tri nisu, nego ove gore, njih pet, tamo gde je lokalni zemljani put, pa sa leve strane.

PRESEDNIK VEĆA: Vi vidite dim, je li tako?

SVEDOK „A“: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Ko pali te kuće?

SVEDOK „A“: Ne znam, jedinica „Čegrova“ gore je krenula, sad, ko je palio, ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Njih ste videli da su krenuli?

SVEDOK „A“: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Pošto kažete da ste trkom došli do kuće OEBS-a, da li ste slučajno možda videli da li ide neki kamion iza vas? Da li neko tovari leševe, da li vidite?

SVEDOK „A“: Tog dana nije bilo utovara leševa.

PRESEDNIK VEĆA: Opisali ste da je četvoro ljudi ubijeno kod zida kuće OEBS-a. Da li Vi vidite neku ženu možda, da li je ubijena?

SVEDOK „A“: Tog dana nisam video tu ženu. Međutim, sutradan, kada smo došli na posao, bilo je isto naređenje da krenemo sa Civilnom zaštitom i da skupljamo te leševe, gde se šta nalazi, i da im kažemo gde su.

PRESEDNIK VEĆA: Ko vam je naredio da idete sutradan da skupljate leševe? Dakle, samo su leševi iz picerije bili skupljani?

SVEDOK „A“: Da, tog dana. Komandir Repanović nam naređuje da idemo da skupljamo leševe. Rekao je da ide Civilna zaštita, a mi da krenemo kao obezbeđenje za njima, ako neko pripuca, da nema još nekog u nekoj kući, da neko ne strada od Civilne zaštite, i da im kažemo gde su ti leševi i da ih oni potovare.

PRESEDNIK VEĆA: Kome to izdaje naredbu, samo Vama?

SVEDOK „A“: Ne samo meni, nego patroli, Čukariću, Tanoviću, Petkoviću.

PRESEDNIK VEĆA: Gde vam on to izdaje naredbu? Je li to u stanici policije ili gde?

SVEDOK „A“: Mislim u stanici policije.

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vi krećete sa celom patrolom u obezbeđenje ili ne?

SVEDOK „A“: Da, cela patrola kreće.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, sutradan da se skupljaju leševi? Šta se radi sa tim leševima?

SVEDOK „A“: Da, cela naša patrola kreće, kreće krim-tehničar Todor Jovanović i kreću još dva krim-tehničara iz Prizrena.

PRESEDNIK VEĆA: A kada su se oni pojavili?

SVEDOK „A“: Oni su se pojavili posle, kada smo stigli do kuće OEBS-a, tu su oni došli da snimaju te leševe, da izvrše uviđaj.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, to se sve dešava sutradan?

SVEDOK „A“: Da. Ne znam ko je pozvao te krim-tehničare iz Prizrena. Oni to rade sa ovim Todorom Jovanovićem. Oni su se priključili kod kuće OEBS-a.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, svi ste prisutni, cela vaša patrola, dvojica krim-tehničara i ekipa Civilne zaštite

SVEDOK „A“: Mislim da je iz Civilne zaštite bio, njih četiri- pet.

PRESEDNIK VEĆA: Opišite kako sad to ide, kako idete, skupljate leševe? Gde prvo skupljate?

SVEDOK „A“: Iza kuće OEBS-a gde su bila ta četiri muškarca i jedna žena. Sutradan se pojavila i ta jedna žena. Znači, tog dana kada sam video da su ubijena ona četvorica muškaraca, tu ženu nisam video, video sam je tek sutradan.

PRESEDNIK VEĆA: Je li možete malo da opišete kako je ta žena izgledala? Je li to mlađa, starija, kako je bila obučena? Jeste li je poznavali?

SVEDOK „A“: Starija žena, imala je dimije. Nisam je poznavao.

PRESEDNIK VEĆA: Kako je ona bila u odnosu na ovu četvoricu? Je li je bila pored tog zida kuće OEBS-a?

SVEDOK „A“: Da, i ona je tu bila. Bila je tu pored, na metar- dva.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, to su prvi leševi koje ste utovarili?

SVEDOK „A“: Da, tačno.

PRESEDNIK VEĆA: Ko tovari, Vi i...?

SVEDOK „A“: Ne, ja ne tovarim. Tovarili su samo Civilna zaštita. Mi smo bili samo obezbeđenje.

PRESEDNIK VEĆA: Gde ih toware?

SVEDOK „A“: Tovarili su ih u kamion te Civilne zaštite, mali neki kamiončić.

PRESEDNIK VEĆA: Kako se pojavio taj kamion? Je li kreće iz stanice policije ili ne?

SVEDOK „A“: Ne znam ko ga je poslao i odakle je došao, ali to je sigurno bilo organizovano.

PRESEDNIK VEĆA: Je li se snima i ko snima?

SVEDOK „A“: Bilo je, okrene se leš, dve-tri poze i tako.

PRESEDNIK VEĆA: Snimali su? Ko snima?

SVEDOK „A“: Krim-tehničar.

PRESEDNIK VEĆA: A Todor Jovanović, je li je sa vama?

SVEDOK „A“: Da. On ispisuje neke šifre, ne znam ni koje.

Utovaruju se, znači, ti leševi i kreću ka Reštanu. Kamion ide ispred, a mi idemo pešice. U ulici, koja ovde nije prikazana, to je ulica ka Reštanu, bilo je još leševa, ja ne znam odakle su ti leševi.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko tu ima leševa?

SVEDOK „A“: Pa, ne znam. U jednoj kući je bilo jedan, ovamo dvoje-troje.

PRESEDNIK VEĆA: Je li ispred kuće ili ulazite u kuću?

SVEDOK „A“: U dvorište kuće.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, nastavljate tom ulicom i u dvorištu kuće, koliko ste tu leševa skupili ?

SVEDOK „A“: Pa, ne znam, bilo je još jedno, možda sedam- osam, ne znam ni ja, ne sećam se, nisam brojao, pravo da Vam kažem.

PRESEDNIK VEĆA: Je li su bili muškarci, žene, deca?

SVEDOK „A“: Samo muškarci. Nisu bili u uniformi, bili su u civilu.

PRESEDNIK VEĆA: Kako su izgledali ti leševi?

SVEDOK „A“: Stariji ljudi, neko je imao 59, neko 40 godina, ne znam ni ja kako da Vam opišem.

PRESEDNIK VEĆA: To dvoje starijih ljudi, jesu li na istom mestu bili?

SVEDOK „A“: Da, mislim da jesu.

PRESEDNIK VEĆA: I nakon toga ste krenuli prema groblju?

SVEDOK „A“: Krenuli smo ka groblju, bio je tu bager, rovokopač sa kojim su kopali rake, tu na njihovom groblju, i tu su ti leševi koji su skupljeni, znači iza kuće OEBS-a, iz Autobuske stanice i ovamo, sa puta ka Reštanu. Znači, svi ti leševi su bili sahranjeni na tom groblju.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste sve vreme tu dok su sahranjivali?

SVEDOK „A“: Da, jesam, ja sam bio sve vreme tu, obezbeđivali smo, zato što se desilo da pucaju na dečka koji je kopao sa bagerom. Pucali su teroristi na njega i on nije mogao da nastavi da kopa i da radi.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, bilo je oružanih dejstava na vas dok ste sahranjivali?

SVEDOK „A“: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li ostali tu do poslednjeg dok nije sahranjen?

SVEDOK „A“: Svi ti leševi koji su natovareni u tom kamionetu tu su sahranjeni, imali su brojeve, neke šifre i svako je sahranjen pojedinačno pod tom šifrom.

PRESEDNIK VEĆA: I posle toga?

SVEDOK „A“: Posle toga ništa, vraćamo se u stanicu. Rečeno je komandiru. Ja nisam išao gore, nego je išao Čukarić i Tanović, ko je već išao. Ja nisam bio, jer nisam bio ni vođa smene. Znači, nosi se taj patrolni list i predaje se smeni.

PRESEDNIK VEĆA: Je li to pismeno evidentirano da su ti leševi sahranjeni, je li sve to ima neka pisana dokumentacija?

SVEDOK „A“: Da, to je krim-tehničar.

PRESEDNIK VEĆA: Posle toga, je li se dešava još nešto? Da li je bilo nekih iseljavanja?

SVEDOK „A“: Posle toga je bilo iseljavanja, zato što su teroristi ponovo pucali u stanicu policije u Suvoj Reci. One kuće što su bile napuštene, oni uđu u te kuće, pa provociraju celu noć, pucaju u zgradu SUP-a, tako je došlo do naređenja da mora svaka kuća da bude prazna, da se iseli.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bilo organizovano da se vrši neki pretres kuća, da se vidi u smislu da li ima oružja, pošto je bilo pucanja?

SVEDOK „A“: Pa bilo je, sutradan je išla patrola.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je išao da vrši pretres, je li ste bili Vi?

SVEDOK „A“: Ja sam išao sa Petkovićem, Tanovićem i Čukarićem, išli smo ka Dulju, one kuće što su bile poviše policije. Znači, ušli smo u kuću, nije bilo nikog, vidi se da je bila samo neka ležaljka, hrana. Znači da je bio čovek, a čoveka nije bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste po tim kućama, kada ste vršili pretres, negde našli neko oružje ili nešto?

SVEDOK „A“: Nisam.

PRESEDNIK VEĆA: I kako sad ide do toga da se ljudi iz Suve Reke iseljavaju? Da li je postojala neka naredba, u smislu da ljudi napuste Suvu Reku?

SVEDOK „A“: Kako da Vam kažem, ja ne znam ko je to naredio. Neko je sigurno naredio.

PRESEDNIK VEĆA: Kako je to izgledalo? U kom momentu ljudi napuštaju kuće? Je li tog dana, sutradan, ili je bilo ranije?

SVEDOK „A“: Prvo, vršio se neki popis ko je ostao u Suvoj Reci. Popis je vršila prvo policija, pa Opština, pa ne znam više, ta Civilna zaštita.

PRESEDNIK VEĆA: Kada su počeli da vrše popis?

SVEDOK „A“: Posle te picerije. Mislim, prošlo je jedan-dva dana, tako nešto.

PRESEDNIK VEĆA: Otkud Vama to saznanje da je stigla naredba da se vrši popis, da se ljudi iseljavaju, odakle Vam to saznanje?

SVEDOK „A“: Meni je to rekao Dejan Bojović, on je bio zamenik pomoćnika komandira. Konkretno mi je rekao: „Gde ćete, šta ćete, gde ste pošli, mora

da idemo da obavestimo ove kuće da se isele“, jer nisu hteli da prijave gde su teroristi, nisu hteli da sarađuju i moraće da se sele.

PRESEDNIK VEĆA: Šta kaže s kim ide, je li ide sam, je li ide sa nekim?

SVEDOK „A“: Pa, išao je on sa svojom patrolom.

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vi vidite ljude kako se iseljavaju?

SVEDOK „A“: Pa, prolazilo je možda 20-30 autobusa iz Kosovske Mitrovice, ne znam ni ja iz kojih sve gradova je prolazilo kroz Suvu Reku. Nije to samo iz Suve Reke, to je iz Uroševca i okoline, znači nije to samo kod nas.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi uopšte razgovarali sa nekim od tih ljudi? Da li Vam se neko obraćao i pitao zbog čega moraju da napuste Suvu Reku?

SVEDOK „A“: Pa, ne znam, oni su pre svega bili uplašeni, drugo, ne znam ni ja zašto su i ko je to naredio, zašto, kako, ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Je li se dosta ljudi iselilo?

SVEDOK „A“: Pa, dosta, maltene u Suvoj Reci nije ostao niko.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je to iseljavanje trajalo?

SVEDOK „A“: To iseljavanje... Pa, šta ja znam, tri-četiri dana.

PRESEDNIK VEĆA: Za to vreme, da li ste videli da li je dolazio ovaj „Čegar“?

SVEDOK „A“: Nisam ga video za to vreme, a pre toga jesam.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je činio tu Službu državne bezbednosti?

SVEDOK „A“: Miško Nišavić, Milan Jablanović. Još jedan je bio, ne mogu da se setim, bio je Ilijaz, Albanac, koji je kasnije ubijen.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste tog dana videli da je na benzinskoj pumpi radio Zoran Petković?

SVEDOK „A“: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je radio pre Zorana Petkovića na bezinskoj pumpi?

SVEDOK „A“: Jašar Beriša.

PRESEDNIK VEĆA: Je li znate do kog momenta on tamo radi? Kada ga je

zamenio Zoran Petković? Kada se on pojavio tamo?

SVEDOK „A“: Pa, mislim tog dana kada se sve to izdešavalo, kada je Jašar Beriša ubijen.

PREDSEDNIK VEĆA: Kažete, tog dana ste videli Petkovića na pumpi? U kom momentu ga vidite? je li vidite nakon toga što se sve to završilo ili pre toga?

SVEDOK „A“: Posle toga, jer Jašar Beriša je bio kući i nije hteo da dođe na benzinsku pumpu. Zbog toga je po njega išla patrola. Patrola je išla po njega da otključa benzinsku pumpu jer mora da se toči gorivo za policiju i tako to. Patrola je išla do kuće po Jašara Berišu.

PREDSEDNIK VEĆA: Sad nam recite, odakle Vi znate da Jašar Beriša nije hteo da dođe da radi tu na benzinskoj pumpi?

SVEDOK „A“: Pa, ne znam da li sam tog dana bio sa ovim Jovanovićem i ne znam ko je još bio, znači, bilo je naređeno da se dovede da radi na pumpi. Tog dana sam bio u patroli i krenuo je, ne znam ko je sve krenuo, Todorović, Todor i bio je priveden da otvori benzinsku pumpu.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je dao naredbu da Todorović privede Jašara?

SVEDOK „A“: Komandir, mislim, Repanović. Todor je rekao „kaže komandir Repanović“, ali ja nisam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači i Vi ste išli?

SVEDOK „A“: Da i ja sam išao.

PREDSEDNIK VEĆA: I kad Vi odlazite do kuće Jašarove? I kome je Jašar dao ključeve od benzinske pumpe?

SVEDOK „A“: Tog jutra smo išli do njegove kuće, on je uplašen. Jašar ne daje nikome ključ, nego je i on ušao u kola.

PREDSEDNIK VEĆA: Ovako ste rekli: „Nas četvorica smo došli do kuće Agrona Beriše. Kad smo krenuli ka kućama porodice Beriša, Čukarić je nama trojici izdao naredbu da budemo levo i desno iza kuće Sedata, Bujara, Faika i Nedžata Beriše i kuće Vesela Beriša“, pa se nameće pitanje, otkud Vi znate tačno koja je čija kuća? Da li ste Vi dolazili kod njih?

SVEDOK „A“: Nisam nikad dolazio. I tužilac me je pitao isto, „da li zna“, i rekao sam da se ne sećam. Znam da su tu živeli, ali ni znam čija je koja kuća.

Dan jedanaesti

6. decembar 2006.

Nastavak svedočenja svedoka „A“

I danas je nastavljen glavni pretres saslušanjem svedoka „A“, kome su, pored predsednika Veća, pitanja postavljali član Veća sudija Krstajić i zamenik javnog tužioca.

PRESEDNIK VEĆA: Vi niste mogli da se setite koji je tačno to bio dan kada se desilo ubistvo porodice Beriša. Govorili ste prethodno, kada ste bili saslušani, da je to bilo 26. marta 1999. godine. Pa je li možete da se opredelite koji je to baš bio dan, ali ste decidirano tvrdili da je to bio 26. mart?

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Samo u izjavi kod tužioca decidirano je rekao 26. mart.

SVEDOK „A“: To me je tužilac podsetio na taj dan, zato što ja nisam se setio tog dana. Znači, to je taj datum kada se to dešavalo.

PRESEDNIK VEĆA: Kod tužioca kada ste bili saslušani 21. jula 2005. godine, rekli ste: „Šta vi čekate, šta mislite ko će ovo da vam odradi, krenite“, pa ste 14. marta 2006. godine, kada ste kod istražnog sudije saslušani, rekli da ste čuli da je „Čegar“ izgovorio „Šta čekaš, šta gledaš, hoćeš ja da ti radim, krenite“. Da li možete da se setite tačno tih reči? Juče kažete: „Šta gledate, šta čekate tu?“

SVEDOK „A“: Da, tako je bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, nije rekao „Hoćeš ja da ti radim, krenite“?

SVEDOK „A“: Nije.

PRESEDNIK VEĆA: Pa otkud to da tako izjavite kod istražnog sudije?

SVEDOK „A“: Pa, nisam mogao tačno da se izrazim.

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: To što je juče rekao, rekao je 4. marta 2004. godine, kod istražnog sudije.

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Vi ste mu predočili da je on izjavio isto što i kod tužioca. Ovo juče i ovo kod istražnog sudije je isto.

PRESEDNIK VEĆA: 4. marta 2004. godine, izjavio je isto ono što je izjavio i juče, a 14. marta 2006. godine rekli ste da je „Čegar“ izgovorio: „Šta čekaš, šta gledaš, hoćeš ja da ti radim, krenite“.

Znači, kod istražnog sudije ste rekli, dakle, pratite me, jako je bitno da se setite: „Šta čekaš, šta gledaš, hoćeš ja da ti radim, krenite“. Da li je to rekao ili ono što ste prvobitno, kada ste bili saslušavani 4. marta 2004. godine i juče, identično izgovorili „Šta gledate, šta čekate tu“. Šta je od te dve tačno?

SVEDOK „A“: „Šta gledate, šta čekate?“

PRESEDNIK VEĆA: Znači, ostajete pri tome? Moram da Vam predočim, zato što su neke razlike.

SVEDOK „A“: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste videli da je uopšte neko od civila išao tim Reštanskim putem prema policijskoj stanici, na glavni put?

SVEDOK „A“: To je jedna glupost, ako tako moram da se izrazim. Koji civil će da ode u policijsku stanicu, kada beže od policije, i ja ću da idem u policijsku stanicu, a krenuo sam iz policijske stanice ka ovim kućama i ka Zanatskom centru i koga tražim u policijskoj stanici.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li se plašili? Kakav je Slađan Čukarić, zvani „Jajce“, bio kao čovek?

SVEDOK „A“: Bio je hrabar, jeste bio onako, što bi rekli, sitan, ali je nekako bio hrabar. Mogao je da se suprostavi svakom bez obzira.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Da li je neko pozivao ljude iz tih kuća i iz ove kuće gde ste Vi da se predaju, da polože oružje, ili bilo šta slično? Da li ste tako što čuli?

SVEDOK „A“: Nisam čuo tako nešto.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: A da li se, u tom smislu, poziva tu kod picerije da izađu iz picerije?

SVEDOK „A“: Ni to nije bilo, da izađu iz picerije.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Da li je bilo pokušaja bekstva iz picerije?

SVEDOK „A“: Niko nije hteo ni da izađe, ni da mrdne, zaključali se tu.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Otkud Vi znate da su se oni zaključali u piceriju? Jeste li to videli da su se zaključali ili ste pokušali da uđete unutra, pa ste videli da je zaključano?

SVEDOK „A“: Nisam pokušao, ali kažem, tu su bili, znači vrata su bila zatvorena, oni su bili unutra, i to.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Da li ste rekli da su na ljude u piceriji, nakon bombi, pucali rafalnom paljbom i Čukarić i Tanović? Da li su se smenjivali u tome?

SVEDOK „A“: Jesu.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Da li su menjali okvire na puškama?

SVEDOK „A“: Jesu.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Pa, koliko je, po Vama, ispaljeno okvira?

SVEDOK „A“: Pa, možda jedno četiri okvira.

ZAMENIK TUŽIOCA: Otkud znate da su imali ključeve od picerije? Kažete: „došli su i otključali su“, pa posle kažete: „pa su se zaključali“. Pa sad ja Vas pitam: kako Vi to znate da su oni imali ključeve od picerije, žene, deca i starci koji trče, beže i sad otključavaju?

SVEDOK „A“: Gospodine, kako da uđu ako je lokal bio zaključan?

ZAMENIK TUŽIOCA: E, pa Vas ja pitam: je li Vi znate da je bio zaključan?

SVEDOK „A“: Pa, mi smo svakodnevno prolazili, taj lokal nije radio, možda mesec dana nije radio. Znači, niko nije ulazio, niti izlazio, znači sve je to bilo zdravo i čitavo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Koliko je ljudi sahranjeno na albanskom groblju?

SVEDOK „A“: Da Vam kažem, nisam brojao. Sahranjeni su ovi sutradan što su skupljeni, a ovi iz picerije koji su potovareni, oni su otišli u pravcu Prizrena, znači u pravcu Prizrena.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jeste li nešto ispričali roditeljima šta se desilo?

SVEDOK „A“: Ne znam, ne sećam se, možda sam im i pričao, a i čuli su da sam, neko im je rekao da su me videli u kakvom sam stanju.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li ste im sutradan nešto ispričali?

SVEDOK „A“: Ništa nisam hteo. Neko im je rekao, oni su radoznali i hteli da pitaju, ovo, ono.

ZAMENIK TUŽIOCA: I šta im je taj neko rekao?

SVEDOK „A“: Pa da se „tvoj sin zadesio tamo“, pa znači, gde se zadesio.

ZAMENIK TUŽIOCA: Šta su Vam rekli roditelji?

SVEDOK „A“: „Pa što si baš ti, što tebe, lako je njima, došli na ispomoć, oni će da odu, mi ćemo da živimo ovde, kako sutra da živiš sa tim ljudima“, i tako to.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa kakav je Vaš utisak bio, da li je to okrivljeni Čukarić uradio zato što je dobio naređenje ili zato što je, kako Vi kažete, bio hrabar pa išao glavom kroz zid?

PREDSEDNIK VEĆA: Kakav je Vaš utisak, samo lično?

SVEDOK „A“: Ne znam, možda je išao na neki način da se nešto osveti, ne znam.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da se osveti? Kome da se osveti?

SVEDOK „A“: Ne znam. Znam da je njegov najbolji drug poginuo u Orahovcu.

ZAMENIK TUŽIOCA: I sada ja Vas pitam, zašto ne pitate vođu „šta radiš?“

SVEDOK „A“: Pa nisam ja taj, šta sam ja, jedan običan rezervista koji samo popunjava sastav, jedna figura i ništa više. Nisam ja ni komandir, niti sam neki veći po činu da ja njega ispitujem.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je neko prekorio Tanovića i Čukarića za to što se desilo u piceriji i pre toga?

SVEDOK „A“: Ne znam. Svako je došao, čudili se, krstili se. Krstili se ko god je došao.

Dan dvanaesti

7. decembar 2006.

Prekinuto saslušanje svedoka „A“

Na današnjem glavnom pretresu, u kome su advokati odbrane postavili mnogobrojna pitanja svedoku „A”, saslušanje je prekinuto upravo na zahtev odbrane okrivljenih nakon pauze. Oni su rekli da nisu dobili kompletne zapisnike sa saslušanja svedoka „A” i svedoka Velibora Veljkovića, koji je ranije saslušan od strane istražnog sudije i tužioca. Ukazali su, takođe, da zapisnici sa saslušanja nekoliko svedoka nisu potpisani.

Advokati, kao i više puta do sada, i danas su pokušali da opstruišu suđenje svojim sada već poznatim trikovima i manevrima.

Iz pitanja koja su postavljena svedoku „A” izdvojicemo deo onoga što je pitao advokat Vladica Vasiljković, branilac okrivljenog Slađana Čukarića.

ADV. VLADICA VASILJKOVIĆ: Početkom rata da li ste osećali neku netrpeljivost ili napetost od nekog člana iz porodice Beriša, ili od nekog funkcionera OVK?

SVEDOK „A”: Pa, bilo je straha zato što sam bio u policiji, znači, oni su prvo pucali na rezervni sastav zato što im je bilo krivo. Znači, do juče si bio u civilu i sad odjednom obukao tu uniformu i kad god sam prolazio putem, vraćao se sa službe peške, oni maltene samo što ne pluju u mene. Znači pljuvali su ono što sam obukao uniformu, zato što su ti drugari sa kojima sam se družio, znači, iznenadili su se kada su me videli u uniformi.

ADV. VLADICA VASILJKOVIĆ: Da li vam je lično poznato da je iz porodice Beriša aktivni komandant elitne jedinice OVK koja je dejstvovala na tom području, 122. ili 124. brigade?

SVEDOK „A”: Pa svi su oni bili u tim UČK, ali sada stvarno ne mogu da se setim koja je baš tamo bila brigada.

ADV. VLADICA VASILJKOVIĆ: Neki „Crni odred”, zadužen za likvidaciju?

SVEDOK „A”: Pa, to je bio Naim Beriša. Koliko se sećam on je bio, ono što bi se reklo, najžešći i prvo je on pobio svoje prijatelje, svoju rodbinu, svoje drugare Albance, pa onda je nastavljao borbu protiv Srba.

Suđenje se nastavlja 9. januara 2007.

Dan trinaesti

9. januar 2007.

Odlaze se glavni pretres

Danas je glavni preteres odložen zbog sprečenosti člana Veća, sudije Gordane Božilović-Petrović. O odlaganju pretresa sud je obavestio punomoćnike 8. januara u 14 sati, kada su porodice žrtava koje prate suđenje već bile krenile sa Kosova. Izvršna direktorka FHP, Nataša Kandić, uputila je protest predsednici Veća zbog nemarnog odnosa prema članovima porodice žrtava, koji su po zakonu učesnici u postupku i moraju biti blagovremeno obavješteni o odlaganju pretresa.

Porodice žrtava stigle su u Srbiju 9. januara u 19 časova, u organizaciji FHP. Pored sedam članova porodice žrtava, došla su i dvojica novinara, prevodilac i član Tima FHP za podršku svedocima/žrtvama (TPSŽ) iz kancelarije FHP – Kosovo. Grupa je, kao i ranije, putovala u pratnji MUP-a Srbije, čiji su pripadnici danonoćno dežurali u hotelu u kojem su smeštene porodice, pratili ih do suda i natrag u hotel, kao i tokom kretanja kroz grad.

U grupi članova porodica bili su supruga i sin Abdulaha Eljšanija, koji je ubijen 26. marta 1999. u Suvoj Reci. Supruga Tahire je poslednja videla svog supruga u trenutku kada su ga pripadnici srpske policije lišili slobode ispred kuće i odveli u pravcu policijske stanice. Ona je izrazila spremnost da o tome svedoči pred sudom. Budući da zakon propisuje da svedok ne može pratiti suđenje pre saslušanja, Tahire Eljšani je napustila sudnicu i do povratka na Kosovo o njoj se brinuo TPSŽ.

Dan četrnaesti

10. januar 2007.

Prvooptuženi i zaštićeni svedok „identifikovani“

Današnje suđenje obeležilo je to što je zaštićeni svedok „A“ prepoznao prvooptuženog Radoslava Mitrovića, a jedan od branilaca posredno, parafrazirajući navode iz zapisnika o saslušanju, otkrio identitet svedoka koji je, inače, poznat posmatračima i novinarima.

Branilac prvooptuženog Mitrovića, Goran Petronijević, rekao je da je iskaz svedoka „A“ „veliki problem za sud“ i pozvao sudije da „pažljivo razmotre“ sadržinu izjava koje je svedok dao ranije. Problem sa izjavama, prema oceni Petronijevića, je u činjenici da ih je, protivno propisima, uzimao tužilac i u vreme kada je predmet bio u nadležnosti istražnog sudije.

Optuženi su u nekoliko navrata naglašavali da je svedočenje zaštićenog svedoka „A“ „napad na Ministarstvo unutrašnjih poslova i Srbiju kao državu“ (opt. Slađan Čukarić), a njihovi branioci (opet pokušaji opstrukcije) zahtevali su da se iz spisa predmeta izuzmu zapisnici sa saslušanja, odnosno izjave date u prekrivičnom postupku, budući da su, stav je odbrane, date pod nezakonitim okolnostima, bez prisustva advokata i pod pritiscima.

„Okrivljeni Nenad Jovanović i Slađan Čukarić su, postavljajući pitanja i komentarišući iskaz svedoka, doveli sebe u položaj teži od onog u kojem su bili kada su davali ranije izjave. Sada su se približili iskazu svedoka; okrivljeni Jovanović je rekao da je izgovorio ‚Ajte, ‚ajte‘, ali, navodno, da policajci idu s uviđajnom ekipom, a poznato je da takve ekipe u Suvoj Reci nije bilo tih dana. U vezi s Čukarićem značajno je to da je ranije govorio da se nikakvog događaja ne seća i da su mu svi dani bili isti. Danas je, međutim, vrlo precizno govorio o tome da je u vreme masakra bio na licu mesta, kod picerije ‚Kalabrija‘, i da je zaštićenog svedoka vodio lekaru, u ambulantu“, rekao je za „Danas“ advokat Fonda za humanitarno pravo Dragoljub Todorović, zastupnik porodica žrtava.

Nakon ovog dela glavnog pretresa, prvog u novoj godini, **nastavljeno je saslušanje zaštićenog svedoka „A“** prkinuto 7. decembra prošle godine, posle pokušaja odbrane akrtivljenih za osprtukciju.

PRESEDNIK VEĆA: Optuženi gospodine Mitroviću, da li Vi imate neko pitanje da postavite? Čuli ste svedočenje. Da, izvolite.

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Pitao bih svedoka „A“ samo da li su u jutarnjim satima koristili alkohol. Imam saznanja da su preko pet litara alkohola tog dana popili.

SVEDOK „A“: Ne, nije tačno. Sa nama je bio pomoćnik. Znači, samo što smo stigli na smenu, nije tačno da smo mi koristili pet litara alkohola i ja se ne bih ničega sećao.

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: A da li su Vas popodne zbrinjavali u Domu zdravlja zbog alkohola?

SVEDOK „A“: Pa, to je posle, po završetku, znači, nije mi bilo dobro.

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Da li je tačno da ste bili u Đinovcima, jer imam saznanja da patrola uopšte nije bila u Đinovcima?

SVEDOK „A“: To je tačno i sigurno tačno.

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Evo, ovako, idem sad konkretno: znam da imate dva deteta, dva sina, ja imam tri kćerke.

ZAMENIK TUŽIOCA: Sudija, zašto se to, čemu to služi? Je li to pretnja, šta je sad to?

PRESEDNIK VEĆA: Nema potrebe da reagujete, da čujem pitanje, molim Vas. Samo da čujemo pitanje, izvolite?

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, ne, ali svedoku koji drhti u pominjanju dece, u trenutku je otvorena pretnja.

PRESEDNIK VEĆA: Izvolite, postavite pitanje. Suvišno je da protestujete, jer ja protestujem. Molim Vas, sedite. Izvolite?

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Gde je Vaša rečenica, ubijate?

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Mitroviću, ne možete tako da govorite. Vi tvrdite da niste bili.

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Molim ga nek' se zakune.

PRESEDNIK VEĆA: Molim Vas, ne može. Gospodine „A“, ko je gospodin koga ste Vi znali i označili kao „Čegar 1“? Da li je to ovaj gospodin?

SVEDOK „A“: Pa, dosta se on promenio, mislim, bio je dosta kratko ošišan, bio je puniji čovek, sad je smršao i ja stvarno..., ali to je to.

OPT. RADOSLAV MITROVIĆ: Da li sme da se zakune?

SVEDOK „A“: Smem da se zakunem u oba deteta, isto kao i Vi. Znači, ako Vi cenite Vašu decu i znate šta je dete, i ja imam decu, znači, ne bih mogao da kažem na slici da je bio taj čovek, ako niste bili Vi „Čegar 1“, što ste Vi opšte uhapšeni i što ste Vi ovde.

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Gospodine „A“, molim Vas, kada se desila ova tragedija u Suvoj Reci, recite mi da li sam ja Vama, ikada u kom trenutku, u bilo kom trenutku, naredio da ubijate, streljate, tovarite leševe, vršite paljevinu,

uništavate imovinu u velikim razmerama, proterujete stanovništvo, molim Vas recite, da li ste ikada od mene ovo čuli?

SVEDOK „A“: Ne, to nije tačno, niti sam ja rekao da ste Vi, nego sam rekao, tog dana smo se zatekli.

PRESEDNIK VEĆA: Nije on to rekao, nema potrebe. On to uopšte nije rekao.

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Ne, sigurno je da ja nisam pošao, kao starešina u patrolu sa njim i da sam mu saopštio, da on kaže u izjavi da sam mu ja saopštio da treba da idu za Đinovce. Ja odgovorno tvrdim, ovde pred ovim sudom, pred celom javnošću, da ja tog dana sa njima, sa patrolom, nisam imao nikakvih kontakata.

PRESEDNIK VEĆA: Izvolite, gospodine, prokomentarišite, čuli ste.

SVEDOK „A“: Ja znam da je bio, a sad on to što tvrdi, ja ne mogu da mu kažem.

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: To ćemo dalje da vidimo.

SVEDOK „A“: Ima ljudi koji su bili tog dana na terenu, pa neka oni kažu, da li ste Vi dolazili tog dana ili niste?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: U redu, idemo dalje. Pitam Vas sada ovako: Na trenutak, znači, kada je gospodin „Čegar 1“ dolazio ili pre toga, da li ste Vi primetili uviđajnu ekipu iz SUP-a Prizren, koja je stigla na plato ispred Autobuske stanice?

SVEDOK „A“: Uviđajnu ekipu?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Da. Da li možete da se toga setite?

SVEDOK „A“: Nisam ih video, stvarno ih nisam video.

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Da li je bila ta uviđajna ekipa?

SVEDOK „A“: Bila je posle toga.

PRESEDNIK VEĆA: Objasnio je.

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Gospodine „A“, moram Vam ovo reći. . .Da nije istina, da sam ja pošao, kao što Vi kažete, sa Vama tog dana i da sam... saslušajte me, molim Vas, pa posle odgovorite, da sam Vam ja rekao: „Ajde, 'ajde“. Postoji

mogućnost da sam ja rekao Vama: „Ajde, 'ajde“, ali „Ajde“, videvši uvidajnu ekipu koja je stigla kod platoa kod Autobuske stanice, i ja Vas prvi put vidim, možda ste Vi bili tu oko stanice, ja Vas nisam primetio.

SVEDOK „A“: Gospodine Jovanoviću, nama nije rečeno gde da idemo. U tom trenutku, niko, niti Vi, znači, niko nije znao, niti Vi, prvo niste znali. Vi ste, možda znali za tu uvidajnu ekipu, a nama nije rečeno, nego smo mi jednostavno krenuli kao ovce, krenuli smo bez veze, niti šta, niti mi je bio zadatak tamo da idem, po tim kućama, niti. . .

PRESEDNIK VEĆA: Recite, „nepoznate jedinice“, šta ste mislili to, „nepoznate jedinice“?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: Meni u tom trenutku, mislim te jedinice koje su dolazile, te jedinice su non-stop kružile Suvom Rekom, nisu one nepoznate, razumete.

PRESEDNIK VEĆA: To Vas pitam, zato što ste prvo rekli da su nepoznate?

OPT. NENAD JOVANOVIĆ: To su bile te jedinice, ali ljude iz tih jedinica, nisam ja poznavao te ljude.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine „A“, recite mi da li smo se ti i ja viđali, sretali posle 1999. godine, sve do današnjeg dana, vezano za ovaj događaj?

SVEDOK „A“: Ne, nije bilo prilike.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine „A“, da li je Vama toga dana pozlilo, da li Vam je neko od policajaca pružao pomoć i vodio Vas u Dom zdravlja, i koji je to policajac koji Vam je pružao pomoć i vodio Vas u Dom zdravlja.

SVEDOK „A“: Ja se stvarno ne sećam. Znači, ne sećam se, kako sam stigao od kioska do Doma zdravlja.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li ga Vi vodili tog dana u Dom zdravlja, gospodine?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste ga vodili?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospođo, dozvolite mi da postavljam pitanja, a sve što hoćete...

PRESEDNIK VEĆA: Ne, ja moram, zato što niste govorili o tome?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Ja sam tog dana vodio čoveka u Dom zdravlja.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine „A“, da li si ti pucao, ubio nekog, ranio nekog, tražio novac i pljačkao?

PRESEDNIK VEĆA: Kada?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: U toku rata i tih dana što on pominje, i tih datuma?

SVEDOK „A“: Pa, da, ja sam pucao.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: I, od koga si ti uzeo novac uz pretnju?

PRESEDNIK VEĆA: Vi imate, gospodine „A“, i ona upozorenja, znači da niste dužni da odgovorite na pitanja, ako bi time sebe izložili krivičnom gonjenju.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pazite, opasno je pitanje ili lukavo pitanje.

PRESEDNIK VEĆA: Molim Vas, ista sam mu upozorenja dala u tom smislu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Prvo je pitanje da li je uzeo, a onda je sledeće od koga je uzeo.

SVEDOK „A“: Ja nisam uzeo novac od nikoga, to mogu da garantujem životom.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine „A“, da li ste tih dana ili tog dana, ulazili u kuću kod nekog doktora ginekologa i uz pretnju oružjem tražili novac?

PRESEDNIK VEĆA: Ne morate da odgovorite, imate upozorenja. Dalje, pitanja?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Ja ću opet da postavim pitanje: da li je pucao, ubio?

PRESEDNIK VEĆA: Odgovorio je da nije.

SVEDOK „A“: Nisam pucao, nisam ubio, to je sigurno.

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vama nešto bitno za ovaj događaj ovde, gde ste optuženi?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Bitno je, gospođo sudija, jer kada ovaj svedok ovde

monstruozno laže i vešto i u dogovoru sa nekim, a to će se u daljem postupku i dokazati, jer ova istina mora isplivati.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine „A“, da li Vi, ovom prilikom i Vašim iskazima, svedočenjima, želite sebe da zaštitite, a mene da optužite?

PREDSEDNIK VEĆA: Odbija se odgovor na ovo pitanje. Molim Vas, dalje pitanja.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine „A“, da li si spreman da se suočiš sa porodicom oštećenih, pa da u suočenju sa njima utvrdimo ko je pucao, ko je šta uradio navedenog dana, da li sam to bio ja, da li si to bio ti, ili neko treći...? Da li si spreman na suočenje sa porodicom oštećenih?

PREDSEDNIK VEĆA: Ja postavljam pitanja i dozvolila sam to pitanje. Da li biste Vi bili spremni da se suočite sa porodicom oštećenih na sve ovo što ste iskazali?

SVEDOK „A“: Ja bih bio spreman, nema problema.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine „A“, rekli ste ovom, na pitanje da ste sutradan išli Reštanskim putem da skupljate leševe, je li tako?

SVEDOK „A“: Da.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da li ti je poznata stolarska radnja na Reštanskom putu, gospodine „A“?

SVEDOK „A“: Nije stolarska, to je bila mašinska radionica, nije bila stolarska.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Koga ste ubili, Vama poznatog čoveka?

PREDSEDNIK VEĆA: Odbija se odgovor na ovo pitanje, izvolite dalje, pitanje.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Pa, ja ne vidim, gospođo sudija, zašto se odbija, ako neko nekoga ubije.

PREDSEDNIK VEĆA: Izvolite, gospodine Čukariću, dalje postavite pitanje.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Koliko puta ste se sastajali sa braćom okrivljenog Nišavića u toku ovog postupka?

SVEDOK „A“: Ja se nisam sastajao sa njima.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da li ste, kada ste imali kontakt i razgovarali sa Miloradom Nišavićem, vezano za navedeni događaj, slučaj, ili i da li Vam je Nišavić predočavao da je to, kao službeni razgovor i da on to, navodno, istražuje slučaj?

SVEDOK „A“: Ne, izvinite.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste imali taj razgovor?

SVEDOK „A“: Miki je mene zvao, a ja sam tada radio, prošle godine, to je bilo u bolnici, u Narodnom frontu, razgovarao sam sa halo-govornice, on me je zvao i rekao mi je: „Molim te kaži, ako si video Miška da je krenuo sa vama i da je bio po kućama, kaži, ali kaži gde si ga video i sve kaži, ako si ga video. Ako nisi, molim te, znači, kaži ako si ga video, kaži da si ga video, ako nisi ga video, molim te, pošto si ti krenuo i znaš ko je sve krenuo, ako si ga video, navedi ga slobodno, a nemoj da ispadne, video sam ga, pa nisam, pa, ono.“ Ja ga stvarno nisam video.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Dobro. Gospodine „A“, da li je tog dana Milorad Nišavić pucao, ubio nekoga i da li su to radila njegova braća i da li si ti bio sa njima, da li si bio prisutan navedenom događaju?

PRESEDNIK VEĆA: Na glavnom pretresu, na više pitanja, odgovorio je da Nišavića tog dana nije video.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Pa, ne znam zašto onda skriva istinu.

SVEDOK „A“: Što bih skrivao, ja to što znam i što sam video i čega se sećam. . .

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine „A“, rekli ste da je Nenad Jovanović Vama rekao: „Ajde, ajde, krećite“ i da ste trkom otrčali do kuće OEBS-a, je li tako?

SVEDOK „A“: Da.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Koja su to četvorica krenuli od stanice, trčecim korakom?

PRESEDNIK VEĆA: Objasnio je, rekao je.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine „A“, da li sam ja Vama nešto nažao uradio ili...?

SVEDOK „A“: Meni niste.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Čukariću, prokomentarišite to što je

svedok sve naveo, je li to tačno, Vi ste bili.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Iz kog razloga?

PRESEDNIK VEĆA: Pucali u četvoricu i, molim Vas, znači Vaše aktivnosti kod picerije, prokomentarišite to.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da su to čiste laži i da su to njegove izmišljotine, u dogovoru sa kime, to ćemo čuti u daljem postupku.

PRESEDNIK VEĆA: To su laži, dobro. Je li imate još?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Ko je taj Albanac, Šiptar da kažemo, iz porodice Beriša, što se sa Vama družio, išli ste u školu, igrali fudbal, išao si u njegovu kuću, poznaješ mu roditelje, pa recite ovom sudu?

SVEDOK „A“: Fudbal nikada nisam igrao, nisam trenirao, ja sam...

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Gospodine Čukariću, u kakvim ste Vi odnosima bili sa svedokom „A“? Da li ste bili u zavadi u to vreme?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Ne, ja nisam bio, ako on kaže, neka kaže.

PRESEDNIK VEĆA: A zašto mislite onda, zašto bi onda on Vas označio svuda?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Pa, upravo zbog toga da bi sebe zaštitio.

SVEDOK „A“: Nije tačno, nije tačno.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da bi sebe zaštitio, najlakše je optužiti i dobiti status zaštićenog svedoka, zaštićen kao beli medved, moram da pričam.

SVEDOK „A“: Ne, ne.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Imam, je li odgovorno tvrdim da sam video da je svedok „A“, pred mojim očima ubio albanskog civila u radionici.

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vi znate o kom događaju mi govorimo?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Znam, ono sutradan što je on lično rekao da smo išli da skupljamo leševe, mi nismo išli da skupljamo leševe, nego smo išli da obezbeđujemo.

PRESEDNIK VEĆA: Upravo je tako rekao, da je patrola bila na obezbeđenju. To sutradan što kažete?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Dok su Tanović, sa jedne strane i Miki Petković, sa druge strane, išli prema nekoj školi, gledali da vide, da li ima neko ranjen ili poginuo, on je išao pored mene i video je pored, koliko se sećam, radionica je bila pored puta, ušao je i rekao mi je: „Čukariću, ovde ima leševa“, jer smo zajedno izašli, ušli u radionicu. Tačno da je bilo dva-tri leša, ulazili smo, iz radionice, ja mogu tačno da nacrtam kako je bilo u toj radionici i iz te radionice išlo se u dvorište te kuće. Tog momenta ja sam prošao, a iza mene je išao, da li taj Šiptar što se njemu obratio po imenu i prezimenu, nije smeo meni da se obrati, jer me nije poznavao, obratio se njemu lično, po imenu i prezimenu, gde je svedok „A“, iza mojih leđa opalio kratak rafal i ubio toga.

SVEDOK „A“: Ma, to nije tačno.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Tada, pokojni taj civil izgovorio je njegovo ime i ja sam njemu rekao: „Šta uradi?“, pa kaže „Prepoznao me, on će sutra reći da sam i ove pobio“.

PRESEDNIK VEĆA: Da li imate još neko pitanje svedoku da postavite?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Imam, ne da postavim, nego da predočim istinu.

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vi želite da izneset opet neku odbranu?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Ne, odbranu.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da li ste me videli ispred zgrade SUP-a, kada ste bili ispred zgrade, tu sa patrolom, kada ste se vratili iz Đinovca, da li ste mene videli uopšte?

SVEDOK „A“: Ja nisam, a ko te video, neka kaže.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da li sam bio ispred zgrade OEBS-a kada se dešava ovaj slučaj?

SVEDOK „A“: Ja Vas nisam video ni u jednom trenutku ispred zgrade ni oko zgrade, ja Vas nisam video, ako Vas je neko video, oni i nek' kažu.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Dešavanja oko picerije, posle ovoga, konkretno Vas pitam, da li ste Vi mene videli tu, ispred picerije?

SVEDOK „A“: Ne.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da li sam ja nekada Vama komandovao?

SVEDOK „A“: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Ponovo ću da se sada nadovežem. Vi ste kod tužioca, to sam Vam ja predočila i prošlog puta, sada mi samo odgovorite, gospodine

„A“, zašto ste kod tužioca decidirano izjavili tako kako ste izjavili, da ste na licu mesta kada se sve to završilo, videli i komandira Radojka Repanovića, Milorada Nišavića i nazivate, DB-ovac. Znači, zašto ste baš, baš ste ga opisali i rekli da ste ga videli, zašto drugačije ste sada na glavnom pretresu iskazali?

SVEDOK „A“: Rekao sam da znam te ljude sve i opisao sam ga kako je izgledao, oni su me pitali za jakne, uniforme, rekao sam da nije tačno da je ikada nosio uniformu.

PRESEDNIK VEĆA: Tako stoji: „Kada se to završilo, posle su stigli na lice mesta, kod te picerije, doktor Boban Vuksanović, komandir Repanović, onaj DB-ovac Milorad Nišavić.“

SVEDOK „A“: Pa, ne znam, ja sam, ono što bi se reklo, možda iz sećanja, ali nisam bio siguran da li su, znači, da li je sigurno da je bio.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, kako ste sada sigurni da nije bio? Znači, morate te razlike u tim iskazima da opredelite? Kako tada, u to vreme, kada ste saslušani, to je bilo 2005. godine, niste sigurni, a sada, evo već 2007. godina, sada ste sigurni?

SVEDOK „A“: Da, da razumeo sam. Pa, kažem Vam, to je bilo sve munjevito, dolazili su ljudi, kaže „da li je bio?“. Rekao sam: „Moguće da je bio, ali ja se stvarno ne sećam.“ „Pa da ga navedemo?“ „Navedite ga, ako Vam nešto znači, navedite ga, neka bude na broju“. Ja sad...

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ostajem pri onome kako sam ja dao.

PRESEDNIK VEĆA: Kako ste Vi dali?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Da, da. Ali s tim da ja opet kažem, oni su išli, vraćali se prema policijskoj stanici i u pravcu benzinske pumpe, jedan deo civila, a jedan deo civila, verovatno je išao i tim Reštanskim putem, kao što je naveo svedok „A“.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. nema više pitanja, možete sest. Zorane Petkoviću, nemate pitanja? Ramizu Papiću, nemate pitanja? Gospodine „A“, Vi ste tvrdili da Ramiza Papića niste videli, je li tako?

SVEDOK „A“: Tog dana?

PRESEDNIK VEĆA: Da.

SVEDOK „A“: Ne, nisam ga video.

Dan petnaesti

11. januar 2007.

Saslušanje svedoka MILJKOVIĆA i GOGIĆA

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Rođen sam 1953. godine u selu Borivojci, Kosovska Kamenica.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, da li je u okviru SUP-a Prizren, postojala neka Posebna jedinica policije?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Jeste .

PRESEDNIK VEĆA: Ko je bio zadužen?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Zadužen je bio načelnik Odeljenja i Veljko Radenović, koji je vodio tu jedinicu.

PRESEDNIK VEĆA: Koji su to ljudi, odakle su dolazili?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Pa, ljudi su dolazili, ono, šta ja znam, iz Kruševca, zvani „Čegrovi“, ali detalje... oni su bili posebno smešteni, posebno su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, ko je bio komandant Posebnih jedinica policije?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Komandant Posebnih jedinica policije bio je gospodin Mitrović.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je on imao neki naziv, kako su ga zvali?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Ništa ja, samo znam ono što sam rekao preko veze, „Čegar 1“.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je mogao da izda neku naredbu, Vama ili načelniku ili komandiru, da li je mogao neku naredbu da izda?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Meni da je izdao naredbu, ja ne bih izvršio.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste još nekog poznavali iz Posebne jedinice policije?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Poznao sam majora Veličkovića, koji je poginuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, da li Vi uopšte imate neka saznanja da je bilo neko stradanje porodice Beriša u Suvoj Reci?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Saznanja, samo iz priča i to nedelju dana posle onoga, kada smo otišli iz Suve Reke.

PREDSEDNIK VEĆA: Ništa nije javljeno? Šta ste čuli, šta se pričalo tih dana, kako je stradala porodica Beriša?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Ja sam čuo samo za jednog radnika koji je radio na pumpi, a iz te porodice je, i koga sam ja poznao od ranije. Bili smo dobri prijatelji, a drugo ništa nisam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa, je li Vi znate tačno koliko je ljudi stradalo u Suvoj Reci, kasnije iz priča?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Ne znam tačno, znam samo iz onoga što sada čujem.

PREDSEDNIK VEĆA: Niste čuli, ništa niste čuli?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Čuo sam, ali nisam znao broj, nisam znao kako je to bilo, kako se odigralo, šta se dešavalo. Iz nekih priča mi je rečeno, ne sećam se, neko od policajaca iz Dežurne službe, pitao sam: „Šta je ovo bilo u Suvoj Reci?“ Kaže: „Prošao je neko, ne znam ko, neka jedinica, bilo je.“ A ja sam pitao, ne zbog te situacije, nego zbog onoga što sam video u Suvoj Reci. Kažu „ne znam“. Onda možete da zamislite da kada su takvi odgovori, onda ne pitam i ne interesuje me.

PREDSEDNIK VEĆA: A, šta zbog onoga što ste videli u Suvoj Reci, šta ste videli?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Pa, ono, ruševine neke, dejstva neka, džamija je bila srušena, i ovo i ono, jednostavno to sam video u centru.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li videli da su spaljene neke kuće? Jeste li videli paljevine?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Kuće sam video.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, je li pitate šta je to?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Pa, koga da pitam?

PRESEDNIK VEĆA: Pa, tamo, kod koga ste bili raspoređeni.

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Ja sam samo jednom pitao, odgovor mi je bio takav i nisam više to pitao. Policajca sam u Dežurnoj službi pitao, kaže: „Ne znam, prošla je neka jedinica, nekih dejstava je bilo, napada na naš objekat, gore, iznad Autobuske stanice.“ Onda više nisam hteo, nije me interesovalo, ali nisam ni imao vremena oko toga da se raspitujem, ni da..., rat je rat, i ono, haos je bio, šta bih ja ispitivao.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, zašto Vi u stvari dolazite u Suvu Reku, zbog čega?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Da bih tadašnjem načelniku pomogao.

PRESEDNIK VEĆA: Pa šta da mu pomognete?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Pa, u obavljanju nekih poslova, čovek je bio skoro postavljen, nije bio...

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste za to vreme, ipak ste Vi brzo došli, moguće da ništa o tome niste čuli, da ništa o tome nije pričano tamo, osim što kažete da ste čuli za Jašara Berišu?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, kako je moguće da niko ništa nije pričao?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Pa, moguće je, zato što je, ipak, kažem Vam, ratno stanje, haotično, zato što je počelo bombardovanje, mi smo se izmeštali sa jedne lokacije na drugu, sklanjali se, slušali vesti.

PRESEDNIK VEĆA: Kako Vi to objašnjavate kao čovek? Pazite, toliko ljudi stradalo u Suvoj Reci i da to nije nigde evidentirano, kako je moguće da se to ne evidentira, a Vi kažete da se svaki događaj evidentirao, ne samo da je morao i da je bilo potrebno, nego da se to i radilo, a o ovom događaju nema ništa.

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Pa, ja ne znam, ipak treba to da pitate ljude koji su vodili taj postupak.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, pri SUP-u Prizren da li je postojala Služba državne bezbednosti?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Jeste.

PRESEDNIK VEĆA: Da li imate saznanja da je pronađen neki lokator, neki satelitski telefon u Suvoj Reci?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Jeste. Tog popodneva sam i ja bio i onda je naređeno da se taj lokator, satelitski telefon, preda Nišaviću. Nišavić je, po liniji rada, a po mom znanju i saznanju, to u stvari i odneo u Prizren. Šta je dalje rađeno i kako...

PRESEDNIK VEĆA: Kada je to bilo, je li je to kada ste Vi bili?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: To je bilo u onom periodu kada sam ja bio tamo, znači, u aprilu mesecu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li imate saznanje, da li je pronađeno ranije, u martu mesecu?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Čuo sam iz nekih priča, da su našli dvatri i tako.

PRESEDNIK VEĆA: Spominjete Nišavića, ko je to Nišavić?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: On je radnik Državne bezbednosti u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Je li on dolazio kod vas?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Nije kod mene, ali dolazio je u Prizren.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste gospodina Mitrovića videli tog dana, kada je bio taj uviđaj, kada je kasarna bombardovana, da li ste ga videli?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Mislim da je sutradan jednom prošao, ali nisam siguran, stvarno.

PRESEDNIK VEĆA: U odnosu na koji dan, sutradan?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: U odnosu na dan posle bombardovanja,

PRESEDNIK VEĆA: Kako mislite, da je prošao?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Da je prošao na blic, onako na deset minuta, da vidi šta se desilo, šta je ostalo od kasarne.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, to je u kasarni. Tu mislite da ste ga videli? Koje bi to vreme bilo, otprilike, kada ga Vi vidite? Pazite, pošto kažete da je uviđaj bio

dva dana i to kad bi to bilo, kažete sutradan, ali kada, u koje vreme, u jutarnjim satima, popodne, uveče?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: U prepodnevним časovima. Mislim da je bilo do deset sati pre podne, tako mislim.

PRESEDNİK VEĆA: Znači, za stradanje porodice Beriša, kad ste prvi put čuli?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Pa, čuo sam tri dana po moj odlazak u Suvu Reku. Znači, kada sam pitao za tog mog prijatelja, poznanika, čuo sam da je nastradao, ali druge detalje nisam čuo.

PRESEDNİK VEĆA: Ali ja Vama govorim, porodica Beriša, a ne jedan čovek?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Ja sam pitao za Jašara, jer sam samo njega znao.

PRESEDNİK VEĆA: A, kada ste prvi put čuli, pazite, tu je stradalo oko 50 ljudi?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Tri dana posle mog odlaska.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kod istražnog sudije, na pitanje zamenika tužioca, objašnjavate, pominjete neku svađu između Repanovića i Mitrovića, hoćete li da nam objasnite šta je to?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: To mi je komandir Repanović rekao da..., ne svađu, nego eto, da je Mitrović u nekoj situaciji kada je, čini mi se, major Arandelović poginuo, bio strašno ljut i da se na njega, jednostavno tako...

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ (punomoćnik oštećenih): Kada je obilazio, odlazio je u bolnicu, kasarnu, tamo kod helikoptera, ovaj dan, sutradan posle bombardovanja kasarne, da li je, bilo gde na jednoj od tih lokacija, video Mitrovića?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Rekao je, odgovorio je, video ga je u prolazu, na kratko.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A, da li ga je video kod helikoptera, u bolnici i u obilasku kasarne?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: On je sigurno bio u bolnici pre mene.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ga Vi vidite, a ne „sigurno“?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Ne, nisam ga video.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li ga je video kod helikoptera?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: Koliko se ja sećam, mislim da sam ga video u povratku, kada smo mi odlazili, a oni su se vraćali.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Vi ste tada bili u Prizrenu. Da li je bio neki izveštaj o nekim pogibijama, ubijanjima, kada je počelo bombardovanje?

SVEDOK MILUTIN MILJKOVIĆ: To nisam bio u mogućnosti da pratim, da čitam i da vidim.

U nastavku postupka saslušan je svedok Milovan GOGIĆ

PREDSEDNIK VEĆA: Ispričajte mi, interesuje nas događaj koji se desio posle bombardovanja od 24. marta '99. godine. Gde ste Vi bili?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Radio sam kao policajac, odnosno kao vođa smene u Dežurnoj službi u OUP-u Suva Reka.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, 26. marta da li se nešto desilo, konkretno me interesuje da li ste čuli za stradanje porodice Beriša?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Za stradanje porodice Beriša, i ranijem sam isto rekao, čuo sam kada smo ovamo prešli u Kruševac.

PREDSEDNIK VEĆA: Tad' ništa niste?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Nisam, nisam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Leševe da li ste imali prilike da vidite?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste videli neke paljevine u Suvoj Reci?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Paljevina je bilo, ali kog dana i kako, ne znam, tih dana na početku nije bilo.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, vodio si dnevnik događaja, je li tako?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Jeste.

PREDSEDNIK VEĆA: Svakodnevno si vodio?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Svakodnevno, ako ima nekih prijavljenih događaja i to.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, ko je vodio taj dnevnik događaja?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Dnevnik događaja vodili smo ja i moj pomoćnik Goran Đokić.

PREDSEDNIK VEĆA: A Velibor Veljković šta je radio?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Velibor Veljković je bio aktivni policajac, koji je vodio raspored dežurstava i ujedno spisak za dnevnice.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, recite mi, da li je u okviru stanice postojao pritvor, prostorija, gde su se privodili određeni ljudi?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste tog dana, recimo tih dana, 24-og, 25-og, 26-og, imali neko lice u pritvoru?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne. Nismo imali.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je bio zadužen za tu pritvorsku prostoriju?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ja i moj pomoćnik.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste bili zaduženi. Ključ od pritvora gde se nalazio?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ključ od pritvora se nalazio na tabli u našoj prostoriji.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je neko mogao, eventualno, da uzme ključ od pritvora, od te prostorije, osim Vas, da li je mogao komandir da uzme?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Pa, ne bi trebalo.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato ime Abdulah Eljšani?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, da li je uopšte bilo nekog dešavanja tih dana, 25-og, 26-og? Da li su bila neka oružana dejstva, da li je bilo nekih dejstava u okviru same Suve Reke?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: U okviru same Suve Reke, dole, prema Reštanskom putu, treba da su bili.

PREDSEDNIK VEĆA: Osim toga, ne vidite leševe, ne vidite ništa, nije Vam javljeno „imamo leševe“, recimo, na Reštanskom putu?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, sa Veliborom Veljkovićem da li ste imali kontakte tih dana 25-og, 26-og? Da li je dolazio kod Vas, da li je dolazio u Vašu prostoriju?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: On je bio gore smešten, imao je svoju kancelariju, u sklopu druge zgrade, u dvorištu stanice.

PREDSEDNIK VEĆA: A, je li dolazio kod Vas tih dana?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Gore smo se viđali, a u stanici, možda je nailazio, ali ne mogu da se setim.

PREDSEDNIK VEĆA: Pitam Vas zato što je on ovde tvrdio da je bio u prostoriji Dežurne službe, gde ste Vi bili i on je tvrdio da je tu postojalo jedno pritvoreno lice?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: U pritvoru? Meni nije poznato.

PREDSEDNIK VEĆA: Mislim, dajem Vam, sada Vam citiram njegov iskaz u tom delu, možda ću Vas eventualno podsetiti na tako nešto.

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ja sam se sa mojim zamenikom, ovaj što je radio sa mnom u Dežurnoj službi, Goranom Đokićem, povremeno menjao, tako da dok sam ja bio tu, nije.

PREDSEDNIK VEĆA: Ali, da li vam on onda saopštava šta se dogodilo za vreme dok Vi niste tu, recimo?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Da, prenese mi moj pomoćnik, ali ništa mi nije preneo.

PREDSEDNIK VEĆA: On kaže da ste Vi tu bili, da su uzimali, on gleda kako ljudi uzimaju ključeve, izvode lice koje je bilo pritvoreno. Opisuje tog čoveka i tačno je opisao da ga izvode i da ga ubijaju tu, ispred policijske stanice. Ništa Vam to nije poznato?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Niti je evidentiran takav neki događaj?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne, ja koliko znam, u evidenciji da je imalo privedeno lice, moralo je odmah da bude evidentirano, potpisano.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste prvi put čuli za stradanje porodice Beriša?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ovamo, na suđenju Miloševiću, kada je bilo.

PRESEDNIK VEĆA: I za sve to vreme Vi uopšte nemate takvo neko saznanje?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Rekoste da ste čuli za stradanje porodice Beriša kad ste ovamo prešli u Kruševac, da je to bilo vezano za suđenje Miloševiću u Hagu.

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Jeste.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Pa, šta to znači, od koga ste čuli za taj događaj?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: 2001. godine, bio sam na terenu sa mojom policijskom stanicom, u Kruševcu je bio izmešten SUP Prizren, odatle smo otišli na teren prema Merdaru, tu sam nekog pitao da li se stvarno tu desio taj događaj, pošto su pominjali neki događaj da se desio.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Ne, zanima me šta ste čuli?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Da je porodica Beriša stradala u Zanatskom centru u Suvoj Reci i da je bilo 48 poginulih, ubijenih, to sam čuo.

PRESEDNIK VEĆA: Je li znate da je to 26-ti, je li vezujete za neki događaj ili nešto, kako znate da je to 26-og?

ZAMENIK TUŽIOCA: Desi se, recimo ubistvo u Suvoj Reci, šta radi Dežurna službe?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ako nas obaveste, mi smo u obavezi, samo ako nas obaveste, mi smo u obavezi da javimo linijski dalje, kolegama, istražnom sudiji, krim-tehničarima, da ih obavestimo, da obavestimo inspektore za krvne delikte, koji izlaze na uviđaj, da izvrše uviđaj.

ZAMENIK TUŽIOCA: Je li tamo na Reštanskom putu bilo mrtvih?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne, koliko ja znam, ne.

ZAMENIK TUŽIOCA: Mrtvih i Albanaca i Srba?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Pa, rekao sam Vam, ne, mislim, koliko je meni poznato.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, nađete mrtvog čoveka na ulici Suve Reke, šta je potrebno da bi ga predali porodici i da bi ga porodica sahranila, je li potreban neki dopis, neko rešenje, neka potvrda?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Pa, trebao bi istražni sudija da izađe na lice mesta, trebao bi da obavesti.

ZAMENIK TUŽIOCA: A, jeste li 25-og, 26-og, 27-og izdali neku potvrdu nekome za sahranjivanje?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne, koliko je meni poznato, ne.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jeste li 25-og i 26-og imali neki podatak da je neko povređen u nekom požaru ili oko kuće koja je gorela?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne, nisam.

ZAMENIK TUŽIOCA: Rekli ste nam malopre da znate da je tog dana poginulo 48 ljudi, da ste to saznali naknadno?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Da.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, Vas ja sada pitam: da li je ikada u Suvoj Reci bilo većeg stradanja, nego tog dana, 26-og?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Bilo je poginulih kolega, napad na kolege, civile i tako.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ne, pitam Vas: da li je nekada više od 48 ljudi stradalo u Suvoj Reci?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: U Suvoj Reci, nisam čuo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, kako je moguće da Vi, kao šef Dežurne službe, ne znate ništa o tome?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Pa, kažem Vam.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A, da li ste čuli da je opljačkana neka prodavnica na Reštanskom putu, da li znate da ima neka prodavnica na Reštanskom putu?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Imala je prodavnica, ali ne znam da li je opljačkana.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A, jeste li primetili neku promenu na tom Zanatskom centru, koji se nalazi tu, u blizini?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Ne znam kakvu.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Mislim da je nešto zapaljeno, srušeno, razbijeni prozori?

SVEDOK MILOVAN GOGIĆ: Nisam, nisam primetio.

Dan šesnaesti

12. januar 2007.

Saslušanje svedoka Gorana ĐOKIĆA

PREDSEDNIK VEĆA: Interesuju nas događaji u vreme bombardovanja. Znači, je li se sećate kada je bilo bombardovanje i čega se sećate, gde ste Vi bili i na kojim poslovima?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Ja sam bio na poslovima policajca-veziste, radio sam u policijskoj stanici Suva Reka, inače Odeljenje veze, gde sam ja inače radio, nalazilo se u prizemlju zgrade OUP-a Suva Reka.

PREDSEDNIK VEĆA: U Dežurnoj službi ste pre izbijanja sukoba?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Da, bio sam u Dežurnoj službi, pa do povlačenja sa Kosova isključivo sam se nalazio u Dežurnoj službi OUP-a Suva Reka.

PREDSEDNIK VEĆA: Koje su Vaše neposredne starešine bile?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Moje neposredne starešine bili su: načelnik Dobrivoje Vitošević, komandir Radojko Repanović, pomoćnik Nenad Jovanović i zamenik komandira bio je Dragan Borisavljević.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je on bio prisutan tog 26-og, spominjete 26-ti datum, je li to pamтите?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: 26-og Dragan Borisavljević nije bio prisutan. 26-og su bili prisutni moje starešine Dobrivoje Vitošević, komandir Radojko Repanović i Nenad Jovanović.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, 26. marta, pošto spominjete taj datum, da li ste tog dana imali neko pritvoreno lice ili prethodnog dana da li ste imali pritvoreno lice?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Pritvoreno lice ja lično i neposredno nisam video, znači, nijedno lice, jer tog dana sam, kažem pred ovim sudom, nalazio sam se u Dežurnoj i bio sam okrenut leđima, radio sam na sredstvima veze.

PRESEDNIK VEĆA: Niste ni čuli da ima?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Postojale su priče da je neko lice bilo, ne neko, nego da su neka lica privedena i da je sa tim licima, kao, to su meštanske priče, da je radio radnik Državne bezbednosti. Međutim, ja to lično i neposredno nisam video, nisam bio niti u Državnoj bezbednosti, nikada nisam otišao da vidim da li je stvarno to bilo lice privedeno, ili ta lica.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam kazuje nešto ime Abdulah Eljšani?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Gospođo sudija, lično i neposredno Eljšani Abdulaha nisam poznavao.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, u Dežurnoj službi bili ste samo Vi, bio je Gogić i ko još?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Bio je Gogić, bio je načelnik Dobrivoje Vitošević.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je vodio dnevnik događaja?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Vodio je šef smene.

PRESEDNIK VEĆA: A, ko je šef smene?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Šef smene bio je Milovan Gogić.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Ja Vas pitam: tog dana, da li ste imali prilike da vidite Slađana Čukarića, 26. marta? Da li ga uopšte vidite?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Čukarić je bio u patroli.

PRESEDNIK VEĆA: Gde vidite Čukarića?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Čukarić je prolazio pored Dežurne službe i otišao, gde je otišao, ja stvarno ga nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Znači tako, samo da je bio u prolazu?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Prošao je, gde je otišao ja stvarno ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li tog dana uopšte vidite Milorada Nišavića?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Ja mislim da je Nišavić prolazio pored Dežurne službe.

PRESEDNIK VEĆA: 26. marta da je prolazio?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Da, prolazio je, prošao je pored Dežurne, krenuo je gore ka stepenicama, samo sam video čoveka da je prošao, ali posle, gde je, kako, ja stvarno ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vidite Miroslava Petkovića tog dana?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Da, bio je Petković. Video sam ga u krugu policijske stanice.

PRESEDNIK VEĆA: Je li znate ko je Zoran Petković?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Znam, radio je na benzinskoj pumpi.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je pre njega radio na benzinskoj pumpi?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Radilo je neko lice na benzinskoj pumpi, čuo sam na osnovu meštanskih priča, ali usled jakih detonacija koje su se tada čule iz vazduha i kako je narod počeo da se kreće i da polako ide, da je to lice zatvorilo benzinsku pumpu i da je to lice otišlo kući.

PRESEDNIK VEĆA: A, kada bi to bilo, pre 26-og ili tog dana?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: 26-og je radilo lice, ali kažu da je, znači, posle toga, kada smo se dislocirali, kada smo zauzeli drugi položaj...

PRESEDNIK VEĆA: Dajte, pričajte sve što je bilo tog dana, ispričajte do kraja.

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Tog kritičnog dana, 26-og, ja sam se nalazio u Dežurnoj službi OUP-a Suva Reka. Preko sredstava veze čuo sam da je neka patrola, ne znam tačno mesto, to je znači od same policijske stanice koji vodi put Reštane-Samodraža, bila napadnuta od strane albanskih terorista i čujem preko sredstava veze da neko traži „pomoć, pomoć, pomoć, napadnuti smo, tražimo pomoć, tražimo pomoć!“ Nakon toga, njima se priključuju jedinice koje su se nalazile oko Suve Reke, ja ih lično i neposredno nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Koje pozivne znake čujete?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Koristili su se i „Čegrovi“ i „Tigrovi“ i svakojaki znaci.

PRESEDNIK VEĆA: Čujete na onim drugim kanalima, onoj drugoj vezi, kažete, čujete „Čegrovi“, „Tigrovi“.

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Da, na onim drugim vezama, čujem neki pominju da se traži pomoć, da idu tim policajcima da pruže pomoć.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, nastavite. Dalje šta se dešava?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Nakon toga, neko spominje „imamo poginulih, imamo ranjenih“, i neko preko sredstava veze, ja opet kažem, neko, jer ne znam ko je, neko kaže da vidi leševe, ja ne znam ni kakvi su, ni šta su, da li su naši poginuli ili je neko drugi poginuo. Ja lično i neposredno nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Pričajte o tom danu, 26-om, „imamo poginulih, ranjenih“... Šta se dalje dešava tog dana, po sećanju, šta je bilo dalje?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: 26-og kreće se, znači, puca se na sve strane, poginuli, ranjeni, to je, bila je kažu, učestvovala su neke jedinice, Posebne jedinice, da su išli u pružanje pomoći, bio je, neki kažu da je bio neki komandant, neki Mitrović. Ja tog čoveka lično i neposredno niti sam video, niti znam kako taj čovek izgleda.

PRESEDNIK VEĆA: Rekli ste da je usledila posle akcija Posebne jedinice policije, je li tako?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Otkuda znate da je usledila akcija?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Čuo sam na osnovu meštanskih priča, kažu da je bila akcija, da je bio neki komandant, neki, ali ja stvarno ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Ovo što ste rekli, „početkom akcije video sam komandanta Mitrovića kada je dolazio“, šta to znači? Jeste li ga videli ili niste ga videli?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Ja sam, kažem Vam, video lice za koje sam čuo, pričalo se da je stvarno taj komandant, video sam da je lice dolazilo.

PRESEDNIK VEĆA: I odlazi na prvi sprat?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Video sam čoveka kada je zakoračio, nosio je pištolj, nosio je kačket i uporno kažem i pred ovim sudom, nosio je šarenu uniformu. Šta se tamo desilo, na tom prvom spratu, da li je on sa načelnikom razgovarao, da li je on pio kafu ili vodio neki razgovor, taj koji je bio, ja lično nisam prisustvovao, jer sam se nalazio u Dežurnoj službi.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, šta se dalje dešava?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Čuo sam preko sredstava veze i ovo što kažem da neko javlja da ima poginulih i neko spominje neke leševe, ja lično nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: I kako Vi čujete, šta javljaju za Zanatski centar?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Neko javlja, kaže, evo vidi leševe, leševe neko spominje, ali ne znam ko mi javlja, niko se ne predstavlja na sredstvima veze. Samo kaže neki leševi, ali koji su i kakvi su, ja stvarno...

PRESEDNIK VEĆA: I šta Vi radite, šta preduzimate? Da li Vi sa nekim kontaktirate? Da li nekog obaveštavate?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Kako, da li obaveštavam? Radio-vezu pratio je komandir, pratili su i ostali.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je Gogić bio prisutan?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Milovan Gogić, da. Gogić je bio.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi vidite Velibora Veljkovića tu?

SVEDOK GORAN ĐOKIĆ: Velibor Veljković je dolazio.

Dan sedamnaesti

1. februar 2007.

Svedok ĐORĐEVIĆ optužio Čukarića za ubistvo Eljšanija

Svedok **Novica Đorđević** rekao je na današnjem pretresu da je opt. Slađan Čukarić ubio Abdulaha Eljšanija.

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: rođen sam 28.11.1963. godine u Suvoj Reci, elektrotehničar. Bio sam angažovan u policiji kao rezervni policajac. Tog dana sam bio na zvoniku crkve Svetog Petra i Pavla. Gospodin Nenad Jovanović, Milojević Nebojša i Fatić Milovan imali smo naređenje da osmatramo deo koji zahvata naš pogled u pravcu Autobuske stanice.

PREDSEDNIK VEĆA: U koje vreme Vi odlazite na zvonik? S kim odlazite na zvonik?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Na zvoniku ujutro, ja mislim da je bilo osam ili devet sati, ja, Milojević Nebojša i Fatić Milovan.

PREDSEDNIK VEĆA: Odlazite 25-og i koliko vremena provodite na zvoniku, jel' ceo dan?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ceo dan smo tamo bili.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta ste od oružja imali?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Automatsku pušku i pištolj.

PREDSEDNIK VEĆA: 26. marta Vi ste i dalje na zvoniku sa Nebojšom i sa Fatićem? E, sad nam ispričajte o tom događaju sve što znate?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Negde, ne znam sad tačno koliko je sati bilo pre podne, pre 12 je bilo sigurno, otišao je Milojević da uzme sendviče u stanicu policije. Milovan Fatić je pre toga otišao ne znam gde, jer ga više nisam viđao, a Milojević je došao i doneo sendviče za mene, njega i za Fatića i rekao mi je da će osoba koja je bila u stanici policije da ga izvedu, da ga izvedu iz stanice policije. Kasnije se ispostavilo da je to tačno.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' kaže koga da izvede? Jel' rekao koga će izvesti?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Osobu koja je bila tu. Nije rekao ime. Ispostavilo se da je to tačno, izveo ga je, ja sam ga znao kao „Jajce“, taj policajac.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko bi to bio, jel' znate kako se zove?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Čukarić Slađan. Izveo ga je do kuće u kojoj je ranije bio OEBS, to je kuća Nedžata Beriše i tu ga je ubio.

PREDSEDNIK VEĆA: Nikoga ne vidite još tu okolo?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Posle toga su došli troje u civilu i pojavljuju

se Petković Miroslav i Tanović, ne znam kako se zove, pokojni. Ta trojica izlaze iz auta i odlaze u kuću porodice Beriša, ja mislim da je to kuća Vesela ili Bujara, ne znam tačno.

PRESEDNIK VEĆA: Kako dolaze ta trojica?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ja mislim da je bio neki džip ili..., ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' možete da opišete u čemu, kako su bili obučeni?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: U civilu.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' su bili naoružani?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Jesu. Mislim da su imali „škorpione“. Njih trojica odlaze do kuće gore i nakon izvesnog vremena izlaze iz te kuće, ne znam tačno koliko njih, ali ja mislim da je bilo jedno 15-tak osoba, muškaraca, žene, i mislim da je bilo dva deteta, nemojte mi verovati to. U tom prolazu koji spaja kuću dr Agrona Beriše i Nedžata postoji prolaz gde dolaze ta lica.

PRESEDNIK VEĆA: Koja lica, ta trojica?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Civili ovi iz porodice Beriša i ova tri policajca stoje ispred te kuće.

PRESEDNIK VEĆA: Tri policajca. Koja?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Tanović, Petković i „Jajce“. Hteli su, valjda, da odvoje muškarce od žena, žene i decu pustili. Iza kuće su odvojili muškarce. Međutim, kada je prva žena izašla na put, videla je mrtvu osobu što je pre toga ubijena, počela je da vrišti.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' on tačno ispred kuće Nedžata Beriše ubijen?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ispred kuće. Počela je da vrišti, u toj panici počeli su da beže muškarci i žene i tad se čula pucnjava i video sam kako su padali pogošeni, ubijeni.

PRESEDNIK VEĆA: Šta se dalje dešava? Koliko je tu ljudi koji su bežali?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ja mislim da je oko 15-tak. Svi, svi su bili u civilu. Jedna žena i jedan muškarac pali su ispred ovih perona ovde.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' možete neki opis da nam date?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Pa mlađi, ja mislim da su bili muž i žena. Muškarac je pao i žena pored njega, i rukom ga je kasnije za nekih možda minut, uhvatila za ruku i počela da vuče polako. Ustali su i krenuli su ka Zanatskom centru. U tom trenutku pojavljuje se Miki i Tanović ispred Autobuske stanice i njih dvoje ulaze u Zanatski centar. Više nisam imao pogled, i da pratim šta se dešavalo u Zanatskom centru, ne vidi se sa zvonika.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta se dalje dešava?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Čula se pucnjava kao i svakog dana, a ono što se dešavalo u Zanatskom centru, ja to nisam mogao da vidim, jer nije postojao vidik.

PREDSEDNIK VEĆA: Ispričajte nam sve kako se odvijalo?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Kad je počela pucnjava nakon par minuta, ja i Nebojša čučnuli smo dole da ne bi metak krenuo ka nama, jer otvoren prostor je bio, mogao je da nas pogodi.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa ko je pucao u vašem pravcu?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Trojica koja su bila u civilu. Ne u našem pravcu, nego su pucali tamo na civile, sagli smo se dole da ne bi slučajno neki metak zalutao i kod nas.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, to osim što ste videli tu trojicu da su bili u civilu i da su došli do kuće?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Da to su bili Tanović, Miki. Nisu ulazili u kuću, nego ispred kuće su došli. Jedan od njih je na vrata zakucao, nešto je porazgovarao sa njima i stoji iza njih napolju, izašli su napolje i krenuli su, odvajali su muškarce od žena, muškarci su stali iza zida tamo, nisam video.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' ste videli ko je pucao tu?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: To je bilo iza kuće.

PREDSEDNIK VEĆA: To bi bilo u koje vreme, to sve, ta dešavanja?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Posle 12.

PREDSEDNIK VEĆA: I koliko bi, po Vašem, to trajalo?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Pa nekih 10-tak minuta, porazgovarali tu.

PRESEDNIK VEĆA: Dalje šta se dešava?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Posle toga nisam ni video civile koji su ležali na zemlji. Nakon možda nekih pola sata ili sat vremena, na benzinsku pumpu je radio Zoran Petković, nije bio u uniformi.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' ste komentarisali šta se to događa, kako odjednom vidite civile, ljude? O čemu ste pričali?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Normalno, šta se dešava.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' pokušavate da stupite u kontakt sa nekim vašima iz stanice, da neko odlazi da pita?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ne, ja nisam. Milojević je otišao kući i više se nije vraćao.

PRESEDNIK VEĆA: A sutradan kad ste, pošto kažete zamenjeni ste 27-og,?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Sutradan smo čuli.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, Veljković Velibora poznajete?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Da. On je radio kao aktivni policajac i on nas je isplaćivao, davao nam je novac za tople obroke i više ga znam kao blagajnika, tako ga najbolje znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste ga tog dana videli, 26. marta?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ja mislim da je bio u stanici policije, on je tu spavao, u stanici policije je spavao.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste uopšte videli svedoka „A“?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ne, nisam ga video, jer posle to kad se desilo sve, toliko sam bio uzbuđen i ne znam, verujte mi, ja sam zaboravio i ono što sam video, verujte mi, toliko mi je bilo teško i nikad u životu nisam doživeo to što sam video.

PRESEDNIK VEĆA: Kako ste rekli da se zvao? Kako kažete ovo prитvoreno lice za koje Vam je Nebojša rekao da će ga izvesti?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ja mislim da sam ga znao i mislim da se zvao Abdulah Eljšani.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' ste ga poznavali lično?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Jesam, ja mislim da se tako zvao.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste vi ulazili u zgradu policijske stanice, možda prethodnog dana ili...?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Jesam.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa jel' ste ga videli?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Jesam.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako ga vidite?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Da, u stanici policije bio je pored zida naslonjen.

PREDSEDNIK VEĆA: Mi ovde imamo iskaze opt. Miroslava Petkovića i drugih koji su bili saslušani. Kažu da uopšte nisu imali prитvoreno lice.

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Moguće. Ja sam ga video.

PREDSEDNIK VEĆA: Na hodniku ste ga videli?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Da. Njega sam video, on je ubijen.

PREDSEDNIK VEĆA: I vidite Agrona Berišu da izlazi sa porodicom?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Da, ulazi u auto.

PREDSEDNIK VEĆA: Čija kola?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: U njegov auto, ulazi u auto i kreću put Prizrena i niko im ništa nije uradio, niti ih je dirao.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa, kad bi to bilo, u koje vreme je to?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Nakon sat vremena.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, kad se sve to završilo?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Kad se završilo, nakon sat vremena oni su otišli do kuće, i Gogić i Papić.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi ko je Boban Vuksanović?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Boban Vuksanović je moj rođak, doktor je i njega ste mogli da vidite naviše, on je bio sve i svašta.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' on i neki autoritet, jel' mogao da naredi nešto?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Najveći autoritet, više se on slušao nego predsednik države, da kažem tako.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' on mogao nešto da naredi policiji?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Najverovatnije da je mogao, imao je veliki autoritet.

PRESEDNIK VEĆA: Tog 26. marta, u kom momentu Vi vidite Bobana Vuksanovića i gde ga vidite?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Kasnije, kad se to završilo, on je pored benzinske pumpe kod Opštine, tu je svakog dana bio u radu.

PRESEDNIK VEĆA: Veljković Velibor kada je saslušan on je sasvim drugačije nama opisao, on jedini kaže da je bilo neko pritvoreno lice. On to malo drugačije objašnjava. Vi kažete da je to pritvoreno lice „Jajce“ dovelo, Čukarić Slađan?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Nije ga doveo, odveo.

PRESEDNIK VEĆA: Odveo do kuće Nedžata Beriše, a Veljković Velibor kaže da je on ubijen, to lice pritvoreno, u dvorištu policijske stanice?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Nije tačno, to mogu da tvrdim.

PRESEDNIK VEĆA: Ja govorim o Veljkoviću koji kaže da ide iza i da skuplja leševe. Da li Vi vidite Veljkovića ili bilo koga da skuplja leševe?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ne, sigurno. Kad je Posebna jedinica policije išla nije se desilo ubistvo, posle toga se desilo ubistvo, kako je mogao da skuplja leševe.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi ko je u Dežurnoj službi radio tog dana 26-og, jel' znate?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Gogić.

PRESEDNIK VEĆA: Pa kako znate da je Gogić bio tad, tog dana 26-og?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Zato što ja mislim da je Arizanović bio na terenu, Veljković je isto bio na terenu, video sam Gogića kad je išao kod Agrona Beriše, ja sam to rekao.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa čekajte, otkud sad on tu kod Agrona Beriše, ako je on u Dežurnoj službi? Pa šta će on sad tu, ipak je dežuran?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Najverovatnije neko mu je naredio da ode tamo da kaže Agronu da ide u Prizren.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je mogao da mu naredi?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Pa jedino komandir ili načelnik, drugi ne može.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste poznavali porodicu Beriša? Jel' ste znali tačno čija koja je kuća?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Jesam

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste uopšte čuli za ovaj događaj, za stradanje porodice Beriša?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Sutradan odmah.

PREDSEDNIK VEĆA: Od koga čujete?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Svakog, svi su znali

PREDSEDNIK VEĆA: A od strane policije? Među vama jel' se pričalo nešto?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Retko.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa otkud znate da znaju?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Pa znali su, svi su znali.

ADV. TODOROVIĆ DRAGOLJUB: Ovaj Eljšani, da li je bio vezan dok je stajao uza zid?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Nije

ADV. TODOROVIĆ DRAGOLJUB: Svedok je rekao da ga poznaje, pa da li zna da li je bio pripadnik OVK?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ne znam da li je bio.

NATAŠA KANDIĆ: Rekli ste da ste istog dana kada je neko odveo Jašara sa benzinske pumpe, i da ste uveče saznali da je Jašar ubijen. Od koga?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Kazaću Vam iskreno: Jašarova porodica pitala je moju majku „gde mi je Jašar?“. Moja majka je rekla da ne zna. Znači, sa

sigurnošću tvrdim da je cela Suva Reka znala i poznavala Jašara jer je bio radnik benzinske pumpe i svi su znali da je ubijen.

NATAŠA KANDIĆ: Kad onda saznajete, ko vam kaže?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Zato što ovi koji su tovarili te leševe, oni su prepoznali Jašara i pričali su da je ubijen.

NATAŠA KANDIĆ: A kad ih Vi vidite tog dana, ove koji tovore leševe?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Sutradan.

NATAŠA KANDIĆ: Ne, rekli ste nam da ste tog dana saznali uveče da je Jašar ubijen? Molim Vas, recite nam s kim ste Vi o tome razgovarali u porodici, susedstvu?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: S mojom majkom, sa bratom, s rođacima.

PRESEDNIK VEĆA: Otkud Vi znate da su sad svi znali, to je sad pitanje.

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: To se pričalo, pričalo se.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Ko Vam je rekao da se ja zovem Čukarić Slađan? Gospodine Đorđević, kad smo se ja i ti upoznali i na koji način smo se ja i ti upoznali, objasni ovom sudskom veću. I ko je bio prisutan kada smo se ja i ti upoznawali?

PRESEDNIK VEĆA: Ovamo gledajte, molim Vas.

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Znam kada je došao iz Orahovca, policajac je bio. Ja sam bio u rezervnom sastavu, upoznali smo se.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' se sećate kako ste se upoznali?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ne znam, ne sećam se ko je bio tu pored mene, šta ja znam.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: U ovim izjavama do sada gde ste davali, uvek ste govorili da me znate kao „Jajce“?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Da.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Koliko puta si ti razgovarao sa braćom Nišavić vezano za ovaj događaj?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Ne znam, par puta.

PREDSEDNIK VEĆA: Izvolite, Petković. Jel' znate ko je to? Ko?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Petković Miroslav, moj školski drug.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Tačno, školski drugovi, nekadašnji. Gospodine Đorđeviću, izjavili ste kada su trojica pripadnika u civilu izašli iz kombija, iz džipa, da su se priključili nama trojici, meni, Tanoviću i Čukariću, da smo bili zajedno i da smo otvorili vatru na civile?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Da.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Kako je moguće da tom prilikom niste videli i lice „A“ koji je tom prilikom bio sa nama?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Stvarno nisam.

REŠENJE

Vrši se suočenje između optuženog Čukarić Slađana i svedoka Đorđević Novice na okolnosti razlike u iskazima i na okolnosti da li je optužen Čukarić kritičnog događaja bio prisutan na licu mesta.

PREDSEDNIK VEĆA: Okrenite se jedan prema drugome, pogledajte se u oči. Jeste videli Vi gospodina ovde Čukarića?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Jesam, video sam ga.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' on bio u toj grupi?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Jeste.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' on ubio Abdulah Eljšanija?

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Jeste.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste. Čuli ste. Šta Vi kažete? Odgovorite i gledajte ga u oči.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Odgovori mi na ovo pitanje, kad smo se ja i ti...?

PREDSEDNIK VEĆA: Ne pitanje, suočenje je, molim Vas. Da Vas upozorim, ispričajte mu, Vi kažete, on kaže da je bio.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine, ja ću se zakleti ovde i u tvojim očima gledati.

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: I ja ću da gledam.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Dozvoli da ja kažem.

PRESEDNIK VEĆA: Pridite bliže mikrofону, gospodine Đorđeviću.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Odgovorno tvrdim da Vas prvi put danas vidim i odgovorno tvrdim da lažete. Odgovorno tvrdim ovde da ste podmićeni i potplaćeni i pod pritiskom, znaš od koga, braću Nišavića.

SVEDOK NOVICA ĐORĐEVIĆ: Nije istina.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: To ti ja govorim, a u toku suočenja tebe i braće Nišavića ta će istina isplivati.

Konstatuje se da je svako ostao pri svom iskazu.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, gospodine Đorđeviću, završili smo.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: A to se vidi iz aviona da lažete, sram Vas bilo.

Glavni pretres odlaže se za 05. februar 2007. godine sa početkom u 09,30 časova.

Dan osamnaesti

5. februar 2007.

POPOVIĆ: Za novac pričali svašta o zločinu!

U nastavku glavnog pretresa sudskog procesa „Suva Reka“, svedok **Anđelko Popović** rekao je da ne zna ništa o zločinu, ali da su ljudi za novac svašta pričali.

PRESEDNIK VEĆA: Vi znate događaj koji nas interesuje. U vreme bombardovanja gde ste bili, u kom svojstvu ste bili zaposleni?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: U rezervnom sastavu OUP-a Suva Reka.

PRESEDNIK VEĆA: Koje ste imali obaveze i zadatke od 24. marta 1999. godine?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Ne sećam se stvarno, valjda sam bio negde tu na nekom položaju u Suvoj Reci, a od 25. marta, od pet časova ili šest ujutru

krenuo sam na jednom terenu, selo Topličane. Tu je krenulo, ako se ne varam, tri odeljenja, nas negde otprilike 24 policajaca, i tu smo ostali sedam do deset dana. Tu smo držali položaje, u tom prvom odeljenju.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi: a ko vas je uputio na taj položaj?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Pa na položaj komandir voda je valjda pravio raspored nas koji smo bili mobilisani u tom rezervnom sastavu. Nenad Jovanović.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste imali neki poziv, u tom smislu kako treba posebno obezbediti stanicu policijsku?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Ne, imali smo raspored, 24-og dobili smo raspored da treba da budemo ispred OUP-a.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, to bi bilo 25-og ujutro ste bili?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Da, 25-og ujutro.

PRESEDNIK VEĆA: I ko sve dolazi sa Vama ispred OUP-a.

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Tu je bio Milojević Ratimir, Timotijević, Antić Nebojša, Gogić Milosav, Gogić Milisav, Janković Krunislav, ako se ne varam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste videli komandira ili pomoćnika?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Ja mislim da su bili tog jutra i oni u krugu.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, da li je bilo uopšte u Suvoj Reci, u okolini, na Reštanskom putu, nekih policijskih akcija?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Poznato mi je eto, po priči, lično nit' sam prisustvovao, niti znam za, niti sam video.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam nešto kazuje ime Eljšani Abdulah?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Pa ja znam Eljšani Abdula, dosta znam iz Suve Reke. Ja znam bar tri Eljašani Abdula.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste čuli da je tih dana nastradao neki Eljšani?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Ne, nisam.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi ko je na benzinskoj pumpi radio?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Na benzijskoj pumpi, Jašar Beriša.

PRESEDNIK VEĆA: A jeste li čuli nešto, šta se dogodilo sa njim, kad ste došli u Suvu Reku?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, da li ste Vi uopšte čuli i kada ste čuli za stradanje porodica Beriša?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Čuo sam posle dolaska tog sa terena.

PRESEDNIK VEĆA: Šta ste čuli?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Pa šta sam čuo, desilo se par ubistava, poubijano, ali stvarno, nije me interesovalo.

PRESEDNIK VEĆA: Pa kako može da Vas ne interesuje, živeli ste u toj Suvoj Reci.

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: S njim sam se družio. Pa smo se sutra preko nišana gledali i pucali jedan u drugoga.

PRESEDNIK VEĆA: Pa jeste li konkretno pucali, kako kažete, jedan u drugoga iz tih kuća u samom reonu?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Ne iz tih kuća.

PRESEDNIK VEĆA: Pa kako onda?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Pa kako? Bilo je, na primer, gde su oni, na primer, napadali nas, na desetak položaja bili smo u selo Movljane, oni su pucali na nas, 24 sata pucaju na nas.

PRESEDNIK VEĆA: Koji su to oni?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Pa, ti, na primer, ti iz Suve Reke i ti berišanci, poznati teroristi. Naim Beriša berišanac i još par njih.

PRESEDNIK VEĆA: A dok ste bili u Suvoj Reci, jel' bilo pucanja iz tih kuća porodica Beriša na vas, na policijsku stanicu?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Kad sam bio u policiji i držali smo položaj oko policije nije se desilo da je bilo pucanja. Ali sam čuo da je bilo dejstva i na policijsku stanicu kad smo mi bili na terenu u Topličane i Reštane

PREDSEDNIK VEĆA: Pa ko bi to bio konkretno? Ko je to pucao iz tih kuća?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Konkretno ja ne znam stvarno ko je pucao.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa valjda su bile neke akcije?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Na primer, na petsto metara od stanice policije bili su njihovi položaji, mi smo ih vidali, oni se šetaju gore sa maskirnim crnim uniformama.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa jel' stradao neko uopšte osim ovog što ste rekli, ovog čoveka da Vam je na rukama preminuo?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Kako nije nastradao! Pa nastradao je Pešić i Stevanović i policajci iz Srbije, stradalo je kol'ko, desetak policajaca samo u Suvoj Reci.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako kažete, par ubistava ste čuli. Šta ste konkretno čuli za porodicu Beriša ko je to stradao, jel to?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Ne znam stvarno ko je stradao.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa jel' moguće da ste čuli par ljudi?

SVEDOK ANĐELKO POPOVIĆ: Pa ne, preko sredstava javnih informisanja čitao sam.

Dan devetnaesti

6. februar 2007.

ĐURIČIĆ: Nisam znao za ubistvo porodice Beriša

PREDSEDNIK VEĆA: Interesuje me period u vreme bombardovanja, od 24. marta 1999. godine gde ste bili, na kojim poslovima i zadacima.

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Ja sam bio **načelnik Odeljenja policije**, to je jedna organizaciona jedinica Ministarstva, koja se bavila funkcionisanjem policije na području Sekretarijata.

PRESEDNIK VEĆA: U okviru Sekretarijata Prizren bilo je više OUP-a, jel tako? Ko je bio načelnik SUP-a Prizren?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Miloš Vojinović.

PRESEDNIK VEĆA: Koja su Vaša konkretno bila zaduženja u vreme objavljivanja ratnog stanja.

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Da pratim preostali deo policije, koji je ostao sa zadatkom da štiti svoje objekte i taj broj mali Srba, koji je bio na ugroženim mestima.

PRESEDNIK VEĆA: Kako ste to sprovodili?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Stražom, patrolama, punktovi, sprečavanje eventualno nadiranja terorista, pošto je preko 70% teritorija bilo pod kontrolom tzv. „Oslobodilačke vojske“.

PRESEDNIK VEĆA: Imali ste redovne sastanke? To su jutarnji sastanci? S kim ste imali te sastanke, te redovne sastanke?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: To je kolegijum, znači načelnici svih organizacionih jedinica, plus jedinica koja je upućena na ispomoć u Prizrenu.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je predstavnik?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Niški odred.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je kao predstavnik dolazio na te sastanke?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Dolazio je komandant njihov Mitrović, eventualno zamenik, kad je bio tu.

PRESEDNIK VEĆA: A posle bombardovanja, svakodnevni ti kontakti, sastanci?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Nije bilo svakodnevno, ali su oni javljali povremeno, znači, kad su imali prilike, pre odlaska na teren.

PRESEDNIK VEĆA: I kako su se odvijali ti sastanci pre bombardovanja?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Svaki starešina iznosi kakvih saznanja ima vezano sa tim terorističkim aktivnostima i onda se sačinjavao plan postupanja i postupalo se po planu.

PRESEDNIK VEĆA: Ko sačinjava taj plan?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Pa, sačinjava onaj koji dobije naredbu od načelnika Sekretarijata, mada, znači, u vreme rata planovi nisu sačinjavani u Sekretarijatu.

PRESEDNIK VEĆA: Gde su sačinjavani?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: To je ta zajednička komanda, koja je bila u Prištini.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' to taj štab koji se nalazi u Prištini?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Štab, ali to je sa vojskom gde su zajedno sačinjavali te planove.

PRESEDNIK VEĆA: I ko je išao u štab?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Išli su komandanti odreda, svi komandanti odreda.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi išli u štab? Da li je išao načelnik Vaš?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Ne sećam se da je išao, možda je jednom bio, ali to je, ako je to bilo u početku, jer su i naše jedinice trebale da se potčine vojsci.

PRESEDNIK VEĆA: Kad je došlo do tog potčinjavanja?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Verujte, brzo, odmah u početku bombardovanja.

PRESEDNIK VEĆA: U vreme ratnog stanja kako Vi primete naredbe, zadatke? Ko vam izdaje te zadatke?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Nama se zadaci izdaju iz štaba.

PRESEDNIK VEĆA: Pa zato Vas pitam kako je to funkcionisalo?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Izdaju se zadaci iz štaba, ali se oni izdaju na osnovu naše procene i našeg plana da li se prihvata ili ne prihvata.

PRESEDNIK VEĆA: Tog 24-og u večernjim satima, s kim odlazite tako u kasarnu?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Ne znam ko je bio od mojih starešina, bilo je nekoliko nas.

PRESEDNIK VEĆA: Ispričajte šta zatičete. Odlazite tamo do kasarne, kakvo stanje zatičete?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Zatičemo haos, znači zgrada već i gori, tako smo ušli u zgradu, pretražili.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' Vi vidite tog povrednog?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Dvojicu smo videli. Ovaj što je stradao, rezervista, ne mogu da se setim imena, i ovaj što se izvukao, on je prošao maltene skoro bez povreda.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Gde se Vi nalazite sledećeg dana?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Ne znam. U svom, na svom komandnom mestu.

PRESEDNIK VEĆA: Jel imate neki sastanak povodom toga? Ljudi su nastradali, imate povredene?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Pa dobro, tu se organizuje sastanak, to jedino može da se konstatuje i da se to napiše i dostavi Ministarstvu. Prvo štabu u Prištini i Ministarstvu unutrašnjih poslova.

PRESEDNIK VEĆA: Pa jel' se Vi uopšte čujete sa komandantom Mitrovićem?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Pa, viđali smo ga, ali sad ja ne mogu da kažem da sam ga vid'o tog trenutka, najčešće ga ujutru viđam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se sećate uopšte tih dana da ste videli komandanta Mitrovića?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Pa sigurno da sam video.

PRESEDNIK VEĆA: Interesuje me sada vezano za Suvu Reku: da li ste čuli, da li Vam je javljeno da li su bile neke oružane aktivnosti u Suvoj Reci, okolini Suve Reke, da li ste imali takve izveštaje?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Izveštaje nismo imali da su bili u Suvoj Reci, niti je takav plan krenuo od Sekretarijata za akciju u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete, bilo je tih aktivnosti. Da li je bilo ubijenih, šta ste uopšte preduzimali povodom tih aktivnosti borbenih dejstava OVK? Da li Vam je javljeno da li je bilo u Suvoj Reci nekih žrtava?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: U Suvoj Reci žrtava je bilo, samo što sam na televiziji vid'o, mi lokalni nismo o tome imali nekakvo obaveštenje.

PRESEDNIK VEĆA: Čekajte, ako je bilo dejstava od strane OVK, pa jel' bilo uopšte žrtava tih dana? Da li ste obavešteni da li je bila neka akcija policijska od strane Posebne jedinice policije?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Mi ne dobijamo ni taj plan, kao SUP ne dobija plan aktivnosti Posebnih jedinica. Oni dobiju u Prištini i SUP Prizrena je taj koji im pruža logistiku.

PRESEDNIK VEĆA: Čekajte, ako načelnik prisustvuje sastancima u štabu, ako prisustvuje, znači on ima saznanja koji su sve to zadaci?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Nije prisustvovao načelnik. Štabu u Prištini ne prisustvuje načelnik.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, Vi o kom štabu sad govorite? O štabu u Prizrenu?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Sad kad Vam kažem da ne znam akcije jer je to plan štaba Priština, združenog štaba vojske i policije, mi smo obavešteni samo kad krene i ako im treba logistika.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ste Vi čuli uopšte o stradanju porodice Beriša?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Na televiziji. Miloševića kad su sudili, tad sam čuo onu ženu da priča.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' bilo uopšte nekih žrtava u Suvoj Reci i šta se preduzima? Da li je dolazila neka uviđajna ekipa?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Ako je Repanović zvao uviđajnu ekipu, onda treba videti sa njim. Znači, nije išao preko mene. Preko mene nije tražio, nije rečeno da je bilo bilo čega, niti je traženo.

PRESEDNIK VEĆA: Ja bih Vam predočila, ovde je gospodin Mitrović, kada je davao svoju odbranu, rekao je da je direktno vodio razgovor putem radio stanice sa Vukobrat Milošem, zamenikom načelnika SUP-a Prizren i Đuričić Mikijem, načelnikom policije iz Prizrena, i kaže da je pogođen objekat, vezano za kasarnu, i pogođen je objekat „Čegar 3/1“, tako se zove „Čegar 3“, takav je pozivni znak koji je imao pomoćnik Milojević Nenad.

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Pa onda objašnjava preko radio-veze. On govori o tome, a Vi se ne sećate uopšte?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Pa ne sećam se ko je javio, eto on.

PRESEDNIK VEĆA: On kaže da je direktno sa Vama razgovarao.

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Moguće.

PRESEDNIK VEĆA: Pazite, to je ipak prvi slučaj koji ste imali. Jel' tako, bombardovanje i sve?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Ma posle 9 godina i šta sam sve doživeo, ko se seti, svaka mu čast. Ko ostane normalan, ko prođe i kao Mitrović i kao ovi drugi, svaka mu čast što je živ.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Petronijeviću, sve vreme ja Vas posmatram, Vi se nešto smežete. Nedopustivo je ovakvo ponašanje.

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Tako je, sudija. Ja se izvinjavam što sam se smejaio, a takođe je nedopustivo ponašanje, ja sam četiri puta tražio reč i Vi mi ne dajete. Ja hoću da stavim primedbu.

PRESEDNIK VEĆA: Jesu Vas nešto informisali, jesu pričali da li je bilo nekog dešavanja tih dana ili ne? Da li ste videli neke zapaljene kuće?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Da, video sam na početku, gore na ulazu u selo, tu sam video nekoliko zapaljenih kuća.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste pitali, vezano za te kuće, ko ih je zapalio?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Nisam. Mada treba da znaju ljudi da kada je Suva Reka bila blokirana, oni su imali nameru da isceniraju neku našu aktivnost kako bi već krenuli u to njihovo izbeglištvo. Ali iz vrha, iako su nas blokirali i došli do stanice, nije dozvoljeno da se preduzme od strane policije nikakva radnja, jer oni su već bili pripremili kofere da krenu da izazovu NATO bombardovanje.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bilo iseljavanja iz Suve Reke? Da li su se Albanci iseljavali i ako jesu, kad su počeli?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Danom bombardovanja sve je krenulo. Ne samo Suva Reka, nego čitavo Kosovo i Metohija, jer više nikome nije bilo sigurno.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste pokušali da ih zadržite?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Jesam, žao mi je što nisam opisao, ja lično sa načelnikom sam bio, a imalo je i koje sam zadržao, pa sam vratio tu Prizrence poznanike, jer on ne zna ni zašto je krenuo.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Da li ste čuli za sahranjivanje lica sa područja Suve Reke?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Prvih dana pre toga bilo je sukoba, ubijeno je baš tih glavnih, pošto smo im našli radio-stanice, pa smo ih sahranili i oni su ih u toku noći otkopali i odneli, tu odmah u Suvu Reku, sahranjeni na muslimansko groblje.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li je poznato da je neki helikopter preveo ranjenike iz Prizrena?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Ne, helikopter nije. U nekoliko navrata je dolazio vojni helikopter za svoje ljude.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Kako ne? Mislite da nije uopšte bio helihopter?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Ne, nije

PRESEDNIK VEĆA: Da zbrine povređene, nije bio?

SVEDOK MILAN ĐURIČIĆ: Ne.

Izjava punomoćnika oštećenih

ADV. Dragoljub TODOROVIĆ, punomoćnik oštećenih, posle današnjeg pretersa dao je izjavu za medije i tim povodom zahtevao da se **optužnica proširi.**

„Svedok Đuričić nije, dakle, dao alibi optuženima. On je izneo neke konstatacije koje su u suprotnosti sa nekim drugim dokazima u spisima. Izuzetno sam zadovoljan dosadašnjim tokom suđenja: imamo svedoke Veljkovića i Đorđevića koji potvrđuju navode optužnice, s tim što imamo i izjave, zamenika okrivljenih zamenika komandira Jovanovića i Miroslava Petrovića. Optužnica svakako treba da se proširi. Imajući, međutim, u vidu praksu Tužilaštva, biću zadovoljan da se i proces protiv dosad optuženih okonča“, rekao je novinaru „Danasa“ ADV. Dragoljub Todorović, zastupnik članova porodica žrtava.

Dan dvadesti

7. februar 2007.

Saslušanje svedoka VOJINOVIĆ Miloša

SVEDOK VOJINOVIĆ MILOŠ: Tačno 11. januara 1999. godine, rešenjem Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije upućen sam da obavljam poslove i zadatke načelnika Sekretarijata unutrašnjih poslova u Prizrenu i tada sam i otišao.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, od bombardovanja, da li ste imali značajniju neku informaciju, neko obaveštenje da se dešavalo nešto u Suvoj Reci, od načelnika OUP-a Suva Reka? Da li je bilo nekih dešavanja, nekih žrtava?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Reći ću Vam. Što se tiče Suve Reke, od bombardovanja, jedino za mene jedna zastrašujuća situacija je bila, ja tada i nisam bio, čini mi, se u Prizrenu, ali znam da mi je javljeno, poginuo nam je, da li direktor ili doktor Doma zdravlja, poginuo nam je sudija, cela ekipa koja je išla na uviđaj i zajedno sa policijskim...

PRESEDNIK VEĆA: Da li su Vas obavestavali da su bila dejstva OVK okolo, recimo, u okolini Suve Reke, na putu Reštane, da su bile neke žrtve, da li ste imali takvu neku obavest?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Gledajte, ja sam bio dole na terenu, pucnjava od ujutru do uveče, što od NATO snaga, što u tim borbama. Čini mi se da sam jednom, ali to je bilo pre bombardovanja, na tom Reštanskom putu, jer je taj Reštanski put bio veoma rizičan za patrole koje su pokušavale da obezbede prohodnost. To je put Suva Reka-Orahovac, tu nam je komandant poginuo, Arandelović, tu negde.

PRESEDNIK VEĆA: Koji je to komandant, čega?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Komandant Odreda 1. Bila su, dakle dva odreda PJP iz Niša, mi smo ih zvali „Niški“. Jednim je komandovao komandant Mitrović, a drugim je komandovao komandant Arandelović, i jedan je operativni, znači kretao se, to je ovaj komandanta Mitrovića.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi imali neku saradnju sa Arandelovićem, sa komandantom?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Pa jesam, jesam. To jutro pre nego što je poginuo, navratio je kod mene, popio kafu, otišao i kroz 40 minuta su javili da je poginuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, da li ste uopšte čuli, da li Vam je javljeno iz OUP-a Suva Reka da je pronađen neki lokator u Suvoj Reci?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Javljeno mi je sto puta da su pronađeni lokatori na području SUP-a Prizren.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste i kada čuli za stradanje porodice Beriša u Suvoj Reci?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Za stradanje porodice Beriša najpre sam nešto čuo, mislim da je počelo suđenje u Hagu i tako dalje. Međutim, da Vam kažem pošteno, ništa posebno ja tu nisam razumeo, niti sam se interesovao da razumem, sve do momenta kada se kroz SUP, kroz MUP, tako da kažem, jer sam ja radio još uvek, pronela vest da je komandant Mitrović lišen slobode. Dakle, tada sam sve to počeo da shvatam ozbiljnije i tako dalje. Dakle, ne mogu da kažem da nisam čuo pre toga momenta, odnosno pre lišenja slobode za taj slučaj. Kada se pronela vest da je komandant Mitrović uhapšen i još neke kolege, onda sam malo počeo i ja da se interesujem, pre svega, iz razloga što sam ja radio u to vreme dole na tom radnom, odgovornom radnom mestu i, na kraju krajeva, to su moje kolege, pre svega Mitrović.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato nešto u vezi iseljavanja Albanaca iz Suve Reke? Da li takvo neko saznanje imate?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Nemojte me pitati za Suvu Reku. I drugo, ja ne znam kako to Vi sada stručno zovete, da li je to iseljavanje. Ja znam kolone Albanaca, građana, da je bilo dece, žena, staraca i mladih, dakle, građani koji su išli prema albanskoj granici i kroz Prizren.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada je to počelo?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: I to je bilo tu, početkom bombardovanja. Ne mogu da se setim datuma, ali najpre su počele kolone da dolaze iz pravca Suve Reke, od Mališeva prema Orahovcu, da bi se na kraju, naravno, jedan broj građana Prizrena priključio tim kolonama i otišli su za Albaniju. To su bile

ogromne kolone sa traktorima, kamionima, pešice, stari, mladi i tako dalje. Ja moram da Vam kažem da sam imao priliku jednom i da razgovaram sa tim ljudima i pitao sam ih otvoreno: „Ko vas tera, zbog čega idete?“. Najveći broj je ćutao, jednostavno, da li su se pravili da ne razumeju srpski, ili nisu hteli da komuniciraju. Jedan deo je odgovarao: „Zbog bombardovanja“. Drugo, meni je to, otprilike, donekle, oni su specifična, specifičan narod, znate, disciplinovan. Ako njihov starešina, tako uslovno da kažem, ili njihov neki autoritet kaže „idemo u Drim“, onda idemo svi u Drim. Nema niko da pređe Drim, znate, oni su takvi. Imam i danas dobrih drugara koji su sa mnom završili školu i radili na Kosovu, Albanci, i kada sam ih pitao zašto napuštate, uglavnom je komentar „ne pitaj nas, moramo, naređeno“. Imao sam, čak se sećam, jednog oficira veoma inteligentnog, Adem Šalja, bio je na funkciji pomoćnika SUP-a, koji se kleo da neće da napusti policiju i jednog dana je došao i kaže Milošu: „I ja napuštam.“ „Zašto?“ „Sinoć mi došlo njih 50 u kuću da mi čestitaju što sam napustio i ja nisam imao kud, nego sam morao da kažem da jesam, iako nisam.“

ZAMENIK TUŽIOCA: Pitam Vas, da li znate da je ovih 48 ljudi preveženo iz Suve Reke, sahranjeno na Strelištu u Prizrenu?

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Predsednice, molim Vas, ne može to.

PREDSEDNIK VEĆA: Nemojte odgovarati, nemojte odgovarati.

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Morate mi verovati da ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Molim Vas, to je njegova privatna stvar, ako ne želi da odgovori. Nemojte odgovarati ako ne želite da odgovarate.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vi ste upozorili da ne sme, da ne mora da odgovara na pitanja koja bi ga izložila ličnoj sramoti ili krivičnom gonjenju. Pa, da li je ovo pitanje koje je vezano za krivično gonjenje?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Ovo je sramota, velika.

PREDSEDNIK VEĆA: To je njegova privatna stvar, molim Vas.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, ako je sramota, a Vi ste u pravu, zašto nam ne kažete onda?

PREDSEDNIK VEĆA: Molim Vas, tužioče, nemojte uporno sada postavljati.

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Hajdemo u kafanu, pa ću Vam ispričati. Ja ću platiti piće, ako Vas interesuje.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Vojinoviću, ne možemo tako razgovarati.

ZAMENIK TUŽIOCA: Interesuje me službeno, privatno me ne interesuje.

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Nemojte, molim Vas, da me napadate.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je bila neka obaveza da policajci gledaju televiziju, suđenje Miloševiću?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Do mene to nije dolazilo.

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Ovo je lakrdija, kako se ponaša tužilac.

PREDSEDNIK VEĆA: Tužioče, ne možete tako pitanja da postavljate, molim Vas.

ZAMENIK TUŽIOCA: Zato što je on sedmi policajac ovde iz rukovodeće strukture vezano za Prizren, Suvu Reku, koji je o ovom događaju saznao sa suđenja Miloševiću. Pitam zato, da li je bila, dakle, obaveza da se to gleda?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Zašto Vi mislite da bi neko morao da zna?

NATAŠA KANDIĆ: Ovde je svedočio Vaš zamenik ili pomoćnik, gospodin Vukobrat, pa sam ga ja pitala u vezi sa dokumentima, oduzimanjem dokumenata Albancima iz kolona koje ste Vi, kako kažete, takođe vidali da prolaze kroz Prizren. On nam je rekao da je to nekako počelo. Pitala sam ga da li je odluka doneta u SUP-u Prizren.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li imate saznanja, da li su uzimali policajci dokumenta neka?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Gde?

NATAŠA KANDIĆ: Na granici.

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Ta policijska stanica na graničnom prelazu nije bila policijska stanica u sastavu Sekretarijata. Dakle, šta su oni dole radili, ja nikakvog uvida nisam imao i ja sam jednom prilikom isto tako to čuo, isto na televiziji, video čak i snimak, čini mi se neka hrpa ličnih karata i slično. Međutim, ja oko takvih stvari niti sam imao naredjenja, niti sam imao informaciju, niti je ta policijska stanica, ponavljam, u sastavu SUP-a Prizren. Ona je u sastavu, pošto to znam, inače, Uprave za strance u sedištu MUP-a.

NATAŠA KANDIĆ: Da li Vi imate neka saznanja o izvršenim nekim ubistvima masovnim u to vreme dok ste bili tamo, za vreme NATO bombardovanja?

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: O ubistvima, imam

NATAŠA KANDIĆ: Da li Vi treba da znate o tome, da negde ima puno tela, leševa, i da komunalne službe prikupljaju? Da li ste Vi o tome obavešteni?

ZAMENIK TUŽIOCA: Ne pita da li on ima, nego gospođa Kandić pita kako on objašnjava da on ne zna, to pita.

SVEDOK MILOŠ VOJINOVIĆ: Rekao sam da niti sam imao prilike da pročitam, niti me bilo ko zvanično ili nezvanično o tome obavestio.

PRESEDNIK VEĆA: Nemojte odgovarati, molim Vas.

NATAŠA KANDIĆ: Molim Vas, hoćete ovog nevaspitanog...

PRESEDNIK VEĆA: Molim Vas, ne možete tako, nemojte tako, molim vas, pa upadate u reč!

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Ja Vas molim, ja Vas molim da zaštitite branioce torture koju gospođa Kandić primenjuje.

PRESEDNIK VEĆA: Non-stop upadate u reč, suffirate. Molim Vas, sedite.

NTAŠA KANDIĆ: To je zabeleženo u međunarodnom..., da ste se proslavili kao sudija. *(Nataša Kandić ovde govori o odluci Gorana Petronijevića koji je kao predsednik Sudskog veća Okružnog suda u Peći izmeštenog u Nišu, godine 2000., doneo je odluku o proglašenju krivim cele grupe od 145 Albanaca iz Đakovice, što jedan srpski sud po prvi put u svojoj istoriji proglašava kolektivnu krivicu- nap. aut.)*

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Zabeleženo je i da ste Vi prodavali Šiptare, odnosno Albance koji su bili lojalni, pa su ih UČK ubijali. I to se zna, gospođu Kandić, i to je zabeleženo.

PRESEDNIK VEĆA: Hoćete sest, gospodine Petronijeviću.

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Znae i to, dobro znae.

PRESEDNIK VEĆA

izriče

N A R E D B U

Opominje se branilac optuženog Mitrović Radoslava, ADV. Goran Petronijević zbog remećenja reda u sudnici.

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Molim Vas, sudija, po cenu da me izbacite, udaljite, ne prihvatam opomenu samo meni. Ovaj incident je izazvala gospođa Kandić.

Dan dvadeset prvi

5. mart 2007.

Saslušanje svedoka MILOJEVIĆA i FATIĆA

MILOJEVIĆ NEBOJŠA:

PRESEDNIK VEĆA: Vi znate zašto ste pozvani, vezano za ovaj događaj u Suvoj Reci u vreme bombardovanja, znači od 24. marta 1999. godine. Gde ste bili, na kojim poslovima i zadacima, koja su Vaša ovlašćenja i dužnosti bile?

SVEDOK NEBOJŠA MILOJEVIĆ: Ja sam radio u jednoj fotografskoj radnji, znači, gde je bila izmeštena naša služba. Tu sam delio bonove za gorivo tada u to vreme i prijavljivao izbeglice koje su dolazile sa sela u Suvu Reku.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste bili rezervni policajac?

SVEDOK NEBOJŠA MILOJEVIĆ: Ja sam bio u civilnom delu.

PRESEDNIK VEĆA: 24. marta 1999. godine je bombardovanje počelo, pa u odnosu na početak bombardovanja, kada ste Vi bili na zvoniku?

SVEDOK NEBOJŠA MILOJEVIĆ: Pa, sutradan.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vas je poslao da idete na zvonik?

SVEDOK NEBOJŠA MILOJEVIĆ: Niko, samoinicijativno sam otišao.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' to uobičajeno tako samoinicijativno da odete?

SVEDOK NEBOJŠA MILOJEVIĆ: Pa nije, ali eto plašio sam se bombardovanja, mislio sam da ću tu da budem najbezbedniji.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi s kim ste otišli, jel' ste sami ili sa nekim?

SVEDOK NEBOJŠA MILOJEVIĆ: Ja sam sâm bio, bio je gore Novica Đorđević.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ste bili saslušani kod istražnog sudije, Vi ste rekli da ste dobili zaduženje da idete?

SVEDOK NEBOJŠA MILOJEVIĆ: Pa jesam, zato što sam se stideo da kažem da sam samovoljno, i stideo sam se i bilo me je sramota.

Svedok je rekao da je na zvoniku proveo nekoliko sati i u toku noći se vratio kući. Sutradan je nastavio da radi na svojim poslovima u fotografskoj radnji. Svedok Fatić kaže da sa zvonika nije mogao da vidi policijsku stanicu, Reštanski put i Autobusku stanicu. Predsenica Veća mu je predočila iskaz svdoka Novice Đorđevića, u kojem on kaže da se sa zvonika vidi deo dvorišta policijske stanice i Reštanski put. Fatić je, međutim, ostao pri tvrdnji da to ne može da se vidi. Zatim je predsednica Veća predočila svedoku da je u istrazi rekao da se sa zvonika dvorište Autobuske stanice lepo vidi, jer je neograđeno, na šta je svedok odgovorio da nije razmišljao o tom pitanju u istrazi i da sada misli da se dvorište Autobuske stanice može videti sa zvonika.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se nešto dešavalo u Suvoj Reci? Da li je bilo nekih akcija?

SVEDOK NEBOJŠA MILOJEVIĆ: Ne znam ja na kakve akcije mislite.

MILOVAN FATIĆ:

Svedok **Milovan Fatić** bio je pripadnik rezervnog sastava policije u Suvoj Reci. Kada je počelo bombardovanje, bio je u policijskoj stanici. Sutradan (25. marta 1999. god.) raspoređen je na punkt Topličane-Đinovce, kod nekog mosta, sa zadatkom da sa grupom policajaca obezbeđuje put Suva Reka-Prizren. Na tom mestu svedok je ostao pet-šest dana. Hranu su im donosile kolege, ali se ne seća tačno ko. Kada se Fatić vratio u Suvu Reku, policijska stanica je bila izmeštena u Dom zdravlja.

Svedok kategorički tvrdi da nije dežurao na zvoniku, kao što kaže svedok Novica Đorđević, čiji mu je iskaz predočen. Pored policajaca iz OUP-a Suva Reka, u gradu su bili smešteni i pripadnici 37. i 87. odreda PJP. Bili su stacionirani u hotelu „Balkan“. Pripadnici 87. odreda imali su plave maskirne uniforme, a oni iz 37. odreda nosili su i plave i zelene maskirne uniforme.

Za ubistvo porodice Beriša Fatić kaže da je čuo nakon što je izbegao sa Kosova, u nekoj televizijskoj emisiji. Najbolje je poznavao i bio mu je prijatelj Afrim Beriša. Kaže da je poznavao i Jašara Berišu koji je radio na pumpi.

Dan dvadeset drugi

6. mart 2007.

Saslušanje svedoka JOVANOVIĆA i MOJSIĆA

JOVANOVIĆ Totor

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je činio sve tu službu krim-tehnike, ko je sve bio? Vi?
SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Bio sam ja u krim-tehnici, Jova Cvetković.

PREDSEDNIK VEĆA: Kod istražnog sudije ste rekli da ste imali prostoriju u svom stanu. Hoćete li malo to da objasnite?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Pa, to je bila garsonjera. Tu sam radio foto-tehničke dokumentacije, izrađivanje fotografija radili smo u Prizrenu.

PREDSEDNIK VEĆA: Od početka bombardovanja da li ste išli na neki uviđaj?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Ja mislim da sam išao, ali sa kolegama iz Prizrena, išli smo zajedno, oni su vodili uviđaje, ja nisam zavodio te uviđaje uopšte. Ja sam počeo 1.04, znači, 1. aprila.

PREDSEDNIK VEĆA: Ispričajte nam konkretno sad tu situaciju, prvu koju ste imali.

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Sudija, ja sam izlazio, znači, ili sam fotografisao, ili pomagao, ili oko skiciranja, ili oko opisa leševa, tako da posle 1. aprila, radio sam, znači. Svaki uviđaj je zaveden u mojoj knjizi.

PREDSEDNIK VEĆA: I šta ste zatekli na tom Reštanskom putu?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Leševe.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li prethodno, jel' su u tu privatnu kuću-bazu došle i kolege iz Prizrena?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Da, da.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Sad opišite šta ste radili kad ste došli na taj Reštanski put.

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Pa, normalno, identifikacija, fotografisanje lica mesta, skiciranje lica mesta. Znači, od svakog leša uzet je kažiprst radi identifikacije, otisak kažiprsta desne ruke, i kad se to završi, tu su gospoda iz Civilne zaštite i tovari se leš, mislim, leševi se tovari i normalno, sahranjaju se na groblju.

PRESEDNIK VEĆA: Govorimo konkretno o tom Reštanskom putu, koliko leševa ste Vi videli tu?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Pa u početku ja sam par leševa. Pa dva, tri, četiri, pet, sad...

PRESEDNIK VEĆA: Kako, gde su oni, gde su locirani ti leševi? Da li su bili uz neku kuću?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Kad sam ja došao na lice mesta, leševi su bili u dvorištu.

PRESEDNIK VEĆA: Sad ispričajte položaj leševa?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Ja mislim da su bila tri ili četiri leša, leševi su bili ugljenisani.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' su to, jel' može da se odredi kog pola, muški, ženski?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Ja mislim da su muškog pola, ne bih znao.

PRESEDNIK VEĆA: Znači kad je sve završeno, fotografisanje, skiciranje, da li su ti leševi odneti negde na pregled?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Pa tu je bio doktor, on je izvršio pregled i uzrok smrti.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se sećate tad ko je bio, koji lekar je bio?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Stvarno ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: I kad ste obavili te poslove, šta je bilo sa leševima?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Pa posle toga sahranjivali smo leševe.

PREDSEDNIK VEĆA: Ali kako, jel bio tu neki kamion?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Pa, normalno. Mi smo imali jedan mali kamion, ja mislim da je bio TAM, žut. Znači, sa tim kamionom, u stvari to su ovi iz Civilne zaštite, oni su vozili do..., od lica mesta do groblja tamo, i tamo smo sahranjivali te leševe.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste bili do neke radionice?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Na Reštanskom putu, jel' tako? Da, bio sam.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta zatičete posle završenog uviđaja kod te kuće? Šta zatičete u toj radionici?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Pa, koliko se sećam, bilo je samo nekoliko leševa, a stvarno ne znam po broju koliko, znam da su bili unutra.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa gde Vi zatičete te leševe?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Mislim da su bili u samoj prostoriji te radionice.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, to kad kažete par leševa, koliko bi to bilo leševa?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta biva sa tim leševima, jel' se odmah voze na groblje? Opišite nam kako ide, ovde ste nam završili s ovom kućom.

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Radi se identifikacija, ako neko od leševa ima neki dokumenat kod sebe, vrši se identifikacija.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne sećate se. Jel' nađena dokumentacija kod njih?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Pa, ja mislim da jeste kod nekih, ali stvarno ne bih mogao da se setim.

PREDSEDNIK VEĆA: I dobro, kako završavate onda sa time, odlazite na groblje, kad se sahranjuju?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Normalno, slika se pored rake, u samoj raki i ona humka kad se, mislim, kad se leš sahrani, fotografiše se na kraju.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi dužni posle da napišete izveštaj?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Ja mislim, ja sam radio zabeleške, tada je bio izveštaj.

PRESEDNIK VEĆA: I kome podnosite taj izveštaj?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Kad se završi, koliko se sećam, šefu u SUP-u Prizren. Šefu Mirku.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate šta je bilo sa Jašarom Berišom?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, jel' znate da je ubijen?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Čuo sam kasnije.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste eventualno imali zadatak da idete do njegove kuće da ga dovedete da dođe na pumpu?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Mi imamo ovde iskaz svedoka. Imate tu napismeno njegovo ime i prezime i nadimak, nemojte govoriti koji je to, samo svedok pod pseudonimom „A“, gde on kaže da ste Vi išli po Jašara Berišu da ga dovedete na pumpu, da je to bilo naređenje. Čak je opredeljeno da je to bilo 26-og u jutarnjim satima, da ste imali naređenje, da ste Vi krenuli.

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: To je laž.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' Vi poznajete ovog svedoka pod pseudonimom „A“?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Znam, poznajem ga.

PRESEDNIK VEĆA: Svedok „A“ nam je ovde i opisao na koji način su skupljami leševi, da je naredio komandir Repanović i sad on opisuje da Civilna zaštita kreće i oni kreću u obezbeđenje, znači, obezbeđenje te ekipe i Vaše je činilo znači, i svedok „A“, Čukarić Slađan, Tanović i Petković Miroslav. Da li Vi ipak poznajete te ljude?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Ne, stvarno ja.

PRESEDNIK VEĆA: Evo, svedok kaže da su oni bili u obezbeđenju i kaže

da cela patrola kreće: Jovanović, krim-tehničar Todor, kreću još dva tehničara iz Prizrena. Znači Vi dolazite sa obezbeđenjem, dolazite do kuće OEBS-a, to je bila ova kuća za koju Vi opredeljujete, jel' tako?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Da, da.

PREDSEDNIK VEĆA: I sad, kaže, idete, prvo skupljaju iza kuće OEBS-a, gde su bila četiri muškarca i jedna žena?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Moguće, moguće je da je...

PREDSEDNIK VEĆA: I kaže, „baš Jovanović Todor ga vodi za ruku, Boban Vuksanović kaže ,dovedite ga', Jašar Beriša se opirao, nije hteo“, Vi ga vodite za ruku, izvlačite ga iz kola, prilazi Čukarić i ubija ga?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Ne, nije to istina.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste čuli za ovaj događaj u Suvoj Reci? Da li ste čuli da je toliko ljudi stradalo, 48 ljudi iz porodice Beriša?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Čuo sam, kao što sam rekao, ovde kada sam došao, u Srbiji.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde ste čuli i od koga ste čuli?

SVEDOK TODOR JOVANOVIĆ: Pa pričalo se i preko televizije i preko sredstava javnog informisanja i tako to.

MOJSIĆ Nikola

PREDSEDNIK VEĆA: Šta ste po zanimanju?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Inspektor SUP-a Prizren.

PREDSEDNIK VEĆA: Interesuje nas period od početka bombardovanja, od 24. marta 1999. godine, gde ste bili, na kojim poslovima i zadacima i koja su Vaša ovlašćenja bila.

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Pa, ništa, za to vreme bio sam, po rešenju sam bio inspektor za suzbijanje imovinskih delikata u SUP-u Prizren.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi u to vreme bili na nekom uviđaju u Suvoj Reci?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Pa, jesam, bio sam, ako, bi verovatno to sve

vezano za taj jedan uviđaj, znači u Suvoj Reci, i to sam bio poslat od strane šefa Mikija Milosavljevića, a nisam znao tačno o čemu se radi, s obzirom da je uviđaj vodio inspektor koji je bio nadležan za to.

PRESEDNIK VEĆA: Sad nam ne govorite ništa o tome, kod istražnog sudije ste rekli da ste imali neka saznanja da su postojali neki leševi.

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Da, da, ali ne moja saznanja, to su saznanja moga šefa. Pa ništa, mi onda otišli na lice mesta tamo, zatekli smo, ne mogu da tvrdim, tri ili četiri ugljenisana leša, znači, spaljena. Znam da je oko nas bilo puno čaura, a oko nas je bilo zgarište, kuća je bila zapaljena. Leševi su bili nađeni otprilike između kuća, mislim da su bila tri muška i jedan ženski, nisam siguran. Druga stvar je da nismo mogli čak da nađemo delove ekstremiteta pojedinih leševa, gde su to ovi psi razneli na sve strane, jedva smo našli na dvadeset metara dalje, i to je to, ja sam spajao.

PRESEDNIK VEĆA: I šta je konkretno sve odrađeno tu oko te kuće gde su pronađeni ti ugljenisani leševi?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Pa, ništa, odradili smo detaljan uviđaj, bar, znači, sačinjeni su izveštaji i kriminalističko-tehnički slikano je sve, skicirano je sve, znači baš u kompletu odrađen je uviđaj, baš onako.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' Jovanović Todor tu sa Vama?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, i šta se radi sa tim leševima? Znači taj postupak rada, sve šta je odrađeno ispričajte nam.

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Mislim da smo pozvali radnike komunalnog preduzeća iz Suve Reke. Onda su valjda ti leševi posle toga natovareni na traktor i mislim da su odnešeni. E sad, nemojte me držati za reč, možda tu u Suvoj Reci, ili možda u Prizrenu, pa smo kasnije čak neke leševe nosili u Prištinu na obdukciju, pa smo ih vraćali za Prizren. To sam radio, ali mi je sve tako pomešano da ne mogu da odredim tačno koji je koji slučaj, iskreno.

PRESEDNIK VEĆA: Ovi leševi nisu mogli da budu identifikovani, jel tako? Ovi što su ugljenisani?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Ne. Znači, tad, koliko mi poznato, jedino što smo uspeali da vidimo je da su bila tri muška leša i da je bio jedan ženski.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi kažete „mnogo leševa“. Jel' idete dalje negde?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Pa, imali smo, tada, posle toga smo, kažem, išli niz ulicu dole.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko vam govori da treba da idete do radionice?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Mislim da je neko od kolega, kad smo obezbeđivali taj deo, javio da dole postoje još tri. I onda smo mi to javili šefu i on nam je rekao da nastavimo sve to.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li Vi mogli po nekom Vašem iskustvu da odredite koliko su stari ti leševi?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Pa, ne, stvarno, jer ja nisam imao ta iskustva oko toga, da li je to bilo posle dan, dva, tri, pet, stvarno ne znam. Pa sve oko vas, znači, imate utisak kao da ste ušli, sad bi ljudi rekli kao da ste ušli na Kosovo, a ranije bi rekli kao na Vukovar. Sve oko vas je zgarište, sve je zapaljeno, sve je srušeno, sve u katastrofalnom stanju, stvarno, k'o da ste ušli u neku ratnu zonu, sve u kompletu oko vas.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa jel' vi komentarišete između sebe šta se tu dogodilo, otkud sad ovo, šta je tu bilo?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Pa jeste, verovatno da su bila dejstva, čaure smo nalazili na svakih dva-tri metra, recimo na nekom mestu nađete dvadesetak, na nekom nađete dva-tri, pa opet možda tridesetak.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, jesu li to muškog pola leševi bili, ta tri?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Muškog pola, tako srednjih godina.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li su možda u uniformi, ili su u civilu bili ti ljudi?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Pa mislim da su bili u civilu. Da, da, bili su u civilu.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste neka dokumenta možda našli tu?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Jesmo, našli smo dokumenta, čak mislim da je nađen i novac, mislim da su u pitanju bile neke devize.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta je bilo sa ta tri leša?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Isto, znači, slikano je sve, skicirano, a verovatno da je kolega uzimao čak i otiske, i ja mislim da je posle toga ponovo došao ovaj

traktor i da smo mi to natovarili i to je odnešeno, dal' u kapelu u Prizren, ili je tu u Suvoj Reci, to stvarno već ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li tamo nekom referišete ili podnosite izveštaj?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Pa, da, normalno. Znači, da, normalno, šefu Mikiju Milosavljeviću sve se to izreferiše do tančina.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste bili možda u nekoj..., u Zanatskom centru, da li ste bili kod picerije?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Ne, nisam.

PRESEDNIK VEĆA: Kod istražnog sudije rekli ste „ne sećam se picerije, znam da je preko puta te stolarske radnje, pošto je ona bila, mislim, duž puta, uz ulicu preko puta je bila neka picerija ili neki restoran“.

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Da, da, jeste.

PRESEDNIK VEĆA: Ali tamo nije bilo ničeg?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Ja čak mislim da je to možda bila slika koju ste mi malo pre priložili.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi uopšte čuli za stradanje porodice Beriša u to vreme?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Jeste, čuo sam, ali to sam čuo, iskreno rečeno, preko sredstava javnog informisanja, ne tu.

PRESEDNIK VEĆA: Optuženi, ja bih vas molila da ustanete, samo da vas svedok pogleda, pa se vi izjasnite da li... Slobodno se okrenite, možete da se okrenete. Gospodine Mojsiću, da li nekog nekog prepoznajete tu?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Sad poimenično ne, ali gospodina poznajem. Mislim da je Radojko, ako se ne varam. Znači, drugog gospodina u plavom džemperu, i njega znam, ne znam mu ime, ali ga znam. Mislim da je i on bio, da je bio starešina.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, pomoćnik komandira Jovanović Nenad, koga dalje? Nišavić Milorad, znači, on je, kažete, radio u DB-u? Da li je bilo ko od ovih lica bio uniformisano? Jeste li videli gospodina Čukarića? Tada kada ste bili na uviđaju, da li je bilo ko od ovih lica bio?

SVEDOK NIKOLA MOJSIĆ: Ne, nije.

Konstatuje se da je strankama uručena fotokopirana dokumentacija iz predmeta Okružnog suda u Beogradu K. 449/01, a koja je pribavljena nakon izvršenog uvida, izjava svedoka „A“ koju je dao predstavnicima Tužilaštva Haškog tribunala dana 19.01.2006. godine i izveštaj MUP-a, Uprave kriminalističke policije, od 05.03.2007. godine vezano za pogibiju Arandelović Zorana.

Dan dvadeset treći

7. mart 2007.

Saslušanje svedoka KRSTIĆ Spire

PREDSEDNIK VEĆA: Interesuje nas, u vreme bombardovanja, znači od početka bombardovanja, 24 marta '99. godine gde ste Vi bili, na kojim poslovima i zadacima. Šta ste..., koja su Vaša zaduženja bila?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa, od 24. marta ja sam raspoređen u Civilnu zaštitu, to je bio sam početak NATO bombardovanja.

PREDSEDNIK VEĆA: E, to nas interesuje. Kad ste Vi prvi put angažovani? Ako je bilo više puta, pitam Vas kada ste prvi put.

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa, mene su angažovali u onom lokalnu gde se desio zločin.

PREDSEDNIK VEĆA: U odnosu na početak bombardovanja 24. marta, kada je to bilo?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Da li je bio dan-dva, ne znam sad kad se desio taj zločin tačno.

PREDSEDNIK VEĆA: Kod istražnog sudije ste rekli da je to 25-ti, da mislite da je 25-ti, pa zato insistiram na datumu. Da li se sećate ili ne?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa zato Vam ne mogu reći, zaboravio sam datume.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko Vas je pozvao?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Načelnik Vojnog odseka, Zoran mislim da mu je ime bilo.

PRESEDNIK VEĆA: On Vas je pozvao i šta Vam je rekao?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa, ja sam pozvan, pozvali su me tu iz mog komšiluka, Sava Jovanović, onda izbeglica je bio neki Paropatiš, bila su još neka mlada deca, Sveta Tripković, Nojić Jovan.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. I dolazite gde, u koje vreme?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa, bilo je pre podne, sad, da li je bilo 9, 10 sati, ne mogu da se tačno setim.

PRESEDNIK VEĆA: Kad dolazite, koliko bi od prilike vas bilo kod kafića?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa, tako oko 6, 7 nas je bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, i? Jel' bio neko zadužen da koordinira tom akcijom prikupljanja leševa?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa mene su zadužili onda.

PRESEDNIK VEĆA: I gde dolazite, do kog kafića? Kakav je to kafić? Opišite nam malo to.

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Kafić je, šta da Vam kažem... Polupana stakla, bilo je krvi dole, stvarno leševa je bilo, jedno 6, 7 ja sam zatekao tu. Ne znam, pre mene kažu da je bila neka grupa ranije, da je odnela neke leševe, ali mi nismo pozvani odmah u početku, znači.

PRESEDNIK VEĆA: A ko Vam je rekao da je bila jedna grupa ranije?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Isto ovaj načelnik što je bio. Zoran, sad mu ne..., da li beše...

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, i?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: On nam je rekao „idite“, kaže, jer ova deca neka tamo ne znam šta su radili i kaže mi kad smo otišli mi malo stariji ljudi, bilo nas je. I tako smo otišli tamo. Našli smo loš prizor u lokalu i nekih leševa van lokala i tako.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bio lokal zapaljen?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Ne. Samo polupana stakla, vidite. I leševi.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko, kažete, da je otprilike bilo leševa?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Ja mislim 6-7 u lokaluu i jedno 11 leševa znam da smo potovarili tog dana u kamion.

PREDSEDNIK VEĆA: A gde bi bili ovi preostali?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: U lokaluu, a bilo je i van lokala, mislim.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li su Vam delovali da su to neki leševi koji su stajali duže vreme ili su svežiji leševi, da li možete to da nam opredelite?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Ipak je bilo sveži leševi, nije bilo...

PREDSEDNIK VEĆA: Kako skupljate leševe?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa, po dvoje. Ako je bilo nešto teško, onda smo i četvoro nas za rukama i u kolima, kamion.

PREDSEDNIK VEĆA: A gde je sad kamion? Jel' Vi zatičete kamion ili je krenuo kamion sa Vama?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Ne, kamion je tu bio zatečen. Pa, valjda, to je prebacio prvu turu pa se vratio po drugu, i tako.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li su tu bila neka druga uniformisana lica? Da li je bilo policije tu?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Bili su iz policije, bili su troje ili četvoro, sad ne mogu da se setim tačno.

PREDSEDNIK VEĆA: Kakvi su ti leševi bili? Muškog pola, ženskog pola? Da li je bilo dece?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Bilo je i muškog i ženskog i čini mi se da je bilo jedno dete. Ne mogu sad tačno da se setim, bilo jedno dete, a bilo je žena.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako su bili..., da li su bili civili?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Civili.

PREDSEDNIK VEĆA: I šta ste dalje radili?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Da, mi smo te leševe stavili u kamion i ondak još ove, rečeno nam je da ima još koji po Zanatskom centru.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko Vam to govori?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Od ovih iz policije.

PREDSEDNIK VEĆA: I gde Vi odlazite sada?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Ondak išli smo, isto ima putanja druga iza, između lokala takoreći, možda na 30-40 metara tamo dalje. Sećam se da sam pokupio još ženu, i muž je bio. Sad, da li su bili muž i žena u braku ili... Uglavnom, muško i žensko je bilo.

PREDSEDNIK VEĆA: A gde ste njih pokupili?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Između lokala je bila staza, znači, dalje malo je bilo, oko 30-50 metara unutar Zanatskog centra.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' Vi znate gde je otišao kamion?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Krenuo je u pravcu Prizrena, a gde je otišao ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali nekog od policajaca? Evo, konkretno da Vas pitam, pošto kažete da je jedan poginuo. Da li se to možda odnosi na Tanovića? Da li ste njega poznavali?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Njega sam tog dana upoznao, mislim. Ja sam čuo kasnije posle toga da je poginuo, inače nisam njega znao od ranije tako. Jedino što je ovaj bio poznat, to je bio u rezervnom sastavu.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je to bio?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Petković Miki, mi smo ga zvali „Miki“.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, jeste li išli kod neke kuće da skupljate leševe? Na Reštanskom putu, da li ste tu bili?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Na Reštanskom putu jeste, ali ne mogu da se setim datuma i tako nešto.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa, u odnosu na ovaj događaj, jel' to bilo nešto skorije, ili nešto mnogo kasnije?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Kasnije. Ne znam sad koliko je bilo kasnije, ali to je bilo skoro mislim nije baš...

PREDSEDNIK VEĆA: Pa, zato što ste i govorili kod istražnog sudije da je bilo i narednih dana.

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa, narednih dana, da, kažem Vam, u toj kući, to je neki Berišanac iz te kuće.

PREDSEDNIK VEĆA: U kakvom stanju zatičete kuću?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa, kuća je bila dosta polupana, stakla, i ovo i, kažem Vam, dosta je bilo i zapaljenih leševa, tu smo 4, eventualno 5 leševa, ja mislim, pokupili.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li su i tu bili uniformisani policajci?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Ne. Ondak je došao onaj Todor, kao on je obezbeđenje i krim-tehničar, da slika te leševe.

PREDSEDNIK VEĆA: Opišite nam kako su ti leševi stajali, kako su izgledali, kog pola su bili.

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Jedno dva leša, ja mislim, da je bilo izgorela. Ne mogu sad tačno da se setim, ali mislim da je bilo izgorelo dva leša. Ne totalno, ali izgorela.

PREDSEDNIK VEĆA: I kako, jel' ih skupljate? Gde stavljate?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: U rukama nosimo. Rukama. Onda su nam dali nosila i jedan kamiončić od komunalnog jednog preduzeća tu, bio je dvosed i prikolicu je imao, tako da smo u prikolicu.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je tu bio prisutan neki lekar?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Ja mislim da je bio dr Boban.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta on radi? Jel' pregleda leševe?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pregleda leševe i kad on pregleda leševe onda kaže „tovari“. Mislim, prvo Todor slika, on pregleda, pa onda smo utovarili u kola.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko ste tog dana skupili leševa? Tog dana, drugog dana, kada ste pričali.

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: U Suvoj Reci ja mislim da je bilo oko 16. U kući i oko kuće je bilo 4-5, ne mogu da znam tačno. I ondak ovamo po ulicama, u ovim delovima Suve Reke još. Tako da oko 16 leševa je bilo, znam, u kamionu.

PREDSEDNIK VEĆA: I šta Vam kaže Boban gde da vozite?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: U Prizren, u kasarnu, u krug kasarne. I tamo smo iz kamiona našeg u kamion drugi sa ceradom pretovarili te leševe.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde su bili ti leševi?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: U tom kamionu. On je bio kamion otvoren.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je to onaj kamion prvi koji ste videli u kafiću da je bio?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Ne, ne. Nije bio taj kamion. Ovo je bio neki drugi kamion.

PREDSEDNIK VEĆA: A kad ste Vi išli na groblje u Suvoj Reci i nosili leševe? Jel' to bilo tih dana?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Pa, posle toga, kad smo već odveli ovu turu u Prizren, posle toga nam je rečeno da sahranjivanje mora da bude na groblju.

PREDSEDNIK VEĆA: I ko Vam kaže da idete i koje sad leševe da sahranjujete?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Miljković, načelnik SUP-a, on nam je rekao: „Od danas ima da se sahranjuju leševi gde se nađu“. Na primer, ako idemo u Dulje, u Dulje, ako idemo u Pećane, u Pećane.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' Vi imate neko saznanje o stradanju porodice Beriša, 48 članova porodice ubijeno?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Samo sa televizije sam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa, čekajte, priznaćete da je malo neuobičajeno da zatičete toliko leševa i da čujete da je bilo, a da ne znate uopšte da se nešto, bilo šta, dogodilo?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Da Vam kažem pravo, ja sam takav tip čoveka da ne volim rekla-kazala, ne volim da ulazim ako nisam video. Znači nisam video, ne volim da slušam ono što nisam video, takoreći.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li su u utovaru leševa, tu u Zanatskom centru, učestvovali neki mladi Romi? Romi, Cigani jel'?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Bili su Romi, bili su romske nacionalnosti.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Onaj kamion u krugu kasarne, da nije bio možda vojni kamion?

SVEDOK SPIRA KRSTIĆ: Ne, ne, civilni kamion.

Dan dvadeset četvrti

8. mart 2007.

Saslušanje svedoka GOGIĆA i STANISAVLJEVIĆA

LJUBIŠA GOGIĆ:

Svedok **Ljubiša GOGIĆ** je bio inspektor policije u SUP-u Prizren. Ništa mu u vezi sa ubistvom 48 članova porodice Berša nije poznato. O tom događaju čuo je na televiziji, nakon što je izbegao u Srbiju.

Učestvovao je nekoliko puta u vršenju uviđaja u Suvoj Reci. Prvi put je otišao na uviđaj nakon što je Dežurna služba OUP-a Suva Reka obavestila njegovog šefa Mikija Milosavljevića, koji ga je uputio da obavi uviđaj. Sa svedokom su pošli inspektor za potragu Afid Latifi i inspektor Nikola Mojsić. Kada su došli u Suvu Reku, u Dežurnoj službi su mu rekli da u okolini ima nekoliko ubijenih ljudi i da treba da se obavi uviđaj. Dva, tri, najmanje a možda i četiri uniformisana policajaca išla su kao obezbeđenje. Svedok se seća da je Todor Jovanović, kriminalistički tehničar u OUP-a u Suvoj Reci, najmanje jedanput išao sa njim na uviđaj. Mesto uviđaja pokazali bi im uniformisani policajci koji su išli kao obezbeđenje.

Svedok Gogić učestvovao je u par uviđaja na Reštanskom putu. Seća se da su kod jedne velike kuće, udaljene par stotina metara od policijske stanice, u dvorištu, ispred kuće, našli tri, četiri izgorela leša. Jedan leš je bio ženski. On kaže da nije primetio čaure. Kriminalistički tehničar je fotografisao lice mesta, napravio skicu, „a ja“, kaže Gogić, „uzimao podatke o mestu događaja i zatečenim leševima za izveštaj o obavljenom uviđaju“. Svedok se seća da je lekar prisustvovao uviđaju, ali ne zna koji lekar, i dodaje da su leševi sahranjeni na groblju u Suvoj Reci. Grobovi su bili iskopani kada su oni dovezli leševe, ali se ne seća da li su leševi do groblja voženi traktorom ili kamionom. Utovarivanje leševa su vršili radnici komunalnog preduzeća.

Svedok Gogić je ponovo dolazio na uviđaj, i tada su se leševi nalazili dublje u odnosu na spaljenu kuću, gde je obavio prvi uviđaj. Ne zna tačno da locira ta mesta gde je ekipa vršila uviđaj. Svedok se ne seća da je rekao u istrazi da je učestvovao u uviđaju kod stolarske radionice na Reštanskom putu i da je tada rekao da su leševi našli izvan radionice. Svedok Gogić se tog svog iskaza ne seća, ali ima bledu sliku da je kod te radionice bilo leševa. Zapamtio je da nisu bili ugljenisani, da nije bilo žena i dece. Osim u dvorištu kod radionice, bilo je

leševa i na ulici. Svedok kaže da je učestvovao na više uviđaja, u kojima je nađeno oko dvadeset leševa. On kaže da su svi leševi sahranjivani po istoj proceduri, u pojedinačnim grobovima na groblju u Suvoj Reci, i da je on prisustavovao sahranjivanju. Svedok Gogić kaže da je posle svakog uviđaja sačinjavao izveštaj, koji je predavao Dežurnoj službi u SUP-u Prizren. Ističe da je bio dužan da posle svakog uviđaja javi svom starešini i obavesti ga o proteklom uviđaju.

Saslušanje svedoka Zorana STANISAVLJEVIĆA

Sudsko veće je u nastavku saslušalo svedoka **Zorana Stanisavljevića**, koji je u vreme rata na Kosovu bio šef Odseka za narodnu odbranu u opštini Suva Reka. U okviru Odseka delovale su službe za osmatranje i obaveštavanje, za vezu i civilnu zaštitu, za privredu i javne službe. Šef službe za civilnu zaštitu bio je Dragoljub Petković, a njemu direktno nadređeni starešina bio je svedok Zoran Stanisavljević.

Predočavanje iskaza svedoka Spire Krstića

Predsednica Veća predočila je svedoku Stanisavljeviću iskaz svedoka **Spire Krstića**, koji kaže da je Stanisavljević lično pozivao pripadnike Civilne zaštite u kancelariju i od njih odredio jednu grupu koja će ubuduće da prikuplja leševe, a Spiru je odredio za vođu grupe. Svedok Radisavljević poznaje Spiru Krstića i zna da je bio angažovan u CZ. On negira, međutim, da je određivao ko će biti u grupi za asanaciju terena i tvrdi da je to bilo u nadležnosti načelnika Službe za civilnu zaštitu, Dragoljuba Petkovića.

Jednom prilikom je predsednik Opštine pozvao svedoka Radosavljevića i rekao mu da treba da formira ekipu koja bi zajedno sa policijom išla na asanaciju terena. Načelnik Petković je odredio tu grupu, kaže Stanisavljević, ali ne zna koliko ljudi je odredio i ko je dao vozilo za teren. Dodaje da nije pozivao i delio zadatke Spiri Krstiću, a nije dobio ni izveštaj o asanaciji terena od načelnika Petkovića. Svedok Stanisavljević kaže da mu je poznato da je grupa skupljala uginulu stoku. A kada se radi o leševima ljudi, on tvrdi da je za to bio zadužen dr Boban i da nema nikavih informacija o leševima ljudi. Ističe da je čuo da je poginulo dvoje-troje ljudi, ali ne zna da li su Srbi ili Albanci.

Za stradanje porodice Beriša kaže da je prvi put čuo neposredno pre nego što su napustili Kosovo. Čuo je da se nešto desilo u Zanatskom centru, ali ništa konkretno nije znao.

Dan dvadeset peti

9. mart 2007.

Saslušanje svedoka NEDELJKOVIĆA i PETKOVIĆA

Svedok Milovan NEDELJKOVIĆ

Svedok **Nedeljković** je radio u Centru veze u okviru Odseka za Narodnu odbranu u opštini Suva Reka. Bio je zadužen za održavanje veza sa Prizrenom. Isključiva nadležnost mu je bila da upozorava na vazдушnu opasnost, kada dobije takvu informaciju iz Prizrena. Gotovo svakodnevno je oglašavao uzbunu, a sedište mu je bilo u zgradi Narodne odbrane. Od početka NATO bombardovanja do 27. marta 1999. bio je stalno u zgradi Narodne odbrane. 27. i 28. marta 1999. bio je u Mušitištu, jer mu je umro otac. Svedok Nedeljković je, inače, imao kuću u tom selu i ranije je tamo živeo.

Njemu je neposredni starešina bio Zoran Stanisavljević i kaže da nije imao nikakve veze sa Civilnom zaštitom. Takođe kaže da ne poznaje Jašara Berišu i da nije čuo za stradanje porodice Beriša. Za to je čuo tek u junu mesecu 1999, kad je stigao u Beograd.

Svedok Dragoljub PETKOVIĆ

Svedok **Petković** radio je na poslovima civilne zaštite u okviru odseka Narodne odbrane u opštini Suva Reka. Neposredni starešina mu je bio Zoran Stanisavljević. Kaže da nije dobio nikakva posebna uputstva kada je počelo bombardovanje, ali su postojali planovi u slučaju rata za evakuaciju ugroženog srpskog stanovništva. To je u praksi značilo preseljenje Srba iz sela gde ih je bilo 10 posto i manje. Svedok Petković kaže da je takođe imao zadatak da obezbedi hranu za stanovništvo i sakuplja uginulu stoku. Međutim, on kaže da nije bilo ni uginule stoke a niti leševa u gradu. Tvrdi da ne poznaje svedoka Spiru Krstića.

U nastavku suđenja, predsednica Veća predočila mu je deo iskaza svedoka Spire Krstića, u kojem on kaže da je bila određena jedna grupa, a on određen za vođu grupe, koja je imala zadatak da na poziv Civilne zaštite ide na teren i sakuplja leševe. Svedok Petković, međutim, ponavlja da nema saznanja o leševima ni o formiranju te grupe i njenom radu na sakupljanje leševa.

Svedok Petković kaže da je stanovao u selu Popovljane i dolazio kombijem svakodnevno na posao. On zna da je 24-tog, 25-tog i 26-tog marta 1999. bio u Prizrenu i da je je išao sa Zoranom Stanisavljevićem, Milovanom Nišavićem, pomoćnikom načelnika Stanisavljevića, a vozio ih je Zoran Petković. On kaže da je u Prizren otišao po obrasce za dnevnicе, a Stanisavljević i Nišavić su išli kod načelnika za Narodnu odbranu u opštini Prizren, Luke Nikolića. Na dan 26. marta 1999. otišli su oko 10 časova, a vratili se oko 17 časova.

I ovaj svedok kaže da o ubistvu članova porodice Beriša ne zna ništa.

Dan dvadeset šesti

2. april 2007.

Saslušanje svedoka Svete TRIPKOVIĆA

Svedok **Sveta TRIPKOVIĆ** bio je direktor biblioteke u Suvoj Reci. Imao je pet radnika – jednu Albanku i četvero Srba. Kada je počelo bombardovanje, dobio je naređenje iz Skupštine opštine da radnike raspusti zbog bezbednosti. Četiri-pet dana nakon početka bombardovanja počeo je da radi u Civilnoj zaštiti. Neko ga je iz Civilne zaštite pozvao da dođe u srednjoškolski centar „Novi Život“. To je bilo 31. marta ili 1. aprila 1999, a bio je prisutan i dr Boban Vuksanović. Svedok Trpković kaže da su tada formirane tri grupe: jedna je bila zadužena za sakupljanje leševa, druga za elementarne nepogode, a treća za sakupljanje uginule stoke. Svedok kaže da je on raspoređen u grupu za sakupljanje leševa. On ističe da je ta grupa dobijala naređenja od dr Bobana. Po prijemu obaveštenja o mestu gde se nalaze leševi, išli bi na lice mesta, pokupili leševe i sahranjivali ih u pojedinačne grobove.

Za to su imali na raspolaganju žuti kamion marke „TAM“, koji su dobili od Gradske čistoće. Kako kaže, u grupi za sakupljanje leševa bilo je ukupno 10 ljudi, a vozač je bio Spiro Krstić. On je bio vođa grupe i dobijao podatke o tome gde se nalaze leševi i gde grupa treba da ide. Svedok precizira da su u grupi bili još Jovan Nojić, Sava Jovanović, Jovica Trajković, neki Miša, zatim Dragan, izbeglica iz Hrvatske, koji je bio gluvonem, još dva mlađa Roma, neki Ilber Krasnići koga su zvali „Furija“, a koji je tu bio kratko, pa onda prešao u grupu za sakupljanje uginule stoke. Imali su plavu uniformu Civilne zaštite, rukavice, asepsol i drugo.

Svedok Tripković kaže da je sutradan njegova grupa otišla u selo Movljane, gde su pokupili jedan leš u uniformi OVK. Njemu je poznato da je korišćen jedan bager za kopanje raka u koje su sahranjivani leševi, a bager je vozio Krunislav Kazić. Posle Movljana, kako kaže, grupa je išla u Reštane i tu su pokupili tri- četiri leša. On zna da je u Suvoj Reci bila locirana policija iz Srbije koja je došla kao ispomoć i kaže da su oni nosili braon i zelenkaste uniforme.

Za ubistvo porodice Beriša saznao je iz priča, pet-šest dana nakon ubistva, a čuo je i da se ono dogodilo u Zanatskom centru. Kaže da je poznavao Jašara Berišu i čuo da je ubijen, ali nije čuo ko ga je ubio.

Svedok kaže da je stanovao kod hotela „Kristal“, na oko 500- 600 metara od policijske stanice, i tu su skladištili robu koju su, po naredbi dr Bobana, uzimali iz albanskih lokala da ne bi bila opljačkana ili uništena od bombardovanja.

Dan dvadest sedmi

3. april 2007.

Saslušanje svedoka PETKOVIĆA i TRAJKOVIĆA

Nedeljko PETKOVIĆ:

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Petkoviću, interesuje nas ovde slučaj Suva Reka, stradanje porodice Beriša. Ispričajte nam sve o tom događaju što Vi znate. Da li Vi ostajete kod ovog iskaza koji ste dali u prethodnom postupku, kod istražnog?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa, će kažem ono što sam video. Pa bilo sabajle, nije baš sabajle, jedanaest, pola dvanaest, i došao Boban predsednik i on iz Rečane, ne znam ja njega, kako se zvaše, i čini, kaže 'ajd da se isprazni treba neke meso, nešto da se istovara. Ja sam jeo ljeba i sam se digao od sofre i ovaj sa kola, bila, „Niva Lada“ ili „kec“, ne mogu da se znam. I kad sam otišao tamo, ja sam 'teo da se vratim, sam povraćao i Boban mi posle kaže „nemoj da se vratiš“, kaže „nemoj i tebe tako“. Kažem, „zašto bre?“, i me psuva, „zašto“, kažem, „ti me psuvaš?“, i kad sam video tamo, kad sam uleteo unutra, ima šta da vidim. I posle sam, drž-nedaj, morali da tovarimo to što se radilo, i posle čekaj, a prethodno sam video Cecita.

PRESEDNIK VEĆA: Ovde ćete pročitati ime i prezime svedoka, znači ime i prezime i njegov nadimak „A“, ali ne smete da govorite njegovo ime niti nadimak, razumete? Možete.

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: I on bija tu kod trafike i mi čini kaže „gde si pošao?“, sa ljeba sam bio tu, kažem „tamo“. Kaže, „budalo, što ideš tamo?“. Kažem „šta znam bre ja“, i kad sam bija tamo ima šta da vidiš, i ono sam povraćao i ljeba i jajca i sudžuk i sve pade dole. Ja sam tea da se vratim, i on mi kaže, „nemoj i tebe tako“, kažem, „neću da ovo...“. I posle sam utovarili, i posle smo sa kamion bija Zastavin tri i po tone, i smo prali sa ovaj sprajt one limenke, to.

PRESEDNIK VEĆA: To je sve?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Da, i bija jedan tu, jedan milicajac, ja ne znam, Šumadinac, što zna, kačket bija pozadi, nisam smeja da ga pogledaš, on bija, automat ovako držao i dole mi smo sedeli.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' Boban bio u uniformi?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Jes', zelena.

PRESEDNIK VEĆA: I jeste li Vi sami bili u stanu?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: „Ajde“, kaže, „pođite ovamo“. Kažem, „neću“.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, gde tačno Vi dolazite?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Tu centar tamo gde sam bija.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, koga zatičete, šta tamo vidite, znači došli ste u taj centar?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Au, tamo nedaj bože, pa zato sam se znojao ja, noću sam sanjao svašta, sam se razboleo i mati prošle godine umrela od nervoze, ja, brate mili, nisam naučio na ovde ovako.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Petkoviću, polako. Znači, recite koga zatičete, da li je bilo puno ljudi, šta zatičete tamo, šta vidite, ko Vam sad šta govori šta treba da radite?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Boban tu bija, taj milicajac, ja ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Koga ste videli?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Radojka sam video, ali na kratko sam video njega, nisam video tu.

PRESEDNIK VEĆA: Gde vidite svedoka „A“? Kod trafike?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Kod trafike.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Znači, čim ste došli, videli ste Radojka. Jel' ste to odmah krenuli oko pola dvanaest, dvanaest, kad je to bilo?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Njega na kratko sam video, posle ga nisam video, pa ovaj šta osta tu.

PRESEDNIK VEĆA: A jel' ima još nekog da znate policajca?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Miki bija isto.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je stajao?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa tu sve u tu, taj Zanatski centar, sve je tu biji.

PRESEDNIK VEĆA: Šta Vam kaže Boban? Gde da idete, koga da utovarite?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Da tovarimo, ništa, bre, brate mili, ti lepo udeš u taj Zanatski centar, kafić, bar, picerija, šta znam šta je bilo, i doš'o kamion Zastavin.

PRESEDNIK VEĆA: I s kim Vi ulazite? Jeste li Vi sami došli sa Bobanom Vuksanovićem i sa tim čovekom?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Jok, mori, i ovi došli.

PRESEDNIK VEĆA: E, pa to Vas pitam?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa i Sveta doš'o, čekaj, Sveta, Trajko, Davor, Bogi.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je Bogi?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Kako se preziva, čekaj, Trajković, a, Trajković ja mislim da preziva.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, i dolazite svi tu i kaže vam da uđete da pokupite koga?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa te mrtve smo utovarili.

Me nedaj bože, ni najvećem dušmaninu ne bih poželeo tako. Za to sam oslabeo i nervoza nabio i bolestan sam, e to je to. Posle utovarili i šta da ti pričam više, i strah, ne znam više šta da ti kažem.

PRESEDNIK VEĆA: Jesu tu muškarci, jesu žene, deca, muškarci, koji su?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa i žene i deca i muškarci.

PRESEDNIK VEĆA: I kako ih iznosite?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Sa ruke, sa ruke.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste приметili da li je kamion bio već pun sa leševima ili je bio prazan?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Prazan pre bija.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' bilo puno ljudi u piceriji, koliko otprilike?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: 30, 35 imalo.

PRESEDNIK VEĆA: A šta rade ovi policajci?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Ništa, tu sede, stoje.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' čujete da li oni nešto pričaju?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Ništa, samo radiš i gotovo. Kad smo završili, a u pizdu materinu, da izvineš, tako mi je rek'o i on, majke mi.

PRESEDNIK VEĆA: Pa koliko je to trajalo dok ste tovarili te leševe?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa trajalo bogami jedno sat i po, toliko, što znam, šta to.

PRESEDNIK VEĆA: A da li ste možda videli slučajno jel' Boban pored samog kafića stoji, ili gde on stoji?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Tu, tu do vrata je bio.

PRESEDNIK VEĆA: A s kim stoji on, ko je pored njega?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa sa tog milicajca.

PRESEDNIK VEĆA: Pa ko je taj?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Što ima, taj Šumadinac, kačket ovako pozadi, gde smeš da gledaš, samo ovako su nas gledali, dobro se sećam. Tri-četiri bili milicajci.

PRESEDNIK VEĆA: I vi što ste bili, jesu i deca bila neka, tovarila leševe, jel' bilo neke dece?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa taj Sveta, Trajko, koliko imali godina oni tada.

PRESEDNIK VEĆA: Jesam Vas podsetila, zato kažem pokušajte, polako se vratite u neko vreme.

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Kad sam bija ja gore i samo sam čuja pucanj i samo sam stavija ruke na uši i dole sam kleka' i posle ovi činiju kaže, „Neško“, kaže „Jašara“, kaže, „ga ubili“.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je Neško?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Ja sam bre taj Neško.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam kaže „Jašara ubili“?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Ovi, dečurlija, Bogi, Stefan, ovi.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi znali, poznavali ste Jašara?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa komšija mi bija.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, kad Vi vidite Jašara, u kom momentu ga vidite?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Nisam ga videja njega. Ja sam samo dolje zatvorio oči sam nabija i sam kleka' dole.

PRESEDNIK VEĆA: I gde su ga ubili?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Nisam ni videja, samo sam čuo pucanj, nabio dole glavu.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi kad ste iznosili te leševe, da li ste prepoznali nekog od tih ubijenih ljudi?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Školsku drugaricu sam prepoznao.

PRESEDNIK VEĆA: Kako se zove?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Sam gi znao onako, onako, al' tu devojku sam znao zato što sam išu u srednju školu, ona šiptarsko, ja srpsko ovamo, taj generacija smo bili u srednju školu, se znam onako iz viđenja, samo zdravo-zdravo.

PRESEDNIK VEĆA: A jeste li videli ko je utovario Jašara?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Sam ga videa. Posle smo zatvorili ceradu, smo oprali sa sokove i posle „svi ajde bežite“, kaže.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam je rekao da perete ceradu?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa ti milicajci, brate mili.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' kažu zašto da se pere?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa radi krv, to i posle razumeš, što kažeš posle i bolest dobiješ i sve, svašta.

PRESEDNIK VEĆA: Da li su svi leševi utovareni?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Svi.

PRESEDNIK VEĆA: Jel to bio samo jedan kamion?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Samo jedan.

PRESEDNIK VEĆA: A da li je neko od policajaca tovario leševe?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Nije bre, nije.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Veljković Velibora, policajca?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Ne znam ja.

PRESEDNIK VEĆA: Kad su ti leševi utovareni u kamion, da li ste tom prilikom možda videli neko oružje u piceriji, da li ste videli?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' su sve to bili civili? Jel' bio neko uniformisan od ovih leševa?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Ne be, žene i deca, što kažu ljudi, nedaj bože.

PREDSEDNIK VEĆA: A jel' ste bili sutradan možda da tovarite neke leševe?
SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Ne, bre.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste pravo otišli kući posle toga?
SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Doma sam otišao.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' se pričalo nešto, zašto, koji su ti ljudi što su ubijeni, zbog čega su ubijeni, ko ih je ubio?
SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa ništa, on samo čini Zlati mojoj majci, kaže: „Jel' si čula, Zlate, nema mi ga dete tamo, ovamo“. Kaže: „Ne znam ja“. Kako da mu kaže ona da ga utepali, posle belaja, posle ovamo i onamo i gotovo i posle bija kod Milutina i posle Milutin priča tako, kaže: „Nemoj da se priča nikome.“

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je Milutin?
SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Trajkov deda. San sanjao i sam se dizao noću, i, što kaže, i zubi sam grickao i išao sam kod lekara i više to, bio sam se napravio na 60 kila, i toliko nemam.

PREDSEDNIK VEĆA: Pogledajte dobro. Ja bih molila da optuženi ustanu. Ne morate da priđete, okrenite se tamo. 'Ajmo ovako: idite, gospodine Petkoviću, idite tamo, priđite do ovog stola, pogledajte dobro. Jel poznajete nekoga? Ko je to?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Radojka sam.

PREDSEDNIK VEĆA: Radojko, dobro. Dalje pogledajte dobro. Konstatuje se da je prepoznao Radojka Repanovića.

PREDSEDNIK VEĆA: Koga, koga? Ko je taj?
Petković Miroslava.

Konstatuje se da je svedok ukazao samo na optuženog Repanović Radojka i Petković Miroslava, zvanog „Miki“, koga je prepoznao i koga je video tom prilikom.

PREDSEDNIK VEĆA: A ostale nije video i ne prepoznaje.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: Po čemu ste prepoznali o kome se radi, da li su Albanci, Srbi ili potpuno neki drugi? Po čemu ste saznali?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Pa neke žene imale dimije.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: E pa to Vas pitam, po čemu ste saznali. Da li Vam je neko rekao pre nego što ste ušli ko su ljudi koje treba da...?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Što da nam kažu, ne smeš ni da pitaš nego si došao, sad treba da idem kući, „nema kući, to utovari i gotovo“, sad ću ja da pitam nekog.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: E, sada, rekli ste da vam je Boban rekao da sagnete glavu i da ćutite?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: „Ćuti i radi“.

ČLAN VEĆA GORDANA BOŽILOVIĆ-PETROVIĆ: Da li Vam je još nešto govorio, jel Vam naređivao nešto?

SVEDOK NEDELJKO PETKOVIĆ: Psovao me nešto.

Dan dvadeset osmi

4. april 2007.

Saslušanje svedoka TRAJKOVIĆA i NEDELJKOVIĆA

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Gospodin sudija, ja sam tu bio samo dva minuta i ništa više ne znam o čemu se to radi. Ja sam samo doš'o, popeo sam se na kamionu, siš'o sa kamiona i odmah sam otiš'o kući i drugo ništa ne znam ni da ispričam. Nikog nisam video i nikog ne znam ko je to uradio. Mi smo došli, komandant grada to je bio Vuksanović Boban, došao je na prevaru, uzeo nas da utovarimo kreveti za spavanje, policija je došla za pojačanje, da se kreveti namestu da bi mogla policija da spava. Međutim, kad nas on odveo tamo, video sam samo leševe, utovareni kamion, ja sam se popeo na kamionu, siš'o sa kamiona, rek'o sam komandiru da ne mogu, ja sam od srca bolestan, komandir me pustio kući i to je bilo to, ništa drugo ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Sa kim Vi krećete, sa Bobanom?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Stefan i Jovan, oni su bili iz moje porodice, nas troje smo.

PREDSEDNIK VEĆA: Samo ste Vi, Stefan i Jovan?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Da, bili su još jedno dvoje, ali stvarno ne znam koji.

PREDSEDNIK VEĆA: Koga zatičete tu? Jel vidite neka uniformisana lica, koga sve vidite?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Uniforme sam video, ali ja ljude stvarno ne poznajem koji su tu bili, jer ja sam bio tu svega ti kažem dva do tri minuta, samo sam na kamionu.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde vidite kamion?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Kamion je bio jedno 3 do 5 metara od Zanatskog centra.

PREDSEDNIK VEĆA: I jel' ste se odmah popeli? Ko vam kaže sada da tovarite leševe?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ja sam se popeo na kamionu, ali kad sam video, ja sam siš'o od kamiona i rek'o sam da ne mogu ja.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko je bilo, jel bilo dosta tu leševa?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: I kome se obraćate?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Komandiru, komandir me pustio, „Idi“, kaže.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je komandir?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Radojković.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, jel' tu Boban?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ne, nije bio Boban. Boban samo nas doveo do tu i otiš'o.

PRESEDNIK VEĆA: A kad ste Vi došli, jeste li videli Radojka tu?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li ulazili u ovu piceriju, kafić, u taj lokal?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Nisam.

PRESEDNIK VEĆA: Kad su Stefan i Davor došli?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Zajedno smo otišli sa Stefana i Davora.

PRESEDNIK VEĆA: Ne, ne, Vi ste sami otišli kući?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: A, da. Oni su došli kasnije posle, ne znam koje vreme.

PRESEDNIK VEĆA: I šta Vam pričaju oni?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ma, nisam ja sa njima bio u kontaktu.

PRESEDNIK VEĆA: Pa jeste li pitali kako krevete treba da odnosite, da raznosite, a sad odjednom ugledate leševe?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Pa koga da pitam, kad komandant nije se pojavio više kod nas. Mi smo hteli komandanta da bijemo tu zbog dece što nam uzeo iz dvorišta, uzeo 14 godina decu, nepunoletnu decu skupio, što nije uzeo svoju decu, nego uzeo od dvorište decu.

PRESEDNIK VEĆA: Gde ste Vi bili, Civilna zaštita, teritorijalna odbrana, gde ste?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ne, u Teritorijalnu odbranu.

PRESEDNIK VEĆA: A Stefan i Davor?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ne, oni su bili deca. 14 godine, oni su 14 godine, nepunoletna deca.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li čuli za porodicu Beriša?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Pa znam ja Beriše sve.

PRESEDNIK VEĆA: Pa jeste li čuli šta se dogodilo sa njima? Ništa niste čuli?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Čuli smo da su neki mrtvi, a koji su, od koje porodice, jel' Beriša ima hiljadu kuća, to je najveće.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ste čuli da su neki mrtvi?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Pa, za vreme rata.

PRESEDNIK VEĆA: Da li poznajete Jašara Berišu?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Znam. Komšija mi bio.

PRESEDNIK VEĆA: Komšija Vam je bio. Gde je on radio? Gde?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Na benzinskoj pumpi. On je bio šef.

PRESEDNIK VEĆA: Ja ću zamoliti da pogledate optužene. Da li uopšte možete da prepoznate nekoga?

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ovo troje znam, to su iz Suve Reke.

PRESEDNIK VEĆA: Konstatuje se da svedok nakon što je pozvan da izvrši prepoznavanje, ukazuje na Repanović Radojka da je komandir stanice, zatim ukazuje da poznaje i da je prepoznao Petković Mikija i Petković Zorana. Konstatuje se da je svedok prepoznao i Nišavić Milorada zvanog „Miško“.

OPT. REPANOVIĆ RADOJKO: Imao bih neka pitanja za gospodina Trajkovića. Kaže da je tog momenta došao sa Stefanom, Davorom, sa Nedeljkom, Bogoljubom i još da ne nabrajam, i da ih je Boban predao meni. Znači, to kad govoriš, govoriš za sve vas da vas je predao meni.

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Da.

OPT. REPANOVIĆ RADOJKO: Da li sam ja postupio prema svima vama isto to kao i prema tebi? Da sam im rek'o da idu tamo u tom smislu, da.

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ne, niste Vi rekli da idemo mi tamo. Samo ste nas primili Vi i ništa drugo.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Trajkoviću, okrenite se ovamo. Da li Vam je nešto rekao, pita Vas optuženi Repanović.

SVEDOK JOVICA TRAJKOVIĆ: Ne, ne, samo nas primio. Nije mi rek'o ništa i pustio me, mislim doveo do kamiona.

Sud donosi

REŠENJE

Vrši se suočenje između optuženog Repanović Radojka i svedoka Trajković Jovice, okrenuti jedan prema drugom. Konstatuje se da je svako ostao pri svom iskazu.

U nastavku je saslušan svedok Svetozar NEDELJKOVIĆ

U nastavku dokaznog postupka Sudsko veće je saslušalo još jednog svedoka koji je učestvovao u utovaru leševa iz picerije „Kalabrija” u Zanatskom centru, Svetozara Nedeljkića.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, gospodine Nedeljkiću, interesuje nas događaj koji se desio u Suvoj Reci, stradanje porodice Beriša.

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Ja sam izašao pred vratima i Vuksanović Boban, on me je pozvao i rekao je: „Nedeljkiću, ’oćeš da dođeš i da istovariš neki kauč i da utovarite za vojsku i miliciju?“ Ja sam rekao: „Bre, važi, nije problem“. I kad sam tamo otišao, video sam leš, video sam. I znači, ništa, tovarili smo te leševe. Šta znam posle gde su ih oni vozili i ko je to uradio.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, s kim ste Vi pošli pored Bobana Vuksanovića, ko je još krenuo sa Vama?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa krenuo je Stefan Trajković, ja mislim da je krenuo i Davor Trajković.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko ste imali tad godina? 81. godište?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Šesnaest i nešto, tako nešto.

PRESEDNIK VEĆA: I šta Vam kaže Boban?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Kad smo mi stigli tamo, Boban Vuksanović nam je rekao: „Ajde momci, utovarajte ovaj leš, ovi leševi“. Ja sam prvo njemu rekao: „Prvo, ja to ne mogu da radim i ne smem da radim“. Prvo, bio sam klinac, šta sam ja znao o tome gde me on vodi. Mi smo bili takoreći prevareni. Da sam ja znao, prvo ja nikad ne bih otišao tamo, da sam ja znao.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' Vi pitate gde su ti leševi, gde da tovarite, kad vam on kaže „ajte tovarite leševe“, gde su?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Mi nismo ništa pitali, samo tovarite te leševe.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa gde nalazite te leševe, gde su bili?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Tu su bili, u kafiću.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' zatičete nekog tu? Jel' stoje neka uniformisana lica, ko stoji tu?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa, bili panduri.

PREDSEDNIK VEĆA: Čega se sećate, koga vidite tu?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa video sam nekih četvero-petoro pandura je bilo. Bio je Miki, bio je ne znam još ko. Bio je valjda „Jajce“. Njih dvoje sam prepoznao, tih dvoje, a ove druge ne znam odakle.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako oni stoje? Jel' su oni naoružani?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa bili su, mislim, s oružjem, ali ne znam tačno ko je sve to uradio, nisam video, kad sam došao u taj Zanatski centar, to je već bio haos.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' Vam se neko obraćao od njih?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Niko. Samo Boban Vuksanović je to rekao, „ajte, utovarajte to što pre i idite kući“.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' Boban dolazio sa Vama do kafića?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Da, da, dolazi.

PREDSEDNIK VEĆA: I Vi zajedno sa Stefanom i Davorom ulazite?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' još neko bio tu? Koga vidite?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Bio je Bogislav, Bogi.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je taj?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Bio je Bogi, Trajković Trajko, onda je još bio Paja Aleksandar.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je to bilo leševa?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa bilo je 20-30 leševa, ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: I gde su? Jel' su oni svi razbacani, raštrkani, kako ih zatičete? Ispričajte ipak, da li Vam je to ostalo u sećanju?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa kad sam ja stigao, oni su već bili tako jedan više drugog rasterani, unutra u kafiću, mislim.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' bilo žena, dece, muškaraca? Kakvi su to..., koga zatičete?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Bilo je, bilo je omladinaca, bilo je žena, dece.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' su bili u nekim uniformama možda ti muškarci?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Civili.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je neko bio živ, da li je neko davao znake života?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: E, ne znam, mislim da nije nijedan.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste tovarili leševe jeste li videli da li je kamion bio prazan ili je već bilo leševa tu?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Ja mislim da je bilo dva leša ili tri.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je neko te leševe pregledao?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Boban, mislim, da ih je samo pregledao.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste prepoznali nekog dok ste tovarili?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Jedna moja dva druga.

PRESEDNIK VEĆA: I jel' ste ispraznili celu tu piceriju, taj kafić?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Jesmo.

PRESEDNIK VEĆA: Pored tih uniformisanih, ko još stoji tu? Svi ste znali šta treba da radite, samo da iznesete te leševe?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Dabome, nismo znali, mislim, dok

nismo otišli gore u Zanatski centar, mi smo bili prevareni, mi da smo znali, ne bi ni otišli.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' ste sve u jedan kamion utovarili ili je došao neki kamion drugi, ili isti kamion došao?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Sve u jedan.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko Vam kaže da idete kući?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Boban Vuksanović kaže „Idite, deco, kući“.

PREDSEDNIK VEĆA: Kad ste Vi rekli da nećete te leševe da tovarite, jel vam neko nešto rekao, jel vam neko pretio?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa mi smo hteli, znaš, da odemo kući, i Boban Vuksanović nam je rekao, kaže, „momci tovarite ove leševe i idite kući, bolje za vas“. Ja kažem: „Što bolje za nas?“ „Pa“, kaže, „da vas ne maltretiraju neko ovde u Zanatskom centru“.

PREDSEDNIK VEĆA: Kod istražnog sudije ovako ste rekli: „Bacao sam u kamion neke leševe. Morao sam da radim. Sa puškama nas terali. Ako ne radite bićete uz njih“. Istražni sudija Vas pita: „Ko“? „Pa taj Jajce, policajac.“. „I kad ste ušli unutra, šta ste zatekli?“ „Zatekli smo neke leševe“. Po ovome deluje da vam je taj policajac rekao da za ove leševe ako ne radite, bićete uz njih.

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa, da. Dobro si me podsetila.

PREDSEDNIK VEĆA: A kako je izgledao taj „Jajce“?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: E, ne znam sad, sam zaboravio.

PREDSEDNIK VEĆA: Kod istražnog sudije ste rekli da ste prepoznali još jednoga koji je radio na benzinskoj pumpi?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Znao sam, to mi je bio komšija.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde ste našli Jašara?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Tu ispred kafića je bio on, na ulazu u Zanatski centar.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste prvo njega utovarili, ako već ulazite?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Prvo smo utovarili njih, pa on je došao na red.

PRESEDNIK VEĆA: Pa dok ste izlazili iz kafića i nosili leševe tad ste videli Jašara?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: I gde on stoji dok još nije bio ubijen?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Dok sam ja izvlačio leš, on je već došao i bio je mrtav tu, ja nisam ni video ko ga je ubio.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' čujete pucanj?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Čuli smo pucnje, ali nisam ga video ko ga je ubio.

PRESEDNIK VEĆA: A ko je stajao pored njega?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa bili su tu policajci, bio je Miki, bio je „Jajce“ taj.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam kaže da pokupite Jašara?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa, rekao nam Boban, kaže: „'Ajde, pokupi ga“, kaže, „i bacite ga u kamion“, Vuksanović.

PRESEDNIK VEĆA: I posle jel' ste ponovo ušli u piceriju? Jel' ste ponovo skupljali leševe?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je neko rekao da izadete napolje iz picerije?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Rekao mi je, Miki.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ste izašli iz picerije, gde ste stali?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Bio sam ovamo prema kamionu jednom.

PRESEDNIK VEĆA: I šta vidite?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Ništa, čuo sam neke pucnje.

PRESEDNIK VEĆA: Pucnjavu? Jel' Miki sâm ušao ili još neko ušao sa njim?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Ja ne znam dal' je sam ušao.

PREDSEDNIK VEĆA: 'Ajte polako, prisetite se koliko je bilo pucnjava, jedan, više? Da li možete da razaznate jel' to bila neka rafalna paljba?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Ja nisam ni bio u vojsci, ne znam, mislim da je jedan.

PREDSEDNIK VEĆA: Kad je on izašao, jel' vam neko rekao da uđete ponovo?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Pa sve je Boban naređivao.

PREDSEDNIK VEĆA: I koliko, prema Vašoj proceni, jel' bilo dece dosta, jel' bilo žena dosta?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Kako ja znam, da sam ja bacao, dva-tri deteta, četiri deteta je bilo.

PREDSEDNIK VEĆA: Jel' neko dolazio kod Vas?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Kod nas niko nije dolazio, samo me je otac ispitivao. Kaže: „Gde si bio, što si takav?“, kaže. „Ja sam te poslao sa Bobanom da radiš, da utovaraš te kauče i to što ti je Boban rekao“. I posle moji roditelji, Nedeljković Ljubiša, on je otišao kod njega.

PREDSEDNIK VEĆA: Kod koga?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Kod Bobana Vuksanovića i pitao ga „Je li bre, šta si radio mom detetu? Jel' sam zato pustio moje dete da radi te stvari, što mene nisi zvao?“, i on je samo slegao glavu i ćutao.

PREDSEDNIK VEĆA: **Konstatuje se** da je svedok Nedeljković Svetozar na fotografiji 627 prepoznao dete koje je tovario u kamion, Altin Nedžata Beriša.

Konstatuje se da je svedok dalje prepoznao na fotografiji broj 633 oštećenog Drilon Sedata Berišu.

Konstatuje se da je svedok prepoznao na fotografiji broj 640 HHajdin Vesel Berišu.

Konstatuje se da je svedok prepoznao na fotografiji broj 659 Sedata Vesel Berišu.

Konstatuje se da je dalje svedok prepoznao na fotografiji 660 Šerina Ismeta

Berišu. Konstatuje se da je svedok prepoznao Repanović Radojka, Petković Miroslava i Nišavić Milorada, zvanog „Miško“.

Sud donosi

R E Š E N J E

Vrši se suočenje između optuženog Repanović Radojka i svedoka, okrenuti jedan naspram drugog.

PRESEDNIK VEĆA: Izvolite, Vi kažete da niste kod picerije?

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ja kažem da nisam.

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Video sam te, pored kafića si sedeo, malo dalje od kafića, tu si.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Malo dalje od kafića, da li je ovamo kod trafike kod puta?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Da. Tu si sedeo.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Znači, kod puta ovamo?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Sedeo si, i ja mislim, ništa nisam hteo s tobom da pričam. To je to.

PRESEDNIK VEĆA: I gde stoji? Kod kafića stoji?

SVEDOK SVETOZAR NEDELJKOVIĆ: Dalje od kafića, možda tri, četiri metra.

Sud donosi

R E Š E N J E

Prekida se glavni pretres a nastavlja sutra sa početkom u 9,30 časova.

Dan dvadeset deveti

5. april 2007.

Saslušanje SVEDOKA „B”

PREDSEDNIK VEĆA: Vezano za događaj u Suvoj Reci što se desio.

SVEDOK „B”: Ovako, ja sam živio u Suvoj Reci. Jednog dana, ne znam kojeg, koji je to dan bio i koji datum, došao je Boban Vuksanović u dvorište. Pitao, kaže, da ima neke krevete, „stiže nam vojska i milicija iz Srbije“, pokupio nas u kola. Prethodno je pitao mog ćaleta, kaže, „ništa strašno“, kaže, „samo da neke krevete prebace i to, pa će“, kaže, „oni da se vrate momci“. I moj otac je nas pustio. I on ništa ne zna, i on je otišao na svoj položaj. Ja se popeo na kamion i video leševa, i ja sam se tu onesvestio. To svi znaju. Molio sam da me pusti, on me nije pustio, kaže: „Ajde“, kaže, „to spavaju ljudi“. Ja kažem: „Čika Bobane, to nije u redu, ja imam samo 14 godina, ja sam dete, tvoj sin ide sa mnom u školu, idi bolje pozovi neke starije ljude“. Kaže: „Ajde, ajde, radi“, kaže, „bolje da ti nosiš njih nego oni tebe“. Ja sam tu plakao i povraćao, on nije pustio, i moj brat mu rekao: „Pusti, čika Bobane, njega, on je stvarno bolestan.“

PREDSEDNIK VEĆA: Ja ću Vam postavljati pitanja, samo da Vas upozorim, znači, kad budete govorili o svedoku koji je došao sa Vama, spominjate svedoka „C”.

SVEDOK „B”: „C”, važi.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne sećate se kada je to bilo. Jel’ se sećate meseca koji je to bio?

SVEDOK „B”: Ja mislim da je bio mart, ali ne znam baš tačan datum.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, pošto spominjete dvorište, ko se nalazi tu?

SVEDOK „B”: To nije bila naša kuća, to je bilo od mog dede. Stric jedan i stric drugi, i još jedan stric.

PREDSEDNIK VEĆA: Jesu oni bili u skupljanju leševa?

SVEDOK „B”: Nisu.

PRESEDNIK VEĆA: Kada se Boban Vuksanović pojavio, da li je došao kolima ili pešice?

SVEDOK „B”: Došao je kolima.

PRESEDNIK VEĆA: S kim Vi ulazite u vozilo?

SVEDOK „B”: Ja sam ušao u auto, bio je svedok „C”, i mislim da je bio Nedeljковиć Svetozar.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ste došli, gde Boban parkira kola?

SVEDOK „B”: Ispred trotoara, ispred Tržnog centra.

PRESEDNIK VEĆA: I jel' vas on predvodi gde treba da idete?

SVEDOK „B”: Jeste.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vidite tu neke ljude kad ste došli?

SVEDOK „B”: Bili su ovamo, iza kamiona.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vidite odmah kamion kad ste izašli iz vozila, ili ga ne vidite?

SVEDOK „B”: Video sam.

PRESEDNIK VEĆA: I?

SVEDOK „B”: Boban je rekao: „Evo tu to ćete da uradite“, i ja kada sam se popeo na kamion, počeo sam.

PRESEDNIK VEĆA: I šta ste videli? Koliko je bilo otprilike leševa?

SVEDOK „B”: 4-5, ja mislim da je toliko bilo na početku. Ja sam rekao: „Šta je ovo, čika Bobane?“ I onda sam se onesvestio. Povukao me je i spustio dole, i brat je bio tu, pridržao me, ja kažem: „Ja ovo ne mogu da radim“.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je vaš brat?

SVEDOK „B”: Trajković Bogoljub.

PRESEDNIK VEĆA: Samo mi recite, kad ste sišli sa kamiona, kome se Vi tu obraćate? Bobanu?

SVEDOK „B”: Obratio sam se Bobanu.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li vidite tu neko uniformisano lice još osim njih, pored Bobana?

SVEDOK „B”: Bili su ovamo neki ispred trafike. Posle su došli.

PREDSEDNIK VEĆA: Pošto kažete da ste videli 4-5 leševa, da li Vam je ostalo u sećanju jesu li to bili mlađi ljudi, muškarci, žene, deca?

SVEDOK „B”: Verujte, da ja kad sam samo to video, i video sam da su bili sva od krvi, ja sam se odmah, ako verujete, onesvestio i pao dole, a nisam video da li su to bila deca ili odrasli ljudi i to.

PREDSEDNIK VEĆA: I dobro, gde vam kaže da idete?

SVEDOK „B”: Rekao nam „ostanite tu“, i ja sam ga lepo kao jednom, ne jednom, i sto puta ja sam, znači, bio tu odveden na silu, gospođo. Kada je majka videla to, ja sam se onesvestio, i dobila je infrakt, i otac i sve. Znači, ja sam rekao: „Bobane, što ti svoju decu ne doneseš, tvoj sin ide sa mnom u školu“.

PREDSEDNIK VEĆA: A gde je svedok „C” dok vi to njemu govorite?

SVEDOK „B”: On je bio ispred, odmah tu smo bili na okupu i molili ga svi da odemo, da nas pusti i nikog nije pustio.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je pored Bogoljuba još neko bio tu?

SVEDOK „B”: Pa, bili su tu i Nedeljковиć Svetozar, bio je Trajković Bogoljub, svedok „C”, bio je Nedeljковиć, ovaj Petković Nenad „Neško“. Posle su onda naknadno došli neki iz Civilne zaštite.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde Vi idete sada i gde dolazite?

SVEDOK „B”: Dolazimo tu ispred one picerije, ne znam šta je bilo kod Tržnog centra, tu i rekao nam: „Evo, ovo ćete da uradite, kad budete uradili, idete kući“. Znači, nije hteo da nas pusti, mi smo ga molili, i nije hteo, i mi smo onda ostali tu i to radili.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako ste skupljali leševe, kako ste ih prenosili? Opišite nam to.

SVEDOK „B”: Imala su neka nosila.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste nosili i rukama ili samo nosilima?

SVEDOK „B”: Nas je bilo maltene dosta tu, neko je nosio u rukama, neko je

nosio u nosila. Iskreno rečeno, možda sam ja, da kažem, tu i najmanje radio. Ja sam možda, da ne kažem, 4-5 leševa preneo.

PRESEDNIK VEĆA: Kako je izgledalo kad ste ušli u piceriju? Šta ste videli?

SVEDOK „B”: Plašio sam se, mislim, nikad do tada nisam video, takoreći, da kažem, mrtvog čoveka. Bili su svi jedan naspram drugog, i tako u poluležećem položaju, svi su bili dole na pločicama i to.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' bilo puno ljudi tu?

SVEDOK „B”: Pa, otprilike jeste.

PRESEDNIK VEĆA: Jesu li bili u uniformama, jesu to bili civili?

SVEDOK „B”: Ja mislim da su bili civili. Bile su žene i deca.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste nekog prepoznali?

SVEDOK „B”: Ne, nikoga nisam.

PRESEDNIK VEĆA: I, recite mi, da li ste čuli da je bilo nekih pucnjava? Da li se pucalo tu, dok ste prenosili?

SVEDOK „B”: Mi dok smo bili, nije se pucalo.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bio neki leš kod kamiona?

SVEDOK „B”: To ja nisam video da je bio leš. Mislim da smo prvu turu prebacili, onda odmorili malo, i jedan od policajaca, stvarno ne mogu da se setim kako se zove, rekao je: „Evo ovde ima jedna prodavnica, sad ću ja da vam napunim nešto da pojedete“, neke slatkiše doneo nam, otišli smo ja...

PRESEDNIK VEĆA: Po vašoj proceni, koliko je bilo policajaca?

SVEDOK „B”: 4-5.

PRESEDNIK VEĆA: 4-5. I taj jedan Vam kaže da...?

SVEDOK „B”: Da, doneo nam slatkiše i otišli smo ja, svedok „C” i Trajković Bogoljub da uzmemo te slatkiše i neke limenke od soka.

PRESEDNIK VEĆA: I gde se odmarate?

SVEDOK „B”: Odmarali smo se ovamo pozadi kamiona, kod trave.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, jel' tu postojala neka trafika?

SVEDOK „B”: Trafika postoji ispred.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je tu stajao neko?

SVEDOK „B”: Tu je stajao svedok „A”.

PRESEDNIK VEĆA: Šta on radi? Jel' se nešto obraćao Vama, jel' nešto vam kaže?

SVEDOK „B”: Nije se meni, meni se nije obraćao ništa.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vi vidite gde odlazi kamion?

SVEDOK „B”: Otišao je prema pravcu Prizrena.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam neko sad kaže, „gotovo je, možete da idete“ ili kažu „ne može još“?

SVEDOK „B”: Rekao nam isto, kaže: „Ostanite još tu“.

PRESEDNIK VEĆA: Ko?

SVEDOK „B”: Boban je bio, vratio se kad je prva otišla tura. Ja sam ga ponovo pitao jel' možemo da idemo, kaže, „ne, ne možete“. Prišao je ovamo kod nas, kaže: „Sedite malo, momci, odmorite“, i rekao: „Uzмите ovo, da popijete po sok“. I ja sam rekao: „Meni, gospodine, nije ni do soka, ja te lepo molim da me pustiš da idem kući“, i on kaže: „Evo, još malo, 10-15 minuta i svi ćete da idete svojim kućama“.

PRESEDNIK VEĆA: A što još malo, šta se čeka?

SVEDOK „B”: Čekalo se, imalo je još nekih leševa u piceriji.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' dolazio ponovo kamion?

SVEDOK „B”: Dolazi.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' to onaj isti kamion koji je bio?

SVEDOK „B”: Ja mislim da je isti.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam govori sada da idete ponovo?

SVEDOK „B”: Govorio nam isto jedan policajac.

PRESEDNIK VEĆA: Koji je to policajac?

SVEDOK „B”: Ne znam mu pravo ime i prezime, imao je brkove ovako, mislim da je Miki.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste ga poznavali ranije?

SVEDOK „B”: Jeste, iz Suve Reke. I njega sam isto molio da me pusti, ali, dobro, ja čoveka ne krivim zato što mu njemu Boban rekao da nas ne pusti dok se sve to ne završi.

PRESEDNIK VEĆA: I šta Vam Miki kaže?

SVEDOK „B”: „Evo, momci još ovo malo i onda idete kući“.

PRESEDNIK VEĆA: A odakle se on sad pojavio?

SVEDOK „B”: Nisam ga video ispred picerije, ovamo gde je svedok „A” bio, tu ispred trafike. Oni nama ništa nisu govorili, nego nama je takoreći sve Boban naredio da to tovarimo.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. I Vi odlazite ponovo u piceriju?

SVEDOK „B”: Da.

PRESEDNIK VEĆA: A recite nam, po nekoj Vašoj proceni, koliko ste otprilike utovarili leševa u toj prvoj turi?

SVEDOK „B”: Samo bih vas slagao, mogu da kažem 20-30, ne znam tačan broj.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. I jel' bilo još dosta u piceriji kad ste ušli?

SVEDOK „B”: Pa, bilo je možda još njih 10-11 kad je ono došao druge ture kamion.

PRESEDNIK VEĆA: I jel' svi ulazite, svi koji ste bili tamo?

SVEDOK „B”: Znae, ovako, kad je došla Civilna zaštita, onda smo mi takoreći više odmarali nego što smo radili i oni su onda sve to radili.

PRESEDNIK VEĆA: Znači Civilna zaštita, koliko sam shvatila, pojavljuje se kada je došao drugi put kamion?

SVEDOK „B”: Nije baš drugi, već je došao pred kraj prve ture.

PREDSEDNIK VEĆA: Koga vidite, koga prepoznajete iz Civilne zaštite?

SVEDOK „B”: Pa znam, tu je bio tog dana Paja, ne znam kako se preziva, da li beše Milanović ili Milivojević Paja. Mislim da je bio Jovanović Sava i još neki ljudi, ali se ne sećam.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa koliko je, po Vašoj proceni, bilo ljudi?

SVEDOK „B”: Pa bilo je jedno 6-7 je njih bilo.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li zajedno, jeste i Vi ulazili ponovo?

SVEDOK „B”: Oni su ulazili, mi nismo. Mi smo stajali onde, ispred kamiona.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, i šta se dešava?

SVEDOK „B”: Znači, to je možda trajalo još jedno 10-15 minuta, oni su nosili i onda smo mi, bio je to utovaren kamion i isto, ja ne znam, ne mogu da se setim baš koji policajac, rekao nam, uzeli smo, dali nam limenke da operemo kantu od krvi da bi se kanta zatvorila. Uzeli smo krpe neke i brisali tu kantu.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste vršili utovar tih leševa, da li je neko davao znake života?

SVEDOK „B”: Nisam to primetio.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste čuli da je ipak nekom prilikom došlo do pucanja?

SVEDOK „B”: Koliko se ja sećam, ja nisam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Ja bih Vam predočila da kada Vas je zamenik tužioca pitao: “ovo što kažeš da su bili 4-5 policajaca, znaš li ko je od njih pucao i dokrajčio ove koji su preživeli”, Vi kažete: “ja sam samo ovog jednog, nije bio dete, bio je odrastao, možda 12-13 godina, Miki, kad je bio malo živ i pomerilo se dete to sam video i ništa više nisam video”, “kada je pucao u njega, gde mu je pucao”, “u telo”?

SVEDOK „B”: Ja sam rekao, ja mislim da je Nedeljković Svetozar video to dete kako rita se i kao i daje znake života i mi smo poznavali njega, i da je Miki otišao, a da se ne sećam da sam ja rekao da je Miki njega dokrajčio, mislim pucao u njega. Znam da je Miki, video sam kad je on ušao u piceriju, a mi smo ovako.

PRESEDNIK VEĆA: Kome saopštava Nedeljković?

SVEDOK „B”: Ja mislim da je Mketu i ovih iz Civilne zaštite, kaže Miki: „Jedno dete je ovde živo“, i oni su, on i još jedan policajac, ušao unutra i mi smo se ovamo sklonili, ko je u njega posle pucao ja to nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Pa jel' čujete pucanje?

SVEDOK „B”: Pa, mi smo bili ovamo, mislim da se čula pucnjava.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi da li je bilo još neko tu ubistvo, da li ste Vi videli ili ste čuli da se puca, dok ste Vi bili tu?

SVEDOK „B”: Koliko se ja sećam, ja nisam više video ubistvo.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi da li znate ko je Jašar Beriša?

SVEDOK „B”: Ne znam lično njega, nikad ga nisam video, a čuo sam da je radio na pumpi.

PRESEDNIK VEĆA: A jeste li čuli ko ga je ubio?

SVEDOK „B”: Ne sećam se.

PRESEDNIK VEĆA: Insistiram na tome zato što ste kada ste bili saslušani kod istražnog sudije ovako rekli: “Znaš li ko je radio na benzinskoj pumpi u to vreme?”, “Ne znam ko, čuo sam da je ubijen”, “Jesi li čuo ko ga je ubio?”, pita Vas zamenik tužioca, a Vi kažete : “Pričalo se tu kada smo utovarali da ga je ,Jajce’ ubio“.

SVEDOK „B”: Znači, ja nisam čuo da je to.

PRESEDNIK VEĆA: To je bilo 22. aprila 2004. godine.

SVEDOK „B”: Gospodina „Jajceta” ja, inače, ne znam ovako lično, a ne znam mu ni pravo ime i prezime i njega nikad nisam viđao.

PRESEDNIK VEĆA: Evo, to ste Vi decidirano rekli, “pričalo se tu kada smo ga utovarili da ga je ,Jajce” ubio”. Taj iskaz se snima, znate?

SVEDOK „B”: Znam da se snima, ali ja se toga ne sećam da sam ja to rekao, iskreno rečeno.

PRESEDNIK VEĆA: „Ko je pucao, znate li mu nadimak”, pita vas ADV. Milan Birman. Vi kažete „znam nadimak, čuo sam kad su ovi malo stariji rekli,

nadimak mu je mislim „Jajce“, znači ponovo kažete da je „Jajce“?

SVEDOK „B“: Možda sam ja to rekao ono u...

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste dužni da nam kažete sve što znate.

SVEDOK „B“: Razumem ja Vas i ja sam zato i došao, znači možda sam ja to i rekao, ali stvarno, ja se toga ne sećam da sam rekao. Jesam čuo pucnjavu i potvrđujem to, kažem da Jašara nikad nisam ni video i ne znam kako je čovek izgledao.

PRESEDNIK VEĆA: Ne, sad Vas ne pitam za to. A kažete mi, Vi kažete „Jajceta“ ne poznajete?

SVEDOK „B“: Ne, jesam toga dana video tu.

PRESEDNIK VEĆA: Tu ste ga videli, jer tako ste i izjavili.

SVEDOK „B“: Da, ispred trafike.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je sad tačno? Jeste videli da „Jajce“ puca?

SVEDOK „B“: Nisam to video, časna reč.

PRESEDNIK VEĆA: Pa šta, znači to nije tačno što ste rekli kod istražnog sudije i jedan put i drugi put? Sad menjate iskaz?

SVEDOK „B“: Ne menjam. Ja nisam lično video da je on njega ubio.

PRESEDNIK VEĆA: Ne, ne, nije Vam to ni rečeno, nego da se pričalo da ga je „Jajce“ ubio. Vi sad kažete ne znate to ništa?

SVEDOK „B“: Ja sam bio ovamo i ljudi su pričali, a ja nisam čuo ko je to pričao, a ko je pričao, znači ne znam ljude, ja znam iz Civilne zaštite i rekao sam samo Jovanović Savu i Paju i nikog više, a bili su ljudi još tu iz Civilne zaštite.

PRESEDNIK VEĆA: E, sad, meni je ovako nejasno da li Vi to govorite o tom pucnju u piceriji da čujete ili govorite o pucnju van picerije?

SVEDOK „B“: Ja sam čuo pucanj samo u piceriji, kad je to dete davalo neke znake života.

PRESEDNIK VEĆA: Sada ste rekli da ste Vi ušli bili u piceriju?

SVEDOK „B“: U piceriju, jeste, ušao sam.

PRESEDNIK VEĆA: Da. Kako sad to, ko ulazi, ko puca? Znači, Vi izlazite iz picerije i ko ulazi sada u piceriju?

SVEDOK „B”: Ušao je Miki u piceriju i još jedan policajac, ne znam kako se on zove, a ko je pucao nisam video, od njih dvoje.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bio neki policajac koji je pevao?

SVEDOK „B”: Mislim da je to gospodin „Jajce” mali, tamo ispred trafike.

PRESEDNIK VEĆA: Jel’ znate ko je komandir policije?

SVEDOK „B”: Znam ko je. Mislim da je gospodin Radojko bio komandir.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je on bio tada tu?

SVEDOK „B”: Ja njega nisam video tada tu. Možda u prolazu je prošao, možda kolima, ali ovako lično i da se on meni obratio ili ja njemu, nisam.

PRESEDNIK VEĆA: E sad, u kom momentu Vi vidite Radojka da prolazi kolima?

SVEDOK „B”: Ja mislim, on je samo prošao kolima dole prema pravcu Prizrena i ništa više, a nije...

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste ga videli u momentu kada ste skupljali leševe?

SVEDOK „B”: Kada smo skupili, jeste, prošao je kolima samo.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste završili sa skupljanjem leševa pa je prošao ili je još trajalo skupljanje leševa?

SVEDOK „B”: Mislim da je još trajalo.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je prva tura skupljena pa je naišao ili...?

SVEDOK „B”: Ja mislim da je prva tura.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je još nekoga bilo? Da li poznajete Jovanović Nenada? Da li znate ko je to?

SVEDOK „B”: Ne znam. Gospodina Radojka znam zato što je njegov sin išao sa mnom u školu, jedino njega znam, a ovog drugog...

PRESEDNIK VEĆA: A jeste čuli posle da je nešto zapaljeno?

SVEDOK „B”: To sam čuo. Znači, kada smo mi stigli kući, bili smo svi u krvi i video nas otac moj i majka i pokojni deda, što mi pre 4 meseca umro mi deda, i moj deda je valjda, neko mu to rekao i odneo neka kolica gore i pošao kaže, pošao je gore. Uzeo je neki pesak i otišao je gore prema tom Tržnom centru, a šta je radio, ne znam, i rekao je nama, počeo je da nas..., udario nam šamar, „ko vas to naterao“, „zašto ste to otišli da radite?“, mi smo rekli: „Dedo, mi to nismo otišli dobrovoljno, nas je prevario gospodin Boban“, i on je otišao kod njega u kancelariju da razgovara sa njim kako je mogao da vas prevari.

PRESEDNIK VEĆA: Ja ću sad zamoliti optužene da ustanu. Koga prepoznajete, znate? Da li znate?

SVEDOK „B”: Gospodina ja mislim da ne znam, isto njega ne znam. Ja mislim da je to gospodin „Jajce”. Gospodin Radojko. Gospodin Miki. I njega isto ne znam. Čika Miška znam. I ovog gospodina ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, hvala lepo. Konstatuje se da je svedok pod pseudonimom „B” prepoznao Čukarić Slađana koga je prepoznao kao „Jajce”, Petković Miroslava-Mikija, Repanović Radojka i Nišavić Milorada, koga je oslovio sa „čika Miško“.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Imao bih jedno pitanje za svedoka „B”, pošto je on bio tamo u piceriji i zna gde su bili ti leševi. Pitanje moje glasi: da li sa puta, sa magistralnog puta, znači, tamo onaj koji prolazi pored Opštine, da li može da se vidi šta se nalazi u piceriji?

SVEDOK „B”: Ne može.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Da li si neposredno video, svojim, direktno svojim očima, opažanjem da sam u bilo koga pucao?

SVEDOK „B”: Nisam direktno video.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Da li sam bilo kome od vas izdavao bilo kakvo naređenje, vikao?

SVEDOK „B”: Nisi. Ja sam tebe lepo pitao, da li se ti sećaš, čika Miki, da li ja mogu da odem kući. Ti si rekao: „Što se mene tiče, ja bih te sad pustio, ali čuo si gospodina Bobana da ne mogu da te pustim“.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Kada si rekao da sam ušao ja i još jedan

policajac unutra u piceriju, da li si lično video isto da sam ja direktno pucao u nekoga?

SVEDOK „B”: Nisam to video.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Na pitanje gospođe Kandičke, rekli ste da poznajete porodicu Nišavić. Da li si bio u njihovu porodicu i popio kafu kod njih u kući u Kragujevcu?

SVEDOK „B”: U Kragujevcu, kod gospodina Miška? Nijednom. Kod Miketa sam jednom prilikom bio kada sam trebao, u kući gore, što sam trebao da mu jednu terasu radimo i to sa još jednim.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da li si ti tom prilikom sa njime razgovarao povodom ovog slučaja?

SVEDOK „B”: Nikada nisam razgovarao.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Jel' govoriš istinu?

SVEDOK „B”: Istinu, kunem se u svoje dete što mi je bolesno.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Dobro, nema potrebe da se kuneš, ima ko će to da proveri.

ZAMENIK TUŽIOCA: Izvinite šta znači „ima ko će to da proveri“?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Ja ću da dam predlog ko će to da proveri, sudija, i zamolio sam to i Vas da zamolim baš lično da proverite.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ja bih molio da se uzdrži.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste umesno je, to sam i ja htela da Vam kažem. Ne možete tako da razgovarate uopšte.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Ko je s tobom razgovarao i pokazivao moju sliku?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da li imate vozačku dozvolu i koje kategorije imaš vozačke dozvole?

SVEDOK „B”: Kategoriju B.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gde si polagao i kad?

SVEDOK „B”: Polagao sam u Kragujevcu.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: U kom auto-moto društvu?

SVEDOK „B”: U Auto školu „Bos”, pa sam pao dva-tri puta, pa sam uzeo dokumenta, to je to.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Znači, sa tobom nije razgovarao i nikakvu službenu belešku nije sačinjavao.

SVEDOK „B”: Nije sa mnom.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Znači, nisi ti mene prepoznao na slici?

SVEDIK „B”: Nisam na slici.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da li Vam je neko u Kragujevcu od tvojih ili bilo kog poznatog pominjao moje ime i prezime, i nadimak?

SVEDOK „B”: Nikad ja gospodine tebe nisam ni znao, ja kažem samo sam tog dana tebe video, moj te otac ne zna, ne znam ni odakle si ni...

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: A kako si me onda prepoznao?

PRESEDNIK VEĆA: Video Vas je, nemojte odgovarati.

SVEDOK „B”: Prepoznao sam te pošto sam te tog dana video tu.

PRESEDNIK VEĆA: Više puta je rekao. Sada stanite, gospodine Čukariću, molim Vas. Ovde optuženi Čukarić Slađan koga ste vi prepoznali kao „Jajce“, on kaže da toga dana uopšte nije bio tamo, da on uopšte ne zna o tom događaju ništa, stanite molim Vas tu. Pa ja ću na te okolnosti da izvršim i suočenje, vi ćete se pogledati, pogledajte se jedan naspram drugog, stanite i izvršićemo Vaše suočenje sa Čukarićem. Jeste Vi videli optuženog Čukarića tamo? Pričajte njemu.

SVEDOK „B”: Video sam te tog dana tu.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Kako si me video, gospodine, i kako si moje ime upoznao, kako smo se upoznali?

SVEDOK „B”: Nismo se ja i ti nikad upoznali, ali video sam te tog dana tu.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Na osnovu čega zaključuješ da sam to ja?

SVEDOK „B”: Sa nikim nisam pričao, video sam te tu, ali nisam ti znao ni nadimak, ni ime ni prezime.

Viši se suočenje između optuženog Čukarić Slađana i svedoka „B”, te **nakon izvršenog suočenja konstatuje se da je svako ostao pri svom iskazu.**

U nastavku saslušan SVEDOK „C”.

PRESEDNIK VEĆA: Ispričajte nam sve što znate o ovom slučaju. Ko je došao kod Vas, kako ste krenuli, gde ste krenuli, šta ste radili, ko Vam je davao naredbe.

SVEDOK „C”: Pa, došao je kod nas u ulicu Boban Vuksanović. Došao je i rekao: „Trebaju mi momci da prebacimo neke krevete pošto treba da stigne vojska“; međutim tamo mi smo videli leševe mrtvih i mi smo rekli: „Ovo neće da radimo“.

PRESEDNIK VEĆA: S kim ste Vi to pošli, s kim ulazite u kola?

SVEDOK „C”: Sa burazerom, svedokom „B” i još, ovaj, sad ne mogu, kako da kažem, Svetozar Nedeljković i Nenad Petković. Onda mi nismo hteli to da radimo, on je rekao: „To mora da radite“, kaže, „oni“, kaže, „spavaju“.

PRESEDNIK VEĆA: Koga ste Vi zatekli tamo kada ste došli?

SVEDOK „C”: Tu je bila milicija.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' Boban Vuksanović vam govori da idete na kamion? Jel' vam kaže sad šta treba da radite?

SVEDOK „C”: Pa, rek'o je, kaže, „mora ovo da se tovari“, kaže, „nemoj“, kaže, „da se bojite“, kaže, „oni spavaju“, kaže.

PRESEDNIK VEĆA: Da li pored njega sad stoje neka uniformisana lica?

SVEDOK „C”: Milicija.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste zatekli neku grupu da je eventualno bila prethodno?

SVEDOK „C”: Posle je došla Civilna zaštita.

PRESEDNIK VEĆA: Ispred picerije, kad ste ušli prvi put, kakvo ste stanje zatekli?

SVEDOK „C”: Bilo je i krvi i leševa.

PREDSEDNIK VEĆA: Po Vašoj nekoj proceni, koliko je tu bilo leševa?

SVEDOK „C“: Pa ne znam, ne mogu da se setim koliko je bilo.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste uzimali te leševe, jeste li videli na koji način su oni ubijeni?

SVEDOK „C“: Oni su bili krvavi svi. Nije moglo da se vidi od čega.

PREDSEDNIK VEĆA: A da li je bio ispred picerije neki leš?

SVEDOK „C“: Ne.

PREDSEDNIK VEĆA: Tad ste vi došli, ulazite u piceriju, nosite leševe. Da li čujete neku pucnjavu, da li čujete neku detonaciju, neko da baca bombu, da li se to nešto čulo?

SVEDOK „C“: Posle, ono kad smo stigli, bili smo pored kamiona, čuo se neki pucanj, sad ne znam od čega je bio.

PREDSEDNIK VEĆA: Kod kamiona pucanj?

SVEDOK „C“: Ne, unutra, ali ne znam od čega je bio.

PREDSEDNIK VEĆA: I koliko puta ste tako ulazili, izlazili, koliko ste Vi otprilike utovarili leševa u kamion?

SVEDOK „C“: To je bilo, na smenu smo, pa ja sam jedno pet-šest puta. Kad smo to završili i otišli smo kući.

PREDSEDNIK VEĆA: A recite mi: jel' kamion otišao?

SVEDOK „C“: Mi smo otišli pre kamiona.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko vi?

SVEDOK „C“: Kad se završilo, ja, svedok „B” i Trajković Bogoljub.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je tu bio neki kiosk?

SVEDOK „C“: Jeste, bila je trafika.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je tu neko stajao, oko tog kioska?

SVEDOK „C“: Svedok „A”.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li vam on nešto govori?

SVEDOK „C“: Nije ništa.

PRESEDNIK VEĆA: Šta rade ti policajci koji su tu?

SVEDOK „C”: Oni su tu obezbeđivali, mi dok smo radili.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, koliko njih je bilo?

SVEDOK „C”: Bilo ih je oko 7-8 tu, možda i više.

PRESEDNIK VEĆA: Da li poznajete nekog tamo koga ste videli, osim ovoga što kažete svedoka „A”? Da li još nekog policajca prepoznajete?

SVEDOK „C”: Dvoje-troje. Sad, ovaj, „Jajce” - Slađan, kako ga zovu, njega i...

PRESEDNIK VEĆA: A kad ste čuli i kad ste upoznali tog koga oslovljavate „Jajce”?

SVEDOK „C”: Pa tu po imenu, jer oni su se dozivali po imenu.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' Vam se on obraća, jel' Vam nešto govori?

SVEDOK „C”: Pa, jeste. Pa rekao je: „Bolje vi da radite nego da budete među njima,” kaže.

PRESEDNIK VEĆA: Da li još nekog policajca ste prepoznali?

SVEDOK „C”: Pa, tu je bio i čika-Miki, ali on ništa.

PRESEDNIK VEĆA: Gde on stoji?

SVEDOK „C”: Pa, tu je ispred, ali on je rekao: „Ja ne mogu ništa vama da pomognem.”

PRESEDNIK VEĆA: A jeste li mu se Vi nešto obraćali, jel' mu kažete?

SVEDOK „C”: Ne, ne.

PRESEDNIK VEĆA: Pa kako on to sam kaže „ne mogu da vam ništa pomognem”?

SVEDOK „C”: Pa mi kad smo došli, on je video da mi hoćemo da se vratimo, kaže „izvinite, ali ja ne mogu da vam pomognem,” i izdvojio se na stranu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je neko od policajaca ulazio u piceriju?

SVEDOK „C”: Ulazio je, ali tačno ne znam ko.

PRESEDNIK VEĆA: A da li ste čuli da li je neko u piceriji pucao?

SVEDOK „C“: Pa, to kad smo došli. Mi smo bili pred kamionom, da, čuo se pucanj.

PRESEDNIK VEĆA: To je jedino tada da ste čuli pucanj?

SVEDOK „C“: Da, posle toga ne znam, ne sećam se više.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' vi znate ko je Tanović?

SVEDOK „C“: Čuo sam po priči, tu po Suvoj Reci, da je bio on milicioner.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bio tu ispred picerije?

SVEDOK „C“: Bio je.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' znate Repanović Radojka? Jel' bio on tu?

SVEDOK „C“: Znam. Nije.

PRESEDNIK VEĆA: A recite mi, kad se vratio Boban, šta on radi?

SVEDOK „C“: Stoji i gleda. Smeje se samo.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, Vi kažete i ovaj svedok „B“, da ste otišli pre nego što je kamion otišao. Ko vam je rekao da idete?

SVEDOK „C“: Da. Rekao nam je ovaj Tanović valjda da donesemo lopatu i kolica, neki pesak da bacimo, znate, unutra u piceriju, onda kad smo prolazili i svedok „A“ kaže: „Ma idite,“ kaže, „i ne vraćajte se više.“

PRESEDNIK VEĆA: Znači, Tanović vam je rekao da donesete pesak i kolica?

SVEDOK „C“: Ne, kolica i lopatu, a pesak je bio tu.

PRESEDNIK VEĆA: A zašto? Jel' vam kaže nešto, zašto da se donesu kolica i lopata?

SVEDOK „C“: Pa valjda unutra da bacimo.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li doneli kolica?

SVEDOK „C“: Ne, mi smo otišli i nismo se vratili više.

PRESEDNIK VEĆA: A recite mi, pre nego što ste otišli po ta kolica, jel' se nastavio utovar leševa?

SVEDOK „C“: Ne, ne, bilo je završeno.

PRESEDNIK VEĆA: Više nije bilo leševa u piceriji?

SVEDOK „C”: Nije.

PRESEDNIK VEĆA: Pa kako ste smeli sad da se ne vratite, niste se plašili kad ste otišli po kolica i lopatu?

SVEDOK „C”: Pa, što da se vratim? Imam i ja valjda nekog, imao sam oca, nije me ni pustio ni otac ni majka, niko me nisu pustili.

PRESEDNIK VEĆA: Niko vas nije pustio?

SVEDOK „C”: Pa, kako da me puste kad sam bio sav krvav?

PRESEDNIK VEĆA: I s kim kažete da ste pošli po kolica?

SVEDOK „C”: Pa sa svedokom „B” i Trajković Bogoljubom.

PRESEDNIK VEĆA: A svedok „B” nam je malo to drugačije opisao. On je rekao da ste vi bili tu kad je otišao kamion sa leševima.

SVEDOK „C”: Ne, ne, mi nismo bili tu kada je kamion otišao.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je sad tačno, to što vi kažete samo za jednu (turu) da znate i to kamion koji nije otišao? Da li je bilo u piceriji nekog oružja?

SVEDOK „C”: Nije.

PRESEDNIK VEĆA: A da li znate da li je neko prao ceradu i čime?

SVEDOK „C”: Pa, prali smo ceradu. Koka-kolom.

PRESEDNIK VEĆA: Ko vam je rekao da perete?

SVEDOK „C”: Sad ne znam tačno ko, ne znam po imenu, ali prali smo to i onda smo pošli za kolica za ovo i više se nismo vratili.

PRESEDNIK VEĆA: Kako ste zapamtili tog „Jajceta”, koga niste ranije poznavali?

SVEDOK „C”: Pa, zapamtio sam ga to što nam je rekao da mora da radimo, da bude ili da radimo ili da budemo među njima, po tome.

PRESEDNIK VEĆA: Ali rekao vam je prethodno i Boban da morate?

SVEDOK „C”: Da, ali i on je posle toga je rekao.

PREDSEDNIK VEĆA: Mikija kažete da poznajete i videli ste ga?

SVEDOK „C“: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li vam je on nešto govorio?

SVEDOK „C“: On je samo ono rekao „ne mogu da vam pomognem.“

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je neko od vaših došao pa vam je komentarisao šta je bilo tamo?

SVEDOK „C“: Ne, ne, ništa, ništa.

PREDSEDNIK VEĆA: Malo neobično. Toliko ubijenih ljudi da niko ništa ne komentariše.

SVEDOK „C“: Pa, nismo mogli da razgovaramo, bili smo pod stresom. Pili smo tablet i legao sam da spavam, kao da nije bilo ništa, ne znam, nisam sa nikim razgovarao, nisam dugo razgovarao sa nikim.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne znate. Da li znate ko je Nišavić Milorad, zvani „Miško“?

SVEDOK „C“: Znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li ga vidali, da li je bio tu?

SVEDOK „C“: Nije.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Vi ste u postupku istrage na pitanje zamenika tužioca vezano za Jašari Berišu, rekli: „Jesi li poznavao tog radnika?“, „znao sam ga, zvao se Jašari Beriša“, „zna li se ko ga je ubio?“, „zna se, ‚Jajce‘“. To ste rekli u postupku istrage.

SVEDOK „C“: Ne znam, ne sećam se.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Ne sećate se? Vidite tada i danas sve je snimljeno kamerama, sa mikrofonom, znači sve je evidentirano, to je sve Vaša izjava, znate.

SVEDOK „C“: Možda sam i rekao, ali ne sećam se. Da, da možda sam ja rekao, ali kažem, ne sećam se, zaboravio sam. Prolazi vreme, stvarno.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Vi mi delujete da ste uplašeni, po Vašem govoru vidim, drhti Vam govor.

SVEDOK „C“: Pa, da.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Kakav problem imate?

SVEDOK „C“: Ne znam ni ja sam šta je.

PRESEDNIK VEĆA: Još jednom bih Vas pitala za Jašara Berišu, jer prethodno Vas je pitao opet zamenik tužioca „jesi li čuo da je neposredno pre toga ubijen radnik na pumpi?“, Vi kažete „da“; to je još 2004. godine. Da li možete sada da se setite od koga ste to čuli?

SVEDOK „C“: Ne znam, stvarno ne mogu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Svo troje se vrtimo oko istog. Na pitanje tužioca „zna li se ko ga je ubio?“, misli se na Jašara Berišu, on kaže „zna se, „Jajce““. I sad pitanje je moje kako se zna. Kako ste Vi to znali da je ubijen Jašar i da ga je ubio „Jajce“?

SVEDOK „C“: Ja kažem, ja sam možda u tom trenutku rekao, ali stvarno ne znam, ne znam, ne sećam se, zaboravio sam.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ne sećate se da ste rekli, ili se ne sećate da je ubijen Jašar?

SVEDOK „C“: Ne, ne, rekao sam ali...

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, jel' znate da li je Jašar ubijen ili nije, evo sad danas?

SVEDOK „C“: Jeste, ubijen je.

ZAMENIK TUŽIOCA: Dobro. Dvoumim se, sudija, da li da postavljam pitanja, on drhti, mučenik.

PRESEDNIK VEĆA: Pa mislim, koji god je svedok došao, nikome nije prijatno da se priseća tog događaja.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ne, ali isto što i sudija Krstajić, ja pitam: da li postoji neki poseban razlog što se Vi danas plašite kod nas ovde?

SVEDOK „C“: Ne znam ja, koji put dođem ovde, dva meseca ne mogu da se povratim.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jel to vezano za ta sećanja?

SVEDOK „C“: Pa, naravno.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li je bilo ko, tamo na licu mesta, dao neku vodu da opere ruke od krvi?

PRESEDNIK VEĆA: Jel' Vam dao neko vodu da operete ruke?

SVEDOK „C”: Prali smo limenkom od soka.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Ko Vam je dao?

SVEDOK „C”: Pa, milicionar jedan nam je dao sokove.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Šta je on svedoku prethodnom „B”?

SVEDOK „C”: Brat od strica.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Pa, ovaj Bogoljub, šta je on ovome, šta je on?

PRESEDNIK VEĆA: Da. Svedoku „B”, šta je Bogoljub?

SVEDOK „C”: Rođeni brat.

PRESEDNIK VEĆA: Pogledajte dobro, ovako, okrenite se, gospodine „C”, okrenite se i pogledajte dobro optužene. Koga prepoznajete, koga znate od njih?

SVEDOK „C”: Evo ga „Jajce”.

PRESEDNIK VEĆA: To je „Jajce”?

SVEDOK „C”: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Dalje.

SVEDOK „C”: Čika-Repanović, čika-Miki, čika-Miško. I njega znam, ali ime ne mogu da se setim. Ove ljude ja ne poznajem.

PRESEDNIK VEĆA: Konstatuje se da je svedok „C” prepoznao Čukarić Slađana, koga je nazvao „Jajce”, Petković Miroslava, koga je nazvao „čika-Miki“, Repanović Radojka, Nišavić Milorada. Izvolite, optuženi Čukarić Slađan.

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Gospodine „C”, kada si izbegao sa Kosova gde si se smestio?

SVEDOK „C”: Prvo smo bili kod tetke u Kragujevcu. Posle smo prešli u kolektivan smeštaj.

OPT. ČUKARIĆ SLAĐAN: Da li je Miško Nišavić, koga ste prepoznali, dolazio kod vas u kolektivni centar da razgovara sa vama i sa tvojim ocem?

SVEDOK „C”: Sa mnom nije razgovarao.

OPT. ČUKARIĆ SLADAN: Nije Vas ni u SUP vodio povodom neke službene beleške?

SVEDOK „C“: Ne.

OPT. ČUKARIĆ SLADAN: Gospodine „C“, još kratko pitanje. Da li ste Vi mene možda sa nekim zamenili ili Vam je neko predočio po povratku, taj Sladan, pa kao „Jajce“.

PRESEDNIK VEĆA: Ne možete takvo pitanje da postavite, kad je on odmah čim vas je ugledao ovde rekao, „ovo je ‚Jajce‘“, molim Vas, pa, nemojte.

ADV. VLADICA VASILJKOVIĆ: Prigovaram iskazu svedoka jer je svedok u vreme navodnog kritičnog događaja bio maloletno lice. Na pitanje suda koga poznaje iz prve odgovara „Jajce“, „Jajceta,“ koji živi u Orahovcu i koji je tu boravio par dana. Pravo je pitanje zašto svedok ne tvrdi da poznaje i ostale policajce koji su bili njegovi meštani i ljudi sa kojima on živi i dan-danas u Kragujevcu. Zato smatram da je ovaj iskaz dozirano lažan, usmeren ka tome da usmeri krivicu prema nekim licima.

OPT. ČUKARIĆ SLADAN: Poštovani sude, ja bih isto stavio prigovor na svedoka „B“. Takav ću isti prigovor staviti i na svedoka „C“. Da lažu i da su potplaćeni u nečiju korist i odgovorno tvrdim da neko dobro operativno radi sa svedocima, a pogotovo sa svedocima iz Kragujevca.

Nastavak glavnog pretresa zakazujem za 15, 16 i 17. maj sa početkom u 9,30 časova u Palati pravde.

Dan trideseti

15. maj 2007.

Saslušanje svedoka ANDREJEVIĆA, BOJOVIĆA i ARIZANOVIĆA

U nastavku glavnog pretresa u okviru dokaznog postuaka danas su svedočili svedoci Srđan Andrejević, Dejan Bojović i Zoran Arizanović.

Svedok **Srđan Andrejević** je od 12. 03.1999. do polovine aprila iste godine bio pripravnik u SUP-u Prizren. Polovinom aprila počeo je da radi u OUP-u Suva Reka, kao i Dejan Bojović, koji je bio pripravnik u SUP-u Prizren. Svedoku

ništa nije poznato o događajima koji su predmet optužnice. U tom periodu par puta je dolazio u Suvu Reku da obiđe porodicu. Komandir stanice u Prizrenu, Miloš Ščelić, rekao mu je da se javi komandiru stanice policije u Suvoj Reci, Radojku Repanoviću. Raspoređen je u patrolu, zajedno sa optuženima Ramizom Papićem, Milisavom Gogićem i Milenkom Krstićem.

Predsednica Veća je predočila svedoku iskaz svedoka „A“, u kojem on navodi da je tog kritičnog dana naišla patrola u kojoj su bili Todor Jovanović, Dejan Bojović i Srđan Andrejević. Todor Jovanović je držao Jašara Berišu za ruku. Svedok je tvrdio da Todor Jovanović nikada nije bio sa njim u patroli.

Svedok je takođe tvrdio da nije tačna tvrdnja svedoka „A“ da su, po naredbi komandira Repanovića, on, Ramiz Papić i Dejan Bojović išli po albanskim kućama i naređivali im da napuste Suvu Reku.

U nastavku je svedočio sledeći svedok, **Dejan Bojović**, koji je od oktobra 1997. bio student na Policijskoj akademiji u Beogradu. Pred bombardovanje je došao u Suvu Reku i javio se komandiru Repanoviću. On ga je rasporedio da ide na punkt u selo Đinovce. U njegovoj grupi su bili neki Belčo, zatim Borisavljević, braća Gogić i Anđelko Popović. Svedok je prvih sedam, osam dana od početka bombardovanja proveo na punktu na ulazu u selo Đinovce.

U vezi sa iskazom svedoka „A“ da je bio u patroli kritičnog dana, u kojoj su pored njega bili Srđan Andrejević, Todor Jovanović i Ramiz Papić i da je Todor Jovanović držao za ruku pokojnog Jašara Berišu, svedok je rekao da je to laž. Takođe je rekao da je neistinito da je on sa Todorom Jovanovićem i Ramizom Papićem išao po kućama i obaveštavao Albance da moraju da se isele. On nikada nije rekao svedoku „A“ da im je naredio komandir da idu po kućama i obaveštavaju Albance da se isele.

Svedok je čuo dok je bio u Đinovcima da su ubijeni ljudi na Reštanskom putu. Tek kasnije, kad je na televiziji objavljeno, saznao je da se radi o porodici Beriša. Za ubistvo u piceriji nije čuo.

Poslednji svedok današnjeg pretresa, **Zoran Arizanović**, bio je aktivni policajac. Poslednje tri-četiri godine radio je u Dežurnoj službi OUP-a Suva Reka, od toga je dve godine, pre bombardovanja, bio vođa smene. Bio je dogovor da 25. marta 1999. ujutro, u 5,00, odnosno 6,00 časova svi aktivni policajci i rezervisti budu ispred policijske stanice.

Svedok je raspoređen u grupu koja je dobila zadatak da obezbeđuje komunikaciju prema Prizrenu. Svedok je na tom zadatku proveo pet-šest dana. U njegovoj grupi su bili i aktivni policajci i rezervisti. Kada je svedok krenuo na teren, u službi su ostali Milovan Gogić i Zvonko Nedeljković. Kada se vratio, viđao je Milovana Gogića. Ne zna kako je teklo dežurstvo dok je on bio na terenu.

Kada se posle sedam dana vratio, svedok je čuo neke priče da su neki ljudi ubijeni u Zanatskom centru. Nije pitao, a niti čuo koji su to ljudi ubijeni. Vlasnik stana u kojem je svedok stanovao, Spiro Krstić, rekao mu je da se dogodio haos. Nije mu ništa detaljnije rekao. Svedoku je poznato da je Spiro Krstić nakon mesec dana od početka rata bio zadužen za skupljanje leševa.

Predsednica Veća predočila je svedoku njegov iskaz pred istražnim sudijom, u kojem je rekao da je čuo da je izvesni policajac „Jajce“, koji je premešten iz Orahovca, učestvovao u tim ubistvima. Svedok je to potvrdio, s tim što se ne seća od koga je to čuo.

Svedok je čuo da je saobraćajac Stanković iz SUP-a Prizren bio prisutan kritičnog dana i da ga je Jašar Beriša molio da ga spasi. Njegova žena Đina radila je u OUP-u Suva Reka.

Svedok zna da je u Suvoj Reci bila prisutna policija iz Vranja, Leskovca i Kruševca. Bili su stacionirani u Hotelu „Balkan“, a deo u Prizrenu. Imali su svoj pozivni znak - „Čegar 1“, „Čegar 2“, itd. Ta policija iz Srbije je imala posebnu uniformu. Kruševačku policiju, jednu četvu, video je 25. marta ujutro, kada je bio ispred policijske stanice. Otišla je Reštanskim putem prema Orahovcu.

Svedok poznaje optuženog Nišavića. Nosio je kožnu jaknu, ne seća se da li je bila crna ili braon. Misli da ga je video 25. marta, izjutra, ispred policijske stanice, kada su se svi okupili.

Za vreme rata svedok nije bio u patrolama.

Dan trideset prvi

16. maj 2007.

I današnji glavni pretres dokaznog postupka nastavljen je svedočenjima svedoka, i to: **Milisava GOGIĆA, Krunislava JANKOVIĆA i Slavoljuba JOKIĆA**

Svedok **Milislav Gogić** bio je rezervista u OUP-u Suva Reka. Dana 25.03.1999. javio se u policijsku stanicu. Radio je do 15,00 časova. Sledećeg dana, 26.03, došao je u 5,00 časova u policijsku stanicu. Tamo je već bio komandir Repanović i njegov pomoćnik Jovanović. Svedok je raspoređen na punkt u selu Đinovce. U njegovoj grupi bili su svedokov brat Miško Gogić, Milenko Krstić, neki Beli, Trifun Borisavljević, Dejan Bojović, Trifunović, Anđelko-Đeka Popović i još jedan čijeg imena ne može da se seti. Svedokova grupa je krenula vozilom koje

je vozio OPT. Nenad Jovanović. Svedok se seća da je dan kasnije u grupu došao Srđan Andrejević. Grupa je na terenu ostala tri- četiri dana.

Po povratku u Suvu Reku, svedok je video da ima oštećenih kuća, sa izgorelim krovovima. Svedok je čuo za ubistvo u Suvoj Reci preko televizije, kada je neko svedočio o tome u Hagu.

Predsednica Veća predočila je svedoku da je u istrazi rekao da je na teren išao 26.03.1999. Svedok je rekao da je to tačno, a da je pred sudom napravio grešku.

Predsednica Veća predočila je svedoku iskaz svedoka Srđana Andrejevića, u kojem on kaže da je do polovine aprila bio u Prizrenu. Svedok je na to odgovorio da je možda zaboravio, ali da mu se čini da je Srđan bio u grupi sa svedokom.

Sledeći svedok, **Krunislav Janković**, bio je rezervista u OUP-u Suva Reka. Dan pre bombardovanja, komandir Repanović je rekao rezervistima da se jave sutradan ujutro ako krene bombardovanje. Svedok je tako učinio. Došao je oko pet, šest sati. Zatekao je komandira Repanovića i oko 60 policajaca. Svedok je raspoređen na položaje u selo Đinovce. Bio je u grupi sa još četvoricom policajaca. U kući ispod njihove bio je Dejan Bojović. Vođa svedokove grupe bio je Slavoljub Jokić. Svedokov položaj je bio u jednom kanalu na putu Suva Reka-Prizren. Sledeći položaj je bio na 200 m dalje. Svedok misli da je na terenu proveo od četiri do šest dana. Hranu su donosili policajci iz stanice.

Po povratku u Suvu Reku, svedok je čuo od Perhana iz preduzeća *Miran san*, koje se bavilo sakupljanjem i sahranjivanjem leševa, da su neke Beriše ubijene i da ih je ubila policija. Svedok je poznao Vesela Berišu, za koga je čuo, takođe, da ga je ubila policija.

Tog jutra, kada su se svi policajci okupili pred policijskom stanicom, svedok je video *Čegrove* u krugu policijske stanice. Postrojavali su se. Kada je svedokova grupa krenula na položaje, *Čegrovi* su ostali ispred policijske stanice.

Svedok je prepoznao sve optužene, osim Radoslava Mitrovića. Seća se da je opt. Nišavić nosio kožnu jaknu, crne ili braon boje, ali ga nije video „na taj dan“. Svedok nije umeo da objasni o kom se to danu radi, s obzirom da je tvrdio da je prvog dana nakon početka bombardovanja otišao na položaj u selo Đinovce.

Svedoku je poznato da je pre bombardovanja ubijen jedan Srbin iz Sopinje, ali mu nije poznato da je tog dana bilo i drugih ubistava.

Po dolasku u Srbiju, svedok je jednom prilikom razgovarao sa svedokom „A“ o događajima u Zanatskom centru. Nije mu iznosio detalje.

I svedok **Slavoljub Jokić** je po zanimanju policajac. On je je 24.03.1999,

oko 19,30 časova, došao iz Kragujevca. Komandir mu je rekao da je raspoređen na položaj na putnom pravcu Suva Reka -Prizren i da ujutro ide tamo. Svedok je spavao i pre 24.03. u policijskoj stanici. Ujutro je formirano četiri-pet grupa. U svakoj je bilo po četiri-pet policajaca. U njegovoj grupi su bili Goranac, Ramadan Šabani i Janković Krunislav. Ispred policijske stanice okupilo se ukupno oko 20 do 25 policajaca. Svi su bili iz OUP-a Suva Reka.

Položaj svedoka bio je na samom ulazu u selo Đinovce. Položaji su bili na svakih 150 m. Komandir Repanović i njegov pomoćnik Jovanović obilazili su položaje. Komandir je dolazio privatnim automobilom, marke *ascona*, a pomoćnik službenim vozilom, marke *lada niva*. Zvonka Nedeljkovića i Zorana Arizanovića je video kada su dolazili na položaje, a dok su boravili u selu Đinovce nije ih viđao, jer se nije pomerao sa svog položaja. Posle četiri-pet dana svedok i ostali su prešli na drugu lokaciju, u selo Rečane. Prošli su kroz Suvu Reku.

Svedok je čuo za ubistvo porodice Beriša kada je na televiziji prikazano suđenje u Hagu, na kome se govorilo o stradanju te porodice. On je poznavao samo Jašara Berišu. Zna da je radio na benzinskoj pumpi. Posle mesec dana od početka bombardovanja na toj pumpi je viđao optuženog Zorana Petkovića.

Dan trideset drugi

17. maj 2007.

Saslušanje svedoka MILOJEVIĆA, NEDELJKOVIĆA i NOJIĆA

Svedok **Ratomir Milojević** bio je rezervni policajac. U policijsku stanicu se javio 24. 03. 1999. Tog dana nije ništa radio, a sledećeg dana je raspoređen na položaje na putu Suva Reka-Prizren. Svedokov položaj je bio kod osnovne škole u selu Đinovce. Seća se da su na položajima u selu Đinovce bili rezervisti Anđelko Popović i jedan od braće Gogić. Vođa grupe u kojoj je bio svedok je bio aktivni policajac po imenu „Beli“.

Svedok je pred napuštanje Suve Reke, 10.06.1999. godine, čuo šta se događalo u Suvoj Reci. Ne zna od koga je čuo. Kada su napuštali Suvu Reku, video je spaljene kuće. Poznavao je Agrona Berišu i Jašara Berišu. Tek kasnije, kada je izbegao iz Suve Reke, čuo je da je Jašar Beriša ubijen.

Svedok je proveo 72 dana na terenu, ali se samo seća da je bio u Ostrozubu i Đinovcima, po nekoliko dana.

Svedok **Zvonko Nedeljković** je policajac. Pre bombardovanja je radio u Dežurnoj službi. Pored kancelarije Dežurne službe morali su proći svi koji su dolazili na sastanak kod komandira Repanovića i načelnika Vitoševića. Gotovo svakodnevno su dolazile starešine iz SUP-a Kruševac i Aleksinac, iz Posebnih jedinica policije ili iz SAJ-a. Komandir Repanović je često obavestavao Dežurnu službu ko će doći na sastanak. Tako svedok zna majora Gorana Veličkovića iz SUP-a Kruševac, koji je poginuo u nekoj zasedi. Međutim, svedoku nikada niko nije najavio da dolazi *Čegar 1*. On ne zna kako on fizički izgleda.

Svedokova grupa je otišla sama na teren, 24. ili 25.03.1999. U trenutku kad je grupa krenula nije bilo drugih policajaca ispred policijske stanice. Vođa svedokove grupe je bio aktivni policajac Zoran Arizanović. Od rezervista u grupi su bili Sreten Janković, Milan Popović, Trajković Dragan i Đuro Nojić. Položaj svedokove grupe je bio na početku sela Đinovce. Pomoćnik komandira Jovanović je došao u Đinovce 25. ili 26.03. i tom prilikom je dao instrukcije da mogu da spavaju u napuštenim albanskim kućama. Vođa grupe na sledećem položaju bio je Slavoljub Jokić.

Posle povratka u Suvu Reku, svedok je raspoređen da obezbeđuje saobraćajnicu ispred Robne kuće. Bio je smešten u samoj Robnoj kući. Tada, kada se vratio, od majke i brata čuo je da je ubijen Jašar Beriša, kao i da su ubijeni i drugi Albanci u Zanatskom centru. Svedokova porodica i Jašar Beriša bili su susedi. Za Jašara svedok kaže da je bio dobar čovek. Inače, svedokovu majku i brata su ubili neki Albanci u junu 1999. u Suvoj Reci.

Predsednica Veća predočila je svedoku izjavu koju je dao tužiocu Stankoviću, u kojoj kaže da su starešine iz SUP-a Leskovac i Aleksinac prenosile komandiru Repanoviću naredbe za neke akcije, kao i njegove reči: „znam da je komandir primao naredbe od njega (*Čegar1*) ... e, sad da li je Čegar i prenosio naredbe iz Beograda“

Svedok je reagovao, objašnjavajući da on nije mogao reći da zna, nego da je najverovatnije da su jedni drugima prenosili naredbe. On nije bio prisutan na sastancima starešina, tako da ne može znati da li je *Čegar 1* prenosio naredbe.

Svedok **Đuro Nojić** bio je rezervni policajac u OUP-u Suva Reka. Javio se u policijsku stanicu 25.03.1999. Tu su bili komandir Repanović i pomoćnik Jovanović. Došlo je do podele grupa. Svedokova grupa je dobila da ide na položaj na ulazu u Đinovce, da čuva most. Svedok je potvrdio da je opt. Jovanović bio tog dana sa njima kada mu je član Veća, sudija Krstajić, predočio da opt. Jovanović tvrdi da tog dana nije dolazio u policijsku stanicu. Svedok je još dodao da je opt. Jovanović tog dana došao na položaj da vidi kako se grupa rasporedila

na mostu. Sa svedokom bili su aktivni policajci Zvonko Nedeljković, Živorad Trifunović, Zoran Arizanović i Milan Popović. Otišli su službenim vozilom *lada niva* koje je vozio opt. Ramiz Papić. Zadatak je bio da čuvaju put da ne prođu albanski teroristi.

Posle nekoliko dana, svedokova grupa se vratila u Suvu Reku i svedok je raspoređen da čuva put ispred Robne kuće. Svedok je video da su prodavnice i kuće sa desne strane hotela *Balkan* zapaljane. Ne zna da li su to bile kuće porodica Beriša, Šalja ili Kuči.

Po njegovom povratku, kod pokojnog Milutina Trajkovića je došao rođak Jašara Beriše da pita da li nešto zna o njegovoj sudbini. Bio je prisutan i svedok i tada je saznao da je komšija Jašar ubijen.

Tog jutra, kada je pošao na teren, svedok je video kod hotela *Balkan* policiju iz Srbije, koja je bila smeštena u tom hotelu. Video ih je samo u prolazu. Znao je da je to policija iz Kruševca, Niša, Vranja. Imali su šifru *Čegar*, kao što su oni imali šifru *Šara*.

Dan trideset treći

4. jun 2007.

Saslušanje svedoka Ivice NOVKOVIĆA

Svedok se ne seća događaja. Delovao je uplašeno i usporeno. Na predlog branilaca optuženih, sud je odredio sudsko-medicinsko vetačenje kako bi se utvrdilo da li je svedok sposoban da svedoči.

Dan trideset četvrti

5. jun 2007.

Saslušanje svedoka NOJIĆA, TRAJKOVIĆA i JOVANOVIĆA

JOVAN NOJIĆ

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste bili saslušani u prethodnom postupku kod istražnog sudije. Interesuje nas da li bilo šta znate o stradanju porodica Beriša.

SVEDOK JOVAN NOJIĆ: Ne znam ništa.

PRESEDNIK VEĆA: A, da li ste čuli uopšte, šta se dogodilo u Suvoj Reci, u Zanatskom centru? Da li ste čuli?

SVEDOK JOVAN NOJIĆ: Čuli smo, znaš ono, od komšija. Ja sam bio blizu komšije Beriša, samo što nas odvaja zid, vidim u dvorištu kuknjava velika, pitam malog dečaka šta je bilo.

PRESEDNIK VEĆA: To kad ste čuli da su sve Beriše pobijene, da li ste čuli kada ste se vratili iz tih okolnih sela, gde ste išli da skupljate leševa ili pre nego što ste krenuli u sakupljanje leševa?

SVEDOK JOVAN NOJIĆ: Ja sam bio kod kuće pre nego je ubistvo bilo to, sutradan smo došli.

TRAJKO TRAJKOVIĆ

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi Vaše ime i prezime. Koje godine ste rođeni i gde, i šta ste po zanimanju?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Rođen sam 1983. godine, a završio sam osmi razred.

PRESEDNIK VEĆA: Interesuje nas stradanje porodice Beriša. Da li znate nešto o tome? Šta znate? Ispričajte nam sve što Vi znate o tome.

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, tog dana kada smo bili, bilo je bombardovanje. Mi smo bili u dvorištu i došao je Boban Vuksanović i rekao nam da je došao po nas da istovaramo neke krevete za vojsku. Mi smo ušli u auto „Ladu-Niva“ i onda, ne mogu da se setim, odveo nas u Zanatski centar. U Zanatskom centru tog dana je bio neki masakr i mi smo hteli da se vratimo, ali nas nisu pustili. Znači, bili su agresivni malo na nas, da moramo to da radimo. Mi smo rekli da nećemo, oni su nama rekli da moramo i mi smo to radili i onda više nismo mogli. Posle toga je, ne znam kako se zove, samo znam da ima nadimak „Jajce“ i on je bio strog prema nama i drao se da moramo to da radimo, i to je sve. Kada smo mi to završili, krenuli smo kući da idemo, a on nas nije puštao, nego nas je terao da nešto kopamo, da bacamo neku zamlju u taj kafić. Onda je, kako se zove, ne znam mu ime, rekao mu da nas puste. On kaže: „Ne može, dok se to ne završi,“ i tek su nas onda pustili kući.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, Vi ste bili sa kim u kući? Ko je još bio sa Vama tu, kada je došao Boban Vuksanović i ako možete da se setite kada je to bilo, u koje vreme, otprilike?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: To je bilo, valjda, oko 12 sati, pola jedan, ne mogu sad da se setim, bilo je davno i ne mogu baš da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Sa kime ste Vi tu, kada dolazi Boban Vuksanović? Kako je izgledao?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, bio je u civilu, a mi smo bili tu u dvorištu.

PRESEDNIK VEĆA: Ko vi?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Brat mi je bio Stefan, Davor, deda, baba.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li vi odmah, tokom dolaska, čuli da su ipak to leševi, a ne kreveti, ili ste ih videli tek kada ste došli?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne, ne, kada smo došli već je bilo par njih koji su utovarali.

PRESEDNIK VEĆA: Bilo je par njih?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da. I mi kada smo stigli, mi nismo mogli to da radimo, nismo hteli to da radimo, oni su rekli da moramo da radimo da ne bi bili među njima.

PRESEDNIK VEĆA: Tek kada su oni došli po vas, da li je pre toga već neka grupa otišla ili je rečeno da treba još neka grupa da dođe, pokušajte da se setite, da li je pre Vas neko još otišao, da li znate?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Jeste, otišla je prva grupa.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je otišao pre Vas?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Otišao je Nedeljko Petković, Jovica Trajković.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete, prva grupa je otišla. Sa kime je otišla ta prva grupa?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Sa Bobanom.

PRESEDNIK VEĆA: E, sada mi recite ovako: otkud Vi znate za Jovicu

Trajkovića? Je li ste ga zatekli tamo kada ste došli do Zanatskog centra?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne, nismo ga zatekli.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, on dolazi, a Vi još niste krenuli?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Mi smo krenuli, a on je već bio ispred ulice.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je tu bio Bogoljub Trajković?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta ste Vi uradili? Došli ste do kamiona, ko Vam je rekao da idete na kamion?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: „Jajce“.

PREDSEDNIK VEĆA: Je ste li Vi poznavali od ranije tog, kako ga Vi nazivate, „Jajce“?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, ja sam ga video dva puta, pre tog slučaja, pre rata.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li Vam kaže „Jajce“ gde treba da idete, gde da tovarite, koga da tovarite?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: U kamion. Pa, iz tog kafića u Zanatskom centru, znači, iz tog kafića da se utovara u kamion.

PREDSEDNIK VEĆA: I, je li Vi ulazite u Zanatski centar, u kafić?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, ušli smo.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste ušli u kafić, šta ste videli?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Bili su masakrirani, masakr je bio.

PREDSEDNIK VEĆA: Masakr? Šta Vi to podrazumevate „bio je masakr“? Je li bilo puno leševa?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, leševi su bili.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li možete, otprilike, ako se sećate, koliko je? 'Ajde, opišite nam kako su izgledali ti leševi, da li su to bili muškarci, žene, deca?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, to je sve bilo i muško i žensko i deca mala.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li su bili u uniformama, u civilu? Da li je neko od njih bio u uniformi?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne, sve su bili civili.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li prepoznali, možda, nekog od njih kada ste ušli u taj kafić?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Nisam. Ne mogu da se setim, zato što je to sve bilo, kako da ti kažem, jedno na drugo i to nismo ni gledali, samo da završimo i da bežimo što pre.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste ušli u taj kafić i počeli da iznosite leševe, jeste li odmah rekli da ne možete to da radite?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, da. Dok je još bio tu Boban, rekli smo mu da ne možemo da radimo, a on se samo okrenuo i otišao.

PREDSEDNIK VEĆA: A, kada ste izašli iz kafića, je li mu kažete nešto, je li mu se obraćate, „Jajcetu“.

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Kada smo mi to završili, on je rekao nešto da iskopamo, da bacimo u taj kafić. Onda je, ovaj Srećko, kako se zvaše, isto njegov kolega, kaže: „Daj, pusti decu, vidiš da ne mogu da stoje na nogama, vidiš da padaju deca“, kaže on. On, na to kaže: „Mene ne interesuje“. Onda nas je on pustio, a on počeo da se dere i mi smo pobegli, otišli smo, nismo mogli više da izdržimo.

PREDSEDNIK VEĆA: I, koliko ste, otprilike, utovarili leševa?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, bilo je više od dvadeset. Ne znam, sad, nisam ih brojao, stvarno, možda pedeset, možda manje, možda više, nismo mi brojali to.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste bili u tom kafiću, da li ste videli, da li je neko davao neke znake života?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Nije.

PREDSEDNIK VEĆA: Pokušajte da se setite, govorili ste o tome kod istražnog sudije?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ja mislim, da, jedan ili dvojica muškaraca, tako nešto, jedan ili dva.

PREDSEDNIK VEĆA: I, kako, je li vidite, jeste li Vi unutra u kafiću, kada ste videli da daju znake života? Je li se pokreću, je li nešto govore, je li vam se obraćaju?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, obratili su se, on je ustao na kolena prema nama, a mi smo svi izašli napolje, pobjegli smo i onda je „Jajce“ poslao Mikija da uđe unutra, šta im je radio, ja ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li čujete, je li pucaju?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, bilo je pucanja.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko, je li samo Miki ušao unutra?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Od policajaca niko nije ušao?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, samo Miki.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je bilo ono, jesu li to bili pojedinačni pucnjevi, rafalno ili kako?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne, pojedinačno. Pa, jedan, dva metka, tako nešto.

PREDSEDNIK VEĆA: To je prvi put, kada kažete, da vidite jednog da je preživio, pa ste rekli da je, možda još jedan bio preživio?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, još jedan, mislim, da je preživio i posle je ušao još jedan unutra.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je ušao ponovo?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Miki, isto.

PREDSEDNIK VEĆA: A, da li ste videli, da li je neko dete davalo znake života tu?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne mogu da se setim više.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada Vas je istražni sudija pitao da li je bilo nekog da je davao znake života, Vi kažete: „Znake života, tražio je samo pomoć ovaj doktor, taj Šiptar, tražio je Bobana da mu pomogne, kaže, „mi smo dali reč da ne ubijamo, da pomažemo licima, nebitno ko su i šta su“. On je izašao napolje,

pozvao je Mikija, Miki je ušao unutra i završio.“ Ko je to doktor? Zato Vam i predočavam taj iskaz da Vas eventualno podsetim, je li znate ko je bio taj doktor?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Znam ga ovako, bio je visok, krupan baš čovek, bio je visok krupan doktor, a ime mu ne znam, stvarno.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je Boban ulazio unutra?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Nije.

PRESEDNIK VEĆA: Vi kažete: „Kada je on ustao, on je bio ranjen, taj doktor, međutim, ušao je i Boban unutra, kada je video Bobana, kaže Bobanu „daj mi pomoć”.

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne mogu sad da se stvarno setim, znači, one sve izjave što sam dao.

PRESEDNIK VEĆA: Spominjali ste neku trafikku, pa ste govorili ko stoji pored trafike. Je li znate tog čoveka?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Znam. On je samo stajao i kada nas je video, prepaao se.

PRESEDNIK VEĆA: Zašto mislite da se prepaao? Kako Vam je to izgledalo?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, zato, bilo mu je žao, što smo tako mala deca i tako nešto da radimo.

PRESEDNIK VEĆA: Je li je on nešto govorio?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Rekao je da nas pusti.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, to bi bio taj svedok „A“.

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: I „Jajce“ se njemu obratio i rekao šta?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, kaže: „Neka završe to i posle mogu da budu pušteni“, kaže da smo morali to da završimo.

PRESEDNIK VEĆA: Je li on sve vreme tu stajao, taj svedok „A“, pored trafike?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, da.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko ste leševa otprilike utovarili u taj kamion, jer ste Vi rekli da ste već zatekli leševe u kamionu kada ste došli?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da. Pa, bilo je dvadesetak.

PRESEDNIK VEĆA: A kada ste Vi utovarili, koliko bi još tu bilo, otprilike?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, možda je bilo pedeset.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li sve leševe utovarili u kamion? Da li je ostalo nešto u piceriji?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne. Sve smo to završili.

PRESEDNIK VEĆA: I je li taj kamion odlazi, je li spušta ceradu?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, da, spustili smo ceradu, bilo je malo krvi na ciradi, oprali smo sokom.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vam je rekao da perete?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: „Jajce“.

PRESEDNIK VEĆA: A šta vam je rekao, kako vam je rekao?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, zbog krvi, zato što je bila stranica od krvi i onda je normalno da operemo, prali smo sa sokom.

PRESEDNIK VEĆA: I, kamion, je li odlazi?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, otišao je u pravcu Prizrena.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste onda krenuli kući?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Da li su još nekog tu doveli? Da li se sećate, da li je neko još došao, da li je neko tu ubijen pored kamiona, pored tog kafića, da li se sećate?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Bio je još jedan, doveli su ga.

PRESEDNIK VEĆA: Koga su to doveli?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Jašara Berišu. Poznavao sam ga, to mi je bio komšija.

PRESEDNIK VEĆA: U kom momentu su ga oni doveli? Je li to dok ste skupljali leševe?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Mene interesuje ovo: da li ste slučajno videli kada ste dolazili ili dok ste skupljali leševe, da li je tu stajao Jašar Beriša?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Nismo ga videli.

PRESEDNIK VEĆA: Ko dovodi Jašara Berišu?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ja mislim da je, da..., nije Boban, ne mogu da se setim, ali možda ga je on doveo.

PRESEDNIK VEĆA: Ko?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, Boban Vuksanović, zbog toga što on nije bio tu, možda ga je on doveo, ali mi nismo videli kada je on došao. Znači, kako je on došao ja uopšte ne znam. Znači, on se stvorio odjednom.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, kod istražnog sudije ste rekli, „Boban ga je doveo“?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Boban? Možda je Boban.

PRESEDNIK VEĆA: Šta kažu Jašaru, je li čujete, da li oni nešto govore?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Meni je samo rekao, kaže: „Komšija, pomogni mi“. Kažem: „Komšija, vidi, oni hoće i nas da ubiju, kako tebi da pomognem“. To su bile reči, dok sam se okrenuo, već on je bio na zemlji.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, ko je pucao u njega?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, „Jajce“ je bio pored njega.

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vi vidite kada je pucano u njega? Kako, „Jajce“ stoji pored njega, je li ima pušku u ruci ili ne?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, imao je pušku pored njega.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, ko ga je ubio?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, „Jajce“ ga je ubio.

PRESEDNIK VEĆA: A, je li mu nešto „Jajce“ govori? Da li on nešto govori Jašaru?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Rekao mu je samo da prekine i ništa više, da učuti, i on je učutao i stajao i dok smo se mi okrenuli već je bio na zemlji.

PRESEDNIK VEĆA: Pokušajte malo da se orijentišete: gde je tačno pucao u Jašara? Da li je to blizu kamiona, blizu kafića?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ispred kamiona. Prema ulici.

PRESEDNIK VEĆA: I, ko ga je utovario, Jašara?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Sa mnom je bio još neko, ne mogu, stvarno, da se setim ko je bio. Ja sam bio i ne znam ko je još bio pored mene.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste još nešto primetili oko Jašara da se događalo? Da li je Jašar imao nešto, da li je nosio nešto u ruci, na ramenu?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, njegovu torbicu i „Jajce“ je prišao do njega, uzeo mu torbicu.

PRESEDNIK VEĆA: Kakva je to torbica?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Torbica je bila crna, kao što su imali na benzinskoj pumpi, takva je bila torbica.

PRESEDNIK VEĆA: Ovako ste rekli: „Šta je bilo sa torbicom?“ „To je uzeo ‚Jajce‘.“ „I, je li dao nekom?“ Vi kažete: „Ne, on je u tom trenutku otišao, čim ga je ubio, otišao je“. Sada kažete da je bio sve vreme tu, pa zato sada recite: je li je on čim je ubio Jašara otišao, ili je bio sve vreme tu ili ovako, je li ste vi završili sa utovarom leševa iz picerije?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Kada je Jašar ubijen?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ostalo je još par njih.

PRESEDNIK VEĆA: Pazite, jer prethodno ste rekli da nije više nikoga bilo u piceriji, sada kažete „ostalo je“.

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne mogu da se setim, stvarno.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li videli još neke ljude da su došli?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, mislim da su posle došli, posle toga, mislim da su došli kada smo mi utovarivali, onaj deda, došao je Nojić, ovaj, da, što je bio pre, on je došao, i Sava Jovanović.

PRESEDNIK VEĆA: A, je li ste Vi prisutni tu kada oni toware i ovo resto leševa iz picerije ili niste? Ili ste otišli? Da li ste imali prilike da vidite da je eventualno došao drugi kamion po te leševe?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne, nismo imali prilike. Kada smo mi završili, mi smo otišli.

PRESEDNIK VEĆA: A, bili ste tu i kada su ovi leševi utovareni?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, da, još ovi što su bili, par njih i zatvorili i otišli.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, je li vidite samo jedan kamion ili je bio još jedan?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Samo jedan.

PRESEDNIK VEĆA: A, recite mi, govorili ste o tome da Vas je „pandur Jajce“, terao da „kopamo i da bacamo“. Šta da kopate?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da kopamo. Bila je neka zemlja da bi bacili u kafić.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, jeste li kopali, jeste li bacali?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, krenuli smo da tovarimo u kolica, bila su neka kolica tu, tovarili nešto malo i nismo ni bacali u kafić, čini mi se.

PRESEDNIK VEĆA: Niste bacali?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Prišao je ovaj dečko, što je bio do trafike i rekao kolegi da nas pusti i onda tako nas su pustili.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate, ko je Radojko Repanović?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Dok ste tovarili leševe, da li ste imali prilike da ga vidite, da li je on bio tu?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ja mislim da je bio samo na trenutak, možda, ja mislim. Dao sam izjavu da je bio na trenutak, sad ne mogu da se setim, mislim da je bio na trenutak.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, šta radi? Bacite pogled, vidite ga da stoji, je li nešto govori, gleda?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, nismo mi njih gledali, pravo da ti kažem, mi smo čekali to da završimo i da bežimo.

PRESEDNIK VEĆA: Kod istražnog sudije, dva različita odgovora ste dali. Rekli ste: „Repanović je bio, ali nije bio, mislim, trenutno tu sa nama.“ Pa dalje kažete: „Ne, ne, nije bio, ja ga nisam video, ja ga stvarno nisam video.“ Sada kažete da je bio. Jeste li ga videli ili niste?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne mogu sve da se setim, stvarno, baš je dugo vreme i sada je već sedma godina od kako je bilo i ne mogu sve da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vi ostajete sada kod ovoga što kažete da ste videli Repanovića na trenutak?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Pa, prošlu izjavu sam dao da nije bio.

PRESEDNIK VEĆA: Čas ste rekli da je bio, čas nije. Šta je tačno? Znači morate da kažete šta je tačno.

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne vidim ga, 'ajde. Pa, ne mogu sve da se setim, otkud ja znam, mi smo utovarali to, ja nisam mogao njega da gledam i šta...

PRESEDNIK VEĆA:

Konstatuje se da je svedok prepoznao optuženog Radojka Repanovića, Nenada Jovanovića, za koga izjavljuje da ne zna kako se zove, ali ga zna po liku, Slađana Čukarića, koga je nazvao „ovo je ‚Jajce““, Milorada Nišavića, Miroslava Petkovića, koga je nazvao „Miki Lazić“.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vas je neko, nešto pritiskao, kako, šta, bilo u kom momentu kada ste davali iskaz i pred istražnim sudijom i sada?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne. Ja ono što sam video i čuo, znači to što smo bili, to sam izneo. Ono što nije bilo, ja ne mogu da pričam.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Gospodine Trajko, ko ti je platio da ovako svedočiš?

PRESEDNIK VEĆA: Molim Vas, okrenite se ovamo. Ja sam Vam rekla nekoliko puta, nemojte odgovarati dok Vam ne dam dozvolu. Odbija se odgovor na ovo pitanje.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ovo su iskusni policijski štosovi, da ga prvim pitanjem zaprepasti, a ovaj čovek je tada imao 16 godina.

PRESEDNIK VEĆA: Tužioče, odbija se.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ja Vas molim da upozorite okrivljenog da takvim pitanjima ne pokušava više da izvrši pritisak na svedoka.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Zašto je tri puta menjao iskaz?

PRESEDNIK VEĆA: Molim Vas, postavite konkretno pitanje za ovaj događaj.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Rekao je da je u kamionu, ne zna ko je bio sa njim. Pa, ja ga pitam: da li je to poznat njemu ili je nepoznato lice i da li je to lice iz Suve Reke, što je bilo u kamionu?

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste bili sa poznatim licem?

ZAMENIK TUŽIOCA: Čekajte, ako se on ne seća ko je bio, kako će da se seti da li je iz Suve Reke ili sa Marsa, ili ne znam... Kako će da Vam odgovori na to?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Svi su bili iz Suve Reke. Znači, bili su mi braća od stričeva i komšije, znači, niko nije došao iz Prizrena, iz Prištine.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Znači, da je to lice Vama bilo poznato?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Pa, zašto ne kažete ime i prezime?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne mogu ja da se setim ko je bio pre sedam godina sa mnom.

PRESEDNIK VEĆA:

Sud donosi

R E Š E N J E

Vrši se suočenje između optuženog Slađana Čukarića i svedoka.

PRESEDNIK VEĆA: Okrenite se. Na okolnosti da li on kaže da je Vas video, odgovorite, molim Vas. Ne možete Vi nama sada da govorite šta mi treba u ovom momentu da uradimo.

Je li ste Vi videli ovoga, koga ste nazvali „Jajce“?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Jesam.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Kako ste me videli i šta sam...?

PRESEDNIK VEĆA: Pričajte. Nemojte Vi da postavljate pitanja, nego kažete. Vi ste rekli da je čak tovario i decu, da ste Vi odbili, da niste hteli, je li tovario decu? Šta Vi kažete na to, pričajte?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Na to ti mogu odgovorno da tvrdim da lažeš.

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Je li možeš da se zakuneš u decu da nisi.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Slušaj, ovo ću ti reći: nijedan svedok ovde, do sada, koliko je, niko nije rekao.

PRESEDNIK VEĆA: Nemojte Vi to da pričate, nego odgovorite, komentarišite.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: A, da mogu da ti kažem da tu ja nisam bio i da ti je Boban Vuksanović, sâm si rekao da te je doveo, kako sam ja mogao tebi da naređujem, ako te je Boban Vuksanović doveo?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, pa to si ti uvis pucao na mene, na sve nas.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Pucao na vas, uvis?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Da, „hoćete među njima da budete?“

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Vi ste ovde sudiji rekli, da niste čuli pucnjavu, sada kažete, pucao.

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Svima nama si pretio da to radimo. Meni, kada je brat pao, Stefan Trajković, jedva smo ga povratili, a ti kažeš: „Ajde, ajde, ustaj“, počeo si da se dereš na nas.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Je li sam samo ja bio, i ko je još tu bio?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Je li se sećaš kada si nas terao da kopamo i da bacamo zemlju, kada ti je on rekao: „Pusti decu, vidiš da su se izgubili“.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Koju decu? Ona deca koja su u prodavnici krala?

SVEDOK TRAJKO TRAJKOVIĆ: Ne, na nas. Ko je krao u prodavnici?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Pa, kako te nije sramota, ti lično, evo, to ću ti... i oružje si nosio, mogu ti reći da me odatle znaš.

PREDSEDNIK VEĆA:

Konstatuje se da je svako ostao pri svome.

Saslušanje svedoka Save JOVANOVIĆA

PREDSEDNIK VEĆA: Nas interesuje šta sve znate o stradanju porodice Beriša i da li uopšte nešto znate.

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Ja, o porodici Beriša, ne znam o čemu se radi.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi bili u nekom sakupljanju leševa?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste bili u Civilnoj zaštiti?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: U Civilnoj zaštiti sam bio. Prvi put, posle četiri dana od kada je počelo bombardovanje.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko Vas je pozvao?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Dr Boban. On je došao kući kod mene. Sâm je bio, on je došao, kao da kupi neke stvari, da uzme, kaže, za vojsku i tako.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada Vi prvi put idete da skupljate leševe? Znači, jeste li išli sa Svetom Tripkovićem ili ste išli sa još nekim?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Ne, sa Svetom sam išao, sa ovim što je vozio kamion, ne znam, bilo nas je sedam-osam koji smo tu bili.

PREDSEDNIK VEĆA: I, gde odlazite? Pričajte nam malo o tome.

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Išli smo po selima.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste bili u Suvoj Reci?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Ne, u Suvoj Reci nismo. Samo jedno dva puta smo bili u Suvoj Reci i tu bili nismo više.

PREDSEDNIK VEĆA: Dva puta? Gde ste bili prvi put, a gde ste bili drugi put?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Kod škole smo bili. Kod gimnazije, srednje škole, tu smo bili.

PRESEDNIK VEĆA: I koliko leševa ste skupili?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Dva.

PRESEDNIK VEĆA: Dva? Jeste li prepoznali, je li znate koji su to ljudi?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Pa, jedan je bio isto doktor, zubar, ovaj, mislim, i njegova žena,

PRESEDNIK VEĆA: Je li znate, kako se zvao taj doktor?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Murat.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je bio tačno njegov leš i leš njegove supruge?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: U kući.

PRESEDNIK VEĆA: A, ko Vam kaže da uđete u tu kuću?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Boban, ovaj, doktor.

PRESEDNIK VEĆA: Je li možete da opredelite, jesu li to bili sveži leševi ili su stajali, kako Vam je to delovalo?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Pa, nisu bili sveži, stajali su.

PRESEDNIK VEĆA: Gde ste dalje bili? Gde ste bili kad je bio Zanatski centar?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Ne sećam se kada je to bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete, „iz Opštine“, evo da Vas ja podsetim: „Iz Opštine otišli smo da skupljamo leševe u Zanatski centar“. Pita Vas, sudija: „Šta ste tamo zatekli“?, a Vi kažete: „Jedno sedam, osam leševa“, pa kažete: „Bili su u Zanatskom centru, a vani su bila dva ili tri leša“.

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Da, da. Dva-tri leša su tu bila.

PRESEDNIK VEĆA: Gde?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Vani.

PRESEDNIK VEĆA: A, u samom Zanatskom centru?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Jedno, sedam-osam su bila.

PRESEDNIK VEĆA: A, gde tačno, gde?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: To je neki kafić bio, šta ja znam.

PRESEDNIK VEĆA: Sa kim ste ušli u taj kafić?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Pa, svi mi koji smo radili ušli smo. Pa, bio je prvo doktor Boban, bio je i neko drugi, tu su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete, grupa Vam je bila od četvoro, petoro. Pa, pokušajte da se setite, Spira Krstić, da li je bio?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Spira je bio. Bio je Paja, to je Aleksandar Milanović - Paja.

PRESEDNIK VEĆA: I, ušli ste u kafić. Koliko ste tu zatekli leševa, ukupno?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Jedno, sedam-osam.

PRESEDNIK VEĆA: I, gde ste utovarali?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: U kamion. Parkiran je bio pored kafića.

PRESEDNIK VEĆA: I, ko Vam kaže da uđete? Je li to doktor Boban Vam rekao da uđete unutra?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Doktor Boban, lično je on rekao.

PRESEDNIK VEĆA: Jesu li bili u civilu ti ljudi, tih sedam-osam leševa?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: U civilu su bili, u civilu.

PRESEDNIK VEĆA: A, Spira Krstić je li sa Vama tu bio i on skupljao?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Bio je.

PRESEDNIK VEĆA: Je li on vozio tog dana?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Nije, nije vozio.

PRESEDNIK VEĆA: I, dobro, kada ste utovarili taj kamion, gde kamion odlazi?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Ne znam gde je otišao.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, da li je bilo policajaca?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Bilo je.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko, otprilike?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Pa, jedno tri-četiri, mislim.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, da li ste videli tu braću Trajković? Je li poznajete braću Trajković?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: To mi je od strica. Oni su bili pre mene.

PRESEDNIK VEĆA: Otkuda znate da su bili pre Vas?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Tu smo, u jednu avliju bili, kada je došao Boban da ih uzme, prvo je došao po njih.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste tada, kada ste došli do tog kafića, videli još neke ljude prisutne? Da li od kafića uopšte vidite Opštinu?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Vidi se, vidi se.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je sa ova dva leša, Murata i njegove supruge? Gde ste odvozili te leševe i ko je odvezao?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: U kasarnu, u Prizren.

PRESEDNIK VEĆA: E, sada kažite, sa kime ste otišli u kasarnu u Prizren?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Bio je Boban, ja i Sveta i ovaj šofer, Sveta.

PRESEDNIK VEĆA: A, da li je bilo još leševa u tom kamionu, osim ova dva što ste utovarili?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Nije bilo.

PRESEDNIK VEĆA: I, kako to izgleda? Dolazite u kasarnu u Prizren, kome se obraćate, gde idete? Pričajte nam malo o tome.

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Pa, tu je bila vojska, mislim da je bila tu, i oni su prihvatili to i mi smo ostavili te leševe tu i vratili smo se nazad.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, gde ste ostavili leševe?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: U avliju.

PRESEDNIK VEĆA: Iz kamiona ste istovarili leševe i gde ste ih stavili?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: U kamion isto.

PRESEDNIK VEĆA: Kada stavljate leševe u kamion, da li ste tom prilikom videli da li je taj kamion bio prazan ili je bilo i leševa u tom kamionu?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Ne, ne, nije bilo, samo vojni kamion je bio.

PRESEDNIK VEĆA: A Spira Krstić je govorio da je bilo više leševa, još. Bilo je par, ne samo dva?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Bilo je pre toga, ali su ih oni odneli sa drugim kamionom, ja ne znam o čemu se radi.

PRESEDNIK VEĆA: Mislite da je pre toga bilo?

SVEDOK SAVA JOVANOVIĆ: Pre toga su bili oni.

Dan trideset peti

6. jun 2007.

Saslušanje svedoka Stanka TRBOLJEVCA

Svedok Stanko TRBOLJEVAC je od 1990. godine penzioner MUP-a Srbije. Živeo je u stanu kod Doma zdravlja. Za vreme bombardovanja je čuo o ubistvu porodice Beriša. Čuo je da je stradao i Jašar Beriša. Svedok je poznavao Jašara, kao i njegovog brata Nalita. Svedok ne zna ništa o događajima u Zanatskom centru, jer u kritično vreme nije bio tamo.

Predsednica Veća predočila je svedoku iskaz optuženog Repanovića, u kojem on kaže da se kritičnog dana vraćao sa položaja iz sela Đinovce i kada je stigao u grad čuo je intenzivnu paljbu, stao je u gradu da sačeka da se smiri, razgovarao je sa dr Bobanom i zapazio je Stanka Trboljevca, penzionisanog policajca. Svedok je to u potpunosti negirao. On tog dana nije bio u Zanatskom centru.

„Kamion se vratio, došli su pripadnici Civilne zaštite, bio je prisutan Sava Jovanović, Spira Krstić, Svetozar Tripković, Aleksandar Milanović, a bio je prisutan i Stanko Trboljevac“. Na predočavanje tog iskaza, svedok je rekao da to nije tačno, da on nije bio u Zanatskom centru tog dana kada se desio zločin.

Svedok je takođe negirao da je moguće da su ga Spira Krstić i svedok „B“ mogli videti kod picerije, gde je ubijeno 48 članova porodice Beriša. Svedok je bio pripadnik Civilne zaštite i njegov zadatak je bio da kada nailaze avioni pritisne dugme za uzbunu koje se nalazilo u zgradi gde je on stanovao. Svedok nije nosio uniformu.

Iz svog stana je mogao videti Albance koji su u grupama išli prema Prizrenu. Nije video da li je bilo zapaljenih kuća i opljačkanih lokala.

Saslušanje svedoka Miroslava KRSTIĆA

Kada je počelo bombardovanje, svedok **Miroslav KRSTIĆ** je zamenio Mirka Đorđevića na mestu referenta za regrutaciju vojnih obveznika. Taj Đorđević je postao zamenik komandanta TO za vreme NATO bombardovanja, a komandant je bio Novica Jovanović koga su zvali „maneken“. Kritičnog dana svedok je bio u zgradi Vojnog odseka. Oko podneva se čula pucnjava i svedok, kao i drugi koji su bili sa njim u kancelariji, mislili su da je napadnuta policijska stanica ili Opština, u čijoj se neposrednoj blizini nalazila zgrada Vojnog odseka. Svi su uzeli oružje i zauzeli položaje na prozorima. Svedok misli da su u tom trenutku u kancelariji bili opt. Zoran Petković, Vjekoslav Anđelković, predsednik Izvršnog odbora Svetislav Anđelković, dvoje-troje iz radne organizacije *Balkan*, kao i Miodrag Andrejević, takođe referent za mobilizaciju. Pucnjava je trajala oko deset, petnaest minuta. U zgradu je ušao Jugoslav Jovanović. Plakao je. Svedok ga je upitao šta mu je, a Jugoslav je odgovorio: „Ubili su Jašara Berišu“. Svedoku je bilo jako teško kada je to čuo. Jašar je bio dobar čovek. U popodnevним časovima svedok je video kroz prozor neke mlađe osobe kod Opštine, koje su prolazile, s jedne strane na drugu i deo cerade od kamiona. Te mlađe osobe nosile su leševe. Nije izlazio na ulicu. Prespavao je u zgradi Vojnog odseka. Sutradan je video dr Bobana Vuksanovića i pitao ga šta se to desilo, a on je rekao da se nešto strašno desilo. Pitao ga je ko je to mogao da uradi, a on je rekao Nišlije i *Čegrovi*. Svedok ne zna ko su *Čegrovi*.

Opt. Zoran Petković bio je vozač u Vojnom odseku za vreme NATO bombardovanja. Kritičnog dana ga nije video. Tog dana u zgradi Vojnog odseka sa svedokom je bio brat optuženog Milorada Nišavića, Milovan Nišavić, zvani „Miki“. On je radio u Odeljenju za veze. Nije razgovarao sa njim o tome šta se događa. U popodnevним časovima zvao je kuću Milorada Nišavića iz privatnih razloga i njegova porodica ga je obavestila da je u Prizrenu. Ni sutradan kada ga je video nije ga pitao šta se dogodilo u Zanatskom centru.

Iz zgrade Vojnog odseka svedok je video kolone ljudi koji su prolazili kroz Suvu Reku. Nije pitao odakle su.

Svedok je prvi put saznao za stradanje porodice Beriša kada je televizija B92 to objavila.

Saslušavanje svedoka Krunislava KAZIĆA

Svedok **Krunislav KAZIĆ** je mobilisan 1998. u rezervni sastav policije. Pre početka bombardovanja bio je raspoređen da obezbeđuje put koji vodi

za Orahovac. Posle toga je sedam dana bio na terenu, pa sedam dana na obezbeđenju policijske stanice u Suvoj Reci. 24.03.1999, uveče, kada je počelo bombardovanje, bio je kod kuće. Rano ujutro, 25.03., između 3,00 i 4,00 časa, došlo je dežurno vozilo po policajce koji nisu bili na terenu da se okupe ispred policijske stanice. Ukupno je bilo oko 15, 20 policajaca i dva vozila (*lada* i *zastava 101*). Zadržali su se tu kratko, a onda su raspoređeni u grupe. Na teren su otišli sa ta dva vozila. Krenuo je Đuro Nojić, Zvonko Nedeljković, Nenad Jovanović, rezervista. Svedok je raspoređen na položaj na putu za selo Topličane. Bili su smešteni u jednoj napuštenoj kući. Osim Đure Nojića, Nenada Jovanovića, Zvonka Nedeljkovića, u grupi sa svedokom su bili neki Pop i Zoran Arizanović, za koga svedok misli daje bio vođa grupe.

Svedok je ostao na terenu 10 do 15 dana. Vratio se u Suvu Reku, a onda je raspoređen na obezbeđenje puta pored Robne kuće. Nekoliko dana kasnije čuo je da je pobijena porodica Beriša. Kasnije je čuo da je ubijen Jašar Beriša. Pričalo se da je bio prisutan dr Boban Vuksanović. Od Spire Krstića je čuo da je bila masa leševa u Zanatskom centru i da su on, Jovan Nojić i Trajko Trajković sakupljali leševe.

Svedok je čuo za *Čegrove* iz Kruševca. Pominjali su se *Čegrovi* kada su išli u akcije čišćenja.

Svedok je prvi put išao da sakuplja leševe desetak dana po povratku sa terena. Išli su u Sopinje. Sa njim je bio Spiro Krstić. Išao je i dr Boban i kriminalistički inspektor Todor Jovanović. Tu, u Sopinje su našli jedan bager i uzeli su ga. Potom je svedok kopao rupe sa tim bagerom. Sahranjivali su leševe na albanskim grobljima, u selima gde su ih našli. U samoj Suvoj Reci sahranio je jednu staru ženu i jednog muškarca, čije je telo bilo istrulilo. Osim u Sopinje, sakupljao je tela u selu Lešane. Misli da je ukupno sakupio 50 do 60 leševa.

Svedok je video kolone Albanaca koji su preko Suve Reke išli prema Prizrenu. Svedok misli da su bežali iz straha od bombardovanja.

Dan trideset šesti

7. jun 2007.

Na današnjem glavnom pretresu saslušani su svedoci RADIĆ Stanimir, ANĐELKOVIĆ Stanislav i ANĐELKOVIĆ Vekoslav.

Svedok RADIĆ Stanimir

PRESEDNIK VEĆA: Interesuje nas, kada je objavljeno bombardovanje 24. marta 1999. godine gde ste bili i na kojim poslovima i zadacima.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Kad je počelo bombardovanje, ja sam bio na poslovima predsednika Skupštine opštine Suva Reka.

PRESEDNIK VEĆA: Kakve su Vaše obaveze bile, kao predsednika Skupštine opštine?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Nikakvih konkretnih zadataka nismo imali, znači, uobičajene poslove trebali smo da radimo, s tim što je, prema zakonu, funkcionisao Štab Civilne zaštite. On je imao zadatak da vrši snabdevanje stanovništva po pitanju hrane, pića, cigareta i ostalih potreština tokom rata.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je još Civilna zaštita imala druge neke zadatke?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Sem tih zadataka, drugih nije.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je bio komandant Štaba Civilne zaštite?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Komandant Štaba Civilne zaštite je bio Anđelković Stanislav, i to po funkciji, znači predsednik Izvršnog odbora Opštine.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi bili član tog Štaba Civilne zaštite?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ja sam bio predsednik Skupštine, ali učestvovao sam u Štabu.

PRESEDNIK VEĆA: Ja Vas pitam za taj period, 24-ti, 25-ti, 26-ti, 27-ti, tih dana da li ste imali svakodnevno sastanke?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne, po potrebi smo imali.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je jedan od zadataka Civilne zaštite bio i taj da se skupljaju leševi, da se skuplja stoka? Da li su to bili vaši zadaci?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne, za leševe nismo imali zadatak da mi skupljamo leševe i da radimo po tom pitanju bilo šta.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, ko je bio zadužen za to?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Leševi koji su pronađeni u okolini Suve Reke,

leševa je bilo i pre bombardovanja, znači, te leševe, identifikaciju leševa vršila su stručna lica, bio je tu doktor, sudski organi, organi milicije, odnosno MUP-a.

PRESEDNIK VEĆA: Konkretno, da li ste Vi primali informacije gde su leševi?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Nismo imali.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste rekli – da, to je iskaz koji ste dali kod istražnog sudije, zato pokušavam da Vas podsetim.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: To se čulo, mislim, za leševe se uvek čuje nešto, da ima negde leš i tako.

PRESEDNIK VEĆA: Pa ste rekli, naravno, „Civilna zaštita je angažovana da to radi, znači na prikupljanju leševa“. To je Vaš iskaz kod istražnog sudije. Sada govorite da uopšte Civilna zaštita nije bila na tim poslovima?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Nije imala to Civilna zaštita da radi.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi znate da je bila uopšte neka asanacija terena?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Radiću, opet Vas podsećam, kod istražnog sudije kažete, „ono što je objavljeno sa terena da je leš na nekom mestu, onda je Boban Vuksanović išao i vršio asanaciju i sahranjivanje i ostalo“. Da li ste Vi primali informacije gde su leševi?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Opština nije imala. Ali čulo se da negde ima leša, normalno.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate ko je činio Štab Civilne zaštite?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Anđelković Stanislav je bio predsednik, predsednik Izvršnog odbora, Milorad Stanojević, Trifun Petković, Milovan Stanojević.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate gde ste bili 26. marta?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Tu sam bio, u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste приметили, da li se nešto tu dešavalo?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste čuli neku pucnjavu, neku eksploziju?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je udaljen Zanatski centar od Opštine?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Možda jedno pedesetak metara.

PRESEDNIK VEĆA: I da li se pucalo u Zanatskom centru, da li su se bacale bombe, da li biste Vi mogli da čujete sa te udaljenosti?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Pa mogao bih da čujem, ali ništa nije bilo tog dana, niti pucnjave nikakve.

PRESEDNIK VEĆA: Bilo je svedoka koji kažu da je bilo toga dana i pucanja i bacanja bombi.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Pa, to ko je video, ko je čuo, može da kaže, ali ja odgovorno kažem da ništa nismo čuli tog dana u Opštini, ništa nije se čulo.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste Vi čuli i da li ste uopšte prvo čuli za stradanje porodice Beriša?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ja sam to čuo prvi put kada je spominjana Batajnica, tada sam prvi put čuo da se spominje i Suva Reka i da se spominje taj slučaj.

PRESEDNIK VEĆA: Od kada ste Vi predsednik opštine?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Od decembra 1996. godine

PRESEDNIK VEĆA: I nikad ništa o tome niko nije govorio?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Nije.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali nekog iz porodice Beriša?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Porodica Beriša je velika porodica. Ja sam znao određene ljude.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je neko od Beriša bio predsednik Opštine?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Od Beriša je bio Halid Beriša.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste ga poznavali dobro?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Jesam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste ga sreli tih dana?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste, uopšte, čuli da su bile neke kuće zapaljene u Suvoj Reci?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Moguće da su bile zapaljene. Nisam dobio takvu informaciju.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete da ste bili zaduženi za tu bezbednosnu situaciju. Da li je tako? Štab Civilne zaštite da je bio, da ste o tome raspravljali?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne za bezbednost, bezbednost ljudi se zasnivala na tome da li smeju negde da odu ili ne smeju.

PRESEDNIK VEĆA: Recite nam da li znate ko je radio na benzinskoj pumpi?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Na benzinskoj pumpi je radio Jašar, radio je Biljal i Halil, trojica su radila.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste dobro poznavali Jašara?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Jesam.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je sa njim bilo?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ja sam, da Vam kažem, to su samo glasine, čuo sam da je nastradao.

PRESEDNIK VEĆA: A koje glasine ste čuli, šta se pričalo?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Pa da je nastradao. Bilo je slučajeva da su i za neke druge rekli da su nastradali, isti čovek je viđen u Prizrenu kroz dan-dva, i tako.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je posle došao na benzinsku pumpu?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Posle je došao, Zoran Petković je radio na benzinskoj pumpi.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste spomenuli Zorana Petkovića, ovde optuženog, on kaže da su svakodnevno skoro bili opštinski kolegijumi. Vi kažete samo po potrebi?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Po potrebi.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste imali kolegijum 26. marta?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne znam, možda je bio, ne sećam se.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete „po potrebi“, ali ovde se da zaključiti kako je govorio opt. Petković, da je to bilo vrlo često, svakodnevno. „Ko je bio na kolegijumu sve?“, pita ga predsednik Veća tj. ja, a on kaže: „Pa, bio je Vuksanović, Anđelković, Radić, predsednik Opštine, bio je Stanisavljević iz Narodne odbrane, bio je Nikola Nikolić, bio je sekretar Opštine Borisavljević“, kaže, „počelo je u 7,15“, a posle toga je negde oko 9 išao za Prizren.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ko je išao za Prizren?

PRESEDNIK VEĆA: Petković Zoran.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Dobro, ako on kaže tako, zna za sebe da je išao.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Radiću, ja Vas pitam za Suvu Reku. Vi kao predsednik Opštine, da li znate da li je bilo iseljavanja iz Suve Reke?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Da li su se iseljavali, išli su možda iz jednog sela u drugo.

PRESEDNIK VEĆA: Kada kreću te kolone, da li pitate zašto, gde idu ti ljudi?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Kroz Suvu Reku je prolazila kolona ljudi. Iz pravca Prištine su išli i iz pravca, pravac Priština-Prizren.

PRESEDNIK VEĆA: Koji su to ljudi koji odlaze?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Uglavnom su bili Albanci.

PRESEDNIK VEĆA: Zašto odlaze, da li pitate nekog?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Zašto, pitaju, ali niko ne može da ti kaže zašto.

PRESEDNIK VEĆA: Da li iz Suve Reke, iz Vašeg grada u kome živite, da li ljudi napuštaju Suvu Reku?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Određen broj je napustio.

PRESEDNIK VEĆA: Kada Vi imate to saznanje da su napustili i zašto?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne mogu da se setim kada.

PRESEDNIK VEĆA: Da li čujete, da li su pričali ljudi o tome da su napustili Albanci Suvu Reku, da su odlazili?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Tamo je bilo paralelno, mi smo živeli jedni pored drugih i nemaš šta da kažeš, jer oni su slušali druge glasine i druge naredbe.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste imali tu komšije Albance?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Bilo je u zgradi.

PRESEDNIK VEĆA: Da li su oni napuštali Suvu Reku?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Otišli su negde, jeste.

PRESEDNIK VEĆA: To Vas pitam. Znači, znate da su otišli, da li pitate, da li komentarišete, to nam opišite,

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Hoću samo jedan slučaj da povežem, gospođo sudija. Pre bombardovanja, verujte za pola sata su ispraznili Suvu Reku.

PRESEDNIK VEĆA: Pre bombardovanja?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Pre bombardovanja, jer rečeno im je da idu negde. I kroz dva, tri dana opet se vrate. Očigledno je bilo da je neko drugi sa njima, drugi je njima neko naređivao šta i kako da rade.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, da li ste Vi nekada znali neku ekipu da ide na asanaciju terena?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Stanisavljević Zoran navodi da ga je predsednik Opštine jednom zvao i treba da se ide na asanaciju terena, da treba ekipa da ide na asanaciju terena.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Možda on ako zna. Moguće je ako je bilo dejstava prema Movljenu gore, ili, ne sećam se.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je više puta to, da Vi pozivate ekipu?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne, ne.

PRESEDNIK VEĆA: Pošto nije bilo više puta da Vi zovete ekipu da idete na asanaciju terena, da li se sećate u kom smislu ste izdali tu naredbu?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne, nisam ja izdao naredbu nikome.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste zvali Stanisavljević Zorana da mu kažete da treba ekipa da ide? Šta je to prema Movljanu, pa se prisećate? Šta? Šta ste i kome ste rekli, šta treba da radi?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Bilo je, pre rata je bilo dejstvo prema Movljanu, bilo je gore, jer oni iz Movljana, ljudi su sišli dole, nisu mogli da žive tu, mislim, ljudi srpske nacionalnosti.

PRESEDNIK VEĆA: U kakvim ste odnosima sa Stanisavljević Zoranom?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: U dobrim odnosima, on mi je brat od tetke.

PRESEDNIK VEĆA: Eto, on kaže da ste ga Vi pozvali, da jedna ekipa, da li mislite da je to, za šta je bila ekipa, ako on kaže za asanaciju terena, šta Vi mislite, šta je bilo? Da li se uopšte sećate?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne mogu da se setim, ne znam. Ako kaže on, ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi dali neku naredbu da se prevozi albanski živalj, Albanci prema Albaniji?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Petković Zoran kaže: „Biću realan, u dva navrata, tri, autobusa po naredbi predsednika Opštine, predsednika Izvršnog veća i ovih prevezio sam albanski živalj do granice Albanije“.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Zašto bi mu davali tu naredbu. Petković Zoranu da damo tu naredbu. Ne, ja nisam dao tu naredbu apsolutno.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste bilo kakvu neku naredbu dali u vezi benzinske pumpe?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne, ja lično nisam dao naredbu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste konkretno zvali Petković Zorana da ga pitate da preuzme benzinsku pumpu?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: To ga zvaao Izvršni odbor.

PRESEDNIK VEĆA: Vidite da znate, govorite nam o tome. Ja Vas pitam, jer Vi sve što god Vas pitam ne znate.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne mogu ja Zorana lično da zovem.

PRESEDNIK VEĆA: Ali Petković Zoran kaže, „28-og predsednik Opštine i predsednik Izvršnog veća su me zvali, da li mogu da prihvatim benzinsku pumpu za izdavanje goriva.“

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Da, radio je on na pumpi.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste ga Vi zvali, da li ste Vi govorili, da li ste mu nešto rekli zašto on sada da radi na benzinskoj pumpi?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Zato što nije bilo koga da radi na pumpi, gorivo je trebalo da se toči.

PRESEDNIK VEĆA: Ko Vas obaveštava da na benzinskoj pumpi nema radnika više, da nema Jašara Beriše, ko Vas obaveštava?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Mene lično niko ne obaveštava.

PRESEDNIK VEĆA: Ja Vas pitam, ako kažete da je radio Jašar Beriša, ljudi su ga viđali. Petković Zoran kaže da je tog jutra, 26-og u jutarnjim satima natočio gorivo kod Jašara Beriše. Vi već 28-og pozivate Petkovića da preuzme pumpu. Od koga ste Vi čuli da Jašara više nema?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne, ne sećam se. Samo pumpa nije radila.

PRESEDNIK VEĆA: I do kada je bio Zoran tu?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne znam vremenski do kada, kraće vreme je bio on.

PRESEDNIK VEĆA: Posle njega ko je bio?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Posle njega je bio Jovanović Slavoljub.

PRESEDNIK VEĆA: I za sve to vreme znali ste da je Jašar Beriša nije bio tu, da li ste pitali gde je taj čovek?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Koga da pitam da li je tu, oni su se kretali, išli su iz sela u selo, išli su, pa ni Biljal nije dolazio, ni ovaj drugi nije dolazio na posao i mi smo rekli i ovaj koji radi u Mušotištu da ne ide, jer je rizično.

PRESEDNIK VEĆA: A šta je bio Đorđević Mirko?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Đorđević Mirko je bio isto pri TO.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je „maneken,“ koga su zvali „maneken“?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Novicu.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je on bio?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: On je bio komandant odreda.

PRESEDNIK VEĆA: A Đorđević Mirko? Vi ste bili predsednik Skupštine opštine, da li je moguće da to ništa ne znate, te funkcije?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Pa, funkcije, to je išlo po vojnoj liniji.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Da li su građani albanske narodnosti učestvovali u radu organa Opštine, Štabu Civilne zaštite i tako dalje?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Nisu.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Da li su građani albanske narodnosti imali paralelne strukture vlasti?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Pa, zvanično oni nisu imali paralelne strukture vlasti; ali nezvanično, verovatno su slušali neke instrukcije njihove, ko je njima davao instrukcije.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Znaete ko je Krstić Miroslav?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Krstić Miroslav, Krstići su iz sela Rečane, on je kidnapovan, čini mi se.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Nije kidnapovan, bio je juče čovek ovde. Radio je u to vreme, manjao je referenta za regrutaciju tamo u Vojnom odseku. On nam juče kaže da je 26-og, taj dan, jedan je bio tamo u zgradi Vojnog odseka, da li je tako?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Da.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Pa nam Repanović kaže da je bila takva pucnjava da je on stao sa automobilom i čekao da prođe, mislio je da je napadnuta zgrada policije?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Moguće da se pucalo, ali kada, u Suvoj Reci su bila dejstva.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: Krstić nam juče kaže da ste u to vreme i Vi bili kod njih u zgradi Vojnog odseka kada je ta pucnjava bila?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne sećam se.

ČLAN VEĆA VESKO KRSTAJIĆ: I onda nam kaže da je došao jedan i plaćući rekao da je ubijen Jašar Beriša, taj radnik sa pumpe, sve nam je to juče čovek ispričao.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Čovek može da kaže.

ZAMENIK TUŽIOCA: Gde ste radili?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Radio sam u Gumarsko-hemijskoj industriji „Balkanbelt” od 1981. do 1997. godine, onda sam prešao ovamo, u Opštinu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je u „Balkanbeltu” bilo i Albanaca zaposlenih?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Bilo je, mislim. Tada, kada sam napustio, ne, oni su bili, od 1989, 1990. godine smo mi bili tu radili.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kako je došlo do toga da Vi 1997. godine postanete predsednik Skupštine opštine? Da li ste se Vi to kandidovali ili Vas je neko predložio?

PREDSEDNIK VEĆA: Ne možete tako, molim Vas nemojte odgovarati na to pitanje.

ZAMENIK TUŽIOCA: Evo sada ću Vam objasniti zašto je važno. Nisam ja to baš shvatio, „mi smo paralelno, paralelno živeli“, pa sada, eto ja pitam: ko Vas je predložio da budete predsednik Skupštine opštine Suva Reka?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ko me predložio?

ZAMENIK TUŽIOCA: Srbi ili i Srbi i Albanci, kako to ide?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Apsolutno Albanci nisu, oni su bojkotovali.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li ste čuli da je stradao Boban Lazić, oni kažu ubijen u prodavnici u Sopinje?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Jeste, on je ubijen, ali u Suvoj Reci je bio u prodavnici, u centru tu, bio je na radnom mestu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ko Vas je to obavestio, da li je to na jutarnjem kolegijumu ili ste to čuli u Suvoj Reci?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne znam stvarno, to se čuje ovako, to ne kaže jedan samo konkretno. Radio je u prodavnici i trebao je da usluži mušteriju, a on je izvadio pištolj i ubio ga na licu mesta.

PREDSEDNIK VEĆA: Sada ja samo da se nadovežem, kažete to se čuje, a kako se onda nije čulo za ovo? Znači, ja Vas pitam: ako se to čulo, kažete, kako se nije čulo za stradanje porodice Beriša? To je masovno bilo ubistvo.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Apsolutno ništa nismo znali, odgovorno tvrdim, do kada smo došli ovde, Batajnica.

PREDSEDNIK VEĆA: Ja Vas samo pitam, kako se za ovo nije čulo?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Kako da ne čujem kada je njegov brat stanovao sprat do mene, išao sam mu i na sahranu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je policija nešto preduzela nakon što je ubijen Lazić?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ja to ne znam, mene to pitate?

ZAMENIK TUŽIOCA: Znaete zašto Vas pitam? Zato što na tim jutarnjim kolegijumima imate i čoveka iz policije, a Vi pričate o bezbednosti u Suvoj Reci.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne možete tako, molim Vas, konkretno kažite, koji period, kada mislite, kada je bio kolegijum. I juče ste isto imali takvu neku upadicu, shvatite ovo kao opomenu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li ste Vi zadovoljni odgovorom koji Vam je dao, kada ste ga pitali konkretno deset puta imena i prezimena.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta bi trebalo uraditi sa svedokom da bi Vi bili zadovoljni odgovorom?

ZAMENIK TUŽIOCA: Pitam ko su ti ljudi.

PREDSEDNIK VEĆA: Ovo je poslednji put da Vas opominjem.

ZAMENIK TUŽIOCA: Koliko ljudi je tu prisutno na kolegijumu?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Po potrebi i kako kad.

ZAMENIK TUŽIOCA: Šta radi predsednik Opštine u Suvoj Reci kada počinje bombardovanje, šta radite 25. marta 1999. godine?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Razmatramo situaciju.

ZAMENIK TUŽIOCA: Sa kim ste to raspravljali o hlebu i o vodi?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Sa predsednikom Izvršnog odbora, sa članovima i gotovo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je to bilo u Vašoj kancelariji?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ah, ne znam konkretno gde je, da li u mojoj ili predsednika Izvršnog odbora.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je bio na tom sastanku neko iz vojske, iz policije, iz Službe državne bezbednosti.?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne sećam se.

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Ja moram da prigovorim, sudija, pa svedok kaže „ne sećam se ničega“.

PRESEDNIK VEĆA: Podseća ga.

ZAMENIK TUŽIOCA: Izvinite, to nije tačno da se ne seća.

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Sada je rekao, deset puta je rekao, „ne sećam se i ne znam da li je bilo sastanka“.

PRESEDNIK VEĆA: „Ne sećam“, ali i dalje nastavlja, podseća ga, da li i dalje slučajno zna.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je 26-og bio neki sastanak na kome ste Vi učestvovali?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Pa, vremenski konkretno, ja ne mogu da Vam kažem sada, šta ja znam, da li je bilo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Dobro. Da li se sećate 26-og kada ste otišli kući?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Opet isto, ne sećam se vremenski.

ZAMENIK TUŽIOCA: Šta je to toliki posao koji predsednik opštine radi 25. i 26. marta?

PRESEDNIK VEĆA: On se ne seća.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li ste sedeli u svojoj kancelariji ili ste išli na neka druga mesta, razumete šta Vas pitam?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Razumem i ne sećam se.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vi kao predsednik Opštine ste prvi put o stradanju porodice Beriša čuli kada je pominjana Batajnica?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Jeste.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste, u kom momentu Vi prvi put čuli?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Kada su spomenuli Suvu Reku, da ima iz Suve reke.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li znate da li su bile neke pljačke radnji ili zapaljenih kuća na Reštanskom putu, prvih dana?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Niko Vas to nije obavestio?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Nije.

NATAŠA KANDIĆ: Svedok je danas rekao vrlo onako odlučno, da se 26-og nije pucalo, da nije čuo, a na Vaše pitanje o tome, da li je bilo dejstava, on je rekao, „da, stalno se pucalo“. Kako on razlikuje da se 26-og nije pucalo, ako pri tom kažete da se stalno pucalo, da je bilo dejstava?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Pucalo se, ali vremenski se pucalo, uglavnom, a Vi se konkretno vezujete za taj datum.

NATAŠA KANDIĆ: Kako Vi baš znate da je 26-og, vrlo tako precizno?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ja kažem da tu, u toj okolini nije bilo ništa. Situacija je bila i ovako i onako i bilo je pucnjave, bilo je u kontekstu celokupne situacije.

PRESEDNIK VEĆA: Ali kažete, 26-og ništa niste čuli?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Nije se čulo ništa.

PRESEDNIK VEĆA: Bilo je ljudi koji su čuli. Vi ste odmah tu blizu, razumete, zato je malo nelogično da ništa niste čuli.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Pa, dobro.

NATAŠA KANDIĆ: Kada dolazite u Opštinu na posao, da li Vi prolazite pored Zanatskog centra?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Zanatski centar je sa leve strane puta, a Opština je sa desne strane puta, prvo dođe Opština pa Zanatski centar.

NATAŠA KANDIĆ: Znači, ulica razdvaja, da ljudima ovde bude jasno, ulica razdvaja Opštinu od Zanatskog centra?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Da, ulica razdvaja, da, trotoar razdvaja.

NATAŠA KANDIĆ: Gde je glavni ulaz opštine, gde gledaju ti prozori?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Da, na ulicu gleda, na Zanatski centar.

NATAŠA KANDIĆ: Kada izađete iz Opštine, da li Vi sa ulice vidite unutrašnjost Zanatskog centra?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Sa ulice se ne vidi unutrašnjost.

NATAŠA KANDIĆ: E pa, izvinite, molim Vas, vidi se. Kako se ne vidi?

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, to je Vaš komentar. On ne vidi, ne čuje.

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Zanatski centar, vide se zidovi, jer je okrenut prema putu. Zanatski centar je veliki.

NATAŠA KANDIĆ: Da li deluju političke partije u Suvoj Reci u to vreme?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Političke partije bilo je kao i svugde, kao u Beogradu, kao u Suvoj Reci.

NATAŠA KANDIĆ: Ko je bio predsednik Socijalističke partije?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Predsednik SPS-a bio je Milan Stanojević. On je bio član Izvršnog odbora.

NATAŠA KANDIĆ: Da li ste dobijali neke naredbe, obaveštenja, instrukcije iz Beograda u vezi sa postupanjem, sa ratnim stanjem?

SVEDOK STANIMIR RADIĆ: Ne. Nikakve instrukcije. Samo instrukciju onu, opšte uputstvo, kojim je proglašeno ratno stanje, ništa posebno za Suvu Reku.

Svedok Stanislav ANĐELKOVIĆ

Dokazni postupak nastavljen je svedočenjem svedoka Stanislava Anđelkovića, predsednika Izvršnog odbora Opštine Suva Reka.

PREDSEDNIK VEĆA: Interesuje nas, vremenski period od objavljivanja bombardovanja 24. marta 1999. godine, na kojim ste Vi poslovima i zadacima.

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ja sam bio na poslovima predsednika Izvršnog odbora po funkciji, vršio sam dužnost komandanta Opštinskog štaba Civilne zaštite.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde je bilo sedište Štaba Civilne zaštite?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Sedište Štaba Civilne zaštite je u kancelariji predsednika Opštine.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko čini Vaš Štab civilne zaštite?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Sve ove strukture lokalne samouprave. Predsednik Opštine, zatim direktor Javnog komunalnog preduzeća, onda šef Odseka odbrane, direktor „Balkanbelta”, bivši narodni poslanik.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, da li ste Vi obavljali neke poslove vezano za prikupljanje i sahranjivanje leševa?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ne, mi smo, organizovali poslove pre rata i to na osnovu prijave MUP-a. Nismo istraživali, mi smo na osnovu prijave MUP-a i prijave građana, da je negde leš. Mi smo onda angažovali ekipu Civilne zaštite na prikupljanju i na sahranjivanju leševa na određeno mesto, odnosno prvo smo identifikovali leš i ukoliko je identifikovan leš, onda smo konsultovali porodicu stradalog i onda, ukoliko porodica prihvata sahranu, mi smo dozvoljavali.

PREDSEDNIK VEĆA: Hoćete samo da nam opišete kako ide to zbrinjavanje leševa, šta se sve preduzima?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ima tu ekipa koja je bila za sahranjivanje leševa, na čelu te ekipe je bio ovaj pokojni Boban Vuksanović i kao doktor i kao vođa ekipe i zatim se odlazi na teren, tamo gde je leš prijavljen. Onda taj leš, imali smo u sastavu Štaba jedno vozilo „Tamić”, to je vozilo Javnog komunalnog preduzeća Suve Reke. Vozio je ovaj Petković Spira i on je isto tu bio u toj ekipi i sa ekipom odlaze na teren i donose leš. Ukoliko je leš prepoznat, onda mi shodno zakonu, propisno smo sahranjivali sve leševe u Širokom, muslimanski živalj na muslimansko groblje Široko, a pravoslavne i ostale na isto u Široko, ali to je posebno parcela.

PREDSEDNIK VEĆA: E sada, pokušajte da se setite, od početka bombardovanja, od 24-og do kraja marta meseca, da li ste imali neku prijavu da je negde pronađen neki leš u samoj Suvoj Reci, znači, u gradu Suva Reka.

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Pa, u centru Suve Reke, mi smo imali prijavu, saznanje da je stradao Jašar Beriša, koji je radio na benzinskoj pumpi. To smo saznali tu, ali s obzirom da je njegova porodica bila tu, nama niko nije prijavio zvanično.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste Vi čuli da je stradao Jašar Beriša?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Pa, to je bilo odmah posle, mislim, bombardovanja.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, od koga Vi čujete, ko Vama kaže, „stradao je Jašar Beriša“?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Nas je obavestio ovaj član Štaba, ovaj Nišavić Miki. Mi smo bili trenutno u kancelariji kod predsednika Opštine i odjednom je došao i kaže: „Stradao Jašar Beriša“. Mi smo se se stvarno svi zbunili, šta je to, kako... radio na benzinskoj pumpi. Kaže: „Sada sam čuo na ulici.“ Od koga je čuo ne znam i onda stvarno smo bili ovako jako potreseni, radio je tu kod nas i svima nam je bilo žao, zašto da se to desi, i onda u tom momentu, mi se dogovaramo.

PRESEDNIK VEĆA: Gde se Vi nalazite kada Vam je Miki to saopštio?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: U kancelariji smo bili, u kancelarili predsednika Opštine.

PRESEDNIK VEĆA: E sada, šta Vam on kaže, „danas je nastradao“, „juče je nastradao“?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ne, ne, kaže, „Sada sam čuo“, tog momenta čuo. Inače, nismo znali ranije, tog momenta, i mi smo se prosto iznenadili.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Da li ste se u tom vremenskom periodu interesovali na koji način je on stradao?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Mi, pravo da Vam kažem, o tome ja nisam ništa čuo, niti sam koga konsultovao, samo da je stradao i u toj panici, u toj gužvi i mnogo je da to pitamo, jer je ratno stanje.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je to bio signal da se nešto dešava u gradu?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Tada u gradu se nije dešavalo ništa.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je bilo pucanja tada? Da li ste Vi imali neke grupe u okviru zaštite koje su bile zadužene za razne vrste poslova?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ne, mi smo imali samo ekipu za prikupljanje i sahranjivanje leševa, onda smo imali ekipu za prikupljanje tog stočnog fonda, jer u tom momentu je baš bilo dosta masovnog napuštanja od strane Albanaca, oni su ostavili svoju stoku i onda je bila neka ovako velika stoka na terenu.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je sačinjavao ekipu za skupljanje leševa?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ekipu za skupljanje leševa je sačinjavalo... Boban je bio, Vuksanović Boban.

PREDSEDNIK VEĆA: A koju funkciju je imao kao pripadnik teritorijalnog odreda?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Pomoćnik komandanta za pozadinu, onda je vodio ovu ekipu za prikupljanje i sahranjivanje leševa.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je bio zamenik komandanta za Teritorijalnu odbranu.

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Komandant je bio Novica Jovanović.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko osim Bobana Vuksanovića? Ko je činio njegovu ekipu?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Njegovu ekipu je činio Nikolić Nikola, Rade, neki Jovan Jovanović je bio, neki Nojić, onda Tripković Sveta.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je Tripković Sveta od početka bio u toj ekipi?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Da, da. Pre je bio u Štabu.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je bio vozač?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Zaboravio sam, vozač je bio Krstić Spiro.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je vozio bager?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Petković Borislav, vozač autobusa u lokalnu.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi znate, da li je od početka bombardovanja ta ekipa izlazila negde na teren i skupljala leševe?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Od početka bombardovanja, ja to ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi kao komandant Štaba bi morali da znate o tome?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Pa, ne bih morao da znam, zato što su imali ekipe, imali su svog šefa, on je mogao da radi i bez mog znanja. Znači, trebali su da obaveste, ali ja, koliko znam, mene niko nije obavestio da je od početka rata neko angažovao ekipu za prikupljanje i sahranjivanje leševa. Ja Vam odgovorno tvrdim da mene niko nije konsultovao, niti pitao za to.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je moglo da se dogodi da Boban Vuksanović pokupi ekipu, da ide u to prikupljanje leševa, a da Vas nije izvestio?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Pa, može, bilo je i slučajeva drugih. On je bio takav po prirodi, bio je ranije predsednik Opštine, onda je bio lekar, imao autoritet, on je više puta bio samovoljan i radio na svoju odovornost.

PREDSEDNIK VEĆA: Od početka 24. marta pa tokom marta meseca, početkom aprila, da li je bilo nekog iseljavanja stanovništva iz Suve Reke?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Mislim, bilo je napuštanja albanskog živilja, a bilo je kolona iz drugih opština koji prolaze kroz Suvu Reku. Ja sam sa nekim građanima od Albanaca razgovarao, imao sam u stanovima, tu komšije Albance, rekoh, „gde ćete“?

PREDSEDNIK VEĆA: Šta Vam kažu, zašto idu ti ljudi?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: „Šta je ovo, ko vam je rekao da napuštate?“, „pa niko, ali mi moramo da napuštamo zbog bezbednosti“. Kakva bezbednost, i mi kao Srbi ugroženi smo svi zajedno, i Srbi i Albanci, svi koji živimo.

PPREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, da li ste čuli da je bilo masovno stradanje porodice Beriša?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ja sam to izjavio kod pomoćnika tužioca, ja sam prvi put čuo za stradanje u Suvoj Reci oktobra meseca 2001. godine i to preko sredstava javnog informisanja, kada su otkrivali masovnu grobnicu u Batajnici, i, pravo da Vam kažem, kada sam to pročitao, još je stajao

leš iz Suve Reke, ja sam se pitao i to me je jako zabrinulo i rekao sam, „ako je to neko mogao da uradi, takav zločin, to je za svaku osudu i treba da odgovara.“ Kada bih ja znao o tome, ovo što me Vi sada pitate, ja bih sigurno tada rekao. Ja sam imao dobre odnose i sa Albancima i svim građanima u opštini. Ja sam i ranije radio u Opštini. Recimo, u školi, nisam imao nikakvih problema sa ljudima i zato kada sam čuo za taj zločin, to stradanje porodice Beriša, 40, koliko je bilo, meni je stvarno bilo jako žao.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ikoga poznajete iz porodice Beriša, osim Jašara?
SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Poznajem Halida Berišu, njegovog brata, poznao sam Vesela Berišu, poznajem Bisim Berišu, Dželjalja Berišu, Faika Berišu, brata Vesela Beriše.

PRESEDNIK VEĆA: A Sedata Berišu? Da li ste Bujara poznavali? Nedžata, da li ste poznavali? Da li znate, šta je sa njima bilo?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Samo čuo sam da su stradali za vreme rata.

PRESEDNIK VEĆA: Sada bih Vas još pitala, da li Vi uopšte znate i da li ste čuli, da je neka grupa leševa iz Suve Reke prebačena u kasarnu u Prizren i to čak figurira nekih 16, 17 leševa da je prebačeno za Prizren?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ne. Ja sam to izjavio pred tužiocem, ja sam to prvi put čuo tada kada su leševi u Batajnici.

PRESEDNIK VEĆA: Evo, konkretno, Krstić Spiro, on je vozač.

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Jeste, vozač.

PRESEDNIK VEĆA: On, recimo, ovde kada je bio saslušan, on je rekao da je nekih 17 leševa kamionom prebacio do vojne kasarne u Prizrenu.

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Pa, ja kažem, ja kao komandant Civilne zaštite, ne samo ja, ni svi moji saradnici, nije znao predsednik. Bilo ko da je znao i da mi je rekao, ja bih odmah pozvao predsednika Opštine, odmah bih to prosledio. Nisam informisan, niti znam da su leševi prelazili van Suve Reke...

PRESEDNIK VEĆA: Svedok „A” kada je bio saslušan, on je jednom prilikom rekao da ste Vi, pa je baš rekao „Anđelković Stanislav, predsednik Izvršnog saveta Opštine Suva Reka, je sa grupom TO kod picerije, kada se leševi utovaruju“?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: To je čista laž. Šta ja imam, ja uopšte nisam bio, niti odlazio, niti sam video leševe, mislim, to je čista laž.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate ko je Petković Nedeljko?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Petković Nedeljko? Petković znam, a Nedeljko, ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: I on kaže da Vas je video. On kaže: „Anđelković maše sa prste“, citiram ga, tako je rekao.

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Laž. Istinu da kažem i odgovorno, iako Petković znam prezime, odgovorno kažem da laže.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je moglo da se dogodi da bude pucnjava i to intezivna pucnjava a da Vi ne čujete?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ja Vam odgovorno tvrdim da nisam čuo, jer kancelarija naša je okrenuta prema suprotnom smeru i ja nisam čuo nikakvu eksploziju

PRESEDNIK VEĆA: Pitam Vas, zato što su pojedini svedoci tvrdili da je to bila intezivna pucnjava, evo recimo 26. marta, da li izlazite iz Opštine, da li idete kući?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Pa, normalno.

PRESEDNIK VEĆA: Da li nešto vidite da se desilo u gradu?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ne znam, mi smo išli kući. Mi smo imali sklonište dole, a inače da sam ja primetio neku eksploziju i pucnjavu sigurno bih Vam rekao, odmah bih kazao.

ZAMENIK TUŽIOCA: U Vašoj beležnici postoji podatak koji ste Vi upisali vezano za Jašara?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ja sam samo da je stradao i to je moja lično ovako beležnica.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li to znači da su svi ti sa kojima ste se konsultovali čuli da je Jašar Beriša ubijen?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Pa cela Suva Reka je čula.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je Boban Vuksanović ili neko iz MUP-a Suve Reke 27-og na tim vašim konsultacijama pominjao da je 48 tela iz picerije

preveženo i sklonjeno van Suve Reke?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Nije, to sam prvi put čuo od Vas, nije apsolutno, jer da je on tada pomenuo, onda bih shvatio drugačije.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Rekli ste, sad ovde smo čuli, da je cela Suva Reka znala za ubistvo Jašara Beriše.

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Čula je, mislim ona panika da, to se čuje, to je malo mesto.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Ali iz iskaza nekih ljudi ovde, iz nekih spisa ovde predmeta, iz nečega što se dosad utvrdilo, proizilazi da je istog dana kad je ubijen Jašar Beriša ubijeno još najmanje 45-46 ljudi. Kako svi znaju za Jašara a ne znaju za ovoliko, u isto vreme? Kako to objašnjavate?

PREDSEDNIK VEĆA: Kako to objašnjavate, to je baš pitanje stvarno da treba da odgovorite. Kako to objašnjavate?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ja sam to rekao da za Jašara čuo sam, to Vam i rekao sam odmah, a za ovo 48 civila Albanaca to ja kažem, to sam prvi put čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne. Vi ste rekli kad ste prvi put čuli, nego pitanje punomoćnika oštećenih je: kako to objašnjavate, ako za Jašara je cela maltene Suva Reka doznala, kako je moguće za toliko masovno ubistvo da niko ne zna?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Za mene to je stvarno neshvatljivo, odgovorno kažem: ja nisam znao.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li poznajete izvesnog Abdulaha Eljšanija?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Abdulaha Eljšanija? Znam, znam, poznajem.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A znate li njegovu sudbinu?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ne znam.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A znate li, jel' ste čuli za nekog Bogoljuba Lazića?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: A, jeste.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Jel' znate šta je s njim?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Bogoljub Lazić je iz Sopinnje, ali on je ubijen u kancelariji.

NATAŠA KANDIĆ: Ja imam saznanje da je 25. marta ubijen takođe jedan broj ljudi. Da li Vi nešto znate o tome?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ja ne znam ništa o tome. Nisam čuo, niti znam.

NATAŠA KANDIĆ: Da li je moguće da se nešto takvo dogodilo a da Vi niste upoznati?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Ja kažem za sebe da nisam znao, sad je li moguće ili nije...

ADV. VLADICA VASILJKOVIĆ: Da li je iz redova porodice Beriša bilo lica koji su od početka u sastavu OVK?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Sigurno da je bilo, samo ne znam od ove porodice, jer porodica Beriša nije samo u Suvoj Reci.

ADV. VLADICA VASILJKOVIĆ: Da li ste čuli da je neki član porodice Beriša bio komandant crne njihove brigade?

SVEDOK STANISLAV ANĐELKOVIĆ: Beriša nije. Bio je predsjednik Opštine devedesetih godina, rek'o sam za Halit Beriša, nije.

Svedok Vekoslav ANĐELKOVIĆ

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Ja sam bio načelnik Štaba za osmatranje i obaveštavanje.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko je činio taj Štab za obaveštavanje?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Civilna zaštita. Šef Civilne zaštite je bio Zoran Stanisavljević

PREDSEDNIK VEĆA: Da li išta znate o stradanju porodice Beriša u Suvoj Reci, da li ste ikad čuli?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Čuo sam kad su ono došli ovde, preko medija sam čuo, iskreno da Vam kažem. U Suvoj Reci nisam uopšte znao za to.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Jašara Berišu?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Jesam. On je radio na pumpi.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li čuli šta se dogodilo sa njim?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Mislim da je otišao za Albaniju.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li Vam to neko rekao ili...?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Pa, pošto su svi masovno išli, ja sam mislio da je i on otišao, ali kasnije, ovde sam čuo, dole nisam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Ovde je bilo svedoka koji su tvrdili da su čuli da je maltene cela Suva Reka znala da je Jašar ubijen.

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Ja nisam znao.

PREDSEDNIK VEĆA: Prethodni svedok koji je bio, to je Vaš otac? E, on kaže da je znao, da je čuo da je Jašar ubijen. Svi koji su rekli, svi su čuli da je ubijen, a ne da je otišao za Albaniju.

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Ja nisam znao, možda je čale znao.

ZAMENIK TUŽIOCA: A od koga čujete da nema Jašara na pumpi?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Pa nije radila pumpa.

ZAMENIK TUŽIOCA: Dobro, od koga ste Vi čuli da je poginuo Jašar Beriša?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Ne znam, priče..., nema, nema Jašara na pumpi i da nađemo zamenu i tako dalje.

ZAMENIK TUŽIOCA: 'Ajmo ponovo, „nema Jašara na pumpi“ šta sad to znači?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Pa, nemamo, možda je otišao čovek za Albaniju k'o I svi njegovi.

ZAMENIK TUŽIOCA: Svi iz Suve Reke su otišli za Albaniju, to ste rekli?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Maltene svi, većinom su otišli.

PREDSEDNIK VEĆA: A kako Vi to znate kad ne vidite put jer Vas zaklanja Opština, ne izlazite sedam dana napolje a znate da su prvih par dana, znači pre

nego što ste Vi išli kući, svi otišli iz Suve Reke i da nema Jašara na pumpi? Kako to znate?

SVEDOK VEKOSLAV ANĐELKOVIĆ: Kako znam? Znam zato što ljudi izlaze, ulaze i tako dalje.

Dan trideset sedmi

8. jun 2007.

Svedočio policajac BUNGU Sejdi

U nastavku glavnog pretresa, u dokaznom postupku danas je jedino svedočio bivši policajac Bungu Sejdi.

Bungu je rekao da je tražio da napusti posao kada je video da su meštani albanske nacionalnosti izbačeni iz svojih kuća na Reštanskom putu. „Video sam grupu Albanaca na Reštanskom putu, ali sam se sakrio i bilo me je sramota da im priđem jer sam Albanac. Kolege su prišle i pitale ih šta rade, a oni su rekli: „Izbacuju nas iz kuća”, rekao je svedok.

Posle toga je, kako je posvedočio, otišao kod komandira i rekao mu da želi da napusti posao, ali da on to nije odobrio, već ga je poslao kući, gde je ostao desetak dana, dodajući da je po povratku na posao video kolonu Albanaca koji idu ka Prizrenu. Sejdi je rekao da tadašnji komandir policije u Suvoj Reci i drugoopt. Radojko Repanović nikada nije naredio da se ubijaju albanski civili, niti da se pljačkaju kuće. Za stradanje članova porodice Beriša saznao je kada je pozvan da svedoči.

Dan trideset osmi

2. jul 2007.

Saslušani svedoci, Vera PETKOVIĆ, Milovan NIŠAVIĆ i Milomir NIŠAVIĆ

Prvi svedok na današnjem dokaznom postupku bila je **Vera PETKOVIĆ**, majka optuženih Miroslava i Zorana Petkovića. U Suvoj Reci je stanovala u naselju Rasadnik, na putu prema Prizrenu. Imala je garsonijeru. Prozor nije gledao na put, tako da nije mogla da vidi vozila koja su prolazila putem.

O stradanju porodice Beriša ne zna ništa, jer se to dogodilo daleko od naselja u kojem je ona stanovala. Njen sin Zoran takođe je stanovao u naselju Rasadnik. Kod njega su dolazili policajci iz Kruševca. Jednom su u njen stan upali policajci koji su nosili crne marame. Upali su i rekli su: „A, vi ste naši!“. Njen sin Zoran je rekao da su to *Mambe*.

Pljačke je bilo sve vreme. Jednom prilikom svedokinja je videla velike torbe u dvorištu svoga sina, optuženog Zorana. Snaha joj je rekla da ih je ostavio jedan policajac, misli iz Leskovca, da ponese ako ide autobusom za Beograd ili Kruševac. Snahi je rekao da su to stvari iz nekih stanova. Svedokinja je pronašla tog policajca i naredila mu da uzme svoje torbe. „Kada je on to radio, onda su radili svi koji su dolazili“ (svedokinja misli na policajce iz Srbije).

Pre nego što je policija napustila Kosovo, policajci iz Kruševca su palili albanske kuće. Da ne bi zapalili koju srpsku kuću, Srbi su isticali svoja imena na kuće.

Svedokinja je poznavala iz porodice Beriša, Muharema, Sejdiju, Jašara ... Njen pokojni muž im je pokazivao kako da podižu vinograde. Vjolcu Beriša je znala iz viđenja, dok je stanovala u gradu. Sa Vjolcom nikada nije bila u istoj prostoriji. Zna da je ćerka Imera Gašija. Vidala ju je kad je Vjolca bila u srednjoj školi. Širetu nije poznavala, osim što je znala da je rodom iz Mušutišta.

Za ubistvo Jašara čula je u junu 1999, kada su Srbi otišli iz Suve Reke, a ona ostala. Bila je u policijskoj stanici i tukli su je.

Njen sin Zoran je do oktobra ili novembra 1998. vozio autobus na liniji Prizren-Beograd. Jednom je Zorana „kidnapovao onaj Fatmir Limaj koji je bio u Hagu“. Kada su počeli da ga tuku njegovi ljudi, Fatmir ga je prepoznao i naredio da ga puste, ali mu je rekao da ne sme više da vozi autobus i da sledeći put mogu da se sretnu samo preko nišana. Tada je Zoran prestao da vozi autobus.

Svedokinja zna da su se Albanci iseljavali za vreme bombardovanja. Bežali su, navodno, od bombardovanja. One koji su ostali u Suvoj Reci popisala je policija, da bi se video njihov broj.

Ukupno dvadesetak Srba je ostalo u Suvoj Reci, nakon što su Kosovo napustili policija i srpsko stanovništvo. Ostali su bračni par sudija iz Zvornika, koji su zaklani. Svedokinja i susedka Kića Gluščević su tučene u policijskoj stanici. Tu u policiji dobile su potvrdu da mogu slobodno napustiti teritoriju Kosova i zahvaljujući tome stigle su u Prištinu, odakle su autobusom napustile Kosovo.

Svedok **Milovan NIŠAVIĆ** je brat optuženog Milorada Nišavića. Pre rata imao je firmu *Boss commerc*. On je bio vlasnik i direktor. U sastavu firme je bila

auto-škola, hotel, servis za tehnički pregled i prodavnica auto-delova. U firmi je radila cela porodica, uključujući brata Miomira, koji je radio na tehničkom pregledu vozila, ali i na drugim poslovima.

Kada je Vlada Srbije dozvolila da na Kosovo dođe misija OEBS-a, kod porodice Nišavić su došli predstavnici OEBS-a i američke misije, u društvu predsednika Opštine i predsednika Izvršnog veća skupštine, da pogledaju hotel za smeštaj. Svedok se odlučio da izda hotel američkoj misiji i u roku od 10 dana Amerikanci su se uselili u hotel. Sklopio je ugovor na godinu dana. Mlađi brat Miomir se zaposlio u obezbeđenju američke misije. Misija OEBS-a se rasporedila po albanskim kućama. Amerikanci su boravili u hotelu do januara 1999, kada su rekli da moraju da napuste hotel, jer je Slobodan Milošević dozvolio prisustvo samo misiji OEBS-a. Nakon toga, zaposleni u američkoj misiji su napustili hotel *Boss* i pojedini su se priključili misiji OEBS-a. Svedokov brat je počeo da radi za misiju OEBS-a.

Predsednica Veća je predočila svedoku iskaz predsednika Izvršnog veća skupštine Suva Reka, Stanislava Anđelkovića, u kojem on kaže da je misija OEBS-a, najpre bila smeštena u hotelu *Boss*, koji je pripadao porodici Nišavić. Svedok je na to rekao da ljudi nisu razlikovali misiju OEBS-a od američke misije.

Svedok je najpre rekao da je misija OEBS-a bila smeštena po raznim albanskim kućama, a na ponovljeno pitanje predsednice Veća da li je sedište misije bilo u kući porodice Beriša na Reštanskom putu, svedok je odgovorio da je OEBS bio smešten i u toj kući. Neki iz američke misije prešli su u tu kuću. Svedokov brat je radio u toj kući kao obezbeđenje.

Svedok je mobilisan kada je počeo rat. Raspoređen je u Narodnu odbranu u Centru veza. Stalno je pratio šefa Zorana Stanisavljevića kada je išao u Prizren i zbog toga su ljudi mislili da je on njegov zamenik. Međutim, on napismeno nije imao nijednu funkciju. Zgrada Narodne odbrane je bila iza zgrade Skupštine opštine. Svedok je nosio zelenu vojnu košulju i plave farmerice. Od oružja je imao automatsku pušku. U Centru veza su održavali veze sa rezervistima u srpskim selima, ako je trebalo nešto da im se dostavi, a inače su javljali kakvo je stanje.

Teritorijalna odbrana je bila smeštena u srednjoškolskom centru. Komandant je bio Novica Jovanović zvani „maneken“. Mlađi brat Miomir je bio u TO.

Svedok se ne seća da je 25.03.1999. bilo neke pucnjave ili eksplozije. Takođe se ne seća da li je 26.03. išao sa šefom u Prizren. Tih prvih dana je svaki dan išao sa Zoranom Stanisavljevićem u Prizren, ali ne može da se seti da li su išli 26.03. Vozio ih je opt. Zoran Petković, osim u jednom periodu, kada je radio

na benzinskoj pumpi. Tada bi dolazio nakon radnog vremena.

Svedok nije čuo pucnjavu 26.03. iz zgrade Vojnog odseka, koju svedok Krstić i opt. Repanović opisuju kao intenzivnu, tako da su svi u Narodnoj odbrani, kao i opt. Repanović, koji se zatekao na ulici, pomislili da je napadnuta policijska stanica.

Svedok je čuo za stradanje porodica Beriša dan ili dva kasnije, ali niko nije komentarisao, tako da nije znao šta se dogodilo. Brata, optuženog Milorada Nišavića, nije pitao šta se dogodilo u Zanatskom centru. U Narodnoj odbrani je čuo da je Jašar Beriša poginuo. Misli da je Jugoslav Jovanović došao i to rekao.

Predsednica Veća predočila je svedoku iskaz svedoka Anđelkovića, u kojem on kaže da je svedok došao u kancelariju predsednika opštine i rekao da je na ulici čuo da je stradao Jašar Beriša.

Svedok se tog događaja ne seća, ali dozvoljava da je nekim poslom došao u zgradu Skupštine i preneo šta je Jugoslav rekao da je Jašar ubijen. On sigurno nije bio na ulici.

Svedok je čuo da građani pričaju da se nešto dogodilo u Zanatskom centru, ali se nije pominjala bela kuća na Reštanskom putu. Video je da su tamo bile spaljene albanske kuće. Nije nikoga pitao ko je to uradio. Bilo je pljačkanja albanskih prodavnica, ali ne i srpskih. Zbog tih pljački, Opština je formirala komisiju od tri člana, uključujući svedoka, koji su iz albanskih lokala uzimali robu i skladištili je u magacinu, sprečavajući da roba bude opljačkana. Potom je ekipa iz Odeljenja za privredni kriminal iz SUP-a Prizren vodila istragu protiv Srba koji su pljačkali. Radili su u jednoj kancelariji u sudu u Suvoj Reci. Goranac, po imenu Džeza, vodio je tu ekipu za privredni kriminal.

Svedok zna za PJP iz Prizrena. Ne zna za PJP iz Srbije, ali zna da je policija iz Srbije dolazila na ispomoć. Policija iz Kruševca je dolazila u njihov hotel na piće. Nije čuo za Čegar, niti zna šta to znači. Svedok je bio u komisiji koja je vršila popis na benzinskoj pumpi, nakon stradanja Jašara Beriše. Svedok je najpre rekao da je popis obavljen dva ili tri dana od početka bombardovanja, a kasnije, na pitanje punomoćnika kada je popis obavljen u odnosu na vest da je Jašar ubijen, svedok je rekao da je bilo popodne. Pumpa je morala da radi. Sa benzinske pumpe nije mogao videti unutrašnjost Zanatskog centra. Na pumpi je radio opt. Zoran Petković desetak dana, a onda je bio pritvoren u Prizrenu, pa je pušten i nastavio je da radi u Narodnoj odbrani.

Svedok ne zna ništa o lokatorima u sedištu OEBS-a. Ne zna da je njegov brat, nakon napuštanja Kosova, vodio istragu o ubistvima u Zanatskom centru. Takođe ne zna da je bio saslušavan od strane MUP-a Srbije u vezi sa ubistvom članova porodica Beriša.

Svedok, kao i branilac optuženog Milorada Nišavića, adv. Tatomir Leković, pozvani su u MUP Srbije zbog kontaktiranja svedoka.

Svedok **Milomir NIŠAVIĆ** je brat optuženog Milorada Nišavića. Trgovac je po zanimanju. Mobilisan je u TO 24.03.1999. TO je brojala oko 100 ljudi. Bili su smešteni u srednjoškolskom centru u Suvoj Reci. Svedok je bio komandir voda. Komandant TO bio je Novica Jovanović, zvani „maneken“, a njegov zamenik je bio Mirko Đorđević, koji je ubijen u zasedi OVK. Neposredni starešina svedoku je bio Stanislav Đorđević. Jedinice TO bile su raspoređene u srpskim selima.

Prvih dana rata, svedok je provodio vreme u srednjoškolskom centru. Niko nije imao neko posebno zaduženje. Išao je kući na ručak. Svakodnevno je viđao svoju braću. Sa optuženim Miloradom je stanovao u istoj zgradi, a brat Milovan je živeo u neposrednoj blizini. Opt. Milorad je nosio SMB košulju, a od oružja je imao automatsku pušku. Svedoku je poznato da je njegov brat pre rata vozio službeno vozilo marke „jugo“, a ponekad i „ladu“.

Svedok je radio kao obezbeđenje u američkoj misiji, koja je bila smeštena u njihovom porodičnom hotelu *Boss*. Svedok ne zna da su predstavnici OEBS-a dolazili na pregovore sa bratom oko izdavanja hotela, ali dozvoljava da nije bio upućen, jer se time bavio brat Milovan. Misija OEBS-a nije bila prisutna na Kosovu, dok je u hotelu *Boss* bila smeštena američka misija. Posle dva meseca, američka misija je završila mandat i svedok je prešao da radi u OEBS-u, opet kao obezbeđenje. Jedno ili dvoje iz američke misije je prešlo da radi u OEBS. Svedokov posao se sastojao u tome što je stražario ispred zgrade u kojoj je bila smeštena misija. Svedok zna da je misija OEBS-a bila smeštena u kući nekog od Beriša, ali ne zna ko je vlasnik kuće. Tih dana kada je misija OEBS-a odlazila sa Kosova svedok je bio na odmoru tako da ne zna kog dana su otišli. Svedok se jedino seća da su u američkoj misiji ili u misiji OEBS-a radila dvojica Srba, Arsić Gliša i Miroslav Maksimović. U misiji se pričalo da će OEBS napustiti Kosovo ako dođe do bombardovanja.

Pričalo se da stranci postavljaju lokatore, ali se svedok ne seća da je razgovarao sa bratom, optuženim Miloradom, o tome. U misiji OEBS-a je bilo satelitskih telefona. Svedok nije siguran, ali je o tome možda obavestio brata. Ne zna da je policija, nakon odlaska misije OEBS-a iz Suve Reke, vršila pretres kuće u kojoj je bilo sedište OEBS-a.

Svedok je saznao za stradanje porodica Beriša posle dve, tri, četiri godine od kako su napustili Suvu Reku. Čuo je preko medija da je u Suvoj Reci poginulo dosta civila. Ne zna ko je radio na benzinskoj pumpi u Suvoj Reci. Razgovarao je sa braćom o stradanju porodice Beriša kada je počelo suđenje.

Dan trideset deveti

3. jul 2007.

**Saslušanje svedoka Miloša STEVANOVIĆA, Nikole
VAZURE i Nebojše GOPIĆA**

Svedok **Miloš STEVANOVIĆ** je policajac, i radio je kao magacioner u OUP-u Suva Reka. Pre rata je svakodnevno putovao iz sela Mušutište, gde je živeo, na posao u Suvu Reku. Kada je počeo rat, ako je bio na poslu u Suvoj Reci, ostao bi da spava u policijskoj stanici. U OUP-u Suva Reka imali su od oružja automatske puške, puškomitraljez, optički nišan, nekoliko snajpera i bombe. Svedok ne zna ko je konkretno dužio snajperske puške. One su pre rata date vodovima, a oni su konkretno zaduživali pojedince. Iz OUP-a Suva Reka trojica su bila na obuci za gađanje snajeprom: svedok, Jovica Stanković i pokojni Zvezdan Tasić. Gađali su na strelištu. Svedok takođe ne zna ko je dužio bombe, jer je on 23. ili 24.03.1999. otišao u Mušutište. Tamo je ostao pet-šest dana u Odeljenju OUP-a Suva Reka. Kada se vratio, u magacinu, koji je bio izmešten, nije našao bombe i snajpere.

Takođe, po povratku iz Mušutišta, svedok je čuo da je Jašar Beriša nestao. Nije se interesovao šta je bilo sa njim. Tada, kada se vratio, video je kolone Albanaca koje su išle prema Prizrenu. Policajcima je bilo zabranjeno da kontaktiraju izbeglice. Svedok pretpostavlja da su Albanci odlazili zbog bombardovanja, a onda je NATO gađao Srbe koji su ostajali na Kosovu. Komandir Repanović je svima rekao da niko ne dira izbeglice, već da im daju vodu i da ih štite od UČK.

Svedok zna kuću na Reštanskom putu u kojoj je bilo sedište OEBS-a, ali ne zna ko je bio vlasnik te kuće. Zna da je u toj kući bila prodavnica auto-delova i da je vlasnik bio neki Albanac sa brkovima. U tom delu grada policajcima nije bilo dozvoljeno kretanje. Inače, nije čuo da je neko stradao iz te kuće u kojoj je bilo sedište OEBS-a.

Čegar je bio pozivni znak za policajce iz Prokuplja. Svedok je video optuženog Mitrovića jednom prilikom u Prizrenu, na nekom sastanku, a možda i u Suvoj Reci, ili u stanici, ili na pumpi, kada je svedok sipao benzin za službena vozila.

Svedok **Nikola VAZURA** je sudija. Pre rata i za vreme NATO bombardovanja svedok je bio predsednik Okružnog suda u Prizrenu.

Kada je prvi put NATO gađao Prizeren, pogodio je kasarnu. Sud nije pravio uviđaj. Svedok je čuo da je bilo nastradalih.

Svedok je čuo za Posebne jednice policije. Nije znao ko je njihov komandant.

Svedok je upoznao optuženog Mitrovića u hotelu *Teranda* pre rata. Pitaو je tužioca Dobrivoja Perića ko je to i on mu je rekao da je Mitrović komandant policije iz Niša. Posle toga, sreo ga je još jednom ili dva puta, ali pre bombardovanja. Svedok se ne seća da je optuženog video kada je kasarna bombardovana. On je dva puta bio u prostorijama *Turista*, gde je najpre bio izmešten SUP i dva puta u zgradi *Vodovoda*, gde je kasnije bio izmešten SUP. Ne seća se da je u tim prilikama video optuženog.

Za stradanje porodica Beriša prvi put je čuo u Beogradu, kada je uhapšen komandir policije u Suvoj Reci.

Svedok je viđao kolone kroz Prizren. Odlazili su i Albanci iz Prizrena. Niko ih nije terao. Osećali su se bezbednije da odu u Albaniju.

Svedok **Nebojša GOPIĆ** je bio aktivni policajac od 1991. U OUP-u Suva Reka radio je kao saobraćajni policajac. Od 24.03.1999. bio je raspoređen u auto-patrolu. Položaj mu je bio kod zgrade *Podruma vina*. Sa njim su bili Bungu Sejdi, Anđelko Popović i Milosav Đorđević. Policija je takođe patrolirala ispred Robne kuće, obezbeđivala je policijsku stanicu, a obezbeđenje je bilo i na zvoniku crkve.

Svedok nije čuo nikakvu pucnjavu u Suvoj Reci, osim što su Albanci izvan Suve Reke provocirali. Video je da je izgorela kuća u kojoj je bilo sedište OEBS-a, ali ne zna kada.

Svedok se seća ubistva Srbina u prodavnici delova, koja je pripadala preduzeću *Balkan*. On i Anđelko Popović su ga našli mrtvog i odneli su ga u Dom zdravlja. Svedok je o tom ubistvu odmah obavestio Dežurnu službu u OUP-u Suva Reka. Čuo je da je ubijen Jašar Beriša. Čuo je to od Jovana Nojića, koji je radio u komunalnom preduzeću.

Nakon što je predsednica Veća predočila svedoku da je kod istražnog sudije rekao da zna da je Zanatski centar spaljen, svedok je to potvrdio.

Svedoku je poznato da su u Suvoj Reci bile prisutne Posebne jedinice policije iz Prokuplja, Niša, Kruševca ... *Čegar* je bio naziv za policiju iz Prokuplja. Zna da je OPT. Mitrović bio komandant PJP.

Svedok ne zna ništa o stradanju porodice Beriša.

Dan četrdeseti

4. jul 2007.

Glavni pretres nije održan

Danas nije održan glavni pretres jer je na predlog tužioca i branilaca Ooptuženih sudsko Veće donelo rešenje da pozove sudske veštake da obrazlože svoj nalaz i mišljenje o sposobnosti Ivice Novkovića da svedoči.

Dan četrdeset prvi

5. jul 2007.

**Saslušanje svedoka Dragana BORISAVLJEVIĆA i
Milisava GOGIĆA**

Svedok **Dragan BORISAVLJEVIĆ** je bio aktivni policajac u OUP-u Suva Reka. Pre rata je bio zamenik komandira policije, optuženog Repanovića. Pored toga, bio je zamenik komandira Prizrenske čete PJP, Veljka Radenovića. Pretpostavljeni Radenoviću je bio komandant 124. Kosovske brigade, Žarko Braković. Ta brigada je imala osam četa. Jedna od njih je bila Prizrenska četa.

Kada je počelo bombardovanje, komandir Prizrenske čete, Veljko Radenović, pozvao je svedoka da sa vodom dođe u Prizren. Svedok je bio komandir voda koji je brojao dvadesetak policajaca iz Suve Reke. Zadatak im je bio da obezbeđuju komunikacije i da rasturaju terorističke grupe. Vod je raspolagao jednim snajperom. Vod iz Suve Reke nikada nije samostalno bio u akcijama sa četom PJP iz Niša. O angažovanju je uvek odlučivao komandir čete.

Svedok zna da je komandant 37. odreda PJP bio opt. Mitrović. Imao je ličnog vozača, koji je vozio belo terensko vozilo, marke *pajero* ili *micubiši*. Nikada nije prisustvovao sastancima kolegijuma u OUP-u Suva Reka.

Svedok je sa vodom otišao 23. ili 24.03.1999. u Prizren. Posle nekoliko dana vratio se u Suvu Reku, a posle je ponovo išao. Ništa neobično nije primetio po svom povratku. Čuo je da se pominju neki lokatori, ali nikome nije izdao nalog za pretres kuća. Primetio je da je na benzinskoj pumpi drugi čovek. Nije pitao šta se dogodilo sa Jašarom Berišom.

Za stradanje porodice Beriša saznao je kada je u junu 1999. godine izbegao u

Srbiju. Svedok je povremeno viđao kolone izbeglica koje su prolazile kroz Suvu Reku. Svedok je ostao pri svom iskazu pred sudom, da je 23. ili 24.03. sa vodom otišao za Prizren, tvrdeći da je sigurno tako, jer bi inače znao šta se događalo u Suvoj Reci na početku bombardovanja.

Svedok **Milisav GOGIĆ** je bio pripadnik rezervnog sastava policije u Suvoj Reci. Za rezervni sastav policije u OUP-u zadužen je bio pomoćnik komandira policije, opt. Nenad Jovanović. Iz porodičnih razloga, svedok je u vreme bombardovanja bio raspoređen da dežura u svom naselju Široko, u kojem je stanovao. To je radio do povlačenja policije sa Kosova, 11.06.1999. godine.

O stradanju porodice Beriša čuo je na televiziji, kada je prenošeno suđenje Slobodanu Miloševiću. Poznao je Jašara Berišu, ali ne zna šta se sa njim dogodilo.

Svedok je 1998. godine, najviše dva puta dežurao na zvoniku. Nije bio zadužen snajeprom, a ni drugi policajci koji su sa njim dežurali na zvoniku. Sa zvonika se vidi put Prizren-Priština, deo Reštanskog puta, deo policijske stanice okrenut prema Autobuskoj stanici, kao i kuća u kojoj je bilo sedište misije OEBS-a.

Dan četrdeset drugi

10. septembar 2007.

Saslušanje sudskih veštaka, neuropsihijatra dr PREDRAGA TASOVCA i specijaliste za medicinsku psihologiju dr NADE JANKOVIĆ

Veštaci su predali sudu pismeni nalaz i mišljenje o procesnoj sposobnosti Ivica Novakovića da svedoči pred sudom. Prema njihovom nalazu, svedok nema medicinski objektivnih prepreka za davanje iskaza, ali on subjektivno nije u stanju da to uradi. Na nivou sposobnosti, kod svedoka nema oštećenja, kao što nema psiho-patoloških poremećaja, ali je on i svesno i emocionalno doneo odluku da ne svedoči. Svedok oseća egzistencijalnu pretnju da svedoči.

Na predlog stranaka, sud je doneo rešenje da veštaci pročitaju iskaz svedoka Novkovića pred istražnim sudijom i da ocene da li je bio sposoban da svedoči. Nakon čitanja iskaza veštaci su izneli svoje mišljenje da je Ivica Novković bio sposoban da da iskaz.

I pored toga što su se tužilac i odbrana saglasili da se pročita iskaz svedoka

Novkovića iz istrage, sud je pristupio nastavku ispitivanja svedoka bez donošenja posebnog rešenja.

Saslušanje svedoka Ivica NOVAKOVIĆA

Svedok je nastavio sa konfuznim odgovorima na pitanje predsednice Veća i na sva bitna pitanja odgovarao je da se ne seća. Tužilac, odbrana i punomoćnici nisu postavljali pitanja.

Dan četrdeset treći

1. oktobar 2007.

Prekinuto suđenje

Suđenje osmorici policajaca optuženih za ratni zločin u Suvoj Reci prekinuto je jer je odbrana tražila izuzeće članova Veća.

Odbrana je, takođe, zatražila i izuzeće predsednika Okružnog suda i Vrhovnog suda Srbije. Suđenje za zločin u Suvoj Reci na Kosovu i Metohiji 1999. godine trebalo je danas formalno da se vrati na početak zbog promene člana Sudskog veća, sudije Gordane Božilović-Petrović, na čije je mesto imenovana Snežana Garotić-Nikolić. Branioци optuženih tražili su od predsedavajuće, sudije Vinke Beraha-Nikićević, obrazloženje odluke predsednika Okružnog suda o zameni člana sudskog veća. Advokat Veljko Đurđić, branilac optuženog Nenada Jovanovića, tražio je izuzeće Sudskog veća, kao i predsednika Okružnog i Vrhovnog suda.

Advokat Veljko Đurđić je, obrazlažući zahtev za izuzeće Sudskog veća, izneo niz kritika na račun „Fonda za humanitarno pravo“, navodeći da izvršna direktorka te nevladine organizacije Nataša Kandić ne može zastupati oštećene, već da taj status ima samo advokat Dragoljub Todorović. On je negodovao zbog odluke predsednika Okružnog suda o zameni člana Veća jer se, kako je naveo, suđenje i saslušanje albanskih svedoka prolongira, zbog čega bi Vrhovni sud trebalo da reaguje.

Predsedavajuća Veća Vinka Beraha-Nikićević rekla je da se po zakonu sudije u Veću za ratne zločine raspoređuju na period od četiri godine i da se u skladu s tim određuje raspored sudija. „Sudiji Božilović-Petrović istekao je četvorogodišnji mandat, pa je određena zamena“, rekla je ona, navodeći da je to konačan raspored, ali da odluka nije pravosnažna. Predsednica Veća još rekla

da će o prigovoru sudije Božilović-Petrović odlučiti Vrhovni sud Srbije, ali da ta odluka neće promeniti stvari, jer će novoimenovani član ostati u Veću za ratne zločine.

Sudija Gordana Božilović-Petrović, sada već bivši sudija Veća za ratne zločine, izjavila je „Glasu javnosti” da je odluka da njen mandat ne bude produžen doneta pod uticajem jedne strane ambasade i nekih nevladinih organizacija. Ona je izjavila da je odlukom Siniše Važića udaljena sa suđenja u slučaju „Suva Reka”, jer je „preko tog predmeta planirana medijska antidržavna kampanja, kako bi se oslabila pregovaračka pozicija Srbije o statusu južne srpske pokrajine“. Sudija Božilović-Petrović bila je predsednik Veća u slučaju „Škorpioni”.

Ovom izmenom suđenje i formalno počinje iz početka, ali svedoci i veštaci neće biti saslušavani ponovo, već će se čitati njihovi iskazi.

Slična situacija je bila pre godinu dana, kada se Marko Kljajević, dotadašnji predsednik Veća, povukao iz procesa za ubistvo premijera Zorana Đinđića.

Dan četrdeset četvrti

5. novemr 2007.

SUĐENJE IZ POČETKA

Suđenje za ratni zločin u Suvoj Reci na Kosovu marta 1999. godine počelo je danas iz početka zbog promene u Sudskom veću. Po Zakonu o krivičnom postupku, u slučaju izmene Sudskog veća dokazni postupak se ne mora izvoditi ponovo. Nakon čitanja optužnice, optuženi su se izjašnjavali o krivici, ponovo negirajući da su počinili zločin za koji se terete. Branioci su na glavnom pretresu zatražili da se predsednici „Fonda za humanitarno pravo“ Nataši Kandić uskrati ovlašćenje za zastupanje oštećenih, s obzirom na to da je na čelu tog Fonda, što je Sudsko veće, kojim predsedava Vinka Beraha-Nikićević, odbilo. Optuženi su izneli svoju odbranu. Svi su ostali pri iskazima datim na ranijim pretresima, da nisu krivi za delo za koje se terete. Optuženi su imali potrebu da dodatno objasne neke detalje, kao što su raspored objekata u centru Suve Reke, udaljenost pojedinih zgrada od Zanatskog centra, Opštine, crkve, policijske stanice i drugo. Neki od optuženih su u karte Suve Reke uneli podatke o lokaciji pojedinih objekata koji nisu ucrtani kao i podatke o razdaljini među određenim objektima. Članovi Veća, tužilac, branioci optuženih i punomoćnici porodica oštećenih nisu imali pitanja koja se tiču direktno predmeta optužbe. Njihova pitanja su se odnosila na pojašnjenja koja su izneli optuženi.

Dan četrdeset peti

6. novembar 2007.

Pročitani transkripti sa prethodnih pretresa

Na današnjem glavnom pretresu Veće je donelo odluku da se pročitaju transkripti sa svih ranijih glavnih pretresa. Uz saglasnost stranaka, transkripti nisu čitani, već je Veće konstatovalo da su pročitani.

U nastavku pretresa, optuženi Mitrović, Repanović i Čukarić stavili su primedbe na iskaze svedoka Veljkovića, „A“ i Novice Đorđevića. Te primedbe se vrlo malo razlikuju od njihovih ranijih primedbi, tako da u vezi sa tim nije bilo posebnih pitanja od strane Veća i učesnika u postupku.

Dan četrdeset šesti

3. decembar 2007.

Saslušanje svedoka Hisni BERIŠE

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, po zakonu, Vi imate pravo da upotrebljavate svoj jezik. Da li ćete iskoristiti to zakonsko pravo? Vi ste u prethodnom postupku, kada ste saslušani kod istražnog sudije, u prostorijama Haškog tribunala u Prištini, izjavili da srpski jezik dobro govorite i razumete, ali da samo u slučaju da Vam se ukaže potreba, tražićete pomoć sudskog tumača.

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, upotrebiću svoj maternji jezik.

PRESEDNIK VEĆA: Hoćete li reći Vaše puno ime i prezime. Šta ste po zanimanju i kada ste i gde rođeni?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ja sam Hisni (Sulejman) Beriša, po zanimanju sam pravnik, rođen sam 12. aprila 1948. godine u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, Vi ste bili saslušani u prostorijama Haškog tribunala u Prištini. Da li se sećate toga?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, tačno je.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste još negde saslušani?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, saslušan sam, možda i znate, da sam dao izjavu u Hagu, znači u Haškom Tribunalu.

Da, stojim iza svega onoga, što sam rekao pre ovog suđenja. Želeo bih da dodam, znači, danas, da Suva Reka, znači, zločini koji su počinjeni u Suvoj Reci, nisu baš vezani samo za 26. mart 1999. godine, ali tu imamo, možemo da govorimo i o periodu od pre. Želeo bih da na neki način povežemo sve zločine koji su počinjeni u Suvoj Reci. Znači, ne bi trebalo da govorimo samo o 26. martu 1999. godine, već bi trebalo da govorimo i o periodu pre početka bombardovanja NATO.

PRESEDNIK VEĆA: Izvolite, gospodine Beriša.

SVEDOK HISNI BERIŠA: Znači, pre bombardovanja srpskih snaga, 22. marta, posle povlačenja verifikatora iz Suve Reke, tamo se desio jedan zločin u samom centru grada, kada su ubijeni, kada je ubijeno deset civila, govorimo o Albancima. I dan-danas još uvek nisu pronađeni leševi, još uvek se ne zna gde se nalaze ti leševi. Zatim, imamo, na početku bombardovanja, NATO bombardovanja, tačnije 25. marta, u ranim jutarnjim satima, desio se, takođe, jedan zločin, težak zločin, kada je ubijeno trideset četvoro civila. Posle toga, dolaze dešavanja od 26. marta, kada se desio zločin u porodici Beriša, kada je na najbrutalniji način ubijeno 49 članova porodice Beriša. Svi su bili civili. Od njih, osamnaestoro je bilo dece, govorim o deci ispod 18 godina.

Zatim, imamo 28. mart iste godine, kada su civili proterani, silom su proterani iz njihovih kuća i u koloni je ubijen, pored svoje porodice, Vebi Jaha.

Znači, to su ubistva koja su se desila u Suvoj Reci. Govorimo i o 3. aprilu, o događaju koji se desio 3. aprila, kada su policijske jedinice silom naterale narod da napusti svoje kuće i da odlaze za Albaniju.

Govorimo i o 21. maju, takođe je narod primoran, naterali su ga da, znači, govorimo o onom narodu koji je ostao još uvek tu, u tom trenutku, da napusti svoje domove i da krene put Albanije.

Takođe, 3. aprila, tokom proterivanja civila, imamo veliki broj spaljenih kuća od strane policije. Sva imovina, govorim o albanskoj imovini - kuće, automobili i tako dalje i tako dalje, sve je to spaljeno.

Zaboravio sam da Vam kažem, 26-og, da, osim masakra u porodici Beriša, desio se još jedan zločin u naselju Barjaktoran, gde je ubijen Sejfula Barjaktari. Govorim o starcu koji je imao 82 godine i ranjen je, teško je ranjen njegov sin. Želeo bih da Vam kažem, da govorim u kontinuitetu i zločinima koji su

počinjeni oko Suve Reke, u okolini, dakle, želeo bih da govorim o slučaju koji se desio 25. marta, u selu Trnje, gde je ubijeno trideset četvero civila i narod je proteran, a njihova imovina je spaljena.

Želeo bih da govorim i o slučaju u selu Lešan, gde je 28. marta, policija počinila zločin, kada je ubijeno 10 civila, a narod koji je ostao, primorao da stoji ispred škole, znači, u dvorištu škole i tu su razdvojene žene od staraca. Zatim su silom proterani za Albaniju.

Hoću da govorim i o slučaju sela Sopinje, gde su 2. aprila, policijske snage takođe počinile zločin, kada je ubijeno 30 civila, a narod je, takođe, proteran i primorani da krene put Albanije.

Želeo bih da govorim o slučaju koji se desio 17. aprila, u selu Dragačin, gde su 10 staraca, govorim o civilima, bačeni u bunar, a preko njih je bacano kamenje.

Hoću, da govorim i o slučaju u selu Bukoš, gde se 5. maja, desio veliki masakr, kada je ubijeno 32 civila.

Hoću da govorim i o slučaju u selu Belanica, kada je 31. marta i 1. aprila narod proteran, znači, primorani su da krenu put Albanije. Svi ovi zločini su se desili na koordinirani način od strane tadašnjih srpskih snaga. Ovo je sada moje svedočenje, znači, zbog toga nisam želeo da pričam samo o 26. martu i ovo je svedočenje koje sam, znači, to je moja izjava koju sam dao i u Haškom tribunalu u Hagu.

Takođe, posle ulaska NATO snaga na Kosovo, pošto mi nismo znali gde se nalaze naši članovi porodica, počeli smo da tražimo grobove, grobnice u Suvoj Reci i novi grobovi su bili u Suvoj Reci. Sad govorim o masovnim grobnicama. Tri su bile u Suvoj Reci i jedna u Širokom. U grobnici u naselju Beriša bilo je 34 groba. Na Pećanskom putu bilo je 36, a na grobnici u naselju Kuče bilo je 52 grobna mesta. U Širokom bilo je 10. Mi, kao članovi porodice, na početku smo, kada smo počeli, znači, naši ljudi da se vraćaju iz Albanije, nekako spontano smo počeli da otvaramo grobove, da bi izvršili identifikaciju, da bi videli ko je u tim grobovima.

Pošto nismo imali nikakve informacije, pošto nije bilo nikakvih pisanih tragova o tim grobovima, uzimajući u obzir da će otvaranjem tih grobnica na spontani način doći do brisanja tragova, mi smo oformili jedan savet naših porodica, gde smo kontaktirali KFOR, UNMIK i tražili smo da oni traže, da oni započnu i da nadgledaju, i da obezbede mesto, jer smo imali i u prošlosti dosta iskustava, dešavalo se da u tim mestima bude i eksplozivnih naprava. Tako da su oni počeli njihov posao, počeli su da rade, tri, četiri dana su radili, sve dok

nismo kontaktirali sa istražiteljima Haškog tribunala, i koji su kasnije doveli ekipe, medicinske ekipe koje su se bavile otvaranjem tih grobova.

Jednom, uradili smo i identifikaciju tela koje smo pronašli, ali, međutim, dosta tela je nedostajalo, nedostajalo je veliki broj tela. Imali smo informaciju da na poligonu Vojske Jugoslavije u centru sela Koriša i Ljubizde, kao i na deponiji smeća, postoje masovne grobnice i tamo su, tamo je započela radnja otvaranja te masovne grobnice, gde smo pronašli nekoliko dokumenata koji su nam poslužili za identifikaciju i nekoliko stvari koje su posle toga identifikovale porodice, ali nažalost, ovde nismo pronašli tela, osim jednog tela mlade žene koja je bila iz sela Landovice. Kasnije, pretragom masovnih grobnica u Srbiji, potvrđeno je da se naši leševi nalaze u Batajnici. Međutim i dan-danas, mi još uvek nismo njihova tela pronašli. Ja nisam danas ovde da bi tek samo ispričao.

Ono što me je navelo da danas budem ovde i da svedočim pred ovim sudom, je to da i nakon svih ovih doživljaja, koje smo mi preživeli, živeli, ovde sam da svedočim da bih izneo istinu na videlo. To bi bilo, otprilike, ono zašto sam ja danas ovde.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, kada ste govorili da je 22-og, 23-eg došlo do povlačenja verifikatora, ja bih Vas pitala baš vezano za misiju OEBS-a: da li znate, marta meseca, gde su bili smešteni, da li imate to saznanje?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, znam, da. Znam, bili su u kući sinova Faika Beriše. Udaljeno otprilike 60-70 metara od policijske stanice, upravo tamo gde je i počeo zločin od 26. marta 1999. godine.

PRESEDNIK VEĆA: Da li su bili smešteni još u nečijim kućama?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Kancelarije verifikatora, centar verifikatora bio je u kući Faika Beriše. Međutim, osoblje kancelarije bilo je smešteno po više kuća, drugih kuća u Suvoj Reci, jednostavno gde su stanovali, a kancelarije, centar, odnosno sedište im je bilo u kući Faika Beriše.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate barem neku kuću da navedete gde je osoblje bilo smešteno?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, znam mnogo. Bili su u kući Murata Suka, bili su u kući Dževdeda Beriše, bili su u kući Rahmana Začirija, bili su i u mnogim drugim kućama, ne sećam se trenutno imena tih vlasnika.

PRESEDNIK VEĆA: Marta meseca 1999. godine, Vi ste sve vreme u Suvoj Reci, je li tako?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ne samo marta, nego sam sve vreme do 23. maja, bio u Suvoj Reci, mada mi je u nekoliko navrata policija dolazila u kuću i silom me proterivala, ali imao sam sreće da preživim.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, u vreme kada se misija OEBS-a povukla iz Suve Reke, da li je bilo u to vreme, po ovim kućama koje ste pokazali, da li je bilo Albanaca?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ako se radi o vremenu kada su bili posmatrači u Suvoj Reci, onda su oni bili u svojim kućama.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako je to išlo proterivanje i kada je prvi put počelo? Kakvo je Vaše saznanje, na koji način se to odvijalo?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Proterivanje stanovništva počelo je kasnije. Masovno proterivanje bilo je 28. marta, bila je nedelja, bajramski dan. U 12 sati minirana je, odnosno granatiran je minaret od džamije, bila je jedna velika detonacija. Nakon te detonacije, počelo je pucanje iz oružja sa svih strana i popodne stanovništvo je prvobitno bilo u centru Suve Reke i onda su proterivani i usmeravani prema Albaniji.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, kako, ko dolazi, ko proteruje Albance? Kako se to odvija?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da je to stanovništvo nasilno proterivano u to vreme, mi smo imali telefonske veze, pristup telefonskim vezama i taj deo stanovništva je komunicirao sa nama i rečeno je da su bili primorani da napuštaju svoje kuće. Ja sam imao, i moja dva brata u centru Suve Reke, i komunicirao sam sa njima i oni su me informisali da su ih primorali da napuštaju kuće.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, od dana objavljivanja bombardovanja, 24. marta, da li se nešto dešava u Suvoj Reci?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da. Ne bogzna šta neobično. Prvobitno je bilo kretanje policijskih patrola i ja sam negde posle podne, u kasnim satima posle podne, video jednu belu „Ladu Nivu“, koja je išla prema Rečanima, do osnovne škole, koja se nalazi u mom naselju. Nije prošlo mnogo vremena, isto se vozilo vratilo i išlo je u pravcu Reštanskog puta i ja sam video kada se to vozilo zaustavilo kod Tehničke škole. Kretanja, jer u Biraču je bila instalirana teška artiljerija jugoslovenske vojske, obično je bilo kretanja kamiona i vojske.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste videli tu belu „Ladu Nivu“, jeste li Vi na ulici bili?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ja sam bio u dvorištu, bio sam u dvorištu i video sam kada je išla gore i vratila se i ponovo sam je video, jer sam imao pogled prema Reštanu i video sam da je išla do Tehničke škole. To sam svojim očima video.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, 24. marta 1999. godine, da li Vi znate gde se sve nalazi policija? Gde je sve policija bila smeštena? Da li Vi to znate?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da. Policija je pre marta 1998. godine bila smeštena na više mesta u Suvoj Reci. Nešto su bili u policijskoj stanici, bili su u objektu podruma „Vina“, gde su bili smešteni snajperi, zatim policija je bila smeštena u Robnoj kući, bila je smeštena u kuli, gde su bila snajperska mesta, odnosno pozicije. Bila je smeštena u radionici, mehaničkoj radionici Osmana Eljšanija, bila je u Reštanima, kod mosta u Širokom. Znači, bili su smešteni na više mesta.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate da opišete te uniforme koje je policija nosila? To kada govorite da su bili smešteni i ranije, da li to znači da je to bilo od dana 24. marta i nadalje isto, nisu bila pomeranja?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Govorim i u toku 1998. godine. Dakle, na tim pozicijama su bili i 1998. godine.

PRESEDNIK VEĆA: A 1999. godine, marta meseca, da li su te iste pozicije, ili ne?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, čak su dodali i više pozicija. Prvobitno su napustili policijsku stanicu i smestili se po drugim albanskim kućama.

PRESEDNIK VEĆA: Koje su to albanske kuće u kojima su smešteni? Gde? Je li to preko puta policijske stanice ili u nekom drugom kraju?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, bilo je i naspram policijske stanice i unutar grada.

PRESEDNIK VEĆA: A šta je bilo sa tim ljudima u čije kuće su oni ušli? Kako, kada su oni otišli? Da li znate, kada su ti ljudi napustili kuće?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Neki su otišli 28-og, neki 29-og, neki kasnije, neki nisu bili tu, bili su izvan Suve Reke, kod prijatelja, tražili su sklonište.

PRESEDNIK VEĆA: A zašto su oni otišli? Je li neko dolazio kod njih, pa im rekao da idu, ili su oni samoinicijativno otišli? Zašto, je li Vi znate to?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Normalno, da. Ja sam imao priliku kada su došli u moju kuću, kod mene, i naredili mi da u roku od pet minuta sa decom..., da se pridružim koloni i da idem za Albaniju, i upravo je došla patrola policijske stanice iz Suve Reke, i ja ih poznajem i znam im imena.

PRESEDNIK VEĆA: To govorite o kom datumu?

SVEDOK HISNI BERIŠA: To je 21. maj.

PRESEDNIK VEĆA: Ne. Ja Vas pitam za mart mesec zašto su ti ljudi napustili kuće. Da li su otišli samoinicijativno, ili im je neko rekao da idu? Da li to znate? Znači, nemojte govoriti za april-maj, nego samo o martu.

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ne, gospođo sudija, ja sam otprilike opisivao događaj, ko ih je primoravao, jer je tog dana bilo pucnjave, bilo je i ubistava. Ljudi, da bi spasili glave, nisu znali kuda i svako je otišao gde je god mogao, niko nije dobrovoljno napustio kuću, nego da spasi svoju glavu i mnogi od njih su u bekstvu i ubijeni. To je bilo ono kada sam rekao da su premešteni, da su otišli po drugim selima. To je bilo 25-og, 26-og, bilo je 27-og i niz drugih datuma. Znam vrlo dobro, da svaka akcija koja je preduzeta i kuće zapaljene i bilo je pucnjave, vatre, dima i stanovništvo nije moglo tu da ostane, iako im nisu rekli da treba da pobegnu.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete, tih dana, 25-og, 26-og da je bilo jako mnogo kretanja policije?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Pre početka bombardovanja NATO-a, 24. marta, rekoh, bilo je onih kretanja i došle su snage iz pravca Prištine u Suvu Reku i smeštaju se Tehničku školu. Od Tehničke škole, policija je 25. marta preduzela ofanzivu i ulazila u kuće u ovom naselju.

PRESEDNIK VEĆA: Čije je to naselje preko puta Tehničke škole?

SVEDOK HISNI BERIŠA: To je kuća Kadrija Hotija, koji je ubijen 25-og, brata Kadrija Hotija, zatim kuća advokata Medija Eljšanija, koji je ubijen 25-og. Zatim, to je kuća brata Medija Eljšanija, gde je ubijen profesor Fadil Eljšani, naniže je kuća Osmana Eljšanija, koji je egzekuciran sa još petoro ljudi, koji su izvedeni iz kuće Junuza Beriše, koja se nalazi ovde i poređani su uza zid kuće Amzija Beriše. Naniže se nalazi radionica, stolarska, i u toj radnji.

PRESEDNIK VEĆA: Tu je radionica?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Tu su ubijeni 10 ili 11, ne znam tačno. Ima svedoka koji mogu to da posvedoče. Nadole, naniže su kuće braće Krasnići, dvoje Ruždi i tako redom, Aldin Ferad Kuči, Arljinda je ubijena. Ovaj masakr se desio u ovom delu grada, gde je ubijeno 34-oro.

PRESEDNIK VEĆA: To je sve bilo 25. marta?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Opišite u kojim uniformama je policija bila tada, tog dana?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Policija je uvek bila u kamuflažnoj uniformi, višebojnoj, nosila je automatske puške.

PRESEDNIK VEĆA: I, kuda oni, kuda se oni kreću, kojim putem, gde ih vidite?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ja sam, otprilike stajao ovde negde i imao sam pogled ka ovom pravcu i...

PRESEDNIK VEĆA: Reštanski put, je li tako?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, da. Oni su se rasporedili u dva pravca i otišli negde, da ne kažem, možda kilometar naniže i ulazili su u kuće i ubijali ljude i zapalili bi te kuće.

PRESEDNIK VEĆA: Je li Vi vidite kako ulaze po kućama?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, vidi se.

PRESEDNIK VEĆA: I, šta?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Daljina je velika, ali vidi se dim, čuje se pucnjava. Inače, nisam odavde mogao da identifikujem, jer je bilo dima i nisam mogao da identifikujem.

PRESEDNIK VEĆA: Šta se dešava, 26. marta, u jutarnjim satima? Da li se nešto dešava?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ne. Uvek smo bili u košmaru, iščekivanju šta će se desiti, prvobitno nije bilo bogzna kakvih kretanja u jutarnjim satima, ali u međuvremenu, počela su ta kretanja.

PRESEDNIK VEĆA: Gde vidite kretanja? Koliko je tu policije, po Vašoj proceni, bilo?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ispred policijske stanice primećeno je, viđeno je oko ove kuće koju smo ranije videli, znači, ispred te kuće naniže, ispred Veterinarske stanice su viđeni, pored trotoara, zaustavilo se nekoliko autobusa ili kamiona.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko bi to bilo sati kada Vi vidite veliki broj policajaca?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ako se dobro sećam, bilo je oko 12, između 12 i jedan sat, na ovom putu.

PREDSEDNIK VEĆA: Oko 12 sati, i gde oni pretrčavaju?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Kod ovog lokalnog puta, kod kuće Ismeta Kućija.

PREDSEDNIK VEĆA: Reštanskim putem i tu pretrčavaju. Kako idu, u koloni? Da li drže puške u ruci? Kako? Opišite malo tu krenju, pošto Vi to vidite.

SVEDOK HISNI BERIŠA: Oni su išli sa puškom u ruci, neki su, svi su zapravo nosili oružje u rukama i bilo je pucnjave.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li, ne možete li barem otprilike da kažete, koliko je bilo ljudi, na desetine, stotine ...?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ne, ne, bilo ih je više i ovde je bio jedan blok koji nije davao stanovništvu da ide nadole, i tu je bila jedna poprilično velika grupa policajaca, i ova grupa policajaca nije davala stanovništvu iz ovih kuća da idu u pravcu Reštana, nego ih je usmeravala da idu i da ulaze u Zanatski centar.

PREDSEDNIK VEĆA: Pošto kažete, bilo je dosta policajaca i nisu im davali da prođu tim Reštanskim putem, nego, kažete, usmeravali ih prema Zanatskom centru, kako Vi mislite da su ih oni usmeravali? Jer samo zato što stoje tu, što je velika grupa, kako?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ne, ne. Kada su ih izbacili, izveli iz kuća.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li Vi vidite da ih izbacuju iz kuća?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde se nalazite? Gde se nalazite, u Vašoj kući?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ja sam u svojoj kući, ovde, na drugom spratu i imam pogled ka ovom pravcu i dobro sam poznao, po karakteristikama, jer su

Vesel Šaban Beriša i Musli Said Beriša, nosili bele kape na glavi i vrlo dobro sam ih identifikovao i Muslija i njegovu majku, koja je bila invalid, i video sam da je cela ta porodica od 16 članova bila skupa. Oni su prvobitno hteli da idu nadole, ali im policija nije davala i usmeravala ih i vratila ih prema Zanatskom centru.

PRESEDNIK VEĆA: Kada kažete „prema dole“ gde prema dole su hteli da idu? Kako Vi to zaključujete da su oni hteli dole da idu, gde?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Oni su izašli iz njihovih kuća, a gde su hteli da idu, ja sam video po tome da su skrenuli na dole, prema Reštanskom putu.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, i šta dalje vidite? Je li se pucalo?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da. Bilo je pucnjave iz automatskih pušaka.

PRESEDNIK VEĆA: Rafalna, pojedinačna, kako je to delovalo?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Bilo je sa svih strana pucnjave, ne samo od tih policajaca tu, nego se pucalo i gađalo i iz podruma, poviše podruma, zatim iz crkve se pucalo, pucalo se iz pošte, pucalo se i iz zgrade Narodne odbrane i sa mnogo drugih mesta, i iz Robne kuće, znači, sa svih strana je bilo pucnjave.

PRESEDNIK VEĆA: Kada kažete „iz podruma“, je li mislite na vinarski podrum i odatle da se pucalo?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se sa zvonika pucalo?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Sve ste to uspeli da vidite, je li tako?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Veoma mi je to bilo blizu i imao sam pogled na sve to.

PRESEDNIK VEĆA: I, dobro, šta se dalje dešava? Gde ide taj narod, pošto kažete, da Vam se čini da su bili usmeravani prema Zanatskom centru.

SVEDOK HISNI BERIŠA: Nakon izvesnog vremena, video sam kada je zapaljena kuća sinova Vesela Beriše i te noći, te večeri bila je neka tišina, sutradan...

PRESEDNIK VEĆA: Nemojte još, naveče, znači, kada su, kažete, krenuli

prema Zanatskom centru, je li se i dalje pucalo? Da li čujete neke eksplozije? Šta ste sve čuli?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ja sam čuo pucnjavu u tim trenucima, nisam čuo eksplozije.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, iz kojih kuća je sve narod izašao? Toga dana, 26-og?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Izašle su porodice sinova Faika Beriše, Nedžat i Faton, unuk sa porodicom izašao je, bilo je ukupno 10 članova, zatim su izašli sinovi Vesela, Ramadana Beriše i njih je bilo 11, izašli su sinovi Vesel, Šaban Beriša, Hajdin i Genc sa porodicama, njih ukupno 10, izašli su sinovi Sait Beriša, Muslji, Hamdi i Avdi, ukupno 16 članova.

Nastavak saslušanja Hisni BERIŠE

(istog dana, posle pauze u trajanju od 25 minuta)

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Pre nego što dođe svedok, jedno proceduralno pitanje. Pošto nisam bio od početka, ja se izvinjavam, da li je svedok Hisni Beriša, koji se danas sasluša, svedok ili svedok-oštećeni?

PREDSEDNIK VEĆA: Svedok, u svojstvu svedoka ga saslušavamo.

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Znači, on je svedok, ima taj status?

PREDSEDNIK VEĆA: Tako je.

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Sudija, ja bih molio, samo da pitate svedoka šta je trinaest i po minuta u prethodnom periodu, u sobi za zaštitu svedoka, kako se zove ta prostorija, razgovarao sa gospođom Natašom Kandić, pre nego što počne.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, da li ste čuli pitanje?

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Ja ću ponovo da postavim pitanje. Prvo pitanje: da li je pre desetak minuta u sobi za boravak svedoka, u pauzi, zajedno sa svedokom boravila u trajanju od trinaest i po minuta, ja sam toliko izmerio, gospođa Nataša Kandić, a ako jeste bila, šta su razgovarali?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Nisam merio vreme, ja kao svedok znam koje su moje obaveze i odgovornosti, ništa nisam razgovarao oko procesa, oko dokaza,

razgovarao sam, kako se osećam, jer sam prehladen, znači, oko toga smo razgovarali i uopšte nismo oko svedočenja razgovarali.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, hvala lepo. Eto, dobili smo odgovor.

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Sudija, ja sam zadovoljan odgovorom. Ja Vas molim da se konstatuje da je gospođa Nataša Kandić bila ukupno trinaest i po minuta.

PRESEDNIK VEĆA: Mene interesuje, 22. marta, da li Vi znate da je ubijen Srbin Bogdan Lazić, da li ste Vi čuli za to?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da. Ja znam da je tog dana ubijen Bogdan Lazić. Način na koji je ubijen i ko ga je ubio, trebalo je da otkriju organi koji su bili na vlasti, to je ostalo enigmatično, jer nisu otkrili ubistvo. Ja sumnjam da je to bilo isceniranje, jer i Bogdana sam veoma dobro poznavao, radio je u toj prodavnici, znam da je bio iz Sopinje i svakog dana je putovao Sopinje-Suva Reka. Ja ne znam da je bila u pitanju neka osveta i da ga ubije usred grada, nego ja mislim da je to bilo i dok se nije suprotno utvrdilo, to je bio pretekst da se izvrši masakr i ubistvo drugih civila, jer je i ovaj slučaj ostao enigmatičan, a ni dan-danas se ne zna za tih 10 leševa.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, da li Vi to mislite ili ste Vi to čuli od nekoga, da je to iscenirano?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ne, ne. Ja nisam ni od koga čuo, ali bavio sam se istraživanjem svakog slučaja. Međutim, imam materijal koji posedujem, da se nikada nije razgovaralo, izuzev jednog slučaja, kada su opštinski organi u prolazu rekli da se osuđuje teroristički akt, a na koji se akt mislilo, da li se mislilo na ubistvo Lazića, kao teroristički akt, da li se mislilo na ubistvo 10 Albanaca, da li se mislilo i na jedan i na drugi slučaj, ukoliko se smatralo terorističkim aktom.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bilo dejstava OVK u Suvoj Reci, u samoj Suvoj Reci?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ne, nikada nije bilo dejstava „Oslobodilačke vojske“ u Suvoj Reci, niti je bilo kretanja OVK u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Jer, ovde smo imali prilike da čujemo da je bilo dejstava OVK u Suvoj Reci, da je bilo među civilima, pripadnika OVK, da se pucalo. Šta Vi znate o tome?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ništa. Nisam video da je OVK delovala u centru Suve Reke tokom '99. godine, niti je bilo pristupa OVK Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Da li poznajete Eljšani Abdulaha?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Poznajem ga, dobro ga poznajem, bio je moj vršnjak.

PRESEDNIK VEĆA: Šta znate, šta se desilo sa njim?

SVEDOK HISNI BERIŠA: 25. marta, zloglasna akcija, koju sam spomenuo, tog dana je ubijen brat, a on sa porodicom.

PRESEDNIK VEĆA: Čiji brat?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Abdulahov brat, on zajedno sa svojom porodicom. Smestili su ga zajedno sa ostalim stanovništvom u Srednjetehnički centar, odnosno u šupu srednje tehničke škole.

PRESEDNIK VEĆA: A ko ga je smestio?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Policija ga je smestila, Abdulaha sa njegovom familijom, ženom i decom i njegove susede, komšije. Odatle je on odveden 25-og, to je bilo kada je odveden i upućen u policijsku stanicu. To je po izjavi njegove supruge. Kasnije, prošle godine, njegovo telo je identifikovano kroz DNK metodu, a leš je pronađen u Suvoj Reci i predat je porodici.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Milorada Nišavića?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, poznavao sam ga. Nisam imao kontakt, ali kao figuru sam ga znao. On je bio šef Službe državne bezbednosti, radnik Službe državne bezbednosti u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate, da je prvobitno bila neka misija u njegovom hotelu, odnosno hotelu porodice Nišavić?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da i bio sam i sâm u tom hotelu, dok je bila misija OEBS-a tamo.

PRESEDNIK VEĆA: Odakle Vam to saznanje?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Bio sam da konkurišem da bih zaposlio ćerku, i sa ćerkom sam išao kada je vođen intervju za zaposlenje.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Radojka Repanovića?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, poznavao sam ga i sa njim nisam imao kontakata, ali sam ga poznavao.

PRESEDNIK VEĆA: Nenada Jovanovića?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Možda, kao figuru, kada bih ga video, ali nisam imao priliku da ga upoznam.

PRESEDNIK VEĆA: A, da li znate Zorana i Mikija Petkovića?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, obojicu znam.

PRESEDNIK VEĆA: Pitam Vas za sva ova lica, zato što su ovde kod nas optuženi. Ja ću Vam samo predočiti: kada ste saslušavani od strane istražnog sudije, Vi ste govorili da su bile i vojne jedinice, da je bilo i vojske u Suvoj Reci, onda ste govorili da je vojska granatirala Suvu Reku i tu spominjete da ste videli neke boce, da se pucalo, da su se palile kuće sa tim bocama. Ja bih Vas molila da nam malo to opišete?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ja nikada nisam rekao da je granatirana Suva Reka od strane vojske, nego pozicija oko Suve Reke.

PRESEDNIK VEĆA: „Tu su ušle snage policije, ja sam video kako su oni sa onim bocama i pucali i palili kuće“. To ste izjavili kod istražnog sudije, na strani 9.

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ne, ne, možda je pogrešno rečeno tamo, jer policija koja je ulazila, koja je bila u akciji 3. aprila '99. godine, ona je počela sa paljenjem kuća od „Balkana“ naviše, to je trajalo dok su stigli do tog dela gde sam se ja nalazio i ja sam lično video kako pale kuće, ne bocama, da su bacali boce, nego su imali neke materije u obliku boce ili spreja, da tako kažem, koje su stavljali u automatske puške i pucali su puškama i gađali u pravcu prozora tih kuća i one su nanele vatru i tako su kuće izgorele. To je ta izjava, šta sam ja video.

PRESEDNIK VEĆA: Dalje ste govorili, da ste videli da su neke snage policije svratile u Stanicu milicije u Suvu Reku i odatle su izašli. Pa, koje su to specijalne snage i kada ste ih videli? Momenat kada ih vidite da ulaze u Stanicu milicije.

SVEDOK HISNI BERIŠA: Momenat kada sam ja imao direktnu priliku sa Specijalnom policijom, to je bio 3. april '99. godine. Rekao sam, kada su počeli akciju za proterivanje stanovništva i paljenje kuća, tada sam imao direktnog kontakta sa tom Specijalnom jedinicom.

PREDSEDNIK VEĆA: A, koja je to Specijalna jedinica? Odakle je ta Specijalna jedinica? Kakve uniforme ima?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Imali su kamuflažne uniforme, plave. Imao sam priliku, kada su nas skupili sa ulice i moju ćerku su prislonili uza zid da bi je streljali, tražeći od mene novac. Meni su uzeli novac koji sam imao, nisu bili zadovoljni, tražili su više. U međuvremenu, došao je jedan drugi policajac i pitao je, pitao je njegovog kolegu šta je to, zašto je to dete oslonjeno uza zid, i obratio se meni. Ja sam mu rekao da je uzeo da je strelja, nemam novaca da platim. I taj policajac se obratio rečima: „Pusti dete“. A meni je rekao: „Ja sam iz Niške jedinice“. To je bio taj razgovor, otprilike, kada sam ja imao neposrednu priliku, i odatle su nas u koloni proterali za Albaniju. Pri čemu su nas dva dana i dve noći držali kao taoce na putu. Bila je dugačka kolona, oko 7 kilometara, i tog dana smo izašli kroz plamen, svi su objekti goreli. Ponovo su došli u kolonu naveče i opljačkali nas, noću. Zadržali su nas dva dana i dve noći, kretali se sa teškim naoružanjem i vojska i policija iz Suve Reke prema Prizrenu. Bilo je pucnjave oružjem na kolonu, pri čemu su ranili jedno dete, bila je pljačka vozila, novca, a 5-og, oko 12 sati, znači, u podne, sa kolonom su nas terali prema Prizrenu, u blizini Vlačnje.

PREDSEDNIK VEĆA: Početkom aprila?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da. Hteo sam da se nadovežem, odakle znam o Specijalnim jedinicama, odakle sam saznao da su te Specijalne jedinice iz Niša. Odatle su nas ponovo vratili kućama, nisu nam dali da idemo za Albaniju.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko vas je vratio?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Ja sam poznavao Milana Šipku, koji nas je ponovo vratio i rekao nam je da ne smemo da se pomeramo ni levo, ni desno, kroz Prizren ili negde na putu, nego samo za Suvu Reku i svako u svoje selo da ide.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, da li možete malo da objasnite, ovi odavde, policija vas proterujete, kažete, da idete, da napustite Suvu Reku?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, da.

PREDSEDNIK VEĆA: Ovi vraćaju, kako to možete da objasnite? Kako je to izgledalo, jedni vas proteruju, druga policija vas vraća?

SVEDOK HISNI BERIŠA: I ja ne shvatam, ne razumem, ni meni nije jasno zašto, možda su imali potrebe da nas drže kao taoce za određene ciljeve.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, Vi ste bili, znači, došli ste do 26-og uveče, kada ste govorili. Vi ste bili u svojoj kući, 27-og ste bili u podrumu kod Vašeg rođaka, je li tako? I, posle toga ste napustili Suvu Reku?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Da li kod Vas dolazi neko i kaže da napustite? Kada je to tačno bilo? Kada su kod Vas u kuću došli ljudi i kada su Vam rekli da morate da izađete?

SVEDOK HISNI BERIŠA: To je bilo kasnije, treba da se nadovežem, 27. mart, dan nakon izvršenog zločina. 27. marta, negde kasno popodne, policijske snage su preduzele akciju spaljivanja kuća, upravo u ovom delu naselja, od kuće gde je bio OEBS, pa nagore. Znači, zapaljena je kuća Vesela Beriše, zapaljena je kuća Ahmeta Beriše.

PRESEDNIK VEĆA: Samo malo, kuća Vesela Beriše, kada? Tog 27-og ili 26-og?

SVEDOK HISNI BERIŠA: 27-og, a 26-og je zapaljena kuća Faika Beriše, 27-og je zapaljena kuća Hakija Beriše, zapaljena je kuća Ismeta Kučija, zapaljena je kuća Jašara Kabašija i zapaljena je kuća Banuša Taka. Tu se prekinulo, jer sam ja računao da je nastupilo veče, noć, i da čekaju na drugu akciju, i ja sam smestio porodicu i samo sam posmatrao situaciju. Bilo je kretanje autoblanda, bez upaljenog svetla i ja sam računao da će izjutra početi ofanziva u naselju gde sam ja, od mene pa dalje. Bio sam primoran u jedan sat posle ponoći, da se povlačim sa porodicom i da odem u unutrašnjost kod jednog rođaka, gde sam boravio do 3. aprila.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, niko nije došao kod Vas da Vam kaže, „morate da napustite kuću“?

SVEDOK HISNI BERIŠA: 27-og ne, a kasnije da. Kasnije su došli i naredili mi da za pet minuta napustim kuću i da odem i idem za Albaniju.

PRESEDNIK VEĆA: Kada je to kasnije?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Bilo je 3. aprila, kada su nas opljačkali i primorali da idemo. I objasnio sam ono što su nas i ponovo vratili. Bio je 21. maj, kada je došla policijska patrola, ja ih znam koji su bili, i primorali su nas da za pet minuta napustimo kuću i da se pridružimo koloni, oni koji imaju vozila i prevozno sredstvo, mogu ih povesti, a oni koji nemaju, treba da odu do Robne kuće, jer je organizovan transport koji će ih prevesti do granice.

PRESEDNIK VEĆA: A koja je to patrola, za koju Vi kažete, da znate?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Prvi, koga sam ja poznao, bio je Siniša Andrijević. Drugi je bio Milisav Gogić ili, ne sećam se tačno imena, a treći je bio Miki Petković, i četvrti je bio izvesni Torbeš.

PRESEDNIK VEĆA: Spominjali ste da je bio i neki Goranac, Ramiz. Da li se sećate toga da ste rekli?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Goran, da, taj Torbeš Goran, to je to.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, nastavite dalje. Znači, šta se dalje, šta se posle toga događa?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Hteo sam da se nadovežem na to, da sam imao priliku, ne jednu, nego više puta, imao sam kontakata sa ovom grupom patrola. Prva prilika, nakon što su nas vratili iz kolone i došli do mog dvorišta i uzeli komšijska kola „Mercedes 190“, bila je ta ista patrola, tog dana kada su došli, čak su mi zapretili i rekli su mi, „donesite ključeve“, a ja nisam znao čije je vozilo i nisam imao ključeve, oni su obili bravu i uzeli vozilo.

Drugi put, došli su da nas registruju, odnosno, da nas popišu, da vode evidenciju za registraciju, ko smo, i tražili su spisak. Treći put, došli su i naredili nam da idemo u Budakovo, da pokrijemo te rovove, zatrpamo. Četvrti put, odnosno četvrtom prilikom, to je bilo 21-og, kada su nam naredili da napustimo kuće. Petog puta, imao sam priliku 25-og, odnosno 23-eg, ne 25-og, 23-eg, ja nisam ulazio u kolonu, 23-eg sam se sakrio, a 28-og, zapravo su me oni pronašli i rekli su mi: „Zašto nisi u koloni, zašto nisi otišao za Albaniju?“ Jedan drugi, koga nisam poznao, rekao je: „Pusti čoveka, kasnije ćemo se pozabaviti sa njim, imamo druga posla da obavimo“, i u tom trenutku su me oslobodili. Ja sam uzeo decu, kolima sam pošao za Prizren i tu sam boravio do 13. juna.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste se vratili u Suvu Reku, kažete, da ste istraživali ove zločine. Ispričajte, bili ste do Zanatskog centra, bili ste do ove picerije, pa nam ispričajte, kakvo ste stanje zatekli tamo.

SVEDOK HISNI BERIŠA: Kada sam se vratio 13-og u Suvu Reku, ušao sam u Suvu Reku, bilo je kretanja stanovništva, Srba, koji su se iselili i pošli u pravcu Dulje i nagore. Ja sam odmah znao, bili su mi poznati slučajevi, šta se desilo u porodici, i odmah sam se zainteresovao i išao da obiđem ove četiri kuće, da možda ne pronađem koji trag.

Počeo sam redom, od kuće Faika Beriše, budući da je ta kuća izgorela, a unutra nisam smeo, znajući da može biti eksplozivnih naprava po dvorištu, pa

sam prošao iza kuće. Pored bunara i pored zida kuće video sam tragove krvi, zatim i stvari i delove zapaljenih odela i nekoliko delova kostiju.

Približio sam se kući Vesela, Ramadana Beriše, tu nisam video nikakve tragove, kuća je bila sasvim zapaljena, sa svih strana. Nastavio sam naniže, nadole, i ulazio sam u dvorište kuće Vesela, Šabana Beriše. Tu sam računao da će biti jedna stara baka od stotinu godina i računao sam da nije mogla da izlazi i da nema, možda kakvog traga. Tražio sam i našao samo jedno čebe-skrulju i ništa drugo. Otuda sam otišao do kuće Amdija Beriše, ta kuća nije bila zapaljena, ali je bila demolirana, našao sam razne konzerve koje su koristili dok su tu boravili, boravila je policija. Odatle sam otišao do kuće Avdija Beriše i tu sam, isto, našao demoliranu kuću, fotografije pobacane i sve stvari po dvorištu. Takođe, išao sam i u kuću Muslija Beriše i tamo nisam našao tragove krvi ili nešto slično, ali stvari koje su pobacali i koje sam video, špricevi, konzerve, znači, po tim tragovima sam zaključio da su tu boravili. Odatle sam pošao prema groblju.

Prvo sam išao na groblje porodice Beriša, video sam nove grobnice, koje su bila otvorene i bile su poređane. Bile su poređane 34 grobnice i video sam da nema nekog natpisa, većina od tih, ne većina, skoro svi, bili su označeni sa NN, izuzev tri ili četiri grobnice koje su imale inicijale.

Zatim sam nastavio Pećanskim putem. Takođe je bilo 36 grobnica, sve su bile označene sa NN i na grobnici porodice Kući, bilo je 52 grobnice, sve označene sa NN, bez inicijala. Tako da sam se neprestano bavio istraživanjima, kako bi došli do istine i, kao što sam ranije rekao, kontaktirao sam organe i institucije koje se profesionalno time bave, da se ne bi dozvolilo da nestanu tragovi zločina.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste rekli da je u piceriji stradalo koliko?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da, zaboravio sam da kažem i za piceriju. I tu sam odlazio, jer sam prvo otišao u piceriju, a nakon toga kod kuća. U piceriji sam video mnogo tragova krvi, video sam krv, dečije stvari, dečiju cuclu, dečije cipele, video sam i štap, budući da je Musli bio invalid, našao sam i štap njegove majke i znao sam da su tu oni poubijani. Bilo je mnogo čaura, tu su nađena sredstva kojima su nosili leševe i to je bilo u krvi, ta nosila. Znači, to je to, opis tog akta.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, šta znate o Jašaru Beriši. Ko je bio Jašar Beriša?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Jašar je bio moj rođak, koji je duže vremena radio na benzinskoj pumpi. On je bio među prvim radnicima od otvaranja benzinske pumpe u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je bilo sa njim?

SVEDOK HISNI BERIŠA: I on je ubijen 26. marta, kada su ubijeni i ovi ostali u piceriji.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate, kada, šta se dogodilo, kako je on to nastradao, obzirom da je radio na benzinskoj pumpi? Kako je došlo do toga, da li ste čuli?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Na osnovu svedoka koji su kontaktirali njega telefonom, čini mi se da je bilo 17 sati, kada se poslednji put čuo preko telefona sa svojom porodicom, bio je na radnom mestu i od tog trenutka nije bilo nikakvog više kontakta. Naknadno je utvrđeno da je egzekutiran, odnosno da je streljan i ubijen i da je njegov leš nestao, zajedno sa ostalim leševima. Prilikom povraćaja leševa kroz DNK metodu, njegov leš je pronađen i identifikovan u Batajnici.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, kada ste govorili o Miškoviću, pa ste ovo izjavili: „Ja znam da je taj Mišković imao određenu ulogu u ovim događajima, a pogotovo ovaj Milan Šipka“. Hoćete to malo da prokomentarišete?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da. Prvo, kada sam rekao o Nišaviću, mislio sam na to da je on bio radnik Državne bezbednosti i u toj komandnoj liniji sve je, sve su odgovornosti bile podeljene, sve je dolazilo od Državne bezbednosti. I to sam rekao, da je bio čovek od uticaja i da je sve procesuirao, kroz njegovu Službu prolazilo je mnogo mladih, mladih Albanaca. A Milan Šipka, znam da je bio došao iz rata u Hrvatskoj i došao je i smestio se u Suvu Reku, kao komandant Suve Reke, policije Suve Reke i imao je velikog uticaja, a naknadno je prebačen u Prizren i bio je čovek od uticaja.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, kako, na šta ste mislili, kada kažete da je imao određenu ulogu u događajima. Baš na kakvu ulogu ste Vi to mislili? Dobro, bio je pripadnik Državne bezbednosti i to kada kažete, sad, Nišavić, Mišković, je li to mislite, kada kažete, Mišković, na Nišavića?

SVEDOK HISNI BERIŠA: Da. To su tri brata, mislim za radnika Državne bezbednosti.

PRESEDNIK VEĆA:

Konstatuje se da je svedok pokazao optužene Zorana Petkovića, Miroslava Petkovića, nazivajući ga „Miki“ i Milorada Nišavića, nazivajući „Miško“.

Dan četrdeset osmi

4. decembar 2007.

Nastavak saslušanja svedoka Hisni BERIŠE

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Sudija, ja imam primedbu na iskaz ovog svedoka, način i sadržinu iskaza, posebno, kada kažem sadržina iskaza, mislim na činjenice koje je svedok ovde iznosio.

Veoma mali deo svedočkog iskaza ovog svedoka se odnosi na ovaj događaj o kome mi raspravljamo i koji je sastavni deo optužnice. To je upravo na ono što smo ukazivali iz istrage, koju smo, sa kojom smo bili upoznati kao branioci, da je ovaj, upravo svedok, jedna vrsta profesionalnog svedoka, ili kako se to u Hagu kaže, svedok-ekspert, a ne neposrednog očevica, kako ste ga Vi ovde najavili, odnosno kako je to tužilac predložio.

Radi se o čoveku koji ima veoma malo neposrednih saznanja, tačnije, nikakvih. U tome je čitav problem oko udaljavanja, odnosno približavanja njegove kuće, pozicije, distance sa koje bi on trebalo da vidi, ono što ne može da vidi.

Ali, zbog validnosti svog iskaza, pokušava da tu distancu smanji, da izbacij objekte i tako dalje i tako dalje, da bi bar nešto sâm neposredno mogao da vidi. Ovde je očigledno, iz ovog iskaza, da ovaj svedok ništa nije video, da je čovek koji se bavio istraživanjem ovih događaja i ne samo ovih, nego i drugih događanja, da je učestvovao u više sudskih postupaka u svojstvu svedoka ili eksperta, već ne znam kakvo je svojstvo imao u Hagu, i da ove činjenice koje on ovde iznosi, iznosi iz tih saznanja.

Ono čemu prigovaram i što je osnovno, zbog čega sam ustao ovo da kažem, je to da on ovde pred nama lažno pokušava da predstavi te činjenice, koje je dobio posrednjim saznanjem, istraživanjem ili na drugi način, kao činjenice koje je on neposredno saznao i to ste videli u više navrata da je pokušao da učini.

Nažalost, ovde moram da spomenem i jučerašnju ulogu gospođe Nataše Kandić u čitavoj ovoj priči i zbog toga su bila sva ova pitanja koja smo usmerili, da li se radi o svedoku ili svedoku-oštećenom. Ovaj čovek, odnosno svedok, ne može biti svedok-oštećeni. Očigledno da svako iz ovih porodica ima bližih srodnika koji mogu da budu svedoci-oštećeni, a Vi ste se izjasnili da je on svedok. Ako je on svedok, onda nema kontakta nijedna strana sa njim, a on je juče imao

kontakt sa punomoćnikom oštećenih ovde, kako je Vi predstavljate, i osnovano sumnjam da je taj kontakt bio usmeren ka instruiranju svedoka.

Što je, morate priznati, iako nemamo krivično delo, a u Hagu ga ima, za ovo bi bilo koji učesnik postupka gore mogao da dobije pet godina zatvora ili 200 ili 300 hiljada, više nisam siguran, kazne, mislim na evre.

Prema tome, svedok koji pokušava da prikaže činjenice koje zna, za koje je saznao posredno, a ne neposredno, kao svoje saznanje i pokušava sebe da dovede u situaciju i poziciju fizičku, da bi to mogao da vidi, je apsolutno nepouzdan svedok, profesionalni svedok i svedok koji je ovde doveden, imajući u vidu širinu njegovog iskaza, iz sasvim drugih razloga. Eto, to je moja primedba, sudija.

Saslušanje svedoka-oštećene ŠURETE BERIŠA

PRESEDNIK VEĆA: Gospodo Beriša, Vaše puno ime i prezime? Recite mesto rođenja i godinu rođenja i šta ste po zanimanju.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ja sam Šureta Beriša, rođena sam 5. decembra 1961. godine u Mušotištu-Suva Reka, imam završenu Višu pedagošku školu i nezaposlena sam.

PRESEDNIK VEĆA: Izvolite, gospodo Beriša, ispričajte nam sve čega se sećate.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Još 1998. godine, OEBS je došao u Suvu Reku i najpre su radili u Hotelu „Boss“, Široka, Suva Reka. Međutim, nakon izvesnog vremena, čini mi se da je bio 26. decembar 1998. godine, oni su došli u našu kuću i tražili su, ako se mi slažemo, da oni uzmu pod zakup, odnosno pod kiriju, našu kuću. Mi smo se sa tim složili i OEBS je koristio našu kuću, koja je bila sa leve strane, kao kancelarije za OEBS, a u kući sa desne strane su oni stanovali.

Desna strana kuće je bila sinovca moga muža, Fatona Beriše, a sa leve strane živela sam ja sa mojim mužem i naših četvoro dece. Tako da, 20. marta, možda se i ne sećam tačno datuma, jer je prošlo dosta vremena, OEBS je napustio našu kuću, koju su koristili kao kancelarije, a sa desne strane kuću Fatona Beriše oni su mnogo ranije napustili. Nisu više tu stanovali i Faton, sa njegovom majkom, ženom i decom se mnogo ranije vratio u tu kuću. I kada je OEBS napustio i našu kuću 20. marta, onda sam se i ja vratila od mojih roditelja, jer sam prethodno stanovala kod mojih roditelja. Dok je OEBS bio u našoj kući, ja sam sa mojom decom i mojim mužem stanovala kod mojih roditelja u selu Mušotište. Onda

smo se vratili i sa mužem i decom, živela sam u kući sa desne strane, kod sinovca moga muža, kod Fatona.

25. marta, dakle 25. marta, bilo je možda otprilike pet sati izjutra, spavala sam sa decom i mužem na višem spratu u Fatonovoj kući i Faton je bio sa njegovom majkom, njegovom ženom i decom u toj kući. Zajedno smo bili, bili smo na spavanju i odjednom veliko lupanje, lupala su prednja vrata Fatonove kuće. Onda sam mužu rekla da ću ja prva izaći. Kada sam sišla dole i otvorila vrata, tamo su bila tri policajca u uniformi. Onaj u sredini bio je veoma visok, ova dvojica sa strane, su bila niža, nižeg rasta. Onaj policajac u sredini stavio mi je automatsku cev ovde na grudi i rekao mi je: „Gde ti je muž?“ Onda je i moj muž sišao dole, povelu su mog muža i prešli na drugu stranu, u našu kuću, koju je OEBS koristio kao kancelarije. Muž im je rekao da su oni iz OEBS-a zaključali neke prostorije na drugom spratu i oni su počeli da budu agresivni, lupali su nogama, razbili vrata, našli su neke kacige, neke slike izgorelih kuća, koje je OEBS slikao i počeli su da se agresivno ponašaju prema mom mužu, tukli su ga, ja to nisam videla, nego mi je to on ispričao.

Tako je bilo jedno vreme, ne znam koliko je trajalo, ali ja sam bila ovamo veoma uznemirena i izlazila sam čas sa jedne strane, čas sa druge strane, da vidim, da gledam šta se dešava sa mojim mužem, a deca su bila gore, sa Fatonom, sa Sebahatom, moje ćerke. Deca su gore plakala, a ja sam dole, sa jedne strane, sa druge strane pokušavala da vidim šta se dešava, šta će uraditi mužu, bila sam veoma uznemirena, uzbuđena.

U međuvremenu, došao je jedan policajac gore i rekao mi: „Ajde, idemo gore“. On je bio mlad, ne znam, možda, ne znam koliko je imao godina, ali je bio mlad i kada smo išli gore uz stepenice, počeo je da pregleda, kontroliše regale, a ja sam mu rekla da ovde nema ništa, ima samo dečije odeće. On je sve to pregledao i izašao je. Pri izlasku, kada je izlazio, iza vrata, odnosno do vrata je bila jedna tašna, on je tu tašnu uzeo i otvorio. Unutra u tašni, bio je novčanik i taj novčanik je bio Sebahatin. On je mislio da ima novca i tašnu je ostavio, a novčanik uzeo. Pri silasku, otvorio je novčanik i video da nema ništa i bacio ga je. Nakon toga, rekao mi je: „Ajde, dole“, i mahao rukom, na srpskom je govorio, i rekao je: „Dođi sa mnom, dole“.

Ja sam uplašena, drhteći, sišla sa njim u podrum. Dok smo išli, rekao mi je, obratio mi se: „Da li znaš da je život tvoga muža u opasnosti?“, i pokazao mi je rukom, ovako, što je značilo da treba da dam novac, „... jer je život tvoga muža u velikoj opasnosti“. Ja sam njemu rekla, da nemam novaca. On je opet rekao da treba da dam novac, „... inače ubiće ti muža“. Rekla sam mu: „Samo trenutak,

čekaj...“ , i otišla sam gore. Rekla sam Sebahati i Sebahata je izvadila, ne znam da li je bilo 1.000 evra, ne sećam se. Sebahata mi je dala novac. Ja sam sišla dole i dala njemu. On je rekao da to nije dovoljno da se spasi život moga muža. Onda sam ja njemu rekla da nemamo više novca, tako da je on izašao van.

Kada je izašao vani, ja sam gledala, zainteresovala sam se, da ne čujem nešto i ne vidim moga muža. Tu je bilo puno policajaca u uniformama, ali su bili mladi, a jedan od njih bio je veoma kratkog rasta, nižeg rasta, on je bio nešto stariji, bio je crnput, imao je grubo lice, bio je veoma agresivan, imao je otvorenu uniformu i ovde je, na telu, imao noževe, pri čemu sam se ja mnogo uplašila.

Ušla sam unutra, on je odatle bio nekoliko metara, trčao je prema meni i rekao je: „Čekaj, čekaj da vidim ovu ženu koliko je lepa“, ali to je rekao provokativno. Onda, policajac kome sam dala novac, bio je naspram njega, on je trčao i umalo da me uhvati, još dva stepenika da nisam ušla on bi uspeo da me uhvati za rame. Ali taj policajac je dotrčao i rekao je: „Žarko“, (imenom ga je nazvao, sećam se veoma dobro) i zaustavio ga. Međutim, bila sam veoma, veoma uplašena, ne znam ni sama kako sam to mogla prebroditi.

Ušla sam unutra, sela sam, ne znam šta je bilo u hodniku, onda je došla moja jetrva i obe smo bile veoma uplašene, jer sam u tom trenutku videla moga muža Nedžata, kako su ga doveli policajci i kada je on pružio korak da uđe u kuću, jedan ga je udarao nogama i znam da je pao na stepenište, ali je Nedžat ustao. Kada je on ušao unutra, njegovo lice je bilo crno, plavo-crno. Ponovo je ušao i onaj prvi policajac koji je otvorio vrata i sa njim i drugi policajac koji nam je rekao: „Da nam date novac, inače sve ćemo vas i kuću i vas i decu u vazduh i sve ćemo vas zapaliti“.

Ja sam imala 3.000 evra kod sebe, imala sam 3.000 evra, ali nisam smela da dam tom policajcu u podrumu, jer sam se plašila da me ne ogoli ili nešto drugo, da me skine i mužu Nedžatu sam rekla da imam 3.000 evra, da li da mu dam. Rekao je „daj“. Ne, on je rekao da ja imam određeni iznos i da dam sve da se spasimo, jer će nam decu poubijati. To je bilo užasno, ni u filmovima nema tih scena koje sam preživela, ja koja mrtva živim i koja moram na sve to da mislim.

Onda sam ja izvadila, dala sam, jer sam se plašila da me taj policajac ne skine i Fatima, kada je ovaj crni, čije je lice bilo grubo, kada je primetio da će Fatima iz grudi izvaditi, on je uvukao ruku i sam uzeo novac i rekao je: „Dodji, šefe ovamo“, i dao mu novac.

Onda su oni izašli vani, uzeli novac i bio je tu u dvorištu jedan kamion, uzeli su neke TV aparate i grejalice, ono što su našli u našoj kući, ne u Fatiminoj kući, u drugoj kući, gde je bio OEBS. Ja sam se približila, on mi je pokazao rukom i

rekao je: „Brzo, unutra“, vikao je na mene, uzeli su to i otišli. Pored naše kuće, pored, naspram Agronove kuće, bio je tenk ili nešto manje od tenka, ne znam kako se to naziva, ja nisam završila vojsku i ne znam kako se nazivaju ta vojna vozila. To se odnosi na dan 25-ti.

Onda, kako smo bili veoma uplašeni, bili smo u strahu, nismo smeli nikuda, jer je bilo pucnjave po Suvoj Reci, sa svih strana, odlučili smo da idemo u kuću strica Vesela, on je stric moga muža, to je iznad naše kuće, možda otprilike nekih 30 metara udaljeno. Dakle, otišli smo tamo, cela naša porodica se tu smestila i tu smo boravili i proveli tu noć, svi smo zajedno spavali. Dakle, moja porodica, četvero dece, moj muž i Fatonova familija, sa ženom, dva sina, sa majkom i sestrom i porodica Vjolicina, 22 člana, i svi smo tu noć zajedno proveli.

Cele noći bilo je pucnjave, sa svih strana, mislili smo kuda da idemo, da bežimo, ali opet nismo smeli da izlazimo, sa ove strane pucnjava, sa druge, takođe, pucnjava. Sa svih strana je bilo pucanja, tado ujutro kada smo ustali i probudili se, bili smo svi zaplašeni i pre podne, ja sam imala malog sina i sa njime sam otišla u kuću Agrona Beriše. On je bliži rođak moga muža. Kada sam izašla u dvorište i vratila se, Florija je bila kod česme, prala je neke dečije cipele i rekla sam: „Vidi, bre, Florija gde su dva tenka iznad Veselove kuće“.

Preko kuće strica Vesela, nije bilo mnogo kuća, tamo, poviše je kao šuma i tu su bila dva tenka. Ne znam otprilike koliko je bilo sati, bilo je pre podne, ušla sam unutra i pričala sam sa našim muškarcima i Florija je bila veoma uznemirena, uzbuđena i tako, možda je bilo negde oko 12 sati. Jedna grupa policajaca izašla je iz policijske stanice u pravcu kuće Ismeta Kučija, to je bilo prema kući našeg strica Vesela, bila je kuća Ismeta Kučija.

Svi su bili u uniformama, nosili su kape, automatske puške i trčali su veoma agresivno, i stigli su do nas, i prvo kada su došli kod nas, zvali su Bujara: „Bujare, izlazi ovde!“

Međutim, zaboravila sam da kažem, kada su se ovi Srbi približavali kući Ismeta Kučija, Sedat i Drilon i Nedžat, prvi Drilon, Sedat i Drilon su rekli: „Oče, vidi, vidi Zoki sa njegovim bratom“. Prvi je bio Zoki, sa svojom partijom, sa svojom grupom, a Zoki je Zoran i kada su došli, došli su pravo kod nas. Svi smo bili, deca i žene. Prvo su zvali Bujara: „Izlazi Bujar“, ali Bujarova majka veoma uplašena, rekla je: „Ne, Bujare, sine, ostani ti, ja ću izaći“. Kada je ona izašla, oni su rekli: „Šta hoćeš?“ Glas je bio Zoranov. Da, bio je Zoranov glas. On je rekao da ona uđe unutra, a da Bujar ovde izađe. Onda, drugi sa strane je rekao, jer kuća ima dva ulaza, Bujar je izašao sa one strane stepeništa, izašao je

na balkon, a mi prema podrumu, i rekli su da svi brzo izađemo vani. Neko u obući, neko bez, bila je zbrka i svi smo bežali.

Kada smo izašli, čula sam pucnjavu i prvo su Bujara ubili. Bujara su na balkonu ubili. Trčali smo, svako na različitu stranu, gde je mogao, nisam ni videla. Ja sam bila sa starijim sinom za ruku, moja ćerka Majlinda imala je 16 godina, nosila je mlađeg mog sina u naručju, na ramenu, a moja druga ćerka Harolinda, imala je 13 godina i Vjolcina Dafina 16 godina. Mi smo bili poslednji koji smo stali pred našu kuću i videli smo da je u kući ispred bilo puno ljudi, odnosno muževi su bili, muškarci su bili tu.

Kada su uzeli Fatona i kada je njegova majka rekla: „Ne, ne, moga sina ostavite, evo ja ću doći“, oboje su ih uhvatili i povukli. Navise, pored moje kuće, na drugom ulazu, gde je bio, takođe, drugi ulaz sa druge strane, veoma sam dobro videla, on je bio u civilu, crnom odelu, bio je to Mišković, vlasnik Hotela „Boss“. On je rekao Nedžatu: „Ruke, gore! Gde su sada Amerikanci, neka dođu da te spasu“. On je pucao na Nedžata, onda je moja ćerka povikala, jednim visokim glasom, da je možda cela Suva Reka čula, a Sedat je bio sa druge strane kuće. Sedat je počeo da trči, ali sve mi se čini, kao da je Zoranov brat, Miki, uzeo i pucao i onda su otišli iza kuće. Više nisam videla Sedata.

Bilo je nekoliko policajaca u uniformama, ali bilo je i nekoliko civila i neko od njih je vikao i psovao ih na srpskom: „Pucajte, šta čekate!“, i oni ostali, među njima je bilo mlađih, oni su počeli naveliko da pucaju. Kada sam to videla, rekla sam Majlindi: „Majko moja, bežimo, jer će nas ubiti!“ Prvo su Liriju, sa svojim mužem, ona je bila trudna u osmom mesecu, i njenog muža, on je bio blizu mene. Kada su uzeli njenog muža, rekla je: „Ne, ja ću sa svojim mužem.“ Onda sam se sa mojom drugom kćerkom Harolindom izdvojila sa druge strane, otišle smo prema Autobuskoj stanici, pored benzinske pumpe, i kada smo stigle do Zanatskog centra, videla sam gomilu ljudi, a Majlinda, Dafina, Altin i mali Redon, kojeg je Majlinda nosila u naručju, oni su išli sasvim na drugu stranu.

To je bio užas, šta smo mi videli. Onda, trčeći, ja sa drugom kćerkom, Herolindom, kod benzinske pumpe, bio je rođak moga muža, Jašar Beriša. On mi je samo jednom rekao: „O, Baci, šta vam je.“ Rekla sam mu: „Baci Jašar, sve muškarce su nam poubijali“, i trčale smo, samo sam ja i moja druga kćerka, sa ove strane. Kada smo došli tamo i videla sve skupa, ćutali su i rekla sam im: „Zašto ste stali?“. Bili su i to neki rođaci od mog muža. „Rekla nam je policija da ovde stanemo.“ Tamo sam videla, kada je došla moja kćerka Maljinda, Dafina, Altin i Redon, videla sam da je Altin bio bleđ u licu i ruka mu je krvarila. „Reci mami, šta ti je“. Rekao mi je: „Ne, ne, ništa, ovde su me malo pogodili, ali ništa mi nije“.

Gađali su ga, od kuće gađali decu, ali su samo starijeg sina pogodili. Onda sam jednu ženu, tu iz komšiluka, pitala da li ima jednu pelenu, jer je imala malu decu, da mu zavijem ruku. Ona mi je to dala i ja sam na brzinu zavila, ali svi smo bili izgubljeni. Onda Vlorian, Florin sin, imao je 17 godina, on je rekao Flori: „Mama, vide li kako su nam ubili oca?“ Ona je rekla: „Da, jeste, ali barem majka ima tebe.“

Onda su došli, došla je jedna grupa Srba i primorala nas je da uđemo u taj kafić. Kada smo ušli u kafić, rekli su nam da odmah sednemo i čim smo seli, odmah su počeli rafali. Gađali su koliko su mogli i na koga su mogli. Bilo je i stolova tu, i koga su mogli, pogodili su ih. Onda su oni pucali, ne znam koliko, jedno vreme su pucali, koliko su mogli. Koliko su mogli, oni su pucali i onda je prestala pucnjava, a zatim su govorili, ali nisam podigla glavu, nisam videla, ali po glasovima, bili su to isti glasovi koji su bili i kod kuće.

Onda sam podigla glavu da vidim: Šerina je bila mrtva, Vlorijana su ubili. Florin sin Edon, 13 godina, rekao je Vjolci: „Mama i Dorentinu su ubili.“ One su umrle, ali Majlinda, moja kćerka nosila je mlađeg sina u naručju i Sebahata dvoje njene dece, Ismeta i Erona, jedan od 3 godine, a jedan od 10 meseci. Onda je Majlinda rekla: „Mama, vidi, ubili su Herolindu“, za moju kćerku od 13 godina. Kada sam okrenula glavu, videla sam da je pet-šest metaka ispucano u nju. Ja i Vjolca smo bile blizu, po glavama, i Vjolcin sin, Drilon bio je iza mene. On je imao 13 godina i on je rekao mami da vidi kako Dafina izdiše, ona je imala 16 godina, bila je visoka i Vjolca mi je rekla da vidim Dafinu kako izdiše. Jedna druga devojka, rođaka Beriše, rekla je: „Bože, jao šta uradiše, kažite, neka dođu, neka me ubiju!“

Tražila je od Srba da uđu još jednom i da je ubiju. Znači, nisu svi ljudi u tom trenutku bili mrtvi. Fatima i Ardije bili su mrtvi i njihov sin, takođe. Mnogo ljudi je uzdisalo, jecalo. Moj mlađi sin Redon, imao je 22 meseca i tražio je flašicu da sisa mleko. Onda sam ja uzela sina, bila mi je flašica u džepu od trenerke, dala sam mu malo mleka da bi ućutao, da se ne sazna da je živ, ali dete je, i ne zna šta se dešava, tako da su oni verovatno nas čuli kako govorimo, ponovo su ušli i pucali su. Pucali su nečim, ne znam šta je bilo, nije se mnogo pucalo, od vrata su samo bacali, gađali sa nečim i nakon toga su ponovo izašli, odmarali se.

Kada sam podigla glavu, Sabahata je imala polupanu glavu, umrla je, moja kćerka isto tako kao Sebahata, Majlinda i puno drugih, nisu davali znakove, glas... Samo je Ismet, Fatonov sin, od 3 godine, on je plakao i tražio vodu i zvao je imena svih, mama, tata, zvao je mene, da mu pružimo pomoć, tražio je vodu.

On je bio ranjen, kao i mlađi sin Eron od 10 meseci, i on je i dalje bio živ, samo su mu ruku otkinuli i visilo mu je meso. To, koliko sam mogla da vidim, možda je bio i više pogođen. Međutim, ja sam bila pogođena u nogu, u ruku, jedna druga žena, HHajdinova žena, bila je živa, zamolila sam je: „Možeš li barem da mi približiš Erona, ovde, između nogu, možda ću njega, barem da spasim“, ali oni su ponovo ušli, čuli su nas, gađali su nas. Kada sam videla i Ismet da je umro i Eron da je umro i moj mlađi sin, takođe, samo je Hava jecala, disala, Vjolcina svekrva.

Ja sam ispod mene imala Altina, moga sina od 10 godina, on nije bio ranjen, samo kad su ga u nogu i ruku pogodili i imao je glavu okrenutu prema Vjolci. Čula sam Srbe, koji su govorili da treba što pre da nas prebace u kamion i da nas utovare i odnesu odavde. Rekla sam, sporo, lagano Vjolci da se napravimo da smo mrtve, da nas ne primete, barem su ovo dvoje ostali, Gramos, živ je bio tu i Vjolin sin, Drilon. Međutim, oni su odmah počeli da utovaruju. Ja nisam rekla da, kada su muškarci tamo zadržani, u dvorištu i kada su ih ubili, tu je bio jedan veliki kamion, pokriven ceradom, u mom dvorištu, i tamo je bilo telo jednog visokog čoveka, ispruženog, mrtvog.

Ne znam ko je bio to u mom dvorištu, jer su tek u dvorištu ubili Nedžata, Fatimu, Fatona i Sedata. Možda sam zaboravila i Nedžatina i Lirija, njegova žena, koja je bila trudna u osmom mescu, ali nisu je pogodili. Ona je rekla da se pravila mrtva i došla je ponovo kada nas još uvek nisu uveli u lokal. Ona me je zvala, zvala je njenu svekrvu i rekla je majci da dođemo da pružimo pomoć njenom mužu Nedžmedinu, jer je na samrti i meni je rekla da dođem, da je stric Nedžat pogođen i da me traži da mu pomognem. Međutim, ja sam rekla da ne mogu da odem, jer ne mogu da ostavim decu i bez majke i bez oca, tako da su sve poubijali.

Nisu ostavili decu, ni oca, ni majku, sve su poubijali i kada su počeli pojedinačno da ih uvlače i prebacuju u kamion i koga su приметili da je još uvek živ, gađali su ga nečim u glavu i odmah bi izdahnuo. I Drilon je bio živ i kada su uzeli mog Altina i on je bio živ, kada su ga izvlačili do vrata, on je samo: „Oh“, i pucali bi u sve redom. Kada su mene uzeli nekim nosilima, drvenim, oni su me prebacili odmah u kamion. Ja sam jednu nogu zanela i oni su verovatno mislili da sam mrtva, jer je bilo mnogo ljudi koji su jecali, bili su na samrti. Njih dvojica koji su bili tu u lokalu, koji su izvlačili leševe, jedan od njih je govorio na srpskom jeziku i rekao je: „Kakav je ovo život, šta su ova deca i ove žene krive?“

Onaj drugi mu je rekao da brže rade jer je naređenje da treba što pre da se počisti ovo mesto, da se ne ostavljaju tragovi i sve su nas prebacili i utovarili u kamion. Bilo je krvi, zadaha, sva su deca bila tu, Sebahata je bila tu, ispod mene, gledala sam da možda..., da eventualno neko, barem neko nije ostao živ. Nikog nije bilo živog. Gledala sam moga sina Altina, pomislila sam da možda nije on ostao živ, počela sam da govorim sa Altinom, onda me je Vjolca čula, podigla glavu i rekla: „Jesi li živa, Šureta?“ Rekla sam, da sam živa, ali da nam sve poubijaše, a ona je rekla da je samo Gramos živ. Gramos je ostao živ jer je imao debelu jaknu obučenu i ti kriminalci, ubice, nisu mogli da otkriju da je živ, a ostala deca su bila gola, bosa, bilo je hladno, a nije moglo ništa da se obuje.

Onda, kamion je odmah krenuo, oni su govorili srpski, veoma su se dobro dogovorili, sve je bilo po programu. Tako, tako su razgovarali sa one strane, kao da ničega nije bilo, nego da je nešto lepo i dobro, i da su oni obavili i izvršili, kako su i sami isplanirali.

Kada je kamion krenuo, nešto dalje, zaustavio se, i jedan ženski glas je rekao: „Moji sinovi, da li ste završili?“ Rekli su da je sve u redu, a sve mi se čini da je to bila Zoranova majka, nisam je videla, ali meni je u glavu ušlo da je to bila Zoranova majka. Onda je kamion počeo da ide, ali iza kamiona bila je cerada i nisam mogla da se orijentišem na kom smo putu, gde se nalazimo, ali sam rekla Vjolci da ću da pogledam, da li nas neko prati, gde se nalazimo, da nas pozadi ne prati neko policijsko vozilo, ali nikoga nije bilo. Kamion je išao veoma brzo. Rekla sam Vjolci, da li da skačemo, misleći sve u nadi, kada mi je Lirija rekla za mog muža, da je stric Nedžat živ, možda neko ne izađe iz tih kuća da im pritekne u pomoć i barem da mi je Nedžat ostao živ.

Nakon mesec ili dva, saznala sam da ni Nedžata nema više. To sam nakon mesec dana saznala, jer sam sve dotle mislila da ću Nedžata naći živog.

Međutim, rekla sam Vjolci da skočimo, barem svima da pokažemo, ko je i šta uradio. Onda je Vjolca rekla da ne možemo da skačemo, ali kada nas negde u neku jamu budu zatrpali, onda ćemo da izađemo. Rekla sam joj, kako možeš živog Gramosa, nećemo moći da izađemo odatle, ako budemo zatrpani svim tim leševima i zemljom. Onda je Vjolca rekla: „Šta da radimo?“ Onda sam se ja približila da vidim gde smo i vetar me je izvukao i u tom momentu sam pala i nisam više znala za sebe.

Kada sam pala, ovde, na čelu, bilo je rasečeno. Pala sam u Novoj Malsiji, ranije se zvalo Ljutoglava. Tu su me neki ljudi videli i izašli na ulicu, uzeli me, izvukli sa ulice, odnosno sa puta, odneli me u jedno selo, tu u blizini. U to selo još uvek nisu bili ušli srpski policajci. Dali su mi, odnosno pružili određenu

pomoć i rekla sam im šta se i kako desilo i ako su u mogućnosti da idu i prate taj kamion, jer Vjolca i Gramos su živi, barem da budu spašeni Gramos i Vjolca. Neki mladići su odmah otrčali. Došli su gde je Vjolca sa Gramosom, pala, skočila. Rekli su da se Gramos jedva spasao, zamalo da umre kada je skočio, ali neko mu je pružio pomoć, ne znam, ko. Neko je pružio pomoć Vjolci i čini mi se da je ta žena bila Srpkinja, ona im je pružila pomoć, dala je njenom sinu nešto da popije i Vjolca je rekla da je zamalo tu sin mogao da umre.

Ja sam otišla u jedno selo, Budakovo, gde su bili neki lekari vojske, međutim, bila sam teško ranjena na ramenu kada su me gađali, jer su videli da sam živa i gađali su me u rame da me ubiju, ali eto, ostala sam živa. Oni su me običnim koncima sašili. U nogu sam, takođe, da li je bila granata, prostrelnu ranu sam imala na desnoj strani i naniže. Kada sam prebačena u Kukeš, u Albaniju, onda je lekar mislio da imam metak u stomaku, međutim, Italijani su me operisali i to je bio deo granate.

Bila sam veoma ozleđena na više mesta, i dan-danas imam komade granate u telu i odatle, ako je potrebno to da ispričam, pridružila sam se mojim roditeljima u selu Vranić, kod mojih ujaka. Tamo smo bili dve-tri nedelje, na planini, ranjena. Tu su Srbi granatirali. Moja sestra od ujaka, imala je 16 godina, poludela je, mnogo dece je umrlo dok smo bili na planini, nismo imali šta da jedemo, pijemo, bilo je užasno.

Međutim, jednog dana smo se svi umorili i rekli „neka nas sve poubijaju“, jer više nismo mogli ovako. Svakog dana je bilo mrtvih žena i dece i onda su muškarci odlučili da se predaju Srbima. Kada smo se utovartili na traktore i došli u selo Vranić, mnoge žene su Srbi odveli u školu, skidali ih i oduzeli im nakit zlatni ili novac koji su imale. Međutim, njih su odmah vratili, žene su vratili, a mnoge muškarce odveli. Među njima je bio i moj ujak. Mog mlađeg ujaka nisu nikada vratili i tog dana su ga ubili. Ubili su mnogo ljudi, one koji su bili mlađi njih su odveli i više ih nisu vratili, ali neke starije koje su takođe bili odveli, njih su vratili. Tako smo posle nastavili put.

Kada smo došli u selo Sopinje, tu je izašao jedan čovek, jedan Srbin, obučen u odelo od ranije srpske vojske, jer se sećam kako je ranije bilo, on je rekao da ukoliko se još jednom vratimo tu, nijedan Albanac neće ostati živ, i mi smo nastavili, nismo govorili, nego smo samo nastavili putem i tako smo stigli u Kukeš. Tamo je bilo užasno za mene, jer Srbi koji su bili u Vraniću, rekli su da se pripreme automati i rekli su tim Srbima da će sada sve i ove koji su ostali, poubijati. Zadržani smo tu nekoliko sati i nakon toga smo prešli u Kukeš. Tu nisu nikog ubijali.

PRESEDNIK VEĆA: Hoćete li nam reći u Vašoj kući koliko je bilo članova Vaše porodice?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: U mojoj kući, živela sam ja, Šureta Beriša, moj muž Nedžad Beriša (43 godine, bio je star), moja kćerka, naša kćerka, Majlinda Beriša od 16 godina, druga kćerka Herolinda Beriša od 13 godina, naš sin Altin Beriša od 10 godina i najmlađi sin imao je 22 meseca.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, tog 25. marta 1999. godine, u ranim jutarnjim satima, kada su došla tri policajca, opisivali ste jednog od njih i rekli ste da nije dobro govorio srpski.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, taj policajac, veoma grub, loš, bio je crn, kratkog stasa, lice mu je bilo grubo i on nije govorio, on je čini mi se, kao da je bio Rus, nekako nije govorio srpski kao što su ostali govorili. Možda i od njegove agresivnosti, možda, ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: A da li ste videli koliko je bilo policajaca ispred Vaše kuće?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Bilo je mnogo, ne znam koliko je bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste govorili o 26. martu, pa ste rekli da ste svi vi prešli u kuću porodice Vesela, je li tako?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Da li možete da pobrojite sve članove porodice koje ste zatekli u kući?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, normalno, to je moja uža porodica.

PRESEDNIK VEĆA: Samo po imenu i prezimenu, molim Vas.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: tu je bio Vesel Beriša, Hava Beriša (Veselova žena, oko 60 godina), Sedat Beriša (oko 44 godine star), bio je Bujar Beriša (oko 40 godina star), bio je Nedžadmedin Beriša, sva trojica braće (oko 37 godina), bila je Florija Beriša (Bujarova žena, 38 godina), bila je Vjolca Beriša (Sedatova žena, 36 godina), bila je Lirije Beriša (Nedžadmedinova žena, 23-24 godine, nisam sigurna), ona je bila trudna u osmom mesecu ili još dva meseca, možda joj je trebalo da se porodi. Zatim, bila su Vjolcina deca - Dafina

Beriša (16 godina), bio je Drilon (13 godina), bila su Florina deca - Vlorian (17 godina), bio je Edon (13 godina), bila je Dorentina (4 godine).

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste tada, kada ste došli u njihovu kuću, zatekli Vesela?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da. Vesel je bio tu. Međutim, on je tog dana, 25-og, odlučio da ode kod njegove braće, naniže, tamo gde su oni živeli. Međutim, i moja kćerka i Vjolcina su imale želju da odu tamo dole, ali čim bi izašle u dvorište, čula se pucnjava i devojke su ušle unutra i rekle su: „Kuku oče, plašimo se da nas ne gađaju, da nas ne ubiju.“ U nekoliko navrata su pokušale, rekle su da idu, ali pitale su majku da li će ih ubiti. Svi smo, nekako, hteli da idemo, ali smo imali strah u srcu, jer je bilo mnogo pucnjave i bili smo nekako uplašeni. Nismo smeli ni da sedimo u kući, a nismo smeli ni da izađemo i starac je odlučio i rekao je da će on da ide tamo dole, i starac je izlazio polako i samo je on izašao, a svi ostali smo ostali, jer smo bili uplašeni.

Muškarci su rekli da nam neće ništa, jer nikom ništa nismo uradili. S jedne strane, bili smo u strahu, a opet nismo verovali da će nam komšije tako nešto uraditi, jer nikada nikome zlo nismo uradili. Oni nisu bili muškarcu koji bi uradili ono što su uradile naše komšije, Srbi. Naši muškarcu ne bi nikada to uradili, naši muškarcu su bili intelektualci, vredni, školovani ljudi, počev od magistra, inženjera Hajdina, inženjera Sedata, inženjera Nedžmedina, lekara Avdina, žena mu je takođe, bila lekar, Lirija je bila nastavnica, Bujar, Florija, Vjolca, svi su bili radnici u Fabrici „Balkan“, bilo nas je puno žena koja smo imale malu decu, bilo je studenata, učenika, dece. Svi su uvek mislili na lepu budućnost, lepi život, nikada nisu verovali da će nam ovi tako to uraditi, a oni su nas ubili, jedino zato što smo bili Albanci i što su bili muškarcu, intelektualci i poštovani.

Nikada naši muškarcu ne bi ono što su ovi uradili sa našom porodicom. Nikada ne bi to uradila i cela Suva Reka. Pitajte sve ljude, nikada naši muškarcu sa nekim nisu imali problema i zato smo mi njima verovali i ostali smo u kućama. Verovali smo, jer kada bi naši ljudi bili takvi, da bi mislili na loše stvari i oni bi otišli u planine, kao ostali što su otišli, ali mi nismo nikada verovali da će nam tako nešto uraditi, jer su naši muškarcu bili poštovani ljudi. Nikada ne bi uradili ono što su ovi Srbi uradili sa nama i zbog toga smo im verovali, imali smo veliki strah, ali, s druge strane smo verovali, jer smo rekli, nikada im ništa nismo uradili, ne verujemo da će nam nešto uraditi i tako smo završili i oni su uradili šta su hteli sa nama.

PRESEDNIK VEĆA: Tog dana, 26. marta, govorili ste o tome da je u jednom momentu Fatima otišla do svoje kuće, kada je videla policiju. Hoćete li malo da opišete, šta se tada, u tom momentu dogodilo kada je otišla kući?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Fatima je bila kod vrata i rekla kako je puno policajaca došlo. Još uvek su bili tamo i još nisu došli do nas. Zoranova grupa policajaca još uvek nije bila stigla do kuće strica Vesela, kada je Fatima izašla iz kuće i rekla da ima puno policajaca. Rekla je da otvorim vrata sa one druge strane, da ne bi ušli unutra i da nam ne zapale kuću, nego neka samo uđu unutra, jer je mislila da će samo krasti, uzeti stvari i otići, kao što je bilo dan ranije. Kada je Fatima otišla, čuli smo pucnjavu i ja i Sebahata, žena Fatiminog sina, počele smo da plačemo, jer smo pomislile da su ubili Fatimu. Međutim, u međuvremenu Fatima je izašla sa zadnje strane kuće i lagano ušla unutra i ništa nije pričala. Bila je bleđa kada se ponovo vratila kod nas.

PRESEDNIK VEĆA: A, gde se Vi nalazite u to vreme tačno? Da li Vi vidite Fatimu kako se vraća?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, svi smo bili, jer soba gde smo bili, to je kao kućni podrum, a oni su koristili kao dnevnu sobu, i sve žene smo bile tu, bilo je prozora sa ove strane i vrata su bila u pravcu naše kuće i videli smo da je Fatima ušla unutra i otvorila im vrata. Oni su joj rekli da ide, poterali su je i Fatima je polako došla i vratila se kod nas.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi videli da su zapalili kuću?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, nakon toga su zapalili i mi smo videli da je izbio plamen na krovu kuće.

PRESEDNIK VEĆA: A, da li Vi to gledate?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da. U trenutku samo sam videla plamen kada je izbio gore i kada je moj muž Nedžat rekao: „Evo, zapališe nam kuće“, to je bio trenutak.

PRESEDNIK VEĆA: Govorili ste o tome da ste u jednom momentu, čak videli Zorana i da je dete Drilon rekao: „Tata, Zoki“. Koliko je u to vreme Drilon imao godina?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Drilon je tada imao 13 godina i on je rekao svom ocu: „Oče, Zoki sa svojom grupom“. I, trčao je Sedat i moj muž Nedžat i ja sam trčala, isto sa njima, bio je jedan prozor tu, nadomak,

blizu, i videla sam da je bio Zoran i oni su dobro videli i rekli: „Kuku nama, Zoran sa svojom grupom!“, a oni su trčali, kao u nekom filmu, onako veoma agresivni, brzo su trčali i tako su došli do našeg dvorišta.

PRESEDNIK VEĆA: A, recite, Drilon gde je imao prilike da vidi Zorana?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Drilon je poznavao Zorana. Deca su poznavala Zorana, Zoran je govorio albanski, svi su ga znali, on je radio sa Albancima.

PRESEDNIK VEĆA: Govorili ste o tome kako je ubijen Bujar. Rekli ste da je ubijen na terasi. Da li možete malo da nam opišete, kako to izgleda, gde se nalazi terasa, na prvom, drugom spratu, kako izgleda? Da li je to dvorište, pa terasa, malo mi je to nejasno.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Balkon, terasa je na ulazu kuće strica Vesela, a ovde je bila dnevna soba, nešto je uvučena u zemlju, kao podrum, nije tako duboko, ali oni su to koristili za dnevnu sobu. Ta kuća ima odavde stepenište i kada je on zvao, njegova majka je izašla iz podruma, ovim stepeništem, tu je balkon sa dva ulaza, sa ove i sa one strane, ali kada je on psovao Havu i psovao je na srpskom i rekao je „neka Bujar ovde izađe“. Kada je Bujar izašao, u tom momentu bilo je puno pucnjave, a svi smo bili goli izašli, bos, a Bujar je tu ostao i više ga nismo videli.

PRESEDNIK VEĆA: A, kada govorite „on“, na koga mislite, „on“ je rekao?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Na Zorana, Zoran je ubio Bujara. Zoran ga je po imenu zvao.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ga Vi vidite, i u to momentu kada on izlazi na terasu?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, nisam u tom trenutku videla, ali sećam se, verujem da je Zoran, da ga je Zoran ubio, jer je on mnogo visokim glasom vikao, čas bi psovao na albanskom, čas na srpskom, i kada je Bujar izašao, Bujara više nismo videli. Bujar, nakon svega toga što smo trčali, nije došao, samo je on tu ostao.

PRESEDNIK VEĆA: A, recite, da li sam Vas dobro razumela, da je neko od njih ušao u kuću?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, nisu ulazili, samo kod

ulaznih vrata bilo ih je puno sa automatima i rekli su da brže, što pre izađemo, da idemo.

PRESEDNIK VEĆA: A, šta Vam govore, gde da idete?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nigde, samo su nam rekli: „Bežite, izlazite, napustite kuće!“, ništa drugo.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste govorili o tome da su u jednom momentu, da ste videli, da su zgrabili Nedžata za ruku. Da li Vi vidite ko ga je zgrabio za ruku?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, Mišković ga je uhvatio, Mišković je bio ovako..., imao je crno odelo, uhvatio je Nedžata za rame i rekao da digni ruke gore i da „sada neka dođu Amerikanci, neka vas štite“. Ja sam stala sa četvoro dece i Vjolcinom Dafinom i gledali smo te užase.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, Vi kada ste izašli iz kuće u tom momentu, u tom trčanju videli ste, kako kažete, Miškovića da je zgrabio Nedžata. Koliko je bio udaljen od Vas Nedžat?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nisam sigurna, možda nekih 20 metara, nisam sigurna, skoro do vrata, ovde je bio, nisam sasvim sigurna, otprilike da je bilo tako.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste došli do Vaše kuće?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, ne, ja sam bila na kraju, nisam išla tamo. Ja sam bila već na ulici, ovde sa decom. Kada smo videli kako gađaju, mi smo stali za trenutak i videli samo kada je Mišković uzeo Nedžata i rekao mu da podigne ruke uvis i u tom momentu neko drugi je uzeo Fatona, trčala ja Fatonova majka, izašla je ispred i rekla je da nju ubiju, a da joj puste sina. Nisam više videla Fatimu. Sa druge strane kuće Sedata su uzeli, uvukli su se sa ove strane i više nisam videla Sedata.

Ovde je bio Sedatov brat Nedžmedin, sa njegovom trudnom ženom, bili su ruku uz ruku i kada je Mišković pucao Nedžata, moja kćerka je vrištala, vikala je i jedan od njih je psovao na srpskom, psovao je na srpskom i rekao je da pucaju, šta čekaju. Onda, kada su ubili moga muža i počeli da pucaju sa svih strana, onda sam ja sa mojom kćerkom Herolindom otišla sa druge strane, a starija kćerka sa Altinom i Dafinom u drugom pravcu. Onda, kada su i na njih pucali, pucali su i na decu. Ne znam, deca su bila udaljena i sin je pogođen u ruku i nogu, prethodno su ove ubili i počeli da gađaju i u decu.

PREDSEDNIK VEĆA: U tom momentu, kada je, kako Vi kažete, Mišković uhvatio Nedžata za ruku, koliko otprilike se još nalazilo uniformisanih lica, pored Miškovića i Nedžata?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Koliko lica u uniformi? Ne sećam se, jer je bio taj momenat, odjednom sam više imala uperene oči prema mom mužu, bilo je i u uniformama, a i u civilu. Čak su ovde, ispred kuće, bili i neki Cigani iz Saraj mahale, sećam se, bili su mladi, ali ne mogu njihova lica prepoznati.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada govorite o civilima, da li su i ti civili bili naoružani?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, da, svi su imali oružje, svi su nosili oružje.

PREDSEDNIK VEĆA: Prema Vašoj proceni, koliko je u civilu bilo ljudi, sa oružjem, naravno?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Više je bilo u uniformama, manje je bilo u civilu. Međutim, ne mogu sada, recimo, da znam tačno, ali više je bilo u uniformama, a manje civila.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li možete bliže opis da nam date Miškoviće, osim što kažete da je bio u crnoj uniformi? Da li ste videli oružje koje je nosio?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, nije imao uniformu, bilo je normalno odelo, komplet jaknu i crni kostim, ne uniformu, nego crno odelo je nosio.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako je izgledao, visok, nizak, krupan, suv?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, on je bio nizak, punačak.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta je u to vreme bio? Da li znate da li je bio na nekoj funkciji, da li to znate?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Znam da je on, kada je došao OEBS, bio vlasnik Hotela „Boss“ i znam da je radio u policiji. Mi smo ga tako nazivali „Udbaš-om“, nešto je u policiji radio, tamo je bio.

PREDSEDNIK VEĆA: Dok ste trčali, kada ste došli do Vaše kuće, do Vaše kuće kada ste došli, da li ste videli neko vozilo tu, kod Vaše kuće?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, ispred kuće bio je taj kamion veliki, jedan veliki kamion, pokriven, nisam sigurna da li je bila žuta boja, oker žuta boja, kamion je bio tu, ispred parkiran.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vidite vozača, da li je uopšte bilo nekog u kamionu?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nisam videla, ne, nisam videla, samo sam kamion videla.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li imali prilike da vidite ispred vaše kuće neki leš?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, tu, kada smo trčale, tu je bio kamion i tu je bilo jedno ispruženo telo, veoma visok, punačak, ne znam ko je bio, samo se sećam da smo u bekstvu videli, a ne znam ko je bio.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se sećate, kako je bio obučen?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Čovek je bio u civilu.

PRESEDNIK VEĆA: Opisali ste kako ste bežali, kako ste trčali, kako ste Vi išli prema Autobuskoj stanici. Recite, da li vas u tom trčanju neko usmerava ili vi trčite?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, ne. Od užasa koji smo videli, rekla sam, „ubiće mi decu“, ja sam se odvojila, s jedne strane sa kćerkom, drugom kćerkom, a starija kćerka sa starijim sinom i mlađim sinom i Dafinom su išle na drugu stranu. To je bio veliki užas, tako da i ne znam ni kako smo istrčale, samo da bi pobegle, nismo ni razmišljale, kuda ćemo ići.

PRESEDNIK VEĆA: Da li za Vama trče ili idu ta uniformisana lica? Da li pucaju?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nisam videla, za mnom, ne, nisam videla nikoga, samo smo ja i moja kćerka pobegle. Kada smo stigle kod benzinske pumpe, rođak mog muža me je pitao šta je, ja sam mu rekla: „Muškarci su nam poubijani“, više ne znam. S druge strane, kada sam došla, videla sam i ostale članove porodice Beriša da su bili na okupu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste imali priliku, u tom trčanju, da vidite Opštinu? Da li ste tu videli neke ljude?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Dok sam trčala, nije me interesovalo, nisam videla, ali kada sam stala, kada sam se sastala sa mojim drugaricama i sa decom, Opština je bila tu i nisam videla nikoga, samo kod crkve, tu blizu, bio je snajper gore, sećam se.

PRESEDNIK VEĆA: Videli ste tada?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, da.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li se pucalo sa zvonika? Da li ste to imali prilike da vidite?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, ne sećam se, bila sam veoma uznemirena, ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste govorili o tome kako ste ušli u piceriju, pa ste rekli da su vas primorali da uđete u piceriju. Hoćete samo objasniti, kako su vas primorali da uđete u piceriju?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Bili smo svi na okupu i došla je grupa, gomila Srba, oni su srpski govorili i koji su nam ubijali muškarce i rekli su nam da ulazimo unutra. Onda, kada smo ušli unutra, naredili su nam da sednemo i kada smo seli, oni su već počeli da pucaju.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li se sećate, da li je picerija bila otvorena? U kom smislu, mislim, da li je bila, da li su bila vrata zaključana, da li je bilo već nekog u piceriji kada ste ušli, da li možete toga da se setite, da nam opišete, kako je bilo, kako ste ušli?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne sećam se, ne znam, ali znam da su svi ušli unutra. Ne sećam se ničega, da li je bilo zaključano ili ne, ali svi smo ušli unutra.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato, da li je u tom delu bilo sedište neke stranke?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, ne, ne znam. To su bile prodavnice, Trgovinski centar, ne znam da li je bilo nečega, nikada to nisam znala.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je bilo ko pucao iz picerije, iz picerije, da li je neko pucao?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, iz unutrašnjeg dela picerije, ne. Spolja su pucali i to rafalima, neprekidno. Verovatno je bilo više njih, jer je bilo više tih hala, znaju ovi najbolje, oni mogu to najbolje da ispričaju.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste slučajno videli neko oružje u piceriji?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, ne, samo znam za rafale, nisam videla.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ste govorili, kada ste ušli u piceriju i da su počeli da pucaju i da je moguće da je bio Zoran. Kako Vi to zaključujete, kada kažete, „moguće je da je bio Zoran“? Na osnovu čega?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Samo po glasu, jer znam, on je uvek vikao, uvek je više vikao, kao da je on bio organizator svega toga.

PRESEDNIK VEĆA: Samo po glasu?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Samo po glasu.

PRESEDNIK VEĆA: Recite gospođo Beriša, da li ste Vi imali prilike da razgovarate sa Zoranom, ranije?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, ne, sa Zoranom nikada nisam razgovarala, nego sa Zoranovom ženom. Zoranova žena mi je bila drugarica od detinjstva, zato mrzim i sebe. Uvek, u više navrata zajedno sam sa Zoranovom ženom putovala u srednju školu i bila mi je dobra drugarica. Recimo, u mom naselju, bila sam samo ja Albanka i u to vreme, kada smo imali nastavu uveče, naveče, nikada Zoranova žena, bile su nam kuće u istom pravcu, nikada njegova žena Slavica nije otišla kući, a da me ne sačeka da siđem iz autobusa, da me ne ostavi, da ne ostavi Širetu samu, jer je bila noć, mrak i uvek mi je bila dobra drugarica. Više puta sam videla Zorana sa njegovom ženom, uvek mi se javljala, „kako si, šta radiš.“ Tako znam da je Zoran, Slavičin muž.

PRESEDNIK VEĆA: U odnosu na ovaj događaj, 26. marta, kada ste poslednji put videli Zorana?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Poslednji put sam ga videla kada je došao obučen u uniformu kod kuće strica Vesela.

PRESEDNIK VEĆA: Ne, pre toga mislim. Pre tog događaja kada ste poslednji put imali prilike da ga vidite? Znači, u odnosu na taj događaj, pre tog događaja, kada ste ga videli?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne sećam se kada sam ga poslednji put videla, jer me Zoran ranije nije interesovao, šta me je interesovao, ali znam da je Slavičin muž, pozdravili bi se, govorili i nije me interesovalo da li je Zoran ili ko je. Nisam se za njega interesovala. To me nije interesovalo. Ja nisam imala nikakvog interesa da pratim ko je Zoran.

PRESEDNIK VEĆA: Znae zašto Vas to pitam? Interesuje me kako mu glas prepoznajete, znate? Zbog toga Vas pitam. Na osnovu čega prepoznajete Zoranov glas?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Znam mu glas, jer onog dana kada je došao kod kuće strica Vesela, on je najviše vikao i uvek mi zvuči, zvuči taj glas, možda je neko drugi zvao, ali čini mi se da je on vikao najvećim tonom od svih.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste detaljno govorili o tome kako je izgledalo u piceriji, da li se u više navrata ulazilo, pucalo, pa me interesuje, da li se sećate, da li je neko pregledao tela ubijenih? Da li Vi to znate?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, ne. Da, ušli su dvojica, ne znam ko su bili, dva Srbina, ušli su i redom, jedan je psovao na srpskom, on je govorio na srpskom, onaj drugi mu je rekao: „Ajde, što pre treba da očistimo ovo mesto“, ali nisam videla koji su to ljudi. Samo sam ih slušala, jer sam veoma dobro poznavala srpski jezik i znam dobro šta su govorili. To su bili oni koji su izvlačili leševe i prebacivali ih u kamion. Vani je bilo puno ljudi, ali njih dvojicu sam vrlo dobro čula kako su govorili. Jedan od njih je rekao: „Zašto, šta su kriva deca i žene?“, a onaj drugi bi rekao: „Ajde, što pre, jer treba da se očisti ovo mesto.“

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste govorili o tome ko je sve u tom nekom momentu preživio, spominjali ste Hajdina i njegovu ženu. Da li možete da opišete kako je izgledao Hajdin?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Hajdin je bio iza mene i on je bio živ. Sa njegovom ženom. Digao je glavu i molio nekoga: „Koliko hoćeš novca, molim te, samo me ostavi živog, jer sam samo ja i moja žena živi od cele moje porodice.“ Ali, u tom trenutku, znam da je njegova žena, sećam se kada sam gledala sa strane, samo je skočila visoko i više nijedno od njih ni glasa nije imao, jer oni su uzeli i novac i dušu i sve.

PREDSEDNIK VEĆA: Na kom položaju je bio on u to vreme? Šta je on radio, Hajdin?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: On je bio inženjer.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako mu se zvala žena?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: U trenutku sam zaboravila ime, ali svi smo je zvali Lika.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, spominjali ste doktora Dušija. Kako je njegovo pravo ime?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Hamdi Beriša. On je bio rođak moga muža, ali bio je i drug moga muža.

PRESEDNIK VEĆA: Je li je on bio lekar?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: On je bio tehničar, bio je medicinski tehničar u ambulanti u Suvoj Reci, a njegova žena je bila medicinska sestra i radila je isto u ambulanti u Suvoj Reci. Fatima Beriša se zvala.

PRESEDNIK VEĆA: Kako je on izgledao?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: On je bio bled, jer kad smo tamo bili, pitala sam... Kako mislite, dok je bio živ, za vreme života, dok je bio živ?

PRESEDNIK VEĆA: Kako je izgledao, da li je bio visok, nizak, krupan?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, bio je, normalno, nije bio tako visok, niti pun, kosu je nekako uvek držao visoko, onako malo dužu, bio je nekako oštrog lica.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi sa njim nešto razgovarali u tom momentu, u piceriji? Da li vam se nešto obraćao ili Vi...?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Pre ulaska u piceriju, rekao je: „Ko je rekao da ovde stanete?“ A ovi i nisu pričali, oni su svi bili uplašeni, uznemireni, samo su stajali, gledali, ali samo je rekao: „Ovde su nam rekli da stanemo“, i ni jednu drugu reč nije izgovorio.

PRESEDNIK VEĆA: Ko se još nalazi od članova porodice u piceriji, osim Vaših članova koje ste pobrojali? Ko se još nalazi i otkud ti drugi ljudi u piceriji?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Kada sam ja bežala, sve sam zatekla okupljene porodice Hajdina Beriše ispred picerije i porodice Duši. Oni su već bili tu, kada smo mi pobegli, ja sam ih zatekla ispred picerije.

PRESEDNIK VEĆA: A, recite, da li je neko rekao zašto su oni došli tu, da li to znate?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Niko ništa nije?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Kada sam ih upitala: „Zašto ste ovde stali?“, samo su mi rekli: „Rekli su nam ovde da stanemo“, ništa drugo.

PRESEDNIK VEĆA: Rekli ste, čim ste ušli u piceriju da je odmah krenulo pucanje, je li tako?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko puta su ulazili u piceriju i pucali?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Oni nisu ušli unutra, oni su gađali sa vrata, sa vrata picerije, nisu ušli, nego su sa vrata gađali. Gađali su jedno vreme rafalima, a nakon toga, povremeno su gađali sa nečim drugim, ne rafalima. Malo su pucali i gledali su jednog po jednog ko je živ. Mene su ekstra gađali, kako sam bila okrenuta na rame, ne znam čime su me gađali, odavde je prošlo, na desnoj nozi mi je prostrelna rana, u više navrata su me gađali u telo, ali, eto, živa sam, nisu mogli da me ubiju, mada kao mrtva, ja opet živim.

PRESEDNIK VEĆA: Da li možete da opišete kamion koji se nalazi ispred picerije?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Isti kamion, bio je veliki sa ceradom, ali više nisam mogla da vidim, nisam imala mogućnosti, jer su me odatle bacili, bila sam uzbuđena, uznemirena, bila sam u teškom stanju, nisam mogla videti više. Znam da je kamion bio.

PRESEDNIK VEĆA: Da li možete da se setite, kada su, kako Vi kažete, ubacivali tela, da li Vas kada su ubacili u kamion, da li je u tom momentu bilo još ljudi u piceriji, ubijenih ljudi, na to mislim? Da li je bilo još u piceriji?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne znam, gospođo, jer ja nisam okrenula glavu da ponovo vidim u piceriju, da vidim da li ima ljudi, jer ja sam bila u jednom takvom stanju koje čovek ne može da podnese, da izdrži. Ne znam, ja nisam silazila iz kamiona da bih videla da li ima pozadi ljudi, ali verovatno nije bilo, jer su ih sve utovarili u kamion.

Ni dan-danas nema nikoga, samo muškarci koji su ubijeni kod kuće, otvorili su jednu jamu, grobnicu i sve su ih zajedno strpali. Ja, još uvek ne znam ni grobnice moje dece, niti mojih drugarica, moje jetrve, njene dece, niti ničije. Dan-danas, već 9 godina, ja nemam ni cvet gde da odnesem, samo je moj muž sahranjen, a nisam videla druge ljude, nisam bila u stanju, mene su ovako bacili preko njih.

PRESEDNIK VEĆA: Kada su Vas ubacili u kamion, da li su i nakon toga nastavili da ubacuju?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne sećam se, ne sećam se. Tražila sam moju decu da vidim, ispod mene je bila Sebahata, moje kćerke. Gledala sam da nije možda Altin ostao živ, ali sve njih su ubili, ubili su i Altina, glava mu je bila polupana, oči su mu bile otvorene, njih su sve poubijali.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se tom prilikom nešto govorilo, kada su ubacivali tela? Da li su nešto govorili? Vas, kada su ubacivali, da li su nešto komentarisali? Da li čujete da uopšte ispred nešto pričaju?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Oni su govorili, dosta su pričali, puno, ali ne znam šta su rekli. Samo znam, kada ih je on vukao, jedan ili njih dvojica, da treba što pre da iznesu leševe i raščiste mesto, da se ne ostavljaju tragovi. Spolja, vani su govorili, ali nisam ništa drugo razumela.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate, da li je neko prao ceradu od kamiona?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne sećam se ničega u tom trenutku.

PRESEDNIK VEĆA: Kada je kamion krenuo, da li Vi čujete, da li neko kaže „sad da krene kamion“, da li se uopšte vodio neki razgovor u momentu kada je kamion krenuo?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Pričali su, ali ne znam. Bilo je glasova, ali ne znam šta su govorili, šta su pričali.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate ko je vozio kamion?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nisam videla ko je vozio, nisam videla, ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se kamion zaustavljao u nekom momentu?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, da.

PRESEDNIK VEĆA: Šta se dogodilo?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nakon što je pošao, nakon izvesnog vremena, ne znam na kom mestu i gde, ali stao je i jedan ženski glas je rekao: „Sinovi moji, da li ste ovaj posao obavili, sretan vam put.“

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste tada prepoznali ko je to bio?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nisam videla, ali u glavi mi je da je to bila Zoranova majka, nisam videla, ali meni je tako zvučalo, da je to njegova majka bila. Nisam videla.

PRESEDNIK VEĆA: Ja bih Vas samo pitala, da li ste Vi Vjolci nešto spominjali, kada Vam se učinilo da ste čuli glas Zoranove majke, da li ste nešto njoj govorili, da li ste nešto komentarisali u kamionu?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Sada se ne sećam, da li sam ja Vjolci rekla ili je ona prva meni rekla da je Zoranova majka, „da li je čuješ?“ Ne znam, da li sam prvo ja to rekla ili je ona meni rekla, ne sećam se. Da, pričale smo.

PRESEDNIK VEĆA: Gospođo Beriša, da li ste tog dana, 26. marta, videli Mikija? Spominjali ste, rekli ste da je Sedat spomenuo i rekao.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, da, Miki je bio zajedno sa njegovim bratom.

PRESEDNIK VEĆA: Kad ga vidite, koji je to prvi momenat kada Vi vidite Mikija?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Mikija sam primetila kod ćoška kuće, kada je bežao Sedat, on je uhvatio Sedata za rame i vratio ga, ponovo ga izveo iz kuće i više ga nisam videla.

ČLAN VEĆA, SUDIJA SNEŽANA NIKOLIĆ-GAROTIĆ: Samo da pitam: onog trenutka kada ste rekli da Vas iz picerije stavljaju na nosila, pa zatim ubaciju u kamion, da li se desilo još nešto sa Vama?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, jedan momenat, ali nije tako značajan. Oni su me bacili na ono čime su nas nosili i imala sam lančiče zlatne i polako, nisu ih pokidali, nego su ih otkopčali i uzeli, mada to meni ništa ne znači.

PRESEDNIK VEĆA: Tužioče, izvolite.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Oduzeli su život ljudima, ali koju to vrednost, koju vrednost to zlato ima u odnosu na to.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, kao što ste rekli, „uzeli su mi novac i dušu“, tako ste nam rekli danas. Dobar dan, ja sam Mioljub Vitorović, zamenik tužioca za ratne zločine. Neću Vas puno podsećati na zlo koje se doživeli. Samo ću se

vratiti na onaj trenutak kada su neki ljudi koji su bili u uniformi došli kod Vas. Opisali ste da je među njima bio, kako Vi kažete, Mišković, ali na strani 50 zapisnika iz istrage, u četvrtom pasusu, odozgo, na pitanje branioca Petronijevića, odgovarate: „Nisu spomenuli sumu, nego su rekli, obratili su se, dajte novac, znam da vi imate novca, jer su OEBS-ovci dali, znam da imate dosta novca.”

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, to je bilo 25-og, ne dana 26-og. Dakle, to je bilo 25-og, kada su nam tražili novac.

ZAMENIK TUŽIOCA: Je li to znači da ti koji su došli, da su znali da vi imate para?

ADVIKAT VELJKO ĐURĐIĆ: Ja se izvinjavam, imam prigovor. Pominje Miškovića, sada čita nešto drugo, gde se Mišković ne pominje, i sad se odnosi na 25-ti, a ne na 26-ti. Prema tome, ne može ovako da se postavlje pitanje.

ZAMENIK TUŽIOCA: Danas je isti ovaj advokat koji je ovako skočio upotrebio jedan termin, koji je očigledno njemu više poznat, nego nama, da je to taktičko pitanje, taktičko prekidanje, a on to stalno radi i vrlo je jasno na strani 49 i 50 o čemu se radi. Ja, upravo da bih to razjasnio, postavljam pitanje i ne vidim razlog za takvo skakanje i molim Vas da ga ubuduće zaustavite.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Gospođo Šureta, prvo želim da primite moje saučešće za Vašu porodicu, jer koliko žalim Vašu porodicu, toliko i moja porodica sada trpi što sam ovde dve godine u pritvoru. Meni je veoma žao i veoma sam potresen, jer sam bio veoma dobar prijatelj sa porodicom Beriša i zato, tužilac me je mnogo uvredio i zaista imao sam malo, samo sekundu jednu, jer čekam dve godine ovaj trenutak, a on kaže, neću da izađem. Molim te tužioče, jer ja zaista poštujem gospođu Širetu i ovo što je pričala, mene isto tako, jer i ja imam troje dece i moje troje dece su sada na ulici, a njena su, ja se izvinjavam, toliko isto želim da se razotkrije ovaj slučaj.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, ali ti živiš sa svojom decom, a ti si moju decu ubio.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Šureta, dok sam živ, dok sam ja živ, ja ću da otkrijem ko je.

PREDSEDNIK VEĆA: Izvolite, pitanje, postavite pitanje.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Drago mi je, da počnemo. Znači, ovako, pošto vidim da nije sigurna.

PRESEDNIK VEĆA: OPT. Milorad Nišavić.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da, ja sam tako rekao. Ona je rekla sada da nije sigurna i želim još jednom da kažem: na prepoznavanju, pre nego što postavim pitanje, od 40 ljudi, bila su dvojica, jedan sam ja sa brkovima i jedan drugi sa brkovima i za nas dvojicu je rekla da ne zna koji je. Drugi su svi bili, kako su bili, nema veze i evo, sad je potvrdila sa ovom izjavom. Tačno je, gospodine tužioče, bio je još jedan brka, kako da Vam kažem, kako se zove, Mrgud, i svi ostali su bili, niko, i ja sam bio.

PRESEDNIK VEĆA: Izvolite, postavite pitanja.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: E, sad ovako, ja radim, 25 godina sam radio u policiji i nikad nisam ništa uradio, nijedno krivično delo, ali radio sam dosta dugo, ali želim, samo znači jedno pitanje: koliko je puta, po njenom mišljenju, tog Miškovića u životu videla?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Videla ga samo kod Hotela „Boss“ i kada je OEBS tu smešten, došao.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Koliko je to puta?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne mogu da kažem koliko puta.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Dva, tri, pet puta?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Više puta, možda, tri, četiri puta sam ga videla, ali nisam bila zainteresovana da te upoznajem jer mi nisi ništa bio potreban.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Tako je, tako je, nikada se nismo ni videli, ja Vas ne poznajem, prvi put vas sada vidim.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, samo sam ja Vas videla. Moj muž mi je pričao da je OEBS kod Miškovića i kada su iz OEBS-a došli u našu kuću, oni su rekli da su smešteni kod Miškovića, da im se sviđa ova kuća, da dolaze ovde, da li se Vi slažete da im to damo pod kiriju, oni su to prihvatili.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Sve ste Vi to u pravu. Ja kažem, znači, samo želim, ako možemo, eto konkretno da, znači Vi ste me videli tri-četiri puta, u prolazu od skretanja za Mušutište, do Hotela „Boss“, ima negde oko...

PRESEDNIK VEĆA: Pa, nemojte ponavljati to, ona je tačno, precizno rekla gde Vas je videla, dajte sada dalje pitanja.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Molim Vas, izvinite predsednice, ja dve godine čekam da gospođa dođe, ja Vas molim da mi omogućite.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi razumete šta ja Vama govorim? Vi ponavljate ono što je rekla.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Razumem, ne ponavljam pitanje.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, postavite pitanje, ako hoćete, vezano za to.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Hoću da kažem vezano za to, znači od skretanja za Mušutište, do Hotela „Boss“, ima negde oko 200 metara – 300. Kolima, kada se krene, to je jedna brzina, oni sigurno nisu stajali ispred hotela. Da li je to tačno, znači, Vi ste bili u prolazu kolima?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Normalno, ja se nisam zaustavila da te gledam, posebno tebe, jer mi nisi bio ništa potreban, ali mi smo tu prolazili sporo. Moj muž nije vozio brzo, nego je uvek sporo vozio, jer je bio miran, bilo nam je zanimljivo da gledamo vozila OEBS-a i polako smo prolazili i on nije govorio zbog nekog razloga o tebi kao čoveku da si nešto loše uradio, nego normalno je rekao da je OEBS ovde došao, da je Mišković vlasnik tog hotela i toliko. Nismo imali ništa posebno protiv tebe, bio je to jedan normalan razgovor, gledali smo kako je OEBS tu parkirao vozila, bili su stranci, bilo je crnaca i za nas je to bilo nešto, stranci koji su po prvi put došli u naše mesto.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Tako je, gospođo Šureta. Sve je to tako, ti stranci, što se tiče OEBS-a, samo da naglasim, misija „Kejdoma“, koja je bila u hotelu, misija OEBS-a, koja je bila smeštena u Prizrenu i ova, to ćete sigurno dobiti ugovore, je navraćala u misiju „Kejdoma“. Sa Amerikancima su saradivali i često je bilo vozila OEBS-a, koji su radili na terenu sa policijom iz Suve Reke, pa su svraćali. Tako da je gospođa možda i videla vozila OEBS-a ispred hotela, to znači da je možda i bilo, ali, kada, to ćete sigurno dobiti.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, ne, momenat, molim Vas, ne. Kada su došli ljudi OEBS-a da traže našu kuću, oni su rekli da su u Hotelu „Boss“, u Širokom, kod Miškovića, međutim, da žele da ovde dođu i da se smeste u našu kuću, sviđa im se, velika je kuća, bliža je policijskoj stanici i tako. OEBS je bio u Vašoj kući, nisu se samo za trenutak zadržali, tu su bili smešteni, drugi to bolje znaju od mene, ja znam samo toliko.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Dobro, to će papiri da pokažu, postoji u OEBS-u...

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, sledeće pitanje.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Postoji u OEBS-u i to će se lako raščistiti. Znači, Vi ste me videli tri puta u životu, znači u trenutku, u prolazu, i videli ste me u trenutku, navodno lice Mišković, pošto Vi i sada kažete da niste sigurni da sam ja, onaj koga ste videli u trenutku kada je pucao prema Vašem mužu. Znači, to je jedan trenutak, kada je on okrenut licem prema Vašem mužu, a Vaš muž okrenut prema njemu. Vi ste udaljeni 20 metara od lica mesta i u tom trenutku kada se puca, kada je navodno već ubijen Bujar, kada se pucalo na sve strane, kada svi beže, Vi registrujete čoveka koji liči navodno na mene i onda Vi upoređujete ta tri lica, mislim, je li tako?

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, ona je dala objašnjenje, ona je to rekla. Ona je to kazala, a sada drugi deo, šta je Vaše pitanje u svemu tome?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Moje pitanje je: da li je mogla da zameni, da li je sigurna ona i, sada da kažemo, je li sam ja Miško, Milorad Nišavić?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ja ga poznajem samo kao „Mišković“.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, ne može da Vas prepozna.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Dobro, nemam ništa više, samo još jedno pitanje, ako može.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ali, šta tražiš više od mene, prošlo je dosta vremena, koliko je godina prošlo, ja te se sećam samo u onom trenutku kada sam te videla i ja sam se izmenila i mene ljudi kada vide, ne prepoznaju me, da sam ja ta Šureta, koja sam ranije bila.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da li se od Agronove kuće vidi mesto gde se izvršilo, gde se izvršilo ubistvo?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne znam, ne znam.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Koliko je Agronova kuća daleko od Vaše kuće?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Veoma je blizu, blizu. Ali nisam pogledala da li se vidi ili ne, ne znam.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Još samo jedno: da li je Bujar i Sedat, da li su izašli pre vas ili Vi pre njih iz kuće?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Sedat, Bujar je u trenutku izašao, kada smo svi bili u kući. Bujar je prvi izašao i ja sam bila poslednja sa decom. Sedat, Nedžad, svi su pre mene izašli.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pre tebe izašao, dobro, pošto mi imamo tu neke iskaze, pa se ne slaže, dobro. Ja sam toliko hteo, samo oko prepoznavanja.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ja govorim i to su samo moje reči, ja se ne bavim rečima svedoka. Ja govorim samo onu i celu istinu, jer nemam šta da lažem, ni da dodam, ja samo istinu govorim, ovde pred Bogom. Ja samo govorim istinu, dovoljna je samo istina, šta sam ja videla i doživela, nemam potrebe ništa, ništa više, samo da ispričam istinu.

NATAŠA KANDIĆ: Svedokinja je rekla u jednom trenutku, kada se okrenula optuženom, rekla je: „Ja Vas poznajem kao Miškovića“, to je rekla, to su bile njene reči. Molim Vas, da nam se razjasni, molim Vas, dobro smo mi čuli prevod. Prevod je bio da je ona rekla: „Ja Vas poznajem kao Miškovića“, i svi znate, svi Vas u Suvoj Reci znaju kao Miškovića.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ma, žena je rekla da me ne prepozna, kad sam je pitao, je li tako?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Gospođo Beriša, dobar dan (asemer dita). Jedno pitanje za Vas: kako se ja zovem? Moje ime i prezime, gde ste me upoznali, da li smo nekada razgovarali?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nismo nikada razgovarali, ti si Zoranov brat, videla sam te na ulici, uvek su te naši muževi nazivali, „Miki“, nisam imala potrebu da razgovaram sa tobom, jer ništa nisam imala posla sa tobom da razgovaram.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Da li ste znali gde radim, da li znate gde sam radio pre ovih događaja?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ne, ne znam.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Da li ste ikada čuli moj glas, da li ste bili u blizini mene da biste čuli moj glas?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nisam imala potrebu da nikada

budem pored tebe, ali znam da si Zoranov brat, Miki, uvek su te Albanci zvali „Miki“. Nisam imala potrebe da imam posla sa tobom, ništa, a ti si onaj koji si imao posla i ti znaš zašto si mi ubio decu i celu našu familiju. I ti izlaziš odavde i živiš i uživaš, a naša deca, 49 lica je ubijeno, a ni leševe njihove niste vratili i želite da se branite, ali ja sam ovde, ja sam mrtva ali živim. Samo i samo da kažem istinu, šta ste vi uradili našoj porodici Beriša, da nikada Nedžad, Sedat, ti ih dobro poznaješ, sve dobro poznaješ, da nikada oni ne bi sa vama tako uradili, nikada.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Malopre ste izjavili, na pitanje advokata da li sam ubio Sedata, rekli ste da nisam, da li stojite iza te izjave?

PREDSEDNIK VEĆA: Pa, rekla je, nije videla.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Niste videli?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Nisam te videla, molim jedan trenutak. Ti kada si trčao prema čošku kuće, Sedat je bežao. Ti si uhvatio Sedata, vikao si i izašao sa te strane. Nisam te videla da li si ga ubio ili ne, ali ti lično si odveo Sedata i izašao sa te strane. Ja te nisam videla da li si ubio Sedata, ti ili ga je ubio neko drugi.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Sledeće pitanje: da li ste u bilo kom momentu videli da sam bilo kog člana Vaše porodice ubio, porodice Beriša? Da li ste svojim očima, neposredno videli?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Vi ste sve nas poubijala, celu porodicu Beriša, svi vi, cela grupa.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Da li ste Vi direktno videli, da sam ja, lično, u bilo koga pucao, da li ste svojim očima videli?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Molim, nisam mogla da vidim, jer su preko mene bila deca i žene.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Sledeće pitanje, samo konstatacija.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: A, ti si bio ispred kuće i sa automatom, ti si bio sa tvojim bratom, prvi, a Sedat i Nedžad su te poznavali i Drilon, i ja, i svi.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Gospodo Beriša, ja sam jedini od svih ovde optuženih rekao, priznao, da sam bio na licu mesta, znači, na licu mesta, da sam puno toga video.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Da, hvala.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Da sam puno toga video, ali hoću da Vam kažem, da sam, znači, bio na licu mesta, video sam šta se dešava, bio sam u uniformi policije, nisam, znači, bio u civilnom odelu, za razliku od mog brata, koji tog dana uopšte nije bio prisutan, tu, a ja jesam bio tu.

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Aha, kako da ne. Normalno da nećete priznati, jer želite da živite. Imate i Vaše porodice, nemate zašto priznati, Vi ste bili, Vi, i ja sam bila tu, ali nisam nikoga ubila.

OPT. ZORAN PETKOVIĆ: Dobro veče, gospođo Beriša, da li se znamo?

SVEDOK-OŠTEĆENA ŠURETA BERIŠA: Ovo je Zoran, ali si se mnogo promenio.

Dan četrdeset deveti

5. decembar 2007.

Saslušanje svedoka Muharema ŠALJE

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste pozvani u svojstvu svedoka i imate pravo da koristite Vaš maternji jezik. Koji je vaš maternji jezik?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Albanski, i koristiću svoj maternji jezik.

PRESEDNIK VEĆA: Prethodno ću uzeti Vaše lične podatke. Vaše ime i prezime i mesto i godina rođenja.

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Muharem Šalja, sada bez posla, živim u Reštanima, rođen sam 25. septembra 1950. godine u Reštanima.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi, kakvo je stanje tada, u to vreme bilo u Suvoj Reci? Da li je bilo uniformisanih lica, da li je bilo policije, da li je bilo vojske, da li ste imali prilike da vidite?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Za dan 24-ti, u večernjim satima, bilo je policajaca, došli su kod škole „Ljuarasi“, sa dva vozila - „Tojota“ i „Niva“, nekoliko policajaca, dakle, nekoliko policajaca je došlo kod škole. Posmatrali su mesto i tu su neke ostavili. „Tojota“ i „Niva“ su se vratile, a oni koji su tu ostali, sredili su mesto za prihvatanje ostalih policajaca, tako da se čula buka, kako su istovarivali stolice ili šta...

PRESEDNIK VEĆA: U kakvim uniformama su bili?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Normalne uniforme su imali, zna se koja je to boja, prvobitno, tog dana, a naredog dana su imali neke kombinezone preko uniformi, ali ne svi. Bile su to SMB, maskirne, tako nešto, kombinezoni su bili. Uniforme su bile zelene.

PRESEDNIK VEĆA: A, oružje da li ste videli kakvo su imali?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Kalašnjikove ili kako da ih nazovem, revolvere su imali, imali su bombe, okačene o pojasu. U tom trenutku, kada su bili na glavnom putu, 25-og, bila su i blindirana vozila i zna se koje je oružje na njima bilo montirano.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je policija ostala te noći u školi?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Da, da, te noći su tu bili, tu su ostali, jer su došli, doveli su i druge, one koji su pripremali mesto, čekali su i druge da prihvate.

PRESEDNIK VEĆA: Čime su ih doveli?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Bilo je više, ne mogu da garantujem sto posto, ali je bio jedan transporter, ne mogu da kažem o čemu se radi, da li je bio autobus ili kamion, ne znam, ali čula se buka, jer iza škole smo mi bili smešteni.

PRESEDNIK VEĆA: Orijentaciono da li možete da kažete, koliko je bilo policajaca?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Izjutra, kada su se podelili, ne mogu da kažem broj, delili su se u dve grupe, nisam ih poznavao, ali preko četrdeset, sutradan smo ih videli, znači, preko četrdeset njih.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je bilo sa ova dva vozila, što ste spominjali, „Niva“ i „Tojota“?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Oni kada su se vratili, uzeli su ih, oni su došli da pripreme mesto i otišli su, a nakon toga su došli sa onim drugim policajcima.

PRESEDNIK VEĆA: Ispričajte nam tog 25. marta šta se dogodilo. Kada ste videli te grupe, dve grupe policajaca? Odakle oni dolaze?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Kada su izašli, izašli su iz škole i jedna grupa je išla prema našim kućama, prvo u Hajruševu kuću, Hajruši Gaši, zatim Šaipa

Gašija, a druga grupa, druga grupa je išla pored groblja, naniže pored puta, u pravcu Reštana.

PRESEDNIK VEĆA: Kako su oni išli?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Oružje su nosili u rukama, bili su pripremljeni, išli su polako, bez buke. Kada su se približili kući, mi smo bili u Šaipovoj kući, kucali su, lagano su kucali i mi smo izašli. Prvo je izašla Šaipova žena, ona ih je prva i primetila, rekla nam je i izašao sam ja prvi. Nakon mene i domaćin kuće, Šaip. Rekli su nam da sva deca izađu van. Izašla su i deca van. Pitali su nas ko je gazda kuće, budući da su me poznavali i da nisam iz te kuće i da nisam gazda. Šaip je rekao da je on gazda.

Uveli su Šaipa i ušli unutra, u kuću, tu su ga tukli, tukli su ga dok nije pao u nesvest. Uzeli su nekoliko maraka i izveli su ga van. U međuvremenu, Šaipova snaja je videla kako unutra tuku Šaipa i povikala je: „Majko, tuku oca!“ Jedna mala devojčica u pravcu kuće, pored bunara, počela je da plače, primakao joj se jedan policajac i kaže joj: „Čutite, nemojte galamiti, jer će vas sve baciti u bunar.“ Sa mesta gde sam ja bio, gde su mi odredili da stojim, prišao sam onoj maloj devojčici da je smirim. Ona se u međuvremenu smirila i ja sam se vratio na moje mesto, tu je onda došao, odnosno doveli su i Šaipa. Došli su do mene i pitali me koliko novaca imam. Ja sam im rekao da imam nešto. Izvadio sam i dao im sve i oni su to uzeli.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko ste dali?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Nisam brojao, u novčaniku sam imao preko četiri hiljade maraka. Oni su sve uzeli i gledajući rekli da je to malo. Ja sam im onda rekao da mi se toliko zateklo. Nakon toga, izvinjavajući se, ja sam ih pitao da li mogu barem dokumenta da mi vrate. Rekli su da neće da mi daju dokumenta, jer ona mi neće više biti potrebna i hteli su da me tuku, ali ipak me nisu udarili. Onda je njihov vođa rekao da me ne tuku i mahao je rukom. Izvinjavam se na izrazu, ali moram da ga citiram, rekao je: „Marš u pičku materinu!“, to mi je rekao i rekao je još: „Idite kod drugih“, jer su pripremali mesto. Otišli smo Šaip i ja i seli na jednu dasku, koja je bila ispred radionice, sada je to „Euromarst“. Posle je došao Šefket, njegov sinovac, tu smo sedeli, a oni su otišli nadole, naniže. Otišli su do kuće Fazlija Mamaja.

Odveli su Fazlija i njegovog sina i još tri meštana sela Reštane, mojih meštana, koji su bili smešteni kod Fazlija. Odveli su ih, šta su im radili, tukli ih, oni najbolje znaju da kažu, jer ja to nisam video. Kako su ih tukli i maltretirali vidi se po tome kada je Ćazim došao samo u čarapama, jer mu nisu dali da obuče ni

cipele, ni to mu nisu dali, da uzme cipele i da se obuje. Oni su došli kod nas i sedeli smo svi zajedno. Svi smo bili duvandžije, ali duvan nismo imali kod sebe. Ćazimu je ostalo paklo cigareta i dao nam je po cigaretu i zapalili smo. Moja cigareta se ugasila, a oni su pušili duvan, čekajući da dovedu i druge ljude.

Na sreću, ti drugi su otišli, a oni su se ponovo vratili i rekli nam, citiram ih: „Ajde, Šiptari, ustanite!“ Ustali smo i krenuli, a oni su nas predvodili. Oni sa strane, a mi između njih, i uveli nas u jednu radionicu. Danas na toj radionici piše „Treuza“, rade nešto sa drvetom. Prvi je bio Idriz, drugi Ćazim, treći sam bio ja, zatim je bio Fazlijev sin Enver, ako ne grešim, jer je prošlo dosta vremena, bio je Fazli, Šefket, Šaip i Hasan. Po tom redosledu smo ušli. Kada smo ušli, odnosno pri ulasku Idriz je bio prvi i Ćazim.

Sa druge strane, bila su još jedna vrata iz radionice koja su izlazila na dvorište, Avdijino dvorište. Kada su ovi naši videli ta druga vrata, potrčali su i hteli da izađu u dvorište. Međutim, sa te strane bili su pozicionirani policajci i pucali su na njih automatskim puškama. Za to vreme, ja sam bio na vratima prema glavnom putu i kada su pucali iz oružja, mene su pogodili u rame i telo i ja sam pao. Ostali su svi popadali preko mene, svi su pali preko mene. Fazliju je bio manje ranjen. Primitili su da je Fazliju ranjen i jedan, ne znam, sreća, da li je imao samo još jedan metak ili je imao više, ne znam, ali samo je jednom pucao na Fazlija i taj metak je pogodio mene. Onda su se malo odmakli, povukli.

Nakon toga, jedan od rukovodilaca je rekao, verovatno nekom drugom, da uđe unutra i vidi da možda neko nije živ. Idriz je bio ranjen, držao je nogu, jer je samo u nogu pogođen. Jedan od njih je ušao i okrenuo ga na leđa, a ja kada sam čuo da mu je rekao da uđe unutra, ja sam tada okrenuo glavu prema zidu, u prašinu, da ne bi primetio da sam živ. Na Idriza su pucali oružjem, ne znam koje oružje je bilo, verovatno je bio neki revolver sa plin municijom, oni najbolje znaju, i još jednom su tim istim oružjem gađali prema vratima i nastavili su naniže.

Pri prolasku, uzeli su još dvojicu braće, ali bilo je kasno. Nakon što su nas egzekutirali, jedan od njih je rekao da je tamo završeno, čuo se rafal iz automatske puške, ali ja nisam znao šta se dešava. Zna se zašto se koristi pucnjava. Oni su nastavili naniže, a ja sam jedva izašao. Bilo je ljudi preko mene, a i ruka mi je bila nesposobna i jedva sam se izvlačio, ali na sreću, ipak sam nekako uspeo da se izvučem. Ustao sam, stao na noge i pogledao sam šta ima. Svi su bili ubijeni.

Izašao sam na vrata, jedva, veoma teško, i gledao sam kuda da idem. Sa svih strana je nesigurno. I, čujem jecaj, kroz jedna sporedna vrata na ovim ogradnim zidovima, kako ih mi imamo, ali čoveka ne vidim. Uđem na mesto gde su nas

streljali, uđem i trebalo mi je prilično vremena, i napokon Šefket je uspeo da izađe ispod Šaipu i Hasana. Ja nisam znao, dok se nije izvukao ispod njih. Izašao je sa druge strane i išao je četvoronoške, nije ustao na noge.

Izašao je na ona druga susedna, sporedna vrata koja su vodila na dvorište. Čekao sam, i u tom trenutku javi se domaćin kuće. Od njega sam tražio pomoć, ali mi je nije pružio, nije hteo da mi pomogne. Rekao mi je da odem, da se udaljim odatle i neka mi je Bog u pomoći. Rekao sam mu da ću da odem, ali nisam mogao da se udaljim, jer od tog mesta gde smo bili egzekutirani vrata su vodila na glavni, asfaltni put Suva Reka-Reštane, policija je bila smeštena u školi i u podrumu, a snajperisti u staroj pošti, tako da je bilo nemoguće da se tuda prođe, jer se sa svih strana na toj raskrsnici video njihov položaj.

PRESEDNIK VEĆA: U kojoj školi?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: To je škola „Skender Ljuarasi“.

PRESEDNIK VEĆA: Srednjotehnička ?

SVEDOK MUHAREM ŠALJA: Da, srednjotehnička. Onda sam bio primoran da prođem kroz dvorište, iz jednog u drugo dvorište, da bih uspeo da pređem preko puta. Kada sam stigao do tog uzanog puta, prelazeći asfalt, ugledao sam preko puta Ruždija, bio je ubijen. Bio je ubijen i njegov brat, ne sećam se imena, ali čini mi se da se zvao Afrim. Nakon toga otišao sam do stare Šaipove kuće, koju je on prodao izvesnom Zimeru, i ta kuća je u tom momentu gorela.

Otišao sam tamo, misleći da pređem i odem do dece, ali to je bilo nemoguće, jer su oni posmatrali, odnosno osmatrali su taj region. Tako sam sedeo pored bunara, oslonio sam leđa na bunar i tu sam se zadržao jedno vreme, otprilike pola sata ili nešto više, ali da kažem da je bilo pola sata. Došla je jedna mala devojčica da uzme neka dečija odela, bila su na žici, i kada sam je ugledao, pozvao sam je. Ona se primakla, približila i rekao sam joj da mi malo vode donese. Ona me je upitala: „Šta je čiko, jesi li ranjen?“ Kada sam rekao da jesam, otišla je kući, kod komšije, jer njena kuća je gorela.

Otišla je kod komšije, uzela čašu vode i donela mi je, a rekla je da ne pijem mnogo vode jer će mi štetiti. Rekao sam joj da to znam i popio sam malo. Nakon toga sam tražio i malo hleba, organizam mi je u tom momentu to tražio. Otišla je negde, u drugu kuću koja nije gorela, i uzela hleb.

Tu su bile neke porodice, uzela je hleba i sira i donela mi je. Uzeo sam, koliko može čavka da pojede, tek toliko sam stavio u usta i rekao sam da ostavi. Posle

toga, ona je to ispričala svojoj majci i onda je došla i njena majka. Toj devojčici sam rekao da mi se ne približava jer će je oni videti. Ona je rekla da se neće približavati i pitala me je kako mi je. Zahvalio sam joj i rekao da vidi i sama kako sam, ali dobro je. One su uzele dečiju odeću koja se sušila na žici i otišle su do kuće Nezira Gašija i rekla je jednom meštanimu sela, Ahmetu Bitićiju da je jedan ranjen kod bunara u njihovom dvorištu.

Dan pedeseti

6. decembar 2007.

Saslušanje svedoka Aljija ĐOGAJA

PREDSEDNIK VEĆA: Nemojte da Vam ja postavljam pitanja, znači, ispričajte nam, da li ste radili, da li ste bili na poslovima grobara, da li ste bili na otkopavanju nekih grobnica.

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pre rata sam bio čistač, pa, posle, za vreme rata su odvojili jednu ekipu da radi sa leševima. Ja sam najviše radio u kapeli, u Prizrenu.

PREDSEDNIK VEĆA: Predmet našeg trenutnog interesovanja je ovaj događaj koji se dogodio u Suvoj Reci, vezano za stradanje porodice Beriša. Da li znate Vi nešto o tome?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Za taj slučaj ja ne znam, jer sam ja radio u Prizrenu i samo za okolinu Prizrena ja znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vam je nešto poznato, vezano za iskopavanje tela iz nekih grobnica?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Kada smo mi bili, terali su nas noću da radimo, tamo prema Ljubiždu, to je jedno mesto gde je bilo strelište, vadili smo iz grobnice sa bagerom leševe.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada je to bilo? Je li se sećate, kog meseca je to bilo?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Početkom aprila, tu negde, ne znam baš da kažem datum.

PRESEDNIK VEĆA: Koje godine?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: '99.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, ko Vam je rekao da treba to da radite, ko je?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Mi smo naređenje dobili od direktora, Jove Vujičića i od šefa, Budimira Spasića. Oni su nas terali, inače direktor Jova, imao je policijski čin majora.

PRESEDNIK VEĆA: Čega je on bio direktor?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Direktor firme bio je. U Gradskoj čistoći.

PRESEDNIK VEĆA: Kako je došao do Vas, kako vam je rečeno?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Te večeri, skoro smo kući stigli, i oko devet sati noću došli su i zvali nas. Prvo su bili kod mene, pa smo posle svi otišli kod ovih ostalih drugova, Ševkija, kod Dževdžeta, i kod Isufa Krasnićija, onda smo svi otišli u firmu. Mi nismo znali gde ćemo ići da radimo. Oni su nas prevezli sa jednim belim kolima, kao „Furgon-folksvagen“. Kada smo krenuli, videli smo da idemo prema Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li videli ko je vozio to vozilo u kojem ste vi bili?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Vozio je Budimir, onaj koji je došao po nas.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, i šta se dalje dešavalo?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: I, kada smo stigli na strelšte, tu je vojska imala strelšte, videli smo da su tu, kamioni i bageri, tu su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Kakvi su to bili kamioni?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: To su bile hladnjače.

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Nije imao nikakav natpis, nego su to bile one velike hladnjače od skoro devet tona.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bilo nekih registarskih tablica?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, nisu imali tablice, pred nas su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je kamiona tačno bilo?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, bila su dva kamiona i dva bagera su bila.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko je policajaca bilo?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Bogami, nisam brojao, nego su oni bili tamo, imali su grupu na tom mestu. Na dva mesta su vadili leševe. Na jednom mestu vadio je naš bager, a na drugom mestu, vadio je njihov bager.

PREDSEDNIK VEĆA: Otprilike, koliko je bilo policajaca?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, bilo ih je oko petoro, šestoro, bilo ih je do deset.

PREDSEDNIK VEĆA: I, šta oni rade?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Oni su vadili leševe iz jedne masovne grobnice, a mi smo vadili iz druge.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa, je li vam neko kaže „to i to ćete raditi“?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, kada smo već tamo došli, jeste, rekli su nam, da treba da izvadimo odatle neke leševe.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste otišli na strelište?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Kada smo otišli na strelište, baš je bio mrak, večer, i odmah iz kola kada sam izašao, onaj Budimir Spasić, nisam ga ni video baš dobro, kaže: „Ajde, što brže da završimo“, i udario me rukom po leđima i ja sam pao, tu je bila neka njiva, ne znam kako da ti kažem...

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko je udaljeno to strelište od Suve Reke otprilike?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Od Suve Reke je puno, ali od Prizrena nije tako daleko.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste tu videli neka policijska vozila?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, bilo je „pincgauera“, bilo ih je, četiri, pet komada.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, kopate. Da li vam neko nešto govori? Vidite leševe, je li tako?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Leševi se normalno vide od svetla sa bagera. Kada se izvuku iz masovne grobnice, vidi se da su to bili, oni, civili su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je rupa tu iskopano, gde ste Vi, gde se Vi nalazite?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jedna rupa.

PRESEDNIK VEĆA: Kolika je ta rupa? Je li možete da nam, otprilike, date dimenzije te rupe?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, bila je oko tri-četiri metara, sigurno.

PRESEDNIK VEĆA: A, dubina?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Do, koliko može da stane ona kašika od bagera.

PRESEDNIK VEĆA: Širine, dva-tri metra?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Dva-tri metra, normalno.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, i? Šta se dalje dešava?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Mi smo napunili onaj kamion i kamion smo ostavili tamo, a mi smo otišli posle u đubrište, dole.

PRESEDNIK VEĆA: Ko vam sada kaže, ko vam izdaje naredbu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jova i Budimir. Jova Vujičić.

PRESEDNIK VEĆA: Rekli ste, „dva kamiona“?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, jedan kamiom sam rekao.

PRESEDNIK VEĆA: Jedan kamion, ali je bio velika hladnjača. Kakvi su to leševi?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Rekao sam već, to su bili civili.

PRESEDNIK VEĆA: Kako to znate da su civili?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, vidi se, po uniformama, kako su bili obučeni. To je sve, kako da kažem, smrdelo, to je već počelo da se raspada.

PRESEDNIK VEĆA: Pošto Vi vidite ta tela, da li je bilo muškaraca, žena, dece, ko je sve bio tu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, kako da ti kažem, bilo je muškaraca i žena je bilo, to mi nismo mogli mnogo da gledamo. Razumete, mi smo gledali da što pre utovarimo u one kamione. To, kako je bager vadio, kako da kažem, bager je lomio čoveka na pola i gotovo.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Očigledno da čovek ne zna baš dobro srpski. Pa, kada ga Vi pitate kako zna da su civili, a on kaže prepoznao sam po uniformama. Pa, da to malo razjasni, civili ne nose uniforme, već odela.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, to je tačno, to možemo i kasnije. Koja odela Vi vidite, kako ste rekli?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Civilno odelo.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, da li je bilo dece?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Bogami ne znam, možda je i bilo dece, ali to kada radi bager i lomi čoveka, to ne znam. Meni, na primer nije palo na ruke da uhvatim neko dete. Možda nekom od mojih kolega, možda su njima, ali to je bila noć. Možda se moglo videti da je bio dan, ali noću, ne.

PRESEDNIK VEĆA: Iz te jedne rupe, otprilike, koliko je leševa ekshumirano?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, nisam brojao, ali da kažem, tu, otprilike je bilo 80-90 ljudi, to je bio veliki kamion.

PRESEDNIK VEĆA: A, kako su ti leševi bili u rupi, jesu li bili nabacani, jedan preko drugog?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Sve u jednu rupu su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste primetili da li je neki leš bio zapaljen?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: To nisam video da li su spaljeni ljudi, ali video sam da su svi bili raspadnuti, jedva smo radili. To je smrdelo, razumeš, nismo mogli toliko ni da se približimo, to je sve smrdelo, teško je to bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste možda primetili da li je neko fotografisao iskopavanje tih leševa?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete 80-90 da ste stavili u hladnjaču?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Mi smo punili i napunili hladnjaču, zatvorili je i ostavili smo tu hladnjaču. Posle su nas terali i na đubrištu da uzimamo.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, da li hladnjača odlazi?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, tu je ostala. Oni su hteli da je odvezu, ali kako je

bilo kišovito, ona se zaglavila i nisu mogli da je izvezu, a mi smo već tada otišli na đubrište da radimo.

PRESEDNIK VEĆA: Ko vam kaže da idete na đubrište?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Direktor Jova i Budimir Spasić.

PRESEDNIK VEĆA: Kako odlazite? Koliko je đubrište udaljeno od strelišta?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, nije toliko daleko. Čekali smo mi u kolima, dok nije prvo otišao bager i kamion dole. Kada je otišao bager, oni su se odvojili za Miloševo, a mi smo otišli sa kolima. Tamo, na đubrištu, već je bio bager i počeo sa iskopavanjem leševa.

PRESEDNIK VEĆA: Je li to opet jedan kamion odlazi?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, drugi je to bio. Onaj što smo napunili ostao je na strelištu.

PRESEDNIK VEĆA: Je li to isto bila hladnjača?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste. Hladnjača je bila.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je policija?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Policija je koja je bila pokraj nas, ona što nas je čuvala, otišla je sa bagerom i kamionom da očiste mesto. Kada smo mi došli, oni su već bili na mestu gde su bili leševi. Sve je bilo gotovo i spremno, samo mi ponovo da vadimo leševe iz đubrišta. Kada smo i taj kamion napunili do pola, jer tu nije bilo toliko leševa, odvezli su nas, bilo je oko četiri sata, ujutro, do firme.

PRESEDNIK VEĆA: Na đubrištu koliko je bilo rupa?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jedna je bila rupa. Bager je bio tu, odakle je trebalo da se izvade leševi i kamion je bio tu, blizu. Bager je vadio, a mi smo istovarivali sa bagera.

PRESEDNIK VEĆA: Kolika je ta rupa? Da li je približno iste veličine kao ona na strelištu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste, jeste. Skoro tako je bila. Inače, tu je bilo manje leševa.

PRESEDNIK VEĆA: Kako ste Vi to procenili da je tu bilo nešto manje leševa?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, bilo je manje leševa, pošto nije bio veliki kamion i brzo smo završili, tu je bilo 30-40 leševa.

PREDSEDNIK VEĆA: A, recite mi, jesu li postojali neki brojevi, da li su bile neke oznake?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, nisu imali brojeve, ovi leševi na đubrištu, isto su smrdeli kao i oni na strelištu.

PREDSEDNIK VEĆA: I kada ste završili?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Onda su nas terali da odemo u firmu i to kaže ovaj Budimir Spasić. Kažu nam da smo danas slobodni, da idemo kući. Sve smo bili u onim odelima, to je bio pravi lom, od tih tela, leševa. Kažu nam da treba da skinemo ta odela i da ih zapalimo.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi videli, pre nego ste krenuli do firme, da li je taj kamion koji ste utovarivali sa manje leševa, da je bilo 30-40, da li je on otišao?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, ostao je sa bagerom, nismo videli da su otišli, ni onaj na strelištu, ni ovaj na đubrištu.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste obratili pažnju, da li ste videli, da li je bilo žena, dece, muškaraca? Koga je više bilo, možete li to da objasnite?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, bili su obučeni, tu je bilo i žena i muškaraca, možda je bilo i dece, sigurno.

PREDSEDNIK VEĆA: A, kako su oni bili obučeni?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: U civilna odela.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste bili saslušani kod tužioca, Vi ste rekli da Vas je Budimir prvo dovezao do vašeg Komunalnog preduzeća u Prizerenu, je li tako? Niste direktno otišli na strelište?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste. Prvo smo otišli u preduzeće da uzmemo stvari.

PREDSEDNIK VEĆA: Govorili ste da je bilo tri kamiona, a dva bagera?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, bila su tri kamiona. Znači, bio je jedan kamion u koji smo mi tovarili na strelištu, drugi, u koji je policija utovarala, a treći kamion, u koji smo mi utovarivali na đubrištu.

PRESEDNIK VEĆA: Sada ste govorili „dva kamiona“, zato Vas pitam.

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, dva smo mi utovarivali, jedan smo mi, Civilna zaštita, Civilna zaštita smo bili mi i mi smo tovarili dva kamiona, jedan na đubrištu, a jedan na strelištu.

PRESEDNIK VEĆA: Govorili ste i o tome da, pre nego što su bageri počeli da kopaju, da je Budimir označio mesto, gde da kopaju.

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, da, sigurno je Budimir. To mesto je bilo, kako se kaže, označeno sa onim trakama.

PRESEDNIK VEĆA: To nam opišite, jer mi ne znamo.

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Kada smo došli, to mesto je bilo označeno sa onim trakama. Budimir je već rekao onom bageristi, ne znam ko je bio, bio je to jedan Srbin koji je vozio taj bager i oni su srpski govorili. On mu je rekao i pokazao da na tom mestu treba da kopa.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, Vi to vidite? Čim ste došli, Vi ste videli tu traku, to je sve već bilo pripremljeno?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste, jeste, normalno.

PRESEDNIK VEĆA: A, koga ste tu zatekli, osim policije?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Samo su bili bageri, bili su vozači i bili su ovi, što su nam... Direktor nam je rekao da se ne plašimo i kaže da imamo policiju koja će nas čuvati i tu su bila ona dva, tri „pincgauer“, što sam već rekao.

PRESEDNIK VEĆA: Šta radi Jovo Vujičić?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jovo Vujičić samo sedi, on se uhvatio za bager i sedi tu sa šoferom.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je on Vama nešto govorio?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, ništa nam nije rekao. Samo nam je rekao, kada smo počeli da radimo, kaže on: „Molim vas, što brže da se izvade ovi leševi, da se što brže završi posao, kako bi što brže otišli kući.“

PRESEDNIK VEĆA: Govorili ste kod tužioca da su na strelištu bile dve rupe i dve grobnice, sada ste rekli jedna?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, jednu smo mi radili, a u drugu, policija je radila.

PREDSEDNIK VEĆA: A, da li vidite to što je policija radila, šta policija radi?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, vadila je leševe, i oni su vadili.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste bili saslušani kod tužioca, Vi uopšte niste spominjali direktora Jovu Vujičića?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, Jova je bio naš direktor. Možda sam zaboravio da spomenem, ali bez naređenja direktora mi nigde nismo mogli ni da odemo.

PREDSEDNIK VEĆA: I, šta se sutradan događa? Gde ste Vi?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Rekli su nam da sutradan se odmaramo.

PREDSEDNIK VEĆA: I, kada ste došli ponovo u preduzeće?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Drugi dan, posle, drugi dan.

PREDSEDNIK VEĆA: Hladnjače i dalje ostaju, je li tako?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Hladnjače su ostale tu, posle, ne znam gde su otišle.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste posle toga ponovo negde bili?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Posle toga smo bili ovamo, prema Orahovcu i u jedno selo, Pusto selo, i tu smo vadili leševe, a onda smo bili u kapeli u Prizrenu.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li to ovo što ste govorili kod tužioca, to Pusto selo?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste to krenuli?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Posle nekoliko dana.

PREDSEDNIK VEĆA: Ko vam opet govori da treba da idete?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Direktor i Budimir. Kazali su nam da treba da idemo za Orahovac i jedan dan smo počeli da radimo.

I mi smo išli kolima i sa bagerom. Kada smo krenuli za Pusto selo, tu, u selu Raovac su nam se pridružili iz policije Raovac. Onda smo krenuli, ali na uzbrdici se pokvario bager i mi smo se vratili. Posle nekoliko dana, otišli smo bez bagera i ručno smo vadili te leševe.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, i koliko vas kreće?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Bilo nas je četvorica u ekipi i plus ekipa iz Orahovca.

PRESEDNIK VEĆA: I, koliko vas je otprilike tu ukupno?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Sigurno jedno 20 ljudi je bilo.

PRESEDNIK VEĆA: I, gde ste krenuli?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Za Pusto selo.

PRESEDNIK VEĆA: I, šta se dešava? Šta vam je rekao Jova, Budimir, šta ćete da radite u Pustom selu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Kada smo otišli u Pusto selo, kaže da treba da izvadimo neke leševe iz jedne blizu, pokraj puta, livade. I odatle smi vadili leševe i punili kamione.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je tu, blizu, bio neki objekat?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste, jeste. Da li je bila, ne znam da ti kažem, da li je bila džamija, da li je bila škola, ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: I kada ste došli na tu livadu, šta vidite?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ništa, samo grobovi su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Otkud znate da su grobovi, je li bilo obeleženo, kako znate da su grobovi bili?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Normalno, muslimanski grobovi su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, kako, šta vidite?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jedno po jedno su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Je li bilo nešto na tim grobovima, kako znate da su to grobovi?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Oni su nam rekli, grobovi. Počeli smo da vadimo one sve leševe.

PRESEDNIK VEĆA: Da li to vidite, kao da su sveže humke, ili vidite neke natpise, je li vidite da je obeležen grob?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Bili su normalno, kao muslimanski grobovi, imali su i brojeve na onim daskama.

PRESEDNIK VEĆA: I, koliko je bilo dasaka?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Bilo je sigurno oko devedeset i nešto grobova.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je Jovo tu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: I Jovo je bio tu.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, je li on nešto kaže ili samo stoji i gleda?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jova je tu sedeo sa jednom policijskom ekipom.

PRESEDNIK VEĆA: Kako su Vam izgledali ti grobovi, da li su humke bile sveže?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, to su bili grobovi, a ja ih nisam zakopao pa da znam, ali uglavnom, mi smo ih vadili iz tog mesta.

PRESEDNIK VEĆA: Ja Vas to pitam, zato što ste kod tužioca rekli da Vam je, po Vašem nekom iskustvu i viđenju, izgledalo da su te humke od pre dve nedelje, možda i više?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, možda i više.

PRESEDNIK VEĆA: Kako Vi to zaključujete?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Počeli su da se brišu oni brojevi i zbog toga sam mislio.

PRESEDNIK VEĆA: I, šta se dešava?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: I, izvadili smo te leševe i utovarili ih u kamion i odvezli u kapelu u Prizren.

PRESEDNIK VEĆA: Tu nije bio bager, tu je bio kamion?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Nije bio, ručno smo ih vadili, utovarivali u kamion i odneli u Prizren.

PRESEDNIK VEĆA: I, kako to izgleda, kada ste došli do tih grobova, da li neko obezbeđuje tu livadu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Bilo je puno policajaca, ja ih nisam brojao. Sa nama su bila dva, tri „pingauera“, tamo i u Pusto selo su bili, a iz Raovca su bili policajci.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko ste Vi otkopali tela?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Rekao sam, skoro devedeset i više je bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Kako su bili sahranjeni?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Bili su obučeni, mislim na odela. Sa ćebadima su bili, neko sa ćebetom, neko, bez i mi smo ih stavljali u one kese.

PRESEDNIK VEĆA: I, šta ste radili sa tim leševima kada ste došli u Prizren?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Mi smo ih sutradan istovarili u jedno dve, tri garaže su bile tu.

PRESEDNIK VEĆA: Je li to u krugu bolnice?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: U krugu bolnice.

PRESEDNIK VEĆA: Ko vam to kaže sada, da istovarite u garaže?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Budimir.

PRESEDNIK VEĆA: Je li i Jova bio sa vama kada ste se vratili?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, Jova nije bio sa nama, nego su bila jedna policijska kola, koja su trebala da budu sa nama tu.

PRESEDNIK VEĆA: Šta se posle događa?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Posle nekoliko dana su nam rekli da odnesemo one leševe u Prištinu, da se vrši obdukcija.

PRESEDNIK VEĆA: Gde se Vi nalazite, kada Vam i ko Vam govori da treba te leševe da vozite u Prištinu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Budimir sve naređuje.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li Vi u preduzeću?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jesam, normalno. Kaže nam da utovarimo u jedan mali kamion, po 20-30 komada, koliko stane i da odnesemo u Prištinu.

PRESEDNIK VEĆA: E, sada, ko je vozio taj kamion?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Vozio je Isuf Krasnići. On je imao vozačku dozvolu.

PRESEDNIK VEĆA: I, šta se dešava?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Odneli smo one leševe u Prištinu, izvršili su obdukciju i ponovo smo ih vratili u garažu, u Prizren.

PREDSEDNIK VEĆA: E, sad, kada ste došli u Prištinu, gde ste odvezli te leševe?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: U kapelu u Prištini.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li neko fotografiše tu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, fotografiše se.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, skidaju se otisci?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste.

PREDSEDNIK VEĆA: Konstatuje se zapisnički?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste.

PREDSEDNIK VEĆA: Fotografiše se, stavljaju se u vreću i tako ih vi tovarite u kamion?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: U kamion, jeste. Jeste, stavljaju se brojevi na kesu.

PREDSEDNIK VEĆA: Stavljaju brojeve na kesu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Mi smo ih uzeli i stavili u kamion.

PREDSEDNIK VEĆA: I, obavila se obdukcija. Koliko je to bilo, otprilike, koliko ste vi tu čekali?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, možda je bilo dva, tri sata ili četiri sata kada su završili.

PREDSEDNIK VEĆA: I?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: I, ponovo smo one leševe vratili.

PREDSEDNIK VEĆA: Istog dana?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Istog dana, sve leševe. Za dva-tri dana smo završili tu obdukciju.

PREDSEDNIK VEĆA: Rekli ste da ste sutradan ponovo vozili leševe?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko ste, otprilike, preneli?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, možda kamion može da primi 20, 30, 40, ali poslednji dan smo stavili sve, nismo ostavili ništa.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko puta ste išli u Prištinu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Tri-četiri puta.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li se sećate tog trećeg puta, kada ste poslednji put bili, kada je to bilo, je li to, isto, april bio?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: April je bio.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, dolazite do prizrenske kapele, kakva je dalja sudbina tih tela?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Kada smo sve završili, nekoliko tela, ne znam baš tačno broj, ali, možda 40, 42, 43, 44 tela odneli smo u Orahovac.

PREDSEDNIK VEĆA: Morate nam objasniti ko vam sada govori da nosite ovoliko i koliko tela u toj jednoj grupi. Ko vam to govori?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Budimir. Jer mi bez naređenja direktora i Budimira ništa nismo mogli da radimo. I, kada se završila obdukcija, sve one leševe iz Pustog sela drugi dan smo utovarili u dva kamiona, ne velika kamiona, a mi sa furgonom smo otišli do Zrze.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde su ta dva kamiona bila, ispred kapele u Prizrenu?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Kapela, da. Mi smo utovarili u dva kamiona, u drugi kamion smo utovarili manje, a prvi kamion je otišao za Orahovac.

PREDSEDNIK VEĆA: U Orahovcu, kome predajete?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Sa kombijem je otišao Budimir i onaj šofer, kome su oni predali one leševe, ja ne znam, jer nisam išao u Orahovac.

PREDSEDNIK VEĆA: A, gde ste vi?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Mi smo čekali u Zrze, sa ovim drugim kamionom, da stavimo druge leševe, na jednu livadu su bili grobovi.

PREDSEDNIK VEĆA: E, sad, je li znate otprilike, koliko ima leševa koje vi vozite u Zrze?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Bilo ih je 12, 13, bogami ne znam da ti kažem.

PREDSEDNIK VEĆA: A, kako to znate, je li u jednom kamionu toliko bilo leševa?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Bilo je, išao sam i brojao sam, koliko je bilo, ali sam zaboravio sada,

PREDSEDNIK VEĆA: A, je li možete da objasnite, gospodine Đogaj, kako su se ti leševi odvajali, pa ovi idu za Orahovac, pa ovi idu za Zrze?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: A, za to ja ne znam, samo na primer, oni koji su bili u garaži, i važno je bilo da se izvade iz garaže, tako da mi nismo gledali koji broj uzimaš.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta sada rade sa tim telima?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Stavili smo ih na groblje, gde su bili i koje su grobove otvorili oni radnici iz Raovaca.

PREDSEDNIK VEĆA: Znači, Vi to sve zatičete pripremljeno?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste.

PREDSEDNIK VEĆA: E, ko vam sada kaže da istovarite, „krećemo“?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Buda je bio tu. Budu smo čekali da se iz Orahovca vrati.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste još negde vozili?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jesmo. Za dva, tri dana ili četiri dana, pet dana, završili smo sve one leševe, odneli ih u ova mesta da se zakopaju, odneli smo ih i u Dušanovo, i tamo imaju groblje, u Dušanovo. Dušanovo je selo udaljeno je nekoliko kilometara od Prizrena.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste otišli u odnosu na Zrze?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Drugi dan smo odneli ove u Dušanovo, u odnosu na Orahovac.

PREDSEDNIK VEĆA: Sada nam recite, koliko uzimate iz kapele u Prizrenu, koliko tu utovarate leševa u kamion?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, bilo je tu 12 ili 13, ne znam bogami. 13, i u Dušanovo smo doneli ove.

PREDSEDNIK VEĆA: To sve vi radite, na isti način se odvija, ista ekipa, sve?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste, bila je jedna ekipa koja je otišla ranije da otvori grobove.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada su oni, je li se to isto odvija u jutarnjim satima i sutradan?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste, jeste.

PRESEDNIK VEĆA: I Budimir je li je tu? I, šta on kaže?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Kaže da su oni otišli ranije da otvaraju grobove, a mi da idemo malo kasnije.

PRESEDNIK VEĆA: Koje je to bilo vreme kada su oni otišli da otvaraju grobove?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ujutro, normalno. Oni su otišli, a mi smo imali naređenje da se u sedam sati javimo na posao, a oni su otišli nekim kolima da otvaraju te grobove.

PRESEDNIK VEĆA: I, odlazite u Dušanovo?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Jeste. Ostavljamo leševe tu i oni završavaju svoj posao, pa posle mi. Mi smo imali naređenje samo da istovarimo, da odnesemo i tu istovarimo.

PRESEDNIK VEĆA: Je li je tamo bila policija?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, bila je ona naša pratnja.

PRESEDNIK VEĆA: I, to se završilo?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Samo još nešto. Samo u garaži ostalo je još tri leša.

PRESEDNIK VEĆA: Koji su to leševi?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Pa, to su bili izgoreni. Nisu se mogli prepoznati da li je muško ili žensko. Zbog toga smo ta tri leša zakopali na katoličko groblje u Prizrenu. Pokraj njega, da se ne bi mešala sa onima na katoličkom groblju.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste bilo koji leš predali porodici?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, ne, ove leševe, sve iz sela Pusto selo, nikog nije bilo od porodice da uzme, osim nas koji smo ih odneli i zakopali.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se sećate, da li ste neki leš prevezli do Suve Reke?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ja nisam bio, možda jedan dan kada sam bio bolestan, možda su tog dana nosili u Suvu Reku, ali ja ne znam.

NATAŠA KANDIĆ: Kada ste otkopavali ta tela sa strelišta i sa deponije, je li bilo nekih odvojenih stvari, da li je nešto ostalo u tim grobnicama? Kada ste

natovarili tela na bager i kada ste sve to uradili, da li je nešto bilo ostalo, da li ste mogli da vidite, da li neke stvari, delovi odeće, lične karte, dokumenta?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Kao što sam rekao, radili smo noću, od 9,30 do 10. Možda bager kada je vadio tela, moguće da je nekom iz delova tela, iz džepa, možda je nešto i ispalo, moguće, moguće da je bager oštetiо tela ili delove garderobe, tako da je moguće da je nešto ispalo, ali ja lično to nisam video. Pošto ja to lično nisam video da li je nešto ostalo, da li nešto ostalo od garderobe, delova odeće, ja to ne znam, moguće da je ostalo. Po završetku rata, iz Haškog tribunala, mi smo bili ponovo tamo, pokazali smo gde smo radili, pokazali smo i mesto i oni dok su tamo tražili, dok su istraživali, pitao sam prevodioca da li su pronašli nešto, da li su pronašli, recimo telo. Oni su rekli da nisu, ljude nisu, odnosno tela nisu pronašli, ali su pronašli delove garderobe, recimo cipele i nekoliko drugih stvari. Pošto ja to nisam video, pošto ja te delove garderobe nisam video ili lične karte, ovo šta pita gospođa Kandić, ja to lično nisam video, samo što su mi rekli tada da su nešto pronašli.

NATAŠA KANDIĆ: Da li su Vas neke porodice iz Suve Reke kontaktirale u to vreme, posle juna?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Ne, ne, nisam kontaktirao, nikada nisam sa njima kontaktirao. Ali su me iz Haškog tribunala pitali, Rem Kristofer, mislim da se tako zove ili Luis, možda je bio Luis, došao je i pitao me, uzeo je izjavu od mene, nisam bio na poslu, jer nije bilo za vreme radnog vremena. Ovaj Luis me je pitao: „Da li znaš bilo šta, da li znaš, recimo, da nisu tu slučajno članovi, da li su to tela članova porodice Beriša?“ Ja sam mu rekao da ja ne znam, ja zaista ne mogu da znam ko su ti ljudi. Bilo mi je interesantno da me ovaj Luis, mislim da se tako zove, da me pita da nisu slučajno to članovi porodice Beriša. Ja zaista ne znam, mogao je da bude bilo ko, ja nisam nikoga prepoznao, tako da ne znam, možda, moguće, ostavljam kao mogućnost da je bio neko iz Suve Reke, ali ja ne znam da li je bio ili ne.

NATAŠA KANDIĆ: A, je li ste Vi naknadno od nekog saznali, od istražitelja ili nekog drugog, da jesu tela ljudi iz Suve Reke?

SVEDOK ALJI ĐOGAJ: Čuo sam, čuo sam kada sam bio u Haškom tribunalu, da su bili, da je tu bilo ljudi koji su, znači, koji su tu sahranjeni, čuo sam da su bili iz opštine Suva Reka, ali ja ne znam tačnije iz kojeg mesta.

Dan pedeset prvi

7. decembar 2007.

Pušten jedan optuženi za Suvu Reku

Sudsko veće na suđenju za ratni zločin u Suvoj Reci na Kosovu ukinulo je pritvor jednom od osmorice optuženih, Ramizu Papiću. Predsedavajuća Veća, sudija Vinka Beraha-Nikićević, obrazlažući odluku rekla je da više ne postoje razlozi za njegov ostanak u pritvoru i da je on od danas na slobodi. Prema njenim rečima, Papiću je zabranjeno da bez odobrenja suda napušta mesto boravišta i naloženo da se svakih sedam dana javlja policiji u Sjenici.

Saslušanje načelnika DB u Prizrenu

U nastavku današnjeg glavnog pretresa dokaznog postupka svedočio je nekadašnji načelnik Centra državne bezbednosti (DB) u Prizrenu, **Milivoje SAVIĆ**. Svedok je godinu i po dana, počev od 1991. godine, bio načelnik Državne bezbednosti u Đakovici. Posle toga je raspoređen za načelnika Resora Državne bezbednosti, Centar u Prizrenu. Zamenik mu je bio Isa Kastrati. Svedok je imao tri pomoćnika - Mikicu Jovanovića, Sretena Camovića i Branka Đukića. Neposredno je odgovarao Jovici Stanišiću, tadašnjem načelniku Državne bezbednosti Srbije. Osnovna delatnost Centra je bilo prikupljanje podataka o terorističkoj organizaciji OVK. Podatke je Centar slao koordinatorima Resora Državne bezbednosti u Prištini, koji su bili u sastavu Štaba MUP-a Srbije za Kosovo, kao i Resoru RDB MUP-a Srbije.

U Suvoj Reci, kao i Đakovici i Orahovcu, postojali su detašmani, koji su imali mesnu nadležnost, a koja obuhvata teritoriju opštine. U detašmanu Suva Reka radili su OPT. Milorad Nišavić i Milan Jablanović. OPT. Nišavić, kao i svi drugi zaposleni u DB, nikada nije nosio uniformu. Svedok ga nikada nije video u vojnoj uniformi.

O stradanju porodice Beriša je saznao iz medija. 26.03.1999. otputovao je iz Prizrena i tog dana je bio u Vranju, gde se video sa generalom Nikolićem. Istog toga dana je otišao u Novi Sad, na četrdesetodnevni pomen pokojnoj supruzi. Svedoku je poznato da je opt. Nišavić bio vlasnik hotela *Boss* i da je hotel izdavao misiji OEBS-a. O lokatorima ili bilo kakvim drugim predmetima, nađenim u kući gde je bilo sedište misije OEBS-a, svedok ne zna ništa.

Pre početka NATO bombardovanja sedište Centra RDB-a je bilo u zgradi SUP-a u Prizrenu. Nakon početka bombardovanja Centar je izmešten. Svi podaci koje je prikupljao Nišavić dostavljao je u pismenoj formi, i to, prvom operativcu Centra, svedokovom pomoćniku Mikici Jovanoviću. Opt. Nišavić nije imao kompjuter, pa je svoje izveštaje diktirao sekretarici u Centru u Prizrenu. Svedoku nikada nije podneo usmeni izveštaj.

Svedok se ne seća da ga je opt. Nišavić obavestio u martu 1999. godine o ubistvima porodica Beriša, kako je opt. izjavio pred istražnim sudijom i na glavnom pretresu. Svedok se, takođe ne seća da ga je opt. Nišavić obavestio o paljevinama u Suvoj Reci.

Svedok je ostao pri tvrdnji da optuženi Nišavić, kao ni drugi zaposleni u Centru, nije nosio uniformu.

Punomoćnici su reagovali na svedokovu tvrdnju da je 1999. godine načelnik Resora RDB MUP-a Srbije bio Jovica Stanišić, pa se svedok ispravio i rekao da je, u stvari, načelnik bio Rade Marković. Svedok je na pitanje punomoćnika rekao da je nakon proglašenja ratnog stanja policija bila pod komandom vojske.

Dan peteset drugi

14. januar 2008.

Svedoče po drugi put, ostaju pri prvobitnim iskazima

Dokazni postupak na glavnom pretresu danas je nastavljen ponovnim svedočenjem svedoka **Vere Petković i Milovana i Miomira Nišavića**. Kako je zbog promene u sastavu Veća suđenje počelo iz početka, a pošto su pomenuti svedoci u bliskim rodbinskim odnosima sa nekim od optuženih, prilikom ponovnog suđenja moraju biti upozoreni da ne moraju da svedoče.

Svedokinja **Vera Petković** je odlučila da svedoči. Ostaje pri svom ranijem iskazu, s tim što dodaje da je u junu 1999. godine, kada je napuštala Suvu Reku, videla vojne kamione i tenkove sa razbijenim i krvavim staklima. Pita sud šta je bilo sa tim vojnicima.

I Svedok **Milovan Nišavić** ostaje pri iskazu koji je dao ranije, na glavnom pretresu.

Kao i prethodni svedoci, i svedok **Miomir Nišavić** ostaje pri iskazu koji je ranije dao, s tim što je na pitanje Nataše Kandić gde je bio 26.03.1999, odgovorio da je bio u srednjoškolskom centru, gde je bio raspoređen nakon mobilizacije.

Salušanje svedoka Milana Jablanovića

Svedok je radio u Službi državne bezbednosti u Suvoj Reci kao referent. Radio je sa optuženim Nišavićem. Posao mu je bio da se javlja na telefon. Nije imao status operativnog radnika. Služba DB je bila smeštena u zgradi OUP-a Suva Reka. Kada je počelo bombardovanje, služba DB je izmeštena u jednu privatnu kuću u gradu.

Svedok nije imao radio-stanicu, a misli da je optuženi imao. Ne seća se gde je bio 24.03.1999.godine. Misli da optuženi Nišavić nije nosio uniformu. Sa optuženim je svakodnevno išao u Prizren, u Službu državne bezbednosti. Čekao ga je u kolima. Svedok je imao pištolj i dužio je automatsku pušku. Optuženi je, takođe imao pištolj, ali se svedok ne seća da li je optuženi Nišavić imao *hekler*. Nije video da je bilo paljevina u Suvoj Reci. Ništa ne zna o iseljavanju Albanaca. Nije video kolone Albanaca. Ne zna da su sa policijom imali neke zajedničke akcije, kao što je pretres kuća. Svedok je čuo za *Čegrove*, zna da su policajci iz Niša, ali ne zna ko je bio njihov komandant.

O događaju je prvi put čuo nakon što je izbegao sa Kosova, 2002. ili 2003. godine. Svedok ne zna nikoga iz porodica Beriša.

Predsednica Veća predočila je svedoku službenu belešku koju su sačinili policajci Jablan Šapić i Nebojša Lalić, u kojoj piše da su svedok i optuženi Nišavić zajedno išli u pretres. Svedok kaže da to nije tačno.

Svedok poznaje svedoka „A“. Predsednica Veća mu je predočila da taj svedok tvrdi da je bio neki Jablanović, policajac u penziji, pri utovaru leševa. Svedok potvrđuje da je njegov otac policajac u penziji, ali on ne zna ništa o tim leševima. Ne zna ko je Jašar Beriša. Bilo je pucnjave, ali nije čuo da je bilo nekih ubistava u Suvoj Reci.

Čuo je da je ubijen Srbin Bogdan Lazić pre rata, ali nije mu poznato da je neko od Albanaca stradao tih dana.

Saslušanje svedoka Save JOVANOVIĆA

Svedok Jovanović je u vreme događaja radio u SUP-u Prizren. Porodica mu je živelu u Suvoj Reci, a svedok je stanovao u Prizrenu. 1998. godine policija je bila smeštena u kasarni u Prizrenu. Svedok je spavao u kasarni. Pet-šest dana pre početka bombardovanja kasarna je izmeštena zbog toga što se sumnjalo da će NATO gađati taj objekat. Ostala su dvojica dežurnih, jedan od njih je bio Repić, svedokov prijatelj, i obojica su poginuli prilikom bombardovanja kasarne 25.03.1999.

Posle bombardovanja kasarne, svedok je sa mlađim sinom spavao u jednoj privatnoj kući u Prizrenu, ali je često išao u Suvu Reku i u selo Mušutište, gde je boravila njegova supruga sa drugim sinom i ćerkom.

Na ulazu u grad iz pravca Prizrena bio je postavljen policijski punkt, na kojem su dežurala po dva ili tri policajca iz OUP-a Suva Reka. Zaustavljali su svakoga ko je prolazio. Svedoku je poznato da su policiji u Suvoj Reci pomagali Čegrovi (PJP) iz Niša. Zna da je komandant bio opt. Mitrović. Video ga je dva puta u SUP-u Prizren.

Svedok zna da je misija OEBS-a bila smeštena u kući familije Beriša, a pre toga u hotelu *Boss*, u vlasništvu braće Nišavić. Viđao je vozila OEBS-a ispred hotela *Boss*. Imali su oznake OEBS-a. Čuo je da su ljudi iz te kuće gde je bila smeštena misija OEBS-a ubijeni. Poznavao je Bujara, Naima, Sedata i još jednog brata čijeg se imena ne seća. Policija je imala saznanje da je iz porodica Beriša bilo pripadnika OVK. Bujar je bio ekstremista. Počevši od 1996. ili 1997. godine prestali su svi kontakti sa Berišama. Svedokovi roditelji su stanovali pored kuće Beriša u kojoj je bilo sedište misije OEBS-a. Poznavao je Jašara Berišu. Bio je u dobrim odnosima sa njim. Čuo je od dece ili kolega da je ubijen. Misli da je ubijen na samoj pumpi, ali ne zna ko ga je ubio.

Svedok pamti da je opt. Nišavić uvek nosio kožne jakne. Nikada ga nije video u uniformi. Zna da je imao pištolj *magnum*. Bio je u sukobu sa njim oko mesta za parkiranje automobila ispred zgrade u kojoj su stanovali.

Čuo je da je bilo spaljenih kuća, ali nije video. Za ubistvo porodica Beriša saznao je dan, dva, tri dana nakon događaja, kada je došao u Suvu Reku da obiđe roditelje.

Svedokova majka je stanovala u zgradi gde i bivši policajac Marjan Krasnići. Majka je bila veoma bliska sa porodicom Krasnići.

Saslušanje svedoka Jovana VUJIČIĆA

Svedok **Jovan Vujičić** bio je direktor Javnog komunalnog preduzeća *Higijena, zelenilo, groblja i pijace*, gde je bilo zaposleno 246 radnika.

Vujičić je rekao da je do promene u delatnosti firme došlo početkom bombardovanja, kada su dobili naredbu Okružnog suda Prizren za sakupljanje leševa. Tom sakupljanju leševa prisustvovali su istražni sudija, predstavnik policije i misije OEBS-a. Bilo je leševa u Orahovcu, Maloj Kruši, Velikoj Kruši, Landovici, Širokom i još na dosta mesta. Najviše je bilo žrtava bombardovanja, ali su sahranjivane i žrtve iz sukoba policije i OVK. Leševi su sahranjivani u selima Zrze, Orahovac, Mala Kruša i Široko. Najviše leševa su našli u Pustom selu. Tela su vadili ručno. Bila su sahranjena u plastičnim vrećama. Drugih masovnih grobnica nije bilo. Nijednu grobnicu nisu otvarali rovokopačem i bagerom. Svedok nije čuo za grobnice na *Strelištu* i *Deponiji* kod sela Ljubižde.

U voznom parku preduzeća imali su puno kamiona za smeće. Koristili su jedan kombi, troje pogrebnih kola, Fapove kipere, dva bagera i jedan rovokopač.

Predsednica Veća predočila je svedoku iskaz Aljija Đogaja sa glavnog pretresa da su direktor (svedok Vujičić) i svedokov šef (Budimir Spasić) naredili njemu i drugim radnicima *Higijene* da idu na *Strelište* i da utovaraju leševe koji su prethodno, bagerom i rovokopačem iskopani iz dve masovne grobnice. Svedok i drugi radnici *Higijene* morali su leševe da utovaraju u kamione - hladnjače. Sve vreme su bili prisutni direktor Vujičić i Budimir Spasić. Zatim su svedok Đogaj i drugi radnici prebačeni na lokaciju *Đubrište*, u neposrednoj blizini *Strelišta*, gde je bagerom iskopana još jedna grobnica, a oni su leševe utovarili u treći kamion. Svedok Vujičić je negirao da je bilo kada dao naredbu za utovaranje leševa u hladnjače, da on ne zna gde su *Strelište* i *Đubrište* i da njegovo preduzeće nema kamione-hladnjače.

Predsednica Veća je svedoku takođe predočila iskaz Alija Đogaja da je Vujičićev sin Mirko, koji je bio šef kriminalističke tehnike u SUP-u Prizren, dolazio svakodnevno u preduzeće i prenosio informacije gde se nalaze masovne grobnice, na osnovu čega je direktor upućivao radnike na teren. Svedok je rekao da njegov sin nije dolazio službeno u *Higijenu*, jer je imao pretpostavljene preko kojih su išle informacije kada je trebalo da se ide negde.

Dan pedeset treći

15. januar 2008.

„Zločin nije evidentiran u policiji“, kaže PETROVIĆ

Bivši načelnik Odeljenja kriminalističke policije u Prizrenu **Milan PETROVIĆ** kaže da ubistvo 48 Albanaca u tom gradu nije bilo evidentirano u policiji. Milan Petrović je kazao da je za ubistvo muškaraca, žena i dece iz porodice Beriša marta 1999. godine saznao po podizanju optužnice protiv Slobodana Miloševića. On je ispričao da je 2001. godine, po naredjenju Sretena Lukića, koji je optužen pred Haškim tribunalom, počeo da radi na formiraju Dosijea KiM, odnosno klasifikovanju dokumentacije o događajima na Kosovu, ali da događaj u Suvoj Reci nije bio registrovan. Petrović je potvrdio da su ekipe kriminalističke policije iz Prizrena radile uviđaje u Suvoj Reci i da je na području koje pokriva SUP Prizren bilo registrovano 360 događaja sa smrtnim posledicama, ali da nije bilo prijava koje su se odnosile na civilne žrtve. Na pitanje zamenika tužioca za ratne zločine kako objašnjava da je u jednom danu ubijeno 48 civila, utovareno u kamion, prevezeno u Prizren gde su zatrpani na vojnom strelištu, svjedok je kazao da nema objašnjenje i da je to „besmislena manipulacija leševima.“ Petrović je rekao da, prema njegovom zaključku, to nije bila organizovana akcija, već da je to uradila „neka neformalna grupa ili jedinica koja se otrgla od lanca komande.“ On je ispričao da je tokom NATO bombardovanja OUP Suva Reka kontrolisala samo deo oko zgrade policije, a sve ostalo „Oslobodilačka vojska Kosova“, tako da, kako je ocenio, nije postojala realna mogućnost da se sazna šta se dešavalo na širem području grada. policijske stanice u Suvoj Reci, Radojka Repanovića, da je obavestio Dežurnu službu SUP-a Prizren da na Reštanskom putu u Suvoj Reci ima leševa, objašnjavajući to protokom vremena.

Predsedavajuća Veća, Vinka Beraha Nikićević, predočila je svedoku zapisnik o uviđaju obavljenom 30. marta na Reštanskom putu, gde je pronađeno nekoliko NN leševa, i koji je on potpisao. „Ako sam to potpisao, stojim iza toga. Kriminalistički inspektori su izvestili šefa Odseka, ja ne mogu da se setim, ali sam sigurno, kao načelnik obavešten o tome“, dodao je svjedok. Uviđajna ekipa je, kako je ispričao, po prijavi izlazila na teren, ali je u uslovima rata to bilo otežano i osnovni problem je bio što nije bilo prijava.

Predsednica Veća predočila je svedoku Petroviću da iz iskaza optuženih i pojedinih svedoka proizilazi da je 25.03.1999. bila neka akcija u Suvoj Reci i da

je uviđaj obavljen 26.03.1999. Zatim da je optuženi Repanović obavestio SUP Prizren u popodnevnom satima 26.03.1999. da postoje neki leševi, te je uviđajna ekipa SUP-a Prizren izišla na teren 30.03.1999. Svedok je na to odgovorio da nema informaciju da se toliko kasnilo sa uviđajem. On smatra da je moguće da su bili obavješteni 29.03.1999, pa da je uviđaj obavljen 30.03.1999.

Predsednica Veća je takođe predočila svedoku Petroviću da su u ekipi 30.03.1999. bili inspektori Nikola Mojsić i Ljubiša Gogić, a onda ga pitala da li su mu inspektori podneli izveštaj. Svedok se ne seća da su mu inspektori podneli izveštaj o obavljenom uviđaju. Predsednica Veća je zatim predočila svedoku Petroviću zapisnik o uviđaju od 26.03.1999. u Suvoj Reci, koji je obavljen povodom ubistva 25.03.1999, kao i činjenicu da sud poseduje snimke spaljivanja kuća, leševa i da je na zapisniku svedokov potpis. Petrović je na to odgovorio da su taj uviđaj obavila ovlašćena službena lica SUP-a Prizren, Branislav Softić i Afrim Latifi, a da se u desnom uglu nalazi njegov potpis kojim je on autorizovao taj zapisnik kao načelnik OKP.

Dan pedeset četvrti

16. januar 2008.

Svedočili meštani Suve Reke

Na suđenju za zločin u Suvoj Reci, danas su svedočili **Stanija TANASKOVIĆ** i **Slavomir JOVANOVIĆ**, nekadašnji stanovnici tog mesta.

Svedokinja **Stanija Tanasković** u vreme događaja bila je direktor Centra za socijalni rad u Suvoj Reci, koji se nalazi bliže srednjoj i osnovnoj školi nego policijskoj stanici. Bila je angažovana u Civilnoj zaštiti da radi na zbrinjavanju civilnog stanovništva. Nosila je teget uniformu. Na početku je dežurala pored telefona i davala vezu sa načelnikom Štaba Civilne zaštite. Pored toga, preko telefona je primala informacije o proglašenju vazdušne opasnosti i to je prenosila osobi koja je bila zadužena za objavljivanje vazdušne opasnosti u Suvoj Reci. Sa svedokinjom je u istoj prostoriji bio Zoran Stanisavljević, načelnik Štaba Civilne zaštite. Tu su još bili Milovan Nišavić i Sanja Đorđević.

Pucalo se odozgo, levo, desno. Signali za vazdušnu opasnost su bili svakih pola sata. Ne seća se da li je bilo pucnjave u samom gradu. Stanovala je pored Doma zdravlja. Bilo je paljevine iza mosta. Videla je dim. To su paljene albanske kuće. U Štabu niko nije komentarisao.

Ne seća se imena, ali zna da je neko iz familije Beriša radio na benzinskoj pumpi. Svedokinja nije čula da se komentarisalo zašto njega nema. O stradanju porodice Beriša saznala je po dolasku u Srbiju.

Svedok **Slavomir Jovanović** prvog dana bombardovanja ili dan-dva ranije, pozvan je u Narodnu odbranu i raspoređen je u TO. Komandant TO bio je Novica Jovanović zvani „maneken“. Svedok je bio vozač u komandi TO. Vozio je komandanta, a obavljao je i druge poslove, na primer, vozio je neke kamiončiče, kada je trebalo nešto prebaciti. TO je bila izmeštena u zgradi srednjotehničke škole, gde se nalazio i Štab Civilne zaštite, ali nisu imali nikakve veze. Poznao je lekara Bobana Vuksanovića. Poznato mu je da je imao funkciju u TO. Svedok ga je u vreme rata viđao u uniformi. Sa njim je išao često u Prizren, kada su vozili ranjene ili išli da obave neke poslove za TO. Poznato mu je da je Boban Vuksanović, pored angažovanja u TO, obavljao i neke poslove za Dom zdravlja, kao na primer, nabavku lekova, sanitetskog materijala i drugo. Svedok zna da je na benzinskoj pumpi radio Jašar Beriša, ali ne zna do kada. Preuzeo je pumpu od optuženog Zorana Petkovića polovinom aprila 1999.

Međutim, predsednica Veća je svedoku predočila zapisnik o primopredaji pumpe između optuženog Zorana Petkovića i svedoka od 24. 04.1999. godine, na kome nema potpisa optuženog Zorana Petkovića. Svedok je na to tvrdio da je primopredaju obavila komisija i da je Zoran Petković bio prisutan. Predsednica Veća upozorila je svedoka da iz spisa predmeta proizilazi da je 21.04.1999. Zoran Petković uhapšen. Svedoku to nije poznato.

Svedoku je poznato da su, pored lokalne policije, u Suvoj Reci bile stacionirane PJP iz Kruševca. Zna da su imali šifru *Čegrovi*.

Viđao je kolone Albanaca koji su odlazili za Albaniju. Pred napuštanje Suve Reke, u junu 1999. godine, svedok je čuo glasine o ubistvu nekih ljudi, ali je detalje saznao iz medija, kada je došao u Srbiju.

Predsednica Veća je, uz saglasnost stranaka, konstatovala da je iskaz **Jablana Šapića** pročitana.

Dan pedeset peti

17. januar 2008.

Salušanje svedoka Milenka ĐINOVIĆA, Zorana MARKOVIĆA i Nikole LJUBISAVLJEVIĆA

Svedok **Milenko Đinović** radio je u Odeljenju za suzbijanje privrednog kriminala SUP-a Prizren. Za vreme NATO bombardovanja nije dolazio u Suvu Reku. Prvi put je o ubistvu porodice Beriša čuo iz medija, pre dve-tri godine.

Svedok **Zoran Marković** bio je na ispomoći na poslovima inspektora za krvne delikte u SUP-u Prizren. Do 1998. godine je radio kao krim-tehničar u SUP-u Prizren. Za vreme rata radio je isključivo na uviđaju stradanja žrtava bombardovanja i agresije. Patrole su obaveštavale sa lica mesta Dežurnu službu, a ona je obaveštavala uviđajnu ekipu, u kojoj su bili inspektori Mustafa Elez, Ljubiša Gogić i Zoran Marković. Uviđajna ekipa je svoje izveštaje dostavljala Dežurnoj službi, koja ih je prosledjivala tužiocu i istražnom sudiji. Istražni sudija je mogao da ovlasti inspektora za krvne delikte da vrši uviđaj. Svedok je vršio uviđaj u selu Ljubižde, gde su nadena tela 105 žrtava bombardovanja.

Na pitanje Nataše Kandić da li je viđao izbegličke kolone u Prizrenu, svedok je rekao da jeste i da je imao saznanje da se Albanci iseljavaju zbog straha od bombardovanja. Na pitanje da li su se Srbi plašili, potvrdio je da su se plašili, ali se nisu iseljavali, nego su prognani 13.06.1999.

Svedok **Nikola Ljubisavljević** je u vreme događaja radio kao inspektor u SUP-u Prizren, na poslovima suzbijanja opšteg kriminaliteta. Išao je na ispomoć u OUP Suva Reka. Sa njim su u timu bili krim-tehničar iz Suve Reke, Todor Jovanović i inspektor Rahmani Džezair, zvani Džeza. Zajedno su vršili uviđaje na mestima gde su vršene krađe, provale i pljačke. Protiv osumnjičnih za ta krivična dela podnosili su sudu krivične prijave i saslušavali su ih u prostorijama suda.

Koliko se seća, nakon početka bombardovanja, prvi put je došao u Suvu Reku 28.03.1999. Tom prilikom svedok je video jednu ili dve spaljene kuće, a posle više nije bilo spaljivanja. Zna da su to bile albanske kuće. U okolini Suve Reke bilo je stotine spaljenih albanskih kuća.

Početakom aprila, svedok je zajedno sa dva policajca obezbeđivao komunalne radnike prilikom sahranjivanja 18 tela. Devet tela je sahranjeno na starom groblju prema selu Samodraže, a još devet je sahranjeno u blizini groblja, pored

samog puta za selo Samodražu. Tela su dovožena kamionom komunalnog preduzeća iz Prizrena.

Ljubisavljević je pred Većem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu rekao da je za zločin, koji se, po optužnici, dogodio 26. marta 1999. godine, čuo dan ili dva posle toga u Prizrenu, gde je radio na suzbijanju opšteg kriminaliteta u Suvoj Reci. „Čuo sam da je došlo do sukoba i da su neki ljudi pobijeni“, posvedočio je Ljubisavljević, navodeći da se to pričalo među kolegama, ali da ne zna ko je te ljude pobio.

Dan pedeset šesti

18. januar 2008.

„Nismo znali za zločin“, kažu svedoci Stanojević i Stojanović

Još dva svedoka - **Milovan Stanojević** i **Milorad Stojanović** na suđenju za zločin u Suvoj Reci u iskazu tvrde da nemaju saznanja o civilnim žrtvama ni sakupljanju leševa.

U martu 1999. svedok **Milovan STANOJEVIĆ** bio je direktor preduzeća *Metohija vino*, koje se nalazi na izlazu iz Suve Reke, u naselju Široko. Vinarski podrum je u sastavu preduzeća, a nalazi se u samom gradu Suvoj Reci. Šest-sedam dana nakon početka bombardovanja nije dolazio iz Prizrena, gde je živeo. Svakodnevno je telefonom razgovarao sa komercijalnim rukovodiocem Rankom Antićem i rukovodiocem punionice Slađanom Repićem, pošto nije imao zamenika. Kada se vratio u preduzeće, 29. ili 30.03.1999, u upravnoj zgradi zatekao je pet-šest pripadnika policije i optuženog Mitrovića, koji je koristio njegovu kancelariju. Komentarisali su ratnu situaciju. Zatekao je putnička policijska vozila. Primetio je da su neke kuće zapaljene u delu gde žive Albanci. Obišao je vinarski podrum, ali nije primetio da je na njemu bila postavljena policijska osmatračnica.

Svedok je u svojstvu direktora preduzeća prisustvovao sastancima Štaba Civilne zaštite. Prvi sastanak, na kojem je on bio, održan je nekoliko dana nakon njegovog povratka u Suvu Reku. Ne može da se seti da li je sastanak održan u zgradi Opštine ili u nekoj drugoj zgradi. Bili su prisutni predsednik Skupštine opštine, predsednik Izvršnog odbora Opštine, načelnici opštinskih

službi, a ne može da se seti da li su prisustvovali načelnik OUP-a i komandir stanice policije. Na tom sastanku se razgovaralo o ugroženosti Srba.

Svedok je poznao Bogdana Lazića i poznato mu je da je ubijen pre početka bombardovanja. Nije poznao Jašara Berišu. Benzin je uzimao na pumpi u okviru preduzeća, tako da nije imao prilike da upozna Jašara. Ne zna ništa o sakupljanju leševa jer na sastancima Štaba Civilne zaštite nije bilo reči o tome.

Video je da se Albanci iseljavaju. Po svedoku, to je bilo organizovano. Albanci su se iseljavali da bi ostavili otvoren prostor da NATO bombarduje Srbe.

Svedok je o stradanju porodica Beriša saznao 2001. godine, kada su mediji u Srbiji počeli da pišu o tome. Nakon povlačenja policije i vojske sa Kosova, svedoku su nestali tast i još dva rođaka.

Prema svedoku, „albanski teroristi“ su 1998. godine kontrolisali značajan deo Suve Reke, ali se to promenilo kada je počelo bombardovanje. Tada je bilo više policije i vojske. Međutim, nije mogao da objasni kako su to Srbi bili ugroženi u uslovima kada je prisutno više policije i vojske i kada se Albanci masovno iseljavaju.

Suđenje je pratio Jovo Đogo, koji odgovara za pomaganje haškim optuženicima.

Svedok **Milorad STOJANOVIĆ** u martu 1999. godine bio je zamenik generalnog direktora Gumarsko-hemijske industrije *Balkan*. Volonterski je obavljao funkciju potpredsednika Opštine Suva Reka. Stanovao je u Prizrenu i pet-šest dana posle početka bombardovanja nije dolazio u Suvu Reku iz bezbednosnih razloga. Kada je došao, osim čuvara, nikoga nije zatekao - svi radnici su bili u svojim kućama. Po dolasku, svedok je aktivirao proizvodnju, a policija je obezbeđivala dolazak radnika na posao. Preduzeće je bilo među 75 firmi čija je proizvodnja bila značajna za energetski sistem države, pa je zbog toga bilo obavezno da aktivira proizvodnju, a radnici su dobili obezbeđenje prilikom dolaska i odlaska na posao.

Svedok ne zna ništa o stradanju porodica Beriša.

Svedoku je sestrić nestao na Kosovu. U međuvremenu, nađeni su njegovi posmrtni ostaci i predati porodici.

Dan pedeset sedmi

5. februar 2008.

Svedočio pripadnik obezbeđenja Mitrovića

Na današnjem dokaznom postupku svedočili su pratilac i vozač optuženog Mitrovića, **Goran OBRADOVIĆ** i **Ljubiša STOJANOVIĆ**.

Svedok **Goran Obradović** je na Kosovu bio od 1997. godine, kao pripadnik PJP, na dužnosti komandira izviđača prve čete 37. odreda. Od kraja 1998. radio je kao lično obezbeđenje komandanta 37. odreda. Komandant je imao oznaku *Čegar 1*. Nosili su sivo-maslinaste uniforme, a tokom rata su dobili maskirno-zelene.

Pred sam kraj rata svedok je prestao da obavlja dužnost ličnog pratioca komandanta 37. odreda. Praksa je bila da svedok uvek ide sa komandantom, a vozač Ljubiša Stojanović je ostajao pored vozila. Međutim, svedok nije bio prisutan na sastancima nego je optuženog Mitrovića čekao ispred prostorije u kojoj je on bio na sastanku.

Sedište 37. odreda PJP je bilo u kasarni VJ u Prizrenu. Dan ili dva pre početka bombardovanja 37. odred je dislociran u komunalno preduzeće *Higijena* i hotel *Putnik* u Prizrenu, a komanda odreda je bila izmeštena u vinograde na ulasku u Suvu Reku iz pravca Prizrena. Tu se nalazilo par objekata preduzeća *Metohija vino* (vinarija, skladište, upravna zgrada). Pored komande, tu je bio smešten i centar veza PJP.

Svedoku je poznato da je 25.03.1999. godine 37. odred delovao u sadejstvu sa vojskom generala Božidara Delića. Tog dana, u popodnevним časovima primili su vest da je bombardovana kasarna u Prizrenu i da je poginuo policajac Dragan Barać.

Sutradan, rano izjutra, svedok je krenuo sa optuženim Mitrovićem i vozačem Ljubišom Stojanovićem za Prizren. Prvo su otišli u kasarnu, a potom u bolnicu da komandant obiđe povredjenog policajca Nenada Milojevića. Svedok nije ulazio ni u kasarnu, ni u bolnicu, nego je čekao optuženog Mitrovića kod kola. Nakon toga, optuženi Mitrović sastao sa nekim od načelnika policije. Svratio je i u hotel *Putnik*, gde je bila logistika 87. odreda. 87. odred je bio na položajima. Ono što je 37. odred osvojio, to je onda branio 87. odred. Zoran Randelović je bio komandant 87. odreda. Poginuo je 24.04.1999. ispred kuće na putu prema Orahovcu. Ubijen je u zasedi.

Natrag u Suvu Reku krenuli su između 13,00 i 14,00 časova. Usput su svratili kod komandantovog prijatelja, izvesnog Žike, što svedok nije pomenuo prilikom ispitivanja kod istražnog sudije. Trebalo im je dva, tri sata da stignu u Suvu Reku. Otišli su do policijske stanice. Optuženi Mitrović je ušao u stanicu, bio je ljut i upozorio je policajce da preti velika opasnost i da treba da podignu borbenu gotovost. Kratko su se zadržali.

Predsednica Veća predočila je svedoku iskaze svedoka „A“ i optuženog Jovanovića da su 26.03.1999. u podne videli komandanta Mitrovića ispred policijske stanice u Suvoj Reci. Videli su kada je izlazio iz plavog *land rovera*. Bio je u zelenoj maskirnoj uniformi. Svedok je to negirao.

Svedok je čuo za stradanje porodice Beriša iz medija, nakon odlaska sa Kosova.

Iskaz svedoka da je optuženi Mitrović svraćao 26.03.1999. u policijsku stanicu i da je bio ljut, tražio aktivnost i povećanje borbene gotovosti odgovora odbrani optuženog Jovanovića i iskazu svedoka „A“, s tim što svedok „A“ i optuženi Jovanović tvrde da se taj događaj odigrao u podne, a svedok da je to bilo posle 14,00 časova.

Svedok **Ljubiša Stojanović** je 10.06.1998. godine, kao pripadnik 37. odreda PJP, otišao na Kosovo. Od jula 1998. vozio je komandanta 37. odreda, optuženog Mitrovića. Komandu odreda sačinjavali su komandant odreda, njegov zamenik Predrag Grujić, pomoćnik Nenad Milojević, evidentičar, vozač, blagajnik, lekar - ukupno sedam ili osam pripadnika odreda.

Komanda je 24.03.1999. premeštena u zgradu Skupštine opštine Prizren. 25.03.1999, u ranim jutarnjim satima, komandant 37. odreda krenuo je prema Suvoj Reci. Oko 6,00 časova su stigli u *Metohija vino* i tu su smestili komandu. Tu je već bio major VJ Stojan Konjikovac sa vezistima. Vozilo vezista je bio plavi *land rover*. Oko 20,00 časova čuli su jake detonacije. Obavešteni su da je pogođena kasarna u Prizrenu, da su dvojica pripadnika policije poginula. Tu noć spavali su u vozilima.

Sledećeg dana, oko 8,00 časova, otišli su u Prizren. Komandant je otišao do kasarne da vidi da li može da organizuje izvlačenje dvojice stradalih policajaca, a svedok je otišao po gorivo. Posle su otišli u bolnicu da obiđu povređenog Nenada Milojevića. Svedok je krenuo sa optuženim Mitrovićem, a pored kola je ostao Goran Obradović, pratilac komandanta, optuženog Mitrovića. Svedok je prilikom posete slikao komandanta i ranjenog Milojevića. Posle toga su se

vratili u kasarnu. Sačekali su da helikopter poleti. Zatim su svratili u komunalno preduzeće *Higijena*, gde se optuženi Mitrović sastao sa načelnikom i zamenikom načelnika SUP-a Prizren, a potom u hotel *Putnik* da komandant uzme neke svoje lične stvari. U Suvu Reku, u upravnu zgradu *Metohija vino*, stigli su oko 15,00-16,00 časova. Razdaljinu od 30 km od Prizrena do Suve Reke prešli su za pola sata.

Svedoku je poznato da je optuženi Mitrović, u okviru akcije oslobađanja puta Suva Reka-Orahovac, naredio komandirima četa da 26.03.1999. krenu putem od Suve Reke do sela Reštane i da idu polako zbog eventualnog dejstava neprijatelja.

Predsednica Veća predočila je svedoku da je na ispitivanju kod istražnog sudije rekao da je povređeni Milojević transportovan sanitetom ili kamionom. Svedok nije umeo da objasni zašto je na glavnom pretresu vrlo precizno rekao da je povređeni Milojević prevezen helikopterom u Beograd.

Predsednica Veća je takođe predočila svedoku da u istražnom postupku uopšte nije spominjao da je 26.03.1999. sa optuženim Mitrovićem svraćao u Komunalno preduzeće *Higijena* i hotel *Putnik*. Svedok je na to odgovorio da je nakon saslušanja kod istražnog sudije mnogo razmišljao i setio se da su svraćali u Komunalno preduzeće i hotel *Putnik*.

Punomoćnik Todorović tražio je od predsednice Veća da predoči svedoku iskaze načelnika SUP-a Prizrena, Vojinovića i njegovog zamenika Vukobrata da se oni ne sećaju da su 26.03.1999. u Prizrenu videli optuženog Mitrovića. Predsednica Veće je to učinila, a svedok je objasnio da se optuženi Mitrović s nekim sastajao, ali da on ne zna tačno s kim.

Dan pedeset osmi

6. februar 2008.

Svedočio komandir Kruševačke čete

U nastavku suđenja osmorici optuženih za ratni zločin u Suvoj Reci danas su svedočili policajci **Zoran SIKETIĆ, Goran SPASIĆ i Trifun PETKOVIĆ.**

Svedok **Zoran Siketić** je u novembru 1998. godine postavljen za komandira treće čete 37. odreda PJP, čiji je komandant bio OPT. Mitrović. U sastavu svedokove čete bilo je šest vodova: četiri voda su bila iz sastava SUP-a Kruševac, a dva iz sastava SUP-a Prokuplje. Komandir prvog voda je bio Goran Spasić,

drugog Rade Jović, a trećeg Ljubomir Ljubomirović, koji je poginuo, a na njegovo mesto je došao Dragan Grujić, zatim, komandir petog voda je bio svedok (Zoran Siketić), a on se ne seća ko je bio komandir šestog voda, ali zna da je bio iz SUP-a Prokuplje. Svedokov zamenik je bio Goran Veličković koji je poginuo posle 30.03.1999. godine u selu Reštane - naleteo je na minu. Četa je brojala između 150 i 160 ljudi. U pojedinačnim akcijama svedok se obraćao lokalnim policijama da mu daju ljude koji poznaju teren. Nedelju dana pre početka bombardovanja, svedokova četa je iz hotela *Balkan* dislocirana po privatnim kućama.

37. odred je bio akcijski odred koji nije bio vezan za jedno područje. On je bio leteći odred koji je vršio čišćenje terena i uništavanje terorističkih grupa skoro na celoj teritoriji Kosova. Komandant 37. odreda PJP, optuženi Mitrović, komande je dobijao od komandanta Štaba PJP, generala Obrada Stevanovića, čije je sedište bilo u Prištini.

Akcija čišćenja terena na potezu od Reštana prema Orahovcu počela je 25. ili 24.03.1999. Taj zadatak je 37. odred dobio na *zajedničkom kolegijumu* u Prizrenu, kada su svi komandiri četa dobili karte tog područja. Akciju je vodio komandant odreda, optuženi Mitrović. Svedok je dobio zadatak da sa svojom četom očisti teren od središnjeg dela Reštana prema Slapuzanima i dalje prema Velikoj Hoči. Krenuli su kamionima iz sela Movljane, došli su do policijske stanice u Suvoj Reci, a odatle su nastavili pešice Reštanskim putem. Pretresali su ceo teren, takođe i stambene objekte i to tako što su bili raspoređeni u strelce. U kućama nije bilo civila. Cilj cele akcije je bio da se oslobodi put Suva Reka-Orahovac.

U toku akcije o svim bitnim promenama na terenu svedok je informisao komandanta Mitrovića, kako bi on mogao da vidi tačke i pozicije do kojih je četa dospela i da bi znao da li jedinica ubrzava ili usporava. Svedok ne zna gde je u toku akcije bilo komandno mesto optuženog Mitrovića. Sa njim je u vreme akcije komunicirao putem radio-veze. Seća se da je razgovarao sa njim 26.03.1999. O tome gde se nalazio optuženi Mitrović, svedok kaže: „Verovatno je bio tu u blizini, pošto je pratio ceo tok i ne znam sada mogućnosti dometa te radio-veze koja nije išla preko repetitora ili preko nekih satelita, ali morao je biti u našoj blizini, s obzirom da su to mali sistemi, znači to je verovatno bilo na nekom kamionu ili tako na nekom pokretnom vozilu.“

Posle svake akcije, komandiri su obavezno sačinjavali pismeni izveštaj u kome su navodili da li su imali gubitke, da li je pronađeno nešto od oružja, tehničkog materijala ili neka dokumenta. Posle akcije u Suvoj Reci svedok je sačinio izveštaj

i predao komandantu odreda. Posle izlaska sa Kosova, sva dokumentacija 37. odreda je, po naredbi, uništena.

Svedok je na pitanje punomoćnika naveo da pripadnici PJP nisu imali pismeno uputstvo za ponašanje u ratnim uslovima, ali ih je komandant Mitrović, sedam dana pre početka bombardovanja, na sastanku u upravnoj zgradi preduzeća *Metohija vino* obavestio o pravilima delovanja za vreme rata. Budući da iz spisa predmeta proizlazi da su pripadnici PJP samo sedam dana nakon pomenutog sastanka učestvovali u ubijanju civila, očigledno je da ih OPT. Mitrović nije upoznao sa pravilima međunarodnog humanitarnog prava u ratnim uslovima koji propisuju zaštitu civila.

Sledeći svedok, **Goran Spasić**, bio je komandir prvog voda treće čete 37. odreda PJP. Svedokov pretpostavljeni bio je Zoran Siketić, komandir čete. Sve zadatke je dobijao od njega. Kada je počelo bombardovanje, svedok je sa četom napustio hotel *Balkan* i deo čete je premešten u selo Movljane, a deo u *Damper*, pogon fabrike *Balkan* u Suvoj Reci. Nakon početka bombardovanja, prvog ili drugog dana, svedok je dobio zadatak da sa vodom izvrši pretres terena prema Orahovcu. Došli su kamionima iz Movljana do policijske stanice u Suvoj Reci, a odatle su krenuli pešice Reštanskim putem. Ulazili su u dvorišta da vide da li ima oružja, propagandnog materijala, medicinskog materijala i slično. Nije siguran da li su njegovi policajci ulazili u kuće. Ništa nisu našli i zato su brzo napredovali.

Tokom akcije, komandir čete Siketić održavao je vezu sa komandantom Mitrovićem i svedoku je prenosio naređenja i uputstva.

Na pitanje punomoćnika svedok je rekao da tokom celog rata nije video pripadnike OVK, niti poginule vojnike te formacije, kao ni zatvorene albanske civile. To ukazuje da su akcije srpskih snaga bezbednosti u vreme NATO bombardovanja bile usmerene prema albanskim civilima.

Svedok **Trifun Petković** bio je direktor fabrike *Balkan-belt* u Suvoj Reci. Fabrika je imala hotel i restoran. U hotelu je bilo smešteno oko 100 policajaca iz Srbije. Fabrika je bila od posebnog značaja za državu, pa je policija obezbeđivala objekat. Od 24.03. do 31.03.1999. fabrika nije radila. Svedok je za to vreme bio u Prizrenu. Kada se vratio 31.03.1999. godine, izabran je za člana Štaba Civilne zaštite, koji su činili predsednik Opštine, podpredsednik Opštine, predsednik Izvršnog odbora, načelnik OUP-a i direktor preduzeća *Metohija vino*. Načelnik OUP-a je pozivao za sastanak. Štab nije bilo zvanično telo. Svedok je bio zadužen za snabdevanje civilnog stanovništva životnim namirnicama. Na sastancima

Civilne zaštite pominjalo se da su neki ljudi bili zaduženi za sakupljanje leševa životinja, a ponekad je čuo da su na nekim mestima nađena neka tela, kao i da su sahranjena.

Pre početka bombardovanja ubijen je Srbin Bogdan Lazić, radnik *Balkan belta*. Svedok je poznavao Jašara Berišu i zna da je ubijen tokom rata, ali ne zna ko ga je ubio. Tokom rata samo je video telo ubijenog dr Bobana Vuksanovića, nijedno više.

Dan pedeset deveti

7. februar 2008.

Saslušanje svedoka Marjana KRASNIĆIJA

PRESEDNIK VEĆA: Vaše puno ime i prezime? Gde ste i koje godine rođeni? Šta ste po zanimanju?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Marjan Krasnići. Rođen sam 1946. godine, u selu Glavičica, kod Peći. Sada mi je prebivalište u selu Široko, Suva Reka. Radim u Kosovskoj policijskoj službi.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Krasnići, Vi ste pozvani u svojstvu svedoka, ispričajte nam šta Vam je sve poznato o stradanju porodice Beriša u Suvoj Reci. Da li Vam je nešto poznato, kako, na koji način je došlo do stradanja? Znači svako Vaše saznanje biće nam korisno.

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: 25-og (marta 1999.), oko šest sati izjutra pozvao me je Nedžad Beriša na telefon, dakle, pozvao me je i upoznao me da je bio Nišavić kod njega i da su mu uzeli neki novac i rekao mi je, izlazio iz dvorišta i vratio se i krenuo prema stanici. Upitao me je da li mogu doći do kuće njegovih roditelja. Kuća njegovih roditelja bila je iza moga stana i upoznao sam ga da se ne može doći jer postoji straža od Robne kuće, od centra u Suvoj Reci, kod stare pošte i u ovoj novoj zgradi kod parka. Više se sa njim nisam čuo. Sutradan, 26-og (marta), ja sam primetio jedan kamion kako kruži, ide sredinom ulice, jer sam sve vreme bio na prozoru i posmatrao sve to zbog bezbednosti porodice sa kojom sam bio u stanu. Kruženje, odnosno saobraćaja na putu bilo je samo kod policije i bivše vojske, odnosno rezervista vojske bivše Jugoslavije. U mom dvorištu ispred stana bio je instaliran „gulinov“ sa nekih desetak

vojnika, rezervista i oko četiri sata popodne primetio sam jedan kamion, tipa „zastava“, bio je narandžaste boje, naravno pokriven ceradom, a zadnji deo cerade bio je spušten. Oko dvadesetak metara iza mog stana u pravcu Prizrena, to je lokalni put koji vodi za ambulantu, tu se kamion zaustavio i razgovarao sa jednom ženom, starijom ženom, videlo se, koju sam inače poznavao, jer sam ih poznavao, to je bila Zoranova majka. I kamion sam veoma dobro video, da je vozio Zoran. Tako su prošli i više ih nisam video.

28-og, prilikom odlaska za Albaniju, bio sam informisan od strane građana o događajima koji su se zbivali u Suvoj Reci.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li možete da nam bliže ispričate kakva je atmosfera bila u Suvoj Reci.

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Atmosfera je bila takva da je bilo blokirano kretanje civila, osim vojske i policije. Bila su vojna lica, uniforme, i imali su crvene marame vezane na ramenu, bez kapa. I bilo je, takođe, i policajaca koji su se kretali tenkom, sa gumenim točkovima, a drugih kretanja nije bilo....

A, ja sam od 24-og bio u stanu, takoreći zatvoren, nisam smeo izaći i ne verujem da je neko mogao primetiti da sam tu, unutra.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste uoči bombradobanja imali prilike da čujete da je bilo nekih ubistava u Suvoj Reci, dakle 20-og, 21-og, 22-og marta? Da li ste imali prilike da čujete da je neko bio ubijen u Suvoj Reci?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ne, jer mi nismo izlazili, od 22-og nismo se kretali, jer smo se svi čuvali, pazili od ubistava kojih je bilo. Tako da smo se pazili u velikoj meri i konstatovali smo da možda ako oстанеš zaključan u stanu, možda ćeš se izvući i biti spašen.

PREDSEDNIK VEĆA: Pošto kažete da ste se plašili zbog ubistava koja su bila, koja su to ubistva bila u Suvoj Reci?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Zna se, Reštanski put, iz Suve Reke prema Reštanima bila je jedna ofanziva i tamo je ubijeno nekoliko.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada je bila? Da li možete približno da nam kažete kada je bila ta ofanziva o kojoj govorite? Da li je to bilo pre ovog događaja, pre 25-og, kada ste se čuli sa Nedžatom ili posle toga?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Čini mi se, da je to bilo 25-og, naveče, da, 25-og naveče, 25. marta '99.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je to bilo 25-og, kakva su to ubistva bila, jeste li Vi čuli, videli?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ne, čuo sam, video nisam.

PRESEDNIK VEĆA: Šta ste čuli?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Pucnjavu iz oružja, rafale, duže rafale. Nešto drugo ne.

PRESEDNIK VEĆA: U kom delu grada ste čuli te rafale?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Rekoh u onom delu na putu prema Reštanima.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, kada Vam je Nedžat saopštio da je bio Nišavić i da je uzeo neki novac, da li je rekao koji Nišavić?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Mi, odnosno njega svi poznaju po prezimenu Nišavić, a ime Milorad. Po imenu malo ga ko spominje, po imenu i malo ga poznaju, jer je bio poznat po prezimenu. A da ga znaju i prepoznaju, znaju ga svi, jer je dugo vremena radio u Suvoj Reci. Bio je sa jednom grupom policajaca, ljudi, i po izjavi Nedžata i rekao, čini mi se, „prošla je opasnost i želim da izađem iz kuće“, a ja sam rekao i ranije da mu nisam ništa mogao zagaranatovati.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi znate gde je bila smeštena misija OEBS-a?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Prvo je bila smeštena u Širokom, u Nišavićevom hotelu, a nakon toga su bili smešteni u kući Nedžata Beriše u Suvoj Reci, blizu policijske stanice.

PRESEDNIK VEĆA: Recite sada, da li Vi imate saznanja kada su prešli u kuću Beriša, misija OEBS-a?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ne znam po datumu, jer ja sam radio moje privatne poslove, imao sam moj privatni biznis. Po dva-tri dana u nedelji bio sam na putu, interesujući se za moj posao, tako da po datumu ne znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate zašto su prešli iz hotela „Boss“ u kuću Beriše?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Kako sam čuo od drugih, neposredno ne znam, zbog saradnje sa građanima, oko situacije koja je bila na Kosovu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vam je poznato kakva je reakcija Nišavićeva bila

kada su napustili hotel i prešli u kuću Beriša?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Nisam imao kontakta sa njim da bih video njegove reakcije, odnosno njegovo reagovanje.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vam je možda neko govorio o tome?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Po razgovorima koji su po sedeljkama bili, rekli su da je izgubio 50 hiljada maraka mesečno zato što je OEBS napustio njegov hotel i nije dobro što su napustili lokale, a sve to u interesu zakupnine, kirije.

PREDSEDNIK VEĆA: A, ko je to Vama rekao?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Onako, u razgovorima po kafanama, restoranima.

PREDSEDNIK VEĆA: Ovamo, gde Vam je bio stan, gde ste Vi stanovali, da li je bilo nekih policajaca u toj zgradi koji su stanovali tu?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da, da, stanovao je Sava Jovanović i njegovi roditelji, Vitko Filipović je gore stanovao, na drugom spratu, Filipović je bio zamenik komandira i Balji Demiri, naš bivši vozač Unutrašnjih poslova.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste imali prilike tih dana da razgovarate sa Savom Jovanovićem?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ne, zadnjih dana, ne, jer je on bio angažovan danonoćno na dužnosti i nismo imali prilike da sednemo. Jer je počelo i zahlađivanje odnosa između nas, komšijskih odnosa i tako, svako je gledao da nekako živi, da preživi za sebe, mada smo imali dobre komšijske odnose.

PREDSEDNIK VEĆA: Pitam Vas zato što ste kod haškog istražitelja, kada ste davali izjavu rekli da je Sava Jovanović, da je Vama preneo da je Miško rekao: „Pošto su mi ovi Albanci preuzeli posao, platiće.“

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: To su bili razgovori u dvorištu, ne u kući.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate nešto o pljačkama, da li je bilo pljačke u Suvoj Reci?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Pljački, 25-og, razbijanje, provaljivanje prodavnice auto-delova i apoteke, jednog iz Reštana, Morina po prezimenu, to sam video kada su provalili. To je bilo preko puta mog stana, te prodavnice.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste govorili o tome da ste videli da se kod ambulante zaustavio neki kamion i razgovor sa ženom, spominjali ste da je to bio Zoran Petković. Da li ste ga prepoznali?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da. Upravljaio je tim vozilom.

PRESEDNIK VEĆA: Koje bi to vreme bilo kada ste Vi ugledali Zorana da upravlja kamionom?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Oko četiri popodne.

PRESEDNIK VEĆA: I, kako vidite momenat kada se zaustavlja kamion i prilazi žena koju ste takođe prepoznali? Da li su se otvorila vrata, da li je on izašao, kako ste to приметili? Opišite nam.

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Nije izlazio iz kamiona, niti je otvarao vrata, a ona je stajala pored, odnosno blizu kamiona, sa leve strane, na sred puta.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je taj razgovor otprilike trajao?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Pet-šest minuta, veoma kratko.

PRESEDNIK VEĆA: Kako su se zvali roditelji Zoranovi, da li znate?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Vera se zove majka, Laza otac.

PRESEDNIK VEĆA: Vi kažete da ste 28-og pošli za Albaniju?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Zbog čega, zašto odlazite?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Bilo je opasno živeti na tom mestu. Svi građani su napustili svoje kuće i pobjegli, svak u pravcu gde je mogao, niko nije bio siguran, bezbedan. Ja sam bio ostao u stanu, jer sam procenio da ako bude bombardovanja, moj stan je jak, jer je bio zidan od kamena i debljina zida je nekih 80 cm i zbog toga nisam imao kuda pobeći, otići. 28-og, oko šest sati naveče, zvali su me telefonom, jedan drug koji je stanovao kod ambulante, kod grupe gde su ovi bili, i da je jedini put za spašavanje glava, jedini put, da se otvorila granica prema Albaniji i ako uspemo, imamo sreće, da izađemo vani, dobro, ako ne, drugog rešenja nismo imali.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste imali prilike kada ste krenuli, kada ste napustili Vašu kuću, da vidite da li ima još nekih koji napuštaju Suvu Reku?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Osim kod ambulante da su izašli ovi, jer ovaj gornji deo je bio sasvim upražnjen, išli su u pravcu planina, šuma, Bukoš, Vranići, dakle sa te strane, ne prema glavnom putu, a od puta, od ambulante, ja sam se pridružio, jer kod mene je bilo veliko kretanje policije i vojske u dvorištu, a i „gulinov“ je bio tu postavljen u dvorištu...

PREDSEDNIK VEĆA: „Gulinovi“, oružje, znači?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da, oružje, ima dva točka. Kretali su, pomerali se gde su hteli, video sam i šaržer, onaj okvir sa mecima i u trenutku kada sam izlazio iz stana...

Da. Ne minobacač, nego, to je nešto drugo. Ja sam se osećao, smatrao sam sebe ubijenim, pucali su skoro iznad moje glave, jer mi je garaža bila iza stana, otišao sam da uzmem vozilo, pucali su mi iznad glave. Rekao sam, bila je žena tu i kćerka i rekao sam šta se desilo, vi nastavite put. Međutim, izveo sam vozilo iz garaže u dvorište, nisam zatvarao vrata, izašli smo. Bili su, zaboravio sam imena, dve komšije stanovali su tu blizu parka, Srbi i Cigani su bili. Ušla je, odnosno familija je ulazila u vozilo i izašli smo iz dvorišta stana, pridružio sam se na putu, gde izlazi taj put iz ambulante, pridružio sam se tu koloni.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi razgovarate zbog čega sad ta kolona, otkuda ta kolona, zašto se napravila ta kolona, gde će?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da bi pobegla, odnosno da bi otišla za Albaniju.

PREDSEDNIK VEĆA: Zbog čega?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Zbog opasnosti. Od policije i vojske i paramilitaraca koji su meštani bili, obučeni rezervisti.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Jašara Berišu?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta ste čuli o njemu?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: On je radio na benzinskoj pumpi „INA“ u Suvoj Reci i po rečima njegove braće, on je u šest sati izjutra izašao da bi otvorio benzinsku pumpu i više ga nisu videli.

ČLAN VEĆA, SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: Koliko je daleko taj kamion od Vas, od Vašeg stana, kad vidite da se zaustavio i da ovo dvoje pričaju?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ja sam rekao od 60 metara, tako da sam mogao da vidim.

ČLAN VEĆA, SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: A, šta je tu bilo opasno u tome što je sin stao da priča s majkom?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Kretanje je njihovo, jer nije se znalo gde i kada će se zaustaviti. Reč je o vojsci i policiji, ne o tom kamionu.

ČLAN VEĆA, SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: Šta je to zbog čega ste taj događaj zapamtili, evo posle toliko vremena?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Samo instiktivno.

ČLAN VEĆA, SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: Kad ste Vi čuli prvi put za stradanje porodice Beriša?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: I onda sam čuo, 28-og, rekoh 28-og.

ČLAN VEĆA, SUDIJA VESKO KRSTAJIĆ: Kada ste prešli u Albaniju?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da. Onda sam povezivao stvar sa ovima, tamo smo čuli da su i skakali sa kamiona Šureta i njena jetrva i, po mom mišljenju, osim tog kamiona nije moglo biti nešto drugo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Od koga si čuo za stradanje porodica Beriša?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Onda nismo vodili računa s kim i o čemu razgovaramo, jer smo svi bili pod emocijama, ali u Albaniji sam se sreo sa ocem Širetinim i sa njom, koja mi je tačno pričala.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ako sam ja dobro zapamtio, 25-og ga je zvao Nedžat.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li ga je tih dana još neko zvao iz te porodice?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ne.

ZAMENIK TUŽIOCA: Znači li to da do 28-og jedino zlo koje se desilo, a za koje je on čuo, je da je Nišavić uzeo novac 25-og ujutro, sa još nekim policajcima? Sa njegovom grupom, izvinjavam se. Sa tom njegovom grupom.

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ja sam rekao da me je telefonom tog dana obavestio o tom slučaju.

PRESEDNIK VEĆA: Ja moram da se nadovežem opet na ovo Vaše pitanje. Kada ste bili saslušani od strane haških istražitelja 8. juna '99. godine, Vi ste ovako rekli: „Oko deset časova u petak 26. marta nazvao me je Nedžatov brat koji se zvao Dželjalj. On mi je rekao da su Nišavić i srpski policajci pobili celu njegovu porodicu i rekao mi imena počinitelja“.

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Sa Dželjaljom u vezi toga nisam uopšte, dakle, sa Dželjaljom nisam u vezi toga uopšte pričao, osim sa Nedžatom.

PRESEDNIK VEĆA: A, kako objašnjavate onda ovo što ste izjavili?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ne sećam se da sam to rekao.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste dali izjavu 8. juna '99. godine i u toj Vašoj izjavi, između ostalog, stoji da ste i ovo naveli i tačno vreme kada ste čuli, i dan, 26-ti. Vi kažete: „U petak 26-og me je nazvao telefonom.“ Znači, zato što ste danas govorili o 28-om, da ste tek tada čuli, zato Vam ukazujem na te razlike.

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: 25-og, kada se radi o 25-om, 26-og bio je plan da se pobegne, da se odlazi. Dželjalj je imao kuću iza moje kuće, u deset sati me je zvao da idemo iz stana i on iz kuće, jer ako se vrate snage kod njegove kuće, da izlazim kroz prozor i kroz njegovo dvorište kako bi pobegli.

U toj izjavi, rekao, nisam dao, ali moguće je da je promenjen datum prilikom prepisa.

ZAMENIK TUŽIOCA: Repanović je radio u policiji u doba kad je svedok bio po funkciji iznad. Shvatio sam da se dobro poznaju. Pa je sad pitanje, kad ga je pozvao Nedžat i rekao da je opljačkan, pitanje je: zašto nije uputio Nedžata ili on sam pozvao komandira stanice Repanovića i prijavio slučaj?

PRESEDNIK VEĆA: Da li se Vi dobro poznajete sa Repanovićem?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da. U stanici nije imalo šansi da niko od albanskih civila odlazi, jer nisu imali poverenja da idu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Zašto?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Zbog opasnosti koja je postojala po život.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, da li se nešto loše desilo prethodnih dana pa da on zna da je to bilo nebezbedno?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Gospodine, ja sam rekao na Reštanskom

putu bilo je pucnjave i nije se smelo, bilo je straha, bili smo uplašeni. Ja nisam smeo da idem, koji sam 21 godinu tamo radio, nisam smeo da idem da prijavim ništa, jer sami su to izvršili, a neko drugi da ide da to prijavi.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Jesu li bila dva kamiona ili jedan?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ja sam rekao jedan kamion „zastava“, drugi kamion je bio, kretao se i prilikom obijanja prodavnica, taj vojni kamion sa vojnim uniformama, sa crvenom maramom na ramenu, to su pripadnici drugog kamiona.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li je video zapaljene kuće, bilo gde u okolini Suve Reke, na Reštanskom putu ili tu negde u gradu ili bilo šta?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: 28-og, zapravo da, 28-og oko tri popodne miniran je minaret džamije usred Suve Reke, oko šest sati. Kada smo izlazili, iznad Suve Reke sve je bilo pod vatrom, pod plamenom, sva okolna sela su takođe bila u plamenu.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Interesuje me 26-ti, negde oko podneva, i tako u toku dana, da li je čuo neku eksploziju u Suvoj Reci?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Nije se moglo odrediti odakle dolazi ta pucnjava, to eksplodiranje, bilo je sve vreme eksplodiranja.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne pucnjavu, nego eksploziju, da li ste čuli?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Eksplozije nisam čuo, rafala i pucnjave bilo je na sve strane grada.

NATAŠA KANDIĆ: Da li Vam je Nedžat, kada ste razgovarali tog 25-og, kad je pomenuo Nišavića, da li je pominjao još nekog po imenu?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ne, ne.

NATAŠA KANDIĆ: A, da li ste kasnije čuli ko čini tu grupu oko Nišavića?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Osim sa braćom i uniformisanim policajcima i njihovim vozilom, ništa drugo nisu rekli.

NATAŠA KANDIĆ: Kad kažete to, „ništa nisu rekli“, a ko to? Ljudi, ko? Na koga mislite?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Ljudi, ljudi, rođaci Nedžatovi i rođaci

Dželjalja, imenima nisu rekli, samo službenim vozilom i jednom grupom policajaca.

NATAŠA KANDIĆ: Kad ste otišli za Albaniju, rekli ste da ste razgovarali sa raznim ljudima, jeste li onda došli do podataka o tome ko je sve učestvovao tog 26. marta u ubijanju porodice Beriša?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Neposredno, rekao sam, da sam bio upoznat u Tirani, a o slučaju da se dogodio, o porodici Beriša, kroz put smo saznali, ali neposredno, jer su Nišavića svi poznavali.

NATAŠA KANDIĆ: Da li znate možda da je pre početka NATO bombardovanja ubijen jedan Srbin?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da, u centru Suve Reke, u prodavnici „Balkana.“

NATAŠA KANDIĆ: A, da li je tog istog dana kada je ubijen taj Srbin u toj prodavnici, da li znate nešto, da li je bilo nekih drugih ubistava, ubistava Albanaca, u vezi sa tim ubistvom tog Srbina?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Bila je ofanziva na Reštanskom putu i tamo je ubijeno nekoliko Albanaca.

NATAŠA KANDIĆ: A da li znate ko je stomatolog Murat Suka?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da.

NATAŠA KANDIĆ: Da li znate koja je njegova sudbina?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Da, da. Njemu i njegovoj ženi.

NATAŠA KANDIĆ: A, da li ste čuli, da li se zna u Suvoj Reci, da li su oni ubijeni 25-og, ili 26-og?

SVEDOK MARJAN KRASNIĆI: Za Murata ne znam.

Saslušanje svedoka FEJZULAHA BERIŠE

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, ispričajte nam sve što Vam je poznato o stradanju porodice Beriša u Suvoj Reci.

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Dana 26. marta, oko jedanaest do dvanaest sati otprilike, izašao sam, odnosno, bio sam u dvorištu. Nakon izvesnog vremena čuo sam neko jecanje dece, žena. Izašao sam da bih video odakle to dolazi, to

vikanje. Video sam da je to kod Autobuske stanice u Suvoj Reci. Nakon toga, nakon pet, šest minuta, gađali su me, ne znam da li je bila automatska puška ili snajperska puška.

Udaljio sam se sa tog mesta, ušao sam u kuću, popeo sam se na krov, odnosno na gornji sprat ispod krova, da vidim o čemu se radi. Sklonio sam ciglu, crep i video sam kako se ljudi kreću po Autobuskoj stanici, žene, deca i muškarci, i bilo je vikanja. Oni su hteli da izađu ovamo prema policijskoj stanici, tamo gde mi je kuća, dakle, na jug od policijske stanice. Oni su pokušali da izađu ovamo, ali im nisu dali. I sa zvonika, tamo je bilo stacionirano, ne znam, trojica ili četvorica policajaca, znači zvonik, kako se to naziva, crkveno.

Opet sam se vratio, odnosno, opet su se oni vratili i hteli su da uđu kroz određena vrata, sa Reštanskog puta prema Autobuskoj stanici. Nakon toga počela je pucnjava, pucali su i sa zvonika i iz podruma, put Prizren-Suva Reka. Kod policijske stanice bile su policijske grupe i oni su se vratili tu, na Autobusku stanicu, dok ih nisu uveli na put između stanice i Zanatskog centra i uveli su ih pozadi. Zatim šta je bilo, ne znam, ali nakon izvesnog vremena, nakon 30, 20, odnosno moguće do 40 minuta, ne mogu tačno opredeliti, čuo sam rafalnu paljbu. Da li je bila automatska puška ili puškomitraljez, ne znam, ali nakon određenog vremena, imao sam jednog druga koji je radio u „INI“, Jašar Beriša, koga sam pitao preko telefona šta je bilo. On mi je rekao: „Nemoj da me pitaš, ne pitaj, užas, užas za sve nas!“

PRESEDNIK VEĆA: Dalje šta se dešava?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Nakon toga, nakon 14 sati, nisam imao veze ni sa Jašarom, niti sam imao koga da pitam o tom događaju.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, hoćete li reći tačno gde se nalazi Vaša kuća?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Moja kuća je od Autobuske stanice ili crkve udaljena otprilike 200 metara.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste tu izašli u dvorište i posmatrate?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Da, posmatrao sam i zamalo nije me pogodio, jer sam krenuo, sreća, nije bio dobar nišandžija, on, koji je... Verovatno nije mogao da me uhvati, nije bio dobar strelac. Nakon toga sam se popeo na drugi sprat, ispod krova, sklonio sam crep da vidim šta se zbiva. Nakon toga, nekih 15 minuta.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste odatle ili iz dvorišta, koliko sam Vas razumela, čuli jecaje, žena, dece, je li tako? Jecaje?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Oni su pucali, da su pucali - pucali su, sa tri-četiri strane, ali da li su pucali na decu ili na muškarce, uopšte pucnjave je bilo, da li su ih zaplašili da ne pobegnu i pokupili tu, ne znam da li je bilo mrtvih ili ne na Autobuskoj stanici, ali su ih uveli između. Ovde je bio jedan kafić i kada su došli ovde, ovde su ulazili, pokušali su da izađu sa ove strane.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je to druga grupa koja ide tuda?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Ne, ne, ista grupa su bili.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste nazvali Jašara Berišu koje je to vreme, kažete, bilo?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: To je bilo oko pola jedan ili oko jedan sat, tako nešto je bilo.

PREDSEDNIK VEĆA: I kažete da je posle nastao užas za Beriše. Je li znate tada, odmah, u tom momentu, šta se dešava?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Pa, on je rekao, kaže: „Ne pitaj šta su učinili“, kaže.

PREDSEDNIK VEĆA: Jašar Vam je rekao „užas za Beriše“?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Da, za Beriše, „ne pitaj“, kaže, „i više nemoj da me zoveš“, i više nije bilo.

PREDSEDNIK VEĆA: I šta se tog dana dešavalo, da li ste imali prilike da opet čujete, da izađete, da posmatrate, šta se dešavalo? Da li ste se interesovali uopšte tog dana šta je još bilo?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Nismo imali nikakve veze više, nego smo samo gledali kako da izađemo iz kuće, da pobegnemo, znali smo da je bilo nekog masakra, da se pričalo. Imao sam još jednog, kako se kaže, najužu porodicu Musli Beriše, i njega sam zvao telefonom i on više nije digao telefon. Telefon je zvonio, tada sam znao da je on ubijen i oni.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi u srodstvu sa tom porodicom Beriša koja je pobijena?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Da, sa Musli Berišom. Moj i njegov otac su braća od strica.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi znate ko je sve nastradao tu?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Jeste, ja sam pre nego što je bio masakr, ja sam zvao telefonom, rekao sam da izađe sa ove strane, prema nama. Rekao sam mu: „Izlazi sa ove strane, 'ajde, izlazi, jer na Reštanskom putu bili su parkirani, bilo je autoblanda, policijski, izlazi, jer će izgleda nešto biti“. On je rekao: „Ne mogu, jer mi je majka sakata.“ Ona je bila stara 85 godina i kaže da neće i da ne može, kako da je ostavi, a niti da je vodi, tako da nisu mogli da napuste kuću, pa su ih nasilno proterali iz kuće.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate šta je bilo sa Jašarom Berišom?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Ne, u to vreme nismo znali, kasnije smo čuli da je ubijen. Čuli smo sutradan, u subotu, bila je dakle, subota, tada smo saznali da je ubijen.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, to su Vaša sva saznanja, drugih saznanja nemate. Kako je došlo, ko je to mogao da poćini, je li znate nekog? Da li ste poznavali nekog ko je radio u policijskoj stanici?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Nisam mogao prepoznati, jer je bilo daleko, bilo je oko 200 metara, u uniformi ne možeš ni brata da prepoznaš, nisam poimenićno nikog prepoznao.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je pre ovog događaja, pre 26-og, eventualno 25-og, 24-og bilo pucnjave u Suvoj Reci?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Da, bilo je, bilo je svake noći i svakog dana. Nije bilo pucnjave u subotu i nedelju i u ponedeljak.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi napuštali Suvu Reku?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Da, napustio sam 29-og, bio je ponedeljak, oko pola deset je bilo. Cela porodica.

PRESEDNIK VEĆA: Zbog čega?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Pa, od straha, nije bilo lepo. Mislili smo da će nam zapaliti kuće i da će nas poubijati, kao i ostale, pa smo zato i pobešli.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste videli zapaljene kuće? Je li bilo pre nego što ste krenuli?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Da, da. Da, ispred policijske stanice zapaljene su kuće, bila je subota.

PRESEDNIK VEĆA: Čije su to kuće?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Kuća je bila kuća Bekteša Eljšanija, to znam veoma dobro, ali uglavnom sve kuće ispred policijske stanice su bile zapaljene, kuća Vesela Beriše je izgorela.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate ko je Eljšani Abdulah?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Da, poznajem ga, on je ubijen, njega znam kao lice ovako, ali kako je ubijen, čuo sam, ali video nisam. Čuo sam da je ubijen, otprilike ispred kućnih vrata na jednom uzanom putu, tu.

PRESEDNIK VEĆA:

Konstatuje se da je svedok, nakon što je pogledao optužene, prepoznao Repanović Radojka, Jovanović Nenada, Nišavić Milorada, Petković Miroslava, Petković Zorana i Papić Ramiza.

NATAŠA KANDIĆ: Rekli ste nam danas da ste videli na zvoniku troje, četvoro koji su pucali. Kad ste Vi prvi put videli te policajce na zvoniku, kad ste prvi put videli? Jeste li videli ranije, da li su oni pucali sa zvonika?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Da, pucali su, po datumu, otprilike sigurno nekih desetak dana pre 26-og, bili su se tu stacionirali. Da su pucali - pucali su, pucali su i na mog brata, od tog zvonika crkvenog. To je Šerif Beriša, on je bio kod mene, to je bila subota, dan je subota i njegova sreća je bila što je preživeo. U dva navrata su ga gađali, bio je rafal, da li automatska puška ili kalašnjikov, ali na njegovu sreću, ulazio je je kroz jedna vrata sporedna, komšijska, a pucali su sa tog zvonika. Bilo ih je dvoje, troje, uvek su se tu kretali na tim prozorima.

NATAŠA KANDIĆ: Sad mi recite, bili ste i u Albaniji i ljudi su pričali o tome šta se događalo u Suvoj Reci. Jeste li čuli za neka tumačenja, zašto je porodica Beriša?

SVEDOK FEJZULAH BERIŠA: Sigurno je, kazali su, osveta. Ja ne bih znao koja osveta, možda oko biznisa. Ne mogu da...

Dan šezdeseti

8. februar 2008.

Saslušanje svedoka STOJKOVIĆA, JOVIĆA i MIŠKOVIĆA

Na današnjem dokaznom postupku glavnog pretresa saslušana su tri bivša pripadnika Specijalne policije, koji su došli iz Srbije i koji su u 37. odredu PJP bili starešine nižeg ranga.

Svedok **Nenad Stojković** je prvi put došao na Kosovo u februaru 1997. Na početku bombardovanja svedok je bio komandir četvrte čete 37. odreda PJP, koja je imala četiri voda: komandir prvog voda je bio Nenad Ilić, drugog, Zoran Janković, trećeg, policajac Bogdanović iz Lebana, četvrti vod nije imao komandira, a komandir petog voda bio je Saša Cvetanović. Svedokov zamenik bio je Goran Veličković. Svedok je bio raspoređen u Orahovcu. Uputstva za postupanje u vreme rata i bombardovanja dobio je 22. ili 23.03.1999. od komandanta 37. odreda PJP, optuženog Mitrovića.

Tada je komandant 37. odreda pozvao sve komandire četa u komandu odreda u kasarni VJ u Prizrenu i dao im uputstva kako da se ponašaju u slučaju bombardovanja i konkretne zadatke za akcije protiv šiptarskih terorista, i to: „konkretne zadatke svakoj jedinici, svakom komandiru čete, ko će na kom pravcu u protiv-terorističku borbu i ujedno nam je podelio šifrnike za razgovor, podelio nam je oznake kako bi se razlikovali, znači to su trakice za obeležavanje na rukama, podelio nam je razgovornike za šifrovano vođenje razgovora. To su knjižice preko kojih se mi sporazumevamo šifrovano, da ne ide to otvoreno, tako da se oni razlikuju za svaki dan, razlikuju se za svaki konkretan slučaj ...“

Zadatak čete je bio čišćenje terena i neutralisanje 122. i 124. brigade OVK u trouglu Orahovac-Suva Reka-Prizren iz pravca Orahovca. Akcija je počela 25.03.1999. godine, rano ujutro. Svi pripadnici PJP koji su učestvovali u toj akciji nosili su zelene maskirne uniforme i to zbog potrebe maskiranja, terenskih uslova, smanjivanja siluete. U to vreme, opt. Mitrović takođe je nosio zelenu maskirnu uniformu. Tokom akcije svedok je komunicirao sa optuženim Mitrovićem putem radio-veze. OPT. Mitrović je imao komandno mesto u „*Vinariji*“ u Suvoj Reci.

Preko radio-veze opt. Mitrović je pitao da li ima otpora, kakva je situacija, savetovao da ne žure i da budu sigurni. Svedokova četa se kretala tako što su

vodovi išli jedan za drugim. Išli su preko sela Zočište i Opteruša. Štitili su levi bok borbenoj grupi 549. brigade VJ. Svedokovoj četi u susret su išle čete iz Vranja, Kruševca i Niša. Spojili su se na raskrsnici koja je udaljena kilometar od sela Dobrodeljane.

Svedok je imao plavi *land rover* koji je korišćen za prevoz namirnica i municije. Vozio ga je kurir. Bio je blindiran i kao veoma sigurno vozilo svedok ga je povremeno koristio kada je trebalo negde da se bezbedno preveze. Taj *land rover* je uništen prilikom osvajanja sela Budakova, naleteo je na minu i raznet je. Posle dva dana svedok je dobio drugi, takođe plavi *land rover*, koji, međutim, nije bio blindiran.

Nakon svake akcije, komandiri četa su bili obavezni da podnesu pismeni izveštaj komandantu odreda: „tu se, u tim izveštajima, podnosio kompletan, znači, sled događaja o primljenom zadatku, pravci borbene grupe koje idu levo-desno, susedi, konkretan zadatak, pretpostavke o neprijatelju, kakav je neprijatelj, na šta može da se naleti...“

Svedok zna da su prilikom bombardovanja kasarne u Prizrenu (25.03.1999.) poginula dva pripadnika PJP, ali ne zna da li je opt. Mitrović 26.03.1999. bio na licu mesta. Toga dana (26.03.1999.), u ranim jutranjim časovima, svedok je preko radio-veze čuo razgovor između optuženog Mitrovića i komandira Niške čete, ali nije znao gde se u tom momentu opt. Mitrović nalazio.

Odgovarajući na pitanje punomoćnika Todorovića kada je prvi *land rover* uništen, svedok je odgovorio da je to bilo prilikom akcije u selu Budakovo, posle početka bombardovanja, ali da ne zna mesec i dan. To je značajno zbog toga što je po izjavama pojedinih optuženih i svedoka (opt. Jovanovića i svedoka „A“), opt. Mitrović viđen 26.03.1999. (drugog dana bombardovanja), u plavom *land roveru* ispred OUP-a Suva Reka.

Nataša Kandić je pokazala svedoku dve fotografije iz perioda NATO bombardovanja na Kosovu. Na prvoj, za policajca sa uperenom puškom u ranjenog pripadnika OVK svedok je rekao da je reč o pripadniku njegove čete, izvesnom Šišarki i da je o svojim saznanjima o tom događaju dao izjavu Tužilaštvu za ratne zločine. U vezi sa drugom fotografijom, svedok je na pitanje o ruskim dobrovoljcima tvrdio da ih u njegovoj jedinici nije bilo. Međutim, optuženi Mitrović identifikovao je trojicu ruskih dobrovoljca i objasnio da su oni pripadnici tzv. Lutajuće jedinice, koja se vidi na fotografiji i da se on slikao sa njima negde u maju 1993, kada ih je slučajno sreo oko Budakova. Identifikovanje ruskih dobrovoljaca je značajno zbog toga što je oštećena Šureta Beriša pomenula da su 26.03.1999. u grupi policajaca koji su došli u njenu kuću, pored srpskih policajaca bili i neki vojnici koji su govorili ruski.

Naredni svedok **Rade Jović** u vreme događaja bio je komandir drugog

voda treće čete 37. odreda PJP. Neposredni starešina mu je bio Zoran Siketić, komandir treće čete. Svedok je sa drugim pripadnicima jedinice, koji su takođe bili na odmoru u Srbiji, stigao u Suvu Reku, ujutro 23.03.1999. Cela treća četa bila je smeštena u hotelu *Balkan*. Ne seća se da li je po dolasku video komandira Siketića. Imali su vremena da ostave stvari i odmah su upućeni u selo Reštane na punkt. Došli su u selo u plavim uniformama, ali su vraćeni da obuku zelene, ratne uniforme. Zadatak im je bio da drže taj punkt. Oko podne 25.03.1999 u Reštane su došli i ostali vodovi treće čete sa komandrom Siketićem. Odmah zatim dobili su naredbu da svi idu prema selu Studenčani i Samodraža. Svedok je imao radio-vezu sa komandrom čete. Kada su krenuli, napadnuti su jakom vatrom, pa su se sklonili u neke tri kuće na kraju Reštana, gde su prespavali, a potom ušli u prvo selo, prenoćili i krenuli prema selu Dobrodeljane.

Svedoku je poznato da je u prodavnici u Suvoj Reci ubijen jedan Srbin, ali nije siguran da je tim povodom policija organizovala blokadu grada.

Svedok je mesec dana nakon početka bombardovanja učestvovao u pretresima kuća u Suvoj Reci. Kuće su bile prazne.

Optuženog Mitrovića nikada nije video.

Svedok **Saša Mišković** bio je komandir prve čete 37. odreda PJP (Niška četa). Uoči početka bombardovanja svedok je pozvan na sastanak kod komandanta odreda u kasarnu u Prizrenu. Bili su prisutni komandiri svih četa 37. odreda. Komandant odreda, optuženi Mitrović, naredio je da se odmah izvrši dislokacija kasarne, što je i učinjeno tokom večeri.

Sutradan (24.03.1999.), komandiri četa su ponovo imali sastanak sa komandantom odreda, optuženim Mitrovićem. Sastanak je održan u fabrici poljoprivrednih proizvoda u Prizrenu (svedok ne zna ime), gde je odred izmešten iz kasarne. Komandiri su dobili precizan i konkretan zadatak za sutradan izjutra (25.03.1999.) Svedok je dobio zadatak da iz Prizrena ide u Suvu Reku, a odatle prema Studenčanima, gde su bile locirane snage OVK, a sve u cilju uspostavljanja kontrole nad komunikacijom Suva Reka-Orahovac. Svi pripadnici 37. odreda nosili su zelene maskirne uniforme.

Tokom akcije, svedok je preko radio-veze bio stalno u vezi sa optuženim Mitrovićem. Po svedokovom znanju, opt. Mitrović nije imao stalno mesto i poziciju već ih je menjao zavisno od njegove procene situacije i zadatka.

Sva trojica saslušanih svedoka su starešine u 37. odredu PJP, čiji je komandant optuženi Mitrović (dvojica komandira četa i jedan komandir voda). Zajedničko u njihovim iskazima je to da su nakon proglašenja ratnog stanja svi pripadnici odreda nosili zelene maskirne uniforme; sve starešine u odredu bile su 24.03.1999. na sastanku sa optuženim Mitrovićem, koji im je tada dao

uputstva za delovanje u ratnim uslovima i konkretne zadatke na terenu, počev od sledećeg dana; i treće, da su tokom svih akcija komandiri četa bili u stalnoj radio-vezi sa optuženim Mitrovićem i da je on u svakom trenutku znao situaciju na terenu i na osnovu toga je izdavao naređenja. Iskazi ove trojice svedoka ne potvrđuju odbranu optuženog Mitrovića.

Dan šezdeset prvi

3. mart 2008.

Saslušanje sudskog veštaka dr Aleksandra JOVANOVIĆA i dr Nade JANKOVIĆ

Na početku današnjeg glavnog pretresa dokaznog postupka saslušani su svedoci, veštaci sudske medicine **dr Aleksandar Jovanović i dr Nada Janković**.

Dr Jovanović ja rekao da Nenad Jovanović ispoljava simptome lakšeg poremećaja duševnog zdravlja, koji, međutim, ne remete u bitnoj meri njegovu sposobnost da učestvuje u aktuelnom sudskom postupku, nesmetano prati tok suđenja i koristi se pravima koja mu pripadaju.

Saslušanje sudskog veštaka dr Nade Janković

Sudski veštak dr Nada Janković kaže da Nenad Jovanović zna precizno šta su njegove potrebe, šta želi i kako će to sprovesti i za njega bi, koliko god da je suđenje traumatično, još traumatičnije bilo da se izmesti iz tog procesa.

U nastavku, Sudsko veće saslušalo je svedoka **Agrona BERIŠU**, putem linka iz Prištine, pošto je isti odbio da dođe da svedoči u sudu u Beogradu.

Svedočenje Agrona BERIŠE video linkom iz Prištine

PRESEDNIK VEĆA: Pre nego što krenemo u dokazni postupak, saslušaćemo sudske veštake, a ja bih molila režiju da nam saopšti da li je uspostavljena video-konferencijska veza sa Prištinom, pošto je danas predviđeno da bude saslušan svedok Agron Beriša.

Režija, hoćete molim vas da nas obavestite. Uspostavljena je, je li tako?
Dobar dan. Hoćete nam, molim Vas, reći ko je sve prisutan.

PREVODILAC ALEKSANDAR ŽIVANOVIĆ: Da li se čujemo.

PRESEDNIK VEĆA: Hoćete li se predstaviti, molim Vas. Ko se sve tu nalazi, gde se nalazite?

PREVODILAC ALEKSANDAR ŽIVANOVIĆ: Dobar dan, moje ime je Aleksandar Živanović, ja sam prevodilac za srpski jezik, odnosno engleski jezik. Prisutni su još i svedok gospodin Agron Beriša, prevodilac za albanski, odnosno engleski jezik, gospođica Ilda Daci, gospodin Samir Velija, posmatrač Fonda za humanitarno pravo, tu je i tehničar koji nam pomaže oko video-linka.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je prisutan neko iz UNMIK pravosuđa?

PREVODILAC ALEKSANDAR ŽIVANOVIĆ: Osim gospođice Zvizdić, pravnice pravosuđa UNMIK-a, niko više.

PRESEDNIK VEĆA:

Konstatujemo da su prisutni i svedok Agron Beriša, kao i prevodilac Aleksandar Živanović.

PRESEDNIK VEĆA: Ko će prevoditi sa albanskog na engleski, pa na srpski.

PREVODILAC ALEKSANDAR ŽIVANOVIĆ: Korekcija molim Vas. Kod nas je malo komplikovanije, naime prevodilac zna albanski, odnosno engleski, gospođica Ilda Daci će sa albanskog prevoditi na engleski, a zatim ću ja sa engleskog prevoditi na srpski jezik.

PRESEDNIK VEĆA: Ja bih samo htela da Vas pitam, obzirom da mi imamo ovde tumača za albanski jezik, prisutna je gospođa Eda Radoman. Da li bi to mogli da skratimo, pa eventualno da nam gospođa Eda Radoman direktno ovde kod nas u sudnici prevodi, a Vi tamo možete naravno da prevodite gospodinu Beriši, da bi malo pojednostavili.

PREVODILAC ALEKSANDAR ŽIVANOVIĆ: Ako za to postoje tehničke mogućnosti, naravno, jer će to pretpostavljam ubrzati postupak.

PREDSEDNIK VEĆA:

Sud donosi

R E Š E N J E

Da se svedok AGRON BERIŠA sasluša putem video-konferencijske veze, na osnovu člana 14. Zakona o organizaciji nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, Vi ste saslušani od strane haških istražitelja 21. aprila 1999. godine.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: 19. juna 2001. godine.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: I, bili ste saslušani u postupku koji se vodio u Hagu protiv Slobodana Miloševića, da li je tako?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Takođe ste saslušani i od strane istražnog sudije 26. novembra 2004. godine. Da li Vi ostajete kod svih ovih izjava?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste kod istražnog sudije izjavili, da još samo i ovo da unesemo, da ne želite ponovo da dolazite u Beograd da svedočite isključivo iz razloga što imate dosta posla, dosta imate obaveza i da je to jedini razlog da ne bi ponovo dolazili. Da li je to tako ili je to neki Vaš razlog zbog eventualnih nekih bezbednosnih prilika?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, stoji i prvi faktor, a ima još i drugi faktor.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, znate da nas interesuje ovaj događaj koji se desio u Suvoj Reci, dakle masakr porodice Beriša, pa bih Vas molila da nam ispričate sve što Vam je poznato o tom događaju, dakle sve čega se sećate, da nam detaljno ispričate. Pošto imamo saznanja da ste Vi i bili neposredno, da ste sve to videli, da ste neposredno videli šta se dešavalo na Reštanskom putu.

SVEDOK AGRON BERIŠA: 24. marta, znači, počelo je bombardovanje, mi smo lično strahovali da će vojska, srpska vojska, da preduzme nešto na Kosovu. Živeli smo u našim kućama, u novom naselju blizu policijske stanice. 25. marta, u jutarnjim časovima, bilo je možda pet, šest ujutro, majka je došla kod mene, probudila me i rekla mi: „Ustaj brzo, opkoljeni smo.“ Probudili smo se ja i moj brat, sa njim smo zajedno živeli u našoj kući, mi i naše supruge, tu smo bili sa majkom. Čim smo ustali, ja sam otišao do prozora i sa prozora sam pratio situaciju.

Video sam veliki broj policajaca i kretali su se u pravcu Reštana.

Stigli su tu, ispred kuće (sudski tumač Eda Radoman-Perković: „Znači, priča o policajcima“), stigli do ispred kuće Fatona i Nedžata Beriše. U tom trenutku sam video vozilo, mislim da je to „Niva“, da je vozilo marke „Niva“ i u tom trenutku sam video da neko iznosi iz kuće papire, dokumenta, ne znam, i neko je komunicirao u tom trenutku sa Nedžatom i njegovom suprugom Širetom. Posle deset-petnaest minuta policajci su se udaljili od njegove kuće. Posle toga smo se sastali sa Nedžatom i sa njegovom suprugom, rekli su nam da su ih maltretirali i da su tražili od njih čak i novac. To je sve što mogu da Vam kažem o 25. martu.

26. marta, oko dvanaest sati, znači 26. marta, oko dvanaest časova, mislim da je bilo oko podneva, veliki broj policajaca se kretao u pravcu naših kuća. Takođe sam video i kamion, imao je žutu ceradu i mislim da je vozilom upravljao jedan policajac i nosio je pušku. Vozilo, odnosno kamion, parkirao je tačno ispred Nedžatove kuće. (Sudski tumač Eda Radoman-Perković: „Ako ga ja dobro razumem“) Iza njihovih kuća su parkirali automobile, mislim da je bilo dva automobila. Dolazili su po troje i lupali na vrata (sudski tumač Eda Radoman-Perković: „Sad ne znam, ako ga dobro čujem, nešto... Ja ga sad sve slabije čujem“).

Video sam policajce kako ulaze u Nedžatovu kuću, i odmah posle toga je „video dim i video kako kuća gori i hoće da kaže, da su oni palili kuće, u stvari, redom“. U kući Vesela Beriše bio je veliki broj članova porodice, tu su bili članovi porodice Fatona Beriše i Nedžata Beriše i u jednom trenutku sam video veliki broj policajaca pred njihovim vratima. U jednom trenutku sam video da iza kuće izlazi Bujar, zajedno sa Nedžatom, i odmah posle toga i ostale članove porodice koji su krenuli, odnosno bežali su iz kuće. Policajci su počeli da pucaju na te ljude koji su bežali.

Video sam policajce koji su pucali na Bujara i Nedžata i oni su odmah posle toga pali na zemlju. Malo dalje, video sam veliki broj policajaca, video sam Nedžmedina, koji je bio ranjen, i video sam njegovu suprugu, koja je tada bila

u drugom stanju, govorim o Liriji, tako se ona zvala, i ona je pokušavala da mu pomogne. Na mestu gde su ubijeni Bujar i Nedžad oni su doneli još četiru tela.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li možemo malo ton opet da pojačamo, stvarno se jako slabo čujemo.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Na mestu gde su ubijeni Bujar i Sedat doneli su još četiri tela. Žene i deca su bežali kud su mogli. Na sreću nisu ušli u moju kuću, to bi bilo sve što mogu da Vam ispričam o 26. martu.

27-og uveče, u našu kuću su došla tri policajca, jako su udarali na vrata, ušli su u kuću i počeli odmah da kontrolišu po kuhinji. Tu su prvo ušli i rekli su nam da traže nekakvu ploču i da su to ostavili posmatrači OEBS-a, međutim (sudski tumač Eda Radoman-Perković: „On se izražava, kaže ,to je njihova fora bila“). Ja sam znao odmah o čemu se radi i da to nije glavni razlog zbog koga su tu. Ja, brat i policajci smo počeli da razgovaramo, normalno je, mogu da Vam kažem da smo bili jako uplašeni.

Tražili su nam novac, a brat je u to vreme imao, obezbedio je 1000 maraka (sudski tumač Eda Radoman-Perković: „On je rekao eura, a mislim da su marke u pitanju“), 1000 maraka i stavio policajcu u džep. Kada su uzeli novac, malo su se smirili i rekli nam da ovde više nismo sigurni i treba da idemo odavde. Kada smo pitali „pa kuda sad, gde mi da idemo“, rekli su: „Glavnim putem pa prema Albaniji.“

Seo sam u svoj automobil, bio je parkiran ispred kuće i u tom trenutku su policajci još bili tu, i zatim sam krenuo prema Albaniji.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, ja ću Vam postaviti još pitanja, da nam pojasnite još neke stvari.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Dobro.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate, u to vreme, marta meseca '99. godine, da li je bila neka misija, do kada je bila misija i po čijim kućama je bila?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, znam, naravno, jer sam tada živeo u Suvoj Reci. Bili su međunarodni posmatrači, kako na prostoru Kosova, tako i u Suvoj Reci. Bili su, znači blizu naše kuće, odnosno u kući Nedžata Beriše.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite, da li je još u nečijim kućama bila misija OEBS-a?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Sedište je bilo u njihovoj kući, međutim njihovi

policajci su boravili u drugim kućama, između ostalog su bili i u kući moga rođaka Vesela.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je od prvog momenta kada je misija OEBS-a došla u Suvu Reku, da li je od prvog momenta sedište njihovo bilo u kući Nedžata ili su negde ranije bili na nekom drugom mestu?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Posle, kasnije su malo, kasnije su došli u kuću Nedžata Beriše, međutim pre toga su oni bili nekoliko nedelja, možda čak i mesec dana su boravili u hotelu „Boss“ (sudski tumač Eda Radoman-Perković: „Mislim da je rekao naselje Široko“).

PRESEDNIK VEĆA: Kako on to zna?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ja sam tada živeo u Suvoj Reci.

PRESEDNIK VEĆA: Ali kako zna da je baš ta misija boravila u Hotelu „Boss“? Na osnovu čega on to zaključuje da su bili tamo? Da li ih je video ili je čuo, kako on to zna?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Čuo sam, čuo sam, jer se dosta govorilo o tome u to vreme.

PRESEDNIK VEĆA: Da li zna ko je vlasnik hotela „Boss“?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Sad ne znam ko je vlasnik hotela, ali tada je bio radnik Državne bezbednosti Miki Nišavić. Ne, Miki, samo Nišavić.

PRESEDNIK VEĆA: 24. marta '99. godine je bilo objavljeno bombardovanje. Da li se tog dana ili u večernjim satima nešto dogodilo u gradu?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne mogu tačno da se setim, ali znam da sam bio tog dana na poslu, radio sam, a posle toga sam sa majkom otišao u kupovinu da bi kupili hranu, jer smo čuli da je komandant NATO-a dao naredbu da počne bombardovanje.

PRESEDNIK VEĆA: Govorio je o 25. martu '99. godine, o tome gde se nalazi u jutarnjim satima i samo bih još da nam pojasni.

SVEDOK AGRON BERIŠA: 25. marta, kada me je majka probudila, kad sam stao pored prozora, video sam veliki broj policajaca (sudski tumač Eda Radoman-Perković: „Kasnije je dodao, rekao je 50 - 60 je bilo“) i oni su se kretali pored moje kuće prema Reštanu (sudski tumač Eda Radoman-Perković: „A govori o selu Reštanu“). Deo policajaca je ostao, zaustavio se ispred Nedžatove i Bujarove

kuće, a ostali su nastavili put prema selu Reštane. Posle nekog vremena, posle sat-dva smo videli dim iz pravca Reštana i posle toga videli smo kako kuće gore tamo i u večernjim satima smo čuli da je tu ubijeno 20-30 lica.

PRESEDNIK VEĆA: Tog 25-og, u večernjim satima?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, o 25. martu.

PRESEDNIK VEĆA: Ovaj drugi deo koji je ostao pored Nedžatove i Fatonove kuće, koliko je, otprilike tu bilo policajaca?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Možda deset.

PRESEDNIK VEĆA: Neka nam malo objasni kako se kreće ta policija, pošto je bilo 50-60 policajaca, pa jedna grupa produžila Reštanskim putem, druga opkolila ove kuće.

SVEDOK AGRON BERIŠA: U koloni, sad govorim prvo o prvoj grupi, gde je bilo 50-60 policajaca, oni su se kretali u koloni, išli su jedan za drugim, imao sam osećaj da su to specijalci, jako su bili dobro obučeni, imali su nove uniforme, nosili su trake, ali ne mogu da se setim tačno, mislim da je u pitanju bela boja, ali nisam siguran. Sa njima nije bio nikakav automobil, automobil sam video samo ispred Nedžatove kuće. „Niva“ je u pitanju i to sam video u onom trenutku kada su nosili dokumenta iz Nedžatove kuće i stavljali u „Nivu“.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, pre toga uopšte automobil nije video, samo taj jedan, jedini vidi?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Samo belu „Nivu“, znači. Govorim o 25-om, tog dana sam video samo belu „Nivu“.

PRESEDNIK VEĆA: Sad isključivo govorimo o 25. martu, da li je možda video neki kamion?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Sad neka nam objasni položaj njegove kuće i prozora odakle sve to posmatra. Da li ima nesmetani vidik?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Moja kuća se nalazi u prvom redu, odmah pored Nedžatove i Fatonove kuće.

SUDSKI TUMAČ EDA RADOMAN-PERKOVIĆ: On je odgovorio sâm,

pre nego što je čuo pitanje. Znači, rekao je da se njegova kuća nalazi 70-80 metara daleko od policijske stanice, da je njegova kuća odmah pored Nedžatove i Fatonove kuće, da je on stajao na prozoru na drugom spratu kuće i da je sve jako dobro video, ispred nije bila nijedna zgrada, nijedno drvo, ništa, imao je jako dobar vidik.

PRESEDNIK VEĆA: Da li nesmetano može da vidi i Fatonov i Nedžatov ulaz?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ulaz u Fatonovu kuću sam mogao jako dobro da vidim. Međutim, ulaz u Nedžatovu kuću nisam mogao da vidim, jer se nalazi skroz na suprotnoj strani.

PRESEDNIK VEĆA: Da li u tom momentu dok ide ta kolona, da li se čuje neko pucanje, da li se puca u gradu?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne. U trenutku kada sam video policajce nisam čuo pucnje, međutim, kasnije jesam, i to iz pravca kuća prema Reštanu, gore.

PRESEDNIK VEĆA: Šta bi to kasnije bilo, kad, posle kog vremena?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Recimo da je posle sat vremena i kasnije. I, pucalo se nekoliko sati, možda dva, tri sata.

PRESEDNIK VEĆA: A od oružja, da li je uspeo da vidi kakvo su oružje nosili?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Automatsko oružje.

PRESEDNIK VEĆA: U koje vreme se sastao sa Nedžatom i njegovom suprugom?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Mislim da smo se sastali kasno posle podne u Veselovoj kući.

PRESEDNIK VEĆA: Kako se završava taj dan, da li zna gde se nalazi porodica Fatona i Nedžata, da li su i dalje u svojoj kući?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, znam, mi smo se videli tog dana, jako su bili uplašeni i Nedžat i njegova supruga, jer sam rekao malopre, da su policajci udarili Nedžata, da su uzeli od njega novac i oni su strahovali i onda su svi otišli u Veselovu kuću.

PRESEDNIK VEĆA: Da li može da nam pobroji sve članove porodica koje su bile u Veselovoj kući, a da on, naravno, zna?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Osim Vesela i njegove supruge Have, bili su sinovi Vesela, tri sina, sa njihovim suprugama i decom.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je on video tog 25-og Vesela u njihovoj kući?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne mogu da se setim. Bio je Faton sa suprugom, sa majkom, sa dvoje dece, bio je Nedžat sa suprugom i sa četvoro dece i tako dalje.

PREDSEDNIK VEĆA: 26. marta '99. u jutarnjim časovima da li se nešto značajno dešavalo, u jutarnjim satima?

SUDSKI TUMAČ EDA RADOMAN-PERKOVIĆ: Prvo je rekao da ne može tačno da se seti, međutim, koliko se seća, kaže do 12 sati se ništa bitno nije dešavalo, bila je velika tišina, ljudi su strahovali i misli da je razlog tome što je na zvoniku crkve bio snajper. Govorilo se da postoji snajper i u podrumu pića, međutim on to lično nije video, a za zvonik je rekao da je bio udaljen od njegove kuće, odnosno crkva, stotinak metara, međutim, kaže da je on video lično snajper sa zvonika.

PREDSEDNIK VEĆA: Kad ga prvi put vidi?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Mislim da je tri, četiri dana pre ovog događaja.

PREDSEDNIK VEĆA: I sve vreme je bio do 26-og, 27-og, on je imao prilike da vidi snajperiste na zvoniku?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, da.

PREDSEDNIK VEĆA: Tri policajca su ušla u Fatonovu i Nedžatovu kuću, da li se čuje neki pucanj? Kad, u kom momentu vidi da kuća gori?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Dobro sam video policajce koji su ušli u Fatonovu kuću.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je prepoznao nekog?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Prepoznao sam lokalnog policajca po imenu Miki Petković; i on je bio među njima.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je odmah kuća bila zapaljena?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Nekoliko minuta pošto su policajci izašli iz kuće, kroz prozor se video dim.

PREDSEDNIK VEĆA: Ta grupa od tri policajca da li se približava Veselovoj kući i da li su drugi policajci uključeni tu i da li se i oni nalaze kod Veselove kuće i koliko ih je?

SUDSKI TUMAČ EDA RADOMAN-PERKOVIĆ: Ne, kaže, nisu. Drugi

policajci su ušli u Veselovu kuću, međutim, on to nije video, nije mogao da vidi dobro, on je video one koji su ušli u Fatonovu kuću. A, posle toga iz Veselove kuće je video da izlaze ljudi.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je prethodno bilo pucanja u kući Fatonovoj i Nedžatovoj?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, da, pucalo se.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, da li je bilo nekog u kući?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vidi, da li policija ulazi u Veselovu kuću?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Pošto sam video da ubijaju ljude, onda više nisam registrovao ko gde ulazi, samo posle toga sam video dim iz Veselove kuće.

PRESEDNIK VEĆA: Opet bih se vratila na Fatonovu i Nedžatovu kuću, kada je rekao da je čuo da su pucali. Koliko pucnjeva čuje, da li je to rafalna pucnjava, pojedinačna, da li to može da nam opiše?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Pojedinačno.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, koliko bi to puta bilo, otprilike, koliko je bilo pucnja?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Deset, deset puta.

PRESEDNIK VEĆA: U kom momentu vidi da članovi ove porodice Beriša izlaze iz kuće? Šta je prethodilo tome da oni izlaze, da li on čuje neku komandu?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ja lično nisam čuo nikakvu naredbu, ali pretpostavljam da je bilo, video sam samo desetak policajaca kako se približavaju Sedatovoj i Bujarovoj kući i posle toga sam video ljude da izlaze iz kuće, neki su bili čak i bos.

PRESEDNIK VEĆA: Da li bilo koga od tih deset policajaca koje je video, da li je bilo koga prepoznao?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne. Mislim da su to bili specijalci, jer ih ranije nisam viđao u Suvoj Reci; znači, govorim o policajcima koji su pucali na Bujara

i na Sedata, mislim da su pripadali Specijalnoj policiji, zato što su bili jako visoki, nosili su nove uniforme, lepo podšišani.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada je rekao da je video policajce koji su pucali na Sedata i Bujara, da li može tačno da nam opredeli gde to oni pucaju na Sedata i Bujara i kada, u kom momentu on vidi Bujara i Sedata? Da li su izašli iz kuće, da li ispred kuće, da li beže? Pa neka nam malo pojasni to.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, video sam Bujara i Sedata, kada su članovi njihovih porodica krenuli da izlaze i kada su bežali i oni su krenuli sa njima, međutim na njih su pucali i oni su pali iza Fatonove kuće.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li su u tom bežanju oni pali?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, da, dok su bežali. Da, znači, paralelno su stajali i tu su ubijeni, i ubili su ih policajci.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li se u tom bežanju oni nalaze iza njihovih porodica? Da li žene, deca, beže ispred njih, a oni su iza, da li može to malo da opiše?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Koliko se ja sećam, članovi porodice, znači žene i deca su ispred bili, a oni su ostali na kraju i tu su i ubijeni.

PREDSEDNIK VEĆA: Malo, ako može preciznije da nam kaže to iza Fatonove kuće, šta to znači? Gde su oni pali, da li su pali iza, ispred nekog ulaza, da li su na putu, dvorištu?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Fatonova kuća je bila ispred Sedatove i Bujarove kuće, znači - ispred, kako su bežali, oni su došli do Fatonove kuće i tu je bio jedan prazan prostor i ja sam mogao jako dobro da vidim sa mog prozora i tu sam video baš trenutak kada su oni pali.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li bilo ko od ovih policajaca razgovara sa ovim ljudima koji su izašli iz kuće?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Nisam čuo i nisam mogao da čujem. Prozor je bio zatvoren, termoizolacija je tu, tako da ne mogu ni da čujem.

PREDSEDNIK VEĆA: Pitam zato što ste Vi govorili o tome, rekli ste da je druga grupa policajaca, koja je bila veća grupa, otišla do Veselove kuće, izlazi i Sedat razgovara sa njima.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ja nisam čuo razgovor, ali sam video kada su došli

policajci ispred kuće, znači da su Bujar i Sedat izašli iz kuće i da su razgovarali, ali ja nikako nisam mogao da čujem razgovor.

PRESEDNIK VEĆA: A, dakle, video je razgovor da je bio, ali nije čuo. To je nešto drugo.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Da li može da proceni kakav je to razgovor bio, da li povišenim tonom?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Rekao bih po pokretima da nije bio prijatan razgovor, ali ja nisam mogao da čujem da li su visokim tonom razgovarali ili..., to nikako nisam mogao da čujem.

PRESEDNIK VEĆA: Dok su žene i deca bežali, kojim putem oni beže i da li policija za njima puca?

SVEDOK AGRON BERIŠA: U tim trenucima nisam video da je neko pucao na žene i na decu, međutim video sam kako pucaju na Bujara i na Sedata, a kasnije sam video, rekao sam na početku, video sam i Nedžmedina da je bio ranjen.

PRESEDNIK VEĆA: Gde on vidi Nedžmedina? Da li u toj grupi? Kako, ako ne čuje pucnjavu, kako vidi da su ranjeni?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Njega sam video, možda 70-80 metara ispred moje kuće, znači dok je bežao, tu je verovatno ranjen, ali sam ga ja video kad je već bio ranjen i video sam trenutak kada ga vuče njegova supruga, koja je tada bila u drugom stanju, Lirija.

PRESEDNIK VEĆA: Da, razumem, ali ne znam kada je ranjen, ako ne čuje pucnjavu? Da li kada su izlazili iz kuće?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Pucalo se na sve strane, nije da nisam čuo, ali nisam video nekog da puca na žene i na decu. I, rekao sam vam na početku da sam video da su posle doneli četiri tela, tu, ispred kuće.

PRESEDNIK VEĆA: A, da li vidi on da li je od tih deset policajaca, da li oni pucaju ili neka druga grupa puca?

SUDSKI TUMAČ EDA RADOMAN-PERKOVIĆ: Drugi policajci, počeo da ponavlja, pa samo sam ga pitala. Drugi policajci su pucali, a ne ovi prvi.

PREDSEDNIK VEĆA: Odakle se sad pojavljuju ti drugi policajci i kolika je to grupa?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Rekao sam Vam malopre da su nam kuće bile opkoljene, tako da je policajaca bilo na sve strane.

PREDSEDNIK VEĆA: A, da li on vidi ta četiri tela gde se nalaze, znači mesto odakle ih dovlače?

SVEDOK AGRON BERIŠA: U dvorištu Fatonove kuće i to dvorište je vodilo direktno na ulicu.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li vidi smer kojim idu civili, žene, deca, kuda idu oni? Da li vidi da li idu tim Reštanskim putem, pa prema policijskoj stanici, da li idu prema Tržnom centru?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Prema centru, jer je tamo bilo puno lokala i verovatno su, pretpostavljam da su mislili tu da se kriju. Prema Zanatskom centru.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je tom prilikom bilo dosta policajaca, dal' se pucalo, da li u tom momentu vidi sa zvonika da li neko puca?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Bila je velika gužva, tu su se ubijali ljudi preda mnom, nisam gledao još da li puca neko sa zvonika.

PREDSEDNIK VEĆA: Tog 26. marta kada ste videli policiju, kada ste bili opkoljeni, vaše kuće, da li ste tom prilikom možda primetili da li se neko od policajaca posebno nešto isticao, da li je neko bio napadan, u smislu vike, galame?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne. Pa, čitava situacija je bila posebna, sama situacija, svi policajci su se čudno ponašali, svi su pojedinačno ulazili u kuće, tako da je sve bilo posebno za taj dan.

Policiji je dužnost da štiti narod, a ne da ubija, oni su nas, što se tiče mene, ovo je nenormalno ponašanje, ovo je agresivno ponašanje.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, tada kada ste videli da ljudi, žene, deca beže prema Zanatskom centru, da li ste imali prilike da vidite na Reštanskom putu neke leševe, neke ubijene ljude?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ja sam Vam rekao i na početku da sam ja video Bujara i Sedata i još četiri, odnosno, pet tela, koja sam video kasnije, ispred kuće. Međutim, šta se dešavalo u Zanatskom centru, ja to nisam video, čak

nisam ni čuo o tom događaju uopšte tog dana. Čuo sam posle tri-četiri dana, mislim da sam već bio u Albaniji tad kad sam čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Nego, ja samo pitam, da li je video na Reštanskom putu?

SUDSKI TUMAČ EDA RADOMAN-PERKOVIĆ: Ne, nije. Rekao je na početku: „Ne, nisam, samo sam video Sedata, Bujara i ovih pet tela ispred kuće.“

PREDSEDNIK VEĆA: Kada ste posmatrali sa prozora i kada ste videli kako narod ide prema Zanatskom centru, da li ste tom prilikom možda primetili, da li taj narod neko usmerava? Dakle, da li ih neko od policajaca usmerava ili oni samoinicijativno beže?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, video sam policajce kod Autobuske stanice, a dalje, prema Zanatskom centru, nisam mogao da vidim šta se dešava.

Da, video sam, rekao sam dva-tri policajca, kod Autobuske stanice su bili. Nije bilo potrebno da oni kažu kuda da idu, oni su samo stajali, drugim rečima, oni su krenuli suprotno od njih.

PREDSEDNIK VEĆA: Kako se taj dan završio, taj 26. mart?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Prosto nismo mogli da verujemo da se ovako nešto dešava. Bili smo prestravljeni, moja supruga, majka, supruga moga brata, sve su one plakale, tako da uopšte situacija je bila tužna, jednostavno smo bili prestravljeni. Strahovali smo, jer svakog trenutka smo očekivali da će neko ući u našu kuću da to isto uradi i sa nama.

PREDSEDNIK VEĆA: Koliko je to sve trajalo, od momenta kada je počelo, dakle, od momenta opkoljavanja kuća do momenta kad je video ljude koji odlaze prema Zanatskom centru?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Jako kratko, deset, petnaest minuta. Petnaest minuta. Posle toga se ništa tu nije dešavalo, osim što su tela gorela i posle su policajci dolazili da vide šta se sa njima dešava, ništa drugo.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li je neko u tom momentu dirao tela, prilazio?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne.

PREDSEDNIK VEĆA: 27-og Vi ste, kažete, sa porodicom napustili Suvu Reku?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: To je bilo uveče, u večernjim satima. U toku prepodneva, dakle u jutarnjim satima, da li ste pokušali sa nekim da stupite u kontakt, da vidite šta se dogodilo sa tim ljudima?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Iz kuće je bilo nemoguće da se izađe, znači, nismo izlazili. Komunicirali smo telefonom, isključivo telefonom, telefon je normalno radio, imao sam preko sto, možda i dvesta poziva, svi su zvali i pitali šta se to dešava.

PREDSEDNIK VEĆA: Kada su ta tri policajca u večernjim satima došla u Vašu kuću, hoćete malo bliži opis da nam date u kakvim uniformama su bili.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Uniforme su bile iste, policijske uniforme. Imali su kape i samo smo oči mogli da im vidimo, a kada su ušli u kuću, skinuli su tu kapu.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi nekog prepoznali među njima?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ja nisam prepoznao nikog, ja lično nisam nikog poznavao, ali mi je brat Bardulj rekao da je jedan od njih policajac po imenu Ramiz.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite, kako su se ta tri policajca ponašala u Vašoj kući? Osim što su Vam uzeli novac, da li su bili agresivni, da li su Vam kroz neku naredbu rekli da morate da napustite Suvu Reku ili su Vas savetovali da bi bilo poželjno da napustite?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Na početku, nisu se dobro ponašali, bili su arogantni, ali pošto su uzeli novac, malo su se bolje ponašali i počeli su da nam pričaju, davali nam savet kako nismo sigurni, treba da napustimo kuću i da odlazimo za Albaniju.

PREDSEDNIK VEĆA: I Vi ste u koje vreme napustili?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Oko 18 časova, 27-og.

PREDSEDNIK VEĆA: Cela porodica?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Cela porodica.

PRESEDNIK VEĆA: Tada, kada ste izašli iz kuće, kada ste krenuli prema Albaniji, da li i dalje vidite te leševe izgorele? Da li su i dalje na tom mestu na kojem ste prvobitno ih videli?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, da, bila su tu tela, ali sad izgorela već.

PRESEDNIK VEĆA: Niko ih nije pomerao, na istom mestu su bili?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Tu su stajala tela.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, po ovome se razlikuje iskaz koji ste dali haškim istražiteljima. Šta je tačno?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Istina je ovo što Vam govorim danas i tvrdim da sam isto ovo govorio i pred njima, pred haškim istražiteljima.

PRESEDNIK VEĆA: Evo, ja sam Vam citirala, ja sam Vam citirala, to je na strani 6, gde ste Vi dali iskaz, dakle, 21. aprila '99. godine.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Koliko se ja sećam, znači pričam o današnjem danu, bilo je ovako kako sam Vam rekao danas. Ja sam video samo ubistvo Sedata i Bujara, malo kasnije su doneli tela Fatime, Have, Fatona i tu osobu za koju sam Vam rekao da ne poznajem.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi приметili, da li je bilo nekih legitimisanja?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Nisam video. Nisam video, nisam ni verovao da će ovo da se desi. Mislio sam policija će ući, daće im neki savet, na kraju krajeva i kuća da gori, a ne da ubijaju ljude. Zaista sam bio prestravljen kada sam video sve ovo.

PRESEDNIK VEĆA: Vi spominjete da su između ta četiri tela koja su dovučena do Bujara i Sedata, da je među njima bila i Hava?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Gospođa Šureta Beriša, kada je bila saslušavana, ona je govorila da je Hava bila u piceriji?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne znam šta je Šureta izjavila.

PRESEDNIK VEĆA: Ja Vas pitam samo da li možete da nam sad to objasnite, ako gospođa Šureta spominje Havu, da je ona u piceriji, da je ona vidi, kako je sad moguće da se sad ona našla tu, na tom mestu?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ja Vam govorim i objašnjavam ono što sam ja video.

PREDSEDNIK VEĆA: Dalje ću Vam predočiti, moram, jer vrlo je bitno da razjasnimo ove pojedinosti. Gospođa Šureta, opisujući kako je došlo do ubistva Bujara, ona je govorila o tome da je Bujar ubijen na balkonu, dakle, ne ovako kako ste Vi opisivali u tom bežanju. Dakle, na balkonu, na terasi da je ubijen.

SVEDOK AGRON BERIŠA: Bila je velika terasa, možda je Šureta na tom mestu, možda je ona mislila da se to dešavalo tu, na toj terasi.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne, ja Vam baš predočavam, dakle, razlikuje se mesto ubistva od onoga što je gospođa Šureta ovde nama govorila. Da li Vi i dalje ostajete kod ovoga kako ste danas izjavili?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste Vi imali uopšte priliku da vidite, dok su Bujar i Sedat trčali, da li je bilo ko uhvatio ili Bujara ili Sedata za ruku, zaustavio?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Rekao sam da su Sedat i Bujar ostali na kraju, pošto su svi krenuli, pošto su žene i deca već bežali i tu su ubijeni.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi znate Miki Petković da li ima brata?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Znam da ima. Zove se Zoran.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste tom prilikom njega videli tu?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne. Ja, ne. Zorana nisam video.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospođa Šureta kaže: „Sedata je uhvatio Mikijev brat, izašao je iz kuće i više nisam videla, ne znam ko je ubio Sedata“, ali je videla da ga je Mikijev brat uhvatio.

SVEDOK AGRON BERIŠA: I Mikija i Zorana sam dobro poznavao, jer su oni iz Suve Reke, sa Mikijem smo bili generacija. Mikija sam video kada je ušao u Fatonovu kuću, posle toga kuća je gorela, kada je izašao ne znam, nisam ga video kada je izašao, a Zorana nisam video, uopšte ga nisam video.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste kod haških istražitelja, kada ste bili saslušani 25. februara 2002. godine, pričali o tome da su policajci pratili neki trag krvi ranjenog Nedžmedina kod Autobuske stanice.

SVEDOK AGRON BERIŠA: To je bilo 26-og, a ne 25-og, u trenutku kada sam video teško ranjenog Nedžmedina, to ga je vukla njegova supruga Lirija. Posle nekoliko trenutaka video sam dvojicu policajaca koji su stajali tu, na tom mestu, gde je on bio ranjen i gledali su dole i pratili su, meni se učinilo da su pratili trag krvi, kuda se on kretao, odnosno kuda ga je supruga vodila.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, da li ste tog dana, 26. marta, videli Nišavić Milorada?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate, pošto kažete da imate saznanja da su predstavnici misije OEBS-a bili prisutni u kući Fatona i Nedžata, da li je neko od osoblja bio prisutan, dakle u toj kući, bilo u kakvoj funkciji, a da je Vama poznato, neko iz Suve Reke?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Znam da je brat Nišavića bio, radio kao čuvar obezbeđenja u toj kući. Drugo ništa ne znam.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, da li poznajete Eljšani Abdulaha?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li možete da nam kažete gde je njegova kuća?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Njegova kuća je na Reštanskom putu, u pravcu, u tom pravcu kuda se kretala policija.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta je čuo, šta se dogodilo sa njim i da li se uopšte nešto dogodilo sa njim?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Znam da je ubijen, znam, čuo sam da je bio priveden, u policijskoj stanici se nalazio i tog dana kada se ovo desilo da je on ubijen.

PREDSEDNIK VEĆA: A, kada je čuo da je priveden, gde je priveden?

SUDSKI TUMAČ EDA RADOMAN-PERKOVIĆ: On sad kaže kad je on čuo, kaže da je bio u Albaniji kada je to čuo.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite mi, gospodine Beriša, da li poznajete porodicu Beriša Šabana Vesela?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, da, dobro sam poznavao.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate, da li su oni tog dana bili u svojim kućama?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Tog dana nisam ništa znao o njihovoj porodici, da li su bili ili ne kod kuće. Posle u Albaniji, posle tri-četiri dana sam čuo šta se desilo sa njihovom porodicom.

PREDSEDNIK VEĆA: Šta ste čuli, šta se to dogodilo sa njihovom porodicom?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Čuo sam da su ubijeni u piceriji „Kalabrija“, zajedno sa članovima naše porodice, sa ženama i sa decom, u piceriji „Kalabrija“.

PREDSEDNIK VEĆA: A, od koga ste čuli, gospodine Beriša?

SVEDOK AGRON BERIŠA: U Albaniji sam čuo, ne znam od koga tačno. Možda čak i na televiziji.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate koliko je članova porodice bilo Beriša Šabana Vesela?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Deset ili jedanaest članova.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li poznajete porodicu Beriša Sahida?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Poznavao sam, da.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate šta je sa članovima te porodice?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Znam da su i oni ubijeni. Mislim tog dana, istog dana.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, da li je marta meseca '99. godine bilo dejstava OVK u gradu Suva Reka?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Po selima da, a u gradu ja ne znam da je bilo.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite, gospodine Beriša, marta '99. godine, da li ste se Vi uopšte kretali ulicama?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ne, apsolutno nismo smeli da se krećemo. Išao sam do posla i nazad, znači, posao-kuća i obrnuto, a niko se nije kretao tog dana, nije bilo uopšte ljudi na ulicama.

PRESEDNIK VEĆA: Šta nam možete reći o Vuksanović Bobanu? Šta je on u to vreme bio?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Koliko znam, u to vreme je bio direktor Doma zdravlja, ukoliko je imao još neku funkciju ja ne znam. Koliko znam, bio je u upravnom nekom odboru kriznog štaba ili je vodio krizni štab, toliko.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je predstavljao neki autoritet u Suvoj Reci?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ranije, da, imao je autoritet dok je bio lekar. Posle je počeo da se bavi politikom i izgubio autoritet. Kod Srba možda da, ali kod Albanaca ne više.

PRESEDNIK VEĆA: Šta nam možete reći o Jašaru Beriši?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Dobro sam ga poznao, bio je moj rođak, radio na benzinskoj pumpi, nisam ni znao da je umro tog dana.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li vi čuli šta se dogodilo tog dana tačno?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, čuo sam. Čuo sam da su ga uhvatili ispred benzinske pumpe i da je ubijen u piceriji „Kalabrija“.

PRESEDNIK VEĆA: Još ću Vas zamoliti, pozvaću ovde optužene, pa evo, čisto, da li poznajete nekog od njih, ovako poimenice, kada sam Vam pobrojala, Vi ste rekli koga poznajete. Da li biste mogli da prepoznate? Evo, ja ću drugačije da predložim, jedan po jedan neka izlaze, evo optuženih, hoćete stati ovde.

PRESEDNIK VEĆA:

Konstatuje se da nakon što su OPT. izašli u deo sudnice i nakon što je svedok pogledao u optužene, izjavio je da prepoznaje Repanovića, Nišavića, Papić Ramiza, Nenada Jovanovića, prvobitno je za optuženog Petković Zorana rekao da je Miki, a nakon što je Petković Miroslav istupio onda se ispravio i rekao: „Ne, ovo je Miki, a ono prethodno je bio Zoran“.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kome je njegov brat dao onih 1000 maraka, Bardulj dao 1000 maraka?

PRESEDNIK VEĆA: Objasnio je.

NATAŠA KANDIĆ: Gospodine Beriša, recite nam, 25. marta, kažete da tog dana čujete neku pucnjavu iz predgrađa. Odakle to dolazi?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Znači, govorimo o naselju koje je odmah tu, na Reštanskom putu.

NATAŠA KANDIĆ: A da li znate nekoga, jeste li čuli naknadno, da li je neko iz tog dela ubijen tog dana?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, da, mnogo je ubijeno.

NATAŠA KANDIĆ: Je li možete nekoga da nam...

SVEDOK AGRON BERIŠA: Mejdi Eljšani, pravnik, bivši direktor fabrike „Balkan“, ubijen je sin njegovog brata Fadilj Eljšani, ubijen je Abdulahov brat, Osman Eljšani i još porodica Hoti, veliki broj iz porodice Hoti. Iz porodice Gaši je nekoliko ubijeno, iz porodice Krueziju oko 15 je ubijeno tog dana. I zapaljeno je mnogo kuća, spaljeno je mnogo kuća.

NATAŠA KANDIĆ: Da li ste Vi tog dana, 25-og, videli neku policiju kako prolazi Reštanskim putem?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Rekao sam da sam video ujutro.

NATAŠA KANDIĆ: Vi ste se to popodne videli sa Širetom, sa Nedžatom?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da.

NATAŠA KANDIĆ: Jeste li razgovarali o tome da se ode odatle, da je opasno, nebezbedno?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Da, da razgovarali smo. Videli smo da tu više nije sigurno, ali kasnije nismo imali kuda da idemo.

NATAŠA KANDIĆ: Da li je Šureta dolazila tog prepodneva kod Vas? Da li možete da se setite?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Sećam se da je Šureta dolazila i to pre podne, govorim o 26-om. Da, da sećam se da je bila kod nas, jako kratko, i bila je jako uznemirena.

NATAŠA KANDIĆ: Sad meni nešto ostaje nejasno, pa Vi, molim Vas, pokušajte da mi objasnite. Policija ide od kuće Ismeta Kučija i ide, dolazi pravo kod kuće, ispred kuće Vesela Beriše. Da li policija prolazi pored kuće Nedžata i Fatona?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Rekao sam da sam video grupu policajaca da su

ušli u kuću, da su ušli u kuću. Možda su oni i znali gde su svi članovi porodice, jer iz pravca policijske stanice moglo je dobro da se vidi kuda se ljudi kreću.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi znate zašto su ušli u kuću?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Ja mislim da je to akcija koja je bila unapred dobro organizovana.

NATAŠA KANDIĆ: Dobro, a je li možete da pokušate da se setite koji je prvi muškarac izašao iz kuće?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Mislim da je Nedžmedin, Nedžat, da su oni bili. Među prvima, a na kraju su ostali Bujar i Sedat.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Kada ste razgovarali sa Nedžatom i Širetom, kada su Vam pričali šta se desilo 25-og ujutro, da li su Vam nešto pomenuli mene?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Oni nisu, nisu, nisu govorili o imenima, ali imao sam osećaj da nešto kriju od nas, nisu nam govorili, mi smo rođaci, ali nisu, bili su jako uplašeni, pod stresom, pod velikim stresom su bili, nešto su krili od nas.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da li ste nekad čuli od Vaše porodice Beriša nešto protiv mene, da sam ja nešto protiv Vas, nešto, protiv Vaše porodice Beriša imao?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Godinu dana pre, požalio mi se Faton da ste mu konfiskovali BMV, njegov automobil.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Dobro, to je oko vozila. Da li si čuo nekada da sam ja maltretirao?

SVEDOK AGRON BERIŠA: Gospodine, ovo je bio jako skup automobil, oko 30.000 maraka je koštao.

Dan šezdeset drugi

4. mart 2008.

Saslušanje svedoka MILOJEVIĆA i OBRADOVIĆA

Svedok **Nenad Milojević** došao je na Kosovo 25.05.1998. kao ispomoć 37. odreda za pozadinske poslove. Nije imao rešenje da je pripadnik PJP. Koristio je

pozivni znak *Čegar 504*. Neposredni pretpostavljeni mu je bio komandant 37. odreda, optuženi Mitrović. Svedok je sve vreme bio u Prizrenu. Bio je smešten u kasarni VJ. Tu je bila smeštena Niška četa PJP. Radio je na opremanju jedinice obučom i odećom, a nabavljao je i hranu. Kada je jedinica odlazila na teren, dobijao je brojno stanje i organizovao izdavanje lanč paketa. Nijednom nije bio na terenu.

Zna da je jedinica 25.03.1999. ujutro otišla na teren i u objektu u krugu kasarne ostali su svedok i Dragan Barać. Preko puta njih nalazili su se pripadnici SUP-a Prizren koji su radili na pakovanju hrane za teren. U toku dana svedok se više puta čuo sa starešinama iz Niške jedinice. Na vratima objekta dežurao je policajac iz SUP-a Prizren, a u 19,00 časova došao je rezervista Dragan Repić. U 19,45 svedok se čuo sa šefom smene da mu kaže da izlazi na večeru i u tom trenutku je usledio udar u objekat, veza se prekinula. Svedok je uspeo da izađe iz objekta. Usledio je još jedan udar. U tom trenutku iz drugih objekata je počela da izlazi vojska. Primitili su da je svedok ranjen, prihvatili su ga i odveli u bolnicu. Od kapije na ulazu u kasarnu do bolnice prebačen je civilnim vozilom. U toku same noći nije bio svestan.

Sledećeg dana, kada se probudio, seća se da je u ranim jutarnjim časovima došlo oko desetak policajaca da ga posete, lekar se ljutio i oni su otišli. U prepodnevnom satima radio-vezom se javio optuženi Mitrović i posle par trenutaka je došao sa vozačem Ljubišom Stojanovićem. Koliko se seća, optuženi Mitrović je bio u plavoj maskirnoj uniformi. Vozač je napravio fotografiju. Svedok je insistirao da ga prebace u Niš, a optuženi Mitrović je razgovarao sa lekarom i vratio se i rekao da će svi ranjenici biti prebačeni u Vojnu bolnicu u Nišu. Njih troje-četvoro je prebačeno do igrališta.

Čuo je da je optuženi Mitrović nudio prevoz za lako povređene. Svedok i dvoje-troje povređenih su prebačeni zajedno. Ne zna ko je organizovao prevoz. Optuženi Mitrović je došao sa Ljubišom u krug igrališta. Bilo je planirano da helikopterom budu prevezeni u Niš, ali je izmenjena odluka, pa su prebačeni u Beograd. Ne seća se u koliko sati su poleteli. Oko 13,00 časova su sleteli u Beograd.

Predsednica Veća predočila je svedoku da sud poseduje potvrdu VMA (Vojnomedicinska akademija u Beogradu) da je primljen u 11,00 časova, a da je pre toga tretiran u nekoj zdravstvenoj ustanovi na Topčideru (Beograd). Svedok tvrdi da je direktno dopremljen na VMA.

Svedok se ne seća Miljkovića, ali pamti da je nekoga ko ga je vozio molio da prođu pored kasarne i da su prošli.

Predsednica Veća je takođe predočila svedoku da je svedok Miljković rekao da je fotografija na kojoj su svedok i optuženi Mitrović napravljena kasnije, a ne 25.03.1999, jer se seća da je svedok tog dana izgledao mnogo bolesnije nego na fotografiji. Na to je svedok rekao da se verovatno u toku noći oporavio, ali da je fotografija sigurno napravljena u bolnici u Prizrenu 25.03.1999.

Svedok zna da je Milorad Obradović bio obezbeđenje optuženom Mitroviću, ali ga nije video sa optuženim.

U vreme događaja svedok **Milorad Obradović** bio je komandir petog voda treće čete 37. odreda PJP. Vod se sastojao od odeljenja minobacača, odeljenja izviđača i odeljenja... Na Kosovo je došao 16.03.1999. Sa jedinicom je bio smešten u hotelu *Balkan*. U hotelu je zatekao neke izbeglice i policiju kojoj je istekla smena i spremala se za Srbiju. Svedok se smestio sa svojim vodom, koji je brojao oko 25 ljudi. Dana 22.03.1999. sa vodom je bio u noćnoj smeni na punktu u selu Reštane. Bili su smešteni u dve kuće. U noći 21/22.03.1999. svedok je primetio da se strani posmatrači povlače sa svojih pozicija. 24.03.1999. svedok je ostao u hotelu, a svedokov vod (25 policajaca) je krenuo prema ...

25.03.1999. dobija informaciju od komandira čete kuda će da se kreću. Svedok je bio u hotelu, deo voda ostaje sa njim, a ostali su krenuli prema selu Reštane. Ne zna tačno kojim su pravcem krenuli. Nije pao mrak kada ga je pozvao Siketić da se sa ljudstvom premesti na punkt u Reštane. Zadatak je bio da očiste teren od terorista. Svi su se okupili ispred policijske stanice i odatle su krenuli. Krenuli su jednim blindiranim kamionom, na koji su stavljani minobacači i od policijske stanice idu Reštanskim putem prema Studenčanima. Dogledom je video da se stanovništvo izvlači iz sela automobilima. Svedok se sa vodom smestio u privatnoj kući i tu su ostali dva dana. U Suvoj Reci u hotelu ostala su dva policajca koji su se plašili, ali su sutradan tražili da se pridruže vodu. Sledeća lokacija na koju je otišao svedok je bila selo Samodraž.

Predsednica Veća predočila je svedoku da je mnogo pre 24.03.1999. bio dislociran iz Suve Reke, da je njegovo sedište bilo u Movljanima, da je odatle krenuo za... Svedok je, međutim, ostao pri tvrdnji da je Siketić bio u hotelu *Balkan* kada je počelo bombardovanje.

Dan šezdeset treći

5. mart 2008.

Svedočio bivši prizrenski policajac

Glavni pretres dokaznog postuaka nastavljen je danas saslušanjem svedoka **Mustafe Eleza**, bivšeg policajca SUP-a Prizren. Svedok **Elez** je rekao da je tokom NATO bombardovanja bio policajac u SUP-u Prizren. Elez, koji je radio u prizrenskoj policiji u Odeljenju za krvne i seksualne delikte, kazao je pred Većem zaratne zločine Okružnog suda u Beogradu da nije radio uviđajeu Suvoj Reci i da u to vreme nije znao za stradanje albanskih civila u tom mestu. Za stradanje porodice Beriša svedok je rekao da je čuo kasnije, kada se sa porodicom preselio u Suboticu, gde i danas živi.

Drugi svedok, **Stojan Konjиковac**, tražio je isključenje javnosti jer je aktivni oficir, treći u rangu jedinice koja je bila na Kosovu, i oba pretpostavljena su penzionisana bez ispunjenih uslova. Svedok se plaši da bi svedočenje moglo da deluje iritirajuće na javnost i da bi to ugrozilo njegovu bezbednost.

Suđenje je prekinuto zbog obaveza člana Veća, sudije Veska Krstajića, a nastavlja se sutra svedočenjem Konjиковca, sa koga će, međutim, javnost biti isključena.

Dan šezdeset četvrti

6. mart 2008.

Bivši oficir VJ svedoči bez prisustva javnosti

Danas je nastavljen glavni pretres saslušanjem svedoka **Stojana Konjиковca**, bivšeg starešine Vojske Jugoslavije. Budući da je on juče zahtevao isključenje javnosti, Veće je donelo rešenje da se poštuje njegov zahtev.

Dan šezdeset peti

7. mart 2008.

Svedočili pripadnici PJP Niški odred Zoran ILIĆ i Srđan ILIĆ

Svedok **Zoran Ilić** radio je kao šef analitike i evidencije u SUP-u Prizren. Prvi put je došao na Kosovo u julu 1998. i zadržao se do oktobra te godine. Tada je pridodat Štabu 37. odreda da radi poslove izveštavanja, evidentiranja brojnog stanja i slične poslove u komandi. Ponovo je bio na Kosovu u vreme misije OEBS-a, pa onda u vreme NATO bombardovanja. Bio je na Kosovu do 15.03.1999. godine, kada je otišao na odmor, pa je ponovo došao 26.03.1999.

Svedok je 26.03.1999. godine stigao u Prizren pre podne, oko 11,00 časova. Njegov cilj je bio da se poveže sa komandom. Otišao je u motel *Putnik* i susreo Radislava Milenkovića iz Orahovca, koji je bio u 87. odredu (načelnik je bio Zoran Anđelković, načelnik SUP-a Aleksinac).

Svedok je sa Milenkovićem ručao u motelu *Putnik* i on ga je uputio u upravnu zgradu komunalnog preduzeća *Higijena*, koje je bilo određeno za smeštaj i rad 37. odreda PJP. Iz motela je krenuo oko 12,30 časova. U komunalnom preduzeću 37. odred je imao jednu prostoriju, ali je kasnije direktor odobrio još jednu. Nedugo zatim, između 12,30 i 13,00 časova, u komunalno preduzeće je došao optuženi Mitrović sa vozačem, Ljubišom Stojanovićem, u belom džipu. Optuženi Mitrović je nosio čelično plavu uniformu.

U istrazi svedok je rekao da je nosio zelenkasto-žućkastu maskirnu uniformu. Razliku je pravdao time da se naknadno setio da je bila zima i da se plava uniforma koristila u zimsko vreme. Na to ga je sudija upozorila da krajem marta nije bilo zimsko vreme, a svedok je odgovorio: „Ne znam, eto, jednostavno tako mi se čini.“ Opt. Mitrović nosio je borbeni prsluk i u džepovima je držao dve radio-stanice. Imao je radio-vezu za običnu komunikaciju i drugu, zaštićenu, za komunikaciju sa jedinicama na terenu. Nosio je vidljivo činove.

Razgovarali su o bombardovanju kasarne, pogibiji Dragana Baraća i ranjavanju Nenada Milojevića, ali i o drugim stvarima. Rekao je svedoku da je Milojević smešten u bolnicu u Prizrenu. Tokom tog razgovara bili su prisutni Radisav Milenković, vozač optuženog Mitrovića i direktor preduzeća. Razgovor je trajao do tri sata popodne. Optuženi Mitrović mu je rekao da su vezisti smešteni u firmi *Metohija vino*. Svedoku je poznato da su vezisti koristili plavi *land rover* sa antenama. O tome svedok nije govorio u istrazi, i na pitanje predsednice Veća

svedok je odgovorio da ga za *land rover* niko nije pitao. Na to mu je predsednica Veća predočila da ga je tužilac u istrazi pitao da li je optuženi Mitrović nekada koristio plavi *land rover* i da je on odgovorio da je plavi *land rover* koristio komandant 87. odreda. Na to je svedok rekao da je on pogrešio i da je tačno da je komandant 87. odreda vozio *puha*. Svoju grešku objašnjava time što slabo razlikuje marke automobila.

Svedok je pratio kretanje i akcije 37. i 87. odreda PJP. Zna da je prva četa 87. odreda bila smeštena u Orahovcu.

Svedokova šifra je bila *Čegar 3*. Svedok je dobijao izveštaje sa terena od komandira četa, koji su sadržavali podatke o snagama sa kojima su krenuli u akciju, odakle su krenuli, brojno stanje i snagu protivnika, da li je bilo ranjenih i poginulih, kako su funkcionisala sredstva veze i slično. On je objedinjavao izveštaje i dostavljao optuženom Mitroviću, koji ih je prosleđivao u Štab MUP-a u Prištini.

Svedok je izneo da mu je optuženi Mitrović 26.03.1999. popodne rekao da je povređeni Milojević u bolnici u Prizrenu, dok iz spisa predmeta proizilazi da je Milojević pre 11,00 časova primljen na VMA. To ukazuje da odbrana optuženog Mitrovića o satnici njegovog kretanja 26.03.1999. nije tačna.

Razlike u iskazu svedoka u istrazi i na glavnom pretresu u pogledu uniforme koju je optuženi Mitrović nosio 26.03.1999. razjašnjene su pitanjima punomoćnika Todorovića. Svedok je na glavnom pretresu rekao da je optuženi Mitrović nosio plavu uniformu, jer je nakon saslušanja u istrazi video fotografiju na kojoj je optuženi Mitrović u plavoj uniformi, pa je razmislio i zaključio da je tačno to što fotografija pokazuje. U istrazi je rekao da je uniforma bila maskirno zelena, na osnovu ličnog opažanja i slike koju je imao pred očima zamišljajući optuženog.

Svedok **Srdan Ilić** je 22. 03.1999. dobio naredbu da sa pripadnicima pete čete 37. odreda koji su bili na odmoru krene u jutarnjim satima iz Vranja za Prizren. Stigli su između 14,00 i 15,00 časova. Tada je policija bila smeštena u kasarni. Peta četa je brojala 70-80 ljudi. Svi su nosili zelene maskirne uniforme.

Sutradan, 23.03.1999, u prepodnevnom satima, četa je pokrivala punktove u gradu. U popodnevnom satima svi komandiri četa imali su sastanak sa optuženim Mitrovićem. Tu im je on naredio da traže drugi objekat za smeštaj jer postoji mogućnost da NATO gađa kasarnu. Svedok je dobio objekat *Bingo* u blizini Doma vojske. Na tom sastanku svedok je dobio zadatak da izvidi teren prema selima Slapuzani, Pećani i Semetište. Svedok je na teren otišao sa svojim zamenikom Časlavom Ivkovićem. Išli su belim blindiranim *land roverom*. Na

terenu ih je čekao potpukovnik Ljubiša Stojanović, koji je vodio borbenu grupu iz 243. motorizovane jedinice. Zadržali su se više od sat vremena.

Dana 25.03. u 5,00 časova izjutra svedok je krenuo sa svojom četom iz Prizrena. Prošli su kroz Suvu Reku. Sve je delovalo bezbedno. Svedok je sa četom išao u pravcu Slapužana. Dok je četa išla u tom pravcu, često su trpeli vatrena dejstva. Nije bilo ranjenih.

Dana 26.03. trebalo je da krenu dalje i obezbede prohodnost komunikacije Prizren-Suva Reka. Celog dana su bili na pozicijama iznad sela Pećani zbog toga što ih je OVK stalno gađala minobacačima. Zaštitili su se tako što su se sklonili u transportere i tenkove i sa njima u obližnju šumu. Tog dana nije bio u kontaktu sa komandantom. Komandno mesto optuženog Mitrovića bilo je u upravnoj zgradi preduzeća *Metohija vino*.

Dana 27.03.1999. svedok je sa jedinicom krenuo prema selu Semetište. Celog dana su bili izloženi jakoj vatri. Oko 18,00 časova poginuo je policajac Ivica Spasić, direktnim pogotkom u glavu. Tog dana osmorica policajaca iz III voda su ranjena. Svedok je na sastanak sa komandantom išao 29.03.1999. u popodnevним satima. Sastanak je održan u upravnoj zgradi preduzeća *Metohija vino*. Na sastanku su bile sve starešine. Svedok je išao svojim *land roverom*.

Svedok je kasnije, iz sredstava informisanja, čuo o stradanju porodice Beriša.

Suđenje se nastavlja 1. aprila.

Dan šezdeset šesti

1. april 2008.

Suđenje je prekinuto i nastavlja se 6. maja.

U nastavku glavnog pretresa dokaznog postupka, sudsko Veće je donelo rešenje kojim se određuje sudsko-medicinsko veštačenje optuženog Zorana Petkovića na okolnosti njegovog zdravstvenog stanja kao i na procenu kada će biti sposoban da učestvuje u postupku i da nesmetano prati tok glavnog pretresa.

Dan šezdeset sedmi

6. maj 2008.

Saslušan veštak dr Đorđe ALIMPIJEVIĆ

Na današnjem glavnom pretresu, a na osnovu rešenja od 1. aprila, saslušan je veštak Đorđe Alimpijević.

U vezi sa pismenim nalazom i mišljenjem Sudsko-medicinskog odbora Medicinskog fakulteta u Beogradu, povodom zdravstvenog stanja optuženog Zorana Petkovića, koji je imao infarkt i lečio se na Vojnomedicinskoj akademiji (VMA) u Beogradu, član Sudsko-medicinskog odbora, docent dr Đorđe Alimpijević izjavio je da u svemu ostaje pri pismenom nalazu i mišljenju Sudsko-medicinskog odbora. Objasnio je da srčani mišić ne pokazuje znake slabosti, da ne postoje znaci oticanja i poremećaja cirkulacije u težem stepenu.

U nastavku pretresa optuženom Zoranu Petkoviću je pozlilo, pa su pazvani lekari hitne pomoći koji dežuraju u sudu. Lekar dr Branka Vidaković je pregledala optuženog Z. Petkovića, našla povišeni krvni pritisak, jednu ekstra sistolu, što je vrsta poremećaja srčanog ritma, i ona mu je dala odgovarajuće lekove.

Sudski veštak Alimpijević je pregledao pismeni nalaz dr Vidaković i konstatovao da u ovakvom stanju optuženi Zoran Petković ne može da prati suđenje. Kada su lekari iz Sudsko-medicinskog odbora pregledali Petkovića, on nije imao ekstra sistole koje su se danas pojavile.

Sudsko Veće je donelo rešenje da se glavni pretres prekine i odloži za 2 jun.

Dan šezdeset osmi/šezdeset deveti

2. i 3. jun 2008.

Saslušan policijski general Obrad STEVANOVIĆ

„Nisam bio komandant PJP“

Generala **Obrad STEVANOVIĆ**, u martu 1999. godine bio je jedan od šest pomoćnika ministra u Ministarstvu unutrašnjih poslova Srbije (MUP Srbije). Bio je zadužen za oblast uprave policije, Operativnog centra i za obrazovne

institucije u okviru MUP-a. Od polovine 1998. godine, više je boravio u Prištini nego u Beogradu. U vreme kad je došao u Prištinu, postojala je tzv. mirnodopska organizacija MUP-a i to: sedam Sekretarijata unutrašnjih poslova (SUP), više Odeljenja unutrašnjih poslova (OUP) i policijskih stanica. Pored njih, postojale su i granične policijske jedinice i deo Specijalne antiterorističke jedinice sa sedištem u Prištini. To su bile redovne snage policije na Kosovu. Postojale su, međutim, i vanredne policijske jedinice koje su predstavljali Štab MUP-a za suzbijanje terorizma, sa sedištem u Prištini, zatim Posebne jedinice policije (PJP) i Jedinica za specijalne operacije (JSO), koja se nalazila u sastavu Resora državne bezbednosti Srbije (RDB).

Štab MUP-a na Kosovu postojao je od 1990. ili 1991. godine, kao privremeni i pomoćni organ ministra unutrašnjih poslova. Na svakih šest meseci menjan je personalni sastav tog Štaba. Polovinom 1998. godine Štab je promenio naziv i od tada se zvao Štab Ministarstva za suzbijanje terorizma na Kosovu i Metohiji. Od polovine 1998. do polovine 1999. godine načelnik Štaba bio je general Sreten Lukić. Uži sastav Štaba činili su poimenično određeni pojedinci, a širi sastav Štaba činili su i načelnici Sekretarijata, načelnici Resora javne bezbednosti i načelnici Centara Resora državne bezbednosti. U užem sastavu su, pored generala Lukića, bili David Gajić iz Resora državne bezbednosti, pukovnik Mijatović, major Goran Radosavljević i komandant JSO, Milorad Luković-Legija.

Postojao je termin *zajednička komanda*. To je bio samo jedan oblik povremenog, skoro svakodnevnog okupljanja ljudi iz vrha policije, vojske i politike, koji su u složenoj bezbednosnoj situaciji međusobno razmenjivali informacije iz svog delokruga i nakon toga svako je radio svoj posao, poštujući svoj lanac rukovođenja i komandovanja. Prema tome, tzv. *zajednička komanda* nije imala nikakvu komandnu ulogu.

Na pitanje predsednika Veća da li je čuo, da li mu je uopšte bilo poznato da je izdata neka zapovest *zajedničke komande* za Kosovo i Metohiju, odgovara da je zapovest *zajedničke komande* video u pripremi za svedočenje pred Tribunalom u Hagu, ali ranije ih nikada nije video. Analizirajući te zapovesti u Hagu, on je došao do zaključka da su to dokumenta Prištinskog korpusa, a ne nekakve *zajedničke komande*. Svi elementi tog dokumenta ukazuju da je reč o dokumentu Prištinskog korpusa. Nije razumeo zbog čega se očigledne zapovesti Prištinskog korpusa nazivaju zapovestima *zajedničke komande*.

Naredbe o izvršavanju zadataka na Kosovu donošene su u skladu sa redovnim propisima. Generalni plan suzbijanja terorizma na Kosovu i Metohiji bio je

vojni plan i on je odobren od Vrhovnog saveta odbrane. U suzbijanju terorizma, po navedenom planu, postupalo se na tri načina. Prvi način je preventivno delovanje na suzbijanju terorizma; drugi, reagovanje na terorističke akte; treći, izvođenje planiranih antiterorističkih akcija. Zapovesti i naređenja po kojima su antiterorističke akcije na Kosovu izvođene bile su u nadležnosti Prištinskog korpusa, a potpisivao ih je komandant tog korpusa. Međutim, u tim akcijama paralelno su učestvovala i vojne i policijske jedinice.

Objašnjavajući kako je funkcionisala koordinacija između vojnih i policijskih jedinica navodi: „Sâmo izvođenje antiterorističkih operacija odvijalo se na način da su vojne i policijske jedinice, uprkos tome što su učestvovala na jedinstvenom zadatku, imale relativnu samostalnost u rukovođenju, odlučivanju i komandovanju, a faktički, na jednom komandnom mestu nalazio se i komandant vojne i komandant policijske jedinice ... pa je bio jedini način da se ta dva čoveka nađu na istom mestu i da svako po svojoj vertikali komanduje sopstvenim jedinicama u skladu sa zapovešću i sa elementima zapovesti.“

Svedok je do početka 1997. godine, bio komandant PJP. Od tada, pa sve do završetka bombardovanja u junu 1999. godine, ni formalno, ni faktički nije postojao komandant PJP. Poznato mu je da veliki broj ljudi i policajaca smatra da je on bio komandant PJP. Međutim, on to nije bio i dostavo je sudu brojnu dokumentaciju koja to potvrđuje. Njega je ministar odredio da pruža stručnu pomoć jedinicama policije na Kosovu i da realizuje odluke i naređenja ministra.

Posebne jedinice policije, u skladu sa Pravilnikom o organizaciji MUP, obrazuje isključivo ministar. Isključivo po nalogu ministra PJP se može angažovati, a njihova uloga je izvršavanje antiterorističkih zadataka. U reonu Prizrena i Suve Reke delovala su dva odreda PJP iz južne Srbije, koji su imali sedište u Nišu, i to 37. odred i 87. odred. 37. odred je bio operativni, manevarski odred koji je funkcionisao tako što se uključivao u planirane operacije. 87. odred je bio čvršće vezan za teritoriju i imao je zadatak da drži oslobođenu teritoriju nakon što operativne jedinice završe operaciju.

Inače, ni načelnik OUP-a na teritoriji na kojoj se nalazi odred, ni komandant odreda ne mogu jedan drugom da izdaju bilo kakav nalog. Oni samo mogu jedan drugog da informišu o saznanjima koja imaju, a svako od njih pojedinačno informiše svoju vertikalu. Nema nikakve subordinacije između komandanta 37. i 87. odreda. I jedan i drugi odred vrlo često su se angažovali za vreme bombardovanja na području između Suve Reke i Orahovca.

Najčešće sedište bilo mu je u Štabu MUP-a za suzbijanje terorizma na Kosovu i Metohiji u Prištini, ali formalno nije bio član Štaba, niti je bio nadređen ni

rukovodiocu Štaba, ni bilo kome na Kosovu. Pomoćnik ministra nije rukovodilac, on pomaže ministru da donese i sprovede odluku, ali ne rukovodi.

PJP na Kosovu, pa i 37. odred, nosili su sivo-maslinastu maskirnu uniformu u bojama zelena-žuta-braon, koja je odgovarala vojnoj uniformi. Kad su išli u akciju, u interventnim okolnostima, pripadnici 37. odreda policije nosili su maskirnu uniformu koja je bliža vojnoj uniformi, u braon-žutoj i zelenoj boji. Kad je u to vreme viđao komandata 37. odreda, optuženog Mitrovića, on je uvek bio u takvoj uniformi. Poznato mu je da su pripadnici 37. odreda PJP koristili bele džipove *micubiši* i *land rover* džipove, *lada nive*, *pinzgauere*, *TAM 110* oklopna vozila.

Nije mu poznato da je Milutin Miljković iz SUP-a Prizren upućen u OUP Suva Reka, ali mu je poznata praksa da se neka organizaciona jedinica MUP-a pojača uključivanjem stručnog kadra. Misli da je to slučaj sa upućivanjem Miljkovića iz Prizrena u Suvu Reku.

Poznato mu je da je bilo iseljavanja Albanaca prema Albaniji i Makedoniji i to na početku bombardovanja. Najvažniji razlog za iseljavanje Albanaca bilo je bombardovanje. Nije mu poznato da je postojala naredba o tome da se Albanci iseljavaju prema Albaniji. Smatra da je to apsolutna besmislica. Poznato mu je da je bilo uništavanja imovine, pljačkanja i paljenja kuća u Suvoj Reci i okolini. U odnosu na Prizren, Suva Reka je mnogo više stradala. To dokazuje da teroristi nisu koristili velika naselja za svoje aktivnosti, već isključivo manja naselja.

O stradanju porodice Beriša svedok je saznao tek kad su činjenice u vezi stim događajem javno obelodanjene. Ne može da se seti da li je to bilo pre nego što se on uključio u pripreme za svedočenje u procesu protiv Slobodana Miloševića u Hagu ili je saznao pre toga iz sredstava javnog informisanja. Inače, dok je bio na terenu na Kosovu o tome ništa nije znao.

Drugog dana svedočenja svedoku Stevanoviću postavljena su mnoga pitanja od strane predsenice i članova Veća, zamenika javnog tužioca, odbrane optuženih, kao i od strane punomoćnika porodice žrtava.

Na pitanje punomoćnika Todorovića da li je u vreme dok je bio komandant PJP (do početka 1997.), u komandnom lancu postojao starešina između njega i komandanta odreda, svedok je odgovorio da nije bio niko, da je on bio direktno nadređeni starešina komandantu odreda PJP. Pošto je svedok izjavio da posle 1997. godine nije postojao komandant PJP, punomoćnik je pitao ko je u takvoj situaciji (kada nema komandanta PJP na nivou Srbije) bio neposredni starešina

komandantu odreda PJP. Svedok nije dao direktan odgovor na to pitanje - objašnjavao je ulogu ministra, ulogu SUP-a na čijem terenu je delovao odred, ali nije hteo da se izjasni ko je bio neposredni starešina komandantu odreda PJP.

Postavljeno pitanje je značajno zbog toga što su svi saslušani svedoci, pripadnici PJP, rekli da je u vreme NATO bombardovanja komandant PJP na nivou MUP-a Srbije bio Obrad Stevanović. Svedok Stevanović je to uporno negirao, dostavljao dokumentaciju o svom kretanju u službi, ali na osnovu iskaza svedoka, na osnovu činjenice da je sve vreme bio na Kosovu u periodu od 1998.-1999, da je bio pomoćnik ministra, sigurno je da je on faktički komandovao snagama PJP na Kosovu za vreme NATO bombardovanja.

Punomoćnica oštećenih Nataša Kandić pitala je da li u zakonu postoji pravni osnov za pretpočinjavanje policije vojsci u ratnim uslovima. Svedok je odgovorio da je u zakonu predviđeno da se u uslovima rata policijske jedinice pretpočinjavaju vojnim. Međutim, u vreme bombardovanja na Kosovu to pretpočinjavanje nije obavljeno.

Punomoćnica je pitala da li je zbog neprimenjivanja zakona bilo nekih posledica na događaje na terenu. Svedok je rekao da je bilo protivljenje policije da se pretpočini vojsci, ali da je ta stvar rešena putem tzv. koordinacije. Koordinacije su postojale na svim nivoima, pa i na lokalnom nivou, između različitih struktura: politike, policije, vojske, odbrane, ali između njih nije bilo nikakve subordinacije i nije postojalo koordinaciono telo, već samo koordiniranje u formi razmene informacija, dogovora.

Na pitanje punomoćnice da li je postojala *zajednička komanda*, svedok je odgovorio da nije postojala, iako je na naredbama koje je izdavao Prištinski korpus u zaglavlju stajalo *zajednička komanda*. Vojne jedinice su znale da naredbu izdaje Prištinski korpus, a policijske jedinice su postupale po tim naredbama zbog toga što su im dostavljane preko Štaba MUP-a za Kosovo, sa sedištem u Prištini. Inače, postojala je koordinacija između policijskih i vojnih jedinica.

Na pitanje Nataše Kandić u čemu se ogledala ta koordinacija i da li je ona bila samo formalna, svedok je odgovorio da su koordinacije održavane na zajedničkim sastancima i u telefonskim razgovorima. Primera radi, vojska obaveštava policiju da će ući u neku akciju, a policija odgovara da ne može trenutno, da se to odloži za dva dana ili da se upozore na kom delu terena se nalaze jedni, a na kom drugi, ko vodi operacije, radi zaštite učesnika oružanih operacija. Postavljena pitanja značajna su zbog toga što svedok Stevanović, kao i drugi svedoci na visokim

položajima u vojsci i policiji, želi da prikrije i zamagli činjenicu odakle dolaze komande, ko ih izdaje i na koji način ih sprovode jedinice na terenu.

Svedok ističe da se i u vojsci i u policiji primenjuje princip jednog starešinstva, jer samo jedan čovek može da komanduje, a u svom iskazu govori o koordinacijama, razgovorima, dogovorima, ubeđivanju, informisanju, iako je opšte poznato da u bilo kojoj zajedničkoj akciji vojske i policije komandu vrši jedan čovek.

Dan sedamdeseti

4. jun 2008.

Saslušanje svedoka Božidara DELIĆA

General negira ono što su tvrdili svedoci

Dokazni postupak glavnog pretresa nastavljen je saslušanjem penzionisanog generala bivše VJ, **Božidara DELIĆA**, koji je u vreme bombardovanja bio visoki oficir VJ u Prizrenu. Delić u svom svedočenju tvrdi da u krug prizrenske kasarne nisu dovoženi leševi civila, već „terorista i vojnika“, mada su skoro svi ključni svedoci rekli da su istovarili i raskopavali leševe civila u kasarni u Prizrenu. Delić kaže da je u martu 1999. godine bio je komandant 549. motorizovane brigade Prištinskog korpusa. Prištinski korpus je bio stacioniran u Prizrenu, a manjim delom u Đakovici. Komandant Prištinskog korpusa bio je general Vladimir Lazarević, i on mu je bio nadređeni starešina. Komanda Prištinskog korpusa nalazila se u Prištini, u neposrednoj blizini hotela *Grand*. Zona odgovornosti 549. motorizovane brigade zahvatala je reon od državne granice prema Republici Albaniji i to od karaule *Mitar Vojinović*, pa na jug do karaule *Deva* i karalue *Qafa Prushit*, karaule *Liken* i do tromeđe Albanije, Makedonije i SR Jugoslavije.

U njegovoj zoni odgovornosti bilo je područje Suve Reke i Orahovca. Postoje mirnodopska i ratna zona odgovornosti. Mirnodopska zona odgovornosti obuhvata veću površinu državne teritorije nego ratna zona. I u jednoj i u drugoj zoni odgovornosti bila je Suva Reka, dok Orahovac nije bio u njegovoj ratnoj zoni. Sedište njegove brigade bilo je u Prizrenu.

Krajem oktobra 1998. godine na Kosovo i Metohiju došla je misija OEBS-a. U septembru i oktobru su završene protiv-terorističke operacije i situacija je bila mirna, a broj incidenata i na državnoj granici i na teritoriji bio je vrlo mali.

Vojska i policija su držale veliki broj punktova na raznim saobraćajnicama. Po sporazumu sa misijom OEBS-a, krajem oktobra i početkom novembra 1998. vojska i policija su se povukle sa brojnih lokacija, tako da je vojska zadržala samo tri lokacije van graničnog pojasa. Međutim, krajem novembra, u decembru 1998. i januaru i februaru 1999. godine povećao se broj terorističkih akcija i incidenata koji su se dešavali iz dana u dan, tako da su morali da interverišu mimo sporazuma sa OEBS-om.

Posebno, u februaru i martu 1999, posle direktnog napada na granicu ili na jedinice na teritoriji Kosova, morali su da vode borbu sa teroristima. Misija OEBS-a nije pravila problem kad se intervenisalo na granici, ali su imali primedbi kad se radilo o intervencijama vojnih i policijskih organa u dubini teritorije. Zbog toga su odnosi sa misijom OEBS-a početkom marta prilično zahladneli, a optužbe sa njihove strane bile su sve češće. Na dan 20.03.1999. godine došlo je do povlačenja misije OEBS-a, a 23.03.1999. teritoriju Kosova napustile su i humanitarne organizacije. Tada je bilo jasno da će doći do napada na Jugoslaviju i oni su zaista počeli 24.03.1999, oko 20,00 časova, bombardovanjem teritorije Jugoslavije od strane NATO avijacije.

Ne zna tačno kog datuma, ali 22. ili 23.03.1999. bio je u Prištini na poziv komandanta korpusa. U Prištini je bio i potpukovnik Mitrović i drugi predstavnici MUP-a. Dobili su zadatak da čim počne agresija, prvenstveno vojska mora da osigura državnu granicu, a deo vojnih snaga, u sadejstvu sa MUP-om, dobio je zadatak da neutrališe terorističke snage koje su im se nalazile iza leđa. Zadatak je trebalo ispuniti za dve nedelje. U njegovoj zoni odgovornosti su se nalazile dve terorističke zone: zona *Paštrik* i zona *Dukađini*, sa više brigada terorista.

Nije postojala nikakva *združena* ili *zajednička komanda* vojske i policije. Svedok je u Hagu video 17 dokumenata izdatih od marta do maja 1999. godine, koji su u svom zaglavlju imali broj dokumenta i naziv *zajednička komanda*. Ti dokumenti su urađeni u skladu sa vojnim pravilima i propisima, ali nisu imali potpis. On je ta dokumenta dobijao iz komande Prištinskog korpusa. Za njega nije bio problem što je u zaglavlju tog dokumenta pisalo *zajednička komanda*, jer su svi ti dokumenti bili zavedeni i overeni u komandi Prištinskog korpusa. Naređenje za borbena dejstva izdavao je Prištinski korpus.

Pošto jedinice MUP-a ne bi prihvatile da izvode borbena dejstva po naređenju Prištinskog korpusa, to je na tim naređenjima koje je izdavao Prištinski korpus stajalo da ih izdaje zajednička komanda. Ta naređenja su dostavljana Štabu MUP-a u Prištini, odakle su upućivana dalje jedinicama. Za MUP je to bilo prihvatljivo, s obzirom da je pisalo da je to nešto zajedničko. Vojska je znala

da ta naređenja dolaze iz Prištinskog korpusa, bez obzira što stoji *zajednička komanda* i ta naređenja su izvršavana. Da bi nešto bilo *zajednička komanda* ono mora da ima svoju organizaciju i formaciju, da ima svoj štab, kancelariju, pečat. Ništa od toga nije postojalo. Jednostavno, naređenja je izdavao Prištinski korpus i na njemu je stajalo *zaglavlje zajednička komanda*. To je dostavljano štabu MUP-a u Prištini i vojnim jedinicama na terenu. Po tim naređenjima postupale su i vojska i policija.

Delić kaže da je 549. motorizovana brigada Prištinskog korpusa imala je zadatak da izvodi borbena dejstva u trouglu Suva Reka-Orahovac-Prizren. U toj zapovesti Prištinskog korpusa tačno je navedeno koje jedinice Prištinskog korpusa učestvuju u određenim aktivnostima i gde. U toj naredbi Prištinskog korpusa nisu postojali konkretni zadaci jedinica MUP-a i one se ne pominju. Međutim, svedok je 24.03.1999. izvršio koordinaciju sa pukovnikom policije, optuženim Mitrovićem, komandantom 37. odreda PJP. Ta koordinacija podrazumeva da se komandanti sa svojim starešinama na osnovu karte dogovore koja će jedinica da dejstvuje u kom pravcu. U okviru njegove brigade delovao je 37-mi, Niški odred PJP, čiji je komandant bio optuženi Mitrović i 23. odred PJP, Novosadski odred.

Svedok je u okviru svoje brigade imao borbenu tehniku koju optuženi Mitrović nije imao, pa je on pravio plan artiljeriskih vatri, plan veze i plan sadejstva sa 37. odredom, a radio je i kodiranu kartu. Kodirana karta podrazumeva upotrebu šifre i to, umesto da se kaže da je jedinica krenula u napad, kaže se samo jedna unapred ugovorena reč npr. *šuma, kamen, izvor*. To se radilo da neprijatelj ne bi mogao da sazna šta se preduzima.

Tog 24.03.1999. brigada je napustila kasarnu, a MUP je takođe imao jedan objekat u krugu kasarne koji je napustio u isto vreme kad i vojska.

Nakon koordinacije na terenu sa Mitrovićem, u skladu sa svojim specijalnostima i različitim zadacima, krenuli su da blokiraju teritoriju koja je omeđena gradovima Prizren-Suva Reka-Orahovac. Sve jedinice su ujutro 25.03.1999 u 6,00 časova morale da budu na svojim mestima. Bobrenu grupu *pet* iz sastava brigade, u pravcu Suve Reke, vodio je potpukovnik Konjikovac. U sastavu te borbene grupe bilo je 180 ljudi. Grupa je krenula iz Đinovca, preko reona Široko, da bi kroz Suvu Reku prošla oko 4,40 časova, na pravcu sela Reštane i to 25.03.1999.

Borbena grupa *pet* je trebalo da se od sela Reštane, preko sela Studenčani i Samodraž, spoji sa borbenom grupom *šest*, koja je dejstvovala iz pravca Orahovac-Velika Kruša-Zočiste. Bobrena grupa *pet* sadejstvovala je sa tri čete

37. odreda, a borbena grupa šest sa dve čete 37. odreda pukovnika Mitrovića, kojima je komandovao njegov zamenik, major Grujić. Bio je na radio-vezi sa pukovnikom Mitrovićem i poznato mu je da je njegovo komandno mesto bilo u naselju Široko, u upravnoj zgradi preduzeća *Metohija vino*.

Negde oko 18,00 časova obustavljena su borbena dejstva i svi su bili obavezni da ostanu na osvojenim linijama. Tog 25.03.1999, oko 20,00 časova, obavešten je da je bombardovana kasarna i objekat MUP-a u okviru kasarne, te da je poginuo jedan vojnik i jedan čovek iz jedinice pukovnika Mitrovića. Sa Mitrovićem se čuo i on mu je rekao da je obavešten da je pogođena njegova zgrada u krugu kasarne. Odmah je otišao do kasarne i tamo se zadržao oko jedan sat, a zatim je prenoćio u *Domu vojske*.

Sutradan, 26.03.1999, u jutarnjim časovima, ponovo se čuo sa Mitrovićem i on mu je rekao da će doći u Prizren. Po njegovom mišljenju, Mitrović je za Prizren krenuo nešto pre 9,00 sati. Sa Mitrovićem se čuo i dok je bio u Prizrenu 26.03.1999, a misli da se on iz Prizrena u Suvu Reku vratio 26.03.1999. popodne. Nikad ga nije pitao gde se nalazi. Prvi put su se videli 27.03.1999. oko 10,00 časova, kada su se spojile peta i šesta borbena grupa i kada je intenzitet borbi bio mnogo niži.

Poznato mu je da je bilo iseljavanja albanskog stanovništva i on je 24.03.1999. video veću grupu Albanaca koja je isla prema graničnom prelazu. To mu je poznato, jer su njegovi vojnici iskopali asfalt i uz državnu granicu postavili protiv-tenkovske i protiv-pešadijske mine sve do sela Žur. Njega su zvali da razminira taj granični prelaz jer ima dosta Albanaca koji žele da pređu granicu. Onda je on naredio da se sa desne trake tog puta izvade mine, pa je veća grupa Albanaca 24. i 25.03.1999. prešla granicu prema Albaniji. Bežali su zbog bombardovanja. Osim te grupe koju je video 24. i 25.03.1999, svedok je viđao i druge kolone Albanaca koje idu iz Prištine, Peći, Mališeva prema granici sa Albanijom. Kod razbijanja terorističkih snaga nisu imali zadatak da raseljavaju albansko stanovništvo.

Na suđenju u Hagu Milutinoviću i drugima video je dokument koji predstavlja naredbu za iseljavanje albanskog stanovništva koju je potpisao Zurapi, načelnik Generalštaba OVK. Nije bilo paljenja kuća, pljačkanja prodavnica i drugih objekata koje su držali Albanci. Međutim, u pojedinim selima teroristi su koristili kuće, prodavnice, pa čak i džamije kao utvrđene objekte. Ti objekti su predstavljali legitimni vojni cilj i po njima se dejstvovalo.

Svaka jedinica ranga bataljona vodi ratni dnevnik i sačinjava operativne borbene izveštaje, koje piše operativni dežurni. Svedok je pisao analizu dejstava

549. brigade na uništenju šiptarsko-terorističkih snaga (ŠTS) u reonu Retimlja i na deblokadi komunikacijskih pravaca Suva Reka-Orahovac. Svoju analizu dostaviće sudu. Na predočavanje ratnog dnevnika od strane predsednice Veća, svedok je rekao da je taj dokument prvi put video u Hagu i da je to u stvari ratni dnevnik oklopnog bataljona u sastavu njegove brigade.

Nije postojala Teritorijalna odbrana na području Prizrena, već vojno-teritorijalna komanda u Prizrenu. Postojali su vojno-teritorijalni odredi i u Prizrenu i u Suvoj Reci. Izraz *Teritorijalna odbrana* nije korišćen zbog negativnog iskustva iz prethodnih ratova, gde se republička TO pretvorila u komponentu koja se suprotstavila saveznoj vojsci.

U martu 1999. nije prolazio kroz Suvu Reku, već tek negde u aprilu. Poznato mu je da su pripadnici 37. odreda PJP i pukovnik Mitrović nosili maskirne zelene uniforme slične vojnim, nalik NATO uniformama.

U kasarnu u Prizrenu nisu dovoženi leševi civila ubijenih 26.03.1999. u piceriji u Suvoj Reci. Poznato mu je da se mesto koje se zove *Strelište* nalazi između sela Ljubižde i sela Koriše. Ono je intenzivno korišćeno za obuku i gađanje do marta 1998. Posle toga, obuka vojnika na Kosovu i Metohiji nije izvođena. Što se tiče mesta *Dubriste*, to je bila gradska deponija za grad Prizren i nalazi se preko puta vojnog strelišta. Nije čuo ni za kakve masovne grobnice, ni na *Strelištu*, ni na *Dubristu*. Za stradanje porodice Beriša čuo je tek posle rata i to nakon dosta vremena.

Punomoćnica ostećenih Nataša Kandić pitala je svedoka, da li je, u vezi sa akcijom deblokiranja puta Orahovac-Suva Reka, izdao zapovest o formiranju sabirnih centara, s obzirom da je jedan svedok u toku suđenja rekao da je takva zapovest postojala. Svedok je izvadio iz torbe zapovest i pročitao je pred sudom. Iz te zapovesti se vidi da je zarobljenike trebalo privoditi u sabirališta u upravnoj zgradi *Metohija vina* i u jednoj kući u selu Mala Kruša. U zapovesti se naređuje da se pripreme uslovi za prijem zarobljenika na te dve lokacije. Ta zapovest je 24.03.1999. preneti komandantima u sastavu brigade kojom je svedok komandovao. Nije, međutim, bilo privođenja zarobljenika, ni u upravnoj zgradi *Metohija vina*, ni u Maloj Kruši.

Punomoćnica je postavila pitanje kako su formirana ta sabirališta, kako su pripremljena i kakvi su bili uslovi u njima. Takvo pitanje predsednica Veća je odbila. Punomoćnica je objasnila da je vrlo važno pitanje da li su uslovi u tim sabiralištima bili u skladu sa standardima međunarodnog humanitarnog prava. Međutim, i to pitanje predsednica Veća je odbila.

Predsednica Veća je bez razloga odbila oba pitanja, jer u situaciji kad je nesporno da su otvoreni sabirni centri, da je zapovest o njihovom formiranju i stvaranju uslova u njima izdao svedok, bilo je neophodno raspraviti sve okolnosti o tome kakvi su uslovi obezbeđeni i da li su oni u skladu sa međunarodnim standardima.

Dan sedamdeset prvi

5. jun 2008.

Čita se izkaz Vjolce Beriše dat istražnom sudu Okružnog suad u Beogradu

U nastavku dokaznog postupka, danas je trebalo da svedoči jedna od tri osobe koje su preživele masakr u Suvoj Reci 26. marta 1999. godine, Vjolca Beriša. Ona je, međutim, obavestila Sudsko veće da ne želi da svedoči u postupku koji se vodi u Beogradu.

Punomoćnica oštećenih Nataša Kandić predočila je Sudskom veću da je **Vjolca Beriša** veoma lošeg zdravstvenog i psihičkog stanja, kao i da njeni roditelji smatraju da joj se dolaskom u Beograd nešto može dogoditi.

Predsedavajuća veća Vinka Beraha-Nikićević predložila je da se pročitaju njeni iskazi dati u istrazi, čemu se odbrana usprotivila, tražeći da se ona sasluša putem video linka.

Vinka Beraha-Nikićević je na današnjem pretresu tražila objašnjenje od optuženog Miroslava Petkovića, čiji je takođe opt. brat Zoran nedavno imao infarkt, o pretnjama koje je uputio članovima Veća. U pismu koje je ona pročitala, Miroslav Petković je naveo da su na njegovoj listi za odstrel Srba mogli da se nađu i pojedini članovi Veća, ali da je „bogu hvala, brat bolje“. Optuženi je objasnio da je u tom trenutku bio u psihičkom rastrojstvu.

Sudsko veće je odlučilo da se pročita iskaz Vjolce Beriše dat istražnom sudiji Okružnog suda u Beogradu

Kri.V.1/04

ZAPISNIK O SASLUŠANJU SVEDOKA
Sačinjen u prostorijama Haškog tribunala u Prištini

Sačinjen dana 25.11.2004. godine, pred istražnim sudijom Okružnog suda u Beogradu – Većem za ratne zločine, u istražnom postupku protiv NN lica, zbog kriv. Dela iz čl. 142 OKZ.

ISTRAŽNI SUDIJA
MILAN DILPARIĆ

Svedok:
BERIŠA VJOLCA

Saslušanju svedoka prisustvuju:
Zamenik Tužioca za ratne zločine:
Dragoljub Stanković

ZAPISNIČAR
KATICA LEKIĆ

Započeto u 12.47 časova

Svedok je opomenut da je dužan da govori istinu i da ne sme ništa prećutati, upozoren je na posledice davanja lažnog iskaza, kao i da nije dužan da odgovara na pojedina pitanja, ako je verovatno da bi time izložio sebe ili svog bliskog srodnika teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili krivičnom gonjenju, pa na opšta pitanja svedok daje odgovore:

- 1. Ime i prezime: BERIŠA VJOLCA**
- 2. Ime oca: Imer**
- 3. Zanimanje: srednja školska sprema**
- 4. Boravište: Prizren, Jusuf Gervala bb kod roditelja**
- 5. Mesto rođenja: Prizren**
- 6. Godina rođenja: 11.10.1962.**
- 7. Odnos sa okrivljenim i oštećenim:**

Saslušanju svedoka prisustvuje sudski tumač za albanski jezik Labović

Dragan, obzirom da svedok ne govori srpski jezik.

Za ovim svedok o samom predmetu iznosi sledeće:

Sud donosi

REŠENJE

Da se izvođenjem istražne radnje saslušanje svedoka izvrši pomoću uređaja za zvučno i optičko snimanje, u smislu čl. 179 st. 1 ZKP.

Pre početka snimanja o prednjem obavešten svedok Beriša Vjolca koja se saslušava i izjavljuje da nema primedbi.

Pristupa se saslušanju svedoka Beriše Vjolice u 12.47 časova.

Svedok izjavljuje da ne traži da se snimak preslušava.

Saslušanje svedoka završeno u 14.07 časova.

OKRUŽNI SUD U BEOGRADU, veće za ratne zločine, istražni sudija Milan Dilparić, u predmetu Kri.V.1/04 započinje saslušanje svedoka **VJOLCA BERIŠE**, dana **25.11.2004.** god. U prostorijama kancelarije Haškog tribunala u Prištini, a prisustvo zamenika tužioca za ratne zločine Dragoljuba Stankovića, zapisničara Katice Lekić i sudskog tumača Labović Dragana u 12.47 časova.

Istražni sudija: Vi ste dužni da govorite istinu, ništa ne smete prećutati, davanje lažnog iskaza predstavlja krivično delo. Niste dužni da odgovarate na pojedina pitanja ako je verovatno da bi time izložili sebe ili svog bliskog srodnika teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili krivičnom gonjenju.

Prisutni sudski tumač prevodi na albanski upozorenje.

Istražni sudija: Da li ste razumeli ovo upozorenje?

Svedok Vjolca Beriša: Da.

Istražni sudija: Kažite mi prvo Vaše puno ime i prezime?

Svedok Vjolca Beriša: (svedok govori albanski i prisutan tumač prevodi) **VJOLCA BERIŠA**, od oca Imer, srednja škola, živi u Prizrenu kod porodice, kod roditelja, moja kuća je zapaljena i zato živim kod roditelja, adresa ul. Jusuf Gervala bb Prizren, rođena 11. oktobra 1962. godine.

Istražni sudija: Kažite mi, pre ostalog, ko je od Vaših članova porodice stradao tog 26-og marta?

Svedok Vjolca Beriša: Od naše porodice Beriša, ukupno je 50 Beriša u toj tragediji a od moje porodice 23 lica iz uže porodice, 23 iz šire porodice a iz porodice sa kojom sam ja živela iz naše uže porodice 12 lica je stradalo i jedna je bila moja zaova, bila je trudna.

Istražni sudija: Vi srpski jezik ne govorite, tu je tumač, možemo se sporazumevati preko tumača, ukoliko Vam bilo šta nije jasno, slobodno pitajte, objasnićemo. Kažite mi, ali što detaljnije, sve čega se sećate, i ono što Vam izgleda da nije važno i to nam pričajte. Znači bukvalno sve od trenutka kad je nešto počelo da se dešava.

Svedok Vjolca Beriša: Od 24. marta kada je počelo NATO bombardovanje, da li vam je poznat položaj kuće, pozicija kuće.

Istražni sudija: Objasnite nam Vi. Pokušajte da nam naslikate tu situaciju?

Svedok Vjolca Beriša: 25. marta je policija ušla u kuću Nedžata Beriše i Fatona Beriše pre 6 sati ujutru, vrlo rano, mi smo bili spavali. Ušli su u kuću i tražili su Fatona i Nedžata i tražili su novac od tih lica i onda su ih tukli. Nedžata su tkli. Onda su oni izašli iz te kuće, mi smo ih videli kada su izlazili i očekivali smo da će možda doći i kod nas, ali toga dana u moju kuću, u kuću moje porodice toga dana nisu došli.

Istražni sudija: Da Vas prekinem samo za trenutak. Da li ste Vi videli koji su to policajci bili, jesu li Vama to poznati policajci ili nepoznati?

Svedok Vjolca Beriša: Da poznata su mi lica, to su policajci iz mesta, dakle lokalni policajci. Ja nisam mogla da ih vidim i da ih prepoznam, ali moj suprug i drugi su ih prepoznali i rekli da su to Zoran, Miki, ta dva imena se sećam da su bila i većina tih policajaca je bila iz Suve Reke. A mi do tada nismo ništa loše napravili i imali loše odnose, samo što smo bili intelektualci i školovana porodica i nikada se nismo mešali, gledali smo naša posla i naš pravac.

Istražni sudija: Kažite mi koliko je ukupno policajaca tada bilo?

Svedok Vjolca Beriša: U početku je bilo malo njih a onda se taj njihov broj se povećavao i umnožavao. Oni nisu ulazili u kuće, nego su nas izvukli iz kuće, odvojili žene.

Istražni sudija: Pitam za prvi dan za 25?

Svedok Vjolca Beriša: Prvog tog dana, dakle kod nas nisu dolazili nego samo u kuću mog strica.

Istražni sudija: Znae li koliko je policajaca bilo u kući kod strica?

Svedok Vjolca Beriša: Mislim četvorica.

Istražni sudija: Da li ste videli u kakvim su uniformama bili?

Svedok Vjolca Beriša: Teget boje, uniforma policije.

Istražni sudija: Da li one šarene maskirne ili čisto teget?

Svedok Vjolca Beriša: Bile su čisto teget.

Istražni sudija: Čime su došli?

Svedok Vjolca Beriša: Nismo ih videli, nismo mogli da ih vidimo, pošto je naša kuća iza te kuće. Nismo videli čime su došli, ali oni su peške ušli u naše dvorište, a da li su nešto parkirali ispred, to mi nije poznato, mi to nismo videli.

Istražni sudija: Pošto ste već rekli da je vaša kuća iza, to znači da je kuća Vašeg strica do ulice?

Svedok Vjolca Beriša: Da tako je, stričeva je napred.

Istražni sudija: A da li su u istom dvorištu?

Svedok Vjolca Beriša: I osim toga u kući mog strica je bio stacioniran OEBS.

Istražni sudija: A da li su obe kuće u istom dvorištu ili ...?

Svedok Vjolca Beriša: U jedno su dvorištu.

Istražni sudija: Da li u tom istom dvorištu ima još kuća, pored te dve?

Svedok Vjolca Beriša: Te dve kuće, ali pored ima i sledećih kuća, još ima kuća neposredno uz.

Istražni sudija: Ali drugo dvorište, druga oграда?

Svedok Vjolca Beriša: Nisu imale ograde tako da su i te okolne kuće faktički bile u jednom i sve se vide.

Zamenik tužioca: Tog 25. og da li ste čuli da je neko pucao?

Svedok Vjolca Beriša: Nisam čula, 26- tog sam čula a 25- tog ne.

Zamenik tužioca: Tog 25-tog da li ste pored policije videli i neke druge naprimer vojne snage ili paravojne?

Svedok Vjolca Beriša: Ne mogu mnogo da kažem jer nisam videla, mi smo bili na spavanju, ja sam spavala. Supruga Nedžatova nas je obavestila i rekla je da je policija u našoj kući i moguće je da će doći i kod vas i to sve nije trajalo puno. Kod nas nisam videla ništa.

Istražni sudija: Koliko shvatam tog 25-tog niko nije stradao, osim što kažete da su Nedžata?

Svedok Vjolca Beriša: Tukli Nedžata i tražili novac, razbili su prodavnicu koja je bila u prizemlju te zgrade.

Istražni sudija: Da li Vam je poznato da li im je Nedžat ili neko iz te stričeve kuće dao novac koji su tražili?

Svedok Vjolca Beriša: Da, znam da im je dao novac, dali su puno novca i čula sam da je i zlato bilo u pitanju, ali ne znam da li je dato, da li su oni bili spremni da daju zlato.

Istražni sudija: Pitam Vas ovo zbog sledećeg. Da li je tog dana data ona količina novca koju su ovi tražili ili su oni tražili više pa su rekli « dobro je dali ste sad malo sutra ćemo doći za ostatak »?

Svedok Vjolca Beriša: Nisam bila prisutna ne mogu to da znam, nisu mi poznati iznosi koji su u pitanju.

Zamenik tužioca: Za 25-tog, pošto su pretresali kuće, da li su nešto uzeli od stvari iz kuće?

Svedok Vjolca Beriša: Isto ne znam precizno šta su uzeli, preturili su kuću, pretraživali su stvari po kući, da li su tražili neki dokument od OEBS-a ili tako nešto to ne znam, ali jesu celu kuću ispreturali i nešto su tražili.

Zamenik tužioca: Jesu li tražili zlato?

Svedok Vjolca Beriša: To ne mogu da znam, obzirom da nisam bila lično prisutna, ne znam detalje, znam ono kada su došli kod nas.

Zamenik tužioca: Da li su uopšte nešto od stvari izneli iz kuće?

Svedok Vjolca Beriša: Rečeno mi je i čula sam da jesu nešto, ali šta konkretno, ne znam šta su odneli, nešto jesu odneli.

Zamenik tužioca: Od koga je to čula.

Svedok Vjolca Beriša: Supruga Nedžatova i supruga Fantonova.

Zamenik tužioca: Šta su njih dve njoj rekle.

Svedok Vjolca Beriša: Ne mogu da se setim, nemam informaciju. Znam za novac, ali za druge stvari ne mogu da se setim šta.

Istražni sudija: Hajde da pređemo sad na 26. Da li su Vas 26. og probudili ujutru neki događaji ili ste se normalno probudili?

Svedok Vjolca Beriša: Normalno smo ustali i normalno smo redovno pojeli doručak i počeli da pripremamo ručak. Čuli smo buku, čuli smo pucnje i granate, zvuk granata.

Istražni sudija: Odakle?

Svedok Vjolca Beriša: Koliko ja znam, sa svih strana.

Istražni sudija: Je li to bilo u blizini ili u daljini?

Svedok Vjolca Beriša: Bili su to zvukovi iz blizine. Ujutru kada smo ustali primetili smo dva tenka da su bila stacionirana iznad naše kuće na rastojanju od nekih 500 metara od naše kuće i mi smo ih iz kuće videli na jednoj uzvišici kako su bila stacionirana. Tamo više nema kuća, ta dva tenka smo videli ujutru.

Istražni sudija: Jeste li videli ti tenkovi da su pucali?

Svedok Vjolca Beriša: Samo su bili tamo stacionirani.

Istražni sudija: A da li je u vašoj blizini bilo kakvih eksplozija tada?

Svedok Vjolca Beriša: Ne, nije bilo eksplozija.

Istražni sudija: Kažete u blizini su se čule eksplozije, ako sam dobro shvatio?

Svedok Vjolca Beriša: Od prilike, ne znam precizno iz kog pravca, ali od prilike relativno blizu.

Istražni sudija: Da li to znači da je u samoj Suvoj Reci se čule eksplozije ili okolnim selima?

Svedok Vjolca Beriša: U okolini ne u samoj Suvoj Reci, u okolini.

Zamenik tužioca: Ta dva tenka jesu li se nalazila van Suve Reke?

Svedok Vjolca Beriša: Van naselja, tamo više nije bilo kuća, oni su bili sasvim van naselja.

Zamenik tužioca: Je li ona mogla da vidi te tenkove?

Svedok Vjolca Beriša: Da, ja sam ih videla lično.

Zamenik tužioca: I koliko je to daleko od njene kuće?

Svedok Vjolca Beriša: Oko 500 metara.

Istražni sudija: I šta se sada dešava što Vama skreće pažnju da će se nešto desiti u Vašoj kući?

Svedok Vjolca Beriša: Mi smo se normalno u kući ponašali, radili svakodnevne poslove i samo smo u jednom trenutku videli kako policija prilazi. I opet su ušli u stričevu kuću gde su juče bili i čuli smo jedan pucanj. Fatonova majka je izašla iz naše kuće i otišla u svoju kuću da vidi šta se to desilo.

Istražni sudija: Da Vas zadržim samo trenutak. Kad govorite o toj policiji, je li opet to Vam kaže muž ili već neko ili ih ovoga puta vidite lično?

Svedok Vjolca Beriša: Ja sam videla policiju.

Istražni sudija: Možete li da ih opišete, jesu li isti oni od juče ili druga neka uniforma?

Svedok Vjolca Beriša: To je bila uniforma teget, policijska uniforma teget boje.

Istražni sudija: Jeste li prepoznali ovoga puta policajce koje ste videli?

Svedok Vjolca Beriša: Ja ih nisam prepoznala nikoga, ali su mi rekli moji rodaci. Ja nisam bila koncentrisana, niti sam imala hrabrosti da ih zagledam bolje da bih mogla da ih prepoznam.

Istražni sudija: Šta su vam rekli tada ukućani, ko je?

Svedok Vjolca Beriša: Policajci su rekli « Izađite svi napolje »...

Istražni sudija: Ne mislim to, šta su vam rekli ukućani, je li neko prepoznao te policajce?

Svedok Vjolca Beriša: Moj suprug i moj dever su mi rekli da su prepoznali tog Mikija i Zorana.

Zamenik tužioca: Ja bih samo molio svedoka da uz nazive rođaka i rodbinske veze kaže i ime, kako se zove dever i muž, da bi nama bilo jasno?

Svedok Vjolca Beriša: Sedat Beriša i Bujar Beriša.

Zamenik tužioca: Bujar Beriša je dever?

Svedok Vjolca Beriša: Mi smo živeli zajedno sa njima, 14 članova porodice smo zajedno živeli.

Istražni sudija: Kažite mi koliko je bilo policajaca, možete li da opredelite?

Svedok Vjolca Beriša: Ono što sam ja videla ispred, to je oko 5 – 6 njih bilo. A da li je bilo još iza kuće ono što ja nisam mogla da vidim, to ne znam.

Istražni sudija: Znači videli ste 5 – 6 i svi su bili u istoj uniformi?

Svedok Vjolca Beriša: Oni što su bili kod nas i što sam ja videla da.

Istražni sudija: Jesu li imali kape na glavama?

Svedok Vjolca Beriša: One policijske šapke.

Istražni sudija: Šapke one što imaju napred, nisu imali šlemove na glavama?

Svedok Vjolca Beriša: Ne, ovi u dvorištu nisu imali šlemove samo te šapke.

Istražni sudija: Kažete da ste čuli jedan pucanj?

Svedok Vjolca Beriša: U Fantonovoj kući sam čula jedan pucanj, otišla je majka Fantonova i pomislili da nju nisu ubili. I onda je iza toga odmah plamen se pojavio na kući, kuća je počela da gori i mi smo videli dim i vatru. Posle toga su oni odmah došli u pravcu naše kuće.

Istražni sudija: Znači bio je samo jedan pucanj pre dima i vatre?

Svedok Vjolca Beriša: Jedan pucanj sam ja čula pre požara.

Istražni sudija: Da li su pre požara ukućani iz te kuće izašli napolje ili tek posle toga?

Svedok Vjolca Beriša: Samo je Fatima, Fantonova majka je bila jedino u kući kada se to dogodilo tako da su ostali članovi porodice bili kod nas u našoj kući.

Istražni sudija: Kada su oni došli kod vas u kuću?

Svedok Vjolca Beriša: Posle tog pucnja u tom trenutku, odmah su svi istrčali i došli kod nas u kuću i onda su nas sve isterali.

Istražni sudija: Znači kad je kuća počela da gori svi su bili kod vas izuzev Fatime?

Svedok Vjolca Beriša: Da. Ali je onda posle toga i Fatima došla u našu kuću.

Istražni sudija: A onda ulaze policajci kod vas u kuću?

Svedok Vjolca Beriša: Policija unutra kod nas nije ulazila, došli su do ulaza u kuću. Imali smo kuću sa dva ulaza, dvoja vrata su bila gore a dvoja vrata su bila ispod i oni su samo zauzeli te ulaze i nisu ulazili u kuću. Rekli su « Izađite napolje » i mi smo pomislili da će da nam kuću zapale i samo smo istrčali. Kad smo izašli u dvorište svi tako u čemu smo se zatekli, onda su muškarce zaustavili, prvo su zaustavili Bujara, devera, a mi smo krenuli prema dole putem, niz put.

Istražni sudija: Moram da Vas prekinem. Kažete krenuli ste niz put. Jesu li vam oni naredili da krenete niz put ili ste vi sami odlučili?

Svedok Vjolca Beriša: Oni su nam rekli « izađite iz kuće ».

Istražni sudija: Ali nakon što ste izašli iz kuće, kažete krenuli ste niz put, jesu li oni to naredili ili ste vi to samoinicijativno učinili?

Svedok Vjolca Beriša: Nisu oni naložili nego smo mi sami, ne znajući kuda da pođemo, pošli smo sami u tom pravcu: Bili smo u grupi i onda se ta grupa odvojila, svako je otišao u svom nekom pravcu, deca su otišla na jednu stranu, ja sam otišla na drugu stranu.

Istražni sudija: Policija je zadržala samo Bujara?

Svedok Vjolca Beriša: Posle toga nešto niže, i Sedata i Nedžmedina, Nedžata, Fatona, sve. Tu je zadržana i Fatima, majka Fatonova i Lirija, žena mog devera, ona je bila u drugom stanju i ona je zadržana sa suprugom na tom mestu.

Istražni sudija: Da li je vas neko sprečavao da odete iz tog dvorišta?

Svedok Vjolca Beriša: Nije nas niko zadržavao, mi smo izašli na ulicu faktički i krenuli putem.

Istražni sudija: Znači iz te dve kuće faktički. Koliko je tu ukupno bilo ljudi, dece, žena i ljudi?

(Ovde nedosetje strana 10 i 11 transkripta)

Istražni sudija: Ne govorim o lokalu, pre nego što su ušli u lokal. Ko je tada pucao na vas, da li je bilo još pucanja osim tog jednog hica koji je ranio tog u ruku?

Svedok Vjolca Beriša: Ja ne znam šta se dalje dešavalo, nisam videla nikog lično.

Istražni sudija: Da definišemo, ima jedno ranjavanje u ruku, da li u tom trenutku vi odlučujete da uđete u piceriju.

Svedok Vjolca Beriša: Ne direktno zbog tog pucnja, nego zbog pucanja koje je krenulo nakon toga. Mi smo se sklonili od hitaca, počeli su da gađaju nas kako ja razumem, i onda smo jednostavno ušli unutra da se sklonimo.

Istražni sudija: Da li je ona videla neke policajce tu ispred tržnog centra, ispred tog zanatskog centra?

Svedok Vjolca Beriša: Nisam videla policajce, samo sam čula hice. Nisam više ništa mogla da znam niti da vidim, samo sam čula hice, a nisam videla policajce.

Istražni sudija: Ni pre nego što su ušli u piceriju?

Svedok Vjolca Beriša: Nisam videla ništa, bilo nas je puno, to mesto je zaklonjeno.

Istražni sudija: A kad ste išli od kuće do tog zanatskog centra da li ste videli još policije?

Svedok Vjolca Beriša: Bilo ih je, ali ne, nisu nas pratili i nije bilo toliko blizu nama, ali tokom puta na ulicama su bili, ništa nam nisu govorili.

Istražni sudija: Kako su oni bili obučeni, isto kao ovi koji su došli u dvorište ili drugačije?

Svedok Vjolca Beriša: Bilo je i sa vojničkim uniformama, mešano, različitih vrsta, na svim stranama. Ali niko nas nije niti zaustavljao niti nam bilo šta naređivao, oni su prolazili ne tako blizu nas.

Istražni sudija: Šta su imali od oružja?

Svedok Vjolca Beriša: Ja se ne razumem kako se tačno zove to oružje, ali imali su svi oružje, ali kakvo je oružje, ja se ne razumem.

Istražni sudija: Jesu li imali puške?

Svedok Vjolca Beriša: Ne mogu da znam, ne mogu da se setim kakvo je, ali su imali različite vrste oružja. Svi su bili naoružani. Ja vrste oružja ne razumem.

Zamenik tužioca: Kako su nosili oružje, na ramenu ili u ruci?

Svedok Vjolca Beriša: Na svaki način su ga nosili, na različite načine.

Zamenik tužioca: Koji je jedan od tih načina?

Svedok Vjolca Beriša: Ne bih mogla da opredelim, niti sam smela da gledam u njihovom pravcu od straha.

Istražni sudija: I kad ste se vi našli u piceriji, jeste li čuli zvuk pucanja?

Svedok Vjolca Beriša: Onda je bilo puno pucanja, puno hitaca, puno zvukova projektila, različitih vrsta. Ja sam lično ranjena, imam deo granate u nozi.

Istražni sudija: Ako kažete deo granate, znači da je neko bacio bombu, da je bila eksplozija?

Svedok Vjolca Beriša: Meni su lekari rekli da je to parče granate i još uvek imam taj komadić u nozi.

Istražni sudija: Da li ste čuli eksploziju?

Svedok Vjolca Beriša: Bilo je različitih vrsti tih praskova i pucanja, a sin mi je ranjen u rame, od metka.

Istražni sudija: I kad je prestala ta pucnjava, šta se dalje dešavalo?

Svedok Vjolca Beriša: Bilo je puno hitaca, puno krvi, unutra smo bili sve žene i deca. Niko nije bio od muškaraca osim ovih iz porodice Hajdini, samo žene i deca od uzrasta 8 meseci do staraca od 80 i 90 godina.

Istražni sudija: Ako sam dobro razumeo, vi niste videli ko je pucao na vas tada u piceriji. A da li ste kasnije kada su prebacivali tela u kamion videli ko to čini?

Svedok Vjolca Beriša: Psovali su nas, pucalo se, tu je bilo puno pucnjave. Bilo je dete od osam godina koje je bilo ispod mene, ja sam ga telom svojim natkrila, bila nad njim u lokaluu. Nismo smeli da pustimo nikakav glas, oni su psovali, izgovarali pogrdne reči. Nismo smeli reč da progovorimo i oni su mislili da smo svi pobijeni. Takođe sam se ja pretvarala da sam pogođena, a za dete nisam znala da li je u životu. I kada su videli da se sve smirilo onda su počeli da iznose

jednog po jednog. Mi smo svi bili u krvi, mislila sam da će nam prosuti benzin i zapaliti nas.

Istražni sudija: Da li ste čuli da je neko od njih pominjao neko ime, da su se zvali po imenu, osim što su vas psovali?

Svedok Vjolca Beriša: Nisam mogla da čujem.

Istražni sudija: A da li ste videli nekoga?

Svedok Vjolca Beriša: Pored deteta koje sam gledala, nisam mogla da gledam u lica, nisam bila u situaciji da to mogu da identifikujem.

Istražni sudija: Koliko sam ja shvatio Vi ste uspeli iz kamiona da iskočite kasnije?

Svedok Vjolca Beriša: Onda su nas ubacivali kao vreće u kamion, smatrajući da su svi mrtvi. Kako je ko bio obučen, neko je bio poluobučen neko bez odeće. Samo su nas što pre ubacivali u kamion i ja nisam mogla da vidim moje dete. Nisam videla gde se dete nalazilo. Dete sam videla pre nego da se sve smirilo, u jednom trenutku kako je podiglo glavu i pokazivalo znake života. I ćerku sam videla u tom trenutku i pitala Dafinu da li je živa, da je pipne da vidi da li je živa. Zatvorili su stranice kamiona pošto su nas ubacili. Ja sam bila preko drugih leševa iznad njih. Nakon toga, kada je krenuo kamion, u jednom trenutku se zaustavio, neka žena je govorila, čula sam ženski glas « Da li ste završili posao ». Učinilo mi se da je glas Zoranove majke koja se u jednom trenutku obratila njima i rekla « Da li ste završili posao deco moja, sretan put ».

Kamion je nastavio da ide, nisam znala u kom pravcu, jer je kamion bio zatvoren ciradom. Šureta je u jednom trenutku dotakla me da vidi da li sam živa. Ona je bila na više ranjena, ona mi je dala ideju i rekla « Hajde Vjolca da skočimo sa kamiona, ja ostavljam četvero dece i hoću da skočim ». Ja sam rekla da je bolje da kada nas negde zakopaju da onda izađemo iz te neke rupe a da sada u ovoj brzini kako kamion ide ne možemo da iskočimo. Još je bilo lica koja su bila živa i koja su bila u ropcu bila u predsmrtnom ropcu. U tom trenutku sam videla sina koji je imao jaknu, ja sam mu sklonila jaknu i videla da je on živ, pitala sam ga « Jesi li živ » on je rekao « Da ».

Šureta je forsirala da skočimo, ja nisam htela da skačim, kamion je išao velikom brzinom i ona je iskočila pre mene i videla sam kako je samo iskočila i ostala na mestu gde je iskočila. Ona je na ulazu u Ljutoglavi iskočila a ja sam nešto kasnije posle nje, uzela sina u ruke i iskočila. I još jedno drugo dete, bilo

je živo. Vrištalo je i tražilo je da se sklone leševi sa njegovog tela. Onda sam uzela dete u ruke i skočila sa detetom i čudim se kako sam uopšte uspela da ostanem živa. Kosa mi je bila sva u krvi, bila sam sva u ranama. Kamion je nastavio dalje, mi smo onda se plašili da idemo putem, ja sam uzela dete i išli smo preko polja i njiva. Bila sam bosa i ja i dete i onda smo naišli na jednu kuću, gde smo se zaustavili. Dete je tražilo vodu, pa smo stali kod te kuće, ušli smo u to dvorište i tražili smo vodu. Žena je napravila vodu sa šećerom. To je bila porodica srpska, i rekla je pošto je bila Srpkinja da ne sme da nas drži u svojoj kući nego da moramo da odemo odatle. Ništa nas drugo nije pitala ni šta se desilo, prebacila nas je preko puta i usmerila nas da idemo dalje od te kuće.

Onda smo otišli do jedne druge kuće albanske gde su nam dali lekove i pružili nam prvu pomoć, meni i detetu. Dali su nam odeću, pružili nam pomoć, zamenili odeću koja je sva bila pocepana, umazana krvlju. Onda sam ja tražila obzirom da imam sestru koja živi u tom selu Capac, tražila da tamo pođem i odem sa sinom i oni su me povezli autom i otišli smo do te moje sestre. Tamo sam boravila tri meseca. Tu smo se lečili privatnim lekovima i u privatnoj režiji. Terapiju koju su nam prepisivali, lečili smo se i po završetku bombardovanja onda smo otišli do lekara i primljena je odgovarajuća terapija. 2 – 3 nedelje sin je bio nepokretan, da li od skoka ili te rane, imao je šok od celog tog događaja tako da je noću vrištao i budio se.

Zamenik tužioca: Koliko je imao godina?

Svedok Vjolca Beriša: Osam godina je imao.

Istražni sudija: U kom pravcu je išao taj kamion?

Svedok Vjolca Beriša: U pravcu Prizrena.

(ovde nedostaja strana 16 transkripta)

Svedok Vjolca Beriša: Ja te detalje ne mogu da znam.

Istražni sudija: Da li je bilo više od 10 – 20?

Svedok Vjolca Beriša: Puno ih je bilo, ja ne znam koliko. Posle ih je video i Argon kako su dolazili.

Istražni sudija: A jesu li svi bili u istim uniformama ili je bilo drugačijih?

Svedok Vjolca Beriša: Ne znam, nismo mogli da okrećemo glavu i da gledamo nego smo išli.

Istražni sudija: Kako Vam je sin sada?

Svedok Vjolca Beriša: Sada je dobro.

Istražni sudija: Nema više tih trauma?

Svedok Vjolca Beriša: Dobar je u školi, uči dobro, nema volju da pominje te događaje. Ne voli da oslovljava rodbinu sa svojstvom koje taj rođak ima.

Istražni sudija: A ova druga vaša rođaka, žena koja je uspela da iskoči iz kamiona, šta je sa njom?

Svedok Vjolca Beriša: Šureta. Moj suprug i šuretin suprug su braća od stričeva. Svekar njen i moj svekar su braća. Ona je u Nemačkoj, otišla je da se leči, ona je teško povređena, prvo je otišla u Albaniju, pa je iz Albanije otišla u Nemačku.

Istražni sudija: Da li osim vas dve postoji još neko ko bi mogao da nam o ovome priča, ali da je neposredno video šta se dešavalo?

Svedok Vjolca Beriša: Jedino smo nas troje preživeli i mi smo to videli, ja, šureta i moj sin. A drugi okolo što su mogli da vide, ne znam. Mi smo bili direktno u događaju.

Istražni sudija: I još samo jednu stvar da Vas pitam. Kad govorite Zoki i Miki, možete li nešto detaljnije da kažete ko su Zoki i Miki?

Svedok Vjolca Beriša: Oni su iz Suve Reke, ne znam ni šta su radili ni čime su se bavili. Nismo bili u konfliktu, nismo bili u svađi, nije nas interesovalo ko šta radi. Nikad nisam pomislila našoj porodici bilo šta da se desi, imali smo naša posla i nismo se bavili bilo čime. Nismo imali loše odnose sa bilo kim. Samo što smo bili napredna porodica, bili smo obrazovani, bili smo Albanci. Ako smo mi odrasli nekom smetali, šta su deca smetala, šta je žena koja je bila u drugom stanju, ja to ne mogu da shvatim zašto su decu i žene napadali, šta im je to trebalo.

Istražni sudija: Verujte mi da i mi to ne možemo nikako da shvatimo, ne samo ženu i decu, nego i ljude. Da li ste znali nekog iz suvorečke policije?

Svedok Vjolca Beriša: Nišković ili Nišavić, tako nešto se pominjalo u tim događajima.

Istražni sudija: A da li ste čuli za Mikija i Zorana kako se oni zovu i prezivaju?

Svedok Vjolca Beriša: Neko možda ima belešku o tome, ja ne znam. Zvali su

ga Zoran. U mladosti sam ja živela kod mojih roditelja i oni su bili u komšiluku, tu su rasli i tada sam ih znala kao Mikija i Zokija, a kasnije nisam pratila šta se sa njima dešava. Ne znam njihovo prezime. Ja mogu da se raspitam o tome, ali sada ne znam.

Zamenik tužioca: Rekli ste da je u dvorištu 6 lica odvojeno od vas, da li su svih 6 lica bili muškarci?

Svedok Vjolca Beriša: Osim Lirije da, osim Lirije koja je bila u drugom stanju i majka Fatonova.

Zamenik tužioca: Da li je policija pre nego što ste došli do picerije, razdvajala muškarce od žene i dece?

Svedok Vjolca Beriša: Da, kada smo kretali, kada smo bili u tom pokretu, onda je policija rukom pokazivala da se muškarci odvoje a nas propuštala da idemo dalje.

Zamenik tužioca: Da li je neko od policije vikao, pretio ili rečima to radio, osim što je to radio pokretom ruke?

Svedok Vjolca Beriša: Ja ih nisam čula.

Zamenik tužioca: Jesu li psovali.

(opet nedostaje strana 19 i 20 transkripta)

Svedok Vjolca Beriša: Ja sam imala položaj licem prema podu tako da nisam videla, čula sam i pretpostavljam da su pucali i spolja i iznutra, jer su se čuli i koraci u prostoriji, odzvanjali su u samoj prostoriji.

Zamenik tužioca: Znači čovek koji im je pružio pomoć zove se Mehmed, iz kog je sela?

Svedok Vjolca Beriša: Iz Ljutoglava.

Zamenik tužioca: Zna li mu se prezime?

Svedok Vjolca Beriša: Ne znam.

Istražni sudija: Je li Vam poznato ime, jeste li čuli da je neko pomenuo prezime Čukarić i Tanović?

Svedok Vjolca Beriša: Ne.

Istražni sudija: Znači li Vam nešto nadimak čoveka koga su zvali « Jajce »?

Svedok Vjolca Beriša: Ne.

Istražni sudija: Niste čuli ta imena tad kad se to dešavalo u piceriji?

Svedok Vjolca Beriša: Ne, nisam bila u stanju.

Istražni sudija: Rekli ste malopre da je taj Zoki stanovao, kad ste bili kod roditelja blizu. Možete li da nam kažete gde, koji je to deo grada ili gde je tačno bilo?

Svedok Vjolca Beriša: On je živeo u zgradi kod podruma i oni su bili u istoj zgradi, drugi ulazi, u toj zgradi. U jednom ulazu su živeli moji roditelji a oni sus živeli u drugom ulazu te iste zgrade.

Istražni sudija: Koja je to ulica, kako se tada zvala?

Svedok Vjolca Beriša: Mislim da je Maršala Tita.

Istražni sudija: To je glavna ulica koja ide za Prizren?

Svedok Vjolca Beriša: Da, radi se o glavnoj ulici.

Istražni sudija: Iz tog ulaza znate tog Zokija, a ne i ovog drugog?

Svedok Vjolca Beriša: I Mikija, oni su bili sve vreme u uniformi, a i drugi stanovnici su bili u uniformi, svi os pripadnika srpskih nacija.

Istražni sudija: Možete li da mi kažete od prilike koje godišće su njih dvojica bili?

Svedok Vjolca Beriša: Zoram mislim da je bio od prilike moja generacija a ovaj Miki bi trebalo da je nešto mlađi. Tako se sećam kao dete.

Istražni sudija: Da li znate koje su škole završili?

Svedok Vjolca Beriša: Jedno vreme za Zorana znam, čula sam da je autobus vozio, imao je neku agenciju i da je on vozio, ali mene to ništa nije zanimalo. Nisam ja sa bilo kim imala kontakt.

Istražni sudija: Pokušavamo da utvrdimo o kojim licima se tačno radi, zato Vas pitam. Prezimena ne možete da se setite?

Svedok Vjolca Beriša: Ne mogu da se setim.

Istražni sudija: A da li ste čuli za ime Janković Sreten?

Zamenik tužioca: A Anđelković. Zna li koje bio načelnik SUP-a u Suvoj Reci?

Svedok Vjolca Beriša: Mislim da je bio Šipka, menjali su se, taj Mišković ili Šipka.

Zamenik tužioca: Jeste li čuli da se pominje neko lice po nadimku « Bezbednjak » ili « Čegar »?

Svedok Vjolca Beriša: Ne, nije me zanimalo i ne znam.

Zamenik tužioca: U Suvoj Reci postoji bezinska stanica, da li ste poznavali to lice koje je radilo na toj benzinskoj pumpi?

Svedok Vjolca Beriša: Tu je radio neki Jašar Beriša, brat Halita Beriše i jedno lice, oni su mogli da vide događaj, imali su prozor u svom objektu i oni su mogli da vide šta se dešava i mogli su da čuju glasove i pucnjavu, sve vezano za taj događaj, jer je vrlo blizu.

Zamenik tužioca: Jeste li kasnije čuli šta se desilo sa Jašarijem?

Svedok Vjolca Beriša: Da čula sam kasnije da su ga oteli, zato što je video taj događaj.

Istražni sudija: Dobro ako nemate Vi ništa da nam kažete, ako se niste setili u međuvremenu, da završimo?

Svedok Vjolca Beriša: Ne mogu da kažem ono što nisam videla, rekla sam ono što sam svojim očima videla, ne mogu da odredim imena i da kažem o kojim imenima se radi kada nisam sigurna i to je ono što ja znam, drugo me nije zanimalo, mi smo gledali naš posao, nismo se nikome zamerali.

Zamenik tužioca: Da li se čujete sa Šuretom. Zna li gde se ona nalazi?

Istražni sudija: Tužioče možemo o tome naknadno traka nam ističe.

Zamenik tužioca: Dobro, ajde završi.

Istražni sudija: Vi možete tražiti da se pregleda traka.

Svedok Vjolca Beriša: Nema potrebe.

Istražni sudija: Konstatujem da je saslušanje svedoka završeno u 14.07. časova.

Svedok Vjolca Beriša: Ima jedna kasete, snimljen materijal, dokumentarni, gde snimak govori o tom događaju, to je snimljeno na jednoj kaseti.

Zamenik tužioca: Gde se nalazi to?

Svedok Vjolca Beriša: Ja mogu da dam tu kasetu da se presnimi.

Zamenik tužioca: Možete li kopiju te kasete da nam dostavite preko ove kancelarije.

Svedok Vjolca Beriša: Mogu da to uradim.

Zamenik tužioca: Možete li nam dati adresu Šuretinu?

Svedok Vjolca Beriša: Žao mi je nemam, ovi iz Tribunala imaju adresu i broj telefona, ja nemam.

Zamenik tužioca: Jeste li Vi davali izjavu Tribunalu u Hagu?

Svedok Vjolca Beriša: Da.

Zamenik tužioca: Znači išli ste u Hag?

Svedok Vjolca Beriša: Došli su u Suvu Reku, a i tamo su bili u Albaniji i tamo sam davala izjavu.

Zamenik tužioca: Jesu li to bili Haški istražitelji?

Svedok Vjolca Beriša: Da.

Zamenik tužioca: Jeste li išli u Hag?

Svedok Vjolca Beriša: Ne. Ja sam čekala, bila sam voljna da odem, a šureta je bila.

Zamenik tužioca: Znam da je šureta bila, ali ne znam da li ste Vi bili. Jeste li sigurni da ste dali izjavu haškim istražiteljima?

Svedok Vjolca Beriša: Da.

Zamenik tužioca: Mi ovde imamo jednu izjavu koju ste dali Fondu za humanitarno pravo. Sećate li se te izjave?

(Nedosatje nastavak ispitivanja u transkriptu).

Saslušanje svedoka **Slavoljuba MADIĆA**

„Strah od svedočenja“

U martu 1999. svedok **Slavoljub MADIĆ** bio je zamenik komandira druge čete 37. odreda PJP. Komandir druge čete bio je Vlada Potić. Svedok je došao u Orahovac 22. ili 23.03.1999. iz SUP-a Pirot. Četa je bila smeštena u hotelu. Neposredno pred početak bombardovanja premešteni su u fabriku vina *Orvin*, takođe u Orahovcu. Te večeri kad je počelo bombardovanje, 24.03.1999, bili su u Orahovcu. Rano sledećeg dana, 25.03.1999, dobili su naređenje da krenu u pravcu Zočišta. Zočiste je jedno od nekoliko sela koja se nalaze na putu između Orahovca i Suve Reke. Cela četa je krenula rano ujutro 25.03.1999. Svi policajci su imali zelene maskirne uniforme. Odatle su sledećeg jutra, 26.03.1999, krenuli prema selu Opteruša. Tada je došlo do borbe između njegove čete i pripadnika OVK. Zbog povređivanja dvojice policajaca iz njegove čete, zvao je komandanta odreda Mitrovića, da bi on urgirao da se smeste u bolnicu. To je bilo u prepodnevnom časovima 26.03.1999. Komandant Mitrović je bio u Prizrenu. Dvojica povređenih prebačeni su u Prizren blindiranom *ladom nivom*. Tu su operisani. Reč je o Goranu Đorđeviću i Bojanu Ičiću, koji sada rade u Policijskoj upravi u Pirotu.

26.03.1999. ostali su u blokadi u selu Opteruša, a sutradan, 27.03.1999, nastavili su napredovanje prema Suvoj Reci. Sa komandantom Mitrovićem video se tek 5-6 dana nakon početka bombardovanja. Komandant Mitrović je nosio zelenu maskirnu uniformu, zvanu „NATO uniforma“.

U vezi sa ubistvorn porodice Beriša ništa nije znao sve dok to nisu objavili mediji.

Dan sedamdeset drugi

30. jun 2008.

Saslušanje svedoka Milivoja GRKAJCA

Svedok na današnjem dokaznom postupku glavnog pretresa, **Milivoje Grkajac**, pre početka bombardovanja bio je komandir Policijske stanice u Aleksandrovcu. Kaže da je 25.03.1999. godine mobilisan kao komandir treće čete 87. odreda PJP. Odmah po izvršenoj mobilizaciji krenuo je prema Prizrenu. Pre ove mobilizacije bio je na Kosovu 1998. Pošto su dva voda već bila u Prizrenu, krenula su još četiri voda, i to tri iz Kruševca i jedan iz Prokuplja. Sa njegovom četom krenuo je komandant 87. odreda Zoran Randelović, koji im se pridružio u Nišu. Negde oko podne 26.03.1999. stigli su u Prizren. Smestili su se u krug neke fabrike gde su bili dva-tri sata, nakon čega im je komandant 87. odreda, Zoran Randelović, dao zadatak da idu prema Suvoj Reci. Tamo su stigli oko 16,00 časova tog 26.03.1999.

Autobusi kojima su putovali bili su parkirani pred OUP-om Suva Reka. Tu ih je sačekao načelnik OUP-a Dobrivoje Vitošević. Načelnik Vitošević je preko radio-stanice pozvao komandira čete iz 37. odreda, Zorana Siketića. Sa svoja četiri voda iz treće čete 87. odreda čekao je Siketića oko sat vremena. Kad je Siketić stigao, on je dva voda smestio u zgradu osnovne škole u Suvoj Reci, u blizini hotela *Balkan*, a dva voda je postavio na odgovarajuće tačke na periferiji Suve Reke, prema selu Reštane. Sve je to bilo u večernjim satima 26.03.1999.

Nakon raspoređivanja vodova, Siketić se vratio prema Orahovcu, gde je bila njegova jedinica. Načelnik OUP-a Suva Reka Dobrivoje Vitošević nije svedoku dao nikakav zadatak, on je samo pozvao Siketića, koji je razmestio ljude tamo gde je to naložio komandant 87. odreda, Randelović.

Kad je došao u Suvu Reku, svedok skoro da nije video civile, njih kao da u gradu nije bilo, što mu je bilo neuobičajeno. Bio je u zgradi osnovne škole u Suvoj Reci sa svojim policajcima sve do 15.05.1999, kad je stigla smena. Pripadnici 87. odreda nisu vršili pretres kuća, niti bilo kakve kontrole na terenu koji je zaposeo 37. odred.

Komandant 37. odreda mogao je da naređuje komandantu 87. odreda zbog činjenice da je je 37. odred bio odred dobro obučениh ljudi koji je bio ofanzivan, pokretan, vodio borbe, oslobađao teritorije i vršio čišćenja terena, dok je 87. odred imao slabo obučene ljude, od kojih neki nisu prošli nikakvu

obuku, bilo je dosta bolovanja, dosta napuštanja službe, tako da je 87. odred samo zaposedao teren koji bi osvojio 37. odred, kontrolisao ga i vodio računa da teroristi ponovo ne napadnu.

Predsednica Veća mu je predočila da u spisima predmeta postoji izveštaj o angažovanju treće čete 87. odreda PJP na Kosovu i Metohiji u toku 1998. i 1999. godine, koji je sačinjen 28.10. 1999, sa potpisom svedoka. Potvrđuje da je taj izveštaj on sačinio. U tom izveštaju se navodi da je prilikom NATO bombardovanja kod Dulja teže oštećen džip *land rover*, a to je džip koji je pripadao SUP-u Prokuplje. To vozilo imalo je i drugo ime, i to *defender*, i bilo je plave boje.

Za ubistvo porodice Beriša saznao je iz medija, nekoliko godina nakon povratka sa Kosova.

Sa optuženim Mitrovićem viđao se tokom 1998. godine, nije imao nikakvu komunikaciju s njim, niti ga je video.

Dan sedamdeset treći

1. jul 2008.

Saslušanje svedoka Milivoja MILOSAVLJEVIĆA i Jugoslava JOVANOVIĆA

Na današnjem glavnom pretresu svedočio je bivši šef odseka u prizrenskoj policiji, **Milivoje Milosavljević**.

Svedok je od 1995. godine, pa sve do avgusta 2006. godine, bio šef Odseka za suzbijanje opšteg kriminaliteta u SUP-u Prizren, koji je nakon bombardovanja i povlačenja srpske vojske i policije sa Kosova u junu 1999. bio izmešten u Kruševac.

Kada je proglašeno ratno stanje, napustili su zgradu SUP-a i prešli u zgradu Muzičke škole. U vreme ratnog stanja obavljali su uviđaje na licu mesta. To su radili inspektori Mustafa Elez, Zoran Marković, Srba Marković i Nikola Ljubisavljević iz Odseka za suzbijanje krvnih, seksualnih i saobraćajnih delikata. Inače, posle uviđaja sastavljali bi pismenu krivičnu prijavu ako je bilo elemenata krivičnog dela, a ako nije, onda samo izveštaj koji su takođe dostavljali tužiocu. Zna da je bilo uviđaja u martu mesecu u Suvoj Reci.

Pozna je kriminalističkog tehničara Todora Jovanovića iz Suve Reke. Ne može da se seti da li je i kada bio na uviđaju Suvoj Reci. Zna da je jednom sigurno bio kada je bombardovana neka kafanica u blizini hotela *Balkan*. Na taj uviđaj ga je poslao načelnik Odeljenja kriminalističke policije, Milan Petrović, zbog toga što je primećeno da su leševi premeštani. Ne može da se seti ko ga je obavestio o tome da su leševi premeštani.

Za slučaj ubistva članova porodice Beriša čuo je kada je počelo suđenje Miloševiću u Hagu.

Prema njegovim rečima, na tom području bilo je premeštanja leševa, a leševi albanskih terorista su tokom sukoba 1999. godine dovoženi kod Prizrena sa granice Albanije i Srbije.

Predsednica Sudskog veća Vinka Beraha-Nikićević ukazala je Milosavljeviću na izjave svedoka koji su tvrdili da ih je on poslao na uviđaj u Suvu Reku, a svedok je naveo da je to „moguće, ali da ne može da se seti“. Milosavljević je naveo i da je „video neki izveštaj o premeštanju leševa“, ali nije precizno odgovorio na više postavljenih pitanja o detaljima tog izveštaja. Zamenik tužioca za ratne zločine Miodjub Vitorović pitao je svedoka kako je moguće da mu nije poznato ono što je tada „svima bilo poznato“, da su ljudi ubijeni, a kuće im zapaljene. Svedok je odgovorio da je u Suvoj Reci video nekoliko spaljenih kuća i da o svim uviđajima postoji uredna dokumentacija u prizrenskoj policiji, koja je posle rata izmeštena u Kruševac. Milosavljević je rekao i da je o zločinu u Suvoj Reci „prvi put čuo na televiziji na suđenju Slobodanu Miloševiću“. Vitorović je pitao svedoka da li postoji bar jedna krivična prijava protiv osumnjičenih za paljenje albanskih kuća u Suvoj Reci, a Milosavljević je ponovio da „o svemu postoji dokumentacija“. Zastupnica porodica žrtava, Nataša Kandić, pitala je Milosavljevića o dovoženju leševa sa granice sa Albanijom, ali je sud zabranio ta pitanja jer se ne odnose na optužnicu.

Svedok **Jugoslav Jovanović** je u martu 1999. godine bio angažovan kao vojni obveznik u Vojnom odseku u opštini Suva Reka, na uređajima veze i na tim poslovima je radio tokom celog rata. Njegov neposredni starešina bio je Zoran Stanisavljević. Zna da je Jašar Beriša radio na benzinskoj pumpi. Misli da je Jašar Beriša radio kad je počelo bombardovanje i još desetak dana nakon toga. Ne zna šta je bilo s njim. Posle Jašara, na pumpi je radio Zoran Petković, a posle Zorana, njegov brat Slavomir Jovanović. Ne zna zbog čega su i kada izvršene te smene na benzinskoj pumpi u Suvoj Reci.

U martu 1999. u Suvoj Reci je bilo dosta pucnjave i eksplozija. Tog dana kad su u Zanatskom centru ubijeni članovi porodice Beriša nije čuo eksplozije

iz tog pravca, iako je Zanatski centar od njegove kancelarije bio udaljen oko stotinak metara. Inače, on nije sve vreme bio na radnom mestu, zbog toga što je njegova supruga bila u drugom stanju i trebalo je da se porodi. Često je izlazio iz kancelarije i odlazio kući. U Suvoj Reci je bilo dosta policijskih i vojnih snaga. Svi su bili u maskirnim uniformama, a ne može da odredi kome su sve pripadali. Poznato mu je da je bilo zapaljenih kuća u Suvoj Reci, ali ne zna koliko i ne zna čije su to kuće bile.

Pošto je rekao da poznaje svedoka Miroslava Krstića, predsednica Veća mu je predočila da je Miroslav Krstić rekao da je tog dana kad su ubijeni članovi porodice Beriša Jugoslav Jovanović ušao u zgradu i plakao, pa ga je Miroslav Krstić pitao: „Jugo, zašto plačeš“?, a on mu je odgovorio: „Ubili su Jašara Berišu“. Svedok je rekao da se ne seća toga i da mu je žao što su Albanci stradali. „Ne znam ništa o stradanju porodice Beriša. Albanci su počeli da se iseljavaju kada je počeo rat. Da sam mogao, ne bih dozvolio da se isele. Pomislio sam tada da je CIA režirala njihov odlazak, ne bi bolje režirala“, rekao je Jovanović, koji je naveo da je ceo život proveo u Suvoj Reci.

Predsednica Veća je takođe predočila svedoku da je Milovan Nišavić, za koga je svedok rekao da ga poznaje, rekao na sudu da je on o tome šta se dogodilo sa Jašarom Berišom saznao od njega. Svedok je rekao da to nije tačno.

Dan sedamdeset četvrti

2. jul 2008.

Saslušanje svedoka Bogoljuba JOVANOVIĆA i Dobrivoja VITOŠEVIĆA

Na današnjem glavnom pretresu saslušani su Bogoljub Jovanović, zamenik komandanta 87. odreda PJP i Dobrivoja Vitošević, načelnik OUP-a Suva Reka.

Svedok **Jovanović** pre rata je radio u SUP-u Leskovac, a na Kosovo je krenuo 26.03.1999. godine u prepodnevnom časovima sa četom iz Leskovca. Bio je zamenik komandanta 87. odreda. U isto vreme, krenule su i jedinice iz drugih SUP-ova sa juga Srbije. Preko Brezovice su došli u Prizren. Stigli su u popodnevnom časovima. Smestili su se u prostorije firme *Voćar*. U tom

preduzeću su bili nekoliko dana, a onda prešli u Orahovac, gde su obezbeđivali komunikaciju od Orahovca prema Mališevu i deo puta prema Suvoj Reci. Komandant 87. odreda bio je Zoran Randelović. Ne može da se seti da li je tih dana sreo komandanta Mitrovića, ali ga je poznavao. Nije odlazio u Suvu Reku tih dana. Prvi put je otišao u Suvu Reku posle pogibije komandanta 87. odreda Zorana Randelovića. Kada je boravio u Suvoj Reci, bio je smešten u zgradi neke škole koja se nalazila pored hotela.

Predsednica Veća predočila je svedoku da je opt. Mitrović u svojoj odbrani naveo da je 26.03.1999. u školi u Suvoj Reci boravila Leskovačka četa, na šta je svedok odgovorio da Leskovačka četa nikada nije bila u Suvoj Reci, a da je on dolazio posle pogibije komandanta. Svedok je imao kompletnu odgovornost za četu iz Leskovca, koju je odveo u Prizren.

Svedok **Dobrivoje Vitošević** je u martu 1999. godine bio načelnik OUP-a Suva Reka. Pre nego što je postavljen na to radno mesto radio je u SUP-u Prizren. Na mesto načelnika OUP-a Suva Reka postavio ga je načelnik SUP-a Prizren, koji mu je rekao da je njegova funkcija samo da predstavlja OUP pred civilnim strukturama u Suvoj Reci i da nema ništa sa uniformisanim policajcima.

Pre proglašenja ratnog stanja, u OUP-u su održavani jutarnji kolegijumi, na kojima su učestvovali komandir stanice policije, zamenik komandira i pomoćnik komandira. Povremeno su prisustvovali i komandiri jedinica iz uže Srbije, koji su bili raspoređeni na Kosovu. To su bili komandiri četa 37. odreda Zoran Siketić i Goran Veličković, zatim komandant 87. odreda Zoran Randelović, i komandir čete iz tog odreda, Mile Grkajac. Proglašenjem ratnog stanja situacija se, međutim, promenila. Sve te starešine koje su dolazile na kolegijum povučene su u svoje štabove.

Proglašenjem ratnog stanja svedok je postao član Opštinskog štaba Civilne zaštite u Suvoj Reci i prisustvovao je sednicama Štaba. Više nije bio u vezi sa događajima u OUP-u. Nije imao precizne informacije sa terena. Dobijao je jedino izveštaje od Dežurne službe. Kad je objavljeno ratno stanje, povremeno su dolazile depeše u vezi sa postupanjem prema civilima. To se odnosilo na pružanje humanitarne pomoći civilima. Policija je albanskom stanovništvu koje je bilo u zbegovima dostavljala vodu i hranu. Nije nosio uniformu, uvek je išao u civilnom odelu.

Neposredno pred početak rata teroristi su ubili dvojicu braće Mihajlović iz sela Mušutište. Takođe, bilo je dosta otmica Srba. Zbog toga je on, kao načelnik OUP-a, bio izložen pritisku od civilnih vlasti u gradu da smeni dvojicu Albanaca

koji su radili u OUP-u. Takođe, pre rata bilo je slučajeva ubijanja terorista i svi ti incidenti su evidentirani. Pre početka rata u OUP-u Suva Reka funkcionisala je kriminalistička operativa, u okviru koje su radili kriminalistički tehničar, operativac za privredni kriminal i operativac za klasični kriminal. Međutim, kad je počeo rat, oba ta operativca napustila su posao, tako da su sve uvidaje na području Suve Reke obavljale uvidajne ekipe iz SUP-a Prizren.

Odmah po objavljivanju ratnog stanja policija je izmeštena iz zgrade OUP-a, najpre u zgradu osnovne škole u Suvoj Reci, a onda, kad je i ta zgrada postala ugrožena, po privatnim kućama. Policijske jedinice bile su smeštene u hotelu *Balkan*, ali kad je bombardovana zgrada SUP-a u Prištini, došlo je cirkularno pismo sa naređenjem da se i oni izmeste u privatne kuće.

Svedok je odmah na početku bombardovanja primetio da se albansko stanovništvo iseljava, neke grupe su otišle prema Albaniji, neke u Crnu Goru, a neke u Makedoniju. Mnoge albanske kuće bile su napuštene, paljene i pljačkane. Jednom je Zoranu Siketiću, komandiru čete, rekao da ne pale i ne pljačkaju kuće. On nije imao ovlašćenje da Siketiću to službeno naredi, ali mu je to rekao u drugarskom kontekstu.

Poznato mu je da je postojalo osmatračko mesto u vinarskom podrumu, koje je bilo u sastavu preduzeća *Metohija vino*. Policija je obezbeđivala zgradu OUP-a i kada je policija bila izmeštena. Ne zna da li je postojalo i osmatračko mesto na zvoniku crkve, kao ni to da li su na nekoj od osmatračnica bili policajci sa snajperima.

U OUP-u Suva Reka postojala je jedna soba za zadržavanje pritvorenih lica, ali su oni tu držani kratko i odatle su upućivani u Prizren. Nikad nije čuo za Abdulaha Eljšanija.

Dobro je poznavao Bobana Vuksanovića, koji je bio lekar i u vreme ratnih dešavanja direktor Doma zdravlja. Inače, ranije je bio predsednik Opštine. Imao je veliki autoritet i kod albanskog i kod srpskog stanovništva. Za vreme rata nosio je uniformu i misli da je bio angažovan u Teritorijalnoj odbrani.

Za stradanje porodice Beriša nije čuo u vreme kada se to desilo. Saznao je nakon što su izbegli u Srbiju. O tom zločinu se „šušalo“ među policajcima koji su napustili Kosovo. On se, međutim, nije detaljnije raspitivao. Nije hteo da se meša u to da ne bi na sebe navukao neku sumnju. Inače, nikoga od ubijenih članova porodice Beriša nije poznavao. Poznavao je Jašara Berišu, koji je bio izvanredan čovek. Imao je njegov kućni broj telefona i zvao ga je kad god bi trebalo da uzme gorivo. Jašar bi dolazio na pumpu i izdavao gorivo.

O ubistvu Jašara Beriše ne može ništa da kaže. Na sastancima Civilne zaštite raspravljalo se uglavnom o prikupljanju stoke, jer je pretila glad u opštini Suva Reka, s obzirom da je bilo ratno stanje i da se ništa nije radilo.

Kad je počelo bombardovanje, načelnik SUP-a Prizren poslao je Milutina Miljkovića u OUP Suva Reka. Miljković je imao ista ovlašćenja kao i svedok i pomagao mu je u poslu. Ne zna zbog čega je Miljković poslat u Suvu Reku.

Aktivnosti i dejstva 37. odreda PJP odvijala su se na potezu Suva Reka-Orahovac i pripadnici tog odreda su te aktivnosti zvali „čišćenje terena“. O akcijama tog odreda svedok nije imao nikakve informacije. Komandant i komandiri 87. odreda nisu imali nikakvu obavezu prema njemu.

Za rezervni sastav policije u OUP-u Suva Reka bio je zadužen pomoćnik komandira Nenad Jovanović. Svedok se povremeno viđao sa komandrom stanice policije u OUP-u Suva Reka, Radojkom Repanovićem, ali nisu razgovarali o pitanjima bezbednosti u Suvoj Reci. Poznaje Milorada Nišavića, koji je bio samo smešten u stanici OUP-a, ali je bio detaširani organ Službe državne bezbednosti, čiji je starešina bio u Prizrenu. Oni su mu ponekad dostavljali pojedine informacije, ali on nije imao obavezu da im dostavi povratnu informaciju. Poznao je policajca Velibora Veljkovića. Zna da je bio zbog nečega istraumiran i psihički nestabilan, tako da je radio neke administrativne poslove.

Suđenje se nastavlja u septembru, nastavkom svedočenja svedoka Vitoševića.

Dan sedamdeset peti

3. septembar 2008.

Nastavlja se svedočenje VITOŠEVIĆA

Nakon letnje pauze, danas je nastavljen glavni pretres dokaznog postupka svedočenjem svedoka **Dobrivoja Vitoševića** koje je započeto 2. jula 2008. Takođe je saslušan i svedok **Milan Čanković**, načelnik veza u Štabu MUP-a Srbije za Kosovo, sa sedištem u Prištini.

Vitošević je ponovio da je za zločin saznao posle rata, „iz medija“, posle dolaska u Kruševac, i da se o zločinu „šuškaloo među policajcima“. „Ni s kim o tome nisam razgovarao, jer sam se bojao da bih mogao da budem uvučen u sve to“, rekao je on.

PREDSENIK VEĆA: Da li ste Vi opšte imali prilike da razgovarate još sa nekim iz Dežurne službe? Da li ste bili obavješteni da je vršena neka pretraga terena, pa da su eventualno pronađeni neki leševi?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ne.

PREDSENIK VEĆA: Ni sa kim o tome niste razgovarali?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ne, ne ništa. Ja sam i prethodno na tu temu rekao kad sam ima prva saznanja, kad sam čuo preko medija, bojeći se da ne navučem neku sumnju na sebe nisam hteo ni sa kim da kontaktiram oko toga, sem tog dana kada sam dolazio u UBPOK-u službenim vozilom našeg Sekretarijata u Prizrenu koji je izmešten u Kruševcu, kad sam putovao sa Milovanom Gogićem i njega sam tada pitao, ali on mi je rekao da nema pojma oko tih ubistava.

PREDSENIK VEĆA: Da, to ste rekli. Recite mi da li ste Vi nadređeni Jovanović Todoru?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Jeste.

PREDSENIK VEĆA: Da li ste uošte neki razgovor vodili sa Jovanović Todorom, da li Vam je on možda referisao da je izlazio na teren?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ne.

PREDSENIK VEĆA: Da su skupljani neki leševi na Reštanskom putu? Ništa o tome nije Vam rekao?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ne, nikada ništa o tome nije rekao.

PREDSENIK VEĆA: A da li je, recimo, bio dužan da Vama konkretno podnese takav izveštaj, da je izišao sa uviđajnom ekipom i šta je konstatovao i šta je pronađeno, i šta je sve urađeno?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Mislite na taj slučaj, ili slučajeve iz krvne problematike?

PREDSENIK VEĆA: Ne, ne uopšte. Konkretno, recimo da je bio na Reštanskom

putu gde su pronađeni leševi, gde je izvršeno snimanje, da je dolazila uviđajna ekipa iz Prizrena. Da li je trebao u formi nekog izveštaja da obavesti i Vas kao načelnika?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Baš je trebao, jer direktno po toj liniji rada ja sam mu bio pretpostavljeni...

PREDSENIK VEĆA: Da li poznajete Grkajac Milivoja?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Jeste, poznajem.

PREDSENIK VEĆA: Da li se sećate, tih dana da li ste imali neki kontakt sa njim, dakle od 24. marta?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ja sam Grkajca poznao u onom periodu dok nije objavljeno ratno stanje, kad je isti imao obavezu da se javlja na kolegijum u prostorijama OUP-a Suva Reka. Tako da u tom periodu, mi smo se viđali svako jutro, ali od tog dana ja više sa njim nisam imao nikakve kontakte, nikakve službene kontakte. Dešavalo se da povremeno, Siketić je češće dolazio, dođe i Milivoje iz znaka poštovanja prema meni, jer smo u tom periodu kada smo saradivali imali izuzetnu saradnju. Eto, svratio bi nekad kod mene kad je bio slobodan, da popije kafu, zadržao bi se par minuta i otišao.

PREDSENIK VEĆA: Da li se sećate, opet vezujem za dane, da li ste možda putem radio-veze kontaktirali sa Siketićem?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ne.

PREDSENIK VEĆA: Ja ću Vam predočiti izkaz svedoka Grkajac Milivoja koji je dao na glavnom pretresu 30. juna 2008. Ovako kaže: „U Suvu Reku je otišao sa dva autobusa, stižu ispred OUP-a Suva Reka, gde ih je načelnik OUP-a Vitošević Dobrivoje, koji mislim da ih je očekivao“, odnosno u uverenju je čak da ste ga očekivali, kaže dalje: „Mislim da je Siketića radio-vezom zvao načelnik OUP-a Suva Reka, gde je bila vranjska četa, tako da je bilo sto ljudi iz Kruševca i Prokuplja, četiri voda i oko 50 ili 70 njih, ne znam tačno koliko je bilo.

Pitao je Vitoševića gde je Siketić, da bi isti razmestio ljude tamo gde je rekao komandant Randelović. Tom prilikom Vitošević mu ništa nije konkretno rekao da treba nešto uraditi“. Znači, Siketića su zvali radio-vezom, i isti je došao iz pravca Orahovca. Da li je to Vama nešto poznato?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Čekajte, koji period Vi to navodite?

PRESENIK VEĆA: On je decidirano govorio o 26. martu, zato što kaže da su tada došli u popodnevni satima, u Suvoj Reci?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ne, ja se toga ne sećam. Da sam ja kontaktirao sa njim, to bi...

PRESENIK VEĆA: Evo, predočila sam Vam.

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ova priča bi bila istinita u periodu kada sam se smatrao da sam, u neku ruku, bio da ne kažem pretpostavljeni, ali s obzirom da su bili gosti na mom terenu, ja u svojstvu domaćina starešinskog imao sam obavezu da budem pored njih ako bi im zatrebalo nešto u smislu smeštaja, ili bilo kakve pomoći, da im se nađem na usluzi.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ja Vas molim da nam objasnite kako to da se, recimo, na pitanje suda vrlo sećate kad je Grkajac dolazio u OUP Suva Reka, a na pitanje suda kad je došao ovaj čovek Milutin Miljković iz Prizrena, vi se ne možete opredeljiti. Da li je to zbog bolesti ili šta?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Pa Grkanjac je vremenski više bio prisutan u Suvoj Reci nego Miljković, duži period je bio.

ZAMENIK TUŽIOCA: Na koji period Vi mislite?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ne računajući one pauze za vikend, kad dobije vikend, on ode kući; znači, godinu dana pre rata je Grkajac bio na prostorima Suve Reke sa njegovom pozadinskom jedinicom.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ali je pitanje kada je prestao, i Vi to vezujete za određene događaje. A kad Vas sud pita u odnosu na iste te događaje kad je došao Miljković Milutin, Vi, kažete, ne možete da opredeljite?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ne znam ja tačno orijentaciono kada je to bilo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Sad Vas onda pitam i za ove autobuse, obzirom na ove odgovore koje ste malopre dali, da li i te autobuse vezujete za neke (događaje), za početak bombardovanja ili ne?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ti autobusi su dolazili i godinu pre rata jer su to organizovana putovanja bila tih policajaca.

ZAMENIK TUŽIOCA: E, pa onda Vas pitam: a kako znate da tog dana baš

niste sačekali autobus i da niste čekali Siketića i da niste bili?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Pa zato što kad bih znao, ja bih nešto više znao i oko ovih ubistava, ako je to taj kritičan dan.

ZAMENIK TUŽIOCA: Znači, ako sam dobro razumeo, ako kažete da ste znali da su došli autobusi onda bi to značilo da znate više o ubistvima, a pošto ne znate o ubistvima, onda nisu bili ni autobusi?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Zato što Vi, zato što gospođa predsednica navodi taj datum, mada o polovini stvari ja bi trebao da znam nešto više, ako je to bilo tog kritičnog dana...

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A otkud ste Vi znali o paljenju kuća, da se kuće pale, jeste li to videli lično?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Znate kako, ja nisam stanovao u Suvoj Reci, nego sam putovao za Orahovac, i kad sam prolazio putem bilo je slučajeva da sam gledao zapaljene kuće

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: E, jeste li na to reagovali?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Jeste reagovao, ispričao sam ono što sam..

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Ovo za Siketića, i to da ste mu drugarski rekli?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Da, drugarski, tako je.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A jeste li reagovali zvanično, onako nešto?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Kako sam mogao zvanično da reagujem, jel' znate kako mi je... On je meni rekao, šta sam se posle ubedio na svoj stav, nismo mi u situaciji da se to kontroliše jer je to rat, puca se i sa jedne i sa druge strane, gađa se iz vazduha, teško je tu nešto konkretno preduzeti kad sam odlazio kući.

NATAŠA KANDIĆ: Ja imam jedno pitanje u vezi sa ovim da nije izlazilo. A kako je onda rekao Siketiću u nekom drugarskom obraćanju da ne (pale kuće)?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Dolazio je on kod mene kad bi našao neko, da tako nazovem, slobodno vreme.

NATAŠA KANDIĆ: I u tom kratkom vremenu Vi nalazite da mu kažete da ne pale kuće?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Pa to je moje zapažanje bilo, da Vam kažem, ja moram.

NATAŠA KANDIĆ: Kakvo zapažanje, kad niste izlazili?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Pa ja sam Vam rekao, ja sam maltene svakodnevno putovao za Orahovac, to je 54 kilometara od Suve Reke.

NATAŠA KANDIĆ: Kažite mi: a zašto Siketiću to kažete?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Pa zato što je on dolazio kod mene.

NATAŠA KANDIĆ: A jel' dolazio još neko od tih komandira?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Češće Siketić, ponekad Grkajac, dolazio je i pokojni Goran Veličković, koji je vodio tu borbenu jedinicu prokupačku, koja je po formaciji bila četa.

NATAŠA KANDIĆ: Da li ste u vezi sa ovim paljenjem kuća nešto rekli nekome iz OUP-a, komandiru Repanoviću, pomoćniku?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Pa to smo mi svakodnevno govorili, koliko je to moglo. Ja vam kažem, i Siketić mi je rekao da je teško to bilo staviti pod kontrolu, jer su dejstva bila iza svakog žbuna, iza svake kuće, niko to nije mogao da proceni s koje strane je, ko to pali, kako to dolazi. Hoću da kažem da to nije nešto urađeno sa umišljajem.

NATAŠA KANDIĆ: Ja bih Vas samo još pitala u vezi sa ubistvom porodice Beriša, da ste saznali kad ste došli i da se onda među policajciam šuškalalo...?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Nisam ja rekao da se šuškalalo.

NATAŠA KANDIĆ: Jeste.

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Mислеći na javnost. Ja sam tek kada sam došao u Srbiju te komentare čuo u Sekretarijatu kruševačkom, na javna glasila i na medije.

NATAŠA KANDIĆ: A šta ste čuli u Sekretarijatu?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Pa gde su mi ljudi pominjali da kod slučaja Slobodana Miloševića, ja to nisam gledao, pominje se Suva Reka, da su

bile neke žrtve sa albanske strane, da je stradalo tamo neko nevino stanovništvo, eto to je.

ADV. IGOR ISAILOVIĆ: Vi znate Radojka Repanovića veoma dobro, jel tako?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Da, poznajem.

ADV. IGOR ISAILOVIĆ: Da li Vam se bilo koji policajac bilo kada žalio da je on odredio određene ljude da vrše ubistva po Suvoj Reci i da teraju stanovništvo?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ja sam i prošli put u svojoj izjavi rekao da takav komentar nikada nisam čuo, do izmeštanja.

ADV. IGOR ISAILOVIĆ: A jeste li imali Vi neku specijalnu jedinicu u oviru OUP-a Suva Reka?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Da, imali smo jednu.

ADV. IGOR ISAILOVIĆ: Jel' ona bila tu tog dana kada se to desilo?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ja ne mogu da se setim datumski.

ADV. IGOR ISAILOVIĆ: Ko je činio tu jedinicu, jel' znate možda imena?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Znam ko je predvodio, to je bila formacija jednog odeljenja, Dragan Borsavljević, inače naš zamenik komandira.

ADV. IGOR ISAILOVIĆ: Jesu li oni bili početkom bombardovanja u Suvoj Reci?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Da Vam kažem, ne može to da se popamti. Oni ostanu dva dana, oni nisu imali ni obaveze da se javljaju nama u stanici, sve direktive su išle odozgo, iz sekretarijata, gde su ih pomerali po ratištima.

ADV. IGOR ISAILOVIĆ: Jasno. Jel' znate možda policajca Velibora Veljkovića?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Znam.

ADV. IGOR ISAILOVIĆ: Pa kako biste Vi prokomentarisali njegovu izjavu da je on rekao da je on, komandir, oformio određenu grupu za ubijanje i da je on njima naredio da idu po kućama, da ubijaju i da tovare i da voze?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Velibor je došao u naš OUP, (Repanović) nije znao gde da ga rasporedi. Ja sam ga pitao jel' to problematičan čovek, o čemu se radi, „ne“, kaže, „nije problematičan nego on je sav nekako istarumiran, ne mogu da nađem posao za njega.“ Onda ga je rasporedio da radi kao čata, a potrebe su bile za teren, za sektor, za neke ozbiljnije zadatke.

PREDSENIK VEĆA: A on je govorio o tome da je išao i da je skupljao leševe?

SVEDOK DOBRIVOJE VITOŠEVIĆ: Ja to ne znam.

Pitanja svedoku postavljali su i drugi advokati optuženih kao i optuženi.

Protiv Vitoševića je, inače, 2006. godine obustavljena istraga za zločin u Suvoj Reci.

U nastavku je saslušan svedok **Milan Čanković**, načelnik veza u Štabu MUP-a Srbije za Kosovo, sa sedištem u Prištini

Oko 19,15 u sudnici je izbila oštra rasprava o trajanju suđenja, u kojoj su optuženi zahtevali da se tokom jednog radnog dana sasluša što više svedoka, jer je suđenje počelo pre tri i po godine, dok su advokati tvrdili da je radno vreme suda do 18,30.

Dan sedamdeset šesti

4. septembar 2008.

Svedočili Nebojša VITOŠEVIĆ i Novica JOVANOVIĆ

U nastavku dokaznog postupka danas je svedočio nekadašnji kriminalistički tehničar SUP-a Prizren, Nebojša Vitošević, i nekadašnji komandant vojno-teritorijalnog odreda Suva Reka, Novica Jovanović.

Svedok **Nebojša Vitošević** bio je zadužen za fotografisanje žrtava tokom uviđaja 30. marta 1999. godine. On je rekao da je na tri lokacije na potezu iz Prizrena prema Prištini, ka selu Reštane, pronađeno sedam leševa ljudi koji su, sudeći po ranama, bili ubijeni. On je precizirao da su iza jedne kuće pronađena četiri

spaljena leša, od kojih su neki bili delimično, a drugi potpuno ugljenisani. „Na putu ka selu Reštane, kod pilane, zatekli smo još dva muška leša, a na putu ka selu Reštane telo još jednog starijeg čoveka koji je bio ubijen“, objasnio je svedok. Ukazavši da mu nije poznato da su tela prebacivana u Srbiju, Vitošević je istakao da su leševe pokupili radnici komunalnog preduzeća i da su svi uredno sahranjeni u zasebnim rakama na muslimanskom groblju, ali nije mogao da precizira kog dana je sahrana obavljena. Svedok je objasnio da su krimi-tehničari iz Prizrena u Suvu Reku otišli po nalogu istražnog sudije, kao i da su ih, zbog bezbednosne situacije s obzirom da je bilo NATO bombardovanje, tokom uviđaja obezbeđivali pripadnici OUP-a Suva Reka. Nekadašnji komandant vojno-teritorijalnog odreda Suva Reka **Novica Jovanović** rekao je da nije znao za ubistvo porodice Beriša u tom mestu marta 1999. godine i da je za njihovo stradanje prvi put čuo prateći suđenje bivšem predsedniku Srbije Slobodanau Miloševiću u Hagu. „Prvi put sam za žrtve u Suvoj Reci saznao kada je počelo suđenje Miloševiću u Hagu. Dok sam bio u Suvoj Reci nisam imao nikakava saznanja o stradanju porodice Beriša“, naveo je Jovanović. On je objasnio da su sa prvim NATO bombama krenuli najžešći napadi OVK na pripadnike vojske i policije na brdu iznad Suve Reke. Istakavši da od objavljivanja bombardovanja nije čuo da je neko ubijen u tom gradu, Jovanović je podsetio da je tri dana pre početka bombardovanja 24. marta, ispred prodavnice ubijen Srbin Bogdan Lazić. Pošto je predsednica Sudskog veća Vinka Beraha-Nikićević odredila pauzu, kako bi Veće odlučilo o predlozima za ukidanje pritvora, iz sudnice su se čuli krici optuženog Nenada Jovanovića, koji je, prema rečima prisutnih u sudnici, doživeo nervni napad. Jovanović je prethodno, vidno potresen, zatražio od Veća da mu ukine pritvor, ističući da ga niko od svedoka nije označio kao počinioca zločina i da ima decu koja su krenula u školu, a uz koju on nije u tim važnim momentima. Posle pauze Beraha-Nikićević je kazala da je sudska straža obavestila Veće da Jovanović zbog zdravstvenih problema neće biti doveden u sudnicu.

Suđenje će biti nastavljeno 1. oktobra.

Dan sedamdeset sedmi

1. oktobar 2008.

Saslušanje svedoka Slobodana ANDREJEVIĆA

PRESEDNIK VEĆA: Hoćete li nam reći Vaše lične podatke, kada ste i gde rođeni. Šta ste po zanimanju?

SVEDOK SLOBODAN ANDREJEVIĆ: Rođen sam 20. novembra 1952. godine u Dvoranima, Suva Reka. Po zanimanju sam lekar - internista.

PRESEDNIK VEĆA: Ispričajte nam, interesuje nas od objavljivanja bombardovanja, dakle, od 24. marta 1999. godine, gde se Vi nalazite.

SVEDOK SLOBODAN ANDREJEVIĆ: Od početka bombardovanja bio sam u Suvoj Reci, do 22, 23. maja, kada sam po naređenju upravnika prebačen u Mušotište, selo Mušotište. U ambulanti sam radio do 2. juna. Od 2. juna, do kraja rata, do 11. juna, bio sam u Prizrenu, isto po naređenju. Bio sam tamo kao lekar u Domu zdravlja.

PRESEDNIK VEĆA: Imamo Izveštaj o pronalasku leša Ministarstva unutrašnjih poslova, Sekretarijata u Prizrenu, od 30. marta 1999. godine i ovde stoji, u ovom Izveštaju, da je po naredbi istražnog sudije Okružnog suda u Prizrenu, da je spoljašnji pregled leša izvršio dr Slobodan Andrejević iz Doma zdravlja u Suvoj Reci.

SVEDOK SLOBODAN ANDREJEVIĆ: Na koje leševe mislite, jer sam u toku rata, mnogo... ?

PRESEDNIK VEĆA: Bilo je više leševa?

SVEDOK SLOBODAN ANDREJEVIĆ: Ne više, nego i vojnika i policajaca.

PRESEDNIK VEĆA: Ja sam Vas pitala uopšte da li znate za neke leševe početkom bombardovanja, ali sada pošto me pitate za ovo, jeste, na te leševe mislim.

SVEDOK SLOBODAN ANDREJEVIĆ: Na te leševe, ako mislite, bio sam, pregledao sam te leševe.

PRESEDNIK VEĆA: Opišite nam kako je došlo do toga. Ko Vas obaveštava?

Da li vi izlazite na teren ili Vam donose?

SVEDOK SLOBODAN ANDREJEVIĆ: Ja sam radio u Domu zdravlja, došli su po mene blindiranim džipom, rekli su mi da su nađeni neki leševi, da je gore sudija, da treba da dođem da ih pregledam. Otišao sam na lice mesta i tamo sam iza jedne kuće video, iza jedne kuće su bila četiri leša, koliko se sećam. Dakle, ja sam njemu izdiktirao sve u pero, što bi se reklo, i potpisao sam zapisnik. Ako to stoji u tom zapisniku, ja stojim iza tog zapisnika u potpunosti, jer sam polako diktirao, svaki leš je opisan, ono što se moglo opisati, oni su fotografisani i na kraju sam potpisao zapisnik. Sad, detalja se ne sećam, ali znam da su leševi bili uglavnom ugljenisani. Jedna..., sad, ako želite nešto, ako želite, ja mogu nešto da govorim.

PREDSEDNIK VEĆA: Sve ispričajte šta Vam je poznato, a vezano za to?

SVEDOK SLOBODAN ANDREJEVIĆ: Ali, ako se nešto ne slaže, u odnosu na ovaj iskaz i ono što stoji u tom zapisniku, onda dajem prednost zapisniku. Znači, tačno je ono što je na zapisniku, jer sećanja su dosta izbledela za 10 godina. Znam za jedan leš, ugljenisani su bili, rekao sam Vam, jedan leš je, mislim da je bio ženski. Mislim da je bio ženski, da je ostala jedna noga koja nije izgorela, po obliku, po dlačicama, po mišićima, rekao bih da je to bio leš ženski, znači, malo šira karlica i tako, bila je malo zgrčena, mislim da je bila flektirana noga.

Znači, savijena u kuku i u kolenu. Gornji deo tela je izgoreo, ovi drugi su bili ugljenisani, tako da se ne sećam baš nekih detalja, ali čini mi se na onim delovima tela, znači, koji su bili na koštanim delovima i koji nisu izgoreli, da nisam video tragove od vatrenog oružja, što ne znači da jesu ili nisu ubijeni pre toga ili su živi izgoreli. To ne bih mogao da tvrdim, zato što čovek može umreti i ako je pogođen u mekom delu ili je iskrvario u toku, tako da ne mogu sa sigurnošću da kažem, da li su prvo bili ubijeni, pa su onda izgoreli.

PREDSEDNIK VEĆA: Ili, da su prvo izgoreli, pa ubijeni i to ništa ne možete?

SVEDOK SLOBODAN ANDREJEVIĆ: To je nelogično, da izgore, pa da budu ubijeni.

Dan sedamdeset osmi

2. oktobar 2008.

**Svedoče KRSTIĆ, ANDREJEVIĆ i
JANKOVIĆ**

Svedok **Mile Krstić** je policajac u penziji, operativni radnik sa referatom krvni delikti, teški slučajevi razbojništva i razbojničke krađe. 26-tog je bio angažovan na obezbeđenju uviđajne ekipe koja je vršila uviđaj u Suvoj Reci, na Reštanskom putu. On je ispričao da su u jednoj kući na Reštanskom putu pronašli tri ugljenisana leša, a kod stolarske radionice, u dvorištu i na putu bilo je više leševa i nisu bili ugljenisani, i da su svi bili muškarci u civilu. On kaže da nije video da je lekar pregledao te leševe, da su oni stavljeni u plastične vreće sa brojevima i nakon uviđaja radnici komunalnog preduzeća utovarili su ih u kamion i odveli za Prizren.

O stradanju porodice Beriša i o ubistvu Jašara Beriše saznao je iz novina tek kad je napustio Suvu Reku.

Svedok **Miodrag Andrejević** bio je prosvetni radnik, a za vreme bombardovanja bio je šef kadrovske službe GHI „Bakan belt“ u Suvoj Reci, sa sedištem u prostorijama Vojnog odseka. On kaže da nije čuo ni pucnajvu, ni paljevine, ni za leševe u Zanatskom centru, ni o stradanju porodice Beriša, ni za ubistvo Jašara Beriše, iako ga je poznavao kao radnika na benzinskoj pumpi. O svemu tome saznao je sa suđenja Slobodanu Miloševiću u Hagu.

Živorada Jankovića kao svedoka predložio je OPT. Radoslav Mitrović, budući da su se oni sreli 26. marta u prepodnevrim satima u Prizrenu. Janković je jedan od direktora preduzeća „Kosovo Vino“ u Maloj Kruši, a njihove kancelarije su za vreme rata bile u centru Prizrena. Janković kaže da oko je u 11 ili 12 časova, kad je zajedno sa Milošem Đuričićem i još nekim izlazio iz izmeštenih prostorija MUP-a, u centru grada video parkiranog džipa i pitao vozača šta se dešava, u kom trenutku se pojavio Radoslav Mitrović.

Kaže da se sa njim pozdravio i primetio da je jako uznemiren, jer su, kako mu je rekao, poginuli neki njegovi radnici. Sa ciljem da ga smiri, pozvao ga je na kafu u svojoj kancelariji. Pričali su o tome šta se desilo i Mitrović ga je pitao kako da obezbedi neki bager da izvuče mrtve iz ruševina u vojnoj kasarni. Janković mu

je rekao da se bolje obrati direktoru Javnog komunalnog preduzeća „Higijena“, ili direktoru Gradske čistoće koji je imao kancelariju tu pored reke. Taj sastanak je trajao oko pola sata. Janković kaže da ne zna gde je otišao Mitrović, a on sâm ponovo odlazi za Malu Krušu.

Dan sedamdeset deveti

3. oktobar 2008.

Svedočili bivši policajci Milovan GOGIĆ i Goran ĐOKIĆ

U nastavku suđenja za zločin u Suvoj Reci iz marta 1999. godine, danas su ponovo svedočili nekadašnji policajci iz tog mesta, Milovan Gogić i Goran Đokić.

Svedoci Gogić i Đokić, čije su kolege, njih osmorica, optuženi za masakr porodice Beriša, rekli su da tokom NATO bombardovanja i dok su radili u policijskoj stanici Suva Reka nisu čuli za stradanje albanske porodice Beriša. Predsednica Veća Vinka Beraha Nikićević predočila je svedocima dnevnik događaja koji je vođen u OUP-u Suva Reka, kao i to da u periodu od 22. marta do 5. aprila 1999. godine u dnevnik nije ništa ubeleženo. Đokić je kazao da je od kolega preko radio-veze čuo da je bila neka akcija na Reštanskom putu, da u Zanatskom centru ima poginulih i da treba „obraditi“ neke leševe. On, međutim, nije znao da objasni zbog čega taj događaj nije ubeležen, iako su se, kako je naveo, svi događaji evidentirali u stanici policije.

Veštaci: Svedok sposoban da učestvuje u postupku

U nastavku postupka pročitana je nalaz veštaka za jednog od ključnih svedoka, pod pseudonimom „A“. Po oceni veštaka, on je sposoban da učestvuje u postupku. Kako se navodi, svedok ne pati od težeg poremećaja duševnog zdravlja. Sudsko veće odlučilo je da ponovo sasluša svedoka „A“, dok su odbrana i optuženi tražili veštačenje, navodeći da je njegov iskaz lažan, da je kritičnog dana bio pod dejstvom alkohola i da nije sposoban da svedoči. Veštak Aleksandar Jovanović rekao je Sudskom veću da alkohol nije bitno remetio njegov iskaz o tome šta se dogodilo 26. marta 1999, kada su ubijeni

civili u Suvoj Reci, da ima dobro očuvanu moć rasuđivanja i da može pred sudom da ispriča ono što se dogodilo. „Po našoj oceni, radi se o stepenu srednjeg pijanstva“, rekao je Jovanović, navodeći da postoje indicije da se on ne seća jednog dela svoje prošlosti, ali da se to ne odnosi na događaje iz picerije u Zanatskom centru, kada su civili ubijeni i iznošeni iz objekta.

Suđenje se nastavlja 4. novembra.

Dan osamdeseti

4. novembar 2008.

Ukinut pritvor dvojici optuženih

Sudsko veće je na početku današnjeg glavnog pretresa saopštilo odluku da se optuženima Nenadu Jovanoviću i Zoranu Petkoviću ukine pritvor i da se oni brane sa slobode. Obrazloženje je bilo da nema dovoljno dokaza da se oni i dalje drže u pritvoru, ali su obavezni da se odazovu na svaki poziv suda, kao i da se jave svake sedmice u stanicu policije u mestu stanovanja.

Osim Jovanovića i Petkovića, sa slobode se brani i osmooptuženi Ramiz Papić.

Danas je ponovo svedočio zaštićeni svedok „A“, koji je bio očevidac događaja. Zaštićeni svedok „A“ je svojevremeno nekoliko dana svedočio, kada je ispričao kako se zločin dogodio, ali ga je Sudsko veće ponovo pozvalo da bi se razjasnile neke pojedinosti njegovog iskaza u odnosu na iskaze optuženih, ali i nekih drugih svedoka. Zaštićeni svedok suočio se sa osmoricom pripadnika srpske policije, optuženih za ratni zločin nad civilnim albanskim stanovništvom u Suvoj Reci, koji su negirali tačnost njegovog iskaza.

U nastavku glavnog pretresa saslušani su ponovo i svedoci Novica Đorđević i Velibor Veljković, koji su ostali pri ranijim iskazima.

Suđenje se nastavlja 1. decembra

Dan osamdeset prvi

1. decembar 2008.

Svedočio policajac sa uviđaja

Nadanašnjem dokaznom postupku svedočio je policajac **Jovica Popovski**, koji je obezbeđivao ekipu koja je obavljala uviđaj u dvorištu kuće u kojoj su pronađeni leševi. Popovski je rekao da je krajem marta 1999. godine kao rezervni policajac u Suvoj Reci obezbeđivao uviđajnu ekipu na Reštanskom putu, gde su, po optužnici, živeli ubijeni članovi porodice Beriša. U kući u kojoj se pre NATO bombardovanja nalazila Misija OEBS-a, prema njegovom svedočenju, bila su tri ili četiri ugljenisana leša, a u blizini te kuće nađeno je još nekoliko tela. On je rekao da nije znao čija je to kuća bila ni ko su stradali, navodeći da se nije o tome raspitivao i da je bio samo obezbeđenje. Svedok je kazao da su ljudi iz Civilne zaštite leševe ubacivali u kamion koji je bio parkiran na Reštanskom putu. Popovski je prepoznao sve osim prvooptuženog Radoslava Mitrovića i Slađana Čukarića i naveo da „oni koje poznaje to nisu uradili“.

*U nastavku dokaznog postupka svedočio je **Jugoslav Skenderi**, istražni sudija okružnog suda u Prizrenu.*

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Skenderi, Vi znate zašto ste pozvani, jel tako?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne znam baš.

PRESEDNIK VEĆA: Za stradanje porodice Beriša u Suvoj Reci, takozvani „slučaj Suva Reka“. Ovde su optuženi zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Pa, ukratko nam objasnite: u vreme tog ratnog stanja od 24. marta 1999, na kojim poslovima ste bili, kako ste obavljali posao, da li bilo uobičajeno kao i u mirnodopskim uslovima ili u skladu sa ovom uredbom o primenjivanju zakona o krivičnom postupku za vreme ratnog stanja. Pa nam opišite kako su se odvijali uviđaji u to vreme.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ja sam bio istražni sudija (Okružnog suda u Prizrenu) od 1992. pa sve do trenutka kada sam napustio Prizren 1999, znači, kad je prestalo ratno stanje. Uviđaju su se do 1998, kada je bilo sukoba,

istražni sudija bi izišao kad bi bilo uslova za uviđaj, znači kad je bezbedno. E, kad je počelo bombardovanje, onda sam veoma retko izlazio zato što tad stvarno nije bilo uopšte uslova za vršenje uviđaja. Par puta smo izlazili na te uviđaje, izvršeni su uviđaju normalno i napravi se zapisnik i to bi bilo to otprilike.

PRESEDNIK VEĆA: Da li vam se nekada događalo da izađete zbog obavljanja uviđaja, a da, recimo, prekinete jer nije bilo uslova i da baš iz tih bezbednosnih razloga, da ste, recimo, prekidali. Da li ste imali taj slučaj?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne verujem da sam tako nešto imao zato što kad izađete - gotovo više, dođete na lice mesta.

PRESEDNIK VEĆA: Pripremljeno sve?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: I izvršite uviđaj, ne može ništa da vas spreči posle toga.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Skenderi, recite nam: da li ste odlazili na uviđaj u Suvoj Reci marta meseca 1999. godine?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Da li se sećate?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne, nisam nikada bio na uviđaju, čini mi, se u to vreme, ako me pitate za to vreme.

PRESEDNIK VEĆA: Za to vreme vas pitam.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Nije Vam ostalo u sećanju?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Nisam sigurno bio u Suvoj Reci. Marta meseca to je bombardovanje počelo, jel' da.?

PRESEDNIK VEĆA: 24. marta je počelo bombardovanje.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Čim je počelo bombardovanje, nisam napuštao Prizren, nismo izlazili, jer nije bilo uslova za uviđaj.

PRESEDNIK VEĆA: Ja ću vam predočiti: kada je bilo ubistvo Bogdana Lazića u Suvoj Reci, da li ste vi obavili uviđaj tada? To je bilo 22. marta 1999.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Bogdan Lazić, ne sećam se, ništa mi ne znači to ime, 22. marta. A kad je počelo bombardovanje?

PRESEDNIK VEĆA: Sad ću vam reći: 24. marta je počelo bombardovanje, 22. marta, ovako imamo, to je knjiga dnevnih događaja gde stoji, da je, „obratio se Gopić Nebojša, saobraćajni policajac da je u Suvoj Reci zbog terorizma u ulici Cara Dušana, u prodavnici auto-delova od strane terorista lišen života Lazić Bogdan iz sela Sopina, iz vatrenog oružja, pištolja, iz neposredne blizine“. U rubrici ko je postupao stoji: „Jugoslav Skenderi sa uviđajnom ekipom SUP-a Prizren“. Da li se možda sećate sad toga?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne mogu da se setim.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, to je bilo jedno dva dana pred objavljivanje bombardovanja.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Dva dana pre bombardovanja?

PRESEDNIK VEĆA: Da, da. Da li se uopšte sećate da je to bilo u prodavnici auto-delova?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Pa ne znam, ako ima zapisnik o uviđaju, onda sam bio, ali sad ne mogu da se setim stvarno, sa ove distance.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Jel' znate zašto Vas to pitam? Pitam Vas, ako ste bili tog 22. marta, da li ste uopšte od objavljivanja bombardovanja dolazili u Suvu Reku. Da li je bilo razloga?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Sad to mogu da Vam kažem da u Suvoj Reci kad je počelo bombardovanje gotovo je sigurno da nisam išao na uviđaj.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, da li Vam je nešto bilo poznato vezano za ta ubistva, za stradanje velikog broja Albanaca u Suvoj Reci?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Nije mi bilo poznato, stvarno. Ja sam to čuo tek kada sam došao ovde u Beograd, a da ne znam ni tačno kad sam čuo. Dal' sam pročitao negde, ili mi je neko rekao, ali sam čuo, stvarno, kad sam došao tek u Beograd.

PRESEDNIK VEĆA: Ja ću Vam predočiti ovu krivičnu prijavu Ministarstva unutrašnjih poslova, SUP-a Prizren, od 24. marta. Krivična prijava vezana za ovo ubistvo, dana 22. marta, pa kaže: „Uviđaj lica mesta izvršen je od strane SUP-a Prizren, sa istražnim sudijom Okružnog suda u Prizrenu. Čisto sam htela da Vas pitam da li mogu da vas podsetim?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Moguće da sam bio, ako ima zapisnik o uviđaju, onda sam sigurno bio.

PRESEDNIK VEĆA: E sad, ako niste bili, ako se ne sećate uopšte da ste tih dana dolazili u Suvu Reku, da li se sećate da li ste imali obavest da su neki leševi, bilo kakvi, pronađeni u Suvoj Reci?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Nisam imao obavest.

PRESEDNIK VEĆA: Ne sećate se toga?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne, ne sećam se, nego čini mi se da nisam imao nikakve obavesti. Ako mislite o velikom broju leševa ili uopšte?

PRESEDNIK VEĆA: Uopšte o nekim leševima, da su bili neki leševi ugljenisani?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Pa ne sećam se da je bilo u Suvoj Reci, ali bilo je. Recimo, tad kad je počelo bombardovanje nisu ni mogli da mi javljaju ovi iz policije da je bilo nešto, ali za..., ne mogu da se setim, stvarno.

PRESEDNIK VEĆA: Ako ne možete da se setite koji je to mesec bio, da li se sećate da ste obavješteni od strane Dežurne službe SUP-a Prizren da su pretragom terena pronađeni neki ugljenisani leševi?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ako pitate za ovaj slučaj, nisam siguran.

PRESEDNIK VEĆA: Nemojte za ovaj, nego uopšte da li ste bili obavješteni?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Pa znate, sad ja ne mogu da se setim, postoji period, recimo, pre početka bombardovanja a postoji i posle. E sad, ratne akcije su se vodile i pre početka bombardovanja, da bi me oni obavještavali, recimo, pronađena su dva leša, tri leša, šta ja znam ponekad, onda običaj je bio oko sahranjivanja, znači oni su znali kako treba da ih sahrane. Znači, svako mora da ima grobno mesto i tako dalje. Tu su me obavještavali, ali nakon bombardovanja mislim da, možda su me za neki slučaj.

PRESEDNIK VEĆA: Evo, ja ću pokušati da Vas podsetim.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: 'Ajde, podsetite me.

PRESEDNIK VEĆA: Ako uspem da Vas podsetim. Bio je jedan izveštaj od strane SUP-a Prizren, Vama kao istražnom sudiji, i gde stoji da je dana 30. marta pretragom terena u reonu dejstva šiptarskih terorističkih bandi pripadnika OVK u Suvoj Reci pronađeno osam NN leševa, od kojih je sedam muškog pola, dok

je jedan leš ženskog pola.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Izveštaj, rekli ste, meni? Pa ne dobijam ja izveštaje, gospođo sudija.

PRESEDNIK VEĆA: Stoji: izveštaj istražnom sudiji.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Meni su dali taj izveštaj?

PRESEDNIK VEĆA: Ne znam da li su Vama dali ali...

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Pa ne daju meni izveštaj.

PRESEDNIK VEĆA: Ali je stajalo: izveštaj.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Tužilac dobija izveštaj.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste, i tužilac, ali postoji i izveštaj istražnom sudiji.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Jel' mogu da pogledam?

PRESEDNIK VEĆA: Samo da pronađemo. Evo ja ću vam predočiti.

Konstatuje se da se svedoku predočava izveštaj SUP-a Prizren, Pu.broj 438-2/99 od 17.05.'99.godine, naslovljen Okružnom sudu - istražnom sudiji.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Moguće da je, ali...

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate ko je Gogić Ljubiša?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Gogić Ljubiša, čini mi se da je bio inspektor SUP-a u Prizrenu.

PRESEDNIK VEĆA: Postoji i njegov izveštaj i gde stoji: „nakon pronalaska leševa, obavesten je istražni sudija Skenderi Jugoslav, koji je obavestio SUP Prizren da na licu mesta izvrše uviđaj, koji je izvršen istog dana“. Pa onda stoji: „nakon izvršenog spoljašnjeg pregleda, po nalogu istog sudije ovi leševi su sahranjeni na muslimanskom groblju u Suvoj Reci“.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: E, to je bilo tako.

PRESEDNIK VEĆA: To je sve radi Vašeg podsećanja, zato Vam to predočavam.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ali, kad je to bilo, samo mi kažite - pre bombardovanja ili posle bombardovanja?

PRESEDNIK VEĆA: To je bilo, uviđaj je urađen 30. marta 1999, ali Vi izveštaj, po ovome kako stoji, urađen istražnom sudiji 17. maja 1999, ali je uviđaj, dakle, po Vašem nalogu bio je obavljen tad, 30. marta.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Vidite, ovako da Vam objasnim: pošto ja nisam mogao da izlazim na uviđaje, moguće da su me obavestili, ali i ne mora da su me obavestili, ili po nekom dogovoru oni su znali kako treba da postupaju kad pronađu neki NN leš. Znači, obrade ga kriminalističko-tehnički, ukoliko ima neku dokumentaciju idetifikuju ga, onda ga sahrane kako je bilo po propisima i onda su, postoji mogućnost da su stavljali da su kontaktirali sa mnom bez obzira da li jesi ili nisu.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' to bio neki vaš usmeni dogovor u principu u to vreme?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Pa moglo bi se reći da su znali otprilike. Jer oni nisu mogli da mi jave odmah ako je bilo ratnih dejstava, i onda su postupali po tome kako bi trebalo da postupaju inače u tim slučajevima.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, mogli ste da budete i neobavešteni, oni da konstatuju da ste obavešteni, da je po Vašem nalogu izvršen uviđaj?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Pa, oni su verovatno to i radili.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je to moglo tako?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Pa nije moglo, trebali su da me obaveste, ali znate šta, bio je rat, ratno stanje i onda...

PRESEDNIK VEĆA: Znate zašto vas pitam? 22. marta Vi izlazite, dolazite u Suvu Reku, ovo je bio 30. mart. Dakle šta se dešava u tih osam dana, kakvo je vreme, kakvo je stanje, da li ste uopšte mogli (da izlazite)? To nam opišite. Znamo, ali Vi opišite.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Nisam mogao van Prizrena da izađem.

PRESEDNIK VEĆA: Zbog čega?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Pa zato što je blokirano sve, borbe su se vodile, čak je teško bilo izaći pre bombardovanja možda mesec dana. Izuzetno

smo izlazili kod nekih težih slučajeva. Recimo kad bismo mogli da odemo, onda smo izlazili, ako ne, onda nismo mogli da izađemo, i policija bi sama odradila sve što je potrebno i na tome se završavalo.

PRESEDNIK VEĆA: Ovde ima u ovom izveštaju da je skinut otisak desnog kažiprsta leša obeleženog brojem 3, ali ništa mi sad to ne znači, pošto se Vi toga ne sećate, ničega vezanog za taj slučaj, tih ugljenisanih leševa. Jer nemamo daktiloskopski nalaz, pa sam htela da Vas pitam da li Vam je nešto poznato?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne, nije mi poznato u vezi toga, stvarno.

PRESEDNIK VEĆA: Ništa vam nije poznato? Dobro, da li se sećate da ste obavljali uviđaj u kasarni u Prizrenu, nakon granatiranja objekta MUP-a u krugu kasarne?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Sećam se da sam bio na jednom uviđaju. Sad, da li je bilo, kasarna je granatirana bezbroj puta.

PRESEDNIK VEĆA: Tad prvi put kada je granatirana, da li se toga sećate?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Da li je bilo prvi put ili drugi put ne mogu da se setim, a bio sam jednom, znam, i izvršio sam uviđaj. Čini mi se da je jedno lice poginulo tom prilikom, sad opet nisam siguran, ali čini mi se...

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, ovde postoji Vaš zapisnik pod Vašim imenom i prezimenom, stoji Vaš potpis verovatno.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Da, to je to. Jel' to prvi put?

PRESEDNIK VEĆA: Evo, pogledajte da li se sećate toga, možda ćete se prisetiti.

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne, onda u redu je, to je to. Znam da sam bio jednom, ali ne znam sad da li kad je bilo prvo bombardovanje ili kasnije.

Konstatuje se da je svedoku predočen zapisnik o uviđaju sačinjen dana 26.03.'99.godine.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, ovoga se sećate, jel' tako?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ako je to taj.

PRESEDNIK VEĆA: Tada kada se obavljao uviđaj, da li možete da se setite ko je još bio tu prisutan od nekih možda funkcionera, da li vam je nešto poznato?

SVEDOK JUGOSLAV SKENDERI: Ne, zaista to ja ne bih bogao da Vam kažem. Evo, sad sam pogledao, čak se ne sećam ni ovih tehničara ni ovog, stalno je tu veliki broj ljudi.

Saslušan je i svjedok **Bogoljub Milenković**, u vreme rata direktor Javnog komunalnog preduzeća grada i Fonda za građevinsko zemljište Suva Reka. On je rekao da od 23. marta nije izlazio iz kuće u selu Delovcima, opština Suva Reka, jer je selo bilo opkoljeno. Kaže da na posao niko nije mogao da ide i da ne zna ko je vodio preduzeće i Fond, tako da i ne zna da li su kamioni tog preduzeća išli na sakupljanje nekih leševa u Suvoj Reci.

Dan osamdeset drugi

3. decembar 2008.

Odloženo suđenje

Današnji glavni pretres na kome je putem video-linka trebalo da budu saslušani svedoci iz Prištine, odloženo je zbog tehničkih problema. Na današnjem pretresu putem video-linka trebalo je da kao svedoci-oštećeni budu saslušani Tahire Eljšani i Mevljude Beriša, ali je Sudsko veće obavješteno da je iz tehničkih razloga nemoguće uspostaviti vezu sa Okružnim sudom u Prištini. Zamenik tužioca za ratne zločine Mioljub Vitorović podsetio je da je pre godinu dana jedan svjedok saslušan putem video-linka iz Prištine, da je veza bila uspostavljena bez problema i da je iznenađen da je danas, kada je tehnologija uznapređovala, to nemoguće. „Pitam se šta bi bilo da je obrnuto. Svi bi nas napali da je namerno i da je manipulacija“, istakao je Vitorović. Branilac jednog od optuženih, Dragan Palibrk, zatražio je da se odustane od saslušanja oštećene Tahire Eljšani, navodeći da ima informacije da je ona bila među publikom u sudnici na nekoliko pretresa zbog čega, kako je naveo, ne može da bude saslušana kao svjedok.

Advokati odbrane naveli su da se albanski svedoci instruiraju pre dolaska u sud.

Dan osamdeset treći

4. decembar 2008.

Svedočili rođaci masakriranih

U nastavku dokaznog postupka danas su saslušana dva svedoka, rođaci ubijenih marta 1999, **Florim BERIŠA i Betim BERIŠA.**

Svedok-oštećeni FLORIM BERIŠA

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, recite, da li ćete iskaz dati na albanskom jeziku, to je Vaš maternji jezik, je li tako?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Đurđiću, da li je neophodno da se sad obratite?

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Da, da, sad. Molim Vas identifikacioni dokument za svedoka da vidim.

PRESEDNIK VEĆA: Da li imate nešto, neki dokument kod sebe?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Da, UNMIK-ovu ličnu kartu imam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li možemo da izvršimo uvid?

KONSTATUJE SE da svedok-oštećeni Beriša Florim predaje sudu ličnu kartu UNMIK-ovu, iz koje se i utvrđuje identitet ovde prisutnog svedoka-oštećenog. Datum izdavanja je ovo verovatno, 5.06.2006. godine. Je li tako?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, Vi znate zašto ste pozvani ovde. Mi ovde sudimo vezano za događaje koji su se desili u Suvoj Reci, za stradanje Vaše porodice Beriša, pa bih Vas zamolila da nam ispričate sve što Vam je poznato vezano za stradanje porodice Beriša. Ja pretpostavljam da Vi niste bili neposredni očevidac, je li tako?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Ja u to vreme nisam bio, bio sam u Nemačkoj i 26-og, u dva u ponoći, telefonirao sam kući. Na telefon mi se javio otac, i majka. Majka je počela da plače, rekao sam: „Šta vam je?“

PRESEDNIK VEĆA: Molim Vas, otac Musli i majka kako se zove?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Nafija, otac Musli. Dakle, majka je počela plakati, rekao sam: „Šta vam je?“ Rekli su: „Plašimo se da barem deca budu spašena, mi i ako budemo otišli, ništa“. Rekao sam: „Ne plašite se, neće ništa biti.“ „Nisam bio u stanju da im ništa pomognem i sutradan oko pola dva, u toku dana, nakon dnevnog odmora, ponovo sam zvao na kućni telefon. Odgovorili su mi na srpskom, rekli su mi: „Nemoj više zvati na ovaj broj“, da li su, ili policajci ili, ne znam. I u pola šest otišao sam kući, pratio sam vesti „Dojče velea“ i u vestima sam saznao da se dogodio veliki masakr u Trgovinskom centru u Suvoj Reci. Iz porodice Beriša, sestra mi se zove Rahima, udata je tu u jednoj porodici kod ambulante u Suvoj Reci. Pozvao sam je u dva sata noću i pitao je da li zna nešto. Ona mi je rekla da je čula priče da su ih zatrpali u jedan lokal u Trgovinskom centru.

PRESEDNIK VEĆA: To bi bilo 27-og, je li tako?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Da, 27-og.

PRESEDNIK VEĆA: Da li možete da kažete ko je sve živeo u toj porodičnoj kući? Osim Vašeg oca, majke, ko je sve živeo u zajedničkom porodičnom domaćinstvu?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Bila je pokojna baka od 70 godina, Hanunšahe, otac Musli, majka Nafije, sestra Zumrite, brat Afrim i druga sestra Violeta, i bio je stric, i on je sa celom porodicom ubijen. Hamdija, Zelij, kćerke njegove Arta, Zana, Marita, Hanunšahe i sin Mirat.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, svi su živeli u istoj kući u zajedničkom porodičnom domaćinstvu?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Tri dana pre toga su bili zajedno, kada je počelo stanje da se pogoršava oni su bili u jednoj kući.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi ko je Kuštrim?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Kuštrim je brat od strica, Betimov brat.

PRESEDNIK VEĆA: A Zelihe?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Zelihe je strina, dakle, od strica Hamde žena.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je i ona bila, da li su i njih dvoje bili u kući toj?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Da, da bili su još tri dana pre tog masakra, bili su zajedno iz straha, bili su zajednički u kući.

PRESEDNIK VEĆA: Dakle, kažete, još pre tri dana da su oni prešli, da su bili u toj kući. Zbog kakvog straha, šta ste Vi čuli, šta se tu dešavalo?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Kada sam 25-og sa njima razgovarao, razgovarao sam sa ocem i majkom, pitao sam šta se dešava, rekli su mi da su ubili 25-og i rekli su: „Mi se plašimo, da se kreće policija, jer nam je kuća nadomak puta“, i zbog toga su se i plašili.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato da li je tog 25-og možda bilo neke pucnjave, da je neko ulazio u njihovu kuću, da li uopšte imate neko saznanje vezano za taj događaj?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Tog dana, ne. 25-og samo su čuli pucnjavu i da su rekli da su neke ubili u centru Suve Reke i na Reštanskom putu, na donjem groblju.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi ko je pronađen, da li je Musli pronađen, je li tako?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Mi nemamo nikakvih podataka ko je pronađen do sada, ne znamo ništa ni za jednog.

PRESEDNIK VEĆA: Mi imamo izveštaj da su pronađena lična dokumenta Muslija Beriše u Batajnici.

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Ja sam njegova dokumenta našao i u Ljubišđu, gde je jugoslovenska vojska obavljala obuku. 26. juna sam došao i počeo sam tragati za porodicom, za članovima, gde su.

PRESEDNIK VEĆA: Ispričajte nam sve o tome, kako je, od momenta kada ste se vratili, kako ste krenuli u potragu za Vašom porodicom i kako je to sve izgledalo?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Ja sam postupio tako, došao sam do kuće, ušao sam u dvorište u osam naveče, zatekao sam samo Betima kod

kuće u dvorištu i pitao sam ga ima li nešto novo, da li je neko živ ili nešto. On mi je rekao: „Do ovog trenutka nema nikog živog.“ Sutradan sam odmah počeo da tragam po Suvoj Reci i svugde gde sam saznao da ima masovnih grobnica. Nakon desetak dana našao sam odeću u Ljubiždu, to je bilo juna, odnosno 5-og, 6-og juna.

PRESEDNIK VEĆA: Jula? Dobro.

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Odeću sam našao 5-og ili 6-og jula. Tamo u jami, gde su bagerom tragali zemljište, našao sam jaknu. U džepu, ličnu kartu sestrinu sa novčanikom, svesku sestre od strica Berite. U jednoj tašni bile su olovke, igračke i čizme od brata, i to sam našao. U očevoj jakni našao sam telefonske račune i ključ od kuće i taj ključ od kuće i dalje držim, imam sa svim tim dokumentima. Očeva jakna je bila na sedam mesta izbušena sa zadnje strane, dakle sa leđa, mecima.

PRESEDNIK VEĆA: Od tela, nikoga?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Ne, do danas tela nismo pronašli.

PRESEDNIK VEĆA: Još samo bih Vam predočila da mi imamo ovde jedan centralni spisak ekshumiranih i predatih, vezano za Batajnicu, i imamo, postoji mogućnost da je ekshumirana Arta, Zana, Merita i Hanumša, moguće Beriša Hajdim ili Besim. Da li Vam je to nešto poznato?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Poznavao sam ih, jer su mi bili rođaci.

PRESEDNIK VEĆA: Recite mi još, molim Vas, kažete da ste se čuli sa Vašom sestrom. Da li je to rođena sestra Vaša, kada ste zvali telefonom, Rahima, ja mislim da ste tako rekli?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Da, da, sestra je.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je ona bila sve vreme u Suvoj Reci ili je napustila Suvu Reku, tog marta meseca?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Ona je u martu, 28-og marta, napustila Suvu Reku i 29-og telefonom me je iz Albanije zvala i rekla mi je da je otišla u Albaniju.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, da li Vam je poznato zbog čega je ona otišla, da

li je otišla svojevolsjno ili...? Koji je bio razlog što je ona napustila Suvu Reku?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Pobegla je, verovatno zato što su ih proterali iz stanova i svi ljudi su pobjegli i bila je velika kolona, ja sam video na televiziji. Bila je udata, otišla je sa mužem, nije se suprostavila, naravno i otišla sa mužem za Albaniju.

PREDSEDNIK VEĆA:

KONSTATUJE SE da je svedoku-oštećenom prikazana fotografija Suve Reke, pod brojem: KO525587, na kojoj je obeležio svoju porodičnu kuću.

PREDSEDNIK VEĆA: Juna, je li možete da opišete, kakvo ste stanje zatekli u Suvoj Reci, šta je sa ovim kućama bilo?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Sestra Rahima je došla nedelju dana pre mene iz Albanije. Ona je, kada je ušla, kuću zatekla demoliranu, porušenu, sve što je unutra bilo, bilo je razbacano. Ona je koliko-toliko to sredila, da bi ušla unutra, prala je nešto, sredila je što je mogla srediti, da bi ušla i tu živela.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li su bile zapaljene neke kuće, da li ste imali prilike da vidite?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Ne.

ADV. DRAGOLJUB TODORVIĆ: Svedok je rekao da je 26 -og oko dva sata ujutro zvao oca i majku i da su oni bili uplašeni i rekao je da su uplašeni zbog nekih ubijanja 25-og, prethodnog dana. Da li su nešto konkretnije rekli - koliko je ubijeno, na kom prostoru i tako? Da li su mu tada rekli za taj 25-ti?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Ne, jer je otac rekao: „Nemoj dalje, zatvaraj telefon.“

NATAŠA KANDIĆ: Jeste li kasnije saznali, kada ste se vratili iz Nemačke, šta je to bilo 25 -og?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Šta smo imali da pitamo, kada ja ništa od nikoga, od mojih članova porodice nisam našao.

NATAŠA KANDIĆ: Sud nam je sada pokazao tu jedan spisak identifikovanih, je li tako? U Batajnici. Pa, je li možete još jednom da nam pročitate ta imena?

PRESEDNIK VEĆA:

KONSTATUJE SE da se svedoku predočava izveštaj o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji u Batajnici, a na predlog punomoćnika oštećenih Nataše Kandić.

NATAŠA KANDIĆ: Ali nam pročitajte, pošto ste prethodno spisak o identifikaciji, o identifikovanim, ovo ste nam čitali o nađenim predmetima i ličnim dokumentima, a pre toga kada ste, dok je svedok govorio, Vi ste navodili imena ovih koja su identifikovana.

PRESEDNIK VEĆA: Ovde imamo samo za uzorak kostiju Afrim, brata Florima i Rašima.

NATAŠA KANDIĆ: Treba da imate spisak identifikovanih i predatih, takav spisak treba da postoji, ja sam razumela da ste Vi čitali spisak.

PRESEDNIK VEĆA: To je izveštaj o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji u Batajnici. Batajnica I, evo ovako.

NATAŠA KANDIĆ: Pa nam to pročitajte.

PRESEDNIK VEĆA: BA 11 Beriša Jašar. Da su mogući Beriša Arta, Zana, Merita ili Hanuša, Hamdija.

NATAŠA KANDIĆ: Identifikovani, je li tako?

PRESEDNIK VEĆA: I da je moguće Beriša HHajdin ili Besim, Veselov. Znači, to je ovaj izveštaj koji sam ja prethodno...

NATAŠA KANDIĆ: E, sad moje pitanje svedoku: šta Vi znate o ovome? Jer ovo je, sud nam je predočio spisak identifikovanih na lokaciji Batajnica. Da li ste Vi o nečemu obavesteni, da su neka tela identifiokovana?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Ne.

NATAŠA KANDIĆ: A, da li znate da su neka tela prošle godine možda predata, pa da još uvek stoje na Institutu za patologiju u Prištini ili Orahovcu?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Da.

PRESEDNIK VEĆA: A, da li se sećate da ste Vi bili davalac krvi?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Znamo mi kako su nas informisali, u tri navrata sam dao krv, došli su i uzeli su mi krv tri puta.

NATAŠA KANDIĆ: Da li ste sada od neke Službe UNMIK-a, Kosovske policije, šefa Kancelarije za nestala lica, Asima Grđeliju, da li ste obavješteni da su tela Vašeg oca, brata identifikovana i da se nalaze u Prištini?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Čitam, predočavam, naravno, ali svedoku ništa to nije poznato.

NATAŠA KANDIĆ: Molim Vas, ali to je jedna šokantna situacija. Mi imamo sina ovde, čoveka kome ovde sud, sad odjednom predočava: pronađena su tela, a on ne zna ništa o tome.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, šta je strašno, gospođo Kandić, o čemu Vi pričate? Mi pitamo svedoka da nam kaže njegova saznanja.

ADV. DRAGOLJUB TODORVIĆ: Pa, zato što sada prvi put čuje to.

PRESEDNIK VEĆA: Pa, prvi put čuje, pa šta da radim.

NATAŠA KANDIĆ: Pa, molim Vas, kako nije strašno?! Pa, je li imate svest o tome šta znači.

PRESEDNIK VEĆA: Ali čovek ne zna i sad, kako ćete naterati čoveka da kaže.

NATAŠA KANDIĆ: Pa, nije stvar u tome da li zna ili ne zna, nego da postoji ovde, da sud raspoláže dokumentom, molim Vas.

PRESEDNIK VEĆA: Ma, recite Vi, šta hoćete da pitate vezano za?

NATAŠA KANDIĆ: Ja hoću da kažem da je ovo strašno što se ovog trenutka dogodilo, da se tu nalazi sin čoveka o kojem on ne zna gde se nalazi njegovo telo, posmrtni ostaci, a Vi, sud, predočavate i kažete: „Evo, čitam list o identifikovanim.“

PRESEDNIK VEĆA: Ja stvarno ne znam o čemu Vi govorite, ja predočavam svedoku.

NATAŠA KANDIĆ: Molim Vas, hoću da kažem nešto, strašno da u ovoj državi su identifikovana neka tela, da najbliža porodica...

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, da li ste razumeli sud, ja sam Vas pitala za tela, da li ste pronašli tela, Vi ste rekli da niste.

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Da, ali mi nismo nikakav dokument ni od koga dobili, ni ko je pronađen, ni ništa.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je išao do Tržnog centra, gde je čuo da su oni zatrpani, kao što je rekao?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Da.

ZAMENIK TUŽIOCA: I, šta je tamo video?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Tu su bila dva vojna ćebeta i jedno dvoje nosila za mrtva tela, za žrtve koje su nosili, ono što su nosili žrtve.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kada je on saznao i da li je uopšte saznao šta se desilo sa njegovom porodicom i gde se to desilo?

SVEDOK-OŠTEĆENI FLORIM BERIŠA: Kao što sam i ranije rekao, saznao sam prvo od „Dojče vele-a“, od 26. marta, pola šest naveče, da je bilo velikog masakra u Suvoj Reci, u Trgovačkom centru.

PREDSEDNIK VEĆA: Ja ću Vam konkretno pročitati: to je Drugi izveštaj, pa ima oznake o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji Batajnica. Ministarstvo pravde, Nacionalni toksikološki institut, datum nosi: 4.07.2002. godine, pa njihov znak i znak Batajnica i kaže: „Ovaj odsek čiji sam ja direktor primio je na testiranje od Beogradskog instituta za sudsku medicinu, u ime Međunarodnog suda u Hagu, materijalne dokaze koji su od interesa za taj sud.“ Između ostalog stoji da Međunarodni sud u Hagu za bivšu Jugoslaviju, u ime i u saradnji sa Beogradskim institutom za sudsku medicinu, zatražili su saradnju od Odseka za biologiju Madridskog ogranka Nacionalnog toksikološkog instituta radi sprovođenja DNK testova u cilju identifikacije posmrtnih ostataka kostiju za koje se pretpostavlja da potiču od 59 tela. Ovaj izveštaj ja ću vama dostaviti.

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Molim Vas, znači, sad smo utvrdili da nije ni jedna naša institucija radila na tome, da je u pitanju Toksikološki institut u Madridu, da je taj dokument dostavljen Haškom tribunalu i da je od 2002. godine, sadržaj tog dokumenta poznat i Haškom tribunalu i institutu koji je obavljao tu radnju.

PREDSEDNIK VEĆA: Za Vas ništa novo, za svedoka, da. Za Vas apsolutno ništa nije novo.

Svedok-oštećeni BETIM BERIŠA

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, hoćete nam reći Vaše puno ime i prezime, gde i kada ste rođeni i šta ste po zanimanju.

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Betim Beriša, rođen sam u Suvoj Reci, 14. maja '88. godine, po zanimanju sam zubni tehničar.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, hoćete nam reći ko je Vama stradao u ovom zločinu u Suvoj Reci?

SVEDOK SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: U ovom zločinu u Suvoj Reci 16 članova iz moje porodice, troje, odnosno trojica iz uže porodice, otac, majka i brat.

PRESEDNIK VEĆA: U to vreme gde ste Vi bili?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ja sam u to vreme na sreću bio u Prizrenu, otišao sam 22. marta te godine.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, onda, ko je od Vaše šire porodice stradao, za koga imate saznanja da je stradao? Pošto ste rekli užu porodicu, za koju znate?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Da, baka Hanumša Beriša, moj stric Musli Beriša sa porodicom, sin njegov Afrim Beriša, kćerke Zumrita Beriša i Violeta Beriša.

PRESEDNIK VEĆA: I, recite, šta ste Vi čuli i u kom momentu ste Vi čuli da je došlo do ovog stradanja, velikog, masovnog? Da li ste se Vi čuli tog dana, 26 -og, sa nekim od članova Vaše uže ili šire porodice?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ne, čuo sam nakon dva-tri dana, znači, u Prizrenu, od ljudi koji su bežali iz Suve Reke za Albaniju. Znači, samo reći, da se nešto strašno u Suvoj Reci dogodilo, ništa više.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste pokušali da uspostavite kontakt sa Vašim najbližima, sa ocem, majkom?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Nastojao sam, ali u to vreme nije bilo moguće saznati, kako komunicirati, nije bilo neke veze kako bih saznao nešto.

PRESEDNIK VEĆA: Kada ste se Vi vratili u Suvu Reku?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ja sam se vratio u Suvu Reku 16. juna '99. godine.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste tada nešto bliže čuli šta se dogodilo sa Vašim članovima porodice?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Sigurno, tog dana kada sam se vratio, kod kuće nisam našao nikoga, kuće su bile prazne i znači, definitivno se saznalo da ih više nema.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste sa nekim pokušali da stupite u kontakt, da vidite šta se dogodilo, ko je to učinio, na koji način, gde su, šta je sa telima tih ljudi?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Sa mojim bližnjima smo razgovarali, po rečima koje su oni čuli, rekli su da su to učinili lokalni policajci Suve Reke i nešto se opširnije nije znalo, odnosno ne zna se o njihovoj sudbini, ubijeni su u jednoj piceriji i tako.

PRESEDNIK VEĆA: Recite, kada ste se vratili u Suvu Reku, da li ste primetili, da li su bile neke kuće zapaljene?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ne, kuće nisu bile zapaljene, bile su demolirane, opljačkane. Zapaljene nisu bile.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste uopšte doznali gde su posmrtni ostaci Vaših bliskih, najbližih srodnika? Da li su pronađena neka tela, da li imate bilo kakva saznanja?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ne, ne, ništa. O pronalaženju posmrtnih ostataka nemam nikakvu informaciju.

NATAŠA KANDIĆ: Da li su nađena tela oca, strica, brata?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ne, nisu. Koliko ja znam, nisu pronađena.

NATAŠA KANDIĆ: Kad ste rekli, na pitanje sudije, da nisu bile kuće spaljene, da li ste mislili na svoju kuću ili uopšte na sve?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ne, bilo je reči samo o mojoj kući.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je bilo nekih zapaljenih kuća koje ste Vi videli, osim ove Vaše?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Da, da, bilo je mnogo zapaljenih kuća u Suvoj Reci.

NATAŠA KANDIĆ: A, da li ste od nekoga čuli ko je? Rekli ste da ste čuli da su lokalni policajci učestvovali u ovim zločinima. A da li ste čuli ko se spominje od njih da je učestvovao, da li se to pričalo u Suvoj Reci?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Spomenuta su neka imena, ali ja ih nisam poznavao, nisam poznavao te policajce, to su imena za koje sam čuo od drugih ljudi.

NATAŠA KANDIĆ: Da li ste Vi išli sa ostalim rođacima u Ljubižde, na ovom strelištu, na lokaciju gde je pronađena masovna grobnica?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ne, ja nisam išao, jer nisam mogao u to vreme da tamo idem, bio sam mlad i nisam mogao sve to podneti.

NATAŠA KANDIĆ: Kada ste se vratili posle, krajem juna, ko se brinuo o Vama, ko Vas je izdržavao, s kim ste živeli?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ja sam živio u zajednici, pošto su nam kuće u istom dvorištu, sa bratom od strica, on u svojoj, ja u mojoj kući i tako smo živeli.

NATAŠA KANDIĆ: A, ko je taj brat od strica?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Brat od strica, Florim.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi imate još nešto da izjavite, gospodine Beriša?

SVEDOK-OŠTEĆENI BETIM BERIŠA: Ne.

Dan osamdeset četvrti

12. januar 2009.

Svedoči svedok-oštećeni DŽELJALJ BERIŠA

ADV. DRAGAN PALIBRK: Ovde prisutni svedok, prema informaciji mog klijenta, i sâm sam ga više puta viđao do sada, prisustvovao je suđenjima i smatram da stoga ne postoje procesne pretpostavke da se on sasluša kao svedok.

Znači, bio je prisutan, beleške je radio razne, tako da smatram da on ne može da bude saslušan.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, to nije zakonski razlog da ne može da bude saslušan. U svakom slučaju, to je stvar ocene dokaza svih, vi ste oštećeni ovde. Hoćete reći vaše puno ime i prezime?

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Sudija, upravo dilema zbog koje sam se javio, pa nisam hteo da se javim, je ta. U kom svojstvu se saslušava prisutan gospodin? Da li u svojstvu svedoka-oštećenog ili samo oštećeni?

PRESEDNIK VEĆA: Niste me pratili, ja sam rekla „u svojstvu svedoka-oštećenog.“

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Čuo sam Vas, samo dozvolite da završim. Zbog toga se nisam javljao ranije. Pošto ste Vi rekli da se saslušava u svojstvu svedoka-oštećenog, obzirom na njegovo prisustvo na pretresima, smatramo da apsolutno nema mogućnosti da se on saslušava u svojstvu svedoka, isključivo u svojstvu oštećenog. A znate na koje okolnosti se svedok-oštećeni saslušava, prema tome u tom smislu stavljam primedbu, ne na njegovo apsolutno, ne saslušanje danas, već samo na taj deo statusa koji se tiče statusa svedoka.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Petronijeviću, ponavljam: svedok-oštećeni.

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Pa upravo to, on ne može biti svedok-oštećeni, može biti samo oštećeni.

PRESEDNIK VEĆA: Hoćete Veće da odluči o tome?

ADV. GORAN PETRONIJEVIĆ: Da Veće odluči o saslušanju gospodina kao svedoka, ne kao oštećenog, to su dva statusa.

Veće donosi

R E Š E N J E

ODBIJAJU SE predlozi branilaca.

PRESEDNIK VEĆA: Hvala lepo. Gospodine Beriša, hoćete nam reći molim Vas, Vi ste brat Nedžata Beriše, je li tako?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da. Rođeni brat.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi bili u vreme kada se dogodio ovaj masakar u Suvoj Reci?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da u centru Suve Reke, iza Komiteta i Socijalnog centra, tu mi je kuća gde smo svi zajedno živeli, ali pre godinu dana oni su otišli u njihove kuće i ja sam celo vreme živeo u centru Suve Reke.

PRESEDNIK VEĆA: Do kada ste bili u Suvoj Reci? Da li ste napuštali Suvu Reku?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: U Suvoj Reci sam bio do 2. aprila 1999. godine. Zatim sam otišao u Prizren i mesec dana sam boravio u Prizrenu, a od Prizrena, napustili smo i Prizren jer je bilo nemoguće živeti ili preživeti i u Prizrenu i vratili su nas za Albaniju.

PRESEDNIK VEĆA: Da li je to bila Vaša samoinicijativna odluka da odete 2. aprila?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ne, znači to je bilo nasilno, oni su nas primorali da napuštamo rodno mesto.

PRESEDNIK VEĆA: Konkretno ko je Vas primorao da napustite rodno mesto?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Primorao nas je pre svega masakar 49 članova koji su nam 26-og masakrirani, članovi moje najbliže porodice, i bilo je teško živeti kada smo saznali o slučaju šta se zapravo dogodilo i čovek ne može i na to da stoji. Bili smo primorani da napuštamo kuće i da odlazimo u šume.

PRESEDNIK VEĆA: Šta je Vama poznato o tom masakru porodice Beriša? Vaša kuća u odnosu na Nedžatovu kuću, da li je u blizini, ili je to sasvim na suprotnom kraju? Je li možete da nam objasnite?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Nešto je dalje, sigurno kilometar je nova kuća, bela kuća, kako smo je nazvali, mi smo u centru Suve Reke i bila je daljina i teško je ići do njih tamo gore jer su bila dva-tri punkta. Inače, imali smo kontakte telefonom svakih 5 minuta sa članovima porodice. Prethodnu noć, jednu ili dve noći, stric Vesel, otac Sedatov i zamolio je njegove članove

porodice da odlemo kod brata Faika. Međutim, oni su imali straha, deca, žene, i tada je stric bio primoran da napusti svoju kuću i došao je u dvorište, Mi smo se začudili kako je starac od 70 godina napustio kuću i došao kod brata ovamo u centar, jer je sinoć bio na večeri. Ostavio je tamo najbolje, sigurno mu nije bilo lako, niko nije smeo da mu se pridruži, znači tako su bila teška vremena. Od 22. marta Suva Reka je bila blokirana, nismo smeli da se krećemo ni vozilima.

PRESEDNIK VEĆA: Kad kažete „stric“, na koga mislite?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Vesel, stric Vesel, on je sam došao iz gornje kuće i celo vreme je doživeo to, slušao o masakru koji se dogodio, živeo je nešto i nakon 1999-te, znači 2000-te godine je umro stric Vesel u našoj kući, jer mu niko nije ostao, samo jedan unuk i Vjolca. Vi znate da je ona jedina preživela s kamiona i ona je bila skoro mrtva, ali na sreću je danas živa. O masakru smo čuli nakon pola sata, došla nam je vest, ja sam išao, bio posmatrač iz mog dvorišta, nisam nijednog trenutka bio miran, pitao šta će se i nama dogoditi.

U trenutku kada se to dogodilo, Besart i Alban su se valjali po zemlji i dali se u plač jer su čuli o mom bratu Nedžatu, o Bujaru, o Sedatu, o Nedžmedinu i o Fatimi. Prva vest koja nam je došla preko telefona bila je od strane doktora Agrona Beriše, koji je bio samo dva metra dalje, njegovo dvorište od našeg dvorišta, i u našoj kući tu je bio i moj otac, majka, i počela povika, plač, šta je bilo, kako su ih poubijali naše najmilije. Za decu nam ništa nisu pričali, mi smo se nadali, jer su ih proterali iz dvorišta, i rekli su im „idite gde hoćete“, i to je za nas bilo olakšanje da će možda barem deca biti spašena i nekada je postojalo isto, mada su ovi stariji, ako su ovi stariji likvidirani, to je prirodno bilo, ali radovali smo se nekako uz nadu da će barem deca biti živa.

I onda smo preko telefonskog razgovora koji su bili u trenutku kada se to dogodilo, oni su nam pričali o Bujaru, Sedatu, kada su ih izveli iz kuće da je bilo nekog nesporazuma u dvorištu kada su priveli Bujara, i Sedat je izašao i rekao je „gde mi vodite brata“, i tu na licu mesta su streljali Sedata Bujara, i deca su krenula u raznim pravcima do Opštinskog suda u Suvoj Reci, pošte i podruma, i oni su krenuli prema našoj kući u centru ne bi li bili spašeni, ali njihova sudbina nije bila dugotrajana, sve su ih okupili u piceriju „Kalabrija“.

PRESEDNIK VEĆA: Kako je Vama poznato kako su Sedata streljali? Ko je to Vama pričao?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Imali smo jednog bivšeg

komandira policije koji je radio u policijskoj stanici ranije, bio je Idriz Gega, njegova kuća je bila u vazdušnoj liniji možda nekih 70 metara dalje i video je, odnosno, čuo te razgovore kada je izašao Bujar u dvorište i Sedat, i u tim trenucima su ih videli na dvorištu da su se suočavali sa policijom srpskom. Oni su došli da nam izraze saučešće nakon našeg povratka iz Albanije i tačno su nam sve ispričali o deci, o Zanatskom centru i o tome smo saznali. Čuli u roku od 2 sata da su svi zatrpani u jednoj piceriji i mi smo se nadali, rekli smo da su tu i da će imati tu sreću, da će biti spašeni. Nadali smo se do kasno da su preživeli, da su živi. Međutim, sutradan dobili smo vest da niko od njih nije živ, uz nadu da je Faton bio živ. Nadali smo se da neće metak Fatona nikako uhvatiti jer on je ispred bele kuće to pretrpeo sa svojom majkom.

Nakon sat i po vremena od kad je počelo, ja sam zvao i Jašara Berišu na telefon, jer smo znali da je on na benzinskoj pumpi, ja lično sam razgovarao sa bata-Jašarom. Kada sam ga pozvao, rekao sam mu: „Molim te, šta si video? Možeš li nam ispričati da li je neko živ?“ Jašar mi je rekao: „Dobro si uradio što si me upitao šta je, ali šta je bata-Jašar danas video, da to dajbože niko ne vidi!“ Jer je on to sve preživio, video kako deca beže, kako ih masakriraju i njihovo vikanje, jer je bio svega 10-tak metara udaljen od picerije i rekao mi je: „Bato, nemoj me više pozivati.“ Moja supruga je još jednom pozvala bata-Jašara da ga pita da li zna da li je neko preživio i njoj je odgovorio i rekao: „Nemoj me više zvati, molim te, jer ne smem nikom odgovoriti više.“

PRESEDNIK VEĆA: Koje vreme je bilo otprilike kada ste Vi razgovarali sa Jašarom?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Bilo je pola dva ili 15 do dva, znači, pola dva do 15 do dva, tada smo razgovarali sa bata-Jašarom.

PRESEDNIK VEĆA: I kad se Vaša supruga poslednji put čula sa njim?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Nakon 15 minuta i moja supruga ga je zvala i on je rekao: „Nemojte me više zvati na telefon jer ne znam šta da vam odgovorim, jer sam i pod pratnjom, i molim vas nemojte me više zvati na telefon.“

PRESEDNIK VEĆA: On je bio, koliko sam shvatila, na benzinskoj pumpi, jel' tako?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: On je radio na benzinskoj pumpi i toga dana njemu nije bio raspored jer moj prijatelj Beljal, i on je radio

na benzinskoj pumpi, jer je moja supruga iz Mušotina, a njemu je bio raspored da dolazi, ali zbog teških uslova možda bi bila sudbina to, ali Jašarova kuća je bila svega 50-tak metara udaljena od benzinske pumpe i on je uzeo tu smelost da dođe na radno mesto i toga dana je preuzeo raspored svoga kolega i pretrpeo je i doživio je ono najgore.

PREDSEDNIK VEĆA: Odakle Vi znate da nije on bio po rasporedu tog dana određen?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ja sam rekao da je stric moje supruge je iz Mušotišta, jer smo u kontaktu i on je imao raspored, on je rekao: „Ja sam trebao da budem na poslu, ali smo se dogovorili telefonom da ja ne mogu iz Mušotišta doći.“ I Jašar je dobrovoljno prihvatio i preuzeo tu dužnost, kao što je uvek radio, u razgovoru sa čovekom koji je radio na benzinskoj pumpi.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Eljšani Abdulaha?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Poznavao sam Eljšanija, bio je jedan običan seljak, obrađivao je njivu, porodičan čovek, nije se nikada mešao u politiku ili da se nečim bavi, bili smo i u školi zajedno sa njim, on je bio par generacija pre mene, ali brat Nedžat je bio ista generacija sa Abdulahom.

PREDSEDNIK VEĆA: Gde je njegovo prebivalište bilo?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ispred Tehničke škole u Suvoj Reci. Samo glavni put Reštan-Suva Reka odvaja Tehničku školu, vrata Tehničke škole od Abdulahove kuće, možda 20-ak metara je.

PREDSEDNIK VEĆA: Je li možete da opišete Abdulaha, kako je on izgledao u to vreme? Prvo, kad ste ga Vi poslednji put videli?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Poslednji put sam ga video februara meseca, Abdulaha. Sreli smo se u Suvoj Reci i nakon toga vreme je bilo teško. Imao sam kontakta, ali obično po raznim aktivnostima, sreli smo se i bili smo, imali prijateljstva, ali kao meštanina, seljaka, poznavao sam ga jer je on dugačak u telu, kosu je nekako visoko držao, bio je malo prosed, tako je izgledao.

PREDSEDNIK VEĆA: Pun, je li to znači da je bio krupan, visok čovek?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, da, puniji, visok, dugačak.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko otprilike po vašoj proceni?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Oko 1,80, 1,85 možda.

PRESEDNIK VEĆA: I šta znate o njemu, koja je njegova sudbina bila?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Za Abdulaha smo čuli da su ga doveli ispred naše kuće, znači, i on je bio sa ovim našim leševima, 26-og se pridružio, doveli su ga da li već ubijenog ili su ga lividirali pred našom kućom, on je bio sa ovih pet leševa gde je bio Nedžad, Bujar, Sedat, Fatima.

PRESEDNIK VEĆA: Pred koju kuću su ga doveli?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Bela kuća.

PRESEDNIK VEĆA: Ja bih Vas vratila samo na Jašara Berišu, kada ste govorili da je on došao iako nije bilo predviđeno, nije bio red, termin da dođe tog dana. Da li Vi znate, pošto mi imamo ovde iskaz svedoka „A“, koji je govorio o tome da je policija išla po njega i da ga je dovela. Uopšte, ako imate saznanja, da li je s policijom došao ili je došao sam?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: U razgovoru i sa bratom Jašara, gospodin Halit Beriša koji je bio predsednik Skupštine opštine, poznaju ga svi i ovi ovde optuženi. Pre dva dana sam imao kontakt i nije istina da su Jašara povelili u 5 izjutra nego je sam išao, uvek je poštovao radno vreme, nije istina da su pošli da ga nasilno privedu na posao. Tako mi je rekao i njegov brat Halit, jer oni su živeli zajedno u istom dvorištu.

PRESEDNIK VEĆA: Da li možete da opišete kakav je život u Suvoj Reci bio pre bombardovanja, uoči bombardovanja i od momenta kada je objavljeno bombardovanje? Da li je postojalo neke razlike ili nije bilo razlike?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: U Suvoj Reci ofanziva 1998. godine je počela i sa spaljivanjem kuća, ali ne u naselju gde smo mi živeli, to je bilo u naselju iznad Suve Reke, više na Reštanskom putu, neselje Kučija gore tamo, bilo je spaljenih kuća, još od 1998. godine počeli su da bombarduju, mi smo se smestili u podrum iz Široke ili sela gde su gađali i mi smo non-stop bili izolovani, nismo se tako mnogo kretali sve do slučaja sela Vranić jula 1998. godine, kada kompletno selo iz Reke Vranića, sve dok su ih doveli polugole u centru Suve Reke, muškarce, žene i decu i tri šlepera je bilo sa ženama, decom i starim ljudima. Oni su ih odveli u Prizren, stare ljude, a žene i decu smo mi smestili po našim kućama i dan-danas se o nekima, o takvim licima, ne zna, znači, nestali su.

PRESEDNIK VEĆA: Da li znate od početka bombardovanja, pošto ste Vi u Suvoj Reci do 2. aprila, da li je bilo nekih paljevina?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Paljevina u Suvoj Reci, da.

PRESEDNIK VEĆA: Koje su kuće za koje Vi znate da su bile zapaljene?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Kada sam se vratio iz Albanije. Pričate o svim kućama ili u toku ofanziva? Kuća Ismeta Kučija ispred policije bila je spaljena; Bekteša Eljšanija, ispred policije, bila je spaljena; Kujtima Bektešija, ispred policije bila je spaljena; Fatmira Sope.

PRESEDNIK VEĆA: To, kad ste se vratili iz Albanije?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: To su spaljene 27-og Ismetova kuća, Fatmira Sopija, 1999. godine.

PRESEDNIK VEĆA: A otkud znate da je to bilo 27-og? Zato Vas pitam jer Vi ste boravili, dakle, do 2. aprila. Da li ste imali prilike da prolazite kroz taj deo grada, da li ste tad videli da su te kuće zapaljene? Ne kad ste se vratili iz Albanije, nego tih dana dok ste boravili u Suvoj Reci.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Sa Ismetom Kučijem radim već 30 godina na obrazovanju i njemu je kuća bila tu. 27-og smo se čuli telefonom i rekao mi je: „Dželjalj, moja kuća je spaljena“, Bektešova, Hakija Beriše, Ahmeta Beriše, gore, direktno sam sa vlasnikom Ismetom, vlasnikom kuće govorio.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste znali tog dana 26-og marta, kada je bio taj masakar u piceriji, da li ste znali tog dana da je bila neka kuća zapaljena?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: O našoj kući da, da je spaljena odmah nakon njihove likvidacije, naša kuća je već bila u plamenu, i strica Vesela. Znači, nije prošlo ni pola sata kada su ih doterali, obe kuće počele su da gore, ja sam tog dana 26-og, otac mi je rekao: „Zovite na telefon čika-Jovana“, Jovana Petkovića. Jovan Petković je bio čovek od autoriteta, penzioner, bio je 50 metara svega udaljen od naše kuće i otac mi je rekao: „Zovi čika-Jovu, jer će nam sigurno pomoći da barem uzmemo te leševe i da ih sahranimo.“

Na telefon kada sam pozvao čika-Jovana rekao mi je: „Komplikovano mi je pomoći, jer mi nemamo ništa u ovom trenutku pomoći.“ Zatim sam otišao, ne znam kako sam dospao do brata od strica Rešata, on je radio u „Balkanu“, stan mu je bio u objektu radnika „Balkana“, iza škole je, te gimnazije u Suvoj Reci, to je kompleks od tri objekta stanova, ja znam kako sam išao od ulice do ulice i otišao do Rešata, jer je Jovanov sin bio u toj zgradi, da tražim pomoć, šta bi

smo mogli da..., i kako postupiti. To je bilo negde oko tri sata popodne, ja znam kako sam ušao i izašao iz te zgrade, na nesreću ja sam tu i svedok, nisam smeo od Rešata odmah da izlazim, znači očevidac, da, u dvorištu Gimnazije JTP-e, mali stadion fudbalski, tu jedan kamion sa leševima je spaljen.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li sam Vas dobro razumela, da li ste Vi sa Agronom kontaktirali tog dana 26-og?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, da.

PREDSEDNIK VEĆA: Telefonskim putem, jel' tako?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, da. Agron nam nije dao detalje, imena dece. I za Fatona bilo mu je žao da nam kaže, jer je Faton bio mlad i bilo mu je žao od starca, od strica, od oca da kaže ime Fatona; za Sedata, Bujara, Nedžata, Fatimu je odmah rekao da su oni ovde, vidim ih ispred prozora ali ne mogu da im pomognem, i Agronov brat Bardulj koji je radio u lokal, lokal „Bardi“, on je rekao da je non-stop udarao glavom u zid, jer je on sve to preživio i on je pokušao da ide da povlači leševe, jer je počela i ograda od izgorele kuće da bude preko njih i nije bilo šanse da izlazi dva metra od pucnjave. Bilo je, znači, puno policajaca, i nisu smeli, kako da izlaze, kako da im pomognu, ali videti kako braća gore to je bila tragedija i ne znam kako su sve to preživeli i doživeli.

PREDSEDNIK VEĆA: Vaša kuća nije bila spaljena?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, i moja kuća kada su nas proterali spaljivana je, imam sliku.

PREDSEDNIK VEĆA: Ali to je kasnije?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, da, kasnije.

PREDSEDNIK VEĆA: Ali tih dana 26, 27. marta?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ne, toga dana ne, ne.

PREDSEDNIK VEĆA: A kako objašnjavate da nije Vaša kuća bila zapaljena, nije bila Agronova kuća zapaljena? Da li imate neko objašnjenje, kako pojedine kuće nisu zapaljene? Da li Vi imate neko objašnjenje otkud su baš to te kuće, kuća Vesela, Faika? Nemate.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, da, kako da ne, jer naša kuća, u našoj kući su bili smešteni, bio je smešten OEBS, znaju vrlo dobro.

PRESEDNIK VEĆA: Ne, pitala sam kako Vi imate, lično Vaše kakvo je ubeđenje, kako je moguće da, recimo, Vaša kuća nije spaljena, nije spaljena Agronova kuća, a ona je u neposrednoj blizini?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: I Agronova kuća kada su ga isterali, i ona je bila spaljena, da ne zaboravimo to, nakon što su ih oterali za Albaniju. A i naša kuća, kada su proterali moga oca i majku i strica, dve noći i dana oni su spavali u selu Koriše. Čim su izašli na glavi put, kuća je već bila u plamenu, imam ovde i sliku ako hoćete videti, i zatim su se stari, starci vratili, živeli još pet nedelja, jer sam imao jedan aneks, koji je imao samo jednu ploču i nije to izgorelo, jer krov pa na dole do zadnjeg hodnika, sve je bilo spaljeno. Inače, o beloj kući zna se da su bili smešteni OEBS, to su bile glavne njihove kancelarije i čim su izveli članove porodice kod strica Vesela su bili smešteni zvaničnici, ne kancelarije, nego ljudi koji su radili, i takođe imamo i slučaj Murata Suke, i kod Murata Suke je bilo članova OEBS-a, i ta kuća je bila spaljena.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato, da li su u kući Abdulaha Eljšanija bili smešteni neki članovi misije OEBS-a?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ne, nikako.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato za, da li ste uopšte čuli za Bogdana Lazića?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, čuli smo za Bogdana Lazića, jer ja imam dve sestre od ujaka u Srbiji, jedan zet mi je bio iz Suve Reke, Šaip Eljšani, i drugi zet Saitaj sa Bogdanom bio mi je i učenik, jer ja sam radio 30 godina i predavao sam i u Sopinje, čak sam i na srpskom jeziku, i svi su me poznavali, jer sam i aktivnosti sa KUD-om „Jehona“, svirao sam na harmonici. Ali i u školi smo bili jedan čovek koji sa aktivnostima nismo imali odvojenosti, nismo imali razlike sa Srbima, imali smo ih i u društvu, i u školskim aktivnostima, igrali smo i srpske igre i albanske, 13 godina bio sam učesnik Omladinskih susreta po celoj Jugoslaviji sa mojom harmonikom, i tu smo išli zajednički u opštinama i zbratimljenim, 14 godina sam učestvovao na tim susretima i Bogdan mi je bio učenik. Onog dana kada sam čuo bilo mi je žao kako se to Bogdanu desilo, ali nakon sat vremena desilo se ono najgore i 10 meštana Suve Reke su za sat vremena likvidirani. Ako hoćete dokaze, ja imam i njihova imena i dan-danas se o njima ništa ne zna, ako želite mogu da vam za taj dan, 22-gi, dostavim spisak.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite, da li znate gde je sve bila misija OEBS-a? Odnosno, prvi put gde je misija OEBS-a bila odsela?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, veoma dobro znam gde je bila misija OEBS-a - u hotelu zvanom „Boss“ u Širokom. Taj hotel čak je izgrađen u veoma kratkom vremenskom roku, ne znam da li je pet meseci trajala izgradnja, radna snaga je bila albanska i ni dan-danas ti ljudi nisu isplaćeni, jedino da bi se smestila misija OEBS-a, da bi se spremala, pripremala ta kuća i Mišković da se što više obogati, jer mu je bilo malo novca pa da se još više obogati, i tu su se smestili 1998. godine iz raznih razloga. Mi znamo koja je uloga Miškovića bila u Suvoj Reci. Građani nisu smeli da idu da se žale, kako da idu do Širokog, a svega je dva ili tri kilometra udeljena od Suve Reke, nisu smeli da idu da se žale, bilo je žalbi od strane građana i rekli su da ne smeju da daju izjave šta se dešavalo i koja kuća se spaljuje. Šef OEBS-a došao je kod nas, kod brata Nedžata i kod mene. Ja sam rekao „zašto da napuštate“ i oni su se smestili blizu policijske stanice, Skupštine opštine, i imali su veoma dobru saradnju. Ne da smo ih mi zamolili, molimo vas da ne, jer nismo nikada ni razmišljali šta će se desiti od Miškovića, da će se osvetiti. Ako je bilo reči o novcu, o imovini, mi bismo dali, samo da nam cvet mladosti, cvetove mladosti ne masakrira za sredstva.

PREDSEDNIK VEĆA: Jeste li Vi poznavali Nišavića u to vreme? Jeste?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Mišković kao ime. OEBS- „Mišković“ smo ga svi, svi građani Suve Reke zvali, pravo ime mu nikada nismo znali ali Miško, Miško, dolazi Miško, Miško se kreće sa bratom, Miškovića, moj brat ga je zaposlio u samoposluzi, pokojni Ismet, on je umro 1990. godine, on ga je primio u samoposluzi na radu i bio mu je dobar radnik, ali da njegov brat, da ne utiče kod sina Ismeta ili jednu malu bebu da ne pomogne, to neka im je sramota. Kao Miškovića mi smo ga prepoznali i na početku njegove karijere u selu Taraža ili Lešane sa njegovim ocem, majkom, sa njegovom braćom, sa njegovim sestrama i nakon izvesnog vremena je uspeo da u Suvoj Reci postane obični policajac, nakon toga on je krenuo tim putem i postao šef tajne službe Srbije.

PREDSEDNIK VEĆA: Kad ste Vi njega poslednji put videli, u tom periodu naravno?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Miškovića, mi smo 22-og se kretali po ulicama bez problema, nije bilo dana, sa decom Miškovića u marketu,

Idriz Biligbašu sa suprugom Miškovića, tu smo zajedno kupovali, pozdravili smo se, „dobar dan“ sa njegovom decom pri odlasku na posao, on je snabdevao i hotel i tu smo se najviše sretali na putu, a zadnji put je bilo ono najgore kada brat od mog bratanca, 7. ili 8. jula moj brat je pošao da kupi meso u mesarnici i tu, po nalogu Miškovića, dva policajca, Miloš i jedan drugi, priveli su Fatona i odveli ga u SUP u Prizren, tri noći.

PRESEDNIK VEĆA: Kada je to bilo?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Jula 1998. Ja sam odmah otišao kod Miškovićeovog brata Miomira, išao sam u kancelariju, jer su imali kancelarije „Boss“ auto-škole tehničkog pregleda, išao sam da im kažem, molim, Isetovog sina sa kojim sam radio, brat ga je poveo, „molim da nam pomogneš jer ne stoje stvari dobro.“ On mi je rekao: „Nastojacu“, i nakon dva dana je imao, ako se sećam, atentat u Suvoj Reci i „šta mogu, videću šta mogu da ti pomognem.“ Međutim, Fatona, što je najgore, maltretirali su, i sutradan su ga pustili u tri, nakon tri dana. Mi znamo kako smo uspeli i koliko smo novca dali da ga oslobodimo. I oslobođen je, pušten je, ali da ste videli njegovo telo! On je sve bio, sve bilo izgorelo, naterali su ga, primorali da nešto kaže, ali on nije bio umešan u UČK ili nešto drugo.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' hoćete da opišete, kako Vi kažete, Miškovića, kako je on u to vreme izgledao?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Uvek je, nije se izmenio, bio je pun, kratak, brkove je nosio, družio se i sa Albancima. Kada smo pratili utakmice, on je imao druga Mehmeta Eljšanija i šalio se više puta s njim, on je uvek bio korpulentan ali kratkog stasa, sa crnom jaknom, pantalone, jednom rečju u civilu, sportski se više nosio, ne nešto ozbiljno, odelo onako u kompletu.

PRESEDNIK VEĆA: Ovde u ovom masakru Vama je preživela snaja, jel' tako? Šureta i bratanac Gramos?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Faton, moja snaja Fatima, Šerina, Isetova ćerka i moja bratanica i Nedžat i stric Vesel, svi smo u jednom dvorištu rasli, to je uži krug porodice, u jednom smo dvorištu, godinu dana pre toga smo izašli kod bele kuće, nismo kupovali, imali smo plac, nismo mi to kupili, bila je naša njiva i tu smo podigli kuće.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi nekada razgovarali sa Gramosom vezano za...?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, kako ne, prekjuče je Gramos bio kod mene. On je maturant ove godine, više od metar je visok, roditelji su mu bili košarkaši. On je divan momak, odličan je učenik u školi, pitao sam ga prekjuče šta će da upiše, rekao je da će Ekonomski fakultet u Prištini. Ali teško je pitati tog mladića, jer ako ga pitaš, ne može sebi doći dva meseca. Čak kada smo se vratili iz Albanije došlo je mnogo stranih medija da snime Vjolcu, Gramos nije mogao nikako to da dozvoli, nije dao majci da priča, teško smo uspeli da ga do ovde dovedemo ali smo mu ispunjavali sve želje.

PRESEDNIK VEĆA: Da li poznajete Mitrović Radoslava, da li ste imali prilike da ga...?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Repanović Radojka?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da. Repanović Radojka kako da ne, uvek bi se sretali u Suvoj Reci, jedan pozdrav, jer ja sam izlazio recimo po hleb, njegova supruga je bila direktorica obdaništa, sa ženom brata od strica su zajedno pile kafu, družile se, i Radojka veoma dobro poznajem.

PRESEDNIK VEĆA: Jovanović Nenada?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: I sa Jovanović Nenadom smo se sretali svakog jutra kada je on pošao na posao, jedan pozdrav smo imali, nešto da pričano ne, ali pozdravili da, inače smo i pašenozi jer mu je žena iz Mušotišta, a i moja je žena takođe iz Mušotišta.

PRESEDNIK VEĆA: Čukarić Slađana?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Za Čukarić Slađana, njega ne poznajem, on je sigurno došao pre rata u Suvu Reku, i nisam imao priliku da ga upoznam. Inače, znam da je iz Velike Hoče, jer moje su dve tetke u selu Opteruša, opština Orahovac, i moja braća od tetke su mi rekli da je on iz Opteruše i pričali su mi o njegovim delima što je on počinio nakon 26 -og u Suvoj Reci. Mogu da kažem, to su mi rekla moja braća od tetke iz Opteruše.

PRESEDNIK VEĆA: Na koja dela mislite?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Jedno delo 28 -og, kada je svog druga izveo iz kolone i likvidirao u Kruši ispred, znači to su mi dva brata od tetke pre dva dana ovaj dokaz ispričala iz sela Opteruše i obojica su iz opštine Orahovac. A njega ne poznajem, nikada ga nisam video.

PRESEDNIK VEĆA: Petković Miroslava i Petković Zorana da li znate?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, sa njima smo rasli, sa Petković Miroslavom i Zoranom. Zoran je bio slobodniji sa nama, razgovarali smo i šalili se, ili kada je bio u organizaciji, ili u svakodnevnom životu, imamo i sliku, brat Nedžad sa mandolinom i Zoran je bio u orkestru mandolina u osnovnoj školi, i tu sliku imam i dan-danas čuvam i neke ostale članove. Dakle, da, sa Zoranom imali smo, družili smo se. Miki je nešto bio rezervisaniji, pozdravljali smo se, i sa njim smo se sretali ali je bio čovek koji se malo držao. Inače, sa mojim bratom od strica Nedžatom su služili vojni rok u Pirotu, jedno tri meseca zajedno su bili.

PRESEDNIK VEĆA: Papić Ramiza da li znate?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, Ramiza Papića smo poznavali, radio je kao policajac u Suvoj Reci, nije se loše ponašao sa nama, sedeo je i sa Albancima dosta po kaficima, ali ja direktno sa njim nisam imao nekog kontakta, sa Ramizom Papićem.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Beriša, da li se pridružujete krivičnom gonjenju i da li ćete istaći odštetni zahtev? Vama je rođeni brat, jel' tako, nastradao?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Da, ono što nam pripada po..., normalno, sve bih to tražio što nam pripada.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro, hvala lepo, da li ima pitanja?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ja imam još neke slike ovde iz Suve Reke, blizina Skupštine opštine, ako je to potrebno odbrani, imam i CD i dobro bi bilo da se sve to vidi kao dokaz i gde je šta bilo i šta se dogodilo.

Veće donosi

REŠENJE

Da se prikažu na dokument kameri fotografije iz brošure „Špresim“.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pre nego što postavim pitanje, želim da izrazim saučesće.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Nema potrebe da mi izražavate saučesće.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: E sada ću da. Sigurno. Želim samo da kažem, znači Agron.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Tvoja deca se igraju a moja su sahranjena i tražite da budete oslobođeni danas.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Sigurno da i moja deca se... Jeste, jeste.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Mi te leševe i dalje nismo pronašli.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, izvolite postaviti pitanje.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Zato što sam nevin i zato želim da budem oslobođen i da se dokaže ko je kriv, da i Vi možete i Vaš što je ostao unuk, da budete mirni dok krivac pravi odgovara.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: U ovoj kući igraju se dvoje dece.

PREDSEDNIK VEĆA: Izvolite, pitanje, gospodine Nišaviću.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Kuća Agronova. Agron je rekao da je bio na prozoru. Pogledajte, molim vas, gde Agronov prozor gleda i šta sve gleda. Izjavu koju je dao Agron. Znači, vidi se tačno da je sve Agron video, da je Agron vid'o kompletan događaj.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa rekao je da je video.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Sa ovog prozora, jeste, da, zato kažem.

PREDSEDNIK VEĆA: Ali nije video s prednje strane.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ova kuća ima prozore i s prednje strane, ovo je zadnja strana.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ova Šureta kako je rekla, ona je rekla sa leve strane da se desio slučaj.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne, Šureta je rekla s prednje strane sa koje Agronov prozor ne gleda i ne može da vidi.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, pogledajte skicu molim vas. Znači, zato sam hteo da izađem da se vidi skica, a posle ću da postavim pitanje.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro. Izvolite, nastavite.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ovo je policijsko dvorište, ne znam da li je Repanović tu ili ne.

PRESEDNIK VEĆA: Ova za smeštaj, pomoćna?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Glavni ulaz i ulaz Službe bezbednosti, znači dva ulaza, tu su i dokumentaciju, pasoše, lične karte izdavali, prvi sprat i drugi sprat.

PRESEDNIK VEĆA: Sačekajte, gde ovo dvorište gleda sada, odakle je to snimano, gde gleda, jel' to gleda na glavni put Priština-Prizren?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Iz dvorišta sa trotoara je slikano, kako se vidi policijska stanica, ovo je benzinska pumpa i ovde je picerija, koliko je udaljena bila picerija od mesta gde je Jašar radio, znači, ovde pozadi je picerija.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Koliko tu ima metara otprilike?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ni 20 metara, nema više. I ovo je policijska stanica iz ugla kuće Ismeta Kučija kako se gleda na policijsku stanicu, znači, tu su dva ta ulaza, ovo je ulaz u belu kuću strica Vesela i naše kuće, ovuda su deca prešla kada su ih proterali. Ovo je fasada Agrona Beriše, znači, sa prednje strane je mogao to da vidi, a ne samo sa zadnje, jer oni su se kretali ispred, nazad, tada su gledali da neko ne dolazi iz policijske stanice i kuća strica Vesela, tu je bio prostor i oni su se kretali između kuća, ovde je ulaz Fatonov, sa ove strane Nedžadova, ovaj objekat je podignut, izgrađen posle rata. Ovo je picerija, kompletno mesto gde se ono najgore dogodilo. Ovo je lokal HHajdina Beriše, njegov brat je radio kao fotograf - demoliran, spaljen, ni danas to nije obnovljeno, i Reštanski put, preko puta je policijska stanica, znači lokal Hajdinov odakle su i izveli Hajdina. Ovo je slika sa crkvenog dvorišta koliko je bila bela kuća udaljena.

Konstatuje se da su na dokument kameri prikazane fotografije Suve Reke, predate od strane svedoka-oštećenog DŽELJALJ Beriše, objašnjene na način kako je to i registrovano putem audio tehnike.

Fotografije će biti obeležene po redu prikazivanja.

Fotografije će biti obeležene rednim brojem od 1 do 24.

PRESEDNIK VEĆA: Da li sam dobro razumela, one fotografije koje su prvobitno bile prikazane obeležene su, a Vi ste rekli da gospođa Nataša Kandić, da ste Vi obeležili. Dobro.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: To je porodica Nedžatova, mi ih svake godine podsećamo na njih, svake godine na godišnjicu, to nije nam lako, svake godine u novine to. Ali, evo, već deset godina ja na svaku godišnjicu iznosim i imam jedan zahtev od dvoje lica, muž i žena u Suvoj Reci, oni su radili u pekari „Paštrik“, i oni su mi potpisali jednu izjavu od 4. aprila. Zoran je ušao, tukao ih je, uzeo im 20.000 maraka i 2.450 dinara, ali oni se plaše da dođu, jer se kreću tu i tamo, i žao im je što ne mogu da ovde dođu da svedoče, a oboje su potpisali, oni uvek kada smo došli u Beograd, oni su nam rekli mi možemo, ako želite mogu da vam dam i njihovu izjavu potpisanu, to s njihove strane.

ZAMENIK TUŽIOCA: Obzirom da je poznavao, kako je rekao, Repanovića i većinu ostalih, da li ste nekad pitali nekoga od ovih koje ste poznavali, koji su ovde okrivljeni šta se to dogodilo i zašto se to dogodilo 26. marta. 1999. godine?

PRESEDNIK VEĆA: A imajući u vidu da ste otišli 2. aprila, ja da se nadovežem, znači od 26. marta do 2. aprila proveli ste neko vreme. Da li ste pitali recimo u tom vremenskom intervalu nekoga zašto?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Od ovih koji su optuženi da li smo tražili pomoć? Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste pitali šta se dogodilo, to je bilo pitanje tužiočevo.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Koga, koga da pitamo? Od njih, nismo imali njihove telefonske brojeve ni Repanovića i nije nam na pamet padalo da bi mogao Repanović to da uradi, ali budući da je bio komandir policije, on snosi odgovornost šta čine njegovi policajci kao lice broj 1. Možda nam je on mogao pomoći za te leševe jer je imao autoriteta, poznavao je porodicu Beriša i mogao je da pomogne oko leševa, ali nismo imali telefon.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko sam shvatila, niste pitali?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ne, nismo mogli, nismo mogli da nađemo u to vreme Repanovića, nije bilo šanse. Znam da je vozilo Repanovića jedna crvena „askona“, rekli su mi, nakon događaja 15 minuta zadržalo se pored policijske stanice, odnosno veterinarske stanice. 15 minuta je razgovarao sa jednom ženom, šta je razgovarao, ne znam, ali 15 minuta, videli su crvenu „askonu“ parkiranu posle događaja, posle masakra.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li ste nekog drugog pitali? Petkoviće, Mikija, Zorana?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Nije se moglo doći do njih apsolutno, ni Zorana, Mikija, kada smo znali da su oni počinio delo jer su oni veoma dobro znali Sedata, Nedžata, Bujara, kakve su odnose imali, mada ničeg lošeg nikada nismo imali. Zoran je čak više hleba jeo kod Albanaca i sa Sedatom se više puta vozio za Mađarsku i sa Bujarom i Naimom, ali kakva, kakva osveta! Ne znam kako je to Zoran izmislio, nismo mogli, nije bilo šanse u toku rata se se sastajemo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pomenuli ste da su Petkovići izvršio delo, a kako to znate?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Slušajte, 26-og naveče ja sam zvao iz sela Grejkovce kada je Šureta skočila sa kamiona. Mene su te večeri, tog dana, obavestili i rekli su mi: „Molim vas, dođite da joj pružite pomoć jer se nalazi u selu Grejkovci, kada je iskočila iz kamiona.“ Međutim, nažalost, te noći nismo se mogli kretati, rekao sam: „Uradite šta možete, pomognite joj, jer ne mogu izlaziti.“ Nakon nedelju dana, kada sam napustio Suvu Reku otišao sam u selo Dubrava, iz sela Dubrave sam pet noći u Vraniću boravio, sreo sam se sa Širetom nakon pet dana. Bila je ranjena, u provizornoj jednoj bolnici i tu mi je dala prvu izjavu iz njenih usta, tu je bila ležala, o svemu što se dogodilo u piceriji.

Šureta je spomenula ova imena, i Zorana i Mikija i Miškovića, spomenula je i slučaj od 25-og, oko pet sati, ali niste me pitali ni za 25-ti, jer sam razgovarao sa bratom na telefonu ko je ušao, ko ih je opljačkao, ko ih je tukao, direktno sam sa bratom Nedžatom razgovarao i direktno mi je rekao ko je sve bio. Zašto mi kažete da nema potrebe kada je potrebno, jer se 25-ti nadoveuje sa 26-tim, ti ljudi su napravili i 26-og.

PREDSEDNIK VEĆA: A dosta je bilo govora i o tom 25-om.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Šureta mi je pričala i o 25-om, u koliko sati su ušli, kako su tukli Nedžata, koliko su novca uzeli, ko je bio i tako.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kad Vas je sud pitao vezano za Miška Nišavića, kako to da se baš bela kuća nađe na udaru, Vi ste počeli odgovor ali nisam siguran da ste završili, pa ja Vas molim da još jednom kažete zašto je bela kuća bila meta tog dana, po vašem mišljenju?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Mi smo i ranije rekli, samo što su došli iz hotela „Boss“ i smestili se u beloj kući, to je bio direktan znak osвете od strane hotela „Boss“, nešto drugo.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Samo bih, možda ja to rekao, ali hoću da bude ovako precizno: kog dana je razgovarao telefonom sa Jašarom Berišom?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: 26-og, u 1,30 ili petnaest do dva.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: U momentu kad on razgovara sa Jašarom, gde se on nalazi, na pumpi ili u stanu?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Na benzinskoj pumpi, zvao sam na telefonski broj benzinske pumpe.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Od 26-og, tako redom do 2-og, gde je bio? 26-og, 27-og, 28-og, 29-og, do 2-og?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: 28-og, kad su podigli u vazduh džamiju u Suvoj Reci, bio sam primoran, bežao sam iza obdaništa, livadama do sela Dubrava, gde sam boravio dve noći. Nije bilo moguće više tu ostajati i otuda su proterali i krenuli prema Budakovu, kolone sa traktorom, decom, sve smo to išli. Kada sam se smestio u Vranić, u kući u kojoj sam boravio pet noći, trećeg dana sam saznao da se Šureta nalazi u Bužale. U Bužale sam se sreo i sa mojom sestrom, poveo sam sestru i pošli smo u bolnicu da obidemo Širetu i po prvi i put sam se sa njom tu sreo od slučaja, i ona je sve ispričala, njena duša zna šta je sve ispričala i doživela.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Sad je ostao samo 27-mi, gde je bio 27. marta?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Vratio sam se u selo kod tetke moje supruge i nasilno su nas proterali, mene su..., uperili automat sinu u glavu i rekli su „novac“; dao sam im 3000 maraka i terali kroz vinograd do sela Đinovca, u selo Đinovce još uvek nisu bili proterali, kada su nas videli u koloni mi smo rekli nas su nasilno proterali, izašli smo kod škole u Đinovcema, dvoumljenje, smemo li na put Priština-Prizren, da idemo za Prizren. Izašli smo na glavni put, 7-8 traktora, jedan kombi, dva vozila.

PREDSEDNIK VEĆA: Da, to ste rekli, da li možete da se opredelite ko Vas je to nasilno naterao da Vi izađete iz Suve Reke? Ko, koja su to lica, da li su to

uniformisana lica bila, da li ste poznavali nekoga?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Policija. Policija je bila umešana, bile su i specijalne jedinice iz Kruševca, Prokuplja, Vranja u saradnji sa lokalnom policijom. Toga dana kada su nas proterali dvoje staraca su ubili „pincgauerima“. Rekli su im za pet godina, za pet minuta recite da odlazite i nisu ni otvorili vrata. Nas su opljačkali i sin, i danas njemu je teško.

PRESEDNIK VEĆA: Kako Vi razlikujete specijalnu policiju?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Nas je policija uvek zaustavljala, bilo je nemoguće, lokalnu policiju smo poznavali, ljude, ali specijalnu ne. Dakle, ovi specijalci imali su drugu komandu, bilo je nemoguće da nas ne izvedu iz vozila i nije moguće bilo da se krećemo po Suvoj Reci, a da nas ne izvedu iz vozila.

NATAŠA KANDIĆ: Dobro, danas ste mi spomenuli da ste kad ste se vratili iz izbeglištva, da Vam je neko dao skicu gde su članovi porodice sahranjeni na groblju Beriša. Ko je to?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: To sam, čini mi se, rekao da smo dobili skicu od jednog Atifi Ljatifa iz sela Neprobište. On je bio krim-inspektor koji je napravio skicu kada su ih sahranili na groblju porodice Beriša i preko njega smo se informisali o Nedžatu, Bujaru, Fatimu, Sedatu, Fatonu i iskopali smo groblja kako nam je dao brojeve, možete pretpostaviti šta smo sve doživeli i preživeli. Otvoriti grob i videti posmrtno ostatke, ali samo njih petoro je identifikovano i sahranjeno na našem groblju, za ostale, rekao sam, 14 je vraćeno od identifikacije koja je izvršena u Beogradu i čekamo i preostale dok ne dobijemo, i ostale, nećemo obaviti ceremoniju, daj Bože da nam dođu i da se smirimo malo, nemamo gde ni cvet jedan da odnesemo našim najmilijima.

PRESEDNIK VEĆA: Čija tela, gospodine Beriša, nisu pronađena i nisu identifikovana, a vezano za događaj u Suvoj Reci 26. marta?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ja sam rekao i ranije, petoro: Sedat, Bujar, Faton, Fatim, Nedžat, mi smo ih sahranili na groblju, to sam rekao.

PRESEDNIK VEĆA: Znači, koja tela nisu pronađena?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Za 14 koja su identifikovana u Beogradu i 18 puta izašao sam da čekam u Merdare, prispelo nam je 14

posmrtnih ostataka. Od tih 14 imamo imena, ali zvanično još uvek nisu nas obavestili da ih uzmemo.

PREDSEDNIK VEĆA: Recite koja su to imena, po Vašoj evidenciji, a da nisu pronađena tela tih ljudi?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Sebahata nije pronađena sa dvoje dece. Florija nije pronađena. Šerina nije pronađena. Majlinda nije pronađena. Dafina nije pronađena. Edon nije pronađen, Vlorijan nije pronađen. Erolinda nije pronađena, Aljtin nije pronađen, Dorentina nije pronađena, Redon nije pronađen i porodica Ejdin Beriša i tamo manje-više nisu iz Ejdinove familije pronađeni. Znači, osim onih 14 koji su identifikovani i 5 sahranjenih, dakle, 14 i 5 je 19, još tridesetoro skoro nije pronađeno od 26. marta.

NATAŠA KANDIĆ: Rekli ste nam da ste do 2-og, je li tako, bili u Suvoj Reci. Da li nešto znate o masovnom iseljavanju iz Suve Reke i prolasku raznih kolona kroz Suvu Reku?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: 28-og počeli su da nas proteruju iz kuća naveče. Međutim, stariji iz kuće, otac Vesel i majka nisu izašli, ja sam ostavio „mercedes“ u dvorištu, nisam se smeo kretati „mercedesom“, ja sam peške...Majci sam ostavio vozilo i ključeve, ali oni nisu mogli koristiti 28-og, kolona je počela, ne dobrovoljno, nego su rekli: „Odmah da napustite kuće za 5 minuta, vaše kuće, i znate put za kuda.“

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Kada je razgovarao sa Agronom, da li mu je Agron rekao koga je video ispred kuće kada su razgovarali telefonom, dr Agron?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Agron je video mnoge stvari, ali kasnije izgleda od straha nešto je promenio, rekao je da ste i Vi bili kao civil od policijske stanice ispred dvorišta kuće.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Agron je davao tri puta izjavu. Jednom je dao u Albaniji odmah posle, jednom je davao ispred istražnog sudije u Prištini, jednom je dao na svedočenju ovde. Znamo kako je dao. Samo bih želeo da znam kakav je cilj - da ne želite da otkrijete ko Vam je ubio brata i zašto lažno ovde pokušavate da svedočite, iako ste bili pedeset.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne možete tako.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja se izvinjavam ako ne može ali... Zašto ne želi,

eto, samo da bude istina otkrivena, jer Agron je svedočio ovde ceo dan. Agron je dao u Albaniji gde nije imao pritisak, ja mislim odmah posle bekstva, i svi do sada koji su svedočili ovde, osim Šurete Beriše koja je u bekstvu 20 metara od lica mesta videla nekog, a mene lično ovde. Vi ste bili tu, u ovom redu dole ste sedeli, videli ste da me nije prepoznala kad sam bio ispred nje tu, pokušavate nešto da...

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Nišaviću, nije tako bilo.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Baš je tako bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Svedok Agron Beriša kaže da Vas nije video, a Vi znate gde Vas je Šureta ucrtala gde ste Vi bili kad je Nedžad ubijen i da je Agron rekao da on nije mogao sa svog prozora taj deo da vidi.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Agron je video, Agron je video dvorište, isprovremeno i Bardulj. Da li ste sa Barduljom razgovarali?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Sa Barduljom sam razgovarao, ali nemojte ulaziti tako duboko, jer si ti priznao i znaš gde si priznao zločin, nemoj me terati da te otkrijem.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Gde?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Prvi put si u Kragujevcu priznao.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nikad. Kod koga sam ja to priznao?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ti znaš vrlo dobro.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Gde? Kažite, ovaj sud je tu, nemojte da pričate.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vi znate nešto?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Taj koji je vršio istragu kod DŽELJALJa Beriše, taj je bio kod tebe. Koji je prvi čovek došao u tvojoj kući u Kragujevcu? Možeš ti da mi kažeš ime, ja ću ti reći.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Koji je taj čovek? Ne, ne. To je laž. Vi to lažno, dajte, ko? Ime, prezime?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Nemojte nas u zabludu, ti kaži ko je bio prvi čovek koji je posle rata u Kragujevcu ušao u tvojoj kući.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja ne znam. Ja ne znam.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Primio si ga, priznao si zašto si učinio zločin.

PRESEDNIK VEĆA: Je li imate Vi neko saznanje, ako imate neko saznanje, recite.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Zna on veoma dobro ko je bio kod njega.

PRESEDNIK VEĆA: On kaže da ne zna. Recite Vi koje saznanje Vi imate?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ja sam rekao, on je i brata, mog bratanca uzeo, Fatona 1998. vozilo, ni dan danas nije vraćeno i Nedžata, revanširao se, učinio je sve, i njemu je lakše da diše a moja majka ima 80 godina, kaži ti gde si priznao prvi put jer će još gore biti vama.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja želim da mi kaže ko je, mora da se raščisti.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Bila je velika šteta što nije snimljen taj razgovor, jer moglo je da bude i direktno snimljeno šta je ovo lice priznalo.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Kome sam ja to priznao?

PRESEDNIK VEĆA: Ako znate ime i prezime tog čoveka Vi ste onda u obavezi da kažete.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: On zna po prvi put ko je ušao u njegovu kuću u Kragujevcu da uzme beleške o masakru, zna sâm, nek ne tera mene da kažem.

PRESEDNIK VEĆA: Sad Vi kažete šta Vi znate?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Meni su rekli da je on priznao, ali na nesreću, nisam mogao da snimim, čak je i priznao, i to lice je u Nemačkoj i u Nemačkoj je te reči izgovorio ali rekao je da nije mogao da snimi.

PRESEDNIK VEĆA: A ko je to lice?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Čovek koji je radio na ratnim zločinima.

PRESEDNIK VEĆA: Je li mu znate ime i prezime?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Nije bilo mnogo takvih ljudi u Suvoj Reci od međunarodnih.

PRESEDNIK VEĆA: Je li to neko sa zvanične strane, ili je to neko...?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Od međunarodnih koji je to normalno radio.

ZAMENIK TUŽIOCA: 'Ajde da okrenemo. Okrivljeni je počeo sa rečenicom „zašto kriješ one koji su ti ubili brata, ja ovde sedim tri i po godine.“ Pa neka kaže okrivljeni, ako nije on, ko jeste? Ko je taj ko je ubio te ljude?

PRESEDNIK VEĆA: Kako Vi objašnjavate da zna svedok pa krije?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja objašnjavam, kažem da izmišlja dokaze, izmišlja neke stvari da bi možda, da bi prikrrio nekog, jer on izmišlja sada, izmišlja 25-og, izmišlja čovek nekog stranca ko je bio u mojoj kući. U moju kuću nikad nije ušao nijedan stranac. Sedim ovde nevin zbog jedne izjave Širetine, koja govori 20 metara iza da je navodno videla me. 150 svedoka, niko, ni Vjolca, ni Agron, ni Bardulj, očevici, svi ostali ljudi, pa zar ima ovde ako sam tri puta ranjen i ako sam radio u Službi državne bezbednosti. Ako sam hapsio ovakve koji su radili za UČK i koji su radili protiv države Srbije i sada mi se svete na tome, onda nema veze, ja ću da robijam ovde, ali znajte da sedim ovde džabe i da od 3 godine trpim da ovako reagujem, ali molim Vas, predsednice, izmišlja neke stvari kao sad što je izmislio. Pa zar ga nije sramota, pokojni mu brat.

ZAMENIK TUŽIOCA: Evo, to je pitanje moje. Ako nije on, a on je radio, kako kaže, u Službi državne bezbednosti i sve zna šta se dešavalo u Suvoj Reci, ko jeste ubio te ljude u Suvoj Reci 26-og? Ako nije on, ko jeste?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Zašto ne prizna?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ono što sam ja saznao kada sam saznao, ja sam napisao 2001-te, je li tako? Napisao sam: „Sutra će doći čovek svedok, navodno, koji je radio po tome, neka kaže da li me zna, da li me poznaje bilo ko“. Sâm sam napisao, niko me nije terao i, ljudi, ne znam kako da odgovorim.

ZAMENIK TUŽIOCA: To nije odgovor. Opet je pitanje ako nije, a ko je onda?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nisam bio na licu mesta.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kako on zna da svedok krije nekog?

PREDSEDNIK VEĆA: Je li Vi znate da on nekog krije?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja ne mogu da znam da on nekog krije, ali svojim izjavama koje sad daje i koji je, ne znam kako je, neću tu reč da upotrebljavam, on dezavuiše ovaj sud, on sad izmišlja nešto 25-og, gde žena Šureta nijednu reč nije rekla.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ja sam razgovarao sa mojim bratom, molim Vas.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ma nije tačno i nemojte da pričate tako.

PREDSEDNIK VEĆA: Osim što prigovarate na iskaz ovog svedoka, da li imate pitanja neka još?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ti si rekao da su ti Berišanci kućni prijatelji ali na kraju ste ih ubili. I Jašara ste ubili.

ADV. DRAGAN PALIBRK: Malopre je svedok izjavio da je Agron, navodno, pod nekakvim pritiskom i u nekom strahu menjao iskaz. E, sad, moje pitanje je, obzirom da znamo sve gde je Agron saslušan: od koga je to on imao strah i pod kakvim pritiskom je on menjao iskaz?

PREDSEDNIK VEĆA: Prvo odgovorite odakle Vi znate da se on plaši, odakle njemu strah kada je promenio iskaz, odakle to Vama saznanje?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Kad ne bi bilo tako, došao bi ovde u Beograd i rekao bi sve konkretno. Mi smo ga u više navrata molili, ali nije hteo. Nedžat, to nema srce, kod mene su direktno moji rođeni iz moje familije, Agronu su nešto dalji. Ja sam uzeo smelost da dođem, a Agron nije mogao i neće on da remeti, on je lekar, on je ginekolog, može doći na razne seminare, kongrese, hoće da živi svojim životom.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li to znači da Vi zaključujete, čim on nije hteo da dođe u Beograd da dâ iskaz da je zato, zato što se plaši, i promenio je iskaz?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Normalno, Vi znate vrlo dobro da je pred Miloševićem Agron bio vrlo dobar na sudu a ovde je bio sasvim drugačiji, video-linkom, preko video linka znači.

ADV. DRAGAN PALIBRK: Koga se plaši, je li može jednom da ovaj svedok odgovori na konkretno pitanje?

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate koga se plaši?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ja sam od pekara pre dva dana dobio dokaz i rekao mi je „ne smem doći u Beograd jer putujem za Bosnu i Hrvatsku.“ Ko vas je ubijao. Neće čovek da...

PRESEDNIK VEĆA: Pa ne znam da li tako možete da zaključujete, ni Vjolca nam nije došla.

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: I sa Vjolcom sam prekjuche sedeo, ona čak uopšte ne veruje ovom sudu, zna da su oni na slobodi, da nisu u zatvoru. Ja sam uzeo hrabrost, verovaću ovom sudu da ćete dati zasluženu kaznu, a tamo mi kažu da se ovi šetaju po kućama.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Gospodine Dželjalje, ja znam da Vam je teško sve što se to desilo, meni kao čoveku, kao komandiru koji je radio u to vreme u Suvoj Reci žao mi je što se to desilo, a Vi shvatite kako god hoćete ovo, ali ja prvo da Vas pitam, pošto rekoste da me poznajete dobro, ne samo mene nego poznajete i moju porodicu: kakav sam ja čovek, kakav sam ja bio sa Vama u odnosima tamo, ne samo sa Vašom porodicom nego uopšte sa ljudima iz Suve Reke?

SVEDOK-OŠTEĆENI DŽELJALJ BERIŠA: Ja u mojoj školi imam mog direktora, bez njegove naredbe ne radim planove i programe. Vi, kao Repanović Radojko, prva odgovornost broj jedan jesu tvoji policajci, vojnici uradili, zašto Vi ne znate, prvi ste saznali o konkretnom slučaju o porodici Beriša, direktan komandir policije, a to su uradili tvoji radnici, tvoji policajci. Zašto kao čovek kako ste bili, nisam čuo nešto loše uopšte, a odgovornost, molim Vas, imate kao komandir policije.

Dan osamdeset peti

13. januar 2009.

Svedoči svedok-oštećeni IDRIZ HADŽIJAJ

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Uz Vaše dopuštenje, predsednice, isti problem imamo kao i juče. Gospodina znam, ovde više puta sam ga viđao u publici, a proverio sam i transkript 02.10.2006. godine pre započinjanja glavnog pretresa Vi ste upozorili sva lica koja su u publici, a koja će da budu predloženi za svedoke eventualno, da napuste zasedanje. Sad vidim, ovde gospodin je došao ne znam

u kom svojstvu, kao svedok mislim da ne bi mogao da bude saslušan jer je prisustvovao već sigurno na više od 50% glavnih pretresa.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste i pozvani u svojstvu svedoka-oštećenog. Da li ste prisustvovali nekim glavnim pretresima, ako jeste, da li to na više glavnih pretresa ste bili ili ne, pa nam to malo objasnite.

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Gospođo predsedavajuća, ja imam poziv od suda kao oštećena stranka i istina je da sam prisustvovao, ne svim, ali na nekoliko zasedanja, onda kada je bilo moguće da budem, i danas sam ovde pred Vama po pozivu kao oštećena stranka.

PREDSEDNIK VEĆA: Gospodine Hadžijaj, recite da li ste Vi marta 1999. godine bili u Suvoj Reci?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Marta 1999. godine bio sam u Suvoj Reci do 22. marta, jer ja sam za svo vreme do tog datuma radio i za svo to vreme - znači od 8. marta do 16. marta sam bio u bolnici u Prizrenu, 22. marta bio sam primoran da se prijavim na posao da bih dostavio doznake lekarske i 22. marta bio je zadnji dan kad sam bio u Suvoj Reci, i do povratka u Suvu Reku, negde nakon 15. juna. 24. marta sa celom familijom bio sam u selu kao inače i te večeri su počela NATO bombardovanja naveče, koliko se sećam. I 25. marta ponovo smo bili u kući celog dana sa familijom.

Ali, kako da kažem, uplašeni od onoga šta će se sa nama desiti i dana 25. marta u večernjim satima celo stanovništvo tog sela gde ja živim i moja familija bili smo uplašeni, išli smo jedni kod drugih da bi saznali šta je bilo i naveče iz sela Trnje došlo je nekoliko ljudi, i to nakon što je pao mrak, došli su iz Trnja kroz jedan potočić koji ide od Trnja preko Lešana i do Đinovca, i nama su rekli da je bilo ubistva tog stanovništva. To je lice bilo iz porodice Gaši, sećam se imena, i slučajno se rastao od njegove porodice i zadržao se i u tom potočiću do mraka i nakon toga iskoristili su priliku da nizvodno od reke dođu do Đinovca i celo selo je saznalo da će se i nama nešto strašno, užasno desiti. I celo selo se nekako organizovalo i počelo se pripremati da napusti selo jer je to bio jedan jasni znak da će se i nama nešto dogoditi, tako da smo i mi tako u pripremi.

Ali, pre toga ja sam hteo pojasniti onaj odnos zašto sam kao oštećena stranka u ovom slučaju. Ja sam ovde kao oštećena stranka jer mi je kćerka Sebahata bila udata u porodici Beriša. Ona je rođena 15. oktobra 1973. godine i udata u familiju Faika Beriše za njegovog unuka, sina Ismeta Beriše, po imenu Faton Beriša. Ona je udata za Fatona 1994. godine i za to vreme, četiri i po godine

u braku, ona je imala dvoje dece: Ismeta, rođenog 9. septembra 1996. godine i Erona, rođenog 9. maja 1998. godine. I upravo 25. marta, budući da su telefonske veze radile, ja sam pozvao moju ćerku da bi je upitao kako su.

Ona, u tom telefonskom pozivu s moje strane, javila se na telefon drhtavim glasom i u poluplaču mi je rekla da su tog dana pre podne u njenu kuću, koja se nalazi na Reštanskom putu, ušle policijske snage i opljačkale su ih i rekla mi je da su priveli Fatonovog strica Nedžata, izveli napolje, tukli ga, i rekla je da su im uzeli veću količinu novca, nije se izrazila o iznosu, i rekla je: „Oče, molim te, reci mi šta da uradimo.“ Ja sam onim njenim odgovorom ostao bez teksta jer kao roditelj nisam bio u stanju da joj kažem ništa da uradi niti da joj pritekнем u pomoć u tim kritičnim momentima, kako je bilo uopšte stanje u Suvoj Reci i okolini. I rekla mi je: „Molim te, nemoj me više zvati na ovaj telefon, jer se mi plašimo, i preći ćemo u kuću strica Vesela.“ Ta kuća je bila iza njihove kuće, na razdaljini, da kažem, otprilike 20 ili 25 metara.

I to je bio zadnji kontakt što sam imao sa mojom ćerkom dok je bila živa. I tako, vratio sam se kući veoma zabrinut i videvši da smo i mi svi u opasnosti više nisam mogao kontaktirati. Jer nisam znao broj telefona u Veselovoj kući da bi naknadno pitao odnosno pozvao je, tako da datum 26. mart nas je sve skoro našao nepripremljene da se udaljimo iz sela sa nekim stvarima, traktorima, vozilima, celog dana smo bili po dvorištu i putevi su počeli da se pune ljudima. Ali nismo imali neku ideju kuda da izlazimo, na glavni put ili da odlazimo negde oko tih šuma, planina, to je to područje Vranić, Stavrovo i tog dana počelo je veliko kretanje ljudi i mi smo uvek gledali kuda idu.

Počelo je stanovništvo da se kreće od Koriše Grekovca, od Dubrave i da odlaze prema selu Stavrovo i Vranić. Mi smo ostali tu do 27. marta i oko 10 sati pre podne došao je jedan stanovnik Suve Reke, naš unuk Ćerim Beriša, inače brat Jašara Beriše, mlađi brat, i došao je veoma uznemiren, uzbuđen, van sebe nekako i počeo je nekim visokim tonom, glasom u prisustvu porodice da nam kaže da se nešto užasno u Suvoj Reci dogodilo. Ja, ne želeći da alarmira i uznemiruje decu pored mene, sam jednim takođe visokim tonom, vikao njemu i rekao sam: „Dođi sa mnom da razgovaramo odvojeno, ne u prisustvu porodice“, i pitao sam: „Gde si saznao da se nešto dogodilo?“ On je rekao: „Bata- Jašar je 26. telefonirao sa radnog mesta i rekao je ‚molim vas, napustite kuće, idite kuda možete, jer se nešto užasno ovde blizu mene dešava.“

Jašar Beriša mu je bio brat, on je bio radnik „INE“ u Suvoj Reci i tražio je da mu dam džak brašna jer su bili ostali bez hrane, bili su smešteni u tom trenutku u selu Bukošë sa jednim traktorom. Poneo je to brašno i otišao. Ja sam se

zainteresovao da saznam nešto više i Ećerem mi je rekao da je bilo jedno ubistvo i u porodici Bace (ćika) Faika, saznajući tako da je bilo ubistva u porodici Nedžata i Fatona koji su stanovali u toj kući koju sam maločas naveo na Reštanskom putu, jer je Faik imao još jednu drugu kuću, naniže kod velikog mosta u naselju, i Nedžat i Faton su živeli u toj kući, bila je velika kuća sa dva ulaza i živeli su dve porodice, Nedžatova i Fatonova.

On na moje pitanje šta detaljno zna nije odgovorio ali je rekao da se dogodilo nešto užasno i da verovatno ima mnogo ubijenih i rekao mi je da je ubijeno nekoliko članova porodice Baca (ćika) Sahita, reč je o sinovima Sahita Beriše, Muse, ne navodeći detalje, jer još uvek nije znao ko je nastradao, ali imao je saznanje da je i od njih neko bio tom prilikom ubijen.

Čim sam dobio tu lošu vest, nekako sam to u porodici amortizovao, ne želeći da uznemiravam suprugu, decu, ćerku, stare roditelje 80-tih godina i rekao sam, kada su me pitali šta je vikao Ećerem, ja sam rekao: „Vikao je jer su mu rekli da napusti Suvu Reku i da su ostali bez hrane i došao je da ponese džak brašna da nahrani svoju porodicu i nekako sam tu lošu vest amortizovao, ali duboko ubeđen da se nešto dogodilo. I mi smo se pripremali 27-og da napustimo selo i naveče počelo je kretanje celog sela i pošli smo u pravcu Dubrave.

To je jedno selo sa istočne strane Đinovca, udaljeno neka dva kilometra, ali ponovo neko je rekao da ima policajaca u selu Dubravi i ponovo smo se vratili i smestili se ponovo po našim dvorištima do 28. marta, i izjutra celo selo je krenulo za Dubravu, Stavrovo, to je jedan put pun izbeglica, da tako kažem, jer svaki je napustio kuće iz Đinovca, to je jedno selo sa preko 3.000 stanovnika, preko 330 kuća, domaćinstava, i kada smo otišli u Dubravu put je bio toliko zauzet od stanovništva da se nije moglo kretati ni pet kilometara na sat i to je bila duga kolona do sela Vranić i kada smo stigli u Vranić mi smo se privremeno smestili. Jednom u jednoj kući noćili smo dve večeri i nakon toga smo se smestili pod jednim najlonskim šatorom, bili smo dve-tri porodice iz moje mahale.

Znači, moji rođaci, i bili smo zajednički svuda gde smo se kretali, onako smo zajedno bili, i tu smo se zadržali nekoliko dana, negde do 7. ili 8. aprila i vratili smo se u selo. Kada smo se vratili u selo u kućama smo našli sve spaljeno.

Od tog trenutka ja sam počeo da tražim na svakom mestu da kontaktiram jer u trenutku kada sam odlazio u Suvoj Reci bilo je veoma malo ljudi da bi saznao ili sreo nekoga, ali narednih dana otišao sam kući i vratio se, a nisam pričao ni porodici šta sam saznao jer nisam imao koga kontaktirati.

Sledećeg dana otišao sam kod Fatonove kuće, tu iza, jer prvog dana sam bio

veoma uznemiren i nisam video iza kuće jednu gomilu sa slomljenim crepom i pokrivenim nekim granama ukrasnog drveta koji su uzeli iz jedne staze i pokrivena je ta gomila. Tu sam našao nekoliko ključeva, metalni novac, našao sam jedan komad džepa, pantalona i nešto dalje naišao sam kod jednog većeg komada cigala bio je komad jezika čoveka u obliku slova „C“ dužine 5-6 cm i u tom trenutku došlo je puno novinara raznih TV stanica, neki su mi prezentirali određene kartice i počeli su to da snimaju.

Na zidu te kuće bilo je rupa od metaka, bilo je zalepljeno i nekoliko komada mesa, nije bilo muskularno, nego nekako krhko i oni su to snimali, a na zemlji se jasno videlo mesto onako masno i počelo da ima jednog zadaha, jednog smrada teškog. Za trenutak sam se udaljio, jer je od uzbuđenja i od onoga što sam sve to video nekako mi je bilo muka, i od tog datuma ja sam počeo da tragam da bih nešto saznao o mojoj ćerci. Zatim sam se uputio prema lokalu u Zanatskom centru. Prvi lokal je bila jedna knjižara, a drugi lokal, to je ta picerija, i tu sam takođe video jedno užasno stanje, lokal potpuno izgoreo sa polomljenim staklima, vratima i tragovima metaka.

Na podu tog lokala bilo je stakla, zemlje, peska, onako u dimu i dan-danas, tu se vidi rupa jednog eksplozivnog sredstva, a na zidu na dva-tri mesta bilo je većih rupa od onih koje može metak da napravi. Izašao sam iza šanka i od tog pogleda, kaže čovek, bilo je i dalje ljudi, jer je bio drugi dan i po izlasku iz tog lokala, tu ispred Opštinskog suda, naišao sam na jednog čoveka, odnosno, jednu ženu i muškarca koji su u rukama držali jednu sliku moje ćerke Sebahate i jedan dosije i video sam jasnu sliku moje ćerke i približavao sam im se onako uzbuđen, pitao sam: „Gospodine, odakle vam ova slika što je držite u ruci?“. On je rekao: „Jel' vas to interesuje?“ Rekao sam „da“, jer je bila jedna devojkica, prevodilac iz Prištine i ona je počela da mi prevodi i ja sam rekao da je to slika moje ćerke i rekao sam: „Molim vas, ako nešto znate, informišite me da li je negde vani, da nije možda izašla ili šta je s njom.“

Sedeli smo i razgovarali sa njima možda jedno 3-4 sata i on mi je rekao da je jedan novinar engleskog lista, ovde imam jedan njegov izveštaj koji je objavio u nekim engleskim novinama, i dao jednu skicu Zanatskog centra, policijske stanice i tog kruga gde se dogodio masakr 26. marta. Međutim, moje interesovanje, da bi otkrio, saznao, otišao sam nakon toga na groblje naselja Beriše, koje se nalazi na Reštanskom putu, to je put za Dečane, sa leve strane, i bilo je novootvorenih grobova, i kod Beriše, iznalaze ljude i da daju tačnije informacije o stanju ili situaciji, šta se dogodilo sa našom decom, ili sa svim onima koji su tu poubijani. Međutim, u to vreme neki ljudi su hteli da otvaraju,

iskopavaju individualno da vide ko je sahranjen tu.

Međutim, naišao je KFOR nemački, i nisu im dali, rekavši nam da je opasno otvoriti to groblje jer može biti i nekog eksplozivnog sredstva, i ako ih sami otvaramo nestaće ti tragovi ili nešto drugo i mi smo onako u kontinuitetu bili prisutni do tih grobova. Ali na tim grobovima, ispalo je da je bio sahranjen i našli su se delovi posmrtnih ostataka Fatona Beriše, Fatime Beriše, Nedžata Beriše, Sedata Beriše i Bujara Beriše. Znači, tu su pronađeni ti leševi, koji su delimično bili, u stvari, dosta oštećeni od vatre.

Mi smo nastavili sa pretragom i uvek sam se interesovao za moje dete i decu mog deteta, i jednog dana smo išli jer smo saznali da je na vojnom poligonu blizu Ljubizda, između Prizrena i Koriše, da je KFOR počeo iskopavanje jednog groblja koga nazivaju masovnim grobljem. Kada smo i mi otišli, mi smo naišli na dve velike otvorene jame, nezatrpane, približno dužine 10 metara i druga oko 6-7 metara.

Zemljište je bilo iskopano i stavljeno onako sa desne strane tih jama i mi smo počeli sa pretragom, zajedno sa Halitom Berišom i Sabrije Berišom, to je bila supruga Halita Beriše i brat, Haliti je brat Jašar Beriše. Na tom zemljištu našli smo komad stopala zajedno sa delom kostiju, otprilike dužine 5-6 cm, uzeli smo, gledali, počistili i na kostima te noge bilo je u obliku plastike deo odeće što je bilo ostao, to je deo odeće crvene boje i ispod jedan deo pidžame bele boje sa plavim štraftama.

Halitova supruga je rekla tom prilikom da ovaj deo noge može biti Jašara Beriše, jer je ona prepoznala donji deo odeće koju je bila kupila, jer Jašar i Halit Beriša su živeli da tako kažemo u istom dvorištu. Jašar nije imao decu, ostavio je samo ženu.

Od svih tih lica koja su ubijena 26. marta u piceriji „Kalabrija“ porodica Beriša, jer ovde moram dati jedno objašnjenje, jer se kaže porodica Beriša, ovde su stradale 11 porodica Beriša, sedam od njih nisu ostavile ni jednog naslednika, među njima i moja ćerka.

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Hadžijaj, hoćete samo reći da li ste Vi uopšte razgovarali sa gospođom Šureta Berišom i sa Vjolcom Berišom vezano za ovaj događaj i da li je neka od njih spominjala Vašu ćerku, unuke, da su ih tom prilikom videle, obzirom da su jedine preživele. Jel' možete to da nam objasnite, da li ste uopšte sa njima kontaktirali?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Da, svakako, jer ja sam rekao,

čim smo se vratili u Suvu Reku i još pre povratka u Suvu Reku, vratiću se ponovo na datum 27. mart kada smo odlazili za selo Vranić, mi smo čuli da je Šureta preživela i da se negde nalazi, ali za nas je bilo nemoguće da znamo gde je i od ljudi koji su kontaktirali sa njom ona u tom trenutku je pričala o njenoj ubijenoj deci, o mojoj ubijenog ćerki sa njenom decom i njenim mužem i svim tim članovima familije koje je imala i poznavala, jer ona je poznavala i neke članove porodice Saida Beriše.

Čim se vratio Baca Faik, dao mi je njen broj telefona i pozvao sam Širetu još pre nego što je došla na Kosovo. Javila se iz Italije i bila je prva reč, ona se dala u plač, da mi izjavljuje saučešće za moju ćerku i sinove njene, pričajući mi do detalja sve što se desilo i šta je videla i doživela. Razume se da i nakon povratka i sa Vjolcom i sa Širetom, ispričale su mi sve ono, jer je bila kao svedok i Vama ispričala, najteži primer kada mi je ispričala da je Ismet tražio tako ranjen vodu.

PREDSEDNIK VEĆA: Vi ste govorili o tome da ste se sa ćerkom čuli 25. marta 1999. godine i to je bilo poslednji put, a da već 26. marta, sutradan, da ste se organizovali od strane ljudi iz sela da se napusti selo. Da li je to kad govorite „mi“, da li mislite na Vašu familiju ili mislite da je to celo selo i da li je to došlo samoinicijativno do napuštanja?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Nije bila jedino moja familija nego je celo selo, ja sam rekao i ranije 25. marta u večernjim satima došlo je nekoliko lica iz familije Gaši.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro, Vi ste 28. krenuli za Dubravu? Zašto ste se vratili?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Mi smo se vratili 27-og, ne 28-og. Jer neki ljudi koji su bili odlazili, jer taj put ukršta se sa putem Suva Reka-Priština, poljski put kroz vinograde, i videli su jednu kolonu, da tako kažem, vojnu ili policijsku, i plašili se i vratili se ponovo i to je razlog što smo se vratili 27-og u selo.

PREDSEDNIK VEĆA: Sad objasnite, Vi kažete 3. aprila da ste proterani od strane policije. Ko je konkretno kod Vas došao u kuću i rekao da napustite selo?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Ja sam rekao da u Vraniću smo boravili negde do 7.-8. aprila. U momentu kada je selo proterano, mi nismo bili u selu. Došli su ljudi koji su se bili vratili, a mi kao familija nismo se mogli

vratiti, ostali smo na jednom mestu tako, i to je bio razlog što smo se i odvojili od ostalih meštana sela i 3. aprila neki ljudi koji su nastojali da se vrate ponovo su se vratili nazad. Nisu ušli u selo Đinovce, negde od Dubrave su se vratili u Vranić i rekli nam da je celo selo...

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Abdulaha Eljšanija?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Poznao sam ga. Abdulaha Eljšanija sam poznao, ne da smo imali nekog prijateljstva ali bio je velikog stasa, poznao sam njegovog tasta.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li znate šta se sa njim dogodilo?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Čuo sam naknadno da je i on ubijen, nakon povratka, u Suvoj Reci.

PREDSEDNIK VEĆA: Dobro. Da li se Vi pridružujete krivičnom gonjenju, da li ističete odštetni zahtev?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Gospođo, svakako za nas je od većeg značaja da znamo činjenice o mestu gde se nalaze, jer mogu da kažem slobodno, mi smo jedno 15 puta izašli i u Merdare da čekamo posmrtno ostatke ali ih i danas., okrenemo glavu levo-desno da nešto saznamo. Ali na Vaše pitanje da li se pridružujem, svakako da se pridružujem krivičnom gonjenju jer tako i zaslužuju da se kazne počinioci tog dela, jer su počinili jedno delo koje je nečuveno, jer tu je ubijeno 40 članova porodica Beriša, među njima 18-oro dece i sama činjenica da su izmasakrirani, ubijeni, nestali njihovi tragovi, svakako se pridružujem gonjenju.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li Vi poznajete optužene, Vi znate kome ovde sudimo?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Ja šest od optuženih poznajem kao lica, ne poznajem prvooptuženog i optuženog po imenu Čukarić. Ostale sam poznao i poznajem, jer ja preko 34 godine do vremena kada se taj slučaj dogodio, poznao sam optuženog Milorada Nišavića, komandanta policije, njegovog zamenika, dvoje braće Petković i policajca Ramiza Papića. Ni sa jednim od njih nisam nikad pio kafu, nisam imao kontakta, ali bili su javna lica i sud je imao kontakta sa policijom, jer ja sam jedno vreme bio i rukovodilac krivične pisarnice do 1990. godine, tako da sam imao priliku da ih poznajem.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li ste poznavali Bobana Vuksanovića?

SVEDOK-OŠTEĆENI IDRIZ HADŽIJAJ: Da. Bobana Vuksanovića. Vreme je mnogo promenilo ljude, datum početka bombardovanja, ali ne samo tada nego i ranije, jer ljudi koji su izgledali da su dobri ljudi promenili su se mnogo. Bobana sam mnogo ranije poznavao, mnogo ranije, kao jednog lekara koji je, da tako kažem, bio veoma privilegovan čovek, mogao je ulaziti u svaku albansku familiju kao lekar i kao čovek, do određenog vremena. Kada kažem do jednog vremena, kažem do kada su odnosi međuljudski zahladneli nakon 90-tih godina. Međutim, Boban i nakon 90-tih godina je imao taj autoritet kao lekar, kažem kao lekar, jer je bio vredan, pružao je pomoć ljudima. Ja sam se kod njega lečio, odnosno bio sam kod njega, ali kasnije nije pokazao taj karakter koji je imao ranije, distancirao se, imao je sasvim drugačiji stav u odnosu na raniji stav. To je mišljenje moje za Bobana, Bobana Vuksanovića.

Svedočenje RADOMIRA MARKOVIĆA bivši načelnik Resora DB Srbije

PRESEDNIK VEĆA: Interesuje nas mart 1999. godine. Kao načelnik Resora državne bezbednosti, kao čovek koji je verovatno jedan od najbolje informisanih, da li ste dobijali izveštaje sa Kosova, konkretno Prizren, Suva Reka, od početka 24. marta 1999. godine, tačnije, od početka bombardovanja?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Pa bila je veoma otežana komunikacija, znate, kada je počelo to bombardovanje, maltene skoro nikakva komunikacija više nije postojala zato što su te linije prekinute, veza telefonska se mogla ostvariti, ali ja više nisam znao ni koga ni gde da zovem, zato što su oni svi bili izmešteni i ranije veze nisu više funkcionisale, zato što ni Centar Državne bezbednosti više nije bio na lokaciji.

PRESEDNIK VEĆA: Da, jasno da je bila otežana, ali da li ste uopšte bilo na koji način imali komunikaciju da vidite, da prikupite neke bezbednosne podatke, da vam saopšte šta se dešava na Kosovu? U Suvoj Reci je bio detašman, jel' tako, da li imate to saznanje?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne, ja čak ne znam šta je bilo u Suvoj Reci, verujte da nisam siguran uopšte šta je bilo u Suvoj Reci. Komunikacija sa Resorom državne bezbednosti išla je preko Prištine, u Prištini je bio radnik – predstavnik, koji je bukvalno na jedan način objedinjavao Službu državne bezbednosti na Kosovu i sve je išlo preko njega, pa onda ka Centru Resora tj. opet ne direktno na Centar, nego po linijama poslova po kojima je on smatrao

da tu informaciju treba uputiti.

Normalno da je do tada išla jedna periodična informacija o stanju na Kosovu zato što je Resor državne bezbednosti pisao informaciju, dnevnu informaciju, ali ona nije uvek obuhvatala i dešavanja na Kosovu, osim ako je nešto bilo toliko bitno da je taj naš detašman u Prištini smatrao da treba da izvesti o tome, pa je onda to išlo u informaciju ili ne, tako da to nije bila dnevna niti ustaljena, nego jedna periodična informacija, koja je zavisila više od saznanja i procene tog čoveka u Prištini da li treba izvestiti ili ne izvestiti centralu ili načelstvo.

PRESEDNIK VEĆA: Ja sam Vam spomenula u jednom momentu Suvu Reku, ja ne znam da li Vi znate zbog čega ste pozvani ovde, ovde je predmet suđenja tzv. slučaj „Suva Reka“.

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Da, znam, znam.

PRESEDNIK VEĆA: Da li možete da kažete da li ste u tom vremenskom periodu, dakle od početka bombardovanja, od 24. marta 1999. godine, boravili na Kosovu?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne. Od početka bombardovanja nisam boravio na Kosovu. Ja sam bio jedno dva-tri puta sve u svemu i to u pratnji ministra, kad je on obilazio i držao nekakve sastanke.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je poznato da je u Suvoj Reci bilo masovno stradanje civila 26. marta 1999. godine, da je stradala jedna velika porodica Beriša?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ja sam to gospođo, predsednice, čuo tek u zatvoru. Znate da sam ja lišen slobode 24. februara 2001. godine, do tada ništa o tome nisam čuo. Tek u zatvoru, kad je to počelo da se pojavljuje u štampi, ne znam odakle je ta prva informacija došla, da li iz Haga, da li odavde, ne mogu više da se setim, tek sam onda i ja pročitao nešto o tome, pre toga ništa.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi bili saslušani od strane haških istražitelja vezano za slučaj, recimo, pronađenih masovnih grobnica?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Jeste. Sa mnom je prvi razgovor na tu temu obavio Zoran Stijović, on je bivši, ne znam da li i sadašnji radnik Resora državne bezbednosti i on me je pitao u nekom periodu, ja više ne mogu da se setim kada je to bilo, ali mislim 2001. godine, da li nešto znam o tome i šta znam i ja sam mu rekao da onoliko koliko sam pročitao u novinama toliko

znam. Komentarisali smo zajedno taj događaj, mislim da je i on dao nekakvu izjavu istražnom sudiji Suda za ratne zločine u vezi svega pa i toga, ne sećam se kada, mislim 2003. godine. Pokušavam, malo mi je pobrkano vreme, ali tek tada od njega sam to saznao i naš komentar, moj komentar na to je bio da je to meni neshvatljivo, jednostavno, i da svarno nisam imao nikakva saznanja o tome.

PRESEDNİK VEĆA: Dakle, Vi kažete 24. februara 2001. godine ste lišeni slobode. Od toga dana ništa Vam nije bilo poznato, niko sa Vama nije razgovarao?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne, apsolutno niko ništa, jer vidite nemoguće je da zna samo nešto načelnik Službe, pošto ne ide direktno na moje ruke, ide po liniji poslova, pa onda ti pomoćnici pogledaju, otvore, vide da li je to uopšte nešto što bi trebalo upoznati ili ne načelnike, a u suprotnom ja bih čitao hiljade stranica dnevno, što je nemoguće ni fizički činiti. Tako da ovo što Vam ja kažem, verovatno da neko zna u Službi, da je to bila nekakva informacija, postojala je, verujte da bi posle 5. oktobra bila objavljena na svim televizijama i svim novinama jer su se utrkiivali ko će šta reći i što jeste i što nije.

PRESEDNİK VEĆA: Da li možete da se izjasnite vezano za iseljavanja koja su krenula na Kosovu, da li ste tad dobili tu neku informaciju kada je počelo to iseljavanje i kako je došlo do toga, da li je to bilo organizovano, da li možete nešto da se izjasnite?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Jesam, jesam, o tome sam razgovarao i sa haškim istražiteljima na tu temu i ja ne mogu sada tačno da se setim, to je, kad je, verovatno opet da je to bilo vezano za početak bombardovanja. Da, dobio sam informaciju da se kreću kolone prema makedonskoj i prema albanskoj granici. Tad sam kontaktirao generala Lukića, i ovaj, pitao ga da li je ta informacija tačna ili je došlo preko, preko naših kanala nekakvih. On je rekao da jeste, i ovaj, rekao sam da to u svakom slučaju treba da se zaustavi na bilo koji način. Rekao je da on ne može to, da nije ovlašćen. Posle toga sam zvao Šainovića, rekao sam njemu da na bilo koji način pokuša da zaustavi, on je rekao „učiniće sve“ i posle sam čuo opet preko naših kanala da je učinjeno šta je moglo da bude učinjeno da se to zaustavi, u smislu da se ljudi vrate, da im se garantuje bezbednost, da im se pruži medicinska pomoć, hrana i tako dalje.

PRESEDNIK VEĆA: Da li Vam je dao neko objašnjenje? Mislite, kad ste rekli Lukić, mislite na Sretena Lukića?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Jeste, na Sretena Lukića.

PRESEDNIK VEĆA: Da, da li Vam je dao neko objašnjenje zbog čega je krenula to kolona i zašto se ljudi iseljavaju?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne. Ja i on nismo o tome, zato što su i te veze bile krajnje onako, dve reči, znate, a i postoji nekakav princip u komunikaciji otvorenim linijama da se ne govori ništa više od onoga što je neophodno. Mi više nismo imali nikakvu bezbednu liniju i moja saznanja posle toga su bila da je više uzroka bilo iseljavanju. Jedan je bio iz nekog straha, sigurno od bombardovanja, on je bio i ovde prisutan, prema tome, i ovde su ljudi bežali kojekuda iz Beograda. Drugi je što su, to su saznanja Službe, znate, drugi je bio što su pripadnici OVK insistirali na pokretanju življa albanskog sa Kosova jer bi na taj način se stekli uslovi za nekakvu humanitarnu katastrofu i otvorile mnoge mogućnosti za intervenciju na Kosovu, koje su planirane, samo je trebalo da se nađe povod, kao što znate da je bilo mnogo toga što se izdešavalo na Kosovu, što je stvoreno veštački da bi se napravio nekakav povod za intervenciju.

I treći je sigurno bio jedan od razloga što se niko tome nije odupirao, posebno u smislu „ne smete i ne možete“ i nikakve garancije nisu postojale u tom haosu da bi se moglo konkretno nešto preduzeti što bi rezultiralo nekakvim kvalitetom, tako da su to više, ja mislim, uslovi koji su se stvorili u jednom periodu koji su te ljude pokrenuli. Ne može se govoriti o jednom, niti o tome da je, ja jedino što sam siguran, znam da nije postojalo nikakvo naređenje u tom smislu da se proteruje albanski živalj sa Kosova. Ja za takvo naređenje ne znam, ja ga nikada nisam primio niti sam čuo ikoga da je rekao da je dobio takvo naređenje.

PRESEDNIK VEĆA: Na kom nivou su se održavali sastanci? Da li ste Vi bili na sastancima ministarstava, kako je to delovalo?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Gde, na Kosovu ili ovde?

PRESEDNIK VEĆA: Na Kosovu.

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ministar je pozivao svoje saradnike, tu je bio prisutan načelnik Resora javne bezbednosti Đorđević Vlastimir, vrlo često je tu bio Sreten, Obrad Stevanović, možda je bio mislim Dragan Ilić, general.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste imali takav neki sastanak uoči bombardovanja na Kosovu?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne. Ja nisam bio na Kosovu uoči bombardovanja, i ovaj, ne mogu da se opredelim kad je bio poslednji sastanak.

PRESEDNIK VEĆA: Ja pokušavam da Vas malo orijentišem, pa Vam dajem početak bombardovanja - 24. marta 1999. godine. Da li možete da se priselite da li je uopšte bilo nekih razgovora kako postupati sa civilima u slučaju bombardovanja?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne. Nikakav takav, ja nisam imao nikakav uticaj na operacije, na operativno postupanje na Kosovu. Ja sam prikupljao informacije od Službe, tako da nije bilo bitno da ja znam šta će se dešavati. To se dešavalo na nivou javne bezbednosti i vojske tadašnje, oni su imali nekakve kontakte i sva operativna dejstva su se otprilike tu među njima dogovarala.

PRESEDNIK VEĆA: Da li imate saznanje, pošto kažete da Vam je poznato da su se kolone kretale, napuštale Kosovo, da li Vi imate saznanje i da li se vršio popis stanovništva koje je napustilo Kosovo?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Nemam nikakva saznanja o tome. Ne znam uopšte kako su se ponašali, da li su i uopšte legitimisali, puštali, uzimali dokumenta, ne znam ništa o tome apsolutno.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste pozvani faktički ovde kao svedok. Predlog tužioca je bio da se pročitaju Vaši iskazi koje ste dali Haškom tribunalu. Međutim, smatrajući da ste Vi ovde u Beogradu, Veće je došlo do stanovišta da Vas treba neposredno saslušati,. Ja ne znam da li pitanja ima? Izvolite tužioče.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kako je izgledao taj lanac izveštavanja, recimo, iz Suve Reke do Vas?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: U principu nema nikakvog direktnog izveštavanja, nego preko tog, ja ne mogu da se setim, mislim David Gajić da je bio u to vreme ispred, nekakav detašman na Kosovu, sa sedištem u Prištini i da je on prikupljao informacije, pa je on procenjivao šta od tih informacija treba ili ne treba proslediti i kome.

ZAMENIK TUŽIOCA: A kako su informacije do njega dolazile?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Pa valjda su, pretpostavljam da su bili upućeni ti detašmani na njega, na Kosovu, to mislim.

ZAMENIK TUŽIOCA: Suva Reka je u blizini Prizrena, pa da li sad taj, to izveštavanje ide direktno Suva Reka?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne, ja verujem da ide prvo Prizren, pa onda da, uvek ide od manjeg ka nižem, nekakve hijerarhije su tu, i to bi bilo nekakvo preskakanje u hijerarhijskom lancu i pretpostavljam da ide prvo u Prizren pa iz Prizrena ka Prištini.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jesu li ti izveštaji dnevni bili?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne, nisu bili dnevni nego po nekakvom događaju.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kakve su to informacije koje su, eto da pođem od Vas, koje su stizale do Vas sa Kosova? Kakve vrste su to informacije, o kakvim događajima?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: To zadire već u...

ZAMENIK TUŽIOCA: Ne morate, ne morate.

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: U jedan drugi, mislim u državnu tajnu, to ja niti sam ovlašćen, niti smem.

ZAMENIK TUŽIOCA: Neki primer koji nije tako bitan?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Normalno, nema nebitnih primera, nebitan ne dođe do mene, znate. Nažalost ni bitni nisu dolazili, u tome je problem.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa upravo zato sam...

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Znam šta hoćete, da Vam olakšam i Vama i meni da se ne mučimo i mi i Veće. Problem je u tome što nema nikakve garancije da je sve ono što se desilo došlo i kao informacija, nikakve garancije o tome. Normalno, ako postoji nekakav materijalni trag, a zna se kako dolazi izveštaj u Službu, on mora biti pismen, on mora biti zaveden, tu ništa ne ide onako usput i mora postojati nekakav trag o svemu tome da li je došlo i šta je došlo i ko je poslao, i kome je poslao, i šta je učinjeno posle sa tim. U principu, to tako treba da funkcioniše.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li znate nešto o nekom Štabu za Kosovo i Metohiju koji se nalazi u Prištini u to doba?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne, ne znam ni za kakav Štab, jer zvanično nikada nije rečeno da je formiran nekakav Štab, ali je u Prištini bio detašman ispred Javne bezbednosti. Sreten Lukić, i ovaj, sve to što se događalo oko funkcionisanja pripadnika Resora javne bezbednosti na Kosovu on je imao saznanja o svemu tome. Sad, da li je on imao naredbodavnu funkciju ili je on imao nekakvu koordinacionu funkciju, ja ne znam i nisam učestvovao u tome.

ZAMENIK TUŽIOCA: A da li je Služba državne bezbednosti imala svog predstavnika u tom Štabu?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Jeste, imala je, to je bio, David Gajić je bio, mislim, u to vreme, on je bio. Posle njega je, ne znam, mislim da sam pročitao u novinama, posle njega je došao drugi, ja ne mogu da se setim kako se zove, stvarno ne mogu da se setim, možda neko zna, pa ako mi kaže ime, ja bih mogao da...

ZAMENIK TUŽIOCA: Jel' ima u spisima Službe državne bezbednosti ko je bio član tog Štaba ispred Službe?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne, u Državnoj ne, a u Javnoj sigurno, pošto je to njihov, njihova organizacija, i tu su bili upućeni svi pripadnici Javne bezbednosti koji su učestvovali dole u tim akcijama na Kosovu. Znači, to je, u principu, bi o svemu tome najviše i najbolje rekao Đorđević i Stevanović, oni su nekako najviše kontakata imali sa tim.

PREDSEDNIK VEĆA: Interesuje me vezano za Obrada Stevanovića, da li ste Vi imali kontakte sa njim, u to vreme? Jel' on bio pomoćnik ministra, jel' tako?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Treba da, ja mislim da je bio pomoćnik ministra ili je bio pomoćnik načelnika Resora javne bezbednosti ili pomoćnik ministra, to opet ne mogu da se setim. Nekakve posebne kontakte ja sa njim nisam imao, jer ako sam išta trebao preko Resora javne bezbednosti, bio sam upućen na Đorđevića. Obavezno u tim kontaktima, na svakom kolegijumu ministra je bio prisutan i on, najčešće i kad je pogovo bila tema Kosova, referisao vrlo često.

ZAMENIK TUŽIOCA: Čuli ste za ove grobnice u Batajnici 1 i 2. Kome pripada to zemljište?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: To je baza, to je centar specijalne, Jedinice za specijalne, ove kako se zovu, SAJ-a, znači pripada Javnoj bezbednosti.

ZAMENIK TUŽIOCA: A ko je, ko je bio na čelu tih antiterorističkih jedinica?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Bio je do pred samo bombardovanje, mislim da je bio Živko Trajković. On je posle bombardovanja smenjen, negde pred 5. oktobar 2000.

ZAMENIK TUŽIOCA: A ko je ispred tih jedinica bio, i ako je bio, u Štabu u Prištini?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Pa on je bio, valjda?

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je Ulemek bio član Štaba?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne. Niti je bio član kolegijuma Resora državne bezbednosti, niti je bio član Štaba. On je u to vreme, da pojasnimo: u to vreme on je bio pod komandom i ingerencijom Resora javne bezbednosti, znači nije čak u vreme operacija na Kosovu bio pod mojom komandom, nego pod komandom Resora javne bezbednosti. Da li je to bilo formalno ili nije, znam da je vojska preuzela nekakve ingerencije dole, da li je to sprovedeno do kraja ili nije, ja to ne znam. Znam da je bio nekakv nalog da će vojska preuzeti komandu i nad jedinicama Resora javne bezbednosti.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kažete da do Vas nije došla informacija vezana za ovo stradanje 49 Albanaca u Suvoj Reci, 26. marta 1999. A da li ste nešto čuli o prenošenju tela tih ljudi?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: O tome sam pričao i sad i rekao sam gospođi predsednici, isključivo sam čuo onda kad je to otkriveno u Batajnici i kad je počelo da se piše, onda sam čuo i odmah je dotrčao do mene taj Stijović mučenik, zajedno smo se dobro začudili svemu tome, jer ja to ne mogu da objasnim ni na jedan logičan način, mislim to je nešto neshvatljivo i meni.

ZAMENIK TUŽIOCA: Evo, ovako, i mi ovde se četiri godine mučimo oko toga kako je moguće da se toliki put pređe, da se izađe sa teritorije Kosova, kad znamo da je za izlazak bilo kog vozila bila potrebna dozvola, a kamoli kamiona punog tela?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Pa ja bih voleo da sam sveznajući. Znae, mnoge stvari se možda ne bi dogodile da sam imao sve informacije na vreme. Verujte da, ne očekujte od mene da opravdam tako nešto, nas dvojica možemo samo da zajedno razmišljamo kako je to moguće. Ja Vas ubeđujem, ne

znam, ja mogu samo da Vam kažem, pod zakletvom sam ovde, da ja nažalost nisam znao, nažalost. Da sam znao, najverovatnije bih bilo šta učinio ili bih primetio da je to ludost ili da se to mora objasniti na neki način, nisam znao, kao što sam reagovao na ono kad sam čuo da se kreću te izbeglice mučene, jer ja među tim albanski življem nisam doživljavao sve kao teroriste, tamo je bilo ljudi koji su bili krajnje korektni i saradivali su i ja mislim da ih nije to rukovodstvo OVK gonilo na jedan potpuno neadekvatan način ka tom cilju koji su sad evo donekle i ostvarili, da bi mi imali potpuno drugu situaciju na Kosovu, koja bi se završila na jedan miran način.

ZAMENIK TUŽIOCA: Upravo zato, velika je sramota naneta, pa Vas ja, eto, pitam da nam pomognete. Ako Vi, kao načelnik Službe, niste bili o tome obavješteni, kako je to bilo moguće, ko je to mogao da uradi i da to od Vas sakrije?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ja se plašim da je to bilo u nekakvoj funkciji kompromitacije. Znae, u tom slučaju se onda to zavije u nekakvu tajnu što je moguće više, pa kad se počini, e sad, evo imate to, pa gledajte šta ćete. Jer ne postoji nijedan logičan razlog da se tako nešto učini. Ja ga ne vidim, ja sam pričao i o ovome u Hagu kao svedok da se radilo o asanaciji terena, to ste pročitali verovatno iz moje izjave. Znači, takav nalog je postojao - da se nakon bombardovanja i povlačenja pripadnika i vojske i policije sa teritorije Kosova učini ono što je po zakonu obavezno.

Znae šta je asanacija: prvo da se uklone minsko-eksplozivna sredstva, uginula stoka, hemijske supstance, ratni materijal, pa onda i tela koja su pokopana kojekuda. Jer u tom ratnom haosu se ne može uvek učiniti ono što je potrebno, pa se onda primenjuje sve ono kako kriminalistika nalaže, da se identifikuje, da se utvrdi kako je poginuo, umro taj čovek, ubijen, nije ubijen, jeste, nije, pa da se onda preda telo ili da se negde pokopa, da se obeleži kao nepoznato dok se ne utvrdi i tako dalje. Znači to je asanacija jedna i tome je pristupljeno i ja sam i to rekao da je zadužen ispred Ministarstva unutrašnjih poslova za to bio general Dragan Ilić, kao načelnik Kriminalističke uprave. Tada i on je kontaktirao opet sa Lukićem i sa vojskom verovatno, ja ne znam ko je od njih bio tamo u Štabu ili, bio je Lazarević, verovatno, i na tom nivou je to rađeno.

Verujte, ja sam imao drugih obaveza i stvarno mi nije padalo na pamet da trčim negde gde ne moram kad nisam postizao ni ono što sam morao. Ja nemam objašnjenje. Možemo, bilo bi privatno kad bi seli nas dvojica i popričali o tome, ali ne bismo bogzna šta zaključili, osim nekih stvari koje kao ljudi,

ovaj, moramo prihvatiti da su moguće. Vrlo često se upire prst u Resor državne bezbednosti, u načelnika i kaže: „Ti si bio na vrhu, ti moraš sve da znaš.“ To apsolutno nije tačno. To jednostavno nije tačno jer ja znam onoliko koliko mi kažu, ništa više. Ako mi ne kaže, ja ne mogu da znam, ja ne mogu da budem na dva mesta odjednom, a kamoli na mnogo više na kojima je sve Služba imala poslove i obaveze, tako da mnoge stvari sam saznao kasno i jedna od tih je posledica ovoga gde sam. Žao mi je što ne mogu više pomoći.

NATAŠA KANDIĆ: Koliko ste Vi izjava davali policijskim i sudskim organima za masovne grobnice?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Samo tu jednu u razgovoru sa ovim, recimo dva meseca, haški tužiocima ili istražiteljima, ne znam kako da ih..., ponovo su me pitali nešto u tom smislu, ja sam im rekao ono što sam rekao i vama i na tome se završilo.

NATAŠA KANDIĆ: Da li postoji izjava u kojoj Vi govorite o sastanku kod Miloševića i o svom znanju za masovne grobnice? Neka izjava, da li postoji takva izjava?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Izjava? Postoji izjava o sastanku sa, kod Miloševića, kad je naredjena asanacija terena na Kosovu. Takva izjava postoji, ja sam je dao i kao svedok u Hagu.

NATAŠA KANDIĆ: Ali, ja Vas pitam, izjava policijskim organima i sudskim organima, da li postoji izjava u kojoj Vi govorite o onome što Vi znate da je na tom sastanku rečeno i šta je onda preduzeto u vezi sa prebacivanjem tela?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne, u vezi sa prebacivanjem tela nisam nikakvu izjavu davao.

NATAŠA KANDIĆ: Dobro, onda da preformulišem u vezi sa masovnim grobnicama i o tome da je Dragan Ilić bio zadužen, kažete, s obzirom da je to jedna od Vaših izjava u tom smislu?

ADV. VELJKO ĐURĐIĆ: Molim Vas, prigovaram. Ovo je konstrukcija gospođe Kandić. Masovne grobnice i general Ilić nisu bili u istom kontekstu, general Ilić je pomenut u kontekstu asanacije terena.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne, ne, u redu je, u redu je, u tom kontekstu je i spomenuto.

NATAŠA KANDIĆ: Molim Vas, postoji izjava koja je svima dostupna, u kojoj gospodin Marković govori o tome.

PRESEDNIK VEĆA: Evo, ja ću preformulisati: da li ste uopšte imali neki razgovor, pošto ne možemo tako na taj način, da li ste imali razgovor sa Slobodanom Miloševićem vezano za masovne grobnice?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: Za masovne grobnice? Ne?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne.

PRESEDNIK VEĆA: A vezano za asanaciju terena?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Da

PRESEDNIK VEĆA: U kom smislu? Kako se kretao taj razgovor?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Evo, ja sam to, rekao sam nekoliko puta, ali pošto sad ste vi ovde, ponoviću vam: u periodu odluke o povlačenju pripadnika Vojske i pripadnika Javne bezbednosti i policije sa Kosova održan je sastanak kako će se, kojim će se redom povlačiti, ko prvi i tako to. Znači, bili su prisutni pripadnici Javne bezbednosti, ministar i Đorđević, njega se sećam, bilo je tu više ljudi.

Oni koji su bili tamo tad, na Kosovu koji su boravili i koji su imali tu informaciju u rukama da je odmah direktno prenesu da bi se znalo kako će se postupiti, jer to je bilo puno ljudi i trebalo je nekakav red da bude, pa da li povući sve odjednom ili prvo jedan broj, pa videti kako će se stvari događati. Mnogo je varijanti bilo i tad je rečeno „kad se povučemo mora se raditi asanacija terena“.

Ja tog trenutka nisam znao, konkretno znam iz vojske, služio sam vojsku, znam šta je asanacija, u vojsci to smo učili, i pošto je to direktno stavljeno ministru da odredi ko će to da radi, čekali smo, on je odlučio da to bude Dragan Ilić i to je, znači, ostalo u domenu Resora javne bezbednosti, sa Resorom državne apsolutno nije imalo ništa i ja uopšte ne znam ni kad je početa, ni kad je završena asanacija, ni da li je učinjena do kraja, niti šta je učinjeno u tome, nikakav izveštaj od Javne nije išao, nema potrebe. Znači, trebao bi mene ministar da obavesti, zašto bi mene ministar obavestavao, nema nikakvog smisla to. Znači, to je ostalo u Resoru javne bezbednosti, ja nemam s tim ništa.

NATAŠA KANDIĆ: U to vreme u čijoj nadležnosti je Jedinica za specijalne operacije?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: U to vreme dok su je vodile, operativna dejstva na Kosovu u nadležnosti Javne bezbednosti.

NATAŠA KANDIĆ: Ali formalno, *de iure*, u čijoj nadležnosti je bila?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: *De iure* je u nadležnosti Resora državne bezbednosti.

NATAŠA KANDIĆ: Da li ste Vi za to vreme imali kontakt sa komandantom Jedinice, da li ste primali izveštaj o tome šta Jedinica...?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne, izveštaje ne. Kontakt jesam imao. Komandant je došao jednom kod mene i požalio se na loš status prema Jedinici. Znači da je Jedinica gurana u bukvalno najgore situacije, što nije njega motivisalo da se žali, nego da nije pravljene adekvatan plan od strane vojske. Vojska je pravila plan operativnih dejstava, i da taj plan nije u potpunosti odgovarao bezbednosnom sistemu onom kako bi trebalo da se ponaša ta Jedinica na terenu. Ja, pošto se ne razumem u to, nisam mogao ništa drugo da uradim, nego sam pitao načelnika Generalštaba Ojdanića za mišljenje. On je rekao da se slaže sa tim i da će oni to popraviti i to je bio jedini kontakt koji smo imali, znači nikakvo izveštavanje, šta on radi, gde radi.

NATAŠA KANDIĆ: Samo, pošto je *de iure* bilo u vašoj nadležnosti, ko donosi tu odluku da na terenu Jedinica bude pridodata Javnoj bezbednosti ili samostalno deluje?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne, pridodata Javnoj bezbednosti i donosi odluku ministar. Ministar je iznad dva Resora, znači on šta kaže tako se ponaša. E sad, kako bi bilo to, hajde da zamislite Vi, Vi ste bili dobro informisani o svemu što se događalo na Kosovu.

NATAŠA KANDIĆ: Jesam.

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Jeste, što Vas što i njih. Kako bi to izgledalo sad, dve komande, sad ovaj njemu kaže „hajde vi tamo, Javna bezbednost na levu stranu“, ja ovom kažem „hajde vi Državna na desnu stranu“. Jel' to može u vojsci? Ne može.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: To su ovde govorili Obrad i Delić.

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ja ne znam šta su oni govorili, ali dvojna komanda vodi ka propasti. Prema tome, to je objedinjena komanda bila. Jedinica je stavljena u funkciju Javne bezbednosti, komandovano je s njima, ja nikakvu komandu nisam imao, niti su bili dužni meni da referišu bilo šta, jer više ja ne komandujem tom Jedinicom.

PRESEDNIK VEĆA: Čekajte, jel' ste Vi znali da je postojala zajednička komanda?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne zajednička komanda, nego, znači, pripadnici Resora državne bezbednosti, te Jedinice za specijalne operacije su pridodati Javnoj bezbednosti i ova Jedinica državne bezbednosti, sad sačinjavaju jednu Jedinicu javne bezbednosti.

PRESEDNIK VEĆA: A zajednička komanda vojske i policije, da li Vam je to bilo poznato?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: E, to ne znam, to ne znam.

NATAŠA KANDIĆ: Da li Vi imate saznanja da je JSO učestovala u, kako kažete, asanaciji terena?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ja znam da nije učestovala JSO u asanaciji terena, jer bi mi posle rekao neko, posle kad se završilo to, kad je Jedinica vraćena, kad je uspostavljen mir. Prema tome, nikakav izveštaj o tome nije napisan, bio bi napisan izveštaj da je Jedinica učestvovala u asanaciji.

NATAŠA KANDIĆ: Da li znate koju je funkciju imao Goran Radosavljević-Guri?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Da. Ne znam tačno kako se zove to, ali on je opet komandovao nekom grupom, potražna, ili tako nekako.

NATAŠA KANDIĆ: Operativno-potražna?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Tako nekako, tako otprilike.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi u to vreme znali na Kosovu gde su sve bili smešteni pripadnici OVK-a, štabovi, brigade, da li ste to znali?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Uglavnom da. To mi je bio posao.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste onda u tom smislu znali da je bilo, da je bio zadatak čišćenja terena, recimo na potezu Suva Reka-Prizren-Orahovac?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Ne. Takvi planovi nisu dolazili do nas.

Oni su eventualno, ako su tražili informaciju, Državna bezbednost, pitali da li se na tom terenu ili ovom ili onom terenu, ili koliko je brojno stanje, kakvo je naoružanje, sve ono obaveštajno što se može prikupiti. Jel', pretpostavljate da smo i među tim ljudima imali svoje ljude koji su bili u štabovima terorista, bili su i radnici koji su radili za nas, jel' tako, njihovi. Daleko od toga da smo znali sve i da je to bilo sve precizno i da je sad pitanje koliko je njima verovati, koliko su ti ljudi stvarno radili za nas, a koliko su radili na dve strane, ili za njih protiv nas.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kažite, nije bilo na tom sastanku kod Miloševića priče o masovnim grobnicama, nego je bilo priče o asanaciji terena?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Da.

ZAMENIK TUŽIOCA: A šta je predviđeno, šta da se radi sa tim telima koja su kako kažete u vihoru rata sahranjena, gde su ona trebala da se smeste?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Na tom sastanku nije, nije dato tumačenje šta je asanacija terena. Podrazumevalo se da i vojska i policija znaju, ti ljudi koji rade u Javnoj bezbednosti šta je asanacija, a ja koliko znam, to je ono što sam vam rekao i ovde vezano za leševe, to je prikupljanje na jednom mestu i identifikacija i ona, kako se zove, forenzička obrada, da se vidi kako su ubijeni i da se identifikuju. Ali da budu na jednom mestu, a ni u kom slučaju da budu prebacivani u Srbiju, to niti je neko pomenuo niti je uopšte tumačio šta će sa njima. Niko nije rekao „sakrijte ih, spalite ih ili donesite ih u Srbiju“. Takvo naređenje nisam čuo i da sam čuo, verujte, ja bih tog trenutka se zapitao da li sam ja lud ili neko drugi.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li je na tim kolegijumima kod ministra neko ko je bio zadužen za asanaciju posle podneo neki izveštaj u vezi asanacije terena?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: Da, Ilić je bio zadužen za asanaciju i on je podnosio izveštaje na kolegijumu. Rekao je da ona teče, da je otežana. Mislim, žalio se jednostavno čovek, nedorastao je svemu tome bio, jer to mora da je strašno kad se radi o leševima, tako da pretpostavljam da je i na njega ostavilo jedan loš utisak i žalio se da mu je teško.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jel' bio neki zaključak kolegijuma da mu se pomogne ili da...?

SVEDOK RADOMIR MARKOVIĆ: To je u domenu Javne.

Dan osamdeset šesti

14. januar 2009.

Saslušanje svedoka Dragana KARLEUŠE

PRESEDNIK VEĆA: Gospodine Karleuša, marta 1999. godine na kojoj ste Vi funkciji bili?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Bio sam operativac u Upravi kriminalističke policije, (MUP Srbije) kriminalistički inspektor.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste uopšte imali neka saznanja šta se dešavalo na Kosovu?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ne. Ne neka bitna, ali kao i svi ostali.

PRESEDNIK VEĆA: A kad Vam je postalo poznato?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Kad sam bio uključen u rasvetljavanje tih događaja.

PRESEDNIK VEĆA: Ispričajte nam nešto o tome, kada ste Vi bili uključeni u rasvetljavanje tih događaja, da li Vam je poznato nešto o tim masovnim grobnicama? Da li Vam je poznato i da li ste bili i prisustvovali ekshumaciji leševa u Batajnici, pa nam o tome ispričajte?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: 2001. godine ja sam u svojstvu zamenika načelnika Uprave kriminalističke policije Srbije dobio zadatak neposredno od svojih starešina da se ispita slučaj tzv. „hladnjače“, koja je bila tamo u Tekiji kod Kladova. I tako je krenulo moje angažovanje vezano za tu priču. Formirana je radna grupa koju sam ja vodio sve vreme dok je radila, hajde tako da kažem, istraga oko tog i drugih slučajeva vezano za to kako se šta dešavalo, tako se po tome i postupalo.

PRESEDNIK VEĆA: Ko je činio tu radnu grupu?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Više kolega operativaca. Ja sad mogu otprilike da kažem, bojim se da nekog ne izostavim, ali tu je bio Dragan Furdulović, jedno vreme, ja mislim u početku, je bio čak i današnji direktor policije Veljović, bio je Vladimir Dabić, Bora Banjac je u jednom trenutku bio isto. Grupa nije uvek funkcionisala u istom sastavu, već smo odlazili na teren i

radili smo kako su uslovi omogućavali ili dozvoljavali, tako da smo svi to radili kao grupa, a nismo neposredno učestvovali na terenu. Ja sam nekog sigurno izostavio sada, pošto se grupa menjala povremeno. Moja prva saznanja o tome su počela kad smo otišli, i ja sa grupom, u Kladovo da vidimo da li uopšte događaj koji se tada nazivao „hladnjača“, da li je to bilo, nije bilo. Ja nisam bio upoznat da se to ikad desilo.

PRESEDNIK VEĆA: A kada ste prvi put doznali? Kako je to krenulo da Vi doznate za slučaj „hladnjača“?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Negde u maju mesecu, odmah posle 1. maja ili 10. maja, ne znam tačno, ja sam znao tačno, ali više se ne sećam baš tih datuma, u nekom listu timočke krimi-revije pojavio se neki članak koji je govorio da je tada, 1999. godine, u Kladovu kod Tekije isplivala neka hladnjača. Meni je ministar naredio preko generala Lukića da ja odem i da vidim da li je to bilo. Kad smo krenuli da radimo, utvrdili smo da je događaj istinit i, kako to u operativnom radu ide, polako se slaže događaj za događajem, opisuje se, saznajemo koji su ljudi bili prisutni, kako se to desilo, koji je obim toga, šta je u suštini sve to bilo.

PRESEDNIK VEĆA: Vi ste otišli, Vi ste otišli na lice mesta jel' tako?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Otišao sam na lice mesta, da.

PRESEDNIK VEĆA: Ispričajte nam sâm dolazak na lice mesta. Šta zatičete, koga zatičete?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Kad sam otišao u Kladovo, ne znajući ništa o tome, počinjemo da razgovaramo prvo sa načelnikom u Odeljenju unutrašnjih poslova tadašnjih u Kladovu. Saopštimo našu misiju, da smo poslati sa najvišeg nivoa da vidimo jel' to ima ili nema, jer je to dosta uzбудilo javnost, i tako smo krenuli. Neko je hteo da govori, neko nije govorio, ali lagano je počela priča i ljudi su nam rekli, „eto, da, sećamo se, bilo je to tada i tada“, a neki su čak rekli, „to nikad neću zaboraviti“, a do tada su morali da čute. Mi smo počeli da.., ja sam neposredno učestvovao u razgovorima sa mnogim svedocima tada, oko te prve hladnjače, kad počinje ta cela priča oko hladnjače koja je isplivala u Tekiji. Onda smo saznali da je to, da je hladnjača bila, da su hladnjaču izvadili, ko je bio prisutan, kako se to radilo, ko je otvorio hladnjaču, šta je unutra bilo, šta se desilo sa leševima koje su izvadili, odvoženje leševa, po čijem nalogu, kako.

PRESEDNIK VEĆA: E pa sad nam sve to ispričajte. Šta ste saznali - koji su to leševi, odakle su ti leševi, otkud tu, po čijem nalogu?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Vidite, to su sada činjenice, mi dolazimo do nečega što ljudi govore. Ja nisam bio na Kosovu, ja nisam učesnik.

PRESEDNIK VEĆA: Ne, ne, jasno je to.

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja sam samo kao operativac, ja govorim o onom što ja znam, ono što sam saznao kroz moj rad u okviru te radne grupe. Mi smo odmah kad smo došli tamo, prvo smo pitali šta je pisalo, gde je pisalo, jel' ima nešto. To je tada bilo proglašeno državnom tajnom, tako da ljudi koji su govorili o tome nisu želeli da govore o tome. Ali kad smo saopštili da to mogu slobodno da urade i da mi nismo došli da provociramo nego da vidimo jel' to bilo ili nije.

U to vreme, jedan od operativaca, tačnije, tehničar u OUP-u Kladovo, bio je Boško Radojković. Boško Radojković je u ono vreme, ja sad da ne pričam kako je sve to išlo, to traje danima i danima ti razgovori, polako i tako to, on je meni predočio nekoliko fotografija, tačnije negative sa kojih je napravljeno kasnije 10 fotografija, to je poznato, to je dato javnosti, i na kojima se vide i leševi, i vidi se hladnjača. I tako mi počinjemo, „ko je bio prisutan, šta piše na hladnjači“, odmah se posumnjalo, aha, vidi sad na hladnjači piše „Progres“, klanica Prizren, tako nešto.

Sad, ja ne mogu tačno da reprodukujem to, ali otprilike je tako nešto pisalo, bez tablica. Onda smo pitali kako se to..., gde su leševi sklonjeni, ko je učestvovao u tome. Onda su oni rekli da je to bilo dosta teško, da se radilo noću, da je sve zatvoreno, da nisu mogli da, nisu radili preko dana, već je noću hladnjača ispražnjena u dva navrata. Na primer, pošto je tamo bilo 80 i nešto, da li 87 ili 88, nije važno, u ovom trenutku ne mogu da se setim, ali prva grupa leševa po nalogu iz Ministarstva prevežena je za Beograd.

Ja znam celu proceduru kako je to išlo, ko to, da li ja o tome da govorim ili ne.. Druge noći je iz hladnjače izneta, izneta su tela ostalih iz hladnjače i oni su preveženi za Beograd. Mi smo utvrdili ko su bili vozači hladnjače, kako su oni došli, ko im je to naložio, šta se desilo kasnije sa hladnjačom kao vozilom. Ono je uništeno u Petrovom Selu, na način kako je uništen, to postoji verovatno u našim svim pisanim dokumentima iz tog doba. Opšti zaključak je bio da se nastojalo da se to zataška i da je nalog za sklanjanje leševa stigao iz Beograda, koji je prenešen načelniku tadašnjeg okruga u Zaječaru, mislim da se zvao Golubović, on je sad u penziji, ne znam da li je živ, da se to zatvori, da se o tome ne govori.

Međutim, mi smo sve to saznali kako je bilo, ko je učestvovao, ko je nosio leševe, onda detalji - šta je uočeno na leševima. Tada nisu nađeni nikakvi dokumenti, pošto su bili potpuno obnaženi ili, bili su u nekim odelima, onako, neko do pola, neko ovako. Kasnije smo mi krenuli tim tragom i došlo se do situacije kada smo pristupili na osnovu pokazivanja gde bi to moglo da bude, ljudi koji su učestvovali u zakopavanju, mi smo krenuli da otkopavamo i negde oko 31. maja, mislim, taj dan posebno pamtim, obavestili smo Okružnog tužioca da tu gde mi..., da imamo operativno saznanje da se to nalazi tu, da smo već nešto našli. Uradili smo kao jedno preliminarno sklanjanje dela zemlje iznad te jame i pojavili su se ostaci ljudskih leševa.

PRESEDNIK VEĆA: Gde je bila ta jama?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: To je bilo u Batajnici, na lokaciji strelišta koji je koristila Specijalna jedinica, SAJ.

PRESEDNIK VEĆA: Jel' ste Vi bili tu tada na licu mesta kada se sve to otkrilo?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja sam bio i na licu mesta i gotovo sve vreme kada su jame otkopavane. Bio sam prisutan i sa tužiocima i sa sudijama sve vreme, ja kao policajac sam bio prisutan.

PRESEDNIK VEĆA: Koliko je bilo tu jama?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja mislim da je bilo pet. Prvo smo našli jednu, u toj jednoj kasnije, ja sad, pošto sad znam šta je sve bilo, u toj prvoj koja je bila van bedema, van zaklona strelišta, znači s one strane, nađeno je 30 i nekoliko, da li 35, 36, ne znam, leševa, u odeći leševa koji su bili tada eshumirani, po onome što su nam saopštili obducenti i kada su oni obrađivali lice mesta, i sve to rekli su, i mi smo to videli da su pronađena neka dokumenta koja su glasila na imena lica albanske nacionalnosti.

I onda je počela da se pravi jedna, jedan, kako da kažem, da mi vidimo, aha, evo jedan dokument - Albanac, drugi, treći, ja mislim da je bilo nekoliko. Bilo je raznih dokumenata, e sad koliko koga, čega, ja se više toga i ne sećam i onda smo mi to sve prepustili, naravno od tog trenutka kad je krenula ekshumacija, to je bilo po nalogu tužilaštva i suda, mi smo samo bili servis koji smo po saznanju to uradili i od tog trenutka je sud i istražno odeljenje Okružnog suda radilo svoj posao.

PRESEDNIK VEĆA: Jel tu rađena i obdukcija?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Rađena je obdukcija u Institutu za sudsku

medicinu u Beogradu. Taj tim konkretno je vodio doktor Dunjić i Aleksandrić, obojica su bili zajedno ili tako povremeno, uglavnom pamtim da su njih dvojica bili, a Dunjić najviše, za taj prvi deo. Kasnije uključuju se i drugi, ne znam ko je sve učestvovao, uglavnom Institut sudske medicine, oni su sve vreme bili prisutni na licu mesta. Mi kao policajci smo njima omogućavali optimalne uslove da mogu to da rade, jel' to je rađeno u letnje vreme, strahovita vrućina, tako eto, pomagali smo da se to uradi, koliko smo mogli. Naravno, ja nisam učestvovao neposredno, ja sam to više gledao ovako, niti je to bio moj posao da, ali eto.

PRESEDNIK VEĆA: Kažete da je bilo oko pet tih jama, jel' tako, koliko se sećate? Da li ste znali otprilike koliki je bio broj tih tela?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Kako su se jame otkopavale i vršena ekshumacija, povećavao se, naravno, i broj tela koji izađe. Prvo je bilo 35-36, ne mogu sad tačno da se setim. Onda, druga jama je bila nešto veća, gde je bilo možda 50, 100; u trećoj je bilo isto tako, ali u jednoj je bilo mnogo, na primer možda 200, tako nešto, ali uglavnom sve tu kad se skupilo bilo je..., ali sad, ja da ne pogrešim, na Banjici, u Batajnici, pošto su tu dolazili, ja pamtim brojeve i Batajnicu, Petrovo Selo i Perućac, negde oko 800 je bilo sve zajedno, ja mislim da je negde oko 600 i nešto možda i 700.

PRESEDNIK VEĆA: Na Batajnici?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Tako nešto, ali otprilike znam kako je tekao postupak ekshumacije, onako kako je nama pokazivano. Nama je rečeno kad smo mi pitali: „Dobro, gde je to urađeno, kako je to?“, čovek koji je verovatno sada i svedok u ovom postupku, ne znam, on je nama rekao: „Evo, tu je, ja sam to uradio, to se tako radilo.“

PRESEDNIK VEĆA: A ko je taj čovek?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: To je, on je radio u okviru SAJ-a, čovek kome je to naređeno da to tako izvrši, zakopavanje toga. On je iskopao te grobnice i tu su ovi kamioni bacali leševe, on je kasnije to zatrpao.

PRESEDNIK VEĆA: Me zato što ste rekli „ovde je verovatno bio svedok“, pa ne znam na koga mislite?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja sam u godinama i ne mogu svega da se setim, ali vrlo ga dobro znam. On je, on je u to vreme kada smo mi bili na Batajnici bio u nekoj funkciji u SAJ-u, ali više ovako, kao lice koje je tako, za

neke poslove, evo kao „to odvezi, dovezi, zakopaj“, vozio je neke bagere, tako. Ako bi me podsetili, ja bih mogao da potvrdim.

PREDSEDNIK VEĆA: Da li možete da kažete koji sastav tih tela je bio, da li je tu bilo uniformisanih, da li je bilo muškaraca, žena, dece? Malo o tome da nam ispričate, pošto ste prisustvovali ekshumaciji.

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Znam da je bilo, bilo je i dece i dosta je bilo ovako šokantno, sećam se da je bilo da li jedno ili dvoje dece, tako nešto, uglavnom sećam se da je bilo mešovito, i žena i muškaraca i dece. Koliko je koga bilo ne mogu da se setim, to stoji u dokumentima Instituta sudske medicine.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ništa nam niste rekli u stvari, sve što je trebalo da nam kažete važno Vi se niste setili. Kažete neko je iz Beograda naredio onima u Kladovu. Ko je to iz Beograda naredio?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Po našim saznanjima, naloženo je iz MUP-a, kada je obavljen razgovor kasnije u nekoliko navrata, da je Časlav Golubović, tadašnji načelnik SUP-a u Zaječaru kada je imao komunikaciju sa centralom MUP-a, njemu je bilo naloženo da te leševe sahrani tu negde na tom području. On je odgovorio da on to ne može da uradi, jer nema uslove da uradi obdukciju, ne zna o čemu se radi i dobio je nalog da se sačeka, da se sve zatvori.

Ja ne znam ko je to naredio, ali bila je priča, sad, da li to stoji u našim izveštajima u dokumentima da je on razgovarao direktno sa Đorđevićem, sa generalom Đorđevićem. Ali ja sad to kažem ovako usmeno, treba pregledati dokumenta, ali sa najvišeg nivoa naravno, da se sačeka i da će stići kamioni sa nalogom kako će sve da se uradi i da oni imaju da urade taj tehnički deo posla. Tako da ti leševi koji su tada nađeni u prvoj hladnjači, za koju smo mi tad utvrdili da je prva, posle ih je bilo još, preveženi su u Batajnicu, ni jedan nije sahranjen na području Kladova.

ZAMENIK TUŽIOCA: Koliko je ukupno bilo hladnjača?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Bila je jedna u Tekiji, druga je bila na Perućcu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jel' ste utvrdili čime su dovožena tela na Batajnicu, ona koja nisu sa Tekije?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Tela su dovožena kamionima. Po našim saznanjima, dovozili su ih kamionima, ta tela iz Tekije dovežena su kamionima,

službenim kamionima, jedan je čak angažovan od neke firme, a drugi je bio službeni kamion.

ZAMENIK TUŽIOCA: Službeni kamion, čiji?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Policijski.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kako su dovoženi sa Kosova ovi što su Albanci?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Po našim saznanjima i onako kako smo mi iz razgovora sa učesnicima saznali, dovožena su raznoraznim sredstvima, uglavnom kamionima, direktno sa Kosova.

ZAMENIK TUŽIOCA: A čiji su to kamioni?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ti kamioni nisu bili službeni, oni su samo voženi od strane ovlašćenih lica MUP-a.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jel' ste razgovarali sa vozačima tih kamiona?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Razgovarali smo sa nekim, da.

ZAMENIK TUŽIOCA: I ko je njima naredio da to urade?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Oni kažu „nama je naredeno, nama je naredeno da dođemo na taj i taj punkt u Prištini, ovde, onde, e, sad ne mogu tačno da se setim gde je to bilo, uglavnom tako je meni naredeno, onda je tu vršen utovar, mi smo to zatvarali i sve je to bilo naredeno da se o tome“...

ZAMENIK TUŽIOCA: Dobro, a Vi kao neko ko to treba da ispita, pretpostavljam da Vam je najbitnija stvar da utvrdite ko je to organizovao, ko je to naredio. I sad Vas ja pitam: do kakvog ste Vi zaključka došli, kao neko ko je dobio zadatak direktno od ministra, ko je to organizovao i ko je to naredio?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Pa u to vreme, pošto je bilo mnogo novih događaja, svaki dan se nešto otkrivalo, mi nismo išli sada odmah direktno, „ko je naredio kako je naredio“. Nismo znali kako će da se razvija ta cela situacija, ali rečeno je da je to iz MUP-a, ako smo mi nešto saznali vezano za to, a mi smo i pitali, mi smo to napisali u našim dokumentima, u tzv. nekim beleškama koje su kasnije one date sudu, odnosno Tužilaštvu i tamo treba da stoji, ja ne mogu sada tačno da se setim, uglavnom govoreno je da je to naloženo da se uradi.

Bilo je vozača koji su govorili „dobio sam nalog od ovog generala“. Konkretno mogu da se setim, evo jedan, ali to mogu da se setim, ne znam da li je to tipičan primer, ali jedan je, jedan od tih ljudi koji je vozio, kaže, : „dobio sam nalog od

generala Zekovića da idem tamo i da javim se nekome tamo i taj će mi reći šta da radim.“ Naravno, mi smo to napisali i to stoji u nekim našim dokumentima šta je izjavio, a to je izjavio koliko se ja sećam Prota, Protić, da li je on Protić ili ga zovu Prota. Jel' vidite, mi saznajemo od učesnika ko je tu bio.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jel' ste saznali u kom vremenskom periodu su ta tela iznošena sa Kosova?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Pa, to nije bilo jednom dnevno, to je bilo u dužem periodu, možda je to bilo u, možda u desetak dana.

ZAMENIK TUŽIOCA: A u kom, koji mesec?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Pa to je bilo, ja mislim da je bombardovanje već počelo, ili nije počelo, ne mogu da se setim.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jel' imate Vi neki izveštaj koji ste povodom toga napisali?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja bih sad morao, sve što smo mi uradili, do kojih smo saznanja došli, naravno, posredno od ljudi koji su u tome učestvovali ili su nešto znali o tome, mi smo o tome napisali i ja sam i u mojim izjavama u sudu nešto rekao. Ali evo, prošlo je osam godina od tada, postavite mi pitanje da ja pokušam da odgovorim.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa nekako mi je, Vi ste policajac i kad se dogodi obična krađa ili nešto najobičnije, džeparoša kad hvatate, onda vam je bitno da utvrdite njegove podatke, da vidite da li je osuđivan, da li imate dokaze. Sad, Vama je dat zadatak da proverite da li je tačno da su leševi hladnjačama, kamionima dovoženi sa teritorije Kosova ili ne i ja Vas sad pitam, obzirom da ste dobili direktnu naredbu od ministra, Vi ste bili vođa tima kako kažete?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Da.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ja Vas sad pitam da li ste Vi taj posao završili, da li ste utvrdili ko je naredio, koliko ljudi je preveženo, u kom periodu su i zašto je to rađeno, sa kojih lokacija na Kosovu je to rađeno, zašto je to rađeno?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Mi smo radili to dosta dugo, nije to bilo tako jednostavno.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ne, ne. Da li ste Vi taj posao uradili ili niste?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Mi smo to radili i radilo se u kontinuitetu i posle kada sam ja prestao da direktno vodim to, radilo je naše Odeljenje za rasvetljavanje ratnih zločina. Ali tada, u to vreme, ja sam imao kontakt kada se sve to dešavalo, ja sam imao kontakt sa Vlastimirom Đorđevićem. On je tada još uvek bio general ili nije bio, ne znam, ja sam ga pitao: „Dobro, vidi ovo šta se dešava, šta je to?“, kaže: „Bilo je, šta sad.“

ZAMENIK TUŽIOCA: E, pa to znači imate podatak: direktno Vlastimir Đorđević naredio nekome u, gde ste rekli?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: U Kladovu, u Zaječaru.

ZAMENIK TUŽIOCA: U Zaječaru, Kladovu. I sad Vi pitate generala Đorđevića da li je to istina i šta on kaže? Jeste?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Pa on kaže otprilike ovako: „Šta da ti kažem“.

ZAMENIK TUŽIOCA: A to „šta da ti kažem“ znači jeste ili nije?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Pa otprilike tako, može i tako da se tumači.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jeste. E šta onda Vi kao policajac radite?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja rekoh: „Dobro, mi smo još u postupku, raskopavamo sve to što može, čućemo se.“ Kasnije kad je trebalo da bude „čućemo se, videćemo se“, on nama nije dostupan.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li ste do još nekog imena došli, osim generala Đorđevića?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Za Petrovo Selo da se uništi ona hladnjača Boško Radojković je rekao da nije dobio nalog, nego da je on sam otišao i uništio tu hladnjaču. Da li je to tako i bilo...

ZAMENIK TUŽIOCA: Gde je radio Boško Radojković tada?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Boško Radojković je danas u penziji i on je bio kriminalistički tehničar u OUP-u Kladovo. On je učestvovao neposredno u Tekiji na fotografisanju hladnjače, na iznošenju tela, na nošenju tela i sve što je vezano za obrađivanje lica mesta.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa jeste pitali Vi Đorđevića zašto je to rađeno?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ne. Tada ne. Tada jedino moj kontakt sa Đorđevićem je bio vrlo kratak. Ja sam ga sreo na hodniku, rekao: „Dođi da porazgovaramo“.

ZAMENIK TUŽIOCA: A ko je Vama..., kažete, preko generala Lukića ministar?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ministar je naložio generalu Lukiću.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa jeste Vi rekli generalu Lukiću da ste došli do saznanja da je to uradio Đorđević?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Sve što smo saznali obavestili smo ne samo njega direktno, nego ja sam to saopštavao ministru Dušanu Mihajloviću.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jel' bio Đorđević tu prisutan?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ne. Đorđević nije bio, moj kontakt sa Đorđevićem je bio vrlo kratko i to onako više neformalno.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vi dobijate zadatak da ispitajte šta se desilo, onda saznate ko je to naredio. Pa zar nije logično da onda sa njim popričate i da Vam on sve objasni?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Mi smo odmah na početku, kada je otkrivena hladnjača, i kada smo utvrdili da postoji hladnjača, i da je bila, ja sam sa njim razgovarao, još mi nemamo priču, imamo samo početak priče. Ja kažem „je li bre, vidi ovo“, tako je bilo, e sad da Vam kažem kako je bilo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jeste li Vi saznali ko je naredio da upravo te hladnjače dođu u Tekiju, u Perućac?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ne. Mi nismo to saznali. Tada u tom trenutku nismo, kasnije se izvlače neki zaključci.

ZAMENIK TUŽIOCA: Koji ste Vi zaključak izvukli?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Pa, evo, rekao sam jedan, evo, koliko se sada sećam, bojim se da tu nešto kažem, a drugo da ne kažem, jer...

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa više nam ne kažete nego što nam kažete.

PRESEDNIK VEĆA: Na šta mislite? Koje, za ove hladnjače, za grobnice?

ZAMENIK TUŽIOCA: Uopšte za tu suludu., ja imam utisak da mene okrivljeni više razumeju nego...

PRESEDNIK VEĆA: Pa imate konkretno optužnicu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa što onda saslušavamo svedoka, ako nema veze?

PRESEDNIK VEĆA: Predložen je od strane Vas.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa jel' mislite da to ima veze sa ovim postupkom ili nema?

PRESEDNIK VEĆA: Ima veze, utoliko što su tela pronađena u Batajnici i tu se završava priča.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, niko nije za to optužen. Pa ja sam pitao. Vi ste me prekinuli. Znači, eto to je pitanje: ko je osmislio to da se tela sa Kosova prebacuju u Batajnicu?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja znam ovako, ali kao nekako generalno, pojedinačno ne, ne mogu sad ja.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa dobro, dajte generalno. 'Ajde da krenemo generalno pa ćemo da dođemo do pojedinačnog.

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Evo, vrh tadašnjeg MUP-a, znači tu su bili jedan general, drugi, treći.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kako se zovu ti?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Pa ko je tada, tada je bio Vlastimir Đorđević general, Bio je Petar Zeković, bio je Dragan Ilić, Dragan Ilić je bio načelnik kriminalističke policije. Ja nabrajam generale, a ne nabrajam njihovo učešće u ovome, znači ko je mogao, neko.

ZAMENIK TUŽIOCA: Rekli ste tri, pomenuli ste dva samo.

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja ne vezujem njih direktno, nego kao mogući, ja ne znam. Dragan Ilić je saslušan kod nas i dao je izjavu kod nas, mi smo razgovarali s njim. On je negirao svoje učešće u tome, naravno, i ja mislim da je to tako i ostalo.

ZAMENIK TUŽIOCA: A na koga ste trećeg mislili, rekli ste Đorđević, Zeković?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja mislim da se to oko Đorđevića najviše, najviše vrti cela ta priča. Pazite, u to vreme je mnogo to zatvoreno još uvek, mi smo probušili tu kesu, međutim vrlo smo teško dolazili do saznanja, tako da razvoj naših saznanja ide dosta dugo, ide godinu dana, dve godine. Drugo, mi onda nismo znali ko je u pitanju, ko su žrtve. Mi smo tražili da nam neko saopšti ko su žrtve. Da bi mi istražili zločin, mora da znam gde je zločin urađen. Mi nismo znali gde je zločin urađen, ako govorimo o ovoj prvoj grobnici, kako se zovu porodice, ovo što su našli dokumenta, Beriša, mi nismo mogli, nismo znali odakle je, tamo piše „Beriša“, ne znam kako, Suva Reka, pa opet ovaj Beriša, pa Suva Reka, ali to ništa ne znači.

ZAMENIK TUŽIOCA: Upravo to je razlog da kad imate nekog ko je naredio da njega pitate za pojedinosti i sad Vas ja eto pitam: da li Vi niste to mogli iz straha iz pozicije, zato što ste niži po činu, ili po rangu od generala Đorđevića, ili zato što ste prijatelji?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja Vam kažem, ja sam prvo pitao Đorđevića kad sam saznao da postoji, ja sam rekao Đorđeviću: „Rođo“, tako sam ga oslovljavao, on za mene nije bio general i nije mi bio pretpostavljeni nikad, ja sam radio u kriminalističkoj policiji a on je bio za uniformisani deo, „dođi šta je ovo, jel ima nešto“. On mi je rekao i ja sam shvatio da tu ima nešto.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jeste li uzeli izjavu od njega?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ne, to je trebalo da bude kasnije. Od svih do kojih smo saznali da imaju neke veze, na primer.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa evo, stvorila se mogućnost da Vam je neko rekao da je Đorđević naredio, i sad Vas ja pitam što niste s njim razgovarali službeno nego privatno?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: To neko je naredio, mi saznajemo mnogo kasnije nego što sam ja razgovarao sa Đorđevićem.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vi ste sa Đorđevićem razgovarali, kada je to bilo?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: To je bilo, na primer, u maju mesecu.

ZAMENIK TUŽIOCA: U maju 2001. godine? Pa to je znači isto bilo kad ste Batajnicu otkopavali?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Da, ali 10 dana je razlika.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa jel' to neko ogromno vreme, 10 dana?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Vidite, mi smo 12. maja, 12. maja smo otišli prvi put na lice mesta, prvi put 12. maja.

ZAMENIK TUŽIOCA: Šta Vam je..., kad ste Vi rekli to?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Posle nekoliko dana kad mi saznajemo ozbiljno, kad neko kaže i „Rođa je naredio da se ovi leševi prebace u Batajnicu“, ali pazite, dugo traje otvaranje ljudi koji su bili na licu mesta u Tekiji, tako počinje priča: ovaj neće da priča, ovaj se razboleo, ovaj dobio infarkt, onaj poludeo. Otprilike tako, jeste malo smešno ali to je bilo tada tako. Ljudi su bežali i ljudi kada su otvorili priču mi smo hteli da razgovaramo sa Rođom, ne bih ja razgovarao, nego ima tim koji bi sa njim razgovarao, jer on je već, već je tu bio i s njim treba razgovarati. Kada smo hteli s njim da razgovaramo, nama nije dostupan, mi imamo dokumenta da smo ga tražili ovamo, onamo, on nije bio dostupan.

ZAMENIK TUŽIOCA: A kad ste Vi to?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: To je sad druga priča gde je on bio, šta je on bio, za nas on nije bio dostupan, nažalost, jer vidite, rekli ste da sam se ja plašio, ja da sam se plašio ja to ne bih ni radio. Ja ne bih danas ni ovde svedočio i ne bi i u Hagu svedočio oko svega toga, iako sam imao vrlo, vrlo ozbiljne pretnje, a Vi to dobro znate da ja...

ZAMENIK TUŽIOCA: Recite, recite koje su to pretnje i od koga?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Vrlo ozbiljne pretnje, vrlo ozbiljne, ali nije to predmet sada, samo da Vam kažem.

ZAMENIK TUŽIOCA: Od koga ste dobili pretnje i kad je to bilo?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Dobio sam pretnje od anonimnih ljudi pismeno, telefonom i sve to stoji dokumentovano, najgore moguće pretnje.

ZAMENIK TUŽIOCA: A šta Vam se preti, da šta ne uradite ili da uradite?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ne da ne uradim, nego da sam izdajica, da sam izdajica srpskog naroda, da se ovakav kao što sam ja to Srbija ne pamti, neće ti se ni groba znati, ni poroda, ni deca, ni žena, ni cela familija, zatrcemo ti familiju celu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Za vreme bombardovanja, za vreme rata na Kosovu, jel' postojao neki štab u Prištini?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Tako je. Lukić je bio načelnik štaba.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li to naređenje ili ta odluka ima veze sa tim štabom, da li ste to utvrdili?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Tada mi nismo znali, ali bilo je logično da može da ima veze. Mi sa generalom Lukićem, kao osumnjičenim ili licem koje bi nama moglo da ispriča neku priču, nismo razgovarali na te okolnosti.

ZAMENIK TUŽIOCA: E, pa u tome jeste stvar, da li niste došli do rezultata zato što ste o rezultatima Vaše sprovedene istrage pretkrivičnog postupka referisali generalu Lukiću koji je bio na čelu štaba za KiM?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ja sam referisao ministru Dušanu Mihajloviću, a on je uvek bio prisutan.

ADV. DRAGOLJUB TODORVIĆ: U toku Vašeg rada, da li ste imali neko saznanje odakle potiču leševi i na koji način?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: U početku je to bila samo sumnja, jedna indicija. A indicija nam se javila onda kad su pronađeni dokumenti.

ADV. DRAGOLJUB TODORVIĆ: A odakle potiču, kako su nastradali, kako to?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Tek kasnije saznajemo.

ZAMENIK TUŽIOCA: I šta, šta se saznaje kasnije?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Pa ja to saznajem iz informacija mojih saradnika koji su radili na tome, koji su razgovarali sa više ljudi u vezi sa tim i o tome postoje dokumenti, da su u Suvoj reci, ne znam da li se pominje neka kafana, neki ljudi ubijeni, ubijeni od strane policije.

ZAMENIK TUŽIOCA: I da su oni tu u toj grobnici?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: To tek kasnije, moguće da je to, mi ne znamo gde su ubijeni. Ide priča po Suvoj Reci, povezuje se to. Kad je došla identifikacija i kad je počela da se odmotava cela ta priča vezano za Suvu Reku nama postaje jasno i mi sad idemo dalje.

ADV.DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A za braću Bitići? Da li ste saznali da su tu neka braća Bitići, američki državljani, među njima?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Braća Bitići su u jednom slučaju iskopavanja zajedničke jame u Petrovom Selu, znam da su bile dve, u jednoj su pronađena.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Da li Vam je poznato da je bio neki sastanak kod Slobodana Miloševića?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Naravno, naravno. Mi smo o tome obavestili javnost negde u martu 1999. godine, u martu ili aprilu, ne mogu da se setim.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Zna li ko je bio prisutan na tom sastanku?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Bio je prisutan Rođa, bio je prisutan Vlajko Stojiljković, Dragan Ilić nije bio prisutan, Rade Marković i još neki mislim da su, spominjalo se, i mi smo naveli, i još neki generali iz vojske.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Tužilac je pitao, ali ja ne znam da li ste odgovorili: da li ste utvrdili neku vezu štaba MUP-a Srbije za Kosovo i ovih prevoza, asanacije i bilo šta?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Mi nismo to utvrdili ali postojala je neka sumnja ovako, čim se tako nešto dešava, ne može da ne zna štab.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: Pa rekoste li to Mihajloviću?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Naravno. Ja pred ministrom ništa nisam krio, on je mene...

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: A jel' bio Lukić kad ste to rekli?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Bio je i Lukić.

ADV. DRAGOLJUB TODOROVIĆ: On šta kaže na to?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Uglavnom, uglavnom na moja izveštavanja Lukić nije imao nikakav komentar nikada, što je vrlo interesantno, ja ne mogu drukčije da kažem, to je bilo tako.

NATAŠA KANDIĆ: Danas ste samo pomenuli da je Boško Radojković sâm odlučio da spali one delove one hladnjače. A da li ste saznali ko je njemu naredio da nosi tu hladnjaču u Petrovo Selo?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Meni je Boško rekao da je to on uradio

sâm. Ja sam vrlo dobar sa Boškom Radojkovićem, on je rekao, mi smo dugo sa njim razgovarali, on je prvi taj koji je otvorio priču. Da nije pokazao fotografije, mi bi teško izašli sa celom pričom. Naravno, mi smo sve to objavili i bili smo u vežbovnom centru u Petrovom Selu na mestu, to je, „Strelišće“ se zove, u tom selu gde je ta hladnjača uništena. Mi smo našli neke delove, hladnjača je spaljivana, pa pošto nije mogla da se spali, po njegovim rečima, pošto nije mogla da se spali, ona je eksplozivom raznešena i onda su ti neki delovi razvučeni kojekuda. Mi kada smo došli tamo, naravno, ničeg nije bilo, mi postupamo 2001. godine, a događaj se desio 1999. godine.

NATAŠA KANDIĆ: Jeste li Vi razgovarali sa Goranom Radosavljevićem? Šta Vam je on rekao?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: On ne zna, njegova izjava prema nama da on sa tim nije upoznat.

NATAŠA KANDIĆ: Dobro, ali šta je rekao u vezi sa grobnicama? Da li je znao u to vreme za te grobnice?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Naravno da on kaže da nije znao. Da li je znao ili nije, ja to ne znam. Mi smo dosta dugo radili vezano za Petrovo Selo, dosta smo dugo radili, našli smo ko će da nam pokaže gde je i šta je i ko je dolazio.

NATAŠA KANDIĆ: Pitala bih Vas ko je doneo tu odluku, ko je rekao Nenadoviću i ostalima da kopaju u Batajnici? Ko donosi tu odluku? Ko im kaže „tu treba dovoziti i slagati leševe, sklanjati“.

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Nenadović, mislim da se zove Dule, Dušan, on nam je to pokazao i kad smo ga mi pitali „pa dobro“, u prvom trenutku nije bilo „ko ti je naredio“, nego daj da vidimo šta je, jeste ovo i ono i to sve se razvlači, ali nemoguće je da on to sâm. Postoji tu i njegov starešina i on ništa nije moga da uradi bez naloga svog starešine, naravno da li je direktno ili posredno. Ne mogu da se izjasnim o tome da li mu je naredio tadašnji komandant SAJ-a, ali znam da mu je neko naredio, jer logično je. Pazite, u to vreme, takva stvar mora da ide, ne može da ide preko nižeg činovnika da se tako nešto dogodi.

NATAŠA KANDIĆ: Mi smo ovde, tokom ovog suđenja, saznali da je još 30 tela onih koji su ubijeni u toj piceriji u Suvoj Reci tog 26. marta, da još nisu nađena, a prema zvaničnim informacijama sva tela su odavde predata na Kosovu. Da li Vi znate, da li ste tada tokom rada u toj radnoj grupi saznali za još neke masovne grobnice?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Mi smo primili nekoliko, kako da kažem, informacija da postoje i druge masovne grobnice, da postoje negde ispod nekog asfalta, auto-puta, da su leševi bacani negde u neke termoelektrane, bacani na neka groblja. Mi to nismo objektivno mogli da istražimo, bacanje u gorionike termoelektrana, da li je bilo ili nije bilo, a čuo sam da je bilo, ali mi to nismo mogli da utvrdimo kao priču. Naravno, čim tih ljudi nema - negde jesu.

NATAŠA KANDIĆ: Da li se tad pominjala Mačkatica?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Poznato mi je to, ali mi ništa nismo povodom toga.

NATAŠA KANDIĆ: A kad ste rekli termoelektrane, je li mislite na Obilić, na nešto?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Neka termoelektrana negde, da li je to Kolubara, ili negde, uglavnom bilo je to i onda, kako sad mi da utvrdimo da li je to bilo. Mi smo išli tamo, pitali, međutim, nismo došli ni do kakvih saznanja da bi nam to potvrdili.

NATAŠA KANDIĆ: Sad Vas ja pitam za nešto što ne znam kako će sud da reaguje. Bilo je tih nekih raznih informacija i o drugim masovnim grobnicama, da li ste čuli na primer za Pasuljarske livade, je li se pominjalo tad?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Da, tada, poznato mi je, ali to verovatno mnogo kasnije.

NATAŠA KANDIĆ: A da li možete da nam kažete zašto ništa nije preduzimano u vezi sa tim navodima da ima?

SVEDOK DRAGAN KARLEUŠA: Ne znam da li nije, ako jeste, ja sam dosta davno prestao sa tom radnom grupom, radilo je ovo Odeljenje za otkrivanje ratnih zločina. Da li su bili na licu mesta, da li su bili na licu mesta, da li su to proveravali, ja u ovom trenutku ne znam.

Dan osamdeset sedmi

15. januar 2009.

PREDSEDNIK VEĆA:

Sud donosi

R E Š E N J E

IZDVAJA SE zapisnik o saslušanju okrivljenog Dobrivoja Vitoševića u predmetu KI.V. 9/05 od 26. oktobra 2005. godine.

Sud donosi

R E Š E N J E

OTKLANJA SE izvođenje dokaza veštačenjem svedoka, u delu koji se odnosi na svedoka „B“ obzirom da je dopisom Službe za otkrivanje zločina 03/4-3-1 broj: 230-4928/07 od 19. novembra 2008. godine, sud izvešten da svedok „B“ ne boravi na datoj adresi i da se nalazi u Švedskoj na privremenom radu.

Sud donosi

R E Š E N J E

Da se u nastavku dokaznog postupka izvrši uvid u video snimak pogođenog objekta MUP-a Srbije, u kasarni „Dušan Silni“, dostavljen sudu u prilogu izveštaja VBA broj: 2150-4 od 12. aprila 2007. godine.

PREDSEDNIK VEĆA:

Vrši se uvid u CD sa fotografijom Suve Reke snimljenom iz vazduha, a dostavljeno od tužilaštva MKSJ-a, broj: KO525582.

PREDSEDNIK VEĆA:

Vrši se uvid u CD predat od strane Tužilaštva za ratne zločine, dana 6. juna 2007. godine, na kome je prikazana gradnja kuće Beriša '94. godine.

Sud donosi

R E Š E N J E

Vrši se uvid u CD - video zapis izvršenog uviđaja od 26. marta 1999. godine, u kasarni „Car Dušan Silni“ u Prizrenu, a koji je dostavljen sudu od strane MUP, UKP.

PRESEDNIK VEĆA:

Vrši se uvid u sadržaj hard-diska računara korišćenog u OUP-u Suva Reka, u elektronskom obliku, direktorijume skinute iz programa stanične evidencije sa navedenog hard-diska pod nazivom „patrolne liste“ i „rezultati rada“ u elektronskom obliku, kao i u preostali sadržaj programa stanične evidencije.

PRESEDNIK VEĆA:

Vrši se uvid u DVD sa snimcima bombardovanja kasarne u Prizrenu „Car Dušan Silni“, sa snimcima novinara dostavljenom sudu od RTS-a dana 14. marta 2008. godine.

PRESEDNIK VEĆA:

Vrši se uvid u:

- topografske karte planova Suve Reke,
- izveštaj Ministarstva odbrane Srbije i Crne Gore, Centar za saradnju sa MKT od 23. marta 2005. godine, broj: 11-3, vezano za zone odgovornosti opštine Suva Reka 549. motorizovane brigade,
- izveštaj MUP-a RS, Uprava za borbu protiv organizovanog kriminala 05 broj: 2369/05 od 7. jula 2005. godine, vezano za raspored jedinica PJP u reonu Pusto Selo - Suva Reka,
- spisak nestalih lica od strane Međunarodnog komiteta Crvenog krsta,
- prevod forenzičko-antropološkog izveštaja SR 002 Koriša i Ljubižda, MKTJ, rađenog u vremenu od 13. avgusta, do 2. septembra 1999. godine,
- fotografije žrtava porodice Beriša, zapisnik o primopredaji benzinske pumpe „Beopetrol“ u Suvoj Reci, sačinjen dana 24. aprila 1999. godine,
- skicu Suve Reke, kao i raspored prostorija OUP-a Suva Reka, dostavljene

od strane branioca optuženog Radojka Repanovića, advokata Igora Isailovića,
- knjigu događaja OUP-a Suva Reka, dostavljenu u originalu knjiga, u oktobru 2008. godine, za mart mesec 1999. godine i kopiju izvoda iz knjige „redne liste za mart mesec 1999. godine“, MUP-a RS, Službe za otkrivanje ratnih zločina, br. 230-7/06 od 17. januara 2006. godine,

- izveštaj krim-tehnike SUP-a Prizren, koji je sačinjen u Suvoj Reci marta 1999. godine, dostavljen od MUP-a Republike Srbije, Službe za otkrivanje ratnih zločina, 02/06-2 “O” Strg. Pov. br. 230-7/06 od 13. februara 2006. godine i to: izveštaj Okružnom javnom tužiocu u Prizrenu PU, br. 438/99 OKP SUP-a Prizren od 20. maja 1999. godine,

Izveštaj istražnom sudiji MUP-a SUP-a Prizren, OKP PU broj: 438/99 od 31. maja 1999. godine, izvod iz topografske karte, zapisnik o uviđaju PU broj: 438/99 od 30. marta 1999. godine,

-vrši se uvid u službeni belešku od 1. aprila 1999. godine, sačinjenu od strane Gogić Ljubiše, izveštaj o krim-tehničkom pregledu lica mesta SUP-a Prizren, broj: 338/99 od 30. marta 1999. godine, sa foto-dokumentacijom, skice mesta sahranjivanja,

- izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30. marta 1999. godine, fotografisanje pronađenog leša i sahrana istog SUP-a Prizren od 30. marta 1999. godine, pod brojem 438-1/99;

-izveštaj SUP-a Prizren PU broj: 438-2/99 od 17. maja 1999. godine, istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30. marta 1999. godine, fotografisanje pronađenog leša i sahrana istog, SUP-a Prizren od 30. marta 1999. godine, pod brojem 438-2/99; izveštaj SUP-a Prizren PU, broj: 438-3/99 od 17. maja 1999. godine, istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30. marta 1999. godine, sa foto-dokumentacijom i skicom; izveštaj SUP-a Prizren broj: 438-4/99 od 17. maja 1999. godine, izveštaj SUP-a Prizren PU broj: 438-5/99 od 17. maja 1999. godine, istražnom sudiji,

-izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30. marta 1999. godine, fotografisanje pronađenog leša i mesta sahrane;

-izveštaj SUP-a Prizren PU broj: 438-5/99 od 17. maja 1999. godine, istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša, fotografisanje i sahrana istog, broj: 438-6/99,

PRESEDNİK VEĆA: Ovde imamo i fotografije leša Gaši Ćazima, Gaši Nazira, to je vezano za radionicu.

-daktilografski izveštaj od 8. septembra 1999. godine, SUP-a Prizren; izveštaj

SUP-a Prizren PU broj: 438-7/99 od 17. maja 1999. godine, istražnom sudiji, izveštaj o pronalasku leša, sačinjen dana 30. marta 1999. godine, sa fotografijom leša Gaši Ćazima i skicom mesta sahrane leša i nalazom daktiloskopskim od 3. maja 1999. godine, SUP-a Prizren;

izveštaj SUP-a Prizren, broj: 438-8/99 od 17. maja 1999. godine, fotografisanje pronađenog leša Gaši Nazira i skica mesta pronalaska leša,

-čita se rešenje o obrazovanju Štaba Ministarstva za suzbijanje terorizma MUP-a RS b DT 01 broj: 1580/98 od 16. juna 1998. godine - dostavljeno od strane MUP-a RS, Službe za otkrivanje ratnih zločina 02/6-2 „O“ Pov. br. 230-90/06 od 2. marta 2006. godine.

Sud donosi

R E Š E N J E

Da se isključi javnost dok se prikazuju dokumenta koja su strogo poverljiva.

Sud donosi

R E Š E N J E

U daljem toku pretres je javan.

PRESEDNİK VEĆA:

-vrši se uvid u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji MUP-a i to izvod iz Pravilnika,

-čita se zapisnik o primopredaji „Beopetrolove“ pumpe u Suvoj Reci od 27. marta 1999. godine,

-čita se izveštaj Ministarstva odbrane VBA, SP broj: 3186-2 od 21. marta 2006. godine, vezano za aktivnosti jedinice Vojske Jugoslavije u reonu Suve Reke u periodu od 24. marta do 28. marta 1999. godine,

-čita se službena beleška sačinjena 27. avgusta 2001. godine, od strane optuženog Milorada Nišavića, dostavljena od strane BIA pod brojem: 02-4498.

PRESEDNİK VEĆA: Da li je potrebno da se pročita ta službena beleška? Dobro. To su dokumenta, knjiga 2, od 2. Službena beleška je od 27. avgusta

2001. godine, koju takođe svi imate. Da li hoćete da se čita ili da je samo prikažemo preko monitora? Da se pročita, dajte.

Službena beleška od 27. avgusta 2001. godine:

Podaci se odnose na optužbe za masovna ubistva Šiptara u Suvoj Reci koja je objavila radio stanica „BBC“, a koje je prenela Televizija Kragujevac dana 27. avgusta 2001. godine, u jutarnjim časovima, kao i tokom čitavog dana emitovanja njihovih emisija. Navedena radio stanica objavila je izveštaj navodno izveštača novinske kuće „Gardijan“ iz Kragujevca, da u Kragujevcu živi osumnjičeni Nišavić Miško iz Suve Reke, koji je navodno izvršio masakr porodice Beriša u Suvoj Reci. Isti navodi da se Miško nalazi u Kragujevcu sa porodicom i da, navodno, slobodno šeta dok policija ne reaguje na to. Navedenu informaciju koju objavljuju više puta na vestima „BBC“, ne pominjući da sam pripadnik službe DB, već da u Kragujevcu imam privatnu auto-školu „Boss“, a koju u stvari ima moj brat. Što se tiče navedene informacije koju je izneo novinar „Gardijana“, navodni podaci nisu tačni i o navedenom slučaju nisam bio upoznat sve dok nisam čuo da me optužuju komandanti OVK u Suvoj Reci.

Za vreme dok sam bio tamo, nisam imao nikakav kontakt sa bilo kakvim vojnim i paravojnim formacijama i nisam učestvovao u nijednoj akciji naših snaga. Sva ova navedena ubistva porodice Beriša komandanti OVK u Suvoj Reci hoće meni da pripišu jer sam bio pripadnik RDB i sve njih sam za vreme od 1986. godine, do početka rata privodio i podnosio krivične prijave za neprijateljsku delatnost protiv SRJ. Isti su zbog toga više puta bili osuđivani na višegodišnju kaznu zatvora. Po dolasku KFOR-a na KiM i našeg odlaska iz Suve Reke, isti ti komandanti su podelili imovinu moje porodice međusobno.

Navedeni čelnici OVK zbog mog angažovanja u RDB pokušali su više puta da izvrše atentat na mene i pre rata i to u tri navrata. Dva puta su pokušali da me likvidiraju u objektima, a treći put '98. godine, izvršen je atentat u centru Suve Reke, kada sam i teško ranjen. Što se tiče ubistva porodice Beriša, operativnim putem došao sam do podataka da su ubistvo navedene porodice izveli milicioneri Čukarić Slađan iz Velike Hoče, Radovan Tanović, bivši milicioner, inače isti poginuo u borbama u Đakovici, Petković Miroslav, zvani „Miki“ iz Suve Reke i još dvojica policajaca koja su iz Orahovca ili Prizrena. Navedeni događaj desio se za vreme bombardovanja NATO pakta. Navedeni događaj posmatrali su sa zvonika crkve u Suvoj Reci rezervni policajci Đorđević Novica iz Suve Reke, sada privremeno raseljen u Kragujevcu i Milojević Nebojša, zvani „Neško“ iz Suve

Reke, sada privremeno raseljen u Leposaviću, inače isti je radio kao referent za putne isprave u SUP-u Suva Reka. Isti se trenutno nalazi u Kragujevcu, gde radi kao muzičar u kafani „Grand“ u Korićanima.

Tog dana, po kazivanju očevica Đorđević Novice koji je video ceo događaj, grupa navedenih policajaca i rezervista izvela je iza kuće Berišanaca Abdulaha Eljšanija iz Suve Reke i istog je Čukarić Slađan ubio. Čuvši pucnjavu oko kuće, porodica Beriša izašla je vani da bi posle izlaska bila odvojena u dve grupe, u jednoj muškarci, a u drugoj žene i deca. Navedena grupa po odvajanju odmah je likvidirala muškarce da bi nakon toga bili likvidirani žene i deca. U toj pucnjavi ranjeni su bili (? Nepoznato ime) Beriša profesor iz Suve Reke i njegova žena. Isti su pokušali puzeci da pobegnu iz navedene grupe, ali prišli su Petković Miroslav, zvan „Miki“ i Radovan Tanović i iste likvidirali. Nakon toga isti su prišli blizu benzinske pumpe, pošto su приметili da ih je video radnik pumpe Jašar Beriša, kojeg je u tom trenutku pozvao Petković Zoran, inače brat Petković Miroslava, zvanog „Miki“ da izađe navodno da natoči benzin. Nakon izlaska Jašarija, Zoran je od istog uzeo tašnu sa pazarom i ključevima od pumpe, imenovanog su odveli ispred pumpe da bi ga Čukarić Slađan tu ubio.

To ubistvo posmatrao je sa zgrade opštine Mirko Krstić iz Suve Reke, koji se trenutno nalazi u Kragujevcu i koji može o tome da posvedoči. U razgovoru sa Krstićem sigurno se može doći do imena svedoka koji su posmatrali ubistvo ove grupe, koje su počinili policajaci i rezervisti. Đorđević Novica, očevidac svega, navodi još da su isti došli kamionom pre početka ove akcije. Isti su bili naoružani automatima sa kojima su pucali na navedene civile. Nakon svega ovoga leševe na kamion su utovarili lica iz Civilne zaštite koje je doveo dr Boban Vuksanović, koji je kasnije poginuo od strane Šiptara. Oko svega ovoga upoznat je bio i komandir stanice milicije u Suvoj Reci, Repanović Radojko, koji se trenutno nalazi u Kragujevcu sa svojom jedinicom.

Kucano u dva primerka, jedan put MUP-u RS, RDB načelniku Resora i drugo je dostavljeno DB-u Kragujevac, načelniku.

Službena beleška potpisana je od operativnog radnika, poručnika Milorada Nišavića.

Da li neko želi da prokomentariše službenu belešku? Izvolite opt. Čukarić, koji je i predložio da se čita službena beleška.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Poštovani sude, gospođo predsedavajuća, više puta sam ja ukazivao i atakovao na ovu službenu belešku. Počecu redom, pa da nekom dočaram ovu službenu belešku. Ja sam svestan toga kako sud, recimo po

mome laički razumem, radi i tužilaštvo. Normalno, na ovakve službene beleške svaki sud bi reagovao i išao dalje da istražuje, ali ja stvarno zavidim i divim se kako je uspeo gospodin Nišavić da obmane Tužilaštvo da u kontra smeru krene istragu, navodno u suprotnosti od Šurete, što je ovde sve rekla.

Službenu belešku bi ovako komentarisao: dana 27. avgusta 2001. godine, stoji datum u zaglavlju gore sačinjena je, a to je isti datum u DD knjigu zaveden, pa kaže, „podaci se odnose na optužbe za masovno ubistvo Šiptara u Suvoj Reci, koje je objavila radio stanica „BBC” i koje je prenela Televizija Kragujevac“; „Gardijan“, 27. avgusta 2001. godine, to je isti datum, to je toga dana, znači on se tada prvi put informiše o tome, do tada, normalno, nema pojma, što, normalno, i sam je ovde rekao da je krenuo samoinicijativno u istragu.

Ovde je pisao kako ga OVK optužuje, neki komandanti. To ne zalazim kako je ranjen, mada sam morao realan biti i ja sam lično čuo da je taj Nišavić bio ranjen, ne mogu to da pobijem. Dalje, u ovoj službenoj belešci isto govori. Samo momenat da dođem, e, što se tiče ubistva porodice Beriša, „operativnim putem došao sam do saznanja“. Taj operativni put je jako bitan za Tužilaštvo, a i sada za ovo Sudsko veće, pa imenuje Čukarića iz Velike Hoče, Radovana...

PRESEDNIK VEĆA: Nemojte čitati, sada smo sve to pročitali.

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da, I, došao do saznanja o Đorđević Novici, koji je to video sa zvonika. Ovde smo čuli juče Dragana Karleušu. Ja sam ispustio juče da predočim, Đorđević Novica, sigurno bi se Dragan Karleuša setio i toga, ja sam par puta rekao da je ova službena beleška kukavičije jaje, i da je neko hteo sa ovom službenom beleškom da skine kapu i da otrese jer mu je pčela sletela na glavu. To je tačno i ovde na iskazu, gospodin Nišavić je javno rekao da je čuo kako ga Šureta optužuje u Hagu pred Miloševićem, pa normalno što se tiče toga on navodi i još svedoka Nešu, ovog Milojević Nebojšu, svi smo čuli tog svedoka ovde i da je demantovao ovu službenu belešku; pa je naveo na kraju Krstića, to je jako bitno, što bi rekao gospodin sudija Krstajić, čudno malo, ali jako bitno. Krstić je ovde rekao da ništa nije video, niti je ikada kome šta rekao.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste li završili?

OPT. SLAĐAN ČUKARIĆ: Da izađe i kaže sve što o ovoj službenoj belešci, kako, od koga je sve to došlo, do operativnih saznanja i sve.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro. Gospodine Nišaviću, molim Vas pridite, ja bih Vam postavila neko pitanje vezano za ovu službenu belešku. Ja bih samo

malo, ja bih samo, čisto da razjasnimo. Ovu službenu belešku ste sačinili istog dana kada ste čuli da je objavljeno bilo da se Vaše ime spominje i istog dana ste sproveli taj operativni rad, da li sam ja to dobro razumela?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ne.

PRESEDNIK VEĆA: U ovoj belešci tako stoji.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: U belešci možda stoji, tako je napisano, ali „Gardijan“ je objavljivao nekoliko dana ranije, pre toga je bilo i na suđenjima u Hagu, znači te podatke, možda je, kažem, greška u belešci kada sam pisao tada 27. što se tiče tih stvari. Što se tiče toga, ja sam 27-og napisao tu belešku i napisao sam onaj prvi deo gde se opisuje zašto i kako pišem belešku, a drugi deo, operativni deo sam iz., jer tih dana sam radio na otkrivanju za ratni zločin, znači.

PRESEDNIK VEĆA: Ali, ovde izričito stoji da ste nakon što ste čuli da je objavljeno.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da. Da.

PRESEDNIK VEĆA: 27. avgusta.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa, tada sam, znači.

PRESEDNIK VEĆA: Sačinili i odmah obavili operativni rad, to mi nije jasno.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Znači, prvo sam obavio razgovor.

PRESEDNIK VEĆA: Tog istog dana ste uspeli da pozovete sve i da sačinite belešku, sve?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja sam samo sa Đorđevićem razgovarao oko ovog konkretnog slučaja. Znači, lepo piše tu, ja nisam sa Milojevićem razgovarao, ja sam samo rekao gde se nalazi Milojević.

PRESEDNIK VEĆA: Sve to razumem. Ali, hoću da kažem, znači, čim ste čuli, Vi ste pozvali Đorđevića, obavili te operativne radove i toga istoga dana sve uradili. Tako stoji u ovoj službenoj belešci.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Možda u belešci stoji, ali tih dana kada je objavljeno, kada je „Gardijan“ objavio to, ja sam razgovarao, zato što su ti ljudi tu bili u Kragujevcu i ja sam ih posećivao. Svaki dan sam obilazio i razgovarao sa njima i onda sam to što sam napisao, te podatke oko lica koja se pominju, ja

sam, ovaj, i Zorana što sam pomenuo, ovde nije pominjan Đorđević, meni je tako on rekao, da li je on to istinu rekao ili nije istinu, ja sad to ne mogu, ja sam ono što sam čuo, ja sam to napisao. Ja da sam hteo nešto da sakrijem, pa zar bih ja pomenuo to i pomenuo kada sutra ti ljudi mene pominju. Ovo što pominje Čukarić i Šureta i ovo i ono, ja ne mogu da mu kažem da to nije istina, ja tog dana tamo nisam bio i to, a on ako ima takvu odbranu, to je nešto drugo.

PRESEDNIK VEĆA: Dobro.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja, ako je nešto suprotno što sam napisao to., ja zaista ne mogu nikome ništa da kažem. Ono što mi je rečeno, ja sam to napisao kako sam znao. Znači, ništa nije sakriveno, ništa niko nije.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ako se pominje Repanović, koji je šef ovim ljudima, a navodno je i Repanović upoznat sa događajem, jeste li obavili razgovor sa Repanovićem?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ne. Ja nisam obavio razgovor sa..., Repanović je pominjan u tim okolnostima, kada sam razgovarao, kada je on pričao, pa rekao „kako, bre, to da ne znam“, ja sam rekao, kako se to dešavalo sa njim kada sam razgovarao. On kaže „pa, svi znaju, zna i komandir, znaju svi“.

ZAMENIK TUŽIOCA: Ali, opet Vas pitam, pitanje je, vi kažete saznali ste da se Vi pominjete kao izvršilac.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da.

ZAMENIK TUŽIOCA: I, lepo Vas pita branilac Dozet kako znate da dođete baš do Đorđevića?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja sam razgovarao sa više lica tamo iz Kragujevca koji su bili tu.

ZAMENIK TUŽIOCA: Kako sad ta lica iz Kragujevca znaju šta je bilo u Suvoj Reci?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja, na primer, na ni jednog nisam došao dok nisam ovde priveden, za nijednog svedoka iz Srbije koji su ovde svedočili i koji su znali o događaju, ja nijednog nisam znao.

ZAMENIK TUŽIOCA: I, sad ja pitam: koja su još lica sa kojima je on razgovarao?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa, sa svim Suvorečanima, ali evo, nisam imao

sreće, znači, nisam imao sreće da obavim razgovor sa licima koji su bili direktno, koji su tovarili te leševe, koji su ovo radili, ja sa nijednim nisam obavio razgovor, jer nisam do njih došao.

ZAMENIK TUŽIOCA: Vama je početna informacija, da o tome svi u Suvoj Reci znaju, ja sam tako razumeo. Znači, ta lica u Prihvatnom centru u Kragujevcu koja su iz Suve Reke su sva znala šta se desilo, to ste rekli?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja sam rekao, ja sa onima sa kojima sam razgovarao, došao sam do njega i o njemu sam odmah napisao, jer sam...

ZAMENIK TUŽIOCA: Samo momenat. Sada meni nešto nije jasno. Znači, Vi kao šef DB-a u Suvoj Reci prvi put čujete o tome na suđenju Miloševiću.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da.

ZAMENIK TUŽIOCA: A ceo Prihvatni centar u Kragujevcu sa licima iseljenim iz Suve Reke to zna od dana kada se to desilo?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ne. Znao je samo Đorđević, meni, ja sam...

ZAMENIK TUŽIOCA: Evo, ja Vas pitam: sa kime ste pričali?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa, ne mogu da se setim sa kim sam sve pričao iz Suve Reke, ali da Vam kažem, nisam pričao sa svedocima koji su...

ZAMENIK TUŽIOCA: Pa, to je čini mi se, kada Vas neko označi da ste Vi neko ko je učestvovao u ubistvu nekih ljudi, kada razgovarate sa pet, šest lica, to je strašno važno i to se zapamti.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Važno je zato što sam ja naveo.

PREDSEDNIK VEĆA: Objasnite, niste Vi da ne umete to da objasnite.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nisam ih naveo, zato što nisu znali ništa da mi kažu o slučaju. Zato nisam ih naveo. Da su mi rekli, sigurno bih ih naveo, taman posla da ne bih ih naveo. Ja sam tada radio u Službi državne bezbednosti i pisao samo ono što sam došao do podataka, da sam hteo...

ZAMENIK TUŽIOCA: Da li su tih pet, šest ljudi, osim Đorđević Novice, znali šta se desilo u Suvoj Reci?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne znam, nisu znali, meni nisu rekli, da li su znali. Ja ne znam, meni nisu rekli, jer ja nisam znao.

ZAMENIK TUŽIOCA: A, ko Vam je to rekao, to je ušlo u transkript,: „Svi smo to znali“. Ko Vam je to rekao?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: To je Đorđević, bre, pričao. Ja kada sam rekao ono što je Đorđević pričao. Ja sa nikim nisam razgovarao, ni sa svedokom „A“ nisam razgovarao, ni sa ovim svedocima drugim iz Kragujevca, koji su ovde svedočili.

ZAMENIK TUŽIOCA: Dobro. Osim Đorđević Novice, da li ste nakon sačinjavanja ove službene beleške razgovarali sa još nekim, da bi proverili navode?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Posle toga, ja sam sa Mirkom Krstićem, počeo sam da razgovaram, pošto mi je privatno prijatelj, ovo, ono.. On je ono što je rekao ovde počeo da nabacuje, da je bio ispred Opštine, ono što je je rekao ovde, to je i meni pominjao.

ZAMENIK TUŽIOCA: Jeste li sačinili službenu belešku u vezi razgovora sa njim?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Posle toga ja više nisam radio, nisam posle toga, to je stalo.

ZAMENIK TUŽIOCA: Pazite, ovo je 27. avgusta, to je sredina godine.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Da, posle toga, više niko od mene ništa nije tražio. Dao sam izjavu kod javnog tužioca, posle toga.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Na osnovu ove službene beleške gospodin Nišavić koju je sačinio operativnim putem, on je rekao, ispada da su Čukarić, Tanović, ja, Petković Miroslav, znači Miki i još dvojica pobili celu 50 članova porodice Beriša.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Nisam ja rekao.

PREDSEDNIK VEĆA: Pa, to ste naveli u službenoj belešci. On govori iz službene što stoji.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: To je tako tumačio, nisam ja.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Sada si rekao da je Đorđević Novica pogrešio oko brata, da je to ovde potvrdio. Đorđević Novica, nijednim momentom, nijednim svojim svedočenjem to nije potvrdio, niti je, jer je sam rekao da ubistvo porodice Beriša, koje se većinom desilo u Zanatskom centru, nije mogao da vidi. Znači, da ta...

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, nisam rekao.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Miško, sačekaj. On kompletno ubistvo porodice Beriša, većim delom u Zanatskom centru, nije mogao da vidi. On je to potvrdio sâm ovde, svojim svedočenjem. Znači da je ova operativna tvoja beleška lažna i neistinita. Možda si tom operativnom beleškom pokušao da sakriješ delovanje sebe, svoje Službe i drugih ljudi koji su bili u kožnim jaknama, ja ne znam koji su, Novica ih bolje zna. Ako je mogao da vidi sve sa zvonika, morao je i to da vidi, koji su ti ljudi bili u kožnim uniformama.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste Vi gospodine Petkoviću videli Nišavića taj dan?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ja ga tog dana nisam video. Ja ga nisam video, ali onaj ko je video tu trojicu u kožnim jaknama, taj je bolje mogao da vidi.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: E, znači, sigurno, pa ti si bio na licu mesta i nema šta tu.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ja sam puno video i puno sam čuo. Razlog zašto neke stvari ne mogu se reći je razlog bezbedonosne prirode, imam porodicu, imam sve, ali gospodin treba malo da razmišlja neke stvari, šta je rekao, jer na osnovu njegove beleške, na osnovu njegove službene beleške mi smo uhapšeni.

PRESEDNIK VEĆA: Da li ste imali neke pretnje Vi ili porodica, pa iz tih razloga ne možete da iznesete?

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Znae šta, ja sam ovde tri godine, nema problema koliko ću biti dalje, neka porodica ima svoju budućnost, mirno i sve.

PRESEDNIK VEĆA: Mislim da je u interesu i Vas i svih okrivljenih da kažete nešto što znate.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Ali ova Služba i ova Služba bezbednosti koja je radila dole, radila je tako kako je radila, a mi smo ovde.

PRESEDNIK VEĆA: Naravno, imate pravo da se branite na način kako se Vi branite.

ZAMENIK TUŽIOCA: Da iskoristim priliku, peti put da kažem: čuo sam da se Petković Miroslav plaši za bezbednost svoje porodice.

PRESEDNIK VEĆA: Jeste.

ZAMENIK TUŽIOCA: Inače bi nam ispričao šta se tog dana dogodilo. Sudija, ja ovde javno sada pozivam Petković Miroslava da ispriča šta se dogodilo, zavisno od toga šta će ispričati, nudim status svedoka-saradnika, uz program zaštite njega i njegove porodice.

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Nikakvog problema nema, a Državna bezbednost i radnici Držvne bezbednosti koji su pravili ovakav, operativnim putem kako su došli, oni su lagali, čista laža i to je to.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Imao bih, vezano za ovu belešku, pitanje za gospodina Nišavića: na kraju službene beleške spomenuo je i moje ime i gde kaže: „Oko svega ovoga upoznat je bio i komandir Repanović Radojko“. Moje pitanje je kako Vi znate da sam je bio upoznat oko svega ovoga.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ja ne znam da li si ti bio upoznat, ja sam samo rekao, u razgovorima kada je on rekao.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Zašto ste napisali.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Kaže: „Zna i komandir, znaju svi“, eto, tako je to bilo.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Samo polako. Ja Vas pitam: a kako ste onda napisali, zašto ste napisali da sam ja upoznat. Vi ste konstaciju dodali oko svega ovoga, „upoznat je bio“.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: To je prva beleška, to treba tek da se radi, treba da se vidi, znači, to nije završno bilo, nego tek je prva beleška koja se pojavila 2001. godine, to je trebalo još da se radi, da li je istina ili nije istina.

PREDSEDNIK VEĆA: Ne, ali precizno odgovorite, u službenoj belešci stoji to što stoji - da je znao Repanović, a sada stalno govorite, da su svi govorili, da su svi znali.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Ne, ja samo kažem za Đorđevića, ja pominjem samo za Đorđevića.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: A, otkuda Vama da kažete da sam ja znao.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: On je tada pomenuo da je, da kaže, znaju komandiri zato što je on i ovde rekao da je Novica, da je ovaj Milojević došao sa sendvičem, znaš lepo šta je rekao ovde, da je navodno čuo da je sa tobom tamo razgovarao i da je tada, da će da bude ubijen onaj pritvorenik, da li hoće ili neće.

Da, konstatacija, znači, u razgovoru sa njim.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Ako znate, zašto niste došli kod mene? Ako ste čuli taj podatak, trebali ste da dođete kod mene da razgovarate, to Vas je tužilac pitao.

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa, ja nisam mogao da obavljam razgovor sa Vama, ja nisam bio određen da idem po opštinama i da budem... Ja sam radio u Kragujevcu i tu sam napisao.

OPT. RADOJKO REPANOVIĆ: Znate gde sam ja radio?

OPT. MILORAD NIŠAVIĆ: Pa, Radojko to se ne ide da se priča, da se razgovara. Ja sam pisao Službi, načelnik je uzeo, pozvao tužioca i rekao, „daj izjavu“.

PRESEDNIK VEĆA: Imate li još nešto da komentarišete vezano za službenu belešku

OPT. MIROSLAV PETKOVIĆ: Pa, ja ne znam, tokom celog onog dole delovanja i tog dana, tačno je kao što je svedok „A“, zaštićeni svedok „A“, rekao. Ja isto mogu da potvrdim to, da su tog dana bili u piratskim maramama i najverovatnije su to bile „Crne mambe“, verovatno neke Operativno-poterne grupe. Čije su to grupe, da li su iz Kruševca, Niša ili iz drugih, iz čijih sastava, možda pojedinačno, koje nikome nisu bile odgovorne, samo znam da onog dana, kada je bilo, na primer, paljenje Suve Reke, lokala u Suvoj Reci, kada smo mi iz Interventne pokušali njih da zaustavimo, nismo mogli. Nismo mogli, zato što nisu imali, pod ničiju komandu nisu bili.

I, onog dana, kada su znači, kada je bilo pucanje, isto u lokalima, kada sam ja stajao sa strane, zaštićeni svedok 20-tak metara niže, on je morao da vidi isto njih, jer su oni bili u piratskim maramama. Oni su tog momenta prišli Tanoviću, kojoj jedinici oni lutajućoj pripadaju i kome je zbilja, ne znam, ali svi su se zvali „Crne mambe“, imali su trocevac, znači „pragu“, kao i „pragu“ i ovaj od 20/3mm, inače, išli su Suvom Rekom. Znači, oni su bili u jednom momentu gospodari rata u tom delu Suve Reke, kada su palili albanske lokale koji su, a srpski lokali pored, oni su palili đuture, znači nisu gledali da li je srpski lokal pored albanskog lokala. Toliko o njima.

PREDSEDNIK VEĆA:

Dakle, nalaz i mišljenje sudskog veštaka dr Đorđa Alimpijevića od 10. aprila 2006. godine - u prilogu struktura direktorijuma na dostavljenom disku, sadržaj poddirektorijuma „Baccard“, kao i dokazni predlog broj: KO 141034 i KO 141035,

- izveštaj Ministarstva odbrane SCG - Sektor za materijalne resurse VMA, interni broj: 1-05 od 13. aprila 2006. godine,

- Pregled bezbednosno-značajnih događaja, pojava i saznanja na području AP Kosova i Metohije, u periodu NATO agresije od 24. marta, do 10. juna 1999. godine, godišnji izveštaj rada za 1999. godinu, Sekretarijata u Prizrenu,

- Centralni spisak ekshumiranih iz Batajnice,

- Lista ICTY pod oznakom aneksura „B“, pod brojem: KO 208673,

- Izveštaj Metropolitan police CO13 „Antiterrorist branch Kosovo 1999“, o ekshumaciji i identifikaciji posmrtnih ostataka sa lokacija groblja Suva Reka I i groblja Suva Reka II,

- vrši se uvid u fotografiju broj: 1,

- vrši se, dakle, uvid u fotografije od 1 do 6, dostavljene od strane branioca optuženog Mitrović Radoslava, advokata Gorana Petronijevića,

- vrši se uvid u Rešenje o obrazovanju štaba Ministarstva za suzbijanje terorizma MUP-a RS, DT 01 broj: 1580/98 od 16. juna 1998. godine, u depešu MUP-a Srbije, broj: 650 od 4. juna 1997. godine, u Organizacionu šemu PJP MUP-a RS (III varijanta), Rešenje o obrazovanju Posebne jedinice milicije, predatu sudu od strane svedoka Obrada Stevanovića dana 28. decembra 2005. godine,

- vrši se uvid u službenu belešku OUP-a Suva Reka, i to, u 10 službenih beležaka, dostavljenih od strane svedoka Šapić Jablana, prilikom saslušanja kod istražnog sudije dana 10. januara 2006. godine,

- vrši se uvid u otpusnu listu Klinike za plastičnu hirurgiju i opekotine VMA, za Milojević Nenada, sa datumom prijema 26. marta 1999. godine i datumom otpusta 4. aprila 1999. godine,

- vrši se uvid u skicu Suve Reke, označenu od strane svedoka Đorđević Novice i Trajković Trajka, dana 20. februara 2006. godine,

-vrši se uvid u skicu Suve Reke označavanu od strane svedoka-oštećene Šurete Beriša dana 7. marta 2006. godine, kao i skicu Suve Reke, označenu od strane svedaka Veljković Velibora, u predmetu Ki.V 9/05 dana 27. marta 2006. godine,

- vrši se uvid u fotografiju koju je spisu priložio OPT. Mitrović Radoslav dana 4. aprila 2006. godine,
- vrši se uvid u skicu Suve Reke priloženu i obeleženu od strane optuženog Repanović Radojka dana 10. januara 2007. godine,
- vrši se uvid u skicu Suve Reke, označenu od strane svedoka Đokić Gorana na glavnom pretresu 12. januara 2007. godine,
- vrši se uvid u izveštaj Ministarstva odbrane, Sektora za materijalne resurse VMA, Sektor za lečenje, broj: 5-51 od 25. januara 2007. godine, a odnosi se na Milojević Nenada, koji je dopremljen u Centar Hitne pomoći dana 26. marta 1999. godine, u 11,00 časova,
- vrši se uvid u skicu Suve Reke, skiciranje od strane optuženog Jovanović Nenada, dan 1. februara 2007. godine, a na kojoj je svedok Novica Đorđević vršio označavanje,
- vrši se uvid u izveštaj Vojne bolnice u Nišu, broj: 306-2 od 2. februara 2007. godine, kojim se izveštava da Milojević Nenad nije lečen ni bolnički, ni ambulantno u Nišu,
- vrši se uvid u dopis Ministarstva odbrane, Sektor za materijalne resurse VMA, Sektor za lečenje, broj: 5-71 od 2. februara 2007. godine (ispravka vezana za čas prijema Milojević Nenada), kao i u istoriju bolesti za Milojević Nenada,
- vrši se uvid u dopis VBA, broj: 709-6 od 13. februara 2007. godine,
- vrši se uvid u predmet ovoga suda K. 449/01, i to, u:
skicu mesta događaja - zgrada MUP-a u krugu kasarne od 26. marta 1999. godine,
- zapisnik o uviđaju od 26. marta 1999. godine, sa foto-dokumentacijom i izveštajem o krim-tehničkom pregledu lica mesta i to: fotografija broj: 3 - leš policajca Barać Dragana,
- fotografija broj: 4 - ostaci leša Repić Dragana, fotografija broj: 1, na kojoj je prikazan paviljon za smeštaj radnika SUP-a u Prizrenu, fotografija broj: 2 - bliži izgled mesta udara projektila,
- izveštaj SUP-a u Prizrenu PU 324/99 od 8. aprila 1999. godine, podnet Okružnom javnom tužiocu u Prizrenu,
- u evidencioni list o poginulim i ranjenim pripadnicima MUP-a, prilikom vršenja službene delatnosti za Repić Dragana i u evidencioni list o poginulim i ranjenim pripadnicima MUP-a, za Barać Dragana,
- vrši se uvid u evidencioni list o poginulim i ranjenim pripadnicima MUP-a, za Milojević Nenada, izveštaj o krim-tehničkom pregledu lica mesta SUP-a u Prizrenu, broj: KT 750/159/99 od 26. marta 1999. godine,

- vrši se uvid u dopis Centra Vojno-medicinskih ustanova, broj: 390-2 od 12. marta 2007. godine, a vezano za garnizonsku ambulantu - Milojević Nenada,
- vrši se uvid u izveštaj VBA, broj: 2150-4 od 12. aprila 2007. godine,
- vrši se uvid u skicu sačinjenu od strane svedoka Bojović Dejana, na glavnom pretresu dana 15. maja 2007. godine,
- vrši se uvid u kopiju fotografije Suve Reke i označenu od strane optuženog Repanović Radojka i priloženu na glavnim pretresima 15. i 16. maja 2007. godine,
- vrši se uvid u 11 fotografija predatih sudu od strane punomoćnika oštećenih Nataše Kandić, dana 6. juna 2007. godine,
- čita se nalaz i mišljenje Komisije veštaka prim. dr Predraga Tasovca, neuropsihijatra i dr Nade Janković, psihologa od 11. juna 2007. godine, za svedoka Novković Ivicu,
- vrši se uvid u kopiju foto-skice naselja Suve Reke, kao i kopije detaljnih planova od 14. juna 2007. godine, dostavljene od Službe za katastar nepokretnosti Suva Reka (u Kruševcu),
- vrši se uvid u kopiju fotografije crkve „Svetih apostola Petra i Pavla“, u Suvoj Reci, dostavljene od strane Eparhije Raško-Prizrenske i Kosovsko-Metohijske, broj: 349 od 18. juna 2007. godine,
- vrši se uvid u personalni dosije sa fotografijom lica Šabani Ramadana dostavljen od Službe za otkrivanje ratnih zločina od 21. juna 2007. godine,
- vrši se uvid u kopije avionskih snimaka Suve Reke, predate od strane punomoćnika oštećenih Nataše Kandić na glavnom pretresu dana 3. jula 2007. godine,
- vrši se uvid u izjave uzete na zapisnik od Milorada Nišavića i Tatomira Lekovića od 29. marta 2006. godine, izjave uzete od Srđana Repanovića od 3. aprila 2006. godine, kao i u izjavu uzetu od Dragice Repanović dana 3. aprila 2006. godine, date MUP-u, UKP, Služba za otkrivanje ratnih zločina, a koje je predsedniku Veća neposredno predao zamenik tužioca za ratne zločine Dragoljub Stanković dana 4. jula 2007. godine,
- vrši se uvid u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji MUP-a RS od 5. aprila 1996. godine, u Uredbu o unutrašnjim poslovima za vreme ratnog stanja od 7. aprila 1999. godine, Uputstvo o informisanju i izveštavanju,
- čita se Odluka o proglašenju nastupanja neposredne ratne opasnosti broj: 65/99 od 23. marta 1999. godine, dostavljene sudu od strane MUP-a RS, UKP, Službe za otkrivanje ratnih zločina, broj: 230-4928/07 od 11. decembra 2007. godine,

- vrši se uvid u depešu MUP-a Srbije, broj: 587 od 21. marta 1999. godine, o angažovanju pripadnika 21, 22, 23, 35, 36. i 37. odreda PJP na dan 22. marta 1999. godine,

- vrši se uvid u izveštaj o angažovanju 3. čete 87. odreda PJP na KiM, Komandi 37. odreda PJP Niš,

- vrši se uvid u depešu od 8. februara 1999. godine, MUP-a RS, Resor javne bezbednosti, o angažovanju pripadnika 37. i 87. odreda PJP, koji su 15. januara 1999. godine, upućeni na ispomoć SUP-u Prizren, radi njihove zamene 15. februara 1999. godine,

-vrši se uvid u depešu od 8. januara 1999. godine, MUP-a RS, Resor javne bezbednosti, o angažovanju pripadnika 37. i 87. odreda PJP, koji su 16. decembra 1998. godine, upućeni na ispomoć SUP-u Prizren, koje se završava 15. januara 1999. godine,

- vrši se uvid u depešu od 9. marta 1999. godine, MUP-a RS, Resor javne bezbednosti, o angažovanju pripadnika 37. i 87. odreda PJP, koji su 15. i 25. februara 1999. godine, upućeni na ispomoć SUP-u u Prizrenu, koje se završava 16. marta 1999. godine,

- vrši se uvid u izveštaj od 8. avgusta 2007. godine, Regionalne bolnice „Prim. dr Dauti Mustafa“, u Prizrenu, za Milojević Nenada (hospitalizovan u Prizrenu od 25. do 26. marta),

- vrši se uvid u istoriju bolesti od 7. avgusta 2007. godine, broj: 3/27,

- vrši se uvid u otpusnu listu sa epikrizom ZC Prizren, Organizaciona jedinica Hirurgija, broj istorije bolesti: 3797,

- vrši se uvid u izveštaj Ministarstva odbrane - VBA, broj: 757-2 od 23. januara 2008. godine (vezano za podatke o letu helikoptera HT-40 i prevoz ranjenih iz Prištine na VMA), kao i dokumentaciju, i to, operativni dnevnik: 119 XP, strana 5, dnevni borbeni izveštaj, 119 XP broj: 03/1022-2 od 26. marta 1999. godine, ratni dnevnik komande VAK, strana 6 i prijemna knjiga Centra hitne pomoći VMA za dan 26. mart 1999. godine,

- vrši se uvid u dopis MUP-a RS, Službe za otkrivanje ratnih zločina, broj: 230-4928/07 od 25. januara 2008. godine i u fotokopije vezane za krivične prijave i uviđaje od strane SUP-a Prizren i OUP-a Suva Reka, u periodu od 22. do 29. marta 1999. godine, kao i depeša broj: 392/08 od 25. januara 2008. godine,

- vrši se uvid u Studiju o zločinima pripadnika OVK na KiM, u periodu od februara 1998. godine, do juna 1998. godine, a Studija se odnosi na Operativnu

zonu „Paštrik“, tzv. OVK, kojoj je pripadala i opština Suva Reka, dostavljenu od BIA, dana 30. januara 2008. godine, pod brojem: 02-1211,

- vrši se uvid u Izveštaj o angažovanju 3. čete 37. odreda PJP, iz Sekretarijata Kruševac, na teritoriji KiM '98-99. godine, od 28. oktobra 1999. godine, Komandi 37. odreda PJP Niš, zapisnik o uništenju dokumentacije 3. čete 37. odreda PJP od 10. juna 1999. godine,

- vrši se uvid u službeni belešku, komandira 3. čete, 37. odreda PJP, Siketić Zorana od 7. aprila 1999. godine,

- vrši se uvid u Izveštaj Okružnom javnom tužiocu MUP-a Srbije, Sekretarijat u Prizrenu PU, 324/99 od 8. aprila 1999. godine,

- vrši se uvid u Predlog za upućivanje smena na KiM,

- vrši se uvid u Pregled policijskih snaga na KiM, sa stanjem na dan 26. marta 1999. godine,

- vrši se uvid u akt Koordinacione uprave za KiM PU za Prizren, depeša broj: 392/08 od 25. januara 2008. godine; u Dopunu izveštaja o angažovanju 3. čete, 37. odreda PJP iz Sekretarijata Kruševac na teritoriji KiM u 1998. i 1999. godini, od 28. oktobra 1999. godine,

- čita se Radna sveska komandanta 124. brigade OVK, Nedžmedina Kastratija; Izveštaj o položaju srpskih snaga u opštini Suva Reka od 16. novembra 1998. godine; spiskovi Specijalnih jedinica za područje Suve Reke; Dežurstva pripadnika OVK na području Suve Reke; Spisak pripadnika OVK za područje Suve Reke; Dnevni izveštaj jedinica OVK sa područja Suve Reke od 9. februara 1999. godine; Priznanica o predaji novca za finansiranje OVK; Informaciju o rasporedu seoskih štabova 122. i 124. brigade OVK, dostavljene od BIA, Kabineta direktora, broj: 02-5266 od 31. marta 2008. godine, uz napomenu da se radi o materijalima koji su zaplenjeni tokom akcija snaga bezbednosti na KiM,

- čita se Izveštaj VBA, broj: 5525-1 od 21. aprila 2008. godine (VBA ne raspolaže sa spiskom kidnapovanih i nestalih lica u periodu od 1. januara, do 1. juna 1999. godine, za područje OUP-a Suva Reka), u zoni odgovornosti 549. mb VJ od 1. januara, do 1. juna 1999. godine, da su delovale tzv. terorističke grupe 123. brigade OVK,

- vrši se uvid u Pregled organizacijsko-formacijske strukture 123. brigade OVK, za period januar - juni 1999. godine,

- vrši se uvid u Pregled organizacijsko-formacijske strukture operativne zone „Paštrik“, za period od januara do juna 1999. godine,

- vrši se uvid u Organizacijsku strukturu 123. brigade OVK,

- vrši se uvid u ratni dnevnik Stojana Konjikovca,
- čita se Izveštaj VBA Ministarstva odbrane RS, broj: 3786-4 od 9. maja 2008. godine, i to: Knjiga operativnih izveštaja; Izveštaj 549. motorizovane brigade; Bobbene izveštaje komande PRK, za period od 25. marta, do 29. marta 1999. godine; Bobbene izveštaje komande Treće armije, za 25. i 27. mart 1999. godine; u Zapovest zajedničke komande za KiM od 23. marta i 28. marta 1999. godine; u Zapovest zajedničke komande za KiM o angažovanju snaga na suzbijanju terorizma na KiM od 19. marta 1999. godine; akt broj: 455-20 od 7. marta 1999. godine, akt komande Prištinskog korpusa; akt broj: 455-21 od 8. marta 1999. godine; akt broj: 455-29 od 15. marta 1999. godine; akt broj: 455-60 od 23. marta 1999. godine; akt broj: 455-93 od 28. marta 1999. godine,
- čita se Izveštaj OEBS-a od 2. maja 2008. godine, vezano za Diplomatsko-posmatračku misiju na Kosovu - KDOM,
- vrši se uvid u Dopis MUP-a RS, Službe za otkrivanje ratnih zločina broj: 230-4928/07 od 12. maja 2008. godine,
- čita se Izveštaj MUP-a RS, SUP-a u Prizrenu, broj: 438-2/99 od 17. maja 1999. godine,
- izveštaj o pronalsku leša MUP-a RS, SUP-a u Prizrenu od 30. marta 1999. godine; u foto-dokumentaciju i skicu mesta i skicu sahrane NN leša, MUP RS.

Sud donosi

REŠENJE

Čita se iskaz svedoka Nebi Morine, dat OJT-u, 17. maja 2005. godine.

PRESEDNIK VEĆA: Svedok Bardulj Beriša je za glavni pretres 3. oktobra 2007. godine odbio da primi poziv preko UNMIK-a, za glavni pretres 5. decembra 2007. godine, primio je poziv lično preko PTT, nije se pojavio, za glavni pretres 18. januara 2008. godine, punomoćnik oštećenih, ADV. Dragoljub Todorović, izjavio je da isti ne želi da svedoči ni putem video-linka.

Veće donosi

R E Š E N J E

ČITA SE iskaz svedoka Bardulj Beriše dat haškim istražiteljima 10. jula 2001. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Svedok Halit Beriša za glavni pretres 30. juna 2008. godine, preko PTT vraćeno je kao neuručen poziv, UNMIK nas je obavesti da je primio poziv za glavni pretres 30. juna 2008. godine, preko PTT vraćeno je neuručeno, za glavni pretres 18. januara 2008. godine, punomoćnik oštećenih, ADV. Dragoljub Todorović, izjavio je da ne želi da svedoči ni putem video-linka.

ČITA SE iskaz svedoka Halita Beriše, dat haškim istražiteljima 17. avgusta 2001. godine i 13. marta 2002. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Svedok Zurafeta Beriša bila je pozvana za glavni pretres 4. septembra 2008. godine, preko PTT, vraćeno je kao neuručeno.

ČITA SE iskaz svedoka Zurafete Beriše, dat haškim istražiteljima 19. avgusta 2001. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Bio je predviđen video-link sa svedokom Mevljude Beriša, koji nismo mogli da ostvarimo.

ČITA SE iskaz svedoka Mevljude Beriše, dat haškim istražiteljima 10. jula 2001. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Bio je pozvan i svedok Sejdi Bitići za glavni pretres 4. septembra 2008. godine, dobili smo izveštaj preko PTT-a da je vraćeno neuručeno.

ČITA SE iskaz svedoka dat haškim istražiteljima 3. juna 1999. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Za glavni pretres 3. septembra 2008. godine bio je pozvan svedok Besim Kolgeci, preko PTT vraćeno je neuručeno.

ČITA SE iskaz svedoka dat haškim istražiteljima 26. maja 1999. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Takođe, za glavni pretres 30. juna 2008. godine, pozvan je svedok Zulfije Kuči, preko PTT vraćeno je kao neuručeno, a preko UNMIK-a izveštaj da je odbila da primi poziv, za 3. septembar 2008. godine, vraćeno da je neuručeno. Za glavni pretres 18. januar 2008. godine, punomoćnik oštećenih, adv. Dragoljub Todorović, izjavio je da isti ne želi da svedoči ni putem video-linka.

ČITA SE iskaz svedoka Zulfije Kuči, dat haškim istražiteljima 16. aprila 1999. godine i 18. avgusta 2001. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Za glavni pretres 4. septembra 2008. godine Fazli Morina je primio lično poziv preko PTT, nije došao.

ČITA SE iskaz svedoka Fazli Morine, dat haškim istražiteljima 18. avgusta 2001. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Pozvan je i svedok Sadiku Sevdije i to, za glavni pretres 30. juna 2008. godine, poziv preko PTT vraćen je kao neuručen, a primila je lično preko UNMIK-a i izjavila da „odbija da učestvuje u postupku“; za glavni pretres koji je ponovo zakazan 3. septembra 2008. godine, preko PTT vraćeno je jer je poziv neuručen.

ČITA SE iskaz svedoka Sadiku Sevdije, dat haškim istražiteljima 21. avgusta 2001. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Svedok Afid Ljatifi, po informacijama živi u inostranstvu, nedostupan je sudu.

ČITA SE iskaz svedoka Afid Ljatifija, dat haškim istražiteljima dana 11, 12. i 13. jula 2000. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Za glavni pretres od 30. juna 2008. godine pozvan je svedok Hamit Beriša, poziv je vraćen kao neuručen preko PTT, a za glavni pretres 2. oktobra 2007. godine, Hamit Beriša je odbio prijem poziva preko UNMIK-a.

OTKLANJA SE izvođenje dokaza saslušanjem svedoka Hamit Beriše.

ČITA SE iskaz svedoka Dašurije Kuči, dat Tužilaštvu za ratne zločine 16. maja 2005. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Svedok Beriša Dželjadini je pozvana za glavni pretres 1. jula 2008. godine, poziv je uručen preko UNMIK - a, nije se pojavila, za glavni pretres 4. septembra 2008. godine, takođe je pozvana, preko PTT, vraćeno kao neuručeno.

ČITA SE iskaz svedoka Beriša Dželjadini, dat Tužilaštvu za ratne zločine 16. maja 2005. godine.

PREDSEDNIK VEĆA: Na glavni pretres zakazan 1. jula 2008. godine pozvan je i u svojstvu svedoka-oštećenog Beriša Gramos, primio je lično preko PTT i preko UNMIK-a, nije se odazvao na poziv suda.

Sud donosi

R E Š E N J E

OTKLANJA SE izvođenje dokaza saslušanjem svedoka- oštećenog Beriša Gramosa.

Sud donosi

R E Š E N J E

OTKLANJA SE izvođenje dokaza saslušanjem svedoka Gaši Dašurije.

PREDSEDNIK VEĆA: Gaši Đulije je pozvana za glavni pretres 30. juna 2008. godine, preko Pošte, vraćeno je da je neuručen poziv, pa je ponovo pozvana 18. januara 2008. godine.

Sud donosi

R E Š E N J E

OTKLANJA SE izvođenje dokaza saslušanjem svedoka Gaši Đulije.

PRESEDNIK VEĆA: Svedok Šefket Beriša je pozvan po predlogu punomoćnika oštećenih Nataše Kandić od 25. novembra 2008. godine, dakle, preko punomoćnika oštećenih. Nije pristupio iz razloga što neće, jer se kćerke protivne, izjavila je punomoćnik oštećenih Nataša Kandić na glavnom pretresu 1. decembra 2008. godine.

Sud donosi

R E Š E N J E

OTKLANJA SE izvođenje dokaza saslušanjem svedoka-oštećenog Šefket Beriše.

PRESEDNIK VEĆA:

Konstatuje se da je zamenik tužioca za ratne zločine odustao od saslušanja svedoka:

Morina Halila, Beriša Muhameda, Beriša Zurafete, Beriša Mevljude, Bitići Sejdića, Gaši Hajrusa, Gaši Sanije, Gaši Škelzima, Gaši Zumera, Hodža Etima, Kolgeci Besima, Morina Fazlija, Čekaj Miljajima, Gaši Ilmi, Gaši Lirije, Imeraj Liri, Imeraj Sofije, Ljatifi Afida, Merovci Adnana i Zogaj Šefketa.

Sud donosi

R E Š E N J E

Današnji pretres se odlaže, a sledeći zakazuje za:

9, 10, 11. i 12. februar 2009. godine, sa početkom u 9,30 časova.

Pretresi zakazani za pomenute dane nisu održani.

Dan osamdest osmi

3. mart 2009.

Za zločin u Suvoj Reci jedan optužen manje

Tužilaštvo za ratne zločine odustalo je od krivičnog gonjenja Ramiza Papića, jednog od osmorice srpskih policajaca kojima se pred Većem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu sudi za ubistvo 48 albanskih civila u Suvoj Reci 1999. godine. Za danas su bile predviđene završne reči u postupku, ali je zamenik tužioca za ratne zločine Miodjub Vitorović precizirao optužnicu kojom se odustaje od daljeg gonjenja osmooptuženog Ramiza Papića.

Branioци sedmorice optuženih zatražili su da se današnji pretres prekine kako bi dobili dodatno vreme da se upoznaju sa preciziranom optužnicom koja im je danas dostavljena. Advokati su ukazali da je u odnosu na njihove branjenike optužnica značajno izmenjena i da zbog toga treba da se odloži suđenje koje je bilo planirano za celu nedelju, nakon čega je predsedavajuća Veća, Vinka Beraha-Nikićević, zakazala nastavak suđenja za 6. april.

Branilac Ramiza Papića, advokat Dragan Palibrk, rekao je agenciji „Beta“ da je „nažalost tek posle tri i po godine zadovoljena pravda, i da je dokazano da on nije imao nikakve veze sa zločinom u Suvoj Reci“. „Tužilac je časno odustao da ne bi dozvolio sudu da ga oslobodi, što je bila jedina moguća presuda“, istakao je Palibrk. Papić se tokom većeg dela suđenja branio sa slobode, a pritor je nedavno ukinut i Nenadu Jovanoviću i Zoranu Petkoviću.

Dan osamdeset deveti

6. april 2009.

Završna reč zamenika javnog tužioca

R e p u b l i k a S r b i j a

TUŽILAŠTVO ZA RATNE ZLOCINE

06.04.2009.godine

B e o g r a d

ZAVRŠNA REC

Poštovani Sude,

Tužilaštvo za ratne zločine u potpunosti ostaje pri preciziranoj optužnici, jer smatra, da je u toku dokaznog postupka nesumnjivo utvrđeno da su optuženi izvršili krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl.142. st.1. KZJ, koje im se stavlja na teret i za koje su krivicno odgovorni.

Događaj koji je predmet ovog postupka odigrao se u centru grada Suva Reka - AP KiM, u prvim danima bombardovanja, 26.marta 1999. godine, nakon što je bilo proglašeno ratno stanje i otpočela ofanziva NATO snaga prema našoj zemlji; u vreme kada je postojao oružani sukob između Savezne Republike Jugoslavije i Koalicije NATO snaga, i istovremeno u vreme postojanja unutrašnjeg oružanog sukoba između oružanih snaga Savezne Republike Jugoslavije - Vojske Jugoslavije, i policijskih snaga Republike Srbije, sa jedne strane, i pripadnika naoružane vojne organizacije „Oslobodilačka Vojska Kosova“ („OVK“; „UÇK“), sa druge strane.

Optuženi su bili pripadnici srpskih oružanih snaga, i to pripadnici Posebnih jedinica policije (PJP), aktivnog i rezervnog sastava jedinica policije OUP-a Suva Reka, u sastavu policijskih snaga Republike Srbije, zajedno sa pripadnicima tadašnjeg Resora državne bezbednosti, te pripadnicima Teritorijalne odbrane.

Pojedinačna pripadnost optuženih pojedinim jedinicama u sastavu srpskih oružanih snaga, njihova pozicija i status precizno su izneti u izreci optužnice, a njihov status i pripadnost nesporno je utvrđena u dokaznom postupku na glavnom pretresu i to okrivljeni ne osporavaju.

Nesporno je da su u reon Suva Reka u to vreme bile upućene i angažovane i jedinice 37.odreda PJP, kojim je komandovao optuženi Mitrović Radoslav, a čija komanda se nalazila u Suvoj Reci u zgradama preduzeća „Metohija vino“. Zadatke je primao u Štabu u Prištini, čiji su članovi, između ostalih, bili i general Lukić, Obrad Stevanović kao i Vlastimir Đorđević.

Osim toga, iz Izveštaja MUP-a Republike Srbije – Kabinet ministra, broj 017828/058 od 07.07.2005.godine, utvrđuje se da je u reonu Suve Reke u to vreme angažovan 37. združeni odred PJP (37. i 87.odred PJP) i 5.četa 124. interventne brigade PJP i da je komandant ovog združenog odreda pukovnik Radoslav Mitrović.

Rezultati dokaznog postupka, iskaz optuženog Mitrović Radoslava, koji je saglasan iskazu svedoka Delić Božidara, te iskazi drugih svedoka - pripadnika vojske ili policije, pružaju osnov za sledeće zaključke:

- na ovom području pre početka bombardovanja i u prvim danima bombardovanja, u periodu 20-24. marta, bilo je intezivnijih napada pripadnika OVK na jedinice vojske i policije. U reonu Suve Reke dejstvovale su snage 124,122. i 121. brigade OVK, kao i snage lokalnih štabova, ukupno 1.500 do 3.000 pripadnika OVK.

- 20. ili 21. marta sa Božidarom Delićem, okr. Mitrović je otišao za Prištinu da prime dokumenta za naredne zadatke u slučaju i kada bude počelo bombardovanje.

Zadatak je bio da se neutrališu jedinice OVK, raspoređene u trouglu Prizren-Suva Reka-Orahovac i da se obezbedi komunikacija.

Detalje ove akcije Mitrović je razradio sa gen. Delićem odmah po prijemu zadatka iz Prištine, da bi sa izvršenjem zadatka započeli u ranim jutarnjim satima 25.marta, kada je počela ofanzivna akcija jedinice kojom je komandovao protiv OVK u reonu Suve Reke, uz podršku 549. i 243. motorizovane brigade Vojske Jugoslavije;

- u tom smislu, Mitrović Radoslav je dobio dvostrugu ulogu: bio je komandant združenog odreda PJP i rukovodilac konkretne borbene operacije, odnosno dela borbene operacije združenih snaga VJ i jedinica MUP-a.

Kod ovih nespornih činjenica nameće se logičan zaključak da je Mitrović Radoslav u tom svojstvu morao sarađivati i sa načelnikom i komandrom mesne

policije, tako što bi u određenim situacijama od njih tražio logističku i drugu podršku, pa i da neposredno angažuje pripadnike lokalne policije radi izvršenja ove borbene operacije.

U prilog tome svedoči činjenica da je osnovni zadatak borbene operacije kojom je rukovodio bio stvaranje povoljnijih uslova i obezbeđivanje komunikacija, da bi taj prostor, koji su držali pripadnici OVK, bio čist, i da bi bio zaposednut od lokalne policije. U konkretnom slučaju i policije OUP-a Suva Reka.

U vojno-tehničkom i taktičkom smislu, odnosno prema pravilima vojne doktrine, priroda borbenog zadatka znači i to da su policijske snage OUP-a Suva Reka, snage TO i Civilna zaštita Suva Reka bili element borbenog rasporeda snaga združenog 37. odreda PJP. To dalje znači da optuženom Mitroviću izvršenje konkretnog borbenog zadatka, pored ostalog, daje prava i ovlašćenja da komanduje i pripadnicima lokalne policije, koja je trebalo da u borbenoj operaciji zaposedne osvojene teritorije, kao i pripadnicima TO i CZ.

Pored takvih ovlašćenja i prava, optuženi Mitrović, kao komandant 37. Odreda PJP i kao rukovodilac konkretne borbene operacije, snosi i najveću komandnu, moralnu, i svaku drugu odgovornost, i ta odgovornost utvrđena je prema načelima vojne doktrine i oružane borbe, kao i pravilima rukovođenja i komandovanja u ratu i miru i odnosi se na sve ono što se događa u zoni odgovornosti jedinice kojom je komandovao.

Na ovakav zaključak upućuju i iskazi biših pripadnika OUP-a Suva Reka, saslušanih u svojstvu svedoka, koji Mitrovića doživljavaju kao komandanta, jer su bili neposredni svedoci njegovog odnosa prema starešinama OUP-a i svedoci određenih naredbi koje im je ovaj izdavao, a oni izvršavali.

Osim toga, iz Izveštaja Ministarstva odbrane VBA – SP 3186-2 od 21.03.2006. godine, vidi se da je 25.03.1999. godine borbena grupa 5 (BG-5) iz sastava 549. motorizovane brigade u ranim jutarnjim časovima prošla bez zadržavanja Suvu Reku i izvodila borbena dejstva na pravcu Reštane- Studenčane-Samodraža do 27.03.1999. godine, a od 27.03. do 01.04.1999. godine na pravcu Samodraža-Dobrodeljane-Pagaruša, te da u navedenom periodu u Suvoj Reci Vojska Jugoslavije nije izvodila nikakva borbena dejstva jer je grad bio pod kontrolom MUP-a Republike Srbije. Kod ovakvog izveštaja isključena je bilo kakva odgovornost VJ za događaje u Suvoj Reci u ovom periodu. Iz ovog Izveštaja proizlazi i to da u samom gradu Suva Reka nije bilo jedinica i pripadnika OVK u tom periodu.

Nesporno je da su se na ovom području nalazile i redovne policijske snage OUP-a Suva Reka, i to pripadnici aktivnog sastava policije, koji su bili

angažovani u borbi protiv OVK, dok su pripadnici rezervnog sastava policije bili angažovani u izvršenju poslova i zadataka iz delokruga rada službe, a posebno na obezbeđivanju objekata OUP-a, pozorničkih i patrolnih službi, a po potrebi izvršavali su i druge zadatke.

Komandu nad ovim jedinicama imali su *de jure* i *de facto* optuženi Repanović Radojko, komandir policije, i njegov pomoćnik opt. Jovanović Nenad, koji je, između ostalog, bio zadužen za rezervni sastav policije, dok su optuženi Čukarić Slađan i Petković Miroslav bili pripadnici policije u OUP-u Suva Reka, optuženi Nišavić Milorad pripadnik Državne bezbednosti za područje Prizren, a optuženi Petković Zoran pripadnik TO Suva Reka.

Na dan 26. marta 1999. godine, počev od 12,00 časova, sva optužena lica preduzimala su radnje koje su precizno opisane u izreci optužnice, koje se sastoje u napadu na civilna lica i civilne objekte na tzv. Reštanskom putu, u Suvoj Reci. Posledica ovog napada je lišavanje života 50 civilnih lica, uglavnom žena i dece, članova porodice Beriša, izazivanje požara i paljenje gotovo svih kuća u napadnutom delu grada, pljačkanje stanovništva, što je sve rezultiralo masovnim iseljavanjem albanskog stanovništva iz grada.

Konkretno, u dokaznom postupku, na osnovu iskaza brojnih svedoka – civila albanske nacionalnosti, na osnovu iskaza svedoka „A“, svedoka Veljkovića i drugih brojnih dokaza se utvrđuje sledeće činjenično stanje:

- Dana 26. marta 1999. godine oko 12,00 časova pripadnici 37. odreda PJP, u dva kamiona, i optuženi Mitrović u vozilu „Land rover“, stigli su ispred policijske stanice u Suvoj Reci i zaustavili se odmah pored zgrade OUP-a Suva Reka. Odmah su se iskrcali iz kamiona, razvili se u strelce i, krećući se sa leve i desne strane Reštanskog puta, počeli da pretresaju i da pale kuće civila albanske nacionalnosti koje pripadaju članovima porodice Beriša;

- u tom momentu ispred zgrade policijske stanice nalazili su se pojedini pripadnici aktivnog i rezervnog sastava OUP-a Suva Reka, kao i pripadnik tadašnjeg RDB Nišavić Milorad;

- kod zgrade OUP-a, optuženi Mitrović je izdao naredbu opt. Jovanović Nenadu, pomoćniku opt. Repanovića, da se grupa policajaca OUP-a Suva Reka koja se nalazila sa njim i koju je prethodno odredio optuženi Repanović uključi u akciju, govoreći: „Krećite, šta čekate... jel' to ja treba da radim umesto vas!“;

- Čukarić Slađan je izveo pritvorenika Eljšani Abdulaha iz zgrade OUP-a Suva Reka i pucanjem iz automatske puške ga lišio života;

- opt. Jovanović je preneo primljenu naredbu jedinici policije OUP-a Suva Reka da se i oni uključe u akciju čišćenja terena i napada na civile i da se pridruže

za sada NN pripadnicima 37. odreda PJP, koji su već bili započeli napad na kuće na Reštanskom putu, nakon čega je zajedno krenuo sa pripadnicima aktivnog i rezervnog sastava OUP-a Suva Reka, među kojima su se nalazili optuženi Čukarić Slađan, Petković Miroslav, pok. Tanović Radovan, a njima su se pridružili i Nišavić Milorad, Petković Zoran, svedok „A“, te drugi, za sada NN pripadnici OUP-a Suva Reka i pripadnici TO;

- tako su Čukarić Slađan, Petković Miroslav, zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom i drugim nepoznatim pripadnicima policije OUP-a Suva Reka, Nišavić Miloradom, kao pripadnikom Resora državne bezbednosti sa nepoznatim pripadnikom Resora državne bezbednosti, Petković Zoranom, kao pripadnikom Teritorijalne odbrane, i drugim nepoznatim pripadnicima Teritorijalne odbrane, i u zajednici sa drugim nepoznatim pripadnicima 37. odreda PJP, delujući zajedno i istovremeno, postupajući svesno i voljno u izvršenju primljene naredbe, naoružani ličnim naoružanjem, krenuli iz dvorišta zgrade OUP-a Suva Reka prema kućama pored Reštanskog puta, u kojima su živeli građani albanske nacionalnosti, koji nisu učestvovali u neprijateljstvima, izbacivali ih iz kuća. koje su pretresali, pljačkali i palili, ubijajući neke civile albanske nacionalnosti na licu mesta, a druge, zajedno sa pripadnicima 37. odreda PJP pucanjem usmeravali ka Znanstvom centru, gde su kasnije skoro svi civili koji su ušli u prostorije Znanstvog centra ubijeni.

Iako optuženi Mitrović, kao komandant 37. odreda PJP i kao rukovodilac konkretne borbene operacije, snosi i najveću komandnu, moralnu, i svaku drugu odgovornost u zoni odgovornosti jedinice kojom je komandovao, pored izvršenog zločina koji se ogleda u konkretnom napadu na civilno stanovništvo i ubistvu istih, na način kako je napred opisano, on snosi i punu odgovornost i za druge zločine koji su se dogodili u njegovoj zoni odgovornosti.

Odgovoran je Mitrović i zbog toga što su pripadnici njegove jedinice prilikom pretresa kuća u Suvoj Reci palili porodične kuće albanskog stanovništva, pa su tako, prema izjavama svedoka, upalili dve-tri kuće preko puta policijske stanice, kuće u blizini Reštanskog puta koje se nalaze na zemljanom delu puta, kao i kuće na samom Reštanskom putu, kuće Fatona, Nedžata i Vesela Beriše, te zapalili i uništili Znanstvi centar i piceriju, na način kako to opisuju optuženi Petković Miroslav i Jovanović Nenad, kao i svedoci „A“, Beriša Šureta, Vjolca, Gogić Ljubiša, Veljković Velibor, i gotovo svi svedoci koji su tom prilikom bili na licu mesta i videli zgarista upaljenih kuća.

Odgovoran je Mitrović i zbog toga što su pripadnici njegove jedinice pljačkali prodavnicu auto-delova, koja se nalazi u neposrednoj blizini kuće porodice

Beriša, iz koje su članovi porodice prisilno bili isterani i zatvoreni u prostorijama picerije, za vreme dok su ih drugi ubijali, tako što su obili prodavnicu i u kamion PJP utovarivali robu, sve dok nisu potpuno ispraznili prodavnicu i kamion sa robom odvezli...što se utvrđuje na osnovu iskaza svedoka Agrona Beriše, svedoka „A“, i iskaza optuženog Petković Miroslava.

Odgovoran je Mitrović i što nije kaznio počinioce i ovih zločina i što nikakav izveštaj o tome nije sačinio, niti izvestio Štab MUP-a na Kosovu.

Opt. Mitrović se brani da on nije izdao naređenje za napad na civilno stanovništvo, da nije znao da je izvršen napad na civilno stanovništvo i da uopšte nije bio na licu mesta u Suvoj Reci na dan 26.03.1999. godine, navodeći da je toga dana bio u Prizrenu, u poseti ranjenom pripadniku njegovog odreda i da se starao da ga helikopterom otpremi na VMA, za Beograd, te da se u Prizrenu zadržao do oko 13,00 časova, kada je helikopter sa ranjenicima odleteo put Beograda.

Međutim, iz dokumenta VMA – prijema bolesnika, utvrđuje se da su ranjenici, koji su toga dana helikopterom prebačeni u Beograd, primljeni na VMA u 11,00 časova pre podne. Imajući u vidu činjenicu da je za let od Prizrena potrebno najmanje dva sata, nameće se logičan zaključak da su ranjenici bili zbrinuti najdalje do osam sati ujutro toga dana, dok se iz iskaza saslušanih svedoka i iskaza optuženog Jovanović Nenada utvrđuje da se optuženi Mitrović ipak nalazio u Suvoj Reci toga dana. S druge strane, svedoci na koje se optuženi Mitrović poziva nisu potvrdili navodni alibi optuženog.

Iskazima svedoka „A“, opt. Jovanović Nenada, utvrđuje se da je Mitrović Radoslav bio u Suvoj Reci na dan 26. marta, oko podneva, najpre u dvorištu policijske zgrade, a potom ušao u zgradu i otišao kod komandira, te da su u isto vreme bili i pripadnici 37. odreda PJP, koji su došli u dva kamiona, razvili se u strelce i pretresali kuće u naselju pored Reštanskog puta, pri tome palili kuće, ubijali lica koja bi zatekli u kućama ili sreli na putu, dok su pripadnici jednog dela jedinice obili prodavnicu auto-delova, vlasništvo Beriša Vesela, robu iz prodavnice utovarivali u kamion, koji su neposredno pred ovu „akciju“ parkirali ispred prodavnice, a po završenom utovaru, kamion sa robom odvezli. Prema iskazu svedoka Siketića, koji je bio komandir 3. čete 37. odreda PJP, uoči napada na Suvu Reku ovaj svedok je bio na sastanku zajedničkog kolegijuma u Prizrenu, kada je 37. odred PJP dobio zadatak da izvrši akciju čišćenja terena na potezu od Reštana prema Orahovcu, kojom prilikom je saznao da akciju vodi komandant odreda opt. Mitrović, a ovaj svedok je od opt. Mitrovića dobio zadatak da sa svojom četom očisti teren od središnjeg dela Reštana prema Slapuzanu.

U daljem toku iskaza ovaj svedok opisuje kako su pripadnici njegove čete došli do policijske stanice u Suvoj Reci i kako su odatle išli peške i razvili se u strelce i pretresali objekte. Iz ovakvog opisa proizilazi da se upravo radi o događaju od 26. marta 1999. godine, te da je naredba za učešće u ovom napadu izdata upravo od strane opt. Mitrovića.

Međutim, opt. Mitrović ne samo da je izdao naredbu za napad još pre početka akcije, već je i tokom akcije na licu mesta komandovao akcijom, i to na početku napada kada je, prema iskazu svedoka „A“ i opt. Jovanovića, vozilom došao pred policijsku stanicu Suva Reka istovremeno kada i kamioni sa pripadnicima 3. čete 37. odreda PJP, koji su se tom prilikom odmah razvili u strelce i otpočeli sa napadom, a on – opt. Mitrović, tada naredio opt. Jovanoviću da se i pripadnici OUP-a Suva Reka uključe u akciju, a u daljem toku odvijanja napada putem radio-veze sa svedokom Siketićem komandovao učesnicima u napadu i bio obavestavan o tome šta se dešava na terenu, jer svedok Siketić, kada opisuje akciju, pored ostalog navodi da je u vreme akcije opt. Mitrović radio-vezom nalazeći se u blizini, obavestavan od strane svedoka Siketića o toku i kretanju napada, dok svedok Goran Spasić, komandir 1.voda u četi svedoka Siketića, potvrđuje, opisujući istu akciju, da je tokom akcije Siketić održavao vezu sa opt. Mitrovićem i njemu – svedoku Spasiću prenosio naredjenja i uputstva opt. Mitrovića.

Naravno, svedoci Siketić i Spasić negiraju da je opt. Mitrović naredio da se pale kuće i ubijaju civili, da se vrši napad na civilno stanovništvo, a takođe tvrde da prilikom te akcije nije bilo paljenja kuća i ubistava i da su pripadnici 37. odreda PJP pretresali prazne kuće, ali u ovom delu ovi svedoci ne govore istinu i to ne samo zbog toga što žele da pomognu svome ratnom komandantu opt. Mitroviću, već i zbog toga što bi i sami mogli biti krivično odgovorni za učešće u ovom ratnom zločinu.

Da je opt. Mitrović bio u Suvoj Reci na dan 26. marta 1999. godine utvrđuje se i na osnovu iskaza svedoka Gorana Obradovića, njegovog pratioca, i Ljubiše Stojanovića, njegovog vozača, koji obojica iznose tvrdnju da je toga dana opt. Mitrović boravio u Suvoj Reci, s tim što svedok Obradović navodi da je opt. Mitrovića dopratio do policijske stanice u Suvoj Reci oko 14 časova, a svedok Stojanović da je opt. Mitrovića dovezao u Suvu Reku do zgrade „Metohija vina“ oko 15,16 časova, a što bi značilo da se to odigralo nakon što je istog dana oko 12 časova izvršen napad na civile u Suvoj Reci. Očigledno je da oba svedoka, kao bliski ratni saradnici opt. Mitrovića, ne žele da terete optuženog u pogledu vremena njihovog zajedničkog dolaska u Suvu Reku iznoseći lažne tvrdnje koje su međusobno različite.

Prema iskazu svedoka „A“, u momentu kada je akciju napada na civile u Suvoj Reci preduzela 3. četa 37. odreda PJP, opt. Mitrović je naredio opt. Jovanoviću i grupi policajaca OUP-a Suva Reka ispred same stanice policije da se pridruže napadu, govoreći: „Krećite, šta čekate... jel' to ja treba da radim umesto vas“, i opt. Jovanović je postupio po tom naređenju, naredivši ovoj grupi da krene u akciju. Iz samog ovakvog ponašanja i opt. Mitrovića i opt. Jovanovića, kao i pripadnika ove grupe policajaca iz OUP-a Suva Reka, može da se zaključi da je prethodno postojao plan da u akciji napada, kojom rukovodi opt. Mitrović kao komandant akcije, treba da učestvuju i pripadnici OUP-a Suva Reka i da je to ranije određeno.

Da je uloga opt. Mitrovića kao komandanta ove akcije odlučujuća kod izdavanja naređenja za preduzimanje napada na civilno stanovništvo u Suvoj Reci utvrđuje se i na osnovu iskaza svedoka „A“ u istrazi (str.120. i 129 zapisnika iz istrage), koji pored ostalog kaže: „Čegar 1“ (šifra za opt. Mitrovića), znači taj gospodin koji je naišao, da nije naterao pomoćnika (radi se o opt. Jovanoviću), da nije naredio pomoćniku da mi krenemo, znači mi ne bi imali potrebe da ulazimo u te kuće... Znači, da nije izdao naredbu, ne bi imalo potrebe. Znači, to nije bio naš posao da mi idemo.“, na pitanje: „Znači li to da se nije on pojavio, ne bi bilo Zanatskog centra“, svedok „A“ odgovara: „Da, ne bi bilo sigurno. Ne bi imalo potrebe ni mi da krenemo, ni pomoćnik, ni Jajce, ni Petković, ni bilo ko od nas.“

Na osnovu iskaza većeg broja saslušanih svedoka i pojedinih optuženih utvrđuje se da je opt. Mitrović i ranije, a pogotovo uoči ovog napada, dolazio u stanicu policije OUP-a Suva Reka kod opt. Repanovića, komandira policije OUP-a Suva Reka i drugih rukovodećih policajaca u ovoj stanici policije i sa njima održavao sastanke, a iz iskaza svedoka Veljkovića proizilazi da je još pre napada od strane okr. Repanovića bila određena grupa policajaca iz OUP-a Suva Reka koja će učestvovati u napadu i u ubijanju civila, kao i grupa ljudi koja će odmah nakon napada utovarivati leševe albanskih civila, iz čega proizilazi zaključak da je opt. Repanoviću samo opt. Mitrović, kao komandant akcije, mogao da naredi da policajci OUP-a Suva Reka učestvuju u ovoj akciji, da je on to i uradio još pre otpočinjanja akcije i da je u skladu sa tim unapred i opt. Repanović odredio ljude koji će učestvovati u grupi za napad i u grupi za utovar.

Na osnovu iskaza preživelih stanovnika Suve Reke i na osnovu iskaza drugih svedoka utvrđuje se nesumnjivo da u vreme preduzimanja predmetnog napada na civile u Suvoj Reci u tom mestu nije bilo jedinica, odnosno pripadnika

„OVK“, te da je sa tim bio upoznat kako opt. Mitrović, tako i svi učesnici u napadu, uključujući i sve ovde optužene. Prema tome, svrha napada nije bila da se izvrši pretres, pronađe eventualno oružje ili da se pronađu i eliminišu pripadnici „OVK“, već je svrha napada bila, kako to kaže svedok Siketić, da se izvrši „čišćenje terena“, ali ne od pripadnika „OVK“, već od civilnog stanovništva albanske nacionalnosti, na taj način što će se paliti njihove kuće i što će se vršiti ubistva pojedinih albanskih civila. Da je ovo tačno, potvrđuje u svom iskazu i svedok Veljković Velibor, koji tvrdi da je naknadno stiglo naređenje, kako on to kaže, „verovatno iz našeg MUP-a odavde“, da se ljudi više ne ubijaju, nego da se ide od kuće do kuće i da im se govori da u roku od pola sata napuste svoje kuće, pokupe stvari i da idu za Albaniju, te da je tako i bilo.

Prema tome, odbrana opt. Mitrovića je neosnovana, jer je očigledno da je akcija kojom je on komandovao bila isplanirana upravo da se odvija na način kako se i odigrala, on je bio na licu mesta kada su se pripadnici 3. čete 37. odreda PJP razvili u strelce i počeli da pale kuće i pucaju na civile i tom prilikom ni jednim aktom ili gestom nije pokazao da oni postupaju mimo njegove naredbe, već je naredio da se i pripadnici policije OUP-a Suva Reka uključe u tu akciju, potom tu akciju iz svoga vozila pratio iz blizine, i bio obaveštavan radio-vezom o toku akcije i o onome što se čini na terenu, te ni tada nije preduzimao bilo šta što bi ukazivalo da eventualno pripadnici 37. odreda PJP i policije OUP-a Suva Reka postupaju mimo naređenja koje je on izdao.

Sve ukazuje na to da je cilj cele akcije bio zastrašivanje albanskih civila i da je upravo opt. Mitrović naredbodavac naređenja da se u jednom momentu prekine sa ubijanjem i da se ide od kuće do kuće i preživelim civilima naredi da napuste Suvu Reku i idu za Albaniju, s obzirom da nijedan od preostalih pripadnika MUP-a koji se nalazio na terenu Suve Reke za vreme napada nije imao takvo ovlašćenje.

Optuženi Repanović Radojko, Nišavić Milorad i Petković Zoran ne priznaju da su izvršili krivično delo na način kako je to prikazano u izreci optužnice, navodeći u svojim odbranama da kritičnom prilikom nisu bili u Suvoj Reci - Repanović je obilazio policijske punktove i položaje svoje jedinice u okolini Suve Reke, Petković Zoran bio u Prizrenu, Nišavić takođe u Prizrenu, dok Čukarić Slađan najpre navodi da toga dana nije upotrebljavao oružje, da nije nikoga ubio, ali da ne može da se seti gde je bio toga dana, dok je iz medija saznao za konkretan zločin, da bi naknadno izmenio svoju odbranu, tako što je opisao šta se dogodilo kritičnog dana u Suvoj Reci, minimizirajući svoju ulogu, a stavljajući u prvi plan okr. Nišavića, dok Jovanović Nenad tvrdi da nikada nije

primio naredbu od Mitrovića niti od Repanovića u smislu napada na civilna lica u Suvoj Reci, dok Petković Miroslav jedini priznaje da je bio na licu mesta kada su se ubistva dogodila, s tim što za sebe tvrdi da nije ni na koji način učestvovao u ubistvu civila, već da je to radio pokojni Tanović Radovan.

Međutim, odbrane svih optuženih se ne mogu prihvatiti, jer su u suprotnosti sa svim izvedenim dokazima. Iskazi svedoka koje su predlagali pojedini optuženih na okolnost njihovog navodnog alibija ne pružaju osnov za zaključak da optuženima treba verovati, jer nisu mogli da potvrde njihove navode. Osim toga, odbrana pojedinih optuženih u suprotnosti je i sa sadržinom pismenih dokaza u spisima.

Da su Repanović i Jovanović bili na licu mesta, od Mitrovića primili naredbe i iste sproveli tako što su pripadnicima jedinice kojima su neposredno komandovali izdali konkretne naredbe za napad na civilna lica potvrđuju iskazi svedoka „A” i iskaz svedoka Veljković Veroljuba.

Svedoci Trajković Bogoljub, Nedeljković Svetozar, Trajković Jovica, svedok „B”, svedok „C”, u svojim iskazima potvrđuju prisustvo ove dvojice optuženih na licu mesta ispred picerije kada je vršen utovar i odvoz posmrtnih ostataka ubijenih civila.

„Radojko mi je rekao da treba da se utovaraju i odvoze leševi, a pošto je meni bilo loše, on mi je rekao da idem kući”, tvrdi svedok Trajković Jovica.

Da je Jovanović ipak preneo naredbu Mitrović Radoslava utvrđuje se i na osnovu iskaza svedoka „A”, koji tvrdi da je optuženoj grupi policajaca rekao da krenu za pripadnicima PJP, pa je i sam krenuo sa njima u napad put Reštanskog puta. Sa druge strane, iz iskaza svedoka Trajković Bogoljuba se utvrđuje da je Jovanović izvesno prisustvovao utovaru posmrtnih ostataka, pa ova činjenica upućuje na zaključak da je Jovanović morao da ima saznanja o kakvoj se konkretnoj akciji radi, pa se njegova odbrana da je poslao ljude na Reštanaki put da izvrše uviđaj ne može prihvatiti.

Učešće u zločinu i prisustvo Petković Zorana detaljno objašnjavaju svedoci Šureta Beriša i Vjolca Beriša, koje su preživle masakr i koje su prepoznale optuženog kao lice koje je učestvovalo, zajedno sa grupom policajaca, u napadu na njenu kuću i u ubistvu njenih ukućana i bliske familije kako ispred kuće, tako i u prostorijama picerije u Zanatskom centru. Petković Zorana prepoznaje i Krasnići Marjan kao lice koje je odvezlo kamion sa posmrtnim ostacima u pravcu Prizrena.

Učešće Nišavac Milorada detaljno objašnjava svedokinja Šureta Beriša, kao i okr. Čukarić Slađan.

Aktivnu ulogu u zločinu imali su Petković Miroslav i Čukarić Slađan, što se potvrđuje izjavama brojnih svedoka prisutnih na licu mesta; svedocima koji su bili pripadnici srpske policije i bili prisutni na licu mesta, potom i svedocima – Romima, koji su angažovani na sakupljanju leševa iz picerije i utovaru istih u kamion. Iz ovih izjava utvrđuje se da su oba optužena bili neposredni izvršioци ubistva i kod kuće oštećenih, a naročito u piceriji, da su u civile ispaljivali projekte rafalnom paljbom iz svojih AP, da su u prostorije picerije na nedužne ljude bacili tri bombe kašikare, i da su na kraju pojedinačno ubijali preživjele, sve na očigled najmanje 15 svedoka – policajaca i radnika angažovanih na utovaru posmrtnih ostataka, koji su pred sudom dali jasne i saglasne iskaze na okolnosti učešća obojice u likvidacijama.

Prema tome, takve odbrane svih optuženih cenimo kao neosnovane i sračunate na izbegavanje krivične odgovornosti za izvršena krivična dela, pa se stoga ne mogu prihvatiti.

Na osnovu utvrđenih objektivnih okolnosti, koje, povezane sa činjenicama i okolnostima iznetim u sadržinama iskaza predloženih i saslušanih svedoka, iz kojih proizilaze konkretne i pojedinačne radnje svih okrivljenih, postoji osnov za zaključak da su sva optužena lica izvršila krivično delo predstavljeno u ovoj optužnici.

Pri tome, optuženi Mitrović Radoslav, Repanović Radojko i Jovanović Nenad su delo izvršili izdavanjem konkretnih naredbi, dok su optuženi Čukarić Slađan, Petković Miroslav, Nišavić Milorad i Petković Zoran svesno i voljno krenuli u izvršenje konkretnog krivičnog dela, a kasnijim učešćem u izvršenju istog, na različite načine, neko direktnim ubijanjem, neko opkoljavanjem kuća ubijenih lica, sa puškama na gotovs i pucajući u pravcu grupe građana u kojoj su većinom bile žene i deca, usmeravajući tako njihov pravac kretanja ka piceriji, gde je definitivno izvršena likvidacija istih na najbrutalniji način, ostvarujući svaki svoj udeo u izvršenju dela, direktno učestvovali i doprinosili radnji izvršenja krivičnog dela.

S obzirom na činjenicu da je između „Oružane vojske Kosova“ i oružanih snaga Savezne Republike Jugoslavije postojao duži period oružanog nasilja, koji u vreme konkretnog događaja nije okončan postizanjem međusobnog mirovnog sporazuma ili međusobnog miroljubivog rešenja spora, u konkretnom slučaju ima mesta primeni Međunarodnog humanitarnog prava, koje je nalagalo strani u sukobu, pripadnicima i komandnoj strukturi pripadnika srpskih strana u sukobu, da poštuje odredbe predviđene u Ženevskoj konvenciji i odredbe citiranih protokola.

Stoga, zločini, dela i propusti koji se ovom optužnicom stavljaju na teret optuženima, kao pripadnicima policijskih snaga MUP-a Republike Srbije, te snagama Teritorijalne odbrane i pripadnicima tadašnjeg Resora državne bezbednosti, počinjeni su u okviru oružanog sukoba.

Svaka od žrtava konkretnih zločina bila je civil, pripadnik albanske nacionalnosti i ta činjenica je bila povod njihovom ubijanju. Ova činjenica jasno upućuje na zaključak da su žrtve zločina za koje se optuženi terete bile lišavane života, a njihove kuće paljene samo po osnovu svog etničkog identiteta i kao takve i u meri u kojoj nisu bile zaštićene nijednom od drugih Ženevskih konvencija moraju se smatrati „zaštićenim licima“ u smisli Četvrte ženevske konvencije, obzirom da su pripadnici policije očigledno smatrali da one - sve žrtve, pripadaju suprotnoj strani u oružanom sukobu i da kao takve predstavljaju opasnost po njih.

Zbog toga se, u smislu odredaba člana 3. stav 1. tačka 1.a.i d. Četvrte konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata, od 12.08.1949. godine, člana 51, 75, 76. i 77. Dopunskog protokola 1. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, te člana 4. i člana 13. Dopunskog protokola 2. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, ima smatrati da svi oštećeni imenovani u izreci, kao civilna lica, kao pripadnici albanske nacionalnosti imaju status zaštićenih lica.

Na osnovu svega navedenog, smatram da su se u radnjama svih optuženih stekla sva bitna obeležja krivičnog dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZJ.

Ovih dana u Novom Sadu jedna ulica je dobila ime po mladiću iz Trebinja, koji je za vreme rata zaštitio svog sugrađanina druge nacionalnosti i tu hrabrost platio životom.

U Suvoj Reci 26. marta 1999. godine takve hrabrosti nije bilo. Naprotiv, na vapaje odgovoreno je metkom. Službenici države nemilosrdno su lišili života bespomoćne građane te iste države. Ubijali su ih jer su smatrali da oni „nisu naši“ i da samim tim imaju pravo da im oduzmu život. Koliki su bol pretrpeli ubijeni čekajući egzekuciju!

O tome je u ovoj sudnici 04.12.2007. godine govorila Šureta Beriša, koja je preživela masakr: „...došla je jedna grupa Srba i primorala nas je da ulazimo tu u kafić. Kad smo ušli u kafić, rekli su nam odmah da sednemo i čim smo seli,

odmah su počeli rafali. Onda su oni pucali ne znam koliko, jedno vreme pucali su koliko su mogli, koliko su mogli su pucali i prestala je pucnjava, i zatim su govorili, ali nisam podigla glavu, nisam videla, ali po glasovima, bili su isti glasovi koji su bili i kod kuće. Onda, kada sam podigla glavu da vidim, Šerina je bila mrtva, Vlorijana su ubili, Vjolcin sin Edon (13 godina) rekao je Vjolci: „mama, i Dorentinu su ubili“, one su umrle, ali Majlinda, moja ćerka je nosila mlađeg sina u naručju i Sebahate dvoje njene dece – Ismeta i Erona, jedan od 3 godine a jedan od 10 meseci, onda, Majlinda je rekla: „mama, vidi kako su ubili Herolindu“, za moju ćerku od 13 godina. Kada sam okrenula glavu, videla sam - ona je bila puna sa 5-6 metaka i ja i Vjolca smo bili blizu i Vjolcin sin Drilon je bio iza mene, on je imao 13 godina i on je rekao: „mama, vidi Dafinu kako uzdiše“, ona je imala 16 godina, bila je visoka i Vjolca mi je rekla: „Šureta, vidi Dafinu kako uzdiše“, i još jedna druga devojkica, rođaka Beriše, ona je rekla: „Bože, jao šta su mi uradili, kažite neka dođu, neka me ubiju“. Tražila je od Srba da ulaze još jednom i da je ubiju, šta su joj uradili, znači, nisu svi ljudi u tom trenutku bili mrtvi. A Fatima sa Avdijem bili su mrtvi, i njihov sin takođe.

Mnogo ljudi su uzdisali, jecali, i mladi Redon, imao je 22 meseca, i tražio je flašicu da sisa mleko. Onda sam ja uzela sina, bila mi je flaša u džepu od trenerke, dala sam mu malo mleka da bi ćutao, da se ne sazna da je živ, ali dete je i ne zna šta se dešava, tako da su oni verovatno nas čuli kako govorimo, ponovo su ulazili, ušli i pucali; pucali su nečim, ne znam šta je bilo, nije mnogo pucalo, od vrata su samo bacali, gađali su nečim i nakon toga su ponovo izašli, odmarali se. Kada sam podigla glavu, Sebahate je imala polupanu glavu, umrla je. Moja ćerka isto tako kao Sebahate, Majlinda i puno drugih nisu dali znakove, glas, samo je Ismet, Fatonov sin od 3 godine, on je plakao i tražio je vodu i zvao imena svih – mama, tata, zvao je mene da mu pružim pomoć, tražio je vodu, on je bio ranjen. I mladi sin Eron od 10 meseci, i on je i dalje bio živ, samo su mu ruku otkinuli i visilo mu je meso. To toliko sam mogla da vidim, možda je bio više pogođen, međutim ja sam bila u nogu, u ruku pogođena. Jedna druga žena, Hajdinova žena, bila je živa, zamolila sam je: „možeš li barem da mi približavaš Erona ovde između nogu, možda ću njega barem da spasim“, ali oni su ponovo ulazili, čuli su nas, gađali su nas, kada sam videla i Ismet je umro i Eron je umro i moj sin mlađi takođe.“

Ovo su nepune 2 od 70 strana njenog svedočenja.

Ima li među optuženim ikoga ko oseća stid zbog učinjenog? Šta se postiglo ovim zločinom? Ništa, osim besmisla. Ubijenih više nema, njihove porodice su uništene.

Da li je to donelo neko dobro okrivljenima? Da li su porodice okrivljenih srećne? Zločin nije doneo dobro ni albanskom ni srpskom narodu. Nikome. U trenucima kada je trebalo pokazati snagu ljudskosti prema onima koji su molili za pomoć, mržnja i zlo su prevladali. Ljudskost je sposobnost i spremnost da se pomogne drugome. Ne postoji albanska ili srpska, ona je univerzalna ili je nema.

Ovde se sudi ljudima koji nisu započeli rat, nisu mogli ni da ga prekinu, ni da ga zaustave, ali su mogli da spreče zločinački pir nad svojim sugrađanima drugog jezika i vere. Ovaj zločin podstakla je mržnja. Izopačeno shvatanje nacionalnog interesa, sjedinjeno sa pljačkaškim pobudama i brutalnom silom, učinilo je optužene robovima te mržnje. Sa tom mržnjom izdavana su i izvršavana zločinačka naređenja. Sa tom mržnjom su zataškavani tragovi zločina. Ta mržnja je prevozila u hladnjačama posmrtnu ostatke žrtava, u nameri da se nikada ne pronađu. Sa tom mržnjom se zločini i danas poriču, a njihovi izvršioци veličaju. Pa ipak, otkud ta mržnja? Ko je pothranjuje? Ko je sejao strah i nepoverenje, okretao sugrađane jedne protiv drugih? Kome je trebao rat, ko se njime okoristio, kako do tih doći? Da li će i pred kojim sudom oni ikada odgovarati?

Nije na ovom sudskom veću zadatak da odgovori na sva ta pitanja. Na neka, srećom, može. Ako ne može da kaže ko se zaricao „da na Kosovu neće ostati nijedan Albanac ukoliko jedna bomba padne na Srbiju“, može da utvrdi, ko je, uz povik „gde su vam sada vaši Amerikanci“ oduzeo život drugom čoveku. Ako ne može da kaže ko je danju zamišljao blistavu budućnost Srbije, a noću u njene temelje ugrađivao kosti nevinih, može da osudi one koji su tvrdili da profesionalno i časno obavljaju svoj posao, a koji ovde sede kao izvršioци masovnog ubistva.

Danas se sudi pojedincima, da bi se skinula decenijska hipoteka kolektivne krivice. Zbog toga presuda mora da se razlikuje od zločinaca i zločina, a razlikovati ne znači distancirati se, već osuditi ono što smo kao država i nacija bili primorani da udišemo sve ove godine.

26. marta 1999. godine ubijene niko nije zaštitio. Niko nije želeo da ih spasi, niko im nije pomogao.

Danas, 2009. godine, na ovom sudu je da žrtvama povрати dostojanstvo, tako što će utvrditi istinu i osuditi okrivljene.

Odnosi Srba i Albanaca bremeniti su tragičnim nerazumevanjem i teškim zločinima. Pothranjivanjem mržnje predugo se stvarala iluzija da se radi o zlom usudu ljudi, koji se za život na istom prostoru bore do istrebljenja. Olako se zaboravlja isto toliko dugotrajan napor dobronamernih ljudi da se izgradi suživot.

Kraljevski žandarmerijski oficir Aleksa Đ. Bogosavljević štampao je 1897. godine u Nišu knjigu „O Arnautima“, u kojoj piše: „Ako budemo iskreni prema sebi i bar u duši priznamo svoje greške koje smo činili i još jednako činimo, onda smo time našli mogućnost i način da sve popravimo. Jer dugogodišnje skupo iskustvo koje smo do sada stekli valjda nas je naučilo da od sada izaberemo pravi put. Prema Arnautima taj pravi put i najkraći put bio bi: da se mi neposredno, bez ikakvih posrednika, zbližimo s njima, upoznamo i mirimo“.

Ovaj oficir srpske kraljevske žandarmerije, odlikovan ruskim „Carskim krstom Svetog Đorđa“, ponosio se svojim poreklom. Rodom je bio iz albanskog plemena Beriša, zbog čega se u listu „Bratimstvo“, koji je pokrenuo 1900. godine, potpisivao: Aleksa Đ. Bogosavljević – Beriša.

ZAMENIK TUŽIOCA ZA RATNE ZLOČINE

Mioljub Vitorović

Završna reč punomoćnice oštećenih NATAŠE KANDIĆ

Cilj ovog suđenja, kao i svakog drugog krivičnog suđenja, je da utvrdi odgovornost optuženih i da, u skladu sa zakonom, donose pravičnu presudu za optužene, koja će zadovoljiti i pravdu za žrtve, odnosno njihove porodice.

Što se tiče ocene o pravičnosti suđenja za optužene, moje mišljenje je da se sudu ne može prigovoriti da nije poštovao standarde pravičnog suđenja. Potpuno je drugo pitanje da li je tokom glavnog pretresa sud uspeo da razjasni šta se desilo u samom gradu Suva Reka za vreme NATO bombardovanja i koja je odgovornost optuženih za oko 100 ubistava samo tokom tri dana, uništavanje i pljačke imovine, kao i prisilno premeštanje albanskog stanovništva, odnosno deportacije.

1. Jedan od objektivnih razloga zašto to sud nije mogao da učini je sama optužnica.

Optužnicom je obuhvaćen događaj od 26. marta 1999. godine, iako su masovna ubistva u Suvoj Reci počinjena i 22. i 25. marta 1999. godine. Prema podacima iz više izvora, 22. marta policija je ubila 11 albanskih civila u akciji potrage za ubicama Srbina Bogdana Lazića. 25. marta u Suvoj Reci policija je ubila više od 30 albanskih civila, od kojih je 8 nađeno na Reštanskom putu, o čemu postoji Zapisnik o uviđaju od 30. marta 1999, koji je sačinila uviđajna ekipa SUP-a Prizren, i sastavni je deo sudskog spisa.

S obzirom da je nesporno da su se 22. i 25. marta u Suvoj Reci nalazili samo pripadnici OUP-a Suva Reka i 37. odreda PJP, ostaje pitanje zašto je tužilac ostavio po strani zločine koji su pomenutih dana počinjeni i fokusirao se samo na događaj od 26. marta. To je pričinilo ozbiljne probleme u razjašnjenju događaja, konteksta, plana i obrasca po kojem su počinjena sva pomenuta ubistva.

Optuženi Nenad Jovanović u svojoj odbrani je vrlo jasno rekao da nije bio iznenađen kada je oko podneva 26. marta ispred policijske stanice video uviđajnu ekipu iz SUP-a Prizren. Prethodnog dana pripadnici 37. odreda su tim putem prošli, misli na Reštanski put, „bilo je nekih dejstava” – to kaže optuženi Nenad Jovanović. Potom, imamo uviđajnu ekipu, koja po vrlo preciznom uputstvu ide u stolarsku radionicu na Reštanskom putu, vrši pregled zatečenih leševa, neke identifikuje i o tome sačinjava zapisnik. Tih žrtava nema u optužnici, nema tog zločina, nema počinilaca, a podaci i dokazi o tom zločinu su deo sudskog spisa.

Ovo suđenje je donelo deo istine o odgovornosti pojedinih optuženih. Komandir policije i komandant 37. odreda PJP u najmanju ruku moraju znati šta se dogodilo u Suvoj Reci 22. i 25. marta.

2. Sud nije imao na raspolaganju veliki broj materijalnih dokaza. Očigledno je da je relevantna dokumenta o događajima u Suvoj Reci namerno uništila sama policija - OUP Suva Reka, SUP Prizren, komanda 37. odreda PJP i Državna bezbednost Srbije nakon rata, u akciji uništavanja dokumentacije. Međutim, tragovi i dokazi o počinjenim zločinima ipak su ostali.

Iako još uvek nisu nađena tela svih ubijenih 26. marta, a ni civila ubijenih 22. i 25. marta 1999, nepobitno je da su tela ubijenih Albanaca, po naredbi i planu, za vreme NATO bombardovanja prebačena u Srbiju. Što se tiče žrtava od 26. marta, od ukupno 49 članova porodica Beriša i Abdulaha Eljšanija, sedmoro

je nađeno na groblju u Suvoj Reci, a 24 još uvek nije nađeno. Njihova tela se nalaze još uvek u tajnim grobnicama. Da tih tajnih grobnica u Srbija i danas ima vrlo je jasno ukazao svedok Dragan Karleuša, policijski inspektor koji je posle rata radio na otkrivanju masovnih grobnica u Srbiji.

Pred sudom se pojavilo više od 120 svedoka. *Jedva da je desetak prošlo test ljudskosti.* Taj ispit su položili Romi, od kojih su neki bili maloletni, kada su po naredbi vlasti u Suvoj Reci u kamione utovarali tela pobijene albanske dece. Samo jedan Srbin iz Suve Reke je pokazao žaljenje za stradanje albanske dece. I on se ustručavao da to pokaže, verovatno iz straha da ga drugi ne nazovu izdajicom. Ti drugi nisu krili da ih nije zanimalo šta se dogodilo, ko je ubio Albance - nisu zastali pored gomile tela. Većina svedoka su bez stida ponavljali da su za stradanje porodica Beriša čuli tek kada je počelo suđenje Slobodanu Miloševiću.

Niko nikada strašnije i neljudskije nije opisao Srbe nego što su to učinili Srbi iz Suve Reke i Prizrena koji su svedočili pred Većem za ratne zločine u postupku protiv Mitrovića i drugih. U tome su prednjačili direktor komunalnog preduzeca „Higijena“, bez koga nije moglo proći nijedno tajno zakopavanje niti prenošenje tela sa Kosova u Srbiju; opštinski funkcioneri, funkcioneri SUP-a Prizren, sudije, tužioc, direktor biblioteke, i drugi.

Svedoci policajci (ukupno dvojica), na čijim iskazima je dobrim delom zasnovana optužnica, učinili su maksimalan napor da prevladaju strah od „svojih“ i kažu šta se dogodilo. Rekli su onoliko koliko su mogli, a da ostanu živi, s tim što je bilo očigledno da svedok Veljković štiti optuženog Radoslava Mitrovića kao da mu od njega život zavisi – nije ga video, iako mu je bio pred očima. Obojica su prošla psihijatrijsko veštačenje tokom glavnog pretresa, što je povećalo njihovu opreznost prilikom odgovora koga su, gde i kada videli.

3. Odgovornost optuženih je dokazana. Na osnovu iskaza svedoka i podataka o tome gde je i u kom periodu bila smeštena misija OEBS-a u Suvoj Reci, potpuno je razjašnjena uloga optuženog Nišavića u ubistvu članova porodica Beriša. On je koristio „dopuštenu“ situaciju da ubijati Albance nije krivično delo, pa se lično osvetio što je misija napustila njegov hotel „Boss“ i prešla u kuću Faika, Bujara, Sedata i Nedžata Beriše. Svedokinja-oštećena Šureta ga je videla kada je pucao i ubio njenog supruga Nedžata.

Dokazano je da je optuženi Mitrović bio 26. marta u Suvoj Reci. Video ga je optuženi Nenad Jovanović, policajci pored njega, svedok „A“, ispred policijske stanice. Niko nije video njegovog vozača, na koga se on poziva da je sa njim bio tog dana u Prizrenu.

Svedok Veljković je video Čukarića, Tanovića i druge u borbenim prslucima, sa automastkim puškama: „... odmah sam ukapirao da su krenuli u ubijanje”. On je viđao te policajce svakodnevno, zna da kada su tako obučeni idu u ubijanje i zato on kaže da je odmah ukapirao gde idu. On nam je time rekao da ubistvo porodica Beriša nije incident, nego da je ubijanje Albanaca bilo uobičajeno i svakodnevno. Za svedoka nema dileme da je komandir Repanović izdao naredbu za ubijanje – tu su policajci koje svedok opisuje a potom tela koje svedok skuplja. On vrlo jasno kaže da ga je komandir Repanović terao da sa svedokom „A“ i Ivicom Novkovićem utovaruje leševe u kamion koji je došao iz Prizrena.

Svedok Veljković je sasvim sigurno video Abdulaha Eljšanija u stanici. Opisuje ga tačno onako kako je taj čovek izgledao. Kaže: „čovek težine oko 90 kg, visok 180-190 cm”. To što on i svedok „A“ tvrde da je Eljšani na različitim mestima ubijen ne umanjuje kredibilitet nijednog od njih, jer se sve događa na udaljenosti od 150 metara. Ostalo je nerazjašnjeno kada je Eljšani doveden u policijsku stanicu i pod kojim okolnostima.

Tokom suđenja je dokazana odgovornost i ostalih optuženih - Miroslava i Zorana Petkovića i Slađana Čukarića.

4. Tokom suđenja izneti su brojni podaci koji se odnose na kontekst i matricu zločina u Suvoj Reci. I pored toga, Sudsko veće nije dozvoljavalo pitanja izvan okvira optužnice. Sudsko veće nije uvek reagovalo profesionalno i nepristrasno: predsedavajuća je redovno svedoke pitala za sudbinu Bogdana Lazića, ali je uskraćivala svako moje pitanje o sudbini 11 albanskih civila koji su ubijeni istog dana, u policijskoj potrazi i osveti za ubistvo Srbina Bogdana Lazića.

5. Sudsko veće je uspelo da održi red u sudnici, uprkos nameri pojedinih branilaca optuženih da sudnicu pretvore u govornicu o herojima i patriotama za vreme NATO bombardovanja. Na samom suđenju se pokazalo šta su odlikovani policajci, kao što je Radoslav Mitrović, radili u ime odbrane države Srbije.

Dan devedeseti

7. april 2009.

Završne reči branilaca optuženih

Advokat GORAN PETRONIJEVIĆ
(Branilac opzuženog Mitrović Radoslava)

Pored svih procesnih manjkavosti, mislim da je Sudsko veće posvetilo punu pažnju, koliko je to bar moglo, da činjenice koje bi trebalo da uđu u osnov odlučivanja prilikom donošenja odluke u ovoj krivično-pravnoj stvari utvrdi koliko je moguće.

Naime, od samog početka mi se branimo od jedne apstraktne optužbe. Kada kažem apstraktne optužbe, bez obzira na rečenicu koja je opisana u činjeničnom stanju dispozitiva, počev od zahteva za sprovođenje istrage, pa do ove poslednje izmenjene optužnice, a naime, da je navodno Mitrović tom prilikom, 26-og, oko 12 časova, ispred OUP-a Suve Reke, izgovorio rečenicu: „Šta čekate, krenite, ubijajte, tovarite, neću ja to da radim umesto vas“. Ili, pak u drugoj verziji: „Da li ja to da radim umesto vas“. Iz jedne takve rečenice može postojati čitava kvalifikacija samog krivičnog dela u odnosu na optužene, a posebno i na samog Mitrovića, da je u tom trenutku kada je ona napisana u dispozitivu zahteva za sprovođenje istrage, postojao jedan, ama i jedan dokaz, da ne kažem i indicija, da je Mitrović to izgovorio. Dakle, radi se o čistoj izmišljotini.

Ono što smo juče čuli od uvaženog tužioca u završnoj reči, kvalifikaciju krivičnog dela i radnji koje su opisane u dispozitivu, pretvara u potpuno objektivnu odgovornost Mitrovića za sve što se dogodilo tamo. Ako je u pitanju formiranje nekog mini zajedničkog zločinačkog poduhvata koga, takođe, naše zakonodavstvo ne poznaje, unošenje elemenata komandne odgovornosti, koja takođe, po zakonu kako je kvalifikovana u optužnici, nije postojala, onda je i ova optužnica morala da bude kvalifikovana nekim drugim krivičnim delom, a ne krivičnim delom iz KZ, KZJ, odnosno KZ SRJ, kako je to Tužilaštvo u vremenskom važenju pravilno kvalifikovalo.

Nadalje, govoreći o sukobu, oružanom sukobu, odnosno oružanih snaga Savezne Republike Jugoslavije i te naoružane vojne, kako kaže tužilac, organizacije, taj sukob se kvalifikuje kao oružani sukob, bez i jedne dalje činjenice koja objašnjava karakter tog oružanog sukoba. Sporan je karakter sukoba između srpske policije, u jednom trenutku, i delova vojske i pobunjenih

delova albanskog naroda na toj teritoriji. To je sporno: da li je to oružani sukob, da li je u pitanju građanski rat, da li je u pitanju lokalna pobuna, da li su u pitanju diverzantske akcije ili terorističke aktivnosti. Tužilaštvo ni u jednom slučaju o tome ne daje nijednu činjenicu i, da stvar bude još gora, kaže: „to je sukob, istovremeno i oružani sukob između Savezne Republike Jugoslavije i koalicije NATO snaga“.

Stoga smatram da je sama kvalifikacija krivičnog dela, kako je to Tužilaštvo učinilo, u ovom slučaju neodrživa.

Ovde se dogodio jedan veoma težak zločin, toliko težak da je o njemu teško govoriti. Ali Vas molim da, kao Sudsko veće, ne potpadnete pod jednu veoma ozbiljnu - kvalifikovaću je -, političku prevaru, koja se nadvija gotovo nad svim postupcima koji se vode iz oblasti ratnih zločina pred svim sudovima, a to je da se činjenično stanje povodom ovog događaja podredi glavnom političkom cilju. Glavni politički cilj je ovde uvezivanje ovog nesrećnog događaja, koji se očigledno dogodio, sa vrhom države, i tu postoji samo mogućnost jedne sponse, a to je Mitrović Radoslav, u to vreme potpukovnik, komandant 37. PJP odreda. Bojim se da oni koji to čine, takvom manipulacijom mrtvim glavama, civilima, zamagljuje činjenično stanje i smanjuju mogućnost da se konkretno utvrdi ko je tačno stradao, na koji način je stradao i ko je to učinio.

Kaže tužilac: „Kome treba ovaj rat?“ Jedno od krucijalnih pitanja, ako uvaženom tužiocu to danas nije jasno, onda stvarno ja ne bih mogao da o tome elaboriram, ako se danas, posle svega ovoga ne vidi koji su uzroci nastanka tog nesrećnog sukoba. Sâm rat je zločin, najveći koji postoji, sam sukob u kome se ljudi ubijaju je zločin. Pa, hoćemo onda sve to strpati Mitroviću na vrat? Hoćemo li mu strpati što je 14. aprila 1999. godine, u 13,30 časova, na potezu Meje Madanaj, 82 albanskih civila ubijeno NATO bombama, spaljeno, sprženo, a preko 60 povređeno? Da li ćemo mu staviti na teret što je tog istog dana, pedeset minuta kasnije, kod Bešadinskog mosta, 64 civila poginulo od istih tih NATO bombi, a preko 70 povređeno? Da li je za to kriv Mitrović Radoslav? Hoćemo li i to da mu stavimo na teret?

Dakle, pitanje ko je hteo rat i koji su uzroci rata su mnogo izvan nas, izvan ovog prostora, rekao bih. Ratom se na ovom prostoru mnogo manipuliralo. Žrtve te manipulacije ratom su svi koji su živeli na prostoru bivše Jugoslavije. Ukoliko želimo da sudskim presudama dovedemo da žrtve imaju satisfakciju, a da počinioci odgovaraju, onda se moramo okrenuti istini, a ne političkim manipulacijama.

Predlažem jedinu moguću odluku Sudskog veća, koji je moja uvažena kolegistica dala u svojoj završnoj reči, a to je da se, u smislu odredbi člana 355. stav 3, Mitrović Radoslav u potpunosti oslobodi od optužbe, jer nema nijednog jedinog dokaza, nijednog jedinog dokaza da je izvršio bilo koju radnju koja bi se mogla dovesti u vezu sa ovim događajem, koji je predmet ovog krivično-pravnog slučaja i da se pritvor ukine.

**Advokat IGOR ISAILOVIĆ
(Branilac optuženog Repanović Radojka)**

Izmenjenom optužnicom se, naime, optuženom Repanović Radojku stavlja na teret da je zajedno sa prvooptuženim

Mitrovićem, optuženima naredio da se u toku akcije čišćenja terena na potezu od Reštana prema Orahovcu, izvrši napad na civilno stanovništvo, u delu grada pored Reštanskog puta u Beriškanskom naselju i da se prema civilnom stanovništvu u tom delu grada vrše ubistva, uništavanje u velikim razmerama imovine, koje nije opravdano vojnim potrebama, te da se nakon toga izvrši raseljavanje albanskog civilnog stanovništva. Dakle, sasvim je jasno da osim paušalne tvrdnje u ovom delu optužnice nedostaje mesto, vreme i način kada je Repanović izdao nezakonitu naredbu.

U optužnici, kao što svako može da primeti, pa i publika, nedostaju elementarni podaci koje svaka optužnica mora da sadrži i to je: kako je, gde je, kada je prvooptuženi naredio Repanoviću da odredi grupu policajaca. Dakle, tvrdnja na kojoj se bazira optužnica protiv Repanovića uopšte nije opisana, a nije opisana namerno i to zbog toga što nismo izveli nijedan dokaz koji bi mogao da potvrdi navode Tužilaštva.

Sa paušalnim tvrdnjama se nastavlja kada se u optužnici navodi da je optuženi Repanović naredio pripadnicima OUP-a, rečima: „Idite, ubijajte, tovarite, vozite.“ Ni u ovom delu optužnice se ponovo ne navodi ono što optužnica mora da sadrži - vreme, mesto i način izvršenja dela, ali se ne može ni zaključiti ni kome je to Repanović naredio; a ponavljam: to se ne navodi upravo zbog toga što dokaza za ove tvrdnje nema. Najzad, u istom maniru navodi se da je Repanović odredio grupu ljudi, pripadnika OUP-a Suva Reka, kojima je izdao naredbu da zajedno sa pripadnicima Civilne zaštite leševe ubijenih utovare u kamion i odvezu sa lica mesta. Ni u ovom delu optužnice, kao što svi možemo da primetimo, nema konstitutivnih elemenata optužnice, to jest, nije navedeno ni vreme, ni mesto, ni način, ali ni ko su pripadnici te druge grupe.

Dakle, jedina zakonita odluka suda bila bi da nema dokaza da je okrivljeni Repanović naredio zločin protiv civilnog stanovništva.

Dakle, nesumnjivo se može zaključiti da optuženi nije izvršio krivično delo koje mu se optužnicom stavlja na teret, te da su odlučne činjenice za donošenje oslobađajuće odluke utvrđene na nesumnjiv način.

Međutim, postoje druge vanpravne okolnosti koje su pratile ovaj postupak i koje stvaraju nespokoj, ali se sa druge strane uzdamo da će sud svoju odluku zasnovati, kao i uvek do sada, na osnovu činjenica, a ne na osnovu pritisaka manjeg, ali dobro pozicioniranog dela javnosti. Naime, nespokoj kod odbrane i optuženog stvaraju izjave iznete u javnosti i to ne od bilo koga, već od bivšeg člana Veća, koja je izjavila da se, citiram: „preko ovog predmeta planira medijska anti-državna kampanja, kako bi se oslabila pregovaračka pozicija Srbije, a o statusu južne pokrajine “. Simptomatično je, dalje, da je postupak iniciran i da se ovo završava paralelno sa predmetom takozvanoj „Kosovskoj šestorki “ pred Haškim tribunalom. Brine i činjenica da su iskazi koji su određeni svedoci dali u Haškom tribunalu združeni spisima ovog predmete apsolutno nezakonito, kao da je reč o ustupljenom predmetu, a ne predmetu koji je iniciran pred našim sudom.

Advokat NENAD VOJINOVIĆ
(Branilac optuženog Repanović Radojka)

Dakle, imajući u vidu sve izvedene dokaze, imajući u vidu da svi dokazi podržavaju apsolutno odbranu koju je dao okrivljeni Repanović, da je protiv njega iniciran postupak samo zbog iskaza jednog svedoka, čiji su iskazi u potpunoj suprotnosti sa svim ostalim izvedenim dokazima, a i čiji su sami iskazi u potpunoj kontradiktornosti jedan sa drugim, predlažemo da sud u odnosu na optuženog Repanovića donese oslobađajuću presudu, te da mu ukine pritvor i pusti ga na slobodu. Zahvaljujem.

Advokat VELJKO ĐURĐIĆ
(Branilac optuženog Jovanović Nenada)

Mi ovde sudimo državljanima Srbije, država Srbija tuži, država Srbija sudi pripadnicima policije Republike Srbije u vreme izvršenja, navodno, ovog dela, kako je optužnicom stavljeno na teret. I, sada „Oslobodilačku vojsku Kosova“ mi, da bi imali primenu međunarodnog ratnog prava, stavljam u ravan tim

snagama našim, da je to naoružana vojna organizacija. Ja mogu da prihvatim da bilo ko drugi takvu kvalifikaciju da, pa i naše Tužilaštvo uz odgovarajuće dokaze. Takav dokaz u ovom postupku ja mislim da nije izveden.

Ni pojedini izveštaji nekih analitičara naših, bez obzira iz kojih su struktura, ne mogu da budu dokaz na osnovu koga će sud da utvrdi ovu činjenicu.

Nečije pretenzije nisu bile da se utvrdi izvršilac zločina, način, odnosno kako je do njega došlo. Interesi su bili drugi. Neko je želeo da zločin poveže sa državom, državnim strukturama i da se tako dođe do odgovornosti kako je optužnicom ovde preciziranom, navedeno. U pitanju je eksces, u krivično-pravnom smislu, eksces, i ne može biti govora o načinu izvršenja, odnosno u smislu izdavanja naređenja, kako je to ovom optužnicom stavljeno na teret, a to ću vam i obrazložiti.

Znači, u ovom postupku mi nismo dokazali da je uopšte u okviru ovih operacija o kojima smo govorili, gde imamo odluke, bilo šta preduzeto u Suvoj Reci, niti je planirano, niti je moglo biti. Zbog čega? Pa, mi imamo da je polazna, da je početak akcije 25. mart u 7,00 časova, razvojna linija gde se nalazi van Suve Reke, to je Selo Reštane, pa onda ide Studenčane itd, da ne nabrajam. Mi imamo ovde utvrđenu činjenicu da su snage koje su učestvovala u ovoj operaciji, a koje su prošle kroz Suvu Reku, to učinile 25-og. Mi imamo izveštaj od 30. marta Božidara Delića da je prvog dana snažan otpor pružen na pravcu Suva Reka-Studenčane, gde su naše snage završile razbijanje dela ŠTS, u istočnom delu sela Reštane. Znači, od kada se krenulo, vidi se gde je završena akcija 25-og, nakon toga se krenulo dalje.

Mi znamo da je, normalno je, sad neće niko da prihvati to da je bio kad se desio ovaj eksces 26-og, svi beže od toga, ali mi znamo da je jedan kamion bio ispred bele kuće, tamo gde je bio OEBS, na Reštanskom putu. Mi znamo da su bila dva lica u crnim, ja mislim, možda će pogrešno..., jaknama, sa nekim oružjem u ruci. Znači, to se sve odigravalo u ono vreme kada moj branjenik nije bio u Suvoj Reci, tek je došao 26-og.

Na osnovu svega što sam vam izneo, mislim da nema dokaza, ja štaviše mislim da nema dela, ali neću tako daleko da idem, nema dokaza da je moj branjenik učinio delo koje mu je optužnicom stavljeno na teret i zato predlažem da ga oslobodite od optužbe. Hvala.

Advokat ĐORĐE DOZET
(Branilac optuženog Čukarić Slađana)

Bez obzira na to što sam, da kažem, čestitao kolegi juče, moram da kažem ovde, javno: sa kojim pravom tužilac u jučerašnjoj završnoj reči mog branjenika, dakle, imenom i prezimenom Čukarić Slađana, naziva „Jajce“.

Ako je Veću jasno da famozna službena beleška mora dobiti poseban, profesionalni, psihološki tretman, odnosno, ako za Veće nije sporno da su „mercedes“ i „kadet“, koje je pronašao i predao uz službenu belešku OUP-a Suva Reka, vlasništvo jednog od prvih ubijenih Albanaca iz porodice Beriša, a to je Bujar Beriša, i da su oni završili nakon određenog vremena na teritoriji registarske oznake KG, na privatna lica, odnosno, ako je Veću jasno zašto, kako, kad i po kojoj ceni su svedoci koji su defilovali kroz ovu sudnicu, ja sam imao prilike samo čitati transkripte, polagali vozački ispit, onda zaista ove predloge koje sam ja izneo je trebalo odbiti. Ali nisam siguran da smo mi svi u ovoj sudnici sa istim očima, istim ušima, slušali iskaze svedoka i gledali sva ostala dešavanja, da smo na isti način videli gest i mimike, spušten ili podignut pogled, bes na licima svedoka koji su bili tu, odnosno nemoć, strah i sve ostalo što možemo na ljudskom licu da vidimo.

Moj branjenik nema saznanja o broju ubijenih ljudi u Suvoj Reci 26. marta 1999. godine. Moj branjenik tvrdi da u tom zločinu nije učestvovao, ali moj branjenik se osmelio da kaže šta je video. Moj branjenik ima trenutno tretman izdajnika, moj branjenik taj iskaz nije dao zato što je prihvatio ponudu koju je ovde kolega tužilac javno rekao svima - ko želi beneficirani svoj status neka se javi, ima status svedoka-saradnika. Ne, on se nije nudio da bude svedok-saradnik, on je naprosto izašao ovde da kaže šta zna o tome. Naše je da procenimo, odnosno, vaše je da procenite da li je rekao sve što zna. Pritvor je od ovog čoveka učinio leoparda, krajnje opreznog do krajnjih granica, ali vrlo opasnog, sa vrlo opasnim i ostrim zubima i vrlo opasnim i ostrim kandžama. Koliko će mu to doneti dobrog ili lošeg videćemo u nekim vremenim koja dolaze.

Ono što je čudno, slučajno ili ne, da kroz iskaze svih svedoka koji su ovde prošli, odnosno većine tih svedoka koji pričaju, koji se nazivaju očevicima, prolazi jedna slika, a to je, da su osnovni, odnosno glavni izvršioc i zločina Tanović i Čukarić, dakle dve osobe, dva policajca, aktivna, koji nisu iz Suve Reke, koji nisu na službi u Suvoj Reci, koji su na ispomoći u Suvoj Reci, a svi ostali koji su manje ili više učestvovali u zločinu, neposrednom izvršenju, su pokojni Tanović, pokojni Boban, pokojni Đorđević, dakle ili stranci ili pokojnici.

Da li ovo Veće uopšte ima neposredna saznanja, odnosno sad čvrsta saznanja

o kretanju Čukarića, od jutra do kraja dana 26. marta '99. godine. I šta reći na kraju? Ubijeni, žrtve, njihove porodice hoće pravdu, pravdu svakako moraju dobiti. A, da li je pravda, ako se radi pravde ubijenih čini nepravda prema bilo kojem pojedincu? Nema pravde učinjene nepravdom, to se zove odmazda sticajem okolnosti. Kragujevac, kojeg sam više puta pomenuo u mojoj završnoj reči, je upravo primer odmazde i šta znači odmazda. *Justicija* je slepa i gluva. Da li je tužilac stavio na vagu, koju ona drži u ruci, dovoljno materijala da prevagne na stranu optuženja i dovoljno da mač pravde bude spušten? Ja tvrdim da nije.

Ako i sud zatvori oči i uši od svega što čini pritisak i traži pravdu za žrtve po svaku cenu i ako se bude držao onih osnovnih principa koji treba da važe u svakoj situaciji, pa i ovoj, a to je zakonitost, istinitost i pravednost, tad će Čukarić Slađan iz ove sudnice izići uzdignute glave. Hvala

Advokat TATOMIR LEKOVIĆ
(Branilac optuženog Nišavić Milorada)

Tužilac temelji svoju optužnicu i na odbrani optuženog Čukarića, ja ne znam da li je to uvaženi kolega, za koga sam svestan da raspolaže velikim fondom znanja, ne znam čime je bio motivisan da ovako nešto izgovori.

Da je Milorad Nišavić na bilo koji način, u bilo kojoj ulozi, makar i u ulozi posmatrača bio tamo, ne bi on sigurno sastavio onakvu službenu belešku. Ja lično mislim da ne bi, osim ako je poludeo, normalan čovek to ne bi uradio. Moram da kažem i ovo: da meni masa stvari ovde u ovom postupku nije jasna i po meni duboko se kosi sa profesionalnom etikom, pri tome mislim na način kako je suprotna strana, to jest tužilačka strana, prikupljala dokaze za ovaj predmet.

Ja moram da kažem i to: Milorad Nišavić se interesovao o tome ko je počinio zločin, interesovao se, prvo, kao pripadnik Službe kojoj je pripadao, interesovao se kao prijatelj pokojnog Jašara, radnika na benzinskoj pumpi, prema kome je imao privatni, moralni dug, moralnu obavezu, jer je otac Jašarov u jednoj prilici spasio život Miloradovom ocu. Ali Milorad Nišavić je od onog trenutka kada je počeo da se interesuje za taj slučaj na neki čudan, volšeban način pao u nemilost. On je, kao što je nesporno ovde utvrđeno, bio šef detašmana u Suvoj Reci. Odmah po povlačenju snaga bezbednosti sa Kosova i Metohije degradiran je, uzeta su mu tri čina, prebačen je iz Službe državne bezbednosti u Službu javne bezbednosti i izbačen je iz centra Kragujevca na periferiju, u varoš Lapovo, koja

je sastavni deo Sekretarijata u Kragujevcu i „unapređen“ je u čin pozornika koji šeta i čuva izloge.

Smatram da u slučaju Milorada Nišavića nema krivice i da ga treba osloboditi, doneti jedinu moguću, a to je oslobađajuća presuda. Ja sam namerno skratio ovu završnu reč iz prostog razloga što je gospodin Nišavić želeo da se sâm više se bavi detaljima vezanim za svedoke i za dokaze koji ga terete. Hvala vam.

Dan devedeset prvi

8. april 2009.

I današnji glavni pretres nastavljen je iznošenjem završne reči branilaca optuženih i samih optuženih.

Advokat GORAN FOLIĆ (Branilac optuženog Petković Miroslava)

Prvo bih naveo da mi je žao zbog stradanja svih nevinih civila na Kosovu i Metohiji, a pre svega onih koji su nesvesno i bez svoje volje bili žrtvovani od strane terorista, a sada lidera. Međutim, uloga moja, kao branioca u ovoj krivičnoj stvari, svodi se na to da sudu prvo ukažem na činjenicu da je da je moj branjenik Petković Miroslav priznao da je bio prisutan sve vreme kada se desilo ubistvo porodice Beriša u Suvoj Reci. Na taj način je doprineo da se utvrdi prava istina o stradanju porodice Beriša, što govori o njegovom karakteru.

Već iz same odbrane, jedini je kao optuženi, Petković Miroslav priznao da je 26. marta 1999. godine bio u Suvoj Reci i bio svedok svih zbivanja na Reštanskom putu, kod bele kuće i kod picerije „Kalabrija“ u Tržnom centru, ali svoju ulogu opisuje kao podaničku, kakva je bila i uloga svedoka „A“, u odnosu na prave organizatore i izvršioce ovih ubistava.

Propusta i grešaka je bilo u pretkrivičnom postupku, zbog čega je na optuženičku klupu seo i moj branjenik, a ne neko od pravih izvršilaca, među kojima ima i onih kojih više nema među živima, a spominju se u predmetu, pa se sav teret ovog zločina ne može pripisivati živima.

Ubistvo porodice Beriša ne može se pripisati mom branjeniku, jer je pripadao rezervnom sastavu policije, čije je zaduženje da zajedno sa svedokom „A“ obezbeđuje aktivni sastav policije i uviđajne ekipe i pri tome nije mogao znati, ni pretpostaviti da će biti svedok ubistva čitave jedne porodice.

Sve odlučne činjenice ukazuju na to da moj branjenik nikoga nije ubio spornog dana u Suvoj Reci, ni pre, ni posle ovog događaja, pa predlažem da ga sud oslobodi krivične odgovornosti.

Najzad, smatram da ne stoje više razlozi za njegovo zadržavanje, a naročito imajući u vidu vreme provedeno u pritvoru, pa predlažem ukidanje pritvora mom branjeniku.

Ne mogu a da ne spomenem aktivno učesće gospođe Nataše Kandić u svim predmetima koji se vode protiv Srba i u ovom, koji bih nazvao „bela kuća“, ali se pitam da li će smeti i hteti ovako aktivno učestvovati i u predmetu „žutih kuća“, jer koliko znam, niko, osim nas, nema pandan Nataši Kandić. Hvala vam.

Advokat MILAN BIRMAN
(Branilac optuženog Petković Zorana)

U potpunosti osporavam činjenične i pravne navode izmenjene optužnice tužioca za ratne zločine, KTRZ 5/05 od 3. marta 2009. godine, koji se odnose na okrivljenog Zorana Petkovića.

Naime, od početka ovog postupka pokazalo se kao važnim jedno pitanje, na kome je odbrana insistirala od samog početka, a to je: gde je okrivljeni Zoran Petković bio angažovan za vreme NATO bombardovanja, znači, gde je bio njegov ratni raspored i gde je on bio mobilisan. Konkretno, šta je Zoran Petković i u kojoj jedinici, ako je u nekoj bio, bio 26. marta 1999. godine, kao vremena kada mu se krivično delo stavlja na teret.

Tužilac verovatno polazi od iskaza svedoka Šurete Beriša, na koga se i pozvao u svojoj završnoj reči.

Šureta Beriša tu unosi jedan novi elemenat - da je okrivljenog Zorana Petkovića videla ispred picerije. Kaže „on mi je bio najbliži, bilo ih je tu još, ali on mi je bio najbliži.“

Tada još nisam bio siguran da je to što je takav iskaz gospođe Šurete, nešto što je verovatno sa strane nekih koji su želeli da utiču na ovaj postupak učinjeno da bude instruisana u tom pravcu, da ovaj deo koji je dokazan skloni i da prvi put, iako se o ubistvu Bujara izjašnjavala u Tirani, sada označi Zorana Petkovića kao lice koje je izvršilo egzekuciju nad Bujarom.

Šta se dešava na glavnom pretresu? Ona označava sada Zorana Petkovića, ne samo kao glavnog, kao rukovodećeg, ne znam kako ga je, ali upotrebila je izraz „Zoranova grupa“.

Zašto je to važno? Pa, zbog toga što ne možemo da kažemo da svedok „A“

nije imao dobru percepciju, znači, da nije primetio nekoga ko se slučajno krio iza nekog ćoška kuće i tako dalje, pa ubio Bujara, nego da nije primetio čoveka koji je glavni, za koga Šureta Beriša kaže da više, da dominira celim prostorom. Da li je moguće da ga Veljković nije video? Da li je moguće da ga Đorđević nije video sa zvonika? Nemoguće. Znae zašto je nemoguće? Zato što Zoran Petković nije bio tu.

Kakav je onda bio problem da svedok Beriša Šureta prepozna nekoga za koga tvrdi da je bio tamo? Nikakav, radi se o zabludi ličnosti. Gospođa Šureta je videla nekog drugog, nekog ko je bio glavni. Pa, da li je Zorana i pod kojim mogućnostima i okolnostima mogao da bude glavni? Kada je i to postalo jasno, instruisan opet od onih koji utiču na ovaj postupak sa strane, na suđenju se pojavljuje Marjan Krasnići. Šta je on došao ovde da nam kaže? Da podrži iskaz Beriše Šurete u onom delu da nije mogla da prepozna Zorana Petkovića jer se ovaj promenio.

Marjan Krasnići sada sve to treba da podrži, pošto je sve ovo propalo, sada se pojavljuje on. Dva puta daje iskaz istražiteljima Haškog tribunala. Reći ne pominje o čemu, o tome da neko vozi kamion pun leševa nekih. Vi niste došli do tog odgovora njegovog na pitanje koje ste mu postavili. Vi ste to saznali od Marjana Krasnićija u njegovom neposrednom izlaganju. On je došao da ispriča sudu, došao je lažno da svedoči o takvoj jednoj stvari. Tužilac se na iskaz tog svedoka poziva u svojoj završnoj reči. To je svedok, kako tužilac kaže, koji je očevidac prevoženja leševa. I, pošto je sada sve ovo propalo u izmenjenoj optužnici, sada je Zoran Petković i vozač tog kamiona.

Posle sprovedenog postupka, sada se i to stavlja okrivljenom Zoranu Petkoviću na teret. Kada pogledate, to u principu ne bi moglo da bude ni strašno, zato što je prethodno lice označeno za prevoz leševa bilo svedok. Međutim, strašno je to zato što je to neistina, zato što se po svaku cenu Zoran Petković mora uvesti u ovu priču i dovesti do toga da eventualno bude osuđen, u šta ja ne verujem, jer verujem u istinu, u pravdu i verujem u ovo Sudsko veće.

Zato ću ja kao branilac okrivljenog Zorana Petkovića predložiti da, u smislu člana 355. ZKP-a, zbog nedostatka dokaza okrivljenog Zorana Petkovića oslobodite. Iskreno ću, kao čovek, reći da žalim za onim zbog čega se ovo desilo i iskreno izjavljujem saučešće porodicama onih koji su izgubili svoje najmilije. Ali osuđivanjem nevinog čoveka ne može se postići pravda, ni ona univerzalna, a ni ona konkretna pravda koja treba da bude ostvarena prema oštećenima i žrtvama, prvenstveno. Presuda mora biti pravedna i prema okrivljenima: oni koji nisu krivi, koji su nevini, oni moraju biti oslobođeni.

PRESEDNIK VEĆA, konstatovao:

Zamenik tužioca za ratne zločine ostaje pri preciziranoj optužnici i smatra da je u toku dokaznog postupka utvrđeno da su optuženi izvršili krivično delo - ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZJ i da su krivično odgovorni.

Punomoćnik oštećenih navodi da je odgovornost optuženih nesporno dokazana.

Branioци optuženog Mitrović Radoslava, adv. Mirjana Nestorović i adv. Petronijević Goran predlažu da se optuženi Mitrović Radoslav oslobodi optužbi i da se u odnosu na njega ukine pritvor.

Branilac optuženog Repanović Radojka, adv. Igor Isailović i Nenad Vojinović predlažu da se u odnosu na optuženog Repanovića donese oslobađajuća presuda i da mu se ukine pritvor.

Branilac optuženog Jovanović Nenada, adv. Veljko Đurđić, smatra da nema dokaza da je njegov branjenik učinio krivično delo koje mu je optužnicom stavljeno na teret i predlaže da se oslobodi optužbi.

Branilac optuženog Čukarić Slađana, adv. Đorđe Dozet, traži da se poštuju osnovni principi, a to je zakonitost, istinitost i pravednost i da će u tom smislu optuženi Čukarić Slađan iz ove sudnice izaći uzdignute glave.

Branilac optuženog Milorada Nišavića, adv. Tatomir Leković, predlaže da se Milorad Nišavić oslobodi od krivičnog gonjenja.

Branilac optuženog Petković Miroslava, adv. Goran Folić, predlaže da se optuženi Petković Miroslav oslobodi od krivične odgovornosti i da mu se ukine pritvor.

Branilac optuženog Petković Zorana, adv. Milan Birman, predlaže da se Petković Zoran, u smislu člana 355. KZ, oslobodi krivične odgovornosti.

Završne reči optuženih: „NISMO KRIVI!“

U nastavku glavnog pretresa svi optuženi su izneli svoje završne reči u kojima su tvrdili da nisu krivi, da nisu počinili zločin za koji su optuženi i predložili da sud donesene oslobađajuće presude.

Prvooptuženi **Mitrović Radoslav**, bivši komandant 37. odreda Posebnih jedinica policije, rekao je danas da su tokom dvoipogodišnjeg suđenja potvrđene njegove tvdnje da nije naredio, niti učestvovao u zločinu i izneo tvrdnju da Tužilaštvo protiv njega nema dokaza. Prema rečima Mitrovića i materijalnim dokazima i izjavama svedoka, dokazano je da je on 26. marta bio u Prizrenu, a ne u Suvoj Reci i da je tih dana samo jedanput svratio u policijsku stanicu u Suvoj Reci.

Mitrović smatra da Tužilaštvo protiv njega ima jedino zaštićenog svedoka „A“, a nasuprot tome „stoje iskazi ostalih 136 saslušanih svedoka“. Optuženi je ocenio da je ovaj krivični postupak „trebalo da se desi kako bi se opravdalo nezavisno Kosovo, akcija ‘milosrdni anđeo’ i za potrebe nekih suđenja u Hagu“. „Desila se nesreća, ali ne planirana akcija“, kazao je Mitrović.

Repanović Radojko je u završnoj reči ukazao da tog dana nije bio u dvorištu policijske stanice, da od Mitrovića nije dobio nikakvo naređenje, niti je on mogao nekome nešto da naredi. Optuženi smatra da zaštićeni svedok „A“ i svedok Velibor Veljković nisu govorili istinu, jer su njihove iskaze demantovali iskazi drugih brojnih svedoka. Repanović je objasnio da je 30. marta 1999. godine uputio Veljkovića sa grupom policajaca da obezbeđuju uviđaj, koji je obavljao OUP Prizren „kod bele kuće gde su pronađeni leševi“ i da nije tačan Veljkovićev iskaz da mu je naredio da ide kod bele kuće da sakuplja leševe. „Nikog nisam uputio da nešto uradi što nije u skladu sa našim propisima. Nisam kriv i tražim oslobađajuću presudu“, rekao je Repanović.

Jovanović Nenad je rekao da nije kriv, da nije znao da će se zločin dogoditi, niti je ikome naredio da to uradi, dodavši „neka pravda i istina pobeđe“. Optuženi je naveo da je živeo u Suvoj Reci, da se družio s Albancima, da i danas održava kontakte sa nekim albanskim prijateljima i da oni znaju da on nije kriv.

Čukarić Slađan je rekao da ga svedočenje Šurete Beriše, koja je preživela zločin, a svi članovi njene porodice su ubijeni, „potpuno isključuje iz ovog događaja“ i da smatra da treba da bude oslobođen optužbi.

Nišavić Milorad smatra da su neosnovane optužbe tužilaštva i da nije bilo adekvatnih dokaza da je počinio zločin, već da je na sudu dokazano da tog dana nije bio u Suvoj Reci. Prema mišljenju Nišavića, Tužilaštvo je napisalo optužnicu na osnovu lažnih iskaza svedoka u istrazi. Analizirajući iskaz Šurete Beriše, koja je na sudu tvrdila da ga je, dok je bežala, videla kako ubija njenog muža, optuženi smatra da je taj iskaz „neosnovan“, ponavljajući da u to vreme nije bio u Suvoj Reci.

Miroslav Petković je rekao da nije kriv, da nije počinio ratni zločin, niti je nekog ubio, a to su, prema njegovim rečima, potvrdili i zaštićeni svedok, kao i neki albanski svedoci.

Zoran Petković je rekao da ni po jednoj tački optužnice nije kriv, da u to vreme nije bio u Suvoj Reci, a da je optužen za zločin koji nije počinio.

Predsednica Veća najavila je da će presuda biti izrečena 23. aprila u 9,30, u prostorijama „Specijalnog suda“ u Beogradu

Dan devedeset drugi

23. april 2009.

Danas je okončan sudski proces o masakru u Suvoj Reci

Iščekivanje u strepnji!

Kako je i bilo najavljeno, danas bi trebalo da se izrekne presuda optuženima u sudskom procesu „Suva Reka“.

Sat vremena pre početka sednice Veća, ispred zgrade „Specijalnog suda“ u Beogradu okupio se veliki broj ljudi: članovi porodice žrtava sa Kosova,

porodice optuženih, predstavnici nevladinih organizacija i veliki broj novinara iz Beograda i sa Kosova.

Vlada atmosfera strepnje, mučnog iščekivanja i svi postavljaju jedino pitanje: kakva će biti presuda? Veliki broj novinara iz Srbije i stranih medija kao i predstavnici nevladinih organizacija o ljudskim pravima pitali su me za mišljenje o odluci suda. Bilo mi je teško da dâm nekakav precizan odgovor, ali rekao sam da je važno je da se utvrdi krivica i kazne počiniooci, a da visina kazni nije bitna, budući da ne postoji takva kazna koja može da nadoknadi gubitak onih koji su ubijeni, ublaži bol porodice Beriša i zadovolji pravdu. Time sam želeo da smirim i članove porodica žrtava, Dželjalja Berišu i ostale prisutne.

U sudnici broj jedan, gde se održava sednica suda, u 13,00 časova već su bili prisutni članovi Sudskog veća, predstavnici Tužilaštva za ratne zločine, optuženi i njihovi branioci kao i punomoćnici žrtava. Dok su u drugom delu sudnice, predviđenom za publiku, koji je odvojen debelim neprobojnim staklom, u prvom redu sedeli članovi porodica optuženih, zatim predstavnici nevladinih organizacija i novinari, a tek u zadnjim redovima članovi porodica zrtava. U sali je bilo dosta policajaca.

Vlada grobna tišina, strepnja i iščekivanje da predsednica veća saopšti presudu.

Policajac je naredio da svi ustanu, onako kako zahteva pravilo, jer predsednica veća Vinka Beraha-Nikićević treba da objavi presudu.

ZLOČIN BEZ ZASLUŽNE KAZNE!

Za 50-oro ubijenih 68 godina zatvora

- **Optužbe je oslobođen, u nedostatku dokaza (?),
provoptuženi Radoslav Mitrović**

Predsednica Veća pročitala je skraćenu verziju optužnice, rekavši da se u ime naroda na **po 20 godina zatvora** osuđuju **Repanović Radojko**, bivši komandir policijske stanice u Suvoj Reci i **Čukarić Slađan**; na **15 godina** **Petković Miroslav**; a radnik Službe državne bezbednosti Srbije za ovu opštinu, **Nišavić Milorad**, na **13 godina zatvora**.

(Članovi njihovih porodica protestovali su udarajući nogama o pod sale, vikanjem i plačom, nazvavši presudu nepravednom i sramnom).

Zbog “nedostatka dokaza”, rekla je predsednica Veća, optužbe se oslobađaju prvooptuženi **Mitrović Radoslav**, bivši komandnat 37. odreda PJP Srbije, **Jovanović Nenad**, zamenik komandira policije u Suvoj Reci i **Petković Zoran**, policajac rezervista.

(Njihove porodice ovu odluku su dočekale sa radošću i ovacijama i rečima „pobedila pravda” i svi su skakali i plakali od radosti.

Porodice žrtava bile su prilično ogorčene takvom odlukom Sudskog veća).

Predsednica Veća rekla je da se Mitrović odmah pušta iz pritvora sa obavezom da se javi sudu do pravosnažnosti presude.

Obrazlaži presudu, predsednica Veća Vinka Beraha-Nikićević rekla je da je na sudu utvrđeno da su Repanović, Čukarić, Nišavić i Petković Miroslav učestvovali u zločinu kada je ubijeno 50-oro albanskih civila, od kojih 48 članova porodice Beriša, među kojima je bilo 19 maloletnika (od 1 do 17 godina starosti), žena, od kojih jedna bila u osmom mesecu trudnoće, i stariji muškarci. Oni su krivi, kako je rekla predsednica Veća, što su 26. marta 1999. godine u Suvoj Reci, kršeći pravila međunarodnog prava tokom oružanih sukoba, naredili i učestvovali u napadu protiv civilnog stanovništva u naselju Beriša, na Reštanskom putu u Suvoj Reci, gde su živele albanske porodice.

Predsednica Veća je rekla da je tokom suđenja dokazano da je Repanović, koji je bio komandir policijske stanice u Suvoj Reci, naredio grupi policajaca, među kojima su bili Čukarić, Petković Miroslav, Nišavić i sada pokojni Tanović Radovan, da ubijaju albanske civile. Repanović je, dodala je predsednica Veća, drugoj grupi policajaca naredio da sa pripadnicima Civilne zaštite pakuje, utovare i prevoze leševe. Ona je rekla da u ovom postupku nisu dokazani neki događaji iz optužnice, precizirajući da nijednim izvedenim dokazom nije utvrđeno da je prvooptuženi Mitrović počinio zločin za koji se tereti – naredio Repanoviću da organizuje izvršenje zločina.

Analizirajući iskaze zaštićenog svedoka „A“, koji je teretio Mitrovića da je naredio napad („šta čekate, da li ja treba da to uradim umesto vas”), Beraha-Nikićević je rekla da na sudu nije dokazana odgovornost Mitrovića. Ona je ukazala da je zaštićeni svedok „A“ želeo da umanjí svoju ulogu u zločinu.

Tokom suđenja nije dokazana ni odgovornost Jovanovića i Petkovića Zorana, kojima se takođe stavlja na teret učešće u ubistvu albanskih civila, rekla je Beraha-Nikićević.

Ovaj sudski proces počeo je 2. oktobra 2006. godine i tokom 93 sudske sednice saslušana su 122 svedoka, od koji su trojica dala iskaz pod zaštitnim merama, jedan svedočio bez pristustva javnosti, a jedan putem video-linka.

Tužilaštvo nezadovoljno presudom, najavljuje žalbu

Presudom, kojom je oslobođen prvooptuženi Radoslav Mitrović, nisu zadovoljni ni tužioci ni osuđeni.

Portparol Tužilaštva za ratne zločine Bruno Vekarić rekao je da „nikako ne možemo biti zadovoljni kada su trojica osumnjičenih za ovako težak zločin oslobođeni. Mislim da na ovaj način nije zadovoljena pravda za žrtve, jer, svakako, svi oni koji su izgubili članove svoje porodice nikako neće reći da je ovo pravda“, i najavio da će Tužilaštvo uložiti žalbu na presudu. Advokat osuđenog Čukarić Slađana, Đorđe Dozet, izjavio je kratko: „Naravno da ćemo se žaliti, posebno ako u presudi bude napisano ono što je sad rečeno. A ja očekujem da sudija u obrazloženju presude i napiše ono što je sada rekla.“

Za zastupnike žrtava i njihovih porodica, kao i za rodbinu ubijenih, presuda za zločin u Suvoj Reci je nepravedna. „Ovo nije pravda. Ovo je pokušaj da se zaštite oni koji su bili na višim položajima, da se neki osude, da nekim obrazloženjem pokuša javnost da se uveri da nisu najkrivlji, ali ova presuda i obrazloženje ne može da potvrdi da je sud učinio sve da utvrdi činjenice“, smatra zastupnica porodica žrtava, Nataša Kandić.

Drugi zastupnik porodice žrtava u ovom postupku, advokat Dragoljub Todorović, rekao je da je najveća greška Veća za ratne zločine to što je oslobođen prvooptuženi Mitrović Radoslav, jer protiv njega je prikupljeno dosta dokaza za osuđivanje, svaki njegov alibi je odbačen materijalnim dokazima, a njega je teretio i optuživao i drugooptuženi Repanović.

Todorović ističe da je optuženi Mitrović, visoki oficir Posebnih jedinica policije (PJP), bio glavna ličnost masakra u Suvoj Reci, dok na drugi deo presude nema primedbi. „Bitno da je ono što se desilo na Kosovu dobro promišljeno u visokim komandnim strukturama policije, od Sretena Lukića do Mitrovića. A ima još dosta ljudi koji su obuhvaćeni optužnicom“, podvukao je Todorović.

I Nataša Kandić iz Fodna za humanitarno pravo kaže da se „ovom presudom o ovom zločinu pravda nije zadovoljena, već je reč o pokušaju zaštite onih koji su na visokim položajima. Ova presua nije pravedna ni za optužene ni za žrtve“, prekla je gospođa Kandić. Ona je istakla da prema obrazloženje presude, odluke su donešene na nivou policijske stranice u Suvoj Reci, što je „potpuno u suprotnosti“ sa presudom Haškog suda u postupku protiv Milana Milutinovića i pet vojnih i policijskih srpskih generala. „Danas smo čuli da o sudbini Albanaca odlučivali komandir policijske stranice Repanović Radojko,

al on nije ima snagu koju mu prepisuje ovo dusko veće. Odluke je doneo prvo optuženi Mitrović Radoslav koji je oslobođen krivice”, rekla je Nataša Kandić. Ona je takođe istakla da presuda o oslobađanju troje optuženih od krivice “neće moći da opsatne pred Vrhovnim sodom” i biće vraćena na ponovno suđenje.

Advokat Goran Petronijević, branilac prvooptuženog Radoslava Mitrovića, za koga je Tužilaštvo u završnoj reči naglasilo da je komandno i moralno odgovoran za zločin, a Sudsko veće tvrdi da nije našlo konkretne dokaze za to, rekao je: „Mi smo od samog početka tvrdili da ovaj čitav događaj predstavlja incident i to se ovom presudom danas i potvrdilo. Neka nastojanja da se ovaj događaj uveže u taj tzv. zajednički zločinački poduhvat i čitav ovaj postupak i činjenično i pravno veže za postupak pred Haškim tribunalom u pogledu ove presude nije uspeo“.

Dačić: Policajci izvršavali naređenja

Zamenik premijera i ministar policije Ivica Dačić nije želeo da komentariše presude u slučaju „Suva Reka“, ali je naglasio da su policajci i vojnici koji su učestvovali u odbrani zemlje bili na to primorani, jer je zemlja bila napadnuta. „Oni su izvršavali naređenja i samim tim oni nemaju razloga da strahuju da će neko od njih biti optužen za činjenje ratnih zločina. Ako je neko zaista činio ratne zločine, taj treba da odgovara, a da li je bilo takvih slučajeva, na sudu i Tužilaštvu je da to istraže”, smatra Dačić.

Mitroviću određen pritvor zbog drugih zločina

Radoslavu Mitroviću, koji je danas oslobođen odgovornosti za zločin u Suvoj Reci, danas je određen jednomesečni pritvor zbog istrage o drugim zločinima na Kosovu 1999. godine. Kako je saopšteno iz Okružnog suda u Beogradu, Mitrović je u zahtevu za sprovođenje istrage sa još četvoricom pripadnika 37. odreda osumnjičen za zločine nad civilnim stanovništvom na Kosovu. „Istražni sudija je danas odlučio o predlogu za određivanje pritvora Mitroviću, jer su se tek sada stekli zakonski uslovi “, navodi se u saopštenju i dodaje da su razlozi za pritvor „opasnost da bi Mitrović sa slobode mogao da utiče na svedoke“. Pripadnici 37. odreda, Nenad Stojković, Zoran Marković, Dragan Milenković i Zoran Nikolić u pritvoru su od 13. marta.

Reagovanje Fonda za humanitarno pravo (FHP) na presudu

24. april 2009.

Nema pravde za žrtve iz Suve Reke!

Presuda Veća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu, kojom su bivši komandir policijske stanice u Suvoj Reci Radojko Repanović i policajac Slađan Čukarić osuđeni na po 20 godina zatvora, rezervista Miroslav Petković na 15 godina i bivši inspektor Državne bezbednosti Milorad Nišavić na 13 godina zatvora, a Radoslav Mitrović, bivši komandir 37. odreda PJP, pomoćnik komandira policijske stanice u Suvoj Reci Nenad Jovanović i rezervista Zoran Petković oslobođeni krivične odgovornosti za ubistvo 49 članova porodica Beriša i Abdulaha Eljšanija, nije pravična ni prema žrtvama ni prema optuženima, konstatuje u svom saopštenju od 24. aprila Nataša Kandić, izvršna direktorka Fonda za humanitarno pravo i zastupnica porodica žrtava.

Analizirajući tok suđenja, FHP ističe da je proces „porodicama žrtava doneo više znanja o poslednjim trenucima njihovih najbližih – da su preživeli molili Velibora Veljkovića (svedoka na suđenju) da im pomogne, a da je on optuženom Miroslavu Petkoviću prijavljivao da ima živih, nakon čega je usledio obračun sa ranjenim ljudima”.

„Tog optuženog sudsko veće je kaznilo sa 15 godina, iako nema nijedne olakšavajuće okolnosti koja bi mogla opravdati takvu kaznu. Sudsko veće je oslobodilo optuženog Mitrovića, najvišeg po rangu među optuženima, kojem je nadređeni bio general Sreten Lukić, načelnik Štaba MUP-a za Kosovo. Lukić je osuđen pred Haškim tribunalom za ubistva, deportacije i progone albanskog stanovništva (učesće u zajedničkom zločinačkom poduhvatu). Sudsko veće, kojim je predsedavala sudija Vinka Beraha-Nikićević, nije uzelo u obzir presudu Haškog tribunala protiv Milutinovića i generala, kojom je utvrđeno da su ubistva i proterivanje Albanaca vršeni prema naredbama Štaba MUP-a za Kosovo, a koje su na terenu, po hijerarhiji, sprovodili odredi za čišćenje terena: 37, 23. i drugi akcijski odredi Posebnih jedinica policije. Oslobođanjem od odgovornosti komandanta 37. odreda Sudsko veće je ubistva 49 članova porodica Beriša okvalifikovalo kao lokalni incident za koji su odgovorni komandir policijske stanice i trojica policajaca, od kojih jedan nije živ”, naglašava direktorka FHP.

Ona ističe da „nema spora da je komandir policijske stanice odgovoran

zato što je poslušao naređenje komandanta 37. odreda za vršenje krivičnih dela, ali je optuženi Mitrović odgovoran po komandnoj odgovornosti i zbog direktnog naređivanja”. „Obrazloženje sudskog Veća da nije utvrđeno da je optuženi Mitrović izdao bilo kakvo naređenje koje je dovelo do izvršenja krivičnog dela je neubedljivo, jer se tokom suđenja pokazalo da je bilo zločina gdegod su boravili pripadnici 37. odreda PJP. Odluka sudskog Veća da oslobodi komandanta 37. odreda povukla je za sobom i oslobađanje od odgovornosti pomoćnika komandira policijske stanice, jer je on u istrazi i tokom suđenja bio odlučan u tome da mu je komandant 37. odreda 26. marta 1999. godine ujutro ispred policijske stanice naredio da okupi policajce i krene Reštanskim putem za pripadnicima 37. odreda. Sudsko veće nije dalo ubedljivo obrazloženje zašto oslobađa optuženog Zorana Petkovića. Ostalo je nejasno šta je presudilo da sud poveruje tom optuženom da nije bio na mestu ubistva, a ne svedoku Marjanu Krasnićiju, koji je tvrdio da ga je video kako vozi kamion sa leševima ubijenih članova porodica Beriša”, tvrdi Nataša Kandić.

U svom saopštenju ona konstatuje da je „Veće bilo blago prema bivšem inspektoru Državne bezbednosti Miloradu Nišaviću, koji je svoju ličnu osvetu uklopio u delovanje Posebnih jedinica policije i lokalne policije”, budući da je „za njega rat na Kosovu bila prilika da se, između ostalog, osveti Berišama, u čiju kuću je prešla kancelarija misije OEBS-a nakon napuštanja hotela ‚Boss’ u vlasništvu braće Nišavić”, te je kazna od 13 godina neodgovarajuća za krivično delo koje je počinio policijski službenik Milorad Nišavić.

„Porodice žrtava, koje je policija često i po dva sata držala na graničnom prelazu Merdare dok ne bi stigla dozvola za njihov prelazak na teritoriju Srbije, pratile su suđenje u stalnom strahu i pod pritiskom svoje sredine zbog toga što učestvuju u suđenjima u Srbiji, ali i sa ličnim osećanjem obaveze da duguju žrtvama da se utvrdi i čuje istina. Porodice žrtava, preživela Šureta Beriša i drugi albanski svedoci sa Kosova, časno su svedočili, pomogli da se čuje istina o tome šta se dogodilo u Suvoj Reci. To je sada javno znanje. Za razliku od njih, svedoci Srbi iz Suve Reke i Prizrena sebe i celu srpsku zajednicu oslikali su kao neljude”, zaključuje Nataša Kandić.

III

Dokumenta

Republika Srbija
TUŽILAŠTVO ZA RATNE
ZLOČINE
KTRZ-5/05
25.04.2006. godine
Beograd
DS/JA

OKRUŽNI SUD U BEOGRADU
- Veću za ratne zločine -

BEOGRAD

Na osnovu čl.46. st.2. tač.3., i čl. 265. st.1. i čl. 266. Zakonika o krivičnom postupku, u vezi čl. 4. Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine, podižem

OPTUŽNICU

Protiv:

1. MITROVIĆ RADOŠLAVA, zvanog Rade, rođenog 22.12.1953. godine selu Štava opština Kuršumlija, od oca Stevana i majke Leposave dev. Vićentijević, Srbin, drž. SCG, sa prebivalištem u Nišu, Ul. Starca Vujadina br.8/1, završio Fakultet bezbednosti, po zanimanju diplomirani pravnik, radnik Ministarstva, pukovnik, pomoćnik komandanta Žandarmerije, neosuđivan, nalazi se u pritvoru po Rešenju istržanog sudije Veća za ratne zločine u Beogradu Ki.V.9/05, od 17.10.2005. godine koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine kada je lišen slobode,

2. REPANOVIĆ RADOJKA, rođenog 24.03.1958. godine u selu Osojane, SO Istok, AP KIM, od oca Mulinina i majke Mileve dev. Petković, Srbin, drž. SCG, sada prebiva u Kruševcu ulica Mihajla Jeftića broj 1., pomoćnik komandira stanice policije u OUP Kruševac, neosuđivan, nalazi se u pritvoru po Rešenju istržanog sudije Veća za

Zbog toga se, u smislu odredbama člana 3.stav 1. tačka 1.a.i d. Četvrtre konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata, od 12.08.1949. godine, člana 51, 75, 76, i 77 Dopunskog protokola 1. o zaštiti žrtava nemedunarodnih oružanih sukoba, te člana 4. i člana 13. Dopunskog protokola 2. o zaštiti žrtava nemedunarodnih oružanih sukoba, ima smatrati da svi oštećeni, imenovani u izreci, kao civilna lica, kao pripadnici albanske nacionalnosti imaju status zaštićenih lica.

Na osnovu svega navedenog, smatram da su se u radnjama svih optuženih stekla sva bitna obeležja krivičnog dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZJ.

TUŽILAC ZA RATNE ZLOČINE
Vladimir Vukčević

Tekst optužnice

Republika Srbija

TUŽILAŠTVO ZA RATNE ZLOČINE

Beograd

OKRUŽNI SUD U BEOGRADU

- Veću za ratne zločine -

BEOGRAD

Na osnovu čl.46. st.2. tač.3., i čl. 265. st.1. i čl. 266. Zakonika o krivičnom postupku, u vezi čl. 4. Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine, podižem

OPTUŽNICU

Protiv:

1. MITROVIĆ RADOSLAVA, zvanog „Rade“, pukovnik, pomoćnik komandanta Žandarmerije, neosuđivan, nalazi se u pritvoru po Rešenju istražnog sudije Veća za ratne zločine u Beogradu Ki.V.9/05, od 17.10.2005. godine koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode,

2. REPANOVIĆ RADOJKA, pomoćnik komandira stanice policije u OUP Kruševac, neosuđivan, nalazi se u pritvoru po Rešenju istražnog sudije Veća za ratne zločine u Beogradu Ki.V.9/05, od 17.10.2005. godine, koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode,

3. JOVANOVIĆ NENADA, zvanog „Neša“, po zanimanju kriminalistički policajac u OUP-u Lazarevac, neosuđivan, nalazi se u pritvoru po Rešenju istražnog sudije Veća za ratne zločine u Beogradu Ki.V.9/05, od 17.10.2005. godine, koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode,

4. ČUKARIĆ SLADANA, zvanog „Božo“, policajac u OUP-u Leskovac, neosuđivan,

nalazi se u pritvoru po Rešenju istražnog sudije Veća za ratne zločine u Beogradu Ki.V.9/05, od 17.10.2005. godine, koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode,

5. NIŠAVIĆ MILORADA, zvanog „Miško“, po zanimanju trgovac, neosuđivan, nalazi se u pritvoru po Rešenju istražnog sudije Veća za ratne zločine u Beogradu Ki.V.9/05, od 17.10.2005. godine, koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode,

6. PETKOVIĆ MIROSLAVA, zvanog „Miki“, po zanimanju radnik, neosuđivan, nalazi se u pritvoru po Rešenju istražnog sudije Veća za ratne zločine u Beogradu Ki.V.9/05, od 17.10.2005. godine, koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode,

7. PETKOVIĆ ZORANA, po zanimanju saobraćajni tehničar-vozač, nalazi se u pritvoru po Rešenju istražnog sudije Veća za ratne zločine u Beogradu Ki.V.9/05, od 17.10.2005. godine, koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode,

8. PAPIĆ RAMIZA, radnik MUP-a Republike Srbije, pripadnik policije u OUP Sjenica, neosuđivan, nalazi se u pritvoru po Rešenju istražnog sudije Veća za ratne zločine u Beogradu Ki.V.9/05, od 17.10.2005. godine, koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode,

Š T O S U :

Dana 26. marta 1999. godine, počev od 12,00 časova, u Suvoj Reci, AP Kosovo i Metohija, za vreme oružanog sukoba između oružanih snaga Savezne Republike Jugoslavije (Vojske Jugoslavije i policijskih snaga Republike Srbije), sa jedne strane, i pripadnika naoružane vojne organizacije „Oslobodilačka vojska Kosova“ („OVK“; „UČK“), sa druge strane, te istovremeno, i oružanog sukoba između Savezne Republike Jugoslavije i Koalicije NATO snaga, kao pripadnici Posebnih jedinica policije (PJP), aktivnog i rezervnog sastava jedinica policije OUP-a Suva Reka, u sastavu policijskih snaga Republike Srbije, zajedno sa pripadnicima tadašnjeg Resora državne bezbednosti, te pripadnicima Teritorijalne odbrane, kršeći pravila međunarodnog prava za vreme oružanog sukoba, sadržana u odredbama člana 3. stav 1. tačka 1.a i d. Četvrte konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata, od 12.08.1949. godine, člana 51, 75, 76, i 77. Dopunskog protokola 1. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, te člana 4. i člana 13. Dopunskog protokola II o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, i to Mitrović Radoslav, u svojstvu komandanta 37. odreda PJP – „Niški odred“, a Repanović Radojko, u svojstvu komandira policije OUP-a Suva Reka i Jovanović Nenad, u svojstvu pomoćnika komandira policije OUP-a Suva Reka, naredili da se izvrši napad na civilno stanovništvo u delu grada pored Reštanskog puta, „Berišanskom naselju“, gde su se nalazile kuće u kojima su živele porodice Beriša i druge albanske porodice i da se prema civilnom stanovništvu u tom delu grada vrše ubistva, uništavanje u velikim razmerama imovine koje nije opravdano vojnim potrebama, te da se nakon toga izvrši raseljavanje albanskog civilnog stanovništva, pa su okrivljeni: Čukarić Slađan, Petković Miroslav, Papić Ramiz, zajedno sa sada pok.Tanović Radovanom i pok. Đorđević Miroslavom, i drugim nepoznatim pripadnicima policije OUP-a Suva Reka, Nišavić Miloradom, kao pripadnikom Resora državne bezbednosti sa nepoznatim pripadnikom Resora državne bezbednosti, Petković Zoran, kao pripadnik Teritorijalne odbrane, i drugim nepoznatim pripadnicima Teritorijalne odbrane, i u zajednici sa drugim nepoznatim

pripadnicima „Niškog odreda“, delujući zajedno i istovremeno, postupajući svesno i voljno u izvršenju primljene naredbe, naoružani ličnim naoružanjem, krenuli iz dvorišta zgrade OUP-a Suva Reka prema kućama pored Reštanskog puta u kojima su živeli građani albanske nacionalnosti, koji nisu učestvovali u neprijateljstvima, izbacivali ih iz kuća koje su pretresali, pljačkali i palili, a neke lišavali života, dok su ostale, pretnjama da će ih ubiti, primorali da napuste Suvu Reku i pređu u Republiku Albaniju,

pa su :

I

A. okr. MITROVIĆ RADOSLAV

u svojstvu komandanta 37. odreda PJP „Niški odred“

koristeći situaciju da se u isto vreme u neposrednoj blizini, na oko 2 km od centra i na širem području opštine Suva Reka, odvijala planirana oružana ofanzivna akcija združenih snaga, te da je tom oružanom akcijom i pripadnicima policijskih snaga, po naredbi Štaba MUP-a na Kosovu i Metohiji, komandovao i za izvršenje te akcije bio zadužen sa oko četrdeset pripadnika svog odreda, ispred zgrade OUP-a Suva Reka, za vreme dok su se oni razvili u strelce i kretali ka Reštanskom putu, okr. Repanović Radojku, i okr. Jovanović Nenadu naredio da pripadnici OUP-a Suva Reka krenu za njima i izvrše pretres i paljenje kuća, da lica koja zateknu u kućama likvidiraju, a da leševe ubijenih utovare na kaminon i odvezu sa lica mesta, govoreći: „Krećite, šta čekate, ubijajte, vozite ... jel' to ja treba da radim umesto vas?“

B. okr. REPANOVIĆ RADOJKO

u svojstvu komandira policije OUP-a Suva Reka

i okr. JOVANOVIĆ NENAD

u svojstvu pomoćnika komandira policije OUP-a Suva Reka

postupajući po primljenoj naredbi odabrali grupu sačinjenu od desetak pripadnika aktivnog i rezervnog sastava policije OUP-a Suva Reka, u kojoj su se nalazili okrivljeni: Čukarić Slađan, Petković Miroslav i Papić Ramiz, sada pok. Tanović Radovan i Đorđević Miroslav, i drugi za sada neidentifikovani pripadnici ove policije, kojoj naređuju, i to okr. Repanović Radojko rečima: „idite, ubijajte, tovarite i vozite“, a okr. Jovanović Nenad naredio: „ajde, ajde, krenite“, a potom odredili drugu grupu pripadnika policije OUP-a Suva Reka, kojoj je okr. Repanović izdao naredbu da zajedno sa pripadnicima Civilne zaštite leševe ubijenih civila utovare u kamion i odvezu sa lica mesta,

C. okr. ČUKARIĆ SLAĐAN, vođa sektora OUP-a Suva Reka

okr. PETKOVIĆ MIROSLAV, policajac OUP-a Suva Reka

okr. PAPIĆ RAMIZ, vođa patrole OUP-a Suva Reka

okr. NIŠAVIĆ MILORAD, pripadnik Državne bezbednosti za područje Prizren

i okr. PETKOVIĆ ZORAN, rezervni policajac OUP-a Suva Reka

1 – okr. Čukarić Slađan, Petković Miroslav, zajedno sa sada pok.Tanović Radovanom, izveli pritvorenika Eljšani Abdulaha iz pritvorske jedinice OUP-a Suva Reka, pa ga je vezanog, Čukarić Slađan odveo do kuće Nedžata Beriše, na oko 100 metara udaljene, i tu ispred kuće iz automatske puške ispalio jedan projektil u predelu grudi, a kada je ovaj pao na zemlju, prišao mu i iz neposredne blizine ispalio još jedan metak u glavu, nanevši mu tako ustrelne rane od kojih je preminuo,

2 – okr. Čukarić Slađan, Petković Miroslav, Petković Zoran, Papić Ramiz, Nišavić Milorad

zajedno sa sada pokojnim Tanović Radovanom i Đorđević Miroslavom opkolili kuće porodiće Sedata i Bujara, Faika i Nedžata Beriše i kuću Vesela Beriše, u kojima su se nalazili članovi njihovih porodica, njih oko pedeset, nasilno ušli u kuće i vršili pretrese, a zatim iz kuće Beriša Vesela izveli sve ukućane, razdvojili muškarce od žena i dece, opkolili tako razdvojene grupe, a potom pucanjem u njihovom pravcu usmeravali grupu u kojoj su se većinom nalazile žene i deca da se kreće ka Tržnom centru i piceriji, dok su za to vreme

a.- okr. Čukarić Slađan, zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom, pored zida kuće Beriša Faika, postrojili Beriša Nedžmedina, Beriša Havu, Beriša Fatona i Beriša Fatimu i rafalnom paljbom lišili ih života;

b.- okr. Petković Zoran glasno pozivao Beriša Bujara da izađe, vičući „gde su vam vaši Amerikanci-dolazite ovamo-neće ostati živih Albanaca-eliminisaćemo ih“, pa je rafalnom paljbom iz automatskog oružja lišio života Beriša Bujara, a nepoznati pripadnik OUP-a Suva Reka iz svog automatskog oružja lišio života Beriša Sedata, u momentu kada je ovaj pokušao da pobjegne,

c.- okr. Nišavić Milorad u kući Fatona Beriše, iz svog pištolja ispalio tri projektila u Beriša Nedžata nanevši mu smrtonosne povrede,

pa su leševe ubijenih preneli do Fatonove i Nedžatove kuće, koju su zapalili, i u kojoj su tela ovih lica izgorela, nakon čega su zapalili i kuću Faika Beriše, koja je u nastalom požaru izgorela, a kada su preživeli članovi porodice Beriša - žene, deca i muškarci krenuli trčeći prema Zanatskom centru, iz svojih automatskih pušaka svi zajedno i istovremeno rafalno ispaljivali projektele u njih i u njihovom pravcu, pazeći da niko iz te grupe ne pobjegne, te su ih tako naterali da uđu u prostorije picerije „Kalabrija“, pri čemu su teško telesno povredili Beriša Nedžata i njegovu suprugu Liriju, koja je bila u osmom mesecu trudnoće, nanevši im ustrelne rane po telu i nogama, a kada su se oni sklonili u dvorište Autobuske stanice, sustigli si ih okr. Petković Miroslav i sada pok.Tanović Radovan, i zajedno, istovremeno ispalili iz svojih automatskih pušaka nekoliko projektila u njih, kojom prilikom je Nedžat zadobio ustrelinu glave od koje je preminuo, dok je Lirija, ranjena, otišla u prostorije picerije,

3. okr. Čukarić Slađan i Petković Miroslav

nakon što je sada pok.Tanović Radovan bacio dve ručne bombe-kašikare, koje su eksplodirale u piceriji, ušli u piceriju i pucajući iz automatskih pušaka lišili života preživle, a nakon iznošenja leševa, radi transporta sa lica mesta, onima koji su pokazivali znake života,

svako iz svog automatskog oružja, rafalno ispalio projektele u vitalne delove tela i lišili ih života, a okr. Čukarić Slađan odveo iza kamiona, u koji su utovarivani posmrtni ostaci Beriša Jašara, kojeg je sa benzinske stanice doveo sada pok. Boban Vuksanović i u njega ispalio nekoliko hitaca iz automatske puške u predelu grudi, usled čega je ovaj zadobio smrtonosne povrede;

pa su tako, pod I., lišili života ukupno 48 /četrdeset osam/ lica i to:

a. (1)Eljšani Abdulaha i (2) Beriša Jašara,

b. četrdeset šest lica (46), članova porodice Beriša, i to:

Beriša (Šabana) Vesela :

(3)**Vesel**, star 61 godinu, njegova majka (4) **Hanumšahe**, stara 100 godina i njegova supruga (5) **Sofia**, stara 58 godina, kći (6) **Fatmira**, stara 22 godine, sin (7) **HHajdin**, star 37 godina i snaja (8) **Mihrije**, stara 26 godina i sin (9) **Besim**, star 26 godina i snaja (10) **Mevlude**, stara 26 godina, unuci (11) **Genci**, star 4 godine i (12) **Granit**, star 2 godine,

Beriša (Ramadana) Vesela :

supruga (13) **Hava**, stara 63 godine, sin (14) **Sedat**, star 45 godina i unuci (15) **Dafina**, stara 15 godina, (16) **Drilon**, star 13 godina, sin (17) **Bujar**, star 40 godina i snaja (18) **Florija**, stara 38 godina, i unuci (19) **Vlorian**, star 17 godina, (20) **Edon**, star 12 godina, (21) **Dorentina**, stara 4 godine i sin (22) **Nedžmedin**, star 37 godina, snaja (23) **Lirija**, stara 24 godine (u osmom mesecu trudnoće)

Beriša (Ramadana) Faika:

sin (24) **Nedžat**, star 44 godine i unuci (25) **Majlinda**, stara 15 godina, (26) **Herolinda**, stara 13 godina, (27) **Altin**, star 11 godina i (28) **Redon**, star 1 godinu; snaja (29) **Fatime**, stara 48 godina, supruga Ismeta Beriše, unuk (30) **Faton**, star 27 godina i njegova supruga (31) **Sebahate**, stara 25 godina, i njihova deca (32) **Ismet**, star 2 godine i (33) **Eron**, star 1 godinu

Beriša Sahida:

sin (34) **Musli**, star 63 godine i snaja (35) **Nafija**, stara 54 godine i njihova deca: kćeri (36) **Zumrita**, stara 30 godina i (37) **Violeta**, stara 22 godine; (38) **Afrim**, star 24 godine, sin (39) **Avdi**, star 43 godine i snaja (40) **Fatima**, stara 37 godina, i njihov sin (41) **Kuštrim**, star 11 godina, sin (42) **Hamdi**, star 54 godine i supruga (43) **Zelihe**, stara 50 godina, i njihove kćeri (44) **Arta**, stara 18 godina, (45) **Zana**, stara 13 godina, (46) **Merita**, stara 10 godina i (47) **Hanemšahe**, stara 9 godina; sin (48) **Mirat**, star 7 godina,

2. dok su **Beriša Šureta, Beriša Vjolca i Beriša Gramos**, koji su preživeli, a utovareni u kamion zajedno sa posmrtnim ostacima ubijenih, iskočili iz kamiona, koji je bio u kretanju na putu ka Prizrenu i koji je prevezio posmrtne ostatke, zadobili teške telesne povrede i to:

Beriša Šureta u vidu ustrelina desnog ramena, i desne butine, ranu u stomaku od šrapnela, više ustrelina udova,

Vjolca Beriša u vidu brojnih ustrelina u predelu nogu i stomaka, a njen mal. sin **Beriša Gramos** prostrelnu ranu u predelu levog ramena,

nakon čega je:

3. posmrtne ostatke kamionom GP „Gradac“, iz Suve Reke, vozač Krstić Spiro, u dva navrata odvezao u krug vojne kasarne u Prizrenu, pa su tela neidentifikovani pripadnici SUP-a Prizren i radnici Komunalnog preduzeca „Higijena“ iz Prizrena, sahranili u masovnu grobnicu na vojnom strelištu kod sela Ljubizde i Koriše, da bi posle nedelju dana, početkom aprila 1999. godine, u noćnim časovima, po naredbi generala Đorđević Vlastimira, protiv kojeg se vodi postupak u Haškom tribunalu, za sada NN lica-pripadnici policije i Budimir Spasić, Đogaj Ali, radnici Komunalnog preduzeca „Higijena“ i nepoznati pripadnici policije ovu masovnu grobnicu građevinskim mašinama otkopali, i posmrtne ostatke utovarili u dva kamiona-hladnjače, koje su preuzeli nepoznati pripadnici Specijalne antiterorističke jedinice (SAJ) MUP-a Republike Srbije i odvezli u Batajnicu, gde su ponovo sahranjeni, a posmrtne ostatke Beriša Sedata, Beriša Bujara, Beriša Nedžata, Beriša Fatime, Beriša Fatona, radnici Civilne zaštite i komunalnog preduzeća „Suva Reka“ sahranili na groblju u Suvoj Reci,

II

Okr. PAPIĆ RAMIZ

izvršavajući primljenu naredbu, zajedno sa nepoznatim pripadnikom policije OUP-a Suva Reka, a nakon izvršene likvidacije, išao od kuće do kuće preživelih meštana Suve Reke i naredio im da napuste područje ove opštine i područje Kosova i Metohije i odu u Albaniju, inače će proći kao njihovi sugrađani u piceriji, a od Beriša Argona i njegovog brata Bardila tražio novac da im poštedi život, pa kada mu je Bardil predao 1.000 DEM, upozorio ga je da ipak nisu bezbedni i da sa porodicom napuste Suvu Reku i Kosovo i odu za Albaniju, jer će naići drugi policajci i pobiti ih, pa su ga oni poslušali i sa porodicom napustili kuću i priključili se izbegličkoj koloni, otišli u pravcu Prizrena i otišli za Albaniju,

- čime su:

okr. **Mitrović Radoslav, Repanović Radojko, Jovanović Nenad, Čukarić Slađan, Nišavić Milorad, Petković Miroslav, Petković Zoran i Papić Ramiz**

izvršili krivično delo **ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ J, u saizvršilaštvu, u vezi člana 22. KZ J.**

S toga,

P R E D L A Ź E M

Da se pred ovim sudom odredi i održi glavni pretres na koji će biti pozvani:

1. Tužilac za ratne zločine Republike Srbije,
2. okrivljeni Mitrović Radoslav, Repanović Radojko, Jovanović Nenad, Čukarić Slađan, Nišavić Milorad, Petković Miroslav, Petković Zoran i Papić Ramiz, koji treba da se dovedu iz Okružnog zatvora u Beogradu i njihovi branioci,
3. svedoci:

a) Milivojević Nebojša - selo Sočanice, Leskovac; Gogić Milovan -Kruševac, ul. 21. Srpske divizije br.9; Nojić Jovan – Smederevo, Izbeglički kamp „Radinac“; Petković Nedeljko – Brzan, mesto stanovanja blizu Batočine; Nedeljковиć Svetozar – Smederevo, Kolektivni centar „Radinac“; Trajković Bogoljub – Kragujevac, ul. Pauna Jankovića br. 13; Trajković Jovica – Smederevo, kolektivni centar „Radinac“; Trajković Davor – Kragujevac, ul. Šumadijska bb; Gogić Ljubiša – Trstenik, ul. Knjeginje Milice br. 98; Jovanović Sava – Smederevo, kamp „9 sekretara SKOJa“ (kamp „Radinac“); Tripković Sveto – Smederevo, ul. Starca Vujadina br. 110; Krstić Spiro – Valjevo, ul. Braće Nedića bb; Janković Sreten – Mladenovac, selo Međulužje, ul. 10. Nova br. 14; Velibor Veljković – Medveđa, Bože Dreničkog br. 87; Milojević Ratomir – selo Sočanice kod Leposavića; Gogić Milosav – Niš, ul. Timočka br.15; Gogić Milisav – Niš, ul. Bul. Nemanjića br. 34/35; Savo Jovanović – Mladenovac, ul. Ivana Milutinovića br. 101-a; Nojić Đura– Smederevo, kolektivni centar „Radinac“; Fatić Milovan – Sopot, ul. Kneza Vičentija Petrovića br. 1; Nikola Vazura – Beograd, Kumanovska br.14; Novković Ivica – Niš, ul. Velikojastrebačka br. 20; Vojnović Miloš – Beograd, ul. Danila Bojovića br. 20; Đurišić Milan – Kruševac, ul. Radovana Miloševića br. 22; Perić Dobrivoje – Niš, ul. Strahinića Bana 60/a; Savić Milivoje – Novi Sad, ul. Simenona Piščevića br. 16; Milkić Dragoslav – Niš, ul. Vizantijski bulevar br. 108/6; Đorđević Milun – Niš, ul. Blagoja Parovića br. 8/40; Jablanović Milan – Kruševac, ul. Mihajla Jeftića br. 31 (kod Ljubice); Ilić Zoran – Niš, ul. 25. maja br. 26; Vukobrat Miloš – Beograd, ul. Tadeuša Koščušskog br. 54; Dragan Karleuša – Beograd, ul. Nehruova br. 63; Savović Sreten, Popović Anđelko – Vrnjačka banja, ul. Raj br. 16/a; Vujić Jovan – Pančevo, selo Glogonj, ul. Mlinska br. 163; Stanislav Anđelković – selo Zuce (kod Beograda), ul. 1. nova br. 35/a; Krstić Miroslav – Kragujevac, ul. Jovana Markovića br. 10; Milorad Obradović – Kruševac, ul. Mirka Tomića br. 15; Jović Rade – Aleksandrovac, ul. 29. novembra 152/15; Janković Krunislav – Mladenovac, selo Međulužje, ul.10. nova br. 14; Jokić Slavoljub – Kragujevac, ul. Vinterhalterova br. 18; Jovanović Slavomir – Beograd, ul. Vukosavićeva br. 3 deo 7-g; Gopić Nebojša – Prokuplje, ul. Zetska 17; Arizanović Zoran –Surdulica, ul. Bore Stankovića br. 7; Nedeljковиć Zvonko–Kragujevac, ul. Podgorička br. 12; Kazić Krunislav – Smederevo, Kolektivni centar „Radinac“; Miljković Millutin– Arandelovac, ul. Slobodana Jovanovića bb; Spasić Goran – selo Koševi, Kruševac; Mišković Saša, koji treba da se pozove preko SUP-a Niš; Siketić Zoran (zam. komandira policijske stanice u Kruševcu), koji treba da se pozove preko SUP-a Kruševac; Ilić Srđan, koji treba da se pozove preko SUP-a Vranje; Stojković Nenad (načelnik SUP-a u Leskovcu), koji treba da se pozove preko SUP-a u Leskovcu; Madić Slavoljub (načelnik SUP-a u Pirotu) – Piroto, ul. Jevrejska br. 6/2;

Stanisavljević Zoran – Beograd, selo Kaluđerica, ul. Vojvode Stepe br. 25; Stojanović Ljubiša – Niš, ul. Dragiše Mišovića br. 1-b/14; Radić Stanimir – Sremska Mitrovica, ul. Vase Stajića br. 46; Petković Trifun – Smederevo, ul. Kajmakčalanska br. 116; Stanojević Milovan – Sremčica kod Beograda, ul. Beogradska br. 279; Stojanović Milorad – Sremčica kod Beograda, ul. Beogradska 273; Tanasković Stanoje – Mladenovac, ul. Kosmajaska 135; Nedeljković Milovan – Meljak kod Beograda, ul. Mila Vukovića br. 7; Petković Dragoljub – Lazarevac, ul. Milentija Popovića br. 121a; Anđelković Vekoslav – Zuce kod Beograda, ul. 1. nova 35a; Stević Obrad – Beograd, ul. Andre Nikolića br. 8; Milan Petrović – Beograd, ul. Branka Ćopića br. 19; Furdulović Dragan – Beograd, ul. Stojana Aralice br. 26; Boro Banjac – Beograd, ul. Petra Martinovića br. 2; Dragan Ilić – Beograd, ul. Radanska br. 17; Stijović Zoran – Beograd, ul. Lešak br. 55/23; Knežević Radovan – Subotica, ul. Radmati Nikolaš, br. 39; Mišić Stojan – Beograd, ul. Gospodar Jovanova br. 46; Trajković Živko – Beograd, ul. Vrčinska br. 2; Protić Božidar – Batajnica (kod Beograda) Partizanska baza, br. 6/10; Perić Duško – Novi Beograd, ul. Jurija Gagarina 205; Lipovac Bogdan – Beograd, ul. Strugarska br. 2; Bašanović Dragan – Beograd, ul. Miloja Zakića br. 14; Đoković Zoran – Beograd, ul. Admirala Geprata br.1; Nenadović Duško – Surčin (Beograd) ul. 15. nova br. 2; Zeković Petar – Beograd, ul. Bulevar Kneza Aleksandra Karađorđevića, br. 70; Nenadić Dragić, Mojsić Nikola – Kruševac, ul. Blačka br. 52; Marković Zoran – Beograd, ul. Olge Alkalaj br. 5/32; Marković Srboljub – Kruševac, ul. Baždin Vod br. 2; Ljubisavljević Nikola – Kruševac, ul. Utanta br.7/23; Đinović Milenko – Sremčica (Beograd), ul. Tomasa Edisona br. 18/22; Andrejević Srđan – Vrnjačka banja, ul. Borakova br. 4; Šapić Jablan – Čičevac, ul. Cara Lazara, br. 38; Bojović Dejan – Lazarevac, ul. Milentija Popovića br. 85b; Popović Nebojša – Leskovac, selo Gornja Stopaonica, ul. Cara Lazara br. 23, Lalić Nebojša – Kolektivni centar, hoteli „Srbija” soba 102, Niška Banja; Bungu Sejdi – Prokuplje, ul. Dobračina br. 27; Kajkuš Mirven – Vranje (OUP Preševo); Bekim Gaši – Prokuplje, ul. Rasinska br. 6; Rakić Milenko – Mataruška banja, ul. Žička br. 14 (kod Martić Mile); Borisavljević Dragan – Beograd, ul. 9. marta br. 9/71; Gogić Milovan – Kruševac, ul. Vere Korčagin br. 154; Đokić Goran – Donji Sinkovac, ul. Lebanski put br. 207; Obradović Goran – Niš, ul. Triglavaska br. 6/23; Petković Vera – Pančevo, ul. Branka Savića br. 16; Mustafa Elez – Subotica, ul. Josipa Kraša br. 34; Jovanović Todor – Kruševac, ul. Kneza Miloša br. 27a/7; Božidar Delić – Beograd, Cerski venac br. 6; Milojević Nenad – Niš, naselje 9 maj, ul. Kopaonička br. 5; Stefanović Miloš – Barajevo (Beograd), ul. Svetosavska br. 195; Trajković Trajko – Smederevo, kolektivni centar „Radinac”; Trajković Stevan – Kragujevac, ul. Pauna Jankovića br. 13; Đorđević Novica – Kragujevac, ul. Pavla Jankovića, br. 4; Konjikovac Stojan – Beograd, ul. Kakanjska br.8/2; Cvetković Nebojša – Zemun, ul. M. Radiojevića br. 43; Trboljevac Stanko – Leposavić, kolektivni centar „24. novembar”; Nišavić Milovan – Kragujevac, ul. Preobraženje br. 8; Nišavić Miomir – Trstenik, ul. Cara Lazara, br. 17/7;

b) Beriša Šurete , koja treba da se pozove preko Haškog suda; Beriša Vjolca – Prizren, ul. Jusuf Gërvalla bb (kod roditelja); Beriša Hisni – Suva Reka, ul. Rečanska br. 11; Beriša Agron – Suva Reka, ul. Brigada 123 bb; Ali Đogaj, Morina Halit, Beriša Muhamet, Beriša Bardulj, Beriša Fejzulah, Beriša Halit, Beriša Zirafete, Beriša Mevljude, Bitići Sejdi, Gaši Dašurije, Gaši Đulije, Gaši Hajruš, Gaši Sanije, Gaši Škelzim, Gaši Zimer, Hodža Etim, Kolgeci Besim, Zulfije Kući, Morina Fazli, Sadiku Sevdije, Šala Muharem, Čekaj Milaim, Gaši Ilmi, Gaši Lirije, Imeraj Liri, Imeraj Sofije, Krasnići Marjan, Ljatifi Avdi, Merovci Adnan, Zogaj Šefčet.

4. Njihovi zakonski predstavnici.

5. da se u dokaznom postupku pročitaju sledeća pisana dokumenta:

Pregled važnih bezbednosnih događaja, pojava i evidentirana saznanja u vremenu od 06 sati dana 24.03 do 6 sati dana 10.06.1999, Izveštaj rada za 1999. godinu Sekretarijata u Prizrenu, Lista ICTY sa oznakom aneks „b”, broj KO–208673, Izveštaj *Metropolitan police SO13 antiterrorist branch Kosovo 1999* o iskopavanju i identifikaciju leševa sa lokaliteta Suva Reka II globalja Suva Reka II, Transkript saslušanja svedoka Marković Radomira i Karleuša Dragana u postupku protiv Slobodana Miloševića pred sudskim Većem Haškog suda, Izjava Wiliam Robert Fulton-a data istom Veću, broj 0336347 od 03.01.2002, Izveštaj forenzičnih antropologa od dr Sju Blek, od 02.11.1999, dokazne stvari Suda broj KO 141034 i KO 141035, Izveštaj o obdukciji pod brojem SCG 28/SR patologa Milevski Ivona, Izveštaj forenzične antropologije SR–002, Koriša i Ljubižda, MKTJ sačinjen u vremenu od 13. avgusta do 2. septembra 1999. godine, Centralni registar raskopanih-predatih iz Batajnice, Izveštaj Ministarstva odbrane, Sekretarijat ministarstva, centar za saradnju sa MKTJ interni broj 11-3, dat 23.03.2005, Izveštaj Ministarstva odbrane – Vojne obaveštanje agencije pod brojem SP-3186-2, od 21.3.2006, Veštačenje i mišljenje stručnjaka, sudski asistent dr Alimpijević Đorđe, Izveštaj Ministarstva odbrane SCG – Sektor za materijalne resurse i AMU Int. Br.1-05, dat 13.04.2006, Zapisnik o primopredaji benzinske pumpe „Beopetrol” u Suvoj Reci, bez datuma, koji se nalazi u spisima, na strani 77 knjige 1 i 2, Izveštaj Službe za otkrivane ratnih zločina Kriminalističke uprave policije MUP-a Srbije br. 02/6-20 strogo pov. 230/-/06, Knjiga dnevnih naredbi I knjiga događaja OUP-a Suva Reka za mart 1999. god.

ICTY- transkripti svedoka: Eric Baccard, od 22.05.2002, John Zdrilic – 09.09.2002 i 08.08.2002, Peter de al Billiere – 05.07.2002, Wiliam Fulton – 27.05.2002, 03.01.2002 i 16.10.2001, Karleuša Dragan – 23.07.2002.

6. da se pogledaju topografske karte plana Suve Reke – grada, koje se nalaze u knjizi br 1 iz 1 KTi.v.1/04.

7. da se okrivljenima **produži PRITVOR** određen odlukom istražnog sudje Veća za ratne zločine Ki.V br. 9/05 od 17.10.2005, koji im se računa počevši od 26.10.2005, kada su lišeni slobode.

O b r a z l o ž e n j e

Činjenično stanje u izreci optužnice utvrđuje se rezultatima sprovedenog predkrivičnog i istražnog postupka u ovoj stavri, na onsovu iskaza svedoka, saslušanih prej Istražnim sudijom Veća za ratne zločine, Okružnog suda u Beogradu, sadržine iskaza svedoka Tribunala u Hagu, na osnovu transkripata svedočenja pojedinih svedoka pred sudskim Većem Tribunala, koji su uzeti i cenjeni shodno članu 14. Zakona o organizaciji i andležnosti organa u borbi protiv učinilaca ratnih zločina, kao i na osnovu pismene dokumentacije u spisima.

Događaj, koji je bio predmet istraživanja Tužilaštva za ratne zločine i Istražnog sudije Veća za ratne zločine odigrao se u centru grada Suva Reka, na AP KiM, u prvim danima bombardovanja 1999.godine, nakon što je bilo proglašeno ratno stanje i otpočela ofanziva

NATO snaga prema našoj zemlji.

Na području opštine Suva Reka, prema zvaničnim procenama iz Sekretarijata Prizren, koje su rađene po naredbama iz MUP-a Republike Srbije, na dan 23. marta 1999.godine, bilo je oko 75.000 stanovnika, od toga 3.500 Srba, 1.000 Roma a 70.500 albanskog stanovništva. „Berišansko naselje“, sastoji od više kuća, pored Reštanskog puta u neposrednoj blizini zgrade OUP-a, u kojem su živeli Albanci. Među tim kućama, nalazi se i kuća Vesela Beriše u kojoj su ranije bili smešteni verifikatori OEBS-a.

Suva Reka nalazi se u zoni odgovornosti 549. motorizovane brigade Vojske Jugoslavije, sa komandom u Prizrenu. U zoni odgovornosti ove brigade, nije bilo paravojnih jedinica, što se utvrđuje na osnovu Izveštaja Ministarstva odbrane broj 11-3, od 23.03.2005.godine. U reonu Suva Reka, u to vreme, bile su upućene i angažovane i jedinice 37. odreda PJP, kojima je komandovao optuženi Mitrović Radoslav, a čija komanda se nalazila u Suvoj Reci u zgdama preduzeća „Metohija vino“.

Na ovom području nalazile su se i redovne policijske snage OUP-a Suva Reka, i to pripadnici aktivnog sastava policije, koji su bili angažovani u borbi protiv OVK, dok su pripadnici rezervnog sastava policije bili angažovani u izvršavanju poslova i zadataka iz delokruga rada službe, a posebno na obezbeđivanju objekata OUP-a, pozoričkih i patrolnih službi.

Na ovom području postojali su i tzv „mesni“ vod PJP koji je odgovoran područnom PJP u Prizrenu, i koji se povremeno angažovao, dok su u večernjim satima, na dan 26. marta 1999.godine, u Suvoj Reci, stigli pripadnici rezervne, tzv „B“ varijante 37. odreda, 87. odreda PJP koji su sutradan, 27. marta, raspoređeni na tzv. rezervne položaje u cilju pružanja logistike 37.odredu

Na ovom području pre početka bombardovanja i u prvim danima bombardovanja, u periodu 20-24.marta, bilo je intenzivnih napada pripadnika OVK na jedinice vojske i policije. U reonu Suve Reke dejstvovala su snage 124 i 122 brigade OVK, kao i snage lokalnih štabova, ukupno 1.500 do 3.000 pripadnika OVK.

Zbog učestalih napada pripadnika OVK usledila je planirana ofanzivna oružana akcija od strane združenih snaga koje su bile satavljene od 37.odreda PJP, jedinice Prizrenskog PJP sa vodom PJP Suva Reka, i tzv „Borbenih grupa“ 549. i 243. motorizovane brigade Vojske Jugoslavije protiv oružanih snaga Oslobođilačke vojske Kosova, koju su sačinjavali 124 i 122 brigada OVK, zajedno se lokalnim štabovima. Zadatak se sastojao u tome, da se pristupi razbijanju snaga OVK, koje su se nalazile u trougli Prizren, Suva Reka, Orahovac. Zaduženi za izvršenje ove akcije bili su general Božidar Delić, kao komandant vojnih snaga Vojske Jugoslavije, i Mitrović Radoslav kao komandant policijskih snaga.

Oružana dejstva tih združenih snaga počele su u ranim jutarnjim satima 25.marta i to u neposrednoj blizini grada, ispred sela Retimlje, na oko 2.km od centra Suve Reke i u prvoj fazi trajala do 27.marta.

Činjenica, da je optuženi Mitrović Radoslav, komandovao policijskim snagama u toku trajanja te akcije, da je ista započeta

na obodu grada, gde su pripadnici OUP-a Suva Reka mesno bili nadležni za stanje Javne bezbednosti, logično upućuje na zaključak da je on u tom svojstvu morao saradivati i sa načelnikom i komandirrom policije, tako što bi u određenim situacijama od njih tražio logističku i drugu podršku. Stoga je i imao potrebu, da dolazi u stanicu policije, eventualno takvu podršku

traži i u tom kontekstu da izdaje određene naredbe starešinskom kadru pripadnika aktivnog i rezervnog sastava te stanice policije.

Na ovakav zaključak upućuje i izkaz bivših pripadnika OUP-a Suva Reka, saslušanih u svojstvu svedoka, koji Mitrovića doživljavaju kao komandanta, jer su bili neposredni svedoci njegovog odnosa prema starešinama OUP-a i svedoci određenih naredbi koje im je ovan izdavao a oni izvršavali.

Navedeno ukazuje da je „de facto“ Mitrović Radoslav kao komandant PJP i lice koje je komandovao konkretnom akcijom u danima kada je akcija vođena, imao efektivnu vlast i nad starešinama OUP-a Suva Reka.

Komandu nad uniformisanom sastavu policije u opisanim poslovima, aktivnog i rezervnog sastava policije, imao je optuženi Repanović Radojko, komandir policije i njegov pomoćnik optuženi Jovanović Nenad, koji je bio zadužen za rezervni sastav policije. I jedan i drugi za svoj rad odgovarali su načelniku OPU-a i imali „de facto“ i „de jure“ mogućnost da izdaju naredbe pripadnicima policije svog OUP-a.

Sa druge strane, ti pripadnici policije, kao radnici MUP-a dužni su, po Zakonu i na osnovu Uredbe Predsednika Republike Srbije o unustaršnjim poslovima za vreme ratnog stanja (Sl. glasnik 17/99), da izvršavaju sva naređenja svojih starešina, izdate radi obavljanja poslova, osim onih, kojima se naređuje izvršenje radnji koje predstavljaju krivično delo. U konkretnom slučaju, pripadnici policijskih snaga optuženi Petković Miroslav, Čukarić Slađan, Papić Ramiz i drugi za sada neidentifikovani policajci, nisu odbili da izvrše primljena naređenja da pale kuće i ubijaju civilna lica koja tu zateknu.

Pored policijskih i vojnih snaga na teritoriji grada Suva Reka delovali su i pripadnici tadašnjeg Resora državne bezbednosti, zaduženi za bezbednost, a to je bio okrivljeni Nišavić Milorad, koji je bio odgovoran resoru Državne bezbednosti u Prizrenu, jedinice Teritorijalne odbrane i jedinice Civilne zaštite. Optuženi Petković Zoran bio je pripadnik Teritorijalne odbrane.

Početak oružane akcije protiv pripadnika Oslobođilačke vojske Kosova, na dan 25. marta 1999, pripadnici policijskih snaga vršili su pretres kuća u kojima su živeli Albanci, tražeći oružje i slično. Pri pretresu, dolazilo je i do pljačke, pucanja i pojedinačnog ubijanja albanskog civilnog stanovništva. Toga dana bilo je i sporadičnih pucanja sa albanske strane na policijsku stanicu i pripadnike policije.

Sutradan, 26. marta 1999. godine, počev od 12,00 časova, sva optužena lica preduzimala su radnje koje su precizno opisane u izreci optužnice, usled kojih je lišeno života 49 lica, uglavnom žena i dece, zbog kojih je takođe došlo do izazivanja požara i paljenja gotovo svih kuća u napadnutom delu grada, plaćkanje stanovništva, što je sve rezultiralo masovnim iseljavanjem albanskog stanovništva iz grada. Na osnovu pregleda značajnih događaja, pojava i saznanja iz Izveštaja MUP-a, na dan 27. marta 1999. godine, na graničnom prelazu Vrbica-pravac iz Prizrena, izašlo je u Republiku Albaniju 11.000 lica, pripadnika albanske nacionalne manjine.

Ispitani u prethodnom postupku, pošto su se tokom sprovođenja istrage branili ćutanjem, nakon svih izvedenih dokaza u istrazi, optuženi su dali svoje odbrane u kojima saglasno negiraju svoje učesće u izvršenju inkriminiranih radnji, navodeći, svako za sebe, da nisu ni bili prisutni na licu mesta, niti da su, u to vreme, uopšte čuli da su se ubistva dogodila.

Pri tome, optuženi Mitrović Radoslav navodi, da je, taj dan proveo u Prizrenu, te da nije

imao „*de jure*“ i „*de facto*“ vlast prema pripadnicima OUP-a Suva Reka, već da je moguće da su ga pripadnici policije koji tvrde da je tada bio prisutan, zamenili sa Randelović Zoranom, starešinom 87. odreda PJP, ili sa Siketić Zoranom, komandiroom 3.čete, koji su imali razlog da svraćaju u OUP Suva Reka.

Međutim, iskazima svedoka utvrđuje se da je Mitrović Radoslav bio u Suvoj Reci na dan 26.marta, oko podneva, najpre u dvorište policijske zgrade, a potom ušao u zgradu i otišao kod komandira, te da su u isto vreme bili i pripadnici „*Niškog odreda*“ PJP, koji su došli u dva kamiona, razvili se u strelce i pretresali kuće u naselju pored Reštanskog puta, pri tome palili kuće, ubijali lica koja bi zatekli u kućama ili sreli na putu, dok je deo tih jedinica obili prodavnicu auto delova vlasništvo Beriša Vesela, robu iz prodavnice utovarili u kamion, koji su neposrednu pred ovu „akciju“, parkirali ispred prodavnice, a po završenom utovaru, kamion sa robom odvezli.

Optuženi Petković Miroslav, jedini priznaje, da je bio na licu mesta kada su se ubistva dogodila, stim što za sebe tvrdi da nije ni na koji način učestvovao u ubistvu civila, već da je to radio pokojni Tanović Radovan.

Međutim,odbrane svih optuženih se ne mogu prihvatiti, jer su u suprotnosti sa svim izvedenim (a predloženim) dokazima. Iskaz svedoka, koje su pregledali pojedini optuženi na okolnosti njihovog navodnog alibija, ne pružaju osnov za zaključak da optuženima treba verovati, jer nisu mogli da potvrde njihove navode. Osim toga, odbrana pojedinih optuženih u suprotnosti je i sa sadržinom pismenih dokaza u spisima.

Zbog toga, takve odbrane, cenim kao neosnovane i sračunate na izbegavanje krivične odgovornosti za izvršena krivična dela, pa se stoga ne mogu prihvatiti.

Prema tome, na osnovu utvrđenih objektivnih okolnosti, koje povezane sa činjenicama i okolnostima iznetim u sadržinama iskaza predloženih svedoka, iz kojih proizilaze konkretne i pojedinačne radnje svih okrivljenih, postoji osnov za zaključak da su sva optužena lica izvršila krivično delo predstavljeno u ovoj optužnici. Pri tome, optuženi Mitrović Radoslav, Repanović Radojko i Jovanović Nenad su delo izvršili izdavanjem konkretnih naredbi, dok su optuženi Čukarić Slađan, Petković Miroslav, Papić Ramiz, Nišavić Milorad i Petković Zoran svesno i voljno krneuli u izvršenje konkretnog krivičnog dela, a kasnijim učešćem u izvršenju istog, na različite načine, neko direktnim ubijanjem, neko opkoljavanjem kuća ubijenih lica, sa puškama na gotovsk i pucajući u pravcu grupe građana u kojoj su većinom bile žene i deca, usmeravajući tako njihov pravac kretanja ka piceriji, gde je definitivno izvršena likvidacija istih na najbrutalniji način, ostvarujući svaki svoj udeo u izvršenju dela, direktno učestvovali i doprinosili radnji izvršenja krivičnog dela.

Rezultati sprovedene istrage pružaju osnov za tvrdnju, da ne teritoriji Kosova i Metohije počev od 1997. godine, postojao oružani sukob i to najpre između tada formiranih paravojnih formacija, koje su sastavljene od pripadnika albanske nacionalnosti s jedne strane i policijskih snaga Srbije, s druge strane, da bi kasnije, počev od 1998.godine, kada su ove formacije prerasle u oružanu formaciju pod nazivom „Oslobodilačka vojska Kosova“ (OVK), započeo oružani sukob između tako formiranih snaga „Oslobodilačke vojske Kosova“ i oružanih snaga Savezne Republike Jugoslavije. Formirana OVK imala je vojnu organizaciju, materijalna sredstva, odgovornu komandu, što je ovoj formaciji omogućavalo da izvodi kontinuirane i usklađene vojne akcije, pa čak i mogućnost osvajanja i kontrolisanja delova teritorije Kosova.

S obzrom na činjenicu, da je između „Oružane vojske Kosova“ i oružanih snaga Savezne

Republike Jugoslavije postojao duži period oružanog nasilja, koji u vreme konkretnog događaja nije okončan postizanjem međusobnog mirovnog sporazuma ili međusobnog miroljubivog rešenja spora, u konkretnom slučaju ima mesta primeni Međunarodnog humanitarnog prava, koje je nalagalo strani u sukobu, pripadnicima i komandnoj strukturi pripadnika sprskih strana u sukobu, da poštuju odredbe predviđene u Ženevskoj konvenciji i odredbe citiranih protokola.

S toga, dela i propusti koji su ovom optužnicom stavljaju na teret optuženima, kao pripadnicima policijskih snaga MUP-a Republike Srbije, te snagama Teritorijalne odbrane i pripadnicima tadašnjeg Resora državne bezbednosti, rečju, počinjeni su u okviru oružanog sukoba, pa su, zbog ove činjenice optuženi, kao pripadnici strane u sukobu, bili u obavezi da poštuju odredbe Ženevskih konvencija i da im obezbede poštovanje u svakoj prilici.

Svaka od žrtava konkretnih zločina bila je civil, pripadnik albanske nacionalnosti i ta činjenica je bila povod njihovom ubijanju. Ova činjenica jasno upućuje na zključak, da su žrtve zločina za koje se optuženi terete bile lišavane života, a njihove kuće paljene samo po osnovu svog etničkog identiteta i kao takve i u meri u kojoj nisu bile zaštićene nijednom od drugih Ženevskih konvencija moraju se smatrati „zaštićenim licima“ u smislu Četvrte Ženevske konvencije, obzirom da su pripadnici policije očigledno smatrali da one-sve žrtve pripadaju suprotnoj strani u oružanom sukobu i da kao takvi predstavljaju opasnost po njih.

Zbog toga se, u smislu odredbama člana 3. stav 1. tačka 1.a i d., Četvrte konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata, od 12.08.1949.godine, člana 51, 75, 76 i 77 Dopunskog protokola 1., o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, ima smatrati da svi oštećeni, imenovani u izreci, kao civilna lica, kao pripadnici albanske nacionalnosti, imaju status zaštićenih lica.

Na osnovu svega navedenog, smatram da su se u radnjama svih optuženih stekla sva bitna obeležja krivičnog dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142, stav 1. KZJ

TUŽILAC ZA RATNE ZLOČINE

Vladimri Vukčević

У ИМЕ НАРОДА

ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ - Већа за ратне злочине, у већу састављеном од судија Винке Бераха Никићевић - председника већа, Веска Крстајића и Снежане Николић Гаротић - чланова већа, са записничарем Сњежаном Ивановић, у кривичном предмету против **оптуђених Митровић Радослава**, чији су браниоци адвокат Петронијевић Горан и Несторовић Мирјана, **Репановић Радојка**, чији су бранилац адвокат Игор Исаиловић и Ненад Војиновић, **Јовановић Ненада**, чији је бранилац адвокат Ђурђић Вељко, **Чукарић Слађана**, чији је бранилац адвокат Дозет Ђорђе, **Нишавић Милорада**, чији је бранилац адвокат Лековић Татомир, **Петковић Мирослава**, чији је бранилац адвокат Фолић Горан, те **Петковић Зорана**, чији је бранилац адвокат Бирман Милан, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије, КТРЗ бр. 5/2005 од 25.04.2006.године, која је прецизирана дана 03.03.2009.године, након одржаног главног и јавног претреса дана 08.04.2009. године донео је, а дана 23.04.2009. године у присуству заменика тужиоца за ратне злочине Миољуба Виторовића, оптуђених, бранилаца оптуђених адвоката Горана Петронијевића, Мирјане Несторовић, Игора Исаиловића, Дозет Ђорђа, Горана Фолића и Милана Бирмана и пуномоћника оштећених Наташе Кандић, јавно објавио

ПРЕСУДУ**I****Оптуђени:**

1.РЕПАНОВИЋ РАДОЈКО, рођен 24.03.1958. године у селу Осојане, СО Исток, АП КиМ, од оца Милутина и мајке Милеве девојачко Петковић, Србин, држављанин Р Србије, сада са пребивалиштем у Крушевцу, ул. Михајла Јефтића бр.1, ожењен, отац двоје деце, без непокретности, несосуђиван, не води се други кривични поступак, налази се у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине Ки.В.9/05 од 17.10.2005. године, а који му се рачуна почев од 26.10.2005. године када је лишен слободе, последњи пут продужен решењем овога суда К.В.2/06 од 23.04.2009. године

241

На основу одредаба члана 197 став 1 ЗКП-а одређено је да трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава суда.

На основу свега напред наведеног, одлучено је као у изреци пресуде.

ЗАПИСНИЧАР
Сњежана Ивановић

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Винка Бераха-Никићевић

ПРАВНА ПОУКА:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Врховном суду Србије, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, а преко овог суда.

Tekst presude

K.B. 2/2006

U IME NARODA

OKRUŽNI SUD U BEOGRADU – Veće za ratne zločine, u veću sastavljenom od sudije **Vinke Beraha Nikićević** – predsednika veća, Veska Krstajića i Snežane Nikolić Garotić – članova veća, sa zapisničarem Snježanom Ivanović, u krivičnom predmetu protiv **optuženih Mitrović Radoslava**, čiji su braniloci advokat Petronijević Goran i Nestorović Mirjana, **Repanović Radojka**, čiji su branilac advokat Igor Isailović i Nenad Vojinović, **Jovanović Nenada**, čiji je branilac advokat Đurđić Veljko, **Čukarić Slađana**, čiji je branilac advokat Dozet Đorđe, **Nišavić Milorada**, čiji je branilac advokat Leković Tatomir, **Petković Miroslava**, čiji je branilac advokat Folić Goran, te **Petković Zorana**, čiji je branilac advokat Birman Milan, **zbog krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1 KZ SRJ u vezi člana 22 KZ SRJ**, po optužnici Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije, KTP3 br. 5/2005 od 25.04.2006.godine, koja je precizirana dana 03.03.2009.godine, nakon održanog glavnog i javnog pretresa dana 08.04.2009.godine doneo je, a dana 23.04.2009. godine u prisustvu zamenika tužioca za ratne zločine Miodjuba Bitorovića, optuženih, branilaca optuženih advokata Gorana Petronijevića, Mirjane Nestorović, Igora Isailovića, Dozet Đorđa, Gorana Folića i Milana Birmana i punomoćnika oštećenih Nataše Kandić, javno objavio

PRESUDA

I

Optuženi:

1. REPANOVIĆ RADOJKO, rođen 24.03.1958. godine u selu Osojane, SO Istok, AP KiM od oca Milutina i majke Mileve devojčačko Petković, Srbin, državljanin R Srbije, sada sa prebivalištem u Kruševcu, ul. Mihajla Jefića br.1, oženjen, otac dvoje dece, bez nepokretnosti, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak, nalazi se u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine Ki.B.9/05 od 17.10.2005. godine, a koji mu se računa počev od 26.10.2009. godine kada je lišen slobode, poslednji put produžen rešenjem ovoga suda K.B.2/06 od 23.04.2009. godine.

2. ČUKARIĆ SLAĐAN, rođen 10.05.1968. godine u mestu Velika Hoča, AP KiM, od oca Damnjana i majke Marije devojčačko Garić, Srbin, državljanin R Srbije, sada sa prebivalištem u Leskovcu, Gradašnica bb, oženjen, otac troje dece, bez nepokretnosti, ne vodi se drugi krivični postupak, osuđivan od strane Opštinskog suda u Leskovcu K.883/97 od 20.02.1998. godine, zbog krivičnog dela iz člana 119/1 KZS, na kaznu zatvora u trajanju od 1 meseca uslovno na

jednu godinu, kazna brisana rešenjem Opštinskog suda u Leskovcu br.338/97 od 07.09.2000. godine, nalazi se u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine Ki.B.9/05 od 17.10.2005. godine, a koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine kada je lišen slobode, poslednji put produžen rešenjem ovoga suda K.B.2/06 od 23.04.2009. godine.

3. NIŠAVIĆ MILORAD, rođen 08.11.1960. godine u selu Kosorić, opština Peć, AP KiM, od oca Milana i majke Zorke, devojačko Janjić, Srbin, državljanin R Srbije, sada sa prebivalištem u Kragujevcu, ul.Despota Uglješe br.12, oženjen, otac troje dece, vlasnik kuće od oko 150 m2 u Kragujevcu, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak, nalazi se u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine Ki.B.9/05 od 17.10.2005. godine, a koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine kada je lišen slobode, poslednji put produžen rešenjem ovoga suda K.B.2/06 od 23.04.2009. godine.

4. PETKOVIĆ MIROSLAV, rođen 17.12.1963. godine u Suvoj Reci, AP KiM od oca Lazara i majke Vere, devojačko Krstić, Srbin, državljanin R Srbije, sa prebivalištem u Požarevcu, ul. Kosovska br.117, podstanar, oženjen, otac dvoje dece, bez nepokretnosti, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak, nalazi se u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine Ki.B.9/05 od 17.10.2005. godine, a koji mu se računa počev od 26.10.2005. godine kada je lišen slobode, poslednji put produžen rešenjem ovoga suda K.B.2/06 od 23.04.2009. godine.

KRIVI SU

Što su:

dana 26. marta 1999. godine počev od 12 časova u Suvoj Reci, Autonomne Pokrajine Kosovo i Metohija za vreme oružanog sukoba između vojnih snaga Savezne Republike Jugoslavije, Vojske Jugoslavije i policijskih snaga Republike Srbije sa jedne strane i pripadnika naoružane vojne formacije «Oslobodilačke vojske Kosova» (OVK, UČK) sa druge strane, te istovremeno između oružanih snaga SRJ i Koalicije NATO pakta, kršeći pravila Međunarodnog prava za vreme oružanog sukoba sadržana u odredbama člana 3 stav 1 tačka A i D Četvrtne konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata od 12.08.1949. godine, člana 51, 75, 76 i 77 Dopunskog protokola i o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, te člana 4 i člana 13 Dopunskog protokola II o zaštiti žrtava nemeđunarodnih sukoba i to:

A. Opt. REPANOVIĆ RADOJKO **-u svojstvu komandira OUP-a Suva Reka-**

koristeći situaciju borbenih aktivnosti pripadnika 37. odreda PJP i Pete borbene grupe 549. motorizovane brigade Vojske SRJ, u reonu sela Raštane-Studenčane, protiv pripadnika OVK, odredilo grupu sačinjenu od 10-tak pripadnika aktivnog i rezervnog sastav OUP-a Suva Reka,

u kojoj su se nalazili opt. Čukarić Slađan, opt. Petković Miroslav i sada pok. Tanović Radovan i druga NN lica, naredio im da krenu u napad i ubijanje albanskih civila u delu grada pored Prištanskog puta, beriškansko naselje, gde su se nalazile kuće u kojima su živele porodice Beriša i druge albanske porodice, a potom odredio drugu grupu pripadnika policije OUP Suva Reka kojoj je izdao naredbu da zajedno sa pripadnicima Civilne zaštite leševe ubijenih civila utovare u kamion i odvezu sa lica mesta.

B. Opt. ČUKARIĆ SLAĐAN

- u svojstvu aktivnog policajca OUP-a Suva Reka-

Opt. PETKOVIĆ MIROSLAV

-u svojstvu rezervnog policajca OUP-a Suva Reka-

Opt. NIŠAVIĆ MILORAD

- pripadnik detašmana Suva Reka koj je pripadao Centru Prizren Resora državne bezbednosti MUP RS-

i to:

1. Optuženi Čukarić Slađan, Petković Miroslav zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom,

Izveli pritvorenika Eljšani Abdulah iz pritvorske jedinice OUP-a Suva Reka, pa ga je **opt. Čukarić Slađan** odveo do kuće Nedžada Beriše na oko 100 metara udaljene i tu ispred kuće iz automatske puške ispalio jedan projektil u predelu grudi, a kada je ovaj pao na zemlju prišao mu i iz neposredne blizine ispalio još jedan metak nanevši mu tako ustreline rane od kojih je preminuo.

2. Optuženi Čukarić Slađan, Petković Miroslav i Nišavić Milorad, zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom i NN licima pripadnicima policije,

a) opkolili dve kuće porodice Beriša, kuću Vesela Beriše i kuću Faika Beriše, te **opt. Petković Miroslav i dva NN lica pripadnika policije**, nasilno ušli u deo kuće Faika Beriše, koji je pripadao Fatonu Veriša, i vršili pretres a potom je i zapalili, dok su **opt. Čukrić Slađan, pok. Tanović Radovan i druga NN lica pripadnici policije** iz kuće Beriša Vesela izveli sve ukućane, kao i članove porodice Nedžada i Fatona koji su u kuću Vesela Beriše prešli 25. marta, razdvojili muškarce od žena i dece, te opkolili tako razdvojene grupe.

b) dok su za to vreme **opt. Čukarić Slađan** zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom i drugim NN licima, kod kuće Beriša Faika lišili života Beriša Fatoma i Beriša Fatimu rafalnom paljbom iz svojih automatskih pušaka, a NN lica iz svojih automatskih oružja lišili života Beriša Sedata i Beriša Bujara u dvorištu između kuća Vesela i Faika Beriša.

v) **opt. Nišavić Milorad**, pored kuće Gaika Beriše, i to u levom uglu gledano sa Raštanskog puta, u delu kuće gde je živea porodica Nedžada Beriše, iz svog pištolja ispalio 3 projektila u Beriša Nedžada nanevši mu smrtonosne povrede.

g) Kada su preživeli članovi porodice Beriša, žene, deca i muškarci krenuli trčeći prema Zanatskom centru, iz svojih automatskih pušaka **opt. Čukarić Slađan, pok.Tanović Radovan i Petković Miroslav i još tri NN lica**, pucaju u njihovom pravcu prostorije picerije «Kalabrija», pri čemu su teško telesno povredili Beriša Nedžmedina, koga je njegova supruga Lirija, koja je bila u osmom mesecu trudnoće, vukla ka Zanatskom centru, koji je usled zadobijenih povreda preminuo, a Lirija je otišla u prostorije picerije. Potom su NN lica leševe onih koji su ubijeni kod kuća Beriša, Beriša Fatime, Fatona, Nedžada i Eljšani Abdulaha preneli do kuće Faika Beriša, koja je već gorela, pored koje su tela ovih lica zajedno sa telima Sedata i Bujara Beriša izgorela, nakon čega su NN lica pripadnici policije zapalili i kuću Beriša Vesela, te su obe kuće u nastalom požaru izgorele.

d) **Opt. Čukarić Slađan i Petković Miroslav**, nakon što je sada pok.Tanović Radovan bacio dve ručne bombe, koje su eksplodirale u piceriji, u kojoj su se nalazili preživeli članovi porodice Beriša, ušli u piceriju i pucajući iz automatskih pušaka lišili života preživele, a potom **opt. Čukarić Slađan**, Beriša Jašara kojeg je doveo Jovanović Todor, odveo iza kamiona u koji su utovarivani posmrtni ostaci članova porodice Beriša iz picerije, i u njega ispalio nekoliko hitaca iz automatske puške u predelu grudi, usled čega je ovaj zadobio smrtonosne povrede, pa su tako:

-lišili života ukupno 50 lica i to:

a.1)Eljšani Abdulaha

2)Beriša Jašara

b.Četrdeset osam lica (48) članova porodice Beriša

i to:

Iz porodice Beriša (Šabana) Vesela:

3) Vesel – star 61 godinu, njegova majka, 4) Hatidže – stara 100 godina i njegova supruga 5) Sofije – stara 58 godina, kći 6) Fatmire – stara 22 godine, sinovi 7) HHajdin – star 37 godina i snaja 8) Mihrije – stara 26 godina, i sin 9) Besim – star 26 godina, i snaja 10) Mevljude – stara 26 godina, unuci 11) Genc – star 4 godine, i 12) Granit – star 2 godine,

Iz porodice Beriša (Ramadana) Vesela:

supruga 13) Hava – stara 63 godine, sin 14) Sedat – star 45 godina, i unuci 15) Dafina – stara 15 godina, 16) Dirlon – star 13 godina, sin 17) Bujar – star 40 godina, i snaja 18) Florije – stara 38 godina, 21) Dorentina – stara 4 godine, sin 22) Nedžmedin – star 37 godina, snaja 23) Lirije – stara 24 godine (u somom mesecu trudnoće),

Iz porodice Beriša (Ramadana) Faika:

sin 24) Nedžad – star 44 godine i unuci 25) Majlinda – stara 15 godina, 26) Herolinda – stara 13 godina, 27) Altin – star 11 godina i 28) Redon – star 1 godinu i snaja 29) Fatime –

stara 48 godina, supruga Ismeta Beriše, unuk 30) Faton – star 27 godina i njegova supruga 31) Sabahate – stara 25 godina i njihova deca 32) Ismet – star 2 godine i 33) Eron star 9 meseci, kao i Fatonova sestra 34) Šerine Beriša – stara 17 godina

Iz porodice Beriša Sahita:

Supruga 35) Hanšumšahe- stra 75 godina, sin 36) Musuli – star 59 godina i snaja 37) Nafija – stara 54 godine, i njihova deca – kćeri 38) Zimrite – stara 30 godina i 39) Violeta – stara 22 godine, 40) Afrim – star 24 godine, sin 41) Avdi – star 46 godina, i snaja 42) Fatima – stara 43 godine i njohov sin maloletni 43) Kuštrim – star 11 godina, sin 44) Hamdi – star 54 godina, i supruga 45) Zelijje – stara 43 godine, i njihove kćeri 46) Arta – stara 18 godina, 47) Zana – stara 13 godina, 48) Merita – stara 10 godina i 49) Hanmušahe – stara 9 godina, sin 50) Mirat – star 7 godina.

Dok su **Beriša Šureta, Beriša Vjolca i Beriša Gramos** koji su preživeli, a utovareni u kamion zajedno sa posmrtnim ostacima ubijenih, iskočili iz kamiona koji je bio u kretanju na putu ka Prizrenu i koji je prevezio posmrtne ostatke, zadobili teške telesne povrede i to:

Beriša Šureta u vidu ustrelina desnog ramena i desne butine, ranu u stomaku od šrapnela, više ustrelina udova,

Beriša Vjolca u vidu brojnih ustrelina u predelu nogu i stomaka, a njen nal.sin Beriša Gramos prostrelnu ranu u predelu levog ramena.

Nakon čega su:

-posmrtne ostatke NN lica u dva navrata kamionom prevezli u pravcu Prizrena, da bi potom bili sahranjeni u masovnu grobnicu na « vojnom strelištu » kod sela Ljubizde i Koruše, da bi aprila meseca 1999. godine, u noćnim časovima za sada NN lica – pripadnici policije, kao i Đogaj Ali, te i drugi radnici Komunalnog preduzeća « Higijena » ovu masovnu grobnicu građevinskim mašinama otkopali i posmrtne ostatke utovarali u dva kamiona, odvezli ih u nepoznatom pravcu, a nakon čega su tela pronađena na poligonu SAJ-a u Batajnci,

-a posmrtne ostatke Beriša Sedata, Beriša Bujara, Beriša Nedžada, Beriša Fatime, Beriša Fatona, radnici Civilne zaštite i Komunalnog preduzeća « Suva Reka » , sahranili na groblju u Suvoj Reci.

Čime su:

Opuženi Repanović Radojko, Čukarić Slađan, Nišavić Milorad i Petković Miroslav,

Izvršili krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1 KZJ u saizvršilaštvu u vezi člana 22 KZJ.

Pa ih sud primenom navedenog zakonskog propisa i članova 5, 33, 38, 41 i 59 KZ SRJ.

OSUĐUJE

i to:

OPT. REPANOVIĆ RADOJKA na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina u koju mu se uračunava vreme koje provodi u pritvoru počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode, pa nadalje.

OPT. ČUKARIĆ SAĐAN na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina u koju mu se uračunava vreme koje provodi u pritvoru počev od 26.10.2006. godine, kada ke lišen slobode, pa andalje.

OPT. NIŠAVIĆ MILORADA na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina u koju mu se uračunava vreme koje provodi u pritvoru počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode, pa nadalje.

OPT. PETKOVIĆ MIROSLAVA na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina u koju mu se uračunava vreme koje provodi u pritvoru počev od 26.10.2005. godine, kada je lišen slobode, pa nadalje.

Na osnovu člana 206 ZKP-a, oštećeni **se upućuju** na parnicu radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahteva.

II

Na osnovu člana 355 tačka 3 ZKP-a

1. OPT. MITROVIĆ RADOSLAV, rođen 12.12.1953., godine u selu Štava opština Kuršumlija, od oca Stevana i majke Lepasave devojacko Vićentijević, Srbin, državljanin RS, sa prebivalištem u Nišu, ul. Starca Vujadina 8/1, oženjen, otac troje dece, vlasnik stana u Nišu za koji je postupak otkupa u toku, poseduje odlikovanje Jugoslovenske zastave prvog reda, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak, nalazio se u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine Ki.B.9/05 od 17.10.2005. godine, a koji mu se računao počev od 26.10.2005. godine kada je lišen slobode pa do 23.04.2009. godine kada mu je isti ukinut rešenjem ovoga suda K.B.2/06,

2. OPT. JOVANOVIĆ NENAD, rođen 12.05.1962. godine u Orahovcu, AP KiM, od oca Jovana i majke Jelice, devojacko Nikolić, Srbin, državljanin RS, sada sa prebivalištem u Lazarevcu, ul. Milovana Lazarevića bb, Šušnjar, podstanar, oženjen, otac dvoje dece, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak, nalazio se u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine Ki.B.9/05 od 17.10.2005. godine, a koji mu se računao počev od 26.10.2005. godine kada je lišen slobode pa do 04.11.2008. godine kada mu je isti ukinut rešenjem ovoga suda K.B.2/06.

3. OPT. PETKOVIĆ ZORAN, od oca Lazara i majke Vere, rođen 24.06.1959. godine u Prizrenu, sa prebivalištem u Pančevu, ul. Branka Savića br.16, oženjen, otac dvoje punoletne

dece, bez nepokretnosti, osuđivan od strane Opštinskog suda u Rijeci K.467/79 od 17.04.1980. godine zbog krivičnog dela iz člana 130 stav 1 KZH na kaznu zatvora od 6 meseci, uslovno na 1 godinu, od strane Opštinskog suda u Suvoj Reci K.215/85 od 19.09.1985. godine zbog krivičnog dela iz člana 203 stav 1, KZK na kaznu zatvora u trajanju od 2 meseca uslovno 1 godinu, od strane Opštinskog suda u Pančevu K.213/03 od 23.02.2004. godine zbog krivičnog dela iz člana 33 stav 2 ZOOM-a na kaznu zatvora u trajanju od 1 godine, uslovno na 5 godina, ne vodi se drugi krivični postupak, nalazio se u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine KiB.9/05 od 17.10.2005. godine, a koji mu se računao počv od 26.10.2005. godine kada je lišen slobode pa do 04.11.2008. godine kada mu je isti ukinut rešenjem ovoga suda K.B.2/06.

OSLOBAĐAJU SE OD OPTUŽBI

Da su:

kršeći pravila Međunarodnog prava za vreme optužanog sukoba sadržana u odredbama člana 3 stav 1 tačka 1 A i D Četvrtе konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata od 12.08.1949. godine, člana 51, 75, 76 i 77 Dopunskog protokola I o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, te člana 4 i člana 13 Dopunskog protokola II o zaštiti žrtava nemeđunarodnih sukoba, na taj način što su:

OPT. MITROVIĆ RADOSLAV- u svojstvu komandanta 37. zadruženog odredan PJP (37. i 87. odred PJP), komandanta 37. odreda PJP i rukovodioca – komandanta borbene operacije čišćenja terena na potezu, trouglu Prizren – Suva Reka – Orehovac, odnosno dela borbene operacije zadruženih snaga Vojske Jugoslavije i jedinice MUP-a

-po naredbi Štaba MUP-a na Kosovu i Metohiji, iako je znao da u samoj Suvoj Reci nema naoružanih pripadnika « OVK », pripadnicima Treće čete 39. odreda PJP i pripadnicima OUP-a Suva Reka, pre otpočinjanja akcije čišćenja terena u delu od Raštanskog puta prema Zlapužanima, naredio da izvrše napad na civilno stanovništvo albanske nacionalnosti i autobuske stanice prema Slapužanima i to tako što je

-predhodno isplanirano i naredio da pripadnici Treće čete 37. odredan PJP, dana 26.03.1999. godine oko 12 časova dođu kamionima do policijske stanice u Suvoj Reci i da se odatle kreću peške sa leve i desne strane Raštanskog puta razvijeni u strelce, da vrše pretres i paljenje albanskih kuća, da pucaju na civile albanske nacionalnosti i lišavaju ih života, a opt. Repanoviću da odredi grupu policajaca iz OUP-a Suva Reka da učestvuju u ovoj operaciji čišćenja terena i u ubijanju civila albanske nacionalnosti,

-a zatim na licu mesta ispred policijske stanice u Suvoj Reci, kada su se pripadnici Treće čete 37. odreda PJP razvili u strelce i počeli da pretresaju i pale albanske kuće, isteruju civile iz tih kuća, i pucaju na njih, naredio opt. Jovanoviću i pripadnicima OUP-a Suva Reka koji su se nalazili ispred policijske stanice i bili određeni od strane opt. Repanovića u grupu koja će učestvovati u napadu i ubijanju albanskih civila, da se uključe u napad govoreći opt. Jovanović Nenadu: « krećite, šta čekate...jel to ja trebam da radim umesto vas »,

-nakon čega se ova grupa priključila pripadnicima Treće čete 37. odreda PJP, na taj način što su u sadejstvu sa njima pretresali i palili albanske kuće, isterivali iz tih kuća civile i neke ubijali na licu mesta, a druge pucajući usmeravali ka Zanatskom centru.

OPT. JOVANOVIĆ NENAD – u svojstvu pomoćnika komandira policije OUP-a Suva Reka,

-nakon što mu je opt.Mitrović izdao naredbu da se pripadnici OUP-a Suva Reka uključe u napad, naredio da se odabrana grupa pripadnika OUP-a Suva Reka uključi u napad i ubijanje albanskih civila, govoreći « ajde, ajde, krenite ».

OPT. PTKOVIĆ ZORAN – pripadnik Teritorijalne odbrane u Suvoj Reci,

-zajedno sa opt. Čukarić Slađanom, Petković Miroslavom, Nišavić Miloradom i pok. Tanović Radovanom opkolili dve kuće porodice Beriša, kuću Besela Beriša i kuću Faika Beriša, u kojima su se nalazili njihovi članovi porodica, njih oko 50, nasilno ušli u kuće i vršili pretrese, a zatim iz kuće Beriša Vesela izveli sve ukućane, razvojili muškarce od žena i dece, opkolili tako razvojene grupe, a potom pucnjem u njihovom pravcu, zajedno sa pripadnicima Treće čete 37. odreda PJP, usmeravali grupu u kojoj su se većinom nalazile žene i deca, da se kreće prema Tržnom centru i piceriji,

-da je glasno pozivao Beriša Bujara da izađe, vičući « gde su vam vaši Amerikanci – dolazite ovamo – neće ostati živih Albanaca – eleminisaćemo ih », da je rafalnom paljbom iz automatskog oružja lišio života Beriša Bujara,

- čime bi izvršili krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1 K3 SRJ u saizvršilaštvu u vezi člana 22 KZ SRJ.

III

Na osnovu člana 354 stav 1 ZKP, prema

OPT. PAPIĆ RAMIZU, rođen 02.10.1964. godine u selu Dujke, opština Sjenica, od oca Avdije i majke Naze, devojacko Zornić, državljanin RS, sa prebivalištem u Sjenici, ul. Javorska bb, oženjen, otac dvoje maloletne dece, osuđivan presudom Opštinskog suda u Sjenici K.17/00 na novčanu kaznu u iznosu od 1.000,00 dinara zbog krivičnog dela iz člana 147 stav 1 KZ RS, koja je birsana rešenjem K.17/00 od 14.12.2004. godine, ne vodi se drugih krivičnih postupak, nalazio se u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine Ki.B.9/05 od 17.10.2005. odine, a koji mu se računao počev od 26.10.2005. godine kada je lišen slobode pa do 07.12.2007. godine kada mu je pritvor ukinut rešenjem ovoga suda K.B.2/06

ODBIJA SE OPTUŽBA

iz razloga odustanka od optužbe, tužioca za ratne zločine na glavnom pretresu dana 03.03.2009. godine.

Na osnovu člana 196 stav 4 ZKP, troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

O b r a z l o ž e n j e

Optužnicom Tužioca za ratne zločine KTRZ 5/05 od 25.04.2006. godine, koja je izmenjena i precizirana podneskom od 03.03.2009. godine, stavljeno je na teret optuženima Mitrović Radoslavu, Repanović Radojku, Jovanović Nenadu, Čukarić Slađanu, Nišavić Miloradu, Petković Miroslavu, Petković Zoranu i Papić Ramizu izvršenje krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.142 stav 1, KZ SRJ, u saizvršilaštvu, u vezi čl.22 KZ SRJ.

Na glavnom pretresu dana 03.03.2009. godine *zamenik tužioca za ratne zločine* je odustao od optužbe u odnosu na optuženog Papić Ramiza.

U svojoj završnoj reči na glavnom pretresu dana 06.04.2009. godine, nakon analize izvedenih dokaza, *zamenik tužioca za ratne zločine* smatra, da je u toku dokazanog postupka nesumnjivo utvrđeno, da su optuženi izvršili krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1 KZJ, koje im se stavlja na teret i za koje su krivično odgovorni. Ističe da je na sudu da žrtvama povrati dostojanstvo, tako što će utvrditi istinu i osuditi okrivljene.

Punomoćnik oštećenih u završnoj reči dana 06.04.2009. godine, navela je da je optužnicom obuhvaćen samo događaj od 26. marta 1999. godine u samoj Suvoj Reci. Prema podacima iz više izvora, 22. marta ubijeno je 11 albanskih civila, a 25. marta u Suvoj Reci bilo je ubijeno više od 30 albanskih civila, od kojih je osmoro nađeno na Reštanskom putu, i o čemu postoji zapisnik o uviđaju od 30. marta 1999. godine. Ukazala je da je cilj ovog suđenja kao i svakog drugog krivičnog suđenja da se utvdi odgovornost optuženih i da se u skladu sa zakonom donese pravična presuda za optužene koja će zadovoljiti pravdu koju očekuje žrtve, odnosno njihove porodice. Ovo suđenje je donelo do istine, odgovornosti pojedinih optuženih. Sud nije imao na raspolaganju veliki broj materijalnih dokaza, očigledno je da su relativna dokumenta o događajima u Suvoj Reci namerno uništila sama policija, OUP Suva Reka, SUP Prizre, komadna 39. odreda PJP i Državna bezbednost Srbije nakon rata, u akciji uništavanja dokumentacije. Međutim, tragovi i dokazi o počinjenim zločinima su ipak ostali, iako još uvek nisu nađena tela svih ubijenih 26. marta.

Odbrane optuženih

Optuženi Repanović Radojko se na početku istrage branio ćutanjem, a kada su izvedeni dokazi tokom istrage, izneo je svoju odbranu dana 05.04.2006. godine pri kojoj je ostao i tokom glavnog pretresa 03.10.2006. godine kao i 05.11.2007. godine, izjavljujući da nije počinio krivično delo koje mu se stavlja na teret. Za masovno ubistvo u Zantaskom centru kasnije je saznao od građana i policajaca, a detalje kada je napustio Suvu Reku i kada je počeo proces u Hagu protiv sada pok. Slobodana Miloševića.

U svojoj odbrani navodi da je u vreme kada je počelo bombardovanje 24.03.1999. godine, bio komandir Policijske stanice u Suvoj Reci, a koja je funkcionisala u okviru Odeljenja unutrašnjih poslova, odnosno OUP-a. Načelnik OUP-a a u to vreme bio je Dobrivoje Vitošević, zamenik komandira, tj. njegov zamenik bio je Borisavljević Dragan, a pomoćnik komandira u to vreme bio je Jovanović Nenad.

Dana 25.03.1999. godine u prepodnevnom satima, odredio je grupe policajaca koji su dobili zadatak da štite komunikaciju na delu sela Đinovce, dok je druga grupa dobila isti zadatak, tj. da štiti jedan most na Topoljskoj reci u selu Topličane. Takođe, bile si i tri grupe u samom gradu, jedna u delu gde mahom živi srpsko stanovništvo, druga u samom centru, a treća negde u reonu kod robne kuće. Osim obih delatnosti, funkcionisala je i dežurna služba a u okviru nje i auto-patrola, čiji je zadatak bio da vrši obilazak užeg dela grada i pruža pomoć kolegama tamo gde je potreban na terenu. Policijska stanica je bila posebno obezbeđena sa četiri stražarska mesta i jednim isturenim mestom na zvoniku kod crkve u blizini policijske stanice gde je bilo jedno mesto kao osmatračko. Na tom osmatračkom mestu bili su pripadnici mahom rezervnog sastava. U smeni bili su obično dva-tri policajca koji su se međusobno menjali, te je njihov zadatak bio da osmatraju, tj., da prate da ne dođe do napada na policijsku stanicu i bili su strogo usmereni u pravcu Reštanskog puta gde je pretila opasnost. Sa zvonika bio je pregled dela prema autobuskoj stanici i na deo Reštanskog puta vidljivo je sve do Zanatskog centra, a čim počinje Zanatski centar tu se zatvara taj Reštanski put i više se ne može videti.

Narednog dana, 26. marta 1999. godine, svi pripadnici policije koji su bili određeni na napred navedenim tačkama su ostali preko noći, te su nastavili sa službom i narednog dana. Navodi da je trebalo da organizuje ishranu za ljudstvo, da organizuje izmeštanje policijske stanice, te da organizuje samu službu, a ukupan broj pripadnika policije u to vreme je bio oko 60 policajaca, a od tog dela 20 policajaca na čelu sa zamenikom komandira pripadali su Posebnoj jedinici policije i oni su 25.03. otišli u Prizren, odnosno pripojili se svojoj četi. Četiri do pet policajaca bilo je u policijskom odeljenju u selu Mušitište, a to odeljenje je u sastavu policijske stanice Suva Reka, te je bilo tri ili četiri policajca u selu Movljane, jedan deo je bio na bolovanju, tako da je svega ostalo možda 20-ak policajaca na rapolanju tog 25.03.

Dana 25.03. i 26.03. u auto-patrolu misli da su bili Tanović Radovan, Čukarić Slađan i još dva pripadnika rezervnog sastava, svedok « A » i Petković Miroslav. Aktivan policajac je vođa patrole i on je taj koji određuje kako i na koji način treba da se izvrši posao i da se odradi zadatak, koliko se seća 26. marta je Tanović bio vođa patrole.

Dalje navodi da su dana 26. marta, naređenja bila zaštita srpskog stanovništva, zaštita objekata, obilazak mesta gde su postavljeni pripadnici policije, te da se ukaže pomoć ako zatreba. Nikada

nije slao pripadnike policije da idu u kuće Albanaca i da im govore da se iseljavaju. Toga dana nije bilo izbegličkih kolona, kasnije su se pojavile kolone da prolaze kroz Suvu Reku u pravcu Prizrena. Čak je svog pomoćnika Jovanović Nenada i policajca Papić Ramiza jednom prilikom poslao da vrate kolonu u selo Pećani, a koja je krenula iz Pećana u večernjim satima, da im ne bi stvorilo probleme i pometnju u gradu i da se ne iseljavaju. Krenuli su blindiranim vozilom i tom prilikom su na njih ispaljene granate od strane pripadnika terorističkih grupacija.

U prepodnevним satima, u 08,00 časova krenula je dežurna služba i interventna patrola da rade svoje redovne poslove. Tog dana ili predhodnog, pripadnik Državne bezbednosti, Nišavić Milorad obavestio ga je da ima podataka i saznanja da u Kuči gde je boravila misija OEBS-a, na Reštanskom putu, postoji neki uređaj- lokator, kako ga je on nazvao, a koji su postavili posmatrači koji su predhodnih dana otišli, te s obzirom da je taj lokator ima tačne koordinate, postoji opasnost da može biti granatirana policijska stanica. U prepodnevним satima poslao je grupu policajaca da izvrše pregled u navedenoj Kuči. Koliko se seća taj zadatak je dao drugim policajcima, a ne auto patroli.

U međuvremenu ukazala mu se potreba i obaveza, da ide do fabrike «Balkan», gde je tražio kamione da bi tehnička sredstva – naoružanje, municiju, ubacio u kamione i izvukao iz policijske stanice, tj. dislocirao kompletnu opremu koja postoji u policijskoj stanici. Imao je takođe obavezu da pronađe lokaciju gde bi izmestio policijsku stanicu.

Nakon toga, a bilo je već u popodnevним satima, obišao je položaj, odnosno punktove selo Đinovce i Topličane, i tom prilikom nije izlazio iz vozila, a upravljao je civilnim putničkim vozilom «Opel askona» crvene boje. Tog jutra, a po povratku iz sela Topličane i Đinovce, čuo je pucnjavu na delu prema Reštanu. Kada se vratio iz Đinovca došao je u sam centar Suve Reke, te je čuo intenzivniju paljbu odnosno pucanje u delu prema policijskoj stanici, pa je pomislio da je napadnuta policijska stanica ili nešto slično u tom delu grada. Zastao je u gradu, jer nije smeo odmah da krene, iz bezbednosnih razloga, s obzirom da je bio sam. Putem radio stanice nikoga nije kontaktirao iz policijske stanice jer se nije snašao u tom momentu. Tek kada se to smirilo krenuo je i došao do opštine. Kada je stigao do opštine primetio je grupu pripadnika teritorijalne odbrane i sada pok. Bobana Vuksanovića. Primetio je da se tu nešto izdešavalo i zastao je vozilom. Misli da je izašao i stao pored vozila. Tom prilikom prišao mu je dr Boban Vuksanović, iz pravca Zanatskog centra, vidno uzbuđen i uzrujan. Pitao je Vuksanović Bobana sta se dešava, a isti mu je rekao nešto u smislu «počeo je rat, pokušali su da napadnu, da uđu u grad ». Pokazao mu je jedan leš malo dalje od njega, u Zanatskom centru. Izvadio je iz džepa oznake OVK, pokazujući mu ih, dajući mu do znanja da se radi o pripadniku terorističke organizacije.

Rekao je Bobanu «mislim da znaš šta radiš », na šta mu je ovaj odgovorio «ovo je moj posao, ti nemaš ništa ovde». Videvši da je dosta izgubljen i uzbuđen, vratio se u vozilo i nastavio u pravcu policijske stanice. Kada je došao u policijsku stanicu, bio je obavešten da je pronađena neka kutija i CD u Kuči gde je boravila misija OEBS-a, te je obavešten da je sve to predato odmah Državnoj bezbednosti. Na delu prema Rešetinama, zapazio je da je nešto bilo zapaljeno, tačnije video je dim na Reštanskom putu. Nešto kasnije neko od građana ili od pripadnika policije, u popodnevним satima, dojavio je da ima leševa i ubijenih na potezu Reštanskog puta. Kao komandir policijske stanice zatražio je da se formira ekipa od SUP-a Prizren i da se izvrši uviđaj na licu mesta. Ne može da se seti da li je toga dana ili nekog od narednih dana došla ekipa, ali pouzdano zna da je uviđaj izvršen na delu Reštanskog puta, gde su postojali leševi. Ne

može pouzdano da se seti ko je vršio uvidjaj, ali zna da je to odrađeno po propisu.

Zvao je SUP u Prizrenu da formira ekipu da se izvrši uviđaj.

Što se tiče uviđajne ekipe navodi da nije video kada je došla, ali je bio obavješten o tome i misli da su bila dva operativna radnika, krim-tehničar, a posle su se priključili i ljudi iz civilne zaštite. Poslao je policajce koje će im vršiti obezbeđivanje ekipe dok vrši uviđaj, a to je bilo negde možda oko 10-11 sati pre podne. Uviđajna ekipa se ispred policijske stanice sastala sa krim-tehničarom iz Suve Reke i sa ekipom civilne zaštite i policajcima koji su bili zaduženi prvenstveno da vrše obezbeđenje uviđaja. Moguće da je svom pomoćniku Jovanović Nenadu rekao za uviđaj na Reštanskom putu.

Od starešina iz PJP-a koji su bili u Suvoj Reci, poznavao je Siketić Zorana, komandira Kruševačke čete i pok. Gorana Veličkovića komandira čete iz Prokuplja. Oni su bili smešteni još pre rata u Suvoj Reci, i njih je najčešće viđao. Komandant odreda u to vreme bio je Mitrović čije ime nije znao tada. Upoznat sa time da su postojala dva odreda PJP-a, «A» i «B» formacija. Odred «A» formacije, je glavni odred PJP-a, dok je «B» formacija više služila za pozadinski deo, za držanje odstupnica i položaja. Komandant «B» formacija bio je sada pok. Randelović Zoran, sa kojim možda jedanput imao kontakt, dok je sa Mitrovićem imao možda par puta kontakt pre rata, a za vreme rata ga je jednom video. Međutim, na početku bombardovanja Mitrovića nije viđao. Navodi da mu Mitrović nikada nije izdavao naređenja, niti je za to bio zadužen, niti bi njegova naređenja izvršio. Sa starešinama PJP-a nikada nisu imali sastanke, ali su ovi pre rata više puta dolazili u policijsku stanicu.

Dana 26.03. u dežurnoj službi, vođa smene je bio Gogić Milovan, a njegov pomoćnik Đokić Goran. Vođa dežurne smene, bio je zadužen za pritvorsku prostoriju, te je on imao ključ od iste, u dežurnoj službi. Pritvorska prostorija je korišćena samo za kratko zadržavanje, a kada je u pitanju pritvor obično se lice vodi u SUP Prizren i tamo se zadržava. Navodi da tih dana u stanici nisu imali pritvorena lica.

U to vreme, u magacinu OUP-a Suva reka, koji je vodilo Stefanović Miloš, od oružja imali su automatske puške, poluautomatske puške, snajperske puške, određeni broj minsko eksplozivnih sredstava, što znači i ručne bombe itd. Pripadnici PJP iz OUP-a dužili su bombe, i to u Sekretarijatu, dok u Suvoj Reci aktivni sastav se nije naoružavao sa ručnim bombama.

Ne može tačno da se seti datuma kada je izmeštena policijska stanica, ali misli da je to bilo 3-4 dana od početka bombardovanja, a na glavnom pretresu dana 05.11.2007. godine naveo je da je moguće da je izmeštena i 26.03.1999. godine u večernjim satima. U početku stanica je bila izmeštena u podrumu Doma zdravlja, gde je bila prva lokacija izmeštanja. Posle određenog vremena su došli do saznanja da će biti napad na Dom zdravlja, pa su se smestili u zgradu Šumskog gazdinstva, koja se nalazi van grada. Nakon toga, izmestili su se u jednu privatnu kuću, u samom centru.

Dalje navodi da je pomoćnik Jovanović Nenad u odnosu na rezervni sastav imao posebno zaduženje, vodio je računa o broju i spisku, što znači da je on pored ostalih poslova i zadataka koje je imao, dužio i rezervni sastav, te je optuženom pomagao u tom delu.

Za opt. Petković Zorana navodi da nikada nije bio pripadnik policije, niti rezervnog niti aktivnog sastava.

Nije mu poznato ime Abdulah Eljšanin. U slučaju političkog kriminala ako se privedu lica, policajac apsolutno nema šta da razgovara sa njim, niti da obavlja razgovor sa takvim licima. Ako se privedu, sa njima striktno razgovara pripadnik državne bezbednosti.

Što se tiče rasporeda rada objasnio je da raspored rada u principu vodi komandir policijske

stanice. Konkretno za Suvu Reku, kao komandir policijske stanice, vodio je taj raspored. Raspored se radi pismeno, te postoji određeni program na kompjuteru, upisuje se smena dežurne službe. U tim smenama se naznači vreme od – do, koliko traje radno vreme. Za svaki dan se pravio raspored, danas za sutra. Obično naprati raspored pre podne, da bi policajci videli kada sutra rade, te da bi imali dovoljno vremena da blagovremeno dođu na posao. Kada je počeo rat nije vodio raspored tako redovno, ali je vođen sigurno. Međutim u rasporedu nije mogao da nabraja obezbeđenje, Đinovce, Topličane, nego je samo vodio kao obezbeđenje, grupu ljudi po imenu. Napiše 15 njih koji su bili u Đinovcima, ali ne stoji sa su oni bili u Đinovcu, već se vidi da rade poslove obezbeđenja ili poslove auto-patrole ili poslove dežurne službe, te poslove obezbeđenja policijske stanice. Ako u rasporedu napiše «obezbeđenje» onda ih sve vodi pod obezbeđenjem, ali im je usmeno određivao gde će ko da bude, što znači da je dopunjavao sam taj raspored. Navodi da je rapored vodio do poslednjeg dana, odnosno do napuštanja Kosova i Metohije.

Dnevnik događaja vodi dežurna služba, a nadležni za taj dnevnik bio je vođa smene. Sve što se prijavi u dežurnoj službi dužni su da registruju i zavedu. U principu događaji se svi beleže, sve što dežurni sazna, što neko dojavu, prijavi, što znači da je dežurni dužan da sve to upiše u dnevnik događaja. Optiženi navodi da kad dođe do intervencije, npr. da on odredi grupu ljudi da izvrše pretres određene kuće to se ne uvodi u dnevnik događaja, ali ako se tom prilikom desio događaj u toj Kući, odnosno incident, te je došlo do upotrebe sredstava prinud, upotrebe vatrenog oružja onda se upisuje u dnevnik događaja.

Dana 25. marta bilo je pucnjave prema selu Reštane, čula se sporadična paljba, ali šta se dešavalo on o tome nema saznanja. Obavešten je od strane načelnika policije Sekreterijata iz Prizrena, da će u tom delu biti akcije vojnih i policijskih snaga.

Navodi da je u Suvoj Reci bila Posebna jedinica policije, i to Niški odred. Tj. bile su dve čete, četa SUP-a Kruševac i četa SUP-a Prokuplje. Oni su bili smešteni u hotelu «Balkan», a došli su još 1998. godine i u navedenom hotelu bila je smeštena cela četa. Posle izbijanja rata, odnosno NATO agresije oni su napustili hotel «Balkan». Misli da su već 24.03. ili 25.03. napustili «Balkan» s obzirom da nisu smeli više da budu u tim prostorijama, ali ne yna gde su se oni dislocirali.

Kritičnog dana, 26.03. u Suvoj Reci optuženi nije video pripadnike PJP-a.

Nosio je plavu maskiranu uniformu kao i ostali pripadnici OUP-a. Pripadnici voda PJP imali su i maskiranu SMB uniformu, znači zelenu NATO uniformu. Boban Vuksanović prilikom njihovog susreta ispred Zanataskog centra imao je uniformu, vojničku, i bio naoružan automatskom puškom.

Maskirane prsluke imala je Posebna jedinica policije dok redovno nije, osim ukoliko bi se neko, snašao od vojske.

Što se tiče Đorđević Miroslava koji je obuhvaćen optužnicom, tvrdi da takav policajac ne postoji i da nikada nije postojao u Suvoj Reci.

U svojoj završenoj reči opt. Radojko Repanović i svemu se pridružio reči svog branioca, dodajući da mu je kao čoveku, kao policajcu ove države i kao nekadašnjem komandiru policijske stanice najiskrenije žao to što se desilo tom narodu i duboko saoseća u bolu tih porodica i svih drugih porodica, koje su izgubile svoje najmilije u tom nametnutom prljavom ratu koji je odneo mnogo života. Tužilaštvo za ratne zločine ga je optužilo i temeljno optužnicu na rečima koje nikada nijedan svedok ovde nije izgovorio. Tvrdi da toga dana u vreme kritičnog događaja

nije se nalazio u policijskoj stanici, u dvorištu ili ispred zgrade, niti se video sa opt. Mitrović Radoslabom, pa nije mogao da dobije nikakvu njegovu naredbu ili da izda neko naređenje pripadnicima policije, niti je mogao da zna da će bilo šta da se desi toga dana. Predložio je oslobođajuću presudu.

Branilac optuženog Repanović Radojka, advokat Igor Isailović u svojoj završnoj reči navodi da ni jednim dokaznim sredstvom nije utvrđeno da su se Mitrović i Jovanović toga dana uopšte susreli sa Repanovićem. Na nesumnjiv način je utvrđeno da se Mitrović i Jovanović tofa dana, tačnije tog nemilog događaja uopšte i nisu susreli Repanovićem. Nije dokazano da je Repanović ikada izdao bilo koju naredbu koja je suprotna pozirivnim propisima. U dokazanom postupku saslušano su gotovo svi pripadnici OUP-a Suva Reka, i gotovo svi svedoci su rekli jedno te isto, da Radojko Repanović nikada nije izdao bilo koje nezakonito naređenje. Takođe su utvrđene karakterne crte ličnosti okrivljenog Repanovića, da je reč o smirenom, neostrašćenom čoveku, čoveku o kome su svedoci imali pozirivno mišljenje, čoveku kome su materijalne vrednosti na poslednjem mestu, a porodica na prvom. Čoveku koji nije imao neprijatelje, koji je pomagao, tačnije vršio službenu dužnost na identičan način bilo da su u pitanju Albanci, bilo da su u pitanju Srbi. Motive za ovakav zločin Repanović dakle nije imao, a bez motiva je nezamislivo da bilo ko izvrši bilo koji zločin, a posebno zločin koji se optuženom stavlja na teret, tako da sud prilikom odlučivanja posebno ima u vidu i ovu činjenicu. Dakle, nesumnjivo se može zaključiti da optuženi nije izvršio krivično delo koje mu se optužnicom stavlja na teret, te da su odlučene činjenice za donošenje oslobođajuće odluke utvrđene na nesumnjiv način.

Branilac optuženog Repanović Radojka adv. Nenad Vojinović takođe ističe da su tokom postupka saslušani brojni svedoci, ali se on pre svega osvrće na policajce koji su se nalazili na punktovima u selima Đinovce i Topličane, koji napominju da su tamo otišli 25. marta dakle dan ranije od kritičnog događaja. Naredna tri, četiri dana koliko su tamo ostali redovno ih je posećivao komandir Radojko Repanović i to je činio sa civilnim vozilom crvenim «opel askona». Imajući u vidu sve izvedene dokaze, imajući u vidu da svi dokazi podržavaju apsolutno odbranu koju je dao okrivljeni Repanović, da je protiv njega iniciran postupak samo zbog iskaza jednog svedoka čiji su iskazi u potpunoj suprotnosti sa svim ostalim izvedenim dokazima, a i čiji su sami iskazi u potpunoj kontradiktornosti jedno s drugim, to predlaže da sud u odnosu optuženog Repanovića donese oslobođajuću presudu.

Optužni Čukarić Sladan se na početku istrage branio ćutanjem, a kada su izvedeni dokazi tokom istrage, dana 11.04.2006. godine izneo je odbranu, pri kojoj je ostao i na glavnim pretresima održanim dana 05.10.2006. godine i 05.11.2007. godine, navodeći da ne može da se seti gde je bio 26.03.1999. godine, s obzirom da mu je taj dan ne znači ništa, može biti dan kao i svaki drugi 26-ti. O stradanju velikog broja civila saznao je preko štampe kasnije kada je neko svedočio u Hagu.

Postupao je po nalogu predpostavljenih starešina, a u dnevnom rasporedu tačno piše gde se on nalazio i sa kim je bio na zadatku. Pripadnik MUP-a postao je nekih 5 meseci pre bombardovanja, a u vreme navedenog događaja, imao je nepunih 5 meseci rada u policiji, dakle bio je policajac pripravnik.

Nosio je plavu maskiranu uniformu sa kačketom, a bio je zadužen automatskom puškom i pištoljem « CZ 9 mm », a bombe nije imao. Navedeno naoružanje zadužio je u OUP-u Orahovac gde je počeo radni odnos. Od sredstava veze, on lično ništa nije imao.

Imao je nadimak, prijatelji su ga zvali «Božo», a kolege «Čuki» ili «Čuko», po prezimenu.

Nije mu poznato, da li je u Suvoj Reci za tih 20-ak dana koliko je tu boravio, u OUP-u bilo pritvorenih lica.

Nišavić Milorada, ovde optuženog, nije lično poznao, već je samo čuo o njemu kao radniku DB-a. Mitrovića je lično video i upoznao u Žandameriji 2001. ili 2002. godine, a zatim u CZ-u.

Na glavnom pretresu održanom dana 02.03.2009. godine, optuženi Čukarić Slađan je naveo da želi da ispriča sve što mu je poznato o kritičnom događaju, te je i izneo svoju izmenjenu odbranu. Na prvom saslušanju branilac po službenoj dužnosti ga je savetovao da se brani ćutanjem, a nakon toga branilac adv. Vladica Vasiljković mu je rekao da je najbolje za njega da kaže da o događaju ne zna ništa i da nije bio prisutan u tom prilikom.

U svojoj izmenjenoj odbrani navodi da kada je došao do tog kritičnog jutra u stanicu policije, ispred ga je sačekao policajac sada pok. Tanović Radovan i rekao mu da će raditi sa njim i da je on vođa patrole. Bilo je i uobičajno da stariji policajac bude vođa patrole, a optuženi kao pripadnik da bude samo uz njega. Tanović mu je rekao da ode po blindirano vozilo UAZ koje je patrola koristila i da stane ispred SUP-a, a da će sa njima u patroli biti Petković Miroslav, kao i svedok «A». Njih četvorica su ušli u vozilo i krenuli do raskrsnice Dulje, da bi stupili u kontakt sa policijom koja se nalazila na tom punktu, a to je policajac iz Vranja. Kada su stigli na napred navedeni punkt, ti policajci su se predstavili kao Vranjanci. Tanović je sa njima razgovarao i pitao ih da li ima nekih kretanja i zapažanja na šta su oni odgovorili da nisu ništa primetili već da su samo čuli neku pucnjavu po dubini Budakova i Jezerca. Tom prilikom jedan policajac iz Vranja rekao je Tanoviću da oni znaju da je neka akcija čišćenja terena, te im je Tanović rekao da obrate pažnju i da teroristi mogu da nalete na njih.

Nakon toga krenuli su nazad i kada su stigli ispred OUP-a, Tanović je rekao da tu sačeka kod vozila, da bi on video šta ima konkretno od zadatka u dežurnoj službi. Potom je ponovo došao i rekao mu da pređe sa vozilom iza jer treba potovariti vodu, hranu i municiju, te odneti na dva, tri pinkta u pravcu Prizrena, gde se nalazila policija, kao i u selo Mušotiče gde je bilo istureno policijsko odeljenje OUP-a Suva Reka. Svedoku «A» je rekao da on ostane u OUP-u dok se oni ne vrate, jer nije bilo mesta u vozilu.

U obilazak punktova krenuo je sa Tanovićem i Petković Miroslavom. Kada su se vratili u grad, ispred opštine sa desne strane primetili su jednu grupu civila i uniformisana lica u zelenim maskiranim vojnim uniformama koje su nosili puške u ruci. Dalje kod autobuske stanice, tačnije malo iznad autobuske stanice prema SUP-u sa leve strane, videli su jednu veću grupu, bili su u policijskim uniformama neadekvatno obučeni, i nisu mu baš ličili na policajce, bilo je i Roma sa puškama u ruci. U toj grupi pored njih je bio i Miško Nišavić i još jedan u zelenoj maskiranoj uniformi, takođe sa oružjem u ruci. Tom prilikom Tanović mu je rekao da zaustavi vozilo da bi videli o čemu se radi. Stali su sa desne strane trotoara, na samom čošku gde završava park policijske stanice. Tanović je izašao, otišao do Miška Nišavića i do čoveka pored njega u zelenoj maskiranoj uniformi, koja je dosta slična policijskoj, nešto su razgovarali i Tanović se vratio. Tanović mu saopštava «Čuki prebaci ono gorivo iz onog drugog rezervoara», i okrenuo se te mu rukom pokazao prema jednoj beloj velikoj Kući i kaže «dodi tamo vidiš onu belu kuću veliku, dodi tamo». Miki Petkovića je poznao i povukao ga za rukav rekavši mu «ajde ti sa mnom, neka akcija je u toku tamo, da vidimo šta se to dešava», otišli su, a on je ostao da prebaci gorivo.

Oko prebacivanja goriva zadržao se nekih 5 do 10 minuta, potom je seo u vozilo i krenuo u pravcu te bele kuće. Kada se uključio na put prema Orehovcu, put od stanice koji vodi ka Orahovcu, začuo je pojedinačnu pucnjavu međutim nije mogao da utvrdi iz kog pravca se deštuje jer je bio u blindiranom vozilu koje je bilo i bučno. Nastavio je da se kreće i tada su ispred njega na nekih 60 do 70 metara istrčali civili, ljudi, žene i deca njih 15 do 20. Opuženi ni toga trenutka nije znao o čemu se radi, a video ih je da izbezumljeno trče u pravcu autobuske stanice.

Kada je stigao tačno ispred bele kuće prvo je uočio tu Nišavić Miška i tog njemu nepoznatog u zelenoj maskiranoj uniformi. Kada je primetio njih dvojicu video je takođe i 4 leša. Prvo telo je bilo na čošku bele kuće s desne strane, a na druom čošku kuće bila su tri tela koja su ležala bespomoćno na zemlji i lično je video kako Miško Nišavić nogom gura jedno muško telo i pritiska ga na grudi objašnjavajući ovome pored sebe u zelenoj maskiranoj uniformi nešto.

Stao je pored jedne male zgrade ispred te velike bele kuće na nekih 10 -15 metara sa desne strane na trotoaru i izašao je (iz vozila). Kada je izašao video je preko puta velike bele kuće svedoka «A» u uniformi i još jednog koji je bio pored njega takođe u policijskoj uniformi, kojeg nije poznao, predpostavljao je da je bio neki rezervista, a pored njih su bili i Romi njih 5 ili 6 koji su imali takođe puške u rukama.

Po izlasku iz vozila tog momenta je začuo rafalnu paljbu koja nije trajala duže od desetak sekundi. To se začulo iza velike bele kuće. Takođe je u uočio nešto kao put ili prolaz, jer se iza te velike bele kuće nalazila još jedna kuća gde je video kako se kreću neki u policijskim uniformama. Video je i jednog u zelenoj maskiranoj vojnoj uniformi koji je imao bradu i neku maramu oko glave. Neki su ulazili, neki izlazili i to je trajalo možda nekih 10 do 15 sekundi. Posle te pucnjave pojavio se Tanović, a za njim još dvojica u policijskim uniformama koji nisu bili baš adekvatno obučeni, jedan je imao košulju, drugi jaknu tako da mu nisu ličili na ozbiljne policajce. Oni su prolazili pored Nišavića i tog u zelenoj maskiranoj uniformi, nešto su komunicirali i čuo je kada je Miško Nišavić rekao Tanoviću i toj dvojici koji su bili u policijskim uniformama «je li sve gotovo, ima li neko da je ostao iza tamo», Tanović mu je odgovorio «da ostali su ovi tvoji iza još, oni su ostali». Miško Nišavić se potom obratio Tanoviću i rukom mu pokazao na one koji su ležali «Nosite tamo iza kuće i završite to tamo i sve zapalite i dođite odmah kod opštine što pre». Tog momenta uočio je i Miroslava Petkovića koji je dolazio takođe sa te strane zida, i delovao je čudno i vidno uplašeno s obzirom da je sa čuđenjem gledao u Tanovića i ovu dvojicu, nekako kao da je bio uplašen.

Nišavić Miško je krenuo ka autobuskoj stanici sa tim u uniformi, a za njim su otišli Romi, svedok «A» i onaj koji je bio pored njega u policijskoj uniformi. Tanović ga je video i krenuo prema njemu. Rekao mu je «Čuko idi ti sam završi tamo sa ručkom». Seo u vozilo i nastavio dalje u pravcu puta nekih 100 - 150 metara te skrenuo levo i izašao kod robne kuće te se uključio na put i otišao do restorana.

Inače hranili su se u restoranu, međutim s obzirom da nisu svi mogli da idu vozilima patrola svakog dana išla po ručak, a o su bili neki sendviči koje su im u restoranu pakovali u kartonskoj kutiji koje bi nosili do stanice policije, za obezbeđenje stanice, za obezbeđenje robne kuće i još jedne zgrade ispod robne kuće gde je takođe bila jedna grupa na obezbeđenju.

Nakon restorana krenuo je ka stanici i kada je došao ispred opštine Tanović je izašao s leve strane, preko puta opštine, podigao ruku i rekao mu da okrene vozilo te je pokazao rukom

pored jednog kioska gde j svedok «A» čučao držeći se za stomak. Tanović mu je rekao «okreni se Slađane treba da voziš ovog idiota u Dom zdravlja». On je okrenuo vozilo, izašao da pomogne svedoku «A» pored koga su bili neki mladi Romi na koje se Tanović izdrao «Šta je mečka ne igra ajde gubite se». Svedoka «A» su smestili na suzozračvo mesto i tada je čuo kako čovek koji je bio kod te bele kuće zajedno sa Miškom, u onoj zelenoj uniformi, kaže Tanoviću «Vodite ga u Dom zdravlja i kažite da sam ga ja poslao». Tu je takođe video Miška Nišavića pored koga su bila još dvojica u zelenoj maskiranoj uniformi, a jedan od njih je imao maramu oko glave, bradicu koja nije bila duga, onako neobrijan, dvojica takođe sa maramama oko glave u policijskim uniformama. Mikija Petkovića je video malo dalje jedno dvadesetak metara u dubini preko puta opštine gde je stajao. Tanović je rekao (vezano za svedoka «A») «Vozi ga u Dom zdravlja jer ovaj nije ni zaslužio da bude ovde».

Krenuo je ka Domu zdravlja sa svedokom «A» i uz put ga je pitao šta je to bilo, šta se desilo, on mu je rekao «muka mi je, stomak me boli, ovi nisu normalni šta su uradili» i počeo da jauče. Navodi da je svedok «A» smrdeo čudno na alkohol. Medicinska sestra je prihvatila svedoka «A», dok je on čekao ispred Doma zdravlja. Naišla je jedna devojka i počela da viče «šta je to sa mojim bratom, šta mu se dogodilo». Tog momenta je izašao svedok «A» i zamolio da ga odveze do stana. Zadržali su se neko vreme, a on mu je predložio da ostane. Rekao je da mu je dobro i pošli su u OUP. Kada su stigli ispred OUP-a Tanović ih je tu sačekao i ušao u vozilo i rekao «Čuko, Čuki vozi iznad OUP-a». Udaljio se jedno 200 metara iznad OUP-a, Tanović mu je rekao «sačekaj ovde», a svedoku «A» je rekao «izađi, treba da idemo na jedno mesto». Vratili su se i Tanović mu je ponudio novac, 200 do 300 DM ali je on odbio da uzme. Uputili su se do policijske stanice i Tanović je rekao svedoku «A» da može da ide Kuči. Ispred OUP-a svedok «A» je izašao i otišao Kuči. Nakon toga sklonili su vozilo kod fabrike «Balkan». Izašli su iz vozila i tom prilikom ga pitao «Čuko vide li ti ovo što se desilo», a kada ga je pitao šta je bilo i zašto Tanović mu je odgovorio da su to Miškovi ljudi, neki dobrovoljci koji spavaju u hotelu «Bos» kod Miška.

Miško Nišavić i njegov brat kao i taj komandant koga je on (Tanović) predstavio kao doktora da je to komandant za Suvu Reku, te da su to oni uradili, i da je to lični obračun između te porodice jer su navodno dvojica bili komandanti OVK-a. Jedan od njih je 1998. godine stradao zaslugom Nišavića i kada su to iz OVK-a to saznali, pokušali su tri atentata na Miška. Tanović mu je i rekao da je njemu Miško rekao da se u toj beloј velikoj Kuči dogovaralo i da se kovao plan da njga ubiju, da napadnu stanicu policije i da zauzmu čitav grad Suvu Reku. Objasnjava da je potom pitao ko su bili ljudi ispred opštine u zelenim maskiranim uniformama na šta mi je Tanović rekao da je to bio komandant koga je oslovljavao «doktor», još jedan isto tu, kao i Miškov brat. Kada mu je Tanović govorio o dobrovoljcima nije mu rekao o kavim se dobrovoljcima radi odakle si i šta su, samo mu je rekao da su smešteni u hotelu «Bos» i da je za njih Miško glavni. Potom mu je Tanović rekao «znaš šta u vezi ovog slučaja nikome ni reći ne bih ti predložio da išta budeš pričao i razgovarao nekome što sam ti rekao i šta si video jer Miško i ovaj komandant nisu ljudi za zajebanciju, vodi računa, jezik za zube, nit si čuo, nit si video», što je optuženi sve to jako ozbiljno shvatio.

Pitao je Tanovića sta je bilo sa svedokom «A» zašto mu je pripala muka, na šta mu je ovaj odgovorio «Pusti uplašio se, video je tu da su ovi neke Šiptare pobili preko puta opštine u nekom lokaluu i pripalo mu teško, maltene što nije pao u nesvest», a kada ga je pitao ko je to uradio Tanović je odgovorio «To su uradili Miškovi ljudi, kako i zašto ne znam izgleda da je to neka osveta», a na pitanje gde su ti ljudi rekao je «Oni su potovareni u kamion i oterani, a gde si

ih oterali to samo zna Miško Nišavić i komandant» koga je Tanović čas oslovljavao doktor, čas komandant grada «I niko više nikada neće saznati gde su i o tome nemoj nikome ni da pričaš». Tu su se rastali.

Što se tiče leševa koje je video kod kuće navodi da je jedan leš bio ispred prve kuće s desne strane malo na čošku, a kako kaže, ovamo su bila još tri leša, jedan od njih je bio ženski, a to se videlo po damijama i dva muškarca.

Događaj nije prijavio komandiru jer je on bio samo pratilac, a vođa patroje je bio Tanović, uostalom bio je i uplašen s obzirom da mu je Tanović sve ono saopštio.

Što se tiče nadimka «Jajce», navodi da je taj nadimak potiče iz njegovog detinjstva, međutim kada je pošao u srednju školu on se suprostavljao žestoko svakome ko bi mu se tako obratio jer je to smatrao kao vređanje. Odgovorno tvrdi da su ga njegovi najbolju drugovi iz detinjstva zvali Božo, dok su ga neke kolege zvale Čuki ili Čuko skraćno po prezimenu, dok je taj nadimak «Jajce» smatrao uvredom.

Dalje navodi da je toga dana Nišavić bio u civilnom, imao je kožnu crnu jaknu, farmerke, a nosio je i crni «hekler».

Što se tiče osobe za koju mu je Tanović rekao da je doktor tek tokom ovog postupka čuo je da je to doktor Boban, međutim tada u Suvoj Reci to nije znao, već je tog čoveka video samo ispred velike bele kuće i preko puta opštine i nikada iše u životu.

Dalje navodi da ujutru dok su primali smenu on samo predpostavljao da je tu bio komandir Repanović u stanici jer je Tanović ulazio u OUP dok on nije ulazio. Međutim lično nije video Repanovića niti Jovanovića.

Za Jašara Berišu čuo je tek u toku ovog postupka. Tog čoveka nikada nije video.

Navodi da kod bele kuće nije video pomoćnika Jovanovića, niti je kod opštine video Repanovića, ali misli da je toga dana kada je stajao ispred restorana gde su uzimali hranu i kada je hteo da uđe u restoran video Repanovića kako je prošao vozilom iz pravca Prizrena prema centru grada.

Toga dana nije video Petković Zorana kog je imao priliku da upozna kasnije. Možda ga je upoznao na benziskoj pumpi ili jednom prilikom kada su svratili kod njega sa njegovim bratom početkom aprila.

Što se tiče uviđajne ekipe koja je dolazila iz Prizrena nije mu poznato kako je Tanović stupio u kontakt sa njima, misli putem radio veze ili preko dežurne službe. Kada bi oni stigli Tanović je sa njima komunicirao. Nikada nije maltene kontaktirao sa uviđajnom ekipom, to je Tanović sve radio. Tom prilikom išao je prvi sa vozilom. S desne strane išao je Tanović i Miki Petković, gledali su da nešto ne uoče, a svedok «A» je bio pored njega u vozilu, gledao sa leve strane i kada su naišli kod stolarske radionice gde su vrata bila otvorena svedok «A» je prvi uočio i pozvao ga, te mu rekao da tu ima leševa, kada je izašao ovi iz uviđajne ekipe su bili iza njih.

Optuženi Čukarić Slađan u potpunosti prihvata završnu reč svog branioca, i ističe kao dokaz nevinosti da njegovi roditelji, braća i najveći deo rodbine i dalje živi i radi u rodnom mestu Velika Hoča, koja se inače nalazi na 10, 15 kilometara od Suve Reke. Njihov život koliko, toliko je normalan, sa bezbednosnog aspekta stabilan, bez pretnji, ucena i progona. U situaciji kada se na Kosovu sve zna, posebno o događajima u toku rata 1999. godine, kada su na Kosovu još prisutni principi krvne osvete, kada je progon srpskog življa prisutan za bezazlene događaje, nameće se jedini zaključak da on nije ni na koji način bio upućen u događaje koji su mu stavljeni na teret. Da nekim slučajem jeste, ne da niko od njegovih bližnjih ne bi mogao da ostane u rodnom mestu, već od njegovih kuća i imanja, kamen na kamen ne bi ostao. Takođe

naglašava da njegova supruga i troje maloletne dece povremeno nesmetano putuju i borave u njegovom rodnom mestu Velika Hoča.

Branilac optuženog Slađana Čukarića adv. Đerđe Dozet izneo je u završnoj reči da njegov branjenik nema saznanja o broju ubijenih ljudi u Suvoj Reci 26.03.1999. godine, njegov branjenik tvrdi da u tom zločinu nije učestvovao, ali se njegov branjenik osmelio da kaže šta je video, i on trenutno ima tretman izdajnika. Njegov branjenik taj iskaz nije dao zato što je prihvatio ponudu koju je tužilac javno rekao svima, ko želi beneficirati svoj status neka se javi ima status svedoka saradnika, ne, on se nije nudio da bude svedok saradnik, on je naprosto izašao ovde da kaže šta zna o tome. Potom navodi da optuženi vidi samo jednu osobu koja može nositi status apostola istine, a to je Šureta Beriša. Logika života, logika njegovog ponašanja u sudnici jeste da osoba njenih godina koja je preživela to što je ona preživela, ne zaboravlja, u njenim očima, ušima i duši ostaje ono što je doživela kao film, i ona ga stalno vrti. U tom filmu nema Slađana Čukarića. Ako i sud zatvori oči i uši od svega što čini pritisak i traži pravdu za žrtve po svaku cenu i ako se bude držao onih osnovnih principa koji treba da važe u svakoj sudnici, a to je zakonitost, istinitost i pravednost, tada će Čukarić Slađan iz ove sudnice izaći uzdinute glave.

Optuženi Nišavić Milorad se na početku istrage branio ćutanjem, a kada si izvedeni dokazi tokom istrage, dana 04.04.2006. godine izneo je odbranu pri kojoj je ostao i tokom glavnih pretresa 05.10.2006. godine i 05.11.2007. godine, negirajući izvršenje krivičnog dela koje mu je tsavljeno na teret. Navodi da je bio pripadnih službe DB. Dana 26. marta u juturnim časovima bio na poslu. Na posao je došao u jutro, kao i svakog dana sve dojk su bili stacionirani u stanici milicije u Suvoj Reci. Od svoje kuće krenuo sa Jablanović Milanovm, koji je sa njim radio, i koji se sve vreme dok se nisu povukli sa Kosova i Metohije, nije odvajao od njega. Nije mogao tačno da se seti svega što je bilo, ali se sigurno video sa komandiro, Radojkom, sa načelnikom Vitoševićem, možda su i kafu popili, jer je većina njih bilo napolju u dvorištu. Naglašava da je svaki dan išao za Prizren, dok je moglo da se ide. Tog kritičnog dana, ne može da kaže u koje vreme tačno, 10 ili 11 časova, otišli su on i Jablanović za Prizren. Zadržali su se koliko se seća do 15 časova. Vratili su se negde posle podne, ali tačnog vremena se ne seća. Po povratku iz Prizrena ne seća se da li je otišao Kuči ili u stanicu policije. Sigurno je da je posle podne bio u stanici policije.

Tih dana nosio je šarenu vojničku uniformu, i to iz razloga njegove lične bezbednosti. Takođe, i Jablanović je nosio istu uniformu, a koje su dobili od narodne odbrane, takoreći privatno.

Navodi da kritičnom prilikom nije bio tu, niti je video šta se dogodilo, niti ko je to uradio. Niko pred njim nije spomenuo ovaj slučaj. Kada se tog dana vratio iz Prizrena, uveče se pričalo da se dogodilo neko ubistvo, kod Berišanaca, o tome su pričali Romi.

Navodi da je 2001. godine, na sopstvenu inicijativu, a u konkretnom slučaju, sačinio službenu belešku, te dao izjavu republičkom javnom tužiocu. Radilo se o početnim podacima do kojih je došao. Međutim, tada je automatski prekinut u daljem radu, te isteran iz službe, navodno kao neraspoređen. Navedena beleška sačinjena 2001. godine u Kragujevcu, te preneti načelniku RDB-a u Kragujevcu, Radivoju Markoviću, te mu je nakon izvesnog vremena rečeno da napiše izjavu, koja je trebala da ode republičkom javnom tužiocu, ali optuženi ne zna da li je otišla. Dalje navodi da se o događaju počelo pričati odmah, i to od strane Srba, ali bojažljivo, odnosno da se desilo ubistvo porodice Berišanaca. Obavestio je Savić Milivoja da su se desila

neka ubistva, ali o kojima konkretno nije znao ništa, da ima paljevina, i referisao mu kakva je situacija.

Dalje navodi da je njegova porodica zajednički napravila hotel u naselju Široko, a koji je izdat američkoj misiji. U vezi zakupa navedenog hotela, istog dana su došli na pregovore sa njegovim bratom predstavnici američke misije «Kejdom» i OEBS-a. Kako je američka misija ponudila bolje uslove, to je ugovor o zakupu zaključen sa njima, a sa OEBS-om više nisu imali nikakav kontakt. Predstavnici OEBS-a bili su raspoređeni po albanskim kućama, po zadatku, s obzirom da optuženi zna po prirodi svog posla da su imali zadatak da budu raspoređeni po albanskim kućama, a ne po srpskim kućama. Sa porodicom Beriša nikada nije bio u lošim odnosima, to je bilo jedno veliko pleme, te je jedan iz kuće Berišanaca spasio život njegovom ocu ispod traktora. Zna Jašara Berišu, za čije je ubistvo saznao kasnije, ih dana, iz priče.

Za vreme rata optuženi je nosio automatsku «Zastavinu» pušku, dok «hekler» nije nosio, iako je istim bio zadužen.

Navodi da je tih dana, u vreme bombardovanja, bilo pripadnika policije koji su došli na ispomoć, iz uže Srbije. Bili su stacionarni u hotelu «Balkan» gde su bili i pre bombardovanja i za vreme bombardovanja i zadnji su izašli iz Suve Reke, kada je potpisan Kumanovski sporazum. Objašnjava da ne zna kako su se oni tačno zvali, ali u stanici milicije nije bilo ljudi sa strane, već samo lokalna policija. Pripadnici policije koji su došli sa strane, nosili su plave maskirane policijske uniforme, a misli da za vreme rata nisu nosili činove. Na glavi su imali kačkete na kojima je bio znak policije, dok nije obratio pažnju da li su imali neka obeležja na rukavu.

Potom navodi da u stanici policije nisu imali pritvor, već su ljude vodili u Prizren, a u stanici milicije su samo kratko zadržavani. Ukoliko bi pripadnici policije zadržali neko lice koje je bezbednosno interesatno za njega, doveli bi ga gore u njegovu kancelariju koja se nalazila u istoj zgradi gde je bio smešten i OUP Suva Reka. Sa njim bi obavljao razgovor.

Navodi da nikada nije imao nijednu akciju sa pripadnicima policije.

Predočena mu je odbrana opt. Repanović Radojku u delu gde navodi da se 25-og ili 26-og sastao sa radnikom Državne bezbednosti Nišavić Miloradom, koji je došao kod njega i tom prilikom mu predložio, odnosno preneo da ima saznanje da se u Kući u blizini policijske stanice gde je boravila misija OEBS-a postoji lokator i da preti opasnost da na osnovu njega može biti granatirana policijska stanica. Opt. Nišavić Milorad je tvrdio da nije imao takav podatak, nego samo da obrate pažnju i da provere da li ima lokatora, pri čemu je ostao i prilikom suočavanja sa opt. Repanović Radojkom.

Vežano za paravojne jedinice, navodi da ne zna da li ih je u to vreme bilo. Vidao samo lokalne uniforme, bojničke uniforme, plave maskirane, kao i zelene maskirane, a neki su nosili i maramu i to pojedinci pripadnici policije, mlađi ljudi koji su došli sa strane.

Prilikom odlaska kod svog starešine Savić Milivoja, bio je u civilu, ali je odlazio i u uniformi, međutim ne može da precizira da li je tih prvih dana kada je odlazio bio u uniformi ili u civilu.

U vezi sopstvenog izgleda, navodi da je u to vreme imao brkove. Kada je bio u civilu imao je crnu kožnu jaknu, ali ističe da tog dana odnosno 26. marta kožnu jaknu nije nosio i ne seća se tačno da li je 24. ili 25. istu nosio.

Poznaje i dr Bobana Vuksanovića koji je bio i predsednik opštine, kao i jedan od viđenijih ljudi pri TO-u. Svuda se mešao, ali je bio i veliki autoritet. Navodi da je dr Bobana video 24, 25,

26. odnosno tih dana, u prolazu, i tom prilikom je Vuksanović nosio zelenu vojničku uniformu. Dr Boban Vuksanović zvanično nije mogao nikome da naredi, jer nije bio pripadnik službe, ali je to mogao da učini svojim autoritetom. Pokojnog Tanovića optuženi je takođe poznao, ali sa njim nije imao kontakta, dok lice po imenu Đorđević Miroslav ne poznae.

Objasnio je da njegov najmlađi brat (Nišavić Miomir) radio u obezbeđenju dok je misija boravila u njihovom hotelu, kao i dok je nisija OEBS-a boravila u Kući porodice Beriša, sve do povlačenja iste.

U svojoj završnoj reči opt. Nišavić Milorad izneo je da prihvata završnu reč svog branioca. Tvrdi da su potpuno neosnovne optužbe koje mu je tužilaštvo stavilo na teret, za delo koje nije počinio, a u dokazanom postupku nije ni dokazano. Želi da istakne da u ovom procesu ispred ovog veća svedočilo oko 119 svedoka, pročitano oko 30 izjava, od kojih sve osim jedne izjave Šurete Beriše svedoče da on uopšte nij izvršio zločin niti je bio na licu mesta gde je izvršen navedeni zločin.

Njegov branilac adv. Tatomir Leković je u završnoj reči izneo činjenicu da niti u prostoriji za prepoznavanje, niti u sudnici ošt. Šureta Beriša nije delovala ubedljivo prilikom prepoznavanja Nišavića. Tačno je da je pokazala na Nišavića, ali pored Nišavića pokazala je na još jedno lice. Stoga se ne može osloniti u tom delu na njeno kazivanje. Nema razloga niti Bardulj Beriša, niti ostale Beriše koji su ovde saslušavani, da govore u prilog Milorada Nišavića, a da govore protiv svojih rođaka. Milorad Nišavić se interesovao o tome, ko je počinio zločin, interesovao se prvo kao pripadnik službe kojoj je pripadao, interesovao se kao prijatelj pokojnog ubijenog Jašara, radnika na benzinskoj pumpi, prema kome je imao privatni moralni dug, moralnu obavezu, jer je otac Jašarov u jednoj prilici spasio život Miloradovom ocu. Ali Milorad Nišavić od onog trenutka kad je počeo da se interesuje za taj slučaj, na neki čudan volšeban način, pao je u nemilost. Nišavić je, kao što je neposredno ovde utvrđeno bio šef detašmana u Suvoj Reci. Odmah po povlačenju snaga bezbednosti sa Kosova i Metohije, degradiran je, uzeta su mu tri čina i prebačen je iz Službene državne bezbednosti u Službu javne bezbednosti. Izbačen je iz centra Kragujevca na periferiju, u varoš Lapovo, koja je sastavni deo Sekreterijata u Kragujevcu i « unapređen » je čin pozornika, koji šeta i čuva izloge. Na kraju, smatra da u slučaju Milorada Nišavića nema krivice i da treba doneti oslobađajuću presudu.

Optuženi Petković Miroslav se na početku istrage branio ćutanjem, a kada su izvedeni dokazi tokm istrage, dana 11.04.2006. godine izneo je odbranu pri kojoj je ostao i tokom glavnih pretresa 06.10.2006. godine i 05.11.2007. godine, i na kasnijim pretresima, navodeći da nije počinio krivično delo koje mu se stavlja na teret.

Navodi da je u rezervni sastav policije mobilisan januara ili februara 1998. godine. Pred sam početak bombardovanja, možda 2 meseca pre, bio je angažovan u auto- patroli. Ljudstvo auto- patrole se često menjalo, a u skladu sa potrebama. U zadnje vreme u patroli bio je Čukarić Slađan, Tanović, svedok «A» i on. Auto- patrola je bila angažovana na poslovima dostave hrane, oružja, municije i vode, snagama koje su bile na raznim punktovima, u Đinovcu, Budakovu, Movljanu i nekim drugim selima.

Dana 26. marta 1999. godine, negde oko 08 – 08.15 časova, došao je na radno mesto u OUP. Njihov blindirani UAZ bio je parkiran ispred zgrade. Zna da mu je neko, a to je verovatno bio Čukarić, rekao da ubace u blindirano vozilo hranu, vodu i municiju koju su trebali da odnesu njihovim jedinicama koje su bile nedelju dana, možda 5 – 6 dana pre toga već u Đinovicu na punktu koji su održavali.

Pošto su ubacili hranu i vodu krenuli su za Đinovce i misli da su baš njih četvorica tu bili, da je Čukarić vozio, da je Tanović je bio ispred, svedok « A » iza, a on je bio iza Tanovića na desnoj strani. Inače, Tanović i ovde opt. Čukarić Slađan bili su mu pretpostavljeni, a kao vođa smatrao se Čukarić, ali Tanović je takođe imao ingerencije da naredi policiji koja je bila u rezervnom sastavu. Đinovce su udaljeni negde 5- 6 kilometara, možda 7. Odneli su hranu na dva punkta, i vratili se nakon sat i po, najkasnije za dva sata.

Kada su se vratili nakon dva sata, sa navedenih punktova krenuli su do autobuske stanice, i odmah iznad nje je policijska stanica. Video je dva kamiona koji su tu već bili ispražnjeni, a koji se inače tu nalazili kada su oni odlazili u Đinovce, što znači da su došli u međuvremenu. Iz « blinde » izašao je Čukarić na jednu stranu, a svedok « A » na drugu, Kamioni su bili parkirani sa leve strane puta, u pravcu prema Prištini, a bili su zatvorene maskirne boje, zelenoplave, maskirane boje, obloženi limom i debelin « tampon » gumama, znači bili su zaštićeni od eventualnih udara metka i zolja. Ta vozila su bila kao « sto desetke », kako su ih oni zvali.

Tom prilikom kada je izašao iz vozila, video je da se stvorila neka gužva, te da je počelo neko pretrčavanje preko puta ulice. Video je dosta pripadnika te jedinice, koji su nosili zelene maskirane uniforme na sebi, kape, a dosta njih je imalo na glavama vezane marame, kao gusarske. Nije video kada su iskočili iz kamiona, ali je video da su stajali i da su se polako razvili u strelce i počeli da se kreću Reštanskim putem. Za njega su to bile nepoznate jedinice. Inače je u Suvoj Reci bilo raznih jedinica, svi su oni bili stacionirani mahom u hotelu «Balkan» i u fabrici «Damber guma». Tom prilikom nije video među pripadnicima tih jedinica, nekog oficira.

Na glavnom pretresu, 05.11.2007. godine, kao i na glavnom pretresu 15.01.2009. godine govoreći o nepoznatim jedinicama koje su boravile u Suvoj Reci i govoreći o tzv. «crnim mambama» optuženi navodi da može da potvrdi da su toga dana (26.03.) bili u piratskim maramama, berovatno neke Operativno poterne grupe koje nikom nisu bile odgovorne. Onoga dana kada je bilo pucnja u lokalnu, i kada je optuženi stajao sa strane, a svedok «A» 20- tak metara niže, svedok «A» je morao da vidi isto njih jer su oni bili u piratskim maramama, te su oni tog momenta prišli Tanoviću. Kojoj oni lutajućoj jedinici pripadaju i kome, optuženi ne zna, ali svi su se znali «crne mambe». Oni su bili u jednom momentu gospodari rata u tom delu Suve Reke.

Dalje navodi da ga je kritičnom prilikom Tanović odgurnuo, da je on bio u šoku, gledao je kako su ljudi počeli da pretrčavaju te je počelo i pucanje. Tanović ga je povukao za ruku i rekao «hajde, krenimo, neka akcija je u toku». Takođe je naveo da je video i da su neka lica u uniformama počeli da istrčavaju iz stanice, te je i optuženi sa njima krenuo. Neki ljudi iz stanice OUP-a su pretrčavali put prema Reštanskom putu. U tom pretrčavanju, navodi da nije poznavao nikoga. Prešao je put zajedno sa Tanovićem, bio je Čukarić, bio je i svedok «A» i još dva do tri čoveka koji su bili u tim maskiranim uniformama sa kapama na glavama i povezima. Seća se su zaobišli prvu i drugu kuću, došli su do treće kuće, možda četvrte, na Reštanskom putu, tačnije sa desne strane Reštanskog puta. Prilikom toga nije čuo da je neko izdavao naredenje, a bio je opšti metež i čula se pucjava iz pravca svih tih kuća. Nije mogao da odredi sa koje strane dolaze pucnji, ali je iza bilo celo albansko naselje, te su verovatno iz tih naselja dejstvovali prema policijskim jedinicama. Pripadnici tih jedinica, su počeli već da ulaze u prve kuće, i video je da su počeli da izlaze neke žene, deca i odrasli ljudi.

Nije mu poznato čija je bila prva kuća, ali zna da je to celo naselje Berišanaca, odakle je dan

ili dva ranije pucano na zgradu policije više puta. Ljudi koji su izašli iz prve kuće, nastavili su put pešice prema dole, ali dalje nije gledao, već je gledao šta se dešava ispred njega. U svakom slučaju ti ljudi su išli prema policijskoj stanici i desno prema putu, prema centru Suve Reke. U tom momentu išao je zajedno sa Tanovićem, a ispred njih su išli Čukarić svedok « A » i dvoje, troje pripadnika ovih drugih jedinica.

Približavajući se jednoj beloj Kući u kojoj su bili verifikatori, tj. misije OEBS-a čuo je pucanj, i video je jedno telo koje je ležalo kod same kuće. Navedeno telo bilo je nekog krupnog muškarca koji je u tom momentu, verovatno stradao. Odvojio se od tih pripadnika nepoznatih jedinica i ušli su u tu beli kuću i trebalo je Čukarić da uđe zajedno sa Tanovićem, stali su na stepenište i pre nego što su ušli izdali su naredenje ok. Čukarić i Tanović, da sa svedokom «A» ide izvan kuće i da im čuvaju leđa. Video je kada su ušli u kuću. U kuću su prvo ušli ti nepoznati momci, pa onda Tanović i Čukarić, objasnio je da je išao sa leve strane, a svedok « A » je otišao sa desne strane.

Navodi da kada se nalazio sa leve strane kuću pravcu Reštanskog puta, a svedok «A» sa desne strane, morali su da zalegnu. Pucalo se sa svih strana, te je pretpostavio da je neko pucao na njihove policijske jedinice i da su oni verovatno tom prilikom odgovorili na pucnje. Sagao se, počela je pucnjava s svih strana, bio je opti metež. U jednom momentu se u njegovoj neposrednoj blizini čula strahovita pucnjava rafalnim oružjem, te se okrenuo da vidi da li je to neko zapucao na njih, ali je shvatio da niko nije mogao da priđe sa leđa, i da je to samo moglo da se čuje ispred, na tom putu gde su oni prišli. Mislio je da je neko tu ispred kuće zapucao. Posle par minuta, neko ga je pozvao, verovatno je to bio glas Tanovića, koji mu je rekao «Miki hajde dođi gotovo je ovde», te je on polako prišao. Video je Tanovića koji je menjao okvir automatske puške, i stavljao nov okvir, hteo je nešto da ga pita međutim on mu je rekao « šta gledaš, nastavi u pravcu gde ide svedok «A». Tom prilikom video je pored samog zida kuće četiri do pet tela koja su ležala, prepoznao je brku Bujara i Sedata Berišu, za koje misli da su braća. Potom je krenuo, gledao je gde je svedok «A», i video je da on nije išao Reštanskim putem, nego se vratio istim onim putem gotovo do samog ulaza na Reštanski put, gde se prelazi put za stanicu policije. Čukarić je već krenuo Reštanskim putem skoro 20 metara je zagazio Reštanskim put, zajdono sa tim pripadnicima jedinice i oni su otišli u pravcu celog tog Reštanskog puta. Svedok «A» je počeo da trči prednjom stranom koja je bila iz pravca Reštanskog puta i koja je išla prema autobuskoj stanici. Potrčao je tada za svedokom «A», bio je opšti metež i čula se pucnjava.

Dalje navodi da je video da civili beže prema centru grada u pravcu prema autobuskoj stanici i prema benzinskoj pumpi, verovatno ih je neko usmeravao, mada on to nije video. Potrčao je za svedokom « A » i pitao ga « gde idemo », a on kaže « prvo idemo do autobuske stanice da vidimo gde idu ovi civili ». Došli su do autobuske stanice koja je bila udaljena 200 – 250 metara od zgrade SUP-a. Stali su na autobusku stanicu, i tu su im se, ne zna sa koje strane, priključili Čukarić i Tanović. Na autobuskoj stanici su već bili neki drugi pripadnici, takođe tih jedinica koje je tada video, dvoje – troje, a možda i više, takođe u tim maskiranim zelenim uniformama. Neko od njih dvojice, on ili svedok « A », rekao je Tanoviću ili Čukariću, da civili beže prema gradu, i neko od njih dvojice je rekao « idite pazite gde će dalje da idu », te su on i svedok « A » pošli zajedno.

Do same autobuske stanice je benzinska pumpa, ograda ih deli, te je na trotoaru video 2 tela koja leže, gotovo nepomična, tela muškarca i žene starijig godina, nešto oko 40 -50 godina.

Prošli su pored njih, te su prošli i benzisku pumpu. Video je čoveka koji je radio na benziskoj pumpi, stajao je na vratima od benziske pumpe i sve to posmatrao. Dosta ljudi bilo sa strane pored puta u policijskim uniformama, ali ne zna da li su oni davali upute ovim civilima gde da beže. Civili su nastavili pravo prema centru.

Tržni centar se nalazio preko puta opštine, i na samom ulazu u trgovački centar bile su stepenice i tu se nalazio jedan kiosk, gde su zastali on i svedok « A ». Posle nekih 5 minuta pojavili su se Tanović i Čukarić, a pre nego što su oni došli, začuo je dva do tri pucnja, pojedinačna, ali jako blizu. Ostali pucnji su se čuli u daljini i niko tog momenta ih tu nije direktno ugrožavao.

Civili su, koliko je video krenuli u pravcu trgovačkog centra. Tada su se pojavili Tanović i Čukarić, videli da su da su on i svedok « A » uznemireni, uplašeni. Opet se čula neka pucnjava, rafalna, kao iz Trgovačkog centra ili okoline, oko benziske pumpe. Tanović je rekao svedoku « A » « nervozan si idi potrči do prve prodavnice koja je tu, donesi mi nešto od pića », te je tom prilikom svedok « A » otrčao, doneo je alkoholno piće i popili su po čašu, odnosno iz flaše su pili, svako po jedan gutalj.

Dalje navodi da je Tanović potom rekao svedoku « A » da ostane tu, a njemu je rekao « čuvaj nam leđa, idi na drugu stranu trgovačkog centra ». otrčao je do druge strane Trgovačkog centra, iza, tamo gde su mu rekli da treba da bude, ali on tu nije mogao da bude zato što se sa te strane čula paljba. Iza Trgovačkog centra se takođe kuće Albanaca i dosta se čula rafalna paljba u tom pravcu, te se povukao unazad, unutar Trgovačkog centra, u jednom međuprolazu. Svedok « A » je bio udalje jedno 50 – 60 metara, i tada je video da je Tanović kašikaru, a on je uvek sa sobom nosio 3 kašikare, dve zelene, koje je nosio kod grudi, zelene ofazivne M -75 i teču, a koja je bila crva kašikara koju je nosio uvek za pojasom. Aktivni pripadnici policije su dužili bombe, dok rezervni sastav nije bio zadužen bombama. Jednu kašikaru, video je da je Tanović izvadio, izvukao je osigurač, ali dok još nije bacio, prišla su mu tri – četiri čoveka, takođe pripadnika jedinice u tim zelenim maskiranim uniformama, dvoje su imali kape, dvoje – troje su bili sa povezima oko glave, piratskim povezima, i nešto su tog momenta razgovarali. Tanović je zatim rekao « skloni se Miki, bacam bombu, geleri da te ne zakače », to je bilo blizu, na 15 metara.

Objašnjava da se povukao unutar zida i da je bačena jedna bomba, a nepunih par sekundi posle toga bačena je i druga bomba. Onda se čula rafalna paljba, dva do tri minuta se pucalo intezivno. Kada je to stalo, hteo je da ustane s obzirom da je bio u polučučućem položaju, i tada je video da je Tanović menjao opet okvir i ti momci su bili tu pored njega, to troje ili četvero i u tom momentu je bačena još jedna kašikara. Povukao se unutra, ponovo se začula pucnjava i tu se pucalo možda čitavih 5 minuta intezivnije. Na glavnom pretresu dana 06.10.2006. godine navodi da kada je stala pucnjava izašao iz zaklona, prišao Tanoviću i pitao ga šta je bilo, a on mu je odgovorio « unutra su teroristi koji su otvorili na nas vatru i mi smo dejstvovali na njih ».

Optuženi dalje navodi da je zatim sve stalo, i da je najedanput Tanović uzo motorolu.

Vežano za prisustvo dr Bobana Vuksanovića na licu mesta, u predhodnom postpku saslušan dana 11.04.2006. godine, naveo je da je dr Boban došao sa ekipom Roma i sa pripadnicima policije među kojima je prepoznao Veljković Velibora, Nedeljkovića i pripadnika Teritorijalne odbrane Mirka Đorđevića. Dr Boban počeo je da viče da to mora što bre da se uradi, da se izbacuju tela. Da bi se na istom saslušanju ispravio navodeći da je dr Boban došao sam, a Romi su došli dva, tri minuta posle njega. Onda je došao kamion i video je da se jedva parkirao, zato što na tom delu puta nije bilo puta, nego stepenice i jedva se parkirao unazad.

Na glavnom pretresu saslušan dana 06.10.2006. godine, navodi da je dr Boban Vuksanović na lice mesta došao sa pripadnikom Teritorijalne odbrane Mirka Đorđevića, a posle 10 do 15 minuta naišla je grupa Roma, kao i pripadnici policije među kojima je prepoznao Veljković Velibora i jednog Nedeljkovića.

Boban je počeo da viče, da to mora što brže da se uradi, da se izbacuju tela. Stao je sa strane kao ukopan, a Boban je rekao « obezbeđuj nam ovu stranu, da neko ne zapuca ». Stvorio se neopisiv metež i gužva, dosta ljudi bilo u tom momentu prisutno, dosta civila. Preko puta opštine video je ljude u civilu i uniformi koji su to sve posmatrali.

Počeli su da ubacuju tela. Romi su ušli unutra, neki su rukama ubacivali tela, a neki su to činili sa ručnim napravama za izbacivanje tela koje im je dao Boban. Tako su tela izbacivali i ubacivali ih u taj kamion koji je bio parkiran. U jednom momentu, jedno telo koje su nosili palo je i Tanović je prišao, ispalio jedan, pa drugi metak. Metak je rikošetirao, te je Boban u jednom momentu rekao « Tanoviću, ne pucaj, povredićeš nekoga od nas koji smo ovde, vidiš kolika je gužva ». Dalje navodi da je bilo i « overavanja » od strane Tanovića pištoljem.

Nakon toga, posle par minuta Veljković koji je nosio tela, je istrčao i rekao « unutra su živi jedna žena i jedan čovek ». Tanović, pošto je bio najbliži vratima, ušao je i ispalio 4 metka pojedinačno. Vratio se nazad i rekao « nema više živih ».

Saslušan na glavnom pretresu 06.10.2006. godine, optuženi navodi da je tog momenta Tanović ušao zajedno sa Mirkom Đorđevićem, koji je bio desna ruka dr Bobana, da se čulo par pucnjeva pojedinačnih unutar picerije.

Nastavili su da izbacuju tela, i u jednom momentu dr boban je rekao « Miki pogledaj možda ima još nekog živog unutra », na šta je on odgovorio « pa Tanović je rekao da nema više živih ». Boban je dosta nasilno rekao « ne, nego idi proveriti » i on je ušao i pritom video da je unutra sve garež, da je bilo dosta krvi po pločicama, i pretpostavio je da više nema nikog živog. Bilo je i dima i zagušljivo, i tom prilikom video je jedno dva tela, nije video nikakvo oružje. Jedno tele je gurnuo nogom, video je da je čovek nepomičan, ali je ipak ispalio rafal, 3 – 5 metaka u visini njegove glave i izašao te rekao « Bobane jesi li zadovoljan, unutra nema živih ».

Momci su i dalje nastavili da izbacuju tela. U jednom momentu jedan od onih koji je nosio piratsku maramu zajedno sa drugim dečkom koji je bio sa kapom, a isto u zelenoj maskiranoj uniformi, nešto je razgovarao sa Bobanom. Oni su ponovo ušli unutra, ispalili su po jedan ceo rafal, kratak rafal, a to je od 5 -7 metaka, i vratili se.

Kada su izbacili zadnja tela, Bobanu su prišla jedan ili dva čoveka koji su bili u kožnim jaknama sa pantalonima, farmericama, i nešto su sa njim porazgovarali, a Boban je izjavio da su unutra bili teroristi koji su dejstvovali, i koji su se izmešali sa civilima, a kako su dejstvovali po policijskim jedinicama uzvraćeno je na vatru, te unutra ima poginulih i da oni sada iznose tela.

Boban je dokle god su izbacivali tela, u međuvremenu, vodi neku svoju evidenciju. Boban ušao unutra zajedno sa tim licima u lokal i izneo 5 automatskih pušaka. Držao je tri automatske puške puške, a onaj što je bio u civilnoj kožnoj jakni držao je dve automatske puške. Na glavnom pretresu 06.10.2006. godine, optuženi je dodao da dr Boban u ruci nosio i amblem « OVK », da je pokazao tih 5 pušaka i rekao da su sa tim puškama teroristi dejstvovali iz lokala prema policijskim jedinicama, a to oružje je kineske proizvodnje koje su oni (OVK) inače koristili. Do samog tog lokala bila je knjižara, a u okviru knjižare je bila jedna prodavnica, gde su se

sakupljali članovi albanske partije LDK, Demokratski savez Kosova. Taj prolaz je bio povezan zajedno sa tom picerijom. Boban je rekao «evo imali su automatske puške». Boban je zabeležio te automatske puške u svojoj svesci u kojoj je vodio dokumentaciju.

Prema njegovoj proceni u piceriji se nalazilo možda 25 – 30 leševa. Bili su to starije žene, deca i neki muškarci. Shvatio je da su ljudi u piceriji, tek kada su leševi počeli da iznose.

Utovarivanje tela trajalo je ukupno nekih 45 minuta do sat vremena. Kada je kamion bio napunjen, Boban je naredio da kamion krene prema Prizrenu, i on je video kada kamion krenuo. Dvojicu koji su bili u kožnim jaknama posle toga više nije video. Boban je pozvao Rome koji su tu bili i rekao im da moraju da čute, da nikom ništa ne smeju da govore o tom danu, inače će da stradaju. Onda je stao tu sa policajcima i rekao da niko ništa ne sme ni reč da progovori niti da kaže o tom događaju. Nakon toga Boban se zajedno sa tim Romima udaljio i otišao u pravcu centra Suve Reke.

Inače, kamion u koji su utovareni leševi vozio je jedan stariji čovek, oko 60 godina sa kačketom na glavi, ali ga ne poznaje.

Tom prilikom video je i dva policijska automobila koja su bila parkirana, i oni su se udaljili jedan u pravcu Prizrena, a drugi u pravcu policijske stanice.

Optuženi dalje navodi da su Tanović, Čukarić, on i još dvojica koji su tu bili, nastavili peške prema autobuskoj stanici, odnosno prema policijskoj stanici.

U predhodnom postupku navodi da nepunih 5 minuta posle toga ne zna da li je Čukarić ili Tanović ili neko ko je bio tu, rekao je evo dolazi traktor jedan i ići ćemo na Reštanski put da se skupe tela, vi nas obezbeđujte. Ušli su u blindirani UAZ, išli do Reštanskog puta, i na putu prema Pećanu, te Veljković Velibor zajedno sa policajcima koji su bili prisutni i Romima, ubacivali su tela u taj traktor.

Predloženo mu je na glavnom pretresu dana 05.11.2007. godine, kada je glavni pretres počeo iznova da je u istrazi naveo da je posle događaja u piceriji otišao na Reštanski put da se skupljaju leševi, da je tu bio Veljković Velibor, dok na glavnom pretresu to uopšte nije spomenuo. Na šta je optuženi naveo da toga dana 26. marta nisu išli već kada je došla uviđajna ekipa iz Prizrena, onda su išli u obezbeđenje, Tanović, Čukarić svedok «A» i on, zatim iz krim službe Suve Reke Jovanović, a to je bilo narednog dana kada su išli po naredbi Tanovića da obezbeđuju uviđajnu ekipu. Objasnio je da se u istrazi verovatno zbunio, a tačno je ovo što navodi dana 05.11.2007. godine.

Nakon toga dobili su naređenje da se vrate u OUP, a šta je posle bilo sa tim telima nije mu poznato. Vratili su se u zgradu OUP-a oko 16-17 časova kada se sve to završilo.

Što se tiče paljenje kuća u prethodnom postupku navodi da je video na Reštanskom putu jedna ili dve kuće gore, i to sa desne strane puta prema Reštanu, ali optuženi misli da nije zapaljena kuća gde se nalazio OEBS.

Na glavnom pretresu saslušan dana 06.10.2006. godine navodi da su spaljene dve ili tri kuće preko puta policijske stanice, u momentu kada su ljudi napuštali te kuće. Jednu kuću zapalili su njih trojica ili četvorica i to kuću koja je bila dalje, možda prva ili druga kuća u odnosu na belu kuću. Kuća je zapaljena zato što je takvo naređenje dao Tanović. Objasnjava da ulazi u kuću zajedno sa Tanovićem, u jednom momentu ušao je i svedok «A» i još jedan pripadnik nepoznatih jedinica. Palila se tečnost na stepeništu, samo zna da je Tanović ili jedan od nepoznatih momaka kresnuo upaljač, i kuća je počela da gori, onda su svi izašli napolje. Navodi da je bio u Kuči u kojoj nije bilo nikoga. Tanović je izdao naređenje da se kuća zapali, a

situacija je bila takva da se moralo slušati naređenje. Nije vršio pretres kuća, a možda su to činile jedinice koje su išle ispred njih.

Dalje navodi da osim dva kamiona koji su bili blindirani, maskirano zeleni, nije video neki «Land rover» niti plavi džip.

Čuo je za šifru « Čegar », to su pripadnici nekih jedinica, ali ne zna kojih. Mitrović Radoslava u to vreme nije poznao.

Repanović Radojka koji mu je neposredno nadređen, nije video u bilo kom trenutku ispred picerije, niti u blizini trgovinskog centra, kao ni Jovanović Nenada.

Zatim navodi da Miška Debejca toga dana nije video, inače mu je poznato da je bio DB-a u Suvoj Reci i obično je nosio civilnu odeću. U zadnje vreme je nosio i tamno maskiranu uniformu vojnu.

Ne seća se da je prilikom obilaska punktova Đinovce - Topličane, čuo da je komandir policije Radojko Repanović bio u obilasku. Dešavalo se da pomoćnik Nenad Jovanović ide samostalno u kontrolu ili da ide sa nekim od policajaca da bi video kakvo je stanje i tom prilikom išao je belom «Ladom nivom», a nekada je išao zajedno sa njima auto – patrolom ili sa drugom auto – patrolom sa pripadnicima koji su tog momenta bili na dužnosti. Međutim, tog kritičnog dana 26.03.1999. godine, pomoćnik komandira Jovanović Nenad nije bio sa patrolom u obilasku punktova, bili su samo njih četvorica, svedok «A», Čukarić, Tanović Radovan i on.

U svojoj odbrani optuženi zatim navodi da je toga dana video svoga brata Petković Zorana kada se sve završilo, odnosno kada je pošao Kući negde oko 17 sati, a na glavnom pretresu 06.10.2006. godine navodi da je brata koji je bio pripadnik Teritorijalne odbrane, video koliko se seća dan ili dva kasnije.

Opisujući svoj izgled u to vreme navodi da je bio težine od oko 85 kilograma, da je imao brkove koje je povremeno nosio, ali sa sigurnošću ne može da se seti da li je početkom bombardovanja imao brkove. Njegov brat Petković Zoran bio je krupniji od njega jedno 10 -15 kilograma i nikada nije nosio brkove niti bradu. Navodi da su ih u principu razlikovali, ali se dešavalo da mu se neki put obrate kao « Zoran » i to u situaciji kada nije imao brkove.

Ne zna ko je Abdulah Ešljanin, a u pritvoru nikoga nisu imali.

U svojoj završnoj reči opt. Petković Miroslav pridružio se reči svoga branioca, i istakao je da nije kriv, da nije počinio ratni zločin i da nikoga nije ubio. Duboko žali za svima koji su nevino stradali na Kosovu i Metohiji, a pogotovo u Suvoj Reci u kojoj se rodio, završio školu, radio, oženio i stvorio porodicu, u kojoj je lepo i srećno živeo.

Branilac optuženog adv. Goran Folić u završnoj reči navodi da je njegov branjenik Petković Miroslav priznao da je bio prisutan sve vreme kada se desilo ubistvo porodice Beriša u Suvoj Reci. Na taj način je doprineo da se utvrdi prava istina o stradanju porodice Beriša, što govori o njegovom karakteru. Navodi da su mnogi iskazi saslušanih svedoka proračunati na izbegavanje krivične odgovornosti svoje ili drugih lica, dok su neki iznuđeni, tako da je veoma mali broj svedoka rekao pravu istinu o događaju koji se, nažalost, desio u Suvoj Reci. Već iz same odbrane, jedini je kao optuženi, Petković Miroslav priznao da je 26.03.1999. godine bio u Suvoj Reci i bio svedok svih zbivanja na Reštanskom putu kod bele kuće i kod picerije « Kalabrija » u tržnom centru, ali svoju ulogu opisuje kao podaničku, kakva je bila i uloga svedoka «A» u odnosu na prave organizatore i izvršioce ovih ubistava. Ubistvo porodice Beriša ne može se prepisati njegovom branjeniku jer je pripadao rezervnom sastavu policije, čije je bilo zaduženje

da zajedno sa svedokom «A» obezbeđuje aktivni sastav policije i uviđajne ekipe i pri tome nije mogao znati ni pretpostaviti da će biti svedok ubistva čitave jedne porodice. U svemu tome, on je bio jedan poslušni rezervista i nažalost očevidac stradanja njegovih sugrađana. Sve odlučne činjenice ukazuju na to da njegov branjenik nikoga nije ubio spornog dana u Suvoj Reci, ni pre ni posle ovog događaja, pa predlaže da ga sud oslobodi krivične odgovornosti.

Optuženi Mitrović Radoslav se na početku istrage branio ćutanjem, a kada su izvedeni dokazi tokom istrage, dana 04.04.2006. godine izneo je odbranu pri kojoj je ostao tokom glavnog pretresa 02. i 03.10.2006. godine i 05.11.2007. godine. Navodi da nije počinio krivično delo u koje mu se stavlja na teret, i da je o predmetnom događaju saznao tek kada je pozvan na razgovor u UBPOK. Njegov boravak na Kosovu počeo je još od kraja 1997. godine pa do 14.06.1999. godine, do završetka NATO agresije, odnosno kada su po Kumanovskom sporazumu bili dužni danapuste Kosovo. Bio je komandant Niškog odreda policije koji su sačinjavali SUP Niš, Prokuplje, Kruševac, Leskovac, Branje i Pirot, znači jedinice iz tih Sekreterijata, čete iz tih Sekreterijata bile su njemu podređene.

Njegova dužnost kao komandanta odreda bila je da izda zadatke komandirima čete. SUP Prokuplje ulazi u sastav Kruševačke čete, tako da je iz Kruševca bilo 100 pripadnika, a iz Prokuplja 50. Komandir čete je bio iz Kruševca, a zamenik komandira čete bio je iz Sekreterijata iz Prokuplja, tako da je on imao komandira čete iz Niša, komandira iz čete Pirota, komandira iz čete Kruševca, komandira čete iz Leskovca i komandira čete iz Vranja. Navodi da je bio jedini i odgovorni starešina, odnosno neposredni viši starešina.

Komanda Posebne jedinice policije (PJP) je bila u Beogradu, ali je komandu nad njima preuzeo Štab MUP-a u Prištini, čiji rukovodilac je Sreten Lukić. Neposredni starešina mu je Štab MUP-a u Prištini i to general Sreten Lukić i Obrad Stevanović. Štab je taj koji rukovodi. Komandant PJP je bio Obrad Stevanović.

Navodi da je zadatak primao od MUP-a u Prištini, gde su se menjali članovi, ali pretežno bio general Lukić, Obrad Stevanović i još drugi pripadnici ministarstva, kao što je i Vlastimir Đorđević. Kada se planira neka aktivnost, pošto su već u nekom smislu postojale i zaduženje snage ili neka zadružena komanda u Prištini koju su sačinjavali predstavnici Vojske Jugoslavije i Ministarstva unutrašnjih poslova. Donosile su se procene na osnovu aktivnosti terorističkih bandi i terorističkih grupa, koje je područje najugroženije, kada će da krene koja akcija, te se donesu odgovarajuća dokumenta, karte, zadatak, procena neprijatelja. Onda dolaze na sastanak, upoznaju se sa zadatkom na licu mesta, prime dokumenta, pa se vrate i razrađuju to što su dobili u Prištini. Misli da je zajednička komanda već bila iseljena u hotel «Grand», ispod nivoa zemlje. Navedene zadatke razrađuju sa komandirima četa, mada je u zadatku ili zapovesti, 90% bilo već odrađeno i to, u kom pravcu se ide, kojim snagama i sa kojom borbenom grupom Vojske Jugoslavije. Bio je u Prizrenu godinu dana, sa komandantom 549. motorizovane brigade, pukovnikom Božidarom Delićem.

Dalje navodi da je 20. ili 21. marta sa Božidarom Delićem otišao za Prištinu da prime dokumenta za naredne zadatke. Akcija je zamišljena tako što su bezbednosne snage Služba državne bezbednosti i Služba vojne bezbednosti rapolagale podacima, da na tom prostoru ima između 1500 do 2000 pripadnika « OVK » i da postoji opasnost da zaposednu taj prostor, prekinu komunikaciju, ugroze nealbansko stanovništvo i stvore koridor prema Albaniji i

Makedoniji. Lokacija « OVK » je bila u tom trouglu, u selima Studenčanu, a komandno mesto im je bilo u Opueruši.

Dok je akcija u toku oni odgovaraju za to područje, a kada osvoje taj prostor onda Štab MUP-a dobije informaciju od načelnika SUP-a jer on prati njihove aktivnosti i angažuje rezervni sastav ili 87. odred koji će to da obezbedi, a oni da produže dalje.

Izvođenje te akcije nije podrazumevalo ulazak njegove jedinice u grad Suva Reka. Grad Suva Reka nije bio predviđen naredbom za izvršenje zadatka, bio je pod kontrolom lokalne policije i rezervnog sastava. Procena je bila da Suvu Reka nije ugrožena, da bi u njoj izvodili akciju. U gradu je redovna policija radila svoj posao i bila je Teritorijalna odbrana i 87. odred koji je bio pre rata i za vreme rata. Iz 87. odreda bila je vranjska četa, leskovačka i kruševačka. Rasporedili su se na pravcu Orahovac – Suva Reka, a baze su im bile u Suvoj Reci u školi.

Kruševačka četa 37. odreda ranije je bila smeštena u hotelu « Balkan » u Suvoj Reci, ali je morala da izvrši dislokaciju i nalazili su se u drugim objektima i po nekim okolnim seima.

Božidar Delić i on imali su još par dana da pogledaju dokumenta. U kasarni su se viđali 22. i 23. marta, s obzirom da je u pitanju zgrada do zgrade, a radi se o zgradi Ministarstva unutrašnjih poslova kao zasebnog objekta, ali je u krugu kasarne, tako da je komanda Delića nekih 100 metara iznad njegove. Vršili su razmeštanje jedinica, s obzirom da je to bilo najbitnije, da se spasu ljudi, jer četa 100 – 150 ljudi ako bude na jednom prostoru, a padne jedna bomba, radi se o katastrofalnim gubicima. Kada su izvršili razmeštanje jedinice, 24. marta 1999. godine, ostao je i dalje u kasarni sa ljudima koji su radili pozadinske poslove.

Dalje navodi da je njihov zadatak bio da jake terorističke snage za čije snage su imali procenu od oko 1 000 – 1 500 , na prostoru tj. Na trouglu Prizren – Suva Reka – Orahovac, gde su se nalazile jedinice UČK 124, 123, 122. raspoređeni na raznim pravcima, te je jednoj bilo sedište u Retimlju, ispod Orahovca i između Suve Reke, pa je bilo neophodno da krenu da razbijaju te snage što hitnije, da bi stvorili povoljne uslove i obezbedili komunikaciju, da bi taj prostor bio čist, i da bi bio zasednut od lokalne policije.

Imao je zadatak koji je dobio iz Prištine, da sa 3 čete krenu u pravcu Suve Reke, i taj front je obuhvatao 15 kilometara od levog krila do kraja desnog i sa jednom borbenom grupom iz 549. brigade krene iz pravca Suve Reke, ali ne zahvatajući aktivnosti Suve Reke ili ne zahvatajući Suvu Reku kao mesto, nego od sela Reštane, Studenačane, dok su druge dve čete otišle sa njegovim zamenikom Predragom Grujićem i Božidarom Delićem prema Orahovcu. Sa tri čete je komandovao on a Konjikovac Stojan sa borbenom grupom Vojske Jugoslavije. Sa dve čete koje su u pravcu Orahovca rukovodi njegov zamenik koji ih vodi, a Božidar Delić sa borbenim grupama koje on vodi. Došao je Novosadski odred sa jakim brojčanim snagama da bi napravili polukružno, takoreći zalomili levim krilom i krenuli prema njemu, dokle njegove jedinice budu mogle da napreduju i gde se budu susreli. Nisu forsirali akciju iz razloga da ne bi bili demaskirani zbog bombardovanja, kao i iz razloga što je iza Raštana, selo Studenčane, bila prva odbrana tog međuprostora prema Orahovcu i prva mogućnost što bi oni (OVK) iskoristili da odatle krenu par kilometara i zauzmu Suvu Reku i prekinu komunikaciju Suva Reka -Prizren.

Dalje navodi da je 24.03.. uveče gledao dnevnik kada je Jeljcin rekao da za par sati počinje bombardovanje, te optuženi istog momenta naređuje svojim ljudima iz komande odreda, da izađu, a to se dešava oko 20 časova, kada optuženi, znači 24. iz kasarne poslednji izlazi. Iz kasarne su otišli, logistika i pozadina tj. Milojevi Nenad, Barić Dragan, te odlaze u jedan

objekat, u zgradu Skupštine opštine Prizren, ali ne u glavnu zgradu, već u drugu zgradu, takođe Opštine Prizren, i to se dešava oko 22 časa.

Ujutru oko 5 sati su krenuli. Poznato mu je da je Konjikovac Stojan, koji je bio komandir borbene grupe Pet, krenuo još ranije iz Prizrena sa tehnikom, možda oko 2 ili 3 sata, imajući u vidu da je njihovo kretanje mnogo sporije kao i iz razloga što treba da prođu kroz deo Suve Reke, na ulazu, odmah da skrenu levo prema tom putu koji vodi za Orahovac, a koji nije asfaltiran i prolazi kroz Raštane. Drugi razlog je da dok prolazi kroz ta naseljena mesta, neko ne bi ugrozio tehniku i ljude nekim ručnim bacačima, tako da je on možda već oko 4,00 – 4,30 bio u Suvoj Reci gde ga je sačekala četa optuženog, Kruševačka, čiji je komandir bio Siketić, te su se zajedno izvukli kroz taj deo Suve Reke koji vodi kroz mesto Raštane i došli do punkta policije koji je držala lokalna policija i teritorijalni odred, koji je takođe bio upućen u isto iz Srbije i držao je tu punkt između Raštana i Studenčana. Dakle spojili su se na polaznoj poziciji sela Raštane. Krenuli su i napredovali su samo 500 – 700 metara. Stali su, nisu forsirali, s obzirom da su njihovo utvrđenje i ta prva borbena linija bili izuzetno jaki.

Božidar Delić je iz pravca Male Kruše, Zrza i deo, Randobrava, Retimlja i Orahovca, imao napredovanja. Akcija je bila završena u roku od 3 dana.

Komandno mesto po zadatku i po zapovesti mu je bilo « Metohija vino », ispred Suve Reke, gde su se toga dana 25. marta, nalazili, a nalazili su se u vinogradu, a ne u zgradi. Njihov vozač, pratilac i on su se sa svojim belim džipom zavlacili u skrovita mesta, s obzirom da je beli džip vidljiv. Taj dan je bio dan zauzetog položaja, linije, čekanja, prikrivanja i praćenja situacije. Dalje navodi da je sa tog položaja gledao selo Studenčane, koje je ispred njega bilo možda vizuelno na nekih kilometar i po do dva i video je gde se njegove snage nalaze, znači raspored njegovih četa te njihov položaj.

Vranjska četa je bila krajnje desno prema selu Nišor. Krenuli su od Pećana. Što se tiče Kruševačke čete, Zoran Siketić je bio u direktnom kontaktu, zajedno sa borbenom grupom i sa tehničkom, a Konjikovac Stojan prema prvoj borbenoj liniji, prema Studenčanu. Niška četa je bila levo kroz vinograde i zaobilazila je Studenčane sa leve strane, vršili su jedno sužavanje obruča prema tom selu.

Na komandnu vezu imali su pravo samo komandanti i komandiri četa i borbene grupe, komandant vojske Božidar Delić i Konjikovac Stojan. Optuženi je imao i lokalnu radio – vezu, simpleks kanal 42, da bi znao šta rade komandiri voda, komandir čete sa svojim vodovima, ako je u dometu, jer oni su služili kao prijemnik i kao predajnik bez repetitora, tako da je tog dana optuženi mogao da prati stanje, te je bio zadovoljan situacijom, s obzirom da nisu imali gubitnika, niti dejstva iz vazduh. Sa druge strane dve su njegove čete, Novosadski odred i vojska napredovali, išli su planski.

Optuženi dalje navodi da je 25. marta oko 20,00 časova uveče prva bomba koja je pala na Kosovu, pala upravo na kasarnu u Prizrenu, na objekat MUP-a, u kojem su u tom momentu bila njegova 2 pripadnika. Treći čovek u odredu je pomoćnik komandanta za logistiku, tj. Milojević Nenad tom prilikom je ranjen. Milojević Nenad je sa ekonomom, policajcem Barić Draganom, bio tu da preuzmu neku opremu, iako ih je optuženi iselio i ostavio istog da čuva ljudstvo i da se brine o pozadini, logistici i tome slično, te isti nisu procenili vreme kada i koliko smeju da se zadržavaju u objektu.

U vezi sa napred navedenim događajem navodi da se čuo sa zamenikom načelnika SUP-a, Vukobrat Milošem, koji mu je rekao da « Čegar 3/1 » ne može da se javi, znači crno – poginuo, što predstavlja šifru, kao što je crveno – teško ranjen, plavo – lakše ranjen, itd. Vukobrad Miloš

mu je rekao da « Čegar 3 », njegov pomoćnik Milojević Nenad je crveno i da je smešten u bolnicu. Na vezi se javio i Božidar Delić, koji je s obzirom da mu je bilo bliže otišao odmah na lice mesta, dok je optuženi ostao iz bezbednosnih razloga, s obzirom da je bila noć.

Pri kraju dana 25- tog video se sa Konjikovac Stojanom, u vinogradima, i porazgovarali su o akciji te planirali za sutrašnji dan, da se izvrše jači pritisak sa krila.

U jutarnjim satima 26.03. a nakon jutarnjeg sazivanja, optuženi oko 8,00 – 8,30 časova kreće za Prizren, a što je javio i Deliću rekavši mu da ide u « Šaru », s obzirom da je preko radio veze Prizren bio « Šara ». Navedeno mu je rekao iz dva razloga, prvi je da bi znao gde je, a drugi je da ne forsira nešto, jer možda ne može u datom momentu da se uključi dovoljno. Isto su znali Konjikovac Stojan, Siketić, kao i komandir četa.

Objašnjava da je sa svojim vozilom belim džipom « Nisan patrol » i vozačem Stojanović Ljubišom i pratioцем Obradović Goranom, stigao u kasarnu oko 9,00 časova gde je uviđaj bio pri kraju. Tom prilikom je vioo krim – tehničara iz SUP-a Prizren, Vukobrad Miloša i direktora Komunalnog preduzeća Jovu Vujačuća, te je porazgovarao sa njima. Video je iza zgrade kako je granata, udarila direktno kroz sredinu zgrade. Neko vreme se tu zadržao, a odatle su otišli da vide Milojević Nenada u bolnici, koja je bila na drugom kraju, te su prolazili kroz sam grad Prizren. Sa vozačem Stojanović Ljubišom otišao je kod Milojević Nenada koji se nalazio u jednoj sobi na spratu i bio izgubljen, zapaljen, zavijene ruke, kosa izgorela, oprljena, lice pocrvenelo od opekotina. Tada su popričali o tome šta se dogodilo, a isti mu je svesno govorio, te se malo pravdao, jer zna da nisu smeli u to vreme da budu u objektu. U bolnici provodi izvesno vreme, s obzirom da se postavilo pitanje transporta u Niš ili na VMA, za teže slučajeve helikopterom, te je oko toga bio problem, pa su se duže vreme zadržali do oko deset, jedanaest, dvanaest časova.

Razgovarao je sa lekarom i nudio pomoć oko organizacije, zbrinjavanja, navodeći da odred ima lekra, ali lekar mu je rekao da će oni to da preuzmu i da će izvršiti selekciju bolesnika po težini, s obzirom da su se bojali za Milojević Nenada da ne dobije trovanje od opekotina na licu. Transport je obavljen sa stadiona u kasarni, koji je udaljen od bombardovanog objekta 500-700 metara, a s obzirom ko će gde, da se dobije dozvola, koji ranjenici da idu za Beograd, da se odredi koji su lakši ili koji ne treba da idu za VMA, te su doktori Milojevića odveli za Niš.

Sa Ljubišom Stojanovićem i Obradović Goranom došao je do kasarne, i to do jednog međuprostora odakle su posmatrali transport.

Nije prilazio do samog helikoptera, bio je na 100 – 200 metara udaljen od helikoptera.

Dalje navodi da je nakon transporta otišao u SUP Prizren koji je bio izmešten u gradu u jednom prizemlju neke zgrade, misli da je bila stambena zgrada preko puta hotela « Teranda ». Na putu do SUP-a susreće Janković Žiku koji je bio zamenik direktora u preduzeću «Kosovo vino», koji ga poziva u njegove prostorije koje su se nalazile u zgradi preko puta hotela «Teranda», tu se zadržao najviše do pola sata. Odatle odlazi u SUP Prizren, gde vidi ceo sastav SUP-a Prizren, Vojinović Miloša, načelnika SUP-a, Đuričić Miodraga, načelnika policije, te su sa njima razgovarali, a ovi su se kao i ljutili, jer da nisu ljudi optuženoga otišli u kasarnu njihov pripadnik ne bi poginuo, s obzirom da ne bi bio u toj kancelariji, nego u dežurnoj službi, kojoj nije falilo ništa. Tom prilikom video je Vazura Nikolu i Perić Dobrivoja, a nakon toga odlazi u drugi deo njegove komande. Napred navedeno se dešava oko 12,00 – 13,00 časova.

Odatle odlazi u Komunalno preduzeće «Higijena» gde je bio smešten deo njegove komande, njegov pomoćnik za analitiku Zoran Ilić, «Čegar 4» i pomoćnik za zakonitost «Čegar 5» i još jedan ili dva policajca. Zadržao se izvesno vreme, sat ili malo više i krenuo oko 15 časova prema

svom komandnom mestu. Kako je prolazio pored njihovog objekta, hotela « Putnik », svratio je u isti da bi uzeo nešto od uniforme i od opreme, zadržao se izvesno vreme te se pred mark vratio u « Metohija vino ».

Dalje navodi da je 27. imao kod Dobrodeljana žestok kontakt, i Konjikovac stojan je bio tu, jedva su preživeli, vozilo im je bilo izbušeno, te je 27- og kod Dobrodeljana imao i ranjene iz Kruševca, ali ne i poginulog. Sutradan 28. otišao je na položaj -Dobrodeljanje gde je bio i Konjikovac Stojan i cela ta borbena grupa je išla dalje, ali negde oko podneva, oko 13,00 časova zvao ga je Miki Đurić radio – vezom, da dođe u « Grmiju », tj. u Prištinu. Krenuo je i kada su već bili blizu Suve Reke čuo je dejstva, a njegov čovek koji je bio u obezbeđenju kaže da dejstvuju iz pravca kamenoloma na njih. Tom prilikom iz pravca Orahovca, ali sporednom ulicom, došli su tačno pored policijske stanice Suva Reka.

Razlog njegovog dolaska u policijsku stanicu bio je to sto su oni osvojili određeni podeo, pa je policija iz Suve Reke trebala samo da ga drži. Suva Reka je imala možda 150, 200 do 300 policajaca kao i vod za intervenciju. Tu se zadržao 10-ak minuta, rekavši im da ima naoružanih i da to provere.

Optuženi navodi da su imali policijske uniforme i to sive -teget, maskirne, šarene, crno -plave, a krajem 1998. godine dobili su i maskirne, ali letnje. Pretežno je nosio teget uniformu, jer je bila malo zvaničnija, koja je na sebi imala i nešto crno, ali je iz daljine ličila na jednobojnu. Takođe, imali su i uniforme « NATO » maskirne, koje su zeleno- šarene, tako da su slične vojnim uniformama, ali su drugačije boje. Tih dana, nosio je teget uniformu, jer mu je toplija, zimska, s obzirom da su spavali u vozilu i vani, a takođe je imao uvek borbeni prsluk koji mu je poklonio Božidar Delić zelene boje kao od neke mreže i u njemu četiri okvira za pušku. Takođe, uvek je nosi i 2 radio stanice. Na glavi je uvek nosio plavi kačket. S obzirom da je bilo situacija da su pripadnici OVK koristili policijske i vojne uniforme, dobili su trake žute, bele, crvene, te je vršena kombinacija po danima, tk. Napravljen je bio rapored koji dan se nose trake.

Od oružja je imao pištolj koji je uvek nosio na opasaču, u futrolji « CZ 99 » i automatsku pušku koju je retko nosio i koja mu je bila u vozilu.

Od vozila koje su koristili optuženi navodi da su imali kamione koji su prepravljani. Misli da njegov odred nije imao « Land Rover », možda su Leskovačka i Vranjanska četa imale, ali običan « Land Rover » je bele, sivo – bele boje, a blindirani « Lade nive » teget boje nisu imali. Blindirane su imali samo « Lade nive » sa nekim staklima dodatnim ili čeličnim pločama i UAZ-ove s tablama slično kao kamioni što su blindirani u Kruševcu i Nišu.

Što se tiče postupanja sa civilima za vreme bombardovanja, strogo je rečeno da se maksimalno vodi računa o tome, i da je bolje da ne ubiju 100 terorista nego da ubiju jedno dete, te je tako u tom smislu glasila komanda. Znači, civili su imali maksimalnu i posebnu zaštitu, a izbegavao se i kontakt sa njima. To je posao lokalne policije i lokalnih organa, dok je njihov zadatak bio čisto borbeni. U situacijama kada bi naišli na zbeg, o istom bi obavestili lokalnu policiju, te su oni preuzimali mere da se ta lica vrate Kuči, s obzirom da nije bilo razloga da se nalaze po šumama i da žive tako nehumano, a zna da je prema Istiniću i prema Peći general Obrad Stevanović išao, dva – tri dana i angažovao i njihove autobuse iz ministarstva, te da je vraćao na desetine hiljada građana u svoja sela.

Navodi da njihov zadatak bio da se obezbedi komunikacija, da se ne razvijaju terorističke snage, te da ni u kom slučaju ne dođe do toga da Prizren ili Orahovac i njihove snage budu

odsečene. Nekih konkretnih zadataka u Suvoj Reci nikada nisu imali.

Komandno mesto je izmešteno u « Metohija vinu » po zapovesti iz štaba, odnosno generala Obrada Stevanovića. Sa navedenog mesta vidi se deo Suve Reke, odnosno njena periferija.

Dalje u svojoj odbrani navodi da je 37. odred - « A » formacija borbeno – interventni, čiji je on bio komandant, te je on bio « Čegar 1 » i njegova komanda je do « Čegra 9 ». Komandiri četa, komandir niške čete « Čegar 10 », komandir pirotске « Čegar 20 », komandir kruševačke « Čegar 30 », komandir leskovačke « Čegar 40 » i komandir vranjske « Čegar 50 ».

Druga formacija je « B » varijanta – 87. odred, teritorijalni, čija je uloga da kada se osvoji određeni prostor, borbeno da zaposednu i drže navedeni prostor bezbedno. Komandant navedenog odreda je « Čegar 101 », a njegova komanda je od « Čegra 101 » do « 109 ». Komandant Niške čete je « Čegag 110 », komandant Pirotске čete « Čegar 120 » i koriste se svi brojevi do 130. komandant Kruševačke čete « Čegar 130 » je koristio sve brojeve do 139, a komandant Leskovačke čete « Čegar 140 » i komandant Vranjske čete « Čegar 150 », tako da su « Čegar 1 » ili « 101 » dva čoveka, dva komandanta, dve jedinice i dve celine. Komandant « B » formacije je bio pok. Zoran Randelović, major, koji je svakodnevno bio u Suvoj Reci. Dana 26.03.1999. godine u podne su stigli u Suvu Reku i poznato mu je da je leskovačka četa 87. odreda i njen komandant Jovanović Bogoljub bio smešten u školi.

Objašnjava da je 87. odred bio podređen načelniku SUP-a, u smislu koordinacije ili dogovora. Načelniku SUP-a nije mogao komandantu 87. odreda sada. Pok. Zoranu Randeloviću, da naredi, nego u formi dogovora, kako da se radi, kako da se pokrije kao pozicija, koja kotam koje selo, kada se završi zadatak. Nije mogao da naređuje 87. odred, s obzirom da je to posebna jedinica i ima svoga komandanta, odnosno svoju komandu.

Nikada 37. odred nisu sačinjavali 37. i 87. odred, a kako je to navedeno dopisom MUP-a, UBPOK, 05 br. 2369/05 od 07.07.2005. godine. Zadržani znači kada 37. ima zadatak pa osvoje teritoriju, onda 87. dođe iza njih pa drže sela, ali imaju svog komandanta i taj komandant ima svog komandanta. Kada osvoje selo javi načelniku SUP-a i štabu. Komandant 87. odreda u dogovoru sa načelnikom SUP-a i OUP-a na čijem je području to selo ili komandirovom stnice dogovore se koliko ljudi treba, da li jedan vod, da li dva voda, da li četiri.

Navodi da je 37. odred nosio zelenu maskirnu uniformu sa kačketima, a kada su u akciji nose šlemove i pancire, dok je 87. odred nosio isključivo teget maskirnu uniformu koja se ne razlikuje od uniforme lokalnih policajaca.

Opt. Mitrović Radoslav u završnoj reč pridružio se reči branilca. Predložio je da se oslobodi od optužbe.

Detaljno analizirajući izvedene dokaze, branilac optuženog Mitrović Radoslava adb. Mirjana Nestorović je u završnoj reči iznema da nema ni jednog svedoka niti pismenog traga da je u bilo kom trenutku, u bilo kom svojsvu i na bilo kkom mestu optuženi Mitrović izdao naredbu za vršenje ratnih zločina pripadnicima 3. čete 37. odreda PJP. Niti da je u tom prvacu izdao naređenje optuženom Repanoviću i Jovanoviću i zgovorio rečenicu « krećite, šata čekate, jer to ja treba da radim umesto vas », a koja rečenica bi trebalo da predstvlja njegovu naredbu i jedinu inkriminaciju njegovog učešća u ovom krivičnom delu. Istine rade, samo jedan svedok spominje Mitrović Radoslav, odnosno « Čegra 1 » i to svedok « A », opisujući pri tom potpuno drugačiju osobu po izgledu. Ono što optuženi Mitrović i odbrana od početka uporno tvrde, da se radi o zabludi o ličnosti. Svi ostali svedoci saslušani tokom ovog krivičnog postupka govore

sasvim suprotno, oni koji su se nalazili u Suvoj Reci, da optuženog Mitrovića nisu videli i da nije bio prisutan, a oni koji su bili u Prizrenu da se u to vreme upravo nalazio u Prizrenu. Optuženi Mitrović u odnosu na optužene Repanovića i Jovanovića kao i u odnosu na ostale pripadnike OUP-a Suva Reka nije neposredni i ovlašćeni starešina. Oni u odnosu na njega nisu podređeni niti podčinjeni bilo kakvim aktom, bilo kakvim rešenjem, usmenom ili pismenom naredbom štaba MUP-a niti bilo kog drugog ovlašćenog državnog organa. Svedoci su nedvosmisleni u pogledu zadatka koji su dobili od optuženog Mitrovića, a to je razbijanje terorističkih snaga na potezu Prizren -Suva Reka – Orahovac, a sa polaznom linijom most kod reke u selu Reštane, a koja polazna linija ne obuhvata teritoriju grada Suva Reka. Mitrović Radoslav je čovek besprekorno čiste biografije, karijere, svesti i savesti. Saslušan je veliki broj svedoka koji o njemu govore sa velikim uživanjem i sa velikim poštovanjem. Saglasna ocena svih izvedenih dokaza kojima su utvrđene odlučne činjenice, ukazuje da nije utvrđena krivična odgovornost prvooptuženog Mitrovića, pa se kao jedna moguća i jedina zakonska odluka, nameće ona odluka suda kojom će optuženog Mitrović Radoslava osloboditi optužbi i shodno tome, ukinuti pritvor, a na koju vrstu odluke branilac i pledira.

Takođe branilac optuženog, adv. Goran Petronijević u svojoj završnoj reči ističe da je Mitrović Radoslav komandovao samo 37. PJP odredom i da postoje dokazi samo o tome, i ni o čemu drugom. Ne može neko komandovati različitim jedinicama, ili komanduje jednom ili drugom 87. odred kao « B » formacija Posebnij jedinica policije ima svoje strogo uređene zadatke i komandno je po strukturi vezan za lokalni SUP, tj. Sekreterijat unutrašnjih poslova na čijoj teritoriji se nalazio. Niko, a pogotovu ne Mitrović Radoslav ne može nijednom pripadniku 87. PJP odreda izdati bilo kakvo naređenje, niti njegovom komandantu, niti im je podređen, niti im je nadređen, bez posredne uloge neposredno njima nadređenog, a to je načelnik SUP-a, u tom trenutku u Prizrenu jer se nalazi na njegovoj teritoriji. S obzirom da nema dokaza i da je svima jasno da nijedan pripadnik bilo koje čete, pa ni treće čete, 26. marta 1999. godine, ni u jutarnjim časovima, ni u podne, ni popodne, nije se nalazio u Suvoj Reci i nije se mogao nalaziti u Suvoj Reci. Neko ko se nalazio u zajedničkoj akciji gde je svaki metar teritorije ili obruča koji je napravljen, pokriven, da izvuče dva voda i da ih tamo negde odvede nekoliko sati, to bi bila katastrofa. Svi oni koji znaju šta je vojna operacija, znaju da tako nešto nije moguće. Tokom postupka čuli su se svedoci koji su neposredno učestvovali u akciji, da je neprekidan dodir bio sa suprotnom stranom, da se oružana borba vodila neprekidno nekoliko dana, od samog dolaska 25.-og ujutru, pa nadalje. Napuštanje takvog položaja znači samo povlačenje, a nema nijednog dokaza niti bilo kakve indicije, da je tako nečega bilo. Na kraju predlaže jedinu moguću odluku sudskog veća, a to je da se u smislu odredbi čl. 355. stav 3 Mitrović Radoslav u potpunosti oslobodi optužbe, jer nema nijednog jedinog dokaza da je izvršio bilo koju radnju koja bi se mogla dovesti u vezu sa ovim događajem koji je predmet ovog krivično – pravnog slučaja.

Optuženi Jovanović Nenad se na početku istrage branio ćutanjem, a kada su izvedeni dokazi tokom istrage, dana 05.04.2006. godine izneo je odbranu pri kojoj je ostao i tokom glavnih pretresa 04.10.2006. godine i 05.11.2007. godine. Navodi da nije počinio krivično delo koje mu se stavlja na teret. Da je došlo do ubistva u Zanatskom centru saznao je kada je napustio Kosovo i to preko medija.

Objašnjava da je bio pomoćnik komandira OUP-a Suva Reka, i da je postupao po naređenjima komandira. Inače policija OUP-a Suva Reka je bila zadužena za obezbeđenje

samog grada, a sve operacije koje su se izvodile, izvodili su ljudi iz 37. odreda.

Pripadnici PJP-a došli su u Suvu Reku 98. godine, čim su krenuli nemiri. Bili su smešteni u početku u hotelu « Balkan ». U martu 1999. godine bili su pored hotela « Balkan », rapoređeni i po osnovnim školama na Raštanskom putu, u osnovnoj školi « Vuk Karadžić », u srednjoškolskom centru, znači svuda gde je moglo da se ljudstvo raspoređi.

Od celokupnog aktivnog sastava OUP-a, postojao je i vod Posebne jedinice policije, čiji je komandir bio Borisavljević Dragan.

Navodi da su pripadnici OUP-a nosili plavu maskiranu uniformu, na glavi kačket, sa oznakom na njemu. Takođe, na rukavicama su imali oznake kao i na kapama i jakni, odnosno košulji. Činove niko nije nosio, niti starešine niti policija. Od oružja su imali automatske puške ili pištolje « CZ »m a rezervni sastav je dužio « TT ».

Što se tiče sredstava veze, istu su imale starešine, radio – stanice MH 210, koju je imao i optuženi, a i komandir jednu ili dve radio stanice koju je držao. Radi stanice imali su i ljudi na punktovima, velike MH 350 i MH 210. Optuženi misli da su radili na 57- mom kanalu, znači oni koji su bili na punktovima mogli su da slušaju taj 57- mi kanal, područje Suve Reke, a zahvatao je i jedan deo Orahovca, dok je Prizren radio na 46- om kanalu, što znači da su oni mogli da prate samo područje Suve Reke.

Postojao je i raspored ljudstva po gradu. Na zvoniku crkve pred bombardovanje, uvek su imali obezbeđenje, a pored tog obezbeđenja, aneksom plana dobili su naređenje da se formira dopunsko obezbeđenje oko stanice. Međutim, ne može da se seti da li je prvih dana bombardovanja nekom naređeno da ide na zvonik i vrši osmatranje.

Početak bombardovanja zatekao ga je u bolnici u Prizrenu 24. marta. Navodi da mu se dete rodilo 19.03.1999. godine, pa je iz tih razloga otišao u bolnicu u Prizren, rečeno mu je da mora da ide za Prištinu. Tu noć proveo je u bolnici u Prizrenu. Dana 25.03. u jutarnjim satima otišli su u Prištinu, te s obzirom da je došlo do zdravstvenog poboljšanja odlučeno je da se dete ne zadržava u bolnici, te se vraćaju za Prizren gde stižu predveče 25.03. Javio se odmah komandiru koji mu je saopštio da na posao dođe sutradan.

Ujutru, 26.03. odlazi na posao oko 07,00 časova, i u stanici zatiče vođu smene Gogić Milovana, a na sredstvima veze Đokić Gorana, dok komandir još uvek nije stigao. Ukratko je bio upoznat sa time da je došlo do pomeranja ljudstva koji su bili po obezbeđenjima, te da su morali obezbediti magistrala Prizren – Priština, i to u predelu od Đinovca do Topličina. Takođe je obavestjen da će se u toku dana, znači 26- og izmestiti štab, te da su našli u centru grada, kod mosta, neki prazan stan i da će tu biti štab.

Ljudi iz dežurne službe upoznali su ga sa događajima od predhodnog dana 25.03., da je kada je krenula policija na punktove za Đinovce i Topličane, jedan deo jedinica « Čegrovi » prošao kroz Suvu Reku u pravcu Reštana i da se tog dana čuli neka aktivnost u pravcu prema Reštanu. Međutim, niko ga nije izvestio da li je tada bilo nekih gubitaka, jer to su bile njihove jedinice i oni nemaju kontakta sa njima, s obzirom da su imali posebno svoju komandu. Ta jedinica je bila za tzv. Čišćenje terena od terorista, a stanica optuženog nije imala mnogo ljudi i oni su sve što je bilo rapoređili. Nikakve koordinacije između njih nije bilo, a sa tim jedinicama su u koordinaciji možda bili iz SUP-a Prizren, te su preko njih onda mogli stupiti u kontakt.

Nakon toga odlazi u kancelariju kod komandira koji ga obavestava o informacijama koje je inače dobio i u dežurnoj službi, a pored toga kaže mu da se u toku dana, do 10,00 časova

očekuje uviđajna ekipa iz SUP-a Prizren, s obzirom da treba da se izvrši uviđaj na Reštanskom putu, u pravcu Reštana. Zadatak je kad uviđajna ekipa dođe, upoznaće ih gde treba da idu, te će patrola ići na obezbeđenje, tj. u njihovoj pratnji. Komandir mu nije rekao zbog čega dolazi uviđajna ekipa, ali je on mislio da ima razloga znajući da je predhodnog jutra kroz Suvu Reku prošao jedan deo jedinica « Čegrovi » u pravcu sela Reštana, da je bilo nekih dejstva i da je možda bilo leševa, te da zbog toga dolazi uviđajna ekipa.

Komandir mu je dao zadatak da obiđe ljude koji su na obezbeđenjima po gradu, te da ako mu se ukaže prilika pođe do Đinovca i Topličana i iznad Šumice.

Navodi da je u dežurnoj službi uzeo ključeve od « Lade nive », izašao u grad, obilazio ljude na obezbeđenjima, izvršava zadatak koji mu je dao komandir, a nakon toga, kada je sve to završio odlazi do kuće da obiđe porodicu. Nakon odmora i doručka, « Ladom nivom » dolazi u stanicu, a usput prolazi kroz grad. Kada dolazi do stanice, odlazi do svoje kancelarije, i ponovo do komandira sa kojim na kratko razgovara o situaciji uopšte, te komandir komentariše da je već oko 11,00 sati i da uviđajne ekipe još uvek nema. Ne može sa sigurnošću da tvrdi da li je komandir pozvao i pitao da li je krenula uviđajna ekipa iz Prizrena i dobio je odgovor da je ekipa krenula pre 5 minuta. Nakon toga odlazi u svoju kancelariju da bi tamo završio još neke zadatke, odnosno poslove, i zatim kreće da obiđe ljude na položajima van grada.

Tog dana 26.03.1999. godine auto patrolu koju su činili pok. Tanović Radovan, Čukačić Slađan i pripadnici rezervnog sastava Petković Miroslav i svedok « A » susreo je prilikom obilaska, u gradu. Patrola je iša ruskim vozilom « UAZ » kojim je toga dana upravljao Čukarić Slađan. Što se tiče vođe patrole, vođa patrole je bio Čukarić Slađan kako to navodi u predhodnom postupku dana 05.04.2006. godine, a na glavnom pretresu dana 04.10.2006. godine navodi da je pok. Tanović bio vođa patrole, iz razloga što je on bio stariji u službi, a Čukarić Slađan je bio tek došao iz drugog OUP-a a i nije mu poznato da li je imao završen pripravnički staž. U službi su uvek praktikovali da onaj koji je stariji u službi bude vođa patrole, i morao je da se pozna je teritoriju.

Dalje navodi da kada je došla ispred stanice na trotoaru, ali bliže do ulaza u stanicu, nekih 5 metara, u tom trenutku vidi preko puta sa leve strane gde je sama raskrsnica za Reštanski put, dva parkirana vozila. Iz navedenih razloga iskrcavaju se ljudi u zelenim maskiranim uniformama i dok je sve to pratio, oni polaze za Reštane. Jedan deo ljudstva koji izlazi odlazi sa desne strane puta u pravcu Reštana tim Reštanskim putem i razvija u strelce i kreće prema Reštanu. Ovaj drugi deo ljudstva ide u kolonu po jedan, putem za Reštane, dok za njima kreću odmah i ta vozila sa kojima su stigli. Tom prilikom nije video nikoga od starešina tih ljudi, niti je bili nekoga sa činovima, ali u to vreme niko nije nosio činove. Za vreme rata čini mu se da su imali trake oko ruke, na desnom ramenu, plave i bele, koje su se nosile po dogovoru, da bi se razlikovali od neprijatelja. Nikoga od navedenih ljudi nije prepoznao, niti je čuo neku komandu, a oni su se samo iskrcali, odnosno profesionalno izašli. U momentu kada se ljudi iskrcavaju iz vozila i formiraju u strelce, istih je bilo negde oko 25, dok od ljudi iz njihove stanice nije video nikoga, niti je neko bio pored njega. Niko od njih nije svratio u policijsku stanicu, niti je neko od ljudi iz njihove stanice krenuo prema njima.

U tom trenutku pogledao je i u pravcu autobuske stanice, i video da je stigla uviđajna ekipa, na platou, a prilaze im članovi interventne patrole.

Dok je sve to pratio, vidi da se iz pravca Prizrena približava jedan plavi « Land rover » i parkira se na samoj raskrsnici tih puteva za Reštane i prepoznaje gospodina Mitrovića koji izlazi iz vozila

i polazi prema optuženom. Kada mu je Mitrović prišao, on je krenuo da ga pozdravi, par koraka, pozdravlja ga, s obzirom da je on bio visoki starešina, međutim u tom trenutku Mitrović ga je prekinuo u otpozdravljanju i počeo odjednom da na njega viče pritom izgovarajući « šta je ova gužva ovde, šta se ovde radi ». Bio je zbunjen i nije znao zašto na njega viče s obzirom da on sa njim nema ništa. U tom trenutku kako je sve izgovorio, Mitrović se odjednom okreće, ulazi u vozilo, isto je okrenuo i produžio ka Prizrenu.

Mitrović je bio u zelenoj – maskirnoj uniformi i čini mu seda je za pojasom imao pištolj, nije imao pancir, pošto je bilo toplo vreme, čini mu se i da je imao majicu, da je bio u maskirnoj majici ili košulji, ali zna da su bili zadignuti rukavi. Tom prilikom, Mitrović je sam vozio i video je da je iz vozila izašao sa mesta vozača, te da niko drugi nije izašao pored njega. Konkretnom prilikom Mitrović nije imao činove, dok je na glavi imao kačket.

Nakon svega ovoga pomalo zbunjen seda u vozilo i kreće za Đinovce i Topličane.

Ne seća se da je početkom marta 1999. godine viđao Mitrovića da dolazi u stanicu, s obzirom da je on vrlo retko dolazio u istu. U svakom slučaju, ne zna zbog čega je Mitrović dolazio. Predpostavlja, da bi se upoznao, sa ljudima, s obzirom da boravi na njihovom području. Mitrović nije nogao niti njemu niti komandiru niti bilo kome nešto da naredi, već je to mogao da čini samo svojim starešinama, znači « Čegrovima ». Mitrović je imao svoju komandu. Sa njima nisu imali ništa. Ako je mogao Mitrović da naredi, možda je išao preko načelnika SUP-a gde je on imao tu koordinaciju, pa preko te linije komandir OUP-a da stupi u kontakt sa njima i eventualno izda naredbu.

Kada se vratio u Suvu Reku svratio je do svoje kuće, odmorio se i negde oko 16,30 ponovo seo u vozilo, usput obilazi punktove i svraća u stanicu gde je krenulo izmeštanje.

U trenutku kada je došao ispred stanice, primetio je i paljevinu na Raštanskom putu. Osetio se dim iz tih kuća.

U večernjim satima odlazi u stan – štab koji se tu izmestio, tu je bio i komandir koji mu je saopštio da ide Kuči i da bude na vezi.

Čuo je da ima par leševa. Nakon dva, tri dana došla je uviđajna ekipa, da obavi uviđaj. To je druga uviđajna ekipa koja je došla iz SUP-a Prizren, a vezano za događaj od 26. marta 1999. godine. Nakon uviđaja ti leševi su kasnije i sahranjeni negde na muslimanskom groblju u Suvoj Reci.

Iz razgovora u policijskoj stanici, čuo je da je bilo potresa, te da je tom prilikom pronađen neki lokator, koji je predat radnicima državne bezbednosti. Navedeni lokator pronađen je u Kuči u kojoj je bio smešten OEBS, na jedno 150 -200 metara udaljenosti od stanice, a to je bila jedna velika bela kuća. Čija je to kuća konkretno ne zna, ali zna da je nekoga od Beriša.

Zatim optuženi navodi da ne zna da li je komandir toga dana obilazio iste punktove kao i on, niti su mu ljudi na punktovima to rekli, međutim moguće je da je komandir to učinio ako mu se ukazala prilika.

Što se tiče pritivorenih lica, navodi da toga dana nisu imali nikoga pritivorenog u OUP-u Suva Reka.

Što se tiče iseljavanja Albanaca, naveo je da su 27. marta prve kolone krenule Suvom Rekom. Nije mu bilo poznato zbog čega odlaze, pomislio je da su dobili instrukcije od svojih ljudi a niko ih od policije nije terao da napuste Suvu Reku. Čak su pokušali da zaustave Albance i komandir Repanović Radojko ga je uputio sa jednom patrolom nakon što su dobili poziv od Pačana da je kolona krenula i pokušali su da spreče, da im ne bi stvorili pometnju u gradu. Pretila im je i

opasnost os terorista. Pošao je sa papić Ramizom i još jednim policajcem u pravcu Pećana i tom prilikom su bili napadnuti.

U svojoj završnoj reči opt. Jovanović Nenad se u potpunosti pridružio završnoj reči svog branioca, ističući da mi je kao čoveku, roditelju i građaninu Suve Reke u kojoj je živeo i radio sa svojom porodicom, iskreno žao za sve žrtve te izražava duboko saučešće svim članovima porodice. Navodi da nije kriv i da nije znao da će se ovo krivično delo izvršiti.

Branilac optuženog adv. Veljko Đuričić u završnoj reči je naveo da Mitrović Radoslav kao komandant PJP nema nikakve nadležnosti u odnosu na SUP Prizren, OUP Suvu Reku i bilo koje pripadnike policijskih snaga ovih organizacionih jedinica. Znači, Mitrović je podređen štabu MUP-a za suzbijanje terorizma od koga prima zadatke i izvršava ih, a Miloš Vojinović ima sasvim druge obaveze i njegov SUP, odnosno SUP Suva Reka. Dalje navodi kako je moguće da Repanović i Jovanović dobiju naređenje jedan kao komandir policijske stanice, a drugi kao pomoćnik, a da nema načelnika OUP-a Suva Reka. Čak i da se preskoči Miloš Vojinović, zna se kako funkcioniše jedan OUP, zna se ko je čelu i ko odgovara za rad OUP-a. U optužnici se navodi da je Mitrović predhodno isplanirao i naredio prvo pripadnicima treće čete 37. odredba šta da urade, a onda Repanoviću naredio da odredi grupu policajaca iz OUP-a Suva Reka da učestvuje u ovoj operaciji čišćenja terena i ubijanje civila albanske nacionalnosti. Znači, kada ovo naređuje po optužnici Mitrović naređuje Repanoviću. Optuženog Jovanovića nema nigde. Jovanović to ne zna. Potom je u optužnici navedeno da je Mitrović naredio okrivljenom Jovanoviću i pripadnici OUP-a Suva Reka koji su se nalazili ispred policijske stanice i bili određeni od strane okrivljenog Repanovića u grupu koja će učestvovati u napadu i ubijanju albanskih civila da se uključe u napad govoreći Jovanović Nenadu « krećite, šta čekate, je li ja to treba da uradim umesto vas ». Pitanje je da li je ovo što je citirano može da predstavlja naređenje za svakog čoveka koji zna šta znače ove reči. Jezičkim tumačenjem, tu naređenja nema, ni ko, ni šta, ni kako, ni gde. Znači, bukvalnim tumačenjem ovih reči naredbe nema. U planiranu akciju kao i što tužilac navodi u optužnici se kreće tako što njegov branjenik kreće da komandanta koji je izašao iz automobila pozdravi i tada, kako svedok « A » kaže, taj komandant počinje da viče na njega, ovaj zbunjen, ne zna šta će. On viče na njega i po svedoku « A », Jovanović kaže « ajde, ajde ». Da li je to izdavanje naređenja za izvršenje ratnog zločina, tj. komanda za izvršavanje ratnog zločina?

Na kraju navodi da nema dokaza da je njegov branjenik učinio delo koje mu je optužnicom stavljeno na teret i zato predlaže da ga sud oslobodi od optužbe.

Optuženi Petković Zoran se na početku istrage branio ćutanjem, a kada su izvedeni dokazi tokom istrage, dana 05.04.2006. godine izneo je odbranu pri kojoj je ostao i tokom glavnih pretresa 06.10.2006. godine i 05.11.2007. godine. Navodi da nije počinio krivično delo koje mu se stavlja na teret.

Za predmetni događaj čuo je 27.03. i to da je bilo pucnjave, da je nađeno neko oružje, da je pucano na policiju i da je policija uzvratila vatru.

Dana 26. marta , negde oko 09,00 časova vozio je načelnika Narodne odbrane na sastanak u Prizren. Sastanak je trajao duže vreme, a on je bio u bifeu sa Mladenović Radetom vozačem. Oko 14 časova odlaze do magacina da utovare cigarete i hrane. Nakon toga krenuli su za Suvu Reku, svratili u Đinovce, Topličane, Široko, obišli su vojsku koja je bila stacionirana na tim punktovima gde su ostavili i cigare i na kraju došli do Suve Reke negde oko 15 časova.

Optuženi navodi da je skoro svakog dana, načelnik posle svakog opštinskog kolegijuma u Suvoj Reci odlazio za Prizren.

Kada su stigli u Suvu Reku negde oko 15 časova, direktno su otišli u krug opštine, Narodne odbrane, gde je i parkirao vozilo. Nakon parkiranja vozila, primetio je neki gužvu preko puta opštine, jedan kamion « Zastavu » crvene boje sa žitom ciradom po njegovom mišljenju vlasništvo PIK « Progres » Prizren, obzirom da je na vratima vozila bilo ispisano « PIK Progres », i jedno vozilo marke « TAM » koje je suvorečka opština imala, tj. Komunalno preduzeće. Zainteresovalo ga je da vidi šta se dešava i prišao je bliže ogradi, ali je u tom metežu koji je bio tamo neko lice u maskirnoj zelenoj uniformi sa policijskim kačketom mahnuo rukom da se udalji i da nema posmatranja. U svakom slučaju morali su da se povuku. Povukli su se unazad kod voznog parka, te je video decu romske nacionalnosti. Prepoznao je svedoka « A » koji je bio naslonjen na trafiku, a flaša je bila pored njega. Iza te « Zastave » ništa se nije moglo videti, jer je vozilo zaklanjalo vidik, tj. ulaz. Navedeni kamioni su bili okrenuti ka Prizrenu.

Ispred Zanatskog centra video je dr Bobana Vuksanovića koji je bio iza kamiona, s obzirom da je njegova crvena « Zastava » koju je vozio bila parkirana pored trafike. Boban Vuksanović je bio u uniformi.

Nakog tog događaja negde između 16 i 16,30 časova, otišao je na ručak u restoran « Balkan » sa Nedeljkić Milovanom, svratio do kuće, vratio se u štab gde je bio celu noć i tada je od žitelja Suve Reke čuo šta se dogodilo.

Sa svojim bratom Petković Miroslavom video se sutradan, ništa ga konkretno nije pitao, niti mu je ovaj šta konkretno odgovorio, ali mu je samo rekao « nemoj da te interesuje mnogo i nemoj da se brineš oko toga ».

Dalje navodi da su Albanci mešali njega i njegovog brata, i zvali su ih Lazina ili Verina deca. Njegov otac je bio na takvoj funkciji u « Progresu » gde su ga svi znali, a majka je radila u SIZ-z za zdravstvo i po tome su ih znali.

U toku rata navodi da je nosio oružje i to automatsku pušku. U kritičnom periodu nije bio u uniformi, bio je u civilu. Dobio je samo košulju, a aprila meseca su stigle uniforme, te je dobio i pantalone SMB.

Objašnjava da Vjolcu Berišu poznaje iz viđenja, a Šurete Berišu nikada u živoru nije video. Takođe navodi da albanski jezik zna da može da se sporazume koliko je učio u školi, kao i njegov brat Miki.

Što se tiče paljevina, navodi da je u samoj Suvoj Reci nije video, dok je video sa strane na drugim mestima. Takođe, nije video nikakve leševe kada se vratio iz Prizrena toga dana, niti je video i jedan leš za sve vreme ratovanja.

Opt. Nišavić Milorad je bio pripadnik Državne bezbednosti, i viđao ga je samo u civilu, dok ga nikada nije video u uniformi.

Dalje navodi da je u Suvoj Reci od 1998. godine, bilo pripadnika jedinica PJP-a i to iz Kruševca, Niša, Vranja, Leskovca i Beograda, a menjali su se na 15 – 20 dana, zavisno kako im je bila smena. Navedene jedinice bile su prisutne u Suvoj Reci i za vreme bombardovanja, a jedna grupa bila je smeštena u « Balkanu » dok je druga grupa bila smeštena u « Metohija vinu ». Čuo je za naziv grupe « Čegar » a bila je i « Mamba ». Pripadnici Posebnih jedinica policije, bili su u zelenim maskirnim uniformama, sa prslucima i pancirima, te je bilo i tamno plavih, ali je većinom bilo zeleno maskirnih. Obično su vozili « Lade nive » koje su bile ojačane, blindirane.

Što se tiče benzinske pumpe, navodi da je na njoj radio negde od 02. aprila ili od 30. marta,

datuma se tačno ne seća. Na pumpi radio od 7 ujutru do 9 izdajući gorivo. Nakon 9 časova vraćao se svom poslu u Narodnoj odbrani. Dana 28. ili 29. izvršen je popis na benzinskoj pumpi, i po naredbi predsednika opštine, predsednika izvršnog veća, morao je prihvatiti rad na pumpi s obzirom da nisu imali adekvatnog čoveka. Prilikom popisa na pumpi bio je prisutan Nišavić, a u komisiji je bio i direktor škole iz jednog sela, ne može da se setinjegovog imena i on je bio u toj komisiji kao treći član. Dana 26-og optuženi je video njegovog dobrog kućnog prijatelja Jašara Berišu na pumpi, negde oko pola 8, kada je sipao gorivo u vozilo, i tada ga je poslednji put video. Sutradan 27-og pumpa je bila ztvorena, a nije imao koga da pita šta je sa Jašarom, jer prvo nije smeo iz bezbednosnih razloga da ide u taj deo grada da bi se rapitivao, a drugo kada je pitao Anđelkovića, predsednika izvršnog veća, šta je sa starim radnikom pumpe, isti mu je odgovorio da je otišao za Albaniju.

U završnoj reči optuženi Petković Zoran pridružio se reči svoga branioca. Ističe da je rođen na Kosovu i Metohiji. Odrastao je sa Šiptarima, među njima ima i dan danas drugove i prijatelje. Dolazili su u njegovu kuću i bili dobrodošli, a on je sada optužen za ratni zločin koji nije počinio. Predlaže oslobađanje od optužbe.

Branilac optuženog Petković Zorana adv. Milan Birman u svojoj završnoj reči u potpunosti osporava činjenične i pravne navode izmenjene optužnice tužioca za ratne zločine, KTPZ 5/05 od 03. marta 2009. godine koji se odnose na okrivljenog Zorana Petkovića. Svedok Berša Šureta nije prepoznao okrivljenog Zorana Petkovića u radnji prepoznavanja na kojoj je odbrana insistirala, od početka postupka. Radi se o zabludi ličnosti. Gospođa Šureta je videla nekog drugog, nekog ko je bio glavni. Predlaže da se u smislu člana 355 ZKP-a zbog nedostatka dokaza okrivljeni Zorana Petković oslobodi od odgovornosti.

U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u video snimak pogođenog objekta MUP-a Srbije u kasarni « Dušan Silni », dostavljen sudu u prilogu izveštaja VBA broj 2150-4 od 12. aprila 2007. godine: izvršen je uvid u CD sa fotografijom Suve Reke snimljenom iz vazduha, a dostavljeno od tužilaštva MKSJ-a broj KO525582; izvršen je uvid u CD predat od strane Tužilaštva za ratne zločine dana 06.06.2007. godine na kome je prikazana gradnja kuće Beriša '94 godine; izvršen je uvid u CD video zapis izvršenog uviđaja od 26.03.1999. godine u kasrnu « Car Dušan Silni » u Prizrenu a koji je dostavljen sudu od strane MUP, UKP: izvršen je uvid u sadržaj hard diska računara korišćenog u OUP-u Suva Reka, u elektronskom obliku, direktorijume skinute iz programa stanične evidencije sa navdenog hard diska pod nazivom « patolne liste » i rezultati rada u elektronskom obliku kao i u prenos sadržaj programa stanične evidencije; izvršen je uvid u DVD sa snimcima bombardovanja kasarne u Prizrenu « Car Dušan Silni » sa snimcima novinara dostavljenom sudu od RTS-a dana 14.03.2008. godine; izvršenje uvid u topografske karte planova Suve Reke; uvid u izveštaj Ministarstva odbrane Srbije i Crne Gore, Centar za saradnju sa MKT od 23.03.2005. goidine broj 11-3 vezano za zone odgovornosti opštine Suva Reka 549. motorizovane brigade (Božidar Delić); izveštaj MUP-a RS, Uprava za borbu protiv organizovanog kriminala 05 broj 2369/05 od 07.07.2005. godine vezano za raspored jedinica PJP u reonu Pusto – Selo – Suva Reka; uvid u spisak nestalih lica dostavljen od strane Međunarodnog komiteta Crvnog krsta; uvid forenzičko antropološki izveštaj SR 002 Koriša i Ljubizda MKTJ rađeno u vremenu od 13. avgusta do 02. septembra 1999. godine; uvid u fotografije žrtava porodice Beriša; u zapisnik o primopredaji benzinske pumpe « Beopetrol » u Suvoj Reci sačinjen dva dana 24.04.1999. godine; uvid u skicu Suve

Reke, kao i rapored prostorija OUP-a Suva Reka, dostavljene od strane branioca opt. Repanović Radojka, adv. Igora Isailovića; uvid u knjigu događaja OUP-a Suva Reka (dostavljena i original knjiga u oktobru 2008. godine) za mart mesec 1999. godine i kopiju izvoda iz knjige redne liste za mart mesec 1999. godine MUP-a RS. Službe za otkrivanje ratnih zločina br. 230-7/06 od 17.01.2006. godine; uvid u izveštaj krim tehnike SUP-a Peizren koji je sačinjen u Suvoj Reci marta 1999. godine, dostavljen od MUP-a Republike Srbije, Služba za otkrivanje ratnih zločina 02/06-2 « O » Str. Pov br. 230-7/06 od 13.02.2006. godine i to: izvaštaj Okružnom javnom tužiu u Prizrenu PU broj 438/99 OKP SUP-a Prizren od 20.05.1999. godine, izveštaj istržnom sudiji MUP-a, SUP-a Prizren, OKP PU broj 438/99 od 31.05.1999. godine, izvod iz topografske karte, zapisnik o uviđaju PU broj 438/99 od 30.03.1999. godine, službena beleška od 01.04.1999. godine sačinjena od Gogić Ljubiše, izveštaj o krim tehničkom pregledu lica mesta SUP-a Prizren broj 338/99 od 30.03.1999. godine (radionica) sa fotodokumentacijom, skica mesta sahranjivanja 8 leševa sa legendom, izveštaj SUP-a Prizren PU broj 438-1/99 od 17.05.1999. godine istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30.03.1999. godine, forografisanje pronađenog leša i sahrana istog SUP-a Prizren od 30.03.1999. godine pod brojem 438-2/99 od 17.05.1999. godine istražnom sudiji, izveštaj Sup-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30.03.1999. godine, fotografisanje pronađenog leša i sahranjivanje istog, SUP-a Prizrn od 30.03.1999. godine pod brojem 438-2/99; izveštaj SUP-a u Prizrenu PU broj 438-3/99 od 17.05.1999. godine istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30.03.1999. godine, sa fotodokumentacijom i skicom; izveštaj SUP-a Prizren PU broj 438-4/99 od 17.05.1999. godine istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30.03.1999. godine, skica sa mesta pronalaska leša; izveštaj SUP-a Prizren PU broj 438-5/99 od 17.05.1999. godine istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30.03.1999. godine, fotografisanje pronađenog leša i sahrana istog; izveštaj SUP-a Prizren PU broj 438-6/99 od 17.05.1999. godine istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30.03.1999. godine, daktiloskopski izveštaj od 08.09.1999. godine SUP-a Prizren; izveštaj SUP-a Prizren PU broj 438-7/99 od 17.05.1999. godine istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30.03.1999. godine, sa fotografijom leša Gaši Čazima i skicom mesta sahrane leša i nalazom daktiloskopskim os 03.05.1999. godine SUP-a Prizren; izveštaj SUP-a Pizrenu PU broj 438-8/99 od 17.05.1999. godine istražnom sudiji, izveštaj SUP-a Prizren o pronalasku leša sačinjen dana 30.03.1999. godine, fotografisanje pronađenog leša Gaši Nazira i skicom mesta pronalaska leša; uvid u rešenje o obrazovanju Štaba Ministarstva za suzbijanje terorizma MUP-a Republike Srbije b DT 01 broj 1580/98 od 16.06.1998. godine – dostavljeno od strane MUP-a RS, Službe za otkrivanje ratnih zločina 02/6-2 « O » Pov. Br. 230-90/06 od 02.03.2006. godine; uvid u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji MUP-a a i to izvod iz Pravilnika; pročitani je zapisnik o primporedaji « Beopetrolove » pumpe u Suvoj Reci od 27.03.1999. godine; izveštaj Ministarstva odbrane, Bojno bezbednosne agencije SP broj 3186-2 od 21.03.2006. godine vezano za aktivnosti jedinica Vojske Jugoslavije u reonu Suve Reke u periodu od 24.03. do 28.03.1999. godine; službena beleška sačinjena od 27.08.2001. godine od strane opt. Milorada Nišavića, dostavljena od strane BIA pod brojem 02-4498; pročitani je nalaz i mišljenje sudskog veštaka dr Đorđa Alempijevića od 10.04.2006. godine – u prilogu struktura direktorijuma na dostavljenm disku, sadržaj poddirektorijuma « Baccard », kao i dokazni predlog broj KO

141034 i KO 141035; izveštaj Ministarstva odbrane SCG Sektor za materijalne resurse VMA int.br.1-05 od 13.04.2006. godine; pregled bezbednosno značajnih događaja pojava i saznanja na području AP Kosova i Metohije u periodu NATO agresije od 24.03. do 10.06.1999. godine; centralni spisak eksumiranih iz Batajnice; lista ICTY pod oznakom aneksurata « B » pod brojem KO-208673; izveštaj Metropolitan polis SO13 antiteroristi branch Kosovo 1999. godina o ekshumaciji i identifikaciji posmrtnih ostataka sa lokacije groblje Suva Reka I i groblje Suva Reka II; izvršen je uvid u fotografije od 1 do 6 dostavljene od strane branioca opt. Mitrović Radoslava, adv. Gorana Petronijevića.

Izvršen je uvid u rešenje o Obrazovanju štaba Ministarstva za suzbijanje terorizma MUP-a RS DT 01 broj 1580/98 od 16.06.1998. godine, uvid u depeštu MUP-a Srbije broj 650 od 04.06.1997. godine, uvid u Organizacionu šemu PJP MUP-a Republike Srbije (III varijanta), rešenje o obrazovanju Posebne jedinice milicije, predati sudu od strane sv. Obrada Stevanovića dana 28.12.2005. godine; u službene beleške OUP-a Suva Reka (10), dostavljen od strane svedoka Šapić Jablana prilikom saslušanja kod istražnog sudije dana 10.01.2006. godine; u otpusnu listu Klinike za plastičnu hirurgiju i opekotine VMA za Milojević Nenada sa datumom prijema 26.03.1999. godine i datumom otpusta 04.04.1999. godine; uvid u skicu Suve Reke označavanu od strane svedoka Đorđević Novice i Trajković Trajka dana 20.02.2006. godine; uvid u skicu Suve Reke označavanu od strane svedoka Šurte Beriša dana 07.03.2006. godine; uvid u skicu Suve Reke označenu od strane svedoka Veljković Velibora u predmetu Ki.B 9/05 dana 27.03.2006. godine; uvid u fotografiju koju je spisu priložio opt. Mitrović Radoslav dana 04.04.2006. godine; u otpusnu listu sa epikrizom Zdravstvenog centra Prizren, Dečije odeljenje, istorija bolesti 3771 za Anicu Jovanovića, da je lečena od 24.03. do 25.03.1999. godine; uvid u skicu koju je sačinio opt. Zoran Petković dana 05.04.2006. godine; uvid u skicu Suve Reke na kojoj je označavao sv. Veljković Velibor dana 08.11.2006. godine; uvid u skicu Suve Reke na kojoj je označavao svedok « A » tokom održavanja glavnih pretresa 04, 05, 06 i 07. decembra 2006. godine; uvid u skicu Suve Reke priloženu i obeleženu od strane opt. Repanović Radojka dana 10.01.2007. godine; uvidi u skicu Suve Reke označenu od strane sv. Đokić Gorana na glavnom pretresu 12.01.2007. godine; uvid u izveštaj Ministarstva odbrane, Sektora za materijalne resurse VMA, Sektor za lečenje broj 5-51 od 25.01.2007. godine, (odnosi se na Milojević Nenada koji je dopremljen u Centar Hitne pomoći dana 26.03.1999. godine u 11,00 časova); u skicu Suve Reke skiciranu od strane opt. Jovanović Nenada dana 01.02.2007. godine; u skicu Suve Reke, skicirano od strane opt. Jovanović Nenada dana 01.02.2007., a na kojoj je sv. Novica Đorđević vršio označavanja.

Izvršen je uvid u izveštaj Vojne bolnice u Nišu broj 306-2 od 02.02.2007. godine kojim se izveštava da Milojević Nenad nije lečen ni bolnički ni ambulantno u Nišu; u dopis Ministarstva odbrane, Sektora za materijalne resurse VMA, Sektor za lečenje broj 5-71 od 02.02.2007. godine (ispravka vezano za čas prijema Milojević Nenada), kao i u istoriji bolesti za Milojević Nenada; izvršen je uvid u dopis VBA broj 709-6 od 13. februara 2007. godine.

Izvršen je uvid u predmet ovoga suda K.449/01 i to u skicu mesta događaja - zgrada MUP-a u krugu kasarne od 26.03.1999. godine, zapisnik o uviđaju od 26.03.1999. godine sa fotodokumentacijom i izveštajem o krim tehničkom pregledu lica mesta i to fotografija broj 3 - leš policajca Barić Dragan, fotografija broj 4 - ostaci leša Repić Dragana, fotografija broj 1 na kojoj je prikazan paviljon za smeštaj radnika SUP-a u Prizrenu, fotografija broj 2 - bliži izgled

mesta udara projektila; izveštaj SUP-a u Prizrenu PU 324/99 od 08.04.1999. godine podnet Okružnom javnom tužiocu u Prizrenu; u evidencioni list o poginulim i ranjenim pripadnicima MUP-a prilikom vršenja službene delatnosti za Repić Dragana i u evidentni list o poginulim i ranjenim pripadnicima MUP-a za Barić Dragana, vrši se uvid u evidencioni list o poginulim i ranjenim pripadnicima MUP-a za Milojević Nenada, izveštaj o krim tehničkom pregledu lica mesta SUP-a u Prizrenu broj KT 750/159/99 od 26.03.1999. godine.

Izvršen je uvid u dopis Centra Vojno medicinskih ustanova broj 390-2 od 12. marta 2007. godine, a vezano za granizonsku ambulantu – Milojević Nenad; u izveštaj VBA broj 2150-4 od 12. aprila 2007. godine; u skicu sačinjenu od strane svedoka Bojović Dejana na glavnom pretresu dana 15.05.2007. godine; u kopiju fotografije Suve Reke i označenu od strane opt. Repanović Radojka i priloženu na glavnim pretresima 15. i 16. maja 2007. godine.

Izvršen je uvid u 11 fotografija predatih sudu od strane punomoćnika oštećenih Nataše Kandić, dana 06.06.2007. godine.

Pročitani su nalaz i mišljenje Komisije veštaka prim dr Predraga Tasovca neuropsihijatra i dr Nade Janković neuropsihologa od 11.06.2007. godine, za svedoka Novaković Ivicu.

Izvršen je uvid u kopiju fotoskice naselja Suve Reke kao i kopije detaljnih planova od 14.06.2007. godine, dostavljeno od Službe za katastar nepokretnosti Suva Reka (Kruševac); u kopiju fotografije crkve « Svetih apostola Petra i Pavla » u Suvoj Reci dostavljena od strane Eparhije raško – prizrenske i kosovsko – metohijske br. 349 od 18.06.2007. godine; u personalni dosije sa fotografijom lica Šabani Ramadina dostavljen od Službe za otkrivanje ratnih zločina 21.06.2007. godine.

Izvršen je uvid u kopije avionskih snimaka Suve Reke predate od strane punomoćnika oštećenih Nataše Kandić na glavnom pretresu dana 03.07.2007. godine.

Izvršen je uvid u izjave uzete na zapisnik od Milorada Nišavića i Tatomira Lekovića od 29.03.2006. godine, izjave uzete od Srđana Repanovića od 03.04.2006. godine, kao i u izjavu uzetu od Dragice Repanović dana 03.04.2006. godine, date MUP-u UKP Služba za otkrivanje ratnih zločina a koje je predsedniku veća neposredno predao zamenik tužioca za ratne zločine Dragoljub Stanković dana 04.07.2007. godine.

Pročitani su izvodi iz Upustva o vođenju evidencije u PS napisan rukom i predat sudu od strane opt. Radolsava Mitrovića na glavnom pretresu dana 04.07.2007. godine.

Izvršen je uvid u službenu belešku Službe za pomoć i podršku svedocima i oštećenima ovoga suda od 10.09.2007. godine vezano za svedoka Trajković Trajka – uznemiravanje u Smederevu; u izveštaj Službe za otkrivanje ratnih zločina 03/4-3-1 broj 230-4928/07 od 06.09.2007. godine; u dopis Službe za otkrivanje ratnih zločina 03/4-3-1 broj 230-4928/07 od 13.09.2007. godine.

Pročitano je Upustvo u službenu belešku Službe za otkrivanje ratnih zločina broj 232/07 od 04.10.2007. godine o obavljenom razgovoru sa Trajković Trajkom, službena beleška o obavljenom razgovoru sa Trajković Jovicom broj 229/07, službena beleška broj 228/07 o obavljenom razgovoru sa Vesnom Trajković majkom Trajković Trajka, službena beleška broj 231/07 o obavljenom razgovoru sa Nojić Jovanom, službena beleška broj 230/07 o obavljenom razgovoru sa Jovanović Savom.

Pročitani su dopisi Generalnog sekretara OEBS od 09.10.2007. godine, a vezano za adrese kancelarija OEBS.

Izvršen je uvid u otpusnu listu sa epikritom za Mihajlović Nenada Zdravstvenog centra Prizren, organizaciona jedinica Hirurgija broj izstorije bolest 3797 (lečen je u periodu os 25.03. do 26.03.1999. godine); u fotografiji Suve Reke označenu od strane opt. Jovanović Nenada na glavnom pretresu 05.11.2007. godine; u mapu Suve Reke označenu od opt. Mitrović Radoslava na glavnom pretresu 05.11.2007. godine; u fotografiju Suve Reke, vazdušni snimak, na kojom su označeni objekti od strane opt. Repanović Radojka, u skicu važnijih objekata Suvoj Reci sačinjenu od strane opt. Repanović Radojka, i u rednu listu sačinjenu od strane opt. Repanović Radojka.

Pročitana je izveštaj UNMIK-a broj 00355 od 16. novembra 2007. godine (vezano za uručivanje poziva svedocima oštećenima iz Suve Reke).

Izvršen je uvid u skicu i snimak iz vazduha Suve Reke označen od strane sv. Hasini Beriše na glavnom pretresu 04.12.2007. godine; u kopiju izvoda iz katastra koji je glavnom pretresu dana 04.12.2007. godine predao opt. Repanović Radojko, a svedok Hisni Beriša označio svoju kuću; u skicu i snimak Suve Reke na kojima je označavala svedok ošt. Šureta Beriša dan 04.12.2007. godine.

Izvršen je uvid u zapisnik o prepoznavanju od 04.12.2007. godine.

Pročitana je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji MUP-a RS od 05.04.1996. godine, u Uredbu o unutrašnjim poslovima za vreme ratnog stanja od 07. aprila 1999. godin, u Upustvo o informisanju i izveštavanju; čita se Odluka o proglašenju nastupanja neposredne ratne opasnosti broj 65/99 od 23.03.1999. godine, dostavljeno sudu od strane MUP-a RS, UKP, Služba za otkrivanje taniz 230-4928/07 od 11.12.2007. godine.

Izvršen je uvid u depešu MUP-a Srbije broj 587 od 21.03.1999. godine o angažovanju pripadnika 21, 22, 23, 35, 36. i 37. odreda PJP na dan 22.03.1999. godine; u izveštaj o angažovanju 3. čete 87. odreda PJP na KiM, Komandi 37. odreda PJP NIŠ; u depešti od 08.02.1999. godine MUP-a RS Resor javne bezbednosti o angažovanju pripadnika 37. i 87. odreda PJP koji su 15. januara 1999. godine upućeni na ispomoć SUP-u Prizren radi njihove zamene 15.02.1999. godine; u depešu od 08.01.1999. godine MUP-a RS Resor za javne bezbednosti o angažovanju pripadnika 37. i 87. odreda PJP koji su 16.12.1998. godine upućeni na ispomoć SUP-u Prizren, koje se završava 15.01.1999. godine.

Izvršen je uvid u depešu od 09.03.1999. godine MUP-a RS Resora javne bezbednosti o angažovanju pripadnika 37. i 87. odreda PJP koji su 15. i 25.02.1999. godine upućeni na ispomoć SUP-u u Prizrenu, koje se završava 16.03.1999. godine; u izveštaj od 08.08.2007. godine, Regionalne bolnice « Prim. Dr Dauti Mustafa » u Prizrenu za Milojević Nenada (hospitalizovan u Prizrenu od 25. do 26.03.); vrši se uvid u istoriju bolesti od 07.08.2007. godine broj 3/27; vrši se uvid u otpusnu listu sa epikrizom ZC Prizren organizaciona jedinica Hirurgija broj istorije bolesti 3797; u izveštaj Ministarstva odbrane – VBA broj 752-2 od 23.01.2008. godine (vezano za podatke o letu helikoptera HT-40 i prevoz ranjenih iz Prištine na VMA), kao i dokumentaciju i to Operativni dnevnik 119 HP strana 5, dnevni borbeni izveštaj 119 HP broj 03/1022-2 od 26.03.1999. godine, ratni dnevnik komande strana 6 i prijemna knjiga Centra hitne pomoći VMA za dan 26.03.1999. godine; u dopisu MUP-a RS Službe za otkrivanje ratnih zločina br. 230-4928/07 od 25.01.1999. godine i u fotokopije vezane za krivične prijave i uviđaje od strane SUP-a Prizren i OUP-a Suva Reka u periodu od 22. do 29.03.1999. godine, kao i depeša broj 329/08 od 25.01.2008. godine; uvid u studiju o zločinima pripadnika OVK na KiM u periodu od februara 1998. godine do juna 1998. godine, a studija se odnosi na Operativnu zonu « Paštrik », tzv. OVK kojoj je pripadala i opština Suva

Reka, dostavljenu od BIA dana 30.01.2008. godine pod brojem 02-121; u skicu pravaca dejstva čete 37. odreda za 25.03.1999. godine sačinjene od strane opt. Mitrović Radoslava (glavni pretres 06.02.2008. godine).

Izvršen je uvid u fotografiju vozila « Nisan patrol » bele boje, a koju je sud na glavnom pretresu dana 06.02.2008. godine predao branilac opt. Mitrović Radoslava, adv. Goran Petronijević; u fotografiju Suve Reke koja nosi oznaku KO525582, kao i uvećanu mapu teritorija opštine Suva Reka obeležene od strane svedoka Siketić Zorana na glavnom pretresu 06.07.2008. godine; u fotografiju Suve Reke koja nosi oznaku KO 525582, označenu od strane sv. Krasnići Marjana na glavnom pretresu 07.02.2008. godine, kao i označenu od strane svedoka Fejzulak Beriše: u fotografiju koja je dostavljena od strane pun.oštećenih adv. Dragoljuba Todorovića dana 19.02.2008. godine.

Izvršen je uvid u izveštaj VP 1122-1 broj 02/657-2 od 22.02.2008. godine vezano za početak bombardovanja SRJ od strane NATO.

Pročitana je nalaz i mišljenje sudskih veštaka dr Aleksandra Jovanovića i dr Nade Janković za opt. Jovanović Nenada.

Izvršen je uvid u skicu i u fotografiju KO 525582 Suve Reke obeleženu od strane stručnog saradnika ovoga suda, a po kazivanju svedoka Agrona Beriše putem video konferencijske veze na glavnom pretresu 03.03.2008. godine.

Izvršen je uvid u izveštaj o angažovanju 3 čete 37. odreda PJP iz sekretarijata Kruševac na teritoriji KiM '98-99. godine od 28.10.1999. godine komandi 37. odreda PJP Niš, zapisnik o uništenju dokumentacije 3. čete 37. odreda PJP od 10.06.1999. godine, vrši se uvid u službeni belešku komandira 3 čete 37. odreda PJP Siketić Zorana od 07.04.1999. godine, vrši se uvid u izveštaj Okružnom javnom tužiocu MUP-a Srbije Sekretarijat u Prizrenu PU 324/99 od 08.04.1999. godine; vrši se uvid u predlog za upućivanje smena na KiM, vrši se uvid u pregled policijskih snaga KiM sa stanjem na dan 26.03.1999. godine; vrši se uvid u akt Koordinacione uprave za KiM PU za Prizren depeša broj 392/08 od 25.01.2008. godine; u dopunu izveštaja o angažovanju 3. čete 37. odreda PJP iz Sekretarijata Kruševac na teritoriji KiM u 1998. i 1999. godini od 28.10.1999. godine; u skicu sačinjenu od strane opt. Radoslava Mitrovića, a na kojoj je označavao sv. Obradović Milorad na glavnom pretresu od 04.03.2008. godine; u topografske karte označene kao Retimlje za dane 25, 26, 27. i 28.03.1999. godine i obrazac « Pravila ponašanja za borce », a koje je sudu predao sv. Konjikovac Stojan na glavnom pretresu 06.03.2008. godine.

Izvršen je uvid u izveštaj Generalštaba VS Komanda Garde, broj 30942 od 20.03.2008. godine (da u ambulanti garde nema podataka o prihvatanju i lečenju Milojević Nenada).

Pročitana je radna sveska komandanta 124. brigade OVK Neđžmedin Kastarija; izveštaj o položaju srpskih snaga u opštini Suva Reka od 16.11.1998. godine; spiskovi specijalnih jedinica da područja Suve Reke; dežursva pripadnika OVK na području Suve Reke; spisak pripadnika OVK za područje Suve Reke; dnevni izveštaj jedinice OVK sa područja Suve Reke od 09.02.1999. godine; priznanica o predaji novca za finansiranje OVK; Informaciju o rasporedu seoskih štabova 122. i 124. brigade OVK dostavljene od BIA, kabineta direktora broj 02-5266 od 31.03.2008. godine uz napomenu da se radi o materijalima koji su zaplenjeni tokom snaga bezbednosti na KiM.

Pročitana je Zakon o odbrani SRJ koji je bio na snazi za vreme bombardovanja 1999. godine; izveštaj Vojno bezbednosne agencije broj 3154-2 od 04.04.2008. godine (naredjenje načelnika štaba Vrhovne komande Sektor za operativno štabne poslove broj 2024-1 od 18.04.1999.

godine – naređeno potčivanje organa unutrašnjih poslova tadašnjim komandama armija Vojske Jugoslavije, izveštaj da u Generalštabu VS, Vojnom arhivu ne postoji dokument o osnivanju zdržane komande vojske i PJP MUP-a RS); izveštaj VBA broj 5525-1 od 21.04.2008. godine (VBA ne rapolaže sa spiskom kondapovanih i nestalih lica u periodu od 01.01. do 01.06.1999. godine za područje OUP-a Suva Reka), zoni odgovornosti 549. mb VJ od 01. janurara do 01.06.1999. godine delovale tzv. terorističke grupe 123. brigade OVK; vrši se uvid u ratni dnevnik 39. OKB; vrši se uvid u pregled organizacijsko formacijske strukture 123. brigade OVK za period januar – juni 1999. godine; vrši se uvid u pregled organizacijsko formadijske strukture operativne zone « Paštrik » za period od januara do juna 1999. godine; vrši se uvidu u organizacijsku strukturu 123. brigade OVK; vrši se uvid u ratni dnevnik Stojana Konjikovca.

Izvršen je uvid u nalaz i mišljenje Instituta za sudsku medicinu za opt. Petković Zorana od 06.05.2008. godine.

Pročitana je izveštaj VBA Ministarstva odbrane PS broj 3786-4 od 09.05.2008. godine, i to knjiga operativnih izveštaja; izveštaj 549. motorizovane brigade; borbene izveštaje komande Treće armije za 25.03. do 29.03.1999. godine; borbene izveštaje komande Treće armije za 25. i 27.03.1999. godine; u zapovest zajedničke komande za KiM od 23.03. i 28.03.1999. godine; u zapovest zajedničke komande za KiM o angažovanju snaga na suzbijanju terorizma na KiM od 19.03.1999. godine, akt broj 455-20 od 07.03.1999. godine akt komade Prištinskog korpusa; u akt broj 455-21 od 08.03.1999. godine; akt broj 455-29 od 15.03.1999. godine; akt broj 455-60 od 23.03.1999. godine; akt broj 455-93 od 28.03.1999. godine; izveštaj OEBS-a od 02.05.2008. godine vezano za diplomatsko posmatračku misiju na Kosovu KDOM; u dopisu MUP-a RS Službe za otkrivanje ratnih zločina broj 230-4928/07 od 12.05.2008. godine; izveštaj MUP-a RS SUP-a u Prizrenu broj 438-2/99 od 17.05.1999. godine, izveštaj načelnika OKP Milana Petrovića Okružnom sudu – istražnom sudiji; izveštaj o pronalasku leševa MUP-a RS SUP-a u Prizrenu od 30.03.1999. godine i u fotodokumentaciju.

Pročitana je Uredba o primenivanju ZKP za vreme ratnog stanja, Zakon o unutrašnjim poslovima, Pravilnik o naoružanju službenih lica i radnika na određenim dužnostima, čita se rešenje o obrazovanju Posebnih jedinica milicije broj 2575/93 od 01.08.1993. godine.

Izvršen je uvid u spisak događaja, pojava i drugih sadržaja hitnog informisanja i dnevnog izveštavanja; u Pravilnik o uniformi i oznakama milicije od 28.03.1996. godine; u Pravilnik o ponašanju i međusobnim odnosima radnika organa unutrašnjih poslova dostavljeno sudu od MUP-a RS, UKP broj 230-4928/07 od 14.05.2008. godine.

Pročitana je nalaz i mišljenje sudskih veštaka dr Dušanke Čorak i dr Nade Janković od 27.05.2008. godine za opt. Petković Zorana.

Pročitana je analiza dejstva 549. mtrb na uništenje ŠTS u širem reonu Retimlje i deblokada komunikacije Suva Reka – Orahovac komande 549. mtrb od 30.03.1999. godine; zapovest komande 549. ntrb za uništenje ŠTS u širem reonu S. Retimlje, deblokadu Suva Reka – Orahovac i uspostavi kontrole teritorije od 23.03.1999. godine, priloženu od sv. Božidara Delića na glavnom pretresu 04.06.2008. godine.

Pročitana je dopis VBA Ministarstva odbrane broj 6600-4 od 09.06.2008. godine i to sa prilogima: borbeni izveštaj komande Prištinskog korpusa broj 692-1/1 od 25.03.1999. godine; borbeni izveštaj komande Prištinskog korpusa broj 692-1/2 od 26.03.1999. godine; borbeni izveštaj komande Prištinskog korpusa broj 692-1/03 od 27.03.1999. godine; borbeni izveštaj

komande Prištinskog korpusa broj 692-1/4 od 28.03.1999. godine; borbeni izveštaj komande Prištinskog korpusa broj 692-1/5 od 29.03.1999. godine; borbeni izveštaj komande Prištinskog korpusa broj 692-1/6 od 30.03.2008. godine; borbeni izveštaj komande Prištinskog korpusa broj 692-1/7 od 31.03.1999. godine; borbeni izveštaj komande Prištinskog korpusa broj 692-1-8 od 01.04.1999. godine; borbeni izveštaj komande Prištinskog korpusa broj 692-1/9 od 02.04.1999. godine; čita se dopuna borbenog izveštaja od 6 časova do 25.03.1999. godine, pa do 6 časova 26.03.1999. godine, pa do 6 časova 27.03.1999. godine komande Treće armije Generalštabu BJ; dopuna borbenog izveštaja od 26.03.1999. godine komande Treće armije Generalštabu BJ; i dopuna borbenog izveštaja od 27.03.1999. godine komande Treće armije Generalštabu.

Izvršen je uvid u tablicu vidljivosti i čujnosti koji je sastavni deo priručnika za vojnika pešadije dostavljena od Ministarstva odbrane RS, VBA broj 8386-2 od 16.06.2008. godine.

Izvršen je uvid u zdravstveni karton za svedoka « A » broj kartona 1377, DZ Mladenovac broj 593/2 od 23.06.2008. godine.

Izvršen je uvid u izveštaj RS – Bezbednosno informativna agencija br. 031611 od 02.10.2008. godine vezano za oružje kojim je Nišavić Milorad bio zadužen.

Pročitani su izveštaji BIA broj 31659 od 07.10.2008. godine (obaveštavaju da BIA ne raspolaže podacima o privedenim i zadržanim licima u ispostavi Suva Reka Centar resora DB Prizren u toku marta '99. godine; izveštaj MUP-a RS, PU Kragujevac od 08.10.2008. godine, vezano za oružje Nišavić Milorada; izveštaj MUP-a RS, Službe za otkrivanje ratnih zločina broj 230-4928/07 od 01.10.2008. godine (tokom marta '99. godine nije bilo privedenih i zadržanih lica OUP-a Suva Reka i dostavljena je fotokopija 3 stranice dnevnika događaja za mart mesec '99. godine).

Izvršen je uvid u original knjigu dnevnih događaja.

Pročitani su nalazi i mišljenja sudskih veštaka dr Nade Janković i dr Aleksandra Jovanovića za svedoka « A », Trajković Trajka, svedoka « C » i Svetozara Nedeljkovića od 17.10.2008. godine.

Pročitana je službena beleška Službe za pomoć i podršku svedocima i oštećenima Veća za ratne zločine pov broj 47/08 od 07.10.2008. godine (svedok « B » se odelio).

Pročitane su izveštaji MUP RS, Služba za otkrivanje ratnih zločina broj 230-4928/07 od 11.11.2008. godine (ne postoji izveštaj komandanta 37. odred PJP o akciji 25.03.1999. godine).

Pročitani su izveštaji iz kaznene evidencije MUP-a RS Direkcije policije, Policijska uprava Novi Pazar od 25.11.2008. godine, za opt. Papić Ramiza, izveštaj iz kaznene evidencije MUP-a RS, Koordinacije uprave za Kosovo i Metohiju, policijske uprave Prizren od 21.11.2008. godine, za opt. Jovanović Nenada, Čukarić Slađana, Petković Miroslava i Petković Zorana, izveštaj iz kaznene evidencije MUP-a RS, Koordinacije uprave za Kosovo i Metohiju, Policijske uprave za Peć od 24.11.2008. godine za opt. Repanović Radojka.

Pročitani su izveštaji MUP-a RS, Službe za otkrivanje ratnih zločina broj 230-4928/07 od 19.11.2008. godine, vezano za svedoka « B »; službena beleška stručnog saradnika Rosande Dževerdanović Savković, od 28.11.2008. godine o obavljenom razgovoru sa Lorom Florinom Bisok iz kancelarije UNMIK pravosuđa u Prištini, a vezano za Dašurije Kući i Begiša Dželjadini koje su izjavile da neće da svedoče, a da će iskaz umesto njih dati njihov stric Šefket Beriša;

izveštaj iz kaznene evidencije MUP-a RS, Direkcije policije, Policijska uprava Prokuplja od 19.11.2008. godine za opt. Mitrović Radoslava; službena beleška radnika ovog suda, Slavice Jevtić od 02.12.2008. godine o obavljenom razgovoru sa Lorom Florinom Bisok iz kancelarije UNMIK pravosuđa u Prištini, a kojim izveštavaju da iz tehničkih razloga nije moguća organizacija saslušanja video konferencijskom vezom iz Prištine oštećene Tahire Eljšani i Mevljude Beriša Kuči zakazanog za 03.12.2008. godine.

Izvršen je uvid u fotoskicu 40 x 50 cm područja Suve Reke izrađene na osnovu aerofotogrametrijskog snimanja iz 1983. godine, razmete snimanja 1:50 000 sa uvećanjem od 10 puta i fotogrametrijskom metodom određenu razdaljinu naznačenih objekata u Suvoj Reci, a sve dostavljeno od strane Vojnogeografskog instituta u Beogradu broj 1148-7 dana 01.12.2008. godine; uvid u fotografiju Suve Reke koja nosi oznaku KO 525582, obeležene od strane oštećenog Beriša Florima na glavnom pretresu 04.12.2008. godine.

Pročitana je izveštaj Međunarodnog komiteta crvenog krsta u Beogradu od 02.12.2008. godine (vezano za spisak nestalih lica u Suvoj Reci); izveštaj iz kaznene evidencije MUP-a RS, Koordinacione uprave za Kosovo i Metohiju, Policijske uprave za Peć od 02.12.2008. godine, za opt. Nišavić Milorada; uvid u personalni dosije za opt. Čukarić Slađana dostavljen od PU Leskovac i PU Prizren, a dostavljeni od Direkcija policije, UKP 03/4-3-1 broj 230-4928/07 dana 08.12.2008. godine; izveštaj MUP-a, Koordinacione uprave za AP KiM 01 broj PU 178/08 od 08.12.2008. godine – izveštaj PU br. 438-0 o identifikaciji pronađenog NN leša, obeleženog brojem 3.

Izvršen je uvid u pravnosnažnu presudu Opštinskog suda u Pančevu K.213/03 od 23.02.2004. godine kojom je opt. Petković Zoran pravnosnažno osuđen zbog izvršenja krivičnog dela iz član 33 stav 2 ZOOM RS na kaznu zatvora u trajanju od 1 godine, uslovno 5 godina; uvid u spis Opštinskog suda Pančevo K.213/03 za opt. Petković Zorana.

Pročitana je podnesak zamenika tužioca za ratne zločine od 13.01.2009. godine kojim izveštava sud da je istražnom sudiji uz zahtev za sprovođenje istrage predao izjave određenih svedoka u pisanoj formi koji sadrže potpise svedoka i iste takve izjave u elektronskoj formi koje po prirodi ne mogu da sadrže potpise svedoka; izveštaj MUP-a, UKP, Službe za otkrivanje ratnih zločina broj 03/4-3-1, broj 230-4928/07 od 12.01.2009. godine, a vezano za popis stanovništva; dopis gospodina Patrika Lopez – Teresa, šefa operativnog odeljenja tužilaštva MKSJ, od 13.01.2009. godine broj 20081223-01; spisak vojnih obaveznika VTOD Suva Reka dostavljeno od Ministarstva odbrane, VBA, Str. Pov. 648-1 od 16.01.2009. godine; Drugi izveštaj od 04.07.2002. godine (B 11375/01-B11429) o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji Batajnica I, Tračić izveštaj od 10.12.2002. godine (B11375/01-B11429) o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji Batajnica I, izveštaj forenzičke antropologije od dr Sju Bleka od 02.11.1999. godine, izveštaj o obdukciji pod brojem SCG/28/SR patologa Milevski Ivona.

Izvršen je uvid u fotografije svedoka «A», svedoka Nišavić Miomira i Nišavić Milovana.

Pročitana je službena beleška Veća za ratne zločine K.B.2/2006 od 05.03.2009. godine, sačinjena od predsednika veća, a kojom je konstatovano da je obavljen razgovor sa advokatom Sretena Lukića, adv. Brankom Lukić; dopis adv. Branka Lukić, branioca Lukić Sretena, kojim izveštava sud da Sreten lukić nije u mogućnosti da svedoči iz razloga što je u toku žalbeni postupak u predmetu Tribunalom u Hagu; dopis Međunarodnog komiteta crvenog krsta od 27.02.2009. godine; izveštaj MUP-a, Direkcije policije, broj 03/1 Str. Pov 15/09 od 31.03.2009. godine.

Pročitani su iskazi svedoka i to svedoka oštećene Vojlica Beriše dat Haškim istražiteljima od 29. do 30.07.1999. godine, 13.03.2002. godine, kao i u Kri 1/04 od 25.11.2004. godine; iskaz svedoka Nebi Morine dat TRZ 17.05.2005. godine; iskaz svedoka Bardulj Beriše dat Haškim istražiteljima 10.07.2001. godine; iskaz svedoka Halit Beriše dat Haškim istražiteljima 17.08.2001. i 13.03.2002. godine; iskaz Zaufete Beriša dat Haškim istražiteljima 19.08.2001. godine; iskaz svedoka Mevljude Beriše dat Haškim istražiteljima 10.07.2001. godine; iskaz svedoka Sejdi Bitići dat Haškim istražiteljima 03.06.1999. godine; iskaz svedoka Besima Kolegeci dat Haškim istražiteljima 26.05.1999. godine; iskaz Zulfije Kući dat Haškim istražiteljima 16.04.1999. godine i 18.08.2001. godine; iskaz svedoka Fazili Morina dat Haškim istražiteljima dana 18.08.2001. godine; iskaz svedoka Saduku Sevie dat Haškim istražiteljima 21.08.2001. godine; iskaz svedoka Afid Ljatifi dat Haškim istražiteljima dana 11, 12. i 13.07.2000. godine; iskaz svedoka Dašurije Kući dat TRZ 16.05.2005. godine; iskaz svedoka Begiša Dželjadini dat TRZ 16.05.2005. godine.

Saslušao svedoke i to: Veljković Velibora na glavnom pretresu dana 07.08. i 09.11.2006. godine kao i 04.11.2008. godine, Perić Dobrivoja i Vukobrat Miloša na glavnom pretresu 09.11.2006. godine, svedoka « A » na glavnom pretresu 04, 05, 06. i 07.12.2006. godine, kao i 10.01.2007. godine, te i 03. i 04.11.2008. godine, Miljković Milutina na glavnom pretresu 11.01.2007. godine i Gogić Milovana na glavnom pretresu dana 11.01.2007. godine i 03.10.2008. godine, Đokić Gorana na glavnom pretresu 12.01.2007. godine i 03.10.2008. godine, Đorđević Novicu na glavnom pretresu 01.02.2007. godine i 04.11.2008. godine, Popović Anđelka na glavnom pretresu 05.02.2007. godine, Đuričić Milana na glavnom pretresu 06.02.2007. godine, Vojinović Miloša na glavnom pretresu 07.02.2007. godine, Milojević Nebojšu i Fatić Milovana na glavnom pretresu 05.03.2007. godine, Jovanović Todora na glavnom pretresu 06.03.2007. godine, Mojsić Nikolu na glavnom pretresu 06.03.2007. godine i 03.11.2008. godine, Krstić Spiru na glavnom pretresu 07.03.2007. godine, Gogić Ljubišu na glavnom pretresu 08.03.2007. godine i 03.11.2008. godine, Stanisavljević Zorana na glavnom pretresu 08.03.2007. godine, Nedeljković Milovana i Petković Dragoljuba na glavnom pretresu 09.03.2007. godine, Tripković Savetu na glavnom pretresu 02.04.2007. godine, Petković Nedeljka na glavnom pretresu 03.04.2007. godine, Trajković Jovicu i Nedeljković Svetozara na glavnom pretresu 04.04.2007. godine, svedoka « B » i svedoka « C » na glavnom pretresu 05.04.2007. godine, Andrejević Srđana, Bojović Dejana i Arzanović Zorana na glavnom pretresu 15.05.2007. godine, Gogić Milosava, Janković Krunislava i Jokić Slavoljuba na glavnom pretresu 16.05.2007. godine, Milojević Ratomira, Nedeljković Zvonka i Nojić Đuru na glavnom pretresu 17.05.2007. godine, Nojić Jovana, Jovanović Savu i Trajković Trajka na glavnom pretresu 05.06.2007. godine, trboljevac Stanka, Krstić Miroslava i Kazić Krunislava na glavnom pretresu 06.06.2007. godine, Radić Stanomira, Anđelković Stanislava i Anđelković Vekoslava na glavnom pretresu 07.06.2007. godine, Kajkuš Mirvena, Bungu Sejdi i Bekim Gašija na glavnom pretresu 08.06.2007. godine., Petković Veru, Nišavić Milovana i Nišavić Miomira na glavnom pretresu 02.07.2007. godine i 14.01.2008. godine, Stefanović Miloša, nikolu Vazura i Gopić Nebojšu na glavnom pretresu 03.07.2007. godine, Borisavljević Dragana i Gogić Milisava na glavnom pretresu 05.07.2007. godine, Novaković Ivicu na glavnom pretresu 04.06.2007. godine i 10.09.2007. godine, a čiji iskazi su usled izmene u sastavu veća, na saglasan predlog stranaka pročitani dana 06.11.2007. godine, te je pročitani i iskaz svedoka

Trajković Bogoljuba Kri.V.1/04 od 04.03.2004. godine, kao i nalaz i mišljenje sudskih veštaka dr Nade Janković i dr Tasovac Predraga za svedoka Novaković Ivicu od 11.06.2007. godine, a koji su saslušani i na glavnom pretresu 10.09.2007. godine.

Te saslušao svedoke Hisni Berišu na glavnom pretresu 03. i 04.12.2007. godine, oštećenu Šureta Berišu na glavnom pretresu 04.12.2007. godine, Muharem Šalju na glavnom pretresu 05.12.2007. godine, Đogaj Alji na glavnom pretresu 06.12.2007. godine, Savić Milivoja na glavnom pretresu 07.12.2007. godine, Savu Jovanovića, Jablanović Milana i Vujičić Jovana na glavnom pretresu 14.01.2008. godine, Marković srboljuba i Milana Pterovića na glavnom pretresu 15.01.2008. godine, Jovanović Slavomira i Tansaković Staniju na glavnom pretresu 16.01.2008. godine, Đinović Milenka, Marković Zorana i Ljubisavljević Nikolu na glavnom pretresu 17.01.2008. godine, Stanojević Milovana i Stojanović Milorada na glavnom pretresu 18.01.2008. godine, Obradović orana i Stojanović Ljubišu na glavnom pretresu 05.02.2008. godine, Petković Trifuna, spasić Gorana i Siketić Zorana na glavnom pretresu 06.02.2008. godine, Krasnić Marjana i Beriša Fejzulaha na glavnom pretresu 07.02.2008. godine, Jović Radeta, Mišković Sašu i Stojković Nenada na glavnom pretresu 08.02.2008. godine, Agrona Berišu na glavnom pretresu putem video konferencijske veze dana 03.03.2008. godine, Milojević Nenada i Milorada Obradovića na glavnom pretresu 04.03.2008. godine, Mustafi Eliza na glavnom pretresu 05.03.2008. godine, Konjikovac stojana na glavnom pretresu 06.03.2008. godine, Ilić Zorana i Ilić Srđana na glavnom pretresu 07.03.2008. godine, Obrada Stevanovića na glavnom pretresu 02. i 03.06.2008. godine, Božidara Delića na glavnom pretresu 04.06.2008. godine, Madić Slavoljuba na glavnom pretresu 05.06.2008. godine, Grkajac Milivoja na glavnom pretresu 30.06.2008. godine, Milosavljević Milivoja i jugoslava Jovanovića na glavnom pretresu 01.07.2008. godine, Jovanović Bogosava na glavnom pretresu 02.07.2008. godine, Vitošević Dobrivoja na glavnom pretresu 02.07. i 03.09.2008. godine, Čanković Milana na glavnom pretresu 03.09.2008. godine, vujičić Mirka, Novicu Jovanovića i Vitošević Nebojšu na glavnom pretresu 04.09.2008. godine, Slobodana Andrejevića na glavnom pretresu 01.10.2008. godine, Krstić Mileta, Janković Živorada i Andrejević Miodraga na glavnom pretresu 02.10.2008. godine, Rahmani Đezaira na glavnom pretresu 03.11.2008. godine, Popovski Jovicu, Skenderi Jugoslava i Milenković Bogoljuba na glavnom pretresu 01.12.2008. godine, oštećenog Florim Berišu i oštećenog Betim Berišu na glavnom pretresu 04.12.2008. godine, dr Đorđa Alempijevića na glavnom pretresu 04.12.2008. godine, oštećenog Đeljal Berišu na glavnom pretresu 12.01.2009. godine, oštećenog Idriz Hadžijaja, Sašu Stankovića i Radomira Markovića na glavnom pretresu 13.01.2009. godine, Karleuša Dragana i Stojković Bratislava na glavnom pretresu 14.01.2009. godine, Cvetković Blagoja na glavnom pretresu 02.03.2009. godine.

**Korišćenje izjava uzetih od strane istražitelja Međunarodnog
krivičnog tribinala za bivšu Jugoslaviju (MKTJ)**

Odredbom člana 14 A Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine predviđeno je da tužilac za ratne zločine može preduzeti krivično gonjenje na osnovu podataka i dokaza prikupljenih od strane tužioca MKTJ, te da se dokazi prikupljeni ili izvedeni od strane MKTJ mogu, nakon ustupanja, koristiti kao dokazi u krivičnom postupku

pred domaćim sudom, pod uslovom da su prikupljeni ili izvedeni na način predviđen Statuom i Pravilnikom o postupku i dokazima MKTJ, dok se postojanje ili nepostojanje činjenica koje se dokazuju tim dokazima, ceni u skladu sa čl. 18 ZKP-a.

Iz dopisa šefa operativnog odeljenja Tužilaštva MKTJ od 13.01.2009. godine, a vezano za izjave svedoka koji su sudu dostavljene 27. oktobra 2005. godine (na engleskom jeziku) i 9. decembra 2005. godine (na bosansko / hrvatsko / srpskom), sud je utvrdio da Tužilaštvo MKTJ poseduje autetične izjave svih tih svedoka koje su saslušali njihovi istražitelji. Kada su sudu 2005. godine, te konkretne izjave dostavljene, one nisu imale elektronsku overu autentičnosti, s obzirom na to da je proces elektronske overe započeo tek sredinom 2006. godine. Što se tiče popisa i načina na koji su izjave uzete, u skladu sa politikom Tužilaštva MKTJ, iste su uzete na engleskom jeziku, a svedoku je omogućen simultani prevod na albanski. Na kraju saslušanja, izjave su pročitane svedocima i oni su tada potpisivali verziju na engleskom.

Iz spisa je utvrđeno da su izjave prikupljene na način predviđen Statuom i Pravilnikom o postupku i dokazima MKTJ od strane tužioca MKTJ i od njega ovlašćenih organa.

Dakle, u slučaju haških izjava i svedoka koji nisu došli na pretres, ne radi se o nedozvoljenim dokazima, već se isti mogu koristiti. Stoga je odbijen predlog odbrane da se iz spisa izvoje zapisnici o izjavama uzetim od strane istražitelja MKTJ i to kako onih koji su neposredno pristupili na pretres, tako i oni koji nisu neposredno saslušani na pretresu, jer odredbe Zakona o organizaciji nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine omogućavaju korišćenje ovih dokaza. Shodno tome, sud je na pretresu održanom dana 15.01.2009. godine doneo rešenje da se pročitaju i zapisnici o izjavama uzetim od strane istražitelja MKTJ, i to svedoka Vjolce Beriša, Bardulja Beriša, Halita Beriše, Zaurage Beriša, Mevljude Beriša, Sejdia Bitići, Besima Kolgeci, Zulfije Kuči, Fazli Morine, Sadiku Sevdije, afida Ljatifija, koji nisu pristupili na glavni pretres, a na osnovu odredba člana 337 stav 1 tačka 1 i 2 ZKP-a. Naime, radi se o svedocima koji su odbili da svedoče, a žive na teritoriji Kosova, te njihovo dovođenje nije bilo moguće. Ove okolnosti proizile iz povratnica, kao iz dopisa UMNIK-a preko koga je sud takođe pokušavao da uruči pozive svedocima.

U odnosu na svedoke koji su pristupili na glavni pretres, a predhodno su dali izjave i haškim istražiteljima, te su im iste i predočavane na pretresu, sud je ove izjave tretirao kao sastavni deo iskaza svedoka koji su bili predmet njegove ocene.

Zaštićeni svedoci

Novi Zakonik o krivičnom postupku, stupio je na snagu dana 10.06.2006. godine, pri čemu su od tog dana počele da se primenjuju samo odredbe članova 107, 110, 117-122 i člana 333 -335 Odredbe članova 117- 122 ovog Zakonika o krivičnom postupku odnose se na saslušanje zaštićenog svedoka.

Pre glavnog pretresa na kojima su svedoci saslušavani, isti su podnosili zahtev za određivanje statusa zaštićenog svedoka u smislu člana 118 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku. Odlučujući o ovim zahtevima, shodno odredbi člana 118 ZKP-a, na posebnom ročištu sa kojeg je isključivana javnost, u prisustvu svedoka na koga se odnosi zahtev i stranka, sud je doneo rešenje o određivanju statusa zaštićenog svedoka, sadržaj rešenja ismeno saopštavao prisutnima uz omugućavanje okrivljenom i braniocu da ospore opravdanost mera zaštite, kojima se stranke nisu protivile.

Svedoci su obrazlagali svoj zahtev razlozima lične sigurnosti i bezbednosti, kao i bezbednosti svojih porodica, navodeći da imaju strah od eventualne osude javnosti i sredine u kojima žive. U toku glavnog pretresa, sud je uz dodelu mere zaštite saslušanja svedoka pod pseudonimom iz člana 117 stav 3 tačka 4, saslušao tri svedoka.

Svedoka pod pseudonimom « A » sud je na glavnom pretresu 04.12.2006. godine, na njegov zahtev saslušao i uz meru zaštite iz člana 117 stav 3 tačka 7 ZKP – saslušanje svedoka odvijalo se u posebnoj prostoriji, a publika je bila vizuelno odvojena neprovidnom zavesom i nije mogla da vidi zaštićenog svedoka. Na navedenom glavnom pretresu adv. Veljko Đurić predložio je da mu se pismeno dostavi rešenje o primeni mera zaštite svedoka « A », međutim odredbom člana 118 stav 3 ZKP-a predviđeno je da će sud odmah nakon održanog ročišta doneti rešenje o određivanju statusa zaštićenog svedoka, te sadržaj rešenja usmeno saopštiti licima koja su ročištu prisustvovala, između kojih je bio i adv. Veljko Đurić. Takođe odredbom člana 118 stav 5 ZKP-a, predviđeno je da će samo u slučaju kada se odbija zahtev iz stava 1 ovog člana, ovakvo rešenje dostaviti podnosiocu zahteva i neće ga usmeno saopštavati. Inače protiv rešenja iz člana 118 stav 1 ZKP-a, o određivanju statusa zaštićenog svedoka posebna žalba nije dozvoljena.

Svedocima pod pseudonimom « B » i « C » sud je na njihov zahtev, na glavnom pretresu 05.04.2007. godine, dodelio mere zaštite iz člana 117 stav 3 tačka 4 ZKP.

Takođe, sud je svedoku Konjikovac Stojanu na njegov zahtev na glavnom pretresu 06.03.2008. godine (zbog eventualnih problema koji bi njegov iskaz mogao da prouzrokuje u njegovom daljem radu kao aktivnog oficira), odredio meru zaštite iz člana 117 stav 3 tačka 1 ZKP-a – isključenje javnosti sa glavnog pretresa.

Zapisnici sa posebnih ročišta koji sadrže razloge svedoka za podnošenje zahteva za dodelu statusa zaštićenog svedoka, a sa kojih je isključena javnost, te rešenje suda o određivanju statusa zaštićenog svedoka, kao i omoti sa podacima o identitetu zaštićenih svedoka u smislu člana 118 i 120 ZKP-a su zapečaćeni i predati na čuvanje istražnom sudiji, sa naznakom « zaštita svedoka – službena tajna – strogo poverljivo ».

Saslušanje putem videokonferencijske veze

Procena mogućnosti korišćenja videokonferencijske veze radi saslušanja svedoka koji se tokom davanja iskaza ne nalazi u prostoriji u kojoj se održava suđenje je uveden Zakonom u organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine. Svrha ovog pravila se svodi jedino na potrebu prevazilaženja nemogućnosti da se obezbedi fizičko prisustvo svedoka na glavnom pretresu. Kada se vrši saslušanje putem videokonferencijske veze time se fizičko odsutpa od načela neposrednosti, ali suštinski, pa i u krivično procesnom smislu ono se pošuje jer se saslušanje ostvaruje putem tehničke veze, tokom samog suđenja, a svi učesnici postupka mogu da ostvare onu vrstu procene komunikacije sa svedokom koja je i inače moguća kada ta lica daju iskaz dok su fizički prisutna u sudnici.

Odredbom člana 14 Zakona o organizaciji nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine, predviđeno je da ako nije moguće obezbediti prisustvo svedoka ili oštećenog na glavnom pretresu, njihovo saslušanje može se vršiti putem videokonferencijske veze.

Kako je svedok Argon Beriša odbio da svedoči neposredno pred Većem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu i prihvatio je jedino da svedoči putem videokonferencijske veze, to je sud u smislu napred citiranog člana organizovao njegovo saslušanje preko videokonferencijske

veze na glavnom pretresu dana 03.03.2008. godine. U konkretnom slučaju sud je našao da je iskaz svedoka veoma značajan za utvrđivanje činjeničnog stanja, tako da su po oceni suda zadovoljeni svi kriterijumi za prihvatanje onakvog načina saslušanja svedoka.

Veštačenja

Tokom ovog krivičnog postupka obavljena su određena veštačenja, te su dati nalazi i mišljenja i to:

-nalaz i mišljenje sudskog veštaka dr Đorđa Alempijevića od 10.04.2006. godine dat na osnovu analize dostavljenog materijala u elektronskom formatu (kompak disk – CD sa oznakom « UNICTY 13/07/2004 Suva Reka »), a koji se odnosi na ekshumaciju posmrtnih ostataka sa groblja Suva Reka obavljenog od strane Forenzičkog istražnog tima Ujedinjenog Kraljevstva na zahtev Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, a na okolnosti da li je izveštaj i ekspertiza urađen u svemu po pravilima medicinske nauke. (detaljniji nalaz i mišljenje dat je u nastavku presude).

-nalaz i mišljenje dr Predraga Tasovca neuropsihijatra i psihologa dr Nade Janković psihologa, za svedoka Ivicu Novakovića od 11.06.2007. godine, dat na predlog adv. Veljka Đurđića, a na okolnosti sposobnosti svedoka da iznese svoj iskaz, s obzirom da je komunikacija sa svedokom na glavnom pretresu 04.06.2007. godine bila otežana i svedok je odavno utisak straha. Iz nalaza i mišljenje utvrđeno je svedok Ivica Novković prosečne inteligencije i simplifikovane strukture, koja trpi visok stepen egzistencijalne strepnje koja se pored ego – centriranosti prostire i na strepnju po svoje neposredno okruženje. Takva ideofektivna pozicija se prezentuje kroz usmerenu depresivnu epizodu u ravnim emocija i kroz konzistetan otpor i povlačenje od okoline, kroz bihevioralnu ravan, te ispoljava egosintomu (ličnosti primerenu) odluku o konstrukciji vlastite participacije u sudskom procesu. Pomenuta strepnja je kompozit racionalnog i iracionalnog, tj. odluka o vlastitoj nekompetentnosti, generisana je afektom ali i procenom koja ima veze sa mogućnošći realne pretnje, što je prelomljeno kroz simplifikovanu strukturu koja to ne može na adekvatniji način da obradi. Svedok Ivica Novković u odnosu na ukupne kapacitete nije sposoban da pomenuto stanje prevaziđe kroz primerenije strategije, te iako ne postoje objektivne nemogućnosti u kognitivnoj i personalnoj ravni za učestvovanje u predmetnom procesu, u subjektivnoj ravni postoji snažan otpor koji bitno kompromituje procenu sposobnosti imenovano. Na glavnom pretresu održanom 10.09.2007. godine, sudski veštaci su ostali kod svog nalaza i mišljenja od 11.06.2007. godine i naveli da je svedok Novković doneo odluku da se restriktivno ponaša u ovom procesu koje nije iz svesne namere nego iz upliva emocionalnosti, odnosno njegove strepnje, straha za vlastiti život. Pregledom nije detektovan nijedan nedostatak bilo kog tipa koji bi ga diskvalifikovao da može da izloži sadržaj tipa koji je potreban sudu. Kako je sud iz nalaza i mišljenja sudskih veštaka utvrdio da je svedok sposoban da da iskaz, nastavio je sa saslušanjem svedoka Novković Ivice ne prihvatajući predlog da se čita iskaz svedoka iz istrage, a iskaz koji je dao na glavnom pretresu 04.06.2007. godine izvioji.

-nalaz i mišljenje neuropsihijatra dr Aleksandra Jvanovića i psihologa dr Nade Janković, za svedoka pod pseudonimom « A » od 17.10.2008. godine, utvrđeno je da je u vreme kritičnog događaja svedok bio pod dejstvom alkohola koji je uticao, ali ne i u bitnom stepenu na njegovu sposobnost čulnog opažanja činjenica i mogućnosti primanja utisaka, shvatanja kao i pamćenja i mogućnost reprodukovanja protekom dužeg vremenskog perioda. Alkohol je utica, ali ne u bitnom stepenu na rasuđivanje i postupke imenovanog pri čemu je on upamtio suštinu onoga što se desilo, premda je zaboravio dosta detalja. Ukoliko se pođe od iskaza koji je svedok « A » prilikom neposrednog ispitivanja opredelio, da je kritičnom prilikom popio 3 do 4 dcl žestokog pića (bio je težak oko 80 kg, nije pio pre kritičnog događaja, ne seća se šta je i koliko doručkovao), može se reći da je tom prilikom bio u stanju alkoholnog pijanstva srednjeg stepena sa koncentracijom alkohola od 1,76 do 2,35 promila alkohola u krvi, koje je uticalo, ali ne i u bitnom stepenu na njegovu sposobnost čulnog opažanja činjenica i mogućnost primanja utisaka, shvatanja, kao i pamćenja i mogućnosti reprodukovanja protekom dužeg vremenskog perioda. Svedok « A » u sadašnje vreme ne boluje ni od kakve duševne bolesti, zaostalog duševnog razvoja ili neke druge duševne bolesti, zaostalog duševnog razvoja ili neke druge duševne poremećenosti, a koja bi mogla da se održava na njegovu sposobnost pamćenja i njegovu sposobnost reprodukcije upamćenoga. U martu mesecu 1999. godine, tj. u vreme kritičnog događaja svedok « A » je bio u stanju jednostavnog alkoholnog pijanstva koje nije imalo karakter duševne bolesti, zaostalog duševnog razvoja ili neke druge duševne poremećenosti, a koji bi u bitnom stepenu uticali na njegovu sposobnost pamćenja i njegovu sposobnost reprodukcije upamćenog.

-nalaz i mišljenje neuropsihijatra dr Aleksandra Jvanovića i psihologa dr Nade Janković od 17.10.2008. godine za svedoka pod pseudonimom « C », dat na okolnosti stepena duševne razvijenosti svedoka s obzirom da je u kritično vreme bio mlađe punoletno lice. Iz nalaza i mišljenja utvrđeno je da stepen duševne razvijenosti svedoka « C » u vreme kritičnih okolnosti odgovarao je njegovoj životnoj dobi, te je s tim u vezi njegova sposobnost zapažanja, pamćenja, kao i moguća reprodukovanja upamćenog protekom dužeg vremenskog perioda očuvana. Svedok « C » nije osoba koja boluje od neke duševne bolesti, zaostalog duševnog razvoja ili neke druge duševne poremećenosti, niti je neko od ovih stanja postojalo u martu mesecu 1999. godine, niti se to održavalo na njegovu sposobnost upamćivanja i njegovu sposobnost reprodukcije upamćenoga.

-nalaz i mišljenje neuropsihijatra dr Aleksandra Jvanovića i psihologa dr Nade Janković od 17.10.2008. godine za svedoka Nedeljkić Svetozara, dat na okolnost stepena duševne razvijenosti svedoka s obzirom da je u kritično vreme bio mlađe punoletno lice. Iz nalaza i mišljenja utvrđeno je da je stepen duševne razvijenosti svedoka Nedeljkić Svetozara u vreme kritičnih okolnosti odgovarao njegovoj životnoj dobi, te je s tim u vezi njegova sposobnost zapažanja, pamćenja kao i mogućnost reprodukovanja upamćenog protekom dužeg vremenskog perioda očuvana. Svedok Nedeljkić Svetizar nije osoba koja boluje od neke duševne bolesti, zaostalog duševnog razvoja ili neke druge duševne poremećenosti, niti je neko od ovih stanja postojalo u martu mesecu 1999. godine, niti se to održavalo na njegovu sposobnost upamćivanja i njegovu sposobnost reprodukcije upamćenoga.

-nalaz i mišljenje neuropsihijatra dr Aleksandra Jvanovića i psihologa dr Nade Janković od 17.10.2008. godine za svdoka Trajković Trajka, dat na okolnosti stepena duševne razvijenosti svdoka s obzirom da je u kritično vreme bio maloletno lice. Na nalaz i mišljenje utvrđeno je da je stepen duševne razvijenosti svdoka Trajković Trajka, a u vreme krivičnih okolnosti odgovarao njegovoj životnoj dobi, te je s tim u vezi njegova sposobnost zapažanja, pamćenja kao i mogućnost reprodukcije upamćenog protekom dužeg vremenskog perioda očuvana. Svedok Trajković Trajko nije osoba koja boluje od neke duševne bolesti, zaostalog duševnog razvoja ili neke druge duševne poremećenosti, niti je neko od ovih stanja postojalo u martu mesecu 1999. godine, niti se to održavalo na njegovu sposobnost upamćivanja i njegovu sposobnost reprodukcije upamćenog.

Sud je u potpunosti prihvatio nalaze i mišljenja sudskih veštaka kao stručne, argumentovane i date po pravilima struke.

Od strane Vojngeografskog instituta dat je nalaz br. 1148-7 od 01.12.2008. godine, a u vezi određivanja razdaljina između naznačenih objekata na fotoskici područja Suve Reke (koja se nalazi u spisima). Na glavnom pretresu dana 13.01.2009. godine, s tim u vezi u svojstvu svdoka, saslušan je major Stanković Saša koji raspolaze stručnom spremom koja mu omogućava da u konkretnoj situaciji zapazi i pravilno oceni određene činjenice.

Izdvojeni zapisnici

Na glavnom pretresu 05.02.2007. godine izvojen je zapisnik o saslušanju Popović Anđelka u svojstvu građanina sačinjen od strane Tužioca za ratne zločine 23.10.2005. godine iz razloga što je Popović Anđelko saslušan od strane zamenika tužioca za ratne zločine nakon podnošenja zahteva za sprovođenje istrage dana 03.10.2005. godine. Kako je Popović Anđelko saslušan u svojstvu građanina od strane tužioca za ratne zločine 23.10.2005. godine, nakon podnetog zahteva sprovođenje istrage dana 03.10.2005. godine, to je veće odlučilo da ovaj zapisnik izvoji, s obzirom da odredba člana 504 J ZKP, predviđa da se iskazi i obaveštenja koja javni tužilac prikupi u prekrivičnom postupku, mogu koristiti kao dokaz u krivičnom postupku, mada se odluka ne može zasnivati samo na njima.

Na glavnom pretresu dana 03.03.2009. godine izvojen je zapisnik o saslušanju okr. Dobrivoja Vitoševića u predmetu Ki.V.9/05 od 04.04.2006. godine, jer je na glavnom pretresu dana 02.07. i 03.09.2008. godine, promenjen njihov status u ovom krivičnom postupku i da je saslušan u svojstvu svdoka. Iskaz koji je dat u svojstvu okrivljenog ne sme se koristiti kao dokaz i sud je bo dužan da ga izdvoji, a shodno članu 178 ZKP-a.

Utvrđeno činjenično stanje

Analizom i ocenom svih izvedenih dokaza, kako pojedinačno, tako i u vezi sa ostalim izvedenim dokazima, kao i navodima odbrane optuženih sud je na osnovu načela slobodnog sudijskog uverenja u oceni dokaza o činjenicama, shodno odredbama člana 18 i 352 ZKP-a, našao da su optuženi Repanović Radojko, Čukarić Slađan, Nišavić Milorad i Petković Miroslav izvršili opisane radnje, u vreme, na mestu i na način kako je to navedeno u izreci ove presude, pri čemu su pojedine radnje iz optužnice izostavljene iz činjeničnog opisa, budući da su ostale

nedokazane, dok je našao da nije dokazano da su optuženi Mitrović Radoslav, Jovanović Nenad i Petković Zoran izvršili krivično delo koje im je stavljeno na teret. U odnosu na opt. Papić Ramiza zbog odustanka zamenika tužioca za ratne zločine odbijena je optužba.

Nakon svestrane i brižljive ocene dokaza sud je **utvrdio sledeće:**

Inkrimisane radnje preduzete su za vreme oružanog sukoba, unutrašnjeg oružanog sukoba između oružanih snaga SRJ – vojske i policije sa jedne strane i naoružane vojne ormacije OVK sa druge stranem te istovremeno međunarodnog oružanog sukoba između oružanih snaga SRJ i Koalicije NATO pakta. Unutrašnji oružani sukob na područja AP KiM shodno Zakonu Vojski SR Jugoslavije i naređenje Generalštaba Vojske Jugoslavije računa se vreme od 23.03.1998. godine, a završetak sa 25.06.1999. godine. Međunarodni oružani sukob započet je bombardovanjem teritorije SRJ od strane Koalicije MATO pakta na dan 24.03.1999. godine, a sa potpisivanjem vojno tehničkog sporazuma dana 09.03.1999. godine nastupio je završetak ratnih dejstava između Koalicije NATO pakta i Vojske SRJ, a sve prema izveštaju Vojne pošte broj 1122-01 od 22.02.2008. godine.

Opština Suva Reka nalazi se u jugozapadnom delu AP Kosovo i Metohija i prema izveštaju rada za 1999. godinu Sekretarijata u Prizrenu, proizilazi da je na dan 24.03.1999. godine na području SO Suva Reka bilo je oko 75.000 stanovnika, od toga 3.500 Srba, 1.000 Roma, a ostalo čini šiptarsko stanovništvo.

Oslobodilačka Vojska Kosova predstavljala je vojnu orgaizaciju sa materijalnim sredstvima i odgovornom komandom, što je u ovoj formaciji omogućavalo da izvodi kontinuirane i usklađene vojne akcije, te da osvaja i kontroliše delove teritorije Kosova i Metohije. Ovk je formirala operativne zone kojima su rukovodili komandanti štabova. Opština Suva Reka je pripadala Operativnoj zoni « Paštrik », tzv. OVK kojoj je pripadala i opština Suva Reka, dostavljena od BIA dana 30.01.2008. godine pod brojem 02-121. Sedište glavnog štaba Operativne zone « Paštrik » je bilo najpre u selu Brešance opština Suva Reka, a potom u selima Dragobilje i Retimlje opština Orahovac. Operativnu zonu « Paštrik » sačinjavalo je pet brigada (121, 122, 124. i 125.) koje su u svom sastavu imale bataljone, čete, vodove i specijalna odeljenja i seoske – lokalne štabove. 122. brigada je geografski pokrivala i delovala na širem području Mileševa, opština Orahovac, kao i delovima opštine Suve Reke i Kline. 124. brigada sa sedištem glavnog štaba u selu Retimlje, opština Orahovac, geografski je pokrivala i delovala na širem području opštine Orahovac kao i na delovima područja opštine Suva Reka i Prizren.

Iz dopisa Ministarstva odbrane Int. br.11-3 od 23.03.2005. godine utvrđeno je da je **opština Suva Reka u periodu 1999. godine bila u zoni odgovornosti 549. mtbr**, sa komandom u Prizrenu. Komandant brigade u to vreme bio je pukovnik Božidar Delić, a u zoni odgovornosti pomenute brigade nije bilo paravojnih jedinica, dok o tome da li je bilo parapolijskih nemaju saznanja.

Iz dopisa Ministarstva odbrane Vojnobezbednosna agencija br. 31.86-2 od 21.03.2006. godine, utvrđeno je da je **dana 25.03.1999. godine, borbena grupa 5 (BG-5), iz sastava 549. mtbr, u ranim jutarnjim satima bez zadržavanja prošla kroz Suvu Reku** i uputila se ka selu Raštane gde je izvodila **borbena dejstva na pravcu Raštane – Studenčane – Samodraža** do 27.03.1999. godine. Od 27.03. do 01.04.1999. godine, navedena borbena grupa je vršila borbena dejstva na pravcu Samodraža – Dobrodeljane – Pagaruša. U samoj Suvoj Reci u navedenom periodu VJ nije izvodila nikakva borbena dejstva, niti je bila na drugi način angažovana, jer je grad bio pod kontrolom snaga MUP-a Republike Srbije.

Na dan 26.03.1999. godine u samom gradu Suva Reka nije bilo sukoba između vojnih i policijskih snaga i pripadnika OVK, a u tom periodu su pripadnici OVK imali svoje položaje od sela Raštane.

Takođe izvršen je uvid u original knjigu dnevnih događaja OUP-a Suva Reka koja je vođena za period od 04.01.1996. godine zaključno sa 25.05.1999. godine, iz koje je utvrđeno da u periodu od 22. marta 1999. do 05. aprila 1999. godine **nije evidentiran nijedan događaj.**

Da je optuženi Repanović Radojko počinio radnje opisane pod I – A, (naredba da se krene u napad i ubijanje albanskih civila, te da se leševi ubijenih skupe i odvedu sa lica mesta) sud je utvrdio ocenom sledećih izvedenih dokaza:

Svedok Veljković Velibor saslušan u predkrivičnom postupku dana 05.03.2004. godine, navodi da je u toku 1999. godine početkom bombardovanja bio redovan policajac OUP-a Suva Reka. Obavljao je poslove stanične evidencije. Neposredni starešina bio mu je Radojko Repanović Prve nedelje bombardovanja komandir stanice Radojko Repanović naredio je da se ide od kuće do kuće i da se ubijaju Albanci u Suvoj Reci. Tog dana opt. Repanović Radojko je rekao « idite tamo utovarajte i ubijajte », Dalje navodi da nije čuo reči, ali zaključuje jer opt. Repanović mirno gleda dok su ljude ubijali, a nakon toga ih tovarali. Prvo je ubijen pritvorenik za koga je čuo da se pričalo da je pucao na policiju, pa je bio priveden dan, dva ranije. Pritvorenika iz pritvora su izveli « Jajce » (opt. Čukarić Slađan), Tanović i Petković Miroslav. U dvorištu policijske stanice je pritvorenik ubijen, ali nije mu poznato ko ga je ubio. Nakon ubistva pritvorenika ubijali su i oko kuća tražeći Šiptare, te mu je Repanović naredio « izlazi i idi i da se ubija, da se utovaraju mrtvi ljudi ». Repanović Radojko mu je rekao 10 – tak minuta pre nego što su ljudi pobjegli u pravcu Zanatskog centra, da krene u sakupljanje leševa. Krenuo je za jednim kamionom i utovarivao je mrtve ljude. Na Reštanskom putu radi utovara leševa bio je sa policajcima rezervistima, seća se Novković Ivice, a drugih lica ne može da se seti. Prvi leševi su bili udaljeni od zgrade OUP-a 50- tak metara. Tom prilikom video je civile kako iz kuća beže prema Zanatskom centru, a za njima su pucali Tanović i « Jajce », a misli da je pucao i opt. Petković Miroslav. Bilo je mrtvih, ranjenih, dok su neki uspeli da pobjegnu u jedan kafić. Posle toga je otišao do Zanatskog centra, do picerije u kojoj su se nalazili civili. Bila je bačena bomba na civile, a preživeli su poubijani. Da je bila bačena bomba čuo je, a i video je u piceriji kada je sakupljao leševe, lom od detonacije. Otišao je kada je bilo otprilike više od pola leševa utovareno. Posle toga su komunalci utovarivali, ali ne zna gde su ih odvezli.

Saslušan od strane zamenika tužioca za ratne zločine 22.09.2005. godine, između ostalog naveo je da kada je izašao iz pomoćne zgrade u dvorištu čuo je jasnu naredbu komandira policijske stanice Repanović Radojka, za koju ne zna kako je glasila od reči do reči, ali iz koje je jasno proizlazilo da treba da se ide na Reštanski put u ubijanje albanskih civila, a tada je i izdao naredbu da se leševi 15 minuta pre nego što je odlučeno da se priključi grupi za sakupljanje civila koji su bili ubijeni u dvorištu policijske stanice ubijen jedan pritvorenik koga su iz pritvora izveli « Jajce », Miroslav Petković, pok. Tanović i Popović Anđelko. Nakon toga kreće u sakupljanje leševa u kome su kod picerije učestvovali i pripadnici Civilne zaštite.

Saslušan od strane haških istražitelja 18.01.2006. godine, navodi da je u prvoj nedelji kada je počelo bombardovanje jedan Albanac bio uhapšen i priveden u policijsku stanicu jer se sumnjalo da je pucao na policiju. Čuo je pucanj iz pravca dvorišta ispre zgrade OUP-a. Posle 5

minuta, izašao je napolje i video mrtvog čoveka koji je ležao u dvorištu, starosti između 50 i 60 godina. Nije mu poznato ko ga je ubio. Kasnije dok je bio u zgradi policije čuo je komandira Repanovića koji se u kancelariji obraćao grupi policajaca i rekao da treba da idu od kuće do kuće i da ubijaju albanske civile. Samo je rekao da svi moraju biti ubijeni. Repanović je i njemu naredio da krene za njima i da ubija, ali je on to odbio.

Saslušan u predhodnom postupku dana 27.03.2006. godine, navodi da mu je komandir stanice opt. Radojko Repanović, naredio da se krene u ubijanje albanskih civila na Reštanskom putu. Lično je čuo od komandira da je rekao u smislu toga da i on krene u ubijanje Šiptara. Nalazio se u dvorištu policijske stanice, kao i grupa policajaca među kojima su bili Čukarić Slađan, Radovan Tanović, Petković Miroslav, Miško DB – jac i drugi. Nije mogao tačno da se seti reči koje je komandir tom prilikom izgovorio. Nije pristao da krene sa tom « grupom za ubijanje » (a « grupom za ubijanje » je njegov termin), koja je krenula i počela da ubija. Ušao je u dežurnu službu i ne može da se seti kada je izveden pritvorenik, da li je izveden dok je bio u dvorištu ili dok je bio u dežurnoj službi. Pritvorenik je ubijen dok je svedok bio u dežurnoj službi i ubijanje je počelo tog pritvorenika. Na Reštanskom putu na oko 5 do 6 metara od puta skupljali su leševe. Kod kuća na Reštanskom putu nije ulazio, a nije sakupljao leševe iza kuća.

Svedok Veljković Velibor saslušan na glavnom pretresima 07, 08. i 09.11.2006. godine, navodi da se kritičnom prilikom, u jutarnjim satima nalazio u pomoćnom objektu i oko 12 sati izašao je iz svoje kancelarije i krenuo u prostorije dežurne službe. Kada je prišao do samih ulaznih vrata njegov tada pretpostavljeni starešina Radojko Repanović, mu je rekao, međutim ne može da se seti kako mu je tačno rekao, ali je hteo da ga pošalje sa jednom grupom ljudi u kojoj je bio sada pok. Radovan Tanović, Slađan Čukarić i Petković Miroslav koji su bili naoružani automatskim puškama i stajali su u neposrednoj blizini, faktički se mimoišavši sa njim. Komandir je bio na metar od njega, na jedno dva metra od glavnog ulaza u zgradu, dok je napred navedena grupa bila na jedno možda 2 metara ispred komandira koji ga tera da se priključi grupi ljudi koja je negde krenula. U rukama su imali automatske puške. Nije želeo da se priključi toj grupi. Ulazi u dežurnu službu i posle otprilike 5 minuta iz prostorije za zadržavanje video je da izvode pritvoreno lice. Čuo je pucanj, izašao napolje i video da je mrtav. Odmah zatim grupa je nastavila Reštanskim putem i on ih je posmatrao ispred policijske stanice (označavajući na skici Suve Reke mesto gde piše « staza policije »). Grupa policajaca počela je da puca kod kuće OEBS i ljudi su počeli da beže ka dvorištu autobuske stanice. U tom bežanju ljudi su padali i bilo je mrtvih. U međuvremenu iz pravca Prizrena došao je kamion i parkirao se preko puta policijske stanice. Kada je sve to počelo opt. Repanović Radojko je rekao da mora da se ide u utovar leševa.

Odlazi po naredbi Repanovića u skupljanje leševa, s obzirom da bi dalje suprostavljanje bilo, kako on to navodi, opasno po njega jer je ipak to rat i ako se desi da se odbije bilo kakvo naređenje može da nastrada i od strane svojih kolega. Prve leševe je sakupljao na Reštanskom putu, a potom je otišao do policijske stanice i čuo da ima još leševa u nekom lokalnu, u piceriji kod autobuske stanice.

Upoređivanjem svih napred navedenih iskaza svedoka Veljković Velibora može se videti da su, u najvećem broju, u bitnim činjenicama, međusobno saglasni i da nema bitnih razlika. Svedok je dosledan u pogledu bitnijih činjenica i okolnosti, te je sud prihvatio iskaze svedoka Veljković Velibora u delu gde navodi da je kritičnog dana optuženi Repanović Radojko odredio

grupu policajaca i naredio im da krenu u napad i ubijanje albanskih civila, a potom odredio i grupu policajaca kojoj je izdao naredbu da leševe ubijenih civila utovare u kamion i odvezu sa lica mesta, nalazeći da su jasni i kategorični u pogledu naredbe. U sklopu sa iskazom svedoka Veljković Velibora sud je cenio deo odbrane opt. Petković Miroslava u kojem navodi da je kod picerije video pripadnike policije među kojima je prepoznao Veljković Velibora i rezervistu Nedeljковиća. Takođe i svedoci koji su učestvovali u iznošenju tela iz picerije u svojim iskazima navode da su tu bili prisutni policajci među kojima su oni samo neke prepoznali. Sud je ovakve iskaze opt. Petković Miroslava i svedoka koji su bili prisutni kod picerije i sakupljali leševe, a u kojima se navodi prisustvo većeg broja policajaca, prihvatio kao istinite, međusobno saglasne i uklopljene u jednu logičnu celinu. Iz napred navedenog nesumnjiv je zaključak suda da je upravo opt. Repanović Radojo pored naredbe za napad i ubistvo albanskih civila odredio grupu policajaca za skupljanje leševa.

Svedok je više puta ponovio tvrdnju da ne može tačno da navede reči koje je pritom izgovorio opt. Repanović Radojko, što je za sud **logično nakon protoka više godina**.

Nema razloga ne pokloniti veru iskazima svedoka Veljković Velibora koji je i prilikom **suočenja sa opt. Repanović Radojkom, bio ubedljiv i izričit u tvrdnji** kada mu je kategorično rekao « odlično znaš kako je i šta je bilo, ja nemam nikakvog razloga ovde da lažem. Kad sam ja izlazio iz tog pomoćnog objekta ti si bio onde ispred ulaza u zgradu stanice i lepo znam ko je bio tu, znači bio je tu Tanović, Čukarić, Miki Petković, za druge ne mogu tačno da se setim, i lepo si, to sam više puta rekao, ne mogu da se setim tačno kako si rekao, ali terao si me da krenem sa njima u nekoj akciji, međutim ja sam se setio da je to neko ubijanje ». (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 09.11.2006. godine – str. 11, 12, 12/96).

Prilikom suočenja svedok Veljković Velibor je obraćajući se Repanoviću ostao dosledan i **bio ubedljiv** da je pritvorenik bio u policijskoj stanici.

Takođe i na glavnom pretresu dana 04.11.2008. godine (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa str. 88/106), s tim u vezi svedok je bio kategoričan prilikom obraćanja opt. Repanoviću izjavivši : « najveću glupost što ste napravili to je za onog čoveka pritvorenika, što mu niste doneli rešenje o zadržavanju. Dva, tri dana je bio a dužni ste bili da to uradite ».

U ovom delu, sud je iskazao svedoka Veljković Velibora prihvatio kao ubedljiv i istinit ne nalazeći razloge zbog čega bi svedok neosnovano teretio opt. Repanović Radojka, te da nema nikakvog interesa u pogledu ovoga pitanja govori neistinu. Sud nalazi da je svedok govorio o takvoj situaciji gde on objektivno nema potrebe i razloga da bilo koga od optuženih lažno tereti i da izmišlja nešto što se nije dogodilo.

Da svedok Veljković Velibor nije išao po svaku cenu za tim da tereti opt. Repanović Radojka, vidi se po tome što se u par navrata ograđivao u smislu da iako je naređenje bilo od strane komandira opt. Repanović Radojka, verovatno i on nije odlučivao i da je čuo da je naređenje stiglo iz Beograda.

Objektivno gledano teško da je svedok Veljković Velibor sve to mogao izmisliti, ukoliko te okolnosti i detalji nisu imali uporište u stvarnim događajima o kojima on imao neprosredna saznanja.

Razumljivo je da se svedok nije mogao setiti koji je tačan datum kritičnog događaja, ali zna da je to bila prva nedelja bombardovanja. Svedok je objasnio da kada su ga prvi put prilikom saslušanja pitali da li može da se seti kada je bilo ubijanje albanskih civila u Suvoj Reci, isti im je

rekao da ne može da se seti dana kada je to bilo, ali zna da su bili u prostorijama stanice. Nisu se još uvek izmestili. To je bila prva nedelja bombardovanja, te su mu tom prilikom rekli da je to bilo 26. marta, pa je iz tih razloga i prilikom davanja ostalih iskaza navodio kao datum kritičnog događaja upravo 26. mart.

Svedok Novković Ivica saslušan u pretkrivičnom postupku Kri.V.1/04 dana 05.03.2004. godine, u predhodnom postupku Ki.V.9/05 dana 10.04.2006. godine, navodi da je bio u rezervnom sastavu policije. Opisujući krivični događaj navodi da ne može da se seti koji je dan bio kada je čuo od kolega da je došao u policijsku stanicu kod komandira « bezbednjak », visok čovek u zelenoj maskirnoj uniformi. Ne može da se seti da li je sa njim bio jedan čovek ili dvojica u uniformi. Ispred policijske stanice iz pravca Prizrena došla su dva civila sa kratkim automatskim oružjem. Kada je naišao čuo je od kolega da je došao « bezbednjak », ali nije čuo o čemu su razgovarali on i komandir. Komandir Repanović Radojko odabrao je 10 – tk pripadnika policije OUP-a Suva Reka, između kojih su bili Veljković Velibor, svedok « A », « Jajce », Radovan Tanović, kada im je rekao da oko policijske stanice pretresu sve albanske kuće. Komandir je naredio da se donesu i svi dokazni materijali i da se zbog sigurnosti isprazne sve kuće oko policijske stanice. Svedok Novković Ivica navodi da su bili u beloj Kući u kojoj je bio smešten OEBS i to jedna grupa je bila ispred bele kuće a druga pozadi, da su u toj Kući nađene neke kasete i CD koje su posle predali u stanicu, a u toj Kući nikoga nisu zatekli. Kad su izašli iz kuće tom prilikom su ubijeni ljudi iza kuće. Ne može da kaže tačno ko je te ljude ubio, a poznato mu je da su tamo bili Tanović i « Jajce ». Za ljudima koji su bežali od kuće ka Zanatskom centru se pucalo. Za njima su pucali Tanović i « Jajce » i u tom bežanju su pali jedan čovek i žena, kako kaže, misli da su muž i žena, ali nije siguran.

Posle toga su se vratili u policijsku stanicu. Ne može da se seti da li su se vratili « Jajce », Tanović i svedok « A », ali se seća da su se vratila i ta dva civila. Potom ga je komandir odredio kao obezbeđenje da ide sa ovim civilima, prema selu Raštane i da se okupe leševi, a nakon toga da se utovare u kamion. Komandir je odredio da u obezbeđenju sa njim bude i Veljković Velibor i Popovski Jovica. Ne može da se seti da li je bio još neko. Navedena dvojica civila su krenula kamionom. Pokupili su leševe iza tkz.bele kuće. Bilo je i zapaljenih leševa i starih više dana. Tom prilikom kada su pošli da sakupljaju leševe, gore navedenog muškarca i žene ya koje misli da su muž i žena, nije bilo.

Svedok « A » saslušan u pretkrivičnom postupku dana 04.03.2004. godine, te od strane zamenika tužioca za ratne zločine dana 21.07.2005. godine, u prethodnom postupku dana 14.03.2006. godine, kao i na glavnim pretresima održanim dana 05, 06. i 07.12.2006. godine, 10.01.2007. godine, te 03. i 04.11.2008. godine, navodi da je u vreme početka bombardovanja bio pripadnik rezervnog sastava policije i radeći u patroli raznosio je hranu i municiju na teren. Sa njim u patroli bili su Čukarić Slađan, Tanović Radovan i Petković Miroslav. Datuma se tačno ne seća, ali zna da kada su se jednom prilikom vratili sa terena iz Đinovca ispred policijske stanice naišao je « Čegar 1 ». Pomoćnik komandira stanice Jovanović Nenad ga je pozdravio, ali je ovaj počeo da viče na njega « šta radite vi tu, šta gledate, šta čekate » i u tom trenutku iz dva policijska kamiona krenulo je 40 do 50 ljudi levo i desno u dve grupe, raširili se u strelce i krenuli Reštanskim putem prema kućama u kojima su živeli Albanci Beriše. Kamioni su došli iz pravca prizrena, a ljudi su bili obučeni u maskirane zelene i plave uniforme, a na rukavu su imali trake. « Čegrovi » su bili Posebna jedinica policije. « Čegar 1 » je došao vozilom plave boje « landrover ». Kada se « Čegar 1 » obratio pomoćniku komandira Jovanović Nenadu isti je

odjednom rekao « ajde, ajde, krenite », te su oni onako izgubljeni ne znajući ni šta ni gde krenuli niz Reštanski put u prve kuće gde su bili pripadnici OEBS – a. Pritom je mislio da će prethodno da izbacuju ljude ispred kuća.

Sud je cenio iskaze svedoka Novković Ivica i svedoka « A », u delu u kome su na različite načine opisali šta je predhodilo odlasku na Reštanski put i njihovo prisustvo kod kuće OEBS. **Svedok Novković Ivica** objašnjava da ga je opt. Radojko Repanović poslao sa grupom od 10 – ak policajca ali naredivši im da ako policijske stanice samo **pretresu i donesu sve dokazne materijale**, te zbog sigurnosti **isprazne sve kuće** oko policijske stanice, **dok svedok « A »** navodi da nakon što je naišao « Čegar 1 » i obartio se pomoćniku Jovanović Nenadu rečima « šta čekate, šta gledate », te kad im je Jovanović rekao « ajde, ajde », svedok zajedno sa opt. Peković Miroslavom, Čukarić Slađanom i pok. Tanović Radovanom kreće Reštanskim putem i dolazi do kuće u kojoj je bio smešten OEBS, a potom i kod picerije u Zanatskom centru.

Međutim, sud nalazi da su iskazi u ovom delu neubedljivi, neprihvatljivi i nelogični i da su se svedoci trudili da svojim iskazima svedu na minimum ili pak na drugačiji način opišu svoje prisustvo i učesće u kritičnim događajima, koji su se tokom njihovog boravka stvarno desili. Ovo sve iz razloga straha od eventualno svoje krivično pravne odgovornosti, obzirom da su upravo oni otišli sa odabranom grupom policajaca od strane komandira opt. Repanović Radojka, i bili prisutni kod kuće porodice Beriša gde su lišili života određeni članovi te porodice.

Ovakvi iskazi svedoka demantovani su iskazom svedoka Veljković Velibora koji je bio dosledan i izričit u tvrdnji da je opt. Repanović Radojko naredio pripadnicima OUP-a Suva Reka da krenu u napad i ubijanje albanskih civila, te sud nije našao razloge da ne pokloni veru svedoku Veljković Veliboru.

Ceneći iskaze svedoka Novković Ivica u delu u kojem je naveo da je kod komandira došao « bezbednjak », visok čovek u zelenoj maskirnoj uniformi, da mu nije poznato o kom licu se radi i da ga je tad prvi jedini put video, te iskaz svedoka «A» od 03.11.2008. godine (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 03.11.2008. godine, str. 80/101), koji je na pitanje « da li zna ko je bezbednjak », odgovorio da je to Miško Nišavić koga je na glavnom pretresu dana 05.12.2006. godine opisao kao nižeg, punijeg čoveka, sa brkovima i pročelav koga nikada nije video u uniformi. Sud na nesumnjiv i pouzdan način nije mogao da utvrdi ko je « bezbednjak » i o kom licu se radi.

Sud je cenio iskaz svedoka Veljković Velibora u delu gde detaljno navodi da je tog kritičnog dana 26.03.1999. godine skupljao leševe i na Reštanskom putu kao iskaz svedoka Novković Ivica koji takođe tvrdi da je istog dana skupljao leševe na Reštanskom putu, te je ovakve iskaze u ovom delu prihvatio kao ubedljivi saglasnik.

Sud je cenio iskaz svedoka Novković Ivica u delu gde navodi da ga je opt. Repanović tog kritičnog dana odredio sa Veljković Veliborom i Popovski Jovicom da kao obezbeđenje krene sa civilima u skupljanje leševa na Reštanskom putu i da su tom prilikom pokupljeni leševi iza bele kuće koji su bili **zapaljeni**, te iskaz svedoka Veljković Velibora da je tog kritičnog dana i svedok « A » bio određen za skupljanje leševa. S tim u vezi, iz iskaza svedoka popovski Jovice saslušanog na glavnom pretresu dana 01.12.2008. godine, inače u to vreme pripadnik rezervnog sastava OUP-a Suva Reka, **utvrđeno je** da 26. marta **nije bio u Suvoj reci**, već na punktu u Đinovicim i Topličanima, gde je otišao 25. marta, a vratio se nakon pet do šest dana. Nakon povratka sa punkta bio je poslat od strane komandira Repanovića u obezbeđenje uviđajne ekipe kod kuće gde su bili ugljenisani leševi. Sa njim u obezbeđenju uviđajne ekipe bili su i Veljković Velibor,

Novković Ivica, svedok « A » i Tanović Radovan. Sud je ovakav iskaz Popovski Jovice prihvatio kao istinit i u skalu sa zapisnikom o uviđaju od 30.03.1999. godine iz kojeg je utvrđeno da je uviđaj obavljen u dvorištu između kuća Faika i Vesela Beriša gde su se nalazila ugljenisana tela.

Takođe iz iskaza svedoka « A » utvrđeno je da tog kritičnog dana **nije sakupljao leševe** sa Veljković Veliborom, pri kojoj tvrdnji je ostao kategoričan i prilikom suočenja sa svedokom Veljković Velibora na glavnom pretresu dana 04.11.2008. godine (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 04.11.2008. godine, str. 92-93/106), a koje iskaze je sud prihvatio kao istinite, uverljive u skladu sa ostalim izvedenim dokazima kojima je na nesumnjiv način utvrđen sled događaja kritičnog dana (o čemu će detaljnije biti reči o nastavku presude).

Sa napred navedenog, iskaz svedoka Novković Ivica i Veljković Velibora, sud u ovom delu nije prihvatio, nalazeći da su rezultat pomešanih dan i događaja. Svedoci *stavljaju dva događaja iz dva dana u jedan dan*. Nesumnjivo je utvrđeno iz izvedenih dokaza (o kojima će biti više reči u nastavku obrazloženja presude), da se ubistvo porodice Beriša dogodilo 26. marta 1999. godine i da su i tog kritičnog dana veljković Velibor i Novković Ivica bili sa civilima i skupljali leševe i na Reštanskom putu. Takođe je utvrđeno da je 30. marta 1999. godine bio uviđaj kod kuće Beriša gde su se tom prilikom nalazila ugljenisana tela, kao i kod stolarske radionice (što je utvrđeno iz zapisnika o uviđaju od 30.03.1999. godine i izveštaja gogić Ljubiše od 01.04.1999. godine, kao i iz iskaza saslušanih svedoka, članova uviđajne ekipe SUP Prizren), kome su **kao obezbeđenje** prisustvovali i pripadnici OUP-a Suva Reka. Sam opt. Repanović navodi da je Veljković Velibora uputio na zadatak obezbeđenja uviđajne ekipe na Reštanskom putu sa Popovski Jovicom, Novković Ivicom i patrolom.

Za sud je logično da su svedoci Veljković Velibor i Novković Ivica pomešali dane, s obzirom na dešavanje i broj događaja, te da je iz iskaza svedoka « A » dat u pretrivičnom postupku 04.03.2004. godine, utvrđeno da su tu svaki dan skupljali leševe.

S tim u vezi sud je i iz iskaza svedoka Muharem Šalje dat na glavnom pretresu dana 05.12.2007. godine, utvrdio da je bilo ubistava albanskih civila i dana 25. marta 1999. godine i to **u stolarskoj radionici i ispred** stolarske radionice. Takođe sud je i iz zapisnika o uviđaju od 30.03.1999. godine, utvrdio da je obavljen uviđaj i u stolarskoj radionici « Trijeza », gde su pronađena 4 tela.

Međutim sud se nije upuštao u ocenu napred izvedenih dokaza (eventualno ubistva pre 26.03.1999. godine), s obzirom da se iz njih ne utvrđuju događaji i radnje koje su optuženima u ovom krivičnom postupku stavljene na teret, a konkretan događaj nije obuhvaćen optužnicom.

Prilikom ocene iskaza svedoka « A », svedoka Novković Ivica i svedoka Veljković Velibora, sud nalazi da su manje nedoslednosti i nepreciznosti bez značaja za drugačiju odluku u ovoj krivično pravnoj stvari, te ne mogu da budu razlog za zaključak da je celokupno svedočenje svedoka nepouzđano.

Opt. Petković Miroslav u svojoj odbrani navodi da tom kritičnom prilikom kada su se vratili iz Đinovca, on, Čukarić Slađan, svedok « A » i pok. Tanović Radovan nalazili su se ispred OUP-a Suva Reka. Na putu kod policijske stanice video je dva kamiona parkirana u pravcu Prištine. Kad su izašli iz blindiranog vozila UAZ video je nepoznate jedinice u zelenim maskirnim uniformama, razvijene u strelce gde se kreću Reštanskim putem, a video je i neka lica kako istrčavaju iz stanice policije, te ga je Tanović povukao za ruku i rekao « hajde krenimo neka akcija je u toku ». Prešao je put zajedno sa Tanović Radovanom, Čukarićem i svedokom «

A », kao i sa dva, tri čoveka u maskirnim uniformama.

Opt. Čukarić Slađan u svojoj odbrani navodi da mu je kritičnom prilikom pok. Radovan Tanović rekao da dođe do bele velike kuće. Opt. Repanović Radojko kritičnom prilikom nije video.

Odbrane opt. Petković Miroslava i opt. Čukarić Slađana u delu koji se svodi na to da su kritičnom prilikom optuženi bili prisutni na kritičnom mestu jer im je Tanović rekao da krenu ne znajući šta se dešava, *sud nije pribavio* nalazeći da su neiskrene, neubedljive i sračinate na izbegavanje krivično pravne odgovornosti, a sa druge strane sračunate i da pomognu opt. Repanović Radojko da izbegne krivično pravnu odgovornost. Ovo imajući u vidu izvedene dokaze, pre svega iskaz svedoka Veljković Velibora, kao i obavljeno suočenje na glavnom pretresu dana 04.11.2008. godine, između opt. Petković Miroslava i svedoka Veljković Velibora (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 04.11.2008. godine, str. 97-99/106), pri čemu je svedok Veljković velibor kategoričnoostao pri svom iskazu da su u dvorištu policijske stanice bili prisutni opt. Petković Miroslav i opt. Čukarić Slađan kada je opt. Repanović Radojko izdao naredbu za napad.

Da je opt. Petković Miroslav bio pripadnik rezervnog sastava OUP-a Suva Reka, sud je utvrdio pre svega iz iskaza opt. Petković Miroslava, kao i ostalih optuženih i saslušanih svedoka pripadnika policije OUP-a Suva Reka. Sud je imao u vidu spisak pripadnika 101-og voda Suva Reka, vođen od strane Vojnog odseka Vranje za 1999. godinu, dostavljen od Ministarstva odbrane – Vojnobezbednosna agencija Str. Pov. Br.684-1 od 16.01.2009. godine, iz kojeg proizilazi da se između ostalih pripadnika TO dana 25.03.1999. godine, u RJ javio i Petković Lazara Miroslav. Međutim, i sam opt. Petković Miroslav na glavnom pretresu 03.03.2009. godine, navodi da ga je '98. godine, radi ispomoći preuzeo OUP. Vezano za napred navedeno, sud je imao u vidu i odredbu člana 27 Zakona unutrašnjim poslovima koji je bio na snazi u vreme NATO bombardovanja, a kojim je predbiđeno da se Ministarstvo unutrašnjih poslova za rad u slučaju neposredne ratne opasnosti i rata popunjava vojnim obveznicima koji su raspoređeni u rezervni sastav Ministarstva.

Nesporno je da je opt. Čukarić Slađan bio aktivan policajac, kao i sad pok. Tanović Radovan i svedok Veljković Velibor, dok su svedoci Novković Ivica i svedok « A » bili pripadnici rezervnog sastava. Uostalom njihova svojstva nisu ni osporavana tokom ovog krivičnog postupka.

Što se tiče **naređenja** isto ne mora biti u posebnoj formi, već se može izdati na čitav niiz različitih načina, **te se može dokazivati i okolnostima**. Prisustvo komandira opt. Repanović Radojka u samoj policijskoj stanici i u dvorištu iste, kritičnom prilikom kada se pokazivanju svedoka Veljković Velibora tu nalazi veći broj pripadnika i aktivnog i rezervnog sastava OUP-a Suva Reka, između ostalih i Petković Miroslav, Čukarić Slađan, pok. Tanović Radovan, koji sa oružjem kreću ka albanskim kućama na Reštanskom putu, a svedok Veljković Velibor sa odabranom grupom po naredbi komandira Repanovića kreće u sakupljanje leševa, predstavljaju okolnosti i iz kojih je sud na nesumnjiv i pouzdan način, u sklopu sa iskazom svedoka Veljković Velibora, koji je u delu koji se odnosi na naredbu opt. Repanović Radojka prihvaćen kao uverljiv, logičan i iskren, utvrdio da opt. Repanović Radojko izdao naredbu da se krene u napad i ubijanje albanskih civila, te da se leševi ubijenih skupe i odvezu sa lica mesta.

Sud je na nesumnjiv način utvrdio izvedenim dokazima tokom ovog krivičnog postupka, saslušavanjem svedoka, te pažljivim praćenjem redosleda događaja, organizovanja i preduzimanja

sinhronizovanih radnji, da je celokupna akcija po naredbi opt. Repanović Radojka precizno izvedena od početka do kraja.

Sud je brižljivo cenio odbranu opt. Repanović Radojka u delu u kome je naveo da je kritičnog dana i u kritično vreme imao obaveze o izmeštanju policijske stanice i da je bio u obilasku punktova, te ovaku odbranu sud nije prihvatio nalazeći da je opovrgnuta izvedenim dokazima tokom ovog krivičnog postupka i to iskazima svedoka Veljković Velibora i Novković Ivica koji su decidirano i saglasno govorili o njegovom prisustvu u policijskoj stanici kritičnom prilikom i u kritično vreme.

Takođe sud je u sklopu odbrane opt. Repanović Radojka saslušao veliki broj policajaca koji su po sopstvenom kazivanju bili na punktovima u Đinovcima i Topličanima i to svedoke Popović Anđelka, Jokić Slavoljuba i Popovski Jovicu koji navodi da ih je komandir obišao **25- tog ili sutradan 26- tog**. Svedoci Gogić Milosav, Milojević Ratimir, Arizanović Zoran, Janković Krunislav, Nedeljkić Zvonko i Nojić Đura **saglasno su izjavili** da ih je **komandir obilazio tokom njihovog boravka na terenu**, za tih sedam do deset dana, **ali nisu mogli da operedele kod tačno dana**. I svedok Bojović dejan misli da ih je komandir obilazio, ali u to nije siguran, dok Fatić Milovan i Kazić Krunislav nisu mogli decidirano da potvrde da li ih je optuženi obilazio. Znači svedoci nisu mogli decidirano da potvrde da je kritičnog dana i u kritično vreme opt. Repanović Radojko došao da ih obiđe, a koje iskaze je iskaze sud prihvatio kao istinite i logične s obzirom na protok vremena.

Odbranu opt. Repanović Radojka koji se decidirano seća da je upravo dana 26. marta 1999. godine, u kritično vreme bio u obilasku punktova, *sud nije prihvatio* nalazeći da je neubedljiva, nelogična i sračunata na izbegavanje krivično pravne odgovornosti, te opovrgnuta izvedenim dokazima tokom ovog krivičnog postupka, a pre svega iskazom svedoka Veljković Velibora koji je prihvaćen kao dosledan, uverljiv i istinit. Svedok je u svim svojim iskazima bio kategoričan u tvrdnji da je upravo opt. Repanović u kritično vreme i u kritičnom mestu izdao naredbu za napad i ubistvo albanskih civila, kao i da se leševi sklone sa lica mesta.

Sud je cenio da je odbrana optuženog Repanović Radojka, gde navodi da ne zna sa sigurnošću da li ga je tog dana ili predhodnog, pripadnik Državne bezbednosti Nišavić Milorad obavestio da ima podataka i saznanja da u Kući gde je boravila misija OEBS-a, na Reštanskom putu, **postoji neki uređaj – lokator**, a koji su postavili posmatrači koji su predhodnih dana otišli, te s obzirom da taj lokator ima tačne koordinate, postoji opasnost da može biti granatirana policijska stanica. U prepodnevnom satima optuženi je poslao grupu policajaca da samo izvrše pregled u navedenoj Kući.

Međutim, nalazi da je to bilo upravo 26. marta 1999. godine, s obzirom na iskaz svedoka Novković Ivica koji je sud prihvatio kao istinit i uverljiv, koji je izričit u tvrdnji da su tog dana kada ih je poslao Repanović Radojko ubijeni neki ljudi iza bele kuće, te u saglasnosti i sa iskazom svedoka Veljković Velibora čiji iskazi se uklapaju u jednu logičnu celinu.

Da se kritični događaj odigrao 26. marta, sud je utvrdio iz iskaza oštećene Šurete i Vjolce Beriša, kao i svedoka Agrona Beriša i Bardulja Beriša, čiji su iskazi prihvaćeni kao istiniti i uverljivi, a koji su decidirano naveli da je stradanje članova njihovih porodica bilo upravo 26. marta.

Neubedljiva i nelogična odbrana opt. Repanović Radojka u delu de navodi da je poslao grupu policajaca da izvrši samo pregled kuće u kojoj je bio smešten OEBS (Faikovoj Kući koju

su koristili članovi porodice Fatona i Nedžada Beriše), a nelogičnost se ogleda u činjenici da grupa policajaca nakon što nije zatekla nikoga u Kuči, istu je zapalila i krenula odmah ka Kuči Vesela Beriše koja je bila iza upravo tražeći članove porodica Beriša koje su lišili života (o čemu će o nastavku presude biti više reči). Iz napred navedenog proizilazi nesumnjiv zaključak da je opt. Repanović Radojko izdao jasnu naredbu za napad i ubistvo albanskih civila.

Ceneći deo odbrane opt. Repanovića da je po njegovom sećanju poslao druge policajce, a ne autopatrolu, i to samo radi pregleda kuće u kojoj je bila smeštena misija OEBS-a, sud nije prihvatio nalazeći da je ovakva odbrana neubedljiva, nelogična, a i sračunata na izbegavanje krivično pravne odgovornosti. Ovo iz razloga što je ovakva odbrana i **demantovana delom iskaza svedoka Novaković Ivica** koji je naveo da je upravo toga dana kada je njih destek opt. Repanović Radojko uputio do kuće u kojoj je bio smešten OEBS, ubijeno nekoliko ljudi, a iza kuće su tom prilikom bili između ostalih pok. Tanović Radovan, « Jajce » (Čukarić Slađan) i svedok « A » koji su inače bili članovi **autopatrole**. Takođe, i svedok Veljković Velibor u svom iskazu koji je sud prihvatio u delu u kome navodi da je upravo opt. Repanović odabrao grupu od 10 –tak policajaca među kojima su bili i **članovi autopatrole** pok. Tanović Radovan, Petković Miroslav, Čukarić Slađan i svedok « A », a što je u saglasnosti i sa delom iskaza svedoka Novković Ivica koji je naveo da su upravo ova lica bila iza kuće OEBS-a kada su se ubistva desila.

S obzirom na napred izvedene dokaze, sud je na nesumnjiv način utvrdio da opt. Repanović Radojko odredio grupu sačinjenu od 10 –ak pripadnika aktivnog i rezervnog sastava OUP-a Suva Reka, u kojoj su se nalazili opt. Čukarić Slađan, opt. Petković Miroslav i sada pok. Tanović Radovan i druga NN lica, naredio im da krenu u napad i ubijanje albanskih civila u delu grada pored Reštanskog puta, Beriškansko naselje, gde su se nalazile kuće u kojima su živele porodice Beriša i druge albanske porodice, a potom odredio drugu grupu pripadnika policije OUP Suva Reka kojoj je izdao naredbu da zajedno sa pripadnicima Civilne zaštite leševe ubijenih civila utovare u kamion i odvezu sa lica mesta.

Da su optuženi Čukarić Slađan i Petković Miroslav zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom učinili radnje opisane pod I – B1), (izvođenje pritvorenog liva od strane opt. Čukarić Slađana, opt. Petković Miroslava i pok. Tanović Radovana i ubistvo pritvorenika Eljšani Abdulaha od strane opt. Čukarić Slađana), sud je utvrdio ocenu sledećih izvedenih dokaza:

Svedok Veljković Velibor u predkrivičnom postupku dana 05.03.2004. godine, navodi da su pritvorenika koji je bio priveden dan ili dva ranije, iz pritvora izveli « Jajce », Tanović i Petković Miroslav, te je bio ubijen u dvorištu policijske stanice, međutim svedok ne zna ko ga je ubio, ali je čuo pucanj.

Kada je svedok saslušan u predhodnom postupku 27.03.2006. godine, naveo je da je **prvo ubistvo bilo ubistvo jednog** Šiptara koji je bio zadržan dan, dva ili tri pre toga u policijskoj stanici, jer je kako je čuo da se pričalo, pucao na policiju. To lice je bilo starosti između 50 i 60 godina. Kada je izveden, čuo je pucanj iz automatske puške. Nije video ko je pucao. U svakom slučaju kada je ubijen, svedok je bio u prostoriji dežurne službe, a ne zna tačno ko je izveo tog čoveka iz pritvora.

Na glavnim pretresima dana 07.08. i 09.11.2006. godine kao i 04.11.2008. godine, svedok navodi da kada je ušao u prostorije dežurne službe gde je bio i Milovan Gogić, došli su policajci,

ali ne može da se seti tačno ko je bio, uzeli su ključ od prostorije za zadržavanje koji se nalazio na čiviliku. Prostorija za zadržavanje nalazila se otprilike na 3 metra od dežurne službe, video je kada je pritvorenik izveden i odmah nakon toga je čuo pucnje iz pravca dvorišta (transkript audio zapisa od 07.11.2006. godine, str. 86-87/112). Od ranijih izjava prošlo je više godina i neke stvari, iako su bitne, već je zaboravio.

Svedok Đorđević Novica saslušan je u predkrivičnom postupku 29.06.2005. godine, u predhodnom postupku 20.02.2006. godine i na glavnim pretresima dana 01.02.2007. i 04.11.2008. godine, navodi da su na zvonik otišli Milojević Nebojša, Fatić Milovan i on ujutru 25.03. oko 8 ili 9 časova. Tamo borave ceo dan i noć. Imali su naređenje da osmatraju deo koji zahvata njihov pogled u pravcu autobuske stanice i jedan deo koji se video prema stanici policije, veterinarska stanica koja se takođe videla i deo koji se zove « Slođ », tj. deo naseljagledano u pravcu puta za Prizren sa leve strane, dok je sa desne strane bila autobuska stanica. **26. marta** svedok i dalje na zvoniku sa Nebojšom i Fatićem, te navodi da je nešto pre 12 Milojević otišao da uzme sendvič u stanicu policije, dok je Fatić Milovan pre toga otišao, a gde je otišao svedok ne zna jer ga više nije video. U predkrivičnom postupku 19.06.2005. godine navodi da kad je Milojević došao obavestio ga je da će neko da likvidira Eljšani Abdulaha, a na glavnom pretresu dana 01.02.2007. godine objašnjava da mu Milojević Nebojša nije rekao ime lica koje će likvidirati, a koje je on prepoznao kada je bilo izvedeno iz dvorišta policijske stanice, a izveo ga je policajac « Jajce », a njegovo je ime Čukarić Slađan. Doveo ga je do kuće u kojoj je ranije bio OEBS, a to je kuća Nedžada Beriše i tu ga je ubio, pucao mu u grudi, pa je prišao i još jedan metak ispalio. Navodi da se pritvoreno lice zvao **Abdulah Eljšani i lično ga je poznavao**. Predhodnog dana, **tj. 25. marta ulazio je u zgradu policijske stanice i video navedeno lice** nalosnjeno pored zida i tom prilikom nije bio vezan, bio je sam i nikoga nije bilo pored njega. Nije mu prilazio.

Dalje u svom iskazu svedok navodi da je na udaljenosti 100 do 150 metara video da « Jajce » ubija Abdulaha, i tom prilikom niko nije bio oko njega, a potom su se tu pojavili Petković, Tanović i trojica u civilu.

Svedok Milojević Nebojša saslušan u predkrivičnom postupku 09.06.2005. godine navodi da je naredbu da ode na zvonik dobio od starešina i na zvoniku je bio popodne oko 16 časova, ne zna datum, ali misli sutradan u odnosu na početak bombardovanja. Stražario je sa Đorđević Novicom dva ili tri sata, a zatim je otišao. Đorđević Novica je ostao da prenoći. Dok je bio na zvoniku za to vreme nije primetio da se ništa neobično dešava u Suvoj Reci. Ništa mu nije poznato za pritvorenika. Saslušan je u predhodnom postupku dana 05.03.2006. godine kao i na glavnom pretresu 05.03.2007. godine, navodi da nije dobio nikakvo zaduženje niti naređenje da ode na zvonik, već je tamo otišao samoinicijativno jer se plašio bombardovanja, te je mislio da će tu biti najbezbedniji. Zadržao se samo dva, tri sata i za to vreme se ništa nije dešavalo. Nije čuo niti ima saznanje da je neko lice u okviru stanice eventualno bilo zadržano, tj. pritvoreno.

Nakon što mu je sud predočio iskaz svedoka Đorđević Novice u delu gde navodi da su on, Milojević Nebojša i Fatić Milovan po naređenju otišli na zvonik, te da je Milojević otišao u stanicu po sendvič i kada se vratio na zvonik, rekao da će sada izvesti pritvorenika i likvidirati, da je bilo pucnjave, da su zalegli, a kada su se podigli videli su i ranjena lica i jednu ženu kako vuče jednog čoveka, a da je Milojević i prokomentarisao « ova žena je još živa », svedok Milojević Nebojša navodi da je to laž.

Sud je obavio i suočenje između svedoka Milojević Nebojše i Đorđević Novice (transkrip audio zapisa sa glavnog pretresa dana 02.03.2009. godine, str. 62-65), te je svedok Đorđević Novica kategorično i u potpunosti ostao kod svog iskaza rekavši da mogu da idu i da detektor laži. Prilikom suočenja svedok Milojević Nebojša je ostao pri svojim navodima da kritičnom prilikom nije bio na zvoniku i nije video sporna dešavanja toga dana.

S obzirom na napred navedeno *sud nije prihvatio* kao pouzdan i ubedljiv iskaz svedoka Milojević Nebojše. Sud je stekao nesumnjiv utisak da je svedok Milojević Nebojša svojim iskazom hteo da pomogne optuženima kao svojim kolegama policajcima da izbegnu krivično pravnu odgovornost. Iskaz svedoka Milojević Nebojše je u potpunosti demantovan iskazom svedoka Đorđević Novice koji je u ovom delu sud prihvatio kao detaljan, dosledan i upečatljiv.

Da je u policijskoj stanici bilo pritvoreno lice iskaz svedoka Đorđević Novice, podkrepjen je i iskazom svedoka Veljković Velibora. Okolnost da je svedok Veljković Velibor navodi da je pritvoreno lice lišeno života u dvorištu policijske stanice, pri čemu je ostao kategoričan i nakon suočenja, sa svedokom Đorđević Novicom (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 04.11.2007. godine, str. 94-95/106), ne dovodi u smunju tvrdnju svedoka Đorđević Novice da je Abdulah Eljšani lišen života kod kuće Nedžada Beriše. Po oceni suda ovo je rezultat pamćenja različitih detalja istog događaja, kao i velikog broja preživljenih događaja. Životno je da je svedok Veljković Velibor zaboravio i pomešao neke detalje samog događaja, a što je i posledica protoka vremena da određene segmente sećanja tačno i u potpunosti interpretira. Činjenica da je svedok pomešao neke detalje samog događaja, često je posledica i pretrpljene traume, o čemu je svedok i sam govorio prilikom saslušanja kod zamenika tužioca za ratne zločine 22.05.2005. godine, navodeći da je to za njega bio strašan događaj da tako nešto u životu nije video. Međutim, to ne znači da je usled toga obesnaženo njegovo svedočenje o glavnim činjenicama koje su prihvaćene kao ubedljive, niti pojedine nepodudarnosti iskaz čine nepouzdanim.

Da su pritvorenika izveli opt. Čukarić Slađan, opt. Petković Miroslav i pok. Tanović Radovan, sud je utvrdio iz iskaza svedoka Veljković Velibora dat u predkrivičnom postupku dana 05.03.2004. godine, koji je prihvatio kao istinit i uverljiv, a činjenica da svedok u kasnijim svojim iskazima navodi da se ne seće ko je pritvorenika izveo, nije od uticaja na drugačiju odluku suda s obzirom da njegov iskaz iz predkrivičnog postupka nije ničim doveden u sumnju. Razlike o iskazima svedoka Đorđević Novice i Veljković Velibora u delu gde svedok Đorđević Novica navodi da vidi « Jajceta » koji izvodi pritvorenika iz dvorišta policijske stanice, a svedok Veljković Velibor vidi opt. Petković Miroslava, pok. Tanovića i opt. Čukarić Slađana da iz pritvora izvode pritvoreno lice, po nalaženju suda su logične jer je mogućnost opažanja događanja zavisila i od mesta na kome su se svedoci nalazili i trenutka njihovog opažanja.

Da je pritvorenik koji je lišen života od strane opt. Čukarić Slađana, upravo Eljšani Abdulah, sud je utvrdio iz doslednog i kategoričnog iskaza svedoka Đorđević Novice koji do detalja objašnjava mesto i način lišavanja života Eljšani Abdulaha, od strane opt. Čukarić Slađana ispred kuće Nedžada Beriše (OEBS). Sud je naročito imao u vidu da je svedok Đorđević Novica rođen u Suvoj Reci gde je živio i radio u fabrici « Balkan belt » zajedno sa Eljšani Abdulahom, koga je dobro poznao. S obzirom na navedeno sud nalazi da je iskaz svedoka Đorđević Novice istinit, uverljiv i dosledan, te ga je kao takav u tom delu prihvatio.

Sud je cenio i iskaze svedoka Gogić Milovana date u predkrivičnom postupku 10.06.2005. godine, u predhodnom postupku dana 11.01.2006. godine i na glavnom pretresu 11.01.2007.

godine i 03.10.2008. godine, koji je u kritičnom periodu bio vođa smene dežurne službe i zadužen za pritvorsku prostoriju, u delu gde navodi da u kritično vreme nisu imali u OUP- u Suva Reka pritvoreno lice. Međutim, u ovom delu iskaza navedenog svedoka sud nije prihvatio nalazeći da su demantovani pre svega iskaza svedoka Veljković Velibora koji je bio kategoričan i ubedljiv, te detaljno opisao izvođenje pritvorenog lica iz prostorije za zadržavanje OUP- a, navodeći da se ključ te prostorije nalazio na čiviluku iznad vođe smene dežurne službe, odakle je i uzet, otključano i lice je odatle izvedeno napolje. Navedeni deo iskaza svedoka Veljković Velibora sud je prihvatio kao istinit i ubedljiv.

Stoga sud nalazi da je iskaz svedoka Gogić Milovana, koji je bio policajac OUP- a Suva Reka i upravo zadužen za pritvoreno lice, sračunat na eventualno izbegavanje krivičnopravne odgovornosti, kao i da pomogne ovde okrivljenima, njegovim kolegama.

S obzirom na sve napred navedeno **sud je cenio deo odbrane opt. Petković Miroslava** date na glavnom pretresu 06.10.2006. godine (transkrip audio zapisa sa glavnog pretresa str. 30-31/116) da mu nije poznato da je bilo pritvorenika u policijskoj stanici. Takođe i deo odbrane da je približavajući se jednoj beloј Kući u kojoj su bili verifikatori, tj. misija OEBS- a (kuća Faika Beriše), **ćuo pucanj, i video jedno telo koje je ležalo kod same kuće**. Međutim, sud nalazi da je u ovom delu odbrana optuženog nelogična i sračunata na izbegavanje krivičnopravne odgovornosti, a kod činjenice da je upravo on sa opt. Ćukarić Slađanom i Tanović Radovanom izveo pritvorenika, a što je utvrđeno iz iskaza svedoka Veljković Velibora datog u predkrivičnom postupku dana 05.03.2004. godine, koji iskaz je prihvaćen kao istinit i uverljiv.

Sud je cenio deo odbrane opt. Ćukarić Slađana gde navodi da nije lišio života Abdulaha Eljšanija, te da se sa razdaljine zvonika crkve i kuće(Faika Beriše) **ne može prpoznati lice u uniformi**. Međutim, **ovakvu odbranu sud nije prihvatio**. Ovo imajući u vidu izveštaj Vojnogeografskog instituta Beograd broj 1148-7 od 01.12.2008.godine, iz kojeg je utvrđeno da su određena rastojanja između objekata u Suvoj Reci i to između ostalih crkve i objekta (kuće Faika Beriše-OEBS) sa rastojanjem od 127 metara. Takođe, i iz tablice vidljivosti i ćujnosti « Priručnika za vojnika pešadije » dostavljene od strane Ministarstva odbrane VBA, pov.br.8386-2 od 13.06.2008. godine, utvrđeno je da su lice, oči ili pojedinosti na odeći vidljivi danju na 100 – 150 metara. Napred navedeno podkrepljuje iskaz svedoka Đorđević Novice, koji je u svim svojim iskazima kategorično i dosledno tvrdio da sa zvonika prepoznaje upravo opt. Ćukarić Slađana, kao lice koje je lišilo života upravo oštećenog Eljšani Abdulaha, a koje iskaze je sud prihvatio kao istinite, dosledne i ubedljive.

Sud je izvršio suoćenje između opt. Ćukarić Slađana i svedoka Đorđević Novice (transkrip audio zapisa od 01.02.2007. godine, str. 106-107/111) vezano za ubistvo Eljšani Abdulaha, te je nakon obavljenog suoćenja svedok bio kategoričan i ubedljiv da je video kako je opt. Ćukarić Slađan lišio života Eljšani Abdulaha, na koju tvrdnju je opt. Ćukarić Slađan izjavio da je to laž. Prilikom suoćenja sa opt. Ćukarić Slađanom, tvrdnja svedoka Đorđević Novice da je video Ćukarić Slađana kako lišava života Abdulaha Eljšanija, bila je znatno ubedljivija u odnosu na tvrdnju opt. Ćukarić Slađana.

Sa svega iznetog **sud nije prihvatio deo odbrane opt. Ćukarić Slađana** nalazeći da je ista neubedljiva i sračunata na izbegavanje krivičnopravne odgovornosti.

Da su opruženi Ćukarić Slađan, Petković Miroslav i Nišavić Milorad zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom i NN licima pripadnicima policije učinili radnje opisane pod I –

B2a), (opkoljavanje kuća porodica Beriša, paljenje kuće Faika Beriše, izvođenje albanskih civila iz kuće Vesela Beriše, razdvajanje muškaraca od žena i dece i njihovo opkoljavanje) sud je utvrdio ocenom sledećih izvedenih dokaza:

Svedok – oštećena Šureta Beriša saslušana na glavnom pretresu dana 04.12.2007. godine, navodi da su dana 25.03.1999. godine oko 5 sati ujutru došli policajci koji su se agresivno ponašali, tukli njenog supruga, razvalili vrata prostorije koji su članovi OEBS- a koristili kao kancelarije. Jedan od policajaca je tražio novac preteći da će kuću zajedno sa njima dići u vazduh i sve ih zapaliti. Sebahate je dala 1 000 DM, a ona 3 000 DM. U dvorištu je bio jedan kamion i tom prilikom su im uzeli TV aparat i stvari koje su našli u njihovoj Kući. Članovi porodice njenog supruga Nedžada i devera Fatona Beriše zbog događaja od 25. marta iz straha prešli su u kuću Vesela Beriše koja se nalazila neposredno iza njihove kuće, tj. kuće Fatona Beriše. Znači, 26. marta bili su u Kući Vesela Beriše kada je negde oko 12 sati jedna grupa policajaca došla iz pravca policijske stanice u pravcu kuće Ismeta Kučija, a nakon toga kod njih. Fatima je tom prilikom otišla do svoje kuće (kuća Faika Beriše – OEBS), da vidi šta se dešava, te se odmah potom vratila u kuću Vesela Beriše gde su bili svi članovi porodice Nedžada, Fatona, Sedata, Bujara i Nedžmedina Beriša. Nakon toga zapalili su kuću Faika Beriše. Videla je da je izbio plamen na krovu kuće.

Policajci su bili kod ulaznih vrata kuće Vesela Beriše i saopštili im da što pre izlaze, pritom ne govoreći gde da idu, već samo da izlaze i napuste kuću. Ispred je bilo puno ljudi, odnosno njihovi muževi su tu bili, kada su uzeli Fatona, te je njegova majka Fatima rekla « ne, ne moga sina ostavite, evo ja ću doći » i oboje su uhvatili i povukli ih naviše pored kuće oštećene na drugom ulazu, gde je takođe bio jedan ulaz sa druge strane. Muškarce su zadržali u dvorištu.

Sedat je počeo da beži ali su ga vratili, tj. Zoranov brat Miki uhvatio je Sedata za rame i vratio ga ponovo, odveo ga iza kuće i više ga oštećena nije videla.

Svedok – oštećena Vjolica Beriša čiji je iskaz dat Haškim istražiteljima od 29. do 30.07.1999. godine, 13.02.2002. godine, kao i u Kri.V.1/04 od 25.11.2004. godine, pročitana na glavnom pretresu dana 15.01.2009. godine, navela je da je čula jedan pucanj koji je došao iz Fatonove kuće (kuća Faika Beriše), i onda se nakon toga pojavio plamen na Kući. Kuća je počela da gori i videla je dim i vatru. Posle toga su policajci odmah došli u pravcu njihove kuće (Vesela Beriše) i onda su ih sve isterali.

Policija kod njih nije ulazila, došli su do ulaza u kuću. Kuća je bila sa dva ulaza, dvojna vrata su bila gore, a dvojna ispod te su oni (policajci) samo zauzeli te ulaze i nisu ulazili u kuću. Rekli su « izađite napolje » pomislili su da će im kuću zapaliti i samo su istrčali. Kada su izašli u dvorište onda su muževe zaustavili, prvo su zaustavili Bujara, njenog devera, a ostali su krenuli niz put. Tom prilikom policija je zadržala samo Bujara. Nakon toga, nešto niže, zadržali su i Sedata, Nedžmedina, Nedžata i Fatona. Tu je zadržana i Fatima, majka Fatonova kao i Lirija, supruga njenog devera (Nedžmedina), koja je bila u drugom stanju i ona je zadržana sa suprugom na tom mestu. U dvorištu su zadržali Sedata, Bujara, Nedžu (Nedžmedin) i Liriju, Nedžata, Fatona i Fatimu. Navodi da kada su bili u tom pokretu, onda je policija rukom pokazivala da se muškarci odvoje, a ostale propuštala da idu dalje. Ne znajući kuda da pođu svako je otišao na svoji stranu. Nekoliko njih je otišlo prema Zanatskom centru, nekoliko prema autobuskoj stanici i prema benzinskoj pumpi, koji se nalaze na istom potezu, a ispred Zanatskog centra su se svi okupili.

Svedok pod pseudonimom « A » saslušan je na glavnom pretresu sana 05. 06. i 07.12.2006. godine, kao i 10.01.2007. godine, te 03. i 04.11.2008. godine, navodi da su on, Čukarić Slađan, Tanović Radovan i Petković Miki trkom stigli do kuće gde su ranije bili smešteni pripadnici OEBS-a (kuća Faika Beriše). Svedoku je predložen deo iskaza dat kod zamenika tužioca kada je izjavio « kada smo mi krenuli, ja sam video da je još jedna grupa krenula sa nama, ali u onoj brzini nisam video koja je to grupa », međutim svedok sada navodi da ne zna koja je to grupa bila, tu je bilo policajaca, ali ne iz njegove policijske stanice, iz koje su inače bili samo njih četvorica. A nakon predloženja iskaza opt. Petković Miroslava da je bilo i pripadnika nepoznatih jedinica, svedok navodi da je bilo i drugih uniformisanih lica, ali on je govorio samo o ljudima koje on poznaje.

Prilikom ocene iskaza svedoka « A » koji je tvrdio da su samo on, Čukarić Slađan, Petković Miroslav i pok. Tanović Radovan došli do kuća porodica Beriša, a da grupa koja je istrčala iz policijske stanice ne pripada njihovom OUP-u, sud *u tom delu takav iskaza nije prihvatio* jer nalazi da su u kritičnom događaju, kritičnom prilikom, kako je to utvrđeno iz iskaza svedoka Veljković Velibora i Novković Ivice, između ostalih bili prisutni i drugi pripadnici OUP-a Suva Reka.

Dalje navodi da je on, gledano od kuće OEBS-a, bio sa desne strane, a Miki sa leve strane, iza kuće OEBS-a, na boku. Tanović i Čukarić, s obzirom da su vrata kuće bila zaključana pokušavaju da uđu i da ista razvale, čula se galama dole u Kući, a ljudi su počeli da izlaze, žene i deca da beže ka Zanatskom centru, plašeći se od pucnjave. Nije mogao da vidi ko je otvorio vrata, s obzirom da se nalazio sa desne strane, ali čuje da lupaju na vrata, i ljudi su sami izašli iz kuće i krenuli ka autobuskoj stanici, ka Zanatskom centru. Čukarić je svedoku naredio da prati žene, decu i ostale civile koji su bežali, te da vidi kuda idu, pa je svedok krenuo za njima ka Zanatskom centru, tj. izlazi na glavni put i ide prema ulazu u Zanatski centar.

Svedok Đorđević Novica saslušan od strane zamenika tužioca za ratne zločine dana 01.06.2005. godine, kao i na glavnom pretresu 01.02.2007. godine, navodi da je grupa civila izašla, **Tanović, « Jajce » i Miki su počeli da odvajaju muškarce sa jedne strane, a žene i decu sa druge strane.**

Svedok Agron Beriša čija je kuća, u kojoj je i on bio sa svojom porodicom, nalazi pored kuća Faika i Vesela Veroša, prilikom saslušanja putem videokonferencijske veze dana 03.03.2008. godine, navodi da su policajci po trojica dolazili i lupali na vrata. Svedok je video policajce kako ulaze u Nedžadovu kuću i odmah posle toga je video dim i kako kuća gori. Navodi da je bio veći broj policajaca i među njima svedok je prepoznao lokalnog policajca po imenu Miki Petković koji je nosio policijsku uniformu i automatsku pušku. Miki Petković i još dvojica policajaca ušli su u Fatanovu kuću, a nekoliko minuta pošto su policajci izašli iz kuće kroz prozor se video dim. Drugi policajci su ušli u Veselovu kuću, međutim svedok to nije mogao dobro da vidi, ali video je one koji su ušli u Fatanovu kuću.

Opt. Petković Miroslav u svojoj odbrani navodi da je video da su neka lica u uniformama počela da istrčavaju i iz stanice, te je i optuženi sa njima krenuo. Neki ljudi iz stanice OUP-a, su pretrčavali put prema Reštanskom putu. U tom pretrčavanju, optuženi navodi da nije prepoznao nikoga. Prešao je put zajedno sa Tanovićem, bio je Čukarić, bio je i svedok « A » i još dva do tri čoveka koji su bili u tim maskirnim uniformama sa kapama na glavama i povezima. Zna da su zaobišli prvu i drugu kuću, došli su do treće kuće, možda četvrte, na Reštanskom putu, sa

desne strane Reštanskog puta. Prilikom toga nije čuo da je neko izdavao naređenja, a bio je opšti metež i čula se pucnjava iz pravca svih tih kuća. Navodi da kada se nalazio sa leve strane kuće, do u pravcu Reštanskog puta, a svedok « A » je sa desne strane, morali su da zalegnu, pucalo se sa svih strana, te je optuženi predpostavio da je neko pucao na njihove policijske jedinice i da su oni verovatno tom prilikom odgovarali na pucnje. Pripadnici tih jedinica, su počeli već da ulaze u prve kuće, i optuženi je video da su počeli da izlaze neke žene, deca i odrasli ljudi.

Optuženi se odvojio od tih pripadnika nepoznatih jedinica, a Čukarić i Tanović stali su na stepenište bele kuće i pre nego što su ušli izdali su naređenje da on i svedok « A » idu izvan kuće i da im čuvaju leđa. Kada su Čukarić i Tanović ušli u kuću, optuženi je to video, a on je išao sa leve strane. U kuću su prvo ušli ti nepoznati momci, pa su onda Tanović i Čukarić izdali naređenje, te je optuženi išao sa leve strane, a svedok « A » je otišao sa desne strane.

Optuženi ne zna čija je prva kuća bila, ali zna da je to celo naselje Berešanaca. Ljudi koji su izašli iz prve kuće, nastavili su pešice u pravcu policijske stanice. U svakom slučaju ti ljudi su išli prema policijskoj stanici i desno prema putu, prema centru Suve Reke, a optuženi je u tom momentu zajedno sa Tanovićem išao, a ispred njih su išli Čukarić svedok « A » i dvoje, troje pripadnika ovih drugih jedinica.

Ceneći odbranu opt. Petković Miroslava u ovom delu sud je prihvatio da se ovaj događaj svakako odigrao, jer i drugi svedoci Đorđević Novica, Novaković Ivica, svedok « A », gotovo na saglasan način uz neke razlike u nebitnim detaljima, opisuju sam događaj. Iz ovakve odbrane opt. Petković Miroslava koju je sud prihvatio kao iskrenu, logičnu i doslednu na nesumnjiv način je utvrđeno njegovo prisustvo i kontinuirani boravak kod kuća Beriša, kao i u Zanatskom centru (o kojima će kasnije biti detaljnije govora), za vreme trajanja događaja.

Ceneći iskaze oštećenih Šurete Beriša i Vjolce Beriša, svedoka Agrona Beriše i Đorđević Novice sud je iste prihvatio kao verodostojne i međusobno saglasne na okolnosti opkoljavanja kuća Vesela i Faika Beriša, isterivanje članova navedenih porodica i njihovog opkoljavanja i razdvajanja.

Iz skaza **svedoka Veljković Velibora** datog u predhodnom postupku dana 27.03.2006. godine, utvrđeno je da je isti na predočavanje dela njegovog iskaza datog zameniku tužioca za ratne zločine dana 22.09.2005. godine, gde je rekao « u grupi za ubijanje bili su Čukarić Slađan, Radovan Tanović, Petković Miroslav, Miško Debejac », bio kategoričan : « ma ja sam ih video tu, kada smo krenuli ono, kada sam ja, čim sam izašao iz onog pomoćnog objekta, čim sam izašao, ja sam znači te ljude tu zatekao, a oni su, to je već bilo dogovoreno, samo da se krene u ubijanje i to ubijanje je krenulo posle, pa da ne slažem, pa da li ima i 10 minuta. » Svedok navodi da on ni od koga nije čuo izraz « grupa za ubijanje », ali je posle 5 minuta od njegovog dolaska ta ista grupa krenula i počela da ubija, te je on na osnovu toga rekao « grupa za ubijanje ». Prilikom istog saslušanja u predhodnom postupku svedok je naveo opt. Nišavića da ga je video u dvorištu, tu ispred stanice, ali ga više nije posle toga video.

Na glavnom pretresu dana 08.11.2006. godine, svedoku Veljković Veliboru je takođe, predočen napred navedeni deo iskaza koji je dao 22. septembra 2005. godine, zameniku tužioca za ratne zločine, nakon čega je isti izjavio da « Miška Debejca » u toj grupi nije video, niti ga je toga dana uopšte video.

Sud je prilikom ocene iskaza svedoka Veljković Velibora, prihvatio njegov iskaz dat kod zamenika tužioca za ratne zločine 22.09.2005. godine i u predhodnom postupku 27.03.2006. godine, da je kritičnom prilikom opt. Nišavić Milorad bio u dvorištu policijske stanice između

ostalih sa opt. Čukarić Slađanom, opt. Petković Miroslavom i pok.Tanović Radoslavom i da je ta ista grupa ubrzo krenula i počelo je ubijanje. *Ceneći naknadno promjenjen iskaz* na glavnom pretresu 08.11.2006. godine, u delu da kritičnog dana nije uopšte video « Miška DB-ja » (opt. Nišavić Milorad), u toj grupi koja je krenula Reštanskim putem kod kuća Beriša, pa je našao da ovakav iskaz nije istinit i kontradiktoran je sa njegovim iskazom datim u predhodnom postupku dana 27.03.2006. godine i kod zamenika tužioca za ratne zločine 22.09.2005. godine, koji ničim nije doveden u sumnju i koji je prihvaćen od strane suda. Stoga kao jedini zaključak je da je svedok promenio svoj iskaz na glavnom pretresu u odnosu na opt. Nišavić Milorada iz razloga koji se ne može tačno utvrditi, ali može da se pretpostavi da se radi o strahu od optuženog.

Svedok – oštećena Šureta Beriša je videla opt. Nišavić Milorada kod njene kuće, tj. kuće Faika Beriše, a čiji iskaz je sud prihvatio kao istinit, uverljiv, dosledan i logičan sledu događaja koje je opisao i svedok Veljković Velibor, a vezano za prisustvo opt. Nišavić Milorada kritičnog dana.

Sud je pažljivo cenio deo izmenjene odbrane opt. Čukarić Slađana u kojem je na glavnom pretresu tvrdio da je kritičnog dana i kod « bele » kuće video Nišavić Milorada i potvrdio njegovo prisustvo, te je prihvatio ovakav iskaz kao dokazno sredstvo na osnovu koga se može utvrditi postojanje ove činjenice vezane za presuđenje. Sud je sa oprezom poverio verodostojnost i istinitost iskaza u ovom delu, te je našao da je u saglasnosti i sa iskazom svedoka Veljković Velibora, koji je kod zamenika tužioca za ratne zločine i u predhodnom postupku tvrdio da je u grupi policajaca koja je krenula Reštanskim putem bio i opt. Nišavić Milorad. Takođe, ovaj deo odbrane optuženog u saglasnosti i sa iskazom oštećene Šureta Beriše.

S obzirom na navedeno nesumnjivo je utvrđeno da se opt.Nišavić Milorad priključio opt. Čukarić Slađanu, opt.Petković Miroslavu, pok.Tanović Radovanu i drugim NN pripadnicima policije OUP-a Suva Reka u dvorištu policijske stanice i sa njima došao do kuća porodice Beriša na Reštanskom putu, koje du opkolili.

Sud je prihvatio kao istinit i uverljiv deo iskaza svedoka «A» i deo odbrane opt.Miroslava petkovića, gde govore o tome kako su se raspodelili kod kuća porodice Beriša. Takođe je prihvatio kao verodostojne i ubedljive iskaze svedoka opt.Šurete beriše, Vjolce Beriše i svedoka Agrona Beriše, u delu gde navode da je veći broj policajaca bio kod njihovih kuća(kuća su jedna do druge i jedna iza druge), te iskaze svedoka Agrona Beriše i svedoka oštećene Vjolce Beriše čiji iskaz je pročitao na glavnom pretresu, koji su neveli da su njihove kućebile opkoljene. Iz svih napred navedenih i prihvaćenih iskaza, sud je nesumnjivo utvrdio da su kritičnom prilikom ovde optuženi Petković Miroslav, Čukarić Slađan i Nišavić Milorad sa sada pok. Tanovićem i drugim NN licima pripadnicima policije, opkolili kuće Faika i Vesela Beriše.

Deo odbrane opt.Petković Miroslava, gde negira da je ulazio u belu kuću (OEBS), te je na glavnom pretresu 06.10.2006. godine (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 06.10.2006.godine, str.36-37/116) i 05.11.2007. godine(transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 05.11.2007. godine, str.38/86), naveo da je ušao zajedno sa Tanović Radovanom, još jednim pripadnikom njemu nepoznate jedinice i **svedokom «A»**, i da su zapalili kuću koja je bila dalje od bele kuće, u kojoj nikoga nije bilo, a zapalili su jer je Tanović naredio. Sud ovaj deo odbrane nije prihvatio jer je demantovana iskazom svedoka Agrona Beriše koji je iz svoje kuće koja se nalazi neposredno pored kuće Faika Beriše, posmatrao i prepoznao upravo Petković Miroslava kada je ušao u deo kuće Faika Beriše, koji je koristio Foton Beriša, i da je ubrzo počela da gori, a koji je iskaz sud prihvatio kao istinit i uverljiv, a odbranu opt. Petković Miroslava

ocenio kao sračunatu na izbegavanje krivično pravne odgovornosti. Takođe, sud je iz iskaza svedoka oštećenih Šurete i Vjolce Beriše, u kome delu ih je prihvatio kao istinite i uverljive, na nesumnjiv način utvrdio da je kritičnom prilikom pre nego što su isterani iz kuće Vesela Beriše, zapaljena kuća Faika Beriše.

Da su nakon toga iz kuće Vesela Beriše u kojoj su se nalazili članovi porodice Bujara, Sedata i Nedžmedina Beriše, kao i Nedžada i Fatona Beriše, čiji su članovi porodice 25.03. uveče iz straha prešli iz svoje kuće, kuće Faika Beriše (OEBS), u kuću Vesela Beriše, gde su se svi naazili i 26.03., osim Vesela Beriše koji je u jutarnjim časovima 26. otišao u svoju drugu kuću koja se nalazila u centru grada, isterani iz kuće Vesela Beriše, sud je utvrdio iz doslednih i uverljivih iskaza pre svega svedoka oštećenih Vjolce i Šurete Beriše, kao i svedoka Agrona Beriše, koje je sud kao istinite i prihvatilo.

Sud je potom na nesumnjiv način utvrdio da su muškarci odvajani od žena i dece iz napred prihvaćenih iskaza svedoka oštećenih Vjolce i Šurete Beriše, osim što Fatima i Lirija Beriša nisu želele da idu bez svog sina, odnosno muža, pa su i one tu ostale.

Iz iskaza svedoka Đorđević Novice koji je sud prihvatio kao istinit i uverljiv, utvrđeno je da su opt. Petković Miroslav i opt. Čukarić Slađan razdvajali muškarce od žena i dece. S tim u vezi, sud je prihvatio kao istinit i uverljiv iskaz svedoka oštećene Šurete Beriše da je opt. Miroslav Petković uhvatio sedata za ruku i vratio ga kada je ovaj pokušao da ode sa ženama i decom.

Da je optuženi Čukarić Slađan zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom i drugim NN licima učinio radnje opisane pod I - B 2b), (ubistvo Beriša Fatona i Fatime, kao i ubistvo Beriša Bujara i Sedata od strane NN lica), sud je utvrdio ocenom sledećih izvedenih dokaza:

Svedok-oštećena Šureta Beriša saslušana od strane haških istražitelja od 15. do 17.05.1999. godine, u prethodnom postupku 07.03.2006. godine i na glavnom pretresu 04.12.2007. godine i **svedok-oštećena Vjolca Beriše** saslušana pred haškim istražiteljima od 29. do 30.07.1999. godine, 13.03.2002. godine, i u prekrivičnom postupku dana 25.11.2004. godine, saglasno navode da su kod njihovih kuća ostali Bujar, Sedat, Faton i Fatima Beriša, a koje iskaze je sud prihvatio kao istinite, logične, uverljive i međusobno saglasne.

Optuženi Petković Miroslav navodi da je nakon što je Tanović izdao naređenje zauzeo položaj iza kuće, zajedno sa svedokom «A», koji je bio na desnoj strani, a on na levoj strani od puta. U jednom momentu neposredno blizu optuženog cula se jaka rafalna paljba, ali mu nije poznato odakle se čuje, međutim posle par minuta Tanović ga je pozvao i rekao «Miki dođi». On je došao do njega i video da je Tanović stajao sa još jednim pripadnikom nepoznate jedinice, menjao je okvir na automatskoj puški, a pored njega su bila 4-5 muškarca, koji su verovatno bili tog momenta ubijeni. Bilo je četiri ili pet muškin tela naslonjenih na zid kuće. Dvojicu je **prepoznao, brku Bujara Berišu i Sedata Berišu, misli da su njih dvojica bili braća.** Bujara je znao jer je igrao košarku u Suvoj Reci, a Sedat je igrao odbojku, imao je svoj lokal tj. putničku agenciju, i obojica su bili naslinjeni na zid jedan na drugog, u pognutom položaju. Video im je lica, dok lica druge dvojice ili trojice nije mogao da vidi jer su bili niže, a Tanović je stajao pored njih.

Svedok «A» (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 05.12.2006.godine, str.24/91), naveo je da mu je optuženi Čukarić Slađan rekao da ide, gledano od kuće OEBS-a desno, a Mikiju levo. Svedok je bio na boku kuće koja se nalazi u nizu iza kuće OEBS-a. S obzirom da se pucalo odozgo hteo je da pobegne, krenuo je ka prednjem delu kuće i u tom momentu video

Čukarića i Tanovića koji su lupali na vrata kuće Beriša i izveli četiri muškarca među kojima je bio i Bujar Beriša. Legitimisali su četvoricu muškaraca, uzeli im lične karte i vozačke dozvole. Navedena četiri lica svedok je znao iz viđenja s obzirom da je tu živio 25 godina, a prepoznao je **Bujara i Sedata**. Ta četiri muškarca bila su okrenuta ka zidu iza kuće OEBS-a i nakon što su ih legitimisali, **Tanović i Čukarić počinju da pucaju na njih** i ljudi su pali na licu mesta, a svedok je sve to video sa udaljenosti od možda 10 metara. Četvorica muškaraca bilo su obučeni u civilu i nisu bili naoružani, bili su naslinjeni na zid kuće OEBS-a, sa zadnje strane. Svedok tu četvoricu muškaraca, zna iz viđenja, ali im imena ne zna, te kad su mu pokazane **fotografije (Bujar Vesel Beriša)** svedok je rekao da ga zna kao Brku koji je ubijen pored kuće, a inače je igrao košarku i on je pored te kuće bio naslonjen, (**Fatima Ismet Beriša**) za koju je svedok rekao da mu je poznata, i da je njeno telo sutradan bilo pored kuće OEBS-a.

Na glavnom pretresu održanog dana 04.11.2008. godine, svedoku je **predočen deo odbrane opt.Petković Miroslava** koji je rekao da je video da je Tanović menjao okvir na automatskoj puški i da je njega bio pripadnika nepoznatih jedinica, da su tu bila 4,5 muških tela naslinjenih na zid kuće, dvojicu je prepoznao, jednog brku Bujara berišu i Sedata Berišu, na šta je svedok izjavio da tačno ne može da se seti svega, ali da je **bilo i drugih uniformisanih lica**, međutim ne može da se seti tačno koji su ljudi bili, a on je govorio samo o ljudima koje poznaje.

Svedok Agron Beriša navodi da je video da iz kuće (Vesela Beriše) izlazi Bujar zajedno sa Sedatom, a odmah posle toga i ostali članovi porodice beže iz kuće. Policajci su počeli da pucaju na te ljude koji su bežali. Video je policajce koji su pucali na Bujara i sedata koji su odmah pali na zemlju. Video je Bujara i Sedata, te kada su članovi njihovih porodica krenuli da izlaze i kada su bežali i oni su krenuli za njima, međutim na njih su pucali i pali su iza Fatonove kuće. Bujar i Sedat su paralelno stajali i policajci su ih ubili, tj. 10-tak policajca iz te grupe. Koliko se seća članovi porodice, znači žene i deca su bili ispred, a Bujar i Sedat su ostali na kraju i tu su i ubijeni. Fatonova kuća je bila ispred Sedatove i Bujarove kuće, i kako su oni bežali došli su do Fatonove kuće. Bio je jedan prazan prostor tako da je svedok mogao jako dobro da vidi sa svog prozora i tu je video baš trenutak kada su oni (Sedat i Bujar) pali. Inače, Bujar i Sedat su izašli iz tog dela gde je podrum, odnosno taj isti izlaz odakle su izašla i druga lica iz te kuće.

U trenutku lišenja života Bujara Beriše, svedok je bio udaljen sa mesta odakle posmetra na razdaljini od 7-8 metara, ništa mu nije ometalo pogled, i tih 10-tak policajaca koji su lišili života Bujara, se nalaze nekoliko metara dalje, međutim video je njihova lica, ali nije prepoznao nikoga od meštana Suve Reke.

Predočeno mu je da je Šureta opisujući kako je došlo do ubistva Bujara, govorila o tome da je Bujar ubijen na balkonu, a ne onako kako to svedok opisuje, u tom bežanju, na šta je svedok izjavio da je već rekao da su Sedat i Bujaro stali na kraju, pošto su svi krenuli, žene i deca već da beže i tu su ubijeni.

Takođe svedoku je predočeno, a vezano za ubistvo Fatona, Nedžada, Sedat i Bujara Beriše da je u iskazu koji je dao **haškim istražiteljima** dana 21. aprila '99. godine rekao da je gledao kroz prozor na spratu i da je video da između te dve kuće **su postrojili četvoricu muškaraca Fatona, Nedžada, Sedata i Bujara** i da su ih tu i ubili, **a sad kaže** da su Bujar i Sedat ubijeni **u tom bežanju** i da su 4 tela dovučeni do njih, pa je izjavio da je istina da je on video Sedata i Bujara koji su bili u bekstvu i video kako su ubili Bujara i Sedata, te dok su ljudi bežalo oni su se na trenutak okrenuli (Bujar i Sedat) tako su i ubijeni od pozadi, znači sa leđa. Istina je ono što govori na današnjem glavnom pretresu, **te tvrdi da je isto to govorio i pred haškim istražiteljima.**

Sud je pažljivo cenio napred navedeni *iskaz svedoka Agrona Beriše* dat pred haškim istražiteljima, da je video postrojena četiri muškarca, da bi u pretkrivičnom postupku kao i na glavnom pretresu naveo da su lica stradala u bežanju kod kuće Faika i Vesela, te nalazi da je ovo nepodudaranje iskaza razumljivo nakon proteka više godina i da ne ukazuje na to da su pomenuti navodi izmišljeni. Ono što je od ključnog značaja je činjenica da su u dvorištu kuća Beriša Faika i Vesela navedena lica lišena života, a da li su pritom ubijeni postojeni ili u bežanju, veće nalazi da je u konkretnom slučaju nebitno.

Da je opt.Čukarić Slađan, zajedno sa sada pok.Tanović Radovanom i drugim NN licima kod kuće Beriša Faika tom prilikom pucao, sud je utvrdio **iz iskaza svedoka «A»** koji navodi da **Tanović i Čukarić počiju da pucaju na ljude** koji su pali na licu mesta, a sve to posmatra sa udaljenosti od možda 10 metara.

Da su tom prilikom lišeni života upravo Beriša Faton i Beriša Fatima, utvrđeno je iz iskaza svedoka Agrona Beriše i Bardulja Beriše koji u dvorištu između kuća beriša Vesela i Faika vide mrtva tela Fatime i Fatona.

Iako nijedan od svedoka nije neposredni očevidac samog čina lišenja života Fatona i Fatime, a nesumnjivo je utvrđeno da su kritičnog dana i u kritično vreme u dvorištu kuća Beriša Faika i Vesela, ostali i Faton i Fatima, na osnovu svih izvedenih dokaza sud izvodi nesumnjiv zaključak da su upravo tom kritičnom prilikom opt.Čukarić i Tanović lišili života oštećene. Okolnost da nije moglo biti utvrđeno da li su obojica pucali ili jedan od njih, ne dovodi u pitanje postojanje njihove krivične odgovornosti obzirom da sve napred navedeno ukazuje da čak i u situaciji da jedan i ne puca, on prihvata radnje drugog kao svoje, svestan zajedničkog delovanja, a što ih čini saizvršiocima.

U odnosu na Beriša Sedata i Beriša Bujara sud je utvrdio i iz iskaza opt.Petković Miroslava da su tela Bujara i Sedata bila u napred navedenom dvorištu. A takodje i svedok «A» navodi da vidi telo Bujara koji je ubijen pored kuće. Napred navedene iskaze svedoka, kao i opt.Petković Miroslava u tom delu, sud je prihvatio kao istinite, uverljive i saglasne.

Takođe o ubistvu Bujara i Sedata Beriše, govori i **svedok Agron Beriša** u svom iskazu, da njihovo ubistvo posmatra iz svoje kuće u blizini, i o 10-tak uniformisanih lica koja na njih pucaju, a koja ne poznaje, koji iskaz je sud prihvatio kao uverljiv i istinit.

Sud je prihvatio odbranu opt.Petković Miroslava da su Bujar i Sedat Beriša lišeni života u dvorištu između kuća Fatona i Vesela Beriše, kada je video da je pok.Tanović menjao okvir. *Međutim , ne prihvata deo odbrane opt. Petković Miroslava* gde navodi da je kod tela ubijenih Sedata i Bujara bio samo pok.Tanović sa još jednim pripadnikom njemu nepoznate jedinice, a ne i opt.Čukarić sladjan, nalazeći da je u ovom delu iskaz sračunat da pomogne opt.Čukarić Slađanu da izbegne krivično pravnu odgovornost, te sve krivično pravne radnje prepisuje sada pok.Tanović Radovanu.

Sa svega napred navedenog sud je nesumnjivo utvrdio da su kod kuće Beriša Faika lišeni života Beriša Faton i Beriša Fatima od strane opt.Čukarić Slađana i sada pok.Tanović Radovana, a Beriša Seadt i Beriša Bujar lišeni života od strane NN lica.

Da je optuženi Nišavić Milorad učinio radnje opisane pod I – B 2v), (ubistvo Nedžada Beriše) sud je utvrdio ocenom sledećih izvedenih dokaza:

Svedok-oštećena Šureta Beriša, saslušana pred haškim istražiteljima od 15. do 17.05.1999. godine, u prethodnom postupku 07.03.2006.godine i na glavnom pretresu 04.12.2007. godine, inače supruga Nedžada Beriše, navodi da je veoma dobro videla, kako ga ona naziva, Miškovića (Nišavić Milorad), vlasnika hotela « Bos » u crnom civilnom odelu koji je rekao Nedžadu «ruke gore i gde su sad Amerikanci neka dolaze da te spasu». Zgrabio je Nedžada, a Nedžad je u tom trenutku od nje bio udaljen možda nekih 20 metara. Zatim je pucao u Nedžada. Na Nedžada je pucao ispred ulaza kuće, ali kako oštećena kaže nekako na čošku sa strane gde je put, gde se ide prema Veselovoj Kući (obeležila je to mesto na skici). U tom momentu kada je Mišković uhvatio Nedžada za ruku oštećena ne može da se seti koliko je tu bilo uniformisanih lica pored Miškovića i Nedžada, ali navodi da ih je bilo i u uniformi i u civilu. Dalje navodi da Mišković nije imao uniformu, već kako kaže jaknu, crni kostim, crno odelo je nosio bio je punačak i nizak.

Sud je cenio iskaz svedoka oštećene Šureta Beriše i isti prihvatio kao ubedljiv, verodostojan i dosledan. Naravno imajući u vidu da je i prilikom davanja prvog iskaza i to haškim istražiteljima od 15-17.05.1999.godine, u prethodnom postupku Kiv.9/05 od 07.03.2006. godine, kao i na glavnom pretresu dana 04.12.2007. godine, oštećena bila dosledna u svojim navodima da je upravo opt.Nišavić Milorad lišio života njenog supruga Nedžada Berišu, opisujući mesto gde je lišen života, način na koji je to optuženi učinio, kao i izgled optuženog. Oštećena je detaljno i ubedljivo govorila o tome kako poznaje opt.Nišavića navodeći (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 04.12.2007. godine, str.102-103/111), da je u više navrata videla opt. Nišavića koga ona naziva Mišković, dok je prolazila pored hotela «Bos» idući sa mužem u svoje selo Mušotiste, u vreme dok su u istom bili smešteni pripadnici misije OEBS. Naravno je obratila pažnju tom prilikom zbog prisustva stranaca i njihovih vozila kod navedenog hotela. U tim prilikama muž joj je rekao da je to Mišković. U svakom slučaju poznavala ga je.

Iz zapisnika o prepoznavanju Kri.V.375/07 od 04.12.2007. godine, utvrđeno je da ošt. Šureta Beriša pre obavljanja radnji prepoznavanja nije dala opis opt.Nišavić Milorada koga naziva Mišković, ali navodi da ne zna kako mu je ime ali da su ga Albanci zvali Mišković i da je on bio vlasnik hotela «Bos» u Širokom.

Prilikom prepoznavanja, u redu u kojem se nalazio i **opt.Nišavić Milorad, na mestu pod br.1**, oštećena je **izjavila da joj lica na mestima broj 1 i 3 liče na**, kako ga oštećena naziva, **Miškovića**.

Na glavnom pretresu održanom dana 04.12.2007. godine na pitanje optuženog Nišavića da li ga poznaje, pre nego što se predstavi, oštećena je odgovorila da nije sigurna. Nakon predstavljanja da je to opt.Nišavić Milorad, oštećena je izjavila da ga je viđala kod hotela «Bos» u vreme kada je OEBS tu bio smešten, te da ga poznaje samo kao Miškovića. Navodi da je prošlo dosta vremena, seća ga se samo u onom trenutku kada ga je videla, te da se i ona izmenila i ljudi kada je vide, ne znaju da je ona ta Šureta koja je ranije bila.

Činjenica da na glavnom pretresu oštećena nije mogla u prvom trenutku sa sigurnošću da prepozna opt.Nišavić Milorada, ne umanjuje vrednost i verodostojnost njenog iskaza u pogledu preduzetih radnji od strane optuženog kritičnom prilikom. Sud nalazi da je logično

i životno da je oštećena Šureta Beriša usmerila pažnju i upamtila lice koje lišava života njenog supruga, detaljno opisujući mesto koje je pritom i označila na skici. Svedočenje oštećene o ovom događaju bilo je veoma uverljivo.

Sud je cenio odbranu opt. Nišavić Milorada u kojoj navodi da je 26. marta 1999. godine između 10 i 11 časova zajedno sa Jablanović Milanom takođe radnikom službe državne bezbednosti otišao u Prizren odakle su se vratili oko 15 časova, negirajući svoje prisustvo i učesće u kritičnom događaju.

Međutim, istu nije prihvatio nalazeći da je usmerena na izbegavanje krivično pravne odgovornosti, te da je opovrgnuta izvedenim dokazima pre svega iskazom svedoka oštećene Šurete Beriša koja je više puta saslušavane ostala dosledna u svojoj tvrdnji da je upravo opt. Nišavić Milorad bio prisutan kod kuće faika Beriše (OEBS), detaljno opisujući radnje koje je tom prilikom preduzimao, o čemu je prethodno bilo više reči.

S tim u vezi **svedok Jablanović Milan** saslušan na glavnom pretresu dana 14.01.2008. godine, nije mogao da se seti da li je baš 26. marta bio sa optuženim Nišavićem u Prizrenu, kako je to ovaj u svojoj odbrani naveo, što je za sud logično da svedok nije mogao precizno da se seti šta je radio i gde je bio upravo 26. marta.

Sud je **cenio odbranu u delu** u kome navodi da je tih dana **nosio šarenu vojničku uniformu**, i to iz razloga njegove lične bezbednosti, a od oružja je za vreme rata nosio automatsku «Zastavinu» pušku, dok za vreme rata uopšte nije nosio «hekler», iako je istim bio zadužen. Kada je bio u civilu imao je crnu kožnu jaknu, ali ističe da tog dana, odnosno 26-og, kožnu jaknu nije nosio i ne seća se tačno da li je 24. ili 25. istu nosio.

Međutim, optuženi Jovanović Nenad, Petković Miroslav i Petković Zoran su deciderano tvrdili da je Nišavić uvek bio u civilnom odelu, a i opt. Čukarić slađan je i naveo da je Nišavić tom kritičnom prilikom bio u crnoj kožnoj jakni sa «heklerom». Svedoci Đorđević Novica, svedok «A», Bojović Dejan, Jovanović Todor, Krstić Spira, Nedeljković Zvonko, Trboljevac Stanko, Tripković Sveta, Fatić Milovan, Stefanović Miloš, Gopić Nebojša, Borisavljević Dragan, Gogić Ljubiša i Nedeljković Svetozar saglasno su naveli **da je opt. Nišavić tih dana bio u civilu**.

Svedok-oštećena Šureta Beriša opisujući opt. Nišavića kako je izgledao tog 26. marta navodi da, kako ga ona naziva Mišković, nije imao uniformu, već kako kaže jaknu, crni kostim, crno odelo je nosio. Bio je punačak i nizak.

Takođe, svedok Arizanović Zoran navodi da je optuženi nosio kožnu jaknu, svedok Đokić Goran je izjavio da je opt. Nišavić nosio crnu kožnu jaknu, a svedok Janković Krunislav da je nosio kožnu jaknu crne ili braon boje.

Svedok Jablanović Milan navodi da nije nosio uniformu, te misli da ni Nišavić nije imao uniformu u to vreme. Svedoku je predočeno da je opt. Nišavić izjavio da je tih dana od početka bombardovanja nosio uniformu radi svoje bezbednosti, a koliko se seća svedok tih tih dana takođe bio u uniformi, na šta je svedok izjavio da se posle 9 godina stvarno ne seća i da su možda zbog bezbednosti nosili uniforme.

Svedok Savić Milivoje, koji je marta 1999. godine bio načelnik Centra resora državne bezbednosti u Prizrenu i neposredno nadređen optužbom, saslušan na glavnom pretresu dana 07.12.2007. izjavio je da su radnici Državne bezbednosti bili **isključivo u civilnim odelima**. Opt. Nišavić Milorada sigurno nije viđao u uniformi.

Sve napred navedene iskaze svedoka sud je prihvatio kao uverljive, istinite i međusobne saglasne, a kojima se demantuje odbrana optuženog da je tih dana nosio uniformu.

Saslušani svedoci koji su govorili o izgledu opt. Nišavića tih dana navode da je isti nosio većinom **pištolj**. Svedok Jablanović Milan navodi da je optuženi imao službeno oružje pištolj, Arizanović Zoran kaže da je nosio lični pištolj, a Janković Krunislav da je ponekada ima pištolj, a nekad automatsku pušku. Svedok Nedeljković Zvonko navodi da je optuženi možda sa sobom nosio pištolj, te braća optuženog i to Nišavić Milovan kaže da je optuženi nosio automat dok je « heklerom » bio zadužen, Nišavić Miomir kaže da je imao automatsku pušku. Svedok Savić Milivoje koji je u kritično vreme bio nadređen optuženm je izjavio da su radnici DB-a bili zaduženi « heklerima », te navodi da je « hekler » naoružanje za ulične borbe, kreće od automatske puške, ali i da je tačno da opt. Nišavić nije nosio « hekler », te navodi da je svako (od njegovih radnika) ima pištolj CZ i da je morao nositi oružje.

Iz dopisa MUP-a RS, Policijske uprave u Kragujevcu broj 06/II-210-328, 329, 330/05 od 23.09.2008. godine, utvrđeno je da je MUP RS, Policijska uprava u Kragujevcu dana 28.07.2008. godine donela rešenje pod brojem 210-328, 329, 330/05 kojim se od Nišavić Milorada iz Kragujevca, ul. Despota Uglješe br. 12, odizimaju oružni listovi reg. Br. 002363/97, 002252/94 i 001883/90 izdati od PS Suva Reka, PU Prizren, pištolj marke « CZ » P-25, kalibra 6,33 mm, fabričkog broja 00038, pištolj marke « CZ » M-57 kalibra 7,62 mm, fabričkog broja 265669 i revolver marke « CZ » M-83 kalibra 357 MAG, fabričkog broja 13374. Predmetno oružje registrovano je u PS Suva Reka, PU Prizren.

Iz navedenog dopisa, kao i iskaza svih napred navedenih svedoka, pred svega svedok oštećene Šurete Beriša koja je prilikom davanja iskaza haškim istražiteljima 15 – 17.05.1999. godine navela da je opt. Nišavić lišio života njenog supruga Nedžata pucajući tri puta, kako misli **iz pištolja**, a koji deo iskaza je sud u potpunosti prihvatio kao verodostojan, dosledan i kategoričan, to je sud nesumnjivo utvrdio da je opt. Nišavić Milorad kritičnom prilikom lišio života Nedžada Berišu pucajući u njega tri puta iz pištolja.

Iz ovih razloga *sud nije prihvatio deo odbrane opt. Nišavića* da je za vreme rata nosio samo automatsku « zastavinu » pušku, nalazeći da i na taj način pokušava da izbegne svoju krivično pravnu odgovornost.

S obzirom na navedeno sud je nesumnjivo utvrdio da se kritičnog dana opt. Nišavić Milorad u dvorištu policijske stanice **samoinicijativno priključio** pripadnicima aktivnog i rezervnog sastava OUP-a Suva Reka u napadu na albanske civile na Reštanskom putu kod kuća porodica Beriša.

Sud je takođe cenio i deo odbrane opt. Nišavić Milorada da ni svedok Argon Beriša koji kritični događaj posmatra iz svoje kuće koja se nalazi odmah do kuće Faika Beriše, nije video optuženog niti ubistvo Nedžada Beriše, međutim svedoku Argonu Beriši saslušanom na glavnom pretresu 03.03.2008. godine putem video konfetencijske veze, prikazana je skica obeležena od strane oštećene Šureta Beriše, na kojoj je ista označila kao mesto na kome je opt. Nišavić Milorad lišio života njenog muža Nedžada Berišu, desni ugao kuće Faika Beriše (ulaz u deo Nedžada Beriše) gledano sa Reštanskog puta. Tom prilikom **svedok Argon Beriša je izričito tvrdio da on sa prozora svoje kuće taj deo ne može da vidi, te samim tim nije mogao uopšte da vidi ubistvo Nedžada Beriše**. Međutim, i izričito je tvrdio da kada su policajci dovukli 4 tela iza kuće Faika Beriše, između ostalih je bilo i telo Nedžada Beriše. Ovaj deo iskaza svedoka Argona Beriše, sud je prihvatio kao istinit, uverljiv i logičan, a odbranu opt. Nišavić Milorada odbacio nalazeći da je nelogičan, neubedljiva, sračunata na izbegavanje krivične odgovornosti.

Optuženi Nišavić Milorad je u svojoj odbrani navodi da je njegova porodica zajednički posedovala hotel pod nazivom « BOS » u naselju Široko, a koji je izdat američkoj misiji. U vezi zakupa navedenog hotela, istog dana su došli na pregovore sa njegovim bratom predstavnicima američke misije « Kejdom » i OEBS-a, međutim američka misija je ponudila bolje uslove, te je ugovor o zakupu zaključen sa njima, a sa OEBS-om više nisu imali nikakav kontakt. Koliko se seća misija « Kejdom » bila je smštena u njegovom hotelu do decembra 1998. godine. Predstavnicima OEBS-a bili su rapoređeni po albanskim kućama. Takođe navodi da je njegov najmlađi brat (Miomir) radio u obezbeđenju dok je misija boravila u njihovom hotelu, kao i dok je **misija OEBS-a boravila u Kući porodice Beriša**, sve do povlačenja iste.

Oštećena Šureta Beriša navodi da je 1998. godine OEBS došao u Suvu Reku i prvobitno bili su smešteni u **hotelu « Bos »** u naselju Širokom, **međutim** nakon izvesnog vremena, kako se njoj čini, 26. decembra 1998. godine **došli su u njihovu kuću** i tražili su da im istu daju u zakup, **te su se oni sa tim složili (kuća Faika Beriše)**. Kancelarija OEBS-a bile su u njihovom delu kuće sa leve strane, a desni deo kuće, Fatonov, su koristili za smeštaj. Takođe navodi da je, kako ga ona naziva, Miškovićev brat radio kao čuvar dok je misija OEBS-a bila u njihovoj Kući.

Oštećena Vjolca Beriša je takođe navela da je osoblje OEBS-a bilo smešteno u njenoj Kući, **Kući Vesela Beriše**, kao i u Kući Faika Beriše, a pre toga bili su smešteni u hotelu « BOS » u Širokom.

Iz dopisa OEBS-a od 02.05.2008. godine, utvrđeno je da su znatni delovi kosovske verifikacione misije OEBS-a i kosovske diplomatske posmatračke misije **nastavili da rade zajedno** barem do početka 1999. godine i verovatno sve dok kosovska verifikaciona misija nije evakuisana u martu 1999. godine.

Svedok Nišavić Miomir, rođeni brat opt. Nišavić Milorada, saslušan na glavnom pretresu 02.07.2007. godine i 14.01.2008. godine, navodi da je američka misija završila mandat i potom je formiran OSCE kod kojih je prešao da radi s obzirom da oni koji su radili u predhodnoj misiji imali su prednost, tako da je i on prešao kod njih da radi u obezbeđenju. U obezbeđenju kod OSCE prešao je da radi u kuću preko puta stanice milicije koja je bila vlasništvo Berišanaca.

S tim u vezi sud je iz dopisa OEBS od 09.10.2007. godine i 02.05.2008. godine, utvrdio da je Diplomatska posmatračka misija na Kosovu (**KDOM**) formirana na osnovu Sporazuma Jeljcin – Milošević donetog dana 17.06.1998. godine. To je bila ad hoc formacija koja se uglavnom sastojala od vojnih posmatrača iz Amerike, Evrope i Rusije.

Kosovska verifikaciona misija koju je predvodio **OEBS**, formirana je na osnovu Sporazuma Milošević – Holbruk donetog dana 13.10.1998. godine. OEBS- ova kosovska verifikaciona misija osnovana je Odlukom stalnog saveta br. 263 dana 25.10.1998. godine i odobrena Rezolucijom 1203 Saveta bezbednosti pri Ujedinjenim nacijama.

U vezi sa članom I, Odeljak 5 Memoranduma o razumevanju OEBS-a ove kosovske verifikacione misije između Savezne vlade bivše Jugoslavije i OEBS-a od 16.10.1998. godine « Diplomatska posmatračka misija na Kosovu će delovati u ime Verifikacione misije OEBS-a koja je u osnivanju. U trenutku kada OEBS bude operativan, Diplomatska misija na Kosovu će se pripojiti Verifikacionoj misiji »

Takođe, iz dopisa OEBS-a od 09.10.2007. godine, utvrđeno je da je kancelarija za koordinaciju na Kosovu i Metohiji, bila smeštena u gradu Suva Reka do 19.03.1999. godine, kada su službenici Misije evakuisani. U navedenom dopisu naznačene su sledeću adrese kancelarije OEBS-a u Suvoj Reci i to: **Faik Radman Beriša** Rruga Reštanit, Xhelal Faik Beriša Rruga, HHajdin Beriša.

Sud je iz iskaza mnogobrojnih svedoka utvrdio da je misija OEBS bila prvobitno u hotelu « Bos », a zatim u Kući Nedžada Beriše. Takođe iz navedenog dopisa OEBS-a od 02.05.2008. godine, utvrđeno je da su članovi kosovske verifikacione misije OEBS-a i Kosovske diplomatske posmatračke misije (« Kejdom »), nastavili da rade zajedno sve do njihovog evakuisanja u martu 1999. godine. Sam optuženi navodi da je njegov najmlađi brat Miomir radio u obezbeđenju dok je misija boravila u njihovom hotelu, a da je i kasnije nastavio da radi kao radnik obezbeđenja dok je misija boravila u Kući Beriša, a što je i u saglasnosti sa iskazom svedoka oštećene Šureta Beriše.

Iz navedenih razloga sud nije prihvatio deo odbrane opt. Nišavić Milorada da u njegovom hotelu nisu bili smešteni članovi misije OEBS, s obzirom da je iz navedenog dopisa utvrđeno da se radi o istim ljudima koji su nastavili da rade zajedno.

Sve napred navedeno, a vezano za međunarodnu misiju i njihovo iznamljivanje kuće Faika Beriše, ukazuje na motiv opt. Nišavić Milorada koji se ogleda u izgubljenju materijalne dobiti, da se kritičnom prilikom samoinicijativno priključi policajcima OUP-a Suva Reka i da ode upravo do kuće Faika Beriše u kojoj je živeo Nedžad Beriša koga je lišio života što je sud izvedenim dokazima tokom ovog krivičnog postupka nesumnjivo utvrdio.

Sud je cenio i službenu belešku sačinjenu od strane opt. Nišavić Milorada dana 27.08.2001. godine, a koju je sačinio u svojstvu operativnog radnika Ministarstva unutrašnjih poslova, Resora državne bezbednosti Kragujevac, te je našao da je ista bez ikakvog uticaja na odluku u ovoj krivično pravnoj stvari.

Da su optuženi Čukarić Slađan i Petković Miroslav zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom i tri NN lica učinili radnje opisane pod I – B 2g), (pucanje u pravcu albanskih civila koji trče prema Zanatskom centru, teško telesno povređivanje Beriša Nedžmedina, prenošenje leševa ubijenih kod kuća Beriša i paljenje kuće Vesela Beriše) sud je utvrdio ocenom sledećih izvedenih dokaza:

Svedok « A » više puta saslušan dosledno u svim vojtim iskazima navodi da kada su ljudi počeli da beže, neko je rafalno pucao. Pogodeni su bili stariji ljudi jedan muškarac i žena, pored kojih je svedok prošao. Nalazili su se na trotoaru kod autobuske stanice, bili su pogodeni u noge, ležali su i nisu mogli više dalje da beže.

Svedok Đorđević Novica navodi da je sa zvonika video kako su padali ubijeni ljudi, da su za ljudima koji su bežali ka Zanatskom centru pucali Miki, Tanović, Čukarić i tri NN lica, da su preživeli bežali u pravcu autobuske stanice, da su svi bili u civilu, da su jedna žena i jedan muškarac, mlađi ljudi, misli da su bili muž i žena pali, a žena ga je potom vukla ka Zanatskom centru.

Da je reč o Beriša Nedžmedinu i njegovoj supruzi Liriji koja je bila u osmom mesecu trudnoće potvrdio je **svedok Argon Beriša** objašnjavajući situaciju dok je gledao sa prozora svoje kuće, da vidi Nedžmedina ranjenog i kako ga njegova trudna supruga Lirija vuče ka Zanatskom centru.

Da je nakon toga Lirija završila u prostorijama picerije, sud je utvrdo iz iskaza oštećene Šurete Beriša koja je izjavila da je Lirija koja nije bila pogođena, ali je bila sva krvava, došla do picerije i rekla im da se pravila mrtva, te je od njih i svoje svekrve Have tražila pomoć jer su njen muž Nedžmadin i Nedžad ranjeni.

I svedok Novković Ivica decidirano u predkrivičnom postupku kod istražnog sudije dana 05.03.2004. godine, navodi da su za ljudima koji beže od bele kuće ka Zanatskom centru pucali Tanović i « Jajce » (Čukarić Slađan).

Sud je prihvatio kao uverljiv i istinit iskaz svedoka Đorđević Novice (transkrip audio zapisa sa glavnog pretresa od 01.02.2007. godine, str. 82-84/111), koji nalazeći se na zvoniku crkve sa razdaljine od 120 metara posmatra događanja na Reštanskom putu, te da su pok. Tanović Radovan, opt. Čukarić Slađan, Petković Miroslav i još tri NN lica pucali u pravcu preživelih članova porodice Beriša, žene, dece i muškaraca koji su krenuli ka Zanatskom centru. Takođe, sud je kao uverljiv i verodostojan prihvatio iskaz svedoka Argona Beriše da je tom prilikom u grupi članova porodice Beriša koji beže ka Zanatskom centru, upravo bio i Nedžmedin Beriša kao i njegova supruga Lirija, te da je u toj situaciji Nedžmedin i ranjen.

Ceneći iskaz svedoka Novković Ivica dat u predkrivičnom postupku pri kojem je ostao i na glavnom pretresu, sud je isti prihvatio kao istinit i uverljiv u delu gde navodi da su i optuženi Čukarić Slađan kao i pok. Tanović Radovan pucali za ljudima koji beže od bele kuće ka Zanatskom centru. Sud je ovaj iskaz prihvatio nalazeći da je isti i u saglasnosti sa iskazom svedoka Đorđević Novice čiji iskaz je sud prihvatio kao istinit, dosledan i uverljiv i sa kojim se uklapa u jednu logičnu celinu.

Kako je svedok Novković Novica saslušan na glavnom pretresu 04.06.2007. godine bio vidno uplašen, a što je i sam potvrdio, da je bila otežana komunikacija sa svedokom, te da su branioци predložili da se izvrši veštačenje od strane lekara psihijatra, a na okolnost da li je uopšte svedok sposoban da svedoči. Stoga je sud odredio veštačenje, a na okolnosti sposobnosti svedoka da svedoči. Iz nalaza i mišljenja veštaka dr Predraga Tasovca i dr Nade Janković od 11.06.2007. godine koji su saslušani na glavnom pretresu 10.09.2007. godine, utvrđeno je između ostalog da pregledom nije detektovan nijedan nedostatak bilo kog tipa koji bi ga diskvalifikovao, da može da izloži sadržaj koji je potreban sudu.

Sa svega navedenog sud je našao **da ne stoje zakonski razlozi** da se iskazi svedoka Novković Ivica dati u predhodnom i predkrivičnom postupku pročitaju, a iskaz koji je dao na glavnom pretresu dana 04.06.2007. godine, izdvoji.

Takođe je sud cenio iskaz svedoka « A » u delu gde navodi da je pucano rafalno na ljude koji beže, te da su u tom prilikom pogođeni stariji ljudi, muškarac i žena, na trotoaru autobuske stanice i svedok ih vidi. Ovakav deo iskaza sud je prihvatio kao istinit i uverljiv, mada nije mogao tokom ovog krivičnog postupka na nesumnjiv način da utvrdi identitet lica.

Sud je na nesumnjiv način utvrdio pre svega iz iskaza svedoka Novković Ivica da su sada pok. Tanović Radovan i opt. Čukarić Slađan pucali za albanskim civilima koji su bežali u pravcu Zanatskog centra, a da su za njima pucali i opt. Petković Miroslav kao i još tri NN lica, utvrđeno je iz iskaza svedoka Đorđević Novice, te da je tom prilikom teško telesno povređen Nedžmedin Beriša utvrđeno je iz iskaza Agrona Beriše.

Svedok Agron Beriša je naveo da su na mesto gde su ubijeni Bujar i Sedat doneli još pet tela, Nedžada, Have, Fatona i Fatime, a peti je bio nepoznati muškarac veoma visok, krupan i

neobrijan. Dok je kuća gorela, (Faika Beriše) krov je padao oreko njih tako da su ta tela počela da gore. Tih pet tela dovukli su iz prednjeg dela Fatonove kuće, na Reštanskom putu, pa je svedok na skici objasnio liniju kretanja, i sa jedne i sa druge strane, navodeći da su neke sa jedne strane, a druge sa druge strane dovukli. Policija donosi ta tela u trenutku kada su žene i deca već otišli, znači **nekoliko trenutaka posle ubistva Bujara i Sedata**.

Svedoku je predočeno da je oštećena Šureta Beriša kada je bila saslušana govorila da je Hava bila u piceriji, dok svedok navodi da je Hava bila među pet tela koja su dovučena do Bujara i Sedata, na šta je izjavio da ne zna šta je Šureta izjavljivala, a da on govori i objašnjava ono što je on video.

Sud je iskaz svedoka Argona Beriše, prihvatio kao istinit i uverljiv, a u delu prebacivanja tela Nedžada, Fatona, Fatime i njemu nepoznatog muškarca. U osnodu na telo nepoznatog muškarca, sud je utvrdio da se radi o Abdulahu Eljšaniju i to iz iskaza Bardulja Beriše datog haškim istražiteljima 10.07.2001. godine, koji je rođeni brat svedoka Argona Beriše sa kojim je i živeo u istoj Kući odakle je posmatrao dešavanja kod kuća Faika i Vesela Beriša, a koji je iskaz u tom delu prihvatio kao verodostojan i uverljiv.

Međutim, sud nije prihvatio deo iskaza svedoka Argona Beriše u delu gde je naveo da je među prenesenim telima bilo i telo Have Beriše, nalazeći da je verovatno pomešao, a s obzirom da je iz iskaza oštećenih – svedoka Šurete i Vjolice Beriša, čije iskaze je u tom delu sud u potpunosti prihvatio kao istinite i uverljive, utvrdio je da je Hava bila u piceriji, **gde su je i videle**, a ista je pronađena u Batajnici, što je utvrđeno i DNK analizom.

Iz navedenog iskaza svedoka Argona Beriše utvrđeno je da su kritičnom prilikom tela Nedžada, Fatona, Fatime Beriša preneti do kuće Faika Beriše, tačnije između kuća Faika i Vesela Beriše, na mesto gde su ubijeni Sedat i Bujar Beriša. Iz iskaza svedoka Bardulja Beriše saslušanog od straha haških istražitelja dana 10.07.2001.godine, utvrđeno je da je kritičnom prilikom i telo Abdulaha Eljšanija preneto između kuća Fanka i Vesela Beriše.

Da su kuće Faika Beriše (OEBS) i kuća Vesela Beriše dana 26.marta 1999.godine zapaljene, sud je utvrdio iz iskaza svedoka Argona Beriše datog u pretkrivičnom postupku (Kri. V. 1/04 od 26.11.2004.godine), a koji je sud u tom delu prihvatio kao istinit i uverljiv.

Da su optuženi Čukarić Slađan i Petković Miroslav učinili radnje opisane pod 1 - B 2d), (lišavanje života albanskih civila u piceriji i ubistvo Jašari Beriše od strane opt. Čukarić Slađana) sud je utvrdio ocenom sledećih izvedenih dokaza:

Svedok oštećeni Šureti Beriša koja je preživela ovaj masakr, u svim fazama postupka skoro na identičan način veoma potresno i sa puno detalja opisuje stradanje svoje porodice. Opisujući događaj kod picerije i u piceriji navodi da su ona i njena ćerka Herolinda kada su došle do Zanatskog centra, videle i neke rođake njenog muža, porodice HHajdin Beriše i porodice Dušija. Oni su već bili ispred picerije, međutim nije joj nije rekao zašto su oni tu došli. Kada ih je pitala zašto su tu stali, rekli su joj da im je policija rekla da ovde stanu. Videla je da je došla i njena ćerka Majlinda, Dafina, Altin i Redon. Altin je bio bled u licu, a ruka mu je krvarila, gađali su decu ali su samo njenog starijeg sina pogodili. Onda je jedna žena iz komšiluka dala oštećenoj neku pelenu, s obzirom da je imala malu decu, i oštećena mu je zavila ruku. Vlorijan, Florin sin, koji je imao 17 godina rekao je „mama, vidiš kao su nam ubili oca” na šta je ona rekla “da, ali barem majka ima tebe”.

Dalje navodi da kada su se sastali ispred kafica i u trenutku kada je ona zavijala Altinu ruku, došla je Lirija, Nedžmedinova žena i zamolila svoju svekrvu Havu da doše radi njenog

muža Nedžmedina, koji umire i da bu mu pružili pomoć. U tom trenutku rekla je i oštećenoj “dođi Šureta, jer je stric Nedžad ranjen i traži pomoć”, međutim oštećena je rekla da ne može da ostavi decu i bez oca i bez majke i nije otišla, ali ni Hava ni Lirija koje su krenule nisu uspele da stignu. U tom trenutku ugurali su ih u lokal, te su i Hava i Lirija bile u lokalu, tako da ni one nisu mogle da pruže pomoć muškarcim.

Jedna grupa Srba ih je **primorala da uđu u kafić**. Kada su ušli u kafić rekli su im da sednu i čim su seli odmah su počeli rafali. Iz unutrašnjosti picerije niko nije pucao, niti je videla neko oružje unutra. Jedno vreme su pucali, onda su prestali i govorili su, ali oštećena nije podigla glavu i nije videla, ali je po glasovima mislila da su to bili isti glasovi koji su bili i kod kuće. Podigla je glavu videla da je Šerina bila mrtva. Ubijen je bio i Vlorijan, a Edon koji je imao 14 godina rekao je “mama i Dorentinu su ubili”. Onda je i Majlidna rekla “mama, vidi kako su ubili Herolindu”, i kada se oštećena okrenula videla ju je, bila je blizu, kako je pogođena sa više metaka.

Što se tiče pucnjave oštećena objašnjava da, kako kaže, oni nisu ulazili unutra, već su gađali sa vrata picerije, gađali su jedno vreme rafalima. Nakon toga povremeno su gađali naćim drugim. **Gledali su jednog po jednog ko je živ**. I nju su u više navrata pogodili.

Vjolca i oštećeni su bili blizu, i Vjolicin sin Drilon je bio iza oštećene. On je imao 13 godina i rekao je majci “vidi **Dafinu** kako uzdiše”. Jedna devojka rođaka Beriše, rekla je “jao što su mi uradili, kažite neka dođu, neka me ubiju”. **Fatima i Avdi**, bili su mrtvi, **njihov sin** takođe, ali mnogi ljudi su uzdisali, jecali.

Sin oštećene, **Redon**, imao je 22 meseca i tražio je flašu sa mlekom, te ga je ona uzela i dalu mu flašu koju je nosila u đepu od trenerke da bi ćutao, da ne bi saznali da je živ. Međutim, on je bio dete i nije znao šta se dešava, tako da su ih oni verovatno ćuli kako govore, **ponovo su ušli i pucali** sa nećim što oštećena ne zna šta je, ali pucali su od vrata.

Kada je oštećena podigla glavu **Sabaheta** je imala, kako kaže polupanu glavu, umrla je, kao i njena ćerka (ćerka oštećene) **Majlinda**, i puno drugih nisu davali znake života. Samo je **Ismet, Fatonov sin** od 3 godine plakao, tražio je vodu i zvao imena svih, bio je ranjen i mlađi sin **Eron** od 10 meseci i dalje je bio živ, samo su mu ruku otkinuli i visilo mu je meso.

Oštećena je bila pogođena u nogu i u ruku. **HHajdinova žena je bila živa**, te ju je oštećena zamolila da joj približi Erona između nogu, da bi barem njega spasila. Pre nego što su ulazili i gađali ih, kada je oštećena pogledala, **videla je da je Ismet umro, kao i Eron, te njen mlađi sin takođe**. Samo je Hava jecala, Vjolicina sverkra.

Oštećena je ispod sebe imala Altina, njenog sina od 10 godina, koji je bio ranjen u nogu i ruku, glavu je imao okrenutu prema Vjolci. Ćula je Srbe koji su rekli što pre treba da ih prebacimo u kamion da ih utovarimo i da ih odnesemo odavde. Lagano je rekla Vjolci “napravimo se da smo mrtve da nas ne primete”, barem su ostali živi Gramos i Vjolicin sin Drilon. Međutim, kada su počeli da ih utovaraju, koga bi primetili da je još uvek živ, gađali su ga nećim u glavu jer je i **Drilon** bio živ kao i njen sin **Altin** kada su ga izvlaćili do vrata, on je samo rekao “oh” i pucali su na sve redom.

Što se tiće **HHajdina**, oštećena je izjavila da je on bio iza nje i još uvek je bio živ, **sa svojom ženom** podigao je glavu i molio nekoga “koliko hoćeš novca, molim te samo ostavite me živog, jer samo sam ja i moja žena živi od moje porodice”, ali u tom trenutku oštećena zna da je njegova žena samo skoćila visoko i više niko od njih nije davao glasa. Inaće, **HHajdin je bio inženjer, a njegovu ženu su zvali Lika**.

Hamdi Beriša, zvani Duši, bio je rođak njenog muža i bio je tehničar u ambulanti u Suvoju Reci, a njegova žena je bila medicinska sestra i radila je takođe u navedenoj ambulanti, zvala se Fatima. Pre ulaska u piceriju Duši je rekao da su im samo rekli da tu stanu i ni jednu drugu reč nije izgovorio.

Kamion koji se nalazio ispred picerije je bio veliki sa ciradom, ali ništa drugo zbog uzbuđenja i uznemirenosti nije mogla videti. Kada je ubačena u kamion, ne zna da li je u piceriji još bilo ljudi, ali navodi da verovatno nije bilo jer su ih sve utovarili u kamion. Oštećenu su stavili na drvena nosila i odmah prebacili na kamion, verovatno su mislili da je mrtva. Jedan od dvojice koji su iz lokala izvlačili leševe, rekao je na srpskom „kakav je život ovakav, šta su ova deca i ove žene krivi”, na šta je taj drugi rekao “ajde drži jer je naredenje, naredba, treba što pre počistiti ovo mesto da ne ostavljamo traga”.

Oštećena navodi da su ih sve utovarili u kamion. Sva su deca bila tu, Sabaheta je bila ispod oštećene koja je gledala da možda eventualno neko nije ostao živ, međutim nikoga nije bilo živog.

Svedok oštećena Vjolca Beriša u iskazu datom istražnom Sudiji Kri. V. 1/04 dana 25.11.2004.godine, a koji je pročitao na glavnom pretresu 15.01.2009.godine, navodi da su nekoliko njih otišli prema Zanatskom centru, nekoliko prema autobuskoj stanici, prema benzinskoj pumpi i onda su se ispred Zanatskog centra svi okupili, faktički se svi našli u jednoj grupi.

Iz druge porodice, HHajdina Beriše, članovi porodice su sami izašli, ne zna da li ih je ko isterao iz kuća. Misli da su videli kada su oni isterani pa su samonicijativno izašli iz kuće i došli do picerije. Tako da su se svi, oko 50 njih, skupili oko Zanatskog centra. Onda je došla Lirija koja je bila u drugom stanju, krvarila je i bila je bosa, došla je da traži pomoć za Neđu, za svoga supruga i rekla “molim Vas da mi pomognete jer su Nedžad i Neđa, njen muž, da su ranjeni, ubijeni“. Međutim, nije mogla da ide. U tom momentu su ranili sina Šuterinog, sa snajperom u ruku.

Niko im nije rekao da uđu u piceriju. Lokal je bio toveren i oni su jednostavno ušli unutra da se sklone, zato što je počelo pucanje, i hteli su da se sakriju. Nije videla policajce, samo je čula hlice. Bilo je puno pucanja, puno hitaca, puno zvukova projektila, različitih vrsta. Ranjena je, ima i deo granate u nozi. Njen sin Gramos je ranjen u rame. Bila je oko sredine lokala, dete je bilo ispred nje, telom ga je štitila, jaknu je prebacila preko njega. Pored nje su bili HHajdin i njegova supruga, u neposrednoj blizini, njen stariji sin je bio na čošku lokala, a ćerka negde oko sredine, tako da su svi bili relativno blizu. Tu je bila i jedna starica koja je imala štake.

Pored Šurete je bio njen maloletni sin Hajdin. Čula je kako Šureta kaže svom sinu da se pravi da je mrtav, i on se pretvarao da je ubijen. U jednom trenutku su povukli malog, skinuli mu jaknu i bacili na sto. U tom trenutku primetili su da mu puls radi i u tom trenutku su ponovo pucali i tu je taj mali ubijen. To joj je pričala Šureta.

Imala je položaj licem prema podu tako da nije videla, čula je, te pretpostavlja da su pucali i spolja i iznutra, **jer su se čuli i koraci u prostoriji**. Bilo je puno hitaca, puno krvi, unutra su bile sve žene i deca, niko nije bio od muškaraca osim ovih iz porodice HHajdini, samo žene i deca od uzrasta 8 meseci do staraca od 80 i 90 godina. Psovali su ih, bilo je pucnjave, nisu smeli da puste ni glasa, da reč progovore. Pretvarala se da je pogođena, a za dete nije znala da li je u životu. Kada su videli da se sve smirilo, onda su počeli da iznose jednog po jednog, ubacivali u vreće u kamion, smatrajući da su svi mrtvi.

Svedok „A” više puta saslušan dosledno navodi da mu je Čukarić naredio da prati žene, decu i ostale civile koji su bežali, te da vidi kuda idu, pa je svedok krenuo za njima ka Zanatskom centru. Izlazi na glavni pout i ide prema ulazu u Zanatski centar. Pored njega je bio Petković Miki koji je zajedno sa njim išao i pratio ljude. Kada su ljudi ušli u piceriju on i Miki Petković su se vratili nazad istim putem kuda su i došli. Rekli su Tanoviću i Čukariću da su ljudi u piceriji, a Tanovića i Čukarića vidi već na ulazu u sam Zanatski centar. Kada je svedok rekao Tanoviću i Čukariću gde su ljudi njemu je Tanović rekao da ide na autobusku stanicu gde je bila neka kafana da uzme dve flaše alkoholnog pića da bi se smirio, s obzirom da je bio preplašen.

Nakon konzumacije alkohola, Tanović je rekao „sad ću ja da odradim., sklonite se Vi“, i izvadio bombu, razbio izlog picerije kundakom od puške i bombu bacio u piceriju, ostali su se sklonili, to je odjeknulo, čuli su se krici. Tanović je čekao jedno dva-tri minuta, da prođe dim, da se sve utiša i onda je bacio još jednu bombu, pa su nastavili da piju to što je ostalo od pića. Dok su pili u piceriji je već počelo da se smiruje. Potom su Tanović i Čukarić kroz prozor ispalili još nekoliko rafala iz automatske puške. Prilikom rafala menjali su se Tanović i Čukarić.

Svedok Veljković Velibor je naveo da je nakon skupljanja leševa sa Reštanskog puta otišao do picerije i prilikom utovara leševa iz picerije, u jednom momentu čovek koga je poznao, starosti između 35 i 40 godina, visine 180 cm, a težine 70-80 kilograma, koji je držao neku agenciju i vozio autobus, rekao je svedoku „pobili ste mi celu porodicu, ostavite bar mene“. Nije bio pogođen, a nalazio se iza šanka, te ga je verovatno šank zaštitio od bombe, tada je svedok izleteo napolje, neko je prišao i ovog čoveka ubio, međutim svedok ne može da se seti ko je ubio tog čoveka. Pre tog čoveka bila je živa jedna žena koja je ranjena u ruku. Obratila se svedoku nešto na šiptarskom, međutim on šiptarski nije znao. U strahu je samo rekao „ova je živa“ i izašao je napolje. Tada je neko prišao i tu ženu ubio, ali ne zna ko.

Svedoci Trajković Bogoljub, svedok „C”, svedok Trajković Jovica, svedok „B”, saglasno navode da je u dvorištu njihove kuće došao dr Boban Vuksanović i rekao im da treba za vojsku da istovaraju neke krevete. **Svedoci Nedeljkić Svetozar i Petković Nedeljko** navode da su u njihovo dvorište došli dr Boban Vuksanović i kako Petković Nedeljko kaže još jedan koji su ih povelili u Zanatski centar.

Iz napred navedenih iskaza sud je utvrdio da su u kritičnom prilikom u Znanatskom centru u dva navrata divedeni svedoci Trajković Bogoljub, Trajković Novica, Petković nedeljko, Trajković Trajko, svedoci „B” i „C” i Nedeljkić Svetozar.

Svedok Nedeljkić Svetozar koji je bio angažovan na prenošenju leševa iz picerije u kamion, saslušan u Kri. V. 1/04 dana 04.03.2004.godine i na glavnom pretresu dana 04.04.2007.godine, navodi da kada je došao ispred kafica video je jedan nepoznat leš. Tu su bili kako kažu panduri, njih četvoro ili petoro, među kojima je prepoznao Mikija i „Jajceta“, dok druge nije prepoznao. Bili su sa oružjem, ali niko od tih policajaca nije ništa rekao, samo je Boban Vuksanović rekao „ajde utovarajte to što pre i idite Kući“. Boban je sa njima došao do kafica, i svedok je zajedno sa svedokom „B“ i „C“ ušao. U tom momentu kada je svedok došao do kafica, tu sa njim je bio i Bogi Trajković, Trajko, a bio je i Paja Aleksandar. Svedok je bacaio u kamion leševe, morao je da radi jer su ih puškama terali. „Jajce“ je rekao „ako ne radite bićete uz njih“. Bilo je od 20 do 30 leševa i svi su bili civili. U jednom trenutku Miki je rekao da izađu iz picerije, te je svedok stao kod kamiona. Miki je sam ušao i svedok je čuo jedan pucanj. Kada je Miki izašao, Boban im je rekao da ponovo uđu.

Svedok pod pseudonimom „B“, koji je je takođe prenosio leševe iz Picerije, saslušan je u Kri. V. 1/04 od 22.04.2004.godine, navodi da je morao da iznosi leševe iz picerije jer su mu rekli „moraš to da radiš“. Nakon što im je on rekao „ja sam mlad plašim se toga“, a u to vreme je imao samo 14,5 godina. Rekli su mu „radi i ’čuti“. Tu je bio prisutan i policajac koga zovu **„Jajce“**. Prilikom iznošenja tela iz picerije navodi da misli da je jedan bio živ, radilo se o dečaku od oko 13 godina, te je video jednog milicionera, za koga misli da se zove **„Miki“**, jedan brka, koji je pucao u njega.

Na glavnom pretresu dana 05.04.2007.godine, svedok menja svoj napred navedeni iskaz u tom smislu da navodi da misli da je Nedeljko Svetozar video dete kako se rita i daje znake života. Pozvali su i Miki je došao, ali se ne seća da je rekao da ga je Miki dokrajčio, odnosno da je pucao u njega, ali zna, odnosno video je kada je Miki ušao u piceriju.

Svedok Trajković Trajko, koji je učestvovao u prenošenju tela iz picerije, saslušan je u Kri. V. 1/04 dana 04.03.2004.godine, na glavnom pretresu dana 05.06.2007.godine, navodi da su kod picerije bili „Jajce“, Miki Lazin. Da idu na kamion, rekao im je „Jajce“, dok svedok „A“ koji se nalazio kod trafike rekao je svedoku i ostalima koji su trebali da sakupljaju leševe, da to ne moraju da rade. Međutim, „Jajce“ je počeo da viče na svedoka „A“- „šta ti braniš“, te im se svedok „A“ obratio rečima „ne smem da vam pomognem“. Što se tiče preživelih, svedok misli da su jedan ili dvojica muškaraca bili živi, te je jedan na kolenima prema njima, ali su oni svi bili pobjegli, odnosno izašli napolje, pa je „Jajce“ poslao Mikija da uđe. Samo je **Miki ušao** i čula se pucnjava, jedan ili dva metka. Takođe, još jedan je bio preživeo. Poznavao je tog doktora ali mu nije znao ime, a radilo se o visokom i krupnom čoveku, pa je **ponovo ušao unutra Miki**.

Ceneći iskaz svedoka Veljković Velibora u delu gde isti navodi Ulaženje policajca u piceriju, sud je prihvatio kao istinit i u saglasnosti sa ostalim napred navedenim iskazima svedoka koji su precizno naveli imena lica ovde optuženih, koja su ulazila u piceriju, te ih je prihvatilo kao logične, verodostojne i saglasne.

Sud je cenio napred navedene iskaze svedoka oštećenih šurete

Beriše i Vjolce Beriše koje su preživele masakr u piceriji, te iste prihvatio kao verodostojne, uverljive, ubedljive i međusobno saglasne, a iz kojih je utvrdio da je nakon ulaska albanskih civila, tj. članova porodice Beriša u piceriji na njih pucano i izvan picerije i u piceriji, te je proveravano da li ima preživelih koji su takođe lišavani života.

Ceneći iskaz svedoka „A“ koji je sud u tom delu prihvatio kao istinit i uverljiv, na nesumnjiv način je utvrđeno da je kritičnom Prilikom nakon ulaska albanskih civila u piceriju pok. Tanović Radovan u istu bacio dve ručne bombe koje su eksplodirale, a potom su opt. Slađan Čukarić i pok. Tanović Radovan pucajući iz automatskih pušaka lišili života preživele u piceriji, i tom prilikom su se menjali u ispaljivanju rafala.

Prilikom ocene iskaza svedoka „A“, tj. predocenog dela iskaza datog zameniku tužioca za ratne zločine, sud je prihvatio objašnjenje svedoka, a vezano za okolnosti ulaznja opt. Čukarić Slađana u piceriju, iz razloga postojanja preživelih, da je tom prilikom samo opt. Čukarić bio prisutan i jedini ušao u piceriju, te se nakon njegovog ulaska čuo pucanj, pa je sud stoga i prihvatio kao logično da je upravo opt. Čukarić ušao i pucao na preživele u piceriji.

Iskaze svedoka Veljković Velibora, Trajković Trajka, svedoka „B“ i Nedeljko Svetozara, u delu u kojem detaljno i uverljivo opisuju događaj kod picerije, da je kritičnom prilikom u piceriji bilo preživelih civila koji su naknadno lišavani života, sud je prihvatio kao istinite,

verodostojne i uverljive, te saglasne sa iskazima svedoka oštećenih Šurete Beriše koji su u tom delu u potpunosti prihvaćeni kao verodostojni i ubedljivi.

Sud nije prihvatio odbranu opt. Pektović Miroslava u delu u kojem govori da je po nalogu pok. Bobana Vuksanovića ulazio u piceriju radi provere da li ima preživelih, te kada je u istu ušao nije bilo preživelih, već je on samo ispalio rafal iznad tela, smatrajući da je ovakva odbrana u delu gde navodi da je ispalio rafal iznad tela, usmerena na iznegavanje njegove krivično pravne odgovornosti.

Sud je kao ubedljiv, verodostojan i upečatljiv *prihvatio iskaz svedoka „B“* dat u pretkrivičnom postupku 22.04.2004.god, gde je deciderano tvrdio da vidi da Miki (Petković Miroslav) puca u telo preživelog dečaka. Na glavnom pretresu 05.04.2007., godine, svedok menja iskaz u delu gde navodi **da nije video** kako opt. Petković Miroslav pucao u preživelog dečaka starosti 12-13 godina, međutim sud ceni da svedok pod pseudonimom „B“ iz razloga straha iz kojih je upravo i tražio primenu mera zaštite mne želi da u svom iskazu iz koji je upravo i tražio primenu mera zaštite ne želi da u svom iskazu navodi da je bio prisutan situaciji kada optuženi Petković Miroslav puca u preživelog dečaka.

Nesumnjivo je utvrđeno iz iskaza svadoka oštećenih Šurete i Vjolce Beriše da je u piceriji bilo preživelih civila kao i iz iskaza Svedoka Trajković Trajka da su bili živi jedan ili dva muškarca, a potom još jedan muškarac koga svedok poznaje kao doktora.

Iz iskaza svedoka „B“ na nesumnjiv način je utvrđeno da je opt. Petković Miroslav pucao u piceriji u preživelog dečaka od 13 godina. Takođe iz iskaza svedoka Nedeljković Svetozara utvrđeno je da je opt. Petković Miroslav ušao u piceriju i da se čuo pucanj, dok je iz iskaza svedoka Trajković Trajka utvrđeno da je optuženi u piceriju ušao u dva navrata i čula se pucnjava.

S obzirom na navedeno neistinit je deo odbrane opt. Petković Miroslava da u piceriji kada je ušao nije bilo preživelih, već je logičan zaključak da je upravo optuženi u dva navrata pucao u preživele civile.

Da je optuženi Čukarić Slađan lišio života Jašara Berišu, radnika benzinske pumpe, sud je utvrdio iz iskaza **svedoka „A“**. Svedok „A“ navodi da je do kioska gde se on nalazi došlo vozilo koje se parkira ispred kioska, te iz vozila izlazi Jovanović Todor držeći za ruku Jašara Berišu. Tom prilikom dr Boban je pozvao Jašara da dođe, ali on nije hteo da priđe, otimao se i tada je prišao Čukarić i rekao „pusti ga meni“, samo ga je odgurnuo i u njega ispalio rafal.

Svedok pod pseudonimom „C“, saslušan u pretkrivičnom postupku dana Kri. V. 1/04 dana 20. 04.2004.godine, naveo je da je poznao Jašara Berišu koji je radio na pumpi, I da ga je lišio života “Jajce” (na pitanje) jesi li poznao tog radnika” rekao” znao sam ga, zvaao se Jašar Beriša”, a na pitanje “zna li se ko ga je ubio”, rekao je “zna se Jajce”). Saslušan na glavnom pretresu dana 05.04.2007.godine (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa str. 68-69-90), svedok je **promenio iskaz** utoliko što je naveo da kod picerije nije video Jašara Berišu, a nakon predočavanja napred navedenog iskaza izjavio je da se ne seća da li je tako rekao i da ne može da se seti.

Svedok „B“ saslušan u pretkrivičnom postupku dana 22.04.2004. godine, navodi da je čuo da je Jašara Berišu ubio “Jajce”, i to se pričalo prilikom utovara leševa u kamion.

Saslušan u prethodnom postupku dana 20.02.2006.godine navodi da nije video ko je pucao u Jašara Berišu jer je u bio u piceriji, već je samo čuo pucanj, a drugi koji su takođe iznosili tela u kamion, rekli su mu da je Jašara ubio “Jajce”.

Na glavnom pretresu 05.04.2007.godine, svedok "B" navodi da ne zna lično Jašara Berišu, ali mu je poznato da je radio na pumpi. Tom prilikom nije čuo da je neko spominjao Jašara niti je čuo ko ga je ubio, odnosno toga se ne seća. Nakon što mu je predložen iskaz iz prekrivičnog i prethodnog postupka izjavljuje da je možda on to i rekao, ali se sada stvarno toga ne seća, ali potvrđuje da je čuo pucnjavu.

Svedok Trajković Trajko saslušan u prekrivičnom postupku dana Kri. V. 1/04, u prethodnom postupku dana 04.03.2004.godine i 20.02.2006., godine i na glavnom pretresu 05.06.2007.godine, tvrdio je da je video da je Jašara lišio života "Jajce". Na glavnom pretresu svedok je detaljnije opisao situaciju koja je prethodila ubistvu Jašara, objašnjavajući da mu je Jašar rekao "komšija pomoz mi", na šta je svedok odgovorio "komšija vidi oni hoće i nas da ubiju, kao tebi da pomognem". Tom prilikom je "Jajce" stajao pored Jašara, imao je pušku, rekao je Jašaru da prekine i da učuti što je on i učinio. Svedok je izjavio da je "Jajce" ubio Jašara Berišu, s tim što je svedok okrenuo te čuo dva puta rafalnu pucnjavu, ponovo se okrenuo Jašar je već bio na zemlji na 2 metra od njih, a u tim trenucima pored Jašara nije bilo ni jednog drugog policajca osim "Jajceta". Jašar je ubijen ispred kamiona, prema ulici.

Sud je prihvatio kao uverljive i verodostojne iskaze svedoka "A" i Trajković Trajka koji su tokom celokupnog krivičnog postupka u

svojim iskazima ostali su dosledni u tome da je opt. Čukarić Slađan lišio života Jašara Berišu, opisujući pritom mesto i način kako je to učinio. Nakon objavljenog suočenja dana 05.06.2007.godine između svedoka Trajković Trajka i opt. Čukarić Slađana (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 05.06.2007.godine, str. 89-90/124), svedok je ostao dosledan svom već datom iskazu na glavnom pretresu kao i u prethodnim i prekrivičnom postupku. Prilikom navedenog suočenja na uporno insistiranje da se okrivljeni izjasni na tvrdnju svedoka da je upravo on ubio Jašara Berišu, **otpuženi isto izbegava** (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 05.06.2007.godine, str. 87-90/124).

Prilikom ocene iskaza svedoka pod pseudonimom „C“ i „B“ sud je cenio i njihove razlike u kazivanju prilikom davanja iskaza u prekrivičnom postupku i na glavnom pretresu, te smatra da su iste rezultat straha navedenih svedoka usled kojih su i tražili primene mera zaštite prilikom saslušanja.

Kako su u vreme kritičnog događaja svedoci „B“ i „C“ bili maloletni, to je i određeno psihijatrijsko veštačenje od strane sudskih veštaka doc. dr Aleksandra Jovanovića i doc. dr Nade Janković, s tim što je objavljeno veštačenje samo svedoka „C“ s obzirom da svedok „B“ nije bio dostupan veštacima, a što je utvrđeno i iz dopisa MUP- a, Službe za otkrivanje ratnih zločina, br 230-4928/07 od 19.11. 2008. godine, u kojem je navedeno da svedok „B“ ne boravi na poznatoj adresi i da je sa porodicom otputovao u Švedsku, gde se nalazi na privremenom radu. Iz nalaza i mišljenja sudskih veštaka je utvrđeno da je stepen duševne razvijenosti svedoka „C“ u vreme kritične okolnosti odgovarao njegovoj životnoj dobi, te je s tim u vezi njegova sposobnost zapažanja, pamćenja kao i mogućnost reprodukcije upamćenog protekom dužeg vremena očuvana. Ovakav nalaz i mišljenje sudskih veštaka, sud je prihvatio kao stručan i dat po pravilima struke.

S obzirom na navedeno **sud je prihvatio iskaze svedoka „B“ i „C“, date u prekrivičnom postupku, kao istinite i verodostojne.**

Ceneći odbranu opt. Čukarić Slađana da kritičnog dana uopšte nije bio u Zanatskom centru i kod picerije, sud nalazi da je ista neistinita, nelogična, neubedljiva i usmerena na

izbegavanje krivično pravne odgovornosti, s obzirom da je opovrgnuta izvedenim dokazima tokom ovog krivičnog postupka, pre svega iskazima svedoka „A“, Trajković Trajka, Nedeljkić Svetozara, svedoka „B“ i svedoka „C“, Koji su na ubedljiv i uverljiv način govorili o prisustvu i radnjama optuženog kod picerije u Zanatskom centru.

Takođe je na glavnom pretresu dana 05.04.2007.godine obavljeno i suočenje između svedoka „B“ i opt. Čukarić Slađana (transkripti audio zapisa sa glavnog pretresa od 05.04.2007. godine, str. 49-54/90), kada je svedok ostao pri svom iskazu da je optuženi kritičnog dana bio prisutan kod picerije, a prilikom davanja izjave da li poznaje nekog od prisutnih okrivljenih, isti je izjavio „ovo je gospodin „Jajce“, dok je istom prilikom svedok „C“ izjavio „evo ga Jajce“.

Takođe je i svedok Trajković Trajko na glavnom pretresu održanom dana 05.06.2007. godine, na pitanje da li poznaje nekog od prisutnih okrivljenih izjavio „ovo je Jajce“, te je obavljeno i suočenje između svedoka i opt. Čukarić Slađana (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 05.06.2007.godine, str. 89-90/124), a na okolnosti prisustva optuženog kod picerije gde je svedok ostao kategoričan i ubedljiv da je isti kritičnom prilikom bio prisutan kod picerije i da ih je terao da iznose tela iz iste, pucajući u vis.

Iz svih napred izvedenih i cenjenih dokaza, sud je na nesumnjiv način utvrdio da je opt. Čukarić Slađan **izvršio radnje opisane pod tačkama B 1, B 2 a), B 2 b), B 2 g), B 2 d) izreke ove presude.**

Optuženi Slađan Čukarić je u svojoj odbrani datoj dana 05.10.2006., godine, navodi da ne može da se seti gde je bio 26.03.1999, s obzirom da mu taj dan ne znači ništa, što može biti dan kao i svaki drugi 26-ti. Samo zna da je postupao po nalogu pretpostavljenih starijina i da u dnevnom rasporedu sigurno piše gde se on nalazio i sa kim je bio na zadatku.

Međutim, na glavnom pretresu dana 02.03.2009.godine, optuženi je izneo svoju izmenjenu odbranu navodeći da i dalje ne može da se seti datuma kada se kritični događaj odigrao, te je opisao koga je i šta video tom prilikom ispred kuće (u kojoj je bila smeštena misija OEBS) kao i ispred opštine i zanatskog centra. Iznoseći svoju odbranu optuženi Čukarić navodi da je bio samo na putu ispred kuće, pored vozila na putu ispred zanatskog centra, i svoje radnje prilikom kritičnog događaja opisuje potpuno drugačije od onoga kako to čine i opt. Petković Miroslav i saslušani svedoci.

Optuženi Čukarić Slađan je prilikom iznošenja svoje odbrane dana 05.10.2006.godine, naveo da je imao **nadimak**, te da su ga prijatelji zvali „Božo“, a kolege „Čuki“ ili „Čuko“, po prezimenu. Međutim, na glavnom pretresu održanom dana 02.03.2009.godine, optuženi u dopuni svoje odbrane navodi da što se tiče nadimka „Jajce“, da taj nadimak potiče iz njegovog detinjstva, međutim kada je pošao u srednju školu on se suprostavljao žestoko svakome ko bi mu se tako obratio jer je to smatrao kao vređanje. Odgovorno tvrdi da su ga njegovi najbolji drugovi iz detinjstva zvali „Božo“, dok su ga neke kolege zvale „Čuki“ ili „Čuko“ skraćeno po prezimenu, dok je taj nadimak „Jajce“ smatrao uvredom.

Svedoci Trajković Trajko, Nedeljkić Svetozar, Trajković Bogoljub čiji je iskaz iz prethodnog postupka pročitao na glavnom pretresu dana 3.04.2007.godine, kao i svedoci pod pseudonimima „B“ i „C“, a koji su prenosili tela žrtava iz picerije u kamion izjavili su da je opt. Čukarić kojeg oni znaju po nadimku „Jajce“ bio prisutan kod picerije. Svi napred navedeni svedoci prilikom davanja iskaza da li poznaju nekog od prisutnih okrivljenih, ukazali su upravo **na opt. Čukarić Slađana kao lice pod nadimkom „Jajce“.**

Optuženi Petković Miroslav navodi da je Čukarić u to vreme imao nadimak „Jajce“.

Takođe, saslušani svedoci koji su marta 1999.godine bili pripadnici aktivnog ili rezervnog sastava OUP Suva Reka i to: Arizanović Zoran, Bojović Dejan, Borisavljević Dragan, Veljković Velibor, Gogić Milovan, Gopić Nebojša, Đokić Goran, Đorđević Novica, Janković Krinislav, Nedeljković Zvonko, Nojić Đura, Popović Anđelko, zatim Vitošević Dobrivoje, načelnik OUP Suva Reka, Jovanović Todor krim. tehničar OUP Suva Reka kao i svedok „A“ su **naveli da optuženog Čukarića znaju iz tog vremena pod nadimkom „Jajce“**. Svedok Bojović Dejan je izjavio da je Čukarića zapamtio upravo po navedenom nadimku, svedok Veljković Velibor navodi da nije bio neki drugi policajac pod tim nadimkom, a sv. Đorđević Novica da je optuženi imao samo taj nadimak, dok je sv. Nojić Đura u to vreme optuženog znao samo po nadimku „Jajce“ kao i sv. Arizanović Zoran koji je u sudnici ukazao na optuženog rekavši „ja ga znam kao „Jajce“. Takođe su i svedoci Gopić Nebojša i Janković Krinislav u sudnici ukazali na optuženog Čukarića nazvavši ga „Jajcem“.

Čenjen je i deo odbrane optuženog Čukarić Slađana vezano za njegov nadimak „Jajce“, kada je na glavnom pretresu 02.03.2009.godine iznoseći svoju izmenjenu odbranu naveo da se žestoko suprostavljao svakome ko bi mu se tako obratio, jer je to smatrao uvredom. Ovakva odbrana nije prihvaćena jer je opovrgnuta iskazima napred navedenih svedoka, kako pripadnika aktivnog i rezervnog sastava OUP-a Suva Reka, tako i iskazima svedoka „B“, „C“, Trajković Trajka, Nedeljković Svetozara i Trajković Bogoljuba, a koje je sud kao kategorične, dosledne i saglasne prihvatio.

Takođe sud je cenio deo izmenjene odbrane opt. Čukarić Slađana u kojem navodi da je kritičnog dana i opt. Nišević Milorad bio prisutan kod kuće u kojoj je bio smešten OEBS (Faik Beriša). Optuženi navodi da kada je stigao tačno ispred bele kuće prvo je uočio tu Nišavić Miška i nepoznato lice u zelenoj maskiranoj uniformi. Kada je primetio njih dvojicu video je takođe i 4 leša tj. tela, prvo je bilo na čošku bele kuće s desne strane, na drugom čošku kuće bila su tri tela koja su ležala bespomoćno na zemlji i optuženi je video lično kako Miško Nišavić nogom gura jedno muško telo i pritiska ga na grudi objašnjavajući nešto ovome pored sebe u zelenoj maskiranoj uniformi. Napred navedeni iskaz opt. Čukarić Slađana, a vezano za prisustvo opt. Nišavić Milorada kod kuće Faika Beriše, sud je prihvatio jer je potkrepljen iskazom svedoka oštećene Šurete Beriše, koji je sud prihvatio kao uverljiv, ubedljiv i istinit.

Sud je brižljivo cenio odbranu opt. Čukarić Slađana, izmenjenu na glavnom pretresu dana 02.03.2009.godine, našao da je nelogična, neubedljiva, neistinita, sračunata na izbegavanje krivično pravne odgovornosti, opovrgnuta izvedenim dokazima, pre svega iskazima napred navedenih saslušanih svedoka koji su deciderano, ubedljivo i uverljivo govorili o prisustvu i aktivnostima opt. Čukarića i kod kuća porodice Beriša i kod picerije u Zanatskom centru, a koje je sud kao takve prihvatio.

Verzije događaja koje je opt. Čukarić Slađan iznosio išle su od kompletnog negiranja događaja i preduzetih radnji do opisa drugačijeg od onog, koji su izneli opt. Petković Miroslav, svedoci Veljković Velibor, svedok „A“, Đorđević Novica, Trajković Trajko, koji su u svojim iskazima detaljno opisali aktivnost opt. Čukarića, a koje delove iskaza je sud prihvatio kao istinite, uverljive i međusobno povezane u jednu logičnu celinu. S obzirom na navedeno sud nalazi da je ovakva odbrana Čukarić Slađana nedosledna, neistinita, neubedljiva i demantovana iskazima napred navedenih svedoka, te sračunata na izbegavanje krivično pravne odgovornosti.

Sud je cenio deo odbrane opt. Čukarić Slađana u kojem je naveo da je postupao po nalogu pretpostavljenih starešina i da u tom dnevnom rasporedu sigurno piše gde se on nalazio

i sa kim je bio na zadatku, te da mu je nadređeni bio komandir Repanović Radojko, koji mu je lično rekao da prati dnevni raspored i postupa po istom.

Međutim i opt. Repanović Radojko kao i svedok Veljković Velibor u to vreme evidentičar OUP-a Suva Reka navode da od 24. marta 1999. godine raspored rada se samo vodio formalno, a da su svi pripadnici aktivnog i rezervnog sastava morali da budu u pripravnosti 24 časa. Da je **raspored vođen samo formalno** može se zaključiti i iz toga da je u dnevnom rasporedu rada za petak 26.03.1999. godine, kao i u nalogu za izvršenje zadatka za 26.03.1999. godine naveden i Maleš Rade za koga su opt. Repanović Radojko kao i saslušani svedoci naveli da nije bio u kritično vreme i u kritičnom prilikom prisutan, te i opt. Petković Miroslav kao i svedok „A“ su naveli ko je sačinjavao patrolu 26. marta 1999. godine, u kojoj nije bio Maleš Rade.

I sam opt. Čukarić Sladan iznoseći svoju izmenjenu odbranu potvrdio je da je kritičnom prilikom bio u patroli sa pok. Tanović Radovanom kao vođom patrole, opt. Petković Miroslavom i svedokom „A“, te ju je u tom delu sud i prihvatio jer je potkrepljena ostalim izvedenim dokazima i iskazima opt. Repanović Radojka, Petković Miroslava i svedoka „A“.

Sud je cenio odbranu opt. Petković Miroslava u delu gde ne osporava svoje prisustvo kod kuće Beriša na Reštanskom putu i kod picerije u Zanatskom centru, te je istu prihvatio s obzirom da je saglasna sa izvedenim dokazima i to saslušanjem napred navedenih svedoka koje je sud prihvatio kao istinite, uverljive i ubedljive. Međutim, deo odbrane otpuženog u pogledu radnji koje je preduzeo na ovim mestima, sud ne prihvata jer je damantovana svim napred navedenim i cenjenim dokazima, pre svega iskazima saslušanih svedoka koji su se nalazili na kritičnim mestima u kritičnom periodu, a koji su detaljno opisali radnje opt. Petković Miroslava navedene **pod tačkama B 1, B 2 a), B 2 g) i B 2 d) izreke ove presude**, koje iskaze je sud prihvatio kao istinite, ubedljive i uverljive.

S obzirom na navedeno sud nalazi da je odbrana opt. Petković Miroslava nelogična, neubedljiva i sračunata na izbegavanje krivično pravne odgovornosti.

Prenošenje posmrtnih ostataka civila iz picerije u kamione

Okolnost prenošenja posmrtnih ostataka civila iz picerije u kamione, utvrđena je ocenom sledećih izvedenih dokaza:

Opt. Petković Miroslav u svojoj odbrani navodi da su Tanović i jedan od nepoznatih momaka, imali motorole sa sobom, pozvali nekoga, a posle 10-ak minuta pojavio se dr Boban Vuksanović, komandant odbrane grada Suva Reka, a zajedno sa njim došao je i pripadnik Teritorijalne odbrane, koji je bio Bobanova desna ruka, Miki Đorđević. Posle par minuta od dolaska dr Bobana Vuksanovića dolazi grupa Roma, 7-8 mladića, dolaze pripadnici policije, neki iz rezervnog sastava, seća se Nedeljkovića i jednog redovnog policajca **Velibora Veljkovića**. Boban je počeo da viče, da mora što brže da se izbacuju tela. Romi su ušli unutra, neki su rukama ubacivali tela koje im je dao Boban. Tako su izbacivali i ubacivali tela u kamion koji je bio parkiran. Utovarivanje tela trajalo je ukupno nekih 45 minuta do sat vremena i kada je kamion bio napunjen, Boban je naredio da kamion krene prema Prizrenu i kamion krenuo prema Prizrenu. Dalje navodi da zna da je Boban pozvao Rome koji su tu bili i rekao im je da moraju da ćute, da nikom ništa ne smeju da govore o tom danu, inače će da stradaju.

Onda je stao tu sa policajcima i rekao da niko ništa ne sme ni reč da progovori niti da kaže o tom događaju. U toku utovarivanja leševa, Bobanu su prišla jedan ili dva čoveka koji su bili u kožnim jaknama sa pantalonama, farmericama, i nešto su sa njim porazgovarali. Boban je dokle god su izbacivana tela u međuvremenu vodio neku svoju evidenciju, te optuženi zna da je Boban ušao zajedno sa tim licima u lokal i da je iz lokala izneo 5 automatskih pušaka, držao je tri automatske puške, a onaj što je bio u civilnoj kožnoj jakni držao je dve automatske puške, Boban je zabeležio te automatske puške u svojoj svesci u kojoj je vodio dokumentaciju. Romi su se rasuli, a tom prilikom optuženi je video dva parkirana policijska automobila, koji su se udaljili, jedan u pravcu Prizrena, a jedan u pravcu policijske stanice.

Svedok Veljković Velibor saslušan u prekrivnom postupku dana 05.03.2004.godine, a čiji iskaz je u tom delu sud prihvatio, navodi da mu je Repanović naredio da ide da skuplja leševe, pri kojem iskazu je ostao i na glavnom pretresu gde je naveo da je nakon skupljanja nekoliko leševa na Reštanskom putu, otišao do lokala da skuplja leševe, međutim ne može da se seti sa kim je bio. Pre nego što je došao tamo je čuo pucanj iz pravca „Metohija vino“ (podrum pića), koji se nalazi preko puta picerije. Kada je došao do picerije koja je udaljena 10 do 15 metara od ulice Cara Dušana, video je ljude iz Teritorijalne odbrane, ljude romske nacionalnosti starosti možda oko 17-18 godina. Prilikom davanja iskaza zameniku tužioca za ratne zločine dana 22.09..2005. godine navodi da je tom prilikom video i Civilnu zaštitu, a koji je deo iskaza sud takođe prihvatio. Dalje u svom iskazu datom na glavnim pretresima navodi da je od aktivnih policajaca tu video pok. Tanovića koje se nalazio ispred ulaza picerije, a takođe tu se nalazio i rezervista Miki Petkovića u neposrednoj blizini Tanovića, možda 2-4 metra udaljen, zatim Slađan Čukarić i dr Boban, direktor Doma zdravlja u Suvoj Reci. Tanović, Miki Petković i Čukarić su tu ispred picerije stajali, sa puškama u rukama. Na glavnom pretresu dana 07.11.2006. godine svedok navodi da je u piceriji, kada je došao video je mrtve ljude i krv, s obzrom da su vrata bila otvorena. Svedok je to video od ulaznih vrata, ali tada nije ušao unutra. Po njegovoj proceni, tu je bilo 30-40 ljudi, pretežno žena i dece, video je jednu bebicu možda 3-4 meseca starosti na podu, te jednu ženu u poodmaktoj trudnoći, možda šesti ili sedmi mesec i ona je bila mrtva, a nalazi se ispred šanka. Svedok zajedno sa ljudima iz komunalnog preduzeća, koji su inače imali odela komunalaca, decom Romske nacionalnosti, utovaraju te leševe, tako što jedan uhvati za ruke, a drugi za noge i unose u kamion, a kasnije su doneli i neke sprave. Kabina kamiona je bila okrenuta prema ulici Cara Dušana, odnosno u smeru prema zgradi opštine, što znači da je bila tako usmerena da je mogla da skrene i levo i desno. Posle izvesnog vremena više nije mogao da utovara, s obzirom da je bilo dosta krvi, te je otišao ka zgradi Policijske stanice. Ne zna se ko je tu tačno još ostao da tovari ostatak leševa. U svakom slučaju leševi su utovareni i odveženi u pravcu Prizrena. Bio je jedan kamion za utovarivanje leševa, dok za drugi nije siguran. Navodi da je dr Boban Vuksanović bio kod picerije u neposrednoj blizini možda 5-6 metara udaljen od njih. Dr Boban Vuksanović je bio u odelu teritorijalne odbrane i imao je automatsku pušku, ali svedok od njega nije čuo nikakvu naredbu, niti je čuo da je isti zabranio da se priča o tom događaju. Prilikom iznošenja tela iz picerije, svedok nije video nikakvo oružje, niti je čuo da je dr Boban spominjao da je neko oružje pronađeno kod tih ljudi u piceriji.

Svedok „A“ u svom iskazu opisuje da su došli kod picerije komandant TO Đorđević Mirko i dr Boban Vuksanović. Izašli iz zgrade TO-a, i prvi došli na lice mesta, ali svedok ne zna ko ih

je zvao. Oni su tu došli kada se sve smirilo. Dr Boban je otišao kolima i vratio se sa ljudima iz Civilne zaštite. Kada su stigli ljudi iz civilne zaštite, stigao je i kamion iz pravca Prizrena, misli da se radi o „Mercedesu“, sa žutom ciradom, ali ne zna ko je organizovao dolazak tog kamiona. Ekipa civilne zaštite bila je sačinjena od nepunoletnih dečaka i penzionera, kojima je pripala muka kada su videli šta treba da rade i počeli su da beže i niko nije hteo da se prihvati tog posla. Za sve to vreme svedok stoji ispred kioska i više ne prilazi piceriji niti u istu ulazi. Čukarić i Tanović su tu sa dr Bobanom i ljudima iz TO-a, ali svedok nije čuo niti obraćao pažnju o čemu pričaju. Iz napred navedenog kamiona izašlo je dvoje ljudi u civilu, a jednog svedok zna iz viđenja koji je po njegovom mišljenju bio ili inspektor ili krim. tehničar Musliman, koga su zvali Džeza, a sa njim je video neke mlađe ljude u kožnim jaknama koji su nosili heklere i prišli Bobanu i nešto govorili, ali to su bili ljudi iz Prizrena koje svedok nije znao. Kamion je ušao u rikverc, cerada je sa zadnje strane bila podignuta i počelo je ubacivanje, ali svedok nije siguran niti je video da li je kamion bio prazan, ali misli da jeste. Dr Boban je naredio ljudima iz Civilne zaštite da iznose leševe, pošto im je Čukarić zapretio da to moraju da rade iako su se pre toga uplašili i želeli da odu i njih je bilo možda 10-ak. Dr Boban je pregledao leševe. Ljudi iz Civilne zaštite su ulazili u piceriju, svedok se ne seća da li je bilo neke sprave za utovar leševa već je jedan hvatao za noge drugi za ruke i tako je tovareno, ispustila guma, te više nije hteo da tovari i otišao je, bilo je utovareno možda 10-ak leševa. Od utovarenih leševa bilo je i dece i žena i muškaraca, svi su bili u civilu. Nakon što je prvi kamion otišao u pravcu Prizrena naišao je drug kamion za koji svedok misli da je bila „Zastava“, koji se takođe parkira u rikverc i otvara zadnji deo cirade. Iz navedenog kamiona takođe izlaze neki civili, koji svedok prvi put vidi, nosili su oružje, te prilaze dr Bobanu, ali svedok nije čuo šta sa njim razgovaraju.

Nastavljeno je sa tovaranjem, a naišao je i Veljković, za kog svedok ne zna ko ga je zvao, s obzirom da je bio u SUP-u čata, nikad nije izlazio ni na teren ni na stražu, te kada je došao nije hteo da priđe, međutim Čukarić mu je zapretio da mora to da radi te je i on tovario leševe. Dalje, svedok navodi da su Čukarić i Tanović potom njemu i ljudima iz Civilne zaštite naredili da ubace zemlju u piceriju, a nakon što je ista bila ispražnjena, da bi se prikrili tragovi krvi. U tom trenutku kamion je već bio utovaren i otišao u pravcu Prizrena, u istom je po proceni svedoka bilo 20-ak tela. Sa svedokom je ostao Petković Miroslav da bi bacili zemlju u piceriju. Kritičnog dana svedok navodi da misli da je Dr Vuksanović bio u vojnoj uniformi, pregledao je tela, ali nije primetio da je išta pisao, niti je čuo da je Boban rekao da o ovom događaju ne sme ništa da se komentariše. Svedok nije video da je Boban iz picerije izneo 5 automatskih pušaka.

Svedok „A“ je naveo, na glavnom pretresu dana 05.12.2006.godine, da je komandir Repanović došao kod picerije pošto je Jašar bio ubijen i kada su tela iz picerije bila utovarena u kamion. U svakom slučaju komandir je razgovarao sa dr Bobanom. Takođe svedok je naveo da kada je Jašar ubijen došli su neki ljudi iz TO, pripadnici policije, a i drugi ljudi su došli da vide šta se dešava, stvorila se gužva, pa je na njih **dreknuo Repanović** i tu gužvu rasterao (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 05.12.2006. godine, str. 84/91), s obzirom da su se tu skupili kao „cirkus“.

Svedok Jovanović Sava saslušan na glavnom pretresu dana 05.06.2007. godine, naveo je da je za vreme bombardovanja bio je **pripadnik Civilne zaštite**. Bili su u Zanatskom centru gde su u jednom kafiću zatekli 7-8 leševa, dok je vani bilo dva-tri leša. U navedeni kafić je ušao

sa dr Bobanom, a tu je bilo prisutno i tri ili četiri policajca. Sa svedokom su bili Sveta Tripković, Krstić Spira, Aleksandar Milanović zvani Paja, te se ne seća ko je još tu bio. Leševi iz Zanatskog centra utovareni su u kamion koji je bio parikiran pored kafića. Kamion je bio veliki sa žutom ceradom, međutim nije video vozača. Krstić Spira je toga dana bio sa njima i skupljao je leševe, ali nije vozio. Kamion je otišao u pravcu Prizrena. Dr Boban Vuksanović lično im je rekao da uđu u kafić, te svedok navodi da je među leševima bila žena starosti 30-40 godina, ali je nije poznavao, u svakom slučaju radilo se o civilima koje su oni iznosili ručno. Dalje navodi da su Trajkovići njegovi rođaci koji su pre njega tu bili, jer je Boban došao u dvorište po njih prvo da bi tovarili neku robu. Istog dana, ali nešto kasnije oko 4-5 sati popodne u Zanatskom centru je bio i on. Na kraju svedok navodi da im je Boban Vuksanović zabranio da pričaju o tome da su skupljali leševe u Tržnom centru.

Svedok Krstić Spira na glavnom poretresu dana 07.03.2007. godine navodi da je od 24. Marta 1999. godine bio raspoređen u Civilnoj zaštiti, kada je angažovan na sahranjivanju leševa. Načelnik vojnog odseka, Zoran Stanisavljević ih je pozvao i rekao da treba da idu u lokal u Zanatskom centru da pakuju neke leševe. Do kafića dolazi njih šestoro ili sedmoro pripadnika Civilne zaštite, a svedok je bio zadužen da koordinira tom akcijom prikupljanja leševa, odnosno njemu su rekli da je vođa te grupe. Nisu imali nalog, već im je samo usmeno rečeno da odu do Zanatskog centra i da tamo ima nekih leševa. Navodi da su na kafiću stakla bila polupana, dole je od leševa bilo krvi, a zatekao je 6-7 leševa, te navodi da je pre njih bila grupa ranije koja je odnela neke leševe. Lokal nije bio zapaljen, a jedno 6-7 leševa je bilo u njemu dok je nekih bilo i izvan picerije.

U svakom slučaju 11 leševa su tog dana utovarili u kamion. Leševi su bili izvan, nalazi su se između lokala. Leševi su bili sveži. Kamion su tu već zatekli, bio je sa ceradom kako svedok misli sive boje, parkiran pored „Vinskog podruma“, na putu gde su ulazili pešaci. Kabina kamiona gledala je prema zgradi Skupštine Opštine a cerada je samo iza kamiona bila otvorena, tako da se samo od pozadi mogla videti unutrašnjost. Kamion je bio prazan, vozač je sedeo je u kamionu, međutim nije ga poznavao. Misli da su bile prizrenske registracije. Dalje navodi da su tada bili prisutni policajci njih trojica ili četvorica, a poznavo je jednog koji je bio iz Užica, Tanovića, koji je kasnije poginuo. Takođe bio je prisutan i Petković Miki koji je bio u rezervnom sastavu, kao i Triboljevac Stanko, dok druge nije poznavao. Ne može da se seti da li je tada i na tom mestu bio prisutan doktor. Leševa je bilo i muškog i ženskog pola, a svedoku se čini da je bilo i jedno dete, te su svi bili u civilu. Tih 6-7 leševa utovarili su u kamion, onda im je rečeno da ih ima još po Zanatskom centru, a to su im rekli policajci, tako da su na udaljenosti jedno 30-40 metara između lokala pronašli kao se svedok seća jednog muškarca i ženu. Kada su završili sa utovarom, kamion je zatvoren krenuo je u pravcu Prizrena.

Svedok Nedeljko Svetozar saslušan na glavnom pretresu dana 04.04.2007., godine navodi da ne može tačno da se seti kada je to bilo, ali je Boban Vuksanović došao crvenim „kecom“ i rekao mu da li hoće da istovara neke kauče za vojsku i miliciju, na šta je ovaj pristao. Sa Bobanom pored svedoka, krenuli su i svedoci „B“ i „C“, ali ne može da se seti da li je još neko sa njima krenuo. Ušli su u kola i krenuli prema Zanatskom centru, kada su stigli svi su izašli iz kola i tada im je Boban Vuksanović rekao „ajde momci utovarajte ove leševe“, na šta je svedok prvo njemu rekao „ja to ne mogu da radim i ne smem da radim“, međutim ipak je utovario. To su bili ljudi, žene i deca, čiji su se leševi nalazili u kafiću i svi su bili u civilu. U tom momentu kada je svedok došao do kafića, sa njim je bio i Bogi Trajković, Trajko, a bio j i Paja-

Aleksandar. Kada je svedok došao do kafića, tu su bili policajci, njih četvoro ili petoro, među kojima je prepoznao Mikija i „Jajceta“, dok druge nije prepoznao. Bili su sa oružjem, ali niko od tih policajaca nije ništa rekao, samo je Boban Vuksanović rekao „ajde utovarajte to što pre i idite Kući“. Ne može tačno da se seti koliko je bilo leševa, navodi da ih je bilo 20-30. Utovarali su rukama, a imali su i jedna nosila koja su već bila tu u Zanatskom centru pored kafića, za koje im je Boban Vuksanović rekao da ih uzmu. Tela su tovarili u jedan kamion koji je stajao pored kafića, odnosno jedno 3-4 metra dalj, ali je bio u krugu centra. Kabina je bila okrenuta prema kafićima, a zadnji deo je kako misli bio otvoren. Ne može da se seti da li je cirada kamiona bila žuta ili crvena. Svedok misli da u kamionu nije bio vozač, te misli da je u istom bilo već dva ili tri leša. Misli da je leševe Boban Vuksanović pregledao. Seća se da je u piceriji bio šank, te da su tu pokupili neke leševe, to su bili stariji ljudi. U piceriji među leševima bila je i jedna trudnica, i svi leševi su bili u dubini picerije. Među telima je prepoznao svoja dva druga čija je imena sada zaboravio. Tu piceriju - kafić, skroz su ispraznili, te ni jedan leš nije ostao, sve je utovareno u jedan kamion, ali svedok nje video gde isti odlazi.

Svedoku je predočen deo njegovog iskaza dat pred istražnim sudijom kada je rekao „bacao sam u kamion neke leševe“. Morao sam da radim. Sa puškama nas terali. Ako ne radite bićete uz njih“, a na pitanje „ko“, rekao je „pa taj Jajce, policajac“, na šta je svedok izjavio da je to tačno i da im „Jajce“ rekao da će biti uz njih.

Nakon što su mu pokazane fotografije žrtava, sud je konstatovao da je na fotografiji broj 627 (poslednje tri cifre) prepoznao dete koje je tovario u kamion, a to je **Altin Nedžad Beriša**, za koga navodi da misli da ga je video tada kada su tovarili. Dalje, na fotografiji broj 633 prepoznao je **Drilon Sedata Berišu** za koga navodi da ga je video, te misli da su ga on i njegov drug utovarili. Na fotografiji broj 640 prepoznaje **HHajdin Vesel Berišu** za kog navodi da misli da su i njega utovarali tada, inače ranije ga nije znao. Na fotografiji 659 prepoznao je **Sedata Vesel Berišu**, njega je viđao ranije dosta puta, ali navodi da ga je video i među leševima. Na fotografiji 660 prepoznao je **Šerina Ismeta Berišu** za koju navodi da je kako misli i ona bila tu tom prilikom. Na pokazanim fotografijama svedok nije prepoznao svoja dva druga koja je inače video tom prilikom među leševima.

Dalje navodi da im je Boban Vuksanović rekao da peru ceradu, a prali su je od krvi i to sokom.

Što se tiče kamiona u koji su utovarali leševe, svedok je takođe naveo da je bio marke „Zastava“ – TAM.

Na glavnom pretresu dana 04.04.2007. godine navodi da je Repanović Radojko pored kafića stajao sa Mikijem i „Jajcetom“. Nije im ništa govorio, ali bio je tu dok su utovarali leševe, pri kom iskazu je ostao i nakon suočenja sa opt. Repanović Radojkom (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 04.04.2007. godine, str. 94-95/98).

Svedok Petković Nedeljko saslušan na glavnom pretresu dana 03.04.2007.godne navodi da su oko 11, pola 12 do njegove kuće došli vozilima Boban Vuksanović i Mirko Đorđević. Tom prilikom Boban je bio u zelenoj maskiranoj uniformi i rekao im da treba da se neko meso istovara. Do Zanatskog centra došao je sa Bobanom Vuksanovićem, Mirkom Đorđevićem, Svetom Tripkovićem i svedocima „B“ i „C“. Ne može da se seti da li je kamion već bio tu kada su došli do kafića ili je došao kasnije i ne može da se seti boje kamiona i cerade. U svakom slučaju kamion je bio parkiran do Zanatskog cetra. U kafiću je zatekao mrtve ljude, bilo je muškaraca, žena, i dece. Nosili su h rukama i stavljali u kamion koji je bio prazan. Mrtvih ljudi

u piceriji bilo je kako svedok navodi otprilike 30-35. Za to vreme dok su utovarali, policajci su bili tu, ništa nisu radili., već su samo stajali. Utovar je trajao sat i po. Boban je stajao do vrata kafića, a sa njim je stajao i milicajac „Šumadinac“, koji je nosio kačket okrenut pozadi. Nije tu primetio nikoga u crnim kožnim jaknama, već su kod tog kafića bili samo 3 ili 4 milicajca u plavim uniformama, te nije primetio neke druge uniforme. Miki je stajao sa Bobanom i „Šumadincem“. Takođe, tu je bio i Draško Tanović. Svedok „A“ je stajao kod trafike, ali ga kasnije kada se sve to završilo, nije video.

Prilikom iznošenja leševa, svedok je prepoznao svoju školsku drugaricu čijeg imena ne može da se seti, ali se prezivala Beriša, Ramadanova unuka. Prepoznao je i jednog doktora koji se zvao Duši, za kog navodi da je i on utovaren. Svedoku su pokazane fotografije žrtava, ali je isti izjavio da nikoga sa navedenih fotografija nije prepoznao, takođe među tim fotografijama nije video drugaricu koju je prepoznao među žrtvama u piceriji.

Tom prilikom kada su utovarili leševe u kamion, svedok navodi da nije video nikakvo oružje u piceriji, niti da je neko izneo oružje odatle. Boban nije ulazio u kafić, već je samo stajao do vrata. Boban je samo prilazio i pregledao leševe.

Kada su zatvorili ceradu, istu su prali sokom, „koka kolom“, a to su im rekli milicajci, jer je bila krvava. Kamion je otišao, al ne zna gde odlazi, a radilo se samo o jednom kamionu. Sve je to trajalo do jedan, pola dva. Kafić je bio ispražnjen i u njemu više nije bilo leševa. Kada su završili sa utovarom i oprali ceradu Boban im je rekao da idu Kući.

Svedok je u pretkrivničnom postupku dana 04.03.2004. godine, tvrdio da je Radojko Repanović sve vreme bio tu, kao i Boban i Tanović. Međutim, na glavnom pretresu održanom dana 03.04.2007.godine, navodi da je **Repanovića video samo kada je došao na kratko i više ga nije video.**

Svedok Trajković Bogoljub čiji je iskaz Kri. 1/04 od 04.03.2004. godine, pročitana na glavnom pretresu dana 03.04.2007. godine navodi da je posle dva, tri dana od početka bombardovanja došao komadant grada Vuksanović Boban u dvorište kod njegovog dede, prišao i rekao „daj mi jedno sedam do osam jakih momaka koji će da nose krevete, stiže vojska i policija z Srbije“. Tom prilikom Vuksanović je došao sa crvenom „Zastavom“, otišli su kod Zanatskog centra gde je kamion već bio parkiran. Kamion je bio „Zastavin“, crvene boje sa žutom ciradom, a radilo se o jednom kamionu u kome je već bilo od prilike možda 10-15 leševa koji su već bili utovareni kada su oni stigli.

Kada je svedok sišao sa kamiona rekao je „Čika Bobane pa ovo nisu kreveti, ovo su leševi, zar mi ovo da radimo“. Kleknuo je ispred njega i molio ga da ih pusti, na šta je Boban rekao „radi tu, nemoj da budeš i ti među njima“. Tu je došao i svedok „B“, koji je tada imao 13, 5-14 godina, Nedeljković Svetozar, Petković Neško, svedok „C“ i Trajković Trajko. On je sa Trajković Trajkom bio na kamionu, a drugi su iznosili leševe iz lokala. Ne može tačno da opredeli koliko je leševa bilo, ali bilo je dece, žena i staraca, kao i muškaraca od preko 40 godina. Svi su bili u civilnoj odeći, a prepoznao je doktora koji se zvao Duši i radio je na rendgenu, kasnije je prepoznao još jednog, to je bio Jašar Beriša koji je radio na benzinskoj pumpi.

Kada su završili prvu turu, seća se da su ih terali da zatvore ceradu i uzmu sokove ili bilo koje piće i da operu ceradu obzirom da je ista bila krvava. Kada su to završili kamion je otišao.

Dalje navodi da je pored Bobana Vuksanovića tu bilo policajaca. Poznat mu je jedan koga su zvali „Jajce“, ali mu ne zna ime, bio je tu i Miki, brka takođe iz Suve Reke, dok je svedok „A“ bio ispred trafike daleko nekih 30-50 metara. Nije radio ništa, samo je stajao tu ispred. Svi su

bili nervozni i napeti. Rekao je „Jajce daj pusti nas, molim vas“, na šta je on odgovorio „nemoj sada da budeš tu među njima, bolje neka plače njegova majka nego tvoja“.

Nije mu poznato gde je otišao kamion . U svakom slučaju skrenuo je desno prema Prizrenu. Isti kamion se vratio, a čekali su ga jedno sat vremena. Kada je kamion ponovo došao, došli su ljudi iz Civilne zaštite, Jovanović Sava, Krstić Spira, Trpković Svetozar i Aleksandar, a tu je bio i Trboljevac Stanko čovek u godinama, pa je tada Boban rekao „nemojte da utovarujete vi, vi ste se umorili“, pa su oni utovarivali.

Svedok pod pseudonimom „C“ navodi da je kod njih u dvorište došao Boban Vuksanović , sam, kolima „Ladom“ i rekao da je potrebno da momci prebace neke krevete, s obzirom da je došla vojska i milicija iz Srbije. Pošli su za njim, te u kola ulaze on, svedok „B“, Svetozar Nedeljković i Nedeljko Petković. Boban je kola parkirao preko puta opštine, pored puta. Kada su stigli, tu je bilo parkirano vozilo, tj. kamion sa žutom ceradom, „TAM-ić“, a cerada je bila pozadi otvorena . Zadnji deo kamiona , gde je cerada bila otvorena bio je uvučen unutra, odmah pored Tržnog centra, dok je kabina bila okrenuta prema putu. Tu su zatekli miliciju u plavoj uniformi, sa kačketima koji su stajali pored Bobana koji je svedoku i ostalima rekao da moraju da tovore i da se ne boje jer „oni spavaju“. Utovarivali su tako što dvojica stavljaju na nosila, a dvojica nose nosila koja su stajala ispred picerije.

Od policajaca, svedok navodi da je **prepoznao „Jajceta“ Slađana**, koga inače ranije nije poznavao, već ga je video tom prilikom i čuo kada su se oni dozivali po imenu. Kod picerije, neki su ga zvali Slađan, a neki „Jajce“ i on im se obratio rekavši „bolje vi da radite“, nego da budete tu među njima“. Tu je bio i Miki koji im je rekao „ja ne mogu ništa da vam pomognem“ i izdvojio se na stranu. Navodi da tu nije bilo nekih ljudi u crnim kožnim jaknama. U blizini je bila trafika kod koje je stajao svedok „A“, ali im isti ništa nije rekao.

Kasnije su došli ljudi iz Civilne zaštite, među kojima su bili Jovanović Sava i Aleksandar Milanović koga su zvali Paja, te se njih dvojice svedok seća jer su živeli kod njega u ulici.

Ceradu su prali „koka kolom“, jer su im rekli policajci, međutim ne može tačno da se seti ko od njih.

Otišao je Kuči pre nego što je kamion pošao, s obzirom da im je Tanović rekao da donesu lopatu i kolica te da se pesak koji je već bio tu ubace u piceriju, tako da su oni pošli i prolazeći pored svedoka „A“ isti im je rekao da se više ne vraćaju, tako da se oni nisu ni vratili. Kada su oni pošli, sve je već bilo završeno i u piceriji više uopšte nije bilo leševa.

U piciriji nije bilo oružja.

Svedok pod pseudonimom „B“ navodi da je u martu 1999, godine, ne seća se datuma, kod njih u dvorište došao Boban Vuksanović kolima, misli da je bila „Lada niva“ ili „kec“, U vozilo ulaze on, svedok „C“, te misli da je bio i Nedeljković Svetozar, znači njih trojica, kako misli s obzirom da je prošlo 8 godina od tada i ne može da se seti. Boban je parkirao kola ispred Tržnog centra , kod opštine, preko puta na parking, tj. na ivičnjaku. Svi su izašli iz kola , i tom prilikom nije video neko vozilo parkirano tu. Video je parkiran kamion marke „Zastava“, misli da je bio crvene boje sa otvorenom ceradom. Kamion je bio parkiran u rikverc, ali nije video vozača. Popeo se na kamion i video četiri do pet leševa. Onesvestio se, brat Trajković Bogoljub koji je prethodno tu došao, u prethodnoj turi, ga je pridržao. Svedok je bio u drugoj turi, nije video kada je prva tura otišla, ali misli da je takođe Boban došao i po prvu turu. Inače, Boban je bio u zelenoj uniformi, misli da na glavi nije imao ništa, a što se tiče oružja misli da ga nije imao.

Neka uniformisana lica bila su ispred trafike gde je stajao svedok „A“, koji ništa nije radio niti mu se obraćao. Zajedno sa svedokom tu su bili Nedeljkić Svetozar, Trajković Bogoljub, svedok „C“ i Petković Nenad-Neško. Boban im je rekao da treba leševe iz lokala da ubace u kamion, tako da je ušao u piceriju ali ne može da se seti sa kim ulazi. Leševi su prenosili nosilima koja su bila ispred kamiona. Tu ih je bilo dosta, neko je nosio rukama, neko nosilima, konkretno je preneo 4-5 leševa. Kada je ušao u piceriju, uplašio se, s obzirom da nikada nije video mrtvog čoveka. Svi su bili jedan naspram drugoga, u poluležećem položaju dole na pločicama. Bilo je muškaraca, žena i dece, i misli da su svi bili u civilu. Od tih ljudi nikoga nije prepoznao.

Zatim su se odmarali, a kamion je u međuvremenu otišao u pravcu Prizrena, međutim nije video ko je vozio. Pitao je Bobana koji se vratio kada je prva tura otišla, da li sada mogu da idu, ali im je ovaj rekao da sačekaju još 10-15 minuta pa će onda ići kućama. Čekali su, s obzirom da je bilo još nekih leševa u piceriji. Kada je kamion ponovo došao, misli da se radilo o istom kamionu, ali nije video ko ga je vozio. Kamion se parkirao isto kao i prvi put, te im je tada jedan od policajaca za kog misli da je bio Miki, rekao „momc još ovo malo i onda idete Kući“. Navod da Mikija tada nije video ispred picerije, već tamo gde je bio svedok „A“, ispred trafike. Njma je naredio Boban, da toware, tako da oni ponovo ulaze u piceriju, gde je bilo još 10-11 leševa.

Pred kraj druge ture, došla je Civilna zaštita, tako da su oni skoro sve to radili. Iz civilne zaštite, koji su tada došli, svedok je znao Milanović Aleksandra zvanog Paja, te misli da je bio i Jovanović Sava i još neki čija imena ne zna. Bili su u plavoj uniformi, te su i oni nosili tela rukama i nosilima. To je možda trajalo još jedno 10-15 minuta, te je kamion utovaren, a jedan policajac čijeg imena ne može da se seti, im je rekao da operu kanatu od krvi dao im limenke.

Svedok u prekrivičnom postupku Kri. V. 1/04 od 20.04.2004. godine naveo da je njima „Jajce“ dva do tri puta rekao „ajde požurite, požurite“ i zapretio puškom „bolje vi da njih utovarujete nego oni nas, nemoj da vi budete među njima“.

Dalje je naveo da u piceriji nije video nikakvo oružje, niti je video neke ambleme UČK. Policajci koji su tom prilikom bili prisutni imali su plave uniforme i kačkete, dok neku drugu uniformu nije video.

Trajković Jovica je toga dana bio u prvoj turu, ali se onesvestio, te misli da je odmah i otišao, mada tada nije bio tome prisutan.

Svedok Trajković Trajko navodi da je početkom bombardovanja došao Boban Vuksanović vozilom bela „Lada“ u njihovo dvorište.

Sa svedokom „B“ i „C“ stigao je do zanatskog centra. Tu je bio samo jedan kamion parkiran prednjom stranom prema opštini, a prikolica je bila pozadi. Cerada je bila žuta, ali na njoj nije ništa pisalo. Bila je podignuta da bi se leševi utovarivali, s tim što je par leševa već bilo utovareno. Pored navedenog kamiona stajao je vozač kojeg ne poznaje i koji nije iz Suve reke. Tu je bio „Jajce“, Miki Lazin (Petković Miroslav otac lazar).

Kada je došao do zanatskog centra, tu je zatekao Pektović Nedeljka i Trajković Bogoljuba. Da idu na kamion, rekao im je „Jajce“ koga je pre togao video dva puta, opisujući ga kao niskog, u plavoj maskiranoj uniformi, naoružan automatskom puškom i sa plavom kapom na glavi. Boban je ubrzo otišao, a „Jajce“ im je rekao da treba da toware u kamion leševe iz kafića. Ušao je u kafić i video je dosta leševa muškaraca, žene i dece, svi su bili u civilu, ali nikoga od njih nije prepoznao.

Bio je i on na kamionu, ali su se menjali s obzirom da nisu mogli svi da izdrže u kamionu. Leševe su iznosili rukama, a nekih nosila nije bilo.

Svedok „A“ je stajao pored trafike, sažalio se i rekao da ih puste, ali je „Jajce“ rekao da prvo treba da završe, te da će posle biti pušteni.

Osim kamiona koji je tu već bio parkirani i u koji su utovarali leševe, navodi da ne zna da li je bio još neki kamion pre toga, odnosno da li je pre toga bila neka tura. Kada su stigli, u već parkirani kamion bilo je utovareno nekih 10-ak leševa, a kada su oni još utovarivali bilo je možda još 50. Svi leševi iz picerije utovareni su u kamion. Cerada je bila spuštena, te im je „Jajce“ rekao da je operu sokovima, pošto je bila krvava. Oprali su ceradu, a potom je kamion otišao u pravcu Prizrena. Nakon 5 minuta krenuli su Kuči.

Navodi da ih je „Jajce“ terao da ubace neku zemlju u kafić. Krenuli su da tovaru u kolica zemlju, ali nisu ubacili u kafić jer je prišao svedok „A“ koji je bio do trafike i rekao kolegi da ih pusti.

„Jajce“ mu je rekao da o svemu tome što su radili ne smeju nikome da govore.

Takođe u svom iskazu svedok navodi da oni nisu hteli da decu unose u kamion jer im je bilo žao, te su se obratili „Jajcetu“ da ih toga poštedi, ali im je ovaj odgovorio „nemoj da budeš pored njih“ počeo je da puca u vis. To je bilo pored kamiona. Potom je „Jajce“ uzeo dva deteta, bacio ih u kamion i rekao „vidiš kako mogu ja to da radim“.

Svedok Trajković Jovica saslušan na glavnom pretresu održanom dana 04.04.2007.godne, navod da se popeo na kamion, ali kada je video leševe čijeg broja ne može da se seti, sišao je sa kamiona. Obratio se komandiru stanice, koga inače poznaje 10-ak godina, a kako kaže Radojkoviću, koji je stajao pored kamiona na putu sam, te ga je komandir pustio da ide Kuči. Nakon što mu je predložen deo njegovog iskaza dat pred istražnim sudijom kada je pitao „jeste li sigurni da je bio komandir stanice“, rekao „pa on nas je predao komandiru stanice, komandant grada koji je nadležan, on nas je predao i kaže evo vam komandir, on će vas dalje uputiti gde treba da idete“, na šta je izjavio da je to tako, da ih je Boban predao komandiru kod opštine koji ih je tu preuzeo i odveo do Zanatskog centra, do kamiona, a Boban je otišao kolima. Takođe mu je predložen deo njegovog iskaza dat pred istražnim sudijom kada je rekao „međutim, kada nas je on odveo do komandira, predao onom komandiru, komandir nas je preuzeo i rekao je treba da se utovaraju leševi“, na šta sada navodi da je možda tako i rekao u istrazi, ali se ne seća. Izvršeno je i suočenje između optuženog Repanović Radojka i svedoka Trajković Jovice, te je svedok ostao pri tvrdnji kategorično navodeći da ih je Boban predao optuženom, a da ga je ovaj potom pustio da ide Kuči (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 04.04.2007. godine, str 44/98).

Svedok Krstić Miroslav saslušan u prethodnom postupku od strane istražnog sudije 11.11.2005. godine, vezano za utovar leševa iz picerije u kamion, naveo je da je video kamion i kako se leševi utovaraju i da je to sve posmatrao sa drugog sprata Vojnog odseka. Takođe je video da su neke mlađe osobe prenosile leševe, dok je na glavnom pretresu dana 06.06.2007. godine, naveo da se ne seća da je tako govorio, ali da je to moguće. Predočeno mu je da je i prilikom davanja iskaza tužiocu 01.06.2005.godine rekao „video sam ljude kako utovaraju neke leševe u kamion, ljudi koji su utovarali leševe bili su neki mladići, nisam ih prepoznao“, na šta je izjavio da ih nije prepoznao i ne zna ko su bili. Tom prilikom nije video policiju, niti uniformisana lica, već samo mlađe osobe.

Oštećena Šureta Beriša navodi da nakon što su tela utovarena u kamion, ugledala svog sina Altina. Počela je da govori sa njim a onda ju je Vjolca čula, podigla glavu i rekla „jesi li živa Šureta“, na šta joj je ova odgovorila da je živa, ali da su im sve pobili. Vjolca je rekla da je samo Gramos ostao živ, *jer je imao debelu jaknu obučenu i nisu mogli da otkriju da li je živ*. Kada se kamion kretao oštećena nije mogla da se orjentiše na putu gde se nalaze, ali je rekla Vjolci „da vidim da li nas neko prati, neko policijsko vozilo“ ali nikoga nje bilo. Kamion je išao veoma brzo te je oštećena rekla Vjolci „da li da skaćemo“, sve misleći kada joj je Lirija rekla za muža, da je stric Nedžad živ, međutim nakon mesec ili dva saznala je da i Nedžada više nema. Rekla je Vjolci „da skočimo barem da svima pokažemo ko je šta uradio“, ali je Vjolca rekla da ne mogu da skaću, ali kada negde u neku jamu budu zatrpali onda će se izaći. Rekla joj je da odatle neće moći da izađu. Približila se da vidi gde su. Ispala je iz kamiona i povredila čelo. Pala je u Novoj Malesiji, ranije se zvalo Ljutoglava. Neki su je ljudi videli, uzeli je i odneli u jedno selo.

Pružena joj je pomoć, a ona im je ispričala šta se desilo, i ako su u mogućnosti da prate kamion s obzirom da su i Vjolca i Gramos još uvek živi, **te su odmah neki mladići otrčali**. Došli su i rekli da je Vjolca sa Gramosom pala, da se Gramos jedva spasao, ali im je neko pružio pomoć kako joj se čini to je bila jedna žena Srpkinja, koja je dala Vjolcinom sinu nešto da pije.

Oštećenju su pokazane fotografije porodice Beriša, te je za fotografije: broj 626 (poslednje tri cifre), izjavila da joj se čini da je to sin od Dušijevog brata, sin Musli Beriše ali nije sigurna, na fotografiji 627 je njen sin Altin, 628 nije sigurna ali misli da je to HHajdinova sestra, 629 čini joj se da je HHajdinov brat, ali ne zna ime, 630 je Bujar, 631 Vjolcina ćerka Dafina, 632 Florina ćerka Dorentina, 633 Drilon, Vjolcin sin, s tim što je na slici mlađi, 634 Edon, Florin sin, koji je imao 13 godina tada, a slika je od ranje, 635 kaže da je to Eron, 636 je jetrva oštećene, Fatima, 637 ne prepoznaje ko je ali je to neko iz porodice Beriša, 638 Faton, sinovac njenog muža, 639 Florija, Bujarova žena, 640 čini joj se da je HHajdin, ali je slika od ranije dosta, 641 nije sigurna da li je to HHajdinov otac, 642 ćerka od kako kaže th komšija Beriša, al ne zna tačno čija, 643 majka Dušija, 644 Vjolcina svekrva Hava, Bujarova majka, 645 Heroldina, druga ćerka oštećene, 646 Fatonov sin koji je imao 3 godine, 647 čini joj se da je Lirija ali je slika dosta loša i bleđa, 648 ćerka oštećene Majlinda koja je imala 16 godina, 649 nju ne poznaje ona je iz druge porodice, ne zna joj ime, 650 čini joj se da je HHajdinova jetrva, 651 nije sigurna da li je to HHajdinova žena, 652 čini joj se da je od HHajdinovog brata sin, 653 brat Dušija čini joj se da se Muslija, 654 čini joj se da je HHajdinova majka, ali nije sigurna (Zelija se zvala), 655 muž oštećene, Nedžad, 656 Nedžmedin, 657 najmlađi sin oštećene Redon, koji je imao 22 meseca, 658 Sabaheta, Fatonova žena, 659 Sedat, Vjolcin muža, 660 Šerina, Fatonova sestra, 661 možda je HHajdinova majka čini joj se da se zvala Zirije, 662 čini joj se da je HHajdinov otac, ali nije suguran, 663 Vlorijan, stariji Bujarov sin, ali je slika dosta mlađa, u vreme događaja imao je 17 godina, 664 ne zna joj ime iz te druge porodice je, 665 Dušijeva snaja ali joj ne zna ime, 666 Muslijina ćerka, čini joj se, 667 ne zna ko je, 668 čini joj se da je dete od HHajdinovog brata, 669 nije sigurna ne zna.

Na pitanje da li je neke od njih videla u piceriji oštećena je tvrdila da je videla mnoge tamo, ali im ne zna imena, alii zna da su bili sa HHajdinom i Dušijem zajedno, međutim sve ih nije poznavala.

Oštećena Vjolca Beriša navela je da pošto su ih ubacili u kamion zatvorili su stranice kamiona. Nalazila se preko drugih leševa, iznad njih i kamion je krenuo, ali nije znala u kom

pravcu, jer je bio zatvoren cirađom. Šureta je u jednom trenutku dotakla, da vidi da li je živa. Šureta je bila na više mesta ranjena, i ona je oštećenju dala ideju i rekla „hajde Vjolca da skočima sa kamiona, ja ostavljam četvero dece i hoću da skočim“, na šta joj je odgovorila da je bolje da kada ih negde zakopaju da onda izađu iz te neke rupe, a da sada u ovoj brzini kako kamion ide ne mogu da iskoče. U tom trenutku je videla sina koji je imao jaknu, sklonila mu je jaknu i videla da je živ. Šureta je forsirala da skoče, međutim nije htela da skače, kamion je išao velikom brzinom. Šureta je iskočila pre nje, videla je samo kako je iskočila i ostala na tom mestu. Nešto kasnije, na ulazu u Ljutoglavi, uzela je sina u ruke i iskočila. Kamion je nastavio dalje, plašili su se da idu putem, uzela je sina išli su preko polja i njiva.

Sud je ceneći saglasne iskaze svedoka „A“, Veljković Velibora, Nedeljkić Svetozara, Petković Nedeljka, svedoka „B“ i „C“ Trajković Trajka, Trajković Bogoljuba, Jovanović Save, Krstić Spire, Krstić Miroslava, iste u potpunosti prihvatio kao uverljive i verodostojne, u delu gde su detaljno opisali okolnosti iznošenja tela albanskih civila iz picerije u Zanačskom centru i njihovog prenošenja u kamione.

Sud je imao u vidu da je svedok Nedeljkić Svetozar nakon pokazivanja fotografija ųrtava, na fotografiji broj 659 prepoznao Sedata Berišu za koje je naveo da ga je video i među leševima u piceriji. Međutim, obzirom da je sud na nesumnjiv naćin utvrdio da je Sedata Beriša lišen života kod kuće porodice Beriša, napred navedeno nije prihvatio nalazeći da je oćigledno svedok pomešao likove.

Iz iskaza svedoka Trajković Bogoljuba, Trajković Jovice, Petković Nedeljka, Trajković Trajka, svedoka „B“ i „C“ kao svedoka Vuskanović u dva navrata dolazio do njihovih kuća da bi ih na prevaru odveo do Zanačskog centra. Navedeni svedoci su saglasno potvrdili da su iznosili leševe civila iz picerije i tovarali ih u kamion, pritom detaljno opisujući da je **opt. Ćukarić Slađan koga nazivaju „Jajce“ terao i pretio** im da moraju to da rade.

Opisujući okolnosti iznošenja tela albanskih civila iz picerije u Zanačskom centru i njihovo prenošenje u kamione, svedoci su saglasni i sa iskazima oštećenih ųurete i Vjolce Beriša.

Sud je cenio odbranu opt. Petković Miroslava u delu u kome navodi da je dr Boban Vuksanović ušao u lokal i da je iz njega zneo 5 automatskih pušaka, a da je u ruci nosio amblem „OVK“, pritom govoreći da su tim puškama teroristi delovali iz lokala prema policijskim jedinicama, te ovakvu odbranu nije prihvatio nalazeći da je neiskrena, neubedljiva, nelogićna i sračunata na izbegavanje krivićno pravne odgovornosti, s obzirom da su napred navedeni svedoci deciderano tvrdili da nisu videli nikakvo oruđe, nikakve puške. Takođe je svedok „A“, nakon što mu je predoćena odbrana opt. Petković Miroslava u ovom delu, kategorićno tvrdio da niko iz picerije nije otvorio vatru navodeći „pa ko je mogao da otvori vatru na nas, **mislim to je glupost, to je ćista laų**“ (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 06.12.2006. godine, strana 20—21/99), a ćiji iskaz je sud u ovom delu prihvatio kao istinit, kategorićan i u skladu sa ostalim napred navedenim iskazima svadoka.

Sud je cenio iskaz svedoka Petković Nedeljka koji je dao u pretkrivićnom postupku Kri.V. 1/04 dana 04.03.2004. godine, u delu gde je naveo da je opt. Repanović Radojko bio sve vreme tu, kao i dr Boban Vuksanović, Tanović, Petković Miroslav, te je ovakav iskaz svedoka u tom delu u potpunosti prihvatio kao istinit i uverljiv. Izmenjen iskaz na glavnom pretresu sud nije prihvatio u delu gde navodi da opt. Repanovića vidi na kratko, jer je opovrgnut decideranim iskazom u pretkrivićnom postupku koji je sud prihvatio, a svedok nije mogao da da logićno

objašnjenje izmene svog iskaza. Sud ne može da pouzdano utvrdi razloge zbog kojih svedok menja iskaz, može samo da zaključi da je to eventualno iz razloga straha.

Sud je cenio i iskaz *svedoka Trajković Jovice*, u delu gde navodi da ga je dr Boban Vuksanović predao opt. Rapanović Radojku, i da mu je prihvatio kao istinit, uverljiv i u saglasnosti sa iskazom Petković Nedeljka dat u prekrivničnom postupku od 04.03.2004. godine.

Vežano za prisustvo opt. Rapanović Radojka kod Zanatskog centra, *sud je i iz iskaza svedoka „A“* sa glavnog pretresa od 05.12. 2006. godine, u kome navodi da sedeo nakon ubistva Jašara Beriše, o čemu je detaljnije bilo govora u delu presude gde se obrazlaže tačka B 2 d), utvrdio da se stvorila gužva pa je na njih **dreknuo Repanović** i tu gužvu rasterao. Ovakav iskaz svedoka sud je prihvatio kao istinit, uverljiv i ubedljiv.

Sud je cenio saglasne iskaze *svedoka Trajković Bogoljuba, Trajković Trajka i svedoka „B“*, u kojima su naveli da su opt. Repanović Radojka videli na kratko kod Zanatskog centra. Te nalazi a vežano za prisustvo opt. Repanović Radojka da je logično i prihvatljivo što svi saslušani svedoci koji su učestvovali u iznošenju tela civila iz picerije nisu mogli da na identičan način opaze prisustvo optuženog, s obzirom na mesto i vreme u kome su isti bili prisutni kod picerije. Ovo imajući u vidu dve grupe dovedene u različitim vremenskim periodima, njihovo menjanje prilikom iznošenja tela iz picerije i utovar u kamion.

Sa svega napred iznetog *sud nije prihvatio odbranu opt. Repanović Radojka* u delu gde navodi da je vraćajući se sa obilaska punktova u Topličanu i Đinovecma kod Zanatskog centra zaustavio se, video je jedan leš i pritom samo razgovarao sa dr Bobanom Vuksanovićem. Ovo imajući u vidu i decidan iskaz svedoka Trajković Jovice koji je uverljivo i detaljno opisao radnje optuženog, tj., da ih je upravo preuzeo od dr Bobana Vuksanovića i odveo do kamiona u kojem su po kazivanju svedoka već bili leševi, nakon čega opt. Repanović s obzirom da je svedoku bilo loše istoga pušta da ide Kući.

Napred navedi deo odbrane opt., Repanović Radojka, po oceni suda sračunat je na izbegavanje krivično pravne odgovornosti.

Sud je cenio iskaze svedoka koji su prenosili leševe iz picerije, kao i iskaze svedoka Jablanović Milana, Jovanović Novice, Jovanović Save, Kazić Kruinslava, Krstić Spire, Trajković Bogoljuba, Trajković Jovice, svedoka „B“, Tripković Svete i Cvetković Blagoja koji su u svojim iskazima navodili **da je Boban Vuksanović komandant grada**, a isto su tvrdili na osnovu svog utiska stečenog iz autoriteta koji je isti imao u Suvoj Reci, obzirom da je bio lekar, direktor Doma zdravlja i načelnik Teritorijalne odbrane.

Sud je utvrdio iz dopisa MUP-a RS, Služba za otkrivanje ratnih zločina broj 230-4928/07 od 28.09.2007. godine, da je Bobek Vuksanović zvani Boban od početka NATO bombardovanja bio na funkciji načelnika Teritorijalne odbrane za područje opštine Suva Reka, te i direktor Doma zdravlja u Suvoj Reci.

Iz iskaza svedoka Krstić Miroslava, referenta u Vojnom odseku utvrđeno je da je Mirko Đorđević u navedenom periodu bio zamenik komandanta TO-a u Suvoj Reci.

Iz skaza napred navedenih svedoka koji su učestvovali u iznošenju tela iz picerije i njihovom utovaru u kamion, utvrđeno je da su NN lica kamionima u kojima su se nalazila tela albanskih civila, tom prilikom **u dva navrata krenuli u pravcu Prizrena. Međutim, sud nije mogao na pouzdan način da utvrdi** mesto odlaska navedenih kamiona sa telima.

U toku ovog krivičnog postupka saslušan je svedok Alji Đogaj dana 06.12.2007. godine,

koji je aprila 1999. godine učestvovao u iskopavanju posmrtnih ostataka civila, sa drugim radnicima Komunalnog preduzeća „Higijena“, na vojnom strelištu kod sela Ljubižde i Koruše odakle su građevinskim mašinama otkopali posmrtne ostatke, te ih utovarili u dva kamiona koja su iste odvezli u nepoznatom pravcu. Takođe su saslušani i svedoci oštećeni Florim Beriša i Beriša Betim 04.12.2008. godine, Dželaj Beriša 12.01.2009. godine, Idriz Hadžijaj 13.01.2009. godine i Hisni Beriša 03. i 04.12.2007. godine, koji su u svojim iskazima naveli da su nakon završetka NATO bombardovanja bili na lokalitetu Ljubižde i Koruša, gde su pronašli pojedine stvari članova porodice Beriša.

Napred navedene iskaze sud nije posebno cenio s obzirom da se ne odnose na radnje optuženih koje su im stavljanje na teret u ovom krivičnom postupku.

Oštećeni

Iz iskaza svedoka oštećenog Florim Beriša datog na glavnom pretresu dana 04.12.2008. godine, utvrđeno je da je oštećeni sin Musli Beriše, te da je u vreme kada je njegova porodica stradala u Suvoj Reci, on bio u Nemačkoj gde je inače otišao još 1993.godine. Iz Nemačke se 26.marta u 02 posle ponoći telefonom čuo sa svojom majkom Nefijom i ocem Muslijem. Majka je počela plakati te su mu rekli da se plaše i da barem deca budu spašena. Sutradan 27. oko pola 2 u toku dana ponovo je pozvao Kuči na telefon, međutim odgovorili su mu na srpskom „nemoj više zvati ovaj broj“. U njihovoj porodičnoj Kuči živeli su njegova baba po ocu Hanumšahe od 70 godina, možda i 80, njegov otac Musli, majka Nafije, sestra Zumrete i Violeta, te brat Afrim. Njegov stric Hamdija, njegova žena Zaliha, tj. stričeva žena, njihove ćerke Arta, Zana, Merita, Hanumšahe i sin Mirat, tri dana ranije došli su u kuću oca oštećenog, u kojoj su svi znači bili zajedno iz straha, tako da su oni kada je počelo stanje da se pogoršava bili u jednoj Kuči.

Kuća oštećenog je bila udaljena od Nedžadove i Fatonove kuće nekih 50 do 60 metara najviše, a kuća Sedata i Bujara bila je iza Fatonovo kuće na jedno 10-ak metara. Na fotografiji Suve Reke pod brojem KO525587 obeležio je svoju porodičnu kuću, koja se nalazila na Reštanskom putu broj 7, te je obeležio i kuće Fatona i Sedata.

Na kraju oštećeni je izjavio da se pridružuje krivičnom gonjenju i da će istaći odštetni zahtev.

Iz iskaza svedoka oštećenog Betim Beriša datog na glavnom pretresu dana 04.12.2008. godine, utvrđeno je da su u ovom zločinu u Suvoj Reci stradali članovi njegove uže porodice otac **Avdi Beriša majka Fatime Beriša i brat Kuštrim Beriša**, te je tom prilikom stradalo ukupno 16 članova njegove šire porodice. Od njegove šire porodice stradala je baka Hanumša Beriša, njegov stric Musli Beriša sa svojom ženom Nafije Beriša, njihov sin Afrim Beriša, njegove ćerke Zumrete i Violeta Beriša, njegov drugi stric Hamdi, njegova žena Zeliye Beriša, njegove ćerke Arta, Zana, Merita, Hanumšahe i sin Mirat. Svi oni živeli su u tri kuće koje su bile jedna blizu druge, u jednom dvorištu.

U to vreme oštećeni je bio u Prizrenu, gde je otišao 22. marta, s obzirom da je tamo pohađao srednju školu. Nakon dva, tri dana u Prizrenu je čuo od ljudi koji su bežali iz Suve Reke za Albaniju, da se nešto strašno dogodilo u Suvoj Reci, međutim u to vreme nije mogao

stupi u kontakt sa ocem ili majkom. U Suvu Reku vratio se 16. juna, i tada kada se vratio Kući tamo nije našao nikoga, kuće su bile prazne. Razgovarao je sa svojim bližnjima i po onome što se čulo rečeno je da su to učinili lokalni policajci iz Suve Reke, međutim nešto opširnije se nije znalo.

Na kraju navodi da tela članova porodice, koliko ona zna nisu pronađena. Pridružuje se krivičnom gonjenju i ističe odštetni zahtev.

Iz iskaza svedoka oštećenog Dželjaj Beriša saslušanog na glavnom pretresu dana 12.01. 2009. godine, utvrđeno je da je **njegov rođeni brat bio Nedžad Beriša**. U ovom masakru preživela je njegova snaja Šureta i bratanac Gramoz, a stradali su Faton, snaja oštećenog Fatima, Šerina Izetova ćerka, a bratanica oštećenog, Nedžad. Svi su oni rasli u jednom dvorištu., a to je uži krug porodice. U to vreme kada se dogodio masakr, oštećeni je bio u Suvoj Reci. O masakru su čuli nakon pola sata, i to kada je Agron Beriša pozvao telefonom, a koji je bio samo dva metra dalje od dvorišta kuće gde se desio kritični događaj. Međutim, isti im nije ništa rekao za decu, tako da su se nadali da su ih isterali iz dvorišta i da su deca možda spašena. U telefonskom razgovoru saznali su o Bujaru i Sedatu, da su ih izveli iz kuće, da je bilo nekog nesporazuma u dvorištu kada su priveli Bujara. Agron mu 26. marta, telefonskim putem nije dao neke detalje, nije rekao imena dece kao ni za Fatona, jer mu je bilo žao zbog strica da to kaže, a odmah je rekao za Sedata, Bujara, Nedžada i Fatimu, za koje je rekao da ih vidi ispred prozora, ali da im ne može pomoći.

Kada se dešavao taj masakr oštećeni je nakon sat vremena kada je sve to počelo, zvao Jašara Berišu telefonom na benzinskoj pumpi i pitao ga da mu kaže šta je video i da li može da kaže da li je neko živ, na šta mu je Jašar rekao da je video kako deca beže, čuo je njihovo vikanje jer je bio 20-tak metara udaljen od picerije i rekao je da ga više ne zovu, međutim supruga oštećenog je Jašara ponovo pozvala ali je on odgovorio da ga više ne zovu.

Na kraju oštećeni se pridružuje krivičnom gonjenju i ističe odštetni zahtev.

Iz iskaza svedoka oštećenog Idriz Hadžijaj saslušanog na glavnom pretresu dana 13.01.2009. godine, utvrđeno je da je sa celom familijom bio u svom selu i te večeri počelo je NATO bombardovanje. U događaju u Suvoj Reci od 26. marta nastradala mu je ćerka Sabaheta koja je bila udata u porodici Beriša, a rođena 15.10.1963. godine, čiji je muž bio Faton, sa kojim je imala dva sina Ismeta rođenog 1996. I Erona rođenog 1998. godine. Sa ćerkom se čuo telefonom 25. i pri tom je bila uplašena te mu je rekla da su toga dana pre podne u njenoj Kući koja se nalazi na Reštanskom putu dolazile policijske snage i opljačkale ih, da su tukli Fatonovog strica Nedžada uzevši veću količinu novca. Tom prilikom ćerka mu je rekla da je više ne zove na taj telefon, jer se oni plaše i preći će u kuću strica Vesela, koja se nalazila jedno 20 ili 25 metara iza njihove. To je bio poslednji kontakt koji je oštećeni imao sa svojom ćerkom, s obzirom da nije imao broj telefona u Veselovoj Kući. Ostao je tu do 27. marta i oko 10 sati pre podne došao je jedan iz Suve Reke, unuk Ćerim Beriša, inače mlađi brat Jašara Beriše, bio je uzbuđen i uznemiren, rekavši da je Jašar 26-tog telefonirao sa radnog mesta i rekao im da napuste kuće jer se nešto užasno u blizini njega dešava. Ćerim im je rekao da je bilo ubistava i u familiji Faika, u familiji Nedžada i Fatona, koji su stanovali u toj Kući na Reštanskom putu. Takođe im je rekao da ima ubijenih članova Sahida, reč je o sinovima Sahida Beriša.

Na kraju, oštećeni se pridružio krivičnom gonjenju.

Iz iskaza svedoka Hisni Beriša saslušanog u prekrivičnom postupku dana 25.11.2004. godine, kao i na glavnim pretresima dana 03. i 04.12.2007. godine, utvrđeno je da je vršio identifikaciju tala. Formiran je savet članova porodica da pomogne ekipama u procesu s obzirom da ih je Haški tribunal zamolio da pomognu u postupku identifikacije leševa, što su prihvatili. U tom pravcu i svedok je bio taj most povezivanja između ekipa sudske medicine, članova porodice i za obezbeđivanje radnika za otvaranje grobova. Od člana porodice dobiju podatke „antimorten“, znači pre smrti da bi od prilike znali kako su izgledali ranije i šta su nosili kako bi mogli da ih identifikuju. Istraživači i ekipe Haškog tribunala su vršili čišćenje i iznošenje tih odeća i stvari koje su pronađene i na osnovu toga vršene određene identifikacije, '99. i 2000. godine. Znači, obično bi pozivali porodice da vrše identifikaciju odeće različitih stvari i te žrtve koje su identifikovane, članovi porodica su ih preuzimali i ponovo sahranjivali, a neidentifikovane leševe sahranjivali su u Široko. Svedok je pokazao u obliku kataloga slike odeće iz masovne grobnice na vojnom poligonu, tako da su imali identifikaciju jakne **Musli Beriše**, koju su prepoznali članovi porodice, zatim jedna trenerka **Jašar Beriše**, te je bilo i ličnih karata koje su pronađene, ali leševe nisu pronašli, tako da su na taj način vršili identifikaciju .

Navodi da Bujar nije mogao biti identifikovan jer su ti leševi bili spaljeni, s obzirom da su nakon streljanja tih 6 tela izgorela, s obzirom da je kuća bila zapaljena, ali su našli delimično izgorele stvari. Na groblju porodice Beriša gde je bilo 34 groba, a bilo je i grobova gde je bilo dva i više tela i raznih stvari i od toga je identifikovana Fatima, Nedžad, Sedat, s tim što je identifikovana samo cipela Nedžmedinova, dok je njegov leš otkriven u Beogradu, zatim otkrivena je Fatima, odnosno delimično njena odeća i određeni delovi kostiju, Fatona. Svedok objašnjava što se tiče identifikacije cipele da je istu identifikovao onaj ko mu je kupio cipelu u Skoplju, odnosno identifikovala ju je porodica, koja je znala da je ta cipela njegova.

Takođe, svedok navodi da je kritičnom prilikom video da izbacuje ljude iz kuće i tom prilikom bio je na drugom spratu svoje kuće i imao je pogled u tom pravcu. Poznavao ih je jer su Veselj Šaban Beriša i Musli Sahit Beriša, nosili bele kape na glavi pa je vrlo dobro identifikovao i Muslija i njegovu majku koja je bila invalid. Tog 26-tog. marta, navodi da su iz kuća izašli porodice sinova Faika Beriše, Nedžad i Faton, sa porodicom, bilo je svega 10 članova, a zatim su izašli sinovi Vesel Ramadan Beriše i njih je bilo 11, izašli su sinovi Vesel Šaban Beriše HHajdin i Genc sa porodicama njih je ukupno 10, izašli su sinovi Sait Beriše, Musli, Hamdi i Avdi, ukupno 16 članova.

Iz iskaza svedoka Fejzulah Beriša saslušanog na glavnom pretresu dana 07.02.2008. godine, sud je utvrdio da je 26. marta oko 11-12 sati u dvorištu svoje kuće, te je nakon izvesnog vremena čuo neko jecanje dece i žena. Popeo se na potkrovlje kuće da vidi o čemu se radi. Sklonio je crep i video kako se ljudi kreću po autobuskoj stanici, žene, deca i muškarci. Nakon izvesnog vremena čuo je rafalnu paljbu. Posle toga, pozvao je telefonom Jašara Berišu koji je radio na benzinskoj pumpi i ovaj mu je rekao „nemoj da me pitaš, ne pitaj, užas, užas za sve nas“. Takođe je pozvao i Musli Berišu telefonom, ali se on nije javljao, a tada nije znao da su i oni pobijeni. Sa Musli Berišom je u srodstvu tako što su njegov otac i otac Musli Beriše braća od strica. Pre nego što se desio masakr, pozvao je Musli Berišu i rekao mu da izađe jer je na Reštanskom putu bila autoblinka, policijska, tako da će se izgleda nešto desiti. Međutim, Musli mu je rekao da ne može da ostavi majku, koja je bila stara 85 godina i sakata.

Toga dana je Veselj Berišu, otac HHajdin Beriše, koji je vodio dvoje dece za ruku, bio je viši, nosio je belu kapu, poznavao ga je, međutim druge nije mogao da prepozna osim njega. **Svedoku je predočena izjava koju je dao Haškim istražiteljima** gde je rekao „nikog od ljudi nisam mogao vizuelno da prepoznam, jer sam bio predaleko od njih, ali mogu da kažem da su u pitanju bili albanski civili“, našta je svedok izjavio da je i tada rekao da je Veselja Berišu prepoznao jer mu je on bio rođak, a razlikovao se jer je nosio belu kapu i bio je viši od svih, vodio je dvoje dece za ruku i jedna žena je išla iza njega, dok ostale nije prepoznao jer je bila gužva, tako da su oni to verovatno propustili ili nisu tačno uneli, odnosno prevodilac nije tačno rekao. Inače, otac Vesela Beriše je Šaban.

Sud je cenio iskaze oštećenih Florim i Betim Beriše čiji su članovi uže i šire porodice stradali 26. marta 1999. godine u Suvoj Reci, koji su u svojim iskazima naveli da su **poslednji put sa članovima svoje porodice imali telefonski kontakt** i to ošt. Florim Beriša 26. marta, a ošt. Betim Beriša 22. marta, a da nakon njihovog povratka u Suvu Reku juna 1999. godine, kuće su bile prazne.

Takođe je i oštećeni Idriz Hadžijaj izjavio da je poslednji put telefonskim putem bio u kontaktu sa svojom ćerkom Sabahete 25. marta 1999. godine, a od 26., marta nije više imao nikakve informacije o njoj i njenoj porodici.

Oštećeni Dželjalj Beriša u svom iskazu je naveo da je poslednji put o svom bratu Nedžadzu Beriši čuo od Argona Beriše koji ga je video sa prozora svoje kuće u dvorištu, 26. marta.

Oštećeni Florim Beriša, Dželjalj Beriša, kao i Idriz Hadžijaj, u svojim iskazima su naveli da su nakon bombardovanja bili na vojnom strelištu kod sela Ljubizde i Koriše, gde su pronašli određene stvari pojedinih članova svoje proodice.

Sud je napred navedene iskaze oštećenih, a na okolnosti njihovih poslednjih kontakta i saznanja o članovima svoje porodice, prihvatio jer su potvrđeni i ostalim izvedenim dokazima, o čemu će biti detaljnije obrazloženo u nastavku presude.

Posmrtni ostaci albanskih civila pronađeni na poligonu SAJ-a u Batajnici

Okolnosti pronalaska posmrtnih ostataka albanskih civila na Poligonu SAJ-a u Batajnici, utvrđena je iz sledećih izvedenih dokaza: _

Iz iskaza svedoka Dragana Karleuše, saslušanog na glavnom pretresu dana 14.01.2009. godine, utvrđeno je da je 2001. godine, u svojstvu zamenika načelnika Uprave kriminalističke policije dobio zadatak neposredno od svojih starestina da ispita slučaj tzv. hladnjače koja je bila u Tekiji kod Kladova i tako je krenulo njegovo angažovanje vezano za tu priču. Formirana je radna grupa koju je on vodio sve vreme dok se vodila istraga. Oko 31. maja obavestili su Okružnog tužioca da imaju operativna saznanja da se tela nalaze na lokaciji u Batajnici strelište koje je koristila Specijalna jedinica, tj. SAJ, pa je urađeno preliminarno sklanjanje dela zemlje iznad te jame i pojavili su se ostaci ljudskih leševa. U Batajnici je, kako svedok misli, bilo 5 jama. U prvoj koja je bila van bedema, znači van zaklona strelišta, nađeno je 35 ili 36 leševa, a u oedeći su pronađena neka dokumenta koja su glasila na imena lica albanske nacionalnosti. Rađena je i obdukcija u Institutu za sudsku medicinu u Beogradu, i taj tim je vodio dr Dunjić i dr Aleksandrić.

Nakon što su se jame otkopavale i vršena ekshumacija, povećao se i broj tela koji je pronađen, prvo je bilo 35-36 tela, onda ih je u drugoj jami bilo više, negde možda 50 ili 100, u trećoj je bilo isto tako, ali je u jednoj bilo mnogo, npr. možda 200. Znači, u Batajnici je bilo ukupno možda negde oko 600 i nešto pronađenih leševa.

Iz drugog izveštaja (B11375/01 - B11429) o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji Batajnica 1, od 04.07.2002. godine, nacionalnog toksikološkog instituta u Madridu, utvrđeno je da su Međunarodni sud u Hagu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u ime i u saradnji sa Beogradskim institutom za sudsku medicinu zatražili saradnju od Odseka za biologiju Madridskog ogranka Nacionalnog toksikološkog instituta radi sprovođenja DNK testova u cilju identifikacije posmrtnih ostataka (kosti) za koje se pretpostavlja da potiču od 59 tela.

Uzorke kostiju do njihovog Instituta dopremio je doktor Dušan J. Dunjić, direktor Institutu za sudsku medicinu u Beogradu.

Referentne krvne mrlje dostavljene su preko Međunarodne komisije za nestale osobe i Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju u Hagu (MKSJ).

Testirani uzorci su referentna krvna mrlja 002 (davalac: Morina (Hajriz) Elmaze); referentna krvna mrlja 005 (davalac: Kući (Vesel) Dašurije); referentna krvna mrlja 006 (davalac: Kabaši (Šaban) Šefkije); referentna krvna mrlja 009 (davalac: Beriša (Imer) Vjolca); referentna krvna mrlja 010 (davalac: Beriša (Sedat) Gramos); referentna krvna mrlja 011 (davalac: Zekaj (Nebi) Gani); referentna krvna mrlja BN (davalac: Naim Beriša).

Pod tačkom 6. ovog izveštaja označeni su rezultati i zaključci, te je navedeno da su uzorci kostiju BA22 i BA59 pokazali isti multilokusni STR profil, ukazujući da ova dva uzorka kosti potiču od **Vasel Šabana**, biološkog oca Kući (Vasel) Dašurije (referentni uzorak 005 (verovatnoća očinstva : 99,90%).

Ne može se isključiti da je osoba od koje potiče uzorak kosti BA 32 **Sofija supruga Vasela**, biološka majka Kući (Vasel) Dašurije (referentni uzorak 005), (verovatnoća materinstva: 99,99%).

Uzorci kosti BA29 i BA37 pokazali su isti multilokusni STR profil ukazujući da bi ova dva uzorka kosti trebalo da potiču od iste osobe. Međutim, ne može se isključiti da je osoba od koje potiču ove kosti sin Vasel Šabana i Sofije, supruge Vasela (verovatnoća Očinstva i materinstva: 99,99 %).

Uzorci kosti BA21a i BA28b pokazali su isti multilokusni STR profil ukazujući da bi ova dva uzorka kosti trebalo da potiču od iste osobe. Međutim, ne može se isključiti da je osoba od koje potiču ove kosti sin Vasel Šaban i Sofije, supruge Vasela (verovatnoća očinstva i materinstva: 99,99%). Nadalje, ne može se isključiti da je osoba od koje potiču ove kosti biološki otac osoba od kojih potiču uzorci kostiju BA34 (verovatnoća očinstva: 99,98%) i BA52a (verovatnoća očinstva 99,99%). Svi ovi rezultati su ukazali da je osoba od koje potiču ostaci kosti BA21a i BA28b **Besim Vasel**, biološki sin Vasel Šabana i Sofije, supruge Vasela, i da je, s druge strane, on biološki otac **Granita Besima** (uzorak kosti BA34 ili BA52a) i Genca Besima (uzorak kostiju BA34 ili BA52a).

Ne može se isključiti da je osoba od koje potiče uzorak kosti BA40 **Drilon Sedat**, biološki sin Beriše (Imer) Vjolce (referentni uzorak 009), (verovatnoća materinstva: 99,99%).

Ne može se isključiti da je osoba od koje potiču uzorak kostiju BA02 **Hava supruga Vasela**, biološka majka Naim Beriše (referentni uzorak BN, (verovatnoća materinstava: 99,98%).

Ne može se isključiti da je osoba od koje potiče uzorak kostiju BA19 **Nedžmedin Vasel**, biološki sin Have, supruge Vasela (uzorka kostiju BA02), (verovatnoća materinstva: 99, 99%).

Ne može se ni isključiti da je osoba od koje potiče uzorak kosti BA19 kao biološki otac fetusa od koga potiče uzorak BA15 (verovatnoća očinstva : 99,99%).

Ne može se isključiti da je osoba od koje potiče uzorak kostiju BA12 **Lirije supruge Nedžmedina**, biološka majka **fetusa od koga potiče uzorak BA15** (verovatnoća materinstva : 99,93%).

Iz trećeg izveštaja (B11375/01 – B11429) o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji Batajnica 1, od 10.12.2002. godine, nacionalnog toksikološkog instituta u Madridu, utvrđeno je da su testirani uzorci, referentni uzorak krvi 003 (davalac: Beriša (Musli) Florim) ; referentni uzorak krvi 004 (davalac: Beriša (Musli) Rahime); referentni uzorak krvi 007 (davalac: Beriša (Melit) Ekrem); referentni uzorak krvi 008 (davalac: Beriša (Melit) Halit) i referentni uzorak krvi SB (davalac Šurete Beriša).

Pod tačkom 6. navedenog izveštaja označeni su rezultati i zaključci te je navedeno da se osobe od koje potiče uzorak kosti BA09 ne može isključiti kao **Afrim Musli**, biološki brat Beriše (Musli) Florima (referentni uzorak 003) i Beriša (Musli) Rahima (referentni uzorak krvi 004).

Ne može se isključiti da je (ženska) osoba od koje potiče uzorak kosti BA20 biološka ćerka (**Majlinda Nedžad ili Harolinda Nedžad**) Šurete Beriša (referentni uzorak SB), (verovatnoća materinstva: 99,97%).

Ne može se isključiti da je (ženska) osoba od koje potiče uzorak kosti BA48 biološka ćerka (Majlinda Nedžad ili Harolinda Nedžad) Šurete Beriša (referentni uzorak SB), (verovatnoća materinstva: 99,99%).

Ne može se isključiti da je (muška) osoba od koje potiče uzorak Kostu BA46 **Redon Nedžad**, biološki sin Šurete Beriša (referentni uzorak SB), (verovatnoća materinstva: 99,99%).

U centralnom spisku ekshumiranih-predatih „Batajnica“ Instituta za sudsku medicinu Beograd, pod oznakom Batajnica 1, Ba- 11, označen je **Beriša (Melit) Jašar**, moguće **Beriša Arta, Zana, Merita ili Hanumšahe** od oca Hamdije, moguće **Beriša HHajdin ili Beriša Basim**, od oca Vasela, **Fatime Beriša**, Beriša Granit i Genc od oca Besima, kao i Vasel Beriša Šabana.

Iz iskaza oštećenih Dašurije Kuči i Begiša Xheljadini čiji su iskazi dati zameniku tužioca za ratne zločine dana 16.05.2005. godine, a pročitani na glavnom pretresu dana 15.01.2009. godine, iz razloga što iste nisu želele da dođu u Beograd niti da svoj iskaz daju putem video linka, utvrđeno je da je njihov otac Beriša(Šaban) Vasel, a majka Sofija, rođena sestra Fatmira, a braća su HHajdin i Besim. Njihov brat HHajdin Beriša bio je oženjen Mihrijom, i nisu imali decu, a brat Besim je bio oženjen Mevljudom i oni imali dva sina Granita i Gencija. Svi su živeli u Kuči njihovog oca Beriše Vesela, koji se nalazi u Suvoj Reci na Reštanskom putu preko Puta Zanatskog centra, gde su živele i oštećene sve do svoje udaje.

Oštećena Dašurija Kuči pokušavala se da stupi u kontakt sa ocem od 26. do 28.03.1999. godine, ali se niko nije javljao. O stradanju članova svoje porodice saznala je u junu mesecu 1999 godine.

Oštećena Dašurije Kuči navodi da su u Zanatskom centru stradale još tri porodice Beriša koji su njeni rođaci i to porodica Beriše Vesela od oca Ramadana, njegovi sinovi Sedat, Bujar, Nedžmedin, njihova deca Dafina, Drilon, snaja Florija i Lirija koja je bila u osmom mesecu trudnoće, i Bujarova deca Vlorijan, Edon, Dorontina. Tom prilikom stradala je i supruge Vesela

Beriše, Hava Beriša. U tom incidentu stradala je porodica Faika Beriše, i to njegov sin Nedžad, njegove kćeri Majlinda, Herilinda i sinovi Altin i Redon, stradala i njegova snaja Fatima supruga Ismete Beriše. Stradao je i Fatimin sin Faton i njegova žena Sabahete, kao i njihova deca Ismet i Eron, a takođe i Fatonova rođena sestra Šerina. Stradala je i porodica Beriša Saite i to njegova supruga Hanumša, njegovi sinovi Musli, Muslijeva žena Nafija, njihova deca Zimreta, Violeta i Afrim. Stradao je njegov drugi sin Hamdi, njegova supruga Zelije kao i kćeri Arta, Zana, Merita, Hanumšaha i sin Mirat. Takođe je stradao i njegov treći sin Beriša Avdi, kao i njegova supruga Fatima i njihov sin Kuštrim.

Obe oštećene su se pridružile krivičnom gonjenju.

Takođe iz zapisnika Tužilaštva za ratne zločine od 17.05.2005. godine, pročitano na glavnom pretresu 15.01.2009. godine, sud je utrdio da je Morina Nebi otac Mevljude Beriše udate za Besima Berišu, sina Beriša Šabana Vesela, koja je sa svojim mužem i dva sina Gencijem i Granitom živela u Kući Beriša Šabana Vesela. Oštećeni se sa svojom ćerkom poslednji put telefonom čuo 22. marta 1999. godine, kojom prilikom mu je ćerkina svekrva Sofija rekla da su oni svi u Kući.

Sud je nadene iskaze oštećenih na okolnosti njihovog poslednjeg kontakta sa članovima svojih porodica, prihvatio kao istinite, te saglasne i u sklopu sa ostalim izvedenim dokazima.

**Posmrtni ostaci Beriša Sedata, Bijara, Nedžada, Fatime
i Fatona na groblju u Suvoj Reci**

Iz iskaza svedoka Jovanović Tadora saslušanog na glavnom pretresu dana 06.03.2007. godine, utvrđeno je da je od 1991. godine bio zaposlen u OUP-u Suva Reka na poslovima krim tehničara. Po pozivu šefa dežurne službe OUP-a Suva reka je otišao na uviđaj na Reštanski put.

Konkretno na lice mesta, odlaze na Reštanski put gde su zatekli leševe. Radi se fotografisanje lica mesta, skiciranje lica mesta, od svakog leša uzet je otisak kažiprsta radi identifikacije. Kada se to završilo, ljudi iz Civilne zaštite tovar leševe koji su sahranjeni na groblju. Navedeni leševi bili su u dvorištu kuće. Svedoku je predložena fotografija 113-LJ, za koju je izjavio da je to ta kuća, te misli da se radi o ul. Miladina Popovića koja se ustvari nalazi na Reštanskom putu. Kada je došao, leševi su bili u dvorištu sa bočne strane, tj. levo gledano sa glavnog puta ka Kući. Koliko se seća lokalci su bili u prizemlju, a kuća je bila u stanju kakvom je prikazana na fotografiji, tj. bila zapaljena. Tu je bilo tri ili četiri leša koja su bila ugljenisana, međutim ne može da se seti da li su bili razbacani ili su bili u grupi. Misli da se radilo o leševima muškog pola. Nakon toga sahranjivali su leševe, imali su jedan mali kamion, misli da je iz gradske čistoće, „TAM“ žute boje ili boje pomorande, za koji navodi da su ga i kasnije koristili po terenima. Iz civilne zaštite su tim kamionom vozili od lica mesta do groblja i tamo su sahranivani leševi. Navedeni leševi sahranjeni su najverovatnije na groblju, i to na muslimanskom groblju u Suvoj Reci.

Naveo je da je moguće da je bilo i kratera i čaura, u svakom slučaju da je bilo čaura to bi pisalo u zapisniku, međutim on ne može sa sigurnošću da se seti da li ih je bilo.

Iz iskaza svedoka Mojsić Nikole saslušanog na glavnim pretresima dana 06.03.2007. godine i 03.11.2008. godine, utvrđeno je da je u to vreme, **bio na uviđaju u Suvoj Reci**. Misli da je bio Gogić Ljubiša i Ljatići, koji je radio na potragama. U Suvu Reku su pošli

kolima u jutarnjim satima. Jovanović Todor im je objasnio gde su pronađeni leševi i kakva je inače situacija. Rečeno im je da ispred kuće ima oko 4 ugljenisana leša i da treba da odrade uviđaj. Sa njima su bile uniformisane kolege koje su trebale da obezbede lice mesta, kao i radi njihove bezbednosti, jedan od njih je bio policajac Tanović, koga je poznavao, a koji je kasnije poginuo.

Odlaze na lice mesta, gde su zatekli 3 ili 4 ugljenisana tela, te je oko njih bilo puno čaura, gde god da su se okrenuli bile su čaure, što kineske proizvodnje, što mesingane. Oko njih je bilo zgarište, kuća je bila zapaljena, a leševi su nađeni otprilike između kuća, i to 4 leša. Misli da su bila 3 muškaraca i 1 žena, nije potpuno siguran, ali misli da je to tako jer nisu mogli nikako da odrede identifikaciju. Nisu čak mogli da nađe delove ekstremiteta pojedinih leševa. Psi su to razneli na sve strane pa su tražili i nalazi na 20 metara i malo niže, a onda je svedok spajao.

Koliko se seća kuća je bila otprilike na deo „G“, to je kao zadnja strana kuće, dok je na prednjoj strani kako misli bila neka prodavnica, a zadnja strana kuće nije bila ograđena. Kuća je bila visoka, ogromna i bila je zapaljena.

Na glavnom pretresu 03.11.08. predočeno mu je da Gogić Ljubiša koji je tada bio šef te uviđajne ekipe, u izveštaju nije konstatovao čaure, i da je rekao prilikom saslušanja u svojstvu svedoka da je kojim slučajem bilo čaura, to bi bio krupan materijalni dokaz i to bi se sigurno evidentiralo, na šta je svedok izjavio da je to tačno, jer je Gogić bio direktno na licu mesta pored tih leševa dok je on bio sa strane, a te čaure su bile sa strane. Na sve to je on obratio pažnju, a Gogić možda nije jer je on bio blizu leševa gde je možda čaure i nisu bile. On je bio malo dalje i čaure je video.

Ti leševi utovareni su u traktor koji je došao, ali ne zna gde su odnešeni da li u kapeli u Prizren ili tu u Suvoj Reci.

Iz iskaza svedoka Gogić Ljubiše saslušanog na glavnim pretresima dana 08.03.2007. godine i 03.11.2008. godine, utvrđeno je da je u toku bombardovanja 1999. godine radio na poslovima inspektora za suzbijanje opšteg kriminaliteta. Naposredno nadređeni bio mu je Miki Milosavljević, koji ga je u Suvu Reku uputio, a po obavještenju dežurne službe OUP-a Suva reka. Ne može tačno da se seti datuma kada je to bilo. Starešina im je rekao da u okolini ima nekoliko žrtava, odnosno ubijenih ljudi te da treba da odradi uviđaj, ali nije znao o kom broju se radi. Polazi sa kolegama iz Prizrena, bio je Afid Ljatifi, Mojsić i možda neko od krim tehničara. U dežurnoj službi OUP-a su im rekli da će ih kolege odvesti na lice mesta da izvrše uviđaj. Tako da oni nisu ni znali gde je lice mesta pa su zajedno sa policajcima koji su bili određeni da im pružaju logistiku, odnosno da ih obezbeđuju dok vrše uviđaj otišli na lice mesta. Misli da je najmanje dvoje, možda četvoro uniformisanih lica u njihovom obezbeđenju. Poznavao je krim tehničara iz OUP-a Suva reka, a to je bio Jovanović Todor. Obezbeđenje im je pokazalo gde treba da idu, odnosno gde ima leševa, te ih vode nedaloko od Suve Reke, mesto Reštane. Lice mesta je bilo udaljeno par stotina metara od policijske stanice, gde zatiču par izgorelih leševa, možda jedno tri, četiri, u dvorištu ispred kuće, i nisu bili poređani jedan pored drugog, već onako bez nekog reda. Urađena je fotodokumentacija i skicirano lice mesta. Kuća kod koje su vršili uviđaj bila je dvospratna i misli da je posle zapaljena. Što se tiče utovara leševa neveo je da misli da je posle uviđaja došao kako mu se čini traktor, ali nije video ko je isti vozio. Leševe su utovarili kako pretpostavlja ljudi iz komunalne službe. Pošao je na groblje.

Inače, izveštaj se sačinjavao po izvršenom uviđaju, što znači da ako na izveštaju stoji datum 30.mart 1999. godine, tada je i obavljen. Na glavnom pretresu 03.11.08. godine predočeno mu

je da je u izveštaju koji je sačinio 01.04.1999. godine, stoji da je to kuća Faika Beriše, a da u zapisniku o uviđaju stoji kuća NN vlasnika, na šta je svedok objašnjava da je najverovatnije, s obzirom da je išao nekoliko puta u Suvu Reku, neko možda od policajaca iz Suve Reke, rekao da se radi o Kući Faika Beriše. Znači, u trenutku vršenja uviđaja 30. marta, nije znao čija je to kuća, već je kasnije nakon, dan, dva saznao da se radi o Kući Faika Beriše. Dalje navodi da je svaki nastradali čovek posebno sahranjen, u posebnu raku, mesta sahrane leševa su obeležena, fotodokumentacija urađena. Predočen mu je da se u sudskom spisu nalazi veštačenje obavljeno od strane dr Đorđa Alempijevića, gde je navedeno, a vezano za skeletne ostatke, da je postojala mešavina kostiju u jednoj kesi, svedok je izjavio da je moguće, da dođe do takve greške da se pomešaju kosti i stave u istu humku (pojedini delovi tela bili su na više mesta).

Svedoku je predočeno da kada su radili navedeni uviđaj da je konstatovano da se lice mesta nalazi duž ulice Miladina Popovića u Suvoj Reci, kako na samom mestu tako i u unutrašnjosti kuće i dvorišta i da su pronađeni NN leševi u reonu dejstva šiptarskih terorista tzv. OVK, na šta je svedok izjavio da njima niko nije rekao da su bili terorističke aktivnosti i kako su ti ljudi nastradali.

Iz iskaza svedoka Vitošević Nebojše saslušanog na glavnom pretresu dana 04.09.2008. godine utvrđeno je da je marta 1999. godine bio kriminalistički tehničar u SUP-u Prizren. Prvih dana od objavljivanja bombardovanja bio je na uviđaju u Suvoj Reci i tom prilikom kao obezbeđenje bili su policajci iz OUP-a Suva Reka.

Seća se prve kuće, i da su leševi bili iza nje. Neki su bili spaljeni. Misli da je tu bilo tri ili četiri leša, fotografisao je te leševe, i tom prilikom misli da je sa njima bio Jovanović Todor. Leševe su pokupili radnici Komunalnog preduzeća, traktorom i sahranili su ih na groblju. Inače, leševi su bili obeleženi brojevima, i sahranjeni zasebno.

Iz iskaza svedoka Krstić Mileta saslušanog na glavnom pretresu dana 02.10.2008. godine, utvrđeno je da je radio kao operativni radnik SUP-a Prizren. Što se tiče Suve Reke navodi da su bili na uviđaju, mada ne zna koji je to bio datum, sa njim je bio operativni radnik za krvne delikte čijeg imena ne može da se seti, bio je Musliman. Bio je tu kao obezbeđenje kolega kojim su vršili uviđaj, misli da je to bio inspektor Ljatifi, inspektor za potražne delatnosti, zatim je bio inspektor za krvne delikte Gogić Ljubiša i uz ekipu ide obično i krim tehničar čijeg imena takođe ne može da se seti.

Tom prilikom kad ja bio u Suvoj reci i kada su ušli na Reštanski put sa leve strane prva ili druga kuća bili su delimično spaljena i tu je bilo jedno dva, tri leša ugljenisana. Kada su završili uviđaj leševi su stavljeni u vreće i u vozilo, a dalje gde su nošeni nije mu poznato.

Dalje navodi da nije video čaura, te mu je predočen iskaz svedoka Mojsić Nikole za koga navodi da je i on tada bio prisutan, a koji je u svom iskazu izjavio da je bilo mnogo čaura, međutim svedok to ne zna i kaže da je Mojsić bio sa druge strane, tako da je možda on to uočio, ali svedok nije.

Iz iskaza svedoka Andrejević Slobodana saslušanog na glavnom pretresu dana 01.10.2008. godine, utvrđeno je da je u vreme početka bombardovanja bio lekar u Suvoj Reci. Svedoku je predočeno da se u spisima predmeta nalazi izveštaj o pronalasku leša, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Sekretarijata u Prizrenu od 30. marta '99. godine gde stoji da je po naredbi istražnog sudije Okružnog suda u Prizrenu izvršen spoljašnji pregled leša od strane lekara dr Slobodana

Andrejevića iz Doma zdravlja u Suvoj Reci, na šta je svedok izjavio da je radio u Domu zdravlja i da su po njega došli blindiranim džipom, rekli su mu da su neđeni neki leševi i da on treba da dođe i da ih pregleda. Otišao je na lice mesta i tamo je iza jedne kuće video 4 leša. Svaki leš je opisan, onako kako se moglo opisati, fotografisani su i na kraju je svedok potpisao zapisnik. Ne može da se seti detalja, ali zna da su leševi bili uglavnom ugljenisani, a za jedan leš, misli da je ženski, gde je ostala jedna noga koja je izgorela i po obliku, po dlacicama, po mišićima rekao bi da je to ženski leš jer je imao i širu karlicu, selektirana noga, savijena u kuku i u kolenu, gornji deo tela izgoreo. Ostali leševi su bili ugljenisani i svedok ne može baš da se seti nekih detalja, ali mu se čini da na ovim delovima tela koji su bili, na koštanim delovima, i koji nisu izgoreli nije video tragove od vatrenog oružja, što ne znači da li su ili nisu pre toga bili ubijeni ili su živi izgoreli, to ne bio mogao da tvrdi.

Svaki leš je bio popisno obeležen, fotografisan i opisao je ono što je video.

Iz zapisnika o uviđaju sastavljenog od službenog lica SUP-a Prizren, dana 30.03.1999. godine, utvrđeno je da su u porodičnoj Kući u Ul. Muladina Popovića bb, NN vlasnika, tačnije u dvorištu iste, pronađena 4 ugljenisana leša od kojih je jedan jedan leš ženskog pola. Krim tehničar fotografisao je leševe koje je obelizio brojevima.

Iz službene beleške sačinjene dana 01.04.1999. godine od strane operativnog službenika Gogić Ljubiše utvrđeno je da je dana 30.03.1999. godine na licu mesta u Suvoj Reci u ul. Miladina Popovića, koja vodi u pravcu Reštana, izašla uviđajna ekipa SUP-a Prizren, i tom prilikom su u dvorištu kuće vlasništvo Beriše Faika iz Suve Reke, ul. M. Popovića bb, pronađena 4 ugljenisana leša. Leševi su sahranjeni istoga dana na Muslimanskom groblju u Suvoj Reci.

Iz napred navednih iskaza svedoka Jovanović Todora, Mojsić Nikole, Gogić Ljubiše, Vitošević Nebojše, Krstić Mileta i Andrejević Slobodana, koje je sud prihvatio kao istinite i uverljive, sužbene beleške Gogić Ljubiše od 01.04.1999. godine, izveštaja ovlašćenog službenog lica Gogić Ljubiše PU br., 438/99 od 20.05.1999.godine, izveštaja o pronalasku leševa od 30.03.1999.godine, fotodokumentacije o pronalasku i mestu sahrane leševa sa skice, Izveštaja o krim-tehničkom pregledu lica mesta, zapisnika o izvršenom uviđaju od 30.03.1999. godine, izveštaja načelnika OKP SUP Prizren Milana Petrovića PU-br. 438-2/99, od 17.05.1999. godine, Okružnom sudu - Istražni sudija, ***utvrđeno je da je dana 30.03.1999. godine,*** izašla uviđajna ekipa SUP Prizren u sastavu OSL Gogić Ljubiše, Krstić Mileta, Ljatif Afida, Mojsić Nikole i krim tehničara Vitošević Nebojše i Jovanović Todora, te su u Suvoj Reci u dvorištu kuće vlasništva Faika Beriše ul. Miladin Popovića bb, pronađena četiri ugljenisana leša od kojih je jedan leš ženskog pola. Leševi su sahranjeni istoga dana na muslimanskom groblju u Suvoj Reci, obeleženi brojevima.

Sudski veštak dr Đorđe Alempijević na osnovu analize dostavljenog materijala u elektronskom formatu (kompakt disk-CD sa oznakom „UNICTY 13/07/ 2004 Suva Reka“ utvrdio je da prema podacima na stranici 11 (KO 214674) na lokalitetu Suva Reka izvršena ekshumacija posmrtnih ostataka 2 neidentifikovana, dok je druga polovina bila neidentifikovana. Prema podacima na stranici 19 (KO 214682) na lokalitetu Suva Reka 06. i 26.09.1999.godine izvršena je obdukcija posmrtnih ostataka 2 neidentifikovana i to Faton Beriša (SCG /27/SR) i **Fatime Beriša** (SCG /28/ SR), kao i 4 neidentifikovana lica – slučaj SCG /33/ SR među kojima se nalazi i **Sedat Beriša**. Obdukciju su izvršili članovi britanskog forenzičkog tima.

Dana 06.09.1999. godine **za telo SCG/27 /SR** izuzet je projektil iz grudnog koša označen kao NF /5/ BA i učinjen je rendgenski snimak označen kao NF/6/ BA.

Za telo SCG/ 28/ SR učinjen je rendgenski snimak označen kao NF/ 7/ BA.

Za slučaj SCG/ 33/ SR koji je identifikovan kao **Sedat Beriša** rođen 1954. godine identifikaciju je izvršio rođak Hisni Beriša na osnovu odeće (cipela).

Na osnovu navedenog sudski veštak je dao zaključak da na lokalitetu „groblje Suva Reka „ ekshumirani su pored ostalog posmrtni ostaci iz groba dva označenog kao SCG/ 27/ SR, iz groba tri označen kao SCG/28/ SR, iz groba osam označen kao SCG/ 33/ SR.

Posmrtni ostaci označeni kao **SCG /27/ SR** pregledani su dana 06.09.1999. godine u mrtvačnici u Suvoj Reci, pregled su izvršili lekar specijalista za sudsku medicinu dr Ivon Milevski i forenzički antropolog (dr Sju Blek). Sudsko medicinskom i antropološkom ekspertizom ustanovljeno je pored ostalog sledeće: uznapedovale postmortalne (truležne) promene na mekim tkivima i unutrašnjim organima, osim delom organa desne polovine grudne duplje i trbuha koji su se u vreme pregleda raspoznavali, skeletizacija posmrtnih ostataka, nedostaju pojedini delovi tela i to leva ruka u celosti, deo desne podlaktice i desna šaka, delovi donjih udova ispod preloma kostiju desne potkolenice i leve golenjače. Ustanovljene su povrede ustrelina grudnog koša koja nije mogla biti detaljnije opredeljena zbog stanja posmrtnih ostataka, bez obzira na to u grudnom košu u središnjem delu nađen je projektil koji je zadržan i označen kao „NF /5/ BA“. Pravac kanala usteline grudnog koša nije mogao biti utvrđen. Povreda petog rebra sa desne strane uz pripoj za grudnu kost za koju je navedeno da je posledica dejstva oštrice mehaničkog oruđa, dok su druga rebra bila najvećim delom razglobljena i višestruko prelomljena. Ustanovljen je i prelom leve lopatice.

Identifikacioni parametri: muški pol – na osnovu karakteristika prisutnog mekog tkiva, procenjena životna dob na 30 do 40 godina, elementi zubnog statusa – stanje nakon zaživotnog vađenja 3 zuba, amalgamska plomba na griznoj površini jednog zuba (drugi kutnjak u donjoj vilici desno). Zbog stanja mekih tkiva nije bilo moguće utvrditi eventualno prisustvo ožiljaka ili tetovaža. Posmrtni ostaci su na pregled dostavljeni bez odeće i ličnih podataka.

Nema podataka o tome da li su uzeti uzorci koštanog tkiva za forenzičko-genetičku analizu (DNK) radi provere identiteta.

Na osnovu izvršene ekspertize izvedeni su zaključci smrt je nastupila usled povrede – ustreline desne polovine grudnog koša. Oštećenje na petom rebro sa desne strane posledica je dejstva oštrice -sečiva mehaničkog oruđa. Nije moguće ustanoviti mehanizam nastanka i zaživotnost konstatovanih preloma gornjih i donjih udova, niti pak usled čega i kada je došlo do odvajanja leve ruke od tela.

Posmrtni ostaci **označeni kao SCG /28/ SR** pregledani su dana 06.09.1999. godine u mrtvačnici u Suvoj Reci , pregled su izvršili lekar specijalista sa sudsku medicinu dr Ivon Milevski i forenzički antropolog (dr Sju Blek).

Pri pregledu načinjen je rendgenski snimak posmrtnih ostataka označen kao („NF/ 7 / BA“). Sudsko medicinskim i antropološkom ekspertizom ustanovljeno je pored ostalog sledeće: prisutne postmortalne (truležne) promene organa grudne i trbušne duplje sa izuzetkom materice,

nisu očuvani, nedostaju pojedini delovi tela i to donji distalni delovi gornjih udova, donji deo leve noge ispod (distalno od) preloma koji nije detaljnije opisan, desno stopalo, ustanovljene su povrede ustrelina glave sa koštanim otvorom u predelu desne temene kosti, karakteristike koštanog otvora odgovaraju mestu ulaska projektila u lobanjsku duplju. Na osnovu lokalizacije koštanog otvora na mestu ulaska projektila u lobanjsku duplju te konstatovanih preloma kostiju osnovice lobanje i kostiju lica, zaključeno je da je pravac kanala “ s desna u levo, naniže, i od nazad unapred“. Postmortalna povreda – prelom grane leve preponske kosti.

Identifikacioni parametri - ženski pol na osnovu karakteristika prisutnog mekog tkiva. Životno doba je procenjeno na više od 40 godina. Na osnovu dužine desne butnjače procenjena je visina oko 157 cm. Karakteristika proteže su detaljno opisane. Posmrtni ostaci su na pregled dostavljeni sa jednim delom odeće koji nije bliže opisan, i sa jednom crnom čarapom, uz posmrtne ostatke nisu dostavljeni lični predmeti. Nema podataka o tome da li su uzeti uzorci koštanog tkiva za forenzičko-genetičku analizu (DNK) radi provere identiteta.

Na osnovu izvršene ekspertize izvedeni su sledeći zaključci i to da je smrt nastupila usled povrede – ustrelina glave. Nije moguće ustanoviti mehanizam nastanka i zaživotnost konstatovanih preloma gornjih i donjih udova.

Posmrtni ostaci **označeni s kao SCG/ 33 /SR** su fotografisani na licu mesta (fotografije označene kao AB/ 22 /K /99 16-17), ali fotografija nema u dostavljenoj dokumentaciji. Posmrtni ostaci su pregledani dva puta. Prvi pregled dana 06.09.1999. godine u mrtvačnici u Suvoj Reci obavila je dr Sju Blek – forenzički Antropolog. U dostavljenoj dokumentaciji nema izveštaja o ovom pregledu ali se iz analizirane dokumentacije zaključuje da se radi o mešanim skeletnim ostacima bez mekih tkiva, a većina kostiju čine kosti donjih udova.

Na osnovu izvršene antropološke analize, zaključeno je da ove mešane kosti predstavljaju posmrtne ostatke najmanje 4 osobe, pa je izvršena dodatna podela ovih posmrtnih ostataka i formirane su 4 grupe **SCG/33 A /SR, SCG/ 33B/ SR, SCG/33C /SR, SCG /33D /SR.**

Za SC/ 33A/ SR zaključeno je da se radi o muškom polu, da je u pitanju odrasla osoba (životno doba nije precizirano) i da je procenejena visina 177cm.

Za posmrtne ostatke označene kao SCG/33B/ SR zaključeno je da je muškog pola procenjeno životno doba od 30-35 godina i visine 179 cm.

Za posmrtne ostatke označene kao SCG /33C /SR zaključeno je da je muškog pola, odrasla osoba (životno doba nije precizirano), procenjena visina je 168 cm i na ovim posmrtnim ostacima nađena je cipela.

Za posmrtne ostatke označene kao SCG/33D/ SR zaključeno je da je muškog pola, odrasla osoba a životna dob nije precizirana.

Drugi pregled dana 26.09.1999., godine obavila je Julija Roberts, antropolog. Utvrđeno je da tri seta posmrtnih ostataka pripadaju osobama muškog pola, jedan najverovatnije osobi ženskog pola. Nalazi dva izvršena pregleda ovih posmrtnih ostataka nisu konzistentni o čemu je u svom izveštaju komentarisao dr Erik Bakard. U izveštaju dr Erik Bakard komentariše da za sve slučajeve izvedene podelom skeletnih ostataka označenih kao SCG/ 33/ RS nije moguće ustanoviti uzrok smrti , ali se u tabelarnom prikazu za slučaj SCG/ 33D/ SR kao uzrok smrti navodi sustrelina glave i grudnog koša. Nema podataka o tome da li su uzeti uzorci koštanog tkiva za forenzičko-antropološku analizui (DNK) radi provere identiteta.

Identifikacija posmrtnih ostataka – posmrtni ostaci označeni kao SCG /27/ SR pripadaju Faton Beriši starom 28 godina. U identifikaciji učestvovao je Hisni Beriša kao rođak osobe čiji je identitet utvrđen.

Posmrtni ostaci označeni kao SCG/ 28/ SR pripadaju Fatima Beriši staroj 50 godina.

Posmrtni ostaci označeni kao SCG /33A/ SR pripadaju Nedžmedin Beriši, u identifikaciji je učestvovao Hisni Beriša. Navedeno je da je identifikacija izvršena po cipelama i opisuju iako je za ovaj slučaj nema podataka o tome da su nađene cipele, dok su predmet ekspertize bili isključivo skeletni ostaci.

Posmrtni ostaci označeni kao SCG / 33B / SR pripadaju Nedžad Beriši. U identifikaciji je učestvovao Hisni Beriša, a identifikacija je izvršena po cipelama i opisu iako za ovaj slučaj nema podataka o tome da su pronašene cipele, dok su predmet ekspertize bili isključivo skeletni ostaci.

Posmrtni ostaci označeni kao SCG /33C/ SR pripadaju Sedat Beriši. U identifikaciji je učestvovao Hisni Beriša, a identifikacija je izvršena po cipelama i opisu.

Posmrtni ostaci označeni kao SCG /33D/ SR pripadaju pripadaju Bujar Beriši. U identifikaciji je učestvovao Hisni Beriša, a Identifikacija je izvršena po cipelama i opisu iako za ovaj slučaj nema podataka o tome da su pronađene cipele, dok su predmet ekspertize bili isključivo skeletni ostaci.

Iz mišljenja sudskog veštaka dr Đorđa Alimpijevića od 10. aprila 2006. godine, zaključuje se da su sudsko medicinski i antropološki pregled posmrtnih ostataka u slučajevima označeni kao SCG/ 27/SR i SCG /28 /SR izvršili kvalifikovani stručnjaci (specijalisti za sudsku medicinu i forenzički antropolog). Način vršenja pregleda i opisi sadržani u dostavljenoj dokumentaciji u svemu odgovaraju standardima za vršenje ovih vrsta ekspertiza u terenskim uslovima. Za ova dva slučaja nema elemenata na osnovu kojih bi se mogao dovoditi u sumnju ustanovljeni identitet posmrtnih ostataka u slučaju Faton Beriša, a u slučaju SCG 28 SR Fatima Beriša. Raspoložive medicinske činjenice upućuju na zaključak da je smrt Faton Beriše (SCG /27/ SR) mogla biti nasilna i da je nastala u projektilom ispaljenim iz ručnog vatrenog oružja. Zaključivanje o karakteristikama konstatovane ustreline grudnog koša nije moguće na osnovu raspoloživih podataka.

Raspoložive medicinske činjenice upućuju na zaključak da je smrt Fatime Beriša (SCG /28/ SR) mogla biti nasilna i da je nastala u vezi sa povredom – ustrelinom glave iznesenom najmanje jednim projektilom ispaljenim iz ručnog vatrenog oružja. Ulazni otvor ove ustreline lokalizovan je u desnom temenom predelu na šta ukazuje specifičan nalaz na kostima. Zaključivanje o ostalim karakteristikama konstatovane ustreline glave nije moguće na osnovu raspoloživih podataka, ali se ne može isključiti da je pravac kanala „sdesna ulevo, naniže i od nazad unapred“ kako je navedeno.

Izvršenom antropološkom analizom posmrtnih ostataka u slučaju označenom kao SCG/33C/ SR prikupljeni su pojedini elementi na osnovu kojih je eventualno bilo moguće tzv. klasičnim metodama zaključivati o identitetu posmrtnih ostataka. Stoga se uslovno može prihvatiti označeni identitet posmrtnih ostataka u slučaju SCG/ 33C/ SR (Sedat Beriša).

Izvršenom antropološkom analizom posmrtnih ostataka u slučajevima kao SCG /33A/ SR, SCG/ 33B/ SR i SCG/ 33D /SR prikupljeni su pojedini elementi koji mogu doprineti identifikaciji, ali se samo na osnovu ovih elemenata ne može apsolutno prihvatiti kao označeni

identitet u slučaju SCG/33A/SR (Nedžmedin Beriša), SCG/ 33B/ SR (Bujar Beriša).

Na osnovu raspoloživih podataka nema elementa na osnovu kojih bi se za slučajeve označene kao SCG//33A /SR, SCG /33B/ SR, SCG/ 33C/ SR i SCG /33D/ SR mogao izvoditi zaključak o uzroku smrti.

Saslušan na glavnom pretresu dana 04.12. 2008., godine, ostao je pri nalazu i mišljenju od 10.04.2006. godine i obrazložio postupak rada.

Dodao je za posmrtno ostatke koji su označeni kao SCG/ 27 /SR da s obzirom na postmortalne promene i dužeg vremenskog perioda između smrti nekog lica i analize posmrtnih ostataka toga lica dovoljno je vremena da se razviju postmortalne promene i gotovo nestanu meka tkiva ili da ona budu u znatnoj meri oštećena tim procesom. U ovakvim istragama zbog toga obično pored specijalista za sudsku antropologiju te su oni konstatovali svojim radom da su uznapredovale post mortalne promene, da je usled toga došlo i do skeletizacije, dakle do nedostataka mekih tkiva na posmrtnim ostacima, da nedostaju pojedini delovi tela, što takođe može biti u vezi za postmortalnim promenama, načinom iskopavanja, ali uprkos tome ono što su oni pregledali , tj. one delove posmrtnih ostataka koje su oni pregledali u ovom konkretnom slučaju su ustanovili povrede u vidu ustreline grudnog koša.

U ekspertizi koju su vršili sami stručnjaci koji su pregledali posmrtno ostatke, izjasnili su se da je smrt nastala usled ustreline desne polovine grudnog koša, dakle prilikom zaključivanja o uzroku smrti nisu uzeli u razmatranje povredu za koju su utvrdili da je posledica dejstva oštrice mehaničkog oruđa. Nema detaljnijeg opisa zbog stanja mekih tkiva, što znači da ne može se sagledati apsolutno kako je povreda izgledala, ali ono što je interesantno pomenuti jesta da u jednom od komentara u prilogu 4 koji se zove sudsko medicinska analiza i sintetički izveštaj o misiji forenzičkih eksperata sprovedenoj na Kosovu tokom 1999. godine, pored ostalog se kaže za slučaj SCG/27/ SR da postoji hipoteza o povredi grudnog koša nastalog oštrim oruđem, ali ona ne može niti da se potvrdi niti da se isključi, tako da polazeći od neke prakse onih specijalista koji obično prvi pregleda posmrtno ostatke nekog ko ima najbolji uvid u to jer svi ostali vrše analizu nekakve dokumentacije i daju relativno posredno mišljenje o uzroku smrti, tako da ukoliko je specijalista za sudsku medicinu koji je vršio pregled ovih posmrtnih ostataka zaključio da je ustrelina grudnog koša uzrok smrti, veštak ne vidi da bi se sve to moglo povezati da povreda hipotetična, oštricom, sa uzrokom smrti.

Što se tiče posmrtnih ostataka označenih kao SCG/28/SR, nije moguće pouzdano da se veštak izjasni o udaljenosti sa koje je vršeno ispaljenje. Međutim, ono što je najmanje verovatno u svemu ovome jeste da je do ispaljenja došlo iz apsolutne blizine, dakle, u slučaju kada bi usta cevi vatrenog oružja bila prislonjena uz samu glavu na mestu ulaznog otvora, jer u tom slučaju bi pored dejstva projektila na glavu delovali i elementi barutne eksplozije kad bi vrlo verovatno došlo do kidanja, dakle do naglog porasta pritiska od dejstva barutnih gasova, do višestrukih preloma lobanje i do razorenja lobanje, pogotovu ukoliko je povreda nanescena projektilom ispaljenim iz vojničkog oružja. Dakle ručnog vatrenog oružja, tj. duge cevi.

Dalje, veštaku je predočeno, a vezano za posmrtno ostatke označene kao SCG/33/SR da je naznačeno da je to mešavina kostiju koja predstavlja posmrtno ostatke najmanje 4 osobe, a to je nakon prvog pregleda koji je obavljen od strane dr Sju Blejka forenzičkog antropologa, po kojem izveštaju postoje 4 muškarca. Međutim, postoji i drugi pregled koji je obavljen 26. Septembra od strane antropologa Đulije Roberts, gde postoje 3 muškarca i 1 najverovatnije

osoba ženskog pola. Na ovo veštak navodi da se radi o proceni pola na osnovu skeletnih ostataka. Nekada nije moguće apsolutno se precizno izjasniti o polu na osnovu samih skeletnih ostataka posebno u situaciji kada nedostaju karlične kosti, dakle koje su najpodesnije za ovu vrstu analize, s obzirom da druge kosti imaju manje informacija o polnim karakteristikama ili čak nemaju informacija toga tipa.

Dakle, metoda nije apsolutno pouzdana kao takva i iz tog razloga je sasvim moguće došlo do ovakvog neslaganja mišljenja. Pre svega veštaku nije poznato koji su skeletnim ostacima konkretno baratali, dakle koje su 4 seta poreklom 4 osobe, odnosno koje su to kosti na osnovu kojih karakteristika su vršili ovu procenu, da se stoga i izjasnio dajući svoje mišljenje da ovaj deo nije najpouzdaniji, pre svega u pogledu izvršene identifikacije.

Znači, bar na osnovu ovih elemenata koje je veštak imao na uvidu ne može se sa sigurnošću tvrditi da li te mešavine kostiju predstavljaju kosti 4 osobe muškog pola, niti 3 osobe muškog a jednog ženskog pola.

Dalje je svedoku predočeno da je preživela oštećena Šureta Beriša, čiji je suprug Nedžad Beriša, izjavila da je videla kako je on ubijen tako što mu je 3 puta pucano u leđa, pa je pitanje da li je na osnovu tih posmrtnih ostataka moguće zaključiti da je na taj način bio usmrćen, na šta je veštak naveo da ovde nije bilo takvih elemenata jer da su nađeni elementi povrede iz vatrenog oružja kao što je to bilo za prva dva slučaja o kojima je već prethodno govoreno, onda bi obducenti naveli da su ustanovljene povrede, odnosno trebali bi da navedu da su ustanovljene povrede kao posledica dejstva vatrenog oružja u predelu recimo grudnog koša, pa bi to moglo da predstavlja uzrok smrti za tu konkretnu osobu. Manje je verovatno ako su u pitanju 3 povrede da su sva tri projektila ukoliko su pogodila grudni koš prošla tako da nisu ostavila nijednu povredu na kostima grudnog koša, a što se ne može apsolutno zaključiti.

Iz nalaza i mišljenja sudskog veštaka dr Đorđa Alempijevića od 10.04.2006. godine, datog na osnovu analize dostavljenog materijala u elektronskom formatu gde se nalaze podaci o tome da je 05.09.1999. godine, na lokalitetu groblje Suva Reka izvršena ekshumacija posmrtnih ostataka **najmanje šest lica**, pregledanih ekspertizom posmrtnih ostataka u slučajevima označenih kao SCG/27/SR i SCG/28/SR prikupljeno dovoljno elemenata na osnovu kojih je bilo moguće zaključiti o identitetu posmrtnih ostataka, te stoga ova dva slučaja nema elemenata na osnovu kojih bi se mogao dovoditi u sumnju identitet posmrtnih ostataka Fatona Beriše i Fatime Beriše. U slučaju označenim kao SCG/33C/SR nivo pouzdanosti zaključivanja ne može biti ocenjen kao zadovoljavajući, stoga uslovno se može se prihvatiti označeni identitet posmrtnih ostataka u slučaju Sedata Beriše. Takođe, u slučajevima označenim kao SCG/33A/SR, SCG/33B/SR i SCG/33D/SR ne može se apsolutno prihvatiti označeni identitet posmrtnih ostataka u slučaju Nedžmedin Beriše, Nedžada Beriše i Bujara Beriše.

Iz napred navedene pismene dokumentacije o identifikaciji posmrtnih ostataka Fatona i Fatime Beriša, *sud je na nesumnjiv način utvrdio identitet navedenih lica.*

Iz nalaza i mišljenja sudskog veštaka dr Đorđa Alempijevića utvrđeno je da se ne može apsolutno prihvatiti označeni identitet posmrtnih ostataka u slučaju SCG/33A/SR (Nedžmedin Beriša) SCG/33B/SR (Nedžad Beriša), SCG/33C/SR (Sedat Beriša) i SCG/33D/SR (Bujar Beriša). Iz drugog izveštaja (B11375/01-B11429) o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji Batajnica 1, od 04.07.2002.godine, Nacionalnog toksikološkog instituta u Madridu,

utvrđeno je putem DNK metode da su posmrtni ostaci Nedžmedina Beriše pronađeni u Batajnici.

Da su Sedat i Bujar ubijeni kritičnom prilikom kod kuća porodice Beriša, **sud je utvrdio** iz iskaza svedoka i dela odbrane okr. Petković Miroslava. Da su Sedat i Bujar Beriša ubijeni navedenom prilikom utvrđeno je i iz iskaza svedoka Argona Beriše. Iz iskaza oštećene Šurete Beriša, inače supruge Nedžada Beriše, koji su kritičnom prilikom iz svoje kuće u neposrednoj bilizini kuća porodice Beriša videli tela Nedžada Beriše, kao i Abdulaha Eljšanija. Videli su kako navedena tela gore u dvorištu kuća. Sud je takođe iz iskaza svedoka Đorđević Novice utvrdio da je Abdulah Eljšani kritičnom prilikom lišen života ispred kuće Faika Beriše (OEBS), o čemu je detaljnije obrazložano u delu presude koji se odnosi na **tačku B 1**, izreke.

Iz iskaza svedoka Bardulja Beriše čiji je iskaz dat haškim istražiteljima dana 10.07.2001. godine, a pročitano na glavnom pretresu 15.01.2009., godine, utvrđeno je da je kritični događaj od 26-tog posmatrao sa prozora svoje kuće koja se nalazi odmah pored kuća Faika i Vesele Beriše. Navodi da je otišao u sobu koja gleda na zadnje dvorište i video četvoricu policajaca kao nose dva tela, telo Fatonove majke Fatime i još jednog Albanca koji se zvao Abdulah Eljšani, i tela su ostavili iza Fatonovo kuće, razdvojena jedno metar- metaripo jedno od drugoga, a to je mesto na kome su ubijeni Sedat i Bujar.

Iz iskaza svedoka Popović Anđelka saslušanog na glavnom pretresu 05.02.2007. godine i Fejzulaha Beriša saslušanog 07.02.2008.godine utvrđeno je da su poznavali Eljšani Abdulaha koji je radio u „Balkanu“, te su kasnije čuli da je ubijen. I iz iskaza ošt. Idriza Hadžijaja, koji je saslušan na glavnom pretresu 13.01.2009. godine, utvrđeno je da je čuo da je ubijen i Eljšani Abdulah takođe, iz iskaza svedoka Hisni Beriše saslušanog na glavnom pretresu 03.12.2007. godine i ošt. Dželjalj Beriša saslušanog na glavnom pretresu 12.01.2009.godine, utvrđeno je da isti znaju iz kazivanja Abdulahovog sina i žene (Tahire Eljšani) da je Abdulah Eljšani dana 25.marta odveden u policijsku stanicu. Ošt. Dželjalj Beriša čuo je da je ubijen ispred kuće Faika Beriše i da je, takođe prema izjavi Abdulahovog sina i žene, nađen na groblju u Suvoj Reci. Prema izjavi svedoka Hisni Beriše, pronađen je na groblju u Suvoj Reci i predat porodici.

Svi napred navedeni svedoci opisuju Abdulaha Eljšanija kao krupnog, visokog oko 180 cm, starosti između 45-50 godina, a takvog muškarca opisuje i ošt. Šureta Beriše čije telo vidi ispred kuće Faika Beriše (OEBS), koji deo iskaza je u saglasnosti sa delom iskaza svedoka Đorđević Novice koji na identičan način opisuje izgled Eljšani Abdulaha.

Sud je cenio iskaze napred navedenih svedoka, da je Abdulah Eljšani radio u fabrici „Balkan“, kao i da su kasnije čuli da je ubijen, te iskaze svedoka Hisni Beriše i svedoka ošt. Dželjalj Beriše koji imaju posredna saznanja da je Abdulah Eljšani odveden 25. marta u policijsku stanicu, kao posredno saznanje svedoka oštećenog Dželjalj Beriše da je čuo da je Eljšani Abdulah ubijen ispred kuće Faika Beriše. Ovakve iskaze sud je prihvatio kao saglasne, pouzdane i koji nisu protivrečni iskazu svedoka Đorđević Novice kao neposrednog očevica i uklapaju se sa njim u jednu logičnu celinu.

Iz zapisnika SUP-a Prizren o pronalasku leševa utvrđeno je da je 30.03.1999. godine prilikom vršenja uviđaja kod kuće Faika Beriše pronađeno 4 ugljenisana tela. Međutim, i iz iskaza napred navedenih svedoka sud je utvrdio da se radi o više od 4 tela, a što proizilazi i iz nalaza i mišljenja sudskog veštaka dr Đorđa Alempijevića da je na lokalitetu

Suva Reka (groblje) izvršena ekshumacija posmrtnih ostataka najmanje šest lica.

Takođe iz napred navedenog nalaza **utvrđeno** je da se kod posmrtnih ostataka označenih kao SCG/33/SR radi o mešanim skeletnim ostacima bez mekih tkiva, a većinu kostiju čine kosti donjih udova, te na osnovu izvršene antropološke analize je zaključeno da ove mešane kosti predstavljaju posmrtnu ostatke **najmanje 4 osobe**.

S tim u vezi sud je i iz iskaza svedoka Mojsić Nikole koji je prisustvovao uviđaju 30.03.1999. godine utvrdio da su pojedine ekstremitete leševa nalazili u okolini pa su ih onda prikupljali, a koji iskaz sud je prihvatio kao istinit i saglasan navedenim nalazima.

Činjenica je da je uviđaj izvršen dana 30.03.1999. godine, nakon 4 dana od izvršenja krivičnog dela, što objašnjava nejasnoće o broju leševa i položaju na licu mesta. Pre obavljenog uviđaja, razneti su delovi ekstremiteta leševa, psi su ih razneli na sve strane, pa su ih nalazili na oko 20 metara, a onda su ih spajali, što je očigledno uticalo na problem prebrojavanja leševa. Sve ovo ne utiče na autentičnost zapisnika o uviđaju, jer su određene nejasnoće otklonjene i dopunjene saslušanjem svedoka koji su obavili uviđaj, te obavljenim sudsko medicinskim veštačenjem.

Iz iskaza oštećenog Dželjalja Beriše saslušanog na glavnom pretresu dana 12.01. 2009. godine, utvrđeno je da je naveo da je Abdulah Eljšani pronađen na groblju u Suvoj Reci, te je Eljšani bio kako kaže „kompletan, njegov leš nije karboniziran“. Imajući u vidu da je iz iskaza svedoka Hisni Beriše utvrđeno da je porodica Eljšani Abdulaha, istoga nakon ekshumacije sa groblja u Suvoj reci, preuzela, razumljivo je da isti nije naveden u nalazu i mišlju sudskog veštaka dr Đorđa Alemipijevića, povodom izvršene ekshumacije posmrtnih ostataka sa groblja Suva Reka, koje je vršeno od strane Britanskog forenzičkog tima. Sud nije mogao na pouzdan način da utvrdi da li je kritičnom prilikom telo Eljšani Abdulaha u potpunosti izgorelo, a očigledno da je telo bilo u takvom stanju da je bilo prepoznatljivo iz kojih razloga ga je porodica prilikom ekshumacije identifikovala i njegovo telo preuzela.

Da su na lokalitetu **Batajnica 1** pronađeni posmrtni ostaci **Drilona Beriše, Have Beriše, Nedžmedina Beriše, Lirije Beriše** koja je bila u osmom mescu trudnoće, kao i fetusa, **Majlinde i Herolinde Beriša, Redon Beriša, Vesel Šabana Beriša, Sofije Arta, Zana, Merita i Hanumša Beriša i Jašar Beriša**, utvrđeno je iz Drugog i Trećeg izveštaja o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji Batajnica 1 Toksikološkog instituta u Madridu, kao i Centralnog spiska ekshumiranih-predatih „Batajnica“.

Iz iskaza oštećenih Šurete i Vjolce Beriša, preživele masakr u piceriji, utvrđeno je da su se kritičnom prilikom 26. marta 1999. godine, u istoj Kući (Vesela Beriše), između ostalih nalazili **Dafina Beriša, Florija Beriša, Vlorijan Beriša, Edon Beriša, Dorontina Beriša, Altin Beriša, Sebahate Beriša, Ismet Beriša, Eron Beriša, Šerine Beriša, HHajdin Beriša, Mihrija Beriša, Musli Beriša, Avdi Beriša, Fatima Beriša (Avdijeve Žena) i Kuštrim Beriša**, a čiji posmrtni ostaci nisu pronađeni.

Iz iskaza oštećenog Betim Beriše sud je utvrdio da su članovi njegove porodice poslednji put bili u svojoj Kući 26. marta 1999. godine u Suvoj Reci, od kada o njima nema podataka i to članovi: njegove uže porodice otac **Avdi Beriša, majka Fatima Beriša i brat Kuštrim Beriša**, te je tom prilikom stradalo ukupno 16 članova njegove šire porodice. Od njegove šire porodice **stradala je baka Hanumša Beriše**, njegov **stric Musli Beriša** sa svojom ženom **Nafije Beriša**, njihov **sin Afrim Beriša**, njegove **ćerke Zumrete i Violeta Beriša**, njegove **ćerke Arta, Zana, Merita, Hanumšahe i sin Mirat**.

Iz iskaza **oštećenog Florima Beriše** sud je utvrdio da je sa članovima njegove porodice poslednji put kontaktirao **26. marta**. U **njihovoj porodičnoj Kući živeli su** njegova **baba po ocu Hanumšahe od 70 godina, možda i 80, njegov otac Musli , majka Nafije, sestre Zumrite i Violeta, te brat Afrim**. Njegov stric Hamdija, njegova žena Zelihe, tj. stričeva žena, njihove ćerke Arta, Zana, Merita, Hanumšahe i sin Mirat.

Iz iskaza **oštećenih Dašurije Kući i Begiša Dželjadini** utvrđeno je da su članovi njihove porodice poslednji put bili u svojoj Kući 26. marta 1999. godine u Suvoj Reci, od kada o njima nema podataka i to njihov **otac Beriša (Šaban) Vesel, a majka Sofija, rođena sestra Fatmira, a braća su HHajdin i Besim**. Njihov brat HHajdin Beriša bio je oženjen **Mihrijom** i nisu imali decu, a brat Besim bio je oženjen **Mevljudom** i oni su imali dva sina- **Granita i Gencija**.

Iz **spiska nestalih lica na Kosovu ICRC** utvrđeno je da su kao lica poslednji put viđena u Suvoj Reci 26.03.1999. godine navedena: Beriša Afrim, Beriša Altin, Beriša Avdi, Beriša Dorentina, Beriša Edon, Beriša Eron, Beriša Florije, Beriša Hamdi, Beriša Hanumšahe, Beriša Ismet, Beriša Kuštrim, Beriša Mevljude, Beriša Mihrije, Beriša Šerine, Beriša Violeta, Beriša Vlorijan, Beriša Sabahate, Beriša Zelihe i Beriša Zumreta, **a čija tela nisu pronađena**.

Starost žrtava lišenih života kritičnom prilikom, kao i njihov rodbinski odnos utvrđen je iz iskaza oštećenih, tj. članova porodica, kao i njihov rodbinski odnosi.

Iz Drugog i Trećeg izveštaja o genetičkoj identifikaciji tela pronađenih na lokaciji Batajnica 1, Toksikološkog instituta u Madridu utvrđeno je da su pronađeni posmrtni ostaci iz porodice Beriše Šabana Vesela: **Vesel Beriša, Sofija Beriša, HHajdin Beriša, Besim Beriša, Genc i Granit Beriša**. Iz porodice Beriša Ramadana Vesela: **Drilon Beriša, Hava Beriša, Nedžmedin Beriša, Lirija Beriša sa fetusom, Majlinda Beriša, Herolinda Beriša i Redon Beriša**. Iz porodice Beriša Sahita: **Arta Beriša, Zana Beriša, Merita Beriša i Hanumšahe Beriša**. Takođe na navedenom lokalitetu pronađeni su posmrtni ostaci **Jašara Beriše**.

Iz nalaza i mišljenja sudskog veštaka dr Đorđa Alempijevića od 10.04.2006. godine datog na osnovu analize dostavljenog materijala u elektronskom formatu gde se nalaze podaci o tome da je 05.09.1999. godine, na lokalitetu groblje Suva Reka, utvrđeno da su na groblju Suva Reka pronađeni i identifikovani posmrtni ostaci **Fatona i Fatime Beriše**. Međutim iz navedenog nalaza i mišljenja nije moglo na pouzdan način da se utvrdi identitet **Bujara i Sedata Beriša**, a sud je iz izvedenih dokaza tokom ovog krivičnog postupka utvrdio da su upravo ova lica kritičnom prilikom kod kuća porodica Beriša (Vesela i Faika) stradala, pre svega iz iskaza opt. Petković Miroslava, svedoka „A“, Argona Beriše, Bardulja Beriše, Šureta Beriša, a za **Nedžada Berišu** iz iskaza svedoka Argona Beriše, Bardulja Beriše i oštećene Šurete Beriša. Identitet oštećenog **Eljšani Abdulaha** utvrđen je iz iskaza svedoka Đorđević Novice i Bardulja Beriše.

Identitet pojedinih oštećenih utvrđen je na osnovu DNK-a analize, kao najstručnijeg i najpouzdanijeg načina utvrđivanja identiteta lica.

Posmrtni ostaci članova porodice koji **nisu pronađeni** su iz porodice Beriša Šabana Vesela: **Hatidže, Fatmire, Mihrije, Mevljude**. Iz porodice Beriša Ramadana Vesela: **Dafine, Florije, Vlorijan, Edon, Dorentina**. Iz porodice Beriše Ramadana Faika: **Altin, Sabahate, Ismet, Eron, Šerine**. Iz porodice Beriše Sahita: **Nefije, Zimrite, Violeta, Afrim, Avdi, Fatima, Kuštrim, Hamdi, Zeliže, Mirat**.

Identitet lica čiji posmrtni ostaci nisu pronađeni utvrđen je na osnovu iskaza svedoka-oštećenih Šurete Beriše i Vjolce Beriše koje su preživele ovaj masakr, a bile su kritičnom prilikom sa članovima svojih porodica, kao i sa članovima još dve porodice Beriša i to Beriša (Šabana) Vesela i Beriša Sahida, te iz iskaza saslušanih oštećenih da su njihovi članovi porodice poslednji put bili viđeni u Suvoj Reci 26. marta 1999. godine, i to Florima Beriše, Betima Beriše, Dželjalja Beriše i Idriza Hadžijaja, a takođe i iz iskaza svedoka koji su bili prisutni kritičnom prilikom a kako je prethodno detaljno opisano.

Za dokazivanje da je naka osoba ubijena nije neophodan dokaz da je pronađeno mrtvo telo te osobe, vez zaključak da je žrtva lišena života može se direktno logički izvesti iz ukupnih dokaza izvedenih tokom krivičnog postupka.

Pravna analiza utvrđenog činjeničnog stanja

Nakon detaljno sprovedenog dokaznog postupka, pravnom analizom napred utvrđenog činjeničnog stanja, **sud je utvrdio** da su dana 26. marta 1999. godine počev od 12 časova u Suvoj reci, Autonomna Pokrajina Kosovo i Metohija za vreme oružanog sukoba između vojnih Snaga Savezne Republike Jugoslavije, Vojske Jugoslavije i policijskih snaga Republike Srbije sa jedne strane i pripadnika naoružane vojne formacija „Oslobodilačke vojske Kosova“ (OVK, UČK) sa druge strane, te istovremeno između oružanih snaga SRJ i Koalicije NATO pakta, i to da je opt. Repanović Radojko u svojstvu komandira OUP-a Suva Reka, koristeći situaciju borbenih aktivnosti pripadnika 37. odreda PJP i Pete borbene grupe 549. motorizovane brigade Vojske SRJ, u reonu sela Reštane-Studenčane, protiv pripadnika aktivnog i rezervnog sastava OUP-a Suva Reka, u kojoj su se nalazile opt. Čukarić Slađan, opt. Petković Miroslav i sada pok. Tanović Radovan i druga NN lica, naredio im da krenu u napad i ubijanje albanskih civila u delu grada pored Reštanskog puta, beriškansko naselje, gde su se nalazile kuće u kojima su živele porodice Beriša i druge albanske porodice, a potom odredio drugu grupu pripadnika policije OUP Suva Reka kojoj je **izdao naredbu** da zajedno sa pripadnicima Civilne zaštite leševe ubijenih civila utovare u kamion i odvezu sa lica mesta.

Da su optuženi Čukarić Slađan, Petković Miroslav zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom, izveli pritvorenika Eljšani Abdulaha iz pritvorske jedinice OUP-a Suva Reka, a da ga je **opt. Čukarić Slađan** odveo do kuće Nedžada Beriše na oko 10 metara udaljene i tu ispred kuće iz automatske puške ispalio jedan projektil u predelu grudi, a kada je ovaj pao na zemlju prišao mu je i iz neposredne blizine ispalio još jedan metak nanevši mu tako ustrelne rane od kojih je preminuo.

Da su optuženi Čukarić Slađan, Petković Miroslav i Nišavić Milorad, zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom i NN lica pripadnika policije, opkolili dve kuće porodice Beriša, kuću Vesela Beriše i kuću Faika Beriše, te **opt. Petković Miroslava i dva NN lica pripadnika policije** nasilno ušli u deo kuće Faika Beriše, koji je pripadao Fatonu Beriša, i vršili pretres a potom je zapalili, dok su **opt. Čukarić Slađan, pok. Tanović Radovan i druga NN lica pripadnici policije** iz kuće Beriša Vesela izveli sve ukućane, kao i članove porodice Nedžada i Fatona koji su u kuću Vesela Beriše prešli 25.marta, razdvojili muškarce od žena i

dece, te opkolili tako razdvojene grupe. Dok su za to vreme opt. Čukarić **Slađan** zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom i drugim NN licima, kod kuće Beriša Faika lišili života Beriša Sadeta i Beriša Fatimu rafalnom paljbom iz svojih automatskih pušaka, a NN lica iz svojih automatskih oružja lišili života Beriša Sadeta i Beriša Bujara u dvorištu između kuća Vesela i Faika Beriše. **Opt. Nišavić Milorad**, pored kuće Faika Beriše, i to u levom uglu gledano iz svog pištolja ispalio 3 projektila u Beriša Nedžada nanevši mu smrtonosne povrede. Kada su preživeli članovi porodice Beriša, žene, deca i muškarci krenuli trčeći prema Zanatskom centru, iz svojih automatskih pušaka **opt. Čukarić Slađan, pok. Tanović Radovan i Petković Miroslav i još tri NN lica**, pucaju u njihovom pravcu pazeći da niko iz te grupe ne pobegne, te su ih tako naterali da uđu u prostorije picerije „Kalabrija“, pri čemu su teško telesno povredili Berišu Nedžmedina, koga je njegova supruga Lirija, koja je bila u osmom mesecu trudnoće, vukla ka Zanatskom centru, koji je usled zadobijenih povreda preminuo, a Liriji je otišla u prostorije picerije. Potom su NN lica leševe onih koji su ubijani kod kuća Beriša, Beriša Fatime, Fatona, Nedžada i Eljšani Abdulaha preneli do kuće Faika Beriše, koja je već gorela., pored koje su tela ovih lica zajedno sa telima Sedata i Bujara Beriše izgorela, nakon čega su NN lica pripadnici policije zapalili i kuću Beriše Vesela, te su obe kuće u nastalom požaru izgorele.

Da su opt. Čukarić Slađan i Petković Miroslav, nakon što je sada pok. Tanović Radovan bacio dve ručne bombe, koje su eksplodirale u piceriji, u kojoj su se nalazili preživeli članovi porodice Beriša, ušli u piceriju i pucajući iz automatskih pušaka lišili života preživele, a potom je **opt. Čukarić Slađan**, Beriša Jašara kojeg je doveo Jovanović Todor, odveo iza kamiona u koji su utovarivani posmrtni ostaci članova porodice Beriša iz picerije, i u njega ispalio nekoliko hitaca iz automatske puške u predelu grudi, usled čega je ovaj zadobio smrtonosne povrede, pa su tako lišili života ukupno 50 lica i to:

1) Eljšani Abdulaha, 2) Beriša Jašara, kao i četrdeset osam lica (48) članova porodice Beriša i to :

Iz porodice Beriša (Šabana) Vesela:

3) Vesel – star 61 godinu, njegova majka, 4) Hatidže – stara 100 godina i njegova supruga 5) Sofije – stara 58 godina, kći 6) Fatmire – stara 22 godine, sinovi 7) HHajdin – star 37 godina i snaja 8) Mihrije - stara 26 godina, i sin 9) Besim – star 26 godina, i snaja 10) Mevljude – stara 26 godina, unuci 11) Genc – star 4 godine, i 12) Granit . star 2 godine,

Iz porodice Beriša (Ramadana) Vesela:

supruga 13) Hava – stara 63 godine, sin 14) Sedat – star 45 godina, i unuci 15) Dafina – stara 15 godna, 16) Dylon . star 13 godina, sin 17) Bujar – star 40 godina, i snaja 18) Florije – stara 38 godina, i unuci 19) Vlorijan – star 17 godina, 20) Edon – star 12 godina, 21) Dorentina – stara 4 godine, sin Nedžmedin – star 37 godina, snaja 23) Lirije - stara 24 godine (u osmom mesecu trudnoće),

Iz porodice Beriša (Ramadana) Faika:

sin 24) Nedžad - star 44 godine i unuci 25) Majlinda – stara 15 godina, 26) Herolinda - stara 13 godina, 27) Altin star 11 godina i 28) Redon – star 1 godinu, i snaja 29) Fatime – stara 48 godina, supruga 31) Sebahate – stara 25 godina i njihova deca 32) Ismet – star 2 godine i 33) Eron – star 9 meseci, kao i Fatonova sestra 34) Šerine Beriša – Stara 17 godina

Iz porodice Beriša Sahita:

supruga 35) Hanušahe - stara 75 godina, sin 36) Musli – star 59 godina i snaja 37) Nefije – stara 54 godine, i njihova deca – kćeri 38) Zimrite – stara 30 godina i 39) Violeta – stara 22 godine, 40) Afrim - star 24 godine, sin 41) Avdi – star 46 godina, i snaja 42) Fatima – stara 43 godine i njihov sin maloletni 43) Kuštrim – star 11 godina, sin 44) Hamdi – star 54 godine, i supruga 45) Zelije – stara 43 godine, i njihove kćeri 46) Arta – stara 18 godina, 47) Zana – stara 13 godina, 48) Merita stara 10 godina i 49) Hanumšahe – stara 9 godina, sin 50) Mirat – star 7 godina.

Dok su **Beriša Šureta, Beriša Vjolca i Beriša Gramos** koji su preživeli, a utovareni u kamion zajedno sa posmrtnim ostacima ubijenih, iskočili iz kamiona koji je bio u kretanju na putu ka Prizrenu i koji je prevezio posmrtne ostatke, zadobili teške telesne povrede i to Beriša Šureta u vidu ustrelina desnog ramena i desne butine, ranu u stomaku od šrapnela, više ustrelina udova, Beriša Vjolca u vidu brojnih ustrelina u predelu nogu i stomaka, a njen mal. sin Beriša Gramos prostrelnu ranu u predelu levog ramena.

Nakon čega je posmrtne ostatke NN lica u dva navrata kamionom prevezli u pravcu Prizrena, da bi potom bili sahranjeni u masovnu grobnicu na „vojnom strelištu“ kod sela Ljubižde i Koriše, da bi aprila meseca 1999. godine u noćnim časovima za sada NN lica – pripadnici policije, kao i Đogaj Ali, te i drugi radnici Komunalnog preduzeća „Higijena“ ovu masovnu grobnicu građevinskim mašinama otkopali i posmrtne ostatke utovarili u dva kamiona, odvezli ih u nepoznatom pravcu, a nakon čega su tela pronađena na poligonu SAJ-a u Batajnici, a posmrtne ostatke Beriša Sadeta, Beriše Bujara, Beriša Nedžada, Beriše Fatima, Beriše Fatona, radnici Civilne zaštite i Komunalnog preduzeća „Suva Reka“, sahranili na groblju u Suvoj Reci.

U situaciji kada postoji oružan sukob i rat kao objektivne okolnosti, kao i utvrđene činjenice koje ove okolnosti povezuju sa krivičnim delom, moraju se primeniti pravila međunarodnog prava sadržane u Konvencijama od 12.08.1949. godine koje su ratifikovane od strane FNRJ.

IV Ženevska konvencija o zaštiti građanskih lica za vreme rata od 12.08.1949. godine, primenjuju se u slučaju objavljenog rata ili svakog drugog oružanog sukoba koji izbije između dveju ili više visokih strana ugovornica čak iako jedna od njih nije priznala ratno stanje, 1 a) i d) navedene Konvencije, predviđena je obavezna primena određenih odredbi u slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog sukoba i koji izbije na teritoriji jedne od visokih strana ugovornica. Ovom odredbom predviđeno je da se prema licima koja ne

učestvuju neposredno u neprijateljstvima, podrazumevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i lica onesposobljena za borbu usled bolesti, rana, lišenja slobode ili iz bilo kog drugog uzroka, postupa u svakoj prilici čovečno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, veri ili ubeđenju, polu, rođenju ili imovnom stanju ili bilo kome drugom sličnom merilu. U tom cilju zabranjene su i zabranjuju se u svako doba i na svakom mestu prema navedenim licima između ostalog povrede koje se nanose životu i telesnom integritetu, naročito sve vrste ubistava, osakaćenja, svireposti i mučenja, te izricanja i izvršavanje kazni bez prethodnog suđenja od strane redovno ustanovljenog suda i propaćenog svim sudskim garantijama koje civilizovani narodi priznaju za neophodne.

S obzirom da je na teritoriji SRJ bio u toku rat između snaga bezbednosti SRJ i snaga NATO Koalicije, a na teritoriji Kosova i unutrašnji oružani sukob, to su svim učesnici bili u obavezi da poštuju navedenu odredbu Ženevske konvencije.

Dopunski Protokol I uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine članom 51 predviđa zaštitu civilnog stanovništva, članom 75 postupak sa licima u vlasti strane u sukobu, osnovne garantije, a članom 76 i 77 predviđa posebnu zaštitu žena i dece. Tako je članom 51 stav 1 ovog Protokola predviđeno da civilno stanovništvo i pojedini civili uživaju opštu zaštitu od opasnosti koje proističu iz vojnih operacija. Da bi se sprovela ta zaštita, poštovaće se, u svakoj prilici dodatna pravila pored drugih primenjenih pravila međunarodnog prava. U stavu 2 određeno je da civilno stanovništvo kao takvo, kao i pojedini civili neće biti predmet napada. Zabranjeni su akti ili pretnje nasiljem kojima je glavni cilj da šire teror među civilnim stanovništvom. U stavu 3 određeno je da će civili uživati zaštitu koja je predviđena u ovom odeljku ukoliko ne uzimaju direktnog učešća u neprijateljstvima. Članom 76 istog Protokola u stavu 1 predviđeno je da će se sa ženama postupati sa posebnim obzirima i one će biti zaštićene naročito protiv silovanja, prinudne prostitucije i svakog drugog oblika nedoličnog napada. Stavom 2 predviđeno je da će tuđnice i majke sa malom decom koja zavise od njih, a koje su uhapšene, pritvorene ili internirane iz razloga u vezi sa oružanim sukobima 77 ovog Protokola određena je zaštita dece, pa je u stavu 1 određeno da će se prema deci postupati sa posebnim obzirima i biće zaštićena protiv svakog oblika nedoličnog napada. Strane u sukobu će se o njima brinuti i pružiti im pomoć koja im je potrebna bilo zbog njihovog doba, bilo iz drugih razloga.

Protokol I je primeljiv u situacijama predviđenim članom 2 **Ženevskih konvencija** od 12.08.1949. godine, a što upućuje na primenu za vreme objavljenog rata ili svakog drugog oružanog sukoba **međunarodnog karaktera**. Stoga je, s obzirom na postojanje rata na teritoriji SRJ, svaki pripadnik oružanih snaga bio dužan da poštuje odredbe i ovog Protokola, a naročito one koje predviđaju zaštitu civila, a posebno žene i dece.

Osim činjenice da je u toku bio rat, utvrđena je i činjenica da je postojao **unutrašnji oružani sukob**. Ova činjenica nalagala je poštovanje odredbi **Protokola II** uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba. Članom 4 ovog Protokola predviđene su osnovne garancije pa je u stavu 1 navedeno da sva lica koja ne uzimaju direktno učešće ili koja su prestala da učestvuju u neprijateljstvima, bez obzira na to da li je njihova sloboda bila ograničena ili ne, imaju pravo da njihova ličnost, čast i ubeđenje i versko ubeđenje budu poštovani. Ona će u svim prilikama biti humano tretirana, bez ikakve diskriminacije. Zabranjeno je naređivati da ne sme biti preživelih. U stavu 2 navedeno je: ne

dirajući u načelni karakter napred navedenih odredaba, sledeća dela protiv lica pomenutih u stavu 1 jesu i ostaju zabranjena u svako doba i na svakom mestu: pod a) nasilje nad životom, zdravljem i fizičkim ili mentalnim blagostanjem ljudi, naročito ubistvo i okrutno postupanje kao što je mučenje, sakaćenje ili bilo koji oblik telesne kazne. U stavu 3 navedeno da će deci biti pružena nega i pomoć koja im je potrebna. Članom 13 ovog Protokola predviđena je zaštita civilnog stanovništva tako što je u stavu 1 ovog člana određeno da civilno stanovništvo i pojedinci civili uživaju opštu zaštitu od opasnosti koje proističu iz vojnih operacija. Da bi se sprovela ta zaštita, sledeća pravila biće poštovana u svakoj prilici: u stavu 2 navedeno je da civilno stanovništvo i pojedini civili neće biti predmet napada. Zabranjeni su akti ili pretnje nasiljem, čiji je glavni cilj da šire strah među civilnim stanovništvom, a u stavu 3 navedeno je da će civili uživati zaštitu predviđenu ovim delom ukoliko ne uzimaju i za vreme dok ne uzimaju direktno učešće u neprijateljstvima

Dopunski protokol 1 definiše civila kao svako lice koje ne pripada jednoj od kategorija navedenih u tačkama 1,2,3,6 člana 4 (a) Ženevske konvencije III i u članu 43 ovog Protokola, te ovo znači da je civil svaka osoba koja nije pripadnik oružanih snaga, pripadnik milicije ili dobrovoljačkih jedinica koje čine deo takvih oružanih snaga ili pripadnik organizovanih grupa otpora kojima komanduje osoba odgovorna za svoje podređene, koje imaju uvek isto jedinstvenu oznaku prepoznatljivu iz daljina, otvoreno nose oružje i izvode akcije u skladu sa zakonima i običajima ratovanja. Pod civilnim stanovništvom podrazumevaju se sva lica koja su civili, a prisustvo među civilnim stanovništvom lica koja nisu obuhvaćena definicijom civila ne lišava stanovništvo njegovog civilnog karaktera.

Ratnim zločinima smatraju se razni oblici nečovečnog postupanja sa određenim kategorijama lica za vreme rata ili u vezi sa ratom, čime se krše pravila međunarodnog prava. Bez obzira o kojoj se vrsti ratnog zločina radi za njih je karakteristično nekoliko obeležja, a to je nečovečno ponašanje prema ljudima koje se izražava u raznim aktima nasilja, kao što je ubijanje, mučenje, vršenje bioloških eksperimenata, nanošenje velikih patnji ili telesnih povreda i tako dalje. Drugo takvo ponašanje predstavlja kršenje pravila međunarodnog prava i postupanju sa određenom kategorijama lica. Reč je o povredi pravila sadržanim u Ženevskim humanitarnim konvencijama iz 1949. godine koje se odnose na zaštitu građanskih lica za vreme rata, na poboljšanje sudbine ranjenih i bolesnika u oružanim snagama u ratu, na poboljšanju sudbine ranjenika i bolesnika i brodolomnika, oružanih pomorskih snaga i na postupanje sa ratnim zarobljenicima. Najzad, ratni zločini se vrše za vreme rata ili oružanog sukoba ili u vreme okupacije. Ratni zločini protiv civilnog stanovništva je jedan od tri grupe ratnih zločina i pod njim se smatraju mnogobrojni i sadržajno raznovrsni oblici, pre svega nehumanog postupanja sa ovim stanovništvom, ali i druge opasne delatnosti kojima se ugoržava život ili bezbednost ljudi, odnosno imovine.

Krivično delo iz člana 142 stav 1 KZ SRJ vrši onaj ko kršeći pravila međunarodnog prava za vreme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi da se izvrši napad na civilno stanovništvo, naselje, pojedina civilna lica ili lica onesposobljena za borbu, koje ima za posledicu smrt, tešku telesnu povredu ili teško narušavanje zdravlja ljudi, napad bez izbora cilja kojim se pogađa civilno stanovništvo, da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovečno

postupanje, biološki, medicinski ili drugi naučni eksperimenti, uzimanje tkiva ili organa radi transplantacije, nanošenje velikih patnji ili povreda telesnog integriteta ili zdravlja, raseljavanje ili preseljavanje ili prisilno odnarodovanje ili prevođenje na drugu veru, prisiljavanje na prostituciju ili silovanje, primenjivanje mera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, protivzakonito odvođenje u koncentracione logore i druga protivzakonita zatvaranja, lišavanja prava na pravilno i nepristrasno suđenje, prisiljavanje na službu u oružanim snagama neprijateljske sile ili njenoj obaveštajnoj službi ili administraciji, prisiljavanje na prinudni rad, izgladnjivanje stanovništva, konfiskovanje imovine, pljačkanje imovine stanovništva, protivzakonito i samovoljno uništavanje ili prisvajanje u velikim razmerama imovine koja nije opravdano vojnim potrebama, uzimanje nezakonite i nesrazmerne velike kontribucije i rekvizicije, smanjenje vrednosti domaćeg novca ili protivzakonito izdavanje novca, ili ko izvrši neko od navedenih dela.

Ratni zločini protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZ SRJ može biti izvršen samo za vreme rata, oružanog sukoba ili okupacije, a pojam oružanog sukoba obuhvata ne samo međunarodni oružani sukob, već i unutrašnji oružani sukob ukoliko su ispunjeni uslovima iz II Dopunskog protokola iz 1977.godine, uz Ženevsku konvenciju iz 1949. godine. Za postojanje krivičnog dela dovoljno je preuzimanje bilo koje od brojno alternativno nabrojanih radnji, a pasivni subjekat, odnosno žrtva krivičnog dela jeste civilno stanovništvo. Ratni zločin se može izvršiti naređivanjem izvršenja zabranjenih radnji ili izvršenjem tih radnji. Izdavanjem naređenja delo je dovršeno i nije potrebno da je naređenje izvršeno.

Oružani sukob postoji svuda gde se pribeglo oružanoj sili između država ili produženom oružanom nasilju između vlasti i organizovanih naoružanih grupa ili pak između takvih grupa unutar jedne države. Navedena definicija oružanog sukoba obuhvata oba tipa sukoba – unutrašnji i međunarodni. Mora postojati bliska povezanost oružanog sukoba i optuženikovih dela s tim sukobom. U odnosu na Kosovo, ustanovljeno je da je tako u toku 1998-1999. godine postojao oružani sukob na koji se primenjuue odredbe međunarodnog humanitarnog prava.

U konkretnom slučaju nesumnjivo je utvrđeno da su optuženi Rapanović Radojko, Čukarić Slađan i Petković Miroslav, kao pripadnici OUP-a Suva Reka i Nišavić Milorad kao pripadnik detašmana DB-a u Suvoj Reci, **za vreme oružanog sukoba prema civilnom stanovništvu albanske nacionalnosti** koji su živeli u Suvoj Reci, tzv. "Berišanskom naselju" i koji su u smislu napred navedenih odredbi imali status zaštićenih lica, preduzimali radnje koje predstavljaju kršenje međunarodnog prava, lišavajući života 49 članova porodice Beriša, kao i Ešljani Abdulaha koji je pre kritičnog događaja bio zadržan u OUP-u Suva Reka, te zapalili kuće Faika Beriše i Vesela Beriše.

Na osnovu izvedenih dokaza sud je utvrdio da su oštećeni bili civili albanske nacionalnosti, građani SRJ i nesporno je da su kao takvi bili zaštićena lica na osnovu odredbi člana 3 stav 1 tačka 1 a) i d) ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata.

Odredbom člana 22 KZ SRJ predviđeno je da sa izvršilaštvo postoji ako više lica, učestvovanjem u radnji izvršenja ili na drugi način, zajednički učine krivično delo. Kod

saizvršilaštva moraju biti ispunjeni objektivni i subjektivni uslovi, a to su i učešće u delu i svesti o zajedničkom delovanju.

Na osnovu svih izvedenih dokaza, načina na koji su se događaji razvijali, od naredbe opt.Repanović Radojka za napad i ubijanje Albanskih civila, izvođenja pritvorenog lica, opkoljavanja kuća porodice Beriša, pretres i paljenje, isterivanje članova porodice iz kuće, razdvajanje muškaraca od žena i dece, pa do posledice ovih radnji koje se ogledaju u lišavanju života albanskih civila, jedini zaključak je da su optuženi Repanović Radojko, Čukarić Slađan, Nišavić Milorad i Petković Miroslav, delovali **kao saizvršioci**.

Nesumnjivo je da je kod optuženih postojala svest o zajedničkom delovanju. Svako od izvršilaca je bio svestan delovanja drugih izvršilaca, tako da među njima postoji subjektivna veza. Takođe je ostvaren i objektivni element saizvršilaštva, s obzirom da su Saizvršioci preduzimali upravo radnje izvršenja krivičnog dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, a koje su u zakonu taksativno naborojane, te prduzimanjem bilo koje od nabrojanih radnji optuženih vrše navedeno krivično delo, u konkretnom slučaju tako što su optuženi, tačnije svako od njih, preduzeli radnje kako je to gore navedeno.

Sa svega napred navedenog sud je utvrdio da je kod svih optuženih postojao **jedinstveni umišljaj** da se oštećeni liše života i aktivno su učestvovali u radnji koja je imala tu posledicu i jedan je prihvatao radnje drugoga kao svoje i zajedničke, izražavajući volju da zajedno izvrše delo. Radnje svakog od optuženih predstavljaju jednu jedinstvenu celinu i doprinose zajedničkoj posledici ovog krivičnog dela, te dakle i objektivni i subjektivni element saizvršilaštva u konkretnom slučaju je ostavren i to u međusobnoj vezi. Radi se o povezanom i saglasnom delovanju svih optuženih koji su krivično delo hteli kao svoje. Svi optuženi kao saizvršioci tačno znaju šta, gde i kako treba da rade, svi oni imaju ulogu i svest o zajedničkom delovanju.

Krivično delo je učinjeno sa umišljajem kada je učinilac bio svestan svog dela i hteo njegovo izvršenje.

Ocenjujući psihički odnos učinilaca prema krivičnom delu, sud je utvrdio da su optuženi Repanović Radojko, Petković Miroslav, Čukarić Slađan i Nišavić Milorad, postupali sa direktnim umišljajem, s obzirom da su bili svesni svog dela i da su hteli njegovo izvršenje. Naime optuženi su radnje preduzimali svesni kako svojih postupaka tako i njihovih posledica, hteli su da liše života civilna lica i to samo zbog što su pripadnici druge nacionalnosti.

Kako nije bilo okolnosti koje bi isključivale krivičnu odgovornosti optuženih, sud ih je oglasio krivim i osudio na kaznu po zakonu.

Odmeravanje kazne

Prilikom odlučivanja i odmeravanja vrste i visine krivične sankcije prema optuženima koje je sud oglasio krivima, isti je imao u vidu zakon koji je važio u vreme izvršenja krivičnog dela, a koji je kao zaprećene kazne, za delo ratni zločin propisivao kazne zatvora od najmanje 5 godina ili zatvor od 20 godina, te polazeći od opšte svrhe krivičnih sankcija, svrhe kažnjavanja i granica kazne propisane zakonom za krivično delo za koje su optuženi oglašeni krivim, imao je u vidu sve okolnosti iz člana 41 KZ SRJ koje utiču da kazna bude manja ili veća.

Odlučujući o krivičnim sankcijama sud je cenio sve *olakšavajuće* okolnosti na strani optuženih, te je uzeo u obzir da opt. Repanović Radojko nije osuđivan, da je porodičan čovek, otac dvoje dece.

U odnosu na opt. Nišavić Milorada sud je kao *olakšavajuću* okolnost imao u vidu što je optuženi do sada nije osuđivan, da je porodičan čovek, otac troje dece.

Kao olakšavajuću okolnost na strani opt. Petković Miroslava sud je cenio činjenicu da isti nije osuđivan, da je porodičan čovek, otac dvoje dece. Na strani optuženog sud je takođe cenio kao olakšavajuću okolnost i to što je priznao da je bio na licu mesta kada su se ubistva dogodila i time delimično olakšao rasvetljavanje ove krivično pravne stvari.

U odnosu na opt. Čukarić Slađana kao olakšavajuću okolnost cenjena je od strane suda činjenica da je isti porodičan čovek, otac troje dece.

Od otežavajućih okolnosti sud je cenio na strani opt. Repanović Radojka da je kao komandir OUP-a Suva Reka, naredio napad i ubijanje albanskih civila, po čijoj naredbi je isto i izvršeno, te da takve naredbe nije bilo 50 civila ostali bi živi. Pritom treba imati u vidu da ti civili ničim nisu doprineli takvoj odluci koju je doneo opt. Repanović Radojko – naredbi da budu ubijeni.

U odnosu na opt. Čukarić Slađana sud je od otežavajućih okolnosti imao u vidu njegov raniji život, da je osuđivan 1998. godine zbog krivičnog dela iz člana 119 stav 1 KZS, a koja kazna je brisana 2000. godine, što je utvrđeno iz izveštaja iz kaznene evidencije za optuženog, zatim izraženu bahatost u postupanju prilikom izvršenja krivičnog dela, agresivnost, upornost i odlučnosti. Takođe sud je imao u vidu težinu izvršenog krivičnog dela i nastale posledice, tj. da je stradalo ukupno 50 ljudi, većinom žena, jedna čak u osmom mesecu trudnoće i 19-toro maloletne dece od kojih je najmlađe imalo 9 meseci. S druge strane sud je imao u vidu i njegovo ponašanje nakon izvršenja krivičnog dela i to prema u to vreme maloletnim licima, koje je terao da utovaraju tela iz picerije govoreći im „nemojte da budete na njihovom mestu, bolje da plače njegova majka nego tvoja“.

Na strani opt. Nišavić Milorada sud je kao otežavajuće okolnosti cenio činjenice da se optuženi samoinicijativno priključio pripadnicima policije u napadu na albansko stanovništvo i da je pri tom lišio života ošt. Nedžada Berišu, i njegov osnovni motiv osveta (kako je to bliže opisano u obrazloženju presude na strani 117) i na taj način izražavajući svoj stav prema lišavanju života lica druge nacionalnosti.

U odnosu na opt. Petković Miroslava sud je cenio kao otežavajuće okolnosti težinu izvršenog krivičnog dela i nastale posledice, da je tom prilikom stradalo ukupno 50 ljudi, većinom žena i dece iz porodice Beriša čiji pojedini članovi su mu bili i komšije sa kojima je i odrastao.

Sud je cenio sve napred navedene otežavajuće okolnosti na strani optuženih Repanović Radojka, Čukarić Slađana, Nišavić Milorada i Petković Miroslava, te da su oštećeni bili nezaštićena i bespomoćna lica koja ničim nisu doprinela ponašanju optuženih, niti su mogli kod njih izazvati osećaj ugroženosti, kao i dugoročne štete nanete preživelim članovima porodice.

Sud je takođe imao u vidu fizičke i duševne patnje nanete žrtvama koje su lišene života tom prilikom kao i očigledne duševne patnje koje su zadesile preživele.

Posebno treba imati u vidu da su optuženi u vreme izvršenja krivičnog dela bili pripadnici policije čija je dužnost bila da štite građane Republike Srbije. Takođe sud je cenio i druge teške posledice ovoga dela, da je preživelim oštećenima Šureti Beriša, Vjolci Beriša i Gramosu Beriša narušeno psihičko i fizičko zdravlje.

Imajući u vidu sve napred navedene okolnosti kao i visinu zaprećene kazne za ovo krivično delo sud je optuženom Repanović Radojku izrekao maksimalnu kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina sa uračunatim vremenom provedenim u pritvoru, nalazeći da je to jedina pravilna odluka. Očigledno je da drugi razlozi ne mogu uticati na izricanje blaže kazne.

Sud je imajući u vidu sve napred navedene olakšavajuće i otežavajuće okolnosti prilikom odlučivanja o kazni, optuženog Čukarić Slađana osudio na kaznu zatvora u trajanju od po 20 (dvadeset) godina nalazeći da je maskimalna kazna zatvora jedina pravična odluka.

U odnosu na opt. Nišavić Milorada sud je takođe cenio sve olakšavajuće i otežavajuće

okolnosti prilikom odlučivanja o kazni, pa je optuženog osudio na kaznu zatvora u trajanju od 13 (trinaest) godina.

Takođe, sud je cenio napred navedene olakšavajuće i otežavajuće okolnosti i na strani optuženog Petković Miroslava, te ga je osudio na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina.

Napred izrečene kazne po oceni suda su nužne i istovremeno dovoljne da bi se ostvarila svrha kažnjavanja iz člana 33 KZ SRJ.

S obzirom na navedeno, sud nalazi da su izrečene kazne zatvora srazmerne težini izvršenog krivičnog dela, prouzrokovanim štetnim posledicama, te stepenu krivice optuženih.

Na osnovu odredbe člana 50 KZ SRJ optuženima Repanović Radojku, Čukarić Slađanu, Nišavić Miloradu i Petković Miroslavu u kazni zatvora uračunava se i vreme provedeno u pritvoru od 26.10.2005. godine, kada su lišeni slobode.

Primenom odredbe člana 196 stav 4 ZKP-a, sud je optužene oslobodio dužnosti plaćanja troškova krivičnog postupka u celini, nalazeći da bi plaćanjem istih bilo dovedeno u pitanje održavanje članova njihovih porodica, s obzirom da se optuženi nalaze u pritvoru i bez izvora materijalnih sredstava.

Na osnovu odredbe člana 206 ZKP-a, oštećeni su radi ostvarivanja imovinsko pravnog zahteva upućeni na parnicu, s obzirom da podaci krivičnog postupka nisu pružili pouzdan osnov za odlučivanje o ovim zahtevima.

Sud je prilikom donošenja odluke imao u vidu i ostale dokaze koji su izvedeni na glavnom pretresu, ali je našao da su **isti bez uticaja na drugačiju odluku u ovoj krivično pravnoj stvari**, pa ih nije posebno obrazlagao, niti je navodio imena svih lica koja su svedoci spominjali, jer nisu predmet ovog krivičnog postupka.

Razlike u izreci presude u odnosu na dispozitiv optužnice

U odnosu na preciziranu i izmenjenu optužnicu tužioca za ratne zločine, sud je utvrdio činjenično stanje znatno drugačije, te je presuda rezultata pravne ocene činjeničnog stanja kako ga je sud utvrdio. Pojedine radnje iz optužnice su izostavljene iz činjeničnog opisa, s obzirom da su ostale nedokazane.

S obzirom na činjenicu da sud postupa isključivo po optužnici i da se može suditi samo o onom događaju koji je obuhvaćen optužnicom, to je iz dela izmenjene i precizirane optužnice izostavio **radnju „pljačkali“**, imajući u vidu da ista nije opisana kao događaj.

Takođe sud je iz izmenjene i precizirane optužnice izostavio **„uništavanje u velikim razmerama imovine koje nije opravdano vojnim potrebama“**, jer je izvedenim dokazima tokom ovog postupka utvrđeno da su kritičnom prilikom dana 26. marta 1999. godine, dve kuće na Reštanskom putu zapaljene, i to kuća Faika Beriše i kuća Vesela Beriše, a lokal-picerija „Kalabrija“ koji se nalazio u Tržnom Centru u kome su lišeni života članovi porodice Beriša, uništen od detonacija ručnih bombi. Međutim, napred navedeno se po nalaženju suda ne može smatrati uništavanjem imovine u velikim razmerama. Sud je imao u vidu da su saslušani svedoci tokom ovog krivičnog postupka navodili da je bilo dosta zapaljenih kuća u Suvoj Reci, pa i na Reštanskom putu. Međutim, sud nije mogao na pouzdan način da utvrdi da je 26. 03. 1999. godine zapaljeno i uništeno više kuća i objekata, te da su te radnje preuzeli optuženi.

Sud je iz izmenjene i precizirane optužnice **izostavio deo** „sa nepoznatim pripadnikom resora Državne bezbednosti“, jer ni iz jednog izvedenog dokaza nije utvrđeno da su kritičnom prilikom bili prisutni i drugi pripadnici Državne bezbednosti, osim optuženog Nišavić Milorada.

Sud je iz izmenjene i precizirane optužnice **izostavio deo** „i drugim nepoznatim pripadnicima Teritorijalne odbrane, s obzirom da tokom ovog krivičnog postupka nije na nesumniiiv način utvrđeno da su u radnjama izvršenja zajedno sa Čukarić Slađanom, Petković Miroslavom, sada pok. Tanović Radovanom i Nišavić Miloradom učestvovali i drugi nepoznati pripadnici Teritorijalne odbrane.

Sud je iz izmenjene i precizirane optužnice u odnosu na opt. Repanović Radojka izostavio radnju u delu „**postupajući po primljenoj naredbi**“, s obzirom da ni iz jednog dokaza koji je izveden u toku dokaznog postupka, kao ni iz odbrane optuženih, nije se moglo utvrditi da je naredba koju je izdao opt. Repanović Radojko, prenetu njemu od strane opt. Mitrović Radoslava, zbog čega sud ovu činjenicu nije mogao uzeti kao utvrđenu. Takođe ni iz jednog izvedenog dokaza, kao ni iz odbrane optuženih nije se moglo utvrditi da je u konkretnoj situaciji opt. Mitrović Radoslav izdao naredbu opt. Repanović Radojku, kao i da je bilo uopšte kritičnom prilikom susreta između ovih optuženih. Saslušan je veliki broj svedoka na okolnosti susreta i odnosa optuženih Mitrović Radoslava i Repanović Radojka i nijedan od tih svedoka nije mogao da potvrdi da je opt. Mitrović izdao naredbu Repanoviću, niti da je bilo kada prisustvovao izdavanju naredbe Mitrovića Repanoviću. Pre svega svedok „A“ na glavnom pretresu 06.12.2006. godine, navodi da nikada nije čuo da je „Čegar 1“ (opt. Mitrović Radoslav), izdao bilo kakvo naređenje komandiru, načelniku, pomoćniku niti pripadnicima OUP-a Suva Reka. Svedok Borisavljević Dragan u to vreme zamenik komandira OUP-a Suva Reka, na glavnom pretresu dana 05.07.2007. godine, navodi da Mitrović Radoslav nije mogao da pripadnicima OUP-a izdaje naređenja, niti je ikada bio prisutan na kolegijumu kome su prisutni načelnik, komandir, zamenik i pomoćnik u OUP-u Suva Reka.

Svedok Vojnović Miloš u to vreme načelnik SUP-a Prizren, na glavnom pretresu 07.02.2007. godine, izjavio je da njemu komandant Mitrović nije mogao da naredi i nije bio u obavezi uopšte da ga posluša. Svedok Miljković Milutin, u to vreme oficir SUP-a Prizren, na glavnom pretresu 11.01.2007. godine, navodi da je Mitrović Radoslav mogao da komanduje samo svojim jedinicama, a njihovim moguće ako su imali zajedničke zadatke i ako su na te zadatke išli zajedno. Međutim, sud u toku ovog krivičnog postupka izvođenjem velikog broja dokaza nije mogao na pouzdan način da utvrdi da su pripadnici OUP-a Suva Reka učestvovali u akciji, tj. u borbenim aktivnostima sprovedenim od 25. marta. Svedok Vitošević Dobrivoje, u to vreme načelnik OUP-a Suva reka, saslušan na glavnim pretresima dana 02.07.2008. godine i 03.09.2008. godine naveo da je njemu opt. Mitrović Radoslav nije mogao da naredi i da je svedok isključivo podređen načelniku SUP- Prizren, te da opt. Mitrović nikada nije bio prisutan na kolegijumu OUP-a Suva Reka. Svedok Veljković Velibor, u to vreme pripadnik OUP-a Suva Reka na poslovima evidentičara, izjavio je da u martu 1999. godine Mitrovića uopšte nije video.

Takođe članom 6 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji MUP-a koji je bio na snazi u kritičnom periodu i rešenja o obrazovanju Posebnih jedinica policije od 31.12.1992. godine predviđeno je da komandant PJP-a, komandanti odreda, komandiri četa, vodova i odeljenja

PJP, za vreme pripravnosti, okupljanja i angažovanja PJP na izvršavanju zadataka koji se odnose na zaštitu bezbednosti republike i njenih građana, imaju dužnosti i **ovlašćenja rukovodilaca odgovarajućih organizacionih jedinica ministarstva, odnosno jedinica policije u tim organizacionim jedinicama**. Iz navedenog rešenja proizilazi da komandanti odreda kao i komandiri četa i vodova **nemaju šira ovlašćenja** prilikom angažovanja jedinica PJP od onih ovlašćenja koja su im data u redovnim organizacionim jedinicama.

Sud je dalje iz izmenjene i precizirane optužnice izostavio u odnosu na okr. Repanović Radojka reči „idite ubijajte tovarite i vozite“, jer nije mogao na pouzdan način da utvrdi koje reči je izgovorio opt. Radojko Repanović kritičnom prilikom, obzirom da i sam svedok Veljković Velibor navodi da je čuo naredbu za koju ne zna kako je tačno glasila, ali iz koje je jasno proizilazilo da treba da se ide n Reštanski put, da se ubijaju albanski civili i da se utovare na kamion i sklone sa lica mesta. Saslušan na glavnom pretresu da 04.11.2008. godine, svedok je naveo da **nije čuo reči Radojka Repanovića „idite ubijajte, tovarite i vozite“**. Takođe i na prethodnim glavnim pretresima na kojima svedok bio saslušan isti nije mogao da potvrdi koje je tačno reči opt. Repanović izgovorio kritičnom prilikom.

Dalje je iz izmenjene i precizirane optužnice izostavio **deo radnje opt. Čukarić Slađana opisane pod tačkama I C-1**, da je Eljšani Abdulaha iz pritvorne jedinice OUP Suva Reka izveo „vezanog“ i da je u njega ispalio još jedan metak „u glavu“, s obzirom da je iz iskaza svedoka Đorđević Novice koji je na detaljan način opisao ubistvo pritvorenika Eljšani Abdulaha, **utvrđeno** da kritičnom prilikom nije video da je bio vezan i uočio je da su mu ruke bile opuštene uz telo, a kada je Abdulah pao na zemlju „Jajce“ mu je prišao i u njega opalio još jedan metak, pritom ni u jednom svom iskazu svedok nije naveo da je pritvoreniku pucano u glavu, a koji iskaz je prihvaćen kao dosledan i uverljiv.

Sud je iz izmenjene i precizirane optužnice, u delu „zajedno sa sada pokojnim Tanović Radovanom „ **izostavio Đorđević Miroslava, navedenog u I C-2** optužnice, a za koga je utvrđeno da je bio zamenik komandanta TO u Suvoj Reci, s obzirom da svedok „A“ i opt. Petković Miroslav, koji su bili prisutni kritičnom prilikom kod kuća Beriša, navodeći koje je sve bio, nijednog trenutka nisu ukazali na prisustvo Đorđević Miroslava.

Sud je u delu izreke **presude I B-2**, u radnjama opisanim pod **I C- 2 optužnice** da su opt. Čukarić Slađan, Petković Miroslav i Nišavić Milorad zajedno sa sada pok. Tanović Radovanom, dodao „ i NN licima pripadnicima policije“. S obzirom da je sud iz saglasnih iskaza svedoka Veljković Velibora i Novković Ivice, (kako je to u prethodnom delu obrazloženja presude datiljnije navedeno), a kojima je sud poklonio veru, na nesumnjiv način je utvrđeno da je pored optuženih bilo još pripadnika policije.

Sud je iz opisa radnji precizirane optužnice **I C-2**, izostavio deo „ u kojima su se nalazili njihovi članovi porodica, njih oko pedeset“ i „ nasilno ušli u kuće“, tako što je u izreci presude pod **I B- 2 a)** navedno da su Petković Miroslav i dva NN lica pripadnika policije „ nasilno ušli u deo kuće Faika Beriše, koji je pripadao Fatonu Beriši i vršili pretres, a potom je i zapalili“, a zatim da su opt. Čukarić Slađan, pok. Tanović Radovan i druga NN lica pripadnici OUP-a Suva Reka iz kuće Beriša Vesela izveli sve ukućane kao i članova porodice Nedžada i Fatona, koju su u kuću Vesela Beriša prešli 25. marta. Napred navedeno je iz razloga što je sud iz iskaza svedoka Argona Beriše utvrdio da su kritičnom prilikom u deo kuće Faika Beriše koji je koristio Faton Beriša, upao opt. Petković Miroslav i još dva policijaca, nakon čijeg izlaska

je kuća odmah počela da gori. Da su kritičnom prilikom bili prisutni i NN policajci koji su isterivali članove porodica Beriša iz kuće Vesela Beriše, sud je utvrdio iz iskaza oštećenih Šureta Beriše i Vjolca Beriše, kao i svedoka Argona Beriše, koji su naveli da je tom prilikom bilo oko 30- tak policajaca. Iz iskaza oštećenih Šurete i Vjolce Beriša utvrđeno je da su članovi porodice Nedžada i Fatona Beriše koji su živeli u Kući Faika Beriše (OEBS) 25. marta prešli u kuću Vesela Beriše u kojoj su se svi članovi navedenih porodica nalazili i 26. marta.

Sud je iz dela iz izmenjene i precizirane optužnice **izostavio** opis radnji dela precizirane optužnice **I C-2**, „zajedno sa pripadnicima 3. čete 37. odreda PJP usmeravali grupu“. Ovo imajući u vidu da sud iz dokaza koji su izvedeni u toku dokazanog postupka nije na nesumnjiv način utvrdio da su kritičnom prilikom pripadnici 3. čete 37. odreda PJP nalazili kod kuća porodice Beriša, te i svedok „A“ koji je u više navrata bio saslušan tokom ovog krivičnog postupka je dosledan u svom iskazu da pripadnici kako ih on naziva „Čegrova“ nisu bili kod kuća porodice Beriša. Takođe sud nije mogao na nesumnjiv način da utvrdi da je policija usmeravala civile ka Tržnom centru u piceriji, s obzirom da je iz iskaza svedoka oštećenih Šurete i Vjolce Beriše koje su preživele masakr u piceriji utvrđeno da im policija tom kritičnom prilikom nisu rekli kuda da idu, te da su oni sami došli do picerije, a i iskaza svedoka „A“ utvrđeno je da mu je opt. Čukarić rekao da prati civile i vidi kuda su otišli. Napred navedeni iskazi prihvaćeni su od strane suda kao istiniti i uverljivi i međusobno saglasni.

U izreci presude pod **I B-2 b)** sud je **dodao „i druga NN lica“**, a koja nisu navedena u opisu radnji dela precizirane optužnice **I C-2 a)**, a ovo imajući u vidu iskaz Argona Beriše koji je dosledan u tvrdnji da Sedata i Bujara lišavaju života 10-tak njemu nepoznatih pripadnika policije.

Takođe, **sud je izostavio** iz opisa izmenjene i precizirane optužnice **I C-2 a)**, reč „**postrojili**“, jer izvedenim dokazima u toku ovog krivičnog postupka nije se moglo na nesumnjiv način utvrditi da su ova lica bila postrojena kod zida kuće Beriše Faika. Svedok Argona Beriša prilikom davanja iskaza kod haških istražitelja 21.04. 1999. godine, naveo je da su između dve kuće bila postrojena **4 muškarca** Faton, Nedžad, Sedat i Bujar, a saslušan putem video konferencijske veze 03.03.2008. godine, tokom kojeg mu je predložen iskaz dat haškim istražiteljima deciderano je izjavio da je i tamo isto govorio, te da je i tada rekao ovo što i danas navodi, da je on video ubistvo Bujara i Sedata, a za Fatona i Fatimu navodi da samo vidi njihova tela kada su već lišeni života. Iz svih navedenih dokaza tokom krivičnog postupka, sud nije mogao da na nesumnjiv način utvrdi da su Faton i Fatima bili kritičnom prilikom **postrojeni**.

Sud je iz opisa izmenjene i precizirane optužnice pod **I C-2 c)** **izostavio „pored kuće Fatona Beriše“**, te u izreci presude pod **I B-2 v)** **naveo „pored kuće Faika Beriše i to u levom uglu gledano sa Reštanskog puta, u delu kuće gde je živela porodica Nedžada Beriše“**. Ovo iz razloga što je sud na nesumnjiv način utvrdio mesto lišavanja života Nedžada Beriše, iz iskaza oštećene Šurete Beriša, inače supruge Nedžada Beriše, koji je prihvatio kao ubedljiv i uverljiv.

Takođe sud je iz opisa izmenjene i precizirane optužnice u delu gde je navedeno da su leševi ubijenih preneli do kuće Faika Beriše **izostavio „koju su zapalili“** jer je iz iskaza saslušanih svedoka Argona Beriše, kao i oštećenih Beriša Vjolce i Šurete, utvrđena hronologija dešavanja kritičnom prilikom kod njihovih kuća, iz čega proizilazi da je kuća Faika Beriše zapaljena pre kuće Vesela Beriše, a kako je to opisano u izreci presude pod **I B-2 a)**.

Iz dela izmenjene i precizirane optužnice u delu gde se navodi „da svi zajedno istovremeno

rafalno uključujući i pripadnike 3. čete 37. odreda PJP ispaljuju projektele“, **izostavio**, te je u izreci presude pod **I B-2 g**) precizirao da opt. Čukarić Slađan, pok. Tanović Radovan i opt. Petković Miroslav sa još tri NN lica pucaju u njihovom pravcu, a ovo je utvrdio iz iskaza svedoka Đorđević Novice saslušanog kod tužioca za ratne zločine dana 01.06.2005. godine, kao i na glavnom pretresu 01.02.2007. godine, koji je naveo da upravo ova lica pucaju za civilima koji beže ka Znanatskom centru, a koje iskaze je sud u tom delu prihvatio.

Sud je izostavio iz opisa radnji izmenjene i precizirane optužnice u delu „i njegovu suprugu Liriju“, „**nanevši im ustrelne rane po telu i nogama, a kada su se oni sklonili u dvorište autobuske stanice, sustigli su ih okr. Petković Miroslav i sada pok. Tanović Radovan i zajedno su istovremeno ispalili iz svojih automatskih pušaka nekoliko projektila u njih kojom prilikom je Nedžmedin zadobio ustrelinu glave od koje je preminuo**“, te „**da je tom prilikom Lirija ranjena**“, te je u izreci presude pod **I B-2 g**) dodao „**koga je njegova supruga Lirija vukla ka Znanatskom centru**“. Izvedenim dokazima nisu se mogle na nesumnjiv način utvrditi vrste povreda koje je zadobio Nedžmedin Beriša, već je samo na osnovu iskaza svedoka Argona Beriše koji posmatra Nedžmedina i njegovu ženu Liriju utvrdio da je Nedžmedin teško ranjen a da ga njegova supruga Lirija vuče ka Znanatskom centru. Takođe sud nije mogao da na nesumnjiv način da utvrdi u toku ovog krivičnog postupka da su opt. Petković Miroslav i sada pok. Tanović Radovan sustigli Nedžmedina Berišu i njegovu suprugu, ispalili iz svojih automatskih pušaka nekoliko projektila od kojih je Nedžmedin Beriša zadobio ustrelinu ranu glave, a da je Lirija tom prilikom bila ranjena. Ovo iz razloga što je sud kao istinit i uverljiv prihvatio iskaz svedoka Argona Beriše koji je naveo da kritičnom prilikom sa svog prozora posmatra dvojicu policajaca kako prate trag krvi iza ranjenog Nedžmedina, međutim među njima nije bio opt. Petković Miroslav koga svedok dobro poznaje. Takođe, iz iskaza svedoka „A“ utvrđeno je da su na samom ulazu Tržnog centra bili ranjeni **stariji ljudi**, koje potom svedok vidi kao ubijene (koji izmenjenom i preciziranom optužnicom nisu obuhvaćeni), te tom prilikom na tom mestu, nije video opt. Petković Miroslava.

Iz iskaza oštećene Šurete Beriša na glavnom pretresu 04.12.2007. godine, koja je preživela ovaj masakr, a koji deo iskaza je sud prihvatio kao uverljiv i izričit u tome da Lirija prilikom dolaska do picerije gde se oštećena nalazila nije bila pogođena, već samo krvava. Ovo proizilazi i iz iskaza svedoka Argona Beriše koji je izjavio da je Lirija vukla ranjenog Nedžmedina, te se može zaključiti da su krvavi tragovi na Liriji od njenog supruga.

Sud je u izreci presude pod **I B-2 g**) dodao da su NN lica leševе onih koji su ubijeni kod kuće Beriša preneli do kuće Faika Beriše, koja je već gorela, te je **izostavio deo optužnice „koju su zapalili i u kojoj su tela ovih lica izgorela**“. Ovo imajući u vidu da je sud tokom ovog krivičnog postupka utvrdio, i to iz iskaza svedoka Argona Beriše saslušanog na glavnom pretresu dana 03.03.2008. godine, kao i svedoka Bardila Beriše u iskazu datom haškim istražiteljima 10.07.2001. godine čiji iskaz je pročitao na glavnom pretresu dana 15.01.2009. godine, u kojem delu ovih iskaza je sud iste prihvatio kao verodostojne i saglasne, da su NN lica članova porodice Beriša ubijeni kod kuća preneli do kuća Faika Beriše koja je već gorela. Takođe ni iz jednog izvedenog dokaza sud nije mogao na pouzdan način utvrditi da su upravo optuženi navedena tela preneli kod kuće Faika Beriše.

Sud je iz izmenjene i precizirane optužnice izostavio opis radnje pod **I C-3 „a nakon iznošenja leševa radi transporta sa lica mesta onima koji su pokazivali znake života svako**

iz svog automatskog oružja rafalno ispalio projekte u vitalne delove tela i lišili života“.

Ovo imajući u vidu da iz dokaza izvedenih tokom ovog krivičnog postupka sud nije mogao da utvrdi da su Čukarić Slađan i Petković Miroslav nakon iznošenja leševa lišavali života preživeli ispred picerije, već iz iskaza svedoka i to svedoka „A“, Veljković Velibora, Nedeljkić Svetozara, svedoka „B“, Trajković Trajka, na nesumnjiv način utvrđeno da su preživeli članovi porodice Beriša lišavani života **u piceriji, a ne izvan nje**. Navedeni iskazi su u saglasnosti i sa iskazima svedoka oštećenih Šurete i Vjolce Beriša, koje su govorile o pucnjavi sa vrata picerije i u njoj, a koje iskaze je sud prihvatio kao tačne i uverljive.

Sud je cenio deo odbrane opt. Petković Miroslava (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 06.10.2006.godine, str. 16/116), gde je naveo da je u jednom momentu prilikom iznošenja tela iz picerije, jedno telo ispušteno, čovek je jauknuo, pao je tu **neposredno ispred kafića**, bukvalno ispred Bobanovih nogu, kada je prišao Tanović i ispalio dva pojedinačna hica u to telo. Boban je počeo da viče, rekao je „ne smeš to da radiš jer može metak da rikošetira i da pogodi nekog od nas koji smo tu prisutni“. Međutim, ovaj deo odbrane opt. Petković Miroslava sud nije prihvatio obzirom da nije potkrepljena nijednim izvedenim dokazom, već naprotiv svi saslušani svedoci Veljković Velibor, Nedeljkić Svetozar, Trajković Trajko i svedok „B“ (o čemu je detaljno u presudi već bilo reči), koji su tom prilikom učestvovali u iznošenju tela iz picerije ne opisuju ovakvu situaciju, već da je preživelih bilo **u piceriji, a ne izvan nje**, a čije iskaze je sud prihvatio kao istinite, uverljive i međusobno saglasne.

Sud je **izostavio** opis radnje iz dela izmenjene i precizirane optužnice na strani **6 pod tačkom 3. „posmrtno ostake kamionom GP „Gradac“ iz Suve Reke okr. Zoran Petković u dva navrata odveo u krug vojne kasarne u Prizrenu“**. Sud je tokom ovog krivičnog postupka iz izvedenih dokaza i to saslušanjem svedoka koji su inače bili prisutni prilikom iznošenja leševa iz picerije i stavljanja u kamion, utvrdio da lice koje je vozilo kamion ne prepoznaju i nije iz Suve Reke. Svedoci Trajković Trajko i Krstić Spira navode da su vozača videli, ali da im isti nije poznat i da nije iz Suve Reke. Takođe i svedok „A“ koji u svojim iskazima navodi da su leševi odvoženi sa dva kamiona, te da je iz prvog kamiona izašlo dvoje ljudi u civilu, a jednog od njih poznaje iz viđenja koji je po mišljenju svedoka bio ili inspektor ili krim tehničar, musliman koga su zvali Džeza, dok je drugi kamion doveo čovek u civilu koje svedok ne poznaje. Delove napred navedenih iskaza sud je u potpunosti prihvatio kao saglasne, ubedljive i istinite.

Takođe sud je cenio i iskaz svedoka oštećene Šurete Beriše u delu u kome je navela da nije videla ko je vozio kamion, ali kada je pošao nakon izvesnog vremena kamion se zaustavio i jedan ženski glas je rekao „sinovi moji da li ste ovaj posao obavili, sretan vam put“, nije videla ko je, ali kako kaže u glavi joj je bilo da je to bila Zoranova majka. Sa Zoranovom majkom nikada nije razgovarala, oštećenoj se čini da je to bila Zoranova majka, nije je videla, ali joj je u glavu ušlo da je bila to Zoranova majka. Sud ovakav iskaz nije prihvatio obzirom da svedok oštećena nije videla ko je vozio kamion, već su njene tvrdnje samo na bazi njenog zaključivanja, a posebno imajući u vidu njeno psihičko i fizičko stanje u kome se ona u tom trenutku nalazila u kamionu sa ostalim telima članova njene porodice.

Sud je cenio iskaz svedoka Krasnića Marjana dat na glavnom pretresu dana 07.02.2008. godine, kada je naveo da je 26. marta 1999. godine, oko četiri sata po podne primetio jedan kamion, tipa „zastava“, narandžaste boje, pokriven ceradom. Zadnji deo cerade je bio spušten. Oko dvadesetak metara iza njegovog stana u pravcu Prizrena jedan lokalni put koji vodi za

ambulantu i tu se kamion zaustavio, i kako kaže „razgovarao je sa jednom ženom, starijom ženom“ koju je svedok poznavao a to je bila Zoranova majka. I kamion je veoma dobro video te je video da je vozio Zoran. Međutim, sud ovakav iskaz nije prihvatio nalazeći da je neubedljiv, a naročito imajući u vidu da je svedoku predočena izjava data haškim istražiteljima u dva navrata i to 08.06. i 14.06.1999. godine, gde nije nijednog trenutka spominjao napred navedenu situaciju, te smatra da je neubedljivo i nelogično objašnjenje svedoka da je to propust haških istražitelja, a da je on upravo i kod njih isto navodio.

Sud tokom postupka nije mogao na pouzdan način da utvrdi da kamion koji je prevezio posmrtno ostatke pripada preduzeću GP „Gradac“, s obzirom da svi saslušani svedoci nisu mogli da odrede precizno čiji je kamion u pitanju. Otp. Zoran Petković s tim u vezi je naveo da je na kamionu koji je bio parkiran kod Zanatskog centra pisalo „Progres“. Svedoci prisutni prilikom utovara tela iz picerije u kamione navode da su kamioni bili veliki sa ceradom, a što su potvrdile i preživeli oštećeni Vjolca i Šureta Beriša, dok su svedoci u svojim iskazima navodili da su tom prilikom pred kraj utovara leševa došli pripadnici Civilne zaštite sa vozilom „TAM“ bez cerade, koji je pripadao Komunalnom preduzeću „Gradac“ iz Suve Reke, u koji znači nisu tela tovarena, već velike kamione sa ceradom. Sa svega napred iznetog sud nije mogao na pouzdan način da utvrdi da je kamion koji je prevezio posmrtno ostatke pripadao Komunalnom preduzeću GP „Gradac“.

Tokom krivičnog postupka sud nije mogao na pouzdan način ni iz jednog izvedenog dokaza da utvrdi da su kamion sa telimai, kritičnom prilikom, u dva navrata odveženi u krug kasarne u Prizren.

Iz iskaza svedoka Krstić Spire saslušanog na glavnom pretresu dana 07.03.2007. godine, utvrđeno je da je prvo skupljanje leševa bilo u Zanatskom centru, a potom narednih dana kod kuća. Izričit je bio da je kada je sakupljao tela u Zanatskom centru i nakon završenog utovara kamion krenuo u pravcu Prizrena, a gde je otišao nije mu poznato.

Ovakav iskaz sud je prihvatio kao istinit i uverljiv, te saglasan sa iskazima ostalih svedoka koji su govorili o utovaru tela iz picerije i odlasku kamiona u pravcu Prizrena.

Sud je nesumnjivo utvrdio da odvoženje 16 leševa u krug kasarne u Prizrenu, a prikupljenih u Suvoj Reci, nije u vezi sa odvoženjem tela stradalih članova porodice Beriša dana 26.03.1999. godine.

Takođe sud je izostavio opis radnje iz dela izmenjene i precizirane optužnice **na strani 6 pod tačkom 3.** „pa su tela neidentifikovani pripadnici policije SUP-a Prizren i radnici Komunalnog preduzeća „Higijena“ iz Prizrena sahranili u masovnu grobnicu“. Tokom ovog krivičnog postupka nije izveden niti jedan dokaz kojim bi ova tvrdnja bila potvrđena, te je u delu izreke presude izostavio opis radnje iz navedenog dela precizirane optužnice „koja su preuzeli nepoznati pripadnici Specijalne antiterorističke jedinice (SAJ) MUP-a Repubike Srbije i odvezli u Batajnicu“, s obzirom da ni ovu tvrdnju sud tokom ovog krivičnog postupka nije mogao na pouzdan način da utvrdi.

Sud je dalje **izostavio** opis radnje iz izmenjene i precizirane optužnice „te potom izvršavajući primljenu naredbu NN pripadnici policije OUP Suva Reka, a nakon izvršene likvidacije išli od kuće do kuće preživelih meštana Suve Reke i naredili im da napuste područja ove opštine i područja Kosova i Metohije i odu u Albaniju, inače će proći kao njihovi sugrađani u piceriji, a od Beriše Argona i njegovog brata tražili novac da im poštede život. Kada im je Bardil predao 1000 DM upozorili ga da ipak nije bezbedan i da sa porodicom napuste Suvu Reku

i Kosovo i odu za Albaniju, jer će naići drugi policajci i pobiti ih. Pa su ga oni poslušali i sa porodicama napustili kuću i priključili se izbegličkoj koloni, krenuli u pravcu Prizrena i otišli za Albaniju“.

S tim u vezi sud je cenio iskaz svedoka Argona Beriše koji u svim svojim datim iskazima navodi da 26. marta niko nije dolazio od policije u njegovu kuću, a da su 27. marta došli tri policajca koje on nije prepoznao. Takođe svedok je u svom iskazu naveo da je 27. marta njih 11 bilo u njegovom vozilu i zatim su krenuli prema Albaniji, te navodi da toga dana i ovom prilikom sa njima nije bilo nekih drugih njihovih komšija, rođaka i sunarodnika koji su takođe pošli za Albaniju i kaže da iako toga dana nije smeo da se kreće automobilom po gradu. Ovakav iskaz svedoka sud je prihvatio kao uverljiv i istinit.

Nesumnjivo je da je svedok Argon Beriša sa članovima svoje porodice napustio Suvu reku 27. marta 1999. godine, usled dolaska njemu nepoznatih policajaca u njegovu kuću koji su ga upozorili da nije bezbedan i da napusti Suvu Reku i Kosovo te ode za Albaniju. Međutim, nijednim izvedenim dokazom nije se na nesumnjiv način moglo utvrditi da je postojala naredba da se ide od kuće do kuće preživelih meštana i da im se naredi da napuste područje opštine Suva Reka i područje Kosova i Metohije i odu za Albaniju.

Imajući u vidu da su i sami svedoci Albanci naveli, a saslušani na glavnom pretresu, i to Fejzulah Beriša da tog kritičnog dana policija nije dolazila u njegovu kuću, a Suvu Reku je napustio 29. marta kada je čuo da je otvorena granica prema Albaniji, svedok Krasnići Marjan Suvu Reku je napustio 28.03. 1999. godine, a svedok Hisni Beriša 21. aprila 1999. godine, s tim što navodi da 27. marta 1999. godine policija nije dolazila i nije ga terala da ide iz kuće.

Sud nalazi da se tokom ovog krivičnog postupka nije moglo dokazati da su pripadnici policije OUP-a Suva Reka izvršavajući primljenu naredbu, a nakon izvršene likvidacije članova porodice Beriša, išli od kuće do kuće preživelih meštana Suve Reke i naredili im da napuste područje ove opštine i područja Kosova i Metohije i odu u Albaniju, inače će proći kao njihov sugrađani u piceriji, te da su priključili izbegličkoj koloni, s obzirom da su napred navedeni svedoci albanske nacionalnosti izjavili da su kasnije samoinicijativno napustili svoje kuće iz straha, te i drugi saslušani svedoci navode da su kolone kroz Suvu Reku prolazili nekoliko dana kasnije.

Svedok Bungu Sejdi na glavnom pretresu dana 08.06.2007. godine navodi da su kolone počele da prolaze kroz Suvu Reku nedelju ili dve nakon početka bombardovanja. Svedok Janković Krunislav na glavnom pretresu 16.05.2007. godine navodi da prvih pet, šest dana nije bilo kolona, već su se pojavile kasnije, te to navodi i svedok Kajkuš Mirven na glavnom pretresu 08.06.2007. godine. Svedok Milojević Nebojša na glavnom pretresu 05.03.2007. godine je naveo da je kolona bilo kasnije, te i svedok Krstić Miroslav na glavnom pretresu 06.,06.2007. godine navodi da su iste krenule 5 dana nakon početka bombardovanja, a svedok Nojić Đura na glavnom pretresu dana 17.05.2007. godine izjavljuje da je kolona bilo u maju 1999. godine. Svedok Kazić Krunislav na glavnom pretresu 06.06.2007. godine je naveo da je video kolone nekoliko dana od povratka sa terena, znači 01. aprila 1999. godine. Takođe i svedok Đorđević Novica saslušan na glavnom pretresu dana 01.02.2007. godine, je naveo da 26. marta kolona nije bilo.

Svedok Veljković Velibor je na glavnom pretresu dana 07.11.2006. godine, naveo da nakon što je samoinicijativno iz picerije vratio u policijsku stanicu, od kolega je čuo, ali ne može tačno

da se seti od koga, da je stiglo naređenje iz Beograda da se više ne ubijaju ljudi, već da se ide od kuće do kuće u pravcu Movljana i Budakova, i ljudima kaže da u roku od pola sata napuste teritoriju Suve Reke i odu za Albaniju. Međutim, ne može da se seti ko je sve išao od kuće do kuće, ali zna kada se vratio u policijsku stanicu tu je bio komandir stanice, ali mu nije ništa rekao, niti ovaj njemu.

Svedoku po pseudonimom „A“ na glavnom pretresu dana 03.11.2008. godine, a vezano za iseljavanje je predočeno da je haškim istražiteljima rekao da mu nije bilo poznato da je postajala ikakve naredba da se Albanci proteruju, dok je na glavnom pretresu 07.12.2006. godine naveo da je postojala jedna patrola, da je u toj patroli bio Andrejević Srđan, Bojović Dejan, Papić Ramiz, ali da nije video gde su oni otišli, međutim Bojović mu je rekao da idu u pretres, da se obaveste ljudi da izađu iz kuće, te da je na glavnom pretresu 05.12.2006., godine rekao da ima saznanja da je stigla naredba da se vrši popis ljudi koji se iseljavaju i to tako što mu je Bojović, na pitanje gde će i šta će, rekao mu je da moraju da idu da obaveste ove kuće da se iseles obzirom da nisu hteli da prijave gde su teroristi, na šta je svedok izjavio da njemu nije bilo poznato da je bila neka naredba, ali mu je Bojović rekao da idu da obaveste kuće da se iseles.

Svedoci Veljković Velibor i svedok „A“ nisu bili prisutni izdavanju ovakve naredbe, već je svedok Veljković Velibor od kolega, ali ne zna tačno od koga, čuo da je iz Beograda stigla naredba da se ide od kuće do kuće i ljudima kaže da u roku od pola sata napuste teritoriju Suve Reke i odu za Albaniju. Takođe i svedok „A“ navodi da je samo od Bojović Dejana čuo da moraju da idu da obaveste kuće da se iseles obzirom da nisu hteli da prijave gde su teroristi. Ceneći ovakve iskaze svedoka Veljković Velibora i svedoka „A“ sud nije mogao na nesumnjiv i pouzdan način da utvrdi da je postojala naredba da se lica albanske nacionalnosti iseles iz Suve Reke i odu za Albaniju.

Otklonjeni i odbijeni dokazni predlozi

Sud je tokom ovog krivičnog postupka otklonio i odbio određene predloge iznete od strane branilaca okrivljenih, samih okrivljenih, tužioca za ratne zločine, kao i punomoćnika oštećenih iz sledećih razloga:

ODBIO je i to:

-predloge branilaca optuženih advokata Veljka Đurđića, Igora Isailovića i Tatomira Lekovića, da se iz spisa izdvoji iskaz svedoka Veljković Velibora dat na zapisniku 22.09.2005. godine, u prostorijama Okružnog suda u Leskovcu pred Tužilaštvom za ratne zločine od strane postupajućeg zamenika tužioca, jer je ova izjava uzeta od svedoka na protivzakonit način, mimo znanja suda, mimo znanja okrivljenih i njihovih branilaca. Odbijen je iz razloga što je navedena izjava uzeta na zakonit način na osnovu odredbe čl. 504j i čl. 226 ZKP-a, u prekrivičnom postupku dana 22.09.2005. godine, pre podnošenja zahteva za sprovođenje istrage dana 03.10.2005. godine. Odredbom člana 504j ZKP predviđeno je da se iskazi i obaveštenja koje je javni tužilac prikupio u prekrivičnom postupku mogu koristiti kao dokaz u krivičnom postupku, ali se odluka ne može zasnivati samo na njima. (*Glavni pretres od 07.11.2006. godine*).

-predlog adv. Veljko Đurđića da se iz spiska izdvoji zapisnik o saslušanju svedoka „A“ dat na zameniku tužioca za ratne zločine dana 21.07.2005. godine, s obzirom da je nakon toga podnet zahtev za sprovođenje istrage. Odbijen je iz prethodno navedenog razloga. (*Glavni pretres od 04.12.2006. godine*)

-predlog adv. Gorana Petronijevića i adv. Veljka Đurđića da se Nataši Kandić uskrati svojstvo punomoćnika oštećenih. Ovaj predlog je odbijen s obzirom da punomoćnik može biti svako fizičko lice koje uživa punu poslovnu sposobnost, te može ali i ne mora imati stručnu pravnu spremu. S tim u vezi i uvidom u punomoćje dostavljeno od strane adv. Dragoljuba Todorovića i Nataše Kandić, utvrđuje se da je punomoćje dato na obrascu izdatom od strane „Savremene administracije“ i da postoji pečat adv. Dragoljuba Todorovića sa adresom Beograd, ul. Jasenova br. 10, kao i rukom ispisano Nataša Kandić iz Beograda, Fond za humanitarno pravo, ul. Makenzijeva 6. Iz svega napred iznetog nesumnjivo se utvrđuje da je dostavljeno uredno punomoćje potpisano i od strane oštećenih, a da se Fond za humanitarno pravo označava kao i adresa prijema pismena. (*Glavni pretres od 05.11.2007. godine*)

-predlog adv. Igora Isailovića da se izdvoji zapisnik o saslušanju svedoka Velibora Veljkovića sa glavnog pretresa od 09.11.2006. godine., odbijen je s obzirom da sud ne nalazi zakonske razloge da isti bude izdvojen.

-predlozi adv. Veljka Đurđića da se izvoji zapisnik o saslušanju svedoka „A“, datog tužiocu za ratne zločine 21.07.2005. godine, adv. Gorana Petronijevića da se izdvoje svi zapisnici koji su dati tužiocu za ratne zločine, adv. Dragana Palibrka da se izdvoji i iskaz svedoka Veljkovića i svedoka „A“ datog tužiocu za ratne zločine, kao i adv. Tatomira Lekovića da se izdvoji iskaz svedoka „A“ i ostalih saslušanih pred tužiocem za ratne zločine. Ovi predlozi odbijeni su iz razloga koji su gore već navedeni.

-predlog opt. Čukarić Slađana da se pribave spiskovi ko je polagao u Auto školi „Bos“ u Kragujevcu, odbijen je jer nije od uticaja na činjenično i pravno stanje u ovom krivično-pravnom predmetu.

-predlozi opt. Radojka Repanovića da se izvrši veštačenje vezano za karte i mape koje se nalaze u spisima i da se od MUP-a ili isturenog komandnog mesta SUP-a Prizren pribavi „knjiga evidencije primenjenih ovlašćenja“ su takođe odbijeni iz razloga što je od Vojnogeografskog instituta dat nalaz br., 1148-7 od 1.12.2008. godine, u vezi određivanja rastojanja između objekata u Suvoj Reci, te je i na glavnom pretresu dana 13.01.2009. godine kao stručno lice saslušan svedok dipl. inž. Major Stanković Saša koji je pritom objasnio metod rada koji je primenjen prilikom davanja ovakvog nalaza, a veštačenje ostalih mapa i karata koje se nalaze u spisima je nepotrebno za razjašnjenje ove krivično pravne stvari. Sud je našao da je pribavljanje knjige primenjenih ovlašćenja od isturenog komandnog mesta SUP-a Prizren, takođe nepotrebno i bez uticaja na odluku suda u ovoj krivično pravnoj stvari.

-predlozi opt. Čukarić Slađana i njegovog branioca adv. Vladice Vasiljkovića da se izvrši neuropsihijatrijsko veštačenje opt. Čukarića. I ove predloge sud je odbio nalazeći da ne postoji sumnja koja dovodi u pitanje uračunljivost optuženog.

-ponovljeni predlog adv. Nenada Vojnovića da se izdvoji zapisnik svedoka Velibora Veljkovića dat tužiocu za ratne zločine, odbijen je iz razloga već napred navedenog.

-predlog opt. Čukarić Slađana da se izvrši suočavanje svedoka „A“ sa svedokom Argon Beriša i svedokom oštećenom Šuretom Beriša odbijen je jer sud nalazi da bi to dovelo do

nepotrebnog odugovlačenja postupka, s obzirom da su činjenice koje su ovi svjedoci iznosili u svojim iskazima dovoljno razjašnjene.

-predlog opt. Čukarić Slađana da se pribavi spisak poginulih civila u Orahovcu odbijen kao nebitan za ovaj krivično pravni predmet.

-predlog adv. Igora Isailovića da se obavi veštačenje svjedoka Veljković Verlibora odbijen je iz razloga nepostojanja sumnje u duševno i psihičko stanje ovog svjedoka.

-predlog opt. Nišavić Milorada da se utvrdi iz kog oružja je ubijen Nedžad Beriša, te da li municija potiče iz njegovog oružja. Ovaj predlog sud je odbio nalazeći da su sve činjenice vezane za ubistvo Nedžada Beriše potpuno utvrđene tokom ovog krivičnog postupka i ničim nisu dovedene u sumnju.

-predlog adv. Veljka Đurđića da se pribave originali pribavljenih dokumenta odbijen je s obzirom da su dokumenta pribavljana od nadležnih organa i preko MUP-a, Službe za otkrivanje ratnih zločina, te se ne dovodi u pitanje njihova verodostojnost.

-predlog adv. Igora Isailovića da se suoče svjedok „A“ i svjedok Bojović Dejan, kao i predlog da se suoče svjedok Veljković sa optuženima, svjedoci Popović Anđelkom, Gogić Milovanom i Fatić Milovanom. Sud je iste odbio nalazeći da su sve okolnosti i činjenice o kojima su ovi svjedoci govorili razjašnjeni i utvrđeni tokom ovog krivičnog postupka.

-predlozi branioca opt. Čukarić Slađana, adv. Vladice Vasiljkovića da se pribave personalni dosijei ostalih okrivljenih kao i da se pribavi Pravilnik o postupanju pripadnika policije iz 1974. godine, obje su kao nepotrebni za razjašnjenje ove krivično pravne stvari.

-predlozi opt. Mitrović Radoslava, kao i njegovog branioca adv. Gorana Petronijevića, da se saslušaju svjedoci Grujić Predrag, Ćirković Mladen, Čović Nebojša, i Kujundžija Dragan, odbio ih je iz razloga što je našao da je saslušanje predloženih svjedoka nepotrebno i suvišno za razjašnjenje ove krivično pravne stvari.

-predlog opt. Čukarić Slađana da se suoče svjedoci pod pseudonimom „B“ i „C“ kao i Trajković Trajko sa svjedocima Trajković Jovicom, Petković Nedeljkom i Nedeljkić Svetozarom, da se ponovo saslušaju svjedok Savić Milivoje, da se suoče okr. Nišavić Milorad sa svjedocima Milivojević Nebojšom i Krstić Miroslavom. Sud je isti odbio s obzirom da su ovi svjedoci već dali svoje iskaze u kojima su izneli svoja saznanja o spornom događaju, a izvedeni su i drugi dokazi koji u sklopu sa iskazima navedenih svjedoka ukazuju da je činjenično stanje dovoljno utvrđeno i razjašnjeno.

-predlog opt. Nišavić Milorada da se izvrši suočavanje svjedoka „A“ sa oštećenom Šurete Beriša i svjedokom Argonom Beriša, kao i da se suoče svjedoci Šureta Beriša i Argon Beriša. Sud je ovaj predlog odbio kao suvišan iz razloga što nalazi da su činjenice o kojima su ovi svjedoci davali svoje iskaze dovoljno razjašnjene i ničim nisu dovedene u sumnju. (*Glavni pretres od 04.12.2008. godine*)

-predloge Tužilaštva za ratne zločine da se pročitaju transkripti svjedoka ISTY Erika Bekarda od 22.05.2002. godine, Džona Zdrilića od 09.09.2002. godine, od 08.08.2002. godine, Džon Kroslanda od 15.07.2002. godine, K-25 od 10.07.2002. godine i -32 od 02.07.2002. godine, Pitera De La Bilijera od 05.09.2002. godine, Vilijama Fultona od 28.05.2002. godine, 03.01.2002. godine i 16.10.2001. godine. Isti su odbijeni iz razloga što su iskazi dati u drugom krivičnom predmetu, ili iskazi datih haškim istražiteljima koji se odnose na pronađene žrtve, a koje okolnosti i činjenice vezane za njihovo lišavanje života i identifikaciju je sud utvrdio iz

drugih izvedenih dokaza tokom ovog krivičnog postupka, pa nalazi da su ovi predlozi suvišni.

-predlog Tužilaštva za ratne zločine za izvođenje dokaza saslušanjem svedoka Cvetković Nebojše, Popović Nebojše, Lalić Nebojše, Rakić Milenka, Mikić Dragoslava, Đorđević Miluna, Mišić Stojana i Nenada Dragića. Odbijen je s obzirom da ova lica nemaju neposredna saznanja o krivično pravnom događaju,

-predlog tužioca za ratne zločine za izvođenje dokaza saslušanjem svedoka predloženih u optužnici i to Bore Banjca, Protić Božidara, Perić Duška, Lipovac Bogdana, Bašanović Dragana, Nenadović Duška, Zeković Petra, Đoković Zorana, Stijović Zorana, Knežević Radovana, Trajković Živka, Furdulović Dragana i Ilić Dragana. Odbijen je s obzirom da je njihovo saslušanje predloženo na okolnosti koje su bez uticaja na činjenično stanje u odnosu na krivično pravne radnje ovde optuženih.

-predloge opt. Mitrović Radoslava od 04.12.2008. godine da se pribavi njegov personalni dosije, da se u svojstvu svedoka sasluša Grujić Predrag, da se pribavi od njegovog vozača Stojanović Ljubiše fotografija, a koju je isti donosio kada je bio saslušan na glavnom pretresu. Isti je odbijen kao suvišni, nepotrebni i bez uticaja na činjenično i pravno stanje u ovoj krivično pravnoj stvari.

-predloge opt. Čukarić Slađana od 04.12.2008. godine da se izvrši suočenje svedoka „A“ i Jovanović Todora sa Srđanom Andrejevićem i Bojović Dejanom, suočenje Đorđević Novice i Fejzulah Beriše, Hisni Beriše, kao i sa Gogićem i Đokićem, da se veštače fotografije da li Đorđević može da vidi policijsku stanicu, kao i suočenje svedoka „A“ i Đorđević Novice na okolnosti šta se vidi ispred kuće gde je bio smešten OEBS. Sud ih je odbio nalazeći da su navedeni svedoci već saslušani na glavnom pretresu kada su detaljno izjasnili o svim relevantnim činjenicama vezanim za ovaj krivično pravni događaj, te je činjenično stanje dovoljno razjašnjeno.

-predlog branioca opt. Jovanović Nenada, adv. Veljka Đurđića, od 13.01.2009. godine da se odredi veštačenje radi određivanja razdaljine predmetnih objekata u Suvoj Reci. Ovo iz razloga što je od strane Vojnogeoškog instituta dat nalaz br. 1148-7 od 1.12.2008. godine, u vezi određivanja rastojanja između objekata u Suvoj Reci, te je i na glavnom pretresu dana 13.01.2009. godine kao stručno lice u svojstvu svedoka saslušan dipl. Inž. Major Stanković Saša koji je pritom objasnio metod rada koji je primenjen prilikom davanja ovakvog nalaza.

-predloge punomoćnika oštećenih adv. Dragoljuba Todorovića da se saslušaju svedoci Ilić Dragan, Radosavljević Goran i Nenadović Duško, kao i predlog zamenika tužioca za ratne zločine da se saslušaju svedoci Dragan Ilić, Nenadović Duško, Protić Božidar, Goran Radosavljević i Zeković Petar, kao i da se pribave zapisnici sa sastanka štaba MUP-a za KiM.

Predlozi odbijeni, imajući u vidu da navedeni predloženi svedoci nemaju nikakva neposredna saznanja vezana za događaj koji je predmet ovog krivičnog postupka i radnje koje su optuženima stavljene na teret. Takođe, sud nalazi da eventualni zapisnici sa sastanka štaba MUP-a za KiM, ne bi imali uticaja na drugačiju odluku suda, a s obzirom na sve izvedene dokaze u ovom krivičnom postupku.

-predlozi braniosc opt. Čukarić Slađana, adv. Dozet Đorđa, da se sasluša Goran Petrović, Marković načelnik DB-a Kragujevac na dan 27.08.2001. godine i Nataša Janković, da se izvrši suočenje između Novice Đorđevića i svedoka „A“, Gogića i Đukića sa Novicom Đorđevićem, suočenje Novice Đorđević i Argona Beriše, svedoka „A“ sa svedocima „B“ i „C“, sa Jovanović Todorom, svedokom „A“ sa Novicom Đorđevićem i Šuretom Beriša, svedokom „B“ i „C“ sa

Nedeljković Svetozarom i sa Krstić Spirom, da se u formi rekonstrukcije uviđaja i veštačenja utvrde razdaljine uz pomoć Novice Đorđevića, da se od Vojne biblioteke zatraži tablica vidljivosti koja se nalazi u Priručniku komandira odeljenja pešadije. Ovi predlozi su odbijeni iz razloga što lica koja su predložena da se saslušaju kao svedoci nemaju neposredna saznanja o događaju i radnjama optuženih koji su predmet ovog krivičnog postupka, a suočavanje već saslušanih svedoka bi dovelo do nepotrebnog odugovlačenja postupka, s obzirom da su ti svedoci već izneli sva svoja saznanja o kritičnom događaju, koja su i cenjena pojedinačno kao i sklopu sa ostalim izvedenim dokazima, te sud nalazi da su činjenice o kojima su govorili dovoljno razjašnjene. Predlog da se izvrši rekonstrukcija, uviđaj i veštačenje razdaljine uz pomoć Novice Đorđevića, odbijen je kao suvišan. Što se tiče predloga da se zatraži tablica vidljivosti koja se nalazi u Priručniku komandira odeljenja pešadije, sud je isti odbio s obzirom da je pribavio tablicu vidljivosti i čujnosti koji je sastavni deo priručnika za vojnika pešadije dostavljene od Ministarstva odbrane RS, VBA broj 8386-2 od 16.06.2008. godine,

-predlog opt. Čukarić Slađana od 15.01.2009.godine da se pribavi podatak kada je ranjen Maleš Rade. Odbijen je kao suvišan i nepotreban, s obzirom da su saslušani svedoci, kao i sam okrivljeni u svojim iskazima saglasni u tome da Maleš Rade u kritično vreme nije bio prisutan, te je samim tim i nebitna činjenica kada je on ranjen.

-predlog adv. Dozet Đorđa da se od Centralnog registra za motorna vozila MUP Srbije pribavi podatak o tome ko je vlasnik vozila PZ 485-67 za 99 godinu. Odbijen je kao suvišan i bez uticaja na rešavanje ove krivično pravne stvari.

-predlog branioca opt. Repanović Radojka, adv. Igora Isailovića, da se izdvoje sve haške izjave iz ovog spisa. U delu presude pod naslovom *Korišćenje izjava uzetih od strane istražitelja Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju (MKTJ)*, dato je obrazloženje vezano za korišćenje navedenih izjava.

-predlog adv. Đorđa Dozeta da se zatraži kojim oružjem je opt. Čukarić Slađan bio zadužen da i da li je uopšte bio zadužen radio stanicom. Odbijen je kao suvišan, te nalazeći da nije od uticaja na utvrđivanje činjenica i donošenja odluke u ovom krivičnom postupku, s obzirom da su izvedeni dokazi pred ovim sudom pružili dovoljno osnova da sporne činjenice budu dovoljno razjašnjene.

-predlog branioca opt. Mitrović Radoslava, adv. Gorana Petronijevića da se zatraži izveštaj o svim identifikovanim žrtvama koje su sahranjene u grobnici u Batajnici, odbijen je s obzirom da predmet ovog krivičnog postupka nisu sve žrtve koje su pronađene na lokalitetu u Batajnici, već su sudu dostavljeni oni izveštaji koji se odnose na stradale članove porodice Beriša, koji su obuhvaćeni preciziranom optužnicom tužioca za ratne zločine, a koji su pronađeni u Batajnici. (*Glavni pretres 03.03.2009. godine*)

-predlog branioca optuženog Čukarić Slađana, adv. Đorđa Dozeta da se od MUP-a zatraže podaci o vozilima zabeženim u knjizi „Dnevnika događaja“ za 02. i 05., april 1999. godine, odbijen je s obzirom da sud nalazi da to nije od značaja i uticaja u ovom krivičnom postupku, niti se odnosi na radnje ovde optuženih koje su im stavljene na teret.

-predlog opt. Mitrović Radoslava i njegovog branioca adv. Gorana Petronijevića da se ponovo saslušaju svedoci Obrad Stefanović, Konjikovac Stojan i Siketić, kao i svedoci Josifović Boriša, Rađenović Veljko, Grujić Predrag, svi komandiri vodova, odeljenja 3. čete, te i Vlastimir Đorđević u svojstvu svedoka. Predlozi su odbijeni s obzirom da su svedoci Obrad Stefanović,

Konjikovac Stojan, Siketić Zoran kao i pojedini pripadnici 3.čete 37. odreda PJP, već saslušani, te su tom prilikom izneli sva svoja saznanja vezana za određene činjenice i okolnosti bitne za ovaj krivični postupak, dok ostali predloženi svedoci nemaju neposredna i bitna saznanja koja se odnose na događaj i radnje optuženog Mitrovića koje su mu stavljene na teret. Predlog da se sasluša u svojstvu svedoka Vlastimir Đorđević, a na okolnosti da li je 1999. godine u početku rata postojao združeni 37 odred, PJP, da li je komandant takve jedinice bio ovde optuženi Mitrović, odbijen je kao suvišan s obzirom da je sud u toku ovog krivičnog postupka, izveo dovoljan dokaza kojima se utvrđuje ova činjenica. (*Glavni pretres od 06.04.2009. godine*)

OTKLONIO IZVOĐENJE DOKAZA i to:

-saslušanje oštećenog Beriša Gramosa iz razloga što je poziv primio lično i preko UNMIK-a, nije se odazvao na poziv suda.

-saslušanje oštećene Gaši Dašurije iz razloga što je poziv za glavni pretres 05.06.2008. godine primila lično, a nije se istom odazvala, na glavnom pretresu 18.01.2008. godine punomoćnik oštećenih adv. Dragoljuba Todorović izjavio je da ista ne želi da svedoči ni putem video linka.

-saslušanje oštećene Gaši Đulije iz razloga što je poziv za glavni pretres 30.06.2008. godine preko Pošte vraćen neuručen, na glavnom pretresu 18.01.2008. godine punomoćnik oštećenih adv. Dragoljub Todorović izjavio je da ista ne želi da svedoči ni putem video linka.

-saslušanje oštećenog Šefket Beriše, iz razloga što je pozvan po predlogu punomoćnika oštećene Nataše Kandić od 25.11.2008. godine, a poziv je uručen preko punomoćnika oštećenih, glavnom pretresu nije pristupio jer se čerke protive, a po kazivanju punomoćnika oštećenih Nataše Kandić na glavnom pretresu 01.12.2008. godine.

-saslušanje svedoka Hamit Beriše, iz razloga što je za glavni pretres od 30.06.2008. godine poziv vraćen kao neuručen preko PTT, a za glavni pretres 02.10.2007. godine isti je odbio prijem poziva preko UNMIK-a.

-izvođenje dokaza veštačenjem svedoka, u delu koji se odnosi na svedoka „B“ obzirom da je dopisom Službe za otkrivanje zločina 03/4-3- 1 broj 230—4928/07 do 19.11.2008. godine, sud izvešten da svedok „B“ ne boravi na datoj adresi i da se nalazi u Švedskoj na privremenom radu. (*Glavni pretres 15.01.2009.godine*)

-saslušanje oštećene Tahire Eljšani iz razloga nemogućnosti organizacije saslušanja iste putem videokonferencijske veze, što proizilaze iz službene beleške radnika ovog suda, Slavice Jevtić od 02.12.2008. godine o obavljenom razgovoru sa Lorom Florinom Bisok iz kancelarije UNMIK pravosuđa u Prištini, a kojom izveštavaju da iz tehničkih razloga nije moguća organizacija saslušanja videokonferencijskom vezom iz Prištine oštećene Tahire Eljšani i Mevljude Beriša Kuči.

-saslušanje svedoka oštećene Vjolce Beriša, s obzirom da je više puta sud pokušao da uspostavi konakt sa oštećenom Vjolca Beriša, i to za glavni pretres 04.12.07. lično primila poziv (PTT), za glavni pretres 04.12.07. odbila da primi poziv preko UNMIK-a, za glavni pretres 05.06.08. poziv primljeno preko PTT – primilo drugo lice, za glavni pretres 05.06.08. primila lično preko UNMIK.a, i za glavni pretres 02.10.08. primila preko UNMIK-a, međutim ista nije želela da se odazove ni na jedan glavni pretres.

-da se od Ambasade SAD pribavi izveštaj o tome da li je u periodu 1998. i 1999.

godine na teritoriji KiM u gradu Suva Reka, boravila američka misija „Kejdom“, te da li se ista transformisala u organizaciju OEBS-a tačno kada u navedenom periodu, kao i da li je isto osoblje koje je radilo u američkoj misiji automatski nastavilo rad u misiji OEBS, imajući u vidu da je sud od OEBS-a u dva navrata dobio dopise i to dana 25.10.2007. godine i 09.05.2008. godine, u kojima su naveli podatke kojima oni raspolažu., a odnose se na njihovu misiju kao i na misiju KEJDOM.

-da se od Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju u Hagu pribavi projektil označen kao dokaz NF5/BA i radiografski snimak na kome bi bio identifikovan projektil koji je naveden i izveštaju o obdukciji dokazni broj SCG/28/SR, s obzirom da je sud dana 06.11.2008. godine, poslao navedeni dopis, a potom i urgirao isti, međutim nije dobijen nikakav odgovor do završetka ovog krivičnog postupka. (*Glavni pretres od 03.03.2009. godine*)

-opt. Mitrović Radoslav je predložio da se sasluša svjedok Sreten Lukić, ali je sud ovaj predlog odbio, međutim naknadno je stupio u kontakt sa braniocem Sretna Lukića, koji je pismenim putem obavestio sud dana 09.03.2009. godine da je Sreten Lukić izjavio da nije u mogućnosti da svedoči pred ovim sudom iz razloga što je u toku žalbeni postupak u predmetu pred Tribunalom u Hagu gde je osuđen na kaznu zatvora. (*Glavni pretres od 06.04.2009. godine*).

Netačna je teza zamenika tužioca za ratne zločine u završnoj reči da se iz iskaza svedoka „A“ i opt. Jovanović Nenada utvrđuje da je Mitrović Radoslav bio u Suvoj Reci na dan 26. marta oko podneva, najpre u dvorištu policijske zgrade, a potom je ušao u zgradu i otišao kod komandira.

Međutim svjedok „A“ u svim svojim iskazima decidirano navodi da kritičnom prilikom se on nalazi na trotoaru **ispred policijske stanice** kada im Mitrović Radoslav, koga on naziva „Čegar 1“ prilazi i obraća se Jovanović Nenadu, odnosno svjedok **nikada nije izjavio** da je „Čegar 1“ tog kritičnog dana ušao je u dvorište, a potom i u zgradu policijske stanice kod komandira.

Takođe i opt. Jovanović Nenad u svojoj odbrani navodi da **kada je došao ispred stanice na trotoar približava jedan plavi „Land Rover“** i parkira se na samoj raskrsnici tih puteva za Reštane i **prepoznaje gospodina Mitrovića** koji izlazi iz vozila i polazi prema njemu. Kada mu je Mitrović prišao, optuženi je krenuo da ga pozdravi, par koraka, pozdravlja ga, međutim u tom trenutku Mitrović ga je prekinuo i počeo odjednom na njega da viče izgovarajući „šta je ova gužva ovde, šta se ovde radi“. U tom trenutku kada je Mitrović to sve izgovorio, odjednom se okreće, ulazi u vozilo, isto je okrenuo i produžio ka Prizrenu.

S obzirom na napred navedene iskaze svedoka „A“ i opt. Jovanović Nenada, sud je odbacio teze zamenika tužioca za ratne zločine kao neosnovane i netačne.

Sud nije prihvatio tezu zamenika tužioca za ratne zločine da svjedok Siketić Zoran opisuje kako su pripadnici njegove čete došli do policijske stanice u Suvoj Reci i kako su odatle išli peške i razvili se u strelce i pretresli objekte i da iz ovakvog opisa proizilazi da se upravo radi o događaju od 26. marta 1999. godine, te da je naredba za učešće u ovom napadu izdata upravo od strane opt. Mitrovića. Ovo iz razloga što svjedok Zoran Siketić saslušan na glavnom pretresu dana 06.02.2008. godine, opisujući napred navedenu situaciju izričito navodi da je to bilo 25. marta, a nakon 25. , tj. njihovog odlaska na položaj nijedan deo njegove jedinice nije se vraćao ka Suvoj Reci, a koji iskaz je sud u potpunosti prihvatio.

Ne stoji ni teza zamenika tužioca za ratne zločine da saslušani bivši pripadnici OUP-a Suva Reka Mitrovića doživljavaju kao komadanta jer su bili neposredni svedoci njegovog odnosa prema starešinama OUP-a i svedoci određenih naredbi koje im je ovaj izdavao a oni izvršavali. Međutim saslušani svedoci pripadnici i aktivnog i rezervnog sastava OUP-a Suva Reka, u svojim iskazima nisu navodili da su bili prisutni situacijama kritičnom prilikom da je Mitrović izdavao bilo kakva naređenja njihovim starešinama.

Takođe u svojoj završnoj reči **zamenik tužioca za ratne zločine kao činjenicu iznosi** da je opt. Mitrović bio u Suvoj Reci na dan 26. marta 1999. godine, a što utvrđuje na osnovnu iskaza svedoka Gorana Obradovića njegovog pratioca i Ljubiše Stojanovića njegovog vozača, koji obojica iznose tvrdnju da je toga dana opt. Mitrović boravio u Suvoj Reci, s tim što svedok Obradović navodi da je opt. Mitrović dopratio do policijske stanice u Suvoj Reci oko 14 časova, a svedok Stojanović da je opt. Mitrović dovezao u Suvu Reku do zgrade „Metohija vina“ oko 15-16 časova, a što bi značilo da se to odigralo nakon što je istog dana oko 12 časova izvršen napad na civile u Suvoj Reci.

Međutim, ovakva tvrdnja zamenika tužioca za ratne zločine nije tačna. Naprotiv, sud je iz iskaza svedoka Obradović Gorana koji je bio u obezbeđenju Mitrović Radoslava i svedoka Stojanović Ljubiše u to vreme vozača opt. Mitrovića, saslušanih na glavnom pretresu dana 05.02.2008. godine, nesumnjivo utvrdio da prilikom odlaska ka SUP-u Prizren trpeli su žestoku pucnjavu kad kamenoloma, te su iz tih razloga svratili u OUP Suva Reka, radi informisanja da usled te vatre budu u pripravnosti i nakon toga su nastavili put ka Prizrenu. Svedok Stojanović Ljubiša (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 05.02.2008. god. , str. 62/92), navodi da je navedeni događaj bio možda 28. marta, dok svedok Obradović Goran navodi (transkript audio zapisa sa glavnog pretresa od 05.02.2008. god. ,str.17/92) da je bilo tih dana, u svakom slučaju kada su njihov odred kompletizovao, odnosno spojio sa delom odreda koji je došao iz pravca Orahovca i iz pravca Suve Reke.

Sud je cenio i tezu branioca opt. Nišavić Milorada, adv. Tihomira Lekovića, iznetu u završnoj reči dana 07.04.2009. godine, da imajući u vidu iskaz sudskog veštaka dr Đorđa Alempijevića saslušano na glavnom pretresu dana 04.12.2008. godine, koji tvrdi da za lice koje je obdukovano, a koje je identifikovano kao sada pok. Nedžad Beriša, je mala verovatnoća da je moglo biti usmrćeno sa više pištoljskih hitaca u grudni koš, onako kako to pojašnjava oštećena Šureta Beriša, jer je taj deo ljudskog tela zaštićen kostima. Od tri ispaljena hica kako je navedeno u optužnici , oni bi morali da naiđu najmanje na 6 prepreka, tako da je nemoguće da nijedan od tih hitaca nije zakačio niti jednu kost .

Međutim, sudskom veštaku dr Đorđu Alempijeviću, saslušanom na napred navedenom glavnom pretresu, predočeno je da je preživela oštećena Šureta Beriša, čiji je suprug Nedžad Beriša , tvrdila da je videla kako je ubijen tako što mu je 3 puta pucano u leđa, pa je pitanje da li je na osnovu tih posmatranih ostataka moguće zaključiti da je na taj način bio usmrćen, na šta je veštak naveo da ovde nije bilo takvih elemenata jer da su nađeni elementi povrede iz vatrenog oružja kao što je to bilo za prva dva slučaja o kojima je već prethodno govoreno, onda bi obducenti naveli da su ustanovljene povrede, odnosno trebalo bi da navedu da su ustanovljene povrede kao posledica dejstva vatrenog oružja u predelu recimo grudnog koša, pa bi to moglo da predstavlja uzrok smrti za tu konkretno osobu. Manje je verovatno ako su u pitanju 3 povrede da su sva tri projektila ukoliko su pogodila grudni koš prošla tako da nisu ostavila

nijednu povredu na kostima grudnog koša, a što se ne može apsolutno isključiti.

S obzirom na napred navedeni iskaz sudskog veštaka dr Đorđa Alempijevića, ne može se prihvatiti teza branioca opt. Nišavić Milorada, adv. Tatomira Lekovića da je nemoguće da nijedan od ispaljena tri hica ne zakače kost jer je i sam sudski veštak naveo da se tako nešto ne može apsolutno isključiti.

Sud je cenio tezu branioca opt. Petković Miroslava, adv. Gorana Folića, u kojoj navodi da se ubistvo porodice Beriša ne može pripisati opt. Petković Miroslavu jer je on pripadao rezervnom sastavu policije čije je zaduženje bilo da zajedno sa svedokom „A“ obezbeđuje aktivni sastav policije i uvidajne ekipe.

Međutim sud je ovakvu tezu branioca odbacio imajući u vidu odredbu člana 27 Zakona o unutrašnjim poslovima koji je bio na snazi u vreme NATO bombardovanja, kojom je predviđeno da se Ministarstvo unutrašnjih poslova za rad u slučaju neposredne ratne opasnosti i rata popunjava vojnim obveznicima koji su raspoređeni u rezervni sastav ministarstva. Takođe, svedok Obrad Stevanović saslušan na glavnom pretresu dana 02 i 03.06.2008. godine, a vezano za rezervni sastav MUP-a, navodi da od momenta angažovanja rezervnog policajca njegova ovlašćenja ne razlikuju se od policajca aktivnog sastava, znači ima ista ovlašćenja kao aktivni policajac, a koji deo iskaza je od strane suda prihvaćen s obzirom da nalazi da je i kompetentan jer je svedok u to vreme bio jedan od pomoćnika ministra unutrašnjih poslova. Samim tim opt. Petković Miroslav imao je ista ovlašćenja kao aktivni policajac i u svakom slučaju mogao je da odbije da učestvuje u konkretnoj situaciji i u konkretnom događaju gde je lišeno života veliki broj civila, već naprotiv učestvuje u tim događanjima sve vreme. Sud je imao u vidu da je svedok Veljković Velibor koji je u kritično vreme bio aktivni policajac, odbio naređenje svog pretpostavljenog da učestvuje u ubistvu civila, ali kako on kaže, priključio se grupi koja je skupljala leševe jer kako on to kaže drugo, ponovno odbijanje naređenja, bi za njega bilo opasno.

Oslobadajući deo presude

Pažljivom ocenom i svestranom analizom svih izvedenih dokaza, kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj vezi, **nije na nesumnjiv i pouzdan način dokazano da su optuženi Mitrović Radoslav, Jovanović Nenad i Petković Zoran, izvršili radnje koje su im izmenjenom i preciziranom optužnicom stavljene na teret.**

Opt. Mitrović Radoslav je u svojoj odbrani i tokom postupka negirao izvršenje krivičnog dela i svoju krivičnu odgovornost (bliže opisano u obrazloženju presude od str. 40).

Sud je utvrdio iz Osnova za obrazovanje Posebnih jedinica policije MUP-a RS od 01.089.1993. godine da su **Posebne jedinice policije** obrazovane kao manevarske snage Ministarstva unutrašnjih poslova za izvršavanje posebnih bezbednosnih zadataka koji se odnose na zaštitu bezbednosti republike i njenih građana u redovnim uslovima, i u slučaju vanrednog stanja sa težištem na izvršavanju borbenih zadataka i intervencijama u slučajevima ozbiljnijeg remećenja javnog reda i mira.

Odredbom člana 6 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji MUP-a koji je bio na snazi u kritičnom periodu , predviđeno je da se aktom o obrazovanju Posebne jedinice iz stava 1 ovog člana određuju zadaci jedinice, rokovi, ovlašćenja i prava pripadnika i drugi uslovi rada Posebnih jedinica i način popune. Rešenjem o obrazovanju Posebnih jedinica milicije od 31.12.1992. godine (kasnijom izmenom promenjen je naziv milicije u policiju), predviđeno je da komandant PJP-a, komandanti odreda , komandiri četa, vodova i odeljenja PJP, za vreme pripravnosti, okupljanja i angažovanja PJP na izvršavanju zadataka koji se odnose na zaštitu bezbednosti republike i njenih građana, imaju dužnosti i ovlašćenja rukovodilaca odgovarajućih organizacionih jedinica ministarstva, odnosno jedinica policije u tim organizacionim jedinicama. Iz navedenog rešenja proilazilo da komandanti odreda kao i komandiri četa i vodova **nemaju šira ovlašćenja prilikom angažovanja jedinica PJP od onih ovlašćenja koja su im data u redovnim organizacionim jedinicama.**

Kako se za učešća u oružanim akcijama na području AP Kosovo i Metohija računa vreme od 23.03.1998. godine, što je utvrđeno iz dopisa Vojne pošte br. 1122-1, int.br. 02/657-2 od 22.02.2008. godine, obrazovan je **Štab Ministarstva za suzbijanje terorizma** rešenjem Ministarstva unutrašnjih poslova DT 01 broj 1580/98 od 16.06.1998. godine.

Iz rešenja o obrazovanju Štaba Ministarstva za suzbijanje terorizma Republike Srbije. Ministarstvo unutrašnjih poslova, DT 01 br. 1580/98 od 16.06.1998. godine utvrđeno je da je navedenim rešenjem obrazovan štab Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije za suzbijanje terorizma na području AP Kosovo i Metohije sa sedištem u Prištini, čiji rukovodilac je bio general-major Sreten Lukić. Zadatak štaba je da planira, organizuje i rukovodi radom i angažovanjem organizacionih jedinica ministarstva, kao i upućenih i pridodatih jedinica na suzbijanju terorizma na području AP Kosovo i Metohija. Zadatak štaba je i da planira, organizuje , usmerava i objedinjava rad organizacionih jedinica ministarstava na Kosovu i Metohiji u izvršavanju složenijih posebnih bezbednosnih zadataka.

Da je opt.Mitrović Radoslav **obavljao funkciju komandanta 37. odreda PJP MUP Republike Srbije** utvrđeno je iz dopisa MUP RS, Služba za otkrivanje ratnih zločina 03/4-3-1 broj: 230-4928/07 od 13.09.2007. godine, u kome je navedeno da je Radoslav Mitrović u Period NATO bombardovanja komandovao 37. odredom Posebnih jedinica policije Ministarstva unutrašnjih poslova.

Da je u peripodu marta 1999. godine komandant **87. odreda PJP bio major Randelović Zoran** koji je poginuo 24.04.1999.godine, u selu Studeničane, opština Suva Reka da je obilazio jedinicu, sud je utvrdio iz dopisa MUP-a, Službe za otkrivanje ratnih zločina br. 230-9155/07 od 03.01.2008. godine.Takođe , iz iskaza svedoka utvrđeno je da je **nakon pogibije majora Randelovića Zorana funkciju komandanta 87. odreda PJP preuzeo komandant Miodrag Stanković**, a njegov zamenik je bio Bogosav Jovanović, koji je to i potvrdio prilikom saslušanja u svojstu svedoka dana 02.07.2008. godine.

Što se tiče angažovanja 37. i 87. odreda PJP-a na području opštine Prizren, utvrđeno je iz depeša MUP-a RS za period januar, februar i mart 1999. godine da se pripadnici navedenih odreda istovremeno upućuju na ispomoć sekretarijatu Prizren. Iz pregleda policijskih snaga na Kosovu i Metohiji sa stanjem na dan 26.03.1999. godine, utvrđeno je da su na područje Prizren upućeni 37. i 87. odred PJP-a.

Sud je cenio izveštaj MUP-a, Uprave za borbu protiv organizovanog kriminala broj 2369/05 od 07.07.2005.godine u kome je navedeno, između ostalog da su u reonu Suve Reke angažovane sledeće jedinice i to 37. združeni odred PJP (sačinjavali su ga 37. i 87. odred PJP), da su starešine navedenih jedinica 37. združenog odreda PJP pukovnik Radoslav Mitrović komandant 37. združenog odreda PJP, kapetan Miodrag Stanković komandant 87 odreda PJP. Međutim, ovakav izveštaj sud nije prihvatio nalazeći da je izvođenjem neposrednih dokaza tokom ovog postupka, opovrgnut.

Sud je na nesumnjiv način utvrdio iz svih napred izvedenih dokaza i to iz depeša MUP-a o angažovanju pripadnika 37. i 87. odreda PJP-a i njihovog upućivanja na ispomoć Sekretarijatu u Prizren (januar, februar, mart 1999. godine), iz pregleda policijskih snaga na Kosovu i Metohiji sa stanjem na dan 26.03.1999. godine, pregleda za upućivanje smena na Kosovu i Metohiji, iz izveštaja o angažovanju 3. čete 37. odreda PJP iz Sekretarijata Kruševac na teritoriji KiM, dostavljeno od strane Službe za otkrivanje ratnih zločina broj 230- 4928/07 od 29.02.2008. godine, kao i iz iskaza saslušanih svedoka pripadnika 37. i 87. odreda, da su postojala **dva odreda (37. i 87. odred), sa svojim komandama i komandantima, a ne združeni** 37. odred PJP-a (kojeg su sačinjavali 37. i 87. odred), kako je to navedeno u izmenjenoj i preciziranoj optužnici.

U toku ovog krivičnog postupka sud je na nesumnjiv način utvrdio i to iz iskaza saslušanih svedoka pripadnika 37. i 87. odreda PJP-a, kao i svedoka Obrada Stevanovića, Božidara Delića, svedoka Vojinovića Miloša u to vreme načelnik SUP-a Prizren saslušanog na glavnom pretresu 07.02.2007.godine, da je 37. odred (A formacija) borbeni manevarski odred, a da je 87. odreda PJP-a (B formacija) teritorijalni odred čiji je zadatak držanje teritorija koja je prethodno očišćena od pripadnika OVK od strane 37. odreda PJP.

Optuženi Mitrović Radoslav u svojoj odbrani navodi da je bio komandant Niškog odreda policije koji su sačinjavali SUP Niš Prokuplje, Kruševac, Leskovac, Vranje i Piro. Jedinice iz tih Sekretarijata, tj. čete iz tih Sekretarijata bile su njemu podređene. **Nad lokalnom policijom nikakvih apsolutno ovlašćenja nije imao.** Takođe, **nije mogao da nareduje 87. odredu,** s obzirom da je to posebna jedinica i ima svog komandanta, odnosno svoju komandu.

Iz iskaza svedoka Obrada Stevanovića saslušanog na glavnom pretresu dana 02.06.2008. godine, a koji je marta 1999. godine bio na funkciji pomoćnika ministra unutrašnjih poslova, inače po njegovoj izjavi, do početka 1997. godine bio je i formalno i faktički komandant Posebnih jedinica policije, utvrđeno je da nema **subordinacije između 37. i 87. odreda,** jer su oni potpuno ravnopravni odredi i sticajem okolnosti na istom prostoru, tako da na istom prostoru postoje 3 strukture, postoje manevarski odredi, teritorijalni odredi i lokalno nadležne policijske stanice koje nisu ni u kakvom odnosu subordinacije.

Iz depeša MUP-a RS Resora javne bezbednosti, koje se nalaze u spisima predmeta i to depeše od 08. januara, 08. februara i 09. marta 1999. godine, utvrđeno je angažovanje pripadnika 37. i 87. odreda PJP koji su upućeni na ispomoć Sekretarijatu u Prizrenu, i to iz SUP-a u Nišu, Pirotu, Kruševcu, Prokuplju, Leskovcu, Vranju.

Dalje **iz depeše od 21.03. 1999., godine** utvrđuje se da je radi izvršenja posebnih bezbednosnih zadataka na području Autonomne Pokrajine Kosovo i Metohije potrebno da

dana 22.03.1999. godine se upute pripadnici PJP odreda i to između ostalih u SUP Prizren i pripadnici 37. odreda.

Iz zapovesti Zajedničke komande za KiM., str. pov. br. 455-63 od 23.03.1999. godine, za podršku snaga MUP-a u razbijanju i uništenju OVK u reonu Orahovac-Suva Reka i Velika Kruša od 23.03.1999. godine, utvrđeno je da u poslednjih 15 do 20 dana ŠTS su pojačale borbene aktivnosti i napade na jedinice VJ i pripadnike MUP-a. Najjača uporišta ŠTS su u reonu sela Retimlja, planine Milanovac, sela Studenčane, sala Samodraže, Dobrodeljane i Pagaruša. Zadatak naveden u ovoj zapovesti je da se podrže snage MUP-a u blokadi razbijanju i uništenju ŠTS u širem reonu Orahovac-Suva Reka –Velika Kruša. **Odluka** u ovoj zapovesti je podržati snage MUP-a u izvršenju napada angažujući se između ostalih i na pravcu sela Raštana, sela Studenčana, a cilj je blokirati ŠTS između ostalih i u širem reonu sela Ratimlje, Dobrodeljane, Studenčane, Slapuzane i Semetište. Gotovost za razbijanje i uništenje ŠTS je u 05,00 časova dana 25.03.1999. godine.

Iz napred navedene zapovesti utvrđeno je da je zadatak 549.mtbr (BG-549-1,2,5,6,7), da se i iz reona razmeštaja izvrši dovođenje na liniju blokade, između ostalih, i na liniju sela Raštane.

Iz zapovesti komande 549. motorizovane brigade od 23.03.1999. godine, i to zapovesti komandanta Božidara Delića u kojoj se navodi da su najjača uporišta OVK širi prostor Retimlja, planine Milanovac, sela Studenčane, sela Samodraže, Dobrodeljane i Pagaruša, **utvrđeno je** da je odlučio da u saradnji sa 37. odredom PJP, Petom četom PJP, Četvrtom četom PJP Đakovica, izvrši deblokadu komunikacije Suva Reka-Orahovac, i blokira i uništi OVK **u širem reonu sela Retimlja** i uspostavi kontrolu teritorija na tom području, grupišući glavne snage na pravcima Studenčane – Samodraže i Opušća – Retimlje.

Deblokada komunikacije, blokiranje i uništenje ŠTS izvršiti u trajanju od dva do tri dana. **Gotovost za početak podrške snaga MUP- a je 25.03.1999. godine u 7 časova.** Zadatak jedinica i to 549. motorizovane brigade je da u saradnji sa dve čete 37. odreda PJP izvrši deblokadu komunikacija sela Raštane i sela Studenčane i Samodraže.

Iz napred navedenih zapovesti utvrđeno je da zadatak akcije nije obuhvatio grad Suvu Reku nego od sela Raštane, a kako je to upravo u svojoj odbrani istakao i ovde opt. Mitrović Radoslav kao i svi saslušani svedoci pripadnici 3. odreda PJP koji su učestvovali u navedenoj akciji, te i pripadnici vojske, svedoci Božidar Delić i Konjikovac Stojan, a čiji iskazi su od strane suda prihvaćeni verodostojnim, uverljivim, logičnim i međusobno saglasnim.

Opt. Mitrović Radoslav vezano za borbene aktivnosti koje su otpočele 25. marta 1999. godine, u svojoj odbrani navodi da su zadatak, odnosno odgovarajuća pismena dokumenta, naredbu, kodirane karte, topografske karte, primili u združenoj komandi 20., ili 21. marta, pukovnik Božidar Delić od svojih starešina, a optuženih od svojih. Zadatak je bio precizan i jasan da on sa delom svog odreda, sa tri čete i sa jednom borbenom grupom iz 549. brigade krene iz pravca Suve Reke, ali ne zahvatajući grad Suvu Reku, nego do sela Raštane, Studenčane, itd, a drugi deo njegovog odreda dve čete, sa kojima je komandovao njegov zamenik, tada je major Grijčić Predrag, i sa borbenim grupama kojima je komandovao pukovnik Božidar Delić, krenu iz pravca Prizrena prema Orahovcu i u tom pravcu su bile angažovane i druge snage policije.

Ujutru 25-og pošto su već dobili zadatak i komandiri četa su dobili svoje zadatke, pravce , lokacije, te izvršili odgovarajuće pripreme, krenuli su zajedno združeno sa borbenim grupama Vojske Jugoslavije na realizaciju. Znači akcija je krenula, i u tim ranim jutarnjim satima, a iza Raštana, selo Studenčane, bila prva odbrana tog **međuprostora** prema Orahovcu.

Iz iskaza svedoka Božidara Delića, u to vreme komandant 549. mtbr Prištinskog korpusa , saslušanog u prethodnom postupku kao i na glavnom pretresu održanom dana 04.06. 2008. godine utvrđeno je , a što se tiče borbenih dejstava 25. marta, da je 22. ili 23. marta bio u Prištini, na poziv komandanta korpusa, gde je bio i potpukovnik Mitrović kao i drugi predstavnici MUP-a. Svedok 22. ili 23. u Prištinskom korpusu u Prištini, primio te zapovesti zajedničke komande. Dobio je zadatak da izvodi borbena dejstva u trouglu Suva Reka-Orahovac-Prizren. Takođe je i Mitrović dobio zapovest Zajedničke komande za KiM, međutim **u toj zapovesti se nisu konkretno pominjale koje jedinice MUP-a** , stoga je od strane Prištinskog korpusa **po vojnoj liniji svedoku javljeno da će biti angažovan 37. odred PJP**. Za svedoka nije bio problem, što je u zaglavlju zapovesti pisalo „zajednička komanda“, jer je on taj dokument dobijao od svoje komande, tj. od komande Prištinskog korpusa. Sva ta dokumenta su zavedena i overena u komandi Prištinskog korpusa. Dalje, navodi da on ne bi prihvatio da izvodi borbena dejstva ako bi na zapovestio pisalo Štab MUP-a . Inače, zapovest je davana i štabu MUP-a u Prištini i on je dostavljao takođe svojim jedinicama, i za MUP je opet bilo prihvatljivo jer je pisalo da je to nešto zajedničko, nije pisalo da je to od vojske.

Dana **24. marta sa Mitrovićem je izvršio koordinaciju u Prizrenu**. Ta koordinacija podrazumeva da oni prvo na karti zajedno sa svojim starešinama, svedok sa svojim operativcem, a Mitrović sam ili sa svojim komandirima četa, vide i na licu mesta se dogovore gde će koja jedinica da dejstvuje, na kom pravcu.

Sve jedinice su morale biti na svojim određenim mestima 25.03.1999. godine, i borbena dejstva ne bi mogla početi , odnosno ne bi bila gotovost da nisu jedinice bile kompletne i MUP-a i vojske.

Iz iskaza svedoka Božidara Delića u to vreme komandanta 549 mtbr, utvrđeno je da je početkom napred navedene akcije od 25. marta 1999. godine, dejstvovalo je iz pravca Orahovca sa svojom šestom borbenom grupom, a sa njim su bile i Peta četa PJP Prizren i dve čete 37. odreda PJP, dok je njegova peta borbena grupa na čelu sa majorom Konjikovac Stojanom zajedno sa tri čete 37. odreda PJP dejstvovala iz pravca Suve Reke, tačnije od sela Raštane, preko sela Studenčane i Samodraže.

Što se tiče borbenih dejstava 25. marta, navodi da misli da su tri čete 37. odreda i borbena grupa Pet, napredovale par stotina metara.

Dana 26. marta na tom drugom pravcu, pukovnik Konjikovac ga je izveštavao da su uspeli da Studenčane preko objekta Grab zauzmu, da se približe selu Samodraže . Toga dana zauzeo je Opterušu i već kada je pao mrak, borbena grupa Pet i borbena grupa Šest su bile možda na 500 metara do jedan kilometar, jedna od druge. Po vatrenom dejstvu znao je gde se oni nalaze i oni su znali gde se on nalazi. Pošto je bila noć naredio je da se na svim pravcima prekinu dejstva, da se jedinice pripreme za noć , da se pripreme za eventualno sprečavanje izvlačenja terortističkih snaga i da sutra u jutarnjim časovima 27. nasatave dejstva.

Iz iskaza Konjikovac Stojana saslušanog u prethodnom postupku 20.02.2006. godine i na glavnom pretresu dana 06.03.2008. godine, utvrđeno je da je na pravcu na kome je svedok napadao u sadejstvu borbene grupe Pet, njegova uloga bila ostvariti vatrenu moć sa borbenim sredstvima. Tri čete 37. odreda PJP su takođe na ovom pravcu. U to vreme deo jedinice 37. odreda posebnih jedinica policije, takođe je **zapozeo svoje polazne položaje** koji su bili u visini zajedno sa njegovim, znači od sela Raštane, koji vodi prema selu Studenčane. Zadatak borbene grupe Pet bio je da se spoji sa borbenom grupom Šest koja se od Orahovca kretala prema njima, te na taj način spreči izvlačenje šiptarsko-terorističkih snaga iz ovog područja, deblokira put i kasnije u sadejstvu sa svim ostalim snagama, uspostave kontrolu na toj teritoriji.

Dalje je utvrđeno da su na to mesto posjedanja polaznog položaja stigli možda oko 6 sati ujutru i neposredno posle toga je bila gotovost.

S obzirom da su imali zajednički zadatak sa delom 37. odreda Posebnih jedinica policije najstariji starešina ispred tri čete je bio komandant 37. odreda PJP, u to vreme potpukovnik Mitrović. Zadatak je da zajedno krenu od sela Raštane, da elimišu otpor u Studenčanima, odnosno da oslobode selo Studenčane i kasnije produže prema Samodraži i po potrebi ka Opteruši, i spoje se sa borbenom grupom šest.

Što se tiče lokalne policije izričit je da lokalna policija nije obuhvaćena naređenjima u sastavi grupe koja izvršava zadatak i u sastavu zadatka nisu bili pomenuti pripadnici lokalne policije.

Borbene aktivnosti su počele 25. marta negde oko 6, možda kasnije, ali najkasnije do 7 ujutro. Pre toga, da bi aktivnost mogla da počne, podrazumevalo se da su sve jedinice zaposele polazni položaj. Nakon posedovanja polaznih položaja, obaveza je da izvesti pretpostavljenog da je poseo polazni položaj, te krenuti na izvršenje zadatka, što je i učinjeno. Posedovanje položaja podrazumeva posjedanje **svih snaga** koje kreću na izvršenjhe zadatka od Reštana prema Studenčanima, a te snage su svedokova borbeni grupa Pet, te su na tom pravcu bile tri čete 37. odreda PJP-a, a dve čete 37. odreda PJP-a su bile sa borbenom grupom Šest. Na njegovim pravcima koliko se seća bila je Niška četa, koja je posedala polazne položaje od Širokog, dalje u zahvatu zajedno sa borbenom tehnikom levo i desno je Kruševačka četa i koliko se seća, bila je Vranjska četa u sadejstvu sa delom snaga 243. brigade na desnoj strani.

U prepodnevnom časovima 26, marta 1999. godine, bile su jake borbe aktivnosti.

Već u popodnevnom časovima uz obuhvat sa desna i zauzimanjem objekta Grab polako ulaze i u Studenčane, prošli su kroz tranšee u kojima su šiptarsko-terorističke snage držale svoje položaje. Negde do pred mrak uspele su ovladati objektom Studenčane, i izbiti na severni deo sela Studenčane.

Do pada mraka uspostavili su liniju na Studenčanima, osloncem na objekat Grab, uvezali položaje i tu se obezbedili da sačekaju noć. U večernjim satima vratio se na komandno mesto pukovnika Mitrovića, gde su se ponovo videli.

Koliko se seća on lično nije imao kontakt sa lokalnom policijom bilo kog od ta tri, četiri dana. Opt.Mitrović mu je kasnije kada su razgovarali preneo da je dana 28. marta 1999 godine, svratio do policijske stanice u Suvoj Reci, da im prenese da je imao dejstva na svoje motorno vozilo.

Na napred navedenim potezima on odgovara za svoje snage, a Mitrović za svoje snage, a izvršavaju isti zadatak.

Iz iskaza svedoka Siketić Zorana saslušanog od strane tužioca za ratne zločine dana 20.05.2005. godine, u prethodnom postupku 22.12.2005. godine i na glavom pretresu dana 06.02.2008. godine a u kritično vreme komandir III čete 37. odreda, utvrđeno da 25. marta odlaze na položaje, te je i na mapi (koja se nalazi u spisima predmeta), ucrtao pravac odakle iz izmeštenog mesta u Movljanima dolaze do Reštana, dolaze do glavne magistrale, tu prolaze pored stanice policije Suva Reka. Iz Movljana i Rečana idu tom komunikacijom, dolaze do Suve Reke i od raskrsnice se razvijaju u strelce, pretresaju prve objekte i idu dalje prema Studenčanu. Prema njegovom sećanju Reštane je bilo čisto, i tu nisu zatekli, niti civile, a pogotovu ne pripadnike UČK, međutim na nekoj polovini Reštana, sa desne strane su bili vinogradi, i odatle su počeli da trpe vatru.

Navodi da je ta akcija o kojoj govori, kako mu se čini bila 25., jer 26., narednog dana su imali tri ranjena pripadnika, a čini mu se da se selo zvalo Opteruša ili Pagaruša, koje je na nekoj udaljenosti od oko 30 kilometara od Suve Reke.

Navodi da su držali središnji deo, sa leve strane su trebali da se spoje sa Niškom četom, a sa desne strane sa vranjskom. Spojili su se u Velikoj ili Maloj Hoći i dalje se se izvukli prema Orahovcu, gde je bio jedan deo jedinice 37. odreda.

Iz iskaza svedoka Jović Radeta saslušanog u prekrivičnom postupku dana 10.06.2005. godine, u prethodnom postupku 28.11.2005. godine i na glavnom pretresu dana 08.02.2008. godine, koji je u to vreme bio komandir Drugog voda Treće čete 37. odreda, utvrđeno je da mu je neposredno nadređen bio komandir Treće čete, Zoran Siketić.

23. marta ujutru dolaze u hotel „Balkan“ gde je bila redovna smena koja je na redovnom izvršavanju zadatka. Misli da je bila kompletna četa.

25. marta dolaze i ostali vodovi Kruševačke čete, tj. Treće čete, kako svedok misli pre podne-do podne, i dobijaju naređenje da idu dalje prema selu Studenčane, Siketić je iz Suve Reke došao sa četom do njih u Reštane. 25. marta dobijaju naređenje da krenu dalje prema selu Studenčane ili Samodraže, tako da kreću možda nekih 500-600 metara i trpe jaku vatru. Uspeli su da uđu u prvo selo, tu su opet prenoćili, a sutradan 26. marta su krenuli prema Dobrodeljanu i tom prilikom ranjena su im tri čoveka.

Iz iskaza svedoka Spasić Gorana saslušanog u prekrivičnom postupku dana 10.06.2005. godine, u prethodnom pretresu držanom dana 06.02.2008. godine, u to vreme komandir voda III čete 37. odreda, utvrđeno je da su dobili zadatak da izvrše pretragu terena prema Orahovcu.

U jutranjim satima (25-tog) oko sedam, osam časova, možda i pre krenuli su kako misli iz Movljana, rečanskim putem. Do pozicije raskrsnice, negde neposredno u blizini policijske stanice, došli su svojim vozilima, kamionima, a odatle su nastavili isključivo pešice. Uglavnom to se odvijalo u kolonama s tim što je ispred kolone išlo par ljudi koji su bili kao izvođači. Ne seća se tačno ali navodi da je verovatno komandir Siketić bio tada sa njim. Stigli su do krajnjih pozicija prema Samodražu, Opteruši.

Iz iskaza svedoka Obradović Milorada, saslušanog u prekrivičnom postupku 10.06.2005. godine i prethodnom postupku 28.11.2005. godine i na glavnom pretresu dana 04.03.2008. godine koji je u to vreme bio komandir 5.voda 3.čete 37. odreda PJP, utvrđeno je da im zadatak prenosi komandir čete 25. marta, znači objašnjava im gde će biti njihov reon dejstva, ko će biti levo, a ko desno. Svedok ne zna tačno odakle se kreće s obzirom da je on ostao, objašnjavajući da je njegov peti vod, čiji je on bio komandir, specijalistički vod, što znači da je podeljen na tri celine. Vod se odvajao po potrebi. **25. ujutru kada je krenula akcija**, odeljenje njegovih minobacača bilo je postavljeno iza objekta policijske stanice u Suvoj Reci, a svedok je bio u hotelu sa manjim brojem ljudi, međutim opet su bili razdvojeni po tim grupicama da ne bi bili zajedno, a ostatak je krenuo svojom linijom tako da svedok nije tada bio prisutan sa njim.

Ostao je u Suvoj Reci sa delom njegovog voda i minobacačima kao podrška. Međutim, 25. dok je još bila obdanica pozvao je ga je Siketić da se sa tehnikom i ljudstvom premeste u Reštane.

Odlaze Reštanskim putem ka selu Studenčane i pre tog njihovog punkta na samom kraju sela gde je raskrsnica Studenčane-Pečane.

U 06 časova ujutru 26. marta, kreće se ponovo u te akcije, pokušavajući da dođu do sela Studenčane. Koriste se minobacači, iznad Suve Reke ne zna tačno gde. Tu je bila raspoređena vojska.

Navodi da je Siketić bio ispred njega, ka tom selu Studenčane, negde na pola puta, međutim ne zna tačno lokaciju jer je bilo vrlo teško da uznapreduju tj. da priđu selu. Sledeće mesto gde se svedok premešta 26., a datum zna po tome što je tada ranjen u selu Dobrodeljane, jedan policajac Milenović Srđan.

Iz iskaza svedoka Mišković Saše saslušanog u prethodnom postupku dana 22.12.2005. godine i na glavnom pretresu dana 08.02.2008. godine, u to vreme komandir 1. čete 37. odreda, utvrđeno je da je imao zadatak da sa tri voda koja su bila sa njim, u ranim jutarnjim časovima izađu na prostor ispred Suve Reke na prostor koji odatle ide prema Studenčanu, desnim krilom naslonjeni iz pravca Suve Reke prema Studenčanu gde ima još jedan potok - reka, prostor Široko gde su plantaže vinograda, neke zgrade i sa tih prostora preko tih vinograda izađu u Studenčane, jer su raspolagali podatkom i informacijom da su pripadnici UČK držali pod svojom kontrolom to mesto, a sve u cilju da bi se komunikacija koja ide od Suve Reke prema Orahovcu stavila pod kontrolu.

Njima je za izvršenje tog zadatka bilo pridodato sadejstvo vojne tehnike, te zna da je sa njim bio Konjikovac. Konjikovac je lično bio sa njim ispred Studenčana kada su trpeli vatru neprijatelja. Susreli su se u tom reonu Studenčana., s obzirom da Konjikovac nije bio sa svedokom, u trenutku kretanja, ali kasnije kada im je pridodata tehnika Konjikovac je došao na tim pozicijama gde su oni već bili nadomak možda prvih kuća na jedno 800 metara do kilometar gde su imali jak optor i vatru i gde su morali da zastanu, pa su pokušavali da uvedu tehniku na tom pravcu.

Inače, kada su krenuli tog dana uveče su došli do Studenčana i tu su ostali do ujutru.

Iz iskaza svedoka Stojković Nenada saslušanog u prethodnom postupku dana 22.12.2005. godine i na glavnom pretresu dana 08.02.2008. godine, u to vreme komandir četvrte

čete 37. odreda PJP, utvrđeno je da je bio raspoređen sa svojom jedinicom u Orahovcu. Sam početak bombardovanja dočekaio je je u Orahovcu, a nakon početka bombardovanja znači **25. su već krenuli u akcije** protiv albanskih terorista. Konkretno on je išao u pravcu od Orahovca prema Suvoj Reci, brdo Milanovac, te je od prilike do 28., trajala prva faza borbe. To je bilo čišćenje terena u trouglu između Orahovca, Suve Reke i Prizrena.

Dalje je utvrđeno da su imali sadejstva sa vojskom, kada je vojska raspoređena i oni su raspoređeni, tako da je išao na tom pravcu po planini Milanovac. Desno od njega je bila jedna borbena grupa koja je išla putem, to je makadamski put Orahovac-Suva Reka, zatim desno od te vojne formacije, vojne trupe, misli da je išla pirotska četa. Iz pravca Suve Reke su išle čete iz Kruševca, Niša i Vranja. Zadaci su bili da se na tom trouglu između Prizrena i Suve Reke izvrši pretraga terana i da se neutrališu grupe UČK, s obzirom da su imali podataka da ih ima na tom terenu, odnosno da funkcionišu dve njihove brigade 122. i 124. Nešto zapadnije od sela Opetruša prema Dobrodeljanu, **26. na njih je dejstvovano.**

Nakon eliminisanja terorista iz tog trougla Orahovac – Suva Reka, sa njemu suprotne strane išle su tri čete Vranje, Niš i Kruševac, te su se spojile od prilike na pola puta, što je nekih kilometar od sela Dobrodeljane na jednoj raskrsnici.

Iz iskaza svedoka Ilić Srđana saslušanog u prethodnom postupku dana 22.12.2005. godine i na glavnom pretresu dana 07.03.2008. godine, utvrđeno je da je u to vreme komandovao Petom vranjskom četom 37. odreda PJP. U jutarnjim satima 25. prošao je sa jedinicima kroz Suvu Reku, samo u tranzitu i krenuo prema Dulju. Kada prolazi kroz Suvu Reku, prolazi glavnim putem, te su prošli pored policijske stanice, ali je u to vreme još uvek bila noć, međutim, ne idu Reštanskim putem.

Tog 25. izvestio je komandanta Mitrovića da su došli na poziciju, te je komandant preneo da se organizuje odbrana kako treba i da se zaštiti maksimalno. Na napred navednom mestu prenoćili su i u jutarnjim časovima, 26. trebali su da krenu da bi se održao deo iznad Pećana, međutim imali su strahovitu minobacačku vatru. S obzirom na vatru koju su trpeli ostali su do daljnjeg, i sve vreme bili na tim pozicijama.

Zadatak, pre nego što su krenuli u njegovu izvršenje, glasio je da obezbede prohodnost komunikacija i zaštite lokalno stanovništvo na delu Prizren- Suva reka, prema Dulju, da se ta komunikacija ne bi presekla.

Izmenjenom optužnicom tužioca za ratne zločine opt. Mitrović Radoslavu stavljeno je na teret da je prethodnom isplanirao i naredio da pripadnici Treće čete 37. odreda PJP dana 26. marta oko 12 časova dođu kamionima do policijske stanice u Suvoj Reci i da se odatle kreću peške sa leve i desne strane.

Međutim, iz napred navedenih zapovesti, iz svih zadataka tačno preciziranih i iskaza saslušanih svedoka, može se utvrditi da je Treća četa 37. odreda PJP bila na zadatku, zbog kojeg je i poslata na prvu borbenu liniju, na položaje koje su bili dužni da zaposednu dana 25.03. 1999. godine.

Ovo imajući u vidu konkretan zadatak, vreme i mesto otpočinjanja borbenih aktivnosti određenih iz navedenih zapovesti, kao i iz napred navedenih saglasnih iskaza salušanih svedoka pripadnika i Treće i druge čete 37. odreda PJP, kao i izveštaje komandira treće čete 37. odreda PJP, Zorana Siketića, iz kojih se uvtrđuje da je navedena četa upravo imala 26. marta 1999. godine borbene aktivnosti od sela Raštane koj g dana su imali i povređene, o čemu je Siketić i

radio vezom obavestio Mitrovića koji mu je poslao pomoće radi zbrinjavanje. Dakle, 26. marta oni su već bili u borbenim aktivnostima, te nisu mogli biti u isto vreme i u gradu Suva Reka.

Odbrana opt. Mitrović Radoslava u delu gde navodi da je zadatak za akciju 25.03. bio precizan i jasan, tj. da on sa delom svog odreda, odnosno tri čete i sa jednom borbenom grupom 549. mtbr (Peta grupa) krene iz pravca Suve Reke, ali ne zahvatajući Suvu Reku kao mesto, već od sela Raštane. A drugi deo njegovog odreda, tačnije dve čete sa kojima je komandovao njegov zamenik Predrag Grujić, i sa borbenom grupom Božidara Delića krenu iz Priurena prema Orahovcu, te da su njegove čete 26. ujutru krenuli iz Raštana, prihvaćene od strane suda kao istinite, nedvosmilena i saglasna u pogledu bitnih činjenica sa iskazima Božidara Delića i Stojana Konjikovca kao iskazima saslušanih pripadnika 37. odreda PJP-a, koje je sud prihvatio kao istinite, međusobo saglasne i povezane u jednu logičnu celinu i daju objektivnu sliku događaja onako kako se on odigrao. Ovakva odbrana optuženog potkrepljena je i pismenom dokumentacijom koju je sud lakše cenio i prihvatio kao verodostojnu.

Nijednim izvedenim dokazom nije utvrđeno da je opt. Mitrović Radoslav komandant dela borbene operacije združenih snaga VJ i jedinica MUP-a. Konkretno iz zapovesti zajedničke komande za KiM od 23.03.1999. godine utvrđeno je da zadatak 549.mtbr i to konkretno borbene grupe V i VI podržati snage MUP-a u blokadi, razbijanju i uništenju ŠTS u širem reonu Orahovac – Suva Reka i Velika Kruša. Takođe iz iskaza svedoka Božidara Delića, komandanta 549.mtbr proizilazi da je napred navedena podrška data zbog tehnike koju je vojska posedovala ali ne i policija.

Izričitu tvrdnju svedoka Božidara Delića da je vojska bila savezna institucija, a MUP Srbije republička, te da ne mogu da sebe potčine jedan drugome, sud je prihvatio kao istinitu, jasnu i verodostojnu.

Iz svaga napred navednog proizilazi da opt. Mitrović Radoslav nije mogao da rukovodi i komanduje borbenom operacijom združenih snaga VJ i MUP-a, već isključivo svojim jedinicama PJP-a, kao pripadnicima MUP-a Republike Srbije. Sud je nesumnjivo utrdio da je opt. Mitrović Radoslav u kritičnom periodu bio komandant 37. odreda PJP-a, koji odred je učestvovao u borbenoj operaciji u periodu od 25.-29- marta 1999. godine na potezu Prizren-Orahovac-Suva Reka.

Ceneći odbranu opt. Mitrović Radoslava u delu gde navodi da je komandant 37., odreda PJP, da je isključivo mogao da komanduje svojim jedinicama i da kao komandant 37. odreda PJP-a u konkretnom slučaju kritičnom prilikom u borbenim aktivnostima mogao da komanduje **samo sa svoje tri čete** koje su se nalazile u borbenim aktivnostima od **sela Raštane**. Sa dve čete koje su se nalazile u pravcu sa Božidarom Delićem, u konkretnim borbenim aktivnostima komanduje njegov zamenik Predrag Grujić.

U ovom delu, odbranu opt. Mitrovića sud je prihvatio, s obzirom da je saglasna sa napred navedenom pismenom dokumentacijom, kao i iskazima navedenih svedoka, pre svega svedoka Božidara Delića kome je sud u potpunosti poklonio veru s obzirom da se radi o licu koje je zbog svoje funkcije koju je obavljao u tom periodu kao i neposrednog učešća u konkretnoj akciji od 25. marta 1999. godine, bio u mogućnosti da sudu. pruži relevantne podatke.

S obzirom na sve napred izneto sud ni iz jednog dokaza izvedenog tokom ovog postupka nije mogao na nesumnjiv način da utvrdi da je Treća četa 37.odreda dana 26. marta 1999. godine, bila u Suvoj Reci, niti da je bilo koja četa 37. odreda u kritično vreme i kritičnom prilikom bila U Suvoj Reci.

Da je u gradu Suva Reka pored lokalne policije OUP-a Suva Reka, prisutan i 87. odred PJP-a i to konkretno 3. četa 87. odreda 1999. godine takođe smešten u mestu Suva Reka, Reštane i Dulje sa konkretnim zadatkom zaštite komunikacije „držanja teritorija koja je prethodno očišćena od pripadnika OVK, a da od strane pripadnika 37. odreda PJP sud je nesumnjivo utvrdio iz Izveštaja o angažovanju 3. čete 87. odreda od 28.10.1999. godine, sačinjenog od strane komandira 3 čete 87. odreda, Milivoja Grkajca.

Sud je cenio deo iskaza svedoka Milivoja Grkajca dat na glavnom pretresu 30.06.2008. godine, u kome je naveo da su u **mestu Dulje bila samo dva voda** i da su to vodovi koji su bili tamo i pre nego što je svedok stigao 26. marta, sa ostatkom čete tj. sa 4 voda.

Međutim, *ovaj deo iskaza svedoka sud nije prihvatio* nalazeći da je **opovrgnut** napred navedenim izvaštajem, upravo svedoka Grkajac Milivoja od 28.10. 1999, godine u kojem je izričito navedeno da je 3. četa 87 odreda PJP, bila smeštena i u Suvoj Reci, Reštanu, kao i na Dulju.

Sud je imao u vidu i depeše iz kojih se nesumnjivo utvrđuje **permanentno prisustvo** 3. čete 87. odreda na području SUP Prizren. Od januara 1999. godine vršene su smene, a od 23.03.1999, godine čete su bile u kompletnom sastavu, kada je proglašena neposredna ratna opasnost.

Vezano za napred navedeno i iz iskaza svedoka Jović Radeta, u to vreme **komandira Drugog voda Treće čete 37. odreda**, saslušanog na glavnom pretresu 08.02.2008. godine, utvrđeno je da je na Kosovu bio 1999. godine kada je prvo bio na jednoj redovnoj smeni, pa je 16. marta došao Kuči, međutim posle nekih 5-6 dana, tačnije 22. marta noću su ponovo pozvani i krenuli su u Suvu Reku stigli su 23. marta ujutru. Sud je ovakav iskaz svedoka prihvatio kao istinit i uverljiv, te u saglasnosti sa izvednim pismenim dokazima, a i logičan s obzirom na odluku o proglašenju neposredne ratne opasnosti od 23. marta 1999. godine.

Ceneći odbranu opt. Mitrović Radoslava u delu gde navodi da i pre rata i za vreme rata **87. odred je prisutan u Suvoj Reci**, sud je istu prihvatio nalazeći da je istinita i saglasna sa napred navedeni izvednim dokazima.

Nesporno je da su u gradu Suva Reka bile prisutne i angažovane jedinice Civilne zaštite i **Teritorijalne odbrane.**

Iz iskaza svedoka Obrada Stevanovića utvrđeno je da su Teritorijalni odred i OUP na istom prostoru, a imaju različite zadatke. Iz iskaza svedoka Jovanović Novice, sa nadimkom „Maneken“, koji je 1999. godine bio na dužnosti komandanta 70-tog Vojnoteritorijalnog suvorečkog odreda, utvrđeno je da su pripadnici TO-a vršili obezbeđenje u gradu Suva Reka. Nadređeni starešina bio mu je komandant vojnog odseka u Prizrenu koji je bio potčinjen Prizrenskoj brigadi 549 motorizovanoj brigadi. Iz iskaza svedoka Delić Božidara utvrđeno je da kao i svaka druga opština Suva Reka je imala vojno teritorijalni odred, 101. Vojno teritorijalni odred koji međutim u to vreme nije imao dejstva. Takođe postojala je saradnja između vojske i Civilne odbrane, te je Civilna odbrana bila vezana za Ministarstvo odbrane.

Sa svega napred iznetog ne može se smatrati da su policijske snage OUP-a Suva Reka, snage Teritorijalne odbrane i Civilne zaštite Suva Reka bile element borbenog rasporeda snaga 37.odreda PJP kojim je komandovao Mitrović Radoslav. Naročito imjući u vidu da je 37. odred kritičnog dana 26. marta 1999. godine bio u borbenim aktivnostima, ali koje nisu zahvatale i grad Suvu Reku.

Ceneći deo odbrane opt. Mitrović Radoslava u kojem navodi da nije imao ovlašćenja da izdaje naredbe optuženima Repanović Radojku i Jovanović Nenadu, niti je to ikada činio, sud je navedeni deo odbrane prihvatio, s obzirom da je saglasna i sa iskazima svedoka Obrada Stevanovića koji navodi da je Mitrović bio komandant 37. odreda PJP-a i da je isključivo komandovao pripadnicima svoje jedinice i nikako nekim drugima. Takođe svedoci Vojnović Miloš u to vreme načelnik OUP-a Prizren, Vitošević Dobrivoje u to vreme načelnik OUP-a Suva Reka, Miljković Milutin u to vreme oficir SUP Prizren i Borisavljević Dragan u to vreme zamenik komandira OUP-a Suva Reka i komandir voda PJP iz Suve reke, izričito su tvrdili da im opt. Mitrović Radoslav nije mogao naređivati, niti je naređivao. Napred navedene iskaze svedoka sud je prihvatio kao istinite, verodostojne i međusobno saglasne.

Sud je utvrdio iz dela odbrane opt. Repanović Radojka koji je bio izričit i dosledan u tvrdnji, da njemu opt. Mitrović Radoslav ne može da naređuje. Sud je prihvatio iskaze optuženih koji su u osnovi međusobno saglasni, obzirom da su na identičan način prikazali način funkcionisanja i komandnu strukturu, a što je i potkrepljeno iskazom svedok Obrada Stevanovića, čiji je iskaz kao istinit i verodostojan prihvaćen.

Sud je cenio iskaz svedoka Đokić Gorana dat u prethodnom postupku 11.01.2006. godine, kao i na glavnom pretresu 12.01.2007. godine i 03.-10.2008. godine, da je početkom bombardovanja, ne opredeljujući tačan datum, bila napadnuta patrola, što je i registrovano u knjigama OUP-a, nakon čega je Mitrović došao kod načelnika, pa je usledila akcija PJP. Međutim, svedok navodi da on u to vreme nije poznavao opt. Mitrović Radoslava, već je samo čuo od drugih da je to „neki Mitrović“. Nakon predočavanja na glavnom pretresu 12.01. 2007. godine, da u knjizi dnevnih događaja OUP-a Suva Reka u periodu od 22. marta do 05. aprila 1999. godine, nije ništa upisano, svedok nije mogao da da nikakvo objašnjenje.

Sud je prihvatio ovakav iskaz svedoka Đokić Gorana, međutim nalazi da se tokom ovog krivičnog postupka nije moglo na nesumnjiv način utvrditi kada se desio napad na napred navedenu patrolu, niti je isti napad registrovan u knjizi dnevnih događaja u kojoj od 22.03. do 05.04. nije ništa registrovano. Iz pregleda bezbednosno značajnih događaja SUP Prizren broj 223-1 od 31.03. 1999. godine, utvrđeno je da je **dana 28.03.1999. godine**, u opštini Suva Reka, selo Semetište, bio teroristički napad na pripadnike policije i Vojske Jugoslavije, kojom prilikom je ubijen policajac SUP-a Vranje, a telesne povrede zadobili veći broj policajaca SUP-a Vranje. Sud je imao u vidu i deo odbrane opt. Mitrović Radoslava gde navodi da je 28. marta bio napad i na njegovo vozilo u kojem se nalazio sa Obradović Goranom i Stojanović Ljubišom, te da su tom prilikom otišli do OUP-a Suva Reka da bi ih obavestili o istom, *te je ovakav deo odbrane i prihvaćen* kao istinit i saglasan sa iskazima svedoka Obradović Gorana, Stojanović Ljubiše, kao i Konjikovac Stojana koji su napred navednu situaciju i potvrdili.

Kako je tih dana bilo više događaja jer su se odvijale vezane borbene aktivnosti, logično je da svedok Đokić Goran nije mogao precizno da se seti datuma kada je čuo preko radio veze da je napadnuta patrola i kada je Mitrović, kog on inače u tom periodu i nije poznavao, dolazio u OUP Suva Reka.

Sa svega iznetog nema pouzdanih dokaza da je opt. Mitrović Radoslav kritičnog dana 26.03. 1999. godine bio u zgradi OUP-a Suva Reka.

Tokom postupka izveden je veliki broj dokaza, saslušan je veliki broj svedoka i ni izjednog dokaza ne proizilazi da je opt. Mitrović Radoslav bio dana 26 marta 1999. godine u kon-

taktu sa Repanović Radojkom. Niko ga nije video, niti čuo da izdaje naređenja opt. Repanović Radojku.

Opt. Mitrović Radoslav je iznoseći svoju odbranu, a vezano za 26. mart, naveo da je u jutarnjim satima između 8 i pola 9 sa komandnog mesta koje se nalazilo u zgradi „Metohija vino“ otišao u Prizren zbog povređenog Milivojević Nenada, te je naveo i koje je sve aktivnosti preduzeo tog kritičnog dana, a da se ne na svoje komandno mesto iz Prizrena vratio pred mrak.

Sud je **cenio ovakvu odbranu opt. Mitrović Radoslava i prihvatio je u delu u kojem je naveo** da je isti bio u Prizrenu, a iz razloga bombardovanja kasarne „Car Dušan Silni“ u Prizrenu, tačnije objekta MUP-a koji se nalazio u okviru ove kasarne 25.marta 1999. godine i uviđaja koji je obavljen 26. marta. Ovaj deo odbrane opt. Mitrović Radoslava potkrepljen je i iskazima svedoka Obradović Gorana koji je u to vreme bio u njegovom obezbeđenju i Stojanović Ljubiše koji je u to vreme bio njegov vozač, kao i iskazima svedoka Vujčić Mirka saslušanog na glavnom pretresu dana 04.09.2008. godine, koji je u to vreme bio šef krim tehnike SUP-a Prizren a koji je naveo da je Mitrovića video prilikom vršenja uviđaja u kasarni 26.03., takođe svedoka Milivojević Nenada saslušanog na glavnom pretresu 04.03.2008. godine, koji tvrdi da ga je u prepodnevnom satima nakon juturnje vizite posetio opt. Mitrović Radoslav, njegov neposredni starešina. Napred navedeni delovi iskaza prihvaćeni su kao istiniti, logični i međusobno saglasni.

Međutim, sud **ne prihvata deo odbrane opt. Mitrović Radosava** da se u Suvu Reku, odnosno na komandno mesto vratio pred mrak.

Sud je iz izveštaja Ministarstva odbrane, Sektora za Materijalne resurse VMA, Sektor za lečenje broj 5-51 od 25.01.2007. godine utvrdio da je Milojević Nenad dopremljen u Centar Hitne pomoći dana 26.03.1999. godine u 11, 00 časova. Prihvatljivo je i logično da je optuženi bio u obilazak pogođenog objekta MUP-a i ranjenog pripadnika njegovog odreda Milovojević Nenada, međutim nelogično je i neuverljivo da se opt, Mitrović Radoslav u vreme odvijanja borbenih aktivnosti, u Prizrenu zadržao skoro ceo dan, i da je tek pred mrak došao do svog izmeštenog komandnog mesta „Metohija vino“, kod Suve Reke.

Iz dela odbrane opt. Jovanović Nenada utvrđeno je da je dana 26.03.1999. godine oko 12 časova opt. Mitrović Radoslav bio u Suvoj Reci, da je došao iz pravca Prizrena i da se optuženom obratio na trotoaru ispred dvorišta policijske stanice, da odmah nakon toga dolazi sa lica mesta, te je sud navedeni deo odbrane prihvatio kao istinit u delu gde se potvrđuje da je opt. Mitrović bio toga dana na kratko u gradu Suva Reka.

Iz dela iskaza svedoka „A“, koji je sud prihvatio kao istinit i uverljiv, utvrđeno je da se u kritično vreme i kritičnom prilikom opt. Mitrović Radoslav obraća opt. Jovanović Nenadu ispred dvorišta policijske stanice, a nakon što svedok zajedno sa optuženim Petković Miroslavom, Čukarić Slađanom i sada pok. Tanović Radovanom kreće Reštanskim putem, optuženog više ne vidi.

Iz napred navedene odbrane opt Jovanović Nenada i iskaza svedoka „A“ utvrđeno je da se opt. Mitrović Radoslav na kratko zadržao ispred dvorišta OUP-a Suva Reka. Dalje iz iskaza svedoka „A“ utvrđeno je da opt. Mitrović Radoslav nije bio prisutan događajima koji su usledili na Reštanskom putu i kod kuća Beriša.

Kratko prisustvo opt. Mitrović Radoslava ispred dvorišta OUP-a Suva Reka, te utvrđene činjenice da nije bio prisutan kritičnim događajima u kritično vreme, **nije dovoljno**

za donošenje zaključka o odgovornosti na način kako je to predstavljeno u izmenjenoj i preciziranoj optužnici.

Činjenica je da je svedok „A“, više puta saslušan tokom krivičnog postupka, različito opisavao fizički izgled opt., Mitrović Radoslava (visina, dužina kose, uniforma), ali sud nalazi da su takvi opisi rezultat sposobnosti lične percepcije, te ukoliko ne može da da tačan opis lica, može ga prepoznati.

Sud nije utvrdio ni iz jednog izvedenog dokaza tokom ovog krivičnog postupka da je opt. Mitrović Radoslav pripadnicima 3. čete 37. odreda PJP i pripadnicima OUP-a Suva Reka naredio da izvrše napad na civilno stanovništvo albanske nacionalnosti u Suvoj reci, a ovo iz sledećih razloga:

Opt. Jovanović Nanad je u svojoj odbrani navodi da kada se opt. Mitrović Radoslav pojavio iz pravca Prizrena plavim „land roverom“, u momentu kada ispred OUP-a posmatra ljude koji izlaze iz kamiona koji su parkirani kod raskrsnice i koji se razvijaju u strelce krećući se Repšanskim putem, nikoga od njih nije prepoznao niti je čuo neku komandu. Takođe navodi da su ga ljudi iz dežurne službe upozali sa tim da je dana, kada su krenuli ljudi u jutarnjim časovima znači 25. na punktove za Đinovce i Topličane, jedan deo jedinica „Čegrovi“ prošao kroz Suvu Reku u pravcu Reštana.

Svedok „A“, o licima koja se iskrcavaju iz parkiranih kamiona i razvijaju u strelce krećući se Reštanskim putem, govori o njima kao i „Čegrovima“, mada nikoga od pripadnika jedinicima koje su došle iz Srbije na ispomoć nije poznao, te ih sve naziva „Čegrovima“ kao i svedok Đorđević Novica, te oba svedoka navode da ne znaju ništa o podeli na A i B formaciju, ili 37. U 87. odred.

I svedok „A“ i svedok Đorđević Novica u svojim iskazima navode da, kako ih svedok „A“ naziva „Čegrovi“, a svedok Đorđević Novica „posebne jedinice“. dakle čak nebitno da li su pripadnici 37. odreda ili pripadnici 87. odreda, nisu bili kod kuća porodice Beriša kada je ubijen Eljšani Abdulah, i neki članovi porodice Beriša, dok su ostali isterani iz kuća i lišeni života u piceriji Zanatskog centra.

Sud je prihvatio navode iz dela odbrane opt. Jovanović Nenada, opt. Petković Miroslava, kao i navode svedoka „A“ da su se tom kritičnom prilikom uniformisana lica u zelenim maskirnim uniformama kretala Reštanskim putem razvijeni u strelce, međutim tokom ovog krivičnog postupka **i iz svih izvedenih dokaza nije mogao na pouzdan i nesumnjiv način da utvrdi kojoj jedinici su pripadala navedena lica.**

S obzirom na sve napred navedeno, kao i kratko prisustvo ovde opt. Mitrović Radoslava, reći upućene pomoćniku Jovanović Nenadu, pa i činjenica da odbrana alibijem opt. Mitrović Radoslava nije prihvaćena, po nalaženju ovog suda ne predstavlja dokaz da je opt. Mitrović izdao naredbu opt. Repanoviću i opt. Jovanoviću na način kako je to opisano u izmenjenoj i preciziranoj optužnici i ne pruža osnov za izvođenje nesumnjivog zaključka o njegovoj krivično pravnoj odgovornosti.

Da bi opt. Mitrović Radoslav mogao da izdaje naređenja pripadnicima OUP-a morao bi da ima efektivnu vlast u odnosu na neposredne izvršioce. Međutim u konkretnom slučaju izvedenim dokazima nije dokazano da je opt. Mitrović Radoslav bio osoba na položaju vlasti koja je bilo kome od pripadnika OUP-a Suva Reka mogla da naredi, imajući u vidu funkciju i zadatke koje je opt. Mitrović konkretno obavljao, sud je imao u vidu i iskaze svedoka pripadnika i SUP-a Prizren i UOP-a Suva Reka, koji su govorili o policiji, međutim nalazi, a imajući u vidu napred navedeno, da nije dovoljno što bi Mitrović Radoslav eventualno imao znatan uticaj na

drugoga jer to ne bi bilo dovoljno da se zaključi da je on i na taj način mogao da izdaje i da je izadavo naredjenja pripadnicima SUP Prizren ili OUP Suva Reka.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja i ocenom izvedenih dokaza kako zasebno tako i u međusobnoj povezanosti i u vezi sa odbranom opt. Mitrović Radoslava, sud je našao da nije dokazano da je opt. Mitrović Radoslav izvršio krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva kao mu je izmenjenom i preciziranom optužnicom stavljen na teret, zbog čega je oslobođen od optužbe.

U odnosu na opt. Jovanović Nenada sud je našao da nije nesumnjivo dokazano da je opt. Jovanović Nenad u vreme, na mestu i na način bliže opisan u izreci ove presude izvršio radnje koje su mu izmenjenom i preciziranom optužnicom stavljene na teret.

Opt. Jovanović Nenad u svojoj odbrani negira izvršenje krivičnog dela koje mu se stavlja na teret (kako je to bliže opisano u obrazloženju presude od str.50).

Sud je cenio odbranu opt. Jovanović Nenada u delu u kome je naveo da dok je stajao na trotoaru ispred policijske stanice, video je da se iz pravca Prizrena približava jedan plavi „Land rover“ i parkira na raskrsnici puteva za Raštane, prepoznaje Mitrovića koji izlazi iz vozila i polazi prema njemu i kada mu je Mitrović prišao, krenuo je da ga pozdravi obzirom da je on bio visoki starešina, međutim u tom trenutku Mitrović ga je prekinuo u otpozdravljanju. Počeo je odjednom na njega da viče pritom izgovarajući „šta je ova gužva ovde, šta se ovde radi“. Optuženi je bio zbunjen i nije znao zašto na njega viče, s obzirom da on sa njim apsolutno nema ništa. U tom trenutku kako je to sve izgovorio, Mitrović se okreće, ulazi u vozilo, isto je okrenuo i produžio ka Prizrenu, a optuženi odlazi u Đinovce, te u tom momentu niko od pripadnika policije OUP-a Suva Reka nije bio pored njega, pa samim tim nije mogao izdati naredbu da se krene.

U sklopu odbrane opt. Jovanović Nenada sud je cenio iskaz svedoka „A“ u delu kome navodi da im je opt. Jovanović Nenad rekao „ajde, ajde „a nakon obraćanja opt. Mitrović Radoslava. Međutim, sud u ovom delu nije prihvatio iskaz ovog svedoka, nalazeći da isti nastoji da umanji svoju ulogu u događajima predstavljajući da su se tu on, pok. Tanović, Čukarić, Petković Miroslav i Jovanović Nenad slučajno zadesili, te da mu je naredbu izdao Jovanović Nenad rečima „ajde, ajde, krenite“, a sve to da ne bi sebe izložio krivičnoj odgovornosti. Sud je nesumnjivo utvrdio tokom postupka da je upravo opt. Repanović Radojko odredio grupu u kojoj se i svedok „A“ nalazio, sa jasnim zadatkom, kao i činjenicu da je svedok „A“ kao akter učestvovao od početka do kraja u predmetnom događaju.

Sud je imao u vidu deo iskaza svedoka „A“ dat u prethodnom postupku dana 14.03.2006. godine, kada je naveo „da „Čegar I“ koji je naišao nije naredio pomoćniku da oni krenu, oni ne bi imali potrebe da uopšte odlaze u te kuće“, a i kada im je rekao „ajde, ajde“ oni su krenuli bez ikakvog dogovora, takoreći na slepo, nisu imali nikakvu komandu u smislu da li treba da izbacuju ljude iz kuća, da li treba da ih privode i slično, jednostavno su samo krenuli na znajući ni šta ni zašto. Na glavnim pretresima 05.-07.12.2006. godine i 10.01.2007. godine, svedok „A“ navodi da ih je pomoćnik Nenad Jovanović pozvao i naredio im da krenu ka kućama gde su krenuli i „Čegrovi“, ali Jovanović Nenada svedok posle toga nije video.

Čak i ukoliko bi sud prihvatio napred navedene delove iskaza svedoka „A“, sud nalazi da ni u tom smislu nema jasne naredbe jer i sam svedok govori da kritičnom prilikom stoje ispred zgrade OUP-a na trotoaru i gledaju šta se dešava, i tom prilikom im pomoćnik Jovanović Nenad ništa ne govori, je on nije znao o čemu se radi, te da je nakon obraćanja Mitrovića bio

zbunjen i uplašen , a i kada je svedok sa ostalima krenuo nisu znali ni gde treba da idu , ni šta da rade, ni zašto. Ovo imajući u vidu da naredba mora da bude dovoljno jasna i precizna za onoga kome je upućena, a svedok „A“ navodi da nije shvatio gde treba da idu i šta treba da rade, te da nisu imali nikakvu komandu u smislu da li treba da izbacuju ljude iz kuća, da li treba da ih privode i slično, jednostavno su samo krenuli ne znajući ni šta ni zašto.

Ceneći deo odbrane opt. Petković Miroslava u delu gde navodi da tom kritičnom prilikom ispred OUP-a Suva Reka nije od opt. Jovanović Nenada primio naredenje „ajde jade krenite“, te je u ovom delu odbranu opt. Petković Miroslava prihvatio kao istinitu s obzirom da je saglasna i sa iskazom svedoka Veljković Velibora koji je na detaljan način opisao izdavanje naredbe od strane opt. Repanović Radojka.

Sud je cenio odbranu opt. Jovanović Nenada u delu gde je naveo da 26. marta nije bio sa članovima autopatrole u obilazak punktova u Topličanima i Đinovcima, te je ovakav deo odbrane prihvatio kao istinit, s obzirom da je i saglasan sa delovima odbrane opt. Petković Miroslava i Čukarić Slađana, u kojima su naveli da kritičnom prilikom opt. Jovanović Nenad nije bio sa njima u patroli. Sud je cenio iskaz svedoka „A“ dat u prethodnom postupku , kao i na glavnim pretresima gde je naveo da je 26. marta sa njima u patroli u obilasku navedenih punktova bio i opt. Jovanović Nenad , međutim isti nije prihvatio s obzirom da prilikom davanja iskaza u prekrivičnom postupku 04.03.2004. godine nije naveo da je opt. Jovanovića sa njima bio u patroli, a koji iskaz je sud prihvatio kao istinit i u saglasnosti sa delovima odbrane opt. Petković Miroslava i Čukarić Slađana. Sud nije mogao pouzdano da utvrdi razlog promenjenog dela iskaza svedoka „A“, a što i nije bitno za razjašnjenje ove krivično pravne stvari.

Tokom ovog krivičnog postupka iz svih navedenih dokaza nije dokazano da su op., Mitrović Radoslav i opt., Jovanović Nenad naredili da se izvrši napada na civilno stanovništvo , da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, raseljavanje, pljačkanje imovine stanovništva i uništavanje u velikim razmerama imovine koje nije opravdano vojnim potrebama , zbog čega ih je sud na osnovu člana 355 tačka 3 ZKP-a, oslobodio od optužbe i odlučio kao u izreci presude.

Ocenjujući svaki izvedeni dokaz zasebno i u međusobnoj vezi jednog dokaza sa drugim i u vezi sa odbranom **opt. Petković Zorana** sud je našao da nije dokazano da je opt. Petković Zoran u vreme, na mestu i na način bliže opisan u izreci ove presude, izvršio radnje koje su mu izmenjenom i preciziranom optužnicom stavljene na teret.

Opt. Petković Zoran je u svojoj odbrani **negira izvršenje krivičnog dela** koje mu se stavlja na teret i navodi da se kritičnog dana u prepodnevni časovima nalazio u Prizrenu odakle se u Suvu Reku vratio oko 15 časova (kako je to bliže opisano u obrazloženju presude od str.56).

Svedoci koji su govorili o kritičnim događajima kod policijske stanice, kod kuća Beriša i kod picerije u Zanatskom centru, a to su Veljković Velibor, svedok „A“, Argon Beriša, Đorđević Novica, Nedeljković Svetozar , Petković Nedeljko, Trajković Bogoljub čiji je iskaz Kri.V.1/04 od 04.03.2004. godine, pročitana na glavnom pretresu dana 03.04.2007. godine, svedoci „B“ i „C“, nisu u ovim prilikama videli Petković Zorana. Napred navedene iskaze svedoka sud je prihvatio kao istinite, uverljive i međusobno saglasne.

Svedok oštećene Vjolca Beriša čiji se iskaz Kri.V. 1/04 od 25.11.2004. godine, pročitana na glavnom pretresu dana 15.01.2009. godine, s obzirom da ista nije želela da pristupi na glavni pretres niti da bude saslušana putem video linka, navela je da nije mogla da vidi policajce i da ih prepozna, ali njen suprug i drugi su ih prepoznali i rekli su da je to Zoran, Miki, ta dva imena se seća i većina tih policajaca je bila iz Suve reke. Njen suprug Sedat i dever Bujar su rekli da su prepoznali tog Mikija i Zorana. Na istom tom zapisniku navodi da je videla policiju čije je

uniforme čak i opisala, ali da među njima nikoga nije prepoznala.

Svedok oštećene Šurete Beriša u iskazu datom haškim istražiteljima maja 1999. godine, navodi da se seća da je Sadetov sin Drilon rekao svom ocu „vidi u grupi je Zoran onaj debeli“, Sedat je pogledao kroz prozor rekao „oni su svi iz Suve Reke, Zoran je tamo sa svojim bratom“. Jedan Srbin viče na albanskom „Bujare gde si“ pa kaže „prepoznala sam da je to glas Srbina koji se zvao Zoran“. Prilikom salušanja od strane istražnog sudije, izjavila je da je u toj grupi dok su policajci trčali i prošli Ismetovu kuću, došli do njene kuće, prepoznala Zorana, što nije navela u prethodnoj izjavi u kojoj je spominjala samo njegov glas. Na izričito pitanje istražnog sudije „jeste li videli ko je pucao u Bujara“, svedok je odgovorila „ne, samo sam čula da je Zoranov glas i onda sam samo čula pucanje“, a na glavnom pretresu je izjavila da ona **nije videla ubistvo Bujara**, ali navodi da **veruje** da ga je Zoran ubio.

Takođe, na glavnom pretresu navodi da ne može da se seti kada je poslednji put pre 26. marta videla Zorana, ali zna njegov glas jer onog dana kada je došao kod kuće strica Vesela, on je najviše vikao i uvek joj se činilo da je to njegov glas, međutim navodi da je i možda neko drugi zvao, ali joj se čini da je on. Ranije nije sa njim razgovarala.

Prilikom obavljenog prepoznavanja dana 04.12. 2007. godine, svedok oštećena je Zorana opisala kao krupnog, ni plavog ni crnog, a kada ga je viđala imao je malu bradu. Međutim, u vrsti za prepoznavanje u kojoj se nalazio i Petković Zoran, oštećena je izjavila da nije sigurna i da nikoga ne prepoznaje.

Svedok „A“ je prisustvovao kritičnim događajima kod kuća porodica Beriša i picerije u Zanatskom centru je prilikom saslušanja naveo da Petković Zorana poznajem, i da toga dana kada su ispred OUP-a krenuli prema kućama Beriša, isti sa njima nije bio, niti ga je uopšte video ispred kuće koja se nalazi iza kuće OEBS-a, kao ni kod kafića.

Predodčen mu je deo iskaza oštećene Šurete Beriša koja je navela da je oko 12 sati jedna grupa policajaca izašla iz policijske stanice u pravcu kuće Ismete Kučija kada su Sedat i Drilon, kao i Nedžad, a prvi Drilon rekao „oče vidi Zoki sa njegovim bratom“, prvi je bio Zoki sa svojom grupom i kada su došli do njih, svi su bili u uniformi, nosili su kape i automatske puške, prvo se zvali Bujara, „Bujare izlazi odavde“, Bujarova majka je rekla „ne Bujare sine ostani ti ja ću izaći“, i kada je ona izašla rekli su još šta hoćeš, a glas je bio Zoranov i on je rekao „ulazi ti unutra Bujar neka ovde izlazi“. Svedok „A“ kategorično je negirao navodeći da to nije tačno, da on Zorana nije video i da je tom prilikom tu bio Petković Miki. Predočeno mu je da je oštećena rekla da je Petković Zoran imao uniformu, kapu isto kao i uniformu, kao i nešto belo na ramenu, te da je nosio automat, na šta svedok navodi da Petković Zoran sigurno nije imao tu uniformu, a za automat se ne seća. Svedok je ostao pri svojoj tvrdnji da je siguran da bi video Zorana Petkovića ispred kuće Berišanaca da je on tamo bio, kako kaže „pa tolikog čoveka od 120 kila može da ga vide sa 5 kilometara, a ne“. Ovaj deo svedoka „A“ sud je prihvatio kao istinit, uverljiv, dosledan i kategoričan.

Svedok Argon Beriša, inače rođak stradalih porodice Beriša, čija se kuća nalazila do kuća Faika i Vesela Beriše i koji je sa svog prozora posmatrao čitav događaj u dvorištu između Faikove i Veselove kuće, navodi da mu je poznato da Miki Petković ima brata koji se zove Zoran, međutim njega tom prilikom, 26. marta, nije video. Mikija i Zorana je dobro poznavao, s obzirom da su iz Suve Reke, a sa Mikijem je i generacija. Mikija je video kada je ušao u Fatonovo kuću, a posle toga je kuća gorela. Međutim Zorana uopšte nije video. Inače, Zorana opisuje kao krupnog i visokog koji je bio vazač autobusa, toga dana ga nije video, niti ga je video ni u martu mesecu, a možda čak ni tih meseci ga uopšte nije video.

Svedok Đorđević Novica koji je sa zvonika posmatrao Reštanski put i deo događaja ispred kuće gde je ranije bio smešten OEBS (kuća Faika Beriše) navodi da do kuće Bujara dolaze 3 lica u civilu u crnim jaknama, naoružana, ali ih on pre toga nikada nije video, i nijedno od tih lica nije Petković Zoran.

Napred navede iskaze svedoka Argona Beriše i svedoka Đorđević Novice, sud je prihvatio nalazeći da su istiniti, uverljivi, ubedljivi i dosledni, te saglasni i sa iskazom svedoka „A“.

Ceneći iskaz oštećene Beriša Šurete sud je naročito imao u vidu i njeno psihičko stanje, da je bila toliko traumatizovana događajem, te da je samim tim njena moć percepcije bila oslabljena imajući u vidu i njenu veliku zabrinutost za svoje četvoro maloletne dece od kojih je najstarija ćerka imala 16 godina, a najmlađi sin nepune 2 godine. Sama oštećena je navela da se zbog čitavog događaja skoro onesvestila pa joj je Sedat dao sredstva za smirenje.

Takođe, treba imati u vidu da se oštećena Šureta Beriša kritičnom prilikom nalazila u suturenu kuće Vesela Beriše, kako je to i ona sama izjavila, a što je i u saglasnosti sa svedokom Argonom Berišom koji navodi da iz polupodruma izlaze članovi porodice Beriša, ka i sa iskazom svedoka „A“ koji je izjavio da iz podruma kuće (iza kuće OEBS), čuje galamu. U tom suterenu oštećena je bila sa ostalim članovima porodice Beriša, a kuća je udaljena od puta i više od 40 metara, s obzirom da je svedok Argon Beriša izjavio da je razdaljina od prozora njegove kuće koji gleda u dvorište između kuća Faika i Vesela, do Veselove kuće oko 40 metara. Oštećena i svedok Argon Beriša govore o 30-tak, a oštećena Vjolca Beriša o velikom broju policajaca tom prilikom, koji su bili u uniformi. Oštećena prvo čuje od trinaestogodišnjeg Drilona „oče, Zoki sa svojom grupom“, a onda su Sedat i njen muž Nedžad, kao i ostali trčali do jednog prozora i oštećena je izjavila, ali tek kod istražnog sudije, da je videla da je tu bio Zoran. Znači, to je jedini trenutak, dok policajci trče Reštanskim putem, da oštećena navodno vidi opt. Petković Zorana, dok kasnije govori samo o njegovom glasu.

Iskaz oštećene Šureta Beriše u tom delu sud nije prihvatio jer ga je više puta menjala, njen iskaz je u pogledu bitnih činjenica kontradiktoran svim ostalim izvedenim dokazima.

Sud je našao da nije pouzdan deo iskaza oštećene Šureta Beriša u delu gde navodi da nije prepoznala glas opt. Petković Zorana, u situaciji kada nijedan od saslušanih svedoka nije mogao da potvrdi da je kritičnom prilikom čuo njegov glas, niti ga video.

Povezujući sve napred izneto, tj. teško psihičko stanje oštećene o čemu je i ona sama govorila, veći broj uniformisanih lica koja trče Reštanskim putem, razdaljina prozora suterena kuće odakle posmatraju članovi porodice Beriša i dakle navodno oštećena vidi Petković Zorana, a kasnije govori o njegovom glasu, po oceni ovoga suda ne može pružati van svake sumnje, osnov za tvrdnju da je opt. Petković Zoran bio prisutan kritičnom prilikom.

Sud je takođe cenio i deo napred nevedenog iskaza *svedoka oštećene Vjolce Beriša*, u kojem navodi da od policajaca nikoga nije prepoznala (inače optuženog poznaje od ranije, u detinjstvu i mladosti živeli su zgrada do zgrade) te njeno saznanje u vezi Petković Zorana kritičnom prilikom samo posredno, jer je samo čula da njegovo ime spominju dečak Drilon i njen dever. Sud je imao u vidu i razlike u iskazu svedoka oštećene u delu gde u prvom momentu kaže da ne vidi policajce, a potom da ih vidi i čak opisuje njihove uniforme, međutim u tim situacijama ona dosledno navodi da ne prepoznaje nikog. Sa svega iznetog sud nalazi da ni taj deo iskaza ne pruža dovoljno elemenata za neusmljiv dokaz da je kritičnom prilikom opt. Petković Zoran bio prisutan.

Sud je poklonio veru iskazu i svedoka Argon Beriše koji je očevidac događaja u dvorištu između kuća Faike i Vesela Beriše te ubistva svog rođaka Bujara Beriše, koje je stavljeno na teret opt. Petković Zoranu, koga navedeni svedok nije video kritičnom prilikom kada je Bujar lišen života, a detaljno je opisao kako je i od koga lišen života Bujar Beriša (od 10-ak njemu nepoznatih policajaca). Takođe, sud nije našao razloge zašto bi svedok Argon Beriša štitio opt. Petković Zorana kao i svedok „A“ koji je decidirano i ubedljivo tvrdio u svim svojim datim iskazima da optuženi nije bio prisutan kod kuća i u dvorištu porodica Beriša, navodeći da je četvoricu lišenih života znao iz viđenja, s obzirom da je tu živeo 25 godina, te je među njima **prepoznao i Bujara. Tanović i Čukarić počinjū da pucaju na njih** i ljudi su pali na licu mesta, a svedok je sve to video sa udaljenosti od možda 10 metara. Svedok tu četvoricu muškaraca, zna iz viđenja, ali i imena ne zna, te kada su mu pokazane **fotografije (Bujar i Vesel Beriša)** svedok je izjavio da ga zna kao Brku koji je ubijen pored kuće, a inače je igrao košarku.

Takođe sud je cenio i pročitao iskaz iz prekrivičnog postupka svedoka oštećene Vjolce Beriše od 25.11.2004. godine, u kojem navodi da kada su kritičnom prilikom izašli u dvorište tu su zadržani Bujar, Sedat i Nedžad, kao i Faton, Lirija, Nedžmedin i Fatima, ovakav iskaz je prihvatio jer je saglasan sa iskazom svedoka Argona Beriše koji je kategoričan da je Bujar ubijen u dvorištu, a ne na terasi kako je to tvrdila svedok oštećena Šureta Beriša.

U konkretnom slučaju nema neposrednih dokaza da je opt. Petković Zoran izvršio krivično delo, ali sud nalazi da osnov za osuđujuću presudu u odnosu na opt. Petković Zorana može predstavljati samo takav niz činjenica utvrđenih na osnovu posrednih dokaza koje su nesumnjivo utvrđene i međusobno čvrsto i logički povezane, tako da sa punom sigurnošću upućuje na jedino mogući zaključak da je upravo opt. Petković Zoran izvršio krivično delo koje je predmet optužbe.

Navodi svedoka oštećenih Šurete i Vjolce Beriše mogli bi eventualno ukazivati na sumnju u pogledu eventualnog prisustva opt. Petković Zorana na Raštenskom putu kod kuća njihovih porodica, ali nikako na jasan i nedvosmislen zaključak o toj činjenici.

Na osnovu detaljne analize izvedenih dokaza i utvrđenog činjeničnog stanja, sud nije mogao nesumnjivo i pouzdano **da utvrdi da je Petković Zoran na način kako je to opisano u izmenjenoj i preciziranoj optužnici, izvršio krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1 KZ SRJ, postupajući po principu u sumnji u korist optuženog, na osnovu odredbe člana 355 stav 3 ZKP-a, oslobodio ga od optužbi usled nedostataka dokaza.**

Sud je na osnovu odredbe člana 354 stav 1 ZKP-a, prema opt. Papić Ramizu ODBIO optužbu iz razloga odustanka od optužbe, tužioca za Ratne zločine na glavnom pretresu dana 03.03.2009. godine

Na osnovu odredaba člana 197 stav 1 ZKP –a određeno je da troškovi krivičnog postupka u ovom delu padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Na osnovu svega napred navedenog, odlučeno je kao u izreci presude.

ZAPISNIČAR,
Snježana Ivanović

PREDSEDNİK VEĆA – SUDIJA,
Vinka Beraha-Nikićević

PРАВNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom sudu Srbije, u roku od 15 dana od dana prijema pismenog opravka presude, a preko ovog suda.

Tekst optužnice je uručen osuđenima i opunomoćenom oštećenih (ali ne i porodicama žrtava) u septembru 2009. godine, pet meseci nakon njenog izricanja.

Tužilaštvo za ratne zločine Srbije, kao i isto je i najavio prilikom izricanja presude 23. aprila, njegov portparol, uložio je žalbu Vrhovnom sudu Srbije gde izražava nezadovoljstvo visinom kazni prema dvojici osuđenih i oslobađanjem optužbe četvorice ostalih, i zahteva od ovog suda da proces vrati na ponovno razmatranje.

Do trenutka izlaženja ove knjige iz stampe, Vrhovni sud Srbije nije najavio kada će početi razmatranje ove žalbe.

PODACI I AUTORU:

Fahri Musliu, je rođen 20.07.1948, god, u selo Zaplužje, opština Dragaš, (Kosovo) a od 1972 živi i radi u Beogradu. Osmogodišnju školu je završio u rodnom kraju a gimnaziju u u Prizrenu 1967. Radio je kao učitelj u selo Zaplužje i Brodosavce i uporedo, od početka 1968, bavio se novinarstvom kao saradnik dnevnog lista "Rilindja" i Radio Prištine iz Dragaša. Studirao je vanredno na Fakultetu političkih nauka u Beogradu, smer novinarstvo. Kao student nasatvio je saradnju sa "Rilindjom" a radio je u preduzećima "Gradska čistoća", "Infostan" i "Radio Jugoslavija" (albanska redakcija). Od aprila 1985. postaje stalni dopisnik "Rilindje" iz Beograda a saraduje i sa drugim listovima i časopisima na albanskom jeziku na Kosovu, kao slobodan novinar, istovremeno pisao je i za listove "Borba" "Naša Borba" "Danas". (Beograd) i "Vjesnik" (Zagreb).

Od maja 1993 godine do maja 2005, bio je dopisnika albanskog servisa "Glasa Amerike", a od juna 2005 je stalni dopisnik Radiotelevizije Kosova (RTK) istovremeno od februara 2007. saradnik albanskog servisa BBC.

Dobitnik je godišnje nagrade za najboljeg novinara "Rilindje" za 1986. god. Osim novinarstvom bavi se publicistikom i prevodjenjem.

Objavljene knjige:

"Tunelet e tmerit" ("Tuneli užasa" -koautor sa Ibrahim Osmanijem) - 1992, Priština; "Gjykimet e pengjeve", maj 2002, Prizren, ("Montirani procesi protiv kosovskih Albanaca 1999-2001" na srpskom, Beograd 2007; "Rasplitanje kosovskog čvora" - koautor sa Draganom Banjcem (na albanskom, srpskom i engleskom), jun 2005. Beograd; "Ditari i një shqiptari në Beograd" (Janar - Qershor 1999), gust 2006, Prizren; ("Dnevnik Albanca u Beogradu, januar - jun 1999); decembar 2006, Beograd;

Zyber Kryeziu - Baca: "Atdhetari i paupur i Opojës", (Zyber Kryeziu - Baca: "Nesavrtljiv rodoljub iz Opolja"), avgust 2006, Prizren; "Masakra e Suharekës - mart 1999", Prishtinë, mars 2010, ("Masakar u Suvoj Reci - mart 1999", Beograd, mart 2010.

Prevedene knjige:

"Albansko-srpski dijalog - I", (1997), Beograd; "Albansko-srpski dijalog -II", (1998), Beograd; "Kosovo od autonomije do samoopredeljenja", 1998, Beograd, (na albanskom); "Susreti razlika", 2002, Beograd; (na albanskom); "Tolerancija i religijski principi", 2005, Sarajevo (na albanskom); "Albanija i Jugosllavija 1918-1927", autor dr Paskalj Miljo (na srpskom, rukopis kod izdavača).

IV

Fotografije

Hava Beriša, 1936.

Sedat Beriša, 1954.

Bijar Beriša, 1959.

Nedžmedin Beriša, 1962.

Florije Beriša, 1961.

Lirije Beriša, 1973.

Dafina Beriša, 1983.

Vlorian Beriša, 1982.

Edon Beriša, 1986.

Drilon Beriša, 1986.

Dorentina Beriša, 1996.

Fatime Beriša, 1950.

Šerine Beriša, 1982.

Faton Beriša, 1971.

Sebahate Beriša, 1973.

Ismet Beriša, 1996.

Eron Beriša, 1998.

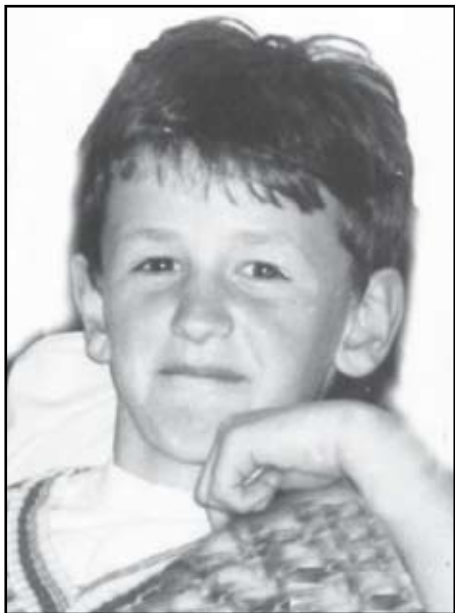
Nedžad Beriša, 1956.

Majlinda Beriša, 1983.

Herolinda Beriša, 1985.

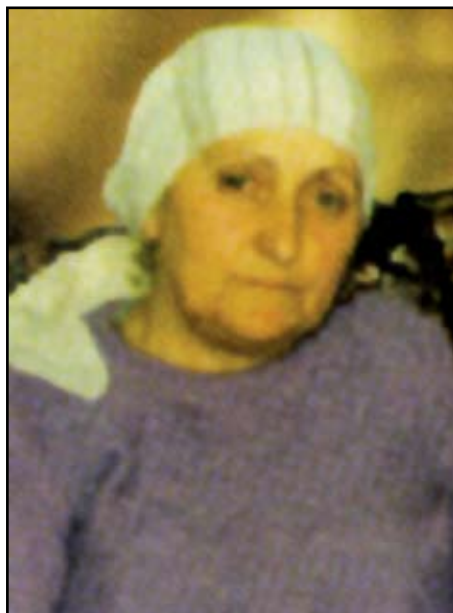
Altin Beriša, 1989.

Redon Beriša, 1997.

Vesel Beriša, 1938.

Sofije Beriša, 1940.

Hajdin Beriša, 1962.

Besim Beriša, 1968.

Fatmire Beriša, 1975.

Mihrije Beriša, 1982.

Mevlude Beriša, 1972.

Genc Beriša, 1995.

Granit Beriša, 1997

Hatidže Beriša, 1990.

Hanemšabe Beriša, 1920.

Musli Beriša, 1938.

Nafije Beriša, 1944.

Zumrute Beriša, 1968.

Violeta Beriša, 1977.

Afrim Beriša, 1974.

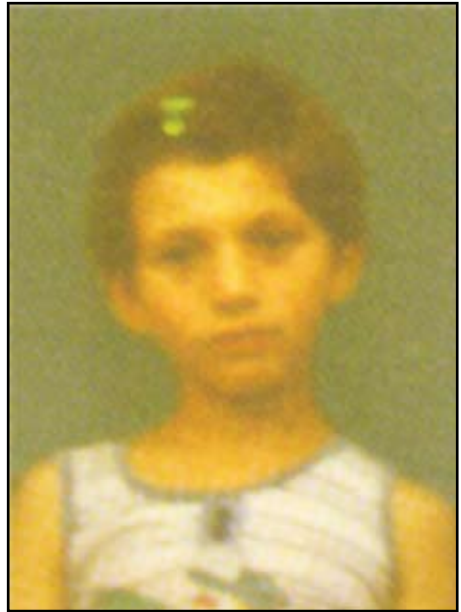
Hamdi Beriša, 1946.

Zelihe Beriša, 1956.

Arta Beriša, 1981.

Zana Beriša, 1985.

Merita Beriša, 1986.

Hanemšabe Beriša, 1987.

Mirta Beriša, 1989.

Avdi Beriša, 1953.

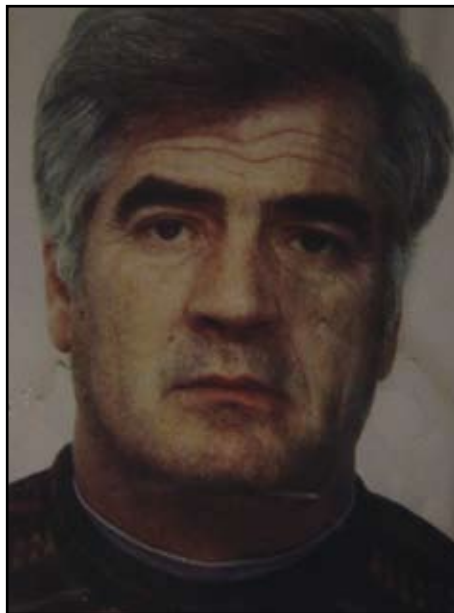
Fatime Beriša, 1956.

Kuštrim Beriša, 1987.

Jašar Beriša, 1943.

Abdulah Eljšani

Šuhreta-1961. sa (ubijenim) suprugom i sinovima

Šuhreta sa (ubijenom) decom pre masakra

Vjolca Beriša, 1962. (preživela) pre masakra

Gramoz Beriša 1990. (preživelo) pre masakra

Vjolca Beriša - danas

Gramoz Beriša, 1990. - danas

Kuća porodice Beriša gde je izvršen deo zločina

Obeležavanje godišnjice masakra na mestu zločina

Picerija "Kalabria", mesto gde je izvršen masakr

DAFINA BERISHA
1983

EDON BERISHA
1986

DRILON BERISHA
1986

REDON BERISHA
1997

ALTIN BERISHA
1989

„KRVAVA BAJKA“

“Suva Reka je opština koja je u to vreme imala oko šezdeset hiljada stanovnika. Tokom bombardovanja i pre ima oko šesto žrtava. Od šezdeset jednog sela samo jedno nije bilo spaljeno.”

(...)

“I 25. marta, odmah ujutro, počeo je u jednom delu Suve Reke masakr, u kom je ubijeno trideset šest nevinih civila. Nastavili su to i odmah 26. marta ubijena je porodica Beriša, to je četrdeset devetoro ljudi. Mi smo u Suvoj Reci imali sedamnaest grupnih masakara, u selu Lešane je pobijeno dvanaest civila, odmah zatim imamo masakr u selu Sopina, gde je pobijeno šesnaest civila. Nakon toga imamo Bukošë, masakr u kojem su ljudi ubijani na najbrutalniji način tvrdim predmetima.”

(...)

“Ljudi su prvo izbačeni iz kuće, ubačeni u taj lokal, gde su ih na brutalan način pobili. Leševe su utovarili u kamion, odneseni su u Prizren, iz Prizrena vraćeni na taj poligon, pokopani bagerom. Nakon nekoliko dana opet su izvađeni, isto bagerom, natovareni u hladnjače, oterani na Dunav, izvađeni iz Dunava i pokopani u Batajnici, iz Batajnice izvađeni, pa su neki vraćeni u Suvu Reku, neki nisu vraćeni. Znači, vidi koliko je zločina izvršeno nad svakom osobom.”

(...)

“Imamo ozledene duše, jer je u toj tragediji nastradalo osamnaestoro dece, a najmlađi je bio moj unuk Eron, od devet meseci. Stariji sin moje ćerke imao je tri godine, ćerka dvadeset pet.”

(...)

“Ćerka mi se zvala Sabata, a unuk Ismet, od tri godine, a Eron od devet meseci. Hoću jedno da potenciram: da sam kao učenik petog razreda bio naučio pesmu „Krvava bajka” pesnikinje Desanke Maksimović. Pitam: da li su ljudi u Srbiji zaboravili taj slučaj? Ja nisam i hoću da kažem, neka prelistavaju, jer u ovom slučaju u Suvoj Reci to je bilo kao u Kragujevcu. Ali ne želim nikome da mu se to desi.”

(Hisni Beriša u emisiji „Peščanik”, B92, 7.12.2007.)

VLORIAN BERISHA
1982

HEROLINDA BERISHA
1982

ISMET BERISHA
1996

ERON BERISHA
1998

DORENTINA BERISHA
1996